

Lietuvos Respublikos Seimo *pirmoji sesija*

2020 m. lapkričio 13 d.–gruodžio 15 d.
1–16 posėdžiai

Stenogramos

1

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Pirmoji sesija

2020 m. lapkričio 13 d. – gruodžio 15 d.

1–16 posėdžiai

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2020 m. lapkričio 13 d.–gruodžio 15 d.

Posėdis Nr. 1 (2020 m. lapkričio 13 d.)

Iškilmingos kalbos ir sveikinimai

Vyriausiojo pagal amžių Seimo nario A. Vinkaus įžanginis žodis	27
Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba	28
Vilniaus arkivyskupo metropolito G. Grušo invokacija	29

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkės L. Matjošaitytės kalba	30
Konstitucinio Teismo pirmininko D. Žalimo kalba	31
Lietuvos Respublikos Seimo narių priesaika	33

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke“ projekto Nr. XIVP-1(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas	43
Kandidatės į Seimo Pirmininko pareigas V. Čmilytės-Nielsen kalba	43
Kandidatės į Seimo Pirmininko pareigas V. Čmilytės-Nielsen atsakymai į Seimo narių klausimus	45
Seimo nario A. Syso kalba	51
Seimo nario V. Bako kalba	51
Seimo narės A. Armonaitės kalba	52
Seimo nario S. Tumėno kalba	52
Seimo nario E. Gentvilo kalba	53
Seimo nario V. Juknos kalba	54
Seimo nario G. Landsbergio kalba	54
Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke“ projekto Nr. XIVP-1(2) priėmimo tęsinys	57
Šio nutarimo priėmimas	57
Seimo Pirmininkės V. Čmilytės-Nielsen kalba	58

Lietuvos Respublikos Seimo frakcijų paskelbimas

Seimo nario E. Gentvilo paskelbtas pareiškimas dėl Liberalų sąjūdžio frakcijos įkūrimo	58
Seimo nario V. Juknos paskelbtas pareiškimas dėl Darbo partijos frakcijos įkūrimo	59
Seimo narės I. Pakarklytės paskelbtas pareiškimas dėl Laisvės frakcijos įkūrimo	59
Seimo narės G. Burokienės paskelbtas pareiškimas dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos įkūrimo ir šios frakcijos deklaracija dėl darbo opozicijoje	59
Seimo narės R. Tamašunienės paskelbtas pareiškimas dėl Mišrios Seimo narių grupės įkūrimo	59
Seimo nario A. Syso paskelbtas pareiškimas dėl Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos įkūrimo ir šios frakcijos deklaracija dėl pasiskelbimo opozicine frakcija	60

Seimo nario G. Landsbergio paskelbtas pareiškimas dėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos įkūrimo ir politinė deklaracija „Dėl valdančiosios koalicijos sudarymo“	60
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės paskelbta Darbo partijos frakcijos deklaracija „Dėl darbo opozicijoje“	60
Informaciniai pranešimai	61

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimai

Seimo nutarimo „Dėl Jurgio Razmos išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-3 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	61
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas J. Razmos kalba	62
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas J. Razmos atsakymai į Seimo narių klausimus	63
Seimo nario E. Gentvilo kalba	65
Seimo nutarimo „Dėl Andriaus Mazuronio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-4 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	67
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Mazuronio kalba	68
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Mazuronio atsakymai į Seimo narių klausimus	69
Seimo nario A. Guogos kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	72
Seimo nario G. Surplio kalba	72
Seimo nario T. Tomilino kalba	72
Seimo nario A. Syslo kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	72
Seimo nutarimo „Dėl Jurgio Razmos išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-3 priėmimo tęsinys	75
Šio nutarimo priėmimas	76
Seimo nutarimo „Dėl Andriaus Mazuronio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-4 priėmimo tęsinys	76
Šio nutarimo priėmimas	76
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projekto Nr. XIVP-5 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	76
Šio nutarimo priėmimas	78
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-6 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	78
Šio nutarimo priėmimas	79
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projekto Nr. XIVP-7 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	79
Šio nutarimo priėmimas	79
Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	79

Rytinis posėdis Nr. 2 (2020 m. lapkričio 17 d.)

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Konstitucinio Teismo pirmininko D. Žalimo kalba	82
Seimo narių E. Dobrovolskos, J. Džiugelio, L. Kukuraičio, A. Palonio ir R. Šalaševičiūtės priesaika	83
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	83

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XIII-2710 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-5271(2) priėmimas	84
Šio nutarimo priėmimas	84
Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadovietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIIIIP-5272(2) priėmimas	84
Šio nutarimo priėmimas	84
Informaciniai pranešimai	84
Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-13 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	85
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Norkienės kalba	85
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Norkienės atsakymai į Seimo narių klausimus	85
Seimo nario R. Šarknicko kalba	87
Seimo nario J. Jaručio kalba	88
Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-10 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	89
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	89
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Morkūnaitės-Mikulėnienės atsakymai į Seimo narių klausimus	89
Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-11 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	92
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas P. Saudargo kalba	92
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas P. Saudargo atsakymai į Seimo narių klausimus	93
Seimo nario P. Gražulio kalba	96
Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-12 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	98
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas V. Mitalo kalba	98
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas V. Mitalo atsakymai į Seimo narių klausimus	99
Seimo narės I. Pakarklytės kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	101
Seimo nario E. Gentvilo kalba	102
Lenkijos Respublikos Prezidento A. Dudos kalba	104

Vakarinis posėdis Nr. 3 (2020 m. lapkričio 17 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-11 priėmimo tęsinys	108
Šio nutarimo priėmimas	108
Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-13 priėmimo tęsinys	108
Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-12 priėmimo tęsinys	108
Šio nutarimo priėmimas	108

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-10 priėmimo tęsinys	109
Šio nutarimo priėmimas	109
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto Nr. XIVP-8(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	109
Šio nutarimo priėmimas	110
Informaciniai pranešimai	111
Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-18 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	111
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas J. Sabatausko kalba ir atsakymai į Seimo narių klausimus	112
Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-18 priėmimo tęsinys	116
Šio nutarimo priėmimas	116
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-16(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	116
Šio nutarimo priėmimas	117
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-17(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	117
Šio nutarimo priėmimas	117
Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	117

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Gaižausko pareiškimas	118
Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	119
Seimo nario J. Jaručio pareiškimas	120
Seimo narės D. Šakalienės pareiškimas	121

Rytinis posėdis Nr. 4 (2020 m. lapkričio 19 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	122
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-27 pateikimas (J. Razma)	123
Seimo rezoliucijos „Dėl padėkos Johnui Shimkui“ projekto Nr. XIVP-14(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Zingeris)	124
Šios rezoliucijos priėmimas	128
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-27 pateikimo tęsinys (J. Razma)	128
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIVP-26 pateikimas	130
Respublikos Prezidento G. Nausėdos kalba	130
Kandidatės į Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės kalba	130
Kandidatės į Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės atsakymai į Seimo narių klausimus	133
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-27 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	141

Seimo nario P. Gražulio kalba	142
Seimo nario G. Surplio kalba	143
Seimo nario V. Bako kalba	143
Seimo nario D. Kepenio kalba	144
Seimo nario T. Tomilino kalba	145
Šio nutarimo priėmimas	147

Vyriausybės valanda

L. e. sveikatos apsaugos ministro pareigas A. Verygos, l. e. švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigas A. Monkevičiaus, l. e. krašto apsaugos ministro pareigas R. Karoblio, l. e. kultūros ministro pareigas M. Kvietkausko, l. e. socialinės apsaugos ir darbo ministro pareigas L. Kukuraičio, l. e. teisingumo ministro pareigas E. Jankevičiaus, l. e. finansų ministro pareigas V. Šapokos, l. e. ekonomikos ir inovacijų ministro pareigas R. Sinkevičiaus ir l. e. susisiekimo ministro pareigas J. Narkevičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	147

Vakarinis posėdis Nr. 5 (2020 m. lapkričio 19 d.)

Informaciniai pranešimai	154
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-19 pateikimas (J. Razma)	154
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-20 pateikimas (J. Razma)	156
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-5364 pateikimas (S. Šedbaras)	157
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-21 pateikimas (A. Vyšniauskas)	157
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-22 pateikimas (J. Razma)	159
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 42, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir papildymo 44 ² , 58 ¹ straipsniais“ projekto Nr. XIVP-23 pateikimas (A. Vyšniauskas)	161
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-25 pateikimas (A. Vyšniauskas)	165
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-29 pateikimas	165
Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4293(2) svarstymas	165
Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4928(2) svarstymas	166
Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 362, 364, 365 ⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17 ³ , 365 ³ , 365 ⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4997(2)ES ir Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projekto Nr. XIII-4998(2)ES svarstymas	166
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4961(2) svarstymas	166
Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4941(2) svarstymas	167
Seimo nario K. Vilkausko kalba	167

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-4380(2) svarstymas	168
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4406(2) svarstymas	168
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-5269(2) svarstymas ir priėmimas	168
Seimo narės R. Budbergytės kalba	170
Šio nutarimo priėmimas	170
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-29 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	171
Šio nutarimo priėmimas	172
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio“ projekto Nr. XIIIIP-5268(2) svarstymas ir priėmimas	172
Šio nutarimo priėmimas	174
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2019 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-5270(2) svarstymas ir priėmimas	174
Šio nutarimo priėmimas	175
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-5265(2) svarstymas ir priėmimas	175
Šio nutarimo priėmimas	176
Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2019 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-5266(2) svarstymas ir priėmimas	176
Šio nutarimo priėmimas	176
Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2019 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-5267(2) svarstymas ir priėmimas	177
Šio nutarimo priėmimas	177
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2019 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-5244(2) svarstymas ir priėmimas	177
Šio nutarimo priėmimas	177
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5261 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	177
Seimo savaitės (2020-11-23–2020-11-27) – 2020 m. lapkričio 24 d. (antradienio) ir 26 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	178
Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 28, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 46 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5310, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 67 ir 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5311, Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5312, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 57 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5313, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 38 straipsnių ir šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5314 ir Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5315 pateikimas (L. Maskaliovienė)	179
Informaciniai pranešimai	181

Rytinis posėdis Nr. 6 (2020 m. lapkričio 24 d.)

Seimo nario E. Sabučio priesaika	182
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 24 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	183

Informaciniai pranešimai	185
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-25 pateikimo tęsinys	185
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIVP-26 svarstymas	185
Seimo nario A. Guogos kalba	188
Seimo nario P. Gražulio kalba	189
Seimo nario D. Kepenio kalba	189
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-25 pateikimo tęsinys (A. Vyšniauskas)	190
Informaciniai pranešimai	193
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIVP-26 svarstymo tęsinys ir priėmimas	193
Seimo nario R. Šarknicko kalba	193
Seimo nario V. Valkiūno kalba	194
Seimo nario T. Tomilino kalba	194
Seimo nario V. Bako kalba	195
Seimo nario G. Surplio kalba	196
Seimo narės L. L. Andrikenės kalba	196
Seimo nario K. Masiulio kalba	196
Kandidatės į Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės kalba	197
Kandidatės į Ministro Pirmininko pareigas I. Šimonytės atsakymai į Seimo narių klausimus	198
Šio nutarimo priėmimas	202
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-37 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	202
Šio nutarimo priėmimas	203
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-38 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	203
Šio nutarimo priėmimas	203
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-39 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	203
Šio nutarimo priėmimas	204
Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	204
2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5302 pirmasis svarstymas	206

Vakarinis posėdis Nr. 7 (2020 m. lapkričio 24 d.)

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5302 pirmojo svarstymo tęsinys	210
Seimo narės G. Skaistės kalba	210
Seimo nario M. Majausko kalba	211
Seimo nario K. Glavecko kalba	212
Seimo nario E. Pupinio kalba	213
Seimo nario A. Syso kalba	214

Seimo nario V. Ažuolo kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	214
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5303(2) ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4912(2) svarstymas	215
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 186 ¹⁰ straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 186 ¹² straipsniu“ projekto Nr. XIVP-25(2) svarstymas ir priėmimas	216
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ projekto Nr. XIVP-40 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	218
Šio nutarimo priėmimas	220

Rytinis posėdis Nr. 8 (2020 m. gruodžio 3 d.)

Seimo narės A. Kubilienės priesaika	221
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	222
Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4293(2) priėmimas	222
Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-4928(2) priėmimas	223
Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365 ⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17 ³ , 365 ³ , 365 ⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-4997(2)ES priėmimas	224
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projekto Nr. XIII-4998(2)ES priėmimas	224
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5344(2) priėmimas	224
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 19 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5345(2) priėmimas	228
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projekto Nr. XIII-4998(2)ES priėmimo tęsinys	228
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4961(2) priėmimas	228
Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4941(2) priėmimas	229
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4406(2) priėmimas	229
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIII-4380(2) priėmimas	229
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-20(2) svarstymas	229
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIII-5364(2) svarstymas	230
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-22(2) svarstymas	230
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 52, 90 ir 91 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-19(2) svarstymas	231

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-21(2) svarstymas	231
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 43, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44 ² , 58 ¹ straipsniais“ projekto Nr. XIVP-23(2) svarstymas	232
Seimo nario R. Lopatos kalba	232
Informaciniai pranešimai	233
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo ² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186 ⁹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-63 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	233
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-30 pateikimas (M. Majauskas)	239
Seimo nutarimo „Dėl Jono Jaručio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-71 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	242
Seimo nario K. Glavecko kalba	245
Seimo nario P. Gražulio kalba	245
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 6, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-34 pateikimas (A. Kupčinskas)	246
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5368 pateikimas (A. Matulas)	247
Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4293(2) priėmimo tęsinys	250
Šio įstatymo priėmimas	250
Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4928(2) priėmimo tęsinys	250
Šio įstatymo priėmimas	250
Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365 ⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17 ³ , 365 ³ , 365 ⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4997(2)ES priėmimo tęsinys	251
Šio įstatymo priėmimas	251
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4998(2)ES priėmimo tęsinys	251
Šio įstatymo priėmimas	251
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5344(2) priėmimo tęsinys	251
Šio įstatymo priėmimas	253
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 19 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5345(2) priėmimo tęsinys	253
Šio įstatymo priėmimas	254
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4961(2) priėmimo tęsinys	254
Šio įstatymo priėmimas	254
Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4941(2) priėmimo tęsinys	254
Šio įstatymo priėmimas	254
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4406(2) priėmimo tęsinys	254
Šio įstatymo priėmimas	254

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIII-4380(2) priėmimo tęsinys	254
Šio įstatymo priėmimas	254
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-20(2) svarstymo tęsinys	254
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIII-5364(2) svarstymo tęsinys	255
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-22(2) svarstymo tęsinys	255
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 52, 90 ir 91 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-19(2) svarstymo tęsinys	255
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-21(2) svarstymo tęsinys	255
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 43, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44 ² , 58 ¹ straipsniais“ projekto Nr. XIVP-23(2) svarstymo tęsinys	255
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo ² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186 ⁹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-63 pateikimo tęsinys	256
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-30 pateikimo tęsinys	257
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 6, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-34 pateikimo tęsinys	257
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5368 pateikimo tęsinys	257
Seimo nutarimo „Dėl Jono Jaručio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-71 priėmimo tęsinys	258
Šio nutarimo priėmimas	258

Vakarinis posėdis Nr. 9 (2020 m. gruodžio 3 d.)

Generalinio prokuroro E. Pašilio pranešimas (<i>dėl Seimo nario V. Gapšio</i>)	259
Generalinio prokuroro E. Pašilio pranešimas (<i>dėl Seimo nario P. Gražulio</i>)	261
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projekto Nr. XIVP-79 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (I. Haase)	264
Seimo nario E. Gentvilo kalba	264
Šio nutarimo priėmimas	265
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projekto Nr. XIVP-78 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Lydeka)	265
Seimo nario P. Gražulio kalba	266
Šio nutarimo priėmimas	267
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-5264(2) svarstymas ir priėmimas	267
2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII-5292 svarstymas	268

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5294, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 19 ¹ , 21, 29, 30, 32, 36 ir 40 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-P-5295, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3011 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5296 ir Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 14, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5297 svarstymas	268
Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5298, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 9, 10, 11, 12, 16 straipsnių ir 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5293, Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projekto Nr. XIII-P-5299, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 6, 10, 15, 17, 18, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2693 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5300 ir Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 1, 5, 10, 11, 12, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5301 svarstymas	269
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41 ¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-P-5110(2) svarstymas	270
Seimo narės D. Asanavičiūtės kalba	270
Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 3 ¹ , 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5331(2) svarstymas	272
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-1943(2) svarstymo tęsinys	273
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19, 20, 22, 24, 25, 31, 33, 34, 34 ¹ , 37, 38, 39, 40, 40 ¹ , 40 ² , 40 ³ , 40 ⁴ , 43, 45, 47, 48, 51, 52 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 32 ¹ ir 40 ² straipsniais, 34 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5373, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo Nr. IX-1067 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5374 ir Administracinių nusižengimų kodekso 12, 79, 124, 136, 146, 477, 502 ir 548 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5375 pateikimas (M. Kvietkauskas)	273
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-P-5264(2) priėmimo tęsinys	275
Šio nutarimo priėmimas	275
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41 ¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-P-5110(2) svarstymo tęsinys	275
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIV-P-81 pateikimas	276
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIV-P-70 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	276
Šio nutarimo priėmimas	276
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIV-P-76 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	277
Šio nutarimo priėmimas	277
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIV-P-77 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	277

Šio nutarimo priėmimas	277
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-75 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	277
Šio nutarimo priėmimas	278
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-80 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	278
Šio nutarimo priėmimas	279
Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIVP-61 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (T. V. Raskevičius)	279
Šio nutarimo priėmimas	280
Seimo savaitės (2020-12-07–2020-12-11) – 2020 m. gruodžio 8 d. (antradienio) ir 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	280

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario G. Surplio pareiškimas	281
Posėdžio pirmininko paskelbtas Užsienio reikalų komiteto posėdžio protokolo išrašas dėl tarpparlamentinių ryšių grupių steigimo	282

Rytinis posėdis Nr. 10 (2020 m. gruodžio 8 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 8 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	283
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 25, 43, 44, 46, 52, 71, 73, 90, 91 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 44 ² , 57 ¹ , 58 ¹ , 73 ¹ straipsniais ir 80 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-19(3) priėmimas	285
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5184(2) priėmimas	286
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4981(2) ir Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5329(2) svarstymas	288
Seimo nario A. Syso kalba	288
Seimo narės R. Tamašunienės kalba	289
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4504(2) svarstymas	290
Seimo nario A. Vinkaus kalba	290
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5261(2) svarstymas	291
Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5263(2) svarstymas	291
Įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-5190(2) svarstymas	291
1990–1991 metų Lietuvos Nepriklausomybės gynėjo vardo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5232 svarstymas	292
Laisvės gynėjo-kario savanorio teisinio statuso įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4967 svarstymas	292

Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5046(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5047(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5048(2) ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5049(2) svarstymas	293
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5368(2) svarstymas	294
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5306 ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5307 pateikimas (G. Burokienė)	295
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo ² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186 ⁹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-63(2) svarstymas	295
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-81 pateikimo tęsinys	297
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Evaldo Pašilio atleidimui iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigų“ projekto Nr. XIVP-89 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Šovienė)	299
Seimo nario P. Gražulio kalba	300
Seimo nario V. Bako kalba	301
Informaciniai pranešimai	303
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-62 pateikimas (M. Majauskas)	304
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5257(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5258(2) ir Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5259(2) svarstymas	304
Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53 ¹ , 53 ² , 54, 55 ¹ , 57, 61, 63, 69 ¹ , 76, 78, 84, 85, 88, 91 ² , 91 ³ , 91 ⁴ , 91 ⁵ , 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44 ¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-43 pateikimas (S. Šedbaras)	305
Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-68 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Juozapaitis)	305
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projekto Nr. XIVP-92(2) pateikimas (J. Razma)	306
Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5184(2) priėmimo tęsinys	307
Šio įstatymo priėmimas	308
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4981(2) svarstymo tęsinys	308
Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5329(2) svarstymo tęsinys	308
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4504(2) svarstymo tęsinys	308
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5261(2) svarstymo tęsinys	308

Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5263(2) svarstymo tęsinys	308
Įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-5190(2) svarstymo tęsinys	309
1990–1991 metų Lietuvos Nepriklausomybės gynėjo vardo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5232 svarstymo tęsinys	309
Laisvės gynėjo-kario savanorio teisinio statuso įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4967 svarstymo tęsinys	309
Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5046(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5047(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5048(2) ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5049(2) svarstymo tęsinys	309
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo ² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186 ⁹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-63(2) svarstymo tęsinys	309
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Evaldo Pašilio atleidimui iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigų“ projekto Nr. XIVP-89 priėmimo tęsinys	310
Šio nutarimo priėmimas	310
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-81 pateikimo tęsinys ir svarstymas	310
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5306 ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5307 pateikimo tęsinys (G. Burokienė)	310
Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų“ projekto Nr. XIVP-68 priėmimo tęsinys	310
Šio nutarimo priėmimas	311
Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53 ¹ , 53 ² , 54, 55 ¹ , 57, 61, 63, 69 ¹ , 76, 78, 84, 85, 88, 91 ² , 91 ³ , 91 ⁴ , 91 ⁵ , 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44 ¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-43 pateikimo tęsinys (S. Šedbaras)	311
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-62 pateikimo tęsinys (M. Majauskas)	311
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5257(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5258(2) ir Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5259(2) svarstymo tęsinys	311
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projekto Nr. XIVP-92(2) pateikimo tęsinys (J. Razma)	311
Informaciniai pranešimai	312

Vakarinis posėdis Nr. 11 (2020 m. gruodžio 8 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XIVP-90 pateikimas	313
Paskirtosios Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba	313

Paskirtosios Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, paskirtosios socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, paskirtosios vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, paskirtosios ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės, paskirtosios finansų ministrės G. Skaistės, paskirtosios švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės, paskirtosios teisingumo ministrės E. Dobrovolskos, paskirtojo žemės ūkio ministro K. Navicko, paskirtojo užsienio reikalų ministro G. Landsbergio, paskirtojo aplinkos ministro S. Gentvilo, paskirtojo sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, paskirtojo kultūros ministro S. Kairio, paskirtojo krašto apsaugos ministro A. Anušausko ir paskirtojo energetikos ministro D. Kreivio atsakymai į Seimo narių klausimus	316
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 25, 43, 44, 46, 52, 71, 73, 90, 91 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 44 ² , 57 ¹ , 58 ¹ , 73 ¹ straipsniais ir 80 ² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIVP-19(3) priėmimo tęsinys	349
Šio statuto priėmimas	351
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-81 svarstymo tęsinys ir priėmimas	351
Šio nutarimo priėmimas	353
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5368(2) svarstymo tęsinys	354
Seimo narės L. Nagienės kalba	354
Seimo nario A. Matulo kalba	354
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 41 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-31, Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 41 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-32 ir Civilinio kodekso 2.64, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-33 pateikimas (J. Rojaka)	356
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-93 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	357
Šio nutarimo priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projekto Nr. XIVP-92(2) svarstymas ir priėmimas	358
Šio nutarimo priėmimas	358
Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos pirmininko patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-94 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (I. Pakarklytė)	358
Šio nutarimo priėmimas	359

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	359
Seimo narės L. Girskenės pareiškimas	359

Rytinis posėdis Nr. 12 (2020 m. gruodžio 10 d.)

Informaciniai pranešimai	361
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	361
Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 3 ¹ , 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5331(2) priėmimas	362
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo ² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186 ⁹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-63(3) priėmimas	362

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5303(2) priėmimas	366
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4912(2) priėmimas	367
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2814(2) priėmimas	368
Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4274(2) svarstymas	372
Seimo nario K. Vilkausko kalba	372
Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5369 pateikimas (K. Starkevičius)	373
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4383(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4384(2), Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5156(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5157(2) svarstymas	374
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1675 svarstymas	376
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 10, 12, 13, 16, 20, 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3555 svarstymas	376
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41 ¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5110(3) priėmimas	377
Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5024(2) svarstymas	379
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368(2) svarstymo tęsinys	379
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-82 pateikimas (S. Krėpšta)	379
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projekto Nr. XIVP-97 pateikimas (P. Kuzmickienė)	382
Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5248 pateikimas (G. Mažeika)	384
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“ projekto Nr. XIVP-98 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (Ž. Pavilionis)	386
Seimo nario E. Zingerio kalba	389
Seimo nario G. Surplio kalba	389
Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 3 ¹ , 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5331(2) priėmimo tęsinys	391
Šio įstatymo priėmimas	391
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo ² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186 ⁹ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-63(3) priėmimo tęsinys	391
Šio statuto priėmimas	392
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5303(2) priėmimo tęsinys	392
Šio įstatymo priėmimas	392
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4912(2) priėmimo tęsinys	392
Šio įstatymo priėmimas	392

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2814(2) priėmimo tęsinys	392
Šio įstatymo priėmimas	392
Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4274(2) svarstymo tęsinys	392
Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5369 pateikimo tęsinys	392
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4383(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4384(2), Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5156(2) ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5157(2) svarstymo tęsinys	393
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1675 ir Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 10, 12, 13, 16, 20, 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3555 svarstymo tęsinys	393
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41 ¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5110(3) priėmimo tęsinys	393
Šio įstatymo priėmimas	393
Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5024(2) svarstymo tęsinys	394
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-82 pateikimo tęsinys	394
Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5248 pateikimo tęsinys	394
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projekto Nr. XIVP-97 pateikimo tęsinys	394
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“ projekto Nr. XIVP-98 priėmimo tęsinys	394
Šios rezoliucijos priėmimas	395

Vakarinis posėdis Nr. 13 (2020 m. gruodžio 10 d.)

Opozicinių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos, Darbo partijos frakcijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos darbotvarkė

Seimo rezoliucijos „Dėl socialinės politikos prioritetų“ projekto Nr. XIVP-91 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Širinskienė)	396
Seimo nario T. Tomilino kalba	399
Seimo nario M. Lingės kalba	399
Seimo nario P. Gražulio kalba	400
Seimo nario J. Razmos kalba	401
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-69 pateikimas (V. Gapšys)	405
Seimo rezoliucijos „Dėl moterų teisių ribojimo ir teisės viršenybės principo pažeidimo Lenkijoje“ projekto Nr. XIIIIP-5352(2) pateikimas (D. Šakalienė)	405
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5358 pateikimas (E. Jovaiša)	407
Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projekto Nr. XIVP-86 pateikimas (G. Paluckas)	409

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-41 ir Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-42 pateikimas (R. Šarknickas)	412
Seimo rezoliucijos „Dėl balsavimo internetu spartesnio įteisinimo rinkimuose“ projekto Nr. XIVP-57 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Gapšys)	414
Seimo nario P. Gražulio kalba	416
Seimo nario K. Adomaičio kalba	417
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10 ir 15 ³ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-36 pateikimas (V. Gapšys)	418
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-35 pateikimas (V. Gapšys)	419
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-28 pateikimas (L. Jonauskas)	420
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-64 pateikimas (G. Burokienė)	421
Seimo rezoliucijos „Dėl bazinių paslaugų specialiųjų poreikių vaikams užtikrinimo ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose“ projekto Nr. XIVP-85 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Targamadzė)	423
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-65 pateikimas (G. Burokienė)	425
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-74 pateikimas (L. Jonaitis)	427
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-99 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	431
Šio nutarimo priėmimas	431
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-100 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	431
Šio nutarimo priėmimas	432
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-101 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	432
Šio nutarimo priėmimas	432
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-102 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	433
Šio nutarimo priėmimas	433
Seimo savaitės (2020-12-14–2020-12-18) – 2020 m. gruodžio 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	433
Seimo rezoliucijos „Dėl socialinės politikos prioritetų“ projekto Nr. XIVP-91 priėmimo tęsinys	434
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-69 pateikimo tęsinys	434
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5358 pateikimo tęsinys	434
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10 ir 15 ³ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-36 pateikimo tęsinys	434
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-35 pateikimo tęsinys	434
Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projekto Nr. XIVP-86 pateikimo tęsinys	435
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-41 ir Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-42 pateikimo tęsinys	435

Seimo rezoliucijos „Dėl balsavimo internetu spartesnio įteisinimo rinkimuose“ projekto Nr. XIVP-57 priėmimo tęsinys	435
Šios rezoliucijos priėmimas	435
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-28 pateikimo tęsinys	435
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-64 pateikimo tęsinys	435
Seimo rezoliucijos „Dėl bazinių paslaugų specialiųjų poreikių vaikams užtikrinimo ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose“ projekto Nr. XIVP-85 priėmimo tęsinys	436
Šios rezoliucijos priėmimas	436
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-65 pateikimo tęsinys	436
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-74 pateikimo tęsinys	436

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės L. L. Andrikenės pareiškimas	436
Seimo narės D. Šakalienės pareiškimas	437
Seimo nario T. V. Raskevičiaus pareiškimas	438
Seimo nario K. Vilkauskio pareiškimas	439

Nenumatytas posėdis Nr. 14 (2020 m. gruodžio 11 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XIVP-90 svarstymas ir priėmimas	440
Seimo narės A. Norkienės kalba (<i>Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu</i>)	440
Seimo nario G. Palucko kalba (<i>Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu</i>)	441
Seimo nario V. Juknos kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	442
Seimo narės R. Tamašunienės kalba (<i>Mišrios Seimo narių grupės vardu</i>)	443
Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	443
Seimo nario E. Gentvilo kalba (<i>Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu</i>)	444
Seimo narės I. Pakarklytės kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	445
Seimo narės A. Armonaitės kalba	449
Seimo nario T. Tomilino kalba	450
Seimo nario E. Pupinio kalba	451
Seimo nario D. Kepenio kalba	452
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	452
Seimo nario R. Šarknicko kalba	453
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	454
Seimo nario V. Ažuolo kalba	455
Paskirtosios Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės kalba	456
Paskirtosios Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės ir paskirtųjų užsienio reikalų ministro G. Landsbergio, sveikatos apsaugos ministro A. Dulkio, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės, švietimo, mokslo ir sporto ministrės J. Šiugždinienės bei teisingumo ministrės E. Dobrovolskos atsakymai į Seimo narių klausimus	457
Šio nutarimo priėmimas	465
Vyriausybės narių prisiekdinimas	465

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	466
Seimo nario Z. Balčyčio pareiškimas dėl Audito komiteto vadovo pozicijos	467

Rytinis posėdis Nr. 15 (2020 m. gruodžio 15 d.)

Informaciniai pranešimai	468
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	469
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5261(2) priėmimas	469
Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5263(2) priėmimas	470
Įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-5190(2) priėmimas	470
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5257(2) priėmimas	471
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5258(2) priėmimas	472
Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5259(2) priėmimas	472
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1943(2) priėmimas	473
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4981(2) priėmimas	473
Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5329(2) priėmimas	474
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4504(2) priėmimas	475
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5305(2) svarstymas	475
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-62(2) svarstymas	476
Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 28, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 46 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5310(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 67 ir 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5311(2), Centrinio kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5312(2), Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 57 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5313(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 38 straipsnių ir šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5314(2) ir Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5315(2) svarstymas	476
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5368(2) svarstymo tęsinys	477
Seimo nario L. Slušnio kalba	477
Seimo nario G. Palucko kalba	478
Seimo nario E. Gentvilo kalba	478

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 6, 21, 24 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-34(2) svarstymas	481
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projekto Nr. XIVP-97 svarstymas	482
Seimo nario R. Lopatos kalba	482
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	482
Seimo nario K. Masiulio kalba	483
Seimo nario A. Vyšniausko kalba	483
Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53 ¹ , 53 ² , 54, 55 ¹ , 57, 61, 63, 69 ¹ , 76, 78, 84, 85, 88, 91 ² , 91 ³ , 91 ⁴ , 91 ⁵ , 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44 ¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-43(2) svarstymas	484
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projekto Nr. XIIIIP-4442 pateikimas (V. Juozapaitis)	485
Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos karaimų metais“ projekto Nr. XIIIIP-4926 pateikimas (V. Juozapaitis)	485
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-114 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	487
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-113 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	487
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-115 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	488
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projekto Nr. XIVP-103 pateikimas (Z. Balčytis)	488
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4709(2) svarstymas	488
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5367 pateikimas (M. Maldeikis)	490
Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projekto Nr. XIVP-111(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Lydeka)	492
Šio nutarimo priėmimas	497
Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5261(2) priėmimo tęsinys	497
Šio įstatymo priėmimas	497
Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5263(2) priėmimo tęsinys	497
Šio įstatymo priėmimas	497
Įstatymo „Dėl Nairobi sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-5190(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5257(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5258(2) priėmimo tęsinys	498

Šio įstatymo priėmimas	498
Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5259(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1943(2) priėmimo tęsinys	498
Šio įstatymo priėmimas	498
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4981(2) priėmimo tęsinys	499
Šio įstatymo priėmimas	499
Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5329(2) priėmimo tęsinys	499
Šio įstatymo priėmimas	499
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4504(2) priėmimo tęsinys	499
Šio įstatymo priėmimas	499
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5305(2) svarstymo tęsinys	499
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-62(2) svarstymo tęsinys	499
Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 28, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 46 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5310(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 67 ir 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5311(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5312(2), Kredito unių įstatymo Nr. I-796 57 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5313(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 38 straipsnių ir šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5314(2) ir Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5315(2) svarstymo tęsinys	500
Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5368(2) svarstymo tęsinys	500
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 6, 21, 24 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-34(2) svarstymo tęsinys	500
Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53 ¹ , 53 ² , 54, 55 ¹ , 57, 61, 63, 69 ¹ , 76, 78, 84, 85, 88, 91 ² , 91 ³ , 91 ⁴ , 91 ⁵ , 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44 ¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-43(2) svarstymo tęsinys	500
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projekto Nr. XIVP-97 svarstymo tęsinys	500
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4709(2) svarstymo tęsinys	501
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projekto Nr. XIVP-103 pateikimo tęsinys	501
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5367 pateikimo tęsinys	501
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projekto Nr. XIIIIP-4442 pateikimo tęsinys	501

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos karaimų metais“ projekto Nr. XIIIIP-4926 pateikimo tęsinys	501
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-114 priėmimo tęsinys	502
Šio nutarimo priėmimas	502
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-113 priėmimo tęsinys	502
Šio nutarimo priėmimas	502
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-115 priėmimo tęsinys	503
Šio nutarimo priėmimas	503

Vakarinis posėdis Nr. 16 (2020 m. gruodžio 15 d.)

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projekto Nr. XIVP-87 pateikimas (J. Šovienė)	504
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas E. Gražio kalba	504
Kandidato į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas E. Gražio atsakymai į Seimo narių klausimus	505
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaitę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projekto Nr. XIVP-88 pateikimas (J. Šovienė)	508
Kandidatės į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas V. Norkūnaitės kalba	508
Kandidatės į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas V. Norkūnaitės atsakymai į Seimo narių klausimus	509
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projekto Nr. XIVP-112 pateikimas (J. Šovienė)	510
Kandidatės į Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigas N. Grunskienės kalba	511
Kandidatės į Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigas N. Grunskienės atsakymai į Seimo narių klausimus	512
Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59 ¹ , 171 ⁶ , 172, 173, 225, 226, 226 ¹ , 226 ² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171 ⁷ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2193(2) ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2194(2) svarstymas	517
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	518

SANTRUMPOS

<i>DPF</i>	– Darbo partijos frakcija
<i>LF</i>	– Laisvės frakcija
<i>LSDPF</i>	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
<i>LSF</i>	– Liberalų sąjūdžio frakcija
<i>LVŽSF</i>	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
<i>MSNG</i>	– Mišri Seimo narių grupė
<i>TS-LKDF</i>	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

<i>A</i>	– alternatyvus teisės aktas
<i>ES</i>	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
<i>GR</i>	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
<i>VK</i>	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 1 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo narys A. VINKUS*

PIRMININKAS (A. VINKUS). Gerbiamieji Seimo nariai, maloniai prašom sėsti į vietas. (*Šurmulyš salėje*) Ačiū.

Gerbiamieji Seimo nariai ir svečiai! Pradėsime pirmąją naujai išrinkto Seimo posėdį.

Gerbiamieji, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 65 ir 66 straipsniai skelbia, kad naujai išrinktą Seimą susirinkti į pirmąjį posėdį, kuris turi įvykti ne vėliau kaip per 15 dienų po Seimo išrinkimo, kviečia Respublikos Prezidentas, o pirmąjį Seimo posėdį pradeda vyriausias pagal amžių Seimo narys.

Vyriausioji rinkimų komisija paskelbė rinkimų rezultatus. Išrinktas 141 Seimo narys. Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda sušaukė pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį šių metų lapkričio 13 dieną. Skelbiu Lietuvos Respublikos Seimo pirmąjį posėdį pradėtą. (*Gongas*)

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

12.02 val.

Iškilmingos kalbos ir sveikinimai

PIRMININKAS. Jūsų Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidente Gitanai Nausėda, gerbiamieji posėdžio dalyviai, pradėdame 2020–2024 metų kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo pirmąjį posėdį. Garbė ir atsakomybė pradėti Seimo posėdį šį kartą kaip vyriausiam Seimo nariui tenka man.

Naujai išrinkto Seimo darbą pradėdame ypatingu laikotarpiu. Dėl sparčiai plintančios pandemijos tūkstančiai piliečių negali gyventi sau įprasto gyvenimo, privalo susitaikyti su nauja kasdienybe. Tai savo ruožtu kelia ypatingus reikalavimus ir užduotis naujojo Seimo darbui.

Būti Seimo nariu nėra vien garbė ir populiarumas, tai yra didelė atsakomybė ir pareiga tarnauti tautai ir kiekvienam rinkėjui, kurie mumis patikėjo ir mus įpareigojo girdėti tautos balsą ir jos problemas. Seimo narys privalo vadovautis tautos referendumo patvirtinta Konstitucija ir nepamiršti, kad valstybę kuria tauta. Nors mus Visagalis Viešpats sukūrė skirtingus, skirtingi mūsų įsitikinimai, skirtingos biografijos ir patirtys, sprenddami svarbiausius tautai ir valstybei klausimus turime įveikti savo skirtumus ir susitelkti bendram labui. Kaip yra sakoma, kai žmogaus gerumas ir meilė veikia sykiu su jo intelektu, visi žmogaus poelgiai būna vaisingi.

Lietuvos žmonės laukia ne tik greitų ir išmintingų sprendimų, bet ir padomo bei pagarbos vieni kitiems. Remdamasis savo ilgamete patirtimi, drįstu tarti tuos žodžius, kad žmonėms reikia paprasto, nuoširdaus ir betarpiško dėmesio. Seimas gali ir privalo įrodyti, kad jis savo veiklos pavyzdžiu gali padėti kiekvienam Lietuvos piliečiui būti stipresniam, laimingesniam, galinčiam sėkmingai kurti ir dirbti savo tėvynei.

Su liūdesiu širdyje turiu jums priminti, kad kai kurie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai ir ankstesnių kadencijų Seimo nariai šios šventiškos dienos nesulaukė. Prašom Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų, buvusių Seimo narių ir visų už Lietuvos laisvę žuvusiųjų atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Ačiū.

Į šį posėdį atvyko Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas S. Skvernelis, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas D. Žalimas, Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkė L. Matijošaitytė, Jo Ekscelencija Vilniaus arkivyskupas metropolitas G. Grušas. Apgailestaujame, kad dėl koronaviruso pandemijos negalėjome į šią salę pakviesti daugiau garbingų svečių.

Nuoširdžiai sveikinu visus čia susirinkusius.

Man didelė garbė į tribūną pakviesti Jo Ekscelenciją Respublikos Prezidentą G. Nausėdą. (*Plojimai*)

Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos kalba

G. NAUSĖDA. Gerbiami išrinktieji Seimo nariai, iškilūs svečiai. Netrukus prisieksite sąžiningai tarnauti tėvynei, demokratijai ir Lietuvos žmonių gerovei. Balsuodami rinkimuose, Lietuvos žmonės suteikė jums pasitikėjimo kreditą. Jie patikėjo jums valstybės ateitį. Tai didžiulė atsakomybė, kurią privalėsite jausti ateinančius ketverius metus. Daugybė žmonių tikisi, kad šis Seimas kels aukštus moralinius reikalavimus, atsisakys pykčių ir priešprieša grįsto bendravimo, peržengs siaurus grupinius interesus ir sutartinai sieks bendrojo gėrio.

Pradedate darbą sudėtingu metu. Jums, naujam Lietuvos Respublikos Seimui kartu su būsima Vyriausybe, teks atsakomybė suvaldyti vieną didžiausių pastarojo metų krizių. Susirinkote į pirmąjį posėdį tuo metu, kai visa šalis liepsnoja infekcinio pavojaus raudoni, kai medikai neramiai skaičiuoja sunkiems ligoniams liekančias lovas, o verslo įmonės – besikaupiančius nuostolius. Koronavirusas tapo rimtu išbandymu visoms valstybės gyvenimo sritims – nuo sveikatos apsaugos ir švietimo iki socialinės apsaugos ir gynybos. Gelbėdami mūsų žmonių sveikatą, šiandien ribojame visuomenės ir verslo galimybes laisvai veikti. Daugybei Lietuvos žmonių tai reiškia mažesnes pajamas, nedarbą, prastesnę psichinę ir fizinę savijautą. Nemažai pažeidžiamų asmenų, negalėdami gauti būtiniausių paslaugų, jaučia valstybės dėmesio stoką.

Virusas yra čia ir dabar. Mūsų medikai, slaugytojai, visa mūsų sveikatos apsaugos sistema šiandien susiduria su didžiausia įtampa. Kyla atskirties didėjimo grėsmė. Pavojus gresia mūsų verslui ir ekonominiam konkurencingumui. Virusas silpnina valstybę, o tai reiškia, kad auga grėsmė ir jos saugumui. Todėl neturime prabangos kalbėti būsimuoju laiku. Turėtų būti visiškai aišku, kad dabar turime priimti sprendimus, kurie padėtų apsaugoti Lietuvos žmonių sveikatą, nepalikėtų likimo valiai verslo. Dabar yra tinkamiausias metas mažinti visų rūšių atskirtį, kovoti su nelygybe ir visuomenės supriešinimu. Dabar turime pasirūpinti skurdžiau gyvenančiais, neįgaliais, vyresnio amžiaus žmonėmis. Dabar reikia užtikrinti kokybiškas ir visiems vienodai prieinamas viešąsias paslaugas.

Mums tenkančių išbandymų akivaizdoje tiesiog nebėra žodžio „vėliau“. Socialinė atskirtis neišsisklaidys savaime kaip blogas sapnas. Ilgą laiką mūsų šalyje ji buvo pagerbiama skambiais žodžiais, tačiau ignoruojama, vos tik ateidavo metas sunkiems pasirinkimams. Pernelyg ilgai mes vadovavomės viltimi, kad kylanti ekonomika visus pakylės iki oraus gyvenimo. Taip nenutiko. Ir be mūsų kryptingų pastangų nenukens artimoje ateityje. Bene aiškiausiai tai parodo švietimo situacija, jis iš socialinio mobilumo variklio tapo nelygybės įtvirtinimo įrankiu. Dėl to kenčia ne vien skurdžiau gyvenantys, rečiau knygų matantys ar neįgalūs vaikai, dėl to kenčiame mes visi.

Taip neturėtų būti. Tokia padėtis turėtų žėisti kiekvieno iš mūsų teisingumo jausmą. Šalies ateitis yra ne išrinktųjų, o visų mūsų rankose. Juk kuo socialinė atskirtis mažesnė, tuo vieningesnė visuomenė, brandesnė demokratija ir stipresnė valstybė. Privalome žengti šiuo keliu, jei norime kurti bendrąjį gerį visiems Lietuvos žmonėms. Kviečiu jus siekti, kad Lietuva būtų stipri, teisinga, žalia ir inovatyvi valstybė. Valstybė, kuri pasitiki savimi, nes vienas kitu pasitiki ir jos piliečiai. Valstybė, kuri ne vien rūpinasi šia diena, bet ir investuoja į ateitį, užtikrindama tvarią žalią ekonomiką plėtrą. Valstybė, kurioje sunkus darbas ir užsispyrimas leidžia žmogui įgyvendinti savo svajones.

Ryškesnių permainų sulauksime išmokę ieškoti sutarimo net tada, kai jis atrodo sunkiai įmanomas, kai trukdo seni kivirčiai ir naujų politinių pergalių troškimas. Didesnio visuomenės pasitikėjimo Seimu nebus be aukštesnio lygio politinės kultūros. Tuo esu įsitikinęs.

Šiandien stoviu prieš jus, naujo Seimo narius, ir siūlau savo paramą. Esu pasirengęs ne tik kalbėti, bet ir klausytis. Ne tik reikalauti, bet ir pripažinti kitos pusės argumentų svorį. Žinoma, kaip ir iki šiol dariau, kritiškai vertinsiu visus naujus įstatymus, o prireikus teiksiu konstruktyvius pasiūlymus. Taip pat iš jūsų tikiuosi rimto požiūrio į teisėkūros procesą. Mes neturime prabangos užsiimti skubota ir nekokybiškų įstatymų leidyba. Būtina veikti greitai, tačiau išmintinai. To reikia mums visiems.

Linkiu jums didžiausios kantrybės, racionalaus žvilgsnio ir sėkmingų pasirinkimų. Pateisinkite jums parodytą pasitikėjimą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui ir kviečiu Jo Ekscelenciją Vilniaus arkivyskupą metropolitą G. Grušą pradėti invokaciją. (*Plojimai*)

Vilniaus arkivyskupo metropolito Gintaro Grušo invokacija

G. GRUŠAS. Jūsų Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidente, gerbiamas Konstitucinio Teismo pirmininke, gerbiamieji išrinktieji Lietuvos Respublikos Seimo nariai, dalyvaujame ceremonijoje, kurioje kiekvienas čia esantis išrinktasis Seimo narys prisieks būti ištikimas Lietuvos Respublikai ir sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei.

Teisinga, kad priesaikos pabaigoje daugelis iš jūsų ištars žodžius „Tepadeda man Dievas“. Tvirtumas slypi gebėjime pripažinti, kad esame silpni ir mums reikalinga Dievo pagalba. Tačiau mums reikia ne tik šauktis jo pagalbos, bet ir sugebėti įsiklausyti ir ją priimti.

Netrukus prisieksite sąžiningai tarnauti Tėvynei. Jėzus paliko aiškų mokymą apie tarnystę ir sektiną pavyzdį kiekvienam krikščioniui: „Pasišaukęs mokinius, Jėzus prabilo: „Jūs žinote, kad tie, kurie laikomi tautų valdovais, engia jas ir jų didžiūnai rodo joms savo galią. Tarp jūsų yra ne taip! Kas norėtų tarpti didžiausias iš jūsų, tebus jūsų tarnas, ir kas panorėtų būti pirmas tarp jūsų, tebus visų vergas.“ (Mk 10, 42–44) Vėliau pridėjo: „Mylėkite vienas kitą, kaip aš Jus mylėjau.“

Sąžinė, dar vadinama Dievo balsu mūsų širdyje, reikalauja ne tiek kovoti, kad būtų įrodyta sava tiesa, bet skatina atpažinti Dievo balsą, tiesos balsą savyje. Dirbant Lietuvos žmonių gerovei ir darant sunkius sprendimus, ypač svarbu klausytis sąžinės balso. Tam reikia išminties, tam reikia meilės – meilės kiekvienam Lietuvos žmogui. Už kiekvieno įstatymo teksto gebėkite įžvelgti žmogų, ypač tą, kuris silpniausias mūsų visuomenėje, kuriam reikia pagalbos. Mylėti – tai trokšti gėrio kitam. Dirbti Lietuvos žmonių gėriui – tai ne skaldyti, o vienyti. Juk svarbu išsaugoti ne tik Lietuvos žemių vientisumą, bet ir jos žmonių vienybę. Kaip himne giedame – „Vienybė težydi“. Vienybę, kaip ir meilę, lyg augalą reikia pasodinti, puoselėti, auginti – tik tada ji pražysta. Lietuvos žemės sodas jums patikėtas Dievo ir Lietuvos rinkėjų – kad rūpintumėtės jo geroje ir darbuotumėtės, kad vienybė ir gėris čia augtų, žydėtų ir duotų vaisių.

Koronaviruso pandemijos iššūkis žmonių sveikatai, valstybės ekonomikai ir daugeliui kitų sričių parodė, kad turime kurti vieningą ir nesavanaudišką visuomenę. Savo darbais ir pavyzdžiu veskite jus išrinkusią tautą.

Šiandien meldžiamės už mūsų Tėvynę Lietuvą ir jos žmones. Meldžiamės už tuos, kurie išrinkti tarnauti Lietuvai, ypač už šiandien darbus pradedančio Seimo narius. Visagalis Dievas te-laimina jus ir jūsų tarnystę Lietuvos žmonėms, tesuteikia jėgų visada būti ištikimiems duotai priesaikai, teapšviečia ir nurodo jums teisingą kelią, tesustiprina jūsų širdyse troškimą išgirsti Tiesos balsą. Teapdovanoja Jis išmintimi, kad su meile vienytumėte Lietuvos žmones ir kurtumėte jiems gerovę. Dievo malonė tenusileidžia ant šio Seimo ir telydi jūsų darbą Lietuvos žmonių labui. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Vilniaus arkivyskupe metropolite, viso Seimo vardu širdingai jums dėkoju. Gerbiamieji, iškilmingoji posėdžio dalis baigta.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas! (*Plojimai*)

12.20 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaiškinimas

PIRMINKAS. Dabar, gerbiamieji, kviečiu Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkę L. Matjošaitę.

L. MATJOŠAITYTĖ. Gerbiamieji išrinktieji Lietuvos Respublikos Seimo nariai, gerbiamasis pirmojo Seimo posėdžio pirmininkė, gerbiamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkė, gerbiamieji šio posėdžio dalyviai ir svečiai, 2020 m. spalio 11 d., taip, kaip ir numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, ketveriems metams, remiantis visuotine, lygia, tiesiogine rinkimų teise ir slaptu balsavimu, buvo išrinktas 141 Seimo narys: 70 tautos atstovų buvo išrinkti daugiamandatėje apygardoje, vienmandatėse rinkimų apygardose išrinktas 71 narys.

Šiais metais pirmą kartą Lietuvos Respublikos istorijoje užsienyje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai Seimo narį rinko atskiroje Pasaulio lietuvių vienmandatėje rinkimų apygardoje. Joje pirmajame rinkimų ture dalyvavo daugiau nei 36 tūkst. piliečių.

2020 m. spalio 31 d. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija sprendimu „Dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo“ nustatė galutinius Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų rezultatus daugiamandatėje ir vienmandatėse rinkimų apygardose bei paskelbė išrinktus Seimo narius.

Taigi šių metų spalio 11 dieną vykusiuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose 2020–2024 metų kadencijai Lietuvos Respublikos Seimo nariais yra išrinkti: Kasparas Adomaitis, Virgilijus Alekna, Vilija Aleknaitė-Abramikienė, Laima Liucija Andrikienė, Arvydas Anušauskas, Aušrinė Armonaitė, Dalia Asanavičiūtė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Andrius Bagdonas, Vytautas Bakas, Zigmantas Balčytis, Kristijonas Bartoševičius, Rima Baškienė, Juozas Baublys, Tomas Bičiūnas, Agnė Bilotaitė, Rasa Budbergytė, Valentinas Bukauskas, Guoda Burokienė, Algirdas Butkevičius, Antanas Čepononis, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Morgana Danielė, Evelina Dobrovolska, Algimantas Dumbrava, Justas Džiugelis, Viktoras Fiodorovas, Dainius Gaižauskas, Vytautas Gapsys, Aidas Gedvilas, Aistė Gedvilienė, Simonas Gentvilas, Eugenijus Gentvilas, Vaida Giraitytė, Ligita Girskenė, Kęstutis Glaveckas, Petras Gražulis, Domas Griškevičius, Jonas Gudauskas, Antanas Guoga, Irena Haase, Jonas Jarutis, Liudas Jonaitis, Linas Jonauskas, Sergejus Jovaiša, Eugenijus Jovaiša, Vigilijus Jukna, Vytautas Juozapaitis, Ričardas Juška, Ieva Kačinskaitė-Urbonienė, Vidmantas Kanopa, Ramūnas Karbauskis, Laurynas Kasčiūnas, Dainius Kepenis, Vytautas Kernagis, Gintautas Kindurys, Dainius Kreivys, Linas Kukuraitis, Andrius Kupčinskas, Paulė Kuzmickienė, Deividas Labanavičius, Gabrielius Landsbergis, Orinta Leiputė, Silva Lengvinienė, Arminas Lydeka, Mindaugas Lingė, Raimundas Lopata, Mykolas Majauskas, Matas Maldeikis, Kęstutis Masiulis, Bronislovas Matelis, Marius Matijošaitis, Antanas Matulas, Andrius Mazuronis, Kęstutis Mažeika, Rūta Miliūtė, Vytautas Mitalas, Laima Mogenienė, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Laima Nagienė, Andrius Navickas, Monika Navickienė, Arvydas Nekrošius, Aušrinė Norvienė, Česlav Olševski, Monika Ošmianskienė, Ieva Pakarklytė, Andrius Palionis, Gintautas Paluckas, Žygimantas Pavilionis, Beata Petkevič, Audrius Petrošius, Jonas Pinskis, Liuda Pociūnienė, Arvydas Pocius, Viktoras Pranckietis, Mindaugas Puidokas, Edmundas Pupinis, Valdas Rakutis, Tomas Vytautas Raskevičius, Jurgis Razma, Julius Sabatauskas, Eugenijus Sabutis, Paulius Saudargas, Lukas Savickas, Jurgita Sejonienė, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Mindaugas Skritulskas, Saulius Skvernelis, Linas Slušnys, Kazys Starkevičius, Algirdas Stončaitis, Zenonas Streikus, Algis Strelčiūnas, Giedrius Surplys, Dovilė Šakalienė, Rimantė Šalaševičiūtė, Robertas Šarknickas, Stasys Šedbaras, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Jurgita Šiugždinienė, Rita Tamašunienė, Vilija Targamadžė, Tomas Tomilinas, Stasys Tumėnas, Justinas Urbanavičius, Romualdas Vaitkus, Arūnas Valinskas, Valdemaras Valkiūnas, Jonas Varkalys, Juozas Varžgalys, Aurelijus Veryga, Kęstutis Vilkauskas, Antanas Vinkus, Andrius Vyšniauskas, Emanuelis Zingeris, Remigijus Žemaitaitis ir Artūras Žukauskas.

Gerbiamieji naujai išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariai, šiandien šioje didžios istorinius įvykius menančioje Kovo 11-osios salėje iškilmingos ceremonijos metu jūs, uždėję ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos, prisieksite būti ištikimi Lietuvai, tarnauti tėvynei ir Lietuvos žmonių gerovei. Taip prasidės jūsų kelionė šiame sudėtingame, drąsių ir ryžtingų

veiksmų, greitų sprendimų, o kartais ir nelengvų pasirinkimų reikalaujančiame bei sudėtingų išbandymų kupiname kelyje. Kad ir kokie iššūkiai jūsų lauktų, linkiu jums pasitelkti turimas žinias ir išmintį, sukauptas patirtis ir gebėjimus, pamatinius idealus ir aukščiausias demokratines vertybes, visomis išgalėmis saugoti, branginti ir ginti mūsų valstybę.

Gerbkite ir puoselėkite pagrindines žmogaus teises iš laisvės. Ryžtingai ginkite teisės viršenybę bei laisvus, sąžiningus ir garbingus rinkimus. Kurkite prasmingą vertybinį gėrį, klestinčią, stiprią ir darnią Lietuvą bei garbingą jos ateitį. Tegul prasmingus jūsų darbus prisimena, jais džiaugiasi ir didžiuojasi ateities kartos. Dėkoju. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkei L. Matjošaitytei.

Vykdant Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Seimo statuto nuostatas, dabar bus prisaikdinami Seimo nariai. Priesaikas priims Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas D. Žalimas. Prašau gerbiamąjį pirmininką D. Žalimą paaiškinti Seimo nario priesaikos priėmimo tvarką ir pradėti Seimo narių prisaikdinimo procedūrą.

D. ŽALIMAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis naujai išrinkto Seimo pirmojo posėdžio pirmininke, gerbiamieji naujai išrinkti Seimo nariai, šio posėdžio dalyviai ir svečiai.

Ši diena yra viena svarbiausių Seimui, nes naujai išrinktų Seimo narių įgaliojimų laikas pradedamas skaičiuoti būtent nuo tos dienos, kurią naujai išrinktas Seimas susirenka į pirmąjį posėdį. Priminsiu, kad pagal Konstitucijos 55 straipsnio 2 dalį Seimas laikomas išrinktu, kai yra išrinkta ne mažiau kaip trys penktadaliai Seimo narių. Nuo šio posėdžio pradžios taip pat baigiasi anksčiau išrinktų Seimo narių įgaliojimų laikas. Pagal Konstitucijos 59 straipsnio 2 dalį išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai.

Ištikimybė Lietuvos valstybei yra neatsiejama nuo ištikimybės jos Konstitucijai, todėl jūs, išrinktieji Seimo nariai, prisieksite uždėję ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Konstitucija nėra vien jos teksto žodžiai. Tai yra mūsų Tautos vertybių sistema ir aukščiausioji teisė. Joje įtvirtinta Lietuvos konstitucinė tapatybė, kurios esmė – amžinosios net referendumu nekeičiamos nuostatos, tai yra valstybės nepriklausomybė, demokratija ir pagarba prigimtiniams žmogaus teisėms ir laisvėms.

Mūsų valstybės konstitucinė tapatybė taip pat neatsiejama nuo jos valdymo formos – parlamentinės respublikos, vakarietiškos geopolitinės orientacijos, atviros pasauliui pilietinės visuomenės, realios, o ne formalios pagarbos teisės viršenybei, be kurios neįsivaizduojama teisinė valstybė. Šios tapatybės pagrindas – Lietuvos valstybės pamatiniai konstituciniai aktai: Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. nutarimas, 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos aktas „Dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo“ ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracija.

Seime prisiekdami būti ištikimi Lietuvos valstybei, Seimo nariai besąlygiškai įsipareigoja gerbti ir vykdyti jos Konstituciją. Nuo šios pareigos neatleidžia jokia ypatingoji padėtis. Jokia ypatingoji padėtis taip pat negali paneigti Konstitucijoje įtvirtintų amžinųjų vertybių, Lietuvos Respublikos konstitucinės tapatybės, būti pagrindu nepaisyti Konstitucijos ir jai neprieštaraujančių įstatymų.

Konstitucijos 59 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad, pareigas eidami, Seimo nariai vadovaujasi Konstitucija, valstybės interesais, savo sąžine ir negali būti varžomi jokių mandatų. Konstitucija įtvirtina laisvą Seimo nario mandatą, kurio esmė – Tautos atstovo teisė įgyvendinti jam suteiktas teises ir pareigas, nevaržančias laisvės rinkėjų priesakais, jį iškėlusią partijų ar organizacijų politiniais reikalavimais, nepripažįstant teisės atšaukti Seimo narį. Kiekvienas parlamento narys atstovauja visai Tautai. Visi parlamento nariai yra Tautos atstovybė. Kitaip tariant, Seimo narys, nors priklausantis parlamentinei daugumai ar mažumai, yra visos Tautos atstovas.

Gerbiamieji naujai išrinkti Seimo nariai, prisiekdami šiandien, jūs įgysite visas Tautos atstovų teises. Tad, prieš priimdamas kiekvieno iš jūsų priesaiką, paaiškinsiu kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra.

Pirmiausia noriu pabrėžti du su išrinktųjų Seimo narių priesaikos procedūra susijusius aspektus, aktualius šiomis dienomis.

Pirma, pagal Konstituciją, konkrečiai jos 59 straipsnio 1 ir 2 dalis, naujai išrinktų Seimo narių priesaikos procedūra vyksta būtent Seime, tai yra Seimo rūmuose vykstančiame naujai išrinkto Seimo pirmajame posėdyje. Šis reikalavimas įtvirtintas ir Seimo statuto 83 straipsnyje.

Antra, pagal Konstituciją Seimo nario priesaika yra individualus aktas – asmeniškai išrinktojo Seimo nario įsipareigojimas Tautai ir valstybei. Seimo nario priesaika nėra vien formalumas ar simbolinis aktas, ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištarimas ir priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys asmeniškai viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duotoji priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Todėl ši procedūra negali būti kaip nors supaprastinta, sutrumpinta ar atliekama kolektyviai. Ją detaliau reglamentuoja Seimo statutas.

Gerbiamieji naujai išrinkti Seimo nariai, Konstitucijoje įtvirtinto Seimo, kaip Tautos atstovybės, veiklos nepertraukiamumo principas būtent ir lemia tai, kad visi išrinktieji Seimo nariai privalo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje. Išimtis gali būti padaryta tik tiems išrinktiesiems Seimo nariams, kurie dėl ypač svarbių pateisinamų priežasčių negali atvykti į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį. Pagal Seimo statuto 4 straipsnio 7 dalį šie Seimo nariai prisiekia kitame artimiausiame Seimo posėdyje, kai tik išnyksta šios ypač svarbios pateisinamos priežastys. Todėl tie išrinktieji Seimo nariai, kurie šiandien negali prisiekti dėl ligos, saviizoliacijos ar kitų ypač svarbių pateisinamų priežasčių, priesaiką galės duoti, kai šios priežastys išnyks.

Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą. Tai įtvirtinta ir Seimo statuto 5 straipsnyje.

Taigi nei pagal Konstituciją, nei pagal Seimo statutą netoleruojama tokia situacija, kai išrinktasis Seimo narys be ypač svarbios pateisinamos priežasties neatvyksta į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį arba į jį atvyksta, bet neprisiekia. Tai vertintina kaip tokio išrinktojo Seimo nario atsisakymas prisiekti ir turi sukelti Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje numatytus teisinius padarinius – Seimo nario mandato netekimą.

Taip pat vertintinas ir tokius pačius teisinius padarinius turi sukelti toks išrinktojo Seimo nario elgesys, kai jis neprisiekia artimiausiame Seimo posėdyje, nors yra išnykusi ypač svarbi pateisinama priežastis, dėl kurios šis išrinktasis Seimo narys negalėjo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje. Dėl to Seimas taip pat privalo priimti nutarimą.

Konstitucijos 60 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Seimo nario pareigos, išskyrus jo pareigas Seime, nesuderinamos su jokiais kitomis pareigomis valstybinėse įstaigose ir organizacijose, taip pat su darbu verslo, komercijos bei kitose privačiose įstaigose ar įmonėse. Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją Seimo nario pareigų nesuderinamumas su jokiais kitomis pareigomis ar darbu, išskyrus Konstitucijoje numatytas išimtis, ir draudimas Seimo nariui gauti kitą atlyginimą, išskyrus Konstitucijoje numatytas išimtis, Seimo nariui yra taikomi nuo to momento, kai jis įgyja visas Tautos atstovo teises, tai yra kai jis prisiekia.

Taigi išrinktasis Seimo narys, duodamas Seimo nario priesaiką, kartu pačiu priesaikos davimo aktu viešai deklaruoja, kad minėtų nesuderinamumų nėra. Vadinasi, nėra Konstitucijoje numatytų kliūčių vykdyti Seimo nario įgaliojimus, o jeigu tokių nesuderinamumų iki tol būta, jie iki priesaikos davimo momento jau yra pašalinti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Priminsiu, jog Konstitucijos 67 straipsnyje yra įtvirtinta, kad Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai Seimo narys pereina dirbti arba neatsisako darbo, nesuderinamo su Seimo nario pareigomis.

Gerbiamieji naujai išrinkti Seimo nariai, Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Taigi duodami priesaiką jūs perskaitysite priesaikos tekstą ir po to vardinį priesaikos tekstą pasirašysite. Svarbu žinoti, kad priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad galite prisiekti ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Seimo statuto 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad šios nuostatos nesilaikymas, kaip ir atsisakymas pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga, reiškia, kad Seimo narys neprisiekė. Pagal Seimo statuto 4 straipsnio 1 dalį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos

Konstitucinio Teismo pirmininkas. Pagal šio straipsnio 2 dalį Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką uždėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytą vardinį priesaikos lapą perduosite man, priesaiką priėmusiam Konstitucinio Teismo pirmininkui. Jį patikrinęs paskelbsiu Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, vardą ir pavardę.

Priimdamas priesaiką vadovausiuosi Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. Sp-257 dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo. Abėcėlės tvarka, kaip nustatyta ir Vyriausiosios rinkimų komisijos sąraše, bus kviečiami prisiekti visi asmenys, kurių išrinkimą į Lietuvos Respublikos Seimą nustatė Vyriausioji rinkimų komisija.

Gerbiamieji, pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, šios pareigos neprivaloma vykdyti tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių jos negali vykdyti. Priesaikos priėmimo procedūra bus gana ilga, todėl sutarus su šio posėdžio pirmininku priesaikos priėmimo metu bus daroma pertrauka.

Taigi pradedame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti.

Pirmąjį kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kasparą Adomaitį.

K. ADOMAITIS. Aš, Kasparas Adomaitis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Adomaitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Virgilijų Alekną.

V. ALEKNA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Alekna prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Viliją Aleknaitę-Abramikienę.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Aleknaitė-Abramikienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Laimą Liuciją Andrikiene.

L. L. ANDRIKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. L. Andrikiene prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Anušauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Aušrinę Armonaitę.

A. ARMONAITĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Armonaitė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Dalią Asanavičiūtę.

D. ASANAVIČIŪTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė D. Asanavičiūtė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audronių Ažubalį.

A. AŽUBALIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Ažubalis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

A. AŽUBALIS. Ačiū.

D. ŽALIMAS. Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valių Ažuolą.

V. AŽUOLAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Ažuolas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Bagdoną.

A. BAGDONAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Bagdonas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Baką.

V. BAKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Bakas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Zigmantą Balčytį.

Z. BALČYTIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Z. Balčytis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Kristijoną Bartoševičių.

K. BARTOŠEVIČIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Bartoševičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Rimą Baškienę.

R. BAŠKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Baškienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Juozą Baublį.

J. BAUBLYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Baublys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Tomą Bičiūną.

T. BIČIŪNAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys T. Bičiūnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Agnę Bilotaitę.

A. BILOTAITĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Bilotaitė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Rasą Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Budbergytė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Valentina Bukauską.

V. BUKAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Bukauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Guoda Burokienę.

G. BUROKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Burokienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Algirdą Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Butkevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Antaną Čeponą.

A. ČEPONONIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Čepononis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Morganą Danieľę.

M. DANIELĖ. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė M. Danielė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Išrinktoji Seimo narė Evelina Dobrovolska dėl saviizoliacijos šiame posėdyje neprisieks.
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Algimantą Dumbravą.

A. DUMBRAVA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Dumbrava prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Išrinktasis Seimo narys Justas Džiugelis dėl saviizoliacijos šiame posėdyje neprisieks.
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Viktorą Fiodorovą.

V. FIODOROVAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Fiodorovas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Dainių Gaižauską.

D. GAIŽAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Gaižauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vytautą Gapšį.

V. GAPŠYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Gapšys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Aidą Gedvilą.

A. GEDVILAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gedvilas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aistę Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Gedvilienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Simoną Gentvilą.

S. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Gentvilas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Eugenijų Gentvilą.

E. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Gentvilas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Vaidą Giraitytę.

V. GIRAITYTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Giraitytė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ligita Girskienę.

L. GIRSKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Girskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Glavecką.

K. GLAVECKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Glaveckas prisiekė. Sveikinu.

K. GLAVECKAS. Ačiū. (*Plojimai*)

D. ŽALIMAS. Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Petrą Gražulį.

P. GRAŽULIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Gražulis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Domą Griškevičių.

D. GRIŠKEVIČIUS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Griškevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Joną Gudauską.

J. GUDAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Gudauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Antaną Guogą.

A. GUOGA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Guoga prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ireną Haase.

I. HAASE. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Haase prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Joną Jarutį.

J. JARUTIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Jarutis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liudą Jonaitį.

L. JONAITIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Jonaitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Jonauską.

L. JONAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Jonauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Sergejų Jovaišą.

S. JOVAIŠA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Jovaiša prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Eugenijų Jovaišą.

E. JOVAIŠA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Jovaiša prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vigilių Jukną.

V. JUKNA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Jukna prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vytautą Juozapaitį.

V. JUOZAPAITIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Juozapaitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Ričardą Jušką.

R. JUŠKA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Juška prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Ievą Kačinskaitę-Urbonienę.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Kačinskaitė-Urbonienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vidmantą Kanopą.

V. KANOPA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Kanopa prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Ramūną Karbauskį.

R. KARBAUSKIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Karbauskis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Lauryną Kasčiūną.

L. KASČIŪNAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kasčiūnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Dainių Kepenį.

D. KEPENIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kepenis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vytautą Kernagį.

V. KERNAGIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Kernagis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Gintautą Kindurį.

G. KINDURYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Kindurys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Dainių Kreivį.

D. KREIVYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kreivys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Pagal turimą informaciją išrinktasis Seimo narys Linas Kukuraitis dėl saviizoliacijos šiandien neprisieks.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Andrių Kupčinską.

A. KUPČINSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Kupčinskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Paulę Kuzmickienę.

P. KUZMICKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė P. Kuzmickienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Deividą Labanavičių.

D. LABANAVIČIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Labanavičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Gabrielių Landsbergį.

G. LANDSBERGIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Landsbergis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Orintą Leiputę.

O. LEIPUTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė O. Leiputė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Silvą Lengvinienę.

S. LENGVINIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė S. Lengvinienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arminą Lydeką.

A. LYDEKA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Lydeka prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mindaugą Lingę.

M. LINGĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Lingė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Raimundą Lopatą.

R. LOPATA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Lopata prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mykolą Majauską.

M. MAJAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Majauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Matą Maldeikį.

M. MALDEIKIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Maldeikis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Masiulį.

K. MASIULIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Masiulis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Bronislovą Matelį.

B. MATELIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys B. Matelis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Marių Matijošaitį.

M. MATIJOŠAITIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Matijošaitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kadangi jau prisiekė 70 iš šiandien turinčių prisiekti 135 išrinktųjų Seimo narių, mes buvome sutarę daryti posėdžio pertrauką.

PIRMININKAS. Jums leidus, aš turiu atlikti procedūrą. Gerbiamieji Seimo nariai, siūlau padaryti 25 minučių pertrauką. Po jos tęsime Seimo narių priesaikos priėmimo procedūrą. Ar nėra prieštaravimų? Pertrauka iki 14 val. 30 min., po to tęsime darbą. Ačiū.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu sėsti į darbo vietas. Liko dar minutė. Kol atsisėsite, tai ir bus minutė.

Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame Seimo posėdį. Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką D. Žalimą tęsti Seimo narių priesaikos priėmimo procedūrą. Kolegos, prašom sėsti į darbo vietas.

D. ŽALIMAS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tęsiame Seimo narių priesaikos priėmimo procedūrą, todėl prašau vėl atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Antaną Matulą.

A. MATULAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Matulas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Mazuronį.

A. MAZURONIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Mazuronis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutis Mažeiką.

K. MAŽEIKA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Mažeika prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Rūtą Miliūtę.

R. MILIŪTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Miliūtė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Mitalą.

V. MITALAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Mitalas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Laimą Mogenienę.

L. MOGENIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Mogenienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Radvilę Morkūnaitę-Mikulėnienę.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Laimą Nagienę.

L. NAGIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Nagienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Navicką.

A. NAVICKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Navickas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Moniką Navickienę.

M. NAVICKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė M. Navickienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Nekrošį.

A. NEKROŠIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Nekrošius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrinę Norkienę.

A. NORKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Norkienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Česlavą Olševskį.

Č. OLŠEVSKI. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Č. Olševskis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Moniką Ošmianskienę.

M. OŠMIANSKIENĖ. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė M. Ošmianskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ievą Pakarklytę.

I. PAKARKLYTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Pakarklytė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Išrinktasis Seimo narys Andrius Palionis dėl saviizoliacijos šiame posėdyje neprisieks.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintautą Palucką.

G. PALUCKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Paluckas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Žygimantą Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Ž. Pavilionis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Beatą Petkevič.

B. PETKEVIČ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė B. Petkevič prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audrių Petrošį.

A. PETROŠIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Petrošius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Joną Pinskų.

J. PINSKUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Pinskus prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Liudą Pociūnienę.

L. POCIŪNIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Pociūnienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Pocių.

A. POCIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Pocius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Viktorą Pranckietį.

V. PRANCKIETIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Pranckietis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mindaugą Puidoką.

M. PUIDOKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Puidokas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Edmundą Pupinį.

E. PUPINIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Pupinis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valdą Rakutį.

V. RAKUTIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Rakutis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Tomą Vytautą Raskevičių.

T. V. RASKEVIČIUS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys T. V. Raskevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Jurgį Razmą.

J. RAZMA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Razma prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Julijų Sabatauską.

J. SABATAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Sabatauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Išrinktasis Seimo narys Eugenijus Sabutis dėl saviizoliacijos šiame posėdyje neprisieks.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Paulių Saudargą.

P. SAUDARGAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Saudargas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Luką Savicką.

L. SAVICKAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Savickas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Jurgitą Sejonienę.

J. SEJONIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė J. Sejonienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algirdą Sysą.

A. SYSAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Sysas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintarę Skaistę.

G. SKAISTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Skaistė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mindaugą Skritulską.

M. SKRITULSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Skritulskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Saulių Skvernelį.

S. SKVERNELIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Skvernelis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Slušnį.

L. SLUŠNYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Slušnys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kazį Starkevičių.

K. STARKEVIČIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Starkevičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algirdą Stončaitį.

A. STONČAITIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Stončaitis prisiekė. Sveikinu (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Zenoną Streikų.

Z. STREIKUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Z. Streikus prisiekė. Sveikinu (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algį Strelčiūną.

A. STRELČIŪNAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Strelčiūnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Giedrių Surplį.

G. SURPLYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Surplys prisiekė. Sveikinu (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Dovilę Šakalienę.

D. ŠAKALIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė D. Šakalienė prisiekė. Sveikinu (*Plojimai*)

Išrinktoji Seimo narė Rimantė Šalaševičiūtė dėl saviizoliacijos šiame posėdyje neprisieks.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Robertą Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Šarknickas prisiekė. Sveikinu (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Stasį Šedbarą.

S. ŠEDBARAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Šedbaras prisiekė. Sveikinu (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ingridą Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Šimonytė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Agnę Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Širinskienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Jurgitą Šiugždinienę.

J. ŠIUGŽDINIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė J. Šiugždinienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę R. Tamašunienę.

R. TAMAŠUNIENĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Tamašunienė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Viliją Targamadžę.

V. TARGAMADŽĖ. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Targamadžė prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Tomą Tomiliną.

T. TOMILINAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys T. Tomilinas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Stasį Tumėną.

S. TUMĖNAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Tumėnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Justiną Urbanavičių.

J. URBANAVIČIUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Urbanavičius prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Romualdą Vaitkų.

R. VAITKUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Vaitkus prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arūną Valinską.

A. VALINSKAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Valinskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valdemarą Valkiūną.

V. VALKIŪNAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Valkiūnas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Joną Varkalį.

J. VARKALYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Varkalys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Varžgalį.

J. VARŽGALYS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Varžgalys prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Aurelijų Verygą.

A. VERYGA. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Veryga prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Vilkauską.

K. VILKAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Vilkauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Antaną Vinkų.

A. VINKUS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Vinkus prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Vyšniauską.

A. VYŠNIAUSKAS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Vyšniauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Emanuelį Zingerį.

E. ZINGERIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Zingeris prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Remigijų Žemaitaitį.

R. ŽEMAITAITIS. *Priesaika*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Žemaitaitis prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Artūrą Žukauską.

A. ŽUKAUSKAS. *Priesaika (be paskutinio sakinio)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Žukauskas prisiekė. Sveikinu. (*Plojimai*)

Gerbiamieji Seimo nariai, priesaikos priėmimo procedūra baigta. Prašau visus atsistėti.

Skelbiu, kad 2020 m. lapkričio 13 d. naujai išrinkto Seimo pirmajame posėdyje prisiekė ir remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsniu visas Tautos atstovo teises įgijo šie naujai išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariai:

Kasparas Adomaitis, Virgilijus Alekna, Vilija Aleknaitė-Abramikienė, Laima Liucija Andrikenė, Arvydas Anušauskas, Aušrinė Armonaitė, Dalia Asanavičiūtė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Andrius Bagdonas, Vytautas Bakas, Zigmantas Balčytis, Kristijonas Bartoševičius, Rima Baškienė, Juozas Baublys, Tomas Bičiūnas, Agnė Bilotaitė, Rasa Budbergytė, Valentinas Bukauskas, Guoda Burokienė, Algirdas Butkevičius, Antanas Čepononis, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Morgana Danielė, Algimantas Dumbrava, Viktoras Fiodorovas, Dainius Gaižauskas, Vytautas Gapšys, Aidas Gedvilas, Aistė Gedvilienė, Simonas Gentvilas, Eugenijus Gentvilas, Vaida Giraitytė, Ligita Girskienė, Kęstutis Glaveckas, Petras Gražulis, Domas Griškevičius, Jonas Gudauskas, Antanas Guoga, Irena Haase, Jonas Jarutis, Liudas Jonaitis, Linas Jonauskas, Sergejus Jovaiša, Eugenijus Jovaiša, Vigilijus Jukna, Vytautas Juozapaitis, Ričardas Juška, Ieva Kačinskaitė-Urbonienė, Vidmantas Kanopa, Ramūnas Karbauskis, Laurynas Kasčiūnas, Dainius Kepenis, Vytautas Kernagis, Gintautas Kindurys, Dainius Kreivys, Andrius Kupčinskas, Paulė Kuzmickienė, Deividas Labanavičius, Gabrielius Landsbergis, Orinta Leiputė, Silva Lengvinienė, Arminas Lydeka, Mindaugas Lingė, Raimundas Lopata, Mykolas Majauskas, Matas Maldeikis, Kęstutis Masiulis, Bronislovas Matelis, Marius Matijošaitis, Antanas Matulas, Andrius Mazuronis, Kęstutis Mažeika, Rūta Mičiūtė, Vytautas Mitalas, Laima Mogenienė, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Laima Nagienė, Andrius Navickas, Monika Navickienė, Arvydas Nekrošius, Aušrinė Norkienė, Česlav Olševski, Monika Ošmianskienė, Ieva Pakarklytė, Gintautas Paluckas, Žygimantas Pavilionis, Beata Petkevič,

Audrius Petrošius, Jonas Pinskus, Liuda Pociūnienė, Arvydas Pocius, Viktoras Prancietis, Mindaugas Puidokas, Edmundas Pupinis, Valdas Rakutis, Tomas Vytautas Raskevičius, Jurgis Razma, Julius Sabatauskas, Paulius Saudargas, Lukas Savickas, Jurgita Sejonienė, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Mindaugas Skritulskas, Saulius Skvernelis, Linas Slušnys, Kazys Starkevičius, Algirdas Stončaitis, Zenonas Streikus, Algis Strelčiūnas, Giedrius Surplys, Dovilė Šakalienė, Robertas Šarknickas, Stasys Šedbaras, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Jurgita Šiugždinienė, Rita Tamašunienė, Vilija Targamadžė, Tomas Tomilinas, Stasys Tumėnas, Justinas Urbanavičius, Romualdas Vaitkus, Arūnas Valinskas, Valdemaras Valkiūnas, Jonas Varkalys, Juozas Varžgalys, Aurelijus Veryga, Kęstutis Vilkauskas, Antanas Vinkus, Andrius Vyšniauskas, Emanuelis Zingeris, Remigijus Žemaitaitis, Artūras Žukauskas.

Gerbiamieji, Seimo narių vardinius priesaikos lapus perduodu šio posėdžio pirmininkui, kad jie būtų saugomi Seime. Dar kartą sveikinu visus prisiekusius Seimo narius. (*Plojimai*)

Gerbiamieji Seimo nariai, Seimas, kaip Tautos atstovybė, yra svarbiausias demokratinės teisinės valstybės institutas. Kaip pastaraisiais metais ne kartą konstatavo Konstitucinis Teismas, pagal Konstituciją demokratija nėra vien valstybės valdymas priimant sprendimus daugumos valia. Konstitucija, kuria jūs šiandien įsipareigojate vadovautis savo veikloje, yra ir antimažoritarinis aktas, ginantis individą, jo orumą, nepaisant vyraujančių visuomenės daugumos nuostatų ar stereotipų. Tik besivadovaujanti pagarba kiekvieno žmogaus orumui valstybė gali būti laikoma iš tikrųjų demokratine.

Kartu Lietuva pagal Konstituciją yra pliuralistinė parlamentinė demokratija, o tai lemia ir svarbų parlamentinės mažumos arba opozicijos vaidmenį prižiūrint parlamentinės daugumos politinę veiklą, taip laiduojant politinį pliuralizmą demokratinės teisinės valstybės parlamente ir sudarant prielaidas tokiam parlamentui vykdyti savo funkcijas. Todėl jums einant šias svarbias ir nelengvas Tautos atstovo pareigas prireiks ne tik išminties ir atsakingumo, ne mažiau svarbi pliuralistinei demokratijai yra tolerancija ir aukšta diskusijų kultūra.

Prisimindamas etimologinę žodžio „parlamentas“ reikšmę „kalbėtis“, linkiu jums konstruktyviose, dalykiškose diskusijose rasti geriausius šiais nelengvais laikais sprendimus, kurie būtų naudingi svarbiausiam tikslui – valstybės ir demokratijos raidai, Lietuvos žmonių gerovei. Dėkui. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiamasis Konstitucinio Teismo pirmininke, nuoširdžiai dėkoju jums už įvykdytą Lietuvos Respublikos Konstitucijos įpareigojimą priimti Seimo narių priesaikas. Nuo šio momento mes esame visateisiai Seimo nariai, turintys visus įgaliojimus.

Gerbiami Seimo nariai, dabar bus skelbiama 40 minučių pertrauka, kad Seimo nariai galėtų pasirengti pateikti kandidatūras į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pareigas. Primenu, kad pagal Seimo statuto 188 straipsnį kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip vienas dešimtadalis Seimo narių, tai yra ne mažiau kaip 15 Seimo narių.

Seimo Pirmininkas renkamas pirmajame Seimo posėdyje slaptu balsavimu visam Seimo įgaliojimų laikui.

Toliau posėdį tęsime Seimo II rūmų plenarinių posėdžių salėje 15 val. 40 min. Kviečiu jus visus... (*Šurmuly salėje*) 15 val. 40 min. (*Balsai salėje: „16 val. 40 min.“*) Labai atsiprašome, *lapsus linguae*. Sakoma, jei laiku klaidą ištaisai, ne klaida. 16 val. 40 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, prašome sėsti į savo vietas. Ačiū. Pradėsime antrąją posėdžio dalį. Prašome registruotis, kad žinotume, kiek mūsų dalyvauja posėdyje. Ačiū.

Užsiregistravo 113 Seimo narių.

16.44 val.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Pagal darbotvarkę numatytas kandidatūrų į Seimo Pirmininko pareigas pateikimas. Gerbiamieji, truputį tylos, nesusikalbėsime. Pagal Seimo statuto 187, 188, 189, 190 straipsnius mums reikia išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką. Seimo Pirmininkas renkamas visam Seimo

įgaliojimų laikui. Balsavimas slaptas. Kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip vienas dešimtadalis Seimo narių, tai yra ne mažiau kaip 15 Seimo narių. Prašome siūlyti kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas. Eugenijau Gentvilai, prašome į tribūną.

E. GENTVILAS. Mielieji kolegos, sveikiniai visiems pradėdant Seimo kadenciją, ypač sveikiniai tiems, kurie pradeda pirmąją savo gyvenime kadenciją, be abejo, su viltimis, kad ta pirmoji nėra paskutinė. Pradedame taip, kaip sako Seimo statutas, nuo Seimo Pirmininko kandidatūrų siūlymo. Turiu didelį darbą, nes turiu daug parašų ir tikrai nespėjau dar daugiau surinkti, nes paskutiniu momentu maniau, kad šiek tiek vėliau reikės pristatyti, tai spėjau tik 65 parašus surinkti.

Tai yra pareiškimas „Dėl kandidatų į Seimo Pirmininkus“: „Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 188 straipsnio 1 dalimi, teikiame V. Čmilytės-Nielsen kandidatūrą į Seimo Pirmininko pareigas.“ Pasirašo ir aš, pasirodo, pagal Statutą turiu išvardinti visų pavardes. Tikiuosi, kad pavyks visas perskaityti: G. Landsbergis, I. Šimonytė, E. Gentvilas, A. Anušauskas, A. Bilotaitė, V. Aleknaitė-Abramkienė, A. Pocius, S. Gentvilas, J. Razma, D. Asanavičiūtė, A. Petrošius, L. Andrikienė, L. Pociūnienė, E. Pupinis, J. Gudauskas, A. Valinskas, A. Strelčiūnas, A. Navickas, M. Maldeikis, G. Skaistė, A. Ažubalis, M. Majauskas, B. Matelis, Ž. Pavilionis, A. Matulas, S. Jovaiša, A. Kupčinskas, L. Kasčiūnas, V. Rakutis, V. Juozapaitis, I. Haase, S. Šedbaras, L. Slušnys, M. Skritulskas, A. Čepionis, J. Urbanavičius, P. Saudargas, A. Gedvilienė, V. Kernagis, J. Šiugždinienė, M. Lingė, K. Masiulis, A. Vyšniauskas, K. Bartoševičius, D. Kreivys, E. Zingeris, J. Sejonienė, R. Vaitkus, R. Juška, V. Alekna, A. Bagdonas, R. Lopata, V. Pranckietis, J. Varkalys, J. Baublys, A. Lydeka, K. Glaveckas, A. Žukauskas, V. Mitalas, T. V. Raskevičius, A. Armonaitė, M. Danilė, I. Pakarklytė, A. Guoga, M. Matijošaitis.

Aš tikiu, kolegos, kad balsų bus daugiau, negu spėjome surinkti parašų, tačiau agitacinę kalbą pasakysiu vėliau. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū ponui E. Gentvilui. Ar dar yra norinčių pasiūlyti savo kandidatą į Seimo Pirmininko pareigas? Nematyti. Jeigu daugiau pasiūlymų nėra, kandidatūrų pateikimą baigsime. Taigi turime vieną kandidatą į Seimo Pirmininko pareigas.

Gerbiame Seimo nariai, pagal Seimo statutą pateiktas kandidatas turi pareikšti, ar jis sutinka kandidatuoti. Prašome gerbiamą kolegę V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiamas posėdžio pirmininke, sutinku.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Labai malonu iš jūsų pusės. *(Juokas salėje, plojimais)*

16.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke“ projektas Nr. XIVP-1(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiame, pagal Seimo statuto 189 straipsnį kandidatui skiriama iki 30 minučių kalbėti ir tiek pat laiko atsakyti į Seimo narių klausimus. Paskui, jeigu Seimo nariai pageidauja, pradėsime diskusijas.

Prašome gerbiamą kandidatę V. Čmilytę-Nielsen į tribūną.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiame kolegos, leiskite jus visus pasveikinti prisiekus eiti Tautos išrinktųjų atstovų pareigas. Esu čia ir kandiduoju į Seimo Pirmininkus todėl, kad labai vertinu sąžiningą politiką ir jos diktuojamas tradicijas. Joms įtvirtinti reikia kur kas daugiau laiko nei sukurti taisyklių rinkinį ar įstatymą.

Aš vertinu pastaruosius dešimtmečius formuotą nuostatą dėl partnerių santykių parlamente, dėl daugumos ir opozicijos santykio. Vakar vieni iš mūsų buvome opozicijoje, kiti – valdančiojoje daugumoje. Šiandien paveikslas keičiasi. Tačiau kuriamas ryšys ir pagarba išlieka, jeigu to siekiama.

Be abejo, bet kokią tradiciją galima keisti, koreguoti, bet tuomet reikia aiškiai apibrėžti, kodėl taip daroma ir ką duos toks peržiūrėjimas. Tai racionalus požiūris į politiką. Jis man yra suprantamas ir priimtinas. Jis gal nespėndžia absoliučiai visų problemų, tačiau leidžia veikti skaidriai, nuosekliai ir prognozuojamai.

Mano kandidatavimo sąlyga yra koalicijos sutartis, pagal kurią sutarėme veikti. Manau, kad šis valdančiosios koalicijos susitarimas, kurį mes, trijų partijų atstovai, kūrėme kaip bendraminčiai, yra žingsnis į priekį mūsų politinėje kultūroje. Tai aiškus, logiškas dokumentas, kuris suteikia kryptį mūsų valstybės politikai artimiausius ketverius metus.

Sutartyje, greta kitų svarbių prioritetų, yra susitarimas, tiesiogiai susijęs būtent su Seimu, su jo darbu. Tai kokybiška teisėkūra. Šiandien šioje srityje vis dar yra problemų.

Kokybiška teisėkūra – tai visų pirma brandaus parlamentarizmo požymis. Tačiau, sprendžiant iš statistikos, Seimo veikla teisėkūros srityje, priešingai nei kitose Europos Sąjungos valstybėse, pas mus vis dar yra itin intensyvi. Užregistruojama ir skubotai priimama labai daug teisės aktų projektų. Tai veda prie to, kad kiekybiniai, o ne kokybiniai rodikliai lemia ir atskiro Seimo nario, ir viso parlamento darbo įvertinimo kriterijus. Taip neturėtų būti.

Vertinant teisėkūros veiklą, reikia prisiminti esminį tikslingumo principą: teisės akto projektas turi būti rengiamas ir priimamas tik tuo atveju, kai užsibrėžto tikslo negalima pasiekti kitais būdais. Būtina remtis kokybiniais vertinimo pagrindais. Individualios Seimo narių teisėkūros iniciatyvos neretai perkrauna Seimo darbotvarkę ne visada tinkamai paruoštais, o kai kada ir vadinamaisiais proginiais projektais.

Siekiant užtikrinti efektyvų parlamento darbą, bendrą Seimo ir Vyriausybės veikimą, reikia nustatyti aiškius, racionalius kriterijus, kaip formuoti Seimo darbotvarkę, ir jų laikytis. Teisėkūros procese turėtų būti apribotas skubos ir ypatingos skubos taisyklių taikymas. Tai dažnai veda prie nekokybiško rezultato ir kaip pasekmė – visos teisinės sistemos nestabilumas.

Siekiant užtikrinti sklandų teisėkūros procesą, didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas išankstinei ir, svarbiausia, kokybiškai analizei srities, kurią numatoma reglamentuoti. Čia labai svarbu užtikrinti maksimaliai plačias galimybes konsultuotis su visuomene, įvairiems jos sluoksniams atstovaujančioms nevyriausybiniams organizacijoms, ekspertais, kurti ir plėtoti tradiciją tokias diskusijas rengti būtent šioje salėje.

Kokybiškos teisėkūros nebus tol, kol nebus užtikrintas grįžtamasis ryšys, susijęs su sistemisku poveikio vertinimu, priimtų teisės aktų stebėseną, siekiant nustatyti, kas padaryta gerai, o kas neveikia, kodėl neveikia ir ką reikėtų padaryti, kad veiktų geriau. Aišku, tai ne vien Seimo Pirmininko, bet ir viso parlamento darbas. Tačiau didelė atsakomybė vis dėlto tenka parlamento Pirmininkui.

Nors organizaciniai reikalai tikrai yra labai svarbūs siekiant užtikrinti sklandų parlamento darbą, tačiau, mano įsitikinimu, parlamento Pirmininko vaidmuo yra kur kas platesnis nei siauros pirmininkavimo posėdžiams ribos. Kaip vieną iš fundamentalių šios pareigybės bruožų greta Statute minimo Seimo atstovavimo išskirčiau nešališkumą telkiant bendram darbui tiek parlamentines jėgas, tiek šalies politinę bendruomenę. Man, kaip liberalių pažiūrų žmogui, ši funkcija yra artima ir suprantama. Netikiu, kad problemų sprendimas įmanomas konfliktu. Esu įsitikinusi, kad tvarus rezultatas pasiekiamas tik konsensusu ir skirtingų pozicijų derinimu. Kartais tai reikalauja daug laiko ir jėgų, tačiau, turint galvoje ilgesnę perspektyvą, visuomet atsiperka. Iš esmės tai yra investicija į politinę kultūrą, kurios reikšmę mūsų valstybės ir visuomeniniam gyvenimui sunku pervertinti.

Žvelgdami į prasidedančią kadenciją matome, kad jau dabar turime nemažą darbų sąrašą Seimo darbų horizonte. Jiems reikės ne tik valdančiųjų partijų, bet kur kas platesnio politinių jėgų sutarimo ir palaikymo. Juolab sąžiningai pripažįstame, kad ir koaliciją sudarančių partijų frakcijose egzistuoja nuomonių įvairovė kai kuriais iš šių klausimų.

Mums reikės ir sutarimo dėl sprendimų, būtinų kovojant su didžiausiu šio dešimtmečio iššūkiu. Prieš kelis mėnesius tuometinė opozicija parodė, kad gali sutarti su valdančiais, kai reikėjo priimti būtiniausius sprendimus dėl kovos su COVID-19. Šiandien mes pasikeitėme vietomis, tačiau, tikiu, supratimas, kad Lietuvai reikia mūsų visų susitelkimo šios grėsmės akivaizdoje, išliko ir bus pademonstruotas ne kartą konkrečiais darbais. O Seimo sutelkimas neįmanomas, jeigu viršų ima susipriešinimas, o ne kompromisų paieška.

Per tris parlamentarizmo istorijos dešimtmečius tikrai buvo laikotarpiai, kai Seime dominavo siekis sutarti, ieškoti bendrų sprendimų. Mano įsitikinimu, šią pozityvią tradiciją reikia tvirtinti ir

tęsti. Seimas, įgyvendindamas savo konstitucinius įgaliojimus, vykdo klasikines demokratines teisinės valstybės parlamento funkcijas. Tarp jų ne tik funkcija tvirtinti biudžetą, su kuo susidursime jau netrukus, ne tik įstatymų leidyba, teisėkūra, apie ką jau užsiminiau, bet ir vykdomosios valdžios ir kitų valstybės institucijų parlamentinė kontrolė.

Seimas negali nusišalinti arba, kaip dabar sakome, saviizoliuotis nuo esminių valstybės klausimų, pavyzdžiui, susijusių su pandemija, sprendimo. Priminsiu, pavasarį kilus pirmajai bangai Seimas buvo atsidūręs kiek nuošalyje, buvo svarstymų įvesti tam tikrą karantino režimą, kas, mano manymu, nėra teisinga. Seimas, kaip Tautos atstovybė, turi aktyviai dalyvauti tokiuose svarbiuose visai valstybei procesuose ir negali prarasti lyderystės. Kitas klausimas, kad Seimo veikimo per nuotolį problema nėra iki galo išspręsta, vis dar yra tam tikrų abejonių. Tiesa, jų vis mažiau, suprantant, kad nenutrūkstamas parlamentinis procesas valstybei yra gyvybiškai svarbus dalykas ypač sudėtingomis sąlygomis. Šis klausimas, matyt, turėtų būti vienas pirmųjų, kurių turėtume imtis, taip užtikrindami sklandų Tautos atstovybės darbą.

Jeigu manęs paklaustumėte, ar šiandien esu visiškai pasirengusi užimti Seimo Pirmininko postą, atsakyčiau sąžiningai, esu pasiryžusi, turiu parlamentinio ir organizacinio darbo patirties, turiu į ką orientuotis ir iš ko pasimokyti. Manau, kad adekvačiai suvokiu tuos iššūkius, kurie laukia šioje pozicijoje. Esu įsitikinusi, kad turiu savybių, kurios leistų su tais iššūkiais susidoroti. Ir tikrai žinau, ko nedaryčiau, jeigu būčiau išrinkta. Nebūsiu nepasiekiamą, nedalyvausiu užkulisi-nėse intrigose, nesiuosiu gerinti Seimo įvaizdžio kokiomis nors dirbtinomis priemonėmis.

Nėra gera situacija, kai Seimo prestižas visuomenės akyse yra toks, koks jis yra šiandien, tačiau požiūrį į mus lemia mūsų intencijos, pastangos ir darbai. Tai nereiškia, kad nereikia viešinti Seimo darbo rezultatų ar dalintis gera patirtimi, tai reiškia, jog reputacija, skirtingai nuo netvares įvaizdžio, neatsiranda pagal užsakymą, tai yra ilgo, net ne vieną kadenciją trunkančio darbo rezultatas.

Mes turime galimybę pradėti keisti visuomenės ir parlamento santykį. Jei tapsiu Seimo Pirmininke, sieksiu, kad šios kadencijos Seimas įeitų į mūsų parlamentarizmo istoriją kaip Tautos atstovybė, kuria pasitikima. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji kolege, už jūsų mintis ir pasiūlymus. Maloniai prašome pasilikti tribūnoje. Norėčiau paaiškinti: Seimo narių klausimams skiriama 30 minučių, klausti yra skiriama 1 minutė, atsakyti – 3 minutės. Maloniai prašau laikytis to reglamento ir būsime visi patenkinti.

Pirmasis klausimą turi V. Bakas. Ruošiasi K. Masiulis.

V. BAKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pretendente, norėčiau pasveikinti gavus tokį didelį kolegų pasitikėjimą, bet, matyt, šachmatuose dažniau tenka žaisti dviem, čia būsite viena. Kaip vertinate, kad taip demokratiškai esate renkama, siūloma iš vieno kandidato? Ar Lietuvos šiame Seime nėra kandidatų, kurie, jūsų nuomone, taip pat tiktų užimti šias pareigas?

Kitas klausimas konkretesnis. Jūs esate teisiamos partijos atstovė. Šiandien Prezidentas pasakė apie lūkestį: tikisi skaidrios, moralios politikos. Kaip jūs manote, kaip pavyks suderinti tai, kad jūs esate korupcinėje byloje teisiamos partijos atstovė? Kaip ketinate suderinti tai su moralės, etikos, aukštos kultūros politiniais standartais? Ar, jūsų nuomone, tai yra normalu?

PIRMININKAS. Kolega, laikas. Laikas. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, mielas Vytautai, už du klausimus. Kaip jūs puikiai žinote, neturiu jokio asmeninio ryšio su jūsų minima istorija. Esu jau trečia Liberalų sąjūdžio pirmininkė per pastaruosius ketverius metus. O svarbiausia, matyt, kad jau trejuose rinkimuose per kelerius metus rinkėjai yra išsakę savo pasitikėjimą Liberalų sąjūdžio partija ir manimi asmeniškai. Tai, matyt, man yra didžiausias padaršinimas ir patikinimas, kad šiandien stovėti šioje tribūnoje aš turiu moralinę teisę.

O į pirmą jūsų klausimą galiu pasakyti, kad tikrai šioje salėje, net neabejoju, yra daug puikių kandidatų, kurie galėtų kandidatuoti į šį tikrai labai svarbų ir atsakingą postą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi A. Nekrošius.

K. MASIULIS. Ačiū, pirmininke. Aš V. Bakui atsakyčiau: už vieną muštą dešimt nemuštų duoda.

O mano klausimas būtų toks rimtas. Jūs jau matote, nuo ko mes pradedame. Iš tikro parlamente neišvengiami konfliktai, nuomonių susidūrimai, prieštaravimai, kartais net labai aštrūs.

Vadyboje yra žinomas toks dalykas kaip mediacija. Labai svarbu įmonėms ir kitiems sugebėti susitarti ir atrasti bendrą sprendimą. Jūs deklaravote, kad reikia ir mums ieškoti kompromisų, bet mes dažnai deklaruojame, o mažai ką padarome. Ar esate jau apgalvojusi, kokiomis priemonėmis to sieksite, tokių mediacinių dalykų? O tą aš labai sveikinčiau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Labai ačiū už klausimą. Taip, aš manau, kad Seimo Pirmininko vienas iš pagrindinių uždavinių yra rasti bendrą kalbą su kiekvienu Seimo nariu ir kiekvienos frakcijos atstovu, nepriklausomai nuo to, ar tai yra valdančiosios frakcijos atstovas, ar opozicinės frakcijos atstovas. Mes esame naujos kadencijos pradžioje ir tikrai labai norėtusi ir prieš tuos Seimo narius, kurie pirmąją kadenciją čia dirba, ir drauge su senbuviais rasti kitokį, galbūt šiek tiek civilizutesnį ir gražesnį toną, nuo kurio galėtume pradėti šią kadenciją ir kurį galėtume tęsti. Aš manau, atsakydama į jūsų klausimą, taip, reikia kalbėtis su kiekvienu žmogumi, nepriklausomai nuo pažiūrų, nepriklausomai nuo atstovaujamos partijos, aš esu įsitikinusi, kad rasti bendrą kalbą tikrai galima.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia A. Nekrošius, ruošiasi A. Sysas.

A. NEKROŠIUS. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamoji kandidate, teko galimybė kartu dirbti gana ilgą laiką, todėl aš jus šiek tiek pažįstu ir džiaugiuosi tuo, kad jūs pretenduojate į šią poziciją. Norėčiau jūsų paklausti, ar užteks drąsos jūsų deklaruojamas vertybes ir pokyčius įgyvendinti Seime? Kaip žinome, norint ką nors pakeisti, dažnai susiduriama su ypač dideliu pasipriešinimu. Todėl norėčiau jūsų paklausti, ar turite kokį nors planą bent jau kokių trijų dalykų, kuriuos norėtumėte įgyvendinti artimiausiu metu? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Manau, kad bendras dalykas mums visiems, Seimui, pirmasis darbas, pats svarbiausias darbas yra biudžeto priėmimas, o organizacine prasme mes turime pasirengti tam, kad šis svarbiausias darbas vyktų sklandžiai. Ir čia, matyt, reikia grįžti prie nuotolinio darbo užtikrinimo, nuotolinio balsavimo galimybės sudarymo tuo atveju, jeigu, kaip dabar atrodo, pandemijos antroji banga vis stiprės ir mes turėsime tiesiog rasti būdų, kaip užtikrinti, kad parlamentas dirbtų nenutrūkstamai ir kad Seimo nariai turėtų galimybę balsuoti ar nuotoliniu būdu paštu, ar elektroniniu būdu. Čia jau tikrai reikėtų kalbėtis su ekspertais, ir tai tikrai, gavusi jūsų pasitikėjimą, ketinčiau daryti.

PIRMININKAS. Klausia gerbiamas A. Sysas. Ruošiasi S. Jovaiša.

A. SYSAS. Ačiū, pirmininke. Gerbiama Viktorija, mes dabar sėdime kitoje pusėje, atskirti vienas nuo kito. Noriu jūsų paklausti, ar jūs pritariate buvusio Seimo Pirmininko teiginiui, kad mažuma turi paklusti daugumai?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Mielas kolega, aš į šį klausimą atsakiau per pastarąją savaitę tikriausiai kokius penkis kartus. Priminsiu, kad mūsų frakcijos atstovai buvo tie, kurie griežčiausiai kritikavo, ir aš labai džiaugiuosi, kad liberalai yra tie žmonės, tie politikai, kurie už kritiką nepyksta.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi R. Budbergytė.

S. JOVAIŠA. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Viktorija, jūs ne pirmi metai Seime, kartu su mumis stebėjote ir girdėjote vienų Seimo narių išpuolius prieš kitus. Jūs savo kalboje pažymėjote, kad kokių nors specialių priemonių kelti Seimo prestižą nesiimsite. Tai vis dėlto kaip išvengti tokių išpuolių, tokių atakų vieno prieš kitą čia? Ką jūs darysite, ar užteks Karo-Kano gynybos, ar valdovės gambito?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, mielas kolega. Mes šachmatiniais terminais dviese, matyt, galime daug kalbėti, bet gal ne visiems jie bus suprantami. Iš tiesų aš manau, kad geresnio dalyko kaip asmeninis pavyzdys šioje vietoje nėra, ir aš tikrai kviečiu visus ir kiekvieną susilaikyti nuo nereikalingų konfliktų ten, kur jie tikrai nėra būtini. Savo nuomonę ar nuomonių skirtumus mes galime reikšti įvairiais būdais. Kuo korektiškiau juos reikšime, tuo mieliau bus dirbti čia, tuo gražiau ir solidžiau atrodysime rinkėjams, kurie mus išrinko ir kurie mus stebi.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia gerbiama R. Budbergytė. Ruošiasi J. Sabatauskas.

R. BUDBERGYTĖ. Labai ačiū. Gerbiama Viktorija, labai džiaugiuosi, kad esate nominuota į tokias pareigas. Norėčiau paklausti apie teisėkūrą. Jūs labai prasmingai pradžioje pasisakėte apie tai, kad būtina tobulinti teisėkūros procesą ir kad Seimas turi racionaliau, protingiau, visai kaip... Sakykite, ar turite kokius nors konkrečius matymus, ar iš tiesų pati, jeigu būsite išrinkta Seimo Pirmininke, imsitės iniciatyvos pertvarkyti, kad Seimas sulauktų daugiau ekspertinės pagalbos,

ar tai būtų fiskalinė institucija, ar tai būtų Nacionalinės sveikatos taryba, kad mes išgirstume tai, ką sako ne tik patarėjai mūsų kabinetuose ar biuruose, bet tai, ką iš tiesų sako ekspertai iš visuomenės. Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Taip, be abejo, turiu savo matymą, kaip mes galėtume, jei taip galima sakyti, šiek tiek pristabdyti įsivažiavusią teisėkūros mašiną ir skirti daugiau dėmesio kokybei, o ne kiekybei. Žinoma, labai svarbu kuo labiau įsiklausyti į ekspertų nuomonę, kviesti juos, atverti Seimą ekspertams, sakykime taip. Čia, matyt, ne tik Seimo Pirmininko, bet ir visų Seimo narių uždavinys būti atviriems ekspertų nuomonei ar, tarkime, neužsidaryti Seimo stiklo bokšte manant, kad esame geriausi visko žinovai. Šitai daryti tikrai būtų klaida. Aš manau, kad, vienas dalykas, daugiau diskusijų su ekspertais Seimo rūmuose, kitas dalykas – skaidresnis bendravimas su nevyriausybinėmis organizacijomis, vėlgi ekspertais reglamentavimas. Remiantis tuo bus geresni, kokybiškesni sprendimai. Tikrai manau, kad dviračio išradinėti nereikia. Tie metodai, tie būdai egzistuoja, jie yra žinomi. Mums reikia tiesiog jais pasinaudoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi D. Kepenis. Nėra J. Sabatausko. Klausia D. Kepenis. Ar yra?

J. SABATAUSKAS. Aš labai atsiprašau. Gerbiama Viktorija, na, šachmatų terminais kalbant, ar dabar, turint omeny pandemiją, naujos Vyriausybės sudarymą, naujos daugumos Vyriausybės programos sudarymą, mes esame ceitnote, ar ne?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Mes neabejotinai esame ceitnote dėl to, kad mums trūksta laiko, ir kiekvienas mūsų ėjimas turi būti labai gerai pasvertas. Bet aš noriu pasidžiaugti tuo, kad valdančiosios koalicijos derybos ėjosi tikrai sklandžiai. Atrodo, kad mes laikomės tos darbotvarkės, kurią buvome užsibrėžę. Jei viskas sėkmingai klostysis ir toliau, manau, sklandžiai judėsime į priekį.

O kad situacija yra sudėtinga tiek Lietuvoje, tiek pasaulyje, labai neapibrėžta, akivaizdu. Aš džiaugiuosi, kad, atrodo, mes visi šiandien tai puikiai suvokiame, ir remdamiesi tuo suvokimu veiksime, manau, kuo konstruktyviau, greičiau ir efektyviau.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi R. Šarknickas.

D. KEPENIS. Ačiū, pirmininke. Gerbiama pretendentė, mano klausimas apie pagrindinę mūsų dienos problemą – pandemiją.

Girdime, kaip mūsų šalies lyderiai skuba atsivežti į Lietuvą dar neregistruotų vakcinų, nors atsakingi mokslininkai sako, kad joms aprobuoti reikia nuo penkerių iki dešimties metų, geriausia atveju – iki kitų metų rudens. Bet niekas nekalba apie tai, kad tik dalis gyventojų laukia skiepijimo – beveik 50 % turi kitą nuomonę ir, suprantama, kelia klausimą, kodėl visai nekalbame apie alternatyvą vakcinoms – apie bendrąjį imuniteto ugdymą. Juo kiekvienas žmogus, gavęs patikimų rekomendacijų, gali pats pasirūpinti. Jei kiekvienas pasirūpintų savimi, iš karto būtų pasirūpinta visais. Deja, jūsų pirmtakas apie tai niekuomet nekalbėjo, nors Seimas yra priėmęs rezoliuciją dėl gyventojų imuniteto stiprinimo. Kaip elgsitės jūs, mieloji? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Mielas kolega, visai neseniai kaip tik čia vyko diskusija apie COVID-19, kur, rodos, dalyvavo žymūs ekspertai, kurie taip pat labai aiškiai atsakė į, man atrodo, analogišką jūsų klausimą. Šiuo atveju, manau, lyginti, tarkim, dėti lygybės ženklą tarp imuniteto stiprinimo ir vakcinų nėra teisinga. Aš visgi tikrai labai norėčiau ir kviesčiau, kad iš Seimo tribūnos – iš tribūnos, kuri įpareigoja kalbėti moksliniais faktais, mes stengtumėmės taip ir kalbėti.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi D. Šakalienė.

R. ŠARKNICKAS. Gerbiama Viktorija, jūsų vardas Viktorija, ko gero, reiškia pergalę. Tikiu, kad ši vakarą bus pergalė. Kai paklausė pirmas Seimo narys pirmo klausimo, aš stebėjau jus, stebėjau jūsų tvirtumą ir kartu jautrią širdį jaučiau. Toks klausimas stebint jūsų keturiems vaikams, vyrui, šeimai tikrai yra nekasdienis ir kartu sunkus, aš dėkoju jums už stiprybę. Ne vaikai, ko gero, gali būti kalti.

Mano toks dabar konkretus klausimas dėl užsienio politikos. Premjeras S. Skvernelis įvertintas Briuselio ne tik dėl ekonomikos ir socialinio teisingumo atkūrimo, bet ir dėl santykių atšilimo, atgaivinimo su Lenkijos valstybe, tiek su vyriausybe, tiek su žmonėmis. Noriu paklausti, koks jūsų požiūris yra, nes parlamente yra ir liberalių politikų, kurie...

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŠARKNICKAS. ...tam tikrą konfliktą turi. Kaip jūs, kaip liberalų partijos atstovė, vertinate? Ar tie santykiai tęsis? Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Galbūt jis nėra visai adresuotas kandidatui į Seimo Pirmininkus, bet aš mielai atsakysiu jums kaip liberalios partijos pirmininkė. Jei jūs klausiate apie reprodukcinės teises ir jų ribojimą Lenkijoje, tai, mano nuomone, taip neturėtų būti, aš manau, kad reprodukcinės moterų teisės turėtų būti gerbiamos.

PIRMININKAS. Gerbiamieji, aš drįsiu pasakyti. Yra užsirašiusių dar nemažai. Iš karto, kaip jūs sakėte, mes dirbame dalykiškai dalykišku klausimu. Kaip medikai sakytų, premedikacijos, tokio parengiamojo klausimo, nereikia. D. Šakalienė. Ruošiasi M. Majauskas.

D. ŠAKALIENĖ. Labai gerai prisimenu, kaip buvo sunku surengti pirmą diskusiją moterų teisių klausimais plenarinių posėdžių salėje, taip pat tai, kaip opozicijai rengiant ekspertų diskusijas kartais tikrai pritrūkdavo dėmesio iš daugelio Seimo narių, tačiau, nepaisant to, mokslininkų, ekspertų įžvalgos yra labai svarbios, kad Seimo nariai galėtų formuoti įrodymais grįstą politiką. Ar planuojate tęsti tokias diskusijas? Jeigu taip, kokios yra pirmosios temos, kurias norėtumėte šioje salėje aptarti?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, miela Dovile, už klausimą. Neabejodama manau, kad tokios diskusijos turėtų būti tęsiamos. Kuo daugiau kokybiškų diskusijų bus šioje salėje, taip pat įtraukiant ir ekspertus, tuo, manau, bus geriau. O dėl konkrečių temų, manau, mes tikrai neišvengsime sveikatos temos, tai bus viena iš nuolatinių temų tol, kol vakcinos šią bėdą išspręs.

PIRMININKAS. Klausia gerbiamas M. Majauskas. Ruošiasi S. Tumėnas.

M. MAJAUSKAS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kandidatė, pasirašiau už jus, remiu jus, manau, jūs turite visas reikiamas savybes būti tikra, solidžia, rimta Seimo Pirmininke. Vis dėlto mano klausimas būtų šiek tiek iš šachmatų gyvenimo. Karalienės gambitas, vienas iš seniausių šachmatų debiutų, jeigu teisingai suprantu, yra aukojamas pėstininkas dėl karalienės pozicijos, patogios pozicijos. Sakykite, ar šioje situacijoje Vilniaus Senamiesčio rinkėjai nebus tas pėstininkas, kuris bus paaukotas jums tapus Seimo Pirmininke? Ar būdama tikrai labai užimta rasite laiko Senamiesčio gyventojams?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas Mykolai, už klausimą. Žinau, kad puikiai atstovavote Senamiesčio ir Žvėryno rinkėjams tol, kol ši labai atsakinga misija buvo patikėta man šiuose rinkimuose. Aš pažadu, kad tikrai skirsiu deramą dėmesį. Tik maža remarka. Šachmatininkai sako: valdovės gambitas.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi E. Zingeris.

S. TUMĖNAS. Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiama pretendente, man, kaip Šiaulių krašto bičiulių Seime nariui, ypač smagu, kad šioje garbintoje tribūnoje stovi šiaulietė, tai yra šaunu. Jūs ir jūsų koalicija prieš rinkimus daug kalbėjote apie švietimo situaciją, reformas. Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę apie universitetų optimizavimą. Ar jis, jūsų nuomone, buvo tikras ar tariamas? Būkime atviri, vieną Lietuvos universitetą išgelbėjo Konstitucinio Teismo sprendimas, antrą išgelbėjo Prezidentas, trečią išgelbėjo tai, kad buvęs rektorius tapo švietimo ministru, o ketvirtas tikėjo Lietuvos Respublikos Seimo sprendimais ir dabar jo ateitis yra visiškai neaiški. Norėčiau išgirsti, ar šioje srityje jūs ką nors keisite ir kokie bus žingsniai? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tiesų man Šiaulių akademijos likimas labai rūpi. Tiesa, šiuo atveju kaip kandidatė į Seimo Pirmininkus kažin ar turėsiu ypatingų įrankių tuo rūpintis, kadangi nebūsiu jokio komiteto narė, tačiau esu absoliučiai įsitikinusi, kad naujosios koalicijos vienas iš pagrindinių prioritetų yra kokybiško švietimo užtikrinimas, ne tik kalbant apie ikimokyklinį, bendrąjį ugdymą, bet ir apie aukštąjį mokslą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Zingeris. Ruošiasi V. Ažuolas. Emanuelio nėra. Tai V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS. Gerbiama Viktorija, norėčiau paklausti, ar galėtumėte įvardinti savo stipriąją savybę būnant Seimo Pirmininke?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Aš labai nemėgstu klausimų apie stipriasias savybes, tai aš paliksiu kitiems spręsti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia G. Burokienė. Ruošiasi R. Miliūtė.

G. BUROKIENĖ. Laba diena. Gerbiama Viktorija, labai džiaugiuosi, kad jūs esate šitoje tribūnoje. Norėčiau ir šiandien... Tiek daug gražiai šnekėjote apie darbą Seime, kokį įsivaizduojate. Galbūt iš patirties galėtumėte pasakyti, o galbūt tai būtų ir jūsų modelis, kaip įsivaizduojate konstruktyvų pozicijos ir opozicijos darbą? Koks jis turėtų būti?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Manau, kad visų pirma tai turi būti darbas, kuris neišvengiamai turi kalbėjimo tarpusavyje elementų. Seimo nariai čia, Seimo salėje, ne tik turi diskutuoti dėl vieno ar kito įstatymo projekto, bet ir rasti būdų kalbėtis tarpusavyje ir nepadaryti vieno ar kito nuomonių išsiskyrimo neperžengiama kliūtimi tam, kad vėliau būtų spendžiami kiti klausimai. Akivaizdu, kadencija tęsiasi ketverius metus, klausimų, įstatymų projektų, situacijų būna įvairiausių. Labai svarbu, kad kažkokie nuomonių išsiskyrimai neužkirstų bendradarbiavimui kelio ateityje.

PIRMININKAS. Klausia R. Miliūtė. Ruošiasi S. Gentvilas.

R. MILIŪTĖ. Dėkoju. Gerbiama Viktorija, džiugu matyti jus tribūnoje kaip kandidatę į Seimo Pirmininkus. Kol kas dar nesame viešojoje erdvėje išgirdę galimų jūsų pavaduotojų visų pavardžių, tačiau pasinaudodama proga noriu paklausti, kokias jūs žmonių, kurie galėtų būti jūsų pavaduotojais, savybes labiausiai vertinate ir kokias užduotis jiems kelsite?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Kol kas tikrai negaliu įvardinti pavardžių arba visų pavardžių, nes vakar vakare didžiųjų koalicijos partnerių vieno iš teikiamo pavaduotojo, siūlomo pavaduotojo pavardė jau buvo įvardinta, tačiau mano pasirinkimus šiuo atveju akivaizdžiai riboja ar, tarkime, reglamentuoja Statutas. Tikrai pažadu, kad tiesiog pirmasis darbas yra, be abejo, kalbėtis su frakcijomis, išiklausyti į jų nuomonę ir stengtis rasti tokius sprendimus, kurie maksimaliai sudarytų konstruktyvią ir gerai dirbančią Seimo valdybą.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi T. Tomilinas.

S. GENTVILAS. Gerbiama Viktorija, Lietuva priskiriama prie itin sėkmingų valstybių. Per tris dešimtmečius pasiekėme labai daug, ir čia galima vardinti įstojimą į NATO, Europos Sąjungą, euro įvedimą ir taip toliau. Tam reikėjo nacionalinių susitarimų tarp politinių partijų. Kitas nacionalinis susitarimas šitame Seime yra susitarimas dėl švietimo. Ir aš noriu paklausti jūsų, kaip jūs įsivaizduojate moderuoti dialogą taip, kad sprendimai, kurie bus priimami šitoje kadencijoje dėl švietimo, taptų tvarūs dešimtmečiui ir nebūtų kvestionuojami už ketverių metų ar tolesnėje perspektyvoje? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Aš manau, kad labai gera prielaida tokiam tvariam nacionaliniam susitarimui dėl švietimo yra tai, kad rinkimų kampanijos metu bene visos partijos įvardijo švietimo problemas kaip vienas iš pirmųjų, kurias norėtų spręsti. Tiesą pasakius, jau praėjo kadencijoje, praėjusį rudenį, beveik prieš metus, buvo iniciatyvų sėsti prie bendro stalo ir iš esmės nacionalinio susitarimo dėl švietimo juodraščiai jau yra parengti.

Šiandien reikia kelių dalykų: reikia iniciatyvos neatidėliojant ilgą laiką į priekį sėsti prie bendro stalo ir vėl kviešti švietimo ekspertus. Užsibrėžus racionalų laiko limitą, manyčiau, tai tikrai turėtų būti vienas iš pirmųjų darbų ir jis turėtų būti baigtas 2021 metais. Reikia sutarti dėl galbūt nelabai plataus, bet konkretaus švietimo srities plano, kurio veikimo laikas būtų tikrai neapribotas vienos kadencijos. Mums reikia susitarimo dėl švietimo kelias kadencijas į priekį, kad politinių ciklų svyravimai ar politinės konjunktūros pasikeitimai neverstų mus vėliau grįžti atgal.

PIRMININKAS. T. Tomilinas. Ruošiasi A. Navickas.

T. TOMILINAS. Gerbiama Viktorija, dėkoju jums už prisistatymą. Aš turiu klausimą, kuris turi vieną išvestinį klausimą, priklausomai nuo to, kaip jūs atsakysite į mano pagrindinį klausimą.

Žodis „kompromisas“ nuolat skamba iš kiekvieno kandidato į Seimo Pirmininkus lūpų ir man visada yra įdomu, ar jūs ketinate būti darbo organizatorė, procedūrų, mažumos teisių garantė, tas yra labai gerai ir puiku, ar vis dėlto dalyvausite formuojant politikos turinį kitaip negu daugelis prieš tai buvusių Seimo Pirmininkų, turėsite nuomonę apie ekonominius klausimus, apie Vyriausybės teikiamus įstatymus, ar dalyvausite formuojant tikrąją politiką? Aš suprantu,

kad ji gali būti liberali, žmogaus teisių prasme tai yra savaime suprantama, mums žinoma. Bet kai kalbama apie liberalią ekonominę politiką, čia jau net ir iš viešosios erdvės sunku suprasti, kokia ji bus, ir dėl to kokie buvusio Seimo sprendimai jums atrodo teisingi ir juos reikėtų apginti? Kaip jums atrodo?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, mielas kolega. Daug klausimų viename klausime. Aš pamėginasiu iš eilės atsakyti.

Visų pirma, manau, jei tapčiau Seimo Pirmininke, akivaizdu, aš nenustosiu būti partijos pirmininke ir politiniai dalykai man neabejotinai labai rūpės, kaip jūs puikiai žinote, žmogaus teisių srityje, bet ne tik. Šiandien ekonominės plotmės sprendimams neabejotinai turi didžiulę įtaką ta neapibrėžta situacija, kurioje mes visi gyvename. Šiandien turime valdančiąją koaliciją, ir pirmieji darbai, kurie turi būti padaryti, yra ruošiami, jie dėliojami. O aš, žinoma, taip pat prisidėsiu prie to, kad jie būtų kokybiškai kuo geresni.

Bet atsakydama į jūsų klausimą galiu tiesiog pakartoti, kad, matyt, mūsų pažiūros ekonominėje srityje iš esmės skiriasi.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia A. Navickas. Ruošiasi M. Puidokas ir laikas bus jau išsekęs.

A. NAVICKAS. Gerbiama Viktorija, labai džiaugiuosi, kad naujoji valdančioji koalicija akcentuoja tiek žmogaus teises, tiek vertybines nuostatas tarptautinėje politikoje. Norėčiau paklausti, ar sulauksime jūsų paramos, mano supratimu, ištaisant klaidą, tai yra grąžinant Tarpparlamentinę paramos Tibetui grupę į Lietuvą? Mes turime L. Andrikienę, turbūt vieną pirmųjų jos pirmininkių, kuri buvo nuo 1992 metų. Deja, praeitame Seime šios grupės statusas buvo labai sumenkęs, ji buvo laikinąja paversta, bet man atrodo, kad mūsų pozicija Kinijos atžvilgiu irgi šiek tiek keičiasi. Norėčiau paklausti, ar jūs paremtumėte, kad vėl galėtų Seime veikti Tarpparlamentinė ryšių su Tibetu ar paramos Tibetui grupė?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas kolega. Kaip jūs puikiai žinote, koalicijos sutartyje mes esame išreiškę tiek mūsų vertybinį požiūrį į vidaus politiką, jis remiasi žmogaus teisėmis, demokratinėmis vertybėmis, tiek analogišką požiūrį į užsienio politiką ir vardijame, kad nuo Baltarusijos iki Taivano mes vadovausimės tomis universaliomis vertybėmis. Tai, matyt, ši valdančiosios koalicijos sutartis ir yra bent jau dalis atsakymo į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS. Gerbiama Viktorija, labai džiaugiuosi jūsų kandidatūra į Seimo Pirmininko postą. Teko darbuotis kartu su jumis Seimo Žmogaus teisių komitete, jūs visada pasižymėjote diplomatiškumu, puikiais analitiniais gebėjimais ir pamatuotais sprendimais. Šios savybės yra labai reikalingos Seimo Pirmininko darbe. Kaip jūs manote ir žadate jas panaudoti siekdama užtikrinti darnų ir kuo sklandesnį Seimo darbą?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Kaip jau minėjau, Seimo Pirmininko darbas reikalauja skirtingų uždavinių sprendimo. Tai yra ir darbotvarkių organizavimo klausimai, darbo tvarkos ir organizaciniai dalykai, bet, žinoma, tai yra ir skirtingų pozicijų derinimas. Aš manau, kad su šiais uždaviniais galėčiau susitvarkyti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausimų, gerbiama kolegą, laikas baigėsi. Ačiū gerbiamai kandidatėi V. Čmilytei-Nielsen už atsakymus į klausimus. (*Plojimai*)

Dabar, gerbiameji, yra Seimo narių, kurie pareiškė pageidavimą dalyvauti diskusijoje. Kaip žinote, diskusijoje kalbėti skiriamos 5 minutės. Yra užsirašę 14 Seimo narių, norinčių paklausti. Turime apsispręsti ir drįstu jūsų klausti, ar leidžiame visiems, kiek užsirašė, ar apsibrėžiame laiką? Siūlyčiau iki 40 minučių. (*Balsai salėje*) Kiek? 20? Kolegos, ar galime sutarti? Na, gal leiskime nors 30. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu, 30 minučių. Ačiū. Prašau, pone Gentvilai.

E. GENTVILAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu leiskite pasisakyti. Aš sutinku, kad ribotume 5 minutėmis, bet jeigu yra šešios, septynios frakcijos užsirašiusios ar kiek ten žmonių, tai tikrai tai turi būti. (*Balsai salėje*) Nepaisant to, jau leidžia užsirašyti frakcijų vardu.

PIRMININKAS. (...) pasakyti, pone Gentvilai, kad dar frakcijų nėra susidariusių, yra tik tie, kurie atstovauja, ir visiems po 5 minutes. Aš manau, apsiribojame tuo. 30 minučių. Einame toliau. Frakcijos vardu kas klausia? Gerbiamas Algirdai Sysai, prašau į diskusiją. Prašau.

V. BAKAS. Gerbiamas pirmininke, dar nėra frakcijų. Tai aš siūlyčiau iš eilės.

PIRMININKAS. Partijų atstovai. (*Balsai salėje*) Prašom.

A. SYSAS. Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, dabar nesiginčykime dėl to, aš pasistengiu spėti per 5 minutes, kad nepiktnaudžiaučiau, aš manau, kad norinčių kalbėti yra labai daug.

Aš manau, kad šį penktadienį, 13 dieną, ir dar XIII Seimas, pradėjęs darbą, vis dėlto šį darbą užbaigs sėkmingai. Tikiuosi, kad pirmas blynas neprisvils, nes kaip šio Seime senbuviui man teko matyti įvairių dalykų, kurie vyko su Seimo Pirmininko rinkimais.

Mūsų frakcija nori padėti gerbiausiai Viktorijai užimti šį postą ir tikisi, kad nuo pirmų minučių Viktorija jau bus ne daugumos Pirmininkė, o mūsų visų Pirmininkė, viso Seimo Pirmininkė. Tikiuosi, kad prie išpuoselėtų liberalių pažiūrų atsiras vietos ir socialdemokratinėms, galbūt ir konservatyvioms nuostatoms, bus didesnis dėmesys ir empatija žmogui, dėmesys viešajam interesui.

Suprantu, kad jau ir Seimo atidarymo kalbose buvo kalbama, kad mes gyvename ir dirbame nelengvu metu, ir kalbame, kai daugelis iš mūsų iš naujo pasvėrė, kas yra svarbu, kas yra bendra, kas turi tikrą vertę. Ši sveikatos ir gyvybės krizė priminė, kad kiekvienas iš mūsų esame pažeidžiamas, kad kai kas paaukėjo dalį savo asmeninės laisvės dėl kitų saugumo, kai kas paaukėjo netgi dalį sveikatos ir šiandien negalėjo prisiekti.

Gerbiama Viktorija, taip pat iš jūsų reikalaujama atsisakyti dalies to savo asmeniškumo, kuri jūs labai graakščiai turėjote, ir rūpintis tuo, kas yra ir bus bendra, nes manau, kad krizė nesibaigia. Dar laukia ilgas nerimo laikotarpis, kai žmonėms svarbiausia bus turbūt šeima, artimųjų sveikata, jų ateitis darbe arba paprasčiausiai tai, kaip išgyventi nuo algos iki algos ar nuo išmokos iki išmokos. Todėl mūsų ir jūsų prioritetas – ištiesti vienas kitam pagalbos ranką, padėti išgyventi šį etapą. Rūpinimasis žmonėmis, solidarumas dabar ypač svarbu. Reikia socialinio skydo, kuris apsaugotų kiekvieną nuo skurdo ligoje ar nelaimėje, ar praradus darbą, ar pajamas.

Gerbiama Viktorija, jūs turite unikalią galimybę padėti Seimui atsisakyti politinių archeologinių kasinėjimų ir tyrinėjimų, ir tų įpročių, kurie buvo čia. Išvien ieškoti bendrumo, dirbti kartu, galvoti, kaip socialiai apsaugoti žmones, savo piliečiams sukurti europietiškas socialines garantijas ir paskubėti gerovės valstybės link. Mes, socialdemokratai, iš jūsų tikimės, kad sugebėsite būti nešališka, matysite visus šalies žmones ir visas frakcijas Seime. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiu į tribūną V. Baką.

V. BAKAS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, visų pirma noriu pasveikinti jus, visus išrinktus Seimo narius, davusius priesaiką. Aišku, mes turime šiokią tokią visuotinę euforiją. Aš tikrai vertinu pretendentės sporto pasiekimus, bet turiu pastabų dėl politikos pasiekimų ir norėčiau jas išsakyti.

Šiandien Jo Ekscelencija Prezidentas pareiškė, jog tikisi, kad šis Seimas kels aukštus moralinius reikalavimus. Turime vienintelį kandidatą į Seimo Pirmininko postą – aukščiausią valstybės postą parlamentinėje valstybėje ir jis siūlomas už kriminalinius, korupcinius nusikaltimus teisiamos partijos atstovui. Šiandien mes čia nuspręsimė šituo sprendimu kiekvienas balsuodamas slapta, būdamas su savimi, prisimindamas priesaiką, kokio skaidrumo kartelę mes pasiūlysimė Lietuvai. Aš manau, kad moralinės teisės stovėti šioje tribūnoje daugelis iš čia esančių turi daugiau negu pretendentė. Gerokai daugiau. Todėl aš kviečiu ateiti kandidatuoti, mes tikrai surinksime 15 parašų.

Koalicijos sutartyje, kurią pasirašė daugumą formuojantys partijų lyderiai, kaip vertybinis įsipareigojimas įtvirtintas skaidrumo ir aukščiausių politinės etikos standartų įsipareigojimas. Pone Gabrieliau, ponai Ingrida, mieli ponai, kurie pasirašėte šią sutartį ir teikiate, pasakykite, kas jums yra morali politika, jeigu jūs siūlote į aukščiausią postą teisiamos partijos atstovę? Kas yra jums skaidrumo ir aukščiausios politinės etikos standartas? Apibūdinkite jį šiandien. Ar jūs suprantate, kad į mus žiūri visa Lietuva, kad nuo šiol teistos partijos kandidatas į aukščiausius postus atitiks moralios politikos kartelę. Noriu jūsų paklausti, ar norėtumėte, kad žmonės bylose teistų teisiami teisėjai? Ar norėtumėte, kad jūsų miestelio meras, seniūnas būtų už korupciją teisiamas politikas?

Mielieji, Rytų partnerystės šalys, štai Moldovoje vyksta Prezidento rinkimai, kovoja – ar oligarchai, ar teisinė valstybė, demokratinė valstybė, gerovės valstybė. Neleiskime grįžti į oligarchų glėbį.

Mano nuomone, toks skaidrumo ir aukščiausių politinės etikos standartų išipareigojimas reiškia, kad teisiama partija ne tik negali užimti Seimo Pirmininko posto, jai negali būti patikėti ministrų postai. Jūs turite, kolegos, atgailauti, galbūt paremti koaliciją, kitą kandidatą, atgailauti, įrodyti, kad jūs to verti. 6,7 % pasitikėjimas nėra tas pasitikėjimas, kuris leidžia vadovauti Seimui, tai yra oportunistinio susitarimo rezultatas, o ne pasitikėjimo rezultatas.

Aš noriu priminti tiems jauniems kolegoms, kas yra ši teisiama partija ir kokia jos visiškai nesena praeitis, o galbūt ir dabartis. Priminsiu, kad 2018 metų teismui buvo perduota vadinamoji „MG Baltic“ politinės korupcijos byla, viena stambiausių bylų nepriklausomos Lietuvos istorijoje. Liberalų sąjūdis kaip partija, o ne E. Masiulis yra teisiamas šioje byloje dėl kelių nusikaltimų. Aš noriu jums priminti, dėl ko jis yra neteisiamas. Liberalų sąjūdžio ministrų žinioje esančios ministerijos 2009 metais per krizę „MG Baltic“ buvo atvėrusios duris milijardiniam viešiesiems pirkimams laimėti ir jis juos laimėdavo, nors iki tol nebūdavo laimima. Sveikatos ministerijos srityje laimėjimų suma viršijo 100 mln. eurų. Visi šitie pasiekimai oligarchinių saitų buvo krizės metu, kai įmonės bankrutuodavo ir žmonės buvo atleidžiami. Mes kvietėme į parlamentinius tyrimus buvusį premjerą E. Masiulį. Jisai vaizdavo, kad nežinojo, kas vyksta jo prižiūrimose įmonėse, jo priežiūros srityje esančiose įmonėse.

Mieli kolegos, nepaisant oportunistinių susitarimų, kiekvienas iš jūsų nuspręs, ar teisiama partija šiandien gaus aukščiausią postą.

PIRMININKAS. Laikas baigėsi, kolega.

V. BAKAS. Ačiū.

PIRMININKAS. Į tribūną kviečiama A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ. Dėkoju, pirmininke. Kolegos, sveikinimai visiems, davusiems priesaiką Lietuvai.

Viktorijos pasiekimus šachmatų pasaulyje mes žinome labai gerai, ir dažnas lygina šachmatų pasaulį su politika. Kiek man yra tekę girdėti Viktorijos atsakymą tokiems žmonėms, sako, taip, yra labai daug panašumų ir šachmatininkai mėgsta politiką, tačiau yra vienas esminis skirtumas tarp šių dviejų pasaulių, kad šachmatų pasaulyje egzistuoja aiškos taisyklės ir jų yra laikomasi, o politikos pasaulyje egzistuoja taisyklės, tačiau toli gražu ne visada yra jų laikomasi.

Aš tikiu, kad Viktorija gali padaryti taip, jog Lietuvos Respublikos Seime mes ne tik turėsime formalias taisykles, bet ir jų laikysimės. Viktorija gali padaryti taip, kad šitame Lietuvos Respublikos Seime mes turėsime daugiau pagarbos ne tik bendraminčiams, bet ir oponentams, būtent taip, kaip iš tiesų yra garbingame šachmatų pasaulyje. Tačiau Seimo Pirmininkas nėra vien tik parlamento darbo organizatorius. Akivaizdu, tai yra vienas iš trijų svarbiausių Lietuvos valstybės pareigūnų, esant reikalui netgi galintis vadovauti valstybei.

Nepaisant to, kad mes su Viktorija šitoje rinkimų kampanijoje buvome politinės konkurentės ir kartais tikrai mūsų partijos aštriai konkuravo, aš, kaip politikė, liberalių pažiūrų politikė, kaip pilietė, kuri tiki liberaliomis idėjomis, be galo džiaugiuosi, jog šiandien turėsiu galimybę balsuoti už, ko gero, liberaliausią kandidatą į Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkus Lietuvos istorijoje, ir man tai yra labai svarbi diena. Laisvės partijos frakcija palaikys Viktorijos kandidatūrą ir mes tikimės Viktorijos palaikymo dėl svarbiausių liberalizmo idėjų, tai yra pagarbos žmogaus teisėms, ekonominės laisvės, ir apskritai mes padėsime viskuo, kuo galėsime, kad Lietuvoje saugotume liberalią demokratiją. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū kolegei A. Armonaitei. Į tribūną kviečiamas S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tautos atstovai ir piliečiai, stebintys pirmąjį mūsų Seimo posėdį. Lygiai prieš 98 metus, 1922 metais, tik ne Vilniuje, o Kaune, Seimo rūmuose, taip pat 13 dieną įvyko pirmasis I Seimo posėdis. 2020 metų rudenį mes tęsiame Lietuvos seimų tradiciją ir pradėdame 2020–2024 metų XIII Seimo kadencijos darbą. Tikiu, kad ši žingsnį žengiame ne tik žinodami, bet ir savo savastimi padarę imperatyvią Konstitucijos 59 straipsnio nuostatą, kad Seimo nariai, eidami pareigas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, valstybės interesais, savo sąžine ir negali būti varžomi jokių mandatų.

Šiandien šią nuostatą mes realizuosime rinkdami Seimo Pirmininką, kurio kompetenciją nurodo dokumentai – Konstitucija, kurioje viskas yra surašyta, visos pareigos. Tai yra svarbu, tačiau

norint, kad Seimo prestižas, pasitikėjimas juo augtų, to nepakanka. Mums reikia išsirinkti Pirmininką, kuris jungia, o ne skiria, kuris ne griauja, o stato, stiprina pasitikėjimą valstybe. Visa tai miniu, kad pasakyčiau, jog šiandien mes renkame Pirmininką, galintį, gebantį ir norintį užtikrinti teisės viršenybės principą pateisinti piliečių norus matyti pagarba kitaip mąstantiems grįstą veiksmingą darbą Seime, kuris pamažu padėtų atkurti ir įgytą autoritetą ir visuomenės pasitikėjimą.

Man, šiauliėčiui, smagu ir priimtina, kad kandate į Seimo Pirmininko pareigas pasirinkta V. Čmilytė-Nielsen, kuri turi visas šioms pareigoms reikalingas savybes ir politinio korektiško diskurso gebėjimą, būtiną konsoliduojant politines partijas ir Seimo narius, fragmentišką politinę Lietuvos tikrovę, pliuralizmo ir tolerancijos, socialinio jautrumo ir empatijos keliu siekiančią eiti Lietuvos visuomenę.

Šiandien ne kartą buvo minėti šachmatai, beje, reikia kirčiuoti šachmatai, šachmatininkė, ne šachmatai. Man akivaizdu, kad šiandien Viktorija yra politikė, o ne šachmatininkė čempionė. Bet vis dėlto ir aš šį vakarą norėčiau įvardinti Viktoriją kaip politikę šachmatininkę, gebančią objektyviau vertinti situaciją ir numatyti galimus variantus, galimus ėjimus. Viktorija reprezentuoja jaunąją politikų kartą, kuriai kelias į politikos olimpą buvo ir tebėra nelengvas, bent jau iki šių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų. Tikiu, kad Viktorijos sėkmingas Seimo Pirmininkės darbas paskatins kuo daugiau jaunų Lietuvos žmonių ateiti į politiką spręsti valstybės ir visuomenės problemas, išvaduoti postų įkaitus, kurių vis dar pasitaiko.

Asmeniškai Saulės miesto, Šiaulių miesto, atstovę pažįstu daug metų, tad neabejoju jos kompetencija, valia ir darbštumu, kurio reikia einant šias atsakingas ir valstybės valdžią reprezentuojančias pareigas. Neatsitiktinai Viktorija yra Šiaulių miesto garbės pilietė, neatsitiktinai yra partijos pirmininkė ir neatsitiktinai, neabejoju, ji šiandien taps Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke. Jos politinės sėkmės priežastis yra ta, kad ji sugeba matyti ne tik dvispalves figūras, bet ir tai, kas yra tarp jų. Juodi ir balti karaliai, žirgai ir bokštai – įprasta šachmatininko kasdienybė. Bet politiko darbe svarbu išvesti, nuspėti, kas yra tarp jų. Seimo Pirmininko pareigos nėra privilegija. Tai įvertinimas ir įpareigojimas. Tad kviečiu jus šiandien pritarti...

PIRMININKAS. Laikas!

S. TUMĖNAS. ...V. Čmilytės kandidatūrai. Kolegei linkėčiau nekartoti pirmtakų nepamatuotų ėjimų. Linkiu...

PIRMININKAS. Labai ačiū. Profesoriau, baigiam!

S. TUMĖNAS. ...ne tik pradėti, bet ir baigti didžiąją Seimo Pirmininkės partiją, o sunkiomis akimirkomis rekomenduoju jai atsiversti I. Mero romaną „Lygiosios trunks akimirka“...

PIRMININKAS. Profesoriau, ačiū, apie romanus vėliau!

S. TUMĖNAS. ...kuriame parašyta, jeigu bus lygiosios, visi bus patenkinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiame E. Gentvilą.

E. GENTVILAS. Pacituokime ir V. Čmilytės-Nielsen knygą „Tarp juoda ir balta“, prieš dvejus metus išleistą. Kas neskaitė, linkiu paskaityti ir suprasti, kokios sudėtingos, aš sakčiau, nors ir jauno amžiaus, bet sudėtingos biografijos asmuo šiandien tampa Seimo Pirmininku. Nuo aštuonerių metų be vaikystės.

Tačiau noriu kalbėti kitus dalykus. Galima atsistoti iš šios tribūnos kalbėti viešųjų ryšių specialistų parengtą kalbą, kalbėti jų nugludintomis frazėmis. Galima kalbėti taip, kaip tu moki. Šiandien Viktorija taip ir kalbėjo. Ir tai nėra viešųjų ryšių specialistų kalba.

Man patiko ir vienas sakiny, kai Viktorija pati išklė klausimą: ar aš esu pasirengusi šioms pareigoms? Ir sąžiningai pasakė: ne, aš tiesiog esu pasiryžusi, nes turiu tam tikrų savybių, kurioms padedant galiu padaryti tuos darbus, kurie privalo būti padaryti. Man imponuoja tokie dalykai.

Apie V. Čmilytės-Nielsen savybes galėčiau kalbėti daug. Tačiau viena svarbiausių savybių, kurią aš matau, – prieš metus ji tapo partijos pirmininke ir reikia matyti tą didžiulį progresą, kaip žmogus labai greitai tobulėja šioje politinėje veikloje.

Vienas mano pažįstamas žmogus apie tokius žmones sakydavo: šventas žmogus, retai tokie gimsta. Aš norėčiau tuos žodžius pritaikyti Viktorijai, nes irgi jau daug žmonių šiame gyvenime teko sutikti.

Noriu pabrėžti, kad trys paskutiniai Seimo pirmininkai nuolat konfrontuodavo su savo partijomis, kurios juos iškėlė. Vienas oligarchas pareikalavo vieno Seimo Pirmininko galvos, ta galva nukrito. Pastatytas oligarcho rankomis kitas. Kitas oligarchas pareikalavo kito Seimo Pirmininko galvos, jis turėjo stiprybės ir atsispyrė oligarchų nurodinėjimams. Čia šito nebus. Manau, kad nei koalicija, nei Viktorijos vadovaujama partija nesiims tokių intrigų, nes ir Viktorija neduos pagrindo tokiems dalykams.

Ateis, gerbiamieji, diena, kai matysime ne tik besišypsančias mūsų akis, bet matysime tikras, natūralias šypsenas, kai baigsis pandemija. Bet su ja reikia labai daug kovoti. Ir štai čia kyla tie iššūkiai, kuriuos mes turime suvokti, kas laukia Seimo Pirmininkės ir visų mūsų kaip Tautos atstovybės. Man kyla mintys apie asmens, žmogaus orumą, asmens, žmogaus laisvę, stiprią valstybę, atsakingą politiką, jaunimo vietą toje politikoje, visuomenės pokyčius, kurie XXI modernizacijos, dirbtinio intelekto amžiuje yra neišvengiami.

Aš prašau ir opozicijos paramos. Mes turėsime dėl ko ginčytis, kaip T. Tomilinas sako, dėl pasaulėžiūros dalykų, ir bus šitų ginčų. Šiandien aš prašau palaikyti tą, kuri galėtų moderuoti tuos ginčus. Ir manau, kad Viktorija bus ne tik moderatorė, ji bus ir Tautos atstovybės garbinga atstovė, ji taip pat bus idėjų lauko formuotoja.

Trumpai ruošdamasis šiai kalbai aš prisiminiau 1982 metų I. Aljendės knygą „Dvasių namai“. Taip, turinys yra kitas, tačiau aš noriu pasakyti: tebūnie Viktorijos vadovaujamas Seimas lietuvių tautos gyvasties dvasios namai, tegul Seimas būna kalbėjimo ir susikalbėjimo dvasios namai, tegul Seimas būna XXI amžiaus iššūkių ir modernios ateities dvasios namai, tegul tai būna pasaulėžiūrų, įvairovės ir tolerancijos šitai įvairovei dvasios namai. O jūs, gerbiama Viktorija, būkite šių namų siela ir geroji dvasia. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kalbės Virgilijus Jukna, Vigilijus Jukna, atsiprašau.

V. JUKNA. Visų pirma noriu pasveikinti visus kolegas, palinkėti gerų darbų, konstruktyvaus darbo. Na, o kad tas konstruktyvus darbas būtų geras ir rezultatai geri, reikalingas ir žmogus, kuris tinkamai koordinuotų tą darbą. Iš tiesų kiek man teko bendrauti su gerbiama Viktorija, galbūt ne tiek daug, kaip teko kitiems, bet dalyvaudamas debatuose susidariau įspūdį, kad tai žmogus, kuris jungia, o ne tas, kuris skaldo, tas, kuris girdi ir gali išgirsti nuomonę, diskutuoti, atsižvelgti į tą nuomonę ir, svarbiausia, diskutuoti argumentais, kas yra labai svarbu.

Todėl iš tiesų aš labai tikiuosi, kad esant šiai sudėtingai situacijai, kai siaučia pandemija, sunkiai valdoma pandemija, kuri, tikiuosi, bus suvaldyta ir lauks kiti iššūkiai – ekonominiai iššūkiai įvairūs, labai svarbu, kad mes visi galėtume dirbti konstruktyviai, susiklause, nesusiskaldę ir kad, svarbiausia, būtų visiems – tiek dirbantiems opozicijoje, tiek ir pozicijoje – užtikrinta galimybė dirbti konstruktyviai, išsakyti savo nuomonę ir kad ta nuomonė nebūtų ignoruojama. Iš tiesų manyčiau, kad Viktorija – tas žmogus, kuris galėtų burti ir dirbti neskaldydama, konstruktyviai.

Labai linkiu šitam Seimui, kad baigiantis kadencijai žmonės realiai pasakytų – taip, šitas Seimas dirbo, mes matėme, dirbo gerai ir tikrai Lietuvoje gyventi yra gera. Linkiu to ir linkiu visiems tolesnės sėkmės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamam V. Juknai, sutaupėte laiko. Ir pabaigoje paskutinis užsirašęs G. Landsbergis. Prašom. (*Balsai salėje*) Nekalbėjo, V. Bakas kalbėjo. Kadangi frakcijų nėra, kalba partijų atstovai. Ne, ne, tai aš turiu pasakyti, kodėl aš turiu smūgius priimti...

G. LANDSBERGIS. Aš tikrai kviečiu gerbiamą Petrą pradėti šį nuostabų posėdį per šoninį mikrofoną primenant ką nors tokio, ko mes nesame girdėję per paskutinius ketverius metus. Būtų nauja ir įdomu.

Pradžioje aš dvi pastabas. Pirmoji yra apie šachmatus. Pagalvojau, kad sugalvosiu tikrai kokią neblogą pokštą apie šachmatininkus Seimo Pirmininko kėdėje ir apie tai, kaip Lietuvos visuomet laukdavo sėkmės, kai vienas iš jų užimdavo šį postą. Išklausiau visus kalbėjusius ir turbūt nė vienas nepasakė ko nors apie šachmatus. Tai turbūt aš nebūsiu originalus ir netėsiu šitos savo kalbos.

Antroji mintis dėl palaikymo. Iš tikrųjų aš turiu pripažinti, esu nustebęs, kiek palaikymo ir gražių žodžių šiandien sulaukė Viktorija. Trūktų gal dar, jeigu kas nors iš buvusios valdančiosios daugumos atsistotų, galbūt Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė, ir pasakytų gerą žodį, tad būtume iš viso priblokšti, bet čia dar ateityje. Išties panašu, kad einame geru keliu ir jau šiandien

pati kandidatūra telkia Seimą. Aš pasakysiu, kas man labiausiai patiko iš Viktorijos pasisakymo ir kas man apskritai patinka, ką jina daro ir kaip jina kalba.

Vienas svarbus dalykas, kurį skelbia besiformuojanti koalicija, yra tas, kad mažiau yra daugiau. Galima atsistoti Seimo tribūnoje ir pažadėti, kad po ketverių metų Seimo prestižas bus aukštesnis ir mes visi būsim aplenkę populiariausius ugniagesius ir kitas institucijas, ir lygiai tuo pačiu metu tonomis pirkti Seimo saldainius, dalinti savo vienmandatėse ir po to stebėtis, kodėl ketverius metus atidurbęs Seimas baigė prestižo duobę. Galima pažadėti lėtesnę įstatymų mašiną, bet kartu registruoti daugiausiai įstatymų Europoje. Galima pažadėti mažiau pykčio ir daugiau susikalbėjimo ir kartu įsteigti po tyrimo komisiją kiekvienam Seimo nariui, o po to vėl stebėtis, kodėl visuomenė nepasitiki šita institucija.

Klausydamas Viktorijos aš negirdžiu kalnų pažadų. Aš girdžiu nuosaikų kalbėjimą, ramius pažadus ir aš girdžiu tai, kad žmogus dės geriausią pastangą, kurias jis gali, kad mes nors truputėlį pradėtume lipti iš tos duobės, kurioje esame. Ir tai mane skatina ją palaikyti.

Visiškai pabaigai. Aš negaliu praleisti pro ausis kai kurių kolegų pasisakymų, kurie, mano nuomone, artėja prie kraštutinumų. Mes to matėme paskutinius ketverius metus labai daug – pykčio, neapykantos, nepasitikėjimo. Aš manau, sustokime. Pyktis nelaimėjo, neapykanta nelaimėjo. Siunčiami žurnalai po visą Lietuvą taip pat nelaimėjo. Tad, mielieji, pasimokykime iš savo klaidų ir elkimės truputėlį kitaip, nes tik neišmintingas žmogus tą pačią klaidą kartoja du kartus. Sėkmės tau, Viktorija. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, gaila, bet diskusijų laikas baigėsi.

Dabar kviečiame pasisakyti dėl motyvų už ir prieš. Už – M. Majauskas. Nėra? (*Balsai salėje*) Prašom.

M. MAJAUSKAS. Gerbiami kolegos, tiems, kurie yra pasiruošę balsuoti už Viktoriją, aš nieko naujo nepasakysiu. Kreipiuosi į tuos, kurie galbūt šiandien abejoja dėl Viktorijos politinės kultūros, kompetencijos ar ją mato kaip varžovę. Dviračių sporte, sako, yra trys pateisinamos priežastys pralaimėti: sugenda dviratis, lūžta koja arba tiesiog turi stipresnį varžovą.

Man teko rungtis su Viktorija istorinėje Vilniaus Senamiesčio apygardoje. Nors pirmajame ture buvau pirmas, antrajame buvau priverstas užleisti pergalę Viktorijai. Ir ne dėl to, kad sugedo mano dviratis, ne todėl, kad lūžo koja, o todėl, kad turėjau stipresnį varžovą. Viktorija kovojo sąžiningai, be intrigų ar užkulisinio susitarimų.

Taigi mano žinia labai paprasta visiems, kurie vis dar mato Viktoriją kaip varžovę. Noriu palinkėti nebijoti, nurimti ir tiesiog susitaikyti su pralaimėjimu, nes ji yra stipresnė.

PIRMININKAS. Prieš – V. Bakas.

V. BAKAS. Gerbiami kolegos, šiandien kas penktas gyventojas Lietuvoje skursta ir šio skurdo priežastis, taip pat ir vaikų, pone Šarknickai, yra korupcija. Liberalų sąjūdis, kuris reikalavo šio posto, yra sukurtas padedant koncernui „MG Baltic“ (tai patvirtino tyrimas), siekiant konkurencinio pranašumo. Konkurencinio pranašumo su valstybe – pabrėžiu. Čia žaidžiame politinių šachmatų partiją. Tos partijos laimėtojas yra arba oligarchai (tikėtina), kurie padėjo susikurti šitai partijai, ir siauros interesų grupės, arba mūsų visų žmonės ir mūsų ateitis. Aš kviečiu neleisti teisiškai partijai užimti šio posto.

PIRMININKAS. K. Masiulis – už.

K. MASIULIS. Šiaip tai ne partijos užims postus, bet asmenybės. Bet man gaila laiko diskutuoti su V. Baku.

Seimo Pirmininko postas yra be galo svarbus. Šis žmogus atstovaus mūsų parlamentui, jisai neatstovaus partijoms. Šis žmogus dalyvaus įvairiuose svarbiuose susitikimuose su užsienio svečiais, irgi atstovaus Lietuvai ir mūsų parlamentui. Visados norisi, kad tokiu žmogumi būtų tikrai garbingas žmogus, kuris keltų mūsų autoritetą ir prestižą. Šis žmogus atstovaus parlamentui liaudies, visuomenės akyse, ir vėlgi prestižas ar ne prestižas nuo jo labai stipriai priklauso.

Pretendentė turi nepaprastai puikių žmogiškųjų savybių, vidinę inteligenciją, kurią aš galiu tik žavėtis. Kaip čia ne pirmus metus dirbantis žmogus mačiau įvairių pirmininkų. Geriausia, ką aš iki šiol buvau matęs, buvo, deja, čia nebedirbanti I. Degutienė. Tai čia dabar matau antrąjį atvejį, kuris galėtų prilygti Irenai.

Aš tikrai, kolegos, labai rimtai skatinu jus paremti jos kandidatūrą. Aš manau, kad turėsime asmenį, kuris integruos mus visus ir tikrai mažins mūsų konfliktiškumą ir konfliktinius pasišaudymus. Padėkime jai būti Seimo Pirmininke ir savo darbais.

PIRMININKAS. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS. Gerbiamieji Seimo nariai, klausau diskusijos, norėjau užsirašyti diskutuoti, na, man truputį koku, kai dar netapus Seimo Pirmininke vien tik pagyros. Negirk dienos be vakaro. Taip, Viktorija tik pradės šį darbą.

Aš noriu pasakyti tokią mintį, kad noriu šiandien padėkoti V. Bakui, kuris išdrįso pasakyti tai, ką jis mąsto, tai, ką jis galvoja, o ne žerti didžiausias pagyras. Žinote, eiti pasroviui ir pataikauti nėra jokia vertybė, o šiandien aš tą pastebiu. Ir pastebiu, kaip nepakenčiama nuomonė yra kitokia. Aš galiu su ja nesutikti. Ir noriu priminti dar liberalo Voltero posakį: „Aš nesutinku, kolega, su tavo nuomone, bet dėsiu galvą, kad tavo mintis būtų išgirsta.“ O šiandien mes nenorime girdėti kitos nuomonės, norime sutrypti kitą nuomonę, norime ciniškai pažeminti kitą žmogų, kuriam nėra lengva pasakyti tai, ką jis galvoja, tiesą.

Antras dalykas, aš taip pat noriu pasakyti, negi ta partija garbinga, kuri pastačiusi savo prokurorus, savo prezidentus, savo teisėjus ir nėra daug... nėra teisiama už daug didesnius nusikaltimus, kuri šiandien pavadinta neliečiamaisiais. Taip, aš manyčiau, kad nesvarbu, kad jie ir žemę perka 1,5 mln. vertės už 1 eurą, jie neteisiami. Vytatai, jie taip apsistatę teisėtvarkos institucijomis, kad jie neliečiamieji, užtai jie ir garbingi.

Aš noriu dar porą sakinių pasakyti apie Viktoriją. Taip, mažai mes ją pažįstame, tokių pareigų nėra...

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS. Bet bus laikas, pasakysiu vėliau. Sėkmės! Bet šiandien bus vienbalsiai priimta jos kandidatūra.

PIRMININKAS. Petrai, jau laikas! Ačiū, pone Petrai. V. Mitalas – už.

V. MITALAS. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Kviečiu balsuoti už Viktoriją ne dėl racionalaus proto ar šachmatų, apie kuriuos buvo daug šnekėta, bet dėl jos liberalios širdies. Aš esu tikras, kad tokia telkianti, be skrupulų už pamatinės žmogaus teises ir laisves kovojanti figūra Lietuvos valstybės istorijoje bus istorinis posūkis. Tai yra pradžia daug gerų darbų Lietuvai, tų, kurių daugybė žmonių laukia kelis dešimtmečius, ir tų, kurių Viktorija bus moderavimo priekyje. Manau, kad ji padarys viską, kad svarbiausi švietimo klausimai bus ištraukti iš paraščių ir epizodinio dėmesio, kad laisvas ir orus, savo nuosavybę ginantis žmogus bus gerbiamas ir jam padedama, kalbant apie ekonominius santykius, ir kad žmogaus teisės, teisė sudaryti partnerystę, susituokti, užrašyti savo vardą ir pavardę pase bus garantuotos Viktorijai lyderiaujant. Nuoširdžiai tikiu, kad mus bendrų darbų fone lydės nuostata, jog didingiausi ir svarbiausi Lietuvos istorijos metai dar neįvyko, o yra ateityje, todėl ir kviečiu balsuoti už Viktoriją.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ir ketvirtas, paskutinis, T. V. Raskevičius. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS. Dėkoju už suteiktą žodį. Fantastiškas jausmas pirmą kartą kalbėti Seimo posėdžių salėje. Kadenciją pradedame tokiu metu, kai Lietuvos laukia daug sudėtingų iššūkių ir tuos iššūkius padiktuoja šių dienų aplinkybės. Mes, Seimo nariai, turėsime surasti tų iššūkių sprendimus. Bet aš labai tikiuosi, kad šioje kadencijoje mes ieškosime sprendimų ne tik tų problemų, kurias padiktuoja kasdieninio gyvenimo realybė, bet ir priimsime tam tikrus vertybinius sprendimus, kurių tam tikros visuomenės grupės laukia jau 30 metų. Priimant tuos sudėtingus ir kartais jautrius sprendimus, mums reikės nepamiršti pagrindinės ir pamatinės vertybės, tai yra pagarbos žmogaus orumui. O Seimo Pirmininkui teks ypatinga pareiga sutelkti Seimo narių daugumą šiai pamatinei vertybei apginti. Atsakinėdama į klausimus gerbiama Viktorija pasikuklino ir neįvardino savo stipriųjų savybių, aš tai padarysiu už ją. Matau ją kaip politikę, kviečiančią išklausyti ir susitelkti, bet kartu ieškoti kompromiso. Kandidatė nepamirš paties svarbiausio – pagarbos žmogaus orumui. Todėl visus jus kviečiu palaikyti šią kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū visiems. (*Plojimai*) Labai ačiū visiems, pasisakiusiems dėl motyvų.

Gerbiamieji Seimo nariai, dabar mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Biuletenyje nurodyta, kad balsuojama dėl Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke“ projekto priėmimo. Už, prieš arba susilaiko. Jeigu bal-

suojama už, reikia išbraukti „prieš“ ir „susilaikoma“. Jeigu balsuojama prieš, reikia išbraukti „už“ ir „susilaikoma“. Jeigu balsuojama „susilaikoma“, reikia išbraukti „už“ ir „prieš“. Norėčiau jūsų paklausti, ar galime bendru sutarimu patvirtinti balsavimo biuletenį, ar yra kitaip manančių? (*Balsai salėje*) Galime. Labai ačiū.

Dabar mums reikia atlikti kitą procedūrą. Pagal Seimo statuto 83 ir 119 straipsnių nuostatas paskirti balsų skaičiavimo grupę, kurią sudaro skirtingų grupių nariai. Be to, jauniausias Seimo narys yra skiriamas į pirmąją balsų skaičiavimo grupę. Į balsų skaičiavimo grupę siūlomi šie Seimo nariai: S. Šedbaras, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atstovas, V. Ažuolas, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovas, V. Alekna, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio atstovas, T. Bičiūnas, Lietuvos socialdemokratų partijos atstovas, ir M. Matijošaitis, Laisvės partijos atstovas, jis yra ir jauniausias Seimo narys, V. Bukauskas, Darbo partijos atstovas. Ar būtų prieštaravimų dėl šių pasiūlytų kandidatūrų? Jeigu ne, tai gal galėtume pritarti pasiūlytiems kandidatams bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Sutariame. Labai ačiū.

Gerbiamieji Seimo nariai, prieš paskelbdamas pertrauką, noriu pasiūlyti jos metu pagal Seimo statuto 26 straipsnį sudaryti frakcijas. Jeigu esate pasirengę, remdamiesi Seimo statuto 38 ir 39 straipsniais, Seimo nariai, norintys įkurti frakciją, sesijos metu Seimo Pirmininkui pateikia pareiškimą su savo parašais. Šiame pareiškime turi būti nurodytas frakcijos pavadinimas, jos seniūno ir seniūno pavaduotojų pavardės. Taip pat siūloma sudarytoms frakcijoms paskirti savo atstovus į Seniūnų sueigą. Kiekviena frakcija pagal Seimo statuto 28 straipsnį į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą nuo dešimties frakcijos narių. Kiekviena frakcija papildomai skiria į Seniūnų sueigą po vieną atstovą nuo ne visos dešimties narių frakcijos, jeigu šią ne visą dešimtį sudaro daugiau negu penki Seimo nariai. Frakcijos, kuriose nėra dešimties narių, į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą. Seimo nariai, neįsiregistravę į frakcijas, sudaro Mišrią Seimo narių grupę. Ji taip pat turi teisę pasiūlyti savo atstovą į Seniūnų sueigą.

Per pertrauką Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai renkasi I rūmuose Konstitucijos salėje. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga – I rūmuose 203 kabinete, Lietuvos socialdemokratų partija – II rūmuose 412–413 kabinetuose, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis – III rūmuose 218 kabinete, Laisvės partija – II rūmuose 415 kabinete, Darbo partija – I rūmuose 115 kabinete, Mišri Seimo narių grupė – II rūmuose 414 kabinete.

Gerbiamieji Seimo nariai, balsuoti yra numatyta 30 minučių. Balsavimas vyks Seimo I rūmų Vitražo galerijoje. Po balsavimo skiriama papildoma 20 minučių pertrauka frakcijoms sudaryti. Balsų skaičiavimo grupė kviečiama prie centrinės tribūnos. Balsavimo pradžia 18 val. 20 min. ir pabaiga 18 val. 50 min. Plenarinis posėdis bus tęsiamas 19 val. 10 min. Pertrauka.

Balsų skaičiavimo grupės nariai renkasi prie tribūnos.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, bus labai atsakingas etapas paskelbti balsavimo duomenis. Prašom sėstis į vietas.

19.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke“ projektas Nr. XIVP-1(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame posėdį. Balsų skaičiavimo grupė pasirašė balsų skaičiavimo protokolą. Leiskite man jį perskaityti.

Balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Viktorijos Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke“ projekto Nr. XIVP-1 priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių 131, rasta biuletenių 131, galiojančių – 129, negaliojančių – 2.

Už balsavo 106, prieš – 18, susilaikė 5. (*Plojimai*) Seimo Pirmininke išrinkta Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen. Skelbiu, kad Seimo nutarimas „Dėl V. Čmilytės-Nielsen išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininke“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Leiskite visų Seimo kolegų vardu pasveikinti naująją Seimo Pirmininkę, palinkėti jai sėkmės, konstruktyvaus darbo ir visų mūsų paramos ir jūsų, gerbiama Pirmininke, meilės, rodamos mums visiems vienodai, kad visi darbai būtų naudingi Lietuvai ir jos piliečiams. Mes gėlių neįteikiame, nes pandemija, mes sveikiname iš širdies, o visada atsiras garbingų žmonių, kurie, jeigu įteiks gėlių, prisiims savo atsakomybę iš neišpasakytos meilės jums. Ačiū. (*Plojimai*) Kviečiu Seimo Pirmininkę į tribūną. (*Plojimai*)

19.14 val.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nuoširdžiausiai dėkoju jums, kad savo balsus skyrėte palaikyti mano kandidatūrą. Man garbė būti jūsų išrinkta Seimo Pirmininke. Suprantu tai kaip jūsų man suteiktą pareigą ieškoti sutarimo XIII Lietuvos Respublikos Seime ir užtikrinti sąžiningos politikos standartą, priderantį demokratiją mūsų šalyje užtikrinančiai visų piliečių atstovybei.

Jūsų sprendimą norėčiau vertinti ir kaip pritarimą veikti kartu ir konstruktyviai žvelgti į ateitį. Neabejoju, kad taip galime atnaujinti Seimo darbo kultūrą. Kokybiškas reglamentavimo vertinimas, pamatuotas sisteminis požiūris į įgyvendinamus pokyčius, pagarba taisyklėms ir tikslus jų taikymas – susitelkime, kad tai taptų pagrindiniais mūsų veiklos rodikliais.

Gerbiameji kolegos, jūsų valia palaikyti mane Seimo Pirmininko rinkimuose taip pat yra ir pirmasis mūsų bendras Seime priimtas sprendimas. Vertinu jį kaip jūsų ryžtą būti bendražygiais ir nepaisant visko matyti vieną mus visus vienijantį tikslą – išpildytas viltis tų, kurie net ir pandemijos grėsmės akivaizdoje atėjo, stovėjo eilėse ir balsavo už savo ir Tėvynės ateitį. Nuo šiandien didžiudamasi turėsiu pareigą atstovauti Seimui ir kalbėti Seimo vardu. Norėčiau pasinaudoti šia akimirka ir trumpai kreiptis į visus Lietuvos žmones.

Brangieji, šiandien prisiekę Lietuvos Respublikos Seimo nariai yra jūsų – labai įvairių Lietuvos žmonių, atstovai, kurie piliečių vardu artimiausius ketverius metus priims pačius svarbiausius sprendimus, lems Lietuvos ateities kursą, formuos jos viešosios erdvės diskursą ir kultūrą. Ieškokite savęs šiame Seime vienmandatės rinkimų apygardos ribomis ar vertybiniu pagrindu. Būkite aktyvūs, rodykite dulkančius reformų kampus, įpareigokite mus – XIII Lietuvos Respublikos Seimą – realizuoti tikras ir praktiškas jūsų viltis ateities Lietuvos teisėkūroje. Mes esame pasirošę išgirsti, susitarti ir pasiekti rezultatų. Ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Suprantu, kad mano penkių valandų karjera baigėsi. (*Juokas salėje, plojimai*) Sveikinu jus ir noriu pasakyti tokius žodžius: atminkite, kad meilė yra stipresnė už neapykantą. Neapykanta – tai riebaluotų pirštų dėmė ant skaidrios sąžinės stiklo. Nekreipkite dėmesio, ir išnyks. Stiprybės! (*Plojimai*)

Liepia vis vien laikytis protokolo. Seimo Pirmininke, iš susijaudinimo užmiršau, bet pagal protokolą turiu jus pakviesti atsisėsti į Seimo Pirmininko kėdę ir pirmininkauti. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Prašom. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS. Išmoksitė. Replikos teise norėčiau, žinoma, pasveikinti, bet taip pat labai padėkoti A. Vinkui, kad jis šiandien puikiausiai vedė posėdį. Jūs – mūsų Baidenas! (*Plojimai, balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Tęsiame posėdį.

19.19 val.

Seimo frakcijų paskelbimas

Gerbiameji Seimo nariai, dabar į tribūną norėčiau pakviesti frakcijų atstovus, kad paskelbtų apie frakcijų sudarymą ir paskirtus atstovus į Seniūnų sueigą. Kas norėtų būti pirmieji? Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS. Pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo: šių metų lapkričio 13-oji. Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Liberalų sąjūdžio frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas E. Gentvilas, pavaduotoju – R. Juška.

Priedamas frakcijos narių sąrašas ir frakcijos posėdžio protokolo išrašas. Frakcijos nariai: V. Alekna, A. Bagdonas, J. Baublys, V. Čmilytė-Nielsen (iki išrinkimo momento), E. Gentvilas,

S. Gentvilas, K. Glaveckas, R. Juška, A. Lydeka, V. Pranckietis, R. Lopata, R. Vaitkus, J. Varkalys. Priimtas sprendimas, kad mūsų frakcijos atstovas Seniūnų sueigoje – A. Bagdonas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu V. Jukną.

V. JUKNA. Pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. Pranešame, kad mes, ši pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Darbo partijos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas V. Jukna, frakcijos seniūno pavaduotoja – I. Kačinskaitė-Urbonienė. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame V. Jukną. Pasirašo frakcijos nariai: V. Bukauskas, V. Fiodorovas, V. Gapšys, A. Gedvilas, V. Giraitytė, A. Guoga, V. Jukna, I. Kačinskaitė-Urbonienė, A. Mazuronis, M. Puidokas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu I. Pakarklytę.

I. PAKARKLYTĖ. Laisvės frakcijos vardu dar kartą sveikinimai išrinktai gerbiamai Seimo Pirmininkei. Skaitau pareiškimą. Pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. 2020 m. lapkričio 13 d., Vilnius. Pranešame, kad mes, ši pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Laisvės frakciją. Frakcijos seniūne išrinkta I. Pakarklytė, frakcijos seniūnės pavaduotoja – T. V. Raskevičius. Į Seimo Seniūnų sueigą skiriame I. Pakarklytę. Pasirašo frakcijos nariai: K. Adomaitis, A. Armonaitė, M. Danielė, S. Lengvinienė, M. Matijošaitis, V. Mitalas, M. Ošmianskienė, I. Pakarklytė, T. V. Raskevičius, A. Žukauskas. Taip pat mūsų narė E. Dobrovolska šiandien dėl saviizoliacijos priežasčių negalėjo prisiekti, kitą savaitę ji prisijungs prie mūsų frakcijos.

PIRMININKĖ. Kviečiu G. Burokienę.

G. BUROKIENĖ. Pranešame, kad mes, ši pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas R. Karbauskis, frakcijos seniūno pavaduotojais – G. Burokienė ir J. Jarutis. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame R. Karbauskį, G. Burokienę ir J. Jarutį. Pasirašo frakcijos nariai: V. Ažuolas, R. Baškienė, G. Burokienė, A. Dumbrava, D. Gaižauskas, L. Girskienė, J. Jarutis, E. Jovaiša, R. Karbauskis, D. Kepenis, G. Kinduryš, D. Labanavičius, K. Mažeika, R. Miliūtė, L. Mogenienė, L. Nagienė, A. Nekrošius, A. Norkienė, L. Savickas, S. Skvernelis, A. Stončaitis, Z. Streikus, G. Surplys, R. Šarknickas, A. Širinskienė, T. Tomilinas, S. Tumėnas, J. Varžgalys, A. Veryga, A. Vinkus.

Taip pat norėčiau perskaityti mūsų deklaraciją dėl darbo opozicijoje. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga programinėse nuostatose siūlo tolesnę aiškią Lietuvos raidos viziją bei savo pradėtų darbų tęstinumą. Mūsų programos pagrindas – politiniai sprendimai, vadovaujantis tokiomis vertybėmis kaip žmogaus gyvybės bei sveikatos apsauga, darnus tradicinės šeimos ir bendruomenės puoselėjimas, patriotiškumas, istorinės atminties ir Lietuvos valstybingumo saugojimas, glaudus sambūris su gamta, kuriant žmogui tarnaujančią ekonominę ir socialinę aplinką. Sieksime savo darbų tęstinumo socialinės atskirties ir skurdo mažinimo, šeimos politikos, sveikatos apsaugos bei kitose srityse. Įvertinus tai, kad dalis Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų, Lietuvos liberalų sąjūdžio ir Lietuvos laisvės partijos valdančiosios daugumos deklaruojamų programinių nuostatų, susijusių su tradicine šeima, vaistų politika, socialine politika, valstybės parama žmonėms kaip skurdo mažinimo priemone, valstybės pagalba, ketinimais legalizuoti narkotikus ir panašiai, neatitinka esminių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovaujamų vertybių bei rinkimų programos. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija praneša, kad dirbs kaip opozicinė frakcija.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija remia Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos suformuotą šešėlinę Vyriausybę ir kartu su ja sieks Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos išsipareigojimų rinkėjams įgyvendinimo būdama konstruktyvia opozicija. Teiksime mūsų vertybes ir programines nuostatas įgyvendinančius siūlymus bei palaikysime valdančiuosius tais atvejais, kai jų iniciatyvos atitiks Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos vertybes ir rinkimų programos principus, užtikrins darbų tęstinumą, prisidės prie Lietuvos žmonių gerovės, jų sveikatos puoselėjimo bei socialinės atskirties mažinimo. LVŽS frakcijos nariai.

PIRMININKĖ. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ. Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. Pranešame, kad mes, ši pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos

Respublikos Seime įkūrėme Mišrią Seimo narių grupę. Frakcijos seniūne išrinkta R. Tamašunienė, frakcijos seniūno pavaduotojai: J. Pinskus ir V. Valkiūnas. Į Seimo sueigą skiriama R. Tamašunienė. Šį pareiškimą pasirašo šie Lietuvos Respublikos Seimo nariai: V. Bakas, Z. Balčytis, A. Butkevičius, D. Griškevičius, P. Gražulis, Č. Olševski, B. Petkevič, J. Pinskus, R. Tamašunienė, V. Valkiūnas. Posėdyje dalyvavo, bet dėl pateisinamų priežasčių nepasirašė R. Žemaitaitis. Sveikiname V. Čmilytę-Nielsen – išrinktąją naująją Pirmininkę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu A. Sysą.

A. SYSAS. Pirmiausia frakcijos vardu nuoširdžiai sveikinu Pirmininkę. Frakcijos pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Lietuvos socialdemokratų partijos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas A. Sysas, seniūno pavaduotoju – O. Leiputė, į Seimo seniūnų sueigą skiriame A. Sysą. Pasirašė: G. Paluckas, V. Targamadzė, K. Vilkauskas, T. Bičiūnas, A. Sysas, V. Kanopa, L. Jonauskas, D. Šakalienė, J. Sabatauskas, O. Leiputė, R. Budbergytė, L. Jonaitis.

Taip pat norėčiau perskaityti Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos Seime deklaraciją. „Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, būdama ištikima socialdemokratinėms vertybėms, 2020 metų LSDP Seimo rinkimų programai ir vadovaudamasi Seimo statuto 41 straipsniu, skelbiasi opozicine frakcija. Esame įsitikinę, kad pagrindiniai šių dienų Lietuvos iššūkiai – ekonominės ir socialinės atskirties mažinimas, švietimas, suteikiantis visiems lygias galimybes, tinkama sveikatos apsauga visiems, visapusiškas ne tik karinio Lietuvos saugumo stiprinimas. Pagal atitikimą šiuos tikslus vertinsime ir valdančiosios koalicijos darbus. Būsime konstruktyvi opozicija, principingai vertinsime valdančiosios koalicijos klaidas, bet ir paremsime piliečių gerovei reikalingas valdančiosios koalicijos iniciatyvas ir savo iniciatyva siūlysime įstatymų projektus bei esamų teisės aktų pataisas, kurios leistų įgyvendinti svarbiausius darbus Lietuvai.“ Ačiū.

PIRMININKĖ. Kviečiu G. Landsbergį.

G. LANDSBERGIS. Prisidedu prie sveikinimų išrinktajai Pirmininkei. Tikimės visi darnaus darbo naujame Seime.

Norėčiau skirti keletą žodžių buvusiam Pirmininkui V. Pranckiečiui, kuris ne pačiomis lengviausiomis aplinkybėmis dėjo daug pastangų, kad Seimas neskėtų giliai. Ačiū jums už tai. (*Plojimai*)

Pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas G. Landsbergis, frakcijos seniūno pavaduotoja – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame E. Pupinį, P. Kuzmickienę, A. Vyšniauską, R. Morkūnaitę-Mikulėnienę ir A. Gedvilienę. Pasirašo frakcijos nariai, kurių šiandien yra 49. Likusieji dėl suprantamų priežasčių negalėjo dalyvauti šiandien posėdyje.

Ar aš turiu skaityti pavardes? Ne, neturiu. Gerai. Jums leidus, perskaitysiu politinę deklaraciją dėl valdančiosios koalicijos sudarymo. „Politinė deklaracija. Lietuva į ketvirtą nepriklausomos atkurtosios valstybės dešimtmetį įžengė su žemais pasitikėjimo demokratija, jos pagrindinių institucijų bei tarpusavio vieni kitais rodikliais. Šalyje vyraujančios nepasitikėjimo tendencijos grėsmingos tiek valstybingumui, tiek Lietuvos demokratinei raidai. Mūsų piliečių balsavimas 2020 metų Seimo rinkimuose parodė naujos politinės kultūros ir kokybės lūkestį. Visuomenė išreiškė pasitikėjimą demokratinėmis, teisės viršenybės principą, žmogaus teises gerbiančiomis politinėmis partijomis, todėl mes, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų, Liberalų sąjūdžio bei Laisvės frakcijos, vadovaudamasi Seimo statuto 38 straipsnio 5 dalimi, jungiamės į koaliciją.“

Pasirašo TS-LKD frakcijos seniūnas G. Landsbergis, Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnas E. Gentvilas bei Laisvės frakcijos seniūnė I. Pakarklytė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju G. Landsbergiui. Norėtų kalbėti I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ. Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, Darbo partijos frakcijos deklaracija dėl darbo opozicijoje.

„Darbo partija turi aiškia viziją ir konkrečią programą, kuri Lietuvai padės patekti į patraukliausių valstybių penketuką pasaulyje. Susiformavusi valdančioji koalicija dar nepateikė Vyriausybės programos, tačiau atkreipiame dėmesį, kad koalicinėje sutartyje įrašytos nuostatos nėra pa-

kankamos, kad Lietuva galėtų užtikrinti nuoseklų valstybės ekonominį augimą, socialinę gerovę bei mažintų regioninę atskirtį. Todėl, remdamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 2 dalies 41 straipsniu, Darbo partijos frakcija praneša, kad dirbs kaip konstruktyvi opozicinė frakcija. Dirbdami teiksime pasiūlymus, kurie atitiks mūsų vertybes ir programines nuostatas įgyvendinančius pasiūlymus, bei palaikysime valdančiuosius bei kitus tais atvejais, kai jų iniciatyvos atitiks Darbo partijos vertybes, rinkimų programos nuostatas bei prisidės prie Lietuvos žmonių gerovės, pajamų augimo, oraus gyvenimo, sveikatos puoselėjimo, socialinės atskirties mažinimo bei šalies regionų stiprinimo.“ Darbo partijos frakcijos seniūnas V. Jukna ir frakcijos nariai.

PIRMININKĖ. Dėkoju kolegei I. Kačinskaitėi-Urbonienei. Ar daugiau yra norinčių pasisakyti? Prašau. Žodis gerbiama Emanueliui.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mieli bičiuliai, trisdešimties metų mūsų valstybė perauga kitais metais į trisdešimt metų Sausio 13-ajai ir artėja visas paradas mūsų pripažinimo, kai Jungtinės Amerikos Valstijos, o pirmiausia Islandija mus pripažino. Taigi kiti metai yra trisdešimtmečių metai, mūsų pasipriešinimo ir mūsų karo už nepriklausomybę metai.

Gerbiama Viktorija, čia yra tų žmonių, kurie nuo 1990 metų, tai yra Lietuvos valstybės signatarai, kurie norėtų pasveikinti jus ir naujai susikūrusią Seimo vadovybę ir prašyti jus pervesti per būsimą tarptautinių minėjimų parada mus taip, kad pasaulis išgirstų, jeigu galima. Čia yra visų tų 1990 metų muškietininkų, signatarų, vardų. Leiskite, čia yra kolegos L. Andrikienė, ponai E. Gentvilas, K. Glaveckas, gal vieną kitą esu užmiršęs. Bet, jeigu leistumėte, mūsų visų vardų, signatarų vardų, jus pasveikinti, įteikiant visai Seimo vadovybei ir prašymą. Ačiū. (*Plojimai*)

19.35 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama kolegos, norėčiau perskaityti pareiškimą dėl veiklos Seimo narių frakcijoje sustabdymo. „Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnio 5 dalimi, sustabdu savo veiklą Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijoje.“

Dabar, remdamasi Seimo statuto 188 straipsniu, noriu paskelbti 30 minučių pertrauką, skirtą pasitarti su frakcijomis dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų. Posėdį tęsime 20 val. 5 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegos, kviečiu sėstis į savo vietas. Tęsiame Seimo posėdį. Kolegos, kviečiu sėstis į savo vietas, tęsiame Seimo posėdį. Noriu jums trumpai pristatyti, kaip bus renkami Seimo Pirmininko pavaduotojai. Pagal Seimo statuto 24 ir 188 straipsnius Seimo Pirmininko pavaduotojų yra ne daugiau kaip septyni. Kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigas, pasitaręs su frakcijomis, Seimo Pirmininkas siūlo taip, kad Seimo Pirmininko pavaduotojais būtų ne mažiau kaip du Seimo opozicijos atstovai.

Pasitarusi su frakcijomis, šiandieną teikiu vieną kandidatūrą iš pozicijos ir vieną kandidatūrą iš opozicijos. Laikysimės tokios tvarkos. Aš pranešiu kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojus pavardę, kandidatas turės duoti sutikimą, tai yra pasakyti, ar sutinka kandidatuoti. Tada jis ar ji turės galimybę iki 15 minučių prisistatyti, klausimams ir atsakymams į juos skirsime iki 15 minučių. Ir diskusijos. Taigi visiems kandidatams pateikti – ta pati procedūra. Vėliau pasitvirtinsime balsavimo biuletenius. Gausime du biuletenius ir dėl kiekvieno kandidato balsuosime. Balsavimas slaptas. Po to, aišku, bus paskelbti balsavimo rezultatai.

20.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jurgio Razmos išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-3 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Norėčiau, jums leidus, pradėti Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimo procedūrą. Teikiu J. Razmos kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Pirmiausia noriu paklausti gerbiamo kandidato: ar sutinkate kandidatuoti į Pirmininko pavaduotojus?

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū, išgirdome sutikimą „taip“. Taigi kviečiu jus, gerbiamas kolega, į tribūną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Šią išskirtinę mums visiems dieną, na, mes pamažu pereiname prie to įprasto parlamentinio šurmilio, prie visokių ir teatrališkų elementų, bet aš manau, kad jūsų širdyse dar išlieka jaudulys po duotos priesaikos, ir manau, kad mūsų širdys taip pat čia šiandien plaka vienu didelio, netgi labai didelio iššūkio ritmu. Nors nežinia, ar didžiausio, jeigu mes žiūrėtume į visą mūsų šimtmečio parlamentarizmo istoriją. Kad ir kiek truks šis kaukių metas, taip gal galime vadinti mums tekusį laikotarpį, manau, kad mūsų visuomenėje, jos istorijai būsime tiek svarbūs, kiek sugebėsime būti jos labai išvalgūs. Dabar atsiveria itin plačios atsakomybės laikai, kurie aprėps tikrai visą Seimą, nepriklausomai nuo politinių įsitikinimų ir deklaracijų. Tai suvokdamas ir priimu koalicijos partnerių, tarp jų pirmiausia savo frakcijos, taip pat Seimo Pirmininkės pasiūlymą tapti Seimo Pirmininko pavaduotoju.

Pasidalinsiu ir keliais klausimais, kuriuos ir sau užduodu, ir keliais atsakymais. Štai toks klausimas. Ar demokratinė Seimo tradicija mūsų visuomenėje pakankamai įleidusi šaknis, kad net ir sudėtingiausiomis aplinkybėmis nekeltų abejonių, kad ir mes patys nedrįstume suabejoti pamatinėmis demokratijos teisėmis?

Ši kadencija tikrai nebus eilinė, nors jau yra XIII, nes pandemijos kontekstas lemia mus tarpusavyje tikrai nutolinančią komunikaciją, o visiems žinomas virusas kėsina ne tik į sveikatą, bet ir į ekonomiką, jos svarbius elementus – verslą, kultūrą, švietimą, sportą ir taip toliau. Bet šis kontekstas, o vėliau jo virsmas dar mums gal ir nežinomomis naujomis aplinkybėmis, manau, neturi lemti paprastesnės parlamento veiklos. Priešingai – manau, kad parlamento veikla turi būti konstruojama itin preciziškai.

Matau tokio parlamentinio darbo viziją, kai Seimo darbotvarkė yra Lietuvos darbotvarkė, ir atvirkščiai, kai įstatymų kūryba yra ir esminius visuomenės interesus atspindintis procesas, kai jo visi etapai konstruojami telkiant laisvą, demokratinę mintį. Ir tik tada mes visi, kurie šiandien esame kartu ir, tikiuosi, jaučiamės esantys kartu, galėsime pasakyti, kad kuriame savo valstybę, kad esame ištikimi parlamentarizmo idėjai, kad ne tik rašome įstatymus, bet pirmiausia patys juos gerbiame, nes esame atsakingi už jų kokybę.

Šiokia tokia patirtis man leidžia sakyti, kad kokybė – tai dalykiškos diskusijos dešinėje, kairėje, centre. Būtent tai yra politiko darbo esmė. Todėl pažadu, kad dėsiu visas pastangas įsiklausyti į argumentus bei kritiką, įsiskaityti į formuluotes, įsivaizduoti galimas projektuojamų sprendimų pasekmes. Tokie gali būti mano darbo principai einant pasiūlytas pareigas.

Žymūs filosofai, nusivildami demokratijų trūkumais, neseniai yra paleidę tokių apibūdinimą – takusis blogis. Aš galvoju, kad ir mūsų piliečiai, iki šiol žvelgę į parlamentą, ko gero, neretu atveju kažką panašaus pasakytų. Ar galima jo išvengti, kad jis vis dėlto nesiskverbtų į mūsų politinę kultūrą? Manau, kad galime, jei mūsų ginčai bus ne tik atviri, bet pirmiausia pagarbūs įstatymų raidei, korektiški kolegų, kitų valstybės tarnautojų atžvilgiu ir be intrigos užuomazgų.

Kiek daugiau nei prieš 20 metų, kai dar buvau Seimo kancleriu, turėjau galią patvirtinti Seimo ryšių su visuomene strategiją, kuri buvo grindžiama atvirumo principu. Jeigu klaustume, ar šiandien mūsų parlamentas atviras žurnalistams, apskritai visiems rinkėjams, atsakyčiau, kad neabejotinai taip, esame gal net atviriausi tarp Europos parlamentų. Čia stabtelėjęs norėčiau padėkoti ir praėjusio Seimo nariams, kurie praplėtė tą atvirumą ir inicijavo internetines transliacijas iš komitetų, komisijų, Seimo valdybos, Seniūnų sueigos posėdžių. Bet turint tokių paleistą informacijos srautą, aš manau, mums yra rimtas iššūkis patiems stebėti, girdėti, analizuoti ir vertinti įvykius ir kiek įmanoma išvengti vadinamojo komunikacinio triukšmo.

Manau, kad vienas iš kokybiškos Seimo darbotvarkės pagrindų – geras informacinis aprūpinimas. Jo vertė svarbi visais sprendimų priėmimų lygiais – nuo idėjos iki projekto įregistravimo, nuo jo teisinės dalykinės ekspertizės iki priėmimo. Svarbu ne tik skaityti žiniasklaidos pranešimus, į kuriuos mes mėgstame reaguoti, bet ir socialinių procesų analizę. Tad taikau sau ir kartu kviečiu visus naudotis pagrindiniais informacinio aprūpinimo ištekliais, esančiais tiek Seimo kanceliarijoje, tiek Nacionalinėje Martyno Mažvydo parlamentinėje bibliotekoje ar kituose mokslo tyrimo centruose. Manau, kad kokybiškas informacinis aprūpinimas didele dalimi lemia įstatymų vertę.

Prieš 100 metų, kai tik Lietuva buvo paskelbta Respublika, Seimo nariai dirbdavo tiek ilgai, kiek reikėdavo, atsižvelgdami į grėsmes valstybės saugumui ir net nepriklausomai nuo aplinkybių, kai nutrūkdavo elektros tiekimas ar užgesdavo šviesa. Prieš 30 metų, paskelbus nepriklausomybę, nei daugumos Aukščiausiosios Tarybos deputatų, nei jos pirmininko valstybės vadovo V. Landsbergio nesutrikdė ekonominės, politinės ir karinės grėsmės. Kitaip tariant, istoriškai mes nors šiandien ir atsiduriame naujojo iššūkio smaigalyje, kol kas tikrai nepranokstame tų patirčių, kurios teko parlamentarizmo tradicijos pirmtakams. Tai, kas buvo jų darbotvarkėse, yra, manau, pavyzdys ir mums, kaip nuosekliai reikia dirbti labai didelės, labai gražios mūsų tėvynės labui. Pasižadu taip dirbti ir kviečiu visus taip dirbti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pretendentė. Dabar klausti skiriame 15 minučių. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas kolega, gerbiamas pretendentė, manau, kad niekas neabejoja dėl jūsų kompetencijos ir galimybių užimti šią poziciją. Aš norėčiau paklausti labai konkretaus klausimo. Kokia yra jūsų asmeninė nuomonė, ne kaip partijos kolegų nuomonė, ar pritariate koalicijos sutarties punktui dėl Lyčiai neutralios partnerystės įstatymo pakeitimo? Kokia jūsų asmeninė nuomonė?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš manau, kad tai yra klausimas, kuriuo, tikiuosi, mes visi nuoširdžiai diskutuosime. Čia kažkokių tiesmukiškų greitų atsakymų negali būti. Tiesiog kviečiu visiems nuoširdžiai pažvelgti į tą problemą. Aš manau, kad galime rasti kažkokį sutarimą, nebandydami ta tema būtinai krauti politinį kapitalą, nors gal tam čia yra patogių momentų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausti norėtų A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamojo aš irgi atsiprašau, kad nesugebėsiu užduoti tokio įdomaus klausimo kaip ponas Arvydas, bet norėčiau visgi jūsų pasiteirauti. Esate iš tikrųjų vienas darbščiausių man žinomų Seimo narių. Dabar, kai vienas iš uždavinių, kuriuos mes keliame – kažkaip stabdyti tą Seimo darbo greitį, kažkaip stabdyti kiekybę, aš suprantu, kad jums bus didelis išbandymas ir save šiek tiek apriboti. Bet aš tikiuosi, kad jūs kaip nors sugebėsite tai padaryti.

Be to, dar jūs labai gražiai kalbėjote apie Seimo nario informacinę darbo vietą, bet, man atrodo, yra tam tikra problema, kad Seimo nario bent jau techninis aprūpinimas, informacinis aprūpinimas gerokai atsilieka nuo elementarių poreikių, kurie dabar yra visuomenėje. Jeigu pamatytume žurnalistų techniką, kuria jie naudojami, turbūt ji yra daug kartų geresnė negu eilinio Seimo nario, kuris sėdi ir turi priimti labai svarbius sprendimus. Ar galima tikėtis čia kokio nors proveržio?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ačiū už platų klausimų spektrą. Dėl informacinio aprūpinimo ir technologinio aprūpinimo aš tikrai sutinku, kad šiandien jis yra nepakankamas pagal Seimo nario statusą. Aš tikiuosi, kad mes greitai išrinksime Seimo kanclerį, kurio čia tam tikrą laiką nėra, ir Seimo kanceliarija, efektyviau dirbdama, taip pat nepamirš ir geresnio Seimo narių aprūpinimo reikmių.

O dėl darbštumo aš tikrai sau nepriskirsiu tokio apibūdinimo. Tikrai nematykite grėsmės, kad aš imsiu labai energingai kepti įstatymų projektus, juos registruoti, išlaikydamas buvusį projektų srautų greitį. Jeigu yra kokių nors mano darbštumo momentų, tai aš juos nukreipsiu, kad pasikeistų tas nusistatymas ir kad mes rastume sprendimus, kurie, kaip jau ne kartą sakyta, lemtų lėtesnį, bet kokybiškesnį procesą, kad įstatymų srautais mes taip, kaip iki šiol, nebekankintume žmonių, kurie tikrai nebespėja ten nieko susigaudyti.

PIRMININKĖ. Klausti norėtų M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, jeigu prisimintume ponią R. Baškiene, dirbančią Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją, tai galėtume prisiminti kaip atsakingą ir rūpestingą, kaip tikrą mamą, o gerbiamą Jurgį būtų galima įvardinti kaip griežtą, bet teisingą, kaip tikrą tėvą. Gerbiamas Jurgi, mano klausimas jums. Tokioje pozicijoje kaip jūs auklėsite tuos išdykusius ir šiek tiek nepaklusnius Seimo narius?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš kategoriškai nesutinku su jūsų apibūdinimais, kur betrūko, kad jūs pasakytumėte, kad Seimas – tai vaikų darželis ir čia yra reikalingas auklėtojas. Aš manau, kad tikrai tai neteisingas suvokimas. Priešingai, aš manau, kad jeigu Seimo nariai išreikš man pasitikėjimą, jie turi teisę mane auklėti, priekaištauti, reikalauti, o aš turiu tik linksėti ir sakyti, labai ačiū,

jūs tikrai teisūs, darysime, ką galėsime, ir taip toliau. Taip matau savo santykį su Seimu, visiškai ne taip, kaip jūs apibūdinote. Man labai keista, kad jūs mane kažkaip taip išivaizduojate.

PIRMININKĖ. Klausia kolega R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Aš ne apie tėtį ir mamą ir ne apie vaikų darželį norėčiau paklausti. Minėjote savo kalboje, prisistatyme, kad projektų kiekis turėtų būti šiek tiek mažesnis, palyginti su kitų Europos Sąjungos valstybių vidurkiu, kiek Lietuva pateikia, tikrai yra kosminis skaičius. Noriu pasiteirauti, pagal kokius vertinimo kriterijus jums tektų mažinti tą skaičių, nes, vienaip ar kitaip, yra socialinė sritis, švietimas, taip toliau, yra daug tų projektų, kurie ateis į Seimą. Kaip sugebėsite mažinti tą kiekį, pagal kokius vertinimo kriterijus? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Yra keletas net labai paprastų sprendimų. Aš ir būdamas opozicijoje siūliau, bet nelabai jūs palaikydavote. Reikia atsisakyti vienos rūšies teisės aktų projektų – tai Seimo darbų programos pildymų. Mes per sesiją tokių projektų priimame turbūt kokį 100 ir jie savo turiniu yra visiškai tuščias dalykas.

Dėl tų projektų, kurie būtini. Aš manau, kaip nors vis tiek reikia pasiekti, kad per sesiją į vieno didelio projekto priėmimą mes visas iniciatyvas sukoncentruotume vienu metu, tuomet priimsime tik vieną to įstatymo pataisą per sesiją. Aš manau, kad yra galimybė smulkius įstatymus, šiandien galiojančius, sujungti, kad apskritai Lietuvoje būtų tų galiojančių įstatymų mažiau, ir tam tikrus galbūt kodeksus. Sakykim, daug metų šnekama, kad reikia vieno rinkimų kodekso, kad ir Vyriausios rinkimų komisijos įstatymas, ir visi rinkimų įstatymai, ir referendumo įstatymai būtų viename kodekse, nes juk ten daug dalykų kartojasi. Štai vietoj 5–6 įstatymų mes turėtume vieną.

Žodžiu, yra tų galimybių, jeigu mes iš tikrųjų norime matyti mažesnę srautą ir norime matyti kokybiškesnius projektus. Labai daug priklauso nuo Vyriausybės, kaip ji: ar kaip iki šiol kiekviena ministerija, kokį nors smulkų dalyką sugalvojusi, iš karto pateikia, ar ten bus viskas integruota ir pristabdytos kartais tariamai skubios iniciatyvos.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Jurgi, jeigu būtų galima parodyti žmogų, žinantį Statutą atmintinai Seime, turbūt būtumėte vienintelis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne.

S. GENTVILAS (LSF). Priimkite tai kaip komplimentą. Klausimas yra jums apie tą institucinę teisėkūros spaustuvę. Pasižiūrėjus į tradicinę savivaldą, į regiono savivaldybę, ji savo tarybos reglamente turi nuostatą, kad teisės aktai turi atsidurti bent penkios dienos prieš jų pateikimą arba svarstymą. Mūsų dažna praktika, kad iš vakaro užregistruojame, rytoj jau posėdis, o ką jau kalbėti apie demokratinį aptarimą, įvertinimą ir visuomenės dalyvavimą. Jūsų nuomone (mes labai aršiai kritikavome, kad šioje sesijoje buvo numatyta 500 įstatymų projektų vien per rudenį svarstyti), ką mums padaryti, kad jūsų rankomis, su jūsų patirtimi galėtume penkis kartus sumažinti šį spaustuvės tempą? Dėkoju.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis Simonai, teisingos pastabos, bet tai, ką jūs siūlote, aš manau, mes galime pasiekti tik bendromis pastangomis, ypač kai mes abu dabar esame toje pačioje valdančiojoje koalicijoje. Aš nematau, kad Seimo statutą mums reikia įsprausti į tokius formalius, ribojančius rėmus, nes gali būti situacijų, kai tikrai būtinais reikės kokį nors projektą greitai priimti, ypač dabar, pandemijos aplinkybėmis, bet mes turime kažkaip sau tokią vidinę motyvaciją suformuoti, kad yra nekorektiška veržtis, kaip autoriui kartais atrodo, kad čia žūt būt reikia tą projektą kuo greičiau priimti, bet būtent ramiai užregistruoti, palaukti, galbūt net pamačius kai kurias pastabas, luktelėjus užregistruoti antrą – tobulesnį variantą. Manau, kad tai gali būti daroma tokiu mūsų sutarimo pagrindu, bet ne man inicijuojant kokius nors formalumus.

PIRMININKĖ. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamasis Jurgi Razma, Seimo valdyba užsiima ir tokiu ūkiniu Seimo darbo organizavimu, todėl mano klausimas ir bus iš dalies ūkinis. Per pandemiją mūsų šalies viešbučiai yra tušti ir kitų metų skylėtu biudžetu mes turbūt galvosime, kaip jiems padėti išsaugoti darbo vietas. Ar negalvojate, kad, užuot numatę lėšų mūsų apšiurusio Seimo viešbučio remontui, vis dėlto jį galėtume parduoti, o parlamentarams, kuriems reikia, apgyvendinimo vietos ieškotume privačiame sektoriuje?

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, aš asmeniškai pritariu jūsų minčiai, bet tai yra klausimai, dėl kurių mes visi turime draugiškai sutarti. Aš manau, kad tikrai galėtume padaryti tai, ką jūs siūlote. Galbūt ne nuo sausio 1 dienos, gal nuo kitų metų, nes vis tiek kitų metų Seimo kanceliarijos biudžetas jau, matyt, atitinkamai suprojektuotas ir čia sunku surasti papildomų lėšų butpinigiams mokėti, bet tikrai galima numatyti, kad vietoj apgyvendinimo Seimo viešbutyje Seimo nariui būtų skiriami tam tikri pinigai būsto nuomai Vilniuje. Dar galėtų būti leidžiama, jeigu brangiau ta nuoma kainuoja, Seimo nariui primokėti iš parlamentinių išlaidų, kurių suma jums yra žinoma.

Manau, kad galime sutarti, nes iš tikrųjų dėl Seimo viešbučio čia ne kartą būta visokios kritikos, ir mums visiems būtų patogiausios tiesiog nuomoti būstą rinkoje.

PIRMININKĖ. Klausia kolega V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas Jurgi, būdami opozicijoje visada sakydavote, kad įstatymai turėtų būti priimami lėčiau, gerai išdiskutavus, gerai apsvarsčius ir išklausius ekspertų nuomonės. Ar planuojate, dabar jau būdami pozicijoje, suvaržyti opozicijos teisę užsakyti ekspertinį vertinimą arba kuo labiau pasunkinti, kad tą ekspertinį vertinimą būtų sudėtinga užsakyti ir išgirsti ekspertų vertinimus? Kaip žadate elgtis šioje situacijoje?

J. RAZMA (TS-LKDF). Mes neplanuojame perimti jūsų nelabai geros praktikos, kai jūsų domiuojama Seimo valdyba kartais iš esmės imituodavo ekspertizės užsakymą, pasiūlydama 100 eurų sumą kokiai rimtai ekspertizei. Akivaizdu, kad rimto eksperto už tiek negausi. Todėl ir buvo situacijų, kai neatsirasdavo nė vieno pasisiūlančio eksperto. Tokiu atveju projektas stovi. Jūs puikiai žinote, patys esate rinkę parašus ekspertizei dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pataisų, tas projektas, man atrodo, taip ir stovi, nes neatsirado atliksiančių tą galingą ekspertizę, jos reikalaujama pagal suformuluotą klausimą. Manau, kad tiesiog reikia į tą ekspertizę žiūrėti rimtai, reikia, kad valdyboje būtų numatytos adekvačios sumos. Aš tikrai nesiūlau, kaip buvo iš jūsų atėję siūlymų, rodos, ponio Rima teikė vienu metu, kad visas Seimas spręstų, ar užsakyti ekspertizę. Tegul lieka taip, kaip yra šiandien: yra atitinkamas Seimo narių parašų skaičius, tai ekspertizė privalo būti užsakyta.

PIRMININKĖ. Klausia kolegė G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Pone Jurgi, jūs esate Seimo senbuvis, rodos, septintą kadenciją. Jau daug tikriausiai idėjų ir darbų jūs spėjote įgyvendinti. Kas beliko, ką jūs tikėtės padaryti šiame Seime ir ką pakeisti galbūt? Čia buvo daug šnekėta apie Seimo narių darbo kodeksą, reglamentavimą, bet mažai padaryta. Ar ryšitės šiam žingsniui ir koks jis bus?

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, jūs teisingai priminėtė, kad yra jūsų, deja, užblokuotas, na, jūsų, aš turiu omeny plačiąją prasme, toje buvusioje kadencijoje užblokuotas įstatymo projektas, jo Konstitucinis Teismas yra seniai pareikalavęs. Yra pareikalauta, kad mūsų darbo sąlygos turi būti privalomai reglamentuotos įstatymu, ne Seimo statute. Deja, to įstatymo Teisės ir teisėtvarkos komitetas taip ir nepaleido iš savo rankų ir mes negalėjome jo svarstyti. Žinoma, reikia tai atlikti, bet aš neplanuoju būti Teisės ir teisėtvarkos komitete ir ką nors ta tema labai aktyviai siūlyti. Yra keletas mano pataisų, bet aš manau, kad dėl tokių projektų mes kaip nors turėtume solidariai sutarti, nesiskirstydami į poziciją ir opoziciją.

Žinoma, dar po to yra galimas Prezidento žodis, jeigu mes ką nors per daug prabangiai nusiūlytume, Prezidentas turbūt vetuos, bet negerai būtų palikti tokią situaciją, prieštaraujančią Konstitucijai. Reikėtų, kad naujasis Teisės ir teisėtvarkos komitetas netrukus vis dėlto tą projektą apsvaistytų.

PIRMININKĖ. Dėkoju kandidatui į Seimo pirmininko pavaduotojus. Laikas, skirtas klausiti, baigėsi. Diskutuoti užsirašęs E. Gentvilas. Prašau, Eugenijau, žodis jums.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolegos, išėjo ir iš kolegos Jurgio pasisakymo mintys, apie jas aš irgi naudodamasis proga norėčiau pakalbėti. Valdančiosios daugumos ir opozicijos santykis. Aš prisimenu, kai davėme priesaiką 2016 m. lapkričio 14 d., tą gūdų lapkričio 14 dienos vakarą valdantieji nusprendė pakeisti Seimo statutą ir atimti iš opozicijos vieną Seimo vicepirmininko vietą. Paskui tai buvo atkurta jau per kadenciją. Šiandien mes kalbame, kitu klausimu kalbėsime apie Seimo vicepirmininkų vietų skyrimą Seimo opozicijai. Ši naujai susiformavusi dauguma mano, kad opozicijai turi būti atstovaujama Seimo valdyboje, Seimo Pirmininko aplinkoje. Čia vienas skirtumas.

Antras dalykas. Štai, kur ponas Jurgis paminėjo, kad buvo bandymų apriboti galimybes prašyti ekspertinės išvados, dabartinis Seimo statutas sako, kad užtenka 29 balsų norint užsakyti dėl įstatymo projekto ekspertų išvadą. Beje, neminėsiu tikrų pavardžių, bet tikrai ne R. Baškienė tą siūlė. Čia noriu ją reabilituoti. Siūlė kita, kiti, bet ne R. Baškienė. Tačiau būtų galima pasijuokti – o gal mums šiandien būtų naudinga turėti tokį opozicijos galių apribojimą, kad ne 29 balsų užtektų, o reikėtų Seimo balsų daugumos, ir štai tada Seimo dabartinė dauguma nugesintų opoziciją. Aš labai džiaugiuosi, kad mums tada nepavyko... kad mums tada pavyko užblokuoti šitą iniciatyvą. Šiandien ir mes, ir opozicija 29 balsų dauguma galės reikalauti ekspertizės.

Garsiai skambėjusi kaštų ir naudos analizė ir jos poreikis įstatymų leidyboje tebūnie naudojama ir naudokime tai. Man patiko, kad kolega Jurgis, prie kurio dabar pasisakymų ir personalijos pereinu, irgi panašiai laikosi tos pozicijos kaip aš. Irgi kažkoks kuklumo proveržis J. Razmai užėjo, kai jį pavadino geriausiu Statuto žinovu. Jurgi, nesiginčyk! (*Balsas salėje*) Senas biurokratas. Kas nustatė teisiškai? S. Gentvilas, girdėjau, kad nustatė, ir aš tam labai pritariu, ir manau, kad priitaria daugelis Seimo narių ir buvusių parlamentarų. J. Razma – tikrai vienas labiausiai patyrusių parlamentarų įvairiose pozicijose – opozicijoje ir valdančiosiose daugumose, tikrai kruopštus, darbštus ir produktyvus politikas. Patikėkite, aš tai dar papildomai matau dirbdamas su kolega Jurgiu ir Ekonomikos komitete. Ką mes čia matome Seimo plenarinių posėdžių salėje, tai tą patį galime matyti, turbūt ir Valstiečių frakcijos atstovai paliudys ir apie Jurgio darbą, ir įsigilinimą į įvairias studijas, analizes, ir Ekonomikos komitete, kaip ir kitose srityse.

Pabaigai pasakysiu. Mudu abudu esame žemaičiai, abu gimę kovo 14 dieną ir dar reikėtų pasimatuoti, man atrodo, mudu esame vienodo ūgio. (*Balsai salėje*) Aš tikrai balsuosiu už J. Razmą kaip tikrai patyrusį, vertą pagarbos politiką, su kuriuo kartais sukibirkščiuodavome, ir visko yra, ir, matyt, visko bus, bet kitaip nebūna. Jeigu to nebūna, tai nėra parlamento. Esame parlamentinė valstybė, debatai, diskusijos ir ginčai yra būtini. Sėkmės, kolega Jurgi! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai po diskusijos, keturi – už, keturi – prieš. Už norėtų kalbėti R. Lopata.

R. LOPATA (*LSF*). Gerbiama Seimo Pirmininke, žinia, rinkiminė politinė konkurencija apskritai buvo aštri ir aštri tarp liberalų ir Tėvynės sąjungos (konservatorių) taip pat. Vis dėlto porinkiminis rūpestis Lietuvos Respublika iškvepia liberalus ir Tėvynės sąjungą bendram koaliciniam darbui. Girdėjome iš visų pusių apie J. Razmą kaip apie patyrusį ir bene didžiausią patirtį turintį politiką, dirbantį Seime. Aš neabejoju, kad liberalai balsuos už J. Razmą, ir raginu šiuo pavyzdžiu sekti ir kitus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, čia visi už, nėra prieš, bet kiek kadencijų dirbo gerbiamas J. Razma, kaip čia sako – vienas daugiausiai patyrusių politikų, tačiau dirbo dirbo konservatoriai ir... Dirbote atsipalaidavę, kad užsiauginote krūvą liberalų, dabar jums jau lipa ant sprando, matote, aukščiau už jus. Tai pažeminimas jums. Gerbiamas Jurgi, kaip jūs taip gerai dirbote, tai čia jums dabar... (*Balsai salėje*) Nežinau, kiek jūs greitas ir kaip jums ten sekėsi dirbti, kad prisidirbote. Matote, ir dabar mums reikės tą parūgusią sriubą srėbti su visais tais liberalais. Ta anarchija, kaip jūs sakėte, palauksite, Jurgi, kad neskubėsite, ne nuo Naujųjų metų, nes ir Seimo kancleriai... Verkia visi Seimo darbuotojai, kad nėra kanclerio. Norėjau užduoti klausimą, kada bus tas kancleris, bet jūs norite visą laiką tempti tą gumą. Bet geresnio nėra, vis tiek kviečiu balsuoti už Jurgį, ką darysi. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielai kolegos, šis Seimas tikrai išsiskiria tuo, kad jame yra daug jaunų naujų veidų. Be abejo, tai yra geras dalykas, nes nauji jauni veidai atneša atsinaujinimo, energijos ir tam tikro progresyvumo. Tačiau kartu tai yra ir iššūkis. Iššūkis todėl, kad Seimas turi išlaikyti tradiciją, turi turėti tam tikrą tęstinumą, ypač kai mes kalbame apie Seimo vadovybę.

Mano nuomone, J. Razma yra žmogus knyga, žmogus Statutas. Tą aš galiu liudyti, kadangi teko ilgai dirbti šalia jo įvairių Seimo narių padėjėju, taip pat ir šalia frakcijos. Tai yra žmogus, kuris stovėjo prie pirmųjų Seimo statutų ir visų procedūrų kūrimo, tikrai detalai žino, kas ir kaip, ir kodėl buvo daroma. Jis puikiai išmano Seimo darbą, teisėkūrą, todėl tai yra tas žmogus, kuris ga-

li įgyvendinti pažadą, kurį daugelis davėme rinkėjams, tai yra supaprastinti teisėkūrą, suteikti daugiau stabilumo ir susitarimo šitam Seimui.

Kviečiu balsuoti už J. Razmą, ypač kviečiu balsuoti naujuosius jaunuosius kolegas, nes tokių žmonių kaip J. Razma mums reikia, tai yra mūsų atrama, ypač pirmaisiais metais.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai ne tik pirmus metus mums reikalingas J. Razma – jis reikalingas ir ketverius ateinančius metus, ir paskui dar kiek bus tų metų, kol J. Razma galės ir turės noro dirbti Seime. Aš manau, kad šio žmogaus buvimas politinėje arenoje apskritai yra toks pavyzdys, į kurį verta lygiuotis ne tik jauniems, bet ir tiems, kurie jau turi šio-kią tokią patirtį.

Man teko garbė šalia dirbti jau aštuonerius metus, prasideda jau trečia kadencija. Iš tikrųjų tai yra reto padarumo, reto išlaikytumo, šaltų nervų žmogus ir kartu karštas Lietuvos patriotas, kuris iš tikrųjų į savo darbą ateina ne kaip į kokią įstaigą, bet jis tuo gyvena. Gebėjimas įsigilinti į kiekvieną teisės projektą, apie ką jis kalba, daro tokį įspūdį... Gerbiamas Jurgi, galima patylėti? (*Juokas salėje*) Daro tokį įspūdį, kad iš tikrųjų kartais tu pagalvoji, iš kur tas žmogus gali tiek turėti ir laiko, ir išminties, ir kantrybės, ir tikrai kompetencijos.

Taigi Jurgio buvimas valdyboje vienu iš pavaduotojų tikrai bus paspirtis visam Seimui ir mums tikrai bus tas pavyzdys, į kurį mes žiūrėdami norėsime būti geresni.

Ir dar didžiausia, viena iš jo savybių, ypač aktuali šiandien, kuomet mes atidarome naują šito Seimo, naujojo Seimo, gyvavimo puslapį, – šitas žmogus, bent man girdint, niekada gyvenime nėra nieko ižeidęs, pažeminęs, jis visada konstruktyviai diskutuoja, visada randa argumentų, o jeigu kokią klaidą ir padaro, tai tikrai randa jėgų atsiprašyti, jeigu taip ir būtų nutikę.

Ačiū, Jurgi, kad esate. Esate pavyzdys ir mes tikrai norėsime būti panašūs į jus.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Man tikrai buvo labai keista girdėti Seimo nario J. Razmos patikini-mus, kad valdantieji nieko nedarys su ekspertiniu vertinimu ir Statuto 145 straipsniu, nes aš Tei-sės aktų registre matau visiškai priešingą vaizdą. Yra registruotos Statuto pataisos, pono A. Ma-tulo ir kitų dabartinių valdančiųjų pasirašytos. Jie būtent bando keisti Statuto normą, apsunkin-dami galimybes naudotis ekspertiniu vertinimu. Aš noriu tikėti, kad galbūt tikrai ponas J. Razma arba suklydo, arba galbūt kolegos nepasitarę tą projektą įregistravo. Bet realybė yra tokia.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų, užtikrinant stabilų ir sėkmin-gą Seimo darbą, turėti Lietuvos parlamento, gal ir apskritai parlamentarizmo mohikaną, esantį Seime ir būtent Seimo valdyboje, manau, yra ne prabanga, ne galimybė, o būtinybė šiam Seimui, kad jis sėkmingai dirbtų. Aš labai džiaugiuosi J. Razmos kandidatūra ir kviečiu palaikyti. Tikiuo-si, kad kolegos sumanumas, šaltas protas ir racionalumas tikrai padės vesti Seimą per tuos rifus, kurių ateityje neišvengiamai bus. Tai tiek trumpai. Kviečiu balsuoti už.

20.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Andriaus Mazuronio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-4 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiami kolegos. Motyvai išsakyti. Jums leidus, tęsiu Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimų procedūrą ir teikiu A. Mazuronio kandidatūrą. Gerai, prašom. Dėl vedimo tvarkos kalba R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, šito posėdžio pradžioje jūs pati šne-kėjote apie kitokią politinę kultūrą. Šioje Seimo salėje yra pozicija ir opozicija. Šioje frakcijoje, Val-stiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijoje, kuriai man tenka vadovauti, yra daugiau negu pusė visų opo-zicijoje dirbančių frakcijų narių. Vienas klausimas.

Toliau kolegoms noriu priminti, kodėl praėjusioje kadencijoje pirmame posėdyje buvo siū-lomas tik vienas opozicijos narys ir pavaduotojų skaičius buvo mažintas iki penkių. Prisimenate? Kai padidinome opozicijos, tai yra bendrą pavaduotojų skaičių, grįžome prie to, kas yra parašyta:

du pavaduotojai. Dabar... Mums net nekilo mintis tada, 2016 metais, kad pavaduotojas gali būti ne iš didžiausios frakcijos. Mums tokia mintis net nekilo. Ir jūs žinote, kad mes balsavome už jūsų kandidatę I. Degutienę, tą rodo balsų skaičius. Aš noriu jūsų paklausti. Paaškinskite, kodėl jūs šiandien siūlote mažiausios opozicinės frakcijos atstovą į Seimo Pirmininko pavaduotojus, o ne mūsų kandidatą?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, kaip jūs puikiai žinote, šiandien mes turime balsuoti dėl bent dviejų Seimo Pirmininko pavaduotojų ir šią procedūrą mes tęsime kitą savaitę. Kolegos, leiskite man grįžti prie Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimų procedūros. (*Triukšmas salėje*) Teikiu A. Mazuronį kaip kandidatą į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Andriau, norėčiau jūsų paklausti, ar jūs sutinkate kandidatuoti į Pirmininko pavaduotojus? Prašom per šoninį.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų suprasdamas situacijos subtilumą ir kylančias aistras, bet lygiai taip pat pripažindamas ir gerbdamas jūsų nuomonę ir jūsų teisę pasirinkti, aš sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Išgirdome sutikimą. Taigi kviečiu jus į tribūną. Kandidato kalbai yra skiriama iki 15 minučių.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiama Pirmininke, man tikrai užteks mažiau.

Gerbiami kolegos, iš tiesų pakartosiu, kad suprantu šios dienos situacijos subtilumą ir kylančias aistras, bet vis dėlto nuoširdžiai džiaugiuosi ir dėkoju visiems jums ir ypač naujai išrinktai Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen už galimybę šiandien stovėti šioje tribūnoje. Nuoširdžiai džiaugiuosi ne tik dėl to, kad kandidatuoju į XIII Seimo vicepirmininkus, ir ne tik dėl to, kad šiandien yra penktadienis ir 13 diena, kas irgi labai svarbu, beje, kai aš gimiau 1979 m. liepos 13 d. buvo taip pat 13 diena ir penktadienis, ir nuo to laiko aš visą laiką maniau, kad 13 diena ir penktadienis man sėkminga diena. Tai norėčiau kreiptis į jus ir paprašyti, būkite geri, jeigu galite, padarykite taip, kad ta diena ir toliau tokia išliktų. (*Plojimai*)

Bet čia juokaujant. Jeigu rimtai, tai dėkodamas Viktorijai turiu pasakyti, kad aš šiek tiek dėkodamas ir pykstu ant jos, nes ji faktiškai savo išsakytoje kalboje pavogė mano kalbą, ką aš norėjau pasakyti. Todėl aš kalbėsiu labai trumpai, tik pasakysiu, kad galėčiau pasirašyti po kiekvienu žodžiu, kurį Viktorija čia išsakė apie tai, kaip ji supranta parlamentarizmą, kaip ji supranta parlamentarizmo svarbą ir vaidmenį ne tik teisėkūros procese, bet apskritai visuomeniniame gyvenime, kas yra labai svarbu. Mes kartais parlamento veiklą ir suvokiame, kas čia vyksta, šiek tiek susiauriname iki tam tikrų ribų, mano nuomone, visiškai nepelnytai susiauriname. Viktorija, labai ačiū tau, tikrai džiaugiuosi turėdamas galimybę čia stovėti, būti teikiamas tokios Seimo Pirmininkės, kuria aš iš tiesų, sąžiningai pasakysiu, didžiuojuosi ir džiaugiuosi visų pirma dėl bendražmogiškų jos savybių.

Vieną dalyką, ką tikrai norėčiau pasakyti, ko darbo Seime per visus laikotarpius iki šiol aš šiek tiek pasigedau ir ko, tikiuosi, šios kadencijos Seime turbūt pasigėsiu, bet tikiuosi, kad mažiau negu iki šiol buvusiose kadencijose, tai iš tiesų pagarbos vieni kitiems, pagarbos diskusijai, susitelkimo į diskusijos turinį, o ne į formą. Dar vienas dalykas labai svarbu – tai vengti asmeniškumų ir asmeninių įžeidinėjimų. Jeigu jūs patvirtintumėte, kuo, išklausius prieš tai buvusių kolegų mintis, kyla tam tikrų abejonių, bet vis dėlto aš džiaugčiausi turėdamas galimybę prisidėti prie galbūt didesnės darbo kultūros ir tarpusavio bendravimo etikos.

Aš pasakysiu dar daugiau, aš, kaip politikas, savo kadencijos pradžioje tuo požiūriu, apie ką aš šneku, tuo klausimu aš iš tiesų esu padaręs klaidų ir šiuo atveju aš norėčiau pasakyti galbūt naujai išrinktiems Seimo nariams, kad, žinote, tos klaidos arba asmeniniai įžeidimai, kurių aš esu padaręs ir buvusiems Seimo pirmininkams arba pirmininkėms, iš tiesų mane persekioja iki šiandien. Tas asmeniškumo ribų neturėjimas diskusijose iš tiesų palieka ypač neigiamą Seimo reputacijos atspalvį. Todėl aš tikrai tikiuosi, kad šios kadencijos Seimas pasižymės tuo, kad mums visiems pavyks ieškoti bendrumo, pavyks ieškoti to, kas mus jungia, o ne to, kas mus skiria. Pavyks ieškoti tų sąlyčio taškų, kuriuos mes galime surasti, o ne tų skirtumų, kurie kartais, natūralu, mūsų yra dėl skirtingų politinių įsitikinimų. Aš tikiu, kad mums pavyks diskusiją padaryti turiningą, o ne labai išraiškingos formos, nors forma irgi yra neatsiejama politikos dalis ir forma diskusijai suteikia iš tiesų spalvų, ir kartais suteikia labai daug.

Todėl dar kartėlį prisimindamas savo pažadą, kad kalba bus trumpa, tikiuosi, kad tie principai, kuriuos aš jums ką tik pasakiau, kuriais man teko vadovautis visą savo bendražmogišką gyvenimą, bet ne visą politinį gyvenimą, dėl jų aš dabar gailiuosi, išgalios šios kadencijos Seime, nepaisant to, kaip baigsis šie Seimo vicepirmininko rinkimai.

Dar kartėlį jums labai ačiū, dar kartėlį labai ačiū, Viktorija, sveikinu su nuostabiu pasirodymu ir su nuostabiu rezultatu kandidatuoju į Seimo pirmininkus. Atsiduoju jūsų kandiems klausimams ir pašpilkavimams.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kandidate, už jūsų prisistatymą. Jūsų norėtų paklausti labai nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pretendente, norėčiau jūsų paklausti, kadangi labai įdomu, gal galite atskleisti paslaptį, ką pažadėjote arba kaip sužavėjote gerbiamą Seimo Pirmininkę, kad šiandien jūsų kandidatūra yra teikiama į Seimo vicepirmininkus? Ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkoju, gerbiamas kolega. Tikriausiai jus labai nustebinsiu arba nenustebinsiu visiškai, jeigu pasakysiu, kad visiškai nieko nežadėjau. Šią naujieną aš išgirdau iš esmės atėjęs čia, pamatęs monitoriaus ekrane klausimą, kuris buvo parašytas. Seimo vicepirmininkų teikimas yra Seimo Pirmininko prerogatyva ir jo kompetencija. Aš tikiu, kad ji tikriausiai daug kvalifikuočiau galėtų atsakyti į šitą klausimą nei aš.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, mieli kolegos, viena patikimiausių JAV prezidentinių apklausų yra tokia – ne už ką balsuotumėte kituose rinkimuose, o su kuriuo iš kandidatų norėtumėte išgerti alaus. Jeigu būtų tokia apklausa, jūs, gerbiamas kandidate, tikrai laimėtumėte mano balsą. Paprastas, atviras, žmogiškas, patikimas, tikras draugas. Ar galite kaip nors užtikrinti, kad pakilęs labai aukštai išlaikysite tą išbandymą valdžia ir liksite toks draugiškas, koks esate šiandien?

A. MAZURONIS (DPF). Žinote, aš labai gerai esu ne teoriškai, o praktiškai patyręs, ką reiškia kopėčių principas, tai yra kai lipantys į viršų nesisveikina su besileidžiančiais žemyn. Bet po labai neilgo laiko tie lipantys į viršų, pasirodo, turi leisti patys žemyn ir labai pyksta, kai kylantys į viršų su jais nesisveikina. Patikėkite manimi, aš per savo gyvenimą esu buvęs ir lipančių į viršų pozicijoje, ir besileidžiančių į apačią pozicijoje ir labai gerai suprantu ir vertinu, ir stengiuosi propaguoti tokį dalyką kaip bendražmogiškosios vertybės ir pagarba vienas kitam kaip asmeniui, nebūtinai kaip politikui, bet paprasčiausiai elementariai kaip žmogui. Mano nuomone, iš šito Seimo mes visi išsisime anksčiau ar vėliau viena ar kita forma, tačiau jeigu susitikę gatvėje sugebėsime vienas kitam pažiūrėti į akis, paspausti ranką ar išgerti kavos, apie kurią jūs čia šnekėjote, tai, mano nuomone, mes galėsime drąsiai pasakyti, kad mes vis dėlto gana dorai atbuvome parlamente ir atlikome savo misiją.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū Pirmininkei. Kadangi šį vakarą truputėlį net įkyrokai ir keistai vis akcentuojamas jaunimas ir senimas, vos ne priešinamas, tai aš irgi norėčiau kreiptis į jus. Jaunasis kolega Andriau, vis dėlto aš galėčiau pasidžiaugti, kad dar vienas šiaulietis daro karjerą, bet ne apie tai noriu kalbėti. Noriu tiesiog pasiteirauti, ar šiandien tikrai nuoširdžiai galite pasakyti, kad šitas pasiūlymas jums buvo spontaniškas ir netikėtas, ar šių pareigų siekėte pareigos šaukiamas, ar tai karjeros siekis, ar frakcijos sprendimas? Ir antra. Jeigu tapsite pavaduotoju, ar ir posėdžius vesite taip pat žaismingai kaip kalbindavote ministrus ir kalbėdavote šitoje tribūnoje?

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas kolega, su visa pagarba jums, vėl į dvi dalis klausimo atsakysiu. Į pirmą apie jaunimą ir senimą, kaip jūs paminėjote, ir į antrą apie sužinojimą. Man atrodo, aš labai aiškiai pasakiau, kad man tai buvo irgi gana didelė, bet labai maloni naujiena.

Dabar apie jaunimą ir senimą. Žinote, kai manęs kartais klausia apie jaunus ir apie senus žmones, vyresnius žmones, pagyvenusius, tai aš sakau, žinote, tarp vyresnio amžiaus žmonių yra daug labiau jaunų negu tarp jaunų. Šios dienos pono A. Vinkaus posėdžio vedimo maniera ir pavyzdys tikriausiai iliustruoja, kad jis demonstravo energiją ir humoro jausmą, iškalbą ir gebėjimus, ir reakciją, kurių pavydėti būtų galima mums visiems. Tai tokių klišių aš tikrai neklijuojau ir nesiūlyčiau jums ar kam nors kitam to daryti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Tampa šiek tiek akivaizdu, ką aš irgi pastebėjau, kad Seimo Pirmininkė turėjo pasirinkti ką nors iš Šiaulių. Pasirinko A. Mazuronį, į ką piktokai sureagavo kitas Šiaulių krašto sūnus R. Karbauskis, matyt, jis galvojo, labiau tinkamesnis. Tačiau mano klausimas, gerbiamas Andriau, toks: jūs iki A. Guogos dar toli esate, kad A. Guoga partijas keičia labai greitai, jūs gana lėtai. Iki 2015 metų buvote Tvarkos ir teisingumo, nuo 2015 iki 2019 metų – Liberalų sąjūdžio, nuo 2019 metų – Darbo partijos. Pagal tokį grafiką 2023-iaisiais, kadencijos pabaigoje, kur jūs planuotumėte būti, kokioje partijoje?

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas Eugenijau, kaip čia jums taip žaismingiau atsakyti. Žinote, kadangi išeinant iš Liberalų sąjūdžio mes su jumis dviese sėdėdami vyriškai prie staliuko sutarėme apie aplinkybes, kodėl ir kaip yra išeinama, kas privedė prie to, nešnekėti, tai aš galbūt į jūsų klausimo dalį apie išėjimą iš Liberalų sąjūdžio išliksiu ištikimas mūsų susitarimui ir nekommentuosiu tikriausiai. Apie išėjimą iš Tvarkos ir teisingumo tai visi puikiai turbūt žinote, kad ne aš išėjau, o buvau priverstas išeiti arba išvartytas, išmestas. Beje, šiandien faktas, kad Tvarkos ir teisingumo kaip politinės partijos nėra, matyt, irgi demonstruoja kelią, kurio link ji pradėjo eiti dar nuo tų laikų, kai aš padariau tokį sprendimą, kokį padariau.

O jeigu jau žiūrėtume statistiškai, pone Gentvilai, tai peržiūrėjus visus šios kadencijos Seimo narius, manau, procentas žmonių, kurie dėl aplinkybių viena ar kita forma buvo priversti pakeisti politinę partiją, yra gana didelis. Žinote, žmonės, turintys savo nuomonę, nebijantys jos išsakyti ir ginantys ją visomis įmanomomis formomis, labai dažnai užsitraukia vienų ar kitų politinių lyderių nemalonę, kas, deja, bet kartais mūsų politiniame gyvenime priveda prie tokių ištakų, kad tiesiog tenka išsiskirti.

PIRMININKĖ. Buvo paminėta A. Guogos pavardė, replika – iki 2 minučių.

A. GUOGA (DPF). Tik noriu, kad visi išgirstų, jeigu yra kitaip, parodykite. Aš esu buvęs Liberalų sąjūdžio nariu, vienos partijos nariu, esu dabar įstojęs į Darbo partiją, tai yra antra partija, aš nebuvau Centro partijoje. (*Balsas salėje: „Tada atsiprašysiu.“*) Labai ačiū. Iš tikrųjų nėra sąžininga, aš tikrai noriu glaudaus bendradarbiavimo, sąžiningo, tai būtų labai malonu, o ne eskaluoti tai, ko nėra, ir toliau tvirtinti tuos faktus. Visų prašyčiau dirbti kartu, kurti geresnę Lietuvą ir padėti vienas kitam. Už klestinčią Lietuvą!

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Grįžtame prie klausimų. Klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Renkant tiek Seimo Pirmininką, tiek jo pavaduotojus, vienas pagrindinių aspektų yra kompromiso paieška, o tam tikriems politikams – ir pagarba žmogaus orumui. Visuomenėje dažnai girdime, o šį vakarą jau girdėjome ir Seimo posėdžių salėje, tam tikrą dirbtinai kuriamą priešpriešą pagarbos tradicinėms šeimos vertybėms ir žmogaus teisėms. Kaip jūs, turėdamas Seimo Pirmininko pavaduotojo poziciją, ieškotumėte kompromiso šiais iš pirmo žvilgsnio sudėtingais klausimais? Ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Labai geras klausimas. Kelias į kompromiso paiešką yra... Jo reikia ieškoti. Jeigu jūs klausiate manęs apie mano poziciją, aš asmeniškai manau, kad visi žmonės, visiškai nepriklausomai nuo jų rasės, odos ar kokių kitų dalykų, yra lygūs ir privalo būti traktuojami vienodai ir lygiai. Čia mano tokia asmeninė nuomonė.

Dabar dėl kelio link kompromiso paieškos ir ieškojimo. Žinote, čia ne vien Seimo vadovybės darbas, bet visų mūsų darbas, kaip aš jau minėjau, gyventi čia, Seime, ateinančius ketverius metus ta dvasia, kad ieškotume sutarimo, o ne skirtumų dėl to, kas mus jungia, o ne dėl to, kas mus skiria.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas Andriau, norėjau pasiteirauti, jūs paminėjote, kad buvote Liberalų sąjūdžio nariu, visiems turbūt yra svarbu žinoti, kokiomis aplinkybėmis išėjote iš Liberalų sąjūdžio?

Ir antras klausimas, jeigu jūs būtumėte Seimo Pirmininku, ar elgtumėtės adekvačiai? Mes esame antra didžioji partija, išrinkta žmonių, ir pradėtumėte, kokios senos tradicijos visada būdavo, nuo didžiausių opozicinių partijų opozicijos atstovus skirti į Seimo Pirmininko pavaduotojus, o ne nuo mažiausios. Ačiū.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkoju. Dėl Liberalų sąjūdžio turbūt jau pasakiau, kad komentuosiu tiek, kiek komentuosiu, ir, manau, tai yra sąžininga iš mano pusės.

O dėl skyrimo, žinote, kai patvirtinsite mane ne kaip Seimo Pirmininko pavaduotoją, o kaip Seimo Pirmininką, aš tada gal ir atsakysiu, bet manau, kad Seimo Pirmininkas kiekvienoje situacijoje elgiasi taip, kaip jam diktuoja tuo metu esanti politinė situacija ir jo asmeniniai įsitikinimai.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Mielas kolega, aš paklausiu, vieną citatą perskaitysiu iš jūsų vieno iš tuomečių 2015–2019 metų interviu. Jūs savo žodžiais teigėte: kad liberalus pagrindas visada manyje buvo gana stiprus, tai labai akivaizdžiai pastebėdavo ir kolegos. Turbūt to, kaip pastebėdavo kolegos, jūs jau nekomentuosite, nes tai turbūt aptardavote prie to staliuko, kaip jūs sakote, su kolega ponu E. Gentvilu, bet kitas klausimas: kaip jūs manote, nes dabar jūs esate kaip ir liberalų atstovas, esate tas, kuris iš tos partijos laikosi žodžio, ar nemanote, kad jūs esate taip pat pozicijos kandidatas į vicepirmininkus, jau esate antras po pono J. Razmos? Kaip jūs vertinate, kas galėtų būti toliau iš opozicijos?

A. MAZURONIS (DPF). Ne, nematau, kad aš esu pozicijos atstovas, o liberaliai mąstančių žmonių arba tam tikrais aspektais liberalų požiūrį turinčių žmonių aš galėčiau išvardinti ir iš jūsų frakcijos šiandien čia sėdinčių, ir tikrai ne vieną, ir ne du. Ir vienas liberaliausių, man atrodo, jūsų frakcijos narių yra benueinantis Ministras Pirmininkas S. Skvernelis – jo sveikas požiūris į ekonomiką, sveikas požiūris į daugelį dalykų. Svarbiausia, kad jo gebėjimas labai tinkamai, šmaikščiai ir vietoje pajuokauti man visada labai imponuodavo.

PIRMININKĖ. Klausia kolega T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas Andriau, žinote, visų vicepirmininkų istorijos šiaip yra labai liūdnos, ne visų, bet daugumos. Jos yra liūdnos dėl to, kad kai jie taip iššoka labai greitai ir per pirmą posėdį būna patvirtinami, staiga dažniausiai atsiranda konfliktų su juos delegavusia partija. Ar jūs iš tikrųjų derinate savo kandidatūrą su savo partija? Ar jus jūsų partija informavo apie derybas dėl opozicijos veikimo? Man būtent neramu, ar jūs nebūsime eilinis įkaitas tos dramų partijos viduje? Gal iš tiesų metas keisti tas tradicijas, kai kažkokios asmeninės ambicijos užgožia ir tradicijas, ir elementarią logiką? Ar netapsite įkaitu?

A. MAZURONIS (DPF). Tiesą pasakius, nelabai supratau klausimo, bet ne, įkaitu netapsiu. O jeigu jus domina mūsų partinės procedūros, tai aš jums galiu duoti mūsų pirmininko V. Uspaskicho telefono numerį, jūs galite jam paskambinti ir paklausti.

PIRMININKĖ. Klausia kolega A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kolega, gal vieną rimtą paklausiu, nes čia klausti tą patį, jūs nustebeš atsakinėjate, kad šiandien šioje salėje sužinojote, kad būsite Seimo Pirmininko pavaduotoju. Kurią sritį ruošiatės kuruoti, tapęs pavaduotoju?

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas Sysai, iš tiesų labai geras klausimas. Tikrai negaliu pasakyti, kurią sritį turėčiau kuruoti, jeigu tapčiau pavaduotoju. Be jokios abejonės, kaip mano teikimas į Seimo Pirmininko pavaduotojus, taip ir kuravimo srities klausimas yra Seimo Pirmininkės kompetencijos klausimas, kurią sritį ji paves kuruoti, toje srityje tikiuosi sėkmingai ir darbuotis.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamas Andriau, imponuoja man jūsų humoro jausmas. Tikrai. Bet aš tęsiu A. Sysą tada truputį kitaip, nes aš norėjau panašiai klausti. Kurioje srityje vis dėlto jautumėtės stipriausias arba labiausiai savimi patenkintas, jeigu įsivaizduojate bent tas galimas sritis?

A. MAZURONIS (DPF). Kadangi kurį laiką esu dirbęs Audito komitete, manau, darbas su kanceliarija tikrai nebūtų man svetimas. Kadangi teko aštuonerius metus dirbti NATO Parlamentinėje Asamblėjoje, ketverius metus jai vadovauti, nežinau, tarptautiniai santykiai ar ką Seimo Pirmininkė paves, tikiuosi, prie to iš tikrųjų turėsiu galimybę tinkamai prisidėti. Vėlgį, jeigu būsiu šiaandien išrinktas, tai dar yra gana didelis klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kandidate į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Laikas, skirtas klausti, baigėsi. Dabar prasideda diskusijos. Pirmiausia norėčiau pakviesti A. Guogą, jis kalbės frakcijos vardu.

A. GUOGA (DPF). Seimo Pirmininke, Seimo nariai, iš tikrųjų siūlau gausiai palaikyti A. Mazuronio kandidatūrą. Tai yra labai patyręs žmogus, žmogus, mokantis daug kalbų – vokiečių, anglų, rusų, nedarys mums gėdos. Tai žmogus, kuris mūsų lygi tik kels. Iš tikrųjų tai yra ir šeimos žmogus, atsakingas žmogus. Žmogus, kuris gali rasti bendrą kalbą su visais ir gali padėti Seimo Pirmininkei vienyti visą Seimą dėl visų Lietuvos žmonių. Dėl visų žmonių – liberalių, ne visai liberalių, vienyti, telkti, ginti ir atstovauti. Aš tikrai linkiu jam sėkmės ir linkiu, kad visi mes labai gausiai už jį balsuotume ir įpareigotume jį tarnauti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Žodis G. Surplyui.

G. SURPLYS (LVŽSF). Labas vakaras, mieli kolegos. Bandžiau tris kartus užduoti klausimą iš vietos, nepavyko, tai tenka kalbėti iš tribūnos. Iš tikrųjų pirmiausia sveikinimai, Viktorija, tau, turbūt iš čia esančių Seimo narių esu seniausiai tave pažįstantis. Noriu pasakyti, kad tai, kas vyksta dabar, man iš tikrųjų šiek tiek kelia tokį nustebimą. Dėl to, kad mes teikiame į Seimo Pirmininko pavaduotojus ne didžiausios opozicinės frakcijos atstovą, aš esu nustebęs, atrodo, ir pats Andrius yra nustebęs. Andriau, tikrai šis mano pasisakymas nėra nukreiptas prieš tave, bet turiu tokią nuojautą, kai mes dar rinksime antradienį kitus Seimo Pirmininko pavaduotojus, nuojauta yra, kad galbūt ir liksime be Seimo Pirmininko pavaduotojo iš didžiausios opozicinės frakcijos. Tai, duok Dieve, kad ta mano nuojauta nepasitvirtintų, bet jeigu ji nepasitvirtins, tai jau aš būsiu nustebęs.

Ir galbūt čia naujoko išpūdis, bet kol kas, kolegos, tikrai atrodo, kad pliuralizmas šios kadencijos Seime apsiribos opozicijos teise užduoti klausimus, bet negauti jokių atsakymų. Aš labai prašau – nedarykime to. Labai prašau, pradėkime viską nuo tikrai balto lapo, kurio abi pusės yra baltos. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Ačiū, mielas kolega. Kviečiu T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, gerbiama Pirmininke, nuoširdūs sveikinimai jums. Bet, tiesą pasakius, norisi tik pasakyti, kad kaukės nuplėštos, ir akivaizdu, kad visos tos kalbos apie pagarbą mažumai, tos nuolatinės patyčios apie vieną... dėl vienos V. Prackiečio frazės apie tai, kad mažuma turi paklusti daugumai, buvo nieko vertos, nes iš tiesų dabar vyksta būtent tai – dauguma diktuoja, absoliučiai diktuoja žaidimo taisyklės ir patį žaidimą mažumai ir elgiasi visai ne pagal parlamento tradicijas. Taigi labai gaila. Labai norėjosi tikėti, kad būtent tokios pirminkės išrinkimas šiek tiek pakeis tą atmosferą. Tos atmosferos pokyčio kol kas neįvyko. Mes vis dar viliamės.

Pabaigti noriu kreipimusi į Darbo partiją. Žinote, ta asmeninė ambicija arba tas politinis žaidimas – su vienais pakalbėjau apie vieną, su kitais apie kitą – gali baigtis liūdnai ne tik jums, bet ir jūsų rinkėjams, kurie tikisi, kad opozicija apgins Lietuvos žmones nuo baisių, nuo pavojingų sprendimų, kuriuos gali priimti ši dauguma. Ir jeigu Darbo partija bus tokia, žinote, pagalbinė priemonė daugumai, tai tiek jūs ir esate verti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Kviečiu A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos. Tikrai ne tokios pradžios tikėjau si. Pirmiausia su Andriumi mes jau daug metų dirbame Seime. Galiu apie jį pasakyti tik pačius geriausius žodžius: draugiškas ir labai darbštus, turintis tikrai fantastinį humoro jausmą, mėgta juodą humorą, kaip ir aš. Kartais Seimo salėje būna labai kandus ir viskas su juo gerai ir čia, gerbiamas Andriau, nieko asmeniškio, tik biznis. Bet man paprasčiausiai pradžia viso šito valdžios formavimo, kai Seimo daugumos atstovai žengia labai keistą žingsnį... Ne pirmąkart esu išrinktas į Seimą. Daug kalbėjome apie tai, kad reikia gerbti opoziciją, tai yra opozicijos klausimą mes patys spręsimė, kas bus opozicijos lyderis, kas atstovaus, bet pradėti teikti Seimo Pirmininko pavaduotojus nuo mažiausios frakcijos – dar tokios praktikos šioje Seimo salėje nebuvo. Tai paprasčiausiai, aš suprantu, reikia ir pasakyti, kad dabartinė Seimo dauguma jaučiasi šiek tiek neramiai, nenori kartoti Valstiečių ir žaliųjų sąjungos situacijos, kai iš daugumos pasidarė mažuma ir kai negalėjo priimti, ir yra, sakykime, pokiliminis susitarimas. Pasiskelbti opozicija – tai nereikia būti opozicija. Teikimas į Seimo Pirmininko pavaduotojus mūsų frakcija, mes manome, yra paprasčiausiai toks susitarimas, sakant taip liaudiškai, nuperkama vieta už lojalumą priimant vieną ar kitą sprendimą. Todėl atvirai čia iš tribūnos pasakau mūsų frakcijos nuomonę, kad mes tikrai nuremsime šito opozicijos kandidato.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijoje nuomonės išsakytos. Kviečiu pasisakyti dėl motyvų. Dėl motyvų keturi – už, keturi – prieš. Už kalba A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. A. Mazuronis kurį laiką praėjusioje kadencijoje buvo mano suolo draugas ir teko jį pažinti tiek kaip politiką, tiek kaip žmogų. Jis turi dvi ypač svarbias savybes, kuriomis, manau, turėtų pasižymėti Seimo vicepirmininkas. Pirmiausia, turi sveiko proto ir, antra, yra racionaliai mąstantis. Nesvarbu, kokios yra politinės pažiūros, šitų savybių, universalių savybių, reikia Seimo vadovybėje, todėl aš visus kviečiu palaikyti A. Mazuronio kandidatūrą.

Jis praėjusioje kadencijoje dirbo Etikos ir procedūrų komisijoje. Mes dažnai sprenddavome etikos klausimus, bet procedūrų klausimai yra mūsų kasdienybė ir Seimo vicepirmininkas turi puičiai juos išmanyti. Andrius turi tą kompetenciją ir tam, kad mes sklandžiai startuotume, manau, tai yra tinkama kandidatūra, kurią tikrai palaikysiu ir kviečiu visus palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Su gerbiamu Andriumi tikrai išliejome nemažai prakaito krepšinio aikštelėje ir tikrai kaip komandos narys ir kaip žaidėjas nėra blogas, bet turiu pripažinti ir visi turime pripažinti, kad pirmoji partija kaip ir pirmoji meilė, ar ne, gerbiamas Andriau? Taigi vis dar manau, kad šis kandidatas yra būtent pozicijos kandidatas, liberalų kandidatas. Turbūt atkreipčiau dėmesį ne tik opozicijos partijū, bet ir tų pozicijos, krikščioniškų vertybių partijū, kurios vis dar atstovauja tam flangui, kad iš tiesų sprendimai priimami turbūt iš kito galo. Taigi tikiuosi, kad toliau nebus vadovaujamosi tuo galu, todėl tikrai siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Žodis V. Gapšiui – motyvai už.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Tikrai noriu nuraminti visus – tai yra Darbo partijos kandidatas, aptartas, išdiskutuotas, turintis reikiamą patirtį ir savybes. Aš džiaugiuosi, kad šiandien neatsiranda tokių, kurie iš tribūnos pasakytų, kad A. Mazuronis negali užimti tų pareigų, kad jis neturi tokios kompetencijos. Priešingai. Yra visokių politinių, konjunktūrinių dalykų, dėl kurių galbūt yra abejojama. Gal galėtų vykti kitaip procedūra, vienaip, antraip, bet svarbiausia, kad opozicija deleguoja į valdybą, į Seimo vicepirmininkus narį, kuris gali kompetentingai atstovauti, kuris supranta, kaip Seimas veikia, ką reikia padaryti, kaip reikia dirbti komandoje. Aš manau, kaip opozicijos atstovas valdyboje Andrius yra tikrai tinkamiausia kandidatūra, ir kviečiu visus palaikyti. Man atrodo, kad tai bus teisingas pasirinkimas visiems.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš jau kokių 20 minučių klausausi ir vis laukiu atsakymo, kodėl gi iš esmės mažiausios opozicinės frakcijos atstovas yra teikiamas į vicepirmininkus ir atitinkamai į valdybą. To atsakymo aš negavau ir iš tikrųjų nelabai suprantu, kodėl taip staiga keičiasi Seimo tradicija, kuri tiek metų buvo nekeista.

Dar daugiau. Jeigu pasižiūrėtume į tą patį Konstitucinio Teismo jurisprudencijos lauką, tai Konstitucinis Teismas yra labai aiškiai pasakęs, kad Seimo vadovybės formavimui galioja tie patys proporcinio atstovavimo principai, kaip jie galioja Seniūnų sueigai, komitetams, komisijoms ir kitur. Kokiu stebuklu trečia pagal dydį opozicinė frakcija gauna iš esmės vicepirmininko pozicijas tuo metu, kai apie pirmosios ar antrosios pagal dydį opozicinių frakcijų atstovavimą vicepirmininkų lygmeniu netgi nėra kalbama, iš tikrųjų kyla labai didelių klausimų. Tada pradėdi sau užduoti dar vieną klausimą, kad galbūt visą savaitę Seime sklidę gandai apie įvairius užkulisinius susitarimus ir A. Mazuronio pavardę, figūruojanti nuo kokio pirmadienio ar antradienio tuose ganduose, buvo galbūt ne gandai, o tam tikra realybė, kuri šiandien atsistoja prieš faktus. Aš tikrai manau, kad mes būsimė konstruktyvi opozicija ir visą laiką tą stengsimės rodyti ir rodome dabar, bet lygiai to paties konstruktyvumo, manau, norime ir iš pozicijos. Lygiai taip pat, manau, iš pozicijos tikimės, kad bus ginamos ir saugomos mūsų teisės. Nes kažkodėl 2016 metais mums net nekilo mintis, kad reikėtų trečios pagal dydį arba pagal mažumą opozicinės frakcijos atstovą skirti vicepirmininku, kai tada mes skyrėme konservatorių atstovus.

PIRMININKĖ. Laikas baigėsi, ačiū.

Žodis A. Navickui.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Pradėsiu nuo galbūt ne tokių rimtų dalykų, bet jie irgi rimti, kad turėtų, aišku, pakakti, kad Andrius yra Andrius, Andrius turi balsuoti už Andrių, be to, dar kovo mėnesį gimusi.

Bet dabar pereisiu prie rimtesnių dalykų. Aš tikrai pasitikiu Seimo Pirmininkės ir išmintimi, ir pasirinkimu ir šiuo atveju manau, kad tikrai jos pasirinkimas buvo ir atsakingas, ir išmintingas. Nelabai suprantu šiandien viso to kalbėjimo apie tai, kad, pasirodo, yra opozicija lygi ir lygesnė, kad, pavyzdžiui, man atrodo, kai kurie dabartinės opozicijos nariai dar nesusivokė, kad jie yra opozicija, nevaldo Seimo.

Kitas dalykas su tuo susijęs, kai kalbame, kai viena moteris kalbėjo apie Konstituciją, ji labai dažnai kalbėdavo praeitą kadenciją, tai aš prisimenu tokį atvejį iš praeitos kadencijos, kai ponas J. Liesys buvo skiriamas liberalams labai nustebus. Net visas šitas yra... Man atrodo, kad tada buvo tikrai keistas sprendimas. O ši kartą, man atrodo, Seimo Pirmininkė, visi sutinkame, turi teisę rinktis, ir kad opozicija tarpusavyje pjaunasi, tai čia, man atrodo, yra jos problema, o ne Seimo Pirmininkės, kuri pasirinko, man atrodo, labai demokratiškai. Dėkui.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Iškart noriu pasakyti, kad prieš Andrių tikrai nieko prieš neturiu. Mes visi puikiai turbūt pritartume, kad tai tikrai turintis kompetencijos Seimo narys, galėtų būti Seimo Pirmininku. Tačiau vis tiek prašau balsuoti prieš dėl vienos labai aiškos aplinkybės ir klaidos, kurią, ko gero, padarė mūsų dabartinė Seimo Pirmininkė. Išties gal ir šachmatininkė, ji mus vienus ir kitus apgalvojo – gal šiek tiek didžiausios opozicinės frakcijos, laikykime, nariams parodyti savo vietą arba šiek tiek paskaldyti opoziciją iškart pirmais žingsniais.

Bet jūs turbūt vieno ėjimo neapgalvojote. Kokią jūs žinią paleidžiate Lietuvos žmonėms? Nepažeisdamas nekaltumo prezumpcijos pasakysiu, kad tiek jūsų partija, gerbiamoji Pirmininke, yra šiuo metu teisiama, tiek Darbo partija. Tačiau šiandien, pačią pirmą dieną, jūs Seimo vadovybę formuojate iš teisiųjų partijos atstovų. Ar tikrai labai protingas ir geras jūsų ėjimas? Aš vien tik dėl šito ir siūlysiu balsuoti prieš ir tikrai parodyti jums, gerbiama Pirmininke, kad jūs turite ne tik statutiškai atsakyti į klausimus, kai gaunate, nes jūs dabar Seimo Pirmininkė, jūs turėtumėte paaiškinti savo aplinkybes, nes šiuo ėjimu jūs tikrai užsitraukėte dar vieną šešėlį, kurį kaip tik turėtumėte nusimesti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Už norėtų kalbėti K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Ko dar nespėjau pasveikinti ar pasistuksenti alkūnėmis, tai visus sveikinu. Ir iš tikrųjų kviečiu išlikti ramius ir palaikyti Andriaus kandidatūrą.

Aš pateiksiu praėjusios kadencijos vieną kitą pavyzdį, kaip buvo. Atsimenate, mes iš pat pradžių mažinome pavaduotojų skaičių nuo septynių iki penkių. Irgi su tokia nevisiškai aiškia filosofija. Vėliau mes tą skaičių grąžinome. Ir kodėl grąžinome? Atsimenate, kai Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos buvo teiktas vienas iš pavaduotojų ir Seimas balsavo už jį, o dabartiniu metu, mano manymu, tarp jūsų dar nėra visiško susitarimo, kas atstovaus ar gal kandidatai neparengti. Aiškiai pasakyta – kitame posėdyje mes rinksime ir kitus kandidatus, tai kodėl dabar čia tokia panika ir sakyti – čia nebalsuosime. Už Andrių aš tikrai kviečiu balsuoti. Aš prisimenu jo kritišką žvilgsnį, kai dirbau Vyriausybėje. Andriaus nuolatiniai klausimai kitam Andriui, premjerui A. Kubiliui, tokie taiklūs, į dešimtuką ir buvo diskusija, buvo ir pasiūlymų to paties Andriaus. Andrius praėjusią kadenciją kartu su manimi dirbo Etikos ir procedūrų komisijoje. Vėlgi puikus diplomatas, gerai išmanantis visas mūsų etikos taisykles, mūsų Statutą. Argi tokio žmogaus nereikia? Visi sakėte – aš už Andrių! Tai ir balsuokime už Andrių, o vėliau bus visi kiti kandidatai, mes irgi balsuosime ir aš balsuosiu. Tikrai aš čia nematau jokių problemų, balsuokime, rinkime ir judėkime į priekį.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Gaila, kad mes neišgirdome motyvų, kodėl kolega Andrius yra teikiamas būtent šiandien į Seimo vicepirmininkus. Žinoma, tų atsakymų nenumato Statutas, bet tas klausimas vis tiek lieka pakibęs ore. Pažiūrėkime pasisakymus už ir prieš. Pasisakančių už iš penkių užsirašiusių yra keturi valdančiosios daugumos atstovai. Ką tai galėtų reikšti? Vienas dalykas, kuris galėtų reikšti, kad Andrius yra puikus kolega, tuo aš neabejoju ir mes, kaip kolega Mykolas yra sakęs, su kolega Andriumi esame ne kartą tos kavos iš didesnio puodelio su puta išgėrę, tikiuosi, ir ateity tą padarysime. Kitas variantas gali būti, kad iš tikrųjų yra tų užkulisinių susitarimų, kurie, mūsų manymu, pirmame posėdyje yra nepriimtini.

Mano agitacija balsuoti prieš yra vien dėl to, kad kolegė pretendentė į Seimo Pirmininkes ir kandidatė sakė, kad bus nauja politika, bus be kaukių, bus sakoma taip, kaip galvojama, o štai pačios mažiausios iš opozicinių frakcijų kandidatas siūlomas į Seimo vicepirmininkus, o didžiausia frakcija, kuri yra tris kartus didesnė už tą frakciją, yra ignoruojama. Iš principo negaliu pritarti kolegos Andriaus kandidatūrai, o kad vicepirmininku jis taps, tai neabejoju, ne šiandien, tai kada nors. Jis tam kompetencijos turi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke ir kolegos, labai trumpą repliką noriu pasakyti. Seimo Pirmininkę mes rinkome irgi iš mažos frakcijos, bet gerą, tai visiems tinka. Kad renkame A. Mazuronį, labai gerą, nė vienas nieko blogo nepasakė, bet ne iš tos partijos, tai jau nebetinka. Tai gal imkime iš geros partijos prastą ir tada tiks.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš gerbiu K. Starkevičiui. Truputį supainiojote kadencijas, nes padidintas Seimo pavaduotojų skaičius buvo dėl Liberalų sąjūdžio, ir praeitoje kadencijoje buvo J. Liesys nuo opozicijos skirtas vicepirmininku, bet, vadovaujantis šio posėdžio logika, mūsų yra dabar tik trys, tikėtina, kad ir mes turėsime Pirmininkės pavaduotojo pasiūlymą. Viskas į gera. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, akivaizdu, kad išsirinkome Seimo Pirmininką labai gerą strategą. Geras šachmatininkas turi numatyti kelis ar keliolika žingsnių, ėjimų į priekį. Tai aš įsivaizduoju, jeigu Seimo Pirmininkė šiandien pasiūlė pavaduotoją iš mažesnės opozicinės frakcijos ir jeigu mes jam pritarsime, dar galbūt atsiras iš kitos mažesnės frakcijos, tada didžioji opozicinė frakcija tikriausiai nesunkiai įtikins kitus, kad iš jų būtų išrinktas opozicijos lyderis, vadinasi, visos trys opozicinės partijos turės valdyboje po savo narį. Tai yra tikra strategija. Jeigu jūs taip galvojate, tai yra šaunu. Ne taip, kaip praeitoje kadencijoje, kada kelios partijos neturėjo valdyboje... (*Plojimai*) savo atstovo. Tai jeigu jūs taip strateguojate, tai šaunu, visi turėsite savo atstovus valdyboje. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegos, turėjome galimybę išsakyti nuomones ir išklausti kandidatų į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Jie atsakė į visus klausimus, o visi Seimo nariai, kurie norėjo dalyvauti diskusijoje, dalyvavo.

Mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenius. Slapto balsavimo biuletenyje nurodyta, kad balsuojama dėl Seimo nutarimo „Dėl Jurgio Razmos išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto priėmimo. Siūloma balsuoti už, prieš arba susilaikyti. Kitame biuletenyje nurodyta, kad balsuojama dėl Seimo nutarimo „Dėl Andriaus Mazuronio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto priėmimo. Už, prieš arba susilaikoma. Norėčiau jūsų paklausti, ar galime bendru sutarimu patvirtinti balsavimo biuletenį? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Norite balsuoti? Puiku. Balsuojame dėl pasiūlyto balsavimo biuletenio.

Kolegos, dėl techninių nesklaidumų... (*Balsai salėje*) Yra? Viskas gerai.

Balsavimo rezultatai: už – 95, prieš – 6, susilaikė 2. Balsavimo biuleteniai patvirtinti.

Balsų skaičiavimo grupę turime. Galiu priminti balsų skaičiavimo grupės narių pavardes: S. Šedbaras, V. Ažuolas, V. Alekna, T. Bičiūnas, M. Matijošaitis, V. Bukauskas. Balsuoti skirsime 30 minučių. Balsavimo pradžia 21 val. 35 min., pabaiga – 22 val. 5 min. Posėdį tęsime 22 val. 35 min. Skelbiu pertrauką.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegos, tęsiame posėdį.

22.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jurgio Razmos išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-3 (priėmimo tęsinys)

Leiskite pristatyti balsavimo rezultatus dėl Seimo nutarimų dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų. Skelbiu balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Jurgio Razmos išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 129, rasta biuletenių – 129, galiojančių – 128, negaliojančių – 1. Už – 93, prieš – 31, susilaikė 4. (*Plojimai*)

Seimo nutarimas „Dėl Jurgio Razmos išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ priimtas. (*Gongas*)

22.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Andriaus Mazuronio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-4 (priėmimo tęsinys)

Skelbiu balsų skaičiavimo protokolą dėl Seimo nutarimo „Dėl Andriaus Mazuronio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota balsavimo biuletenių – 129, rasta biuletenių – 129, galiojančių – 128, negaliojančių – 1. Už balsavo 84, prieš – 38, susilaikė 6. Sveikiname! (*Plojimai*)

Seimo nutarimas „Dėl Andriaus Mazuronio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ priimtas. (*Gongas*)

22.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektas Nr. XIVP-5 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Jei leisite, iš vietos pateiksiu nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“.

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 124 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko teikimą, nutaria (1 straipsnis) paskirti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoją J. Razmą Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmuoju pavaduotoju. (*Plojimai*)

Paklausti nori keletas Seimo narių. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Išties galime tikrai pasidžiaugti tokio patyrusio žmogaus skyrimu šiai pozicijai. Tikrai galime nuoširdžiai padėkoti Seimui, kad palaišys šią kandidatūrą.

O mano klausimas būtų gerbiavam pretendentai. Ar Pirmininkei? Atsiprašau, taip, Pirmininkei norėčiau užduoti klausimą, kaip jina galvoja, kokie pagrindiniai dalykai, kuriuos turės įgyvendinti Pirmininko pirmasis pavaduotojas šiame Seime? Kokie svarbiausi uždaviniai?

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mano galva, jau pats prisistatydamas kandidatas, iš tiesų gerai save pristatydamas, pasakė apie tai, kokie yra jo svarbiausi prioritetai. Aš, kalbėdama būtent apie šį kandidatą, apie šį kandidatą kaip pirmąjį pavaduotoją, norėčiau pabrėžti jo didžiulę patirtį, jo puikų Statuto išmanymą, net neabejoju, kad ši patirtis bus labai naudinga kuo sklandžiau organizuojant Seimo darbą ir užtikrinant, kad Seimo valdyba dirbtų sklandžiai, kad mūsų posėdžiai, mūsų darbo organizavimas būtų geras.

Norėtų paklausti kolega V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Jeigu leisite, aš vis dėlto noriu paklausti kandidato, nes mes dėl jo apsispręsimė. Gerbiamas kandidate Jurgi Razma, aš klausimą turiu jums. Jūs esate gudrus politikas ir surasite būdą, kaip atsakyti, nors Pirmininkė neleisdžia. Jūs, be abejo, iš dabartinės Seimo vadovybės...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš labai atsiprašau, kad jus nutraukiu, bet Seimo statutas nenumato...

V. BAKAS (MSNG). Gerai.

PIRMININKĖ. ...galimybės jums klausiti kandidato. Mielai atsakysiu į klausimą aš, nes galite klausiti manęs.

V. BAKAS (MSNG). Pridėkite man laiko.

PIRMININKĖ. Galite klausti manęs.

V. BAKAS (MSNG). Pridėkite man laiko, nes aš noriu užduoti klausimą, o kas atsakys, tas rinksis. Dabar jūs vienintelis, pone Jurgi Razma, esate čia nepriekaištingos reputacijos Seimo vadovybėje. Ta politinės kultūros kartelė, kaip manote, ar čia dugnas, ar čia jau yra lubos, ir kaip jūs kelsite tą pasitikėjimą? Ačiū.

PIRMININKĖ. Toliau klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėjau pasiteirauti. Iš esmės dabar vienas iš politologų ką tik neseniai pasakė, kad vis dėlto gal reiktų elgtis teisingai. Tai, kas įvyko šiandien, kai buvo pasirinktas kitas kelias – pradėti nuo mažos opozicijos, norėčiau pasiteirauti po šitų dalykų, kas įvyko? Savo pranešime vis dėlto minėjote apie kultūros politiką, pagarbą ir kitoms pusėms, kaip jūs į tai reaguojate?

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega, tai nėra tiesiogiai susiję su teikiama kandidatūra, bet mielai atsakysiu. Man atrodo, labai svarbu, kad visos frakcijos valdyboje būtų atstovaujamos ir kad jų balsas būtų girdimas. Tai taip pat ypač liečia ir opozicines frakcijas.

Klausti norėtų M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Girdėdamas opozicijos nerimą, nepasitenkinimą ir susirūpinimą, kad buvo nuspręsta šiandien vieną kandidatą teikti iš opozicijos į valdybą, į Seimo Pirmininko pavaduotojus, ir ne tą, kurį visų pirma norėjo matyti valstiečiai, gerbiama Seimo Pirmininke, aš norėjau paklausti jūsų, gal galėtumėte priminti, kaip atrodė situacija, kai buvo skiriamas gerbiamas Seimo narys, jau dabar buvęs Seimo narys, J. Liesys į Seimo Pirmininko pavaduotojus? Ar nebuvo taip, kad valdančioji dauguma, šiuo atveju valstiečiai, patys rinkosi, ką norėtų ir kada norėtų paskirti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

PIRMININKĖ. Mielas kolega, ačiū už klausimą. Aš labai atsakingai norėčiau pasakyti, kad šis sprendimas nėra niekaip susijęs su praeitos kadencijos įvykiais, jis yra susijęs su tuo, o tai man atrodo labai svarbu, kad opozicinės frakcijos būtų atstovaujamos Seimo valdyboje.

Klausti norėtų T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kažkaip pratęsiant M. Majausko mintį, norisi užduoti tokį klausimą. Kiek tas šiandienos buldozeris yra jūsų inspiruotas ir kiek tai yra didžiosios valdančiųjų frakcijos sprendimas? Aš suprantu, kad galbūt negausiu atsakymo ir tikrai išsakysiu, dar turiu 30 sekundžių, viltį, kad vis dėlto jūs, kaip Seimo Pirmininkė, sustiprėsite ir darysite savarankiškus sprendimus, labai to tikiuosi. Kol kas mes matome įjungtą buldozerį, aišku, jis gali labai greitai užšokti ant didelio akmens ir nebūti toks galingas, bet kol kas labai gaila. Kaip jūs jaučiatės?

PIRMININKĖ. Mielas kolega, ačiū už rūpestį mano savijauta. Mano savijauta yra gera. Aš tikiuosi, jūs jaučiatės taip pat.

Dėl motyvų. Ar norėtumėte kalbėti už ir prieš dėl pirmojo pavaduotojo teikimo? Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Po pateikimo. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

G. Surplys – motyvai prieš.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū už suteiktą žodį. Aš dar kartą norėčiau paklausti, ar tikrai mes privalome, dar net nežinodami, kas bus visi Seimo Pirmininko pavaduotojai, šiandien forsuoti su pirmojo pavaduotojo rinkimu? Toks būtų klausimas. Todėl aš pasisakau prieš.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavimo rezultatai: už – 91, prieš – 8, susilaikė 14. Pritarta.

Svarstymas. (*Šurmulys salėje*) Šiek tiek stringa mūsų kompiuteriai, prašau kantrybės. Diskutuoti niekas nėra užsirašęs.

Motyvai už ir prieš. Už norėtų kalbėti kolega K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš labai trumpai. Esu seniausias, nuo mokyklos laikų, Jurgi pažįstantis žmogus. Mes kartu nesimokėme, bet lankėme „Fotoną“, buvome fizikai. O Jurgis pakeitė profilį, dabar jis yra ne tiek fizikas, kiek vaikščiojanti teisės enciklopedija. Ne tik Statuto, bet kokių teisės klausimų jam faktiškai nelabai turbūt reikia imti ir vartyti kodeksus, jis mus pakonsultuos. Pats tinkamiausias kandidatas. Balsuokime.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Turbūt žinome, kaip jau čia bus tas balsavimas, bet aš turbūt su to pirmo posėdžio tokia žinute jums, ką ir politologai jau siunčia, kad jums svarbu būti ne gerai, o teisingai. Turbūt šįvakar jūs su buvusiu Pirmininku, savo partijos kolega, susėsite prie aktinidijų gėrimo ir išspręsite tą dilemą, kaip būti labiau teisingai nei gerai. To ir linkiu jums.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Balsuojame po svarstymo, ar pritariate J. Razmos kandidatūrai į Seimo Pirmininko pirmuosius pavaduotojus.

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 93, prieš – 8, susilaikė 16. Po svarstymo priimta. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, pritarta.

Priėmimas. K. Mažeika norėtų kalbėti prieš. Žodis jums, kolega. K. Mažeika – prieš.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Aš atsisakau žodžio, ačiū. Linkiu jums gero vakaro. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl nutarimo projekto. Priėmimo stadija.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 93, prieš – 5, susilaikė 19. Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

22.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-6 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Teikiu nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 27 straipsniu, nutaria: 1 straipsnis. Patvirtinti šią Lietuvos Respublikos Seimo valdybą: V. Čmilytė-Nielsen – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė; J. Razma – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas; A. Mazuronis – Seimo Pirmininko pavaduotojas. Pateikimas. Užsirašė klausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Kadangi tvirtinama mažos sudėties valdyba, tai yra iš trijų narių, norėčiau jūsų paklausti, kokia yra planuojama ateities valdybos sudėtis, kokioms frakcijoms atstovaus kiti nariai?

PIRMININKĖ. Dėkui už klausimą. Kitą savaitę turėsiu susitikimus su visomis frakcijomis ir, išklausiusi nuomones, teiksiu Seimo Pirmininko pavaduotojus.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Balsuojame.

Užsiregistravo 119 Seimo narių, balsavo 118 Seimo narių: už – 97, prieš – 4, susilaikė 17. Pritarta po pateikimo.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Galime. Prašom. Motyvai prieš – V. Bakas. Žodis jums.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, kadangi šiandien nėra opozicijos arba ji dar neįprato būti opozicija, aš noriu atkreipti dėmesį – vyksta visiškai nedemokratinis procesas. Pagal Seimo statutą Seimo valdybą sudaro Pirmininkas ir jo pavaduotojai. Negali būti taip, kad sudaryta *trojka*, tai yra kurioje nėra opozicijos atstovų, dabar spręš, kaip visas Seimas dirbs. Gerbiama Pirmininke, tai yra nedemokratiška ir tokiam nutarimui... netgi teikti jo negalima.

PIRMININKĖ. Balsuojame svarstymo stadijoje dėl Seimo valdybos patvirtinimo.

Užsiregistravo 120 Seimo narių, balsavo 120 Seimo narių: už – 93, prieš – 11, susilaikė 16. Pritarta po svarstymo.

Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame priėmimo stadijoje dėl Seimo valdybos patvirtinimo.

Nutraukiame balsavimą. Tomai, prašom kalbėti, žodis jums. Motyvai prieš.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Šviesa tunelio gale – opozicija išgirsta, bet jau dabar suprantu, kad tai yra labiau techninės kliūtys negu sąmoningas nenoras girdėti. Bet iš tiesų Vytautas užčiuopė problemą – mes labai rizikingai įteisiname labai keistą darinį. Niekada to nėra buvę seimų istori-

joje ir ar tai yra gerai, ką mes darome, tikrai abejotina. Mes nebūtinai abejojame asmenybėmis ir gerbiame kolegas, bet iš tiesų darome nelabai tinkamą dalyką.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame priėmimo stadijoje dėl Seimo valdybos patvirtinimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 94, prieš – 11, susilaikė 16. Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

23.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-7 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Teikiu nutarimą dėl Seimo seniūnų sueigos sudarymo.

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 28 straipsniu, nutaria: 1 straipsnis. Sudaryti šią Seimo seniūnų sueigą: V. Čmilytė-Nielsen – Seimo Pirmininkė, J. Razma – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas, A. Mazuronis – Seimo Pirmininko pavaduotojas, A. Bagdonas – Liberalų sąjūdžio frakcijos narys, G. Burokienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja, A. Gedvilienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narė, J. Jarutis – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pirmasis pavaduotojas, V. Jukna – Darbo partijos frakcijos seniūnas, R. Karbauskis – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūnas, P. Kuzmickienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narė, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno pirmoji pavaduotoja, I. Pakarklytė – Laisvės frakcijos seniūnė, E. Pupinis – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys, A. Sysas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnas, R. Tamašunienė – Mišrios Seimo narių grupės seniūnė, A. Vyšniauskas – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys.

Paklausti niekas neužsirašė. Ar galime pritarti po pateikimo? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Svarstymas. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Priėmimo stadija. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 120. Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ priimtas. (*Gongas*)

23.04 val.

Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Gerbiami kolegos, pristatau lapkričio 17 dienos, antradienio, posėdžių darbotvarkę. Į darbotvarkę įrašyti šie projektai: Užimtumo įstatymo pakeitimo projektas, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas, Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas, Seimo nutarimų „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų“ projektai, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas bei Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas. Pristačiau antradienio darbotvarkę. Ar turėtumėte klausimų? Matau, yra užsirašiusių Seimo narių. Klausti norėtų G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Norėjau paklausti, kodėl tokiu įdomiu laiku, tik nuo 14 valandos, vyks posėdis? Mes neturime ką veikti? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Reikės suformuoti komitetus, suformuoti projektus. Taigi toks laikas, atrodytų, turėtų būti patogus ir turėtų leisti mums suspėti padaryti būtinus darbus su dokumentais.

Toliau klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų, mano žiniomis, jau yra Teisės departamento išvada dėl įstatymų projektų paketo, dabar jau turbūt laikinai einančios Vyriausybės, kaip suprantu, būtent dėl grėžinių ir tos problematikos, kur galimas jūsų kolega kandidatas į aplinkos ministrus taip pat kritikavo, šiandien jau yra didžiulės baudos ūkininkams ir bendrovėms. Tai galbūt būtų tikrai tikslinga šiek tiek, kaip ir kolegė klausė, anksčiau pradėti posėdį ir padaryti pateikimą to paketo, tikrai iki gruodžio mėnesio galėtume padėti išspręsti žmonėms labai rimtas problemas. Prašau atsižvelgti į tai ir pagal galimybę įtraukti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jei Teisės departamento išvada bus, įtrauksime į tos dienos darbotvarkę.

Klausti norėtų M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš skaitau Statutą ir nerandu, bet jūs gal patikslinsite, Ministro Pirmininko kandidatūra kada yra teikiama ir ar neturėtų būti teikiama prieš komitetų sprendimus?

PIRMININKĖ. Mielas kolega, tai yra Prezidento prerogatyva.

Klausti norėtų A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, aš turėčiau du klausimus. Matau, kad kai kurie įstatymų projektai atkeliavo iš praeito Seimo. Mano klausimas dėl Lenkijos konstitucinio teismo rezoliucijos. Buvo pažadėta, kad naujasis Seimas šitą svarstys. Tai klausimas, kodėl neįtraukta rezoliucija?

Ir antras mano klausimas. Popietinėje darbotvarkėje yra tiek dėl komitetų narių skaičiaus, tiek dėl komitetų sudėties patvirtinimo, iš karto vienas po kito. Kada mes žinosime tiksliai kvotas ir kaip mes spėsime šitą? Jeigu mes patvirtiname skaičių, aš suprantu, kad yra kvotos, vis tiek ten dar norėtųsi pasižiūrėti, su kai kuo galbūt pasikeisti, susitarti su kitomis frakcijomis, o vienas klausimas po kito, tai neįmanoma padaryti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Seniūnų sueiga planuojama pirmadienį 14 valandą ir jos metu ta informacija dėl kvotų bus. O jūsų minėtą reprodukcinės sveikatos rezoliuciją galime įtraukti į darbotvarkę.

Ar galime pritarti siūlomai antradienio darbotvarkei? (*Balsai salėje*) G. Landsbergis – per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, mano siūlymas būtų dėl paskutinio įstatymo projekto, kitaip tariant, dėl rezoliucijos. Aš siūlyčiau sutarti Seniūnų sueigoje.

PIRMININKĖ. Ar sutinkate su tokiu siūlymu? Seniūnų sueiga planuojama pirmadienį 14 valandą.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė – dėl vedimo tvarkos.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Taip, dėl vedimo tvarkos. Noriu priminti, kad motyvas buvo, kad neturėtų nueinantis Seimas priimti tos rezoliucijos ir kad būtent naujasis Seimas turėtų ją priimti. Kiek žinau, kolega E. Zingeris yra įregistravęs pasiūlymus dėl rezoliucijos, niekas nedraudžia kitiems kolegoms, kurie galbūt dar norėtų tekstą koreguoti, irgi registruoti pasiūlymus, tačiau tikrai manyčiau, kad neturėtume atidėlioti ir svarstyti, nes šiuo metu yra labai aštri politinė aktualija ir Lenkijoje vyksta didžiausi protestai nuo „Solidarumo“ laikų. Tai visiems, matyt, yra gana aktualu. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū, miela kolege, aš siūlyčiau dabar tikrai nelaužyti iečių, palikime Seniūnų sueigai apsispręsti dėl šio labai svarbaus klausimo. Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Net ne dėl vedimo tvarkos. Neturiu kaip užsirašyti, o natūralus visiems klausimas, į kurį galbūt nėra atsakymo. Ar planuojami ketvirtadienį plenariniai posėdžiai? Kaip čia mums planuoti savaitės darbo laiką? Gal dar nėra plano, aš suprasiu, kad nėra, bet gal yra?

PIRMININKĖ. Antradienį turėsime Seniūnų sueigą ir tuomet susidėliosime planą. Atsiprašau, pirmadienį turėsime Seniūnų sueigą ir susidėliosime kitos savaitės planą.

Ar galime pritarti antradienio, lapkričio 17 dienos, darbotvarkei, kokią ją sudarėme? Pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Seimo narių pareiškimų yra? Puiku. Žodis gerbiama V. Bakui, kuris yra užsirašęs. Ne? E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Tik norėčiau priminti, kad mes visi čia šnekėjome, kad kitą savaitę vertėtų apsvarstyti, kaip blogėjančiomis kovido sąlygomis įvesti kokį elektroninį... papildomas komunikacijas tarp mūsų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Prašau, Mykolai, žodis jums.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš pacituosiu 84 straipsnį, kuris sako, kad „prasidėjus Seimo pirmajai sesijai, skiriama laiko frakcijoms sudaryti ir Seniūnų sueigai suformuoti“. Tai įvyko. „Po to Seimas paprastai dirba tokia tvarka:

1) pritaria ar nepritaria Respublikos Prezidento teikiamai Ministro Pirmininko kandidatūrai;
2) sudaro Seimo komitetus ir tvirtina jų pirmininkus.“ Aš suprantu, kol nėra teikimo, mes negalime svarstyti, tik atkreipiu dėmesį, kad procedūros paprastai būna tokios.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas kolega. Mes procedūrą žinome, tačiau laukiame dekreto ir jo, kaip jūs puikiai suprantate, paskubinti negalime. (*Balsai salėje*)

Dėkui. Primenu, kad Seniūnų sueiga pirmadienį 14 valandą. Posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) Atsiprašau, registruojamės. (*Balsai salėje*) Užsiregistravo 113. Posėdį baigiame dar kartą. Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 2 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Laba diena, gerbiamieji kolegos, pradedame lapkričio 17 dienos, antradienio, posėdį. (*Gongas*)

14.01 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką D. Žalimą Seimo narių prisaikdinimo procedūros.

D. ŽALIMAS. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. spalio 31 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-257 „Dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo“. Juo buvo nustatyti galutiniai Seimo rinkimų rezultatai. Šiuo sprendimu naujai išrinkto Seimo nariais, be kitų, pripažinti Evelina Dobrovolska, Justas Džiugelis, Linas Kukuraitis, Andrius Palionis ir Rimantė Šalaševičiūtė.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, išrinktieji Seimo nariai turi prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje, tačiau ši taisyklė turi konstituciškai pagrįstą išimtį – negali būti reikalaujama, kad pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje prisiektų tas išrinktas Seimo narys, kuris šiame posėdyje negali dalyvauti dėl ypač svarbios pateisinamos priežasties. Išrinktieji Seimo nariai Evelina Dobrovolska, Justas Džiugelis, Linas Kukuraitis, Andrius Palionis ir Rimantė Šalaševičiūtė 2020 m. lapkričio 13 d. įvykusiame pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje negalėjo prisiekti būtent dėl ypač svarbios priežasties – dėl saviizoliacijos. Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 4 straipsnio 7 dalimi, jie prisiekia kitame artimiausiame Seimo posėdyje, šiai ypač svarbiai pateisinamai priežastiai išnykus, tai yra šiandien, 2020 m. lapkričio 17 d., vykstančiame Seimo posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo narių priesaikas, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs ar prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Suprantama, šios pareigos netaikomos tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jų vykdyti. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas

priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, vardą ir pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo nario priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga taip pat neprivaloma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi pradedame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Eveliną Dobrovolską.

E. DOBROVOLSKA. Aš, Evelina Dobrovolska, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė E. Dobrovolska prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovės teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Justą Džiugelį.

J. DŽIUGELIS. Aš, Justas Džiugelis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Džiugelis prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Kukuraitį.

L. KUKURAITIS. Aš, Linas Kukuraitis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kukuraitis prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Palionį.

A. PALIONIS. Aš, Andrius Palionis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Palionis prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Rimantę Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ. Aš, Rimantė Šalaševičiūtė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Šalaševičiūtė prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. Seimo posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovės teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam Konstitucinio Teismo pirmininkui. Nuoširdžiausi sveikiniai kaimui tik prisiekusiems Seimo nariams.

Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 119 Seimo narių.

14.13 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar turite pastabų dėl darbotvarkės? Ar galime patvirtinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galima!“*) Galima. Ačiū.

14.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XIII-2710 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-5271(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XIII-2710 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-5271. Priėmimo stadija. Pasiūlymų nėra.

Motyvai dėl viso. Keturi – už, keturi – prieš. Užsirašiusiųjų nėra.

Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 118: už – 118, prieš ir susilaikiusiųjų nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-5271) priimtas. (*Gongas*)

14.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIIIIP-5272(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas... Replika po balsavimo – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, prie tų pačių amerikiečių reikalų. Aš nenorėjau pačioje pradžioje kalbėti dėl įtraukimo, bet aš prašysiu Seniūnų sueigos artimiausiomis dienomis, kada būtų galima, įtraukti rezoliuciją, padėką ilgamečiam mūsų draugui kongresmeniui J. Šimkui, kuris išeina ir palieka Amerikos Kongresą. Šią rezoliuciją su kolegų pavardėmis pateikiau ir užregistravau. Jeigu būtų galima, pažiūrėkite Seniūnų sueigoje, kada būtų galima padėkoti mūsų didžiajam draugui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Emanueli. Būtinai kitoje Seniūnų sueigoje apsvarstysime jūsų pasiūlymą. Dėkui.

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIIIIP-5272. Priėmimo stadija.

Pastrapsniui. 1 straipsnis. Norinčiųjų kalbėti už ir prieš nėra. Priimtas. 2 straipsnis. Norinčiųjų kalbėti už ir prieš nėra. Priimtas. 3 straipsnis. Norinčiųjų kalbėti už ir prieš nėra. Dėl viso nutarimo keturi – už, keturi – prieš. Užsirašiusiųjų nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 114, prieš ir susilaikiusiųjų nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-5272) priimtas. (*Gongas*)

14.18 val.

Informaciniai pranešimai

Skelbiu nutarimą dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos sudėties. Informuojame, kad 2020 m. lapkričio 17 d. nuspręsta Seimo narius L. Kukuraitį ir R. Šalaševičiūtę priimti į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją.

14.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIVP-13 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 187, 188 ir 190 straipsniais, nutaria: išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo narę A. Norkienę Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja. Norėčiau atsiklausti siūlomos kandidatės. Ar gerbiama A. Norkienė sutinka kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą dieną. Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Tuomet kviečiu kandidatę į tribūną. Jums klausimus norėtų užduoti nemažai Seimo narių. Gerbiama kandidate, jums suteikiamas žodis. Prisistatyti skiriama iki 15 minučių.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerą dieną, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju gerbiamai Seimo Pirmininkei, taip pat Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai, pasiūliusioms mane kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojas kaip Seimo opozicijos atstovę.

Iš tikrųjų ruošdamasi šiam posėdžiui, ieškojau atsakymo, kodėl vis dėlto Lietuva patenka tarp tų Europos valstybių, kurių piliečiai mažiausiai pasitiki Seimu. Kas nutiko, kaip ir kodėl? Išbarstėme 1991 metais turėtą neįtikėtinai didžiulį, net 86 % siekusį, pasitikėjimo ir pagarbos rodiklį iki tiek, kad jau ne vienerius metus Seimu pasitiki, gaila, tik kas dešimtas šalies pilietis.

Parlamentinė demokratija, manau, reikšminga tuo, kad suteikia galimybę priimti sudėtingus sprendimus, kai link kompromiso einama per vertybių, požiūrių, programų ar idėjų konfliktą. Tačiau konfliktai gali būti sprendžiami įvairiai – ieškant sąlyčio taškų arba ne, pereinant kartais netgi nuo priešpriešos prie įžeidinėjimo. Manychiau, pasitikėjimas Seimu būtų taip pat kur kas didesnis, jei pozicijos ir opozicijos santykis būtų konstruktyvus, pagarbus, grindžiamas atidumu kitoi nuomonei, mokėjimui išsiklausyti į skirtingus argumentus, kurie dažnai, tikrai netgi dažnai signalizuoja apie galimas priimamų teisės aktų rizikas ir nesėkmes.

Su didele dalimi čia susirinkusiųjų teko dirbti jau praėjusios kadencijos Seime, buvau Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja. Taip pat visus ketverius metus dirbau Seimo Etikos ir procedūrų komisijoje, paskutinius dvejus metus ir pavaduotoja. Tad dėkoju visiems kolegoms, su kuriais teko dirbti, už galimybę semtis parlamentinio darbo patirties šioje mano praėjusioje pirmoje kadencijoje.

Seimo statutas aiškiai apibrėžia Seimo Pirmininko pavaduotojo funkcijas, įgaliojimus. Pažadu tai tikrai vykdyti, kaip ir tas funkcijas, kurias man Seimo Pirmininkė nustatys savo dekretu. Jei būsiu išrinkta Pirmininkės pavaduotoja, sieksiu ieškoti sutarimo ir kompromiso su visomis Seimo frakcijomis. Tikiu, kad opozicijos pareiga – ne ieškoti priekabių ir nuolat siekti oponuoti, o vis dėlto dirbti Lietuvos žmonėms, siekti įgyvendinti savo programines nuostatas, įsipareigojimus rinkėjams ir norėti sutarti. Taip aš suprantu konstruktyvų darbą opozicijoje ir to iš tikrųjų linkėčiau mums visiems. Tad tikrai linkėdama visiems išmintingų iniciatyvų, kurios darytų gyvenimą geresnį, baigiu šitą savo prisistatymą ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamai kandidatei. Jūsų norėtų paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamoji pretendentė, kaip žinome, Seimo valdybos nariai kuruoja tam tikras sritis, aš norėčiau jūsų paklausti, gal jūs planuojate, kokią konkrečiai sritį galėtumėte kuruoti ar norėtumėte? Ačiū.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas kolega už klausimą. Kaip aš ir minėjau, Statutas labai aiškiai apibrėžia Seimo Pirmininko pavaduotojo funkcijas ir, manau, pasitarus su Seimo Pirmininke, jos dekretu, kaip ji numatys, kurią sritį turėčiau kuruoti, tikrai atsakingai ir sąžiningai tai vykdysiu.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke, bet mano klausimą jau uždavė kolega A. Nekrošius, tai nekartosiu. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Gerbiama kandidate, iš tiesų labai graži prisistatymo kalba ir labai gražus aspektas apie kitos nuomonės toleravimą. Jį išgirdau jūsų kalboje. Tačiau penktadienį Seimo opozicijos gretose pasireiškus kitai nuomonei iš jūsų frakcijos vadovybės pasipylė kaltinimai visiems: kaltinimai man, kaltinimai Darbo partijai, kaltinimai Konservatorių partijai, kaltinimai R. Baškienei, naujai rinktai Seimo Pirmininkei, globaliam klimato atšilimui, masonų ložių sąmokslui ir marsiečių nusileidimui žemėje – visiems.

Gerbiama kolege, gerbiama kandidate, kaip jūs vertinate tokį nuomonės toleravimą iš jūsų frakcijos vadovybės ir ar nemanote, kad situacija, kuri yra susiklosčiusi, iš principo yra jūsų frakcijos vadovybės tam tikras problemų realizavimasis? Ar nesvarstote frakcijos viduje galbūt keisti frakcijos seniūną? Turite labai gerų kandidatų, tokių kaip S. Skvernelis, kuris tikrai galėtų puikiai eiti tas pareigas, ir tada, man atrodo, nebūtų tų problemų, apie kurias mes čia šiandien šnekame ir apie kurias aš jūsų klausiu.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimus. Iš tikrųjų girdime ir jūsų mintis ir tikrai tenka tik apgailestauti, jei jūs išgirdote kokius nors tikrai netinkamus žodžius. Mes frakcijoje iš tikrųjų dažnai kalbame, kaip turėtume bendrauti, oponuoti, ir kiekvieną kartą tiesiog bandome rasti kultūringesnę bendravimą. Aš manau, kad kartais emocijos daro savo, bet aš esu tikrai už konstruktyvų, kultūringą bendravimą, toleruojant kitą nuomonę, išgirstant argumentus ir ieškant sąlyčio taškų.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama Aušrine, aš užduosiu tą patį klausimą, iš esmės tą patį klausimą, kurį uždaviau kandidatui A. Mazuronui. O klausimo esmė buvo, ar išrinkimas į aukštą poziciją nepakeis jūsų charakterio? Aš žinau, kad jūs esate tikrai labai tolerantiškas, demokratiškas asmuo, jūs girdite paprastų, eilinių Seimo narių nuomonę ir savo pozicija, taip sakant, nesi-
puikuojate.

Klausimas yra toks: ar lojalumas ir santykis su jus delegavusia partija jums yra vertybė ir ar jūs palaikysite normalų ryšį su savo frakcija, buvusią, jums nereikės net išeiti, su savo frakcija, ar nemanote, kad tai ir yra Seimo pirmininkų stiprybė, Seimo Pirmininko pavaduotojų stiprybė būtent normalus santykis su savo frakcijomis? Kiek kartų buvo situacijų, kai buvo priešingai.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Tomai, jums už klausimus. Iš tikrųjų atsakant į jūsų klausimą ir įvertinant tuos ketverius metus, mes frakcijoje tikrai turėjome įvairių žmonių, ir naujų, ir mažiau pažįstamų. Galbūt yra mano savybė kiekvieną girdėti, išklausti, tai, manau, yra mano stiprybė, ir juos perpratus bandyti rasti gerų sprendimų.

Manau, kalbant apie lojalumą frakcijai, yra kiekvienos įstaigos, organizacijos, ar tai būtų partija, didelė vertybė turėti lojalų komandos narį, nes manau, kad atsidavimas ir ištikimybė savo vertybėms, jų gynimas ir atstovavimas kuo geriau tai grupei tikrai yra vertybė. Nuoširdus rūpinimasis savo frakcija, manau, nėra blogis. Tai yra gėris. Manau, visi sutiksime ir nepainiojame šių dviejų sąvokų, kad lojalumas ir paklusnumas yra du visiškai skirtingi dalykai. Tą reikėtų tikrai atskirti.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Kaip čia apsieisi be Šiaulių paminėjimo. Gerbiama Aušrine, man smagu kreiptis į buvusią studentę, darančią tokią solidžią karjerą. Esate baigusi Šiaulių universitetą, esate pedagogė. Kaip jūs?.. Jūs šiandien minėjote, kad reikia kelti Seimo įvaizdį. Kaip jūs pritaikysite savo pedagogines žinias, įgytas universitete ir gyvenime, eidama šias pareigas? Pirmas dalykas.

Antras. Jūs esate pedagogė, tai jums, kaip galimai būsimai vienai iš Seimo vadovų, kokios mintys yra apie švietimo reformą, pertvarką? Ar viskas, jūsų nuomone, vyko gerai? Ar jūs numčiusi ką nors savo siūlyti šioje srityje, pavyzdžiui, apie universitetų pertvarką ir panašiai? Ačiū.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Stasy, už klausimus. Į pirmą klausimą atsakydama, iš tikrųjų aš labai didžiuojuosi, kad aš pasirinkau mokytojo profesiją ir sėkmingai dešimt metų iš tikrųjų dirbau mokykloje, tikrai tuo džiaugiuosi. Manau, tame darbe suprastos tokios paprastos gyvenimiškos tiesos tikrai pravertė čia, Seime, tikrai esu įpratusi išklausti ir girdėti kitą žmogų,

nes tas norėjimas dėmesio, kito girdėjimas yra tikrai labai svarbu, svarbu ir pas mus, dirbant Seime. Manau, kad tikrai bus tik į nauda, jeigu būsiu patvirtinta Seimo Pirmininko pavaduotoja.

O atsakydama į jūsų klausimą dėl švietimo reformos, manau, kad svarbiausias mūsų visų siekis yra bendras nacionalinis susitarimas, kuria kryptimi mes einame, kokie mūsų visų bendri tikslai. O dėl formų ir kaip juos pasieksime, manau, ir sutarsime ateityje, tikrai manau, ir šioje kadencijoje.

PIRMININKĖ. Klausia R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju. Džiugu, gerbiama Aušrine, matyti jus šioje tribūnoje. Manau, kad tikrai įgijote nemažai patirties per paskutinius ketverius metus dirbdama Seime ir puikiai atliksite šias pareigas, į kurias esate pasiūlyta.

Naudodamasi proga noriu paklausti jūsų nuomonės apie ekspertinį vertinimą. Praėjusiame Seime buvo tokių situacijų, kai ekspertinis vertinimas būdavo naudojamas kaip įrankis pristabdyti klausimą, kuriam kategoriškai nepritari. Valdybai kartais nesisekdavo surasti ekspertų, kurie galėtų pateikti savo nuomonę. Bet visi tikriausiai sutariame, kad įrodymais grįstas valdymas galėtų būti efektyvesnis ir tvaresnis. Noriu paklausti, kokia jūsų nuomonė apie ekspertinio vertinimo galimybes Seime, ar jos turėtų būti plečiamos, kaip nors kitaip reglamentuojamos, ar turėtų būti kokių nors naujų įrankių, kaip išgirsti ekspertinę nuomonę priimant sprendimus?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Rūta. Dėl ekspertinio vertinimo, manau, jis yra tikrai būtinas. Kiek aš girdėjau ir gerbiamos Seimo Pirmininkės pasisakymų, ir pirmojo pavaduotojo dėl ekspertinių vertinimų, tą tempą lyg ir žadama lėtinti teisėkūroje, bet pasitelkiant daugiau ekspertų, išiklausant į įvairias puses, daugiau diskutuojant. Tai toks kaip ekspertinis vertinimas tikrai privalo būti. O jeigu reikia kokių nors lankstesnių formų, mes, tikrai manau, galime diskutuoti ir ieškoti jų.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama Aušrine, iš tikrųjų jūsų organizaciniai gebėjimai, na, nekelia abejonių, teko pažinti ir matyti, susitikti, rodos, Tauragėje, ar ne?

Bet štai noriu užduoti tokį klausimą su pranešimo dalimi, kur jūs paminėjote pačioje pradžioje – pasitikėjimas Seimu. Jis iš tiesų rekordiškai smukęs ir kalbant per Lietuvos laikotarpį, ir šiaip yra paskutinėje vietoje. Galite įvardinti vieną konkretų darbą, kurį jūs padarysite, kad tas pasitikėjimas kaip nors augtų? Aš suprantu, kad čia kiekvienas mes, nuo kiekvieno mūsų priklauso, bet štai jūsų, kaip pavaduotojos, koks būtų vienas konkretus darbas?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Vytautai. Taip, jūs iš dalies ir atsakėte. Mano nuomonė ta pati, kad kiekvienas turime pradėti nuo savęs, kaip mes kalbame, elgiamės, tikrai yra labai svarbu. O konkretus darbas tiesiog turbūt daugiau apie tai šnekėtis, kalbėti. Mes per ketverius metus Etikos ir procedūrų komisijoje vis gvildendavome klausimą, kiek mūsų ši komisija yra paveiki suaugusiam žmogui. Galbūt Etikos ir procedūrų komisija, aš manau, turėtų ne tik procedūras labiau nagrinėti, bet ir patį elgesį iš etikos pusės, bet neprimetant kokio nors savo nuosprendžio, o tiesiog daugiau diskutuojant su žmogumi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama pretendentė. Jūs atsakėte į visus klausimus. Galite grįžti...

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju.

PIRMININKĖ. ...į vietą.

Dabar svarstymo stadija. Diskusijoje norėtų kalbėti du Seimo nariai. Kviečiu R. Šarnicką.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiama Seimo nariai. Aš norėčiau trumpai pasakyti apie mūsų kandidatę, bet prieš tai noriu pasakyti apie mūsų frakcijos posėdį ir pasakyti tai, kad mūsų frakcijos susirinkime buvo svarstytos kelios kandidatūros. Vieną iš kandidatūrų pasiūliau asmeniškai aš – stiprią, turinčią autoritetą, mūsų kolegę R. Baškiene. Norėčiau už tai padėkoti, už visą tą kadenciją, tačiau ji apsisprendė užleisti vietą A. Norkienei. Tad mano taip pat palaikymas atitenka A. Norkienei. Per šiuos ketverius metus teko man iš arti stebėti kolegės darbą frakcijoje ir būtent gal susidarėte vaizdą, kai ji čia prisistatė, dėl jos pačios kultūros – gebėjimo kalbėtis ir nekonfliktuoti su įvairiomis pusėmis, kurios turi kitą nuomonę. Mums Seime to labai reikia, nes, kaip ir pati kandidatė minėjo, Seimo reitingai tikrai yra ne per geriausi, tokie žmonės Seimo valdyboje tikrai nešėtų naudą mums patiems ir valstybei. Kviečiu palaikyti jos kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti kviečiu J. Jarutį.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų noriu pasidžiaugti, kad Šiaulių pedagoginio universiteto absolventė, jo absolventas ir aš esu, kandidatuoja šiandien į Seimo vicepirmininkus. Tai, kad kandidatuoja A. Norkienė, yra kaip ir įvertinimas, ir įgyvendinimas to, ką, sakykim, aš su keliais kolegomis praeitoje kadencijoje buvau užregistravęs, įstatymo projektą dėl mažiau atstovaujamos lyties didesnio įtraukimo į politiką. Tas įstatymas yra tik užregistruotas, jam nebuvo duota eiga, bet faktai rodo ką kita. Šiame Seime, jeigu neklystu, yra daugiau tos kitos mažiau atstovaujamos lyties atstovių.

Su Aušrine susipažinau lygiai prieš ketverius metus, kai 2016 metais prisiekėme Seime. Beveik ketverius metus teko dirbti ranka rankon kaip Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotojams. Ką supratau apie šitą žmogų? Aš irgi esu žemaitis, kaip ir jinai, ir galvojau, kad turiu pakankamai kantrybės iškęsti įvairius dalykus, bet pasirodo, ne. Pasirodo, jinai yra dar kantresnė. Per ketverius metus aš negirdėjau nei pakelto balso, nei nepasitenkinimo. Jinai visus tuos ketverius metus buvo tas žmogus, kuris vienijo mūsų frakciją, kuris išklausydavo kiekvieno pageidavimus, ir atėję pas ją pasitarti daugiausiai mes išeidavome daugiau ar mažiau patenkinti. Mūsų problemos būdavo išspręstos. Todėl labai tikiu, kad, nepaisant politinių, konjunktūrinių dalykų, patikimo, nepatikimo, didžiausia opozicinė frakcija turi galimybę turėti savo pavaduotoją Seimo valdyboje, ir kviečiu palaikyti mūsų kandidatės A. Norkienės kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Visi norintys kalbėti diskusijoje pasisakė. Priėmimas. Keturi – už, keturi – prieš. Už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, man teko bendrauti ir su opozicijos atstovais ir lyderiais, ir su pozicijos lyderiais visai neseniai – ir šiandien, ir anksčiau. Pagrindinė mintis čia yra labai paprasta. Žinoma, kad šis balsavimas bus tam tikras egzaminas ir tam tikras kelrodis būsimiems santykiams tarp opozicijos ir daugumos. Žinome, kad jūs nusiųsite tam tikrą signalą mums, buvusiems valdantiejiems, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai, ir tik nuo jūsų priklausos, koks tas signalas bus.

Akivaizdu, kad jokių priekaištų A. Norkienės kandidatūrai dėl asmenybės, jos savybių nėra, neegzistuoja nei viešumoje, nei bendraujant, sakykim, individualiai ir asmeniškai. Todėl čia yra tikrai geros valios, būtent dabartinės daugumos geros valios išraiška. Ar ji egzistuoja, ar vis dėlto yra vadovaujamas iš esmės keršto impulsu? Aš suprantu, kad gali būti toks žmogiškai suprantamas noras, bet iš principo aš labai tikiu, kad tie santykiai susiklostys kitokie ir mes galėsime padaryti daug svarbių sprendimų kartu. Ir mūsų balsų tikrai bus labai nemažai dėl svarbių sprendimų, mes mokame tartis, galbūt įvaizdis yra kiek kitoks, bet mes mokame tartis ir susitarę elgtis nuosekliai. (*Triukšmas salėje*) Taigi kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Prieš užsirašiusių nėra. Kalba G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš dešinės pusės neklausymo suprantu, kad jau sprendimai padaryti. Tiesiog norėčiau apeliuoti į jūsų galbūt sąžinę ir pamąstymus, kad vis dėlto daug kam iš jūsų teko dirbti su A. Norkiene. Tai tikrai yra tas žmogus, kuris ieško kompromisų, kuris eina į kompromisus ir su kuriuo galima susitarti. Taigi aš kviečiu jus dar kartą permąstyti ir balsuoti už A. Norkienę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Faktiškai visi kolegos pasisakė, čia daug kitų tekstų gal ir ne pridėsiu. Faktiškai mes visi panašiai galvojame, nes visi bendravome su ja ketverius metus ir panašiai turbūt galvojame apie tai. Žodžiu, kviečiu palaikyti jos kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, A. Norkienė yra pedagogė, ir, mano galva, tai yra labai svarbu šiai pozicijai. A. Norkienė yra savivaldybininkė, ir tai yra labai svarbu palaikant Seimo ryšį su regionais. A. Norkienė įgijo daug universalių įgūdžių dirbdama įvairiuose Seimo komitetuose, nesikratydama atsakomybės, nesikratydama iššūkių keisti kompetencijos ribas. Taip pat dirbo Etikos ir procedūrų komisijoje, kur tikrai pademonstravo savo gebėjimą sekti Seimo etikos raidę, bet kartu išlikti žmogiška. A. Norkienė yra ta kandidatė, kurią frakcija teikia vieningai, tai

yra kandidatė, kuri tiko visiems mūsų frakcijos nariams. Tai byloja apie jos būdą, taikų būdą, kompromisų ieškančią būdą.

Galiausiai prisidedu prie to, ką Tomas sakė, tai yra svarbus balsavimas projektuojant koalicijos ir opozicijos darbą. Aš labai noriu tikėti, kad tas darbas bus konstruktyvus, kad mes sutarsime ne sutarti, bet diskutuosime argumentuotai, diskutuosime pagarbiai, ir Aušrinė yra tas žmogus, kuris gali padėti tą pasiekti.

Ir paskutinis argumentas, kuris dar nebuvo paminėtas, bet projektuojant vėlgi tai, kokia galėtų būti Seimo Pirmininkės pavaduotojų konsteliacija, A. Norkienės kandidatūra yra labai svarbi, siekiant išlaikyti lyčių lygybės balansą tarp Seimo Pirmininkės pavaduotojų. Ačiū. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, nuomonės už ir prieš... už išsakytos. Pereiname prie kito klausimo.

14.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIVP-10 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas. Teikiu Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektą. Vienam iš Seimo Pirmininko pavaduotojų yra paprastai pavedama kuruoti Europos reikalų klausimą, ir siūlymas būtų būtent šiai kandidatėi paversti būti atsakingai už Europos reikalus.

Pirmiausia norėčiau atsiklausti kandidatės, gerbiama Radvilė, ar sutiktumėte kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus? Matau teigiamą ženklą. Sutinkate. Kviečiu jus į tribūną pasisakyti. Jums skiriama 15 minučių, vėliau jūsų norėtų paklausti daug Seimo narių.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Ačiū jums už pasitikėjimą ir dėkoju savo frakcijai. Tikiuosi palaikymo ir kitų kolegų, su kuriais per pastaruosius ketverius metus dirbome čia, Seime, galbūt ne visada sutapdavo nuomonės vienu ar kitu klausimu, tačiau tikrai, mano galva, stengėmės ieškoti konstruktyvių sprendimų ir labiau ieškoti to, kas jungia, ne to, kas skiria.

Pati džiaugiuosi turėjusi patirties Europos Parlamente – 2009–2014 metais buvau Europos Parlamento narė. Džiaugiuosi matydama šioje salėje šiandien drauge dirbant kolegas iš to laikotarpio. Visada maniau ir šiandien manau, kad mūsų buvimas Europos Sąjungoje, mūsų narystė yra didelė sėkmė. Nors galbūt mums ne viskas patinka, matome kažkokių taisytinų dalykų, esu tikra, kad turime gyventi ir žaisti pagal kartu sutartas taisykles. Turbūt nėra tokių, kurie manytų, jog Europos Sąjunga yra nereikalingas ar kitaip mūsų identitetą ar kokius nors kitokius dalykus varžantis dalykas. Matau tai kaip saugumo garantą, kaip gerovės garantą.

Manau, kad tiek šitie klausimai Seime, mūsų Europos reikalų komitete, tiek parlamentinis dėmuo, kalbant ne vien tik apie Europos Sąjungos struktūras ir mandatų procedūras, bet ir apie parlamentinį dėmenį, bendradarbiavimą su kitų Europos Sąjungos valstybių parlamentais, parlamentarais įvairiomis temomis, yra mūsų prioritetas, tai yra svarbi sritis. Esu pasiryžusi jos imtis, jeigu suteiksite man savo pasitikėjimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų klausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama pretendente, norėčiau jūsų paklausti. Varčiau tinklalapyje *manobalsas.lt* jūsų užpildytą anketą, kurią pildėte prieš rinkimus, ir viename iš punktų yra toks klausimas: Lietuva turėtų palaikyti Lenkiją, nepaisant Europos Sąjungos kritikos dėl demokratijos principų ir pažeidimų. Jūs esate pažymėjusi – greičiau nesutinku. Kadangi būsite atsakinga už santykius su Europos Sąjunga, taip pat ir su Lenkija, norėčiau jūsų paklausti, ar nesugadinsite santykių?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Nemanau, kad šioje salėje yra kas nors, kas norėtų sugadinti santykius su bet kuria savo kaimyne. Turbūt nereikėtų kelti klausimo tokia kryptimi. Aš manau ir esu įsitikinusi, kad Lenkija yra mūsų strateginė partnerė, kalbant apie saugumą, apie energetinį saugumą, apie karinį saugumą. Mes turime ilgą bendrą istoriją. Aš manau, kad tie santykiai turi būti grįsti įsiklausymu, pagarba, draugiškumu.

Gal mes manome, kad kai kurie dalykai, vykstantys Lenkijoje, nebūtinai mums patinka, bet vis dėlto Lenkijos žmonės sprendžia, ką jiems pasirinkti. Tačiau aš kviesčiau, jeigu manęs kas nors paklaustų, žmonės, atsakingus už politiką Lenkijoje, įsiklausyti į savo žmones ir ieškoti daugiau sutarimo, o ne atskirčių.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Laba diena. Gerbiama Radvilė, aš esu čia.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Kur? Skirtingai dabar jūs visi sėdite, kur neberandu.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Aš iš tikrųjų gal net džiaugiuosi, kad jūsų kandidatūra yra pateikta, nes vertinu jūsų, kaip buvusios europarlamentarės, darbą. Tai buvo matyti ganėtinai aiškiai, ryškiai ir su tikra pozicija.

Aš tik norėčiau paklausti dėl Astravo. Koks tolesnis kelias ir kokios matomos perspektyvos dėl galimybės kalbėtis, rasti dialogą turbūt kitu tonu? Ko gero, įtariu, tas Astravas turbūt veiks visu pajėgumu.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už jūsų gerą žodį. Manau, kad pirmiausia tai yra naujosios Vyriausybės atsakomybė, tačiau pati asmeniškai manau, kad mes, parlamentas, neatsitraukiame nuo savo pozicijų, nuo savo priimtų įstatymų ir reikalavimų. Aš tikiuosi, kad jie bus įgyvendinti ir Lietuvai pavyks pasiekti tai, ko ji siekia, kalbant apie mūsų žmonių saugumą ir ateitį.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama Radvilė, visiškai neseniai, mes prisimename, jūs buvote labai aktyvi šalininkė priversti mūsų gyventojus pasiskiepyti nuo tymų epidemijos, galvojome, kad čia tas mirtingumas bus labai didelis. Bet, atrodo, taip neįvyko. Jūs turbūt puikiai suprantate, ką reiškia žmonėms įtampa, stresinės situacijos, depresija yra to pasekmė, mes dabar kaip tik labai dažnai pjauname šį derlių. Sakykite, gal turite informacijos? Nors Seimas du kartus atmetė šį jūsų pasiūlymą, ar ir toliau jūs stengsitės priversti žmones skiepytis nuo tokių labai pavojingų ligų? Gal turite statistikos? Kaip jūs ateityje elgsitės, kai šią temą kelsime? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Dainiau, ačiū, tikrai žaviuosi jūsų nuoseklumu dėl šio klausimo. Aš manau, kad visos užkrečiamos ligos yra pavojingos. Negalima sakyti, kad čia nesvarbu, ir nuvertinti jų reikšmės. Aš manau, kad ta diskusija, kurią mes turėjome Seime ir viešojoje erdvėje, padėjo ir mūsų žmonėms, ir visuomenei priimti sprendimus, atkreipti dėmesį, kokios ligos yra, kas yra vakcinacija. Skiepijimasis, noras didinti jo apimtį – aš manau, tai pirmiausia turi būti daroma švietimo pagalba. Tačiau mes šioje salėje kalbėjome apie kitų šalių praktikas, kai galbūt nėra kito būdo, kaip kitaip išspręsti šiuos klausimus. Aš vis dėlto manau, kad imunologija yra svarbus klausimas. Aš labai tikiuosi, kad tokių protrūkių daugiau nebus. Tikiu žmonių sąmoningumu, tikiu turbūt ir medikų gebėjimu turėti dialogą su žmonėmis, aiškinant kas yra kas. Tikrai siekis yra vienas, tai yra kad visuomenė būtų sveika ir kiekvienas jaustųsi saugus joje.

PIRMININKĖ. Klausia M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš norėčiau galbūt paklausti socialinės tematikos klausimo. Kaip manytumėte, ar Seimas, kaip institucija, galėtų labiau įsitraukti į tokių galbūt probleminių grupių kaip neįgalieji arba problemų dėl neišnešiotų naujagimių turinčių asmenų šeimos?.. Aš labai džiaugiuosi, kad prieš metus mes Seimo salėje turėjome tarptautinį susitikimą, galutinį renginį būtent dėl neišnešiotų naujagimių. Atsižvelgiant ir į bendradarbiavimą su kitų šalių parlamentais, ar galvotumėte, kad mes galėtume ne tik simboliškai parodyti dėmesį temoms dėl paslaugų prieinamumo, bet ir dalyvauti kaip viena iš institucijų, formuojančių geresnę tokių paslaugų prieinamumo Lietuvos žmonėms praktiką?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Mes visi šioje salėje žinome, kad Europos Sąjunga reguliuoja tam tikrus klausimus labiau, kitus – mažiau. Yra subsidiarumo principas. Socialinė politika papuola būtent į pastarąjį lauką, kada valstybės narės pačios daugiau deda pastangų sprendžiant šiuos klausimus, tačiau parlamentinis dėmuo ir kalbėjimasis apie gerąsias praktikas kitose šalyse, įvairūs formatai yra labai reikalingi ir, aš manau, praturtinantys.

Kalbant apie padėtį negalią turinčių žmonių klausimais ar kitais jautriais socialiniais klausimais, kai kiekvienas nori jaustis visaverčiu visuomenės nariu, mes tikrai turime šalių, iš kurių galime imti pavyzdį, ne taip toli, per Baltijos jūrą ar kažkur kitur Europos Sąjungoje. Bet koks bendradarbiavimas, išiklausymas yra skatintinas ir aš manau, kad valios mums patiems čia, Lietuvoje, užteks pagerinti žmonėms sąlygas, kurių jie labai seniai jau laukia.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai džiaugiuosi, kad jauna, aktyvi moteris kandidatuoja į Seimo valdybą, ir aš tikiuosi, kad jūs į ją pateksite. Jūs tikrai turite milžiniškos patirties, buvote europarlamentarė ir Lietuvos Seime. Bet sakykite, jūsų vadovaujamo darbo patirtis yra galbūt didesnė, ne tik tie ketveri metai, kai buvote seniūno pavaduotoja?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už gerus žodžius ir klausimą. Taip susiklostė, kad mano profesinis gyvenimas susijęs su politika. Prieš tai aš aktyviai buvau įsitraukusi į jaunimo veiklą, ten turėjau vadovaujamosios patirties ir tikrai atsakomybių partijos gyvenime turėjau ne vieną, lygiai taip pat kalbant apie Europos Parlamentą, kur teko koordinuoti ir darbo grupes, ir kitus dalykus. Tai labai tikiuosi, kad ne pamaišys, o padės šios patirtys.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kasčiūnas. R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiama Radvilė, tikrai sveikinu jus kaip kandidatę, manau, kad kompetencijos tikrai atitinka Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas, į kurias esate siūloma. Aš norėčiau paklausti apie šių dienų aktualijas. Pandemija neaplenkė ir Seimo, turime keletą Seimo narių, kuriems buvo patvirtintas koronavirusas. Galbūt galėtumėte pasidalinti idėjomis, kaip kitaip galėtų būti organizuojamas Seimo darbas, kad jis nenutrūktų, galėtume efektyviai priimti sprendimus ir kartu išsaugoti vieni kitų sveikatą?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad artimiausiu metu bus pasiūlyta, turbūt ir frakcijos savo ruožtu gali tą daryti, ir valdyboje bus aptartos galimybės Statuto pakeitimų, kaip tą darbą, atsižvelgiant į išskylančius iššūkius, būtų galima organizuoti. Mes žinome, kad Europos Parlamentas perėjo išskirtinai prie nuotolinio darbo, kai kurios gyvos diskusijos vyksta. Nebūtina tai perkelti kaip tam tikrą praktiką pas mus, bet tikrai būtų galima priimti tokius sprendimus, kurie sumažintų riziką būti nuolat bendroje salėje. Šiandien, kai eisime balsuoti, irgi labai kviečiu laikytis atstumo ir pagalvoti patiems, ką galime asmeniškai padaryti, kad sumažintume riziką užsikrėsti ar kitaip rizikuoti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kaip suprantu, po jūsų išrinkimo torčiko nevalgysite, kaip kita frakcija valgė, ar ne?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Deja, atidėsime geresniems laikams.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Iš tiesų aš tai labai džiaugiuosi, kad, Radvilė, jūsų kandidatūra yra teikiama, bet turiu vieną tokią klausimą. Aš prieš dvi savaites iš naujosios išrinktos daugumos trijų atstovių išgirdau tokią poziciją, kad Seimo pirmininkų skaičius bus šeši, tikrai ne septyni ir skaičiaus nedidins, toks, koks yra. Dabar su jūsų teikimu, gal galite atsakyti, ar jūs būsite ta septinta pavaduotoja, nes pagal Seimo statuto 44 straipsnio (...) dalį ir 24 straipsnio 2 dalį yra septyni pavaduotojai, o Seimo Pirmininkas išimtinę teisę turi skirti ir siūlyti, kas bus Europos reikalų komiteto pirmininku. Jeigu mes šiandien jus išrenkame, tai jūs automatiškai tampate Europos reikalų komiteto pirmininke. Tai nei A. Ažubaliui, nei, kaip sakant, Ž. Pavilioniui šansų būti pirmininku kaip ir nebebus. Ar teisingai suprantu, vis dėlto šeši pavaduotojai, jūs esate ta šešta ir būsite Europos reikalų komiteto pirmininke? Iš tikrųjų aš ir džiaugčiausi, kad jūs ir būtumėte ten, nes aš pats ketinu eiti į Europos reikalų komitetą.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Labai malonu, gerbiamas kolega, tikiuosi, darbuosimės drauge. Jūs iš esmės gal pats ir atsakėte į savo klausimą, kad tokia praktika yra, kad vienas iš Seimo Pirmininko pavaduotojų taip pat kuruoja europinius klausimus. Natūralu, kad tas kuravimas turbūt pasireiškia per vadovavimą Europos reikalų komitetui. O dėl skaičiaus, tai turbūt klausimas ne man, aš tikrai neskaičiavau, kelinta ar kuri čia būčiau pavaduotoja, tai, tikiuosi, Seimui pavyks susitarti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama kandidate. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra.

Priėmimas. Motyvai už, prieš. Už kalbės Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Pritariu Radvilės kandidatūrai ir manau, kad savo kompetencija, dar būdama Europos Parlamento nare, savo aktyvumu, reikalo žinojimu nustebino visus profesionalus. Puikiai atsimenu jos kovą su „Nord Stream“. Tikrai prašyčiau balsuoti už jauną ir jungiantį profesionalų žmogų visus kolegas. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už norėtų kalbėti T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai malonu kalbėti už valdančiosios koalicijos atstovus. Naujas amplua. Tikrai džiaugiuosi Radvilės kandidatūra. Žinau, kad ji domisi tais dalykais, kurie yra man asmeniškai svarbūs, ir aplinkosauga, perskaičiau jos biografiją, ten labai nemažai iniciatyvų, susijusių su menu, su žaliaja politika. Tikrai labai džiaugiuosi šia kandidatūra ir raginu ir mūsų, ir opozicijos, atstovus balsuoti už Radvilės kandidatūrą. Tikiuosi, kad jos dėka Seime bus galima judinti tokius gana dažnai užmirštamus klausimus, pavyzdžiui, suaugusiųjų švietimo plėtrą. Mes turime pakankamai blogus rodiklius Lietuvoje ir turime susitelkti ir įdėti daugiau pastangų į šio reiškinių plėtrą. Žinau, kad Radvilė domisi ta tema, man irgi ji yra labai artima. Tikiuosi prasmingo bendradarbiavimo.

PIRMININKĖ. Už kalbės M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū už suteiktą žodį. Nors esu naujokas aktyvioje politikoje, bet R. Morkūnaitė-Mikulėnienę pažįstu jau devynerius metus. Tuo metu Radvilė buvo Europos Parlamento narė. Vykome kartą į ES konferenciją Narvoje, Estijoje. Dar tada susidariau įspūdį, kuris išliko iki šiol. Radvilė yra profesionali, santūri, žmogiška, savo nuomonę ginanti naujos kartos politikė, linkusi kalbėtis ir priimti sprendimus kultūringai diskutuodama. Ja pasitikiu ir kviečiu palaikyti Radvilės kandidatūrą. Stiprių, kompetentingų moterų vadovų pozicijose šią kadenciją tikrai nebus per daug. Tai reikalingas kontrastas tam, ką matėme pastaruosius ketverius metus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalbės E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, turiu pasidžiaugti, kad iš tikrųjų tie žmonės, kurie Baltijos kelyje stovėjo turėdami ketverius metukus, šiuo metu jau eina į tokius atsakingus postus, tačiau tai tik parodo, kad jauni žmonės Lietuvoje turi perspektyvų ir politikoje. Tikrai kviečiu pasitikėti, nes tie žmonės, kurieėjo per jaunųjų organizacijas – jaunųjų konservatorių arba kitas organizacijas, iš tikrųjų turi turėti savo tam tikras pozicijas jau šiuo metu nepriklausomoje Lietuvoje.

Džiaugiuosi, kad iš tikrųjų patyrę žmonės, išbandę ir Europos Parlamento kėdes, ir įvairių organizacijų, taip pat dirbę aplinkosaugos srityje kariaujant prieš negeroves Baltijos jūroje, šiuo metu ateina ir užima atsakingas pozicijas. Kviečiu palaikyti ir ypač džiaugiuosi, kad ir valstiečiai ir žalieji žada pritarti, nes iš tikrųjų, manau, tie žodžiai, kurie buvo išsakyti čia, virs realybės balsais. Ačiū. Siūlau palaikyti Radvilės kandidatūrą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai už išsakyti.

15.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-11 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas. Skelbiu nutarimą „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“. Norėčiau atsiklausti gerbiamo Pauliaus, ar sutinkate kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuomet kviečiu jus į tribūną kalbėti. Turite 15 minučių pasisakyti. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Niekada tiek daug minučių neturėjau. Ačiū jums, gerbiama Seimo Pirmininke Viktorija. Be galo džiaugiuosi, kad būtent jūs teikiate mane į šias atsakingas pareigas Seime, nes manau, kad sunkiu metu Lietuvai iš tiesų reikia jūsų žmogiškų savybių, jūsų išminties, jūsų gebėjimo kalbėtis ir telkti. Taip pat dėkoju savo frakcijai,

kad vieningai mane palaikė, tai mano bendražygiai, su kuriais perėjome ugnį ir vandenį. Ačiū jums už pasitikėjimą ir palaikymą.

Taip pat džiaugiuosi ir tuo, kad esu siūlomas į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas šiame Seime. Iš tiesų apsidairęs aš matau tikrai labai daug žmonių, pasiruošusių dirbti tėvynės Lietuvai. Manau, kad kiekvienam galėčiau ištiesti ranką paspausti arba šiais laikais „duoti žaibą“, pažiūrėti į akis, pakalbėti nuoširdžiai. Manau, kad mūsų parlamente vis dar trūksta kalbėjimosi ir susikalbėjimo. Bet aš tikiu, kad mes galime ir, ko gero, privalome būti vieninga komanda, nes Lietuvą yra užgriuvęs tikrai sunkus metas.

Ko gero, kalbėti apie pandemijos iššūkį darosi jau gana banalu, tačiau šis iššūkis yra tikrai nemenkas. Aš pats ir mano šeima jau susidūrė su koronos iššūkiu. Aš tikiu, kad jau pavyko viską įveikti, bet supratau, kaip tai yra rimta.

Kitas aspektas, kad dėl šios pandemijos mes turime nemažai problemų visose kitose srityse, ne tik sveikatos ir ne tik ekonomikos. Bet ir ekonomikos mes galimai turėsime rimtesnių problemų. Pirmąją bangą kažkaip išgyvenome, išsilaižėme žaizdas, tačiau užklupus antrajai bangai mes, ko gero, nežinome, kas bus rytoj, ir tos prognozės jau nėra tokios džiuginančios.

Yra ir dar vienas aspektas, kad Lietuva pastaruoju metu išgyveno ištisą periodą tokių pauzės paspaudimų. Užgriuvo pirma pandemijos banga, buvo vasara, buvo rinkimai. Užgriuvo antra banga, dabar yra vadinamasis tarpuvaldis, kai iš tiesų yra tam tikras nežinomybės periodas, dėliojamės parlamentą, bus tvirtinama Vyriausybė. Ir visu šiuo laikotarpiu nemažai svarbių klausimų mes vis paspausdavome pauzę. Aš pats dirbau Aplinkos apsaugos komitete, tiesiog iš praktikos galiu pasakyti, kad tų klausimų yra susikaupę be galo daug, kai mes sakydavome, na, ne šiandien, palaukime, gal išeisime iš karantino, palaukime, gal baigsis rinkimai, ateis nauja valdžia, sudėliosime.

Visose srityse yra susikaupusių problemų, todėl aš iš tikrųjų ne kritikuodamas, bet dėkodamas buvusiai Vyriausybei, na, kuri vis dar eina savo pareigas, ir buvusiai valdančiajai koalicijai, tikiu, kad tikrai buvo siekiama Lietuvai gero, nuveikti tuos darbus. Ne viskas, aišku, iš karto pavyksta, bet turiu pažymėti, kad ateinančiai Vyriausybei ir ateinančiai valdžiai teks dirbti visiškai kitokiu režimu, todėl aš kviečiu susitelkti. Tikiu, kad mano patirtis (jau ketvirta kadencija, apie 20 metų politikoje) irgi galėtų prisidėti, būnant Seimo vadovybėje, prie bendro konstruktyvaus darbo.

Laukdamas jūsų klausimų, laikiu jūsų palaikymo ir dar kartą dėkoju gerbiamai Pirmininkei už pasiūlymą ir už suteiktą žodį.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Pauliau. Jūsų norėtų klausiti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, iš tikrųjų noriu pasidžiaugti, kad krikščionys demokratai įgauna vis daugiau jėgos šiame Seime. Aš manau, kad jūs labai pelnytai užimsite šią poziciją ir garbingai atstovausite. Todėl jūsų kaip krikščionio demokrato norėčiau paklausti, kokie, jūsų požiūriu, pirmieji darbai, kuriuos reikėtų padaryti Seime?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Pirmieji darbai, kuriuos reikėtų ne tik Seime, bet apskritai valstybėje, Lietuvoje padaryti, na, tikrai ne kaip krikščionis demokratas, bet tiesiog kaip žmogus pasakysiu, yra akivaizdūs. Mes tiesiog už lango turime, ir ne tik už lango, jau ir Seime yra įsimetęs baisusis virusas. Mes turime kuo greičiau imtis visų įmanomų priemonių, sudėti visus įmanomus saugiklius. Kontekstas yra ir biudžeto persvarstymas. Na, nepykite, bet nauja valdžia, ko gero, ji šiek tiek persvarstys, ir ne tik todėl, kad tai jūsų biudžetas, o ne mūsų, o todėl, kad kiekvieną dieną keičiasi prognozės. Mes turime pergaltoti, matyt, ir DNR planą, mes turime pergaltoti visiškai naujame kontekste visą turbūt savo politiką, kiek sričių toliau yra neprižiūretos. Kaip aš minėjau, švietimas, ar kas sprendžiama per visą šį laikotarpį, ta pati sveikatos apsauga, kuri tiesiog dirba perkrovimo režimu. Energetika, mes turime Astravo su sproginėjančiais transformatoriais grėsmę ir, ko gero, patys už tai susimokame, kas baisiausia. Darbai yra tiesiog strateginiai, jie turi būti sprendžiami čia ir dabar, kuo greičiau. Aš linkiu mums visiems susidėlioti visas pozicijas ir konstruktyviai imtis darbų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Puiku, kad kalbate apie DNR planą, apie tuos kitus testinius darbus. Man jūsų stuburas labai patinka dėl aplinkosaugos, mačiau tai visą kadenciją. Mane jaudina

tokie dalykai: dėl Punios šilo, Žuvinto rezervato, miškų kirtimo Lietuvoje. Būdamas vicepirmininku ar neatitolsite nuo šitos srities? Tikiu, kad tikrai ne, bet patvirtinkite. Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui. Aš noriu netgi pasidžiaugti, kalbant apskritai apie mūsų frakcijos darbą ir įdirbį šioje srityje, šioje naujoje kadencijoje mes turėjome netgi didelę konkurenciją – aplinkos sritį. Tai rodo, kad yra Seime naujų žmonių, aš džiaugiuosi, štai ir J. Urbanavičius, profesionalus miškininkas, prisijungė, kiti kolegos, kurie tikrai nori skirti dėmesio šiai sričiai. Aš pats esu partijos kareivis, dirbsiu ten, kur mane paskirs partija, frakcija, valdančioji koalicija, visas Seimas, į tas pareigas, tą komitetą, kur būsiu paskirtas, ten ir dirbsiu. Bet mano dėmesys šiems svarbiems klausimams tikrai niekada neišnyks, su mano pozicija jūs per ketverius metus, matyt, kažkiek susipažinote. Dėkui jums už klausimą ir palaikymą.

PIRMININKĖ. Klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju. 2007 metais Europos Žmogaus Teisių Teismas yra priėmęs sprendimą byloje L. prieš Lietuvą, kurioje pripažino, kad Lietuvoje nesureguliuota lyties keitimo procedūra prieštarauja Europos žmogaus teisių konvencijai. 2017 metais jūs ir kitų 30 Seimo narių grupė užregistravote įstatymo projektą, kuriuo apskritai siūlote uždrausti tokią procedūrą Lietuvoje, tokiu būdu ignoruodami ne tik tarptautinių teismų, bet ir nacionalinių teismų praktiką. Aš gal jūsų neprašysiu konkrečiai pakomentuoti šios situacijos, nes tai yra tikriausiai vienas iš vertybinių klausimų, kuriais mes diskutuosime šitoje kadencijoje. Tačiau klausimas gal būtų šiek tiek platesnis. Kokia jūsų, kaip galimo kandidato į Seimo Pirmininkus, pozicija teisės viršenybės klausimu ir ką jūs asmeniškai darysite, kad šitas principas būtų efektyviai įgyvendinamas Lietuvos Respublikoje? Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Į Seimo Pirmininko pavaduotojus, turbūt turėjote omeny. Iš tiesų čia galima išskirti keletą dimensijų. Kaip aš jums jau esu minėjęs ir susitikime frakcijoje, kaip žmogus aš turiu savo asmeninę nuomonę, kompromisų su savo sąžine tikrai neketinu daryti, bet lygiai taip pat aš esu komandos žmogus, visada juo buvau, visada vertinau frakcijos poziciją, kaip mes frakcijoje priimame sprendimus. Paprastai būna net ir privalomi balsavimai, tada jau niekur nedingsi, negali prieštarauti frakcijos valiai, gali nebent tiesiog pasitraukti iš tos diskusijos. Lygiai taip pat vertinu ir koalicijos sutarimus. Esu kaip žmogus lygiai taip pat labai atviras diskutuoti, linkęs išgylinti į klausimus. Man tikrai rūpi kiekvienas žmogus, kiekviena interesų grupė, kad jai būtų atstovaujama šiame parlamente, ir stengsimės, matyt, atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, iš tiesų norėčiau pasidžiaugti jūsų kandidatavimu į Seimo vicepirmininkus, nes pažįstu jus jau pakankamai ilgą laiką tarpą, rodos, trečią kadenciją. Visada teko stebėtis jūsų nuomonės tvirtumu, charakterio tvirtumu ir, kas svarbiausia, nebijojimu tą nuomonę reikšti. Bet mano nuomonė, kad tokie žmonės, su tokiomis savybėmis turėtų būti, esant galimybei, teikiami ne tik į Seimo vicepirmininkus, bet į Vyriausybės sudėtį. Ar tai, kad šiandien matau jus šioje tribūnoje, reiškia, kad ministru bent jau šios kadencijos Vyriausybėje jūs nebūsime, nepretenduojate būti? Galbūt galėtumėte pasakyti, kodėl taip nutiko, nes mes tikrai nuoširdžiai tikėjome, kad jus pamatyti bent kurios nors iš ministerijų vadovaujamose pozicijose?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai dėkui, gerbiamas Andriau. Aš irgi labai džiaugiuosi mūsų ilgamete patirtimi ir bendradarbiavimu. Kaip suprantu, jūsų šis nuoširdus lūkestis matyti mane Vyriausybėje, kai, ko gero, jūs imsitės Vyriausybės vadovo pozicijos, tai man siūlysite kurią nors ministeriją. Aš iš anksto esu labai dėkingas.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pretendentė, būsiu atviras ir tiesus. Jūsų biografija, jūsų darbai rodo aiškią jūsų vertybinę skalę: tautiškumas, požiūris į tradicijas, į tautiškumą, į šeimą ir taip toliau. Ir jūs dirbsite kartu su koalicijos partneriais, kurie yra daug liberalesnių pažiūrų, ir šiandien vos neužsimezgė pirmasis, matyt, konfliktas tarp jūsų. Kaip jūs spręsite tas tokias problemas, dualistinius konfliktus, kai reiks jums vadovauti Seimo posėdžiui? Ar jūs tiesiog stengsitės išvengti tą dieną vadovauti Seimo posėdžiui, ar jūs kitą kelią pasirinksite? Man tas truputį kelia nerimo. Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Džiaugiuosi, kad jums rūpi. Vadovaujant Seimo posėdžiams pagal Statutą šiaip jau pirmininkas net ir negali daryti įtakos turiniui, agituoti vienaip ar kitaip. Jis tiesiog yra tam tikras posėdžio moderatorius. Manau, čia nekyla jokių problemų.

O vėlgi dėl jūsų suformulavimo, kad tarsi išplieskė koks nors konfliktas, tai kaip tik norėčiau paprieštarauti. Esu atviras diskusijai. Diskusija dėl turinio gali būti. Ji gali būti ir karšta, bet tai būtent neturėtų niekada peraugti į tarpasmeninį konfliktą kaip žmonių vienu su kitais. Tai šito principo aš visada stengiausi laikytis ir manau, kad gali pavykti galbūt.

PIRMININKĖ. Klausia kolega D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Pauliau, iš tiesų mes puikiai žinome jūsų krikščioniškas pažiūras. Tęsdamas savo kolegės klausimą noriu štai ko paklausti. Mes esame girdėję, kad ne viena pasaulio šalis, taip pat ir Europos, pakeitė savo pažiūras ir priėmė tokius kontroversiškus klausimus, įteisino, sakysime, partnerystę, kai kur netgi šeimą netradicinę. Gal jūs studijavote tų šalių patirtį? Gal verta apie tai kalbėti iš anksto, paruošti žmones? Gal mes ko nors nežinome, gal kažkur mes esame paklydę tarp to globalizmo ir to mūsų tautiškumo? Čia gi kalbama apie pačius rimčiausius valstybės pamatus, apie Konstituciją, apie pažiūras. Tai galbūt pradėkime dabar apie tai diskutuoti ir šnekėti, kad nebūtų taip, kad mes iš vakaro sužinosime, kad tema bus rytoj. Ačiū. Jums sėkmės.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Man atrodo, kad mes jau kuris laikas diskutuojame, šie klausimai būdavo. Aš ir pats dalyvaudavau diskusijose ir ankstesnėse kadencijose. Įvairūs, kaip jūs pats pavadinate, vertybiniai klausimai. Jie, matyt, iškilis ir šioje kadencijoje, žmonės yra išrinkti į Seimą, Seimo nariai. Jie turi visą valią teikti projektus, organizuoti diskusijas. Ir ką aš jau ne kartą kartoju, aš esu pasiruošęs diskutuoti, pasiruošęs išklausti visas nuomones, o mano poziciją jūs žinote.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas Pauliau, palaikau jūsų kandidatūrą. Mano klausimas yra, nežinau, gal aš neišgirdau iki galo, kaip jūs, ar jūs ketinate tęsti savo svarbius pradėtus darbus aplinkosaugoje? Man labai patiko jūsų principinė laikysena, kai mes svarstėme ir miškų politikos klausimus, tikrai rodėte norą bendradarbiauti ir su žaliosios politikos šalininkais. Pats esate, man atrodo, ne kartą deklaravęs savo ganėtinai tvirtas pažiūras būtent šiais klausimais. Ar kaip Seimo vicepirmininkas ketinate tęsti šių klausimų kuravimą ir galbūt prisidėsite prie pagaliau to kompromiso ir to ilgalaikės strategijos sukūrimo dėl miškų?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Tai yra kaip tik vienas iš tų klausimų, kuriuos aš turėjau mintyje sakydamas, kad būtent Aplinkos apsaugos komitete mes atidėjome. Tai susitarimas dėl miškų tam tikro apibrėžimo netgi, dėl kirtimų įvairiose teritorijose. Buvo tas klausimas atidėtas, nes svarstymas buvo nukritęs prieš pat rinkimus, ir galbūt natūralu, kad atidėjome, nes ateis nauja valdžia, naujas komitetas, naujas ministras, ir kam paskui vėl grįžti ir taisyti klaidas, kurių galbūt paskubomis būta rinkimų išvakarėse. Na, rinkimų išvakarėse galbūt apskritai negerai principinius klausimus svarstyti, nes būna daug populizmo, galbūt bandymo savo rinkėjus kaip nors angažuoti, tad buvo sutarta, kad atidėsime.

Man neabejotinai tie klausimai rūpi ir rūpės – ne tik aplinkos, bet ir energetikos klausimai, atsinaujinančių išteklių, aš manau, kad tam tikras Lietuvos gyvybinis iššūkis yra turėti sutvarkytą energetiką. Ir tai – ne tik Astravo grėsmė, čia yra grėsmė, bet mes turime ir savo plakančią širdutę turėti, turime pakankamą generaciją turėti, turime turėti saugumą, norėdami galutinai išspręsti, nukirpti tuos laidus su Baltarusija.

Tie darbai yra tokie megatoniniai, bet, aš manau, kartu surėmę pečius su Vyriausybe ir su opozicija, aš neabejoju, mes tai ir darysime. Man atrodo, kad šiais klausimais šiame Seime tikrai buvo sutarimas tarp pozicijos ir opozicijos daugeliu aspektų, ir tikiu, kad tai išliks.

PIRMININKĖ. Klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas Pauliau, akivaizdu, kad iš klausimų turinio galima spręsti, kad turite labai stiprų vertybių pamatą, ir tie klausimai kartojasi. Tačiau vis dėlto akivaizdu, kad kaip krikdemui, krikščioniškojo pamato žmogui, bus dilemų, ypač turint omenyje jūsų koalicijos partnerių darbotvarkę ir visa kita. Bet kuriuo atveju jūs esate vertybių žmogus, aš galiu kai kuriais klausimais nesutarti, bet tikrai mano balsą garantuotai turite.

Jeigu vis dėlto atsitiktų taip, taip, aišku, hipotetinė situacija, kad Seimas pasidalija į dvi lygias dalis – 70 ir 70, ir jūsų balsas lemia Partnerystės įstatymo klausimą, kaip balsuotumėte? Aš įsivaizduoju, kad pagal savo sąžinę, bet vis dėlto koks tai būtų sprendimas?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Na, čia yra klausimas, į kurį turbūt ir popiežius Pranciškus davė tam tikrą atsakymą, kad mes turime ieškoti teisinių formų užtikrinti tų žmonių, nepriklausomai nuo jų seksualinės orientacijos, teises. Tai tų formų mes parlamente, aš manau, ieškosime visi kartu ir tokių dilemų... aš nemanau, kad čia yra kažkokia dilema, aš balsuosiu pagal savo supratimą, pagal savo sąžinę, pagal sutarimą – taip, kaip aš esu tai ir pasakęs.

PIRMININKĖ. Klausia E. Zingeris. Gerbiamas Emanueli, kortelė.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs lyg ir jaunas, bet daugybę metų dirbate Seime ir turite pakankamai patirties, kaip įtaigiai suvienyti įvairias politines nuomones, tai jūs dabar ir pademonstravote atsakydamas į gana kietą klausimą. Todėl dėl jūsų didelės patirties aš turiu klausimų dėl *nuėmimo*, kada reikia konsensuso, porą žodžių apie tai. Aš iš esmės iš širdies remiu jūsų kandidatūrą. Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ačiū už komplimentą. Jūs irgi iš pažiūros jaunas žmogus, labai ačiū. Manau, kad kiekviena situacija reikalauja turbūt kito priėjimo, bet, mano supratimu, pagrindinė dimensija, kuri padeda išspręsti visus konfliktus, yra žmoniškumas. Matyti ne daiktus, ne objektus, ne pastatą. Seimas nėra pastatas, mes esame visi žmonės, matyti žmones ir bandyti išgirsti kiekvieną – tai yra receptas.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pretendente, aš iš tikrųjų irgi manau, kad jūs esate patyręs Seimo narys ir tikrai žmonių su vertybėmis politikoje, sakysime, reikėtų daugiau. Mano klausimas susijęs su pandemijos iššūkiu, apie kurį jūs kalbėjote. Štai šis Seimas, nors ir praėjęs Seimas, ir dauguma praėjusių, taip nusišalino nuo pandemijos valdymo, atidavė kelis milijardus eurų valdyti Vyriausybei ten keliems žmonėms ir pasitraukė iš pradžių į karantiną, o po to grįžo, bet vis tiek tų milijardų nebevaldo.

Mano klausimas jums. Ar, jūsų nuomone, Seimas turėtų vis dėlto grįžti prie realaus pandemijos valdymo, įsitraukti į DNR planą, galbūt jį intensyviau, tai yra išsamiau svarstyti, duoti tam tikras kryptis Vyriausybei? Aišku, ir tvirtinti biudžetą Seime, nes pinigai iš tiesų labai dideli ir atsakomybė didelė.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Čia iš tikrųjų gana taiklus ir rimtas klausimas. Man pačiam kilo tokių abejonių, kaip čia dabar su tuo Seimu, kai užklupo pirma banga. Tarsi norėjosi, kad mes galbūt daugiau prisidėtume. Iš tikrųjų nuoširdžiai, žmogiškai norėjosi labiau dalyvauti tą procesą suvaldant. Gal aš realizavau save tuo metu kaip šaulys tiesiog savanoriaudamas ir prisidėdamas prie tos pandemijos suvaldymo. Bet, man atrodo, čia atsakymas yra gana paprastas, išplaukiantis iš mūsų sąrangos, Statuto ir techninių galimybių. Ir dabar mes, susirgus vienam Seimo nariui, staiga siūlome gal atidėti visus posėdžius, nes mes neradome būdo nuotoliniam darbui, ypač pirmosios bangos metu. Vyriausybė gali pasirinkti įvairias formas, jinais nėra taip išprausta į rėmus. Juolab operatyvinė operacijų valdymo komisija, kuri gali įvairiomis formomis dirbti. Seimas, taip, aš pritarsiu, kad buvo paėmęs tokią keistą pauzę. Taip, jautėme, kad nedalyvaujame pirmose gretose, bet vėliau, man atrodo, mes priėmėme nemažai svarbių sprendimų, susijusių su pandemijos valdymu. Tik galbūt mes nepadarėme, aš vis dar tikiuosi, kad su nauja vadovybe, jeigu čia būtume patvirtinti, vis tikrai atrasime tą būdą, jį per vasarą galėjome atrasti, o kaip vis tikrai skubiu atveju spręsti ir priimti sprendimus, ne tik diskutuoti nuotoliniu būdu.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pretendente, jūs atsakėte į visus klausimus.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Svarstymo stadija. Diskutuoti yra užsirašęs P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Gerbiama Pirmininke, galvojau nekalbėti, bet vis tiek, žiūriu, formuojama nauja Seimo valdžia. Nė vienos institucijos be valdžios nebūna. Čia V. Bakas išsakė labai nemažai kritikos Liberalų frakcijai, kad teisiarnos frakcijos narys Seimo Pirmininku negali būti. Bet ar šiandien yra žmonių be kaltės?

Imkime Konservatorių partiją – paskelbta teroristine organizacija. Irgi tai yra labai didelė dėmė. Prisiminkime ir A. Valinsko laikus, kai jį išrinko Seimo Pirmininku, o paskui A. Valinsko partiją suskaldė, jį apkaltino, kad jis vadovavo Kauno „Daktarų“ gaujai ir išmetė iš Seimo Pirmininkų. O dabar A. Valinskas paaukojo savo sūnų Konservatorių frakcijai, kad jis galėtų ramiai dirbti LRT televizijoje. Taigi matome tuos visus dalykus ir tą tokią situaciją.

Žinote, ko aš labiausiai pasigendū? Šitaip gerai dirbo buvęs Seimo Pirmininkas V. Pranckietis, taip jį palaikė opozicija – tiesiog keturiomis, už jį kariavo. Kur jis dabar? Ko jūs jį taip nurašėte? Net Seimo Pirmininko pavaduotoju nepasiūlė. Ką jis tokio blogo padarė? Ar jau taip spėjo prisidirbti per tą laiką, kad jūs jį visai pamiršote? Net nėra dabar salėje. Ar pandemija, ar kas jam, nežinau. Tą žmogų, kuris jau tiko jums, opozicijai, būdamas Seimo Pirmininku, jūs būkite garbingesni, vyrai, reikėtų šitą žmogų pagerbti. Tikrai bent jau Seimo Pirmininko pirmuoju pavaduotoju padaryti, jeigu netiko Seimo Pirmininku. Šitokia patirtis. Matote, kas yra.

Dabar noriu pažiūrėti į valstiečius. Man tikrai bus labai įdomu, jeigu konservatoriai (jie, žinote, ir šachmatais gal ne tik Pirmininkė gerai žaidžia, bet ir G. Landsbergis, ir jo senelis) ims susitarę ir nepatvirtins dabar valstiečių kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojus. O taip buvo paploninti balseliai, taip jau gyrė V. Čmilytė, taip jūs ją gyrėte. 120 ar kiek tų balsų gavo V. Čmilytė. Ir kas tada? Reikia visada turėti savo poziciją. Dėl jokio posto, dėl jokios kėdės, kad tu ją gautum, nereikia pataikauti ir padlaižiauti.

Reikia būti visada garbingiems. Kas tas Seimo Pirmininko pavaduotojas? Čia didžiulė garbė? Galima dirbti opozicijoje ir be Seimo Pirmininko pavaduotojo. Aš sakyčiau, vyrai, išlikime, kaip sako, garbingi. Ir, vyrai, už Lietuvą! (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Diskutuoti daugiau užsirašiusių nėra. E. Gentvilas norėtų kalbėti. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Aš tikrai nenoriu reaguoti į Petro kalbos turinį, tačiau į vieną juridinį netikslumą privalau reaguoti. Petrai, Seimo Liberalų sąjūdžio frakcija nėra teisiama, nereikia kalbėti netiesos. Patyręs esi politikas, turi atskirti, kas yra frakcija, kas ne frakcija. Frakcija nėra teisiama.

PIRMININKĖ. Priėmimo stadija. Motyvai už ir prieš. Už užsirašęs kalbėti G. Surplys. Prašau, Giedriau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Keista, kad opozicija kalba už. Daugiau nematau norinčių kalbėti, bet norėčiau irgi pradėti nuo replikos ponui Petrui. Žinote, čia labai daug apie šachmatų prisiklausėme per keletą dienų, tai aš noriu dar pasakyti, kad yra toks V. Nabokovo kūrinys „Lužino gynyba“, kur aiškiai parodo, kas būna, kai per daug tų šachmatų būna. Tiesiog gal jau atskirkime, kad čia yra politika, ten buvo šachmatai.

Kalbant apie P. Saudargą, tikrai aš jį pažįstu gana seniai, tas jau buvo akcentuota, bet norėčiau tiesiog pakartoti, aš džiaugiuosi, kad į Seimo Pirmininko pavaduotojus kandidatuoja žmogus su aiškiu vertybiniu stuburu, tradiciniu vertybiniu, sakykim taip, ir CV, ir pojūčiu. Tai yra ryžtingas politikas, ką jis irgi pademonstravo savo šios dienos kalboje.

Du dalykai, kuriuos norėčiau dar akcentuoti. Tikrai Paulių pažįstu labai labai seniai, kaip ir R. Morkūnaite-Mikulėnienę, ir abu jie mane visą laiką žavėjo tuo, kad jų labai platus yra kūrybiškos politikos potencialas. Aš tikiu, kad jeigu jiedu taps pavaduotojais, mes tikrai Seimo darbe pamatysime daugiau kūrybiškos politikos, ir tai, mano galva, bus šiam Seimui laimėjimas.

Aišku, ir paskutinis dalykas – tiek Paulius, tiek Radvilė turi puikų humoro jausmą, kas, man atrodo, irgi pravers šiame Seimo darbe. Raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Už, atsiprašau, prieš kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš nenoriu prieš gerbiamą P. Saudargą kalbėti, pažinojau jo tėvą, pažįstu jį ir tikrai tegul žmogus įrodo savo darbais, manau, kad jis sugebės šitas pareigas eiti, bet noriu E. Gentvilui atsakyti. Frakcija – tai tik partijos padalinys. Tai mažas tas skirtumas, vis tiek teisiama.

PIRMININKĖ. Už kalba A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiama kolegė, tikrai norėčiau agituoti už P. Saudargą. Tikrai manau, kad šis žmogus yra vertas būti Seimo Pirmininko pavaduotoju. Kviečiu visus palaikyti ir balsuoti aktyviai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kalba J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Aš taip pat, laba diena, norėjau labai nuoširdžiai tikrai palaikyti P. Saudargo kandidatūrą. Tai – tvirtas, atsakingas žmogus, mes daug kartu su juo esame darbų nuveikę, ne tik aplinkosaugos, bet ir Lietuvos istorijos atminties, važiuojame kartu į Sibirą, tai – patriotas. Tikrai ačiū ir palaikysime.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-12 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, motyvai už ir prieš išsakyti. Pereiname prie darbotvarkės 1-7 klausimo – teikiu nutarimą „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“. Pirmiausia norėčiau atsiklausti kandidato, ar sutinkate kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

V. MITALAS (LF). Gerbiamoji Pirmininke, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuomet kviečiu jus į tribūną, pasisakyti turite iki 15 minučių. Žodis jums.

V. MITALAS (LF). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, dėkoju už išreikštą pasitikėjimą ir suteiktą galimybę man kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Tai yra pirmas kartas, kai kalbu iš šios tribūnos, todėl ir jausmas yra gana ypatingas.

Pradėsiu nuo to, kad kiekvienas iš mūsų į šitą salę atsinešame tam tikrą dalį Lietuvos žmonių pasitikėjimo, tam tikrą dalį jų norų ir vilčių. Ir visa tai įpareigoja. Įpareigoja visų pirma atstovauti kaip įmanoma geriau tiems, kurie mumis patikėjo. Patikėjo, kad mūsų darbas bus vedamas sąžinės, nuoširdumo ir tiesos sakymo, patikėjo, kad savo protą panaudosime tam, kad jų norus ir viltis įprasmintume konkrečiais darbais, kuriuos mūsų išmonė, gebėjimas pasverti argumentus ir pasirinkti vieną iš kelių gali atnešti Lietuvai. Patikėjo, kad savo laiką išnaudosime prasmingai, nes jo labai nedaug, o svarbių valstybei klausimų tikrai yra didžiulis pulkas.

Jaučiuosi, kad tokie ir panašūs Lietuvos žmonių lūkesčiai asmeniškai man nesuteikia nei kokių nors garbės antpečių, nei sparnų. Priešingai – jie stipriai įpareigoja ir padaro atsakingą už daugelį žmonių. Esu tikras, kad taip jaučiuosi ne vienas, tai iš tikrųjų ta esminė ir stipriausia jungiančioji, kuri jungia mus kaip Seimą.

Pažvelgę į Lietuvos nueitą kelią po nepriklausomybės atkūrimo, mes tikrai turime daug kuo pasididžiuoti ir pasidžiaugti. Mūsų mokslininkai ir mokytojai, verslininkai ir tarnautojai, kūrėjai ir gamintojai sukūrė tokią stiprią ir daug galinčią Lietuvą, kurią pamatę daugybė šios dienos nesulaukusių žmonių tikriausiai nepatikėtų savo akimis. Dėl šių sparčių pokyčių kartais, deja, mes matome, kad Seimas pagal tą į priekį einančią visuomenę nespėja. Puikūs Lietuvos žmonės kartais sugeba parodyti iniciatyvą daug greičiau ir efektyviau negu Seimas.

Aš manau, kad mes visi dėl to turime atsakomybę parodyti kitoki pavyzdį, dirbti kokybiškiau ir būti tikslesniu tos visuomenės atspindžiu, būti vieta, kurioje sutelkta daug proto ir išminties, būti ta vieta, kurioje mes diktuojame, ne tik vejamės Lietuvos ir pasaulio realijas, veikiamo proaktyviai, ne tik reaktyviai. Tam, kad taip atsitiktų, reikia dar gerą kelio gabalą nueiti. Turime pradėti nuo savęs ir rodyti kitokią politinę kultūrą, skirti daugiau dėmesio ir pagarbos ekspertų, nevyriausybiniam, privačiam sektoriuose dirbančių žmonių pastaboms. Politiniais sprendimais turime orientuotis į ateitį, investuoti į švietimą, naujas technologijas ir kurti tokią Lietuvą, kurioje kiekvienas būtų išgirstas.

Kandidatuojau į Seimo Pirmininko pavaduotojus, potencialiai įvertindamas tą kelio ilgį, tačiau ir jausdamas didelę atsakomybę. Kokybiška teisėkūra, kai ne tik priimant įstatymų projektus atidžiai išanalizuojama situacija, bet ir po jų įgyvendinimo atsižvelgiama į priimtų sprendimų kokybę, poveikį Lietuvos gyvenimui, turi tapti nepakeičiama Seimo darbo dalimi, taip pat mūsų pačių sutarimas, gebėjimas kalbėti, bet neturėti tikslo kalbant įžeisti. Jeigu argumentas neįtikina, likti prie savo nuomonės, bet nesusipykti, iš praeities stiprybę semti, bet ne joje paskęsti.

O kalbant apie veiklos formos klausimus, Seimas turi būti atviras ir prieinamas. Jo darbas ir svarbiausios diskusijos turi būti gerai matomos, o informacinės technologijos sudėliotos taip, kad

Seimo darbas būtų kuo efektyvesnis ir kuo greitesnis. Pažadu, kad būsiu įsiklausantis ir visas nuomones prieš sprendimą priimančias Seimo Pirmininko pavaduotojas, jeigu už mane balsuosite. Su manimi anksčiau pažįstami Seimo nariai, kuriuos garbė pažinoti vos ne kiekvienoje Seimo frakcijoje, tikiuosi, galėtų už tai laiduoti.

Dėkoju, kad išklausėte. Esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas pretendentė. Jūsų norėtų paklausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, kiek pamenu, jūs buvote itin aršus Lukiškių aikštės paplūdimio iniciatyvos palaikytojas. Mano klausimas būtų toks: mes Seime turime Sausio 13-osios memorialą, gal jūs ten planuojate atidaryti *burgerinę*?

V. MITALAS (LF). Ne, neplanuoju. Ačiū, atsakiau į klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kandidate, ištis pažįstu jus pakankamai seniai, kaip ir P. Saudargą, ir vertinu lygiai taip pat gerai – kaip ir P. Saudargą. Todėl, matyt, būtų logiška, tęsiant tą tradiciją, net ir klausimą paklausti panašų arba tą patį kaip P. Saudargą.

Jūs, skirtingai nei P. Saudargas, buvote minimas tarp galimų kandidatų į ministrus. Tačiau šiandien stovite čia, kandidatuodamas į Seimo vicepirmininkus. Kaip suprantu, tai reiškia, kad kandidatų į ministrus jūs nebesate. Gal galėtumėte atskleisti detales, kodėl taip atsitiko ir kodėl jūs nekandidatuojate į ministrus, kur, mano nuomone, tikrai puikiai tiktumėte?

V. MITALAS (LF). Labai ačiū, Andriau. Iš tikrųjų ką pasakė kolega P. Saudargas apie jūsų Vyriausybę, tą patį galiu pakartoti – potencialiai vieną dieną. Bet atsakant į šitą klausimą, derybos yra derybos, jos įvyko. Šiandien aš kandiduoju į Seimo vicepirmininkus ir tikrai, jeigu kalbėtume apie švietimą, būsiu labai stropiai švietimu besidomintis Seimo vicepirmininkas ir nuo tos temos niekaip nenutolsiu.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas Vytautai, darote stulbinančią karjerą. Esate liberalių pažiūrų, gerai, kad to neslepiate, tą demonstruojate. Tačiau čia jau kolega Arvydas truputį užsiminė. Neseniai jūs Valstybės istorinės atminties komisijoje su Vilniaus administracijos direktoriumi išsakėte savo skeptišką požiūrį, nuomonę apie pagrindinę Vilniaus aikštę, apie Vytį ir panašiai.

Dabar ką tik paskelbė kūrinių, nugalėjusių Prezidento A. Smetonos įamžinimo kūrinių, jis yra įamžinamas tokiu rūdijančio plieno kūriniu, dabar madinga. Ar, jūsų nuomone, čia nėra toks per prastas, toks supaprastintas Prezidento įamžinimas? Ar čia irgi yra vaikymasis to liberalizmo vėjų? Tai dabar kelia daugybę diskusijų, ypač išeivijoje, tarp lietuvių. Ar jūs nemanote, kad Lietuvos Prezidentą, kuriam įamžinti Lietuvos Vyriausybė buvo numačiusi skirti net 250 tūkst... O dabar liko tik toks kūrinių.

V. MITALAS (LF). Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų turbūt atsakant į pirmą dalį, Valstybės istorinės atminties komisijos posėdyje man neteko lankytis, jūs galbūt mane supainiojote su kitu žmogumi iš savivaldybės. Atsakant į klausimą dėl A. Smetonos paminklo, tai taip jau kartais atsitinka, kada skelbiamas konkursas, architektūrinis konkursas ir jį organizuoja trečioji šalis, kad to konkurso organizatoriai ir vertintojai išrenka tai, kas jiems labiausiai patinka. Aš savo asmeninę nuomonę turiu. Jei teisingai pamenu dar iš darbo savivaldybėje, manęs laimėtojas labai neįkvėpė, bet tai ir lieka mano asmeninė nuomonė, atsakant į jūsų klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Teko labai daug prisidėti dėl Tauro kalno išsaugojimo, kad nepaimtų Azerbaidžanas, nes jie ketino padaryti pirkimą. Šiaip Vilniaus savivaldybei tikrai dėkoju už tai, kad įvyko tie darbai – griovimo ir panašiai. Noriu jūsų paklausti, pasitikslinti ir gal net būti garantuotas, jei galima taip pasakyti, dėl Nacionalinės koncertų salės „Tautos namai“ perspektyvos. Kiek ji judės tuo laikotarpiu, kol būsite šioje kadencijoje vicepirmininku, jeigu jus išrinks? Ir kiek jūs palaikote šią idėją? Dėkoju jums.

V. MITALAS (LF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų būnant vicemeru tai buvo viena iš mano atsakomybės sričių kuruoti Nacionalinės koncertų salės klausimą iš savivaldybės pusės, kiek tai įmanoma. Iš tikrųjų galiu pasakyti, kadangi savivaldybė yra atsakinga už projektavimo sutarties pasirašymą, tai tai, mano žiniomis, jau turėtų būti padaryta dabar ir projektavimas oficialiai su patikslinta užduotimi prasidėjęs. Taigi aš tikiuosi, kad metams einant mes turėsime galutinį pro-

jektą, ir tada nuo naujos Vyriausybės priklausys, kaip tas projektas bus įgyvendintas toliau. Aš manau, kad to Vilniui ir Lietuvai tikrai labai reikia.

PIRMININKĖ. Klausia S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiamas Vytautai, esate patyręs politikas. Tai jaučiama, kai jūs nardote po Seimo klaidžius koridorius ir kabinetus. Kai dirbote savivaldoje, jūs kuravote švietimą. Laisvės partijos programoje vienas iš pagrindinių prioritetų – švietimo sritis. Ar, jeigu būsite išrinktas, liks švietimas prioritetu jums?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Tikrai manau, kad liks, ir aš manau, kad mes bendromis jėgomis tą naujos Vyriausybės programą sudėsime tokią, kokia ji bus geriausia įgyvendinant pokyčius taip pat ir švietime.

PIRMININKĖ. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Prieš jus kalbėjęs pretendentas kalbėjo, kad Seimas – ne pastatas, jūs kalbėjote, kokią Lietuvą mes po 20 metų matome. Ir negaliu nesutikti, tačiau Seimas vis dėlto yra ir pastatas, ir toje Lietuvoje nuostabioje, kur jau dronais stebime koronos įvairius židinius, mes vis dėlto turime Seimą, kuriame aršiai diskutuojama smėlio dėžės klausimu, bet taip pat Seimą, kuriame 2020 metais nėra net normalaus sanitarinio mazgo žmonėms su negalia. Aš noriu paklausti, ar vis dėlto pažadate atnešti žmonių su negalia klausimą ir į Seimo valdybą ir sutvarkyti tokius elementarius, paprastus klausimus?

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiama Monika, už klausimą. Iš tikrųjų Seimo atvirumas yra internetinis atvirumas, bet taip pat ir fizinis atvirumas, ypač tada, kai pasibaigs šis neramus metas, turi būti aukščiausių prioritetų sąrašas. Aš puikiai žinau, apie ką jūs kalbate, ir tikrai darysiu viską, kad Seimo kanceliarija šituos klausimus išgirstų ir operatyviai įgyvendintų.

PIRMININKĖ. Klausia E. Dobrovolska.

E. DOBROVOLSKA. Labai ačiū, Pirmininke, už suteiktą žodį. Aš norėčiau paklausti kandidato apie įvairovę. Lietuvos visuomenė nėra homogeniška ir aš labai džiaugiuosi, kad šios kadencijos Seime mes matome asmenis, kurie atstovauja įvairaus amžiaus, tautybės, lyties, seksualinės orientacijos ar galios žmonėms. Aš norėčiau jūsų kaip kandidato paklausti, ką jūs darysite ir kokių būdu sieksite, kad ši įvairovė būtų ne tik puoselėjama, bet ir gerbiama Seimo darbe? Ačiū.

V. MITALAS (LF). Labai ačiū už klausimą. Aš pasakysiu taip. Pradedant nuo tų paprastų dalykų, kurie susiję su Seimo atvirumu ir Seimo pačios parlamento idėjos ir parlamentarizmo idėjos pristatymu visiems jiems prieinamu būdu, jiems prieinamomis kalbomis taip pat, kad Seimas savo atvirumą deklaruotų ir jau tais žodžiais ir darbais, kurie buvo padaryti Seime per praėjusią ir ankstesnes kadencijas, bet taip pat, aš manau, įmanoma žengti tam tikrus žingsnius į priekį. Tai tikrai tarsimės ir, manau, kartu mes įgyvendinsime daug gerų dalykų.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmininkė visą laiką deklaravo šiame Seime, kad patirtis su kompetencija turi eiti koja kojon. Jūsų patirtis vadovavimo srityje yra labai nedidelė, pusantrų metų. Iki tol, kiek mačiau, nevyriausybiniame sektoriuje porą metų. Sakykite, ar tai nepakis jums kojos dirbant Seimo valdyboje?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Nepakiš, gal tik trumpai prie biografijos pridėsiu, kad buvau vieno didžiausio komiteto pirmininku Vilniaus miesto savivaldybėje dar ketverius metus prieš tai. Tai tikrai ta patirtis galbūt yra didesnė, negu jūs įvertinote čia dabar.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Skirtingai negu kolegos, ten ta aikštė su smėlio dėže buvo originali idėja. Klausimas... Jeigu jūs esate prisidėjęs prie to, tai byloja, kad esate originalus ir drąsus žmogus. Gal reikėtų diskutuoti iš pradžių šiek tiek, surasti formą diskusijos tokias idėjas pateikiant. Galbūt turite kokių nors idėjų, kaip atkurti pasitikėjimą Seimu? Ir antra. Seimas svarstomas ir linksnijuojamas „Transparency International“ tyrimuose kaip viena labiausiai korumpuotų, visuomenės nuomone, institucijų. Tai galbūt turite minčių, kaip vis dėlto padaryti Seimą skaidresnę ir tokia institucija, kuria visuomenė labiau pasitikėtų?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad „Transparency International“ teikiamos pastabos ir pasiūlymai yra tikrai tai, į ką reikia įsiklausyti. Seimo narių ar Seimo apskritai darbotvarkių viešinimas, skaidrumas yra tai, kas turi būti kiekvieno Seimo nario standartu ir kasdieny-

be. Bet turbūt pagrindinis vaistas, suprantant, kad visokių čia diskusijų tarp mūsų gali atsitikti, yra kokybiška teisėkūra, kuri būtų užduota iš politinę darbotvarkę formuojančių asmenų pusės – neskubėti per daug, neužkrauti be galo daug darbų, įvertinti, kas buvo padaryta ir kokie sprendimai, kokia įtaka buvo tų sprendimų, kurie priimti anksčiau. Man atrodo, nors tai bus ilgas kelias, bet šituo keliu žygiuojant tada daugiau visuomenės narių supras, kas iš tikrųjų vyksta Seime ir kokiais dalykiniais argumentais vadovaujantis yra priimami sprendimai, o to pasekmė bus šansas tam pasitikėjimui formuotis.

PIRMININKĖ. Klausia J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pretendente, jūs atėjote iš Vilniaus miesto savivaldybės. Paskutinius metus išsijuoję ir jūs, ir P. Poderskis, ir R. Šimašius kritikavote Vyriausybės nutarimus, Seimo nutarimus, iš esmės jų nevykdėte. Be abejo, jūs vienu metu nevykdėte ir operacijų vadovo priimtų pandemijos sprendimų, tik kai buvo paskelbtas karantinas, tada jau jūs su viskuo susitaikėte. Kaip jūs čia įsivaizduojate darbą Seime su buvusia savo darboviete?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Su buvusia darboviete – su savivaldybe aš įsivaizduoju darbą gana gerai, bet ir su jūsų vertinimu aš nenorėčiau sutikti. Mes turėjome dalykinių diskusijų ir su Vyriausybe, ir su operacijų vadovu. Buvo vietų, kur nuomonės išsiskirdavo, bet kažkaip ir Vilnius išliko, ir Lietuva išliko, ir geriausi sprendimai, kokie buvo įmanomi, būdavo priimami. Tokiomis tamsiomis, niūriomis spalvomis situacijos nepaišyčiau. O tai, kad vyko diskusija, manau, gerai, kad vyko diskusija, ir iš tikrųjų kai kada jos mums norėjosi daugiau kalbant apie Vilnių.

PIRMININKĖ. Klausia kolega D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Vytautai, mes žinome, kad jūs daug metų (gal nedaug) vadovavote miesto švietimo sistemai, kuravote ją ir tikriausiai puikiai suprantate, kad vaikų sveikata visų pirma yra švietimo reikalas. Medicina ateina tik tada, kada švietimas nedirba arba dirba prastai. Gal galite pasidalinti savo idėjomis žinodamas, kad šiandien Lietuva yra paskutinė... Kai mes atėjome, radome paskutinę Lietuvą gydymo srityje ir priešpaskutinę ligų prevencijos. Kokių turėtumėte idėjų tą situaciją keisti? Aš labai pasigedau per tuos visus ketverius metus kokių nors idėjų iš kolegų, kurie labai atsakingi už mūsų Lietuvos situaciją tiek Europoje, tiek pasaulyje, bet idėjų, deja, mes nesulaukėme. Dažniausiai būdavo tiesiog pasiūpoma. Kaip jūs žiūrite? Ar žadate teikti idėjas, palaikyti, ar būsite opozicijos būsenoje? Ačiū.

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų čia turbūt stebuklingos lazdelės niekas neturi. Pagrindinis dalykas yra tai, ką Vilniuje su švietimu kuria linkme dirbome, kad tiek vaikų emocinė, psichinė, tiek ir fizinė sveikata būtų sudėtinė ugdymo proceso dalis ir tam būtų numatytos priemonės ugdyti. Iš tikrųjų EBPO paskutiniame savo raporte, kuriame yra įvertinamos ir COVID-19 patirtys, ir įvertinama, kaip tai keičia XXI amžiaus švietimą, yra labai aiškiai pažymėjusi, kad šitų dviejų dalių atskiras išskyrimas šalia visų kognityvinių gebėjimų ir kitų, kas paprastai mokyklose yra ugdoma, atveria kelią sveikam visapusiškam augimui. Aš manau, tiesiog strateginiuose dokumentuose tai reikia įtvirtinti ir duoti daugiau vietos ir daugiau priemonių tiek emocinei, tiek ir fizinei sveikatai ugdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pretendente. Jūs atsakėte į klausimus. Laikas, skirtas jiems, baigėsi.

Svarstymo stadijoje yra užsirašę kalbėti du kolegos. Frakcijos vardu kviečiu kalbėti I. Pakarklytę.

Taip pat norėčiau pakviesti Seimo Pirmininko pavaduotoją A. Mazuronį pirmininkauti posėdžiui.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti V. Mitalo kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Vytautas yra išmintingas, atsakingas ir be galo kantrus politikas, gebantis rasti kalbą, kartais net tarp diametraliai skirtingų pažiūrų politikų ir kolegų. Vytautas nėra karštakošis, tad kai diskusija kambaryje pasiekia tą kritinę ribą ir tampa nekonstruktyvi, Vytautas yra tas žmogus, kuris geba sklandžiai sugrąžinti diskusiją tinkamu keliu, to sutarimo ieškančių keliu.

Gerbiami kolegos, dalis iš jūsų jau dirbo su Vytautu Vilniaus miesto savivaldybėje, kur, kaip jau buvo paminėta, jis ėjo Vilniaus mero pavaduotojo pareigas ir kuravo labai platų sričių spektrą – tai ir švietimą, ir socialinę apsaugą, ir darnią plėtrą, infrastruktūrą, darnų judumą. Esu tikra,

kad ypač tie, kurie jau dirbo kartu su Vytautu, tikrai pritars jo kandidatūrai, nes matė, kaip jis gebėdavo surasti taikliausią ir išmintingiausią sprendimą su labai skirtingomis frakcijomis. Toks buvo iki šiol Vytauto politinis kelias – telkiantis ir atviras, ir aš esu įsitikinusi, kad Vytautas ir toliau vadovausis šiomis vertybėmis, dirbdamas Seimo Pirmininkės pavaduotoju, jeigu jūs pritarsite jo kandidatūrai.

Dar vienas labai svarbus dalykas, kurį mes visi, tikiuosi, suprantame. Šie ketveri metai bus labai sunkūs mums visiems: pozicijai, opozicijai – visiems. Ir tai ne tik dėl koronaviruso pandemijos situacijos, didėjančio žmonių nuovargio, socialinės ir ekonominės padėties, bet ir dėl to, kad iš mūsų tikimasi aukštesnės kultūros diskusijų, argumentuotų diskusijų. Manau, kad Vytautas čia reikšmingai prisidėtų, ir tikiu, kad jis galėtų būti tas žmogus, kuris padės mums kartu pasiekti išmintingiausių sprendimų. Prašau palaikyti V. Mitalo kandidatūrą.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkoju. Kitas kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, šiandien, kai pateikti keturi kandidatai į Seimo vicepirmininkus, į akis krenta jaunas kandidatų amžius. Matyt, ir Seimo Pirmininkė tam tikrus kriterijus rodo, demonstruoja ir teikia mums jaunus žmones, o Vytautas tarp jų yra pats jauniausias. Tačiau norėčiau pasakyti G. Burokienei, kuri teigia, kad Vytauto mažą patirtis: žinokite, esant 31 metų turėti biografijoje ir ministro patarėjo, ir partijos atsakingojo sekretoriaus, ir sostinės vicemero patirties, yra didelė patirtis.

Kitas dalykas – kaip žmogus dirbo. Aš tikrai ne visur mačiau, kai kur iš viešosios erdvės, kai kur asmeniškai. Man šiandien norėtusi pasakyti Vytautui ačiū už tą bendrą darbą, kurį tam tikrą laiką turėjome partijos lygiu. Iš tikrųjų tai darė įspūdį, aš net nebuvau pasidomėjęs, kiek Vytautui metų, šiandien tik pasidomėjau ir pagalvojau, kad kai mes bendradarbiavome, aš jaučiau, kad aš turiu greta savęs brandų kolegą. Dabar įvertinu, kad jis buvo dar keleriais metais jaunesnis, bet tikrai ir politikoje jau apšaudytas, apsišaudęs žmogus, man atrodo, ir administracinio darbo patirties turintis.

Kodėl aš atsistoju į šitą tribūną? Man atrodo, kad jaunam liberalui Vytautui reikia vyresnių liberalų palaikymo, ir aš tą palaikymą asmeniškai, matyt, ir frakcijos vardu, nors nesitarėme, bet norėčiau suteikti ir palinkėti Vytautui sėkmės labai atsakingame darbe, Seimo vicepirmininko darbe, nepaisant to, kokią poziciją jis kuruos ir ką teks daryti. Sėkmės!

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Profesionalumas ir lyderystė. V. Mitalą geriausiai pažįstų kaip Vilniaus politiką. 2015 metais atėjęs į miesto savivaldybės tarybą Vytautas Vilnių surado su kas trečia išjungta gatvės lempa, nes taupėme elektrą. 2020 metais, Vytautui pasitraukiant iš vicemero pareigų, praskolintą duobėtą ir tamsų Vilnių pakeitė susitvarkęs, greitas ir šviesus miestas. Pasakyčiau dar daugiau – jis lygino ne tik gatvių duobes ar uždegę gatvių lempas, ten atsirado ir šiek tiek daugiau laisvės. Pasiekimai savivaldoje vargu ar gali būti lemiamas kriterijus balsuojant už Seimo Pirmininkės pavaduotojo kandidatūrą, tačiau toks lemiamas veiksnys man visuomet bus pagarba žmogaus orumui. Vytautas nevaikšto mano batais, tačiau jo pagarba, supratimas ir sugebėjimas įsiklausyti yra būdingas ne tik politinių bičiulių, bet ir diskusijų oponentų atžvilgiu. Dažnai girdime sparnuotą frazę „politinė kultūra“, o asmeniškai man politinė kultūra prasideda nuo elementaraus žmogiškumo. Esu įsitikinęs, kad V. Mitalui pavyks atnešti daugiau konstruktyvumo, pagarbos ir dialogo naujose pareigose. Vytautas taip pat turi nemažai idėjų, kaip skaitmenizuoti Seimo darbą, kaip padaryti jį patogesnę ir atsparesnę įvairioms ne tik pandeminiams, bet ir vertybinėms krizėms. Kviečiu visus palaikyti šią kandidatūrą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų prieš pasisakys V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiamieji, mano nuomone, ši persona priklauso keistai organizacijai. Savo politiką globalistai, LGBT pavadino modernizmu ir ateities vizijomis, kai progresas panaudojamas masinei sąmonei paveikti. Taip mes krentame atgal į primityvizmą, smulkmenėjame, kai žema kultūra – siekiamybė. Ši, mano manymu, persona yra galbūt manipuliacijų auka. Gerbiamieji kolegos, pagal paskutinius tyrimus, LGBT galbūt yra nusikalstama organizacija, Lietuvoje vykdanči veiklą, neatitinkančią mūsų piliečių lūkesčių ir siekių. Todėl mes negalime palaikyti šios organizacijos dalyvių ir rėmėjų. Tai tas pats kaip įsileisti šešką į vištidę.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų už pasisakys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji, yra toks posakis apie politikus. Jeigu politikas sako „taip“, tai iš tikrųjų reiškia tik galbūt, jeigu politikas sako „galbūt“, tai iš tikrųjų reiškia ne, o jeigu politikas sako „ne“, tai, sako, jis ne politikas. Tai Vytautas yra tas nepolitikas, kuris visą laiką sako taip, kaip viskas yra iš tikrųjų. Tai yra labai retas bruožas politikoje. Labai džiaugiuosi, kad turėjau galimybę su Vytautu dirbti kelerius metus Vilniaus savivaldybėje, tikrai galiu pasakyti, tai yra nuoširdus, sąžiningas žmogus, kuris visuomet pasiruošęs išklausyti ir susitarti. Todėl kviečiu palaikyti Vytauto kandidatūrą.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už pasisako L. Savickas.

L. SAVICKAS (*LVŽSF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Man, kaip Seimo naujokui, norėtusi pasveikinti kitą Seimo naują, iš karto kandidatuojantį į tokias aukštas pareigas. Pusantrų metų teko kartu darbuotis Vilniaus miesto taryboje, ten teko dirbti panašiomis sąlygomis, kokios numatomos ir Seime, teko būti opozicijos atstovu. Vytautas ėjo Vilniaus vicemero pareigas. Galiu pasakyti, kad mums tikrai netrūko aršių diskusijų, nesutarimų turėjome įvairiais klausimais, tačiau Vytauto asmeninės savybės leido tais klausimais, dėl kurių sutarimą radome, susitarti. Labai tikiu, kad šios savybės ir išsakyti žodžiai apie naują politinę kultūrą bus tai, kas dominuos sėkmės atveju būsimoje rolėse. Kviečiu palaikyti kandidatą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas už – A. Valinskas.

A. VALINSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui už žodį, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, kaip ir ne vienas iki šiol šnekėjęs ir raginęs balsuoti už Vytautą, palaikyti jo kandidatūrą, dar visai neseniai buvome kolegos Vilniaus miesto savivaldybės taryboje, norėčiau iš tiesų pasakyti tokį galbūt techninį pagyrimą, nes čia buvo daug klausimų, iššaukiančių klausimų iš ideologinės pusės. Iš tiesų Vytautą esu ne kartą matęs vedant tarybos posėdžius, turiu pasakyti, tikrai neabejoju, kad jis, sėdėdamas toje kėdėje, nepadarys gėdos, sugebės suvaldyti situaciją. Iš kai kurių kolegų pasisakymų panašu, čia ta situacija gali būti įvairi. Tikrai tikiu, kad Vytautas bus tas žmogus, kuris nepadarys gėdos, bus tas žmogus, kuris geba kokybiškai vesti šiuos posėdžius, palaikyti pulsą ir tikrai nepadarys gėdos institucijai. Kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, visi pasisakė už, pasisakė prieš. Dabar turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenius dėl R. Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, dėl A. Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, dėl P. Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju ir dėl V. Mitalo išrinkimo Seimo Pirmininko pavaduotoju. Tradiciškai biuleteniai už, prieš ir susilaikome. Ar galėtume patvirtinti bendru sutarimu? Labai ačiū.

Primenu, kad balsavimo komisiją sudaro: V. Alekna – Liberalų sąjūdžio frakcija, V. Ažuolas – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, T. Bičiūnas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, V. Bukauskas – Darbo partijos frakcija, M. Matijošaitis – Laisvės partijos frakcija ir S. Šedbaras – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija.

Balsavimo pradžia numatyta 16 val. 6 min., iškart pasibaigus posėdžiui. Pirmieji balsuoja Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, Laisvės frakcija, Darbo partijos frakcija ir Mišri Seimo narių grupė – iki 16 val. 12 min.; 16 val. 12 min.–16 val. 18 min. balsuoja Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos viena pusė, 16 val. 18 min.–16 val. 26 min. balsuoja antra pusė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos; 16 val. 26 min.–16 val. 34 min. balsuoja Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija; paskutinė eilėje, bet ne paskutinė pagal svarbą 16 val. 34 min.–16 val. 40 min. balsuoja Liberalų sąjūdžio frakcija.

Balsavimas vyksta I rūmų centrinėje fojė, Vitražo galerijoje. Gero balsavimo.

Pertrauka

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiami kolegos. Kadangi Seimo Pirmininkės susitikimas su Lenkijos Prezidentu šiek tiek užtruko, tai, jeigu galima, bendru sutarimu pertrauką pratęstume iki 17 valandos ir 17 valandą pradėtume posėdį. Labai ačiū.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Jūsų Ekscelencija, kviečiu jus pasisakyti. Jūsų Ekscelencija, kviečiu jus į tribūną.

17.09 val.

Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos kalba

A. DUDA. Jūsų Ekscelencija, gerbiamas pone Prezidente, didžiai gerbiama ponija Pirmininke, gerbiamos ponios ir gerbiami ponai Seimo nariai, visi gerbiami svečiai.

„Laisvi su laisvais, lygūs su lygiais.“ (*Plojimai*) Šie žodžiai – tai Liublino unijos sintezė, puikaus politinio ir civilizacijos kūrinio, kurio nuostabus paveldas ir šiandien įkvepia tiek abi mūsų tautas, tiek mūsų regioną ir, norėčiau tai labai ryžtingai pabrėžti, tiek visą Europą, ypač susivienijusią Europą, Europos Sąjungą, kurios nariais esame. Prieš 500 metų gimė vienas iš pagrindinių šio kūrinio autorių – Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Žygimantas Augustas. Kaip tik jisai kartu su abiejų šalių politiniu elitu, kartu su Lietuvos ir Lenkijos didikais labai prisidėjo kuriant Liublino uniją, kuri tapo jo, drąsiai galime pasakyti, *opus vitae* – gyvenimo darbu.

Man didelis išgyvenimas, džiaugsmas ir pasididžiavimas, kad pono Lietuvos Respublikos Prezidento kvietimu galiu šiandien svečiuotis Vilniuje ir čia, Lietuvos Seime, su Lenkijos ir Lietuvos bičiuliais švęsti 500-ąsias šio mūsų didžiojo valdovo gimimo metines. Lenkijos Respublikos vardu, lenkų vardu perduodu visai Lietuvos tautai širdingus sveikinimus ir broliškos pagarbos žodžius.

Jubiliejus, kurį iškilmingai švenčiame, nėra vien tik nuoroda į garbingą praeitį, bet taip pat proga pagalvoti apie šių laikų iššūkius, proga pažvelgti į ateitį. Labai džiaugiuosi, kad lenkai ir lietuviai turi tokį istorinio bendrumo pojūtį. Ypač pastaraisiais metais šis pojūtis tampa vis stipresnis ir, galiu drąsiai pasakyti, tai leidžia tikrai pasidžiaugti, nors, žinoma, nacionalinė atmintis nevienodai traktuoja, žvelgia į visus istorinius įvykius, bet mes žinome, kokia turtinga yra bendra mūsų istorijos erdvė. Kartu mes iš jos semiamės pasididžiavimo, padrašinimo ir įkvėpimo.

Jeigu turime bendrą mūsų didelę istoriją, tai turime taip pat mus siejančią ir gerą ateitį. Didžiudamiesi istoriniais pasiekimais, žinodami, iš kur ateiname, kokios vertybės mus sieja, žinome taip pat, kokiais keliais ėjome, koku keliu norime sėkmingai žengti XXI amžiuje, o turiu vilties, kad ir vėliau.

Ekscelencijos, gerbiamieji, Jogailaičių epocha – tai mūsų bendras paveldas, šlovingas paveldas. Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimas Jogailaičių dinastijos metu užtikrino mūsų tautoms įspūdingas pergalės ir milžinišką sėkmę, leido sukurti naują, galingą ir rezultatyvią kokybę šioje Europos dalyje. Šios dinastijos reikšmė, įtaka ir poveikis buvo tokie dideli, o politiniai, ekonominiai ir kultūriniai pasiekimai tose žemėse, kurias valdė ši dinastija, buvo tokie svarbūs, kad Vidurio ir Rytų Europa XV ir XVI amžiuje visiems laikams pavadinta Jogailaičių Europa.

Žygimantas III Augustas – teisingo ir maloningo Žygimanto Senojo sūnus, Lietuvos valstybės galios kūrėjų Gedimino ir Algirdo palikuonis, puikiai išsilavinęs žmogus, Europos kultūros paveldotojas, buvo paskutinis iš Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostą valdžiusių Jogailaičių. Jo asmenybė yra simboliška – kaip ta, kuri ne tik baigia žymios karališkos šeimos kartas, bet ir atveria naują istorinę perspektyvą, atsiradusią 1569 metais sukūrus Abiejų Tautų Respubliką. Atkreipdami dėmesį į pagrindines Žygimanto Augusto valdymo kryptis ir tuometinius pasiekimus, randame juose istorinę pamoką, gyvybiškai svarbią žinią, kuri yra ir šiandien aktuali.

Tad pirmiausia prisimename Liublino sąjungos, kurios 450-ąsias metines kartu minėjome praėjusiais metais, svarbą. Tai yra puikus pavyzdys, kaip veiksmingai įkurti politinę laisvą ir lygiateisių tautų bendruomenę, kurią vienija abipusė valia, o ne užkariavimas ar dominavimas, tautų, kurios susidraugavo ir kurios norėjo gyventi draugiškai ir kartu kurti kuo geresnę ateitį. Nepaisant to, kad tai istoriniai laikai, Liublino uniją galima aiškiai traktuoti kaip šiandieninės Europos Sąjungos pirmtakę. Mes, lenkai ir lietuviai, savo išmintimi, atsakomybe ir įžvalga sukūrėme

šią vieningą instituciją dėl mūsų bendros sėkmės. Lenkijos ir Lietuvos sąjunga – su bendru Seimu, bendru valdovu, bendra užsienio politika, bet išsaugant dvi atskiras valstybes, išsaugant sostines: Lenkijoje – Krokuvą, Lietuvoje – Vilnių, atskirą karalystės kariuomenę ir Lietuvos kariuomenę, centrinės įstaigas, išdus ir teisės kodeksus – buvo unikali ano meto Europoje ir visame pasaulyje. Galima drąsiai pasakyti, kad tai tiesiog nepakartotinas dalykas, kuris tuo metu vyko. Šiandien Liublino unija nėra muziejaus eksponatas – tam tikra prasme tai yra veidrodis, kuriame galima pažvelgti į šių laikų Europos integraciją.

Taip pat atsiminkime, kad Abiejų Tautų Respublika tuo metu buvo didžiausia laisvų žmonių bendruomenė pasaulyje. Tai buvo bendruomenė, kuri vadovavosi parlamentarizmo, demokratijos ir teisės principais. Europos politika buvo formuojama absoliutizmo pagrindu, kurį geriausiai išreiškė karalius Liudvikas XIV sakydamas, kad „valstybė – tai aš“. Lenkijoje ir Lietuvoje daugelis laisvų piliečių jau XVI amžiuje galėjo drąsiai pasakyti, kad „Respublika – tai mes“. Aišku, tiesa, kad tuometė *Żečpospolita* buvo valstybinis luomų organizmas, kupinas skirtumų ir nelygybės, bet niekur kitur pasaulyje tuomet nebuvo tokios didelės valstybės, kurioje net 10 % šalies gyventojų galėtų naudotis visomis žmogaus ir politinėmis teisėmis. Niekur kitur kaip *Żečpospolitoje* nebuvo tiek daug piliečių, o ne tik pavaldinių.

Laisvės meilė, subjektyvumo, orumo ir išdidumo jausmas slypi jau daugelio kartų genuose ir niekas niekada iš mūsų to neatims. Iš mūsų – lenkų ir lietuvių, lietuvių ir lenkų.

Žygimanto epocha ir jos palikimas buvusioje *Żečpospolitoje* – tai kultūrinio vystymosi aukso amžius ir daugelio dvasinių tradicijų sambūvis. Kai Europoje vyko karai, persekiojimai dėl religijos ir tikėjimo, Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Žygimantas Augustas deklaravo: aš nesu jūsų sąžinės karalius. Jis žinojo, kad tarp Lenkijos ir Lietuvos karalystės gyventojų yra katalikų, stačiatikių, protestantų, Mozės religijos pasekėjų, armėnų, karaimų, musulmonų.

Dialogo ir tolerancijos dvasia buvo puikiai išreikšta, kai mirė karalius, Varšuvos konfederacijos akte 1573 metais. Jis garantavo taiką tarp įvairių religijų atstovų, kitatikiams užtikrino vienas teisės su katalikais ir valstybės apsaugą. Tai yra vienas iš didžiausių pagarbos įvairovei, sąžinės laisvei ir tolerancijai žmonijos istorijoje paminklų. Jis įrašytas į UNESCO sąrašą „Pasaulio atmintis“. Mes norime prisiminti, kad Žygimanto laikmečio Respublika gerbė tautines mažumas, kurios didino jos galią, darnumą ir gerovę.

Ekscelencijos gerbiamieji, Lenkijos ir Lietuvos partnerystė ir sąjunga visų pirma gimė dėl bendrų pavojų suvokimo. Kartu šiais metais šventėme 610-ąsias Žalgirio mūšio pergalės metines. Grunvaldas – Žalgiris yra vienas svarbiausių mūsų Europos istorijoje, tai mūsų drąsos, didvyriškumo, patriotizmo ir ištvermės simbolis. Tai Baltojo erelio ir Vyčio jungtinės jėgos simbolis.

Žygimanto Augusto epochoje ir vėl turėjome atsispirti mus puolantiems iš Rytų. Maskvos valstybės, kurią tironiškai valdė Ivanas Rūstusis, ekspansija tapo labai rimtu iššūkiu. Kovoje dėl Livonijos mums pavyko pasiekti nemažai pergalių ir todėl šiose žemėse sustiprėjo laisvės tradicijų dvasia. Žygimanto Augusto eros pasiekimas taip pat buvo vadinamosios kvartos kariuomenės – gerai ginkluotos ir apmokytos formacijos, nuolat gaunančios pelno iš karališkųjų dvarų pajamų, – įkūrimas.

Tai istorija, bet tai ir svarbi pamoka. Kaip ir mūsų proseneliai, mes suprantame, kad Lenkijos ir Lietuvos likimai yra tarpusavyje susiję ir, susidūrę su grėsme, mes visuomet turime palaikyti vienas kitą. Saugumas yra neįkainojamas dalykas, todėl Lenkija ir Lietuva skiria NATO gynybai rekomenduojamus 2 % BVP. Mes esame tarp lyderių šiuo atžvilgiu. Šiais metais Lietuvoje vyko Bukarešto devyneto – NATO rytinio flango valstybių glaudesnio bendradarbiavimo platformos – susitikimas. Su pasitenkinimu galiu jus informuoti, kad prieš kelias dienas ratifikavau Lenkijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimą dėl glaudesnio bendradarbiavimo gynybos srityje. Jis padės užtikrinti ilgalaikį Amerikos dalyvavimą mūsų regione ir neabejotinai yra gera žinia ir Lietuvai. Esu įsitikinęs, kad strateginio aljanso ryšys ir su tuo susiję sprendimai dėl NATO rytinio flango nuolat galioja, nepaisant laukiamų ar numatomų JAV politikos pokyčių. Tragiškas Abiejų Tautų Respublikos likimas ir tragiški Antrojo pasaulinio karo padariniai Lenkijai ir Lietuvai moko mus, kaip jėga be įstatymo yra nusikaltimas, taip ir įstatymas be jėgos yra fikcija. Todėl Lenkijos

ir Lietuvos kariai kartu NATO gretose saugo mūsų valstybių nepriklausomybę ir tvarką regione, o Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimas karinio ir energetinio saugumo srityje yra tvirtas mūsų santykių pagrindas.

Šimtmečiai bendros lenkų ir lietuvių, taip pat baltarusių ir ukrainiečių istorijos, artima kaimynystė ir bendras tarptautinių realių įvertinimas kuria stiprų solidarumo pojūtį. Solidarumas su Ukraina, kuri stiprina savo nepriklausomybę ir suverenumą, gina teritorinį vientisumą, taip pat su Baltarusija, kovojančia už pagarbą demokratijai ir pilietinėms teisėms, siekdama atkurti šimtametes laisvės tradicijas. Lenkijoje ir Lietuvoje tikriausiai nėra tokios širdies, kuri neplaktų smarkiau pamačius Vyčio ženklą ant baltarusių demonstrantų vėliavų. Lenkija ir Lietuva kartu su Ukraina šią vasarą įsteigė Liublino trikampį – dabarčiai, bet taip pat pagerbti Liublino unijos kūrėjus. Žinau, kad čia, Vilniuje, kilo idėja prie šio trikampio pridėti tuščią kėdę, laukiant Baltarusijos atstovo, kuris turės savos tautos demokratinį mandatą. Esu tikras, kad lenkai ir lietuviai sutiks jį su nuoširdžiu džiaugsmu, kai jis pagaliau atvyks.

Žygimanto epochos aukso amžius, klestėjimo ir plėtros laikas, taip pat rodo ekonomikos, verslumo ir valstybės ekonominių interesų apsaugos svarbą. Abiejų Tautų Respublikos ekonominė galia ir nustatytos bendradarbiavimo prekybos srityje grandys pagal ašį nuo Baltijos iki Juodosios jūros buvo svarbus Europos ir pasaulio ekonomikos elementas. Šiandien kalbame apie šiuos laimėjimus, plėtodami bendradarbiavimą tarp mūsų regiono šalių pagal Trijų jūrų iniciatyvą. Bendros investicijos į infrastruktūrą, transportą, energetiką ir naujas technologijas regione tarp Baltijos, Adrijos ir Juodosios jūros gali labai paskatinti mūsų šalių vystymąsi, paskatinti civilizacijos suolį ir prisidėti prie Europos Sąjungos sanglaudos. Vidurio ir Rytų Europos šalims Trijų jūrų iniciatyva yra istorinė galimybė. Norėčiau padėkoti jums už tai, kad šiais metais Lietuvos Vyriausybė nusprendė prisijungti prie Trijų jūrų investicijų fondo ir paskyrė 20 mln. eurų finansinę paramą. Tai svarbus sprendimas, kuris parodo mūsų bendrą norą kuo geriau išnaudoti mūsų regiono ekonominį potencialą, taip pat rodo, kad turime sumanymų ir būdų įveikti pandemijos sukeltą ekonomikos krizę.

Ekscelencijos ponios ir ponai, Žygimanto Augusto darbai, bendras lenkų ir lietuvių kūrinys – Abiejų Tautų Respublika netapo istoriniu epizodu, bet su dideliais laimėjimais truko per 200 metų. Ji išsiskynė ne tik kaip politinis organizmas, bet ir kaip gyvybinga idėja mūsų tautų širdyse. Kai mus užpuolė išbrovėliai, idėja visą laiką turėjo drąsių, atkaklių gynėjų. Šios kovos didvyrius, 1863 metų sukilimo dalyvius, mes kartu perlaidojome čia, Vilniuje, praėjusiais metais, dalyvaujant Lietuvos ir Lenkijos kariuomenei. Mes giliai jaučiame, kad senasis Abiejų Tautų Respublikos paveldas vis dar ir nuolat yra su mumis. Kitais metais švėsime Gegužės 3-iosios Konstitucijos 230-ąsias metines. Konstitucijos, kuri buvo pirma Europoje ir antra pasaulyje, pagrindinio įstatymo, taip pat priklausančio šiam paveldui. Su šia šlovinga Konstitucija yra susijęs 1791 metų Abiejų Tautų tarpusavio įžado aktas, kuris patvirtino ir garantavo lygų Lenkijos Karūnos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės atstovavimą Abiejų Tautų Respublikos institucijose, įstaigose ir struktūrose. Neabejoju, kad šių laimėjimų minėjimas mus vėl suburs.

Švęsdami 500-ąsias Žygimanto Augusto metines, analizuodami jo biografiją negalime nepaminėti jo garsaus ryšio su gražia lietuvaite Barbora Radvilaite. Nors istorikai nesutaria, labai tikėtina, kad šiais metais kaip tik bus 500 metų, kai gimė Barbora Radvilaitė. Šitų dviejų žmonių ryšys jau yra legendinis, aprašytas literatūroje, matomas tapybos kūriniuose, filmuose. Iki šių dienų kultūros istorijoje jie išlieka žinomiausia pora, simbolis karštos ir ištikimos meilės, kuri nugali visas kliūtis. Deja, Lenkijos karalienė ir Lietuvos didžioji kunigaikštienė Barbora Radvilaitė kartu su savo vyru Žygimantu Augustu nesusilaukė taip ilgai laukto įpėdinio. Jeigu taip būtų įvykę, turbūt mūsų valstybių istorija ir visos Vidurio ir Rytų Europos istorija būtų galėjusi plėtotis gerokai kitaip. Tačiau simboliai, formuojant nacionalinę atmintį ir tapatybę, yra beveik tokie pat svarbūs kaip ir faktai. Gražu, kad mus sieja Žygimanto Augusto ir Barbaros Radvilaitės meilės legenda, sujungtų širdžių simbolis. Šios dienos iškilmės yra įrodymas, kad mes ne tiktai didžiuojamės galėdami prisiminti gražiausias mūsų istorijos akimirkas, bet taip pat galime semtis iš jų energijos kurdami kuo geriausią ateitį.

Apie Žygimantą Augustą jo bendraamžis istorikas M. Belskis rašė: „Tai buvo išmintingas, protingas valdovas, didelėmis dovanomis Dievo apdovanotas [...]. Jis buvo didžiai žmogiškas.“ Tegul lenkams ir lietuviams Žygimanto Augusto asmenybė, jo laimėjimai, o ypač didžiausias – Liublino unija, būna nuolatinė šlovė ir įkvėpimas. Tegul veda mus prie ambicingiausių mūsų siekių įgyvendinimo. Esu įsitikinęs, kad mes turime jėgų ir žinių, užtikrinančių, kad Lenkija ir Lietuva – artimiausios šalys būtų nepriklausomos, saugios, klestinčios ir laimingos per amžius. Telaimina Dievas Lenkiją ir Lietuvą, telaimina Dievas lietuvius ir lenkus! (*Plojimai*)

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiami kolegos. Skelbiu, kad lapkričio 17 dienos rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 3 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiami kolegos. Pradedame lapkričio 17 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį ir registruojamės. Labai dėkui. Užsiregistravo 121 Seimo narys.

17.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-11 (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, yra gauti balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimo. Balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIVP-11) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 134 biuleteniai, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 133, negaliojančių – 1. Už – 117, prieš – 11, susilaikė – 5. Sveikiname. (*Plojimai*) Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Prašom, P. Saudargas per šoninį mikrofoną.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai nuoširdžiai dėkui už palaikymą. Stengsiuosi neapvilti. (*Plojimai*)

17.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-13 (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gautas kitas balsų skaičiavimo komisijos protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIVP-13) priėmimo.

Iš viso išduoti 134 biuleteniai, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 133, negaliojančių – 1. Už – 57, prieš – 47, susilaikė 29. Seimo nutarimas nepriimtas.

17.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-12 (priėmimo tęsinys)

Gautas kitas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIVP-12) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 134, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 132, negaliojančių – 2. Už – 78, prieš – 43, susilaikė 11. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*) Sveikiname V. Mitalą.

17.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIVP-10 (priėmimo tęsinys)

Dar vienas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIVP-10) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 134, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 132, negaliojančių – 2. Už – 97, prieš – 26, susilaikė 9. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*) Sveikiname.

17.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XIVP-8(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Labai dėkui, gerbiami kolegos. Kadangi Seimo Pirmininkės šiuo metu dar nėra, tai gal neprieštarausite, jeigu pristatysime 2-4 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XIVP-8. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi prieš prasidedant posėdžiams Seniūnų sueigoje pavyko mums gražiai, vieningai sutarti dėl frakcijoms tenkančių kvotų komitetuose, tai nesudėtinga pateikti ir Seimo nutarimo projektą dėl komitetų narių skaičiaus.

Jūs matote tuos skaičius, nuo 7 iki 13. Žmogaus teisių komitetas čia mažiausias – 7 nariai, didžiausias – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, 13 narių. Kiti pasiskirsto tarp jų. Aš neminiu Europos reikalų komiteto, kurio nariais, kaip žinote, yra tie, kurie priklauso kuriam nors kitam komitetui, tai čia, be abejo, yra didžiausias skaičius, 25. Ir nesunku turbūt suprasti, kad ten, kur yra lyginiai skaičiai, bus po lygiai daugumos ir mažumos atstovų, kur yra nelyginiai skaičiai, ten daugumos atstovų bus vienu daugiau. Štai toks formalus nutarimo projektas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Klausimai. Pirmasis užsirašė klausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, norėčiau jūsų paklausti, ar pavyko su visomis frakcijomis suderinti šias pozicijas? Ar radote bendrą sutarimą?

Ir antrasis klausimas, kada planuojate pateikti jau komitetų sudėtį? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Komitetų sudėtį siekiame pateikti ketvirtadienio rytiniame posėdyje, kad priėmus nutarimą būtų galimybė pertraukos metu komitetams susirinkti. Jeigu ketvirtadienio ryte Seniūnų sueiga taip pat patvirtintų ir vadovaujančių pareigybų kvotas frakcijoms, tuomet komitetai galėtų viską ir išspręsti, ir vakariniame posėdyje būtų galima net patvirtinti komitetų vadovus.

O kvotas frakcijoms komitetų narių pavyko suderinti iš esmės todėl, kad daugumos atstovai stengėsi išpildyti visus mažumos atstovų pageidavimus. Tai buvo ir valstiečių ir žaliųjų pageidavimas sumažinti narių skaičių Kultūros komitete, padidinti kvotas Socialinių reikalų ir darbo komitete, Mišrios grupės pageidavimai gauti vietų Audito ir Biudžeto ir finansų komitetuose. Visa tai pavyko išspręsti galbūt su tam tikra rizika pačiai valdančiajai daugumai, bet buvo siekiama maksimalaus geranoriškumo, kad kuo daugiau Seimo narių jaustųsi gerai, kad jie pateko į tuos komitetus, kur gali, kaip jie mano, geriausiai save realizuoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Sekantis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tik gal pataisysiu – ne sekantis, bet kitas. Na, užsiminėte dėl mažumos balso daugumai, kad būsime išgirsti, bet greičiausiai realybė rodo, kad nei iš socialdemokratų J. Sabatauskas įtrauktas yra, nei šitas balsavimas iš valstiečių ir žaliųjų. Tokia pastaba yra, nežinau, kiek bus girdima.

Mano klausimas būtų, kiek realu, kad bus Ateities komitetas? Jeigu bus, kada artimiausiu metu jūs planuojate tai pateikti? Dėkoju.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi nėra iš vienos frakcijos, regis, kokių nors prieštaravimų neteko išgirsti dėl Ateities komiteto kūrimo, aš manau, artimiausiu metu galima teikti tam tikras Statuto pataisas. Pats artimiausias metas gali būti ketvirtadienis, jeigu ne, tuomet kitos savaitės antradienis. Ir, kaip jūs žinote, vengiant kokios nors ypatingos skubos, reikia savaitės su trupučiu, kad įprasta tvarka spėtųme tą projektą apsvarstyti ir priimti. Maždaug tokia perspektyva. Tuomet turbūt būtų pasižiūrėta į kvotas komitetų vadovybėse, kam čia dar papildomai priklausytų. Pagaliau skirstant dabar, jeigu tai bus ketvirtadienį, bus galima mintyti turėti, kad dar vienas komitetas gali atsirasti.

PIRMININKAS. Kitas klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojau, štai mes pradėjome kalbėtis apie komitetų narių sudėtį, bet ar nepagalvotumėte, kad būtų verta pakalbėti apskritai apie komitetus? Ką aš turiu mintyti? Štai Sveikatos reikalų komitetas. Na, jis tampa, kaip paprastai būna, medikų susirinkimo klubu, kur jie šnekasi apie vaistus, apie gydymą, apie ligonines, apie reglamentus, apie ligoninių rekonstrukcijas, bet labai retai kalba apie sveikatą, apie tai, kas susiję su sveikata visose politikose.

Ar nemanote, kad reikėtų tą pavadinimą pakeisti ir pavadinti gydomosios medicinos komitetu, ir tada būtų labai aišku, apie ką kalbama, o sveikatą palikti tiems, kurie tikrai nori rezultatų, nes dabar Lietuvoje sveikatos rezultatai yra labai apgailėtini. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ačiū. Aš nežinau būsimos komiteto sudėties, tikėkimės, kad frakcijos pateiks narius į šį komitetą taip, kad ten būtų tam tikras gydytojų ir pacientų balansas, kad pacientų balsas ten taip pat būtų girdimas. Jūs pasirūpinkite, kad jūsų frakcija tuo požiūriu gerai pasirodytų, o mes savo frakcijose bandysime.

Čia dabar šioje studijoje mes to klausimo, manau, neišspręsime, tik fiksuojame skaičių. Jis yra nemažas – 12 narių. Man atrodo, gydytojų Seime mes tiek neturime, kad čia jie viską užimtų, tad gal nenuogąstaukime taip iš anksto.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti, kokiais motyvais buvo mažinamas Biudžeto ir finansų komitetas, nes jis visada buvo vienas iš didžiausių – ir 13 narių, ir 11, ir daugiau yra buvę, o dabar 10 ir gal net mažiau. Tai kokie motyvai?

Ir kitas klausimas būtų, ar tą praktiką ir taktiką valdantieji išlaikys toliau: didžiausiai, skaitlingiausiai opozicijos frakcijai nieko neduoti? Ar tą tendenciją išlaikysite?

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia dėl frakcijų atstovavimo neišsprendžiama, nes duoti, neduoti – tiesiog Statute yra fiksuotas aiškus principas, kad kvotos komitetų vadovybėse turi būti dalinamos proporcingai frakcijų dydžiui, ir čia Posėdžių sekretoriatas viską tiksliai suskaičiuoja. Mes negalime pažeisti tos aritmetikos, čia tik galime diskutuoti, kas kuriame komitete tenka mažumai ar daugumai.

Dėl Biudžeto ir finansų komiteto. Tiesiog šį kartą buvo, matyt, mažiau pageidaujančių ten būti. Mes paskutiniu metu, kaip minėjau, padidinome narių skaičių nuo 9 iki 10, atsižvelgę į Mišrios grupės pageidavimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui gerbiama pranešėjui. Daugiau užsirašiusiųjų klausti nėra. Užsirašiusiųjų kalbėti dėl motyvų taip pat nematau. Todėl siūlau balsuoti po pateikimo dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto.

Labai dėkui, gerbiama kolegė. Už balsavo 107, prieš nėra, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

Pereiname į svarstymo stadiją. Užsirašiusiųjų diskutuoti nėra. Siūlau balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto po svarstymo stadijos.

Už balsavo 106, prieš nėra, susilaikė 9. Pritarta.

Pereiname į priėmimo stadiją. Vienas straipsnis. Užsirašiusiųjų kalbėti nėra. Ar yra dėl motyvų dėl 1 straipsnio? Nėra. Balsuojame dėl 1 straipsnio... Balsuojame dėl viso po pateikimo. Priėmimo stadija. Atsiprašau.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 108, prieš – 1, susilaikė 9. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ (projektas Nr. XIVP-8) priimtas. (Gongas)

Toliau pirmininkavimą perduodu Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Ačiū, gerbiamas Andriau. Mieli kolegos, ką tik buvo paskelbti balsavimo rezultatai. Vienos Seimo vicepirmininkės nepatvirtinus, siūlau skelbti pusės valandos pertrauką konsultacijoms su frakcijomis. Ar pritariate tokiam siūlymui? (*Šurmulyt salėje*) Siūlau pusės valandos pertrauką. Ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 80, prieš – 10, susilaikė 17. Pertraukai pritarta. Renkamės 18 val. 20 min.

D. Šakalienė per šoninį mikrofoną.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Kolegos, kadangi yra tikrai daug žmonių, užsirašiusių į Reprodukcinės sveikatos ir teisių grupę, kviečiu dabar pertraukos pradžioje prieiti, išrinksime grupės pirmininką, pavaduotoją ir galėsime užregistruoti grupę.

PIRMININKĖ. J. Jarutis per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamoji Pirmininke, gal galėtumėte, mes nelabai supratome. Ar jūs ateisite į frakcijas, ar mes, atstovai, pas jus turime ateiti?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš tuoj pat prieisiu prie jūsų frakcijos Seimo salėje ir sutarsime, kaip patogiau.

Prašau. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, ačiū už žodį. Aš tuo pačiu klausimu. Ar ne paprasčiau paskelbti, kada jūs aplankysite kokią frakciją, ir mes lauksime jūsų. Ar konsultacijos vyks čia, salėje?

PIRMININKĖ. Tuoj pat prieisiu prie jūsų salėje ir pasikalbėsime. Taigi, pertrauka iki 18 val. 20 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, grįžtame į posėdį po pertraukos.

18.21 val.

Informaciniai pranešimai

Norėčiau pradėti nuo pareiškimų dėl frakcijų sudėties pasikeitimo. Laisvės frakcija praneša, kad Seimo narė E. Dobrovolska prisijungia prie Laisvės frakcijos.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija skelbia... skelbiu J. Džiugelio prašymą priimti jį į TS-LKD frakciją. Frakcija sutinka.

Pareiškimas dėl jungimosi į laikinąją grupę. „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Seimo nariai, jungiamės į Laikinąją aukštaičių grupę. Laikinosios grupės pirmininku išrinktas J. Pinskus, grupės pavaduotoju išrinktas E. Pupinis.“

Kitas pareiškimas dėl jungimosi į laikinąją grupę. Sukurta grupė „Už demokratinę Baltarusiją“. Šios grupės pirmininku išrinktas Ž. Pavilionis, grupės pavaduotoju išrinktas T. Tomilinas.

Kitas pareiškimas dėl jungimosi į Laikinąją vystomojo bendradarbiavimo, reprodukcinės sveikatos ir teisių grupę. Šią grupę sukūrę nariai praneša, jog pirmininke išrinkta yra D. Šakalienė, o grupės pavaduotoja išrinkta M. Danielė.

18.24 val.

Nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-18 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Grįžtame prie darbotvarkės. 2-5 klausimas. Pristatau nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektą. Visų pirma norėčiau atsiklausti gerbiamo Juliaus, ar sutinka kandidatuoti į Pirmininko pavaduotojus?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuomet kviečiu, gerbiamas Juliau, jus į tribūną. Jums yra skirta iki 15 minučių prisistatyti. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai negaišinsiu jūsų tiek daug, net 15 minučių. Šis pasiūlymas man ne tik galimybė, bet ir didelė atsakomybė. Esu pasirengęs ją priimti ir dirbti tam, kad gebėtume rasti sutarimą, kad mūsų priimami įstatymai būtų tinkamai išdiskutuoti, teisingi ir atliepiantys Lietuvos žmonių lūkesčius. Norėdami kurti geresnę Lietuvą, turime kurti geresnį Seimą. Turime būti teisingi ir ieškoti kompromiso.

O pagrindiniu savo darbu Seime, vienu iš pagrindinių savo darbų Seime, visada laikiau ir laikysiu kokybišką teisėkūros procesą. Ne paslaptis, vienas iš demokratijos pagrindų yra tinkamas procedūrų laikymasis. Labai džiaugčiausi, jeigu po ketverių metų nebūtų Konstituciniame Teisme nė vienas įstatymas pripažintas prieštaraujančiu Konstitucijai dėl nesilaikymo nustatytų procedūrų. O tokių per pastaruosius dešimt metų buvo ne tiek jau ir daug, lyg ir aštuoni. Bet per paskutinę kadenciją buvo tokie ženklūs įstatymai kaip Mokslo ir studijų, taip pat nutarimas dėl universitetų reorganizavimo, Miškų įstatymas ir kaip vyšnia ant torto paskutinis buvo Referendumo įstatymas, kuris vien dėl priėmimo tvarkos pažeidimo buvo pripažintas prieštaraujančiu. Tiesa, ten ir formos pažeidimas, nes turėtų būti konstitucinis...

Turėtume būti atviri visuomenei ir, siekdamas šių tikslų, nepamiršiu, kad mūsų leidybos procesas būtų ištis demokratiškas, būtų įsiklausoma, girdima ir gerbiama visos nuomonės. Darbuojamės didelių iššūkių, kuriuos patiria tiek Lietuva, tiek visa žmonija, laikotarpiu. Todėl žmonės iš mūsų šiuo laikotarpiu laukia ne konfliktų, o kompetentingų, teisingų ir efektyvių sprendimų. Susitelkę, susitarę, mes kartu galime nuveikti žymiai daugiau reikšmingų darbų Lietuvai ir įveikti visus iškilusius iššūkius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pretendentė. Jūsų norėtų paklausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kandidatė, norėčiau jūsų asmeninės nuomonės. Kaip jūs galvojate apie dabar susiklosčiusią situaciją, kai didžiausia opozicinė frakcija iš esmės lieka be vicepirmininko? Kokia jūsų nuomonė apie tai?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Iš tiesų situacija labai įdomi, juolab kad Seimo statutas nustato... Turite omeny Seimo vicepirmininko klausimą, taip? Nustato, kiek gali būti Seimo Pirmininko pavaduotojų, jų gali būti daugiausiai septyni. Iš jų turi būti ne mažiau kaip du, tai privaloma sąlyga, opozicijos atstovai. Iš tiesų šiandien tokia įdomi situacija, aš esu jau trečias eilėje, nes penktadienį buvo paskirtas vienas Seimo vicepirmininkas nuo opozicijos, šiandien buvo bandymas paskirti kitą, dabar yra trečias bandymas. Pažiūrėsime, kaip išeis.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, ištis tam tikra prasme įdomu matyti jus šiandien čia stovintį šioje tribūnoje dėl labai paprastos priežasties. Štai prieš akis turiu atsidares „Delfi“ straipsnį, kurio pavadinimas skamba taip: „A. Sysas turi pažadą valdantiejiems nuo socialdemokratų – keršysime“. Ar jūsų stovėjimas čia reiškia tai, kad tas kerštas jau prasidėjo? Ir antra klausimo dalis. Gerbiamas kolega, penktadienį, kai aš buvau teikiamas į Seimo vicepirmininkus, tas pats ponas A. Sysas iš tribūnos sakė, kad mano teikimas yra valdančiųjų bandymas nusipirkti balsus sau. Ar šiandien jūsų stovėjimas šioje tribūnoje reiškia tą patį, ar reiškia kažką kitą, ir galbūt jūs apgailestaujate šiandien dėl penktadienį pasakytą pono A. Syso žodžių iš šitos tribūnos?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū už labai įdomų klausimą, netgi dvigubą klausimą, iš dviejų dalių. Tai pirmas dėl keršto. Aš siūlysiu kolegai Algirdui, kad jis atsiimtų savo žodžius ir nekeršytų. Jis galbūt turėjo omenyje, kad jeigu neteiks mano kandidatūros, bus noras keršyti. (*Juokas salėje*)

O dėl pasakymo, kad kas nors ką nors nusiperka. Žinote, Seime dažnai mes apsieikiame ir šmaikštesniais posakiais, kurie kartais perauga į kandumą, o kartais net į patyčias. Aš toleruoju visas nuomones, bet jeigu man teks pirmininkauti, patyčių netoleruosiu. (*Balsai salėje*) Aš jau sačiau, kad siūlysiu jam atsisakyti to.

PIRMININKĖ. Klausia kolega R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Nuskambėjo keli žodžiai, kas šiandien ir vyksta, tai „patyčios“, „keršysime“, ir tą mes šiandien akivaizdžiai matome. Galima mylėti ar nemylėti tų politikų ar partijų ir panašiai, bet vis tiek dėl pačios demokratijos neturi būti pamintos mažumos pačios demokratinės vertybės. Minėjote – rasti kompromisą. Šioje situacijoje kaip jūs būtumėte elgęsi dėl mūsų opozicijos daugumos? Iš tikrųjų tai yra jau istorinis įvykis, nes niekada taip nebuvo. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Opozicijos – labai įdomiai nuskambėjo jūsų žodžiai „opozicijos dauguma“. Jeigu gerai atsimenate Statutą, tai frakcija, kurios sudėtyje yra būtent dauguma Seimo mažumos, gali turėti opozicijos lyderį, ir tai turbūt kompensuoja visus tuos reikalus.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolega Juliau, štai mes visi prisimename, kaip jūs aistringai ėmėtės įstatymo pataisos dėl priverstinio vaikų skiepijimo. Perėmėte estafetę iš kolegų Gintarės ir Radvilės. Jūs esate teisininkas. Kaip dabar jūsų sąžinė, su Lietuvos Konstitucija kaip jūs save derinate, su Visuotine žmogaus teisių deklaracija, su Europos žmogaus teisių chartija, su Jungtinių Tautų Organizacijos vaiko teisių deklaracija? Jose visose smerkiamas prievartinis įsikišimas į vaiko arba žmogaus gyvenimą. Jūs tą darėte labai labai intensyviai ir ne kartą. Ar dabar jūsų sąžinė negrauzia? Kaip jūs dabar jaučiatės? Kur dabar tie numirę nuo tymų, nes tai buvo baisi grėsmė? Prašom pasakyti.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Skiepų klausimu turbūt mes visą laiką turime skirtingą nuomonę. Tačiau mūsų siūlytas projektas rėmėsi Europos valstybių praktika. Pavyzdžiui, Italijoje, kaip aš tada minėjau, yra net nuo vienuolikos ligų skiepijama. Kaip žinote, medikai, būtent tos srities specialistai, rekomenduoja, kad norint atsilaikyti, kad visuomenė būtų atspari toms virusinėms ligoms, turi būti laikomasi skiepų kalendoriaus ir turi būti paskiepyta didžioji dalis visuomenės, tik tada susidaro vadinamasis kolektyvinis imunitetas.

Jei šiandien, pandemijos akivaizdoje, jūs nueitumėte į bet kurią vietą, kur skiepijama, ar tai būtų „Endemik“, ar tai būtų kitos įmonės, įstaigos, ten dabar yra nenutrūkstamas srautas žmonių, kurie skiepiasi nuo gripo, skiepiasi nuo kitų ligų, ir tai mane džiugina. Būtent aiškinimu mes bandėme imtis lyderystės, ko nepadarė Sveikatos apsaugos ministerija. Jeigu jie būtų aiškinę ir dirbę tokį darbą, manau, mūsų projektas būtų neatsiradęs.

PIRMININKĖ. Klausia K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Pone Sabatauskai, čia tokių batalijų įkarštyje, kaip jūs manote, koks bus didžiausias iššūkis, jeigu jūs būtumėte išrinktas Seimo Pirmininkės pavaduotoju? Ir kaip galvojate, kokios jūsų asmeninės savybės padėtų jums geriausiai kovoti su tuo iššūkiu? Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Didžiausi iššūkiai būtų turbūt, jeigu Seimas negalėtų rinktis į posėdžius. Todėl mums turbūt jau pats laikas pagalvoti apie kitus, saugesnius, būdus rengti Seimo posėdžius taip, kaip jau dviejose valstybėse. Bent jau Seimo Tyrimų skyrius pateikė informaciją, kad Estijoje ir Lenkijoje yra priimtose atitinkamos įstatymų pataisos, kurios leidžia parlamentui rinktis į plenarinius posėdžius nuotoliniu būdu ir netgi balsuoti, saugiai balsuoti. Panašiai daro ir Europos Parlamentas. Manau, čia būtų didžiausias iššūkis.

Kokios mano savybės? Kai aš buvau Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas, mane dažnai kaltindavo dėl kai kurių, sakysim, ypač probleminių, sulaukiančių labai prieštarų nuomonių, projektų ilgo svarstymo. Mes darydavome klausymus, būdavo įsiklausoma į visas nuomones. Ponas T. V. Raskevičius turėtų prisiminti vieną iš Konstitucijos pataisų, kai jis taip pat dalyvavo tuose svarstymuose. Manau, tai yra mano stiprioji savybė, kad aš stengiuosi tikrai išklausti visas nuomones.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolega, iš tiesų, kaip jūs kalbėjote savo pristatyme, kad jums svarbu, kad būtų girdimos ir gerbiamos visos nuomonės, ir griežtai pasisakote prieš patyčias, sakote, kad jų netoleruosite, ar nemanote, kad jūsų teikimas ir yra tam tikros patyčios, na, ir tai, kas buvo kalbėta ir penktadienį, ir kandidatūros. Turbūt jūs vienas seniausių Seimo narių pagal kadencijas, ne pagal amžių, galbūt prisimenate panašų bent atvejį, kai buvo teikiama iš turbūt mažiausios frakcijos, iš dviejų mažiausių po kandidatą, o iš didžiausios nebuvo siūlomas kandidatas. Na, jūs kaip teisininkas turbūt galėtumėte prisiminti ir įvertinti tai, ar tai yra ne tik kaip patyčios?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš turėjau omeny Seimo narių negebėjimą pasirinkti korektišką leksiką. Vienas momentas. Jeigu jūs vertinate, kad jūsų kandidato pateikimas yra patyčios, tiksliau, reikalavimas, kad būtų balsuojama už tą ar kitą kandidatą, tai, iš kitos pusės, yra konstituci-

nis principas kaip laisvas Seimo nario mandatas. Nė vienas, net frakcijos seniūnas negali įsakyti nė vienam Seimo nariui balsuoti vienaip ar kitaip, ypač kai balsavimas slaptas, kad ir atviras.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pretendentė, kaip jūs įsivaizduojate opozicijos bendrą darbą? Ar jūs jame dalyvausite? Tą patį, panašų klausimą užduodu visiems. Išrenkami Seimo Pirmininko pavaduotojai praranda ryšį su savo partijomis ir tada jų likimai dažniausiai liūdnai baigiasi politine prasme. Tai kaip jūs įsivaizduojate opozicijos darbą?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš neatsimenu tokių atvejų, kai Seimo Pirmininko pavaduotojai prarasdavo ryšį su partijomis. Nebent jūs turite omeny, kad liūdnai baigiasi tiems, kurių neperrinko rinkėjai. Tai čia yra būtent atsakomybė rinkėjams ir savo žodžio laikymasis.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas Juliau, jūs tikriausiai vienas seniausių, ilgiausiai, didžiausią patirtį Seime turinčių Seimo narių. Gal jūs tikrai suklydote, o gal ne taip pasakėte, jūs minėjote, kad Seimo Pirmininko pavaduotojas yra lygus opozicijos lyderio postui. Ar tikrai taip yra? Juk Seimo Pirmininko pavaduotojas pavaduoja jau Seimo Pirmininką. Opozicijos lyderis negali nei pirmininkauti posėdžiui, nei pavaduoti Pirmininką. Tai visiškai netolygios, mano nuomone, kėdės. O gal jūs turite kitokių pasiūlymų?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Galbūt jūs mane ne taip supratote, arba atsiprašau, jeigu aš netiksliai pasakiau. Aš turėjau omeny, kad opozicijos lyderis, kaip ir Seimo Pirmininko pavaduotojas, yra Seimo valdybos narys. Man teko būti opozicijos lyderiu ir atlikti Seimo valdybos nario pareigas, taip pat įvairias, apie kai kurias jūs net nebūtumėte pagalvojusi. Jos šia prasme kaip valdybos nario yra visiškai lygios. Taip, vienintelis skirtumas – opozicijos lyderis negali pirmininkauti Seimo plenariniame posėdžiui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pretendentė. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Prašau, Tomai. T. Tomilinas per šoninį mikrofoną.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Dėl vedimo tvarkos. Jeigu galima, noriu paklausti Pirmininkės. Man kyla klausimas, nes ką tik įvyko vadinamoji konsultacijos procedūra, kai jūs atėjote į mūsų frakciją, mes uždavėme jums klausimą dėl to, ar mūsų frakcija gali teikti kitą kandidatūrą. Mes tai padarėme, bet nespėjome grįžti į salę, jau kompiuteriuose yra kita kandidatūra. Koku būdu jūs sugebėjote taip greitai priimti sprendimą? Ar nevertėjo tiesiog paprasčiausiai pratęsti konsultacijas ir iš tiesų išlaikyti tas tradicijas, pagarbos mažumai tradicijas, nes jūs visa tai deklaravote? Mes tikrai galbūt antrą kartą pasitikėjome, kad tas pokalbis gali užsitęsti. Jūs vieną kartą jau padarėte pertrauką. Anksčiau nebuvo tokių pertraukų tradicijos, bet kas trukdo dabar padaryti ilgesnę pertrauką, pasitarti vis dėlto su didžiausia opozicijos frakcija. Mes pateikėme jums J. Jaručio kandidatūrą, bet jokio grįžtamojo ryšio nesulaukėme ir tiesiog šaltai įjė į salę gavome kaip skuduru į nosį, kad vis dėlto jau viskas nuspręsta ir ta konsultacija buvo visiškai grynas formalumas. Ar jūs būsite formali Pirmininkė, kuri laikysis procedūrų tik dėl procedūrų be jokio tikslo iš tikrųjų tartis?

PIRMININKĖ. Ačiū, mielas kolega, už klausimą. Atėjusi į jūsų frakciją aš sulaukiau daug klausimų. Dalis iš jų buvo susiję visiškai ne su Seimo Pirmininko pavaduotoju, o panašėjo į apklausą. Manyčiau, kad tai irgi nėra visiškai tinkamas elgesys ar tonas. Tai viena.

Kitas dalykas. Tikrai siūlyčiau nekaltinti manęs blogu požiūriu į opoziciją ar į mažumą, nes šiandien teikiu opozicijos kandidatą į šį vicepirmininko postą.

Trečia. Taip, mes buvome bendru sprendimu paskelbę 30 minučių pertrauką ir per tą pertrauką aš apsisprendžiau, išklausiusi jūsų siūlymą jūsų kandidato ir taip pat socialdemokratų siūlymą. Tokia yra mano prerogatyva ir toks yra sprendimas. Seimas dėl šio siūlymo apsispręs.

Motyvai priėmimo stadijoje. Už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Tenka kalbėti apie J. Sabatauską ne tik kaip apie seną parlamentarą ar seną mano bičiulį, bet šiuo komplikuoju atveju ir kaip apie opozicijos atstovą, ką klausinėja pačios opozicinės frakcijos. Aš nežinau, kokių interpretacijų dabar mes čia turime klausytis apie pastarąjį pusvalandį įvykusius pokalbius. Aš tik prisimenu, kad didžiausios opozicinės frakcijos vadovas Ramūnas pasakė: arba bus A. Norkienė nuo mūsų frakcijos, arba mes neteiksime nieko.

Mums dabar sunku žinoti, kas įvyko per pastarąjį pusvalandį. Tuo labiau kad Seimo Pirmininkė bet kuriuo atveju pagal Statutą turi teisę pasirinkti. Mes taip pat buvome panašioje situacijoje praėjusioje kadencijoje, kai siūlėme A. Armonaitę. Ateina į mūsų frakciją tuometinis Seimo Pirmininkas su įrašyta J. Liesio pavarde – arba J. Liesys, arba nieko. Čia iš dalies yra įkaitas šitos situacijos J. Sabatauskas, kuris turės atstovauti visos opozicijos interesams. Ne vien Seimo Pirmininkė, tačiau ir opozicijos vicepirmininkai – A. Mazuronis ir J. Sabatauskas turės dirbti visai opozicijai.

Kalbant apie Julijų, tai tikrai senas, patyręs politikas, senas patirtimi savo ir tuo teisiniu išmanymu. Noriu priminti, kad Julius yra atstovavęs Seimui Konstituciniame Teisme tiek Prezidento R. Pakso klausimu, tiek kitais klausimais. Na, Seimo nominavimas Seimo narį paskirti atstovauti Konstituciniame Teisme visam Seimui kaip institucijai yra aukštas kvalifikacijos įvertinimas. Linkiu Julijui atstovauti opozicijai ir atstovauti teisei. To iš paties tikimės ir, manau, galime sulaukti teigiamo bendradarbiavimo tarp visų Seimo vicepirmininkų.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Štai jūs visi girdėjote kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojus atsakymą. Jo interpretacijos Lietuvos Konstitucijos ir įvairių tarptautinių deklaracijų, chartijų, kurios kalba apie vaiko teises, kurios kalba apie žmogaus teises, ir kažkodėl nei tada, kada gerbiamas Julius siūlė pataisas dėl prievartinio skiepijimo, nei dabar jisai... na, duoda, kad turbūt neskaitė tų dokumentų. Tai kaip gali būti, kad aukščiausio Lietuvos parlamento pirmininko pavaduotojo vietoje sėdės žmogus, kuris į teisę nusispjauna ir daro tai, ką jam leidžia daryti merkantiliniai politiniai interesai? Aš taip matau šitą dalyką.

Kita vertus, gerbiama Seimo Pirmininke, jūs, girdėjau, ne kartą minėjote, kad dabar Seimas bus labai skaidrus, mes būsimė labai draugiški, darnūs ir tikrai nebegaišime laiko jokiems tušties pokalbiams. Tačiau ką noriu pasakyti? Aš ketvertą metų jaučiausi čia, kaip sėdžiu Lietuvos veidmainystės bokšte. Tiek daug veidmainių vienoje vietoje nesu matęs! Ir jūs dabar šitą tradiciją, mieloji, tęsiate. (*Balsai salėje*) Nežinau, ar tikrai čia bus gerai mums visiems. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš norėčiau irgi keletą žodžių tarti. Man asmeniškai gaila ponios A. Norkienės, nes jinai tapo situacijos įkaite. Iš tikrųjų politikė, kuri ketverius metus jau dirbo parlamente, bet, kita vertus, yra mažai žinoma arba beveik nepažįstama. Jeigu kas man po ketverių metų bendro darbo pasakytų, ar yra tokia parlamentarė, aš sudvejočiau, ar iš tikrųjų jinai yra. Matyt, yra. Tačiau klausimas, kada mes prieš ketverius metus irgi turėjome pasirinkti ir būdami opozicijoje pasiūlyti į pavaduotojus savo kandidatūrą, mes pasiūlėme I. Degutienę. Ar negalite sutikti, kolegos, kad tai visai skirtingo kalibro asmenybės? Vis dėlto gal reikėtų atsižvelgti ir į tai, kad siūlymas turi būti adekvatus užimamai pozicijai. Paimkite, pažiūrėkite savo sąrašą, pamatysite, kad ten yra žmonių, kurie turi tokį politinį kalibrą, kurie turi daug didesnę politinę patirtį ir tikrai galėtų konstruktyviai dirbti.

Kalbant apie Julijų, jisai yra toksai politikas. Jisai daugybę metų parlamente, yra solidus, santūrus, ramaus būdo ir tikrai mokėtų tiesti tiltus, kada reikia tuos tiltus tiesti, ir lygiai taip pat ginti *socdemines* idėjas, kada jas reikia ginti. Aš įsivaizduoju, kad tokių asmenybių reikėtų ir kitiems palinkėti, kitoms frakcijoms. O dauguma yra nusiteikusi iš tikrųjų suteikti maksimaliai visoms frakcijos galimybę turėti pavaduotojus, tačiau nekaltinti kitų. Dar vienas dalykas, o ar buvo bandoma, pavyzdžiui, iš tikro gerbiamas ponas R. Karbauskis juk nėjo per frakcijas, nesiūlė bendradarbiauti su frakcijomis ir pristatyti tą nepažįstamą politikę, supažindinti. Gal jinai turi labai gerų savybių, mes nežinome.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas! Ačiū. Prieš kalba G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dar kartą labas vakaras, žinau, kad balsuosime dar ilgai, nes niekas nenorime eiti namo. Noriu pasakyti, kad vėlgi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga atėjo į šitą Seimą su konstruktyvios opozicijos pasiūlymu. Mes, kaip didžiausia opozicinė frakcija, pateikėme savo kandidatę, už kurią balsavo rinkimuose 200 tūkst. žmonių, jeigu aš neklystu. Seimas nubalsavo kitaip. Iš pradžių kandidatė nebuvo pateikta, paskui buvo pateikta. Seimas balsavo kitaip, mes pasiruošę pateikti kitą kandidatūrą, kurią trumpai aptarėme su Seimo Pirmininke. Vėlgi tai

yra politinė jėga, frakcija, kuri ketverius metus darė darbus socialinėje srityje, padarė tektoninius lūžius tam tikrose sferose, dirbo ekonomikos srityje. Man atrodo, kad tas sąskaitų suvedinėjimas, kur daugelis kolegų čia primenate, o kaip buvo tada, kai 2016 metais buvo kitoks Seimas, kuria kažkokios atvirkštinės demokratijos poziciją – padarysime viską, kad tie, kurie surinko mažiau balsų rinkimuose, tie, kurie netapo antrąją pagal skaičių frakcija šiame Seime, gautų visus Seimo Pirmininko pavaduotojų postus. O štai didžiausia Seimo frakcija kažkodėl, dėl neaiškių priežasčių, kur greičiausiai yra tik sąskaitų suvedinėjimas, liktų prie suskilusios geldos.

Aš labai Julijų gerbiu, bet kviečiu balsuoti prieš, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga galėtų pateikti antrą kandidatą J. Jarutį, kuris jau buvo įvardintas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Būdamas čia, tokio žodžio nenorėčiau vartoti, toks nejaukus žodis – senbuvis šito labai kilnaus pastato ir tautos nuosavybės. Norėčiau pasakyti, kad Julijų pažįstu dešimtis metų ir labiau taikingo ir konsensuso ieškančio žmogaus gyvenime nesu matęs, iš tikrųjų tik gera galiu pasakyti apie Julijų, kiek aš jį prisimenu per daugybę metų. Aš manyčiau, kad mums vertėtų pagalvoti ir apie asmenines žmogaus savybes tokioje įtemptoje vietoje, kur yra tiek įtampos. Tai tas žmogus, kuris tą įtampą mažins, todėl už jį reiktų galbūt ir balsuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Motyvai išsakyti. Turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Slapto balsavimo biuletenį dėl Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ priėmimo. Galima balsuoti už, prieš, susilaikyti. Ar galima patvirtinti slapto balsavimo biuletenį? (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu. Ačiū. Siūlau 20 minučių pertrauką. Balsavimo pradžia – 18 val. 55 min. Balsuosime 20 minučių. Posėdis prasidės 19 val. 15 min.

Balsavimo pabaiga 19 val. 15 min., posėdį pradedame 19 val. 30 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame lapkričio 17 dienos Seimo popietinį posėdį.

19.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-18 (priėmimo tęsinys)

Yra gautas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIVP-18) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 122, rasta biuletenių – 121, galiojančių – 119, negaliojančių – 2. Už – 77, prieš – 31, susilaikė 11. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikiname. (*Plojimai*)

19.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-16(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-16. Pranešėja – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristatau nutarimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo pakeitimo. 1 straipsnis. Valdybos sudėtis yra papildoma naujais, ką tik patvirtintais Seimo Pirmininko pavaduotojais, tai yra V. Mitalas, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, J. Sabatauskas ir P. Saudargas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Užsirašiusių klausti nėra. Dėl motyvų kalbėti taip pat nėra. Balsuojame po pateikimo.

Už – 91, prieš – 3, susilaikė 12. Pritarta po pateikimo.

Svarstymas. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Gal galime po svarstymo pritarti nutarimo projektui bendru sutarimu? Galime? Balsuojame. Gerai, balsuojame.

Už – 89, prieš – 3, susilaikė 10. Pritarta po svarstymo.

Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Nutarimas iš vieno straipsnio. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 89, prieš – 3, susilaikė 9. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ priimtas. (*Gongas*)

19.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-17(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-17. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu nutarimo dėl Seniūnų sueigos sudarymo pakeitimo projektą. Seniūnų sueiga yra papildoma naujais nariais, tai yra V. Mitalas, J. Sabatauskas, P. Saudargas ir I. Haase.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Užsirašiusių klausti nėra. Po pateikimo dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra. Gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Už – 89, prieš – 1, susilaikė 10. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta. Svarstymo stadija. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. Priėmimo stadijoje dėl motyvų kalbėti užsirašiusių nėra. Nutarimo projektas iš vieno straipsnio. Balsuojame dėl Seimo nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 90, prieš – 2, susilaikė 10. Seimo nutarimui „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ (projektas Nr. XIVP-17) pritarta. (*Gongas*)

19.37 val.

Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – 2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mūsų posėdžių darbotvarkės gal po truputį darysis vis labiau panašesnės į tokio įprasto darbo darbotvarkes. Ketvirtadienio darbotvarkėje jūs dar rasite tuos projektus, kurie susiję su mūsų struktūros formavimu. Ryte būtų jau vardinės komitetų sudėties tvirtinimas ir, jeigu Seniūnų sueiga, kaip minėjau, būtų patvirtinusi ir kvotas vadovams, tai tuomet per pietų pertrauką būtų galimybė skelbti pirmuosius komitetų posėdžius ir išsirinkti vadovus. Toliau, jūs ir atitinkamai matote – popietiniame posėdyje nuo 15 valandos galėtų būti tų vadovų tvirtinimas. Kiti dalykai. Mes, man atrodo, čia visi geranoriškai sutikome, kad gali būti svarstoma E. Zingerio pasiūlyta rezoliucija.

O kiti projektai, kurie daugiausia yra svarstymo stadijoje, yra tie, kurie pereina iš ankstesnės kadencijos, kur komitetai yra padarę išvadas, ir daugiausia tai yra projektai, kuriems komitetuose buvo pritarta bendru sutarimu, kurie yra dėl vieno ar kito priežasčių formaliai būtini, daugiausia parengti Vyriausybės. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Jūsų užsirašė paklausti trys Seimo nariai. Pirmoji klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš gal neišgirdau. Gerbiamasis pranešėjas, kažkaip nepaminėta buvo rezoliucija dėl reprodukcinių teisių. Kaip suprantu, geranoriškai priimta svarstyti rezoliuciją, apie kurią pranešta tik šiandien. Bet ta, kuri buvo neįtraukta, išbraukta, vėl pažadėta įtraukti, ir pažadėta būtent ketvirtadienio posėdyje, kažkaip negirdime, kad ji būtų įtraukta.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mes bent ankstesnėje kadencijoje laikydavomės tokios tradicijos, kad rezoliucijų projektai užsienio politikos klausimais turėtų būti preliminarieji apsvarstyti Užsienio reikalų komitete, ir neretai tas svarstymas tikrai leisdavo pasiekti geresnio tikslumo, kokybės, nesukelti kokių nors tarptautinių neigiamų dalykų. Jeigu jūs nelabai prieštarausite, nors suprantu, kad kiekvienam autoriui rūpi, kad jo projektas kuo greičiau judėtų į priekį, tai šiuo atveju galėtume tą tradiciją pratęsti ir Užsienio reikalų komitetas artimiausiam posėdyje galėtų apsvarstyti tą rezoliuciją dar nepateikus Seime. Galbūt ir Žmogaus teisių komitetas. Galbūt po tų svarstymų atsirastų gerų patarimų, kad mes Seime gana vieningai galėtume priimti, nes iš tikrųjų yra gera, kai pavyksta pasiekti gana vieningą balsavimą dėl rezoliucijų, ypač užsienio politikos klausimais, atsižvelgiant į tai, kad vis dėlto čia yra nemažai jautrių aspektų.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas pranešėjas. Kitas klausiantysis – A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tiesiog nematau mūsų monitoriuose pačios darbotvarkės fiziškai. Gal būtų galima iki balsavimo pamatyti ją? Dėkoju.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia man sudėtinga atsakyti, neužblokavau tikrai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, pasistengsime, kad pamatytumėte. Kitas klausiantysis – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Aš to paties klausimo norėjau paklausti kaip ir Arvydas. Bent kelintą valandą prasidės posėdis? Tikrai nėra darbotvarkės projekto.

J. RAZMA (TS-LKDF). Prasidės įprastu laiku, 10 valandą, du posėdžiai, yra ir Vyriausybės valanda įprastu laiku, nors Vyriausybė laikinai eina pareigas, bet vis dėlto yra svarbių klausimų ir galima pasiteirauti. Bus popietinis posėdis irgi tradiciniu laiku. Tradicinė pietų pertrauka – nuo 13 iki 14 valandos. Tokia struktūra.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas, nebėra daugiau Seimo narių, norinčių jūsų paklausti. Ar galėtume pritarti darbotvarkės projektui bendru sutarimu? Pritariame. Dėkui. (*Balsai salėje*) Nepritariate, prašote balsuoti? Gerai, balsuojame. Šiek tiek dėl šios dienos politinės įtampos pradėjo strigti technika, bet, tikiuosi, artimiausiu metu viskas bus gerai. Balsuojame dėl pristatytos darbotvarkės.

Už – 82, prieš – 6, susilaikė 14. Lapkričio 19 dienos, ketvirtadienio, posėdžių darbotvarkės projektui pritarta.

19.45 val.

Seimo narių pareiškimai

Seimo narių pareiškimai – 2-7 klausimas. Seimo narių pareiškimai. Yra užsirašęs D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, daug nekalbėsiu, bet kalbėsiu konkrečiai. Išties esame istorinis Seimas, nes būtent mes prisiekėme iš esmės pandemijos piko metu. Tikiuosi, pirmas ir paskutinis. Virusas išties vienaip ar kitaip įrašomas į istoriją. Aišku, kovidas prasidėjo dar buvusią kadenciją ir turbūt tie, kas dabar antrą kadenciją, puikiai prisimena, kad aš buvau galbūt pirmas Seimo narys, susidūręs su tam tikra tvarka, kuri vienaip ar kitaip buvo nukreipta stabdyti kovidą plitimą. Nors ir neturėjau jokio ryšio su savo padėjėja, kuriai buvo nustatytas koronavirusas, aš atlikau visus veiksmus pagal procedūras: užsiregistravau, pasitikrinau ir netgi pateikiau,

kaip tai padariau, buvo pateiktas įrašas ir taip toliau. Pamenu, Seimas man vos odos nenulupo, kol nepaaiškinau visko, ką turėjau padaryti. Opozicija išties atliko savo darbą. Puiku! Žiniasklaida tą patį darė. Pamenu, vienas portalas, rodos, per mėnesį 29 straipsnius buvo paskyręs vien tik būtent šiai istorijai.

Kas pasikeitė šiame Seime? Deklaravome, tiksliau, deklaravo vadovybė, mūsų naujai išrinkta Seimo Pirmininkė, kad darysime viską kitaip: laikysimės tvarkos, procedūrų ir taip toliau. Žiūrėkite, kokius signalus siunčia mūsų naujoji Seimo Pirmininkė ir ką visuomenė mato. Žiniasklaida kol kas tyli, bet, žiūrėkite, Liberalų sąjūdis, tiksliau, mūsų kolegai nustatytas koronavirusas. Duok, Dieve, jam sveikatos. Aiškėja, kad Liberalų sąjūdis, iš esmės visi frakcijos nariai sėdėjo, valgė tortą, vadinas, buvo nusiėmę kaukes. Nežinau, ar Seimo Pirmininkė ten dalyvavo. Šiandien bandžiau užklausti, tai vietoj tų atsakymų, kuriuos mes gauname, visą laiką sakė: mane tardo. Palaukite, Seimo Pirmininkė – antras žmogus Lietuvoje. Visuomenė nori sužinoti, ar tikrai taip buvo, ar ne.

Ką mes matome? Šiandien mes matome, Seime sėdi Liberalų frakcijos tikrai ne vienas asmuo, privalgęs torto, sėdėjęs be kaukės. Aš A. Verygos paklausiau, jeigu kaukę nusiėmęs ir bendravęs daugiau negu 15 minučių, rizika... Maksimali rizika, pasakė jis. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Šiandien mūsų Seimo Pirmininkė bendravo su Lenkijos Prezidentu. Labai įdomu, ar mūsų Pirmininkė įspėjo delegaciją, kad galimai buvo su apsikrėtusiu koronavirusu ir yra rizikos grupėje, ir taip toliau. Aš nežinau, tikiuosi, delegacijos atstovai tai jau žino ir vienaip ar kitaip imsis tam tikrų veiksmų apsaugoti Lenkijos Prezidentą.

Todėl nesvarbu, persirgęs gerbiamas J. Razma ar nepersirgęs, jeigu jūs bendravote su Seimo Pirmininke, tai irgi neaišku. Aš norėčiau vis dėlto išgirsti Seimo Pirmininkės atsakymus, ar buvo, ar valgė, ar pasitikrino, ar įspėjo Lenkijos Prezidentą. Tai vienas klausimas. Aš tikiuosi, žiniasklaidai irgi atsakys, nes visuomenei tikrai rūpi. Kai klausia dabar, kiekvienas žmogus mums rašo, vienaip ar kitaip, jeigu aš bendravau, man reikia izoliuotis, faktiškai firmos, jeigu izoliuosiuosi, bankrutuos ir taip toliau. O ką mes patys darome? Tikiuosi, atsakys. Čia viena.

Antra. Išrinkta nauja Seimo vadovybė. Kaip mes dirbsime toliau, ateityje, jeigu tarp mūsų yra galbūt ne vienas nešiotojas? Pamenate, mūsų vadovavimo metu buvo priimta vienokia ar kitokia tvarka, tai yra balsuodavome, susirinkdavome tik tam tikru laiku tam tikros frakcijos ir taip toliau, o čia mes nieko nedarome. Ar mes apie tokį kitokį Seimą kalbame? Tiek ir norėjau pasakyti.

Gerbiama nauja Seimo vadovybe, jūs ne tikrai darbotvarkę rašykite, bet ir pagalvokite apie visų mūsų Seimo narių saugumą. Gerbiamas K. Glaveckas ne be reikalo sunerimęs ir visi mes puikiai žinome dėl ko. Šiandien jis buvo Seime ir tikrai sėdėjo ne vieną valandą kartu. Tai palinkėsiu naujai vadovybei ir Seimo Pirmininkei... Gerbiama Seimo Pirmininke, jūs esate dabar visų mūsų, Seimo narių, Pirmininkė ir jums reikia atsakinėti į klausimus, o ne tik išgirsti ir pasakyti: ačiū, klausimus gavau, o atsakymų jokių.

PIRMININKAS. Labai dėkoju, gerbiamas kolega. Kitas Seimo... Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, gerai, kad dar nepaprašėte, kad tiesiai į akis žiūrėčiau, nes tonas jūsų toks. Aš tiesiog porą dalykų norėčiau pasakyti. Atėjusi į jūsų frakciją, atėjau kalbėtis apie Seimo Pirmininko pavaduotojo kandidatūrą, tai nebuvo apklausa, nors kartais taip ir atrodė. Tai viena.

Kitas dalykas, torto aš nevalgiau, nes šis klausimas jums, atrodo, labiausiai rūpi. A. Duda yra persirgęs koronavirusu, kaip ne kartą rašė mūsų žiniasklaida. Tačiau aš dar kartą mielam kolegai norėčiau parekomenduoti: nesvarbu, ar Seimo Pirmininkė, ar pavaduotojas, ar kolegos Seimo nariai, visgi nenaudokime tokio tono, kurį geriau rezervuokime tikrai ne Seimo salei, ne parlamentui, o visai kitoms institucijoms. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkoju, gerbiama Pirmininke. Kai jau išsiaiškinome, kas ką ir kur valgė, tai dar vienas Seimo narys nori padaryti pareiškimą – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pirmininke, jūs pasakėte – dar vienas narys nori, tai aš torto nenoriu.

Norėčiau pasakyti, kad vakar sukako 100 dienų, kai mūsų kaimyninė tauta, kuri gyvena ne tik koronaviruso, bet ir žvėriško teroro sąlygomis, Baltarusija, minėjo 100 dienų, kai kasdien išeina į gatves ir kasdien daro tai, ką mes darėme Sąjūdžio metu. Užvakar žuvo vienas iš paskutiniųjų kraugeriško A. Lukašenkos režimo aukų R. Bondarenka, 31 metų, lapkričio 12 dieną jam nustatyta mirtis. Smurtus ir kankinimus patyrė kelios dešimtys tūkstančių žmonių. Jie vis dar susirenka, sankcijos paskelbtos tikrai 55 atstovams. Mūsų Seimo rezoliucija, kurios jūs visi buvote autoriai, mieli bičiuliai, apie baltarusių tautos kovą už laisvę, iki galo nėra įgyvendinta. Aš siūlyčiau jums, ir žiūriu, žinoma, į gerbiamus kolegas Seimo vadovybėje, pakviesti S. Cichanouską, kad ji pasisakytų mūsų Seime, kada ji grįš iš savo užsienio vizitų, jeigu mes dar rinksimės, o ne dirbsime nuotoliniu būdu, leisti jai išsakyti savo tautos rūpesčius.

Aš manau, kad šiandien gal jūs leistumėte, gerbiamas pirmininke, čia būtų jūsų prievolė, paminėti žuvusius už Baltarusijos laisvę, įskaitant ir žuvusius anksčiau, tai V. Gončarą. V. Gončaras, bičiuliai, buvo nužudytas prieš 20 metų tik dėl to, kad jis, būdamas rinkimų komisijos pirmininku, atsisakė A. Lukašenkai pasirašyti falsifikuotą protokolą, kad A. Lukašenka laimėjo eilinius rinkimus, ir po to buvo kitą dieną nužudytas. Turime žvėrišką režimą. Žinoma, reikia prekiauti, eina transportas į Klaipėdą, bet šiuo metu tai yra esminis klausimas – mūsų pagalba Baltarusijai, kovojančiai baltarusių tautai. Aš, kaip šios valstybės signataras, vis dėlto norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šią prioritetą. 10 mln. žmonių, jie bando pereiti Latvijos, Lietuvos, Lenkijos sieną, Ukrainos sieną ir ten išorėje sukurti savo atstovavimą. Aš labai didžiuojuosi, kad jų vadovybė yra čia su mumis. Tikiuosi ją išgirsti. Jeigu leistumėte, norėčiau žuvusius nuo žvėriškų represijų paprasčiausiai, jeigu jūs leistumėte, atminti atsistojant, jeigu tai būtų įmanoma. Ačiū jums. Aš jums be galo dėkingas už paprastą, nuoširdų požiūrį į mūsų kaimynus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. E. Gentvilas per šoninį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Aš, nereaguodamas į kitus aspektus, ką ponas D. Gaižauskas minėjo dėl mūsų frakcijos saviizoliacijos, kaip čia dabar beveik skamba reikalavimas mums izoliuotis... Nacionalinis visuomenės sveikatos centras surinko duomenis iš pono kolegos J. Varkalio, su kuo jis daugiausia kontaktavo, tiems asmenims Visuomenės sveikatos centras nurodė eiti izoliuotis. Mūsų, čia sėdinčių frakcijos narių, tame sąraše nėra. Mes vadovaujamės Visuomenės sveikatos centro nurodymais. Mes dirbame.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiamas J. Jarutis. D. Gaižauskas per šoninį mikrofoną.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamas Eugenijau, kadangi pasakėte, aš irgi jums atsakysiu. Kai gerbiai R. Šalaševičiūtei galimai buvo nustatytas COVID-19, nebuvo, nes, pasirodo, buvo klaida, tai pasirodo, kad Visuomenės sveikatos centras nė vieno Seimo nario neinformavo, nes nespėjo ir taip toliau, ir taip toliau. Tai tos rizikos niekas nepanaikino. Gerbiamas Eugenijau, jūs tai puikiai žinote, dėl to reikia saugotis. Jeigu jūs buvote nusiėmę kaukes ir valgėte, o tai jau visur aiškiai parašyta – iš karto pakliūvi į riziką.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama kolegė, dar nemažai kolegų yra užsirašę kalbėti, jeigu galėtume šiek tiek tuos aiškinimusis... Prašom, J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas posėdžio pirmininke, ponai Seimo Pirmininke, kreipiuosi... Gal pradžioje šiek tiek nerimtai pratęsiu gastronominę temą. Aš apie tortą nekalbėsiu, bet norėčiau apie kavą pasakyti tokią sentenciją, kurią prieš 200 ar daugiau metų pasakė Napoleono Bonaparto Prancūzijos užsienio reikalų ministras Š. Taleiranas. Jis yra pasakęs, kad kava turi būti juoda kaip velnias, karšta kaip meilė ir saldi kaip kerštas. Viena yra kalbėti, būnant opozicijoje, kokie mes būsime kitokie, kai būsime opozicijoje. Sutinku, kad mes ne saldainiai, tikrai esame pridare ne pačių geriausių dalykų, bendraudami su opozicija. Bet jūs neatsispyrėte pagundai, neatsispyrėte pagundai atkeršyti. Taip, penktadienį atkeršijote, šiandien atkeršijote. Tvarka, išgersite tą saldią kavą, ji pasibaigs, prasidės gyvenimas. Bet yra didesnė grėsmė ta, kad penktadienį Kovo 11-osios salėje mes, padėję ranką ant Konstitucijos, prisiekėme gerbti Lietuvos Konstituciją, saugoti Lietuvą, gerbti jos įstatymus. Bet pačiuose pirmuose posėdžiuose mes laužome, mes ne užtikriname opozicijos veikimo pagal tai, kaip numato Konstitucija ir Seimo statutas. Mes igno-

ruojame pačios didžiausios opozicinės partijos teikimus, mes elgiamės taip, kad būtų padaryta viskas, kad opozicijos šitame Seime nebūtų. Kažkada buvęs Seimo Pirmininkas yra ištaręs tokius skambius žodžius, kad mažuma turi klausyti daugumos. Lygiai tą patį darote jūs. Tiesiog noriu palinkėti, kad jūs pasitenkintumėte saldaus keršto jausmu ir pradėtume normaliai bendrai dirbti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiamas R. Šarknickas. Atsisako. Labai dėkui. Kitas pasisakantis – kolega K. Masiulis. Kolega K. Masiulis tikrai nėra paskutinis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš labai trumpai. Aš noriu paprašyti tuos, kurie yra užsirašę į Tarp-parlamentinių ryšių su Vokietija, Šveicarija ir Austrija grupę, pasilikti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Puikus, konkretus pasisakymas. D. Šakalienė. Dovile, prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Iš tiesų aš jau išsibraukiau, bet jeigu jau pakvietėte į tribūną, tai tik pasakysiu, kad tai, ką čia stovėdamas kalbėjo Seimo Pirmininkės pirmasis pavaduotojas, mane vis dėlto šiek tiek nustebino. Matyt, mano kolegos, kurie yra labiau patyrę ir turi, tarkime, didesnę cinizmo dozę, galbūt nenustebo, aš asmeniškai nustebau, turint omenyje, jog manęs draugiškai buvo paprašyta šiandien neteikti rezoliucijos, kadangi Prezidento vizito į Seimą metu galbūt iš tiesų tai sukeltų daugiau tarptautinių skandalų, negu kad padėtų Lenkijos moterims, pažadėta, kad tai bus įtraukta į ketvirtadienio darbotvarkę, tačiau šiandien išgirstu, kad tai nebus padaryta, ir pateikiami pasiūlymai net keliuose komitetuose svarstyti rezoliuciją, nors su kitomis rezoliucijomis, irgi susijusiomis su užsienio politika, tokie dalykai nėra daromi. Be to, kaip galėtų svarstyti komitetai, jei net pateikimo nebuvo, jau nekalbant apie tai, kad pirmiausia tai yra žmogaus teisių klausimas.

Visi kolegos jau dvi savaites galėjo registruoti savo pasiūlymus ir kai kurie iš jų pasinaudojo ta teise, įregistravo tuos pasiūlymus. Aš tikrai šiuo atveju nelabai suprantu, kaip ta moralios vertybinės politikos vėliava galima mojuoti ir tuo pat metu daryti tokius dalykus. Vis dėlto, viena vertus, galbūt liūdna, kita vertus, aš kaip tik to ir tikiuosi, kad ir per antrą kadenciją aš netapsiu storaode cinike, kuri tikisi iš žmonių niekšybių. Ir vis dėlto tikiuosi, kad šiame Seime mes galime ir būti žmogiški, ir kalbėti apie žmogaus teises, ir laikytis pažadų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama Dovile, tikrai patvirtinu, kad didžioji dalis pasisakymo – teisybė.

Dar vienas kolega, norintis pasisakyti, – išrinktas Seimo vicepirmininkas J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Norėjau padėkoti Seimo nariams už tai, kad jūs manimi pasitikėjote, Seimo Pirmininkei už tai, kad pakvietė į savo komandą. Tikiuosi, kad kartu dirbdami mes galime daug padaryti. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega.

Per šoninį mikrofoną dar ponas E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso draugų grupė, jeigu galima, susirinktų porai sekundžių čia, o po to ir Izraelio Valstybės draugų grupė. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar taip pat per šoninį mikrofoną – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, žinote, esu naujokas, bet kalbame visi šią dieną ir pirmojo posėdžio metu daug apie Seimo prestižo kėlimą, bet aš šiandien dalyvaudamas ir klausydamas kai kurių pasisakymų suprantu, kad būtent mes tą prestižą ir menkiname. Taigi tikrai kviečiu vengti, mažiau tų asmeniškumų, nereikalingų kalbėjimų, ir tikrai baikime pagaliau tą posėdį.

PIRMININKAS. Labai dėkui už konstruktyvų pasiūlymą.

Dar vienas norinčių pasisakyti sąrašas – E. Gentvilas, kurio posėdžių salėje nematau. Todėl su džiugesiu pranešu, kad šios dienos visa darbotvarkė baigta. Registruojamės.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 77 Seimo nariai. Skelbiu, kad lapkričio 17 dienos Seimo plenarinis posėdis baigtas. Labai dėkui visiems ir atleiskite, jeigu kas ne taip.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 4 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 19 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame lapkričio 19 dienos, ketvirtadienio, posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 95 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Seniūnų sueigoje priėmėme sprendimą, kad dėl Seimo rezoliucijos „Dėl moterų teisių apribojimo ir teisės viršenybės principo pažeidimo Lenkijoje“ projekto Nr. XIII-5352 įtraukimo apsispręsimu Seimo salėje. Balsuokime, kas už tai, kad Seimo rezoliucijos projektas „Dėl moterų teisių apribojimo ir teisės viršenybės principo pažeidimo Lenkijoje“ būtų įtrauktas į šios dienos darbotvarkę.

Užsiregistravo 112 Seimo narių, balsavo 111: už – 41, prieš – 22, susilaikė 48. Rezoliucija į darbotvarkę neįtraukta.

Dėl darbotvarkės – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiama Dovile, aš dėl to paties dalyko. Ačiū, kad jūs įtraukėte ir pataisas. Norėčiau pritarti jums, bet kartu, jeigu galima, trumpai aptarti šią rezoliuciją ir jos dalyką: Užsienio reikalų komitete įtraukę visas pataisas ir įtraukę jūsų esminį dalyką, mes dar truputį pageidautume... Aš balsavau, žinoma, už, kaip jūsų kolega – už įtraukimą, bet Užsienio reikalų komitetas norėtų pasakyti vieną kitą nuomonę apie tai būdami už. Ačiū.

PIRMININKĖ. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tik norėčiau priminti šią nuostabią epopėją dėl rezoliucijos, nes, atrodo, kolegos yra pamiršę, kad baigiant praeitą Seimo kadenciją, kai rezoliucija buvo užregistruota prieš kelias savaites, darbotvarkė buvo perpildyta ir nebuvo galima įtraukti, buvo pasiūlyta įtraukti į paskutinį praeitos kadencijos Seimo posėdį. Buvo įtraukta, tada ją svarstant buvo pasiūlyta išbraukti pono J. Razmos, nes tai turėtų priimti naujas Seimas, tada naujame Seime manęs paprašyta netraukti, kad negadintų pono prezidento A. Dudos vizito. Neįtraukta. Tada buvo pažadėta, kad bus įtraukta į šios dienos posėdžio darbotvarkę, buvo neįtraukta, nes, kaip pasakė ponas J. Razma, turėtų svarstyti visi komitetai.

Šiandien mes turėsime rezoliuciją, kurios nesvarstė jokie kiti komitetai, kaip ir daugelio rezoliucijų nesvarsto. Šiandien aš Seniūnų sueigoje girdžiu nuostabų pasisakymą, kad ši rezoliucija turėtų būti apsvarstyta komitetuose, kad būtų jos turinys suderintas, bet noriu priminti, kad ji buvo registruota prieš kelias savaites, ir jei kolegos turėjo pasiūlymų, norėjo ką nors aptarti, redaguoti, registruoti pasiūlymus, tikrai galėjo tai padaryti.

Dabartinius jūsų veiksmus aš priimu kaip nepagarbą žmogaus teisėms, kaip vilkinimą šios rezoliucijos ir tikrai jau neįsiimsiu iniciatyvos derinti su Užsienio reikalų komitetu. Jei jūs turite pastabų, tada prašau ir laukiu iš Užsienio reikalų komiteto ar iš bet kurio kito šio Seimo komiteto jūsų iniciatyvos ir jūsų pasiūlymo, nes šiandien jūs esate valdantieji ir jūsų atsakomybė yra, ar mes ignoruosime žmogaus teisių pažeidimus mūsų kaimyninėje šalyje, ar ne. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū, miela kolege. Seniūnų sueiga apsisprendė ir taip pat Seimo nariai apsisprendė čia, Seimo salėje.

Per šoninį mikrofoną norėtų kalbėti G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Norėčiau atsakyti gerbiamai Dovi-
lei. Iki šiol tai yra ne pirmas atvejis, kai buvo registruojamos rezoliucijos. Esame taip pat patys da-
rę tai ne vieną kartą ir praeitoje kadencijoje. Daugelis jų, iš esmės visos rezoliucijos, po registravi-
mo pirmiausia keliaudavo į Užsienio reikalų komitetą. Ir tai nėra vien procedūrinis veiksmas. Lie-
tuvos užsienio politika daugeliu atvejų buvo grindžiama konsensusu – kairės ir dešinės sutarimu.
Kaimynystė – lygiai taip pat. Todėl mes kviečiame pirmiausia pradėti diskusiją Užsienio reikalų
komitete prisiimant bendrą – opozicijos ir valdančiosios daugumos – atsakomybę už tai, kokia tu-
rėtų būti mūsų laikysena mūsų artimiausių kaimynų atveju. Todėl mes neneigiame problemati-
kos, kuri yra keliama jūsų rezoliucijoje, tiesiog kviečiame dėl tos rezoliucijos diskutuoti Užsienio
reikalų komitete. Turime patikinimą iš dar besiformuojančio komiteto, jis bus patvirtintas šian-
dien, kad tikrai yra pasiruošę apie tai kalbėtis. Todėl labai prašau neatsitraukti, kalbėtis, ieškoti
sprendimo, kad būtų galimybė tą rezoliuciją po to pateikti ir Seimo salėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ne? P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, man atrodo, jau šiandien yra aktualesnų te-
mų, dėl kurių galėtume siūlyti rezoliucijas. Štai, pavyzdžiui, mes matėme, kadangi vokiečiai pro-
testuoja dėl griežtų sąlygų sustabdyti COVID-19, tai ten ir vandeniu aplieja vokiečius, ir šaudo
patrankomis, ir suima, ir antrankius deda. Ten labiau žmogaus teisės pažeidžiamos, tai gal geriau
tokią rezoliuciją priimkime.

Antras dalykas. Tai yra ne politinis Lenkijos sprendimas, tai yra teisinis. Tai yra Konstituci-
nio Teismo išaiškinimas. Ar mes nors vieną kvestionavome savo Konstitucinio Teismo išaiškini-
mą? Kas čia dabar yra? Kas čia vyksta? Man atrodo, turėkite proto ir negadinkite santykių bent
jau su Lenkija. Tik išvažiavo Prezidentas ir jau iš karto puolame Lenkiją. Reikėjo būti drąsiems ir
pulti jau čia, kai jis buvo tribūnoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų daugiau nėra. Siūlau balsuoti dėl pateiktos šios dienos dar-
botvarkės.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 83, prieš – 24, susilaikė 17. Darbotvarkei pritarta.

Replika po balsavimo – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Atsiprašau. P. Saudargas.

10.09 val.

**Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“
projektas Nr. XIVP-27 (pateikimas)**

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų
sudėties patvirtinimo“. (*Šurmulyš salėje*)

R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Pirmininke, prašau pakartoti klausimą. (*Balsai
salėje*) Pirmas? Tada norėčiau paprašyti frakcijos vardu pusvalandžio pertraukos, nes mes ką tik
gavome čia dar pataisymų dėl sudėties iš kitų kolegų, tad norėtume juos įvertinti, kad viskas bū-
tų tinkamai sudėliota.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gautas pasiūlymas dėl pertraukos.

J. Jarutis. Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Posėdžio pirmininke, tikrai ne dėl to atsistojau šiuo momentu, dėl ko Rad-
vilė taip sureagavo. Bet dėl vedimo tvarkos turiu perskaityti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų frakcijos
pareiškimą „Dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos dalyvavimo Seimo komitetų bei
kitų struktūrinių padalinių veikloje“ Lietuvos Respublikos Seimo valdybai, Lietuvos Respublikos
Seimo seniūnų sueigai. „Įvertinę tai, kad valdančioji dauguma nepaiso nepriklausomos Lietuvos
parlamentarizmo tradicijų, kurios tapo pamatine Seimo vadovybės formavimo demokratiškų dis-
kusijų, skirtingų nuomonių, lygiateisiškumo, pagarbos ir politinės kultūros norma, gyvavusia vi-
sose 12 Seimo darbo kadencijų, taip pat pažymėdami, jeigu valdantieji sistemingai pažeidinėja
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos, kaip didžiausios opozicijos frakcijos, teises, dėl ko
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai nėra atstovaujama Seimo valdybos lygmeniu, ir su-

prasdami, kad tokiu būdu valdantieji riboja mūsų teises į informaciją bei Seimo valdybos veiklą bei neleidžia pilnavertiškai dalyvauti Seimo darbe, taip pat teigdami, jog XIII Seime valdantieji sukuria grėsmę demokratijai, pranešame, jog atsisakome bet kokių vadovaujamų pareigų komitetuose, komisijose bei kituose Seimo struktūriniuose padaliniuose.

Tuo pačiu informuojame, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nariai traukiasi iš Seniūnų sueigos veiklos ir kitų savo atstovų Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga į Seniūnų sueigą nedeleguos. Tokios nuostatos laikysimės tol, kol nebus atstatytos visos šiuo metu pažeidžiamos opozicijos teisės. Rekomenduojame sušaukti neeilinę Seimo seniūnų sueigą, kad perskirstytume kvotas.“

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašau, replika per šoninį mikrofoną – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Reaguoju į ką tik perskaitytą pareiškimą pastebėdamas, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija labai keistai supranta svarstymus ir diskusijas Seniūnų sueigoje. Štai jiems nepatiko viena projekto eilutė – trenkia durimis ir išeina. Jeigu viena eilutė nepatinka, reikia sėdėti ir diskutuoti, ir gal būtumėte įtikinę, kad ta eilutė būtų pakeista. Dabar galiu tik informuoti, kad yra sutarta ir su Seimo Pirmininke, ir su kitais kolegomis, kad Audito komiteto pirmasis posėdis šiandien nebus organizuojamas, jo kvotų klausimas bus dar kartą svarstomas antradienio Seniūnų sueigoje. Mes reaguojame į išreikštus priekaištus, bet, kolegos, jeigu jūs norite demonstruoti karą, jūs, matyt, tą galėsite čia demonstruoti, bet niekas čia su jumis nekariauja.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami konservatoriai, kiek prisimenu, net ir praeitoje kadencijoje, kai jūs buvote opozicijoje, pateikėte kandidatą į Seimo Pirmininko pavaduotojus ir, be abejonės, tas kandidatas buvo tvirtinamas. Tokia yra demokratijos taisyklė, kad nenurodinėja valdančioji dauguma, ką iš opozicijos teikti į Seimo Pirmininko pavaduotojus ir valdybą. Jūs gi pirmą kartą per Lietuvos istoriją kvestionuojate didžiausios frakcijos Pirmininko pavaduotoją ir susitarę jo neišrenkate! Ar tai yra demokratiška?! Ar tai yra gerbimas didžiausios opozicinės frakcijos?! O ką čia kalbėti, jeigu pažeidžiamos didžiausios frakcijos parlamente teisės, apie žmogaus teises, ar galima ką nors kalbėti? Apie jokias žmogaus teises, apie pagarbą žmogui negalima kalbėti, jeigu jūs negerbiate opozicinės frakcijos pasirinkimo! Galbūt man irgi netinka, bet, gerbiamieji, toks yra demokratijos principas ir gerbkime pirmiausia save, tada gerbsime ir demokratiją. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Replikos išsakytos. Gavome pasiūlymą dėl pusvalandžio pertraukos dėl 1-2 klausimo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 126, balsavo 125: už – 70, prieš – 36, susilaikė 19. Pertraukai pritarta.

10.14 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl padėkos Johnui Shimkui“ projektas Nr. XIVP-14(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl padėkos Johnui Shimkui“ projektas. Pranešėjas – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kongresas nuo 1940 m. liepos 23 d. paskelbė okupacijos nepripažinimo politiką. Jeigu jūs galėtumėte paklausti, aš prašyčiau jūsų akimirkos tylos, daugiau kaip 2 minučių neužims ši rezoliucija.

Iškiliausi Lietuvos kilmės žmonės ir lietuvių kilmės atstovai dešimtmečius kovojo už mūsų šalies laisvę. Amerikoje tai vadinama Lietuvos, Baltijos šalių laisvės byla. Turėdami galvoje, kad J. Šimkus po 23 metų palieka Amerikos Kongresą, atsižvelgdami į tai, kad ilgametis Atstovų Rūmų narys po šešių kadencijų atsisveikina su Amerikos Kongresu, daugiametis Baltijos grupės pirmininkas, vienas aktyviausių kongresmenų, kuris įtikino (ir sėkmingai įtikino) Amerikos Kongresą liberalizuoti prekybą suskystintomis gamtinėmis dujomis, patvirtinti NATO gynybos planus Baltijos šalims, parėmė Ukrainą Rusijos agresijos akivaizdoje, Juodojo kaspino dieną nuolat įtvirtino Amerikos Kongrese, kovojo su Kremliaus priešiška propaganda, bičiuliai, leiskite dabar (čia buvo žodis „demokratija“ ką tik pasakytas kolegų) padėkoti šiam didžiam demokratui, Respublikonų partijos nariui už 23 metus kasdien vykusią diskusiją su Lietuvos visuomene. Tai iš esmės

vienas paskutinių lietuvių kilmės žmonių Amerikos Kongrese. Senate mes dar turime kolegą R. Durbina. Žinodami Amerikos Kongreso nuolatinę paramą mums, leiskite išreikšti jam padėką.

Aš dėkoju visiems pasirašiusiems įvairių partijų atstovams. Virš 30 atstovų pasirašė šį rezoliucijos projektą. Leiskite užbaigti šiais žodžiais.

Jonai, mes atsimename tavo paskutinį vizitą, kai tu užlipai į Gedimino kalną, ir tavo pakylėtą nuotaiką, kai tu atvežei savo sūnų ir parodei jam Lietuvą, kuri yra nepriklausoma. Dėkui tau už ketvirčio amžiaus kovą už Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvę, už kasdienį rūpinimąsi Lietuvos saugumu. Bičiuliai, leiskite jūsų vardu, jeigu jūs pritartumėte, pareikšti šiam iškiliausiam Lietuvos išeivijos atstovui padėką. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Jūsų norėtų paklausti Seimo nariai. Pirmasis klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Emanueli, tikrai pritariu šiai rezoliucijai. Bet kokių atveju prarandame didžiulį draugą Kongrese, jis mus visą laiką rėmė. Kaip jūs galvojate, ar, stiprinant mūsų pozicijas Kongrese, nereikėtų grįžti prie senos geros idėjos, kurios taip ir nerealizavome ankstesniame Seime, kaip ir Briuselyje, taip ir Vašingtone turėti būtent Seimo deleguotą atstovą, kuris sektų kiekvieną žingsnį, kas vyksta galingiausiam demokratiniam parlamente pasaulyje, informuotų mus. Kaip jūs, kaip, manau, tikrai užsiimsiantis Amerikos reikalais, galvojate, ar nereikėtų bandyti tą idėją atgaivinti?

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš manau, šis nedidelis etatas mums yra būtinas. Aš niekaip negaliu suvokti iki šiol, kodėl mes neturime jo, tai yra mūsų ambasadoje 16-ojoje gatvėje etato, skirto ryšiams su Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresu. Jame yra šimtai deputatų, kurie lemia iki šiol mūsų valstybės saugumą ir santykius.

Aš manau, gerbiamas Žygi, naujo prezidento administracija grįš prie laisvosios prekybos sutarties su Europos Sąjunga ir Europos Sąjungos santykiai ir Amerikos santykiai vėl grįš į sąjungininkų rėmus, išrinkus naują prezidentą. Todėl Amerikos Kongrese yra būtinas žmogus, kuris dirbtų su mūsų parlamentu ir mūsų parlamento santykiais, turiu galvoje etatą mūsų ambasadoje Jungtinėse Amerikos Valstijose Vašingtone. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas Mindaugai.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui. Iš tikrųjų labai palaikau šią mintį ir šią rezoliuciją. Kartu norėčiau jūsų paklausti, kaip mes galėtume dabar, kai J. Šimkus jau nebesiekia toliau tęsti aktyvios politinės karjeros, jį ir toliau išlaikyti pritraukę prie Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos santykių stiprinimo? Galbūt net nuo Užsienio reikalų komiteto jūs, kaip aktyvus žmogus, galėtumėte teikti siūlymą jį atitinkamai įvertinti ir Lietuvos Respublikos Prezidentui.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Be jokios abejonės, aš manau, gerbiamas Mindaugai, aukščiausia padėka yra nuo Lietuvos tautos, tai yra čia. Jūs esate Lietuvos tauta ir šitam iškiliam lietuviui jūs sakote ačiū už ketvirtį amžiaus kasdienės kovos už Lietuvos interesus. Jis buvo, pasakyčiau, jeigu kas nors nesupyks, daugiau negu Lietuvos ambasadorius. Jis buvo tiltas, kuris iš esmės abiejose pusėse, ir demokratų pusėje, ne tik respublikonų, sprendė mūsų reikalus. Todėl aš visiškai pritariu, kad mes turime kreiptis į Lietuvos Prezidentą. Jam išeinant sausio 2 dieną, nuo sausio 2 dienos jis jau nebus Amerikos Kongreso narys, mes dar turime du mėnesius, pusantro mėnesio turime, iki Kalėdų mes turėtume sutvarkyti tai, apie ką jūs užsiminėte, jo apdovanojimą, prašyti Lietuvos Respublikos Prezidentą, kuris dabar turbūt kalbės po kelių minučių čia, paprašyti apdovanoti šį mūsų vieną iš didžiausių patriotų ir Lietuvos rėmėjų. Ačiū jums už puikų klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, kadangi jūs esate vienas iš tų unikaliausių žmonių Konservatorių frakcijoje, iš esmės frakcijos sąžinė, jūsų projektai visada apeliuoja į demokratiją, į laisvę ir čia taip pat vienas iš tų projektų, aš negaliu, susiklosčius tokiai ekstraordinariai situacijai Seime, jūsų nepaklausti, ką jūs galvojate apie opozicijos teisės ribojimus, apie tai, kaip elgiamasi su mumis šiame Seime, apie tai, kad iš esmės paslapčia net yra jau sutarta pakeisti Statutą, dėl to ir atimti iš opozicijos net esminę tradiciją, audimą atimti. Kaip jūs jaučiatės ateidamas čia į tribūną ir kalbėdamas apie demokratiją? Jūs gi puikiai suprantate, kad apie tai sužinos anksčiau ar vėliau, gal ne šiandien, ir mūsų Amerikos partneriai, apie tai, kas vyksta šiame Seime dabar.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Būdamas čia nuo 1990 metų, aš daugybę metų išbuvau opozicijoje ir daugybę metų perėjau visus įmanomus spaudimus, aš manau, spaudimus, turint galvoje būnant opozicijoje turėti poziciją. Turėti teisėtą poziciją. Aš visiškai įsitikinęs, kad jūs turite teisę į savo poziciją. Aš esu tikrai... Dovilė kalbėjo apie žmogaus teises, aš manau, kad jūsų pozicija šiame Seime bus tikrai realizuota. Aš nenorėčiau šito klausimo *numuolini* ir pasakyti jums tiesiai, kad aš... Mažuma turi teisę turėti savo balsą visuose organuose ir mes, visų frakcijų atstovai, ir mūsų daugumos atstovai, tie, kurie yra jau daugybę metų šiame Seime, tikrai pasistengs, kad jūs turėtumėte teisėtą savo balsą, gerbiamas Tomai. Atsimindamas, kiek kartų mes balsavome kartu, kiek kartų mes dėl įvairių projektų balsavome kartu, aš neleidžiau, kad šiame Seime įsivyrautų kokia nors pajuoka arba... Na, čia, Lietuvoje, deja, šis žodis kartais yra, deja, juokas pavirsta į pajuoką. Bet aš nemanau, kad tai įvyks jūsų atžvilgiu, ir aš manau, kad džentelmeniškai bus galima vėliau surasti *modus vivendi*. Aš manau, kad šis demokratiškas *modus vivendi* bus surastas. Ačiū, Tomai. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Klausti norėtų D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamasis pranešėjau, pirmiausia dėkoju už gražią iniciatyvą ir teikimą, tikrai palaikysiu. Tačiau vis dėlto klausimas susijęs su vienu jau šiandien buvusiu balsavimu. Ar negalvojate, kad vis dėlto turėtume išlaikyti tokiu atveju vienodą principą? Jeigu mes kalbame apie rezoliucijas, kurios turi ir tarptautinio ryšio kontekstą, kad jos turėtų būti pradžioje apsvaistytos ir Užsienio reikalų komitete, kaip buvo siūloma D. Šakalienės teikiamos rezoliucijos atveju.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mielas bičiuli, aš kaip tik ir buvau tas, kuris kalbėjosi su gerbiama Dovile. Jinai yra mano sena bičiulė. Mes su ja sėdėjome ir kalbėjomės, ir ji priėmė visas mano pataisas dėl Užsienio reikalų komiteto. Čia yra padėkos rezoliucija. Jeigu jūs manote, kad Užsienio reikalų komitete atsiras nors keli žmonės, kurie tam prieštarautų, tai aš tikrai abejoju, kadangi tai yra ne santykių su Amerika rezoliucija, kuri turėtų būti aptarta, o padėkos vieninteliui išlikiui lietuviui. Man, būnant žydų kilmės žmogui, na, vis dėlto tektų abejoti, kad čia tarp lietuvių nors vienas būtų prieš ir reiktų dar į komitetą eiti dėl padėkos J. Šimkui. Čia jau būtų šiek tiek per daug. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Garbusis kolega, naudodamasis proga noriu jums labai padėkoti už tokią gerą iniciatyvą pateikiant šią rezoliuciją. Ji verta dėmesio ir verta, kad mes Seime vieningai jai pritartume ir priimtume. Tačiau, pratęsdamas kolegos Domo užduotą klausimą, vis dėlto norėčiau išgirsti jūsų nuomonę dėl rezoliucijų svarstymo komitetuose.

Aš manau, kad ta praktika, buvusi pozityvi, teisinga praktika, kad visi teisės aktai, visi dokumentai yra apsvaistomi komitetuose, yra teisinga. Ar nemanote, kad ir šią rezoliuciją reiktų svarstyti Užsienio reikalų komitete? Esu įsitikinęs, kad jei ne visi, tai didžioji dauguma komiteto narių jai pritaris, tačiau atriboti garbingą Užsienio reikalų komitetą nuo savo žodžio išsakymo, manau, nebūtų teisinga. Tai net sustiprintų pačią rezoliuciją, kad jai būtų pritarta ir svarbiame komitete, Užsienio reikalų komitete.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tai padėkos rezoliucija, o ne santykių su Lenkija arba Amerika, arba Europos Sąjunga rezoliucija. Šiuo metu, kai formuojami komitetai, neturėtų būti ypatingo mūsų susirūpinimo objektu, kadangi čia yra rezoliucija, perskaitau, dėl padėkos J. Šimkui. Paprastesnio reikalo, kadangi pasirašė, gerbiama Pirmininke, pasirašė jei ne visas Seimas, tai įvairių frakcijų atstovai (jeigu norite, aš jums perskaitysiu), visi Užsienio reikalų komiteto nariai ir beveik būsimo – gerbiamas T. Tomilinas, A. Armonaitė, A. Sysas, L. Slušnys, L. Savickas. Viešpatie, aš po šito... Čia nėra mano parašu teikta. Po to, kai visos frakcijos pasirašė, aš nemanyčiau, kad reiktų grįžti į komitetą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, po dešimties metų pirmą kartą vėl išsakysiu savo kažkokią mintį. Manau, kad šitas klausimas yra ne tik laiku, bet noriu ir pačiam padėkoti už tai, kad mes, naujas Seimas, kadenciją pradedame nuo tokios gražios sukakties arba paminėjimo tokio iškilaus žmogaus prisidėjimo prie mūsų valstybės nepriklausos-

mumo. Mes tik vėliau galbūt galėjome pradėti detales aiškintis. Tai buvo žmogus, kuris faktiškai ir atvedė mūsų Lietuvą į tokią spartesnę nepriklausomą valstybę. Nebekartosiu dėl apdovanojimo, nes čia jau buvo pasiūlymas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ir dar kartą noriu, gerbiamas Emanueli, tikrai padėkoti, kad pats visada budi ten, kur reikia. Ačiū.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Širdingai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjau, jūs atsakėte į visus klausimus.

Svarstymas. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Priėmimas. Motyvai už ir prieš. Motyvai už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Pirmininke. Dar kartą norėčiau tikrai paraginti visus balsuoti už šią rezoliuciją. Turbūt Vašingtone nebuvo nė vieno vizito, kurio nepriimtų kongresmenas J. Šimkus, tikrai dirbdavo visais klausimais – nuo mėsos eksporto iki faktiškai visų klausimų. Į nė vieną mūsų prašymą jis neatsakė neigiamai, visada būdavo Lietuvos balsas Kongrese. Toks pagarbos pareiškimas tikrai būtų labai svarbus žmogui, kuris pasitraukia iš Kongreso.

PIRMININKĖ. Už kalba M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Taip pat noriu paraginti kolegas palaikyti, nes yra tekę net kelis sykius gyvai bendrauti su gerbiamu kongresmenu. Kalbant apie jo paramą Lietuvai saugumo srityje, mūsų narystės NATO srityje ir įvairiose kitose srityse, tikrai jis buvo didžiulis tiek Jungtinių Amerikos Valstijų, tiek Lietuvos patriotas. Jis Kongrese savo politinę karjerą pradėjo 1997 metais ir yra tapęs Kongreso nariu net nuo trijų skirtingų Iliojaus apygardų – 20-os, 19-os ir 15-os. Tai yra aktyvus Respublikonų partijos narys, tikrai vertybių žmogus, visą laiką pasisakantis už tradicines vertybes, ir didelis mūsų šalies draugas. Taigi raginu visus palaikyti. Dėkui.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, kolegos, tiesą pasakius, rinkimų išvakarėse ir po rinkimų iš karto atrodė, kad mūsų santykis tarp opozicijos ir pozicijos, tarp naujos opozicijos ir naujųjų valdančiųjų, susiklostys būtent toks, koks yra tarp manęs ir Emanuelio. Aš iš tiesų tikėjau, kad mes bendrausime, mes tikrai būsimės jums ramstis šios pandemijos krizės akivaizdoje. Mes 100 dienų laikysimės ne kritikos režimo ir tiesiog norėsime, kad jūs baigtumėte formuoti ministrų kabinetą, tikrai nesikabinėsime prie smulkmenų dėl kokio nors vieno ar kito ministro biografijos, draugiškai vertinsime realią situaciją. Aš esu išlepintas būtent Emanuelio politinės kultūros ir Emanuelio išminties. Mes ne vieną kartą esame gelbėję Seimo prestižą praeitoje kadencijoje dėl kai kurių kvailų arba beveik kvailų pasiūlymų.

Šiandien noriu paraginti visus kolegas opozicijoje balsuoti už Emanuelio iniciatyvą ir tikrai labai prašau jaunųjų konservatorių kolegų įsiklausyti į tai, ką kalba didžiulės patirties turintis signataras, tiesiog išmintingas frakcijos kolega. Iš šios tribūnos buvo pasakyti žodžiai, kurie į vieną ar į kitą pusę tikriausiai lems visus ketverius metus. Jeigu jūs jo neišgirsite, mūsų demokratijai bus labai blogai, nes to erzelio, to šurmulio, tos priešpriešos bus per daug.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš irgi noriu padėkoti gerbiamam savo kaimynui ketvirtame aukšte – Emanueliui. (*Balsas salėje*: „Kas čia jums pasidarė?“) Pone Petrai, patylėkite! Aš už tai, kad jūs esate sunkiasvoris dėl laisvės, demokratijos, esate geras pavyzdys savo kolegoms. Tai sakau atvirai. Šiandien demokratija, ko gero, miršta, miršta XIII kadencijoje. Dėl to yra labai gaila, bet viliuosi, aš labai norėčiau, kad mes sugebėtume nusižeminti, nusilenkti kartais nepatinkantiems žmonėms, nes čia yra žmonių gyvenimai. Lietuvoje, pasaulyje yra gyvenimai žmonių, kurie trokšta gyventi demokratinėje valstybėje. Jūsų šitas gestas yra labai aiškiai parodytas kaip simbolis, kaip vis dėlto derėtų susėsti ir dirbti visiems kartu vardan Lietuvos. Dėkoju jums.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji, aš nesuprantu rezoliucijos turinio: ar čia norime pagerbti J. Šimkų, ar čia E. Zingerį? Gal E. Zingerį. Jūs, valstiečiai, užregistruokite rezoliuciją ir paskelbkite kandidatą į šventuosius, ir bus tvarka. O jeigu kalbame apie J. Šimkų, tai ir kalbėkime apie J. Šimkų, o ne apie E. Zingerį. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiami kolegos. Motyvai už ir prieš išsakyti. Balsuojame dėl rezoliucijos be pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 122: už – 122, prieš ir susilaikiusiųjų nėra. Rezoliucijai pritarta. (*Gongas*) (*Plojimai*)

10.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-27 (*pateikimo tęsinys*)

Grįžtame prie darbotvarkės 1-2 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas. Pristato J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, pateikiu projektą, kurio autorės formaliai yra visos frakcijos, nes visos frakcijos laiku pateikė savo atstovus į komitetus. Taigi noriu padėkoti, kad mes šiandien turime visą nutarimo projektą. Paminėsiu paskutinius pakeitimus, jų jūs nematote kompiuterinėje sistemoje, bet tai yra frakcijų valia tiesiog pakeisti kai kur savo atstovus. Yra du pakeitimai. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija Švietimo ir mokslo komitete vietoj E. Jovaišos įrašo R. Karbauskį, atitinkamai gerbiama E. Jovaišą įrašo į Užsienio reikalų komitetą. O Mišri Seimo narių grupė Europos reikalų komitete vietoj V. Valkiūno įrašo D. Griškevičių.

Nemažai reikėjo diskutuoti, kol suskirstėme kvotas frakcijoms. Tikrai buvo siekiama maksimaliai geranoriškai patenkinti visų pageidavimus, kad kiekvienas Seimo narys galėtų atsirasti tame komitete, kuriame, mano, save geriausiai realizuos. Galėčiau paminėti, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos prašymu buvo padidintas jiems vietų skaičius Socialinių reikalų ir darbo komitete, atitinkamai mūsų frakcijoje, na, galbūt ne pačių noru pasistumdant.

Paskutinis toks savotiškas pageidavimų realizavimas – kai buvo žinoma, jog vienas Mišrios grupės narys sutinka dirbti tik Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete arba niekur kitur neis ir pradės protestuoti, tai aš pats sutikau iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išeiti ir pereiti į Žmogaus teisių komitetą, nors nepasakyčiau, kad pastarojoje srityje esu ką nors nuveikęs ir galėsiu labai aktyviai reikštis. Bet tikrai buvo siekiama, kad mažumos atstovai kuo geriau galėtų išdėstyti savo narius. Štai yra tas nutarimo projektas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūsų paklausti norėtų E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas Seimo Pirmininko pavaduotojau, iš tiesų po paskutinių valstiečių pasisakymų ir nuogastavimų, kad, tarkim, sutriks komitetų darbas išrinkus pirmininkus, paskui neišrinkus pavaduotojų, kur yra numatytos jų kvotos, ar galėtumėte nuraminti, kad taip nebus? Aišku, galbūt yra nuogastavimų dėl koronaviruso, vienas kitas pirmininkas gali iškristi ir po to sutriks komitetų darbas. Gal galėtumėte paaiškinti, kad taip nebus? Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto tikiuosi, kad valstiečių ir žaliųjų atstovai, jiems yra patvirtintos kvotos, vis dėlto siūlys savo atstovus į pavaduotojus. Taip pat pastebėsiu, sutarta, kad dėl Audito komiteto pirmininko ir pavaduotojo klausimą galima atidėti. Šiandien Audito komitetas pirmojo posėdžio neorganizuos.

Mes dar kartą apsvarstytume kvotų klausimą Seniūnų sueigoje antradienį. Nieko tokio, kad vienas komitetas kiek vėliau įsilies į veiklą. O kituose komitetuose, jeigu vis dėlto tie, kas gavo kvotas, atsisakytų deleguoti pavaduotojus, tai turiu pastebėti, kad komitetų darbas nuo to nė kiek nesutriktų. Pirmininkas gali visavertiškai organizuoti komiteto darbą. Jeigu pirmininkas negali pirmininkauti, jis gali pavesti tai daryti kuriam nors komiteto nariui. Pavaduotojas čia nėra būtinas ir galintis sutrikdyti komiteto darbą. Tai aš linkėčiau visiems komitetams, išskyrus Audito komitetą, šiandien per pietų pertrauką susirinkti į pirmuosius posėdžius ir išsirinkti savo pirmininkus ir pavaduotojus pagal Seniūnų sueigos pasiūlytas kvotas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkui už atsakymus. Sveiki, gerbiami kolegos. Toliau klausia A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Sveiki. Norėjau paklausti dėl Žmogaus teisių komiteto. Viena vertus, mes esame linkę daug kalbėti apie žmogaus teises, apie demokratiją ir tikrai noriu pasidžiaugti, kad ši kartą į komitetą pasižiūrėjo, bent jau valdantieji, labai rimtai. Pažiūrėjau, kad yra deleguoti ir frakcijų seniūnas, ir du frakcijų seniūnų pavaduotojai, kas yra labai džiugu. Nors pats, Jurgi, ir sakote, kad nežinote, ką ten per daug veikiate. Labai džiaugiuosi, kad yra T. Bičiūnas, kuris vien dėl to, kad iš Kėdainių, jau apie žmogaus teises turi nusimanyti.

Bet šalia to visada dar yra reikalavimas tam tikros kompetencijos. Tai bandau suprasti pačios opozicijos, didžiosios frakcijos, kuri labai daug kalba apie žmogaus teises ir demokratiją, pasirinkimą deleguoti čia poną D. Kepenį. Aš nežinau, ar nėra kažkokių kriterijų, susijusių su kompetencija toje srityje ar panašiai, aš nežinau, ar čia nėra jokio filtro, mes neturime?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš niekaip negaliu čia vertinti frakcijos pasiūlytų kandidatų. Žinoma, frakcija visada, bet kuriuo momentu, dirbant komitetui, gali pasiūlyti šį teikiamą nutarimą pakeisti, keisti savo atstovus atskiruose komitetuose. Mes tai ne kartą esame darę, jeigu frakcijai išryškės tokia reikmė, tai bus galima tuos delegavimus pakeisti.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjui. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš pasiteiraisiu tokio dalyko. Mes tvirtiname komitetų sudėtį. Kai kur matau, gal čia klaida, tarkime, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – dešimtas ir čia nieko neįrašyta, tik korektūros klaida. Paskui dar klausimas, kaip bus su pakaitiniais, mes juos tvirtinsime ir kada?

J. RAZMA (TS-LKDF). Ta dešimta pozicija jūsų teisingai, budriai pastebėta, čia turimas omeny Seimo narys, kuris dar nėra prisiekęs, šiandien ar kitą savaitę turėtų prisiekti ir ta pozicija bus užpildyta.

PIRMININKAS. Gerbiamas D. Kepenis, dėl vedimo tvarkos ar replika? Nes replikos po visų diskusijų, po klausimų.

D. KEPENIS (LVŽSF). Buvo paminėta mano pavardė.

PIRMININKAS. Po visų atsakymų galėsite pasakyti repliką, jeigu ne dėl vedimo tvarkos, tada po visų atsakymų. Klausia T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, atsiprašau, kaip matote, Seime susiklostė tikrai neeilinė situacija, mes tikrai darome tai, ką darome, ne dėl to, kad labai to norime, bet tiesiog nėra kitokios išeities. Aš manau, kad jeigu jūs būtumėte atsidūrę praeitoje kadencijoje tokioje situacijoje, kai didžiausia opozicijos frakcija yra ištumiami iš visur, jos balso, jos nuomonės, jos kritikos, jos priežiūros niekam nereikia, tai manau, kad jūs stabdytumėte, bent jau mes stabdytume, arklius ir tikrai bandytume ieškoti kompromiso.

Šiuo atveju mano klausimas yra, ar jūs nemanote, kad reikia tiesiog sustoti ir kalbėtis? Mes tikrai bandome kalbėti ir su jūsų lyderiais, esame atvirai visą laiką kalbėti, bet jeigu jūs norite toliau eiti, tai toks klausimas kyla: ar jums patinka vairuoti buldozerį?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tikrai nesutinku, kad mes nesikalbame ar turime kokių nors specialių nusistatymų prieš opoziciją, bet nesikalbate jūs patys, tiksliau, jūsų lyderiai. Jeigu štai ateinama į Seniūnų sueigą ir nepatinka viena projekto eilutė, ar dėl to reikia iš karto trenkti pareiškimą, trenkti durimis, ar Seniūnų sueigoje diskutuoti? Jeigu būtume diskutavę, aš esu įsitikinęs, mes tikrai būtume sutarę, kad galbūt darome pauzę dėl tos eilutės. Tą mes dabar padarėme savo iniciatyva.

Jūs kvietimą diskutuoti taikykite sau, patarkite savo lyderiui, kad jis būtų kitaip nusiteikęs. Bet jeigu čia yra projektuojami tokie viešieji ryšiai, kad kiekvieną dieną reikia kokio nors karo ženklo, ir kruopščiai ieškoma tų galimybių, tai tokių galimybių, žinoma, visada galima surasti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš apie karą tikrai nekalbėsiu, nes aš jo nenoriu, jis man nepatinka. Tikrai nepatinka. Mano klausimas būtų dėl to naujo komiteto. Nepamenu, koks skaičius turėtų būti Seimo narių. Ten kaip papildomas būtų ar kitokia forma? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, po pietų numatytas Statuto pataisų pateikimas. Beje, paminėsiu, kad išgirdęs nuogastavimų dėl vienos Statuto pataisos, kuri yra dėl Audito ir Antikorporacijos komisijos vadovybės formavimo, aš tos Statuto pataisos šiandien neteiksiu. Jeigu įžvel-

giama kokių nors įtarimų, galima bus patikslinti, kad Audito ir Antikorupcijos komisijos vadovaujamosios pozicijos priklauso opozicijai, o ne mažumai.

Bet atsakant į jūsų klausimą dėl Ateities komiteto, iš tikrųjų yra tokia Statuto pataisa. Būtų siūlomas komitetas, kuris būtų formuojamas taip pat kaip Europos komitetas. Būtų galima imti tiems Seimo nariams, kurie jau yra kokio nors komiteto nariai, kaip antrąjį komitetą ar net trečiąjį, jeigu jie yra ir Europos reikalų komiteto nariai. Mes kartu spręsimė, ar steigiamo tokį komitetą, ar ne. Bet jis netrukdo mums šiandien patvirtinti narius tų komitetų, kurie yra, nereikia kam nors rezervuoti vietos tame komitete, nes į jį galės eiti kaip į antrą komitetą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Lopata.

R. LOPATA (*LSF*). Čia jau iškilo problema ištariant vardus. Klausimas būtų, ar galima nutarime pakeisti vardą ir įrašyti jį taisyklingai? Jeigu galima, tai mano vardą reiktų ištaisyti: ne Raimondas, o Raimundas. Nutarime yra klaida.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Būtinai turime ištaisyti. Tokius dalykus padaro Dokumentų skyrius, jei pirminiuose projektuose atsiranda tokių gramatinių klaidų. Tai bus ištaisyta.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Jūs atsakėte į klausimus. Klausimams skirtas laikas baigėsi.

10.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIVP-26 (pateikimas)

Dabar prašyčiau pertraukos svarstant šį klausimą ir pereiname prie darbotvarkės 1-4 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“. Pranešėjas – Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

M. STOLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

G. NAUSĖDA. Gerbiami Seimo nariai, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija ir atsižvelgdamas į trijų parlamentinių partijų išreikštą valią, teikiu jums svarstyti I. Šimonytės kandidatūrą į Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas.

Šiandien mums tenka neatidėliotinas uždavinys bendromis jėgomis suvaldyti COVID-19 infekcijos plitimą. Privalome dirbti kartu, kartu sumažinti neigiamus pandemijos padarinius sveikatos apsaugos sistemai ir ekonomikai, taip pat kultūrai bei kitiems labiausiai nukentėjusiems sektoriams. Tai bus pirmasis naujosios Vyriausybės uždavinys, tačiau privalome žvelgti ir į tolesnę Lietuvos ateitį.

Ilgalaikis šalies klestėjimas turi remtis į stiprų pagrindą – nuosekliai augantį gynybos finansavimą, aktyvią užsienio politiką, energetinės nepriklausomybės stiprinimą, pagarbą teisės viršenybės principui. Taip pat turime siekti didesnio socialinio teisingumo, užtikrinti pakankamą viešųjų paslaugų finansavimą, naikinti neteisingas mokestines lengvatas, mažinti pajamų nelygybę, didinti savivaldos finansinį savarankiškumą. Naujoji Vyriausybė turėtų skirti deramą dėmesį ir žalios Lietuvos kūrimui, siekti klimatui neutralios ekonomikos, taip pat stiprinti mokestines paskatas taupiai ir tausojamai naudoti aplinką. Galiausiai būtina pažymėti, kad tikras proveržis ateis tik užtikrinus palankias sąlygas inovacijoms. Todėl privalome orientuotis į skaitmeninę ir aukštos pridėtinės vertės ekonomiką, didinti mokslo, tyrimų ir eksperimentinės veiklos finansavimą, pasiekti nacionalinį susitarimą dėl švietimo.

Esu įsitikinęs, kad kandidatė į ministrus pirmininkus I. Šimonytė, būdama patyrusi politikė, mato šaliai tenkančius iššūkius ir kartu su komanda yra pasirengusi spręsti kylančias problemas. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui G. Nausėdai.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kviečiame kandidatę į ministrus pirmininkus I. Šimonytę pasisakyti iš tribūnos. Iki 30 minučių. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji stebintieji šią transliaciją, dėkoju už Respublikos Prezidento dekretu parodytą tikėjimą mano galimybėmis pretenduoti į

Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas. Pasistengsiu kalbėti trumpiau, negu numato Statutas, ir kuo greičiau sudaryti galimybę jums užduoti rūpimus klausimus. Kadangi vėliau, priitarus mano kandidatūrai, būtų pristatyta Vyriausybės programa, apie programines nuostatas galėsime dar diskutuoti ne kartą.

Šiandien visų pirma norėčiau padėkoti Lietuvos žmonėms, kurie suteikė man galimybę čia šiandien stovėti, pareikšdami pasitikėjimą manimi asmeniškai ir bendruomene, kurią vedžiau į rinkimus, suteikdami jėgos formuoti koaliciją su žmonėmis, su kuriais visiškai vienareikšmiškai matome Lietuvą kaip laisvo pasaulio sudėtinę dalį. To pasaulio, kurio atrama yra tūkstantmečius siekianti išmintis, pagarba žmogui ir žmogaus orumui. Lietuvos žmonės, išreiškdami pasitikėjimą man asmeniškai, kartu išreiškė pasitikėjimą tuo, kad politikoje būtų kuo mažiau diskusijos apie juos, tuos kitus, ir kad kuo daugiau kalbėtume apie tai, kuo patys esame ir kuo norime būti. Mažiau niekur nevedančių tyrinėjimų, kuriais turėtų užsiimti mokslininkai ar teisėsauga. Priešų paieškos, oponentų kaltinimai vietoj adekvačios reakcijos į kritiką, kartais ir nepelnytą, nėra mano kelias ir tam nenorėčiau eikvoti laiko.

Ne kartą diskusijose su Lietuvos žmonėmis girdėdama jų nusivylimą padėtimi vienoje ar kitoje srityje ar progreso stoka, esu sakiusi – nesu sutikusi politinės jėgos, kuri formuodama valdžią būtų atvirai siekusi Lietuvai blogo. Daugelį jūsų pažįstu, su daugeliu jūsų esu dirbusi anksčiau savo praktinėje patirtyje ir tikrai galiu tą pasakyti visiškai nuoširdžiai. Todėl mūsų nusivylimo priežastys dažnai slypi ne ten, kad Lietuvą vis ištiktų kažkokia netikusi valdžia, o ten, kad dar nemokame racionaliai suderinti lūkesčių ir savo galimybių. Kelias spręsti problemas, mano nuomone, visų pirma slypi atvirume, nebijojime matyti to, ką matome, nebijojime pripažinti, kad ne viską žinome ar išmanome, kad nesame stebukladariai, kurie gali visiems duoti ir iš nieko neimti, kad klystame suvokdami, kad, kaip sakė H. L. Menkenas, į kiekvieną sudėtingą klausimą yra atsakymas, kuris yra greitas, paprastas, bet, deja, klaidingas. Mes nebeturime paprastų klausimų. Neaišku, ar jų iš viso būna. Todėl neturime ir greitų bei paprastų sprendimų. Todėl neturime teisės formuoti lūkesčių, kad jeigu norime kažkam daugiau išleisti, kažkas neturi už tai daugiau sumokėti. O jeigu norime mokėti mažiau, tai kartu turime ir mažiau įsipareigoti. Todėl milijardas milijonui gali virsti ne tik papildomu euru kišenėje, bet ir papildomais dviem iš kišenės korepetitoriui ar slaugytojui. Galbūt tai ir yra sprendimas. Galbūt ten ir gali būti konsensusas, tačiau aki-vaizdu viena – jo paieškai turime skirti daugiau laiko, nei skyrėme dabar apsimėtydami propagandinėmis klišėmis iš abiejų politinio spektro kraštų. Tikrų, o ne išsigalvotų alternatyvų, paremtų tikrais, o ne išgalvotais duomenimis, analize, žiniomis, vertinimas ir diskusija dėl jų – taip aš suprantu politiką.

Yra tik vienas klausimas, kuris man yra absoliučiai nediskutuotinas – tai Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, laisvo pasaulio, Lietuvos klausimas. Kitais klausimais, kad ir turėčiau išankstinę nuomonę, esu tikra – sugebu girdėti ir argumentus, ir pajusti kitų emociją.

Vyriausybės keičiasi sudėtingu metu, kai reikia apsaugoti visuomenės sveikatą ir sveikatos sistemą nuo koronaviruso iššūkių, kartu išsaugant kiek įmanoma daugiau įprasto gyvenimo ritmo, verslo ir darbo vietų. Jau dabar reikia matyti, kad labai dideliu šios pandemijos liekamuoju reiškiniu (ir tai ne vien Lietuvoje) taps pasekmės žmonių psichinei sveikatai, jų emocinei būklei. Apie tai reikia galvoti jau dabar, kai atrodo, kad šiandien daug svarbiau susiskaičiuoti mėgintuvėlius ir laisvas lovas.

Reikia patvirtinti ateinančių metų biudžetus, nors natūralu, kad joks biudžeto projektas nepasilieka be kritikos. Šiandien mano asmeninis tų biudžetų sėkmės kriterijus būtų tiesiog tikras ir teisingas vaizdas, kurio pasigendame šįmet. Be jokių sąlyginių pajamų ir didelio optimizmo, bet ir be paskutinės minutės mokesčių, be milijardinių sumų, skirstomų be Tautos atstovybės mandato.

Tuo pat metu, kai pusė galvos užimta šios dienos ir artimiausių metų rūpesčiais, reikia mobilizuoti antrą pusę Lietuvos ateičiai. Valstybės skola šįmet šoktelės ženkliai ir pratęs savo kopimą aukštyn ir kitais metais. Teko girdėti pagyrų sau dėl ūkio stabilumo išlaikymo, betgi nebijokime matyti to, ką matome – skola per šiuos dvejus metus, esant nepalyginamai menkesniems ekonomikos nuostoliams, ūgtelės procentais nuo BVP beveik tiek pat, kiek tada, kai ekonomika smuko penktadaliu. Galime tik padėkoti euro zonai, kad tos skolos kaina mums šiandien yra palanki.

Nemanau, kad reikia naujo Seimo ar kitų seimų komisijose aiškintis, kokią vertę gavome už pasiskolintus pinigus. Visgi siūlau atvirai pripažinti, kad skolos augimas jau tapo problema ir jos grąžinimas į tvarų lygį nebus paprastas, o nieko nedarymas reikš, kad 60 % BVP perkopsime ilgai netrukę. Todėl dabar yra laikas sprendimams, kad vėliau nereikėtų gąsdintis *blogiečiais*, suveržiamais diržais, sprendimams, kurie stiprina ekonomikos potencialą, didina pridėtinę vertę ir leidžia mums ne šiaip gaminti pagal kitų brėžinį, o parduoti idėjas ir intelektualio darbo rezultatus. Tik tokio kelio gale mūsų nelaukia vidutinių pajamų spąstai.

Koalicijos sutartyje kaip veiklos prioritetai nurodytos tos sritys, kuriose, pasinaudodami ir Europos Sąjungos planuojama parama, ir kitais ištekliais, rūpestingai planuodami pokyčius ir tam reikalingas investicijas galime padidinti greitį, kuriuo judėsime vakarietiško gyvenimo link. Negaliu žadėti tai padaryti per ketverių metų kadenciją, bet galiu žadėti dėti visas įmanomas pastangas tam, kad sprendimai būtų kiek įmanoma labiau panašūs į geležinkelio bėgius, kuriais riedėtume ilgai, o ne išrinkinėtume pabėgius per kiekvienus rinkimus.

Žinau, kad dauguma vyriausybių savo veiklą pradeda nuo skambių reformų pažadų. Šauningai to vengiu. Ne todėl, kad manyčiau, jog pokyčiams ne metas ir ne vieta, o todėl, kad žodžiu „reforma“ mes jau įpratome vadinti menkiausią oro virptelėjimą, kuris visiškai nekeičia žmonių padėties. Vyriausybės programą rengsime ne bandydami maksimizuoti reformų skaičių, o bandydami minimizuoti neįgyvendinamus įsipareigojimus padaryti viską čia ir dabar. Tikiuosi, kad sutarsime dėl rinkinio siektinų rezultatų, kurių link judėjimą bandytume sąžiningai įsivertinti, nes labai nedaug pavyktų galutinai pasiekti per ketverių metų kadenciją, nebent vėl užsiduotume siekinius, kurie labai mažai reiškia žmogaus kasdienybėje.

Formuojama centro dešinės Vyriausybė nereiškia, kad po šalį ims klaidžioti kažin kokia libertalizmo šmėkla. Koalicijos sutartyje daug kalbama ir apie viešuosius sektorius, ir apie valstybės tarnybą, ir apie socialinę apsaugą, ir žaliąjį kursą, bet tai nėra kažin kokia kairiųjų darbotvarkė, ypač šalyje, kurioje 30 % mokestinių pajamų nuo BVP. Supratimas, kad turtinganti visuomenė kelia reikalavimus ne tik prekėms ir privačioms paslaugoms, keisdama žemesnę kokybę į aukštesnę, bet ir viešosioms paslaugoms, yra tiesiog ekonominio dėsno suvokimas. Supratimas, kad konkurencingam verslui svarbi ne tik stabili mokestinė aplinka, bet ir išsilavinę, kūrybingi, sveiki darbuotojai, gera infrastruktūra ir kokybiškas viešasis valdymas, yra tiesiog sveiko proto mintis. Visgi yra būdas apsimesti piliečių aukle, žinant už juos geriau, kokių dalykų, kada ir kiek jiems reikia, ir bandant visa tai padaryti valdiškomis rankomis. O yra ir būdas visų pirma gerbti žmogų, jo šeimą ir bendruomenę juos įgalinant ir valstybės rankomis spręsti tik tiek, kiek reikia siekiant kuo lygesnių starto, o ne rezultato, galimybių.

Man neseniai sukako 46-eri. Pastarąjį dešimtmetį mano gyvenimas yra viešas ir nėra daug naujo, ką galėčiau apie save pasakyti, ko nesu sakiusi anksčiau. Pakartosiu tik vieną dalyką: man asmeniškai svarbiausias matas, kuriuo norėčiau matuoti mūsų visų sėkmę, yra pasitikėjimas, nes tik jo stiprėjimas leidžia geriau spręsti tuos klausimus, kurie yra mūsų bendri, paliekant kiekvieno asmeninius klausimus spręsti pačiam žmogui ir jo šeimai. Tik stiprėjantis galvojimas, kad ne vienu, bet ir kitas žmogus gali būti vertas pasitikėjimo, nebent jo jau įrodyta priešingai, leistų mums ropštis iš užburto „visi vagys“ rato.

Mane stiprina, kad nepriklausomybės karta, negąsdinta totalitarinio sekimo, daug atviriau priima kitokį ar kitaip manantį, drąsiau sako, ką išties galvoja, ir mažiau galvoja, po koku šventu melu paslėpti tikrąsias mintis. Tai teikia vilties, kad vieną dieną nebus taip, kad išrinktos valdžios imsime nekęsti jau rytoj po išrinkimo. Gal net ateis tokia diena, kai mums išvis nelabai rūpės, koks yra naujo ministro pirmininko vardas ir pavardė, nes dalykai valstybėje tiesiog vyks, kaip turi vykti.

O kol kas naujai darbą pradedančiai Vyriausybei, kad ir kas jai vadovautų, pasitikėjimo kredito reikės, todėl drįstu jo čia prašyti.

Vakar buvo daug jūrinių alegorijų ir istorinių diskursų, tai neabejoju, kad mūsų laivą sups. Iš kai kurių pareiškimų yra jausmo, kad bus norinčių gal ir tyčia jį pasiūbuoti, kad plaukiančius supykintų, bet noriu tikėti, kad mano vestibuliarinis aparatas, kiek išbandytas krizėmis ir tyrimo komisijomis, tai atlaikys, kaip ir patį išbandymą valdžia. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama kandidatė į ministrus pirmininkus, už įkvepiančią kalbą. Dabar lauksime įkvepiančių klausimų. Klausimams skiriama iki 40 minučių. Ar jūs dėl vedimo tvarkos, gerbiamas Tomai? Prašau. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Frakcijos vardu norėčiau pareikšti, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, turėdama daugybę klausimų, abejonių, norų, klausimų šiandien neužduos vien dėl to (neturėdama jokių priekaištų būsimajai Vyriausybei, nes ji dar nesuformuota, norėdama su ja bendradarbiauti ir diskutuoti), deja, dėl to, kas vyksta Seime, būtent iš protesto, kad visiškai negerbiamos didžiausios opozicinės frakcijos teisės. Klausimų gerbiamajai kandidatėi neuždavinės.

PIRMININKAS. Dėkui už jūsų pasisakymą. Pirmas nori paklausti kolega M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kandidatė, yra toks posakis, kad mokesčių sistemoje reikia elgtis kaip krištolo parduotuvėje. Ankstesnė Vyriausybė buvo lyg kiek nerangus dramblys, kuriam buvo įdomu viską apžiūrėti, išbandyti, pačiupinėti. Esu tikras, jog dramblys tikrai neturėjo jokių blogų kėslų, bet kur bepasisukdavo, ten duždavo, vėliau dar bandydavo pats savo letenėlėmis sukliauti. Taip ir išėjo kreivai sulipdyta NPD reforma, sunaikiai paaiškinami nauji automobilių mokesčiai, kelis kartus padidėjęs nekilnojamojo turto mokestis.

Klausimas būtų toks, kokia jūs vadovautumėtės Vyriausybės nuostata mokesčių atžvilgiu, jūs paminėjote stabilumą, galbūt dar galėtumėte pasidalinti keliomis įžvalgomis? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tai turbūt yra vienas iš dažniausių klausimų, kurie yra užduodami, ir jį dažnai užduoda žmonės, kurie mato mokesčių temą kaip atskirą temą. Aš sutinku, kad mokesčių tema galima diskutuoti kaip atskira tema, bet vis dėlto pagrindinė mokesčių paskirtis – pagrindinė – yra fiskalinė. Tai yra sutelkti lėšas, kad būtų viešieji išipareigojimai, dėl kurių yra politiškai sutarta. Tų viešųjų išipareigojimų, jau taip yra, didžioji dalis – 70 % – tenka toms sritims, kurios yra žmonėms nepaprastai svarbios: socialinei apsaugai, sveikatos apsaugai ir švietimui.

Vadinasi, pirmas ir pagrindinis klausimas yra, kokio masto yra tie išipareigojimai, kuriuos mes turime bendromis lėšomis finansuoti. Ir kol mes į šitą klausimą neatsakome, diskusijos apie mokesčius yra toks truputį daiktas savyje, jeigu taip galiu pasakyti, mes taisome kažkokius klausimus, kurie galbūt nederą su mūsų ekonomine politika ar su socialine politika, ar su švietimo politika. Tiesiog visą laiką išeiname iš to taško, kad mokesčius mažinti yra smagu, nes tai patinka žmonėms. Man atrodo, žmonėms lygiai taip pat patinka ir geras švietimas, ir gera sveikatos apsauga, ir padoringos pensijos, ir gera infrastruktūra.

Mano supratimu, ir tai mes esame koalicijos sutartyje užfiksavę, esu labai dėkinga koalicijos partneriams už supratingumą, vis dėlto nereikia statyti žmogaus ant galvos – reikia jį statyti ant kojų. Ir mūsų ambicija, kurią mes užsibrėšime būtent tose srityse, to viešojo išipareigojimo srityse, didele dalimi diktuos, kokia gali būti mūsų darbotvarkė, taip pat ir mokesčių tema.

Kalbant apie mokesčių temą atskirai, manau, kad bendriausias reikalavimas mokesčiams yra tas, kad žmonių jausena apie mokesčių sistemą būtų tokia, kad ji yra daugiau ar mažiau teisinga: daugiau ar mažiau ne man asmeniškai, bet bendrąja prasme atitinka tai, ką aš gaunu, tai, ką aš įmoku, nors šimtu procentų to niekada neatitiks, tiesiog viešosios paslaugos yra toks dalykas. Sakyčiau, to reikėtų siekti jau kokiais nors atskirais pakeitimais konkrečiai mokesčių sistemoje. Žinome, kad turime lengvatų, žinome, kad turime nelabai paaiškinamų režimų, bet visa tai turi būti matoma kontekste. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Ar gerbiamas V. Bakas nori dėl vedimo tvarkos? Prašom, kolega.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mano pasiūlymas būtų, gerbiant opoziciją ir mažumą, sudaryti galimybę paklausti pirma opozicijai ir mažumai, tokia tradicija buvo pačioje pradžioje – 2016 metais, nes, tiesą sakant, pozicija, kai vieni kitiems uždavinėja klausimus, atrodo keistai. Mes 3 minutes klausėme, Mykolas labai daug laiko praleido su būsima premjere. Mano pasiūlymas visgi skirti prioritetus opozicijai ir mažumai.

PIRMININKAS. Labai ačiū už jūsų pasiūlymą. Aš manau, kad gerbiamieji valstiečiai ir žalieji sutaupė tam tikrą laiką, opozicijai tikrai ateis laikas. Dabar pagal eilę klausia gerbiamas E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kandidatė į Ministro Pirmininko pareigas, norėčiau pratęsti mokesčių sistemos temą. Turbūt žmonės, mokėdami mokesčius, norėtų kuo tiksliau žinoti, kaip jie yra panaudojami. Norėčiau konkrečiai paklausti apie Kelių plėtros ir priežiūros programos eilutę. Visada kyla tokių problemų, kai reikia užlopyti biudžeto skylės. Tada mes imamės tų mokesčių, iš esmės mokamų žmonių, įsivaizduodami, kad jie akcizą arba transporto priemonių mokesčius moka tam, kad vystytų infrastruktūrą. Ar jūs laikysitės ir vėl tos tradicijos galbūt iš ten paimti ir atiduoti kitiems tikslams, ar bandysite kaip nors tiksliau apibrėžti tuos mokesčius? Žmonės tikrai žinotų, kad čia infrastruktūriniai mokesčiai, čia kiti mokesčiai. Problema turbūt jau daug kartų yra svarstyta, kuomet vieni nori asfaltuoti žvyrkelius, o kiti galvoja, kaip čia padaryti taip, kad būtų vystoma ta infrastruktūra, kad keliai su dangomis netaptų žvyrkeliais. Vėlgi viskam trūksta lėšų.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jūs turbūt pats ir paminėjote pagrindinę problemą, kad tikrai visi poreikiai niekada nebus patenkinti ir nereikia tokių lūkesčių tiesiog formuoti. Bet po to, kai buvo pakeistas ar priimtas, tiksliau sakant, Konstitucinio Teismo nutarimas, kuriuo atsisakyta, lėmė, kad reikia atsisakyti *a priori* pajamų priskyrimo atskiroms programoms, vadinausi, dėl tų programų diskusijos bus tiesiog kiekvienais metais biudžeto rengimo kontekste. Tada jau Susisiekimo ministerijos visų pirma, žinoma, bus prerogatyva suplanuoti darbus kitiems metams ir taip pat tam tikrą trejų metų viziją, kaip įsivaizduojamas infrastruktūros plėtojimas, kad būtų rastas balansas tarp tų uždavinių, kuriuos reikia vienu metu atlikti.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Klausia kolega K. Glaveckas. K. Glaveckas per centrinį mikrofoną.

K. GLAVECKAS (MSNG). Labai ačiū. Prisiminiau gerbiamo A. Kubiliaus pasakymą, tai jis prieš šešerius ar aštuonerius metus yra sakęs, kad paprastai Britanijos parlamente, kai prasideda posėdis, opozicija yra įvardijama kaip jos didenybė opozicija. Tai yra mes irgi pripažįstame, kad yra opozicija, ji turi didelį statusą.

Klausimas dabar kandidatėi. Jos kalba, mano supratimu, minint dar I. Kantą, ypač „daiktus savyje“, iš tikro yra turininga ir labai mažai nusileidžia turinio prasme net V. Čerčilio kalbai.

Bet aš norėčiau labai konkretų klausimą paklausti, gerbiama premjere. Paprastai žmonės klausiant ir suprantant visų šių sąvokų turinį ir prasmę vis tiek lieka pagrindiniai klausimai. Pirmas klausimas verslui: kas jų laukia? Antras klausimas žmonėms: kas jų vienaip ar kitaip laukia? Trečias klausimas yra labai svarbus biudžetinėms arba viešojo sektoriaus darbuotojams: kas laukia jų pajamų ir gyvenimo? Jeigu galima, labai trumpai. Suprantu, kad platus klausimas, bet jis žmonėms labiausiai aktualus. Ačiū už atsakymą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Matote, tarp tų žmonių irgi yra įvairių žmonių. Vieni yra dideli verslininkai, kiti – maži. Vieni yra medikai, kiti – mokytojai. Kiekvienos grupės interesai yra skirtingi. Aš, atsakydama į visus klausimus, galiu pasakyti, kas žmonių nelaukia. Žmonių nelaukia jokios revoliucijos. Manau, kad tai yra svarbu.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Klausia Seimo mažumos atstovas V. Gapšys. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Netgi opozicijos, paminėčiau. Tikrai viešieji finansai yra labai svarbus aspektas, bet manau, kad mes prie jo grįšime ir opozicinės frakcijos turės galimybę išsamiai jūsų paklausti, kai pristatysite Vyriausybės programą. Joje bus išdėstytos pagrindinės nuostatos.

O šiandien leiskite man grįžti prie kito klausimo. Jis buvo ganėtinai plačiai eskaluojamas rinkimų metu, labai aktualus visuomenei, tai yra Astravo atominė elektrinė. Jūsų, kaip būsimos premjerės, pozicija dėl jos, ypač tuo aspektu, ko norėčiau paklausti. Ar jūs esate kalbėję su Baltarusijos opozicijos atstovais, kad, perėmus valdžią iš pono A. Lukašenos, jie uždarytų atominę elektrinę? Ar jūs sieksite tokių pokalbių su opozicija, kad *a priori* jie tokį pažadą duotų Lietuvai, kad būtų užtikrintas regiono tam tikras saugumas?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimą. Turbūt aš esu iš tų Seimo narių, kurie nemažai laiko yra savo gyvenime praleidę su Baltarusijos opozicija, kaip sako anglakalbiai, *before it was cool*. Mes apie daugelį dalykų tikrai pasikalbėdavome, bet man atrodo, kad mūsų interesas dabar yra ne sėdėti ir laukti, kol valdžią užims Baltarusijoje ar perims, tiksliau sakant, demokratinės jėgos ir demokratinė opozicija, o daryti savo darbus, kurie yra mūsų, taip pat mūsų partnerių. Baltijos šalyse gal yra tų nesutarimų, gaila, dėl metodikos, jų iškilo paskutiniu metu. Lenkija, Euro-

pos Sąjunga, kitos valstybės, kurios galėtų mus paremti... Baltarusijos opozicijos žmonės yra tiesiog žmonės, jie priešinasi režimui, turi nuomonę įvairiais klausimais, įskaitant ir nuomonę dėl Astravo. Ir tikrai ten yra pakankamai nemažai žmonių, kurie puikiai supranta, kad ekonomiškai šitas projektas yra labai žalingas Baltarusijos valstybei todėl, kad tai yra milžiniški išpareigojimai, kurie neturint rinkos reiškia labai didelę našta, skolos našta Baltarusijos piliečiams. Tai yra taip pat papildomas svertas, kad pačioje visuomenėje mes tą supratimą randame, bet sprendimo mums reikės ieškoti visų pirma demokratiname pasaulyje, o ne Baltarusijos opozicijos gretose kol kas. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia gerbiama kolegė D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama kandidatė, tikriausiai nėra abejonių, kad stipri lietuvių tapatybė diasporoje užtikrina jos sėkmingą išitraukimą į stiprios Lietuvos kūrimą. Tikrai labai geras ir pozityvus ženklas, kad koalicijos sutartyje yra įtraukti net trys svarbūs diasporai klausimai, tačiau spektras yra daug platesnis, kaip žinome, pradedant lituanistiniu švietimu, baigiant išnaudojamų piliečių užsienyje apsauga ir taip toliau. Ar galima tikėtis, kad platesnių klausimų spektras bus įtrauktas į Vyriausybės programą? Taip pat labai svarbu užtikrinti Užsienio lietuvių reikalų koordinacinės komisijos darbo tęstinumą. Ar planuojate šitą komisiją ir toliau išlaikyti? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Į abu klausimus galėčiau atsakyti trumpai – taip, ir neabejotinai tos nuostatos programoje atsiras. Referendumas ar pasirengimas referendumui buvo išskirtas kaip atskira nuostata koalicijos sutartyje dėl tos priežasties, kad jeigu mes norime sėkmingo referendumo turbūt su Prezidento rinkimais, nes ten dalyvavimas yra pats didžiausias ir didžiausia sėkmės tikimybė, mes jam turime pradėti ruoštis ne taip, kaip praėjusį kartą, likus kuriam laikui iki datos, bet kaip įmanoma anksčiau, faktiškai nuo pat šios kadencijos pradžios.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kandidatė į premjerus ir premjere, tai aš turiu gal du klausimus, vienas iš dviejų susidarys. Kai buvote ministre, puikiai žinote, A. Kubiliaus Vyriausybėje buvo panaikintas Teisės departamentas ir prasidėjo didysis chaosas dėl nekokybiškų teisės aktų atnešimo. Dirbdami opozicijoje praėjusią kadenciją kartu ir jūs, ir aš keldavome klausimą, kodėl Vyriausybė atneša iš tikrųjų nekokybiškus teisės aktus. Ką jūs galvojate daryti su Vyriausybės Teisės departamentu, su ministerijų teisės departamentais, kur tragedija kokybės prasme? Ar taikysite tokią populiarią metodiką ypatinga skuba, kai lieka du trys posėdžiai iki sesijos pabaigos ir tada Vyriausybė, ministerija, prisiminkite, nešdavo krūvas įstatymų? Ar išsilaikysite, kad tikrai ne, ir, jeigu ne, tada eina į rudens ar pavasario sesiją, bet jokiais būdais ypatinga mes nepriiminėsime?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū jums už klausimą. Manau, kad tai yra aktuali problema, ir jeigu tą problemą kėlėme būdami opozicijoje, tai turbūt derėtų ją spręsti, jeigu atsitiktų taip, kad būtume valdžioje. Mano supratimu, yra keletas aspektų šioje problemoje. Pirmiausia pati valstybės tarnyba, kuri, gaila, bet nusistekeno per pastarąjį laiką pakankamai ženkliai, ypač jeigu mes kalbėsime apie tokius gana rimtų kompetencijų reikalaujančius darbus kaip, tarkime, teisininko darbas ar IT srities specialisto darbas, kur tikrai rinkoje gali gauti pasiūlymą ir nevargti rašydamas nesibaigiančius nutarimus kur nors ministerijoje 40 dienų per savaitę...

Manau, kad mūsų programoje ir mūsų koalicijos sutartyje valstybės tarnybos, kokybiškos valstybės tarnybos, klausimas yra aiškiai užfiksuotas, nes aš pati manau, kad pigi valdžia mums labai brangiai kainuoja, bet toliau yra tokios galbūt ir politinės laikysenos klausimas. Paprastai institucijos ruošia labai daug teisės aktų tada, kada ministras, atėjęs į ministeriją, nelabai žino, ką nori ten daryti. Aš tą jums sakau kaip buvusi valstybės tarnautoja, nes jeigu ministras turi labai aiškius tikslus, jis sugeba sutelkti ministerijos aparatą ir darbuotojus dirbti tiems tikslams įgyvendinti. Jeigu ministras nelabai žino, ko norėtų, o labiau norėtų būti ministru, tuomet ministerija randa, kaip žmogų įdarbinti, ir jis, braukdamas prakaitą, nešioja projektus į Vyriausybę ir į Seimą. Aš labai noriu tikėti, kad kabineto nariai tikrai ateitų į instituciją su savo darbotvarke, tą darbotvarkę įgyvendintų kokybiškai, atsakingai ir gana neskubriai. Tokiu būdu mes galėtume ir su-

mažinti čia tą kuliąmają Seime, kas, mano nuomone, yra didelė problema, ir taip pat turėti kokybiškesnius teisės aktus, nes tiesiog būtų daugiau laiko jų paruošimui ir svarstymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau, man atrodo, svarbų klausimą paklausti. Nors ir kur be si pirštu, aš pasigendū to, kas politikoje turėtų būti vadinama politika. Socialinės apsaugos srityje yra daug pinigų paskirstoma, bet politikos nėra. Paimkime regionus – daug trinkelų, takelių, bokštų ir panašiai, bet regionų politikos nėra. Žvilgtelkime į VRM – apskritai chaosas: 400 besidubliuojančių registru, bet nė vienas gerai neveikia, nesaugūs ir panašiai. Visa ministerija yra chaotiška. Valstybės tarnyba yra pasenusi, neorientuota į geras, kokybiškas ir šiuolaikiškas paslaugas ir taip toliau, ir taip toliau. Galime tęsti ir tęsti.

Kurios sritys galėtų būti po šitos Vyriausybės ketverių metų darbo jau kompleksinės ir tikrai galėčiau sakyti – socialinėje srityje turime politiką ir labai aiškia? Kurios, jums atrodo, labiausiai tikėtina, kad pagaliau išjudės?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Turbūt socialinė politika ir būtų ta sritis, nes socialinėje politikoje yra dalis dalykų, kurie yra automatiški, ir būtų gerai, kad tokie ir liktų. Tarkim, sprendimai dėl pensijų didinimo, kurie yra priklausomi nuo ekonomikos raidos ir nuo darbo užmokesčio fondo, tikrai yra geri sprendimai, jie neleidžia politikams manipuluoti šiais dydžiais tada, kai kaip nors norima galbūt kokiai nors rinkėjų grupei įsiteikti.

Bet jeigu mes kalbame apie santykinį skurdą kaip didelę problemą, mes turime ne tik tą bendrą skaičių, kuris mūsų nedžiugina, bet mes turime ir atskiras visuomenės grupes, kurių rodikliai yra gerokai blogesni negu vidurkis. Tai yra, tarkim, neįgalieji, kurių labai didelė dalis negali dirbti, pagal Europos Sąjungos standartus nedirbančių neįgaliųjų Lietuvoje yra tikrai gerokai daugiau negu kitose Europos Sąjungos šalyse.

Tą patį galima pasakyti apie vienišus tėvus, auginančius vaikus. Paprastai tai būna motinos, nors korektiškai vadinama vienišais tėvais. Jos turi rinktis tarp darbo ir vaikų ir iškrenta iš darbo rinkos. Neįgaliuosius ar senus artimuosius slaugantys žmonės taip pat labai dažnai užsirakina namuose ir iškrenta iš darbo rinkos pasmerkdami save skurdžiai senatvei.

Man atrodo, čia ir yra pagrindinis klausimas, kad mes ne bandytume kaip nors išsipirkti nuo tų žmonių sumokėdami šiek tiek didesnę išmoką už vieną ar kitą dispoziciją, bet vis dėlto galvotume apie paslaugas, kurios leistų žmonėms grįžti į gyvenimą: dalyvauti darbo rinkoje, dalyvauti visuomeniniame gyvenime, galų gale uždirbti pajamų ir būti pilnaverčiais visuomenės nariais. Čia, mano nuomone, yra politika. Čia ir yra pasirinkimas tarp tos globos valstybės ir gerovės valstybės taip, kaip aš ją suprantu.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama būsima premjere, savaitė prasidėjo nuo geros, gražios žinios – pas mus viešėjo Lenkijos prezidentas. Kiek teko girdėti, jūs dalyvavote su juo neformaliame pokalbyje. Tačiau bloga žinia ta, kad kelios Europos Sąjungos valstybės kol kas blokuoja Europos Sąjungos biudžetą. Jo atidarymas Lietuvai, aš suprantu, labai reikalingas investuojant į ateities ekonomiką, į tas sritis, kurios sukurtų didelę pridėdamąją vertę. Kaip, jūsų nuomone, mes išsiversime, jeigu Europos biudžetas bus visai uždarytas arba stipriai vėluos? Ar mes galėsime pakankamai ambicingai startuoti su nauja ekonomikos programa? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Turbūt vėlavimas yra jau dabar, nes buvo tokių vilčių, kad sprendimai, reikalingi fondui startuoti, bus priimti iki šių metų pabaigos. Matome, kad to veikusiai nebus padaryta. Bet fondo vėlavimas tiesiog reikštų, kad tas dideles ambicijas, apie kurias turbūt ir dar dabartinė Vyriausybė kalba, ir mes norėtume kalbėti, reikės įgyvendinti tiesiog vėliau.

Taip, vėlavimas yra problema, bet galbūt tai yra ir tam tikra galimybė geriau apgalvoti sprendimus, kuriuos mes norime padaryti, nes tie sprendimai turės ilgalaikes pasekmes. Bet turiu šios tokios patirties ir gana kritinėse situacijose. Kai Europos Sąjungoje yra svarstomi kokie nors sprendimai, kurie nelabai patinka daliai Europos Sąjungos valstybių, mano patirtis sako, kad sutarimas vis tiek anksčiau ar vėliau yra randamas.

Aš esu visiškai tikra, kad sutarimas ir dabar bus rastas. Na, kažkiek pakeliui, matyt, prarasiame laiko.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Ingrida, norėčiau jūsų pasiteirauti apie Seimo ir Vyriausybės santykius. Prieš tai buvęs Seimas buvo užsibrėžęs tam tikrą tikslą – politikos galios centrą perkelti iš Vyriausybės į Seimą, tai reiškia, kad pagrindinių reformų iniciatyvos turėjo gimi Seime, o Vyriausybė – likti tik nuolankia tų reformų įgyvendintoja. Matėme, kuo toks eksperimentas baigėsi. Seimas tiesiog tapo beprotiška įstatymų kepykla, dažnai gana nekokybiškų, reformos strigo, santykiai tarp Vyriausybės ir parlamento gana dažnai įkaisdavo. Kaip jūs matote Seimo ir Vyriausybės darbą, kokius santykius įsivaizduojate ir kaip to sieksite?

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš turbūt nesutikčiau su jūsų teiginiu, kad reformos ar bent jau tai, kas buvo vadinama reformomis, strigo. Kaip tik kai kurie sprendimai, kurie turėjo labai ilgalaikes pasekmes, buvo priimami per tris keturias savaites. To, mano vertinimu, ne labai turėtų būti, jeigu mes norime išgirsti daugiau požiūrio taškų, įvertinti daugiau alternatyvų ir galbūt rasti geresnį konsensą.

Mano supratimu, Seimo vaidmuo yra labai svarbus, nes čia galiausiai yra priimami sprendimai. Tikrai negali būti tokio santykio su Seimu, kai ministrai ar Vyriausybės vadovas nesupranta savo atskaitomybės ir atsakomybės tautos rinktiems žmonėms. Pati, kai buvau finansų ministre, stengdavau visada būti Seime, kai mane kviesdavo opozicinės frakcijos, pozicinės frakcijos, kad ir kas kviestų, atsakyti į klausimus ir taip toliau, ir panašiai, nes taip supratau savo darbą ir savo atsakomybę žmonėms, kurie man yra suteikę pasitikėjimo užimti tas tikras pareigas. Norėčiau tokią patį darbingą režimą išlaikyti ir ateityje.

Jeigu Seimas taip pat vertintų, kad mažiau yra daugiau, tai yra daugiau laiko skirtų parlamentinei kontrolei, daugiau laiko skirtų diskusijoms, daugiau laiko skirtų teisės aktų, tarkim, tai pačiai ekspertizei ir tos ekspertizės aptarimui, manau, kad niekam nuo to tikrai blogiau nebūtų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji Ingrida, neslėpsiu, kad palaikysiu jūsų kandidatūrą. Bet to neslėpdamas vis tiek norėčiau vieną klausimą paklausti, gal tokį ūkinį, bet ne tik apie ūkį.

Koks yra jūsų požiūris į Vyriausybės institucijų, taip pat kai kurių valstybinių institucijų iškėlimą iš Vilniaus miesto centro, iškėlimą iš tikrai šiuolaikiniam darbui nepritaikytos aplinkos, taip galbūt siekiant ne tik optimizuoti finansus, kuriuos būtų galima panaudoti kitoms reikmėms pardavus tą turtą, bet ir šiuolaikiškų darbo sąlygų tiems žmonėms, kurie iš tikrųjų daro daugybę svarbių funkcijų? Privatus sektorius tikrai yra jau daugiau negu koja priekyje išdėliodamas naujas darbo erdves, o viešajame sektoriuje mes kartais gyvename tokiose klaidžiose koridorinėse sistemose, kurios tikrai darbo efektyvumo neduoda.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Manau, kad diskusijos dėl to neabejotinai kils. Jų buvo ir praėjusioje kadencijoje, kai buvo siekiama ministerijų visą būrį sukonzentruoti čia, už langą, pastačius naują pastatą, kaip tik priešingai – miesto centre.

Akivaizdu, kad yra kiek galvų, tiek nuomonių ir skirtingų įsitikinimų, ar tai turėtų būti mieste, ar tai kaip tik turėtų būti už miesto. Bet man atrodo ir aš labai tikiuosi, kad mums pavyks pajudėti ta kryptimi gana ženkliai, kad svarbiausia mums turbūt yra ne kur parkuoti vieną ar kitą instituciją fiziškai, o kaip kuo daugiau paslaugų ir kuo daugiau veiklos iškelti į elektroninę erdvę, kad iš viso institucijų buvimo vieta taptų kuo mažiau svarbi tų institucijų paslaugų vartotojams.

Mano supratimu, tai turėtų būti Vyriausybės prioritetas. Iš to, kiek mes esame diskutavę, aš supratimą ir palaikymą tokios minties tikrai girdžiu ir manau, kad gerai susidėlioję žingsnius mes galėtume pasiekti tikrai reikšmingų rezultatų, kai jau bus nelabai svarbu, ar ten kokia nors NŽT yra vienoje vietoje, ar ji yra kokioje nors kitoje vietoje, nes tai tiesiog neturės jokios reikšmės.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia, gerbiama pretendente, sveikinu su pelnyta nominacija ir labai džiaugiuosi, kad jūsų vestibuliarinis aparatas atlaikys visas audras, kurios pradeda kilti šioje salėje. Mano klausimas iš tos srities, kurią jūs geriausiai išmanote, tai visgi apie

mokesčius. Jau lankėtės ir pas Prezidentą, jis kalba apie išsvajotą gerovės šalį, į kurią kartu su Prezidentu jūs mus ir tautą vesite. Ten yra minimas tas nelemtas per mažas persikirstymas siekiant gerovės valstybės. Tai kokių žingsnių imsitės ar kokių slaptų planų turite be šešėlio mažinimo, kurį visos vyriausybės įsirašo kaip pagrindinį, ir be tų lengvatų arba gyvulių ūkio, kuris egzistuoja mokestinėje sistemoje. Ką dar tokio pasiūlysite, kad mes greičiau pasiektume išsvajotą žemę? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Dabar bet koks mano pasvarstymas, kas galėtų būti, tuoj pat atsidurs antraštėse kaip pažadas ir faktas. Tai aš liksiu atsargi šiuo atveju ne todėl, kad neturiu ką pasakyti, jūs puikiai žinote, kad lyg ir turiu ką pasakyti, bet todėl, kad nesame sutarę dėl kažkokių konkrečių sprendimų, kuriuos aš galėčiau įvardinti. Bet vienas dalykas, manau, yra gana aiškus, kad mes galime ginčytis, ar tik nuo 35 % BVP jau atsiveria gerovės valstybė. Turbūt akivaizdu, kad gerovės valstybė atsiveria ne dėl to, o labiau dėl to, kad žmonės jaučia, jog graža už tai, ką jie sumoka, nelabai svarbu net koks modelis, yra daugiau mažiau sąžininga, visuomenės vertinimu. Dabar, mano nuomone, didelė problema buvo ta, kad labai daug žadame, ir kai ateina klausimas, o kas apmokės sąskaitą, tada nėra kam į tą klausimą atsakyti. Manau, kad mes pirmiausia turime tuos savo pažadus ir tą savo ambiciją labai aiškiai įvertinti ir tiesiog atsakyti sau į klausimą, ar mums tai yra per brangu, ar ne per brangu. Jeigu vis dėlto ne per brangu, tuomet kalbėti apie tai, kaip galime tą mokesčių sąskaitą padalinti sąžiningai. Yra juk Lietuvoje, tą patį sako Europos Komisija, neišnaudoto potencialo, pavyzdžiui, tokios sritys kaip aplinkosaugos mokesčiai. Mes visi kalbame apie žaliają darbotvarkę, aš nežinau, kas aplink šitą salę apie tai nekalbėtų. Turbūt galėtume kalbėti ir apie tokius instrumentus kaip apie visiškai tokį rimtą dalyką. Bet jokių konkretikų, tiesiog gerbdama žmonių ramų miegą ir, taip sakant, diskusijos kokybę, aš dabar neįvardinsiu, frakcijoje galėsime daugiau padiskutuoti, bet manau, kad daugiausiai diskutuosime apie tai ateinančius kelerius metus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Dėkoju I. Šimonytei už aiškiai išsakytas Vyriausybės idėjas. Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai rinkimų kampanijoje labai daug dėmesio skyrė psichikos sveikatos problemoms. Tačiau įprastai per visus atkurtos Lietuvos nepriklausomybės metus tie klausimai buvo paprastai po ekonomikos, finansų ar kažkokių teisės klausimų, tų vadinamųjų kietųjų klausimų, jie visada atrodė svarbesni. Šiuolaikiniai faktai rodo, kad turtėja ir krizes sėkmingai įveikia tos visuomenės, kuriose žmonės gerai jaučiasi. Tai mano klausimas. Ką darysite šioje Vyriausybėje, kad žmonių savijauta atsidurtų vienoje gretoje su mįnėtomis kietomis temomis? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Manau, kad pirmiausia pripažinsime, kad tai yra labai svarbi tema. Anksčiau ta tema būdavo įvardinama kaip svarbi, bet paskui, kaip jūs teisingai sakote, dažniausiai stokodavo dėmesio, o dabar aš tą temą matau kaip labai svarbią ir manau, kad ne tik aš. Iš esmės koronaviruso pandemija paaštrina viską, kas *mūsų* yra ir nelabai gera, ir tai, kas yra gera, bendruomeniškumą ir pasirengimą padėti kitiems, bet taip pat ir tai, kas nėra gera, ir tokias emocijas iškrovas, ir smurtą, ir kitas problemas. Manau, kad tiesiog objektyviai situacija diktuos negalėjimą nustumti šito klausimo kur nors į paraštes, nes reikės apie tai pradėti galvoti dabar. Manau, kad apie tai galvos visų šalių politikai ir tam ruoš priemonės. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pretendente, jūs atrodė, buvote tarp 54 ar 57 Seimo narių, kurie kreipėsi į Konstitucinį Teismą dėl kompensuojamųjų vaistų tvarkos, kuri akivaizdžiai riboja žmonių galimybes gauti tinkamą geriausią gydymą. Tikrai nesakau, kad visa ta tvarka yra bloga, bet kaip jūs manote, ar nereikėtų vis dėlto tam tikrų korekcijų, kad žmonės ir gydytojai galėtų skirti tokį gydymą, kuris, jų manymu, yra geriausias, tinkamiausias ligai gydyti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Manau, kad tai yra bendras klausimas, ar mes norime reguliuoti ir labai daug nurodinėti medikams, mokytojams, valstybės tarnautojams ir kitiems žmonėms, kurie yra pašaukti padėti žmonėms, ar mes vis dėlto pasitikime jų kompetencija, jų gebėjimu spręsti konkrečią situaciją ir priimti konkretų sprendimą. Mano vertinimu, tikrai reikia išeiti iš tų įprastų klišių, kuriose mes labai dažnai klaidžiodavome, kad jeigu tik ko nors mes nesu-

reguliuosime iki mažiausio taško, tai būtina kas nors padarys ką nors, kas mums nepatinka, o tiesiog daugiau pasitikėti specialistais, ekspertais ir tais žmonėmis, kurie priima sprendimus, ir priimti sprendimą, geriausią pačiam žmogui, pagal objektyvią situaciją. Aš būčiau už tai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia kolega J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pretendentė, po vieno susitikimo su Prezidentu jūs pasakėte, kad kaip premjerė ruošiatės priimti atsakomybę už pandemijos suvaldymą. Kaip jūs vertinate tai, kad šiandien yra keli galios centrai – premjeras, sveikatos apsaugos ministras, po to tam tikrais atvejais kalba Nacionalinio visuomenės sveikatos centro padalinio vadovė, tarsi mes neturėtume direktoriaus, nors anksčiau jūs kalbėjote, kad specialistai turėtų priiminėti sprendimus. Kaip bus iš tikrųjų? Kas bus pagrindinis šitų problemų sprendėjas – ar jūs, pasitarę su specialistais, ar specialistai? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Taip jau yra, gerbiamas Juliau, kad specialistai negali paskelbti karantino, specialistai gali tik rekomenduoti paskelbti karantiną. Tai, matyt, čia ir reikia labai aiškiai atskirti dalykus, kas rekomenduoja, su kuo yra tariamasi, kieno nuomonė yra svarbi prieš priimant tam tikrą sprendimą, bet politinius sprendimus priima politikai. Galbūt ekspertai galėtų daugiau paaiškinti savo siūlymus, tiesiog daugiau atskleisti motyvą, bet politinė atsakomybė vis tiek yra politikų.

Aš manau, kad ir dabar, ir ateityje, ir niekada negalėtų būti taip, kad vienas premjeras, kad ir kuris ten būtų, galėtų visus darbus padaryti ir visus mėgintuvėlius nupirkti, ir lovomis aprūpinti visose ligoninėse tiek, kiek reikia. Akivaizdu, kad žmonės turi dirbti savo darbą pagal tiesiogines atsakomybes ir pagal savo tiesiogines kompetencijas. Bet turbūt tai turi būti pirmiausia labai aiškiai paskirstyta tarp veikiančių asmenų. Ir antra, kas, mano nuomone, yra tikrai negerai šioje situacijoje, tai tie atvejai, kai komunikacija yra skirtinga iš skirtingų vadinamųjų galios centrų, kaip jūs sakote. Visuomenė tikrai nenori girdėti dviejų nuomonių kokia nors tema iš politikų, turbūt nori girdėti vieną nuomonę ir pagrindimą, tiksliau sakant, net ne nuomonę, o sprendimą ir to sprendimo paaiškinimą.

Tuo požiūriu man atrodo, kad premjero lyderystė labiau negu kad mikrovaldymas ar kokia nors mikrovadyba, ta lyderystė tikrai būtų šioje situacijoje svarbi. Juoba kad yra klausimų, kurie nėra sveikatos sistemos klausimai, tokie kaip nuotolinis mokymas, švietimas, ekonomikos palaikymas ir visi kiti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia kolega G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kandidatė, iš tiesų savo kalboje jūs paminėjote mano širdžiai labai mielus dalykus, tai yra didesnę biudžeto persikirstymą arba, sakykime, nepakankamą santykį tarp biudžeto ir mūsų visų lūkesčių, ir šalies galimybių.

Ir šiek tiek pratęsdamas kolegą A. Syso klausimą, aš nenoriu jūsų spausti į kampą, reikalauti, kokius čia mokesčius ar ką kaitaliosime ir darysime, tačiau mūsų šalies Prezidentas yra iškėlęs tam tikrus tikslus, tai yra pasiekti per ketverius metus persikirstymą iki 35 % nuo BVP. Ar jūs turėsite tokios drąsos Vyriausybės programoje įvardinti tuos konkrečius tikslus? Ar mes turėsime situaciją, tam tikrą neapibrėžtą, pažadus ir diskusijas? Čia yra vienas klausimas.

Ir antras klausimas dėl regionų politikos memorandumo, kurį visų politinių partijų lyderiai yra pasirašę. Ar planuojate to memorandumo nuostatas perkelti į Vyriausybės programą? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Į antrą klausimą atsakysiu daug paprasčiau – taip. Iš esmės tokia tų nuostatų santrauka turbūt yra įtraukta ir į koalicijos sutartį. Koalicijos sutartyje taip pat nemažai, man atrodo, dėmesio skirta savivaldos stiprinimui. Aš pati taip pat tikiu, kad savivalda turi būti stiprinama, ir daugelį dalykų galima išspręsti arčiau žmonių, negu kad labiau centralizuojant dalykus.

Atsakysiu į jūsų pirmąjį klausimą – diskutuodami apie Vyriausybės programą galėsime pasikalbėti apie tai konkrečiau. Mano nuomone, galbūt jūs nevisiškai teisingai mano tekstą interpretavote, bet aš tiesiog bandau pasakyti, kad kai šalis turi 30 % BVP persikirstymą, iš esmės bet kas, kas yra į šoną, jau yra beveik kairioji politika. Mes negalime kalbėti apie dešinėsios ir kairiosios skirtį tada, kai mes atsispiriame nuo taško, kur viešasis sektorius turbūt apskritai nelabai atitinka šalies išsivystymo lygį.

Toliau jau mes galime diskutuoti, ar nedarbo išmokos turi būti mokamos ilgai, kad žmogus jaustųsi saugus, ar trumpai, kad jis greičiau grįžtų į darbą rinką, o tai jau yra toks kairiosios ir dešinėsios diskursas, bet dabar, man atrodo, tas diskursas yra didele dalimi beprasmis, nes, kaip aš ir sakau, mes diskutuojame apie taliją, kai mums pirmiausia reikėtų stuburą susimontuoti, o tada mes jau galėtume apie tą taliją diskutuoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiama R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kandidate, iš prieš tai kalbėjusių kolegų noriu pasitikslinti, nes jūs esate apsisprendusi tapti ekstremaliosios situacijos aukščiausios parengties valstybės lygio operacijos vadove. Įprastai, žinoma, ne taisyklė, juo tampa pagal ekstremaliosios situacijos pobūdį atitinkamos ministerijos ministras arba įstaigos vadovas. Bet vis dėlto veikia VESK'as visą parą 24/7, Vyriausybė priima principinius sprendimus dėl karantino sąlygų arba kitus – dėl suvaržymų, ribojimų mūsų visuomenėje, o operacijos vadovas – rekomendacijas, įsakymus, nurodymus, kaip konkrečioje situacijoje konkreti įstaiga turi veikti arba kaip turi elgtis visuomenė.

Vis dėlto, pradėdama labai atsakingas premjero pareigas, kaip, jūs įsivaizduojate, tas algoritmas dėliosis kitaip ir ar nereikės keisti ir tam tikrų teisės aktų, nors jie šiuo metu yra palengvinti?

Be to, sveikinu, kad jūs norite valstybės tarnybą padaryti konkurencingą, patrauklią, pritraukti geriausius protus ir talentus. Būtų malonu išgirsti, kokiomis priemonėmis?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Dėl valstybės tarnybos tiesiog paminėsiu, kad man pačiai teko nemažai metų ten dirbti, aš tikrai tas problemas turbūt žinau ne iš pasakojimų ir ne iš miesto legendų. Be to, man tai labai rūpi, nes aš tikrai tikiu, kad nuo to daug kas priklauso.

Dabar grįšiu prie ekstremaliosios situacijos. Galbūt mano intencija buvo ne visai gerai suprata. Aš kalbu labiau apie politinę lyderystę negu apie techninį buvimą operacijų vadovu. Manau, kad Vyriausybės kancleris ar kanclerė galėtų būti toks subjektas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas kolega M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kandidate, noriu klausti jūsų apie tokią sritį, kuriai ankstesnės vyriausybės ir politinė valdžia iki šiol neskirdavo deramo dėmesio, – apie mokymąsi visą gyvenimą. Tai rodo rodikliai – Lietuva pagal išitraukusių žmonių skaičių tesiekia varganus vos 6 %. Kaip regite šią sritį: kadangi tai yra žinybinis klausimas, turbūt visos atsakomybės negalima deleguoti kokiai nors vienai konkrečiai ministerijai? Ar sulauks politinio dėmesio Vyriausybės programoje, nes pati Vyriausybės programa laikysis mažiau yra daugiau principo? Koks būtų sėkmės kriterijus, jeigu atsakymas būtų pozityvus, kad kadencijos pabaigoje galėtume matyti tam tikrą sėkmę šioje srityje?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žinote, mes turbūt galime užsibrėžti kokį nors išitraukimo lygmenį, bet klausimas, ar mes susiplanuojame priemones, kurios realistiškai leidžia bent jau ta kryptimi judėti, jau nesakysiu, kad pasiekti, nes kartais pasiekti tiesiog pristinga laiko, bet bent jau tu gali pamatyti, ar tu iš viso į tą pusę eini.

Man atrodo, kad turint minty tiek visuomenės demografiją ir senėjimą, tiek tai, kad žmonės ilgiau gyvena, nori būti aktyvūs darbo rinkoje, klausimas turėtų būti svarbus. Kaip mes jį galime geriausiai išspręsti, kokios priemonės turėtų būti, koks tas mokymasis, koks tas turinys, ar antro šanso programa, ar kokios nors kitos programos, apie kurias mes kalbėjome savo rinkimų programoje, manau, atsiras Vyriausybės priemonių planuose. Kolegos iš koalicijos taip pat apie sidabrinę ekonomiką kalba nemažai. Tai yra apie žmones, kuo ilgiau aktyvius taip pat ir ekonominėje veikloje, bet ypač visuomeninėje veikloje. Tai svarbus klausimas ir tikrai stengsimės jį spręsti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėčiau gerbiamos pretendentes paklausti apie laisvą Baltarusiją. Mes čia tikrai prie šių klausimų labai daug dirbome. Ar galime tikėtis, kad šis dėmesys esant reikalui persikels į Vyriausybės rūmus? Jeigu mums kartais reikėtų sutelkti Vyriausybę kokiems klausimams, kad mes galėtume tiesiog pakalbėti ir šiais klausimais.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš labai paprastai atsakysiu. Yra toks posakis vėlgi anglų kalba, bet bandysiu išversti: turėtum ir praktikuoti tai, už ką meldiesi. Jeigu mes jau dabartinei Vyriausybei

tikrai turėjome nemažai pasiūlymų dėl to, kaip galėtume padėti Baltarusijos pilietinei visuomenei – studentams, verslininkams, opozicijai ir kaip palaikyti žmones, kurie kovoja už savo teisę spręsti taip, kaip mes kovojome prieš 30 metų, būtų nepaprastai keista, jeigu pasikeitus kūno pozicijai valdžios atžvilgiu mes tų savo pačių pasiūlymų nesilaikytume. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū pirmininkui. Man, kaip miškininkui, tikrai smagu matyti, jog šios Vyriausybės didelis dėmesys bus skiriamas aplinkosaugai. Džiaugiuosi jūsų pasirinkimu siūlyti, sakyčiau, tikrai rimtą politiką į aplinkos ministrus. Mes į jį dedame tikrai daug vilčių. Ar galėtumėte šiandien pažadėti, kad prieš priimdami svarbius sprendimus miškų, aplinkosaugos klausimais kalbėsitės ne tik su politikais Vyriausybėje, Seime, bet ir su tais profesionalais – miškininkais, aplinkosaugininkais, tikrai dirbančiais ūkyje ir gerai išmanančiais savo sritį? Labai jums ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad tai galima bandyti pažadėti visoms sritims, ne tik miško sričiai, bet ir kitoms sritims. Aplinkosauga dabar yra toks labai jautrus laukas, nes yra buvę daug konfliktų ir konfliktinių situacijų per pastarąjį laikotarpį. Tikrai visuomenė yra sujaudinta, daug tokių reakcijų, daug emocijų, daug galbūt net ir kovos. Aš manau, kad... Noriu tikėti ir tikrai prašysiu naujojo ministro visos išminties, jeigu būtų patikėta suformuoti Vyriausybę, pasitelkti žmones, kurie yra tos srities ir ekspertai, ir patriotai, ir dalyviai, kad mes galėtume tikrai priimti sprendimus, kurie sumažintų įtampą ir sumažintų emocijų kiekį aplinkosaugoje, nes manau, kad tai tiesiog jau yra nesveika.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiausiai kandidatei...

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. ...į ministrus pirmininkus už atsakymus į klausimus. Jūs atsakėte į visus klausimus pagal tai, kiek mes turėjome laiko.

Perskaitysiu keletą punktų iš Statuto. Respublikos Prezidentui pristačius kandidatūrą, pretendentai suteikiamas žodis iki 30 minučių (tai įvyko), po to jis atsako į Seimo narių klausimus iki 40 minučių (tai įvyko). Po to svarstyti Ministro Pirmininko kandidatūrą perduodama Seimo narių frakcijoms. Frakcijos turi teisę su pretendentu suderintu laiku pakviesti jį į savo posėdžius ir užduoti jam klausimus. Aš tikiu, kad visos frakcijos tai padarys – suderins ir užduos. Frakcijos Ministro Pirmininko kandidatūrą turi apsvarstyti ne vėliau kaip per dvi darbo dienas. Tai tiek, gerbiami kolegos, turime laiko.

11.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-27 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Dabar tęsiame savo posėdį. Pagal mūsų darbotvarkę grįžtame prie klausimo dėl komitetų – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas. Yra likę pasisakymai dėl motyvų pateikimo stadijoje.

Prieš užsirašė kalbėti gerbiamas T. Tomilinas. Prašau, gerbiamas Tomai.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, to, kas vyksta Seime, pavadinti normaliu demokratiniu procesu negalima. Valdančiųjų partijų programų, apskritai partijų pavadinimuose yra žodžiai „laisvė“, „liberalizmas“. Jūs nuolat savo rinkiminėje retorikoje ir porinkiminėje retorikoje kalbate apie principus, apie kitokią politinę kultūrą, o realybė yra tokia, kad priimate sprendimus buldozeriu. To realaus tarimosi su didžiausia opozicijos frakcija nerodote. Vyksta visiškai formalūs susitikimai pagal Statutą, kai ateinama į mūsų frakciją, bet realiai nenorima kalbėti. Mes bandome su jumis kalbėtis, mes bandome kalbėti su jūsų partijų vadovais, mes tikrai tikimės to dialogo, bet dialogas reiškia, kad turi būti gerbiama abi pusės ir jų poreikiai. Mes tikrai *nestatome* jokių ultimatumų, bet pajutome, kad norima už mus spręsti, ką mes deleguojame, už mus spręsti, ką mes kalbėsime, ką palaikysime. Žinote, taip nebūtų jokiam demokratiniame parlamente, nebent Baltarusijoje, kurią jūs minite nuolat, ir dabar gerbiama Ingridos pasisakymuose, ir jūsų klausimuose buvo rūpestis dėl Baltarusijos demokratijos. Viskas gerai, mes čia esame bendramin-

čiai. Bet tai, ką jūs išdarinėjate Lietuvos Seime, jau po truputį pradeda panašėti. Aišku, dar toli, kelias dar tolimas, bet ar tikrai malonu pradėti nuo šito?

PIRMININKAS. Dėkoju, kolega. Už kalba gerbiamas J. Razma. (*Balsai salėje*) Taip, gerbiamas kolega, jūs buvote pranešėjas, tai kitas pagal eilę. A. Vyšniauskas kalba už. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mielie kolegos, aš norėčiau pasisakyti už ir kviesti patvirtinti komitetus ir sudėtis. Gerbiamiems valstiečiams norėčiau tiesiog palinkėti konstruktyvumo ir noro tartis ir kalbėtis. Ir praeitą kadenciją buvo daug situacijų, kai buvo daug tokių konfliktiškų padėčių, iš kurių buvo bandoma ieškoti sprendimų tiesiog kalbant, kalbant su opozicija, daugumai su opozicija, su įvairiomis frakcijomis. Dabar jūs esate tiesiog kategoriškai užsispyrę – arba viskas, arba nieko. Eikime, kalbėkime, diskutuokime. Yra kvotos, tos kvotos yra išlaikytos, dėl to jokių problemų nėra, tiesiog to kalbėjimosi trūksta. Man keista, kad jūs jau trečią posėdį dėl kažkokių pozicijų, dėl postų čia atėję labai garsiai kalbate.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime po pateikimo.

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 81, prieš – 15, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta.

Gerbiamas J. Razma – replika po balsavimo. Prašau per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Replika bus reagavimas į gerbiamojo T. Tomilino pasisakymą vėl čia eininį kartą bandant gąsdinti visus kažkokiomis antidemokratinėmis apraiškomis. Aš pastebėsiu, kad šis nutarimo projektas, kurį dabar priiminėjame, yra parašytas atsižvelgiant iš esmės į visus opozicijos pageidavimus, net mums patiems kažkur nepatogiai pasislenkant.

Kitas dalykas, aš išgirdau kad ir nepagrįstus, bet vis dėlto opozicijos išsakytus nuogastavimus dėl Statuto projektų dėl Audito ir Antikorupcijos komisijos pirmininkų. Dabar yra įregistruotas antras variantas, kur yra parašyta, kad to komiteto ir komisijos pirmininkais tvirtinami opozicijos atstovai, nors mažuma irgi apima opoziciją, bet jeigu yra čia kažkokių baimių, tai bus opozicijos teisė įtvirtinta Statute, ko iki šiol nebuvo. Tai buvo tik pagal tradiciją.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Jurgi, tikiu, kad rasime saliamoniškus sprendimus. Pereiname prie svarstymo stadijos. Diskusija. Diskutuoti užsirašė kolegos. Pirmas diskutuoti užsirašė gerbiamas P. Gražulis. Prašau į tribūną. (*Balsai salėje*) Replikos bus po pasisakymų.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Jurgi, aš žinojau, kad jūs esate labai geras ir kad jūs užleisdote V. Valkiūnui Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, nors pats nusprendėte jame dirbti, ir pasirinkote kitą. Bet aš matau čia jūsų gudravimą.

Kadangi Darbo partijoje yra net žemės ūkio ministras, nori būti Kaimo reikalų komitete. Aš buvau irgi užsirašęs į Žmogaus teisių komitetą, bet žinau konservatorių demokratines nuostatas, kad kaip sovietmečiu, taip ir dabar gali būti tik viena tiesa – tik konservatorių tiesa, kad Žmogaus teisių komitete gali dalyvauti tik tie, kurie palaiko ir pritaria homoseksualizmui, narkomanijai, narkotikų įteisinimui. Supratau, kad neleisite jūs man tame komitete dalyvauti, todėl, galvojau, eisiu į Kaimo reikalų komitetą. Vietos Kaimo reikalų komitete paprašė Darbo partija ir man pasakė, kad jie sutarė su konservatoriais, kad leis man dalyvauti Žmogaus teisių komitete. Dabar, kaip pasakė premjerė, jauna karta, kuri nematė sovietinės praeities, joje neaugo, yra labai tolerantiška visoms nuomonėms, nuomonių įvairovei, bet, pasirodo, vėl vienas konservatorių blefas. Tai J. Razma pasirinko ne dėl to, kad jis geras, Žmogaus teisių komitetą, bet kad P. Gražuliui ten nebūtų vietos.

Gerbiamieji, aš noriu paklausti jūsų visų, kas turi didžiausią moralinę teisę iš visų Seimo narių būti Žmogaus teisių komitete? Kas? P. Gražulis. Kodėl? Buvau vienintelis, iš jūsų visų vienintelis buvau Helsinkio grupės narys sovietmečiu, kai gynėme žmogaus teises. Ponai konservatoriai, tylėkite. Gyniau žmogaus teises ir už tai nukentėjau. Visi Helsinkio grupės nariai nukentėjo. O V. Petkus, kuris buvo šitos grupės pirmininkas, daugiau kaip 20 metų kalėjo sovietiniuose lageriuose ir neišdavė savo idėjų. O jūs arba jūsų tėvai šlovinote sovietinę sistemą, komunizmą, tikėjote, kad šitoje žemėje galima sukurti rojų nedirbant. Jūs bet kokiai ideologijai pasidavėte. Anksčiau buvo, kaip sakoma, madinga būti komunistu – nori padaryti karjerą, būti komunistu. Jeigu dabar nori padaryti karjerą, labai madinga būti homoseksualu – tapk homoseksualu, gink jų teises ir tau atvira visa Europa. Štai tokioje demokratijoje mes gyvename. Žmogus negali... Jūs nesoordinate, bet ateis laikas, kai šitas jaunimėlis už kitokią nuomonę sodins, jie kalins žmones.

PIRMININKAS. Gerbiamas Petrai, šiek tiek korektiškiau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ir ateis tas laikas. Reikia būti tam pasiruošus. Jeigu anksčiau buvo komunizmas, bolševizmas, tai dabar ateina liberalbolševizmas. Ateina šitokia demokratija, šitokios nuostatos.

Dabar aš pažiūriu istorijas mūsų dabartinio Seimo vadų. Vieno tėvas buvo kagėbistas, kito – KGB generolas. Jūsų tėvai prisitaikė prie anos sistemos, o jūs dabar kuriate šitą sistemą. Jūs, demokratai.

Aš pabaigai pasakysiu vieną mintį: per 50 okupacijos metų mes tiek *nesukomunistėjome*, kaip per 30 nepriklausomybės metų *suliberastėjome*.

PIRMININKAS. Gerbiamas G. Surplys užsirašęs diskutuoti. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš pratėsiu mūsų frakcijos mintis. Iš tikrųjų dar kartą pasakysiu, kad dabar sprendžiame dėl komitetų sudėties, dėl kvotų, tačiau iš tikrųjų manau, kad šita šalis nusipelno daugiau tęstinumo, negu ką tik išrinkta valdančioji dauguma bando pasiūlyti. Nereikia spausti *delete all* mygtuko, nereikia vien dėl to, kad kažkas dirbo Vyriausybėje, dirbo valdančiojoje koalicijoje, jį pasodinti į visišką nuošalę.

Aš taip ir neišgirdau šiandien atsakymo, galbūt praklausiau, bet, man atrodo, esminis, šiandien jau pamiršus antradienį ir penktadienį, klausimas yra, kodėl jūs nusprendėte žodį „opozicijos“ pakeisti į „mažumos“? Aš taip ir nesupratau. Sutikite, tai natūraliai kelia klausimų, ar tikrai kalbame apie norą kuo greičiau ir kuo operatyviau pradėti Seimo darbą, ar tikrai vis dar kalbame apie kažkokį užsisukimą keršte.

Tikrai tas atsakymas galbūt padėtų, bet panašu, kad visas tas žaidimas frazėmis, koncepcijomis kelia klausimų ir sukėlė šiokių tokių mikroinfarktą šiame naujajame Seime. Labai norėčiau pasiūlyti paspausti *restartą*, atvėsinti galvas ir tikrai neskubėti su sprendimais, nes iš tikrųjų juk jūs šnekėjote apie tai, kad bus visko mažiau, bet bus daugiau kokybės. Tikrai siūlau paspausti *restartą* ir dar labai gerai pasitarti ir pagalvoti, ar tikrai mes norime šitokios dirbtinės komos dirbti ketverius metus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamajam G. Surpliui už kritišką, bet mandagų pasisakymą.

Gerbiamas V. Bakas toliau.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos! Ačiū, gerbiamas pirmininke, kad ši kartą yra proga vis dėlto pasisakyti, bet jūs padarėte šiandien didelę klaidą, varžydamas opozicijos ir mažumos teises. Manau, kad galite rasti būdą frakcijoje, kaip pasikalbėti su savo kandidatais, kai... Aš manau, kad net ponį I. Šimonytę pastatėte į nepatogią padėtį, kai jūs patys ir klausinėjote jos, nors tikrai opozicija turėtų ką paklausti. Bet tikiuosi, jūs pasitaisysite.

Dabar noriu dėl komitetų sudėties. Mielieji kolegos, daugelis iš čia esančių prisimenate tokią kolegą M. Bastį, kurį Konstitucinis Teismas pripažino šiurkščiai sulaužius priesaiką ir pažeidus Konstituciją. Aš tik trumpai priminsiu. Vėliau vyko protesto akcijos, nes jis išvengė apkaltos. Bet aš tik trumpai priminsiu, kad šis ponas turėjo, palaikė labai artimus ir nuolatinius santykius su Rusijos Federacijos valstybinės atominės energetikos korporacijos „Rosatom“ atstovais, taip pat buvusiais KGB karininkais. Iš esmės, jei apibendrintume, šio pono veikla buvo nukreipta prieš Lietuvos energetinį saugumą.

Kaip tai susiję su šios dienos įvykiais? Šiame tyrime taip pat yra paminėta apie vieno iš dabar Seime esančių kolegų, kurį Liberalų sąjūdis teikia į Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nario pareigas, pono R. Lopatos asmenį. Tai yra šis žmogus, na, tokios ARVI įmonių grupės vadovo V. Kučinsko pavedimu rūpinosi pono M. Basčio rinkimų kampanija.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui nepavyko iškviešti jo apklausti. Jis atsisakė ateiti ir liudyti, bet štai mes turėjome jam klausimų. Ar pažįstate poną V. Kučinską? Ar jums teko kokiu nors būdu konsultuoti, prisidėti, rūpintis, dalyvauti M. Basčio rinkimų į Seimą kampanijoje? Ar pažįstate „Rosatomo“ atstovus ir vadovus? Ar palaikėte su jais santykius ir panašiai?

Mes turime daug tų klausimų, todėl noriu atkreipti jūsų dėmesį, gerbiamieji Liberalų sąjūdžio žmonės, kad jūs, teikdami šį žmogų į NSGK, kur bus suteiktas leidimas susipažinti su išslaptinta informacija „visiškai slaptai“, kuris rūpinsis Lietuvos energetinio saugumo projektais, kuris atliks žvalgybų parlamentinę kontrolę ir kuris viešai teigia, kad nuo šiol ketins, sieks suteikti gali-

mybę visokiems kontrabandininkams, prekeiviams žmonėms, jų advokatams gauti informaciją iš slaptųjų tarnybų apie turimą kriminalinės žvalgybos informaciją... Čia yra viešas įrašas socialiniuose tinkluose.

Noriu jūsų paklausti, ką jūs darote ir kam jūs atstovausite Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete? Ką šie žmonės, kurie deleguojami į NSGK ir kurie greičiausiai patarinės ir Seimo Pirmininkei gynybos klausimais, nes mes susitikdavome su Seimo Pirmininku dažnai... Ką jūs darote? Ar jūs neturite žmonių, kuriuos galėtumėte deleguoti?

O pono R. Lopatos norėčiau vis dėlto... Jeigu jūs jau taip braunatės į tą komitetą, atsakykite į tuos klausimus, kas jus sieja su „Rosatomu“? Ar jūs, būdamas politologijos profesorius, nesupratote, kas yra M. Bastys, kokie jo interesai, ką veikia Lietuvoje ARVI grupė, kokie jos interesai? Aš tik noriu atkreipti jūsų dėmesį ir vien dėl to kviečiu susilaikyti dėl šio nutarimo projekto. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Kadangi buvo paminėta pavardė, aš suteiksiu žodį, tačiau pasistenkime kiek galima trumpiau, jūs neprivalote replikuoti, nes laikas mus labai spaudžia. Gerbiamas R. Lopata. Įjungiau mikrofoną, prašau.

R. LOPATA (LSF). Man jau teko rašyti, kad ponas V. Bakas ne kartą sakė netiesą. Turiu omeny ir apie jo santykius dėl referendumo dėl žemės, dėl glifosatų, dėl paties jo santykių su Kremliumi.

Dabar dėl tos komisijos labai trumpai atsakysiu. Aš neatsisakiau liudyti toje komisijoje, aš prašiau užduoti klausimus ir atsakyti į juos raštu. Tai viena. Kol jie ruošė atsakymą, ar galima taip atlikti savo vadinamąją pareigą, man teko tiesiog iškeliauti į komandiruotę ir visi dokumentai buvo pateikti. Todėl man tikrai nesuprantama, kodėl ponas V. Bakas visą laiką kartoja, kad aš atsisakiau liudyti komisijoje. Tai yra netiesa.

PIRMININKAS. Dėkui už jūsų atsakymą. Gerbiami kolegos, noriu pasitarti. Mes svarstydami jau įėjome į Vyriausybės valandą. Aš matau išsirikavusius ministrus, tačiau mes visi Seime sutarėme, kad reikia pradėti kuo greičiau visus darbus. Aš prašau jūsų supratimo. Gal galėtume šį klausimą pabaigti, o kiek jau liks laiko, tada sudarysime galimybę paklausti Vyriausybės narių. Juolab kad tai yra nueinanti Vyriausybė, aš manau, kad buvusi opozicija iškės tą galimybę ir mažiau paklausti.

Gerbiami kolegos, tęsiame svarstymą. Gerbiamas T. Tomilinas. Gerbiamas Tomai, ar jūs esate salėje? Nematau, kad gerbiamas Tomas eitų į tribūną. D. Kepenis. Prašau.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kai pradėjome prieš ketvirtą metų mes savo darbą, tai labai dažnai girdėdavome tokią frazę „buldozerinis principas“. Ir štai labai ryškus pavyzdys, jūs, gerbiamas pirmininke, pademonstravote, kaip tai vyksta. Ką tik prieš jus kolega replikavo į gerbiamo V. Bako pasisakymą ir iš karto gavo žodį. Aš jau porą kartų bandžiau replikuoti, bet žodžio iki šiol negavau, todėl užsiregistravau čia pakalbėti plačiau, negu kad būčiau atsakęs vienu sakiniu kolegai konservatoriui, kuris suabejojo mano galimybe dalyvauti Žmogaus teisių komitete. Jam, matyt, atrodo, kad žmogaus teisės yra tik tam tikras principas, kurį jie numato leisti svarstyti.

Aš manau, kad žmogaus teisės – visų pirma galimybė gauti teisę gauti paslaugas, gauti informaciją, kaip šioje valstybėje gyventi sveikai. Kaip gyventi sveikai, mes šiandien nei informacijos, nei infrastruktūros, nei specialistų su žiburiu nerastume. Visą laiką visur randame imitaciją, kadangi sistema yra visiškai medikalizuota, visą laiką medicininiai terminai. Tiksliau, padaryta atvirkščiai – terminų medicininių nebeliko, nebeliko gydymo sąvokos, vien tik sveikatinimas. O sveikatinimas yra ta sistema, kur ir farmacinė veikla, pasirodo, yra sveikatinimas, ir medicininė technika – sveikatinimas, ir asmens sveikatos priežiūra – tai reiškia gydymas vaistais, ligoninės yra sveikatinimas. Kai tu, žmogau, nori gyventi sveikai, tu patenki į tas rankas, kur tave sveikatinami tomis priemonėmis, kurios yra toli gražu nuo tos sveikatos. Aš manau, kad žmogaus teisė gauti sveiką maistą, gauti galimybę savo vaikus darželyje sveikai maitinti, grūdinti juos ir informuoti apie gyvenimą, kad ramybė yra pati svarbiausia sveikumo sąlyga, o ne tai, ką mes dabar darėme visą laiką, ištaisai kėlėme įtampas, įtampas ir stresą, o po to varome žmones sveikatinantis, tai reiškia vartoti antidepresantus. Mes jau esame čempionai antidepresantų vartojimo. Vakar buvo antibakterinė diena, mes esame antibiotikų vartojimo čempionai. Dabar Lietuvoje vyksta baisus eksperimentas, su kovido ligoniais eksperimentuojama, kišami antibiotikai, visa kita ir žmogaus teisės yra

baisiausiu būdu pažeidžiamos. Dar nebuvo Lietuvos istorijoje tokio atvejo, kai susirgęs žmogus tampa eksperimentiniu triušiu. Vaistų nėra nuo COVID-19. Čia, aš manau, pirmoji Seimo nario pareiga apginti žmonių teisę gauti informaciją ir gyventi sveikai ir žmoniškai.

Aš patyriau, kad mūsų Seime nėra Sveikatos reikalų komiteto, yra gydomosios medicinos komitetas, kuriame susirenka medikai ir aptarinėja vaistų kainas, savo atlyginimus ir panašiai. Niekas niekuomet nesvarstė apie rimtą sveikatą. Švietimo ir mokslo komitete apie sveikatos raštingumą taip pat nėra kada kalbėti. Šnekame perkūnai žino apie ką, dumbblas yra mūsų švietimo sistemoje. Ir tas, kas dabar vyksta ten, praradau bet kokią galimybę ir tikimybę ten ką nors pakeisti.

Aš manau, kad tie žmonės, kurie žino, ko nori, kurie supranta, kas yra sveikata, tai yra brangiausias žmogaus turtas, o žmogus yra brangiausias valstybės turtas... Tai dėl to aš esu pasirengęs visą savo laiką ir galimybes paaukoti tam, kad žmonės gautų informaciją ir kad visi žinotų, kaip gyventi sveikai, ir kad stotų į vietas vertybės. Toks yra mano supratimas.

O aš, būdamas Seimo nariu, deja, ne kartą buvau slopinamas ir gėsinamas, kai norėjau atstovauti savo rinkėjams. Pavyzdžiui, žmonės klausia, kodėl mus prievartauja skiepytis. Pakviečiu pasikalbėti, baisiausias dalykas – marginalizuojame Seimo narį, kad jis išdrįsta klausyti savo rinkėjų balso. Žmonės suabejojo 5G ryšio sveikumu – vėl baisiausias įvykis, kaip tu drįsti. O dabar, žiūrėkite, niekas nedegina 5G antenų Lietuvoje, nes žmonės pradėjo suprasti, kad už 400 metrų nuo antenos gali būti sveikas, nes mes šnekėjome su žmonėmis. Šitoje vietoje aš matau savo pareigas atstovauti žmonėms ir tai darysiu.

Gerbiamas kolega, jeigu jūs abejojate mano galimybe kartu su jumis ginti teises, tai pasirinkite. Gal jūsų teisės ir skiriasi nuo tų teisių, kurias aš žadu ginti šitame komitete. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamam D. Kepeniui. Nelabai supratau kritikos savo atžvilgiu. Pirmiausia replika buvo suteikta žmogui, kurio pavardė buvo paminėta. Jūsų pavardė nebuvo paminėta.

Lygiai taip pat nelabai suprantu pretenzijų dėl to, kad tarsi nebuvo opozicijai suteikta galimybė paklausti kandidatės į ministrus pirmininkus, nes iš esmės visi iš opozicijos, kurie buvo užsirašę, visi paklausė, o... (*Balsai salėje*) Apgailestauju, gerbiamas Petrai. O kaip tik dauguma iš valdančiosios koalicijos, kurie buvo užsirašę, jau nebeturėjo laiko paklausti.

Kaip dar vieną įrodymą aš į tribūną pakviesiu gerbiamą T. Tomiliną. Kai jį kvietėme, jo nebuvo. Tačiau aš, gerbiamas Tomai, paprašysiu gal neišnaudoti visų 5 minučių, nes mes jau vėluojame pagal laiką. Liko iš esmės 1 minutė. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Sveiki. Nuo mažų dalykų prasideda dideli, labai ačiū, Pauliau. Žinote, skaitant jūsų valdančiosios daugumos koalicijos principus tiesiog norisi džiaugtis ir gali juos prie žaizdos dėti. Teisingi principai – demokratija, laisvė, pagarba mažumai, pagarba kitai nuomonei. Kai mes išsakėme kritiką, šiandien aš išgirdau, kad esame užsispyrę, neiname į dialogą. Ne! Mes nesame užsispyrę. Mes pateikėme net dvi kandidatūras į Seimo vicepirmininko poziciją ir į mūsų pusę buvo pažiūrėta iš aukštai, ir savo atstovo didžiausia opozicijos frakcija valdyboje neturi.

Taip, mes ateiname kalbėtis. Aš girdėjau iš gerbiamo J. Razmos, kad mes nekalbame. Palaukite! Aš jau esu matęs, kaip atrodo naujos vicepirmininkės gerbiamos R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kabinetas. Aš jau tikrai ne kartą anksčiau buvau ir dabar, šį naują sezoną, buvau gerbiamo G. Landsbergio kabinete. Mes kalbamės, bet kalbėjimasis reiškia abipusį dialogą, tai yra girdėjimą ir kitos pusės. Taip, galbūt aštrūs žodžiai iš mūsų pusės kartais yra per aštrūs, bet tai yra politikos kasdienybė, išžižesti tikrai nebūtina.

Ar mums svarbūs postai? Jūs kalbate, kad mums svarbūs postai? Jūs mus kaltinate postų troškimu? Kolegos, mes ką tik atsisakėme aštuonių kvotų komitetuose, pavaduotojų pozicijų. Visi sutarę mes atsisakėme, nes mes protestuojame prieš tai, kas vyksta Seime. Tai, kas vyksta Seime, kelia didžiulį susirūpinimą žmonėms, nes šiandien formuojama ketverių metų darbo tradicija, darbo kultūra. Mes nenusileidžiame ne todėl, kad esame labai ištroškę postų ar ko nors panašaus, mes nenusileidžiame todėl, kad taip mes sukelsime riziką rinkėjams prarasti labai svarbius socialinės politikos laimėjimus, ekonominės politikos laimėjimus, kuriuos turėjo ši dauguma. Mes norime normalaus opozicijos vaidmens, mes nesame D. Trampas, mes perduodame valdžią pakelta

galva, siūlome petį kovoje su pandemija, mes norime 100 dienų jūsų nekritikuoti, bet tas minimumas, pagarba kitai nuomonei ir mažumai, apie ką ypač mėgsta kalbėti liberalių partijų atstovai, turi šiame Seime atsirasti. Kai tik atsiras pagarba, kai mes sulėtinsime... Aš dar girdėjau tokių, nesakysiu kieno iš jūsų vadų, pasakymą, kad, matot, jūs per vėlai atėjote, jau visi viską pasidalino. Palaukite, tai čia jūs kalbate apie tai, kad įstatymai turi būti priimami lėčiau, kokybiškiau, o derybos dėl tų įstatymų juo labiau turi būti tvarkingos ir normalios. Jeigu didžiausia frakcija lieka be balso, jeigu jos nuomonė niekam neįdomi, apie kokių įstatymų sulėtinimą galima pradėti kalbėti?

Jūs priimsite įstatymus, kartais galbūt žalingus, taip gali atsitikti, žmonėms, gerai, kad jūsų kandidatė į premjeres kalbėjo, kad liberali šmėkla nevaikščios po Lietuvą, bet kas žino? Žiūrint į ministrų kandidatūras visokių minčių kyla, kaip sakoma, todėl čia turi būti stipri opozicija, stipriai atstovaujama ir aš siūlau atsukti atgal visas derybas ir susitarti.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Tomai, už sutauptą laiką. Diskusiją baigėme. Pasisakymai dėl motyvų. Vienas – už, vienas – prieš. Už kalba K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš šiaip noriu atsakyti T. Tomiliniui ir valstiečiams, kurie čia veliasi į bereikalingą diskusiją ir vis dar tęsia tą temą dėl vicepirmininkų. Supraskite, gerbiami valstiečiai, kad tai yra labai svarbus postas, reprezentuojantis parlamentą, ir į jį reikėtų figūras statyti, o ne pėstininkus. Lyg jūs neturėtumėte tų figūrų. Norite – įvardinsiu: S. Skvernelis, R. Karbauskis, E. Jovaiša, A. Nekrošius, R. Baškień, R. Šarknickas, žmonės, kurie matomi. Tas pats T. Tomilinas. Matomi – jie jau pasireiškė pereitą kadenciją kaip politikai, bet ne pėstininkai. Tai žmonės, už kuriuos, jeigu jūs siūlytumėte, būtų galima balsuoti. Jūs trūks plyš norėjote kažkokį pėstininką įkišti.

Buvo pasiūlyta, Pirmininkė sutiko, nusileido jūsų spaudimui ir, tiesą sakant, šantažu nusileido, bet negavote balsų. Tikrai aš irgi nebalsuočiau už pėstininką į tokį svarbų postą, kur turi būti rimtas žmogus. Svarbiausia, kad jūs jų turite.

Tai kas čia per žaidimas? Noras diskredituoti parlamentą? Dabar vėl eina šantažas ir ultimatai: mes nedalyvausime, įsispraudėte į šonus rankas – mes nedalyvausime. Kodėl nedalyvausite? O paskui visi bus kalti, ir tada žaiskite. Palaukite, pirmiausia jūs dalyvaukite ir solidžiai dalyvaukite, o ne taip vaikiškai ir ultimatumų kalba. Tada ir žaidimas bus toks, kokio ir jūs norite.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Aš, kaip sakiau, kai kurie daugumos žmonės, kurie deleguojami į Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetą, yra tiesiogiai (tyrimo duomenimis) susiję su Rusijos lobistais, kurie yra nusiteikę prieš energetinį saugumą, prieš Lietuvos energetinius projektus, turi tikslą juos sužlugdyti įgyvendindami Rusijos energetinio saugumo arba energetinių sprendimų scenarijų.

Aš noriu paklausti Liberalų sąjūdžio. Jeigu jūs deleguojate žmogų, susijusį su ponu M. Basčiu, tai kokia jūsų pozicija dėl energetinės nepriklausomybės? Kokia jūsų linija? Jeigu taip yra, ką jūs ketinate daryti su Lietuvos energetine nepriklausomybe?

O profesorius R. Lopatai galiu pasakyti, kad aš Maskvoje paskutinį kartą buvau kokiais 1982 metais, būdamas vaikas. Tuo tarpu jūsų globotinių ryšiai su Kremliumi yra gerokai šviežesni ir intensyvesni. Būkite malonus, raskite drąsos ir atsakykite į klausimą, kas jus sieja su „Rosatomu“ ir M. Basčiu? Vienas klausimas.

PIRMININKAS. Suteiksime žodį. Pasisakymai įvyko. Skelbiu balsavimą po svarstymo. Balsuojame. Tomai, prašom per šoninį mikrofoną. Kol vyksta balsavimas, replika.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Buvo paminėta mano pavardė, todėl aš naudojuosi proga. Man atrodo, aš bandžiau paaiškinti kolegoms, kad dauguma negali diktuoti, ką daryti mažumai. Jūs dabar savo pasisakymu, gerbiamas kolega, pabandėte mums diktuoti, kaip turi būti, kokius mes turime priimti sprendimus. Tai yra neteisingas požiūris iš principo. Jeigu mes būtume tai darę praeitoje kadencijoje, jeigu mes aiškintume jūsų frakcijai, kuris iš jūsų esate pėstininkas, kuris iš jūsų esate arklys, dramblys ar žirgas, žinote, tai būtų *argumentum ad hominem*. Šiame kontekste taip neveikiama, opozicija priešinsis diktatui, kaip ir jūs priešintės bet kokiems bandymams, jeigu tokių buvo. Todėl yra normalu, kad mes pasisakome prieš jūsų diktatą, norą mums diktuoti sąlygas. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Tomai.

Užsiregistravo 101 Seimo narys, balsavo 99 Seimo nariai: už – 78, prieš – 14, susilaikė 7. Po svarstymo sprendimas priimtas. Pritarta.

Pereiname prie priėmimo stadijos. (*Balsas salėje*) Į tribūną kviečiu gerbiamą J. Razmą. Pranešėjas dar norėjo keletą pastabų. Prašom. (*Balsas salėje*: „Dėl vedimo tvarkos.“) Dabar paskelbtas klausimas, pranešėjas eina į tribūną, dėl vedimo tvarkos sudarysime galimybę vėliau paklausti. (*Balsas salėje*) Kai ateis jūsų eilė, tada ir be eilės. Prašom. Paskelbiau pranešėją, gerbiamas Petrai, prašom netriukšmauti. Yra paskelbtas klausimas ir pranešėjas. Dėl vedimo tvarkos suteiksiu, kai ateis tam laikas. Prašom, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, prieš priėmimą reikia paminėti Teisės departamento gautą pastabą dėl 8 straipsnio 11 punkto. Jie siūlo įrašyti konkrečią įsigaliojimo datą. Paminėsiu, kad čia yra tas punktas dėl dabar einančio pareigas Ministro Pirmininko S. Skvernelio. Todėl parašyta, kad jis komiteto nario teises įgis tuomet, kai prisieks naujoji Vyriausybė. Dar tiksliau, galima įrašyti redakcinę pataisą – iš karto, kai prisieks Vyriausybė. Neįmanoma dabar nustatyti konkrečios datos, kada tai įvyks. Dėl to čia nėra galimybės atsižvelgti į Teisės departamento pastabą, tegu lieka taip, kaip dabar suformuluota, pridodant žodžius „iš karto, kai prisieks“.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamam J. Razmai už paaiškinimus. Siūlau priimti pastraipsniui. Yra šešiolika straipsnių. Tikiuosi, bandysime bendru sutarimu. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkui, pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 7 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. 8 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

9 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 11 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 13 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 14 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 15 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 16 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl balsavimo motyvų dėl viso. Gerbiamas J. Razma siūlo sutarti, nekalbėti. Nežinau, ar yra bendras sutarimas? (*Balsai salėje*: „Nėra.“) Nėra. Norite kalbėti. Gerai. Už kalba... Galime nekalbėti, ar ne? Dėkui, gerbiami kolegos, už rimtai sutaupytą laiką. Tada skelbiu balsavimą.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 85, prieš – 13, susilaikė 9. Skelbiu dėl komitetų sudėties sprendimą priimtą. (*Gongas*) Dėkui, gerbiami kolegos.

12.26 val.

Vyriausybės valanda

Dabar Vyriausybės valanda. Gerbiami ministrai jau yra susėdę. Kai kas, suprantu, yra prisijungę ir nuotoliniu būdu, tai bus galimybė sudaryta kolegoms paklausti. Nedalyvauja tik gerbiamas Ministras Pirmininkas S. Skvernelis ir užsienio reikalų ministras L. A. Linkevičius.

Pirmas klausia gerbiamas kolega M. Majauskas. Prašom. Jūsų klausimas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš norėjau paklausti sveikatos apsaugos ministro. Gerbiamas ministre, sakykite, jeigu galite pasidalinti ta informacija, tai galbūt galėtumėte šiek tiek detaliau papasakoti, kokia yra vakcinavimo strategija? Ar yra nustatytas pirminumas, kas bus vakcinuojami pirmieji? Kada, tikėtina, tai gali įvykti ir kaip tai būtų daroma? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Taip, yra sudėliotas labai konkretus priemonių planas ir ką kuri institucija turėtų daryti, ir kada turėtų tai padaryti, ir kokias priemones reikia įsigyti, nes turi įsigyti institucijos dar ir vienkartinį švirkštą, nes vakcinos atkeliauja ne kaip įprasta būdavo jau paruoštos. Yra sudėlioti visi šie techniniai, praktiniai dalykai. O eilė yra seniai sudėliota. Aišku, gali būti tam tikrų korekcijų, jeigu vakcinos, kuri atkeliauja pirma, tarkime, nebūtų galima teoriškai naudoti, pavyzdžiui, rizikos grupei arba sergantiems kokia nors konkrečia liga, tai

tada ta eilė gali būti pakoreguota. Bet šiaip yra sudėliota, kad pirmiausia, aišku, būtų skiepijami kritinių institucijų žmonės, tai yra medikai, tie, kuriems dažniausiai tenka susidurti ir rizika užsikrėsti yra didžiausia. O kiti eilėje jau būtų žmonės, kurie serga tam tikromis lėtinėmis ligomis, yra vyresnio amžiaus. Bet vėlgi sakau, tai yra su išlyga, jei vakcina bus tinkama tai grupei. Yra šie dalykai sudėlioti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas Vytautas, oi, klausia gerbiamas S. Gentvilas. Nematau salėje. Nėra Simono salėje? Klausia gerbiama V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Laba diena, aš noriu švietimo, mokslo ir sporto ministrui klausimą. 2024 metais specialiųjų poreikių vaikai jau turi būti priimti į bendrojo ugdymo mokyklas. Kas yra padaryta konkrečiai dėl šito nutarimo įgyvendinimo, jei, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos skaičiavimu, dar šiandieną trūksta virš 4 tūkst. 600 specialiųjų pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų? Atkreipiu dėmesį, kad specialiųjų poreikių vaikai palikti be bazinių paslaugų teikimo, o mokytojų, kalbant apie ugdymą, yra labai kebli situacija. Ačiū.

A. MONKEVIČIUS. Ačiū už šitą klausimą. Jūs turbūt turėsite galimybę susipažinti su įstatymų pakeitimais, kurie yra priimti, ir kaip yra planuojamas biudžetas numatant, kad per trumpiausią laikotarpį – turbūt per ketverius penkerius metus – Lietuvoje tikrai atsirastų per 6 tūkst. reikalingų specialistų mokyklose. Tam reikalingos iš tiesų labai didelės lėšos, bet visa tai yra pradėta, ir pagal tuos turimus asignavimus, kurie yra ir iš europinių struktūrinių fondų, yra finansuojami specialistai, kurie galėtų padėti tiems vaikams – jie iš tikrųjų galėtų būti mokomi su bendraamžiais bendrojo ugdymo mokyklose kaip ir visi.

Taip pat pertvarkomas ir šitų mokyklų tinklas. Jis per tą laikotarpį irgi bus sutvarkytas optimaliai taip, kad jis būtų ne tik tas paslaugas teikiantis, bet teikiantis ir metodinę, metodologinę, bendrą pagalbą visoms mokykloms, kuriose dirbs specialistai. Visa tai yra suplanuota, numatyta, biudžete numatytos lėšos jau kitais metais. Aš tikiuosi, kad Seimas patvirtins šitas lėšas, nes įstatymas jau yra priimtas.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš nematau, ar yra krašto apsaugos ministras. Nėra krašto apsaugos ministro?

PIRMININKAS. Nėra pranešta, kad jis nedalyvauja, tai galimai dalyvauja nuotoliniu būdu.

V. BAKAS (MSNG). Gerai. Gerbiama kolegą, atsakykite, čia kolektyvinė atsakomybė gali būti. Kaip atsitiko taip, kad vienas svarbiausių, ko gero, projektų – kareivinių statymo projektas, kurio vertė yra virš 160 mln. eurų, patikėtas statyti politinės korupcijos byloje teisiamo „MG Baltic“ koncerno vienadienei įmonei, kuri įsteigta konkrečiai dėl šito projekto?

Noriu jūsų paklausti, kaip šita vienadienė įmonė, kuomet Valstybės saugumo departamentas jos savininkų, tai yra „MG Baltic“, veiklą įvardijo kaip su nacionaliniu saugumu nesuderinamą veiklą, galėjo gauti patikimumo pažymėjimą? Ir apskritai kaip tokie sprendimai, kai žmonių skiriami pinigai iš biudžeto atitenka oligarchams, kurie sekino Lietuvą, valstybę ar krizės, ar ne krizės metu... kaip tai iš viso galėjo atsitikti? Čia toks paskutinis riebus taškas šitos Vyriausybės atiduodant oligarchams svarbiausius projektus. Kas nors galite atsakyti?

PIRMININKAS. Yra prisijungęs gerbiamas R. Karoblis. Prašau, žodis jums.

R. KAROBLIS. Labai ačiū už klausimą. Pirmiausia dėl viešųjų pirkimų rezultatų. Pagal viešojo ir privataus... partnerystės, bendradarbiavimo mechanizmą iš pat pradžių buvo sudaryta komisija, į kurią buvo įtraukti ne tik Krašto apsaugos ministerijos, bet ir Centrinės projektų valdymo agentūros atstovai, ir teisininkai, ir inžinieriai, ir finansininkai, taip pat stebėtojai buvo Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai. Buvo vykdomas konkursas atitinkamai pagal Viešųjų pirkimų ir kitus įstatymus. Iš pradžių dalyvavo septynios įmonės, septyni konsorciumai, po to keturi ir pagal ekonominio naudingumo ir kainos kriterijus liko du. Visos procedūros buvo išlaikytos, jos numato pagal esamas procedūras konkurencingumo pagrindą ir tokiu pagrindu buvo pasiekti rezultatai.

Nuo pat pradžių taip pat buvo vertinamas nacionalinio saugumo ir patikimumo aspektas taip, kaip yra numatyta įstatymuose. Tai yra, žinant konkurso dalyvius, tris kartus buvo atliktos atitikties nacionaliniam saugumui procedūros – visų septynių, po to keturių, po to dviejų. Visų

atsakingų institucijų išvados buvo tokios, kad jokio pagrindo eliminuoti įmones ir jų konsorciūmus iš konkurso nebuvo. Paskutinį kartą buvo įvertinta, kad turi būtent NATO atitikties pažymėjimus ir taip pat darbo su riboto naudojimo informacija. Tai yra visi septyni, po to keturi ir po to du. Buvo sprendimas būtent priimtas tokiu pagrindu. Taip, girdžiu ir poną V. Baką, ir per tą visą čia kadenciją tuos klausimus, tačiau įstatymai... tokio pobūdžio klausimai, tačiau įstatymai ir įstatymų nuostatos turi būti vykdomos.

Dabar dėl vadinamųjų vienadienių įmonių. Taip, iš tikrųjų pagal konkurso reikalavimus, įskaitant ir inicijuotą Centrinės projektų valdymo agentūros, kad konsorciūmas... Turi būti įsteigta atskira įmonė būtent tokio pobūdžio objektams, kad būtent ta veikla būtų atskirta nuo visų kitų veiklų ir būtų būtent viena konkreči įmonė, kuri ir rūpintųsi viso projekto eiga nuo pat projektavimo, nuo pat statybos iki eksploatacijos, ir sumažintų riziką, jeigu kas nors atsitinka pagrindiniam konsorciūmui.

Kita vertus, tai nėra vien sutartis (...) su šita naujai įsteigta įmone, kad visas konsorciūmas, visos įmonės, visas investuotojas ir laiduoja už šios įmonės veiklą išsiieškojimo prasme, na ir apskritai įmonė atsakinga už visus šiuos irgi išsipareigojimus, visas konsorciūmas atsakingas už tos projektą valdančios įmonės išsipareigojimus, kaip ir numatyta atitinkamuose įstatymuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiavam R. Karobliui.

Klausimą užduos gerbiavas A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Klausimą drįstu užduoti sveikatos ministrui. Gerbiavas ministre, tas klausimas tinka dabar tamstai, kaip baigiančiam kadenciją ministrui, bet tai bus aktualu ir ateinantiems ministrams, naujiems.

Vyriausybė lapkričio 4 dienos nutarimu nurodė už kovidą paslaugų teikimą atsakingas didžiųjų Lietuvos miestų penkias sveikatos priežiūros įstaigas, jų aptarnaujamas teritorijas ir pasitelktinas 55 kitas įstaigas. Mes gauname labai daug laiškų, kad kai kurios įstaigos nėra pritaikytos kovidą ligonius stacionarizuoti. Turiu omeny pasitelktinas. Antai mano rinkimų apygardoje Kretingos ligoninė, kaip aš jums jau esu ne kartą minėjęs, argumentuoja, kad ligoninėje neįmanoma atskirti ligonių srautų. Ligoninė turi vieną liftą, turi tik seną rentgeną, neturi pakankamai reanimacijos lovų ir panašiai, ir taip toliau. Ligoninė neatsisako solidarizuotis ir padėti šiuo visiems sunkiu etapu, tačiau praktinės galimybės to neleidžia.

Antras toks klausimėlis, pagrindinis klausimas, į kurį kol kas negauname atsakymo. Ar bus ligoninei, ir mūsų, ir kitoms, už paslaugas mokama viena dvyliktoji metinės su Teritorine ligonių kasa sutarties suma, nes jeigu to nebus, ligoninės dėl teikiamos paslaugos vien kovidiniams ligoniams patirs didžiulių finansinių nuostolių? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimus. Pirmiausia dėl vienos dvyliktosios. Toms įstaigoms, kurios virsta kovidinėmis ligoninėmis, kurioms tenka stabdyti savo planines paslaugas, natūralu, kad viena dvyliktoji bus mokama. Tikrai ne visoms tai galioja. Yra tokių, kuriose kovidiniai pacientai nėra gydomi ir jos turėtų teikti planines paslaugas taip, kaip teikė. Ten yra skaičiuojamas tam tikras rodiklis, susietas su veikla, ir ten gali taip atsitikti, kad tos vienos dvyliktosios ligoninė ir negaus.

Kalbant apie organizuojančias įstaigas ir apie bendrą situaciją, taip, yra toks sprendimas. Yra penki regionai, yra organizuojančios ligoninės, kurios privalo bendradarbiauti tiek su jų kuruojamo regiono gydymo įstaigomis, tiek su savivalda, nes tikrai mes girdime iš daugybės ligoninių, girdėjome, kad kai kas netinka, kai ko trūksta ir panašiai. Aš tikrai priminsiu, kad mes prieš gerus porą metų girdėjome, kad ligoninės dažniausiai sakydavo, kad viską turi. Apie kovidą tada nešnekėjome, bet čia ir supraskime, kad kalbame ne apie kokius nors labai sudėtingus pacientus. Iš esmės tai yra terapiniai pacientai. Pačius sudėtingiausius vis dėlto tenka gydyti tose didesnėse ligoninėse, kur yra reikalinga reanimacinė įranga, yra infektologai, su kuriais galima tartis ir panašiai. Čia kalbame apie tokius iki vidutinio sunkumo pacientus, tai vis dėlto, deja, bet sistema turi prisitaikyti, šituos pacientus reikia gydyti ir, deja, bet reikia ieškoti sprendimų. Suprantu, kad nėra lengva ir gydymo įstaigoms, kurios organizuoja, nėra paprasta susitarti. Aišku, visą laiką raginame kalbėtis, tartis, aiškintis, priimti racionalius sprendimus ir dauguma atvejų taip ir būna, bet, matyt, kokių nors nesusikalbėjimų gali kilti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausimą užduos V. Kernagis. Prašau.

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Sveiki. Aš kultūros ministrui norėčiau užduoti klausimą, jeigu jis yra.

M. KVIETKAUSKAS. Taip, esu. Klausau.

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Sveiki, ministre. Visų pirma norėčiau padėkoti už darbą, kurį čia taip kartu dirbame. Aišku, buvo įvairių pozicijų, vieną kartą sutardavome, kitą kartą ne, bet iš tikrųjų noriu padėkoti už tai. O klausimas galbūt būtų toks bendresnis. Galbūt jūs galėtumėte įvardinti, vis tiek jau palikdamas šią poziciją, kokią paliekate kultūros lauką ir ką tenai paliekate? Kaip jūs matote, kaip tas kultūros laukas toliau gyvuos, ypač pandemijos akivaizdoje, kaip čia bus? Galbūt jūs netgi turėtumėte naujam kultūros ministrui kokių nors patarimų arba kokių nors darbų, kuriuos norėtumėte, kad tas ministras tęstų? Gal galėtumėte taip tiesiog apibendrintai apie tai pasakyti.

M. KVIETKAUSKAS. Ačiū už klausimą, gerbiamas Vytautai. Ačiū už gerą žodį. Tikrai manau, kad laukia svarbūs kultūros politikos strateginiai darbai, strategijų įgyvendinimai. Aš palieku patvirtintą kultūros politikos strategiją iki 2030 metų, aš palieku pagrindinį kultūros teisėkūrą susisteminantį įstatymo projektą – Kultūros politikos pagrindų įstatymą. Sistemingos kaitos ir tāsos tų darbų, kurie buvo padaryti, aš tikrai labai tikiuosi. Būsiamam kultūros ministrui tikrai galėčiau, jeigu bus toks poreikis, paaiškinti tas strategines kryptis, kurias aš matau. Viena iš jų dabar – tai Kultūros rėmimo fondo ir Lietuvos kultūros tarybos veiklos užtikrinimas, finansavimo lygio užtikrinimas po Konstitucinio Teismo išaiškinimo.

Neseniai kreipiausi į Prezidentą, Seimo komitetus perduodamas imperatyvą užtikrinti Kultūros rėmimo fondo finansavimą ir lėšų perkėlimą į 2021 metus. Aš manau, kad tai yra vienas svarbiausių uždavinių, kurį turės užtikrinti ir būsiamasis kultūros ministras, būsima Vyriausybė, būsimas Seimas, kuriam teks daryti atitinkamus ir įstatymų pakeitimus, atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo išaiškinimą. Taip pat vienas svarbiausių dalykų yra Lietuvos kultūros tarptautinės sklaidos stiprinimas. Tikrai matau būtinybę toliau šią sritį stiprinti. Mes per praėjusius metus esame pasiekę puikių laimėjimų, kuriais ir man taip pat teko pasidžiaugti, Lietuvos kultūros instituto transformacija į tokio lygmens įstaigą, viešojo administravimo subjektą duotų didžiulį pokytį.

Dar vienas dalykas – tai yra kultūros darbuotojų atlyginimai, kurie iki šiol atsilieka nuo viešojo sektoriaus vidutinio darbo užmokesčio. Tai buvo mano veiklos prioritetas, aš dėl to tikrai dėjau labai daug pastangų, kad atlyginimai būtų pakelti. Mums pavyko tai padaryti ir aš tikiuosi, kad šita kryptis Kultūros ministerijoje taip pat išliks.

Dėkoju taip pat ir jums už bendradarbiavimą tais nelengvais pandemijos metais.

PIRMININKAS. Dėkoju už atsakymą. Toliau paklausti norėtų D. Šakalienė, bet aš jos nematau salėje, matyt, ne taip ir labai. Lygiai taip pat T. Tomilino (pagal eilę) nematau salėje. Lygiai tą patį galiu pasakyti apie V. Juozapaitį, kuris norėtų paklausti, bet jo nėra. R. Šarknickas, taip pat jo nematau. Lygiai taip pat A. Vyšniausko. Tada žodį paklausti suteikiame D. Kepeniui. Prašau.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū. Noriu paklausti savo kolegos A. Verygos. Mielas Aurelijau, mes tikrai turime kuo pasidžiaugti: vaikai pradėjo sveikai maitintis, ligoniai gauna visai kitą, sveiką maistą, psichinių sutrikimų trečdaliu sumažėjo, sumažėjo alkoholio pasekmės šalyje – turime kuo. Tačiau viena liga, kuri dabar ištiko Lietuvą, jau reikalauja arti 6 mlrd. eurų, pasekmės labai brangios Lietuvai.

Ar jums neatrodo, kad jeigu mes būtume sutelkę pastangas ir pradėję rimtai dirbti sveikatos tausojimo ir stiprinimo linkme, tai keli milijonai būtų jau, ko gero, vieną kitą milijardą išgelbėję. Kas sutrukdė, pavyzdžiui, Klaipėdos universitetui suteikti paramą, kad jie sukurtų sveiko gyvenimo ir sveikatos stiprinimo modelį. Kas čia iškiso pagalį mums į ratus? Atvirai dabar pasakykite, nes mūsų klausio universiteto žmonės, papasakokite. Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų, kaip jūs teisingai paminėjote, buvo priimta labai daug sisteminių sprendimų, kurie ir davė teigiamų rezultatų. Nežinau, ar reikia kurti kažkokius ypatingus modelius ir ypač skirti tam pinigų, kai žinome, Pasaulio sveikatos organizacija seniai yra įvardinusi, ką reikia daryti, kad žmonės mažiau sirgtų, būtų sveikesni tiek fiziškai, tiek psichiškai, tiesiog tai reikia daryti. Abu, kolega, puikiai žinome, kiek daug susilaukia pasipriešinimo, kad ir koks būtų sprendimas, ar susijęs su alkoholio kontrolės politika, ar su maitinimosi

pakitimais. Iš jų dažnu atveju buvo šaipomasi, tyčiojamasi, nors tai buvo mokslininkų pagrįsti, įrodyti sprendimai.

Negaliu aš pasakyti dėl konkrečių projektų finansavimo, nes tai ne nuo manęs priklauso, tai yra dažnu atveju kolektyviniai sprendimai. Dėl šito konkrečiai neturiu atsakymo. Bet, manau, tikrai rastume valstybių, kurios daug daugiau negu Lietuva skiria dėmesio sveikai gyvensenai, turėjo prabangos, nes yra seniau gal demokratinės valstybės, turi gilesnes sveikos gyvensenos tradicijas, bet, deja, jų kovidas lygiai taip pat neaplenkė. Gal ten tuos skaičius ir matome vienur didesnius, kitur mažesnius, bet tai pasaulio neišgelbėjo, net ir ten, kur ir labai buvo stengiamasi dėl sveikos gyvensenos. Bet tai tikrai nepaneigia poreikio ir ateityje ir investuoti, ir stengtis, ir daryti, bet tai nebus paprasta. Puikiai žinote savo kailiu, ką reiškia bandyti skatinti visuomenę gyventi sveikiau.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiama ministrai už atsakymą. Klausiti norėtų A. Matulas, bet aš nematau jo salėje. Klausia gerbiamas L. Slušnys. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū. Klausimas švietimo, mokslo ir sporto ministrui. Lietuvos mokyklos turi savo sveikatos programą ir ją mokyklos kaip ir privalo įgyvendinti mokyklose, savo klasėse. Atnaujinamose ugdymo turinio programose taip pat yra labai daug nagrinėjama fizinės ir psichikos sveikatos klausimų. Vaizdas tarsi gražus, bet kiekviena mokykla tai daro, kaip jai ant seilės užteina, kaip pasakykime. Gali integruoti ir į fiziką, ir į matematiką, gali skirti klasės valandėlę, nėra specialios valandos. Latviai, atnaujinę savo ugdymo turinį, įsivedė atskirą valandą visiems su sveikata susijusiems klausimams, įvertinę aukštą savižudybių skaičių, patyčias, visas kitas su sveikata susijusias problemas. Skandinavijos šalys (gal mums ir ne pavyzdys) jau seniai turi šitą valandą savo mokyklose.

Klausimas: koks yra jūsų požiūris į sveikatos pamokos, kaip atskiros pamokos, įvedimą mokyklose ir kodėl iki šiol tai nebuvo padaryta? Ačiū.

A. MONKEVIČIUS. Ačiū už jūsų rūpestį ir dėmesį šitai temai. Turbūt nepaneigsite, kad tikrai daugelyje mokyklų tai yra daroma gerai. Tikrai yra geros patirties, aš manau, kad yra gera praktika ir būtent šita praktika plečiasi. Šiandien mes irgi turime (kiekvieną ketvirtadienį pirmą valandą) pasitarimą, dabar jis yra nuotolinis, su savivaldybių švietimo padalinių vadovais, su mokyklų vadovų asociacijų atstovais, su mokytojų profesinėmis sąjungomis ir aptariame aktualiausias temas.

Aš pastebėjau tokį dalyką, kad, norint padaryti pokyčius, reikia ne tik štai tokių modelių, kurie, kaip jūs minėjote, yra. Tai yra reglamentuota, paaiškinta ir, atrodo, bendradarbiaujama su visais sveikatos specialistais, tačiau labai taikliai pastebėjote. Praktikoje ne visada taip yra, kaip numatyta modelyje. Norint padėti keisti, reikia rasti būdų, kaip skleisti gerą patirtį, ją perkelti kaip gerą pavyzdį, vadybos pavyzdį, ir aš tikiu, kad ta viena valanda... tikrai daug kam reikia tos vienos valandos. Nesuplėšysime mes mokyklos tomis valandomis dėl įvairių ugdymo aspektų, tačiau tikrai galime rasti gerų būdų, kad tai būtų daroma deramai. Aš visiškai pritariu, kad tai yra aktualu. Tai reikia kiek galima greičiau įgyvendinti, kad tai būtų tinkama kiekvienoje mokykloje. Manau, kad tuo keliu eisime ir naujoji ministrė į tai kreips dėmesį, taip ir bus padaryta. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Dėl techninės klaidos, čia, kaip žinote, pastaruoju metu Seimo kompiuteriai sudėtingai veikia įtemptu režimu, mes suteiksime žodį gerbiama V. Gapšiui, nes jis tiesiog buvo praleistas. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Labai ačiū posėdžio pirmininkui. Norėčiau klausimą užduoti ministrui L. Kukuraičiui, jeigu galima. Į jus turėjo kreiptis asmenų asociacija, kuri vienija žmones, globojančius specialiųjų poreikių turinčius asmenis, juos prižiūrinčius, jiems yra kilęs klausimas dėl galimybės turėti tam tikras atostogas dėl slaugomų asmenų. Nežinau, ar jus pasiekė tas prašymas, ar ne. Bet ar ministerijoje yra apie tai galvojama, jeigu buvo prašymas, ir ar būtų galima kaip nors inicijuoti, žiūrėti ministerijos lygiu, nes ten daug ką galima išspręsti vidinėmis tvarkomis, nekeičiant įstatymų, kad turėtų normalios, ilgesnės atostogas, kad vis dėlto galėtų skirti asmeninio laiko ir sau, kad užsiimdami tikrai svarbia veikla, tokia kaip kitų asmenų globa, turėtų galimybę ir patys pailsėti.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų labai aktuali problema. Per šią kadenciją pavyko pasiekti, kad dalis žmonių, kurie anksčiau negaudavo socialinio draudimo, būtų drausti. Tai yra ne tik tie, kurie slaugo, bet ir prižiūri žmones su negalia.

Šiaip jau politika turėtų būti tokia, kad tie žmonės, kurie turi artimuosius savo šeimose, gautų paslaugas į namus, o ne patys prižiūrėtų, nes tada išeina toks labai sudėtingas užburtas ratas, kad nei žmogus, kuris yra slaugomas, nei tas, kuris jį slaugo, nedalyvauja visuomenės gyvenime per darbo rinką, taip būtent atsiranda draudimo, pajamų ir kitų problemų.

Tikrai reikia dėti visas pastangas, ką ir dėjome šioje kadencijoje, kad tų paslaugų daugėtų, žinoma, kad jų yra nepakankamai. Dėl to kalbėti apie papildomas lengvatas yra vienas iš būdų, bet jis, aš sakyčiau, yra tokio pereinančio laiko, kol nesusiformuos gera paslaugų sistema. Šis klausimas turėtų būti nukreiptas į naujos valdžios vieną iš darbų.

PIRMININKAS. Dėkui. Žodis skiriamas I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Klausimas gal būtų gerbiamam teisingumo ministrui. Visi mes žinome, kad dabar dėl COVID-19 padėties teismuose bylos gali būti nagrinėjamos dvejopai: ir nuotoliniu būdu, ir organizuojant teismo posėdžius pačiuose teismuose, kai atvyksta proceso dalyviai gyvai į bylos nagrinėjimą. Bet yra tokia situacija ir į mane kreipėsi kai kurių teismų posėdžių sekretorės su nuogastavimais, kad kai kurių teismų vadovybė įpareigoja teismo posėdžių sekretores proceso dalyvių, iki įleidžiant į posėdžio salę, termovizoriais tikrinti temperatūrą ir dar laikytis to nustatyto 2 metrų atstumo.

Prašom pasakyti, ar toks teismų vadovybės požiūris į posėdžių sekretores, kurios įpareigojamos teismo įsakymais, teisingas? Nes posėdžių sekretorių, puikiai žinome, funkcijos yra visiškai kitokios. Ir ar tą padėtį būtų galima pataisyti, kad kiti asmenys, o ne posėdžių sekretorės tikrintų procesų dalyvius, kurie jau įėję į pastatą ir stovi prie durų į posėdžių salę? Kaip jūs galėtumėte tai pakomentuoti?

E. JANKEVIČIUS. Iš esmės, matote, šie reikalavimai – kad žmonės neužsikrėstų pavojingu virusu. Nesu epidemiologas ir negaliu tiksliai vertinti, kokie atstumai ir kokie epidemiologiniai reikalavimai būtų patys tinkamiausi. Bet jeigu yra keliama problema, mes pabandysime kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ir epidemiologais apsvarstyti šią informaciją.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Klausia M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Klausimas gerbiamam finansų ministrui V. Šapokai, kaip suprantu, prisijungusiam nuotoliniu būdu. Paskelbus karantiną buvo žadėta, kad reali finansinė pagalba verslą pasieks jau gruodžio pradžioje. Tuo tarpu žiniasklaidoje skaitome, kad Ekonomikos ministerija teigia, jog anksčiausiai finansinė pagalba verslą pasieks sausio viduryje. Premjeras, žurnalistų trečiadienį paklaustas apie naujas paramos priemones, teigė, kad ministrai dar turėtų padiskutuoti su socialiniais partneriais, nors iš esmės tarp socialinių partnerių nutarimas dėl paramos kriterijų yra ir vieningai sakoma, kad paramos reikia jau dabar, dar kelis mėnesius neišstampsime. Kokia yra Finansų ministerijos pozicija ir ar galima užtikrinti, kad parama verslą pasiektų dar iki Kalėdų? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Aišku, klausimas turėtų būti adresuotas Ekonomikos ir inovacijų ministerijai. Dėl pačių principų tarp ministrų mes esame sutarę, dabar viskas priklauso nuo to, kaip greitai naujos priemonės, jų pagalbos schemos bus suderintos su Europos Komisija. Aš manau, kad ekonomikos ir inovacijų ministras galėtų detaliau pakomentuoti.

PIRMININKAS. Ar norėsite pakomentuoti? Prašau.

V. SINKEVIČIUS. Ačiū Seimo nariui už klausimą ir už rūpestį dėl verslo aplinkos ir pačios verslo padėties. Tokia priemonė yra konstruojama, jūs teisingai apie ją iš žiniasklaidos pasakėte. Reikalas tas, kad norint priemonę spartinti reikėtų pasinaudoti Europos Komisijos nustatyta *de minimis*, tai yra 200 tūkst. eurų parama verslui trejiems metams, ir ne daugiau. Kadangi dalis verslo jau yra gavusi subsidijas, dotacijas įvairiomis formomis ir tai įskaitoma kaip *de minimis*, reikalingas Europos Komisijos didesnės paramos notifikavimas, nes nežinome, kiek ilgai tęsis ta pandemija ir kokios pagalbos verslui reikės. Ekonomikos ministerija yra pasiruošusi ir artimiausiomis dienomis išsiųs prašymą dėl notifikavimo paramos schemos. Tada ta suma padidėtų keturis kartus, tai yra verslo įmonei būtų galima suteikti valstybės pagalbą iki 800 tūkst. eurų trejiems metams, vadinasi, per trejus metus. Tai būtų iš tikro reali galimybė.

Schema yra ruošiamą, ji bus iš tikro suderinta su verslo partneriais, su socialiniais partneriais ir teikiama Vyriausybei. Jos esmė tokia: jeigu apyvarta krito daugiau negu 30 %, verslo įmonė galės pretenduoti į paramą gauti dalį sumokėto gyventojų pajamų mokesčio.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Ko gero, paskutinis klausia opozicijos atstovas gerbiamas A. Mazuronis. Laiko paklausti kitiems, bijau, jau nebus.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėjau tik paklausti, ar Ministras Pirmininkas yra prisijungęs nuotoliniu būdu, ar ne? Nėra? Jeigu Ministro Pirmininko nėra, aš gal tada neklausiu. Tiesiog padėkosiu Vyriausybei (turbūt viena iš paskutinių Vyriausybės valandų) už kantrybę, kurią jūs demonstruodavote Vyriausybės valandų metu. Dėkui už visus atsakymus, tikrai tos kantrybės kartais reikėdavo. Jeigu galima klausimo teisę perleisti A. Kupčinskui, tai aš būčiau labai dėkingas.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui už sutaupytą laiką. A. Kupčinskas. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū bendravardžiui kolegai, kad sutaupė minutę. Aš norėčiau paklausti susisiekiimo ministro. Gerbiamas ministre, jūs kaip tik pradėjote savo kadenciją tokiu laiku, kai atleidote Lietuvos pašto valdybą. Dabar, kiek aš žinau, kaip tik atrankos komisijos baigė darbus ir tiek „Lietuvos geležinkelių“ atveju, tiek Lietuvos pašto atveju yra parinkti kandidatai. Kaip žinome, jūsų Vyriausybė jau baigia darbą. Ar jūs nusiteikę paskirti tas naujas valdybas, ar paliksite naujam ministrui? Ačiū už jūsų atsakymą.

J. NARKEVIČ. Labai ačiū. Dėl pašto valdybos. Jūs žinote, kad valdyba yra suformuota teisingai, ji veikia. Dabar yra atrinktas vienas asmuo kaip nepriklausomas, šiomis dienomis jis bus paskirtas. Atrinkimo procedūra yra objektyvi ir nešališka. Yra parinktos konkurso būdu agentūros, kurios teikia tam tikrą kandidatų sąrašą. Vėliau yra vertinama tarpžinybinės komisijos ir ministras jau priima sprendimą dėl fakto. Geležinkelių valdyba nesikeitė. Keitėsi dėl asmeninių priežasčių keletas asmenų, tačiau gruodžio, jeigu neklystu, 14 dieną baigiasi tos valdybos kadencijos laikotarpis. Mes atlikome visas procedūras atrinkti penkis iš septynių nepriklausomus narius. Dabartiniu metu analogišku būdu, nešališku, naudojantis atrinkta agentūra ir vertinant tarpžinybinei komisijai, yra atrinkti kandidatai į nepriklausomus narius penki iš septynių ir laukiama teisėtvarkos reikiamų institucijų išvadų. Dėl kai kurių turime, dėl kai kurių dar ne. Iki to laiko tikrai visos procedūros turėtų būti baigtos ir tada bus matyti, koks sprendimas *de facto* galėtų būti. Bet viskas eina pagal planą.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas ministre.

J. NARKEVIČ. Ačiū.

PIRMININKAS. Patį paskutinį labai trumpą klausimą dar sudarome galimybę gerbiamai J. Sejonienei. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai dėkui, pirmininke.

PIRMININKAS. Ir trumpas atsakymas. (*Balsai salėje*)

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai trumpas klausimas sveikatos apsaugos ministrui. Vakar girdejau komentarą per televiziją apie ministro įsakymo laikymąsi dėl izoliacijos dėl patvirtintos COVID-19 infekcijos. Minėjote, kad kartais galima taip atlaidžiai į tą įsakymą žiūrėti, griežtai nesilaikyti. Norėjau sužinoti, kaip į tokią žinutę turėtų reaguoti visuomenė, kaip ją suprasti, kam ir kokiais atvejais galima nesilaikyti įsakymų ir kam nesilaikymo atveju gresia atsakomybė, o kam ne? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Labai trumpai.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai neteisingai supistas mano pasisakymas. Įsakymų reikia laikytis visada. Galbūt yra aplinkybių, kurių mes nežinojome, kai buvo kuriamos tam tikros tvarkos. Aš suprantu, kad čia yra kalbama apie pakartotinius testavimus ir neigiamus rezultatus. Turi būti tam tikras sveikas protas ir reikia pasikoreguoti, jeigu yra tokia galimybė. Iš principo laikytis tikrai dėl užsispyrimo, laikytis nuostatos vien tikrai dėl to, kad jina yra priimta, nors žmogus ir nersergera, tikrai tam, kad pademonstruotum kažką, tai nematau čia jokios logikos, bet kaip ir sakiau, šita situacija atsirado tik dėl to, kad anksčiau tokių aplinkybių nebuvo susiklostę. O įsakymų visų reikia laikytis.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiamiems ministrams už klausimus, kantrybę. Dėkui jums. Numatyti posėdžiai jau 13 valandą. Tikrai turime skubėti su darbotvarke. Vyriausybės valandą skelbiu baigtą.

Rytinį Seimo posėdį skelbiu baigtą. Ačiū, kolegos. Posėdis baigtas. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 5 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 19 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, po truputį prašom grįžti į salę ir į savo vietas. Pradėsime vakarinį Seimo posėdį. Prašom susėsti. Gerbiami kolegos, pradedame vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Registracija.

Užsiregistravo 52 Seimo nariai. Tikiuosi, kad dienai einant jų susirinks daugiau.

14.01 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš tęsdami klausimus pagal darbotvarkę, turime pranešti vieną pareiškimą. „Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei. 2020 m. lapkričio 19 d. Pareiškimas. Kadangi mano kvalifikacija neatitinka aukštų liberalų kriterijų, prašau nelaikyti manęs Liberalų frakcijos nariu.“ Pasirašo Seimo narys K. Glaveckas.

14.01 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-19 (*pateikimas*)

Toliau kviečiu tęsti darbus pagal mūsų darbotvarkę. 2-1 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-19. Kviečiu į tribūną pranešėją gerbiamą J. Razmą.

Trumpa replika, kol J. Razma eina į tribūną. Prašau per...

P. GRAŽULIS (MSNG). Nuo liberalizmo ir homoseksualizmo nepasveikstama. Pasveiko. Kęstutis pasveiko.

PIRMININKAS. Prašau, gerbiamas Jurgi Razma. (*Balsai salėje*) Ar dar norėsite repliką? (*Balsai salėje*) Prašau. Dėl vedimo tvarkos. Prašau.

A. GUOGA (DPF). Dėl Tarpparlamentinės grupės su Kinijos Liaudies Respublika renkamės 14 val. 15 min. poilsio zonoje. Išrinkti pirmininką ir pavaduotoją. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. 14 val. 15 min. renkasi Tarpparlamentinė grupė su Kinijos Liaudies Respublika. Posėdžių metu tokių grupių šaukti nerekomenduojama. Jūs veikite savarankiškai pagal Statuto numatytas taisykles.

Gerbiamas Jurgi Razma, prašau pristatyti klausimą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradedame Seimo statuto pataisų pakeitimo, gal aš taip sakyčiau, maratoną, nes nemažai jų čia yra įregistruotų. Aišku, jums gali kilti klausimas, kodėl visos tos iniciatyvos nesudėtos į vieną projektą, nes autoriai beveik visais atvejais tie patys. Paaiškinu: nenorime, kad nebūtų atmestas visas projektas dėl vienos kurios nors nepatinkančios idėjos. Todėl pateikimo stadijoje pateikiame atskirai, bet tikimės, kad priėmimo stadijoje bus galima visus projektus sujungti, ir mes priimsime tik vieną projektą. Dėl to statistiškai čia gal pabaiga nebus bloga.

Taip pat yra ir mūsų frakcijos, ir Seniūnų sueigoje sutartas siūlymas svarstyti tas pataisas skubos tvarka. Turbūt pirmininkas, nežinau, ar pradžioje pasiūlys, kad Seimas tai priimtų, ar pabaigoje, kai visos pateiksime. Žinoma, ne visos pataisos reikalauja skubotumo. Kai kurias būtų galima svarstyti ir lėčiau, bet vėlgi dėl to, kad tai nebūtų išblaškyta į atskirus smulkius projektus,

galima priimti visus kartu. Ta skuba nebūtų labai didelė skuba. Šiandien pateiktume, rytoj Teisės ir teisėtvarkos komitetas apsvarstytų, antradienį Seime apsvarstytume ir ketvirtadienį galėtume priimti. Skuba galbūt labiausiai reikalinga dėl nuotolinio darbo įteisinimo. Tai mes vėliau pateiksime.

Pirmasis projektas yra labai paprastas, bet jis grįstas mūsų darbu būnant opozicijoje, kai mes matėme, jog yra šiandien formalus reikalavimas tam, kad svarstytume kokį nors projektą, jis turi būti sesijos darbų programoje. Valdantieji neretai šią nuostatą naudodavo opozicijos iniciatyvoms užblokuoti dar pačioje pirminėje stadijoje, tiesiog neleisdavo papildyti sesijos darbų programos ir projektą įregistravęs opozicijos Seimo narys net neturėdavo galimybės išsakyti savo idėjos, pristatyti paties projekto. Kaip matote, mes, tapę valdančiais, nepamirštame tos karčios patirties iš opozicinių laikų ir siūlome padaryti nedidelę pataisą, kad, norint projektą įrašyti į darbotvarę, jis nebūtina turi būti sesijos darbų programoje. Nereikia formaliai pildyti sesijos darbų programos vien tam, kad leistume pradėti svarstyti tą projektą. Taip opozicinė frakcija, sudarydama savo darbotvarę, visiškai neturėtų žiūrėti, ar tas projektas yra, ar nėra darbų programoje, sudarytų taip, kaip nori, ir visi tie projektai būtų svarstomi. Toks paprastas pasiūlymas.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiavam pranešėjui. Jūsų nori paklausti penki kolegos. Klausti skiriama 10 minučių. Pirmas klausia gerbiamas E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ačiū, gerbiamas Pirmininko pavaduotojau. Iš tiesų turbūt gerai, kai sutrumpinsime šiek tiek ir darbotvarkes tam tikras, be reikalo reikėdavo vaikščioti į tribūną, pristatyti, paskui galvoti, kaip čia, ar verta pristatyti, ar ne, paskui pristatai dar kartą. Bet, iš kitos pusės, dėl pačių darbų programų, ar jos iš tikrųjų nesusilpnės per daug, nes iš esmės turbūt rašydavome tam, kad iš anksto suplanuotume darbus, surašytume. Galbūt Vyriausybė tą dalį atneš, bet iš esmės tokio didelio tikslo rašyti iš anksto nebelieka ir skubėti kur nors, vienu žodžiu, planuoti į priekį. Ar nemanote, kad susilpnės tos pačios darbų programos?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, niekas netrukdo mums tas darbų programas parengti ir patvirtinti tokias pat, kokias mes panašiai ir turėdavome. Aš neabejoju, kad Vyriausybės dalies tikrai bus pateikta. Kita vertus, prisiminkime, kaip atrodydavo ta antroji programų dalis. Ten tiesiog būdavo surašomi visi projektai, kurie yra čia, Seimo sekretoriato, įregistruoti, be jokios sistemos. Na, paskui kartais spauda pasiūlydavo, kad mes įvykdėme tą programą gal 20 %, na ir kas iš to? Tiesiog tai buvo toks nereikšmingas dokumentas, apkraunantis Seimą nereikalingu formalumu. Vien dėl to mes Seimo posėdžiuose priimdavome keliasdešimt tuščių teisės aktų, dėl programos papildymo. Nors visi matome, tikrai tą projektą reikia svarstyti, darbotvarę patvirtiname, ne, dar turime papildyti sesijos darbų programą. Tiesiog kažkokiu nereikalingu formalizmu užsiimdavome taip.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas K. Glaveckas. (*Balsai salėje*) Įjungta.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, jūs siunčiate žinią dabar Lietuvos žmonėms, kad Seimas pradeda savo darbą nuo to darbo, kurį turėjo 30 metų atlikti ir kuris buvo atliekamas, – Statuto korekcijos. Žmonės turi daug problemų, susijusių su darbyste, bedarbyste, su visais dalykais, o mes pradėdame nuo to, kad darytume savo namuose tvarką. Aš suprantu, kad ta tvarka yra labai svarbi, bet nemanau, kad tie klausimai yra tokie svarbūs, kad jiems būtų galima skirti prioritetinę teisę, pirmenybę. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs pasižiūrėkite į visą darbotvarę, ten tikrai rasite svarbių projektų, bet tam, kad mes efektyviai spręstume tuos žmonėms rūpimus klausimus, savo virtuvėje turime susitvarkyti taip, kad darbas vyktų sklandžiai. Jeigu mes čia paliksime beprasmes procedūras, skęsime visokiuose formalumuose, tai nesitikėkite, kad efektyviai spręsime ir tai, kas žmonėms iš tikrųjų skaudu ir rūpi.

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymą. Klausia gerbiama R. Baškienė. Nėra salėje. Klausia gerbiamas A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Gerbiamas Jurgi, kai kandidatavote į Seimo Pirmininko pavaduotojus, jums vienas iš klausimų buvo užduotas dėl Seimo bendrabočio, galbūt ne bendrabočio, o viešbučio. Ėmėtės iš karto iniciatyvos, tačiau jos nebesimato. Kokioje stadijoje yra ta jūsų iniciatyva? Kaip galvojate, ar vis dėlto šis XIII Seimas turės politinės valios priimti sprendimą parduoti šį objektą ir atsikratyti sovietinio palikimo, ar ne?

J. RAZMA (TS-LKDF). Klausimas nesusijęs su šiuo projektu. Jūs gal man priskiriate pačią pirminę iniciatyvą, ji labiau priskirtina A. Armonaitei, kuri jau anoje kadencijoje buvo įregistravusi tokį projektą. Toks Statuto pataisų projektas ir šiuo metu, kiek žinau, yra, tikėkimės, kad jis bus artimiausiu metu įregistruotas. Bet aš ir pristatydamas kandidatūrą minėjau, kad tą klausimą reikia svarstyti ne taip skubiai, vis dėlto padaryti kaštų ir naudos analizę, diskutuoti su visomis frakcijomis. Tai ne tas atvejis, kaip dėl formaliųjų mūsų procedūrų sutvarkymo. Kaip minėjau, tikėkimės, kad projektas atsiras darbotvarkėje kažkuria artimiausią savaitę.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Diskutuosime dėl motyvų. Yra tik kalbantys už. Ar norite visi kalbėti? Tai jeigu visi atsisakote žodžio, tai tada pereiname prie balsavimo. (J. Razma: „Balsuokime.“). Balsuojame.

Užsiregistravo 67 Seimo nariai, balsavo 67 Seimo nariai: už – 67, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta po pateikimo.

Gerbiamas J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš gal taip neformaliai pristatydamas projektą minėjau apie skubą, dabar formaliai frakcijos vardu paprašyčiau skubos. Gal galime bendru sutarimu dėl to sutarti?

PIRMININKAS. Dėkui. Ar Seimas gali bendru sutarimu pritarti skubos tvarkai? Prieštaraujančių nematau. Dėkui. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti? Galime. Bendru sutarimu. Siūloma svarstyti kitą antradienį, ateinantį antradienį. Sutinkate? Dėkui.

14.14 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-20 (pateikimas)

Pereiname prie kito darbotvarkės klausimo – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-20. Gerbiamąjį J. Razmą prašau į tribūną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tiesiog peržiūrint Seimo statutą užkliuvo viena norma dėl Seimo laikinųjų komisijų formavimo, kuri, mano nuomone, yra antikonstitucinė. Dabar toje galiojančioje normoje yra parašyta, kas Seimas privalo sudaryti laikinąją tyrimo komisiją, jeigu to pareikalauja ketvirtadalis Seimo narių. Kitaip sakant, ketvirtadalis Seimo narių gali nuspręsti už visą Seimą. O Konstitucinis Teismas ne kartą yra išaiškinęs, kad visus klausimus Seimas turi nuspręsti įprasta tvarka savo atitinkamu nutarimu. Aš siūlau šitą antikonstitucinę normą sutvarkyti parašant, kai yra ketvirtadalio Seimo narių iniciatyva dėl tokios komisijos įsteigimo, Seimas tą klausimą sprendžia artimiausiame posėdyje. Bet spręsti turi būtent Seimas.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamajam pranešėjui. V. Gapšys užsirašė paklausti. Prašom.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Pirmiausia, pirmininke, gal tą fotosesiją patrauksite kažkur į šalį.

PIRMININKAS. Kolegos, sulaukėme pastabų, gal iš tikrųjų nesibūriuokime.

V. GAPŠYS (DPF). Fotosesija plenarinio posėdžio metu kažkaip...

PIRMININKAS. Opozicija gali pagalvoti, kad čia organizuoja perversmą. Gerbiamas Vytautai, prašom tęsti, jūsų klausimas.

V. GAPŠYS (DPF). Dabar dėl esmės. Gerbiamas Jurgi Razma, šitoje vietoje tai buvo, manau, kaip tik labai konstitucinis dalykas, kad ir mažuma gali sudaryti tas komisijas, ir viena ketvirtoji Seimo narių yra pakankamai reprezentatyvi grupė, kuri galėtų inicijuoti komisijos sudarymą. Bet aš suprantu ir tam tikrus nuogąstavimus, kad tą Statuto normą gal reikėtų ir tobulinti, bet, manau, ne taip. Jeigu mes pasiūlytume pataisą ir numatytume, kad 71 gali užblokuoti, tai yra neleisti sudaryti tokios komisijos, ar jūs pritartumėte tokiam pasiūlymui?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš iš esmės galėčiau pritarti. Reikėtų padiskutuoti su teisininkais. Jeigu jie mano, kad tai teisiškai, konstituciškai gerai, tai aš asmeniškai neprieštaraučiau. Jūs mėginkite tokį pasiūlymą registruoti, Teisės ir teisėtvarkos komitetas tuomet apsvarstys. Gali būti ir taip, nes, kaip aš minėjau, reikia vis dėlto užtikrinti, kad esama Seimo dauguma lemia vieną ar kitą sprendimą. Negali būti, kad besąlygiškai ketvirtadalis Seimo narių įkuria komisiją. Na, to niekada ir ne-

būdavo, tiesą sakant, man atrodo, nes ta norma, matyt, jeigu ir būdavo tos iniciatyvos, taip nebūdavo interpretuojama. Bet kai skaitai, taip šiandien yra parašyta keistai.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Jurgi Razma, atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Balsuojame.

Užsiregistravo 67, balsavo 67: už – 67, kitaip manančių nebuvo. Po pateikimo pritarta. Ar gerbiamas J. Razma nori siūlyti ir dėl šio projekto skubos tvarką frakcijos vardu? Taip. Ar gali Seimas pritarti bendru sutarimu, kad skubos tvarka svarstome šį projektą? Dėkui. V. Gapšys siūlo balsuoti. Gera, balsuojame dėl skubos.

Užsiregistravo 62, balsavo 62: už – 57, prieš nėra, susilaikė 5. Skubos tvarkai pritarta. Kaip pagrindinį paskirkime taip pat Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Nebus prieštaraujančių? Gera. Bendru sutarimu siūloma svarstyti 24 dieną, kitą antradienį. Pritariame? Prieštaraujančių nematau.

14.18 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73¹ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-5364 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73¹ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-5364. Pranešėja būtų A. Širinskienė, jei ji būtų salėje. Aš salėje nematau. Niekas nepakeis? Pakeis. Gerbiamas S. Šedbaras pristatys projektą. Prašom į tribūną.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš turiu teisę pristatyti šį projektą todėl, kad tai yra komiteto. Nors įregistravo prieš tai buvusi pirmininkė, bet tai yra komiteto sprendimas įgyvendinant Konstitucinio Teismo nutarimą. Komitetas nusprendė, kad jis pats teiks Statuto pataisas.

Jeigu prisimenate, buvo Konstitucinio Teismo nutarimas dėl vieno laikinosios tyrimo komisijos nario pašalinimo iš komisijos, nepaskiriant kito. Tai čia yra sena istorija, ir Konstitucinis Teismas išdėstė daugmaž tam tikrą koncepciją, pagal kurią yra parengtas ir kolegės pasirašytas projektas.

Yra Teisės departamento, sakyčiau, labai teisingų pastabų, į kurias svarstymo metu reikės atsižvelgti, tačiau siūlyčiau pritarti, nes tai iš tiesų, kaip minėjau, yra Konstitucinio Teismo nutarimo įgyvendinimo dokumentas.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Stasy, jūs pristatėte projektą. Jūsų nori paklausti gerbiama R. Baškienė, bet aš jos nematau salėje. Pereisime prie motyvų. Ar yra? Ne. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Balsuojame.

Užsiregistravo 72, balsavo 72: už – 71, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar niekas neprieštarauja? Prieštaraujančių nematau, pritariame. Svarstymo data. Prašom – per šoninį mikrofoną J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vėl čia galima prašyti skubos ne todėl, kad čia būtų didelis poreikis, bet dėl to, kad būtų galimybė pagaliau visas pataisas sukelti į vieną dokumentą. Tai susiję su mano pateiktu projektu, kuris taip pat yra dėl laikinųjų tyrimo komisijų. Aš tikiuosi, kad komitetas, jeigu komitetas kartais ilgiau svarstytų, natūralu, tas projektas nusikeltų, bet bandykime manyti, kad komitetas pajėgs viską kartu apsvarstyti.

PIRMININKAS. Logiką supratome. Ar jūs frakcijos vardu siūlote?

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, taip frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Dėkui. Ar Seimas gali pritarti, kad šiam projektui irgi skubos tvarką taikytume? Yra tam tikros logikos, kad visas Statuto pataisas svarstytume kartu. Nėra prieštaraujančių? Bendru sutarimu. Dėkui.

Svarstymo data – kitas antradienis, lapkričio 24 diena.

14.22 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-21 (pateikimas)

Kita klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57¹ straipsniu“ projektas XIVP-21. Pranešėjas – A. Vyšniauskas. Prašom į tribūną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, turiu garbę pristatyti šią Statuto pataisą. Galbūt pradėčiau nuo pačios iniciatyvos, kodėl tokios pataisos poreikis atsirado. Manau, kad visi sutiksime, kad Seimas, ypač šitas, yra vieta diskusijoms – išsamioms, gilioms, kartais audringoms, bet, labai tikiuosi, rezultatyvioms.

Viena iš Seimo funkcijų yra parlamentinė kontrolė. Šiuo metu susiklosčiusi tam tikra tradicija, kad pagrindinis parlamentinės kontrolės įrankis yra laikinoji tyrimo komisija, tačiau labai dažnai būna tokių klausimų, kurie neverti kurti laikinąsias tyrimo komisijas: kokio nors įstatymo veikimo ar neveikimo klausimas, reformos, mažesnės ar didesnės, analizė ar kokio nors svarbaus šaliai įvykio, pavyzdžiui, gaisro Alytuje. Tokius įvykius, tokius nutikimus išanalizuoti būtina, bet jiems tikrai nereikia didelių, plačių laikinųjų tyrimo komisijų.

Mes siūlome įtvirtinti naują parlamentinės kontrolės įrankį, tiesiog sustiprinti Seimo komitetus ir suformuoti praktiką, kad Seimas kiekvienos sesijos pradžioje nustatytų tam tikras temas ir pavedimus komitetams, kurie galėtų atlikti parlamentinius tyrimus ir paruošti Seimo pranešimus. Manome, kad šis įrankis leistų komitetams susitelkti į analizę, į analitiką ir į svarbių klausimų analizavimą.

Svarbu paminėti tai, kad tokiu atveju komitetas pranešimui rašyti paskirtų du atstovus: vieną iš daugumos, vieną iš mažumos – taip, kaip yra ir Etikos ir procedūrų komisijoje, jie kartu dirbdami parengtų išvadą, kurios vėliau keliautų į Seimo salę, būtų svarstomos, teikiami pasiūlymai ir būtų visos kitos procedūros. Trumpai tiek. Kviečiu užduoti klausimus.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatytą projektą. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmas – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų turbūt bus įdomus žanras, tikrai jis būna įdomus, kai tikrai būna įdomus. Galbūt reikėtų šiek tiek daugiau reglamentuoti tą visą procesą? Ar nebus tai garbės reikalas kiekvienam komitetui būtinai kokią nors temą gvildinti, galbūt gana neaktualią? Būdavo taip su pranešimais, kai organizuodavo „Europos savaites“. Ateidavo vienas kitas žmogus, priklausydavo nuo pranešimo temos. Ar nevirs toks žanras gana nuobodžiu vien todėl, kad reikia, salė tuščia? Ar bus atrinkti kokie penki, keturi pranešimai per sesiją, nepriklausomai nuo komitetų skaičiaus? Jų yra 15. Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dabartinė pataisa numato, kad tokį apibrėžimą atliktų Seimo valdyba. Aš manau, kad bent jau pradžioje reikėtų pasitikėti Seimo valdyba, kuri nustatytų tiek tvarką, tiek leistų... tikrai atrinktų tuos geriausius pasiūlymus ir tas idėjas pranešimams rengti. Nebūtina juk visko nešti ir į Seimo salę. O jeigu matysime, kad yra kokių nors problemų, tikrai išeina nuobodūs pranešimai, manau, tokiu atveju galėsime svarstyti ir peržiūrėti tą patį Statutą.

Dar vienas svarbus akcentas, kad šią pranešimų iniciatyvą perimame iš Europos Parlamento. Jis turi tokią praktiką ir jinai tikrai gerai veikia.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū. Kolega, iš tiesų jūs pats pasakėte – iš Europos Parlamento, bet teko darbuotis ir pats puikiai žinai, kad Europos Parlamente yra visiškai skirtingas teisės aktų svarstymas. Tai yra pagrindiniai komitetai daro pranešimus ir panašiai. Tai yra kardinaliai skirtingai, negu mes turime Statutą, ir kardinaliai skirtingai, negu yra pirminiai teisės aktai ir jie svarstomi. Bet aš pritariu, ką kolega E. Pupinis sako. Aš įsivaizduoju, koks čia balaganas ir chaosas bus pas mus Seime.

Dabar įsivaizduokite valdybą. Šiandieną valdyboje neatstovaujama opozicijos atstovams, jų yra 32 ar 33 Seimo nariai. Įsivaizduokite dabar taip: jie nori užregistruoti kokią nors svarstymą, jie norės pateikti, kad čia būtų diskutuojama, valdyba nusprendžia ir sako – ne, mes jo nenagrinėsime, mes jo nesvarstysime. Ar jums neatrodo, kad taip bus kaip tik suvaržyta teisė kitoms politinėms grupėms, politinėms frakcijoms tą klausimą atnešti į salę ir svarstyti? Toks Statuto pakeitimas šiandien yra perteklinis. Nematau netgi tikslingumo, kam jis čia būtų reikalingas. Kaip sakė kolega E. Pupinis, bus nuobodūs, ilgi ketvirtadienio vakarai. Susirinks 14 valandą, ateis dešimt ekspertų ir penki žmonės to paties klausysis.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš manau, kad ekspertų klausyti tikrai nėra nuobodu. Tikrai Seimui reikėtų daugiau klausytis tiek komitetuose, tiek ir Seimo salėje ekspertų nuomonės. Taip,

be abejo, procedūros Europos Parlamente ir mūsų Seime skiriasi, tačiau pamažu pamažu reikėtų bandyti gerąsias praktikas perimti. Mano nuomone, tai yra geroji praktika.

Kas susiję su mažumos ir daugumos santykiu, žinote, aš neatsimenu tokio Seimo, kur mažuma turėtų daugumą valdyboje, kad galėtų dėl visko nuspręsti. Šiuo atveju manau, kad į opozicijos teises ir nuomonę bus atsižvelgta. O jeigu matysime, kad kažkas neveikia, visada galima atlikti korekcijas.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausti užsirašė R. Baškienė, bet aš jos salėje nematau. Dėkui pranešėjui, jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl balsavimo motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuojame.

Užsiregistravo 72, balsavo 71: už – 65, prieš – 0, susilaikė 6. Sprendimas – po pateikimo pritarta.

Gerbiamas J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tradicinis siūlymas frakcijos vardu dėl skubos, nes norime viską paskui priimti vienu projektu, ką jau komitetas apbūvos.

PIRMININKAS. Dėkui. Jau motyvus supratome, logiką supratome – visą Statutą reikėtų svarstyti *in corpore*. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad skubos tvarką šiam projektui irgi taikome? Gerai. Dėkui, kolegos. Dabar pagrindinis komitetas lygiai taip pat – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir siūlome svarstyti turbūt tą patį antradienį – 24 dieną. Ar galime, pritarti? Nematau prieštaraujančių.

14.30 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-22 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-22. Pranešėjas – J. Razma. Prašau į tribūną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitą savaitę mes tikriausiai sudarysime komisijas, preliminariai Seniūnų sueigoje mes svarstėme, koks galėtų būti jų sąrašas. Yra nusistovėjusi tradicija dėl kai kurių komisijų sudarymo, jos sudaromos beveik kiekvienoje kadencijoje. Yra dalis komisijų, kurios įrašytos į Seimo statutą, ir tokiu būdu mes privalome jas sudaryti. Sakyčiau, kad kai kurios iš tų privalomai sudaryti komisijų tikrai yra suprantama, dėl ko įrašytos, pavyzdžiui, Etikos ir procedūrų komisija, Peticijų komisija, Kriminalinės žvalgybos kontrolės komisija, jų buvimas išplaukia netgi iš atskirų įstatymų. Antikorupcijos komisijos dar nepaminiėjau. Bet labai keistai tame sąrašė yra atsidūrusi viena komisija, praėjusioje kadencijoje tik įkurta, – būtent Migracijos komisija.

Aš manau, kad ši komisija, be abejo, gali būti įkurta, kaip, sakykim, mes įkuriame savižudybių prevencijos ar kovos su priklausomybėmis, aš tikslaus pavadinimo dabar nepasakysiu, komisiją, tai yra aš manau, ši komisija priskirtina prie tokių komisijų, dėl kurių yra Seimo apsisprendimas, ar aktualūs tai klausimai, ar kuriame šitoje kadencijoje, ar nekuriame. Jeigu yra įrašyta Statute, vadinasi, ji amžiams turi egzistuoti ir privalo būti kuriama. Aš nemanau, kad migracijos tema yra tokia, kurią mes amžinai svarstysime ir kažką čia darysime ar vaizduosime, kad darome, todėl siūlau iš Statuto išbraukti. Kaip minėjau, atviras kelias ją įkurti kaip ir kitas komisijas, kurių nėra Statute nurodyta, nes yra Statute parašyta, kad gali būti kuriamos ir kitos komisijos.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Klausia T. Tomilinas. Salėje nematau. Klausia R. Baškienė. Salėje taip pat nematau. Klausia R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pirmasis pavaduotojau, žinoma, kad nė viena komisija iš išvardintų nėra amžių amžiams galbūt reikalinga ateities parlamentams, bet vis dėlto, kalbant apie Migracijos komisiją, reikėtų ją palikti bendrame tarp kitų komisijų sąrašė, nes iššūkiai valstybei nė kiek nemažėja. Kalbant apie atvykstančius lietuvius, grįžtančius į Lietuvą, tikrai tie procesai yra padėlioti, bet mes turime kitus iššūkius, tai yra darbo rinkos poreikis, vežėjų keliamas klausimas dėl kvotų ir galimybės parsivežti dirbančiuosius iš trečiųjų šalių, kurie vėliau paprašo leidimo gyventi, ir taip toliau. Tikrai Migracijos komisija, mano vertinimu,

arba pakomitetis turėtų būti tais klausimais, arba palikti komisiją tarp tų komisijų, kurios nėra įrašytos Statute kaip nuolatinės komisijos. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama kolege, jūs vienu sakiniu ir pati pasufleravote, kad gali būti tuo klausimu ir kiti sprendimai, pavyzdžiui, Socialinių reikalų ir darbo komitete gali būti įkurtas pakomitetis. Kadangi komitete ši kartą yra labai daug narių, net 13, tai mes galime įkurti komisiją tiesiog laisva valia, kaip kitas komisijas, tik aš noriu pabrėžti, kad ši komisija nėra skirta Seimo vidaus klausimams spręsti komisija, kurią mes turėtume taip privalomai amžiams įsipareigoti įkurti. (*Balsai salėje*) Aš tą noriu paryškinti, kad čia buvo toks šiek tiek politizuotas tos komisijos įrašymas, bandant tokiu būdu parodyti, kad mes čia tikrai esame labai jautrūs migracijos problemoms. Bet kai diskutuosime, mes matykime, kad yra Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija, kuri nagrinėja lietuvių emigracijos klausimus ir, manau, toliau nagrinės. Kaip minėjau, yra komitetai, kur gali būti pakomitečiai, bet galbūt gali būti ir tokia komisija. Mano pataisa neatmeta galimybės ją sukurti.

PIRMININKAS. Dėkui. Džiaugiamės kolegų pagausėjimu salėje. Klausia gerbiamas S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš ne visai tiksliai dėl šio jūsų pateikimo, bet vis dėlto kaip būtų. Jeigu kaip šiuo metu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija atsisakė bet kokių postų komisijose ir komitetuose, ar nereikia Statuto pakeitimo, atsižvelgiant į tokią situaciją? O šiandien dargi vienas Liberalų sąjūdžio narys, matyt, sumažino procentalią kvotą komitetų vadovybėje. Ką jūs atsakytumėte į mano šitą klausimą? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu aš pasakyčiau, kad, atsisakius kuriai nors frakcijai politinio protesto forma deleguoti atstovus į tam tikras pozicijas, vietoj jų gali būti siūlomi kiti atstovai, tai tikrai būtų pripažinta, kad čia aš esu labai nedemokratiškas ir bandau sumažinti opozicijos teises. Aš nesiūlysiu nieko keisti tikrai ta tema. Jeigu yra išreiškiamas opozicinės frakcijos protestas, reikia kalbėtis, reikia ieškoti, kur to protesto yra kokie nors objektyvūs pagrindai, kur galbūt yra siekis sudaryti tokį viešųjų ryšių vaizdą, vienam iš opozicijos lyderių išeiti iš Seimo, bandant dėl to apkaltinti kitus, galbūt pačiam seniai subrandinus tokį sumanymą matant, kad opozicijoje nelabai yra kas veikti. Čia gali būti visokių pagrindų, kai yra štai tokie veiksmai, bet reikia aiškintis, kalbėtis. Nemanau, kad dėl tokių demaršų reiktų keisti Statuto normas, kurios nuo seno tokios yra. Yra nustatyta, kad dauguma ir mažuma pagal proporcijas gauna vietas Seimo komitetų ir komisijų vadovybėje. Taigi palikime, kaip yra.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, žinote, kažkaip keistai atrodo, jog mes pirmą kartą sukuriame užsienio lietuvių apygardą, nes vis tiek arti milijono yra išvažiavusių žmonių per visą šį laiką, ir naikiname Migracijos komisiją. Vis dėlto Migracijos komisijos buvimas rodo tam tikrą valstybės prioritetą.

Mano klausimas yra, negi mes jau neturime to prioriteto, pavyzdžiui, sugrąžinti mūsų žmones arba sudaryti tinkamas integracijos sąlygas? Galų gale, kaip ir minėjo buvusi ministrė ar esama, turime ir migracijos procesus, ir darbo rinkos klausimus. Pavyzdžiui, yra Kriminalinės žvalgybos komisija, aš taip pat nelabai suprantu, kokia jos vertė. Čia iš tikrųjų nėra jokios vertės, aš negirdėjau, kad ji kokį nors darbą padarytų.

Bet, galbūt kalbant apie migracijos klausimą, ar tai jau ne prioritetas naujos daugumos? Antaras klausimas. Gal tada, jeigu prioritetas, reiktų kartu teikti kitas pataisas, steigiant, pavyzdžiui, pakomitetį ar pervadinant. Bet iš esmės tai yra Lietuvos problema ir reikia žmonėms pagalbos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, kaip aš minėjau, mes komisijų galime įkurti labai įvairių, kai yra kokių nors jautrių klausimų, bet tikrai nedera į Statutą surašyti jų kaip privalomų. O kaip privalomas mes įrašome tik tas, kurios yra paminėtos atskiruose galiojančiuose įstatymuose, kaip ir jūsų paminėta Kriminalinės žvalgybos kontrolės komisija, ji yra įstatyme. Tai aš tą noriu pabrėžti.

O dėl to, kad mažesnis dėmesys, tikrai dėmesys neturi būti mažesnis. Jeigu mes kalbame apie pasaulio lietuvių ir tą jūsų minėtą atskirą apygardą, tai dar kartą aš akcentuoju, kad yra Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija. Jai tikrai lietuvių sugrįžimo klausimai yra prioritetiniai ir jie čia turi būti nagrinėjami.

Ar ne keistai atrodys, kad jie ir vienoje komisijoje, ir kitoje? Ir abi komisijos tą patį nagrinės. Bet aš manau, kad jie būtent geriau bus išnagrinėti toje komisijoje, kurioje yra ne tik Seimo nariai, bet yra Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų atstovai. Tai ir palikime jai šiuos klausimus.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiama kolegė M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkui. Aš noriu paklausti, ar Žmonių su negalia komisija neturėtų būti įtraukta, jūsų manymu, kaip visuomet esanti komisija? Tai yra žmonių grupės, kuri yra gana plačiai, kuri yra labiausiai diskriminuojama ir pamiršta. Tos komisijos neegzistavo dešimtmečiais, tačiau problematika ir žmonės neišnyks ir tikrai visada bus susijusių klausimų. Kaip jūs galvojate?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aš kaip tik apie tai kalbėjau, kad yra ne viena svarbi komisija, kurią neabejotinai Seimas įkurs ir tikrai įkurs jūsų paminėtą komisiją. Bet nereikia visų tų komisijų surašyti Seimo statute. Tiesiog mes turime galimybę savo politiniais sprendimais įkurti kokias norime komisijas. Šiandien nėra jūsų komisijos galiojančiame Statute ir aš nesiūlau rašyti. Tiesiog mes ją įkursime be tokio privalomo nurodymo. Lygiai taip pat aš kalbu ir apie Migracijos komisiją. Jeigu bus toks sutarimas, mes ją įkursime. Apibrėšime galbūt tiksliau jos kryptis, nedubliuosime su Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija, galbūt įkursime, bet Statute ji yra normaliai įrašyta.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas Jurgi. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų užsirašė kalbėti. Už kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tiesiog nustebau, kad ir G. Burokienė užsirašė kalbėti už tai, kad nebūtų tos komisijos, nes ji vienu metu buvo tos komisijos vadovė.

Tikrai suprantama, kad komisijos negali išspręsti visų migracijos klausimų, ar imigracijos, ar emigracijos. Iš tiesų daug ką sprendžia komitetai. Tarkime, ir švietimo klausimus, susijusius su emigrantais, ir ekonominius klausimus, ir vežėjų klausimus, ir imigravusių žmonių iš kitų šalių darbo klausimus sprendžia tiesiog komitetai. Tai čia reikia daugiau sprendimų, o ne pasvarstymų. Tikrai tai daugiau darbiniai klausimai negu kokių nors strategijų nustatymai ar kiti dalykai.

Siūlau pritarti tam pasiūlymui ir manau, kad prie komitetų gali būti tam tikros grupės sudaromos ir jos kur kas efektyviau išspręstas problemas.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalba G. Kinduryš.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji, iš tiesų keista, kad pačioje kadencijos pradžioje vienas iš svarbiausių klausimų yra Migracijos komisijos naikinimas. Kaip ir gerbiamas kolega V. Bakas pasisakė, įkūrėme užsienio lietuviams ir rinkimų apygardą. Ta komisija galėtų būti ir tarpininikas, ir pagalbininkas bendraujant tarp įvairiausių institucijų. Todėl tokios skubos šiandien šiuo klausimu tikrai nesuprantu ir siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuojame.

Užsiregistravo 102, balsavo 102: už – 72, prieš – 20, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis siūlomas komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Gerbiamas J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Vėl aš frakcijos vardu paprašysiu skubos, nes bus galimybė visus projektus sudėti į vieną po svarstymo.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Logiką mes jau supratome. Formaliai prašymas yra. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubos tvarkai? Negalime. Tada balsuojame dėl skubos.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 64, prieš – 20, susilaikė 20. Skubai pritarta.

Svarstome kitą antradienį, 24 dieną.

14.45 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 42, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir papildymo 44², 58¹ straipsniais“ projektas Nr. XIVP-23 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 42, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir papildymo 44², 58¹ straipsniais“ projektas Nr. XIVP-23. Prašau į tribūną pranešėją A. Vyšniauską.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, apie šią iniciatyvą, Ateities komiteto iniciatyvą, tikrai jau buvo daug kalbėta ir užsiminta įvairiose kalbose renkant tiek pavaduotojus, tiek kitus pareigūnus. Norėčiau truputį paaiškinti, kas yra Ateities komitetas.

Kurti Ateities komitetą iniciatyva kilo 1986 metais Suomijos parlamente, įvyko ilgos diskusijos ir po keleto metų Suomijos parlamentas buvo pirmasis, kuris priėmė Ateities komiteto įsteigimo visą dokumentaciją. Tai yra komitetas, kuriame yra bandoma atsispirti nuo kasdienybės, kasdienybės aktualijų ir pažvelgti šiek tiek į horizontą, į perspektyvą. Ateities komitetų visame pasaulyje atsiranda vis daugiau ir Lietuvos parlamentas galėtų būti to dalis.

Šiandien siūlome ne tik sekti Suomijos pavyzdžiu, bet ir spręsti tam tikrus labai konkrečius mūsų valstybės iššūkius, kurie susiję su strateginiu planavimu. Ateities komitetas galėtų imtis tokių labai svarbių dalių, kaip rengti ir svarstyti mūsų visuomenėje ir valstybėje svarbius ateities raidos scenarijus ir modelius, inovacijų ir technologinės pažangos plėtros klausimus, svarstyti ir teikti rekomendacijas dėl valstybės strateginio planavimo, ypač visokių dokumentų hierarchijos, jų kiekio, tam tikro apibendrinimo, jeigu reikia, ir, be abejo, vykdyti tų strategijų parlamentinę kontrolę ir priežiūrą. Tai yra labai svarbu, nes labai dažnai girdime, kad Lietuvoje mes turime labai daug strategijų, labai daug dokumentų, bet nesugebame jų įgyvendinti. Tai Ateities komitetas galėtų būti būtent tas komitetas, kuris pažvelgtų į šį klausimą labai sistemiškai. Ateities komitetas veiktų skėtiniu principu kaip ir Europos reikalų komitetas, jam galėtų priklausyti parlamentarai, priklausantys ir kitiems komitetams. Be abejo, toks lūkestis ir rekomendacija būtų, kad Ateities komitete dalyvautų frakcijų vadovybių žmonės, pirmininkai, pavaduotojai, komitetų pirmininkai ir pavaduotojai, kadangi tai apima gana daug sričių, lygiai taip pat kaip ir Europos reikalų komitetas. Trumpai tiek. Daugiau matote ekranuose. Kviečiu klausti.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjui. Jūsų nori paklausti septyni kolegos. Pirmasis klausia gerbiamas V. Gapšys. Prašau. Nėra salėje. Gerbiama R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, aš tikrai labai pritariu tokio Ateities komiteto steigimui Seime ir tikrai manau, kad ateities išvalgomis besiremiantis situacijos modeliavimas tikrai galėtų ženkliai prisidėti prie to, kad gerovė per didesnę įgalinimą, per pažangą, per visuomenės didesnius sluoksnius mums iš tiesų būtų labai svarbu. Noriu jūsų paklausti. Sakykite, ar ketinate kurti visą Ateities komiteto ekosistemą ir Vyriausybės lygmeniu, vykdomojoje valdžioje, ar tik Seime?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsakyti apie Vyriausybę, deja, negalėčiau, šitas klausimas turėtų būti adresuojamas būsimai Ministrėi Pirmininkei ir ministrams. Galiu pasakyti tik tiek, kad mūsų rinkimų programoje yra numatytas tam tikras strateginio planavimo peržiūrėjimas ir kiti dalykai. Čia galbūt kiti kolegos papildys. Čia Vyriausybės lygio klausimas. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Dėkui už atsakymus. Klausia gerbiama kolegė R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau klausti dėl šio Statuto 4 straipsnio, jūs minite, šiuo atveju tai būtų Statuto 44² straipsnis, dėl komitetų sudėties sudarymo. Paprastai komitetų pirmininkai, pirmininkų pavaduotojai, frakcijų seniūnai ir pavaduotojai – tokia būtų siūloma jūsų sudėtis. Bet ar tai nesuponuoja, kad kaip ir sumažinate galimybę dalyvauti ir kitiems Seimo nariams? Galbūt nereikėtų užkirsti kelio šiuo straipsniu, kad tik komitetų pirmininkai, pavaduotojai, frakcijų seniūnai ir pavaduotojai?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Rima, jūs atsakėte pati į savo klausimą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Neparašyta, kad „tik“, yra parašyta „paprastai“. Kai rašoma „paprastai“, tai yra toks lūkestis ir rekomendacija. Kažkada ir Europos reikalų komitete buvo būtent tokia formuluotė. Kadangi tai yra naujas komitetas, lūkestis būtų, kad jame būtų kuo platesnis ratas tų žmonių, kurie turi didžiausią galią priimti kažką Seime. Bet, be abejo, bus tokių frakcijų, kurios turi kitų žmonių, kurie galbūt neina frakcijų seniūnų, pavaduotojų ar komitetuose pareigų, ir norės deleguoti. Tikrai šita formuluotė neužkerta jiems kelio.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Turiu du klausimus.

Pirmas. Nueinanti Vyriausybė yra patvirtinusi Nacionalinę pažangos programą, yra jau pakeliui prie patvirtinimo, jeigu teisingai atsimenu, Bendrasis Lietuvos teritorijos planas. Tai yra

strateginiai dokumentai, kurie žvelgia į dešimties, kartais ir 30 metų, jeigu kalbėtume apie Klimato kaitos strategiją, perspektyvą.

Mano klausimas būtų, kaip jūs įsivaizduojate, kas bus svarstoma tame Ateities komitete ir kaip koreliuos tie svarstymai su jau priimtais strateginiais dokumentais? Ar tie strateginiai dokumentai bus peržiūrimi, keičiami, ar kaip? Tai pirmas klausimas.

Antras klausimas. Vėlgi susipažįstu po truputį su Seimo statutu, tai aš matyčiau komiteto funkcijas tokias trumpalaikiškesnes – svarstyti įstatymų projektus, teikti vertinimus ir kontroliuoti Vyriausybės darbą. Ar nemanote, kad užsibrėžtas komiteto veiklos tikslas tiesiog yra per tolimas, kad spėtų su taktiniais sprendimais, kurie reikalingi šiame Seime? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš norėčiau tai ir pabrėžti, kad šito komiteto funkcija yra atsišpirti nuo tų kasdienybės taktinių dalykų ir pažvelgti į perspektyvą, nes jeigu mes svarstome bet kokią strategiją, mes turime matyti perspektyvą. Šiandieną strateginiame dokumente dažniausiai yra tik tam tikras atsvaros taškas, bet vis tiek tikslai yra gerokai toliau. Tikslas yra pažvelgti toliau nei visi kiti komitetai, kurie turi savo ir strateginius dokumentus, ir ten svarsto, ir panašiai. Lygiai taip pat beveik ir Europos reikalų komitetas, kuris irgi svarsto Europos raidos scenarijus ir kitus dalykus.

Kai dėl Vyriausybės lygio dokumentų kaip Pažangos strategija, kurią pradėjome kurti esant A. Kubiliaus Vyriausybei, jeigu norime būti tikslūs, tai Vyriausybės dokumentai yra Vyriausybės reikalas. Be abejo, šitas komitetas galėtų apsvarstyti, turėti ganėtinai daug klausimų, turėti savo tam tikrus pasiūlymus. Jeigu dirbdamas komitetas ras gerą santykį su Vyriausybe, Vyriausybės pažangos strategiją kuriojančiomis institucijomis, galbūt atsiras kažkokia bendra sinergija. Noras šitoje vietoje yra sukonzentruoti visą tą *know-how* ir diskusiją parlamente, nes parlamentas apie Lietuvos raidą ir jos strategijas nediskutuoja. Kiekviena ministerija turi krūvą savų visokiausių strategijų, strategijųčių ir visa tai galbūt galima sudėti į vieną kažkokį dalyką. Parlamentas tam yra puikiausia vieta.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiami kolegos, viena techninė pastaba. Kai jums suteikiamas žodis, mikrofonas įjungiamas automatiškai. Tai padaro Posėdžių sekretoriatas, nieko spausti nereikia.

Dabar klausia gerbiamas R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėjau paklausti. Kadangi pirmą kartą esate kadencijoje, gal jums nėra žinoma dėl komitetų ir komisijų darbo laiko. Yra sudėtingas irgi laikas, kai vieni Seimo nariai komitetuose, komisijose ir lekia iš komiteto į komisijas ir panašiai. Ar šitoje vietoje atsižvelgėte, kadangi papildomą komitetą kuriate, ar atsižvelgiate į tai, kad bus labai sudėtinga, dar labiau sudėtinga, gal tada šeštadieniais reikėtų daryti? Nežinau, ar jūs į tai atsižvelgėte, ar ne? Aš tiesiog sakau iš patirties, fiziškai.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, patys komitetai nusistato, kada jie posėdžiauja. Yra tam tikrų tradicijų, pavyzdžiui, Europos reikalų komitetas posėdžiauja du kartus per savaitę. Kodėl Ateities komitetas negalėtų posėdžiauti penktadieniais 13 valandą po Europos reikalų komiteto posėdžio arba trečiadieniais 16 valandą? Aš nematau jokios problemos, manau, kad tikrai galėtų, o tą darbo tvarką susidėlios, nusistatys, jeigu reikės, pasitars ir su Seimo valdyba.

PIRMININKAS. Dėkui. Paskutinis klausia K. Adomaitis. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Aš norėjau atkreipti dėmesį į du dalykus ir kartu pasiteirauti. Vienas dalykas, ar tikrai nėra perteklinė nuostata kviesti vadovaujamas pareigas einančius Seimo narius į tą komitetą, nes labai dažnai žmonės, kurie yra aktyvūs vienoje srityje, nebūtinai eina tas vadovaujamas... ir reikėtų būtent juos įtraukti į tą veiklą?

Kitas klausimas: ar mes vis dėlto negalėtume konkretizuoti komiteto aprašo? Yra tam tikrų sričių, tokių kaip Informacinės visuomenės plėtros komitetas, galbūt tam tikros žaliojo kurso dalyks, kurios turėtų būti koordinuojamos tarp ministerijų, ir tas komitetas galėtų būti tas, kuris mato tokį bendrą visų ministerijų vaizdą ir atsižvelgia į tas vietas, departamentus, kurie šiandien nežino, į kurį komitetą eiti ir kur laukti patvirtinimo.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, tikrai geras klausimas. Kaip ir minėjau, dėl sudėčių yra nuostata, kad paprastai yra deleguojama, vadinasi, galės frakcijos diskutuoti viduje ir išsirinkti nebūtinai vadovybės žmogų, galbūt jūs turite kokį nors žmogų, kuris neužima jokių kitų pareigų,

bet yra gabus ateities modeliavimui ir strateginiam planavimui. Kiek žinau iš kai kurių frakcijų, kiek kalbėjomės, būtent taip galvojama. Čia aš nematau problemos. Frakcijos tikrai ras geriausius žmones ir, manau, verta palikta tas laisvas rankas.

Dėl tų institucijų, kurios nežino, su kuo bendrauti, aš nežinau, ar tai bus šis komitetas, aš manau, kad pirmiausia yra šakiniai komitetai, pavyzdžiui, paminėjote Informacinės visuomenės plėtros komitetą, kiek žinau, jo pavaldumas, ne pavaldumas, jo sritis yra susijusi pirmiausia su Kultūros komitetu, nes prieš tai buvo Informacinės visuomenės plėtros komitetas ir panašiai. Dėl visko galima diskutuoti ir pasižiūrėti. Jeigu turite pastabų ir turite pasiūlymų, tikrai kviečiame teikti iki antradienio, ir bus galima apsvarstyti. Kolektyvinis darbas visada yra pats geriausias.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų užsirašė Seimo narių. Už kalba M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų labai sveikintinas sprendimas, tikiuosi, tai taps ir atskaitos tašku, istoriniu tašku, kuris leis lyginti buvusią kadenciją su šia kadencija, kad daugiau dėmesio bus skiriama ne politinei archeologijai (tirti vieniems kitus už praeitį), o daugiau dėmesio tokiai politinei futurologijai, daugiau kalbėjimui apie ateitį, apie ilgalaikius projektus, apie mūsų šalies vystymąsi. Ir kalbėjimą ne mąstant kadencijomis, ne trumpalaikiais vienetais matuojant, bet sugebant pažiūrėti į Lietuvos ateitį keliais dešimtmečiais į priekį ir tai daryti ne technokratinio lygmeniu, ne galbūt apsiribojant vien Vyriausybės lygmeniu, kai valdančiosios, na, vienos kokios nors daugumos pažangos strategijos kūrėjai patvirtina ir numato kryptį, bet daugiau įtraukiant ir opozicijoje veikiančių, platesnio spektro politinių jėgų. To iš tikrųjų noriu palinkėti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbėtų T. Tomilinas, jeigu būtų salėje ir ateitų prie mikrofono, bet nepanašu. Prieš kalba G. Surplys. Prašom. Jūs, kolega, iš vietos. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Atleiskite.

PIRMININKAS. Prašom.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dar man ateitis neatėjo. Iš tikrųjų kalbėsiu prieš, nes ir iš paties projekto aprašymo, ir iš gerbiamo Andriaus pristatymo vis dėlto dar matau baltų siūlų. Pagalvokime, turime Lietuvos Prezidento iniciatyvas – gerovės valstybė, žalia Lietuva, turime susitarimą, memorandumą dėl savivaldybių stiprinimo, turime šio Seimo patvirtintą Bendrojo plano koncepciją, turime Nacionalinę pažangos programą ir visus planus, kur esame gana detalai jau dešimtčiai metų į priekį nusimatę, ką darysime. Tai buvo padaryta diskutuojant su visomis suinteresuotomis visuomenės grupėmis.

Apie ką mes dar galime diskutuoti? Galbūt galime diskutuoti apie Lietuvos išipareigojimus kovojant su klimato kaita nuo 2020 iki 2050 metų. Bet tai irgi jau padaryta ir aprašyta. Kad tai ne-taptų tiesiog tokiu elitiniu, kaip čia pasakius, *Chatham House* taisyklėmis veikiančiu klubu, kur susirinksime tiesiog pasėdėti ir pasvajoti apie ateitį. Matydamas tai, kas vyksta Seime vėlgi pirmomis jo darbo dienomis, aš galbūt labiau pasiūlyčiau pagalvoti apie kokį nors susitaikinimo komitetą arba garo nuleidimo komitetą, o apie ateitį pakalbėti tik po to, kai išmoksime gražiai gerbti opoziciją, išmoksime gražiai dirbti ir tikrai ramiu balsu pasikalbėti ne tik apie labai tolimą ateitį, kurios galbūt ir nesulauksime, bet apie tai, ko žmonės laukia iš mūsų per ketverius metus. Bijau, kad tai bus dar vienas komitetas, kuris baigsis, jo ateitis baigsis kartu su šia kadencija. Kokie gi bus išipareigojimai naujai išrinkto Seimo, kuris galbūt ateis ir vėl viską, kas buvo priimta per šiuos ketverius metus, nutrins?

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai išsiskyrė. Futurologija su archeologija susikirto, tai balsuojame.

Užsiregistravo 98, balsavo 98 Seimo nariai: už – 77, prieš – 10, susilaikė 11. Sprendimas – pri-tariame po pateikimo.

Siūlome pagrindiniu komitetu Teisės ir teisėtvarkos komitetą, kaip ir dėl visų. Turbūt galime bendru sutarimu tam pritarti. Ir per šoninį mikrofoną – gerbiamas J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Visiems turbūt atsibodęs tradicinis mano prašymas frakcijos vardu nu-matyti skubą, kad ir šis projektas galėtų atsirasti jungtiniame...

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvus žinome, frakcijos vardu nuskambėjo. Ar galime bendru suta-rimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Vadinas, balsuojame dėl skubos.

Užsiregistravo 95, balsavo 95 Seimo nariai: už – 73, prieš – 15, susilaikė 7. Sprendimas priimtas. Siūloma svarstyti taip pat 24 dieną, kitą antradienį.

Kitas darbotvarkės klausimas... Gerbiamas J. Razma dar per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kitas darbotvarkės klausimas turėtų būti taip pat mano teikiamas projektas dėl Audito komiteto ir Antikorupcijos komisijos pirmininkų pareigybės. Kadangi šis projektas yra sukėlęs daug įtarimų opozicijai, aš, reaguodamas į tai, pažadėjau du dalykus – perregistruoti, įregistruoti antrąjį projekto variantą (tai padariau), taip pat viešai pažadėjau, kad šio projekto šiandien neteiksiu. Leiskite įgyvendinti ir antrą viešai duotą pažadą, tuo labiau kad nuo antrojo varianto įregistravimo praėjo tik dvi valandos, tai ir pagal Statutą turbūt netiktų jį pateikti. Tiesiog laikykime, kad jo nėra darbotvarkėje. Matysime, ar jį teikti, ar neteikti. Jeigu opozicijai tiek daug įtarimų dėl jo, galima ir neteikti.

PIRMININKAS. Dėkui. Visi supratome, pranešėjas siūlo šiandien nepateikti. Pereiname prie kito klausimo.

15.05 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-25 (pateikimas)

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-25. Pranešėjas – A. Vyšniauskas. Prašom į tribūną.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, ši pataisa labai paprasta. Tiesiog siūlome suteikti galimybę Seimo plenarinio posėdžio diskusijose dalyvauti nuotoliniu būdu, nes matome, kad yra ganėtinai dažni pandemijos viruso atvejai ir mūsų Seime, tai norėtume suteikti tiesiog galimybę, kad tie, kas norėtų, ateityje galėtų visose diskusijų procedūrose dalyvauti nuotoliniu būdu. Kviesčiau tam pritarti. Kiek žinau, Seimo kanceliarija svarsto ir visus kitus būdus, kaip čia galėtume tvarkingiau ir geriau netgi ir balsuoti nuotoliniu būdu, bet tam vėlgi reikės vėliau Statuto pataisų. Dabar kalbame tik apie diskusijas. Kaip matome iš Vyriausybės valandos, techniškai tą įgyvendinti tikrai įmanoma gana nesudėtingai.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmas – V. Gapšys. Prašom. Vytauto salėje nematau. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – gerbiamas T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Nuskambėjo frakcijos vardu prašymas pertraukos iki kito posėdžio. Balsuojame.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 43, prieš – 37, susilaikė 20. Pertrauka iki kito posėdžio. Dėkui.

15.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-29 (pateikimas)

Gera, svarstome toliau. Darbotvarkės 2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-29. Pranešėja – V. Čmilytė-Nielsen. Ar J. Razma į tribūną? Prašom. E. Pupinis – per šoninį mikrofoną. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi dar vyksta tam tikri derinimai, tai prašau pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Supratome. Prašymas dėl pusės valandos pertraukos. Balsuojame.

Užsiregistravo 100, balsavo 100: už – 62, prieš – 24, susilaikė 14. Pusės valandos pertrauka.

15.09 val.

Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293(2) (svarstymas)

Taigi svarstome darbotvarkės 2-10 klausimą – Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293(2). Pranešėjas – A. Kupčinskas. Prašom, gerbiamas kolega, į tribūną.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas posėdžio pirmininke, komitete svarstėme Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Pastabų nebuvo ir visi komiteto nariai bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Pasiūlymų niekas nepateikė. Diskutuoti norinčių nematau.

Motyvai po svarstymo. Užsirašiusių nematau, tai balsuojame, gerbiami kolegos.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 95, prieš – 1, susilaikė 1. Taigi po svarstymo pritarta.

15.10 val.

Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusių galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusių galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928(2). Pranešėjas – S. Šedbaras. Prašau į tribūną.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šitas įstatymo straipsnis pripažįstamas netekusių galios todėl, kad prarado savo aktualumą, sureguliuota kitomis teisės normomis. Komitetas svarstė šių metų spalio 28 dieną ir visiems dešimčiai balsavus už pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjui. Pasiūlymų nėra. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų gerbiami kolegos taip pat neužsirašė. Balsuojame.

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 92, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

15.12 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17³, 365³, 365⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997(2)ES, Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4998(2)ES (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – tai du lydimieji, galbūt abu kartu ir apsvaistysime. Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17³, 365³, 365⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997(2) ir kartu galima pateikti įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4998(2). Pranešėjas – S. Šedbaras. Prašau į tribūną. Abu iš karto ir pateikite.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip ir pats antrojo dokumento pavadinimas teigia, tai yra du įstatymai. Tai yra Baudžiamojo proceso kodekso atitinkamos pataisos ir specialaus įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“. Tai yra susiję su sprendimais tiek vienos kategorijos, tiek ir su privertinio turto konfiskavimo procedūromis. Komitetas šį paketą, įgyvendindamas Europos Sąjungos teisę, svarstė šių metų spalio 14 dieną. Ir dėl vieno, ir dėl kito projekto visiems devyniems dalyvavusiems balsavus už buvo pritarta šiems įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Dėkui pranešėjui. Diskusijoje kolegos nenori dalyvauti. Dėl motyvų taip pat neturime užsirašiusių. Balsuojame dėl abiejų iš karto.

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 92, prieš – 1, susilaikė 1. Taigi po svarstymo projektams pritarta.

15.15 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4961(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4961(2). Pranešėjas – gerbiamas A. Sysas. Prašau į tribūną.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė įstatymo projektą. Buvo Teisės departamento pastabų, į jas atsižvelgta arba pritar-ta. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė įstatymo projektui. Socialinių reikalų ir darbo komi-tetas siūlo 2 straipsnį šiek tiek redaguoti, šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalios 2021 m. liepos 1 d., ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsau-gos ir darbo ministras iki 2021 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės ak-tus. Pritarta šiam įstatymui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Pasiūlymų neturime. Diskutuoti taip pat niekas ne-užsirašė.

Dėl motyvų už – gerbiama R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Matau, kad niekas nenori kalbėti prieš, bet noriu pasakyti ke-lis akcentus, kad išties tai puikus įstatymas, kuris galioja jau ne pirmus metus, ir mes suteikiame galimybę jaunoms šeimoms įsigyti būstą. Valstybės biudžete po 10 mln. eurų numatyta suma iš tikrųjų yra ta paskata, kuri į regionus pakviečia jaunas šeimas gyventi ir, manau, susikurti verslą.

Svarbu, kad ir 2021 metų biudžeto projekte ši suma yra numatyta. Jeigu bus galimybė, būti-nybė – ją didinti. Bet dar kas svarbu ir puiku, kad šio įstatymo pagrindu prie šios gražios ir pui-kios iniciatyvos, kurią įgyvendinti padeda valstybė iš savo valstybės biudžeto, prisidėti galės ir savivaldybės, taip pat ir juridiniai asmenys, skirdami finansinę pagalbą.

Tad išties nuoširdžiai kviečiu balsuoti už šį reikalingą jaunoms šeimoms įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Balsuojame.

Užsiregistravo 101. Balsavo 101: už – 97, prieš – 1, susilaikė 3. Taigi projektui po svarstymo pritar-ta.

Per šoninį mikrofoną gerbiamas E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama Baškiene, norėčiau pasakyti, kad yra du įstatymai: šis, Paramos būstui įsigyti, ir kitas – jaunoms šeimoms įsigyti regionuose. Iš tikrųjų čia suvienodina-me sąlygas, kur yra parama būstui jaunoms šeimoms įsigyti. Bet ačiū, kad leidote pasisakyti.

Norėčiau priminti, kad vis dėlto reikėtų padidinti paramos dydį iki 15 %. Aš tikiuosi, kad komitetas tai pasiūlys, nes iš tikrųjų ta 10 % suma per maža, nes palūkanos kur kas didesnės da-bar pasidarė, tiksliau, ne palūkanos, bet pirmasis įnašas iki 15 %, ir daug jaunų šeimų negali įsi-gyti būsto.

PIRMININKAS. Ačiū už patikslinimą.

15.18 val.

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4941(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4941(2). Pristatys Valstybės valdymo ir savivaldybių ko-miteto pranešėja G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė įstatymo projek-tą. Balsavimo rezultatai – pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kultūros komiteto išvadą pristatys R. Šarnickas. Prašau, gerbiamas kolega.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Kultūros komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskutuoti užsirašė K. Vilkauskas. Prašau. Diskusija iš tribūnos, pra-šau ateiti į tribūną ir diskutuoti iš čia. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Sveiki, čia aš aiškinamajame rašte radau įrašą, kad pirmajame eta-pe tvirtinamas viešojo sektoriaus įstaigų, naudojančių būtent šią sistemą – DVS, sąrašas, bus įtrauktos įstaigos, kurių bendrąsias buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijas iki projekto pabaigos yra numatyta konsoliduoti Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre. Iš viso 501 įstaiga, tai būtų pirmasis debesis – plėtros etapas. Klausimas būtų, ar taip neiname mes prie centralizavimo, nes valstybė ir taip centralizuojama? Iš tikrųjų patys suprantame, kad biudžetinės įstaigos geriau tvarkosi, kai valdo personalą ir savo finansus. Gal reikėtų tada man pranešėjo...

PIRMININKAS. Labai ačiū jums už jūsų nuomonę. Žanras šiuo momentu yra diskusija. Dabar motyvai už, prieš. Ar turime užsirašiusių kolegų? Ne, nėra. Tada balsuojame.

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 89, prieš nėra, susilaikė 4. Taigi po svarstymo pritarta.

15.22 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4380(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4380(2). Užsienio reikalų komiteto pranešėja A. Norkienė. Prašau į tribūną.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Užsienio reikalų komitetas rugsėjo 16 dieną svarstė minėtą įstatymo projektą, pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Pasiūlymų gauta nebuvo. Diskutuoti taip pat nematome užsirašiusių. Motyvai už, prieš? Kolegos neužsirašė. Balsuojame.

Užsiregistravo 98, balsavo 97: už – 97, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

15.23 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4406(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4406(2). Į tribūną jau ateina Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Pasiūlymų nebuvo gauta. Diskutuoti nėra norinčių. Motyvai už, prieš? Nematau. Balsuojame.

Užsiregistravo 94, balsavo 93: už – 86, prieš 5, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

15.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-5269(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-5269. Biudžeto ir finansų komiteto paskirtas pranešėjas – A. Butkevičius. Yra. Prašom į tribūną.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, šį nutarimo projektą svarstė Biudžeto ir finansų komitetas. Biudžeto ir finansų komiteto galutinė išvada yra pritarti patobulintam nutarimo projektui. Už balsavo 5, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega, už pristatymą. Aplinkos apsaugos komiteto išvada. Sprendimas yra, balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Aš jau perskaičiau, gerbiama Aiste. Dėkui.

Audito komitetas. Nėra pranešėjo, perskaitysime išvadą. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Pritarta vienbalsiai. Ekonomikos komitetas, gerbiama R. Miliūtė. Prašom, jeigu galite, pristatyti išvadą iš tribūnos.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Ekonomikos komitetas svarstė ir priėmė tokį pasiūlymą: siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui nepritarti Seimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-5269, taip pat pažymėti, kad Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys turėtų būti teikiamas Seimui tvirtinti kartu su atitinkamų metų Vyriausybės ataskaita. Tokia informacija būtų svarbi formuojant kitų metų valstybės biudžetą.

PIRMININKAS. Gal truputį arčiau mikrofono, jeigu galima.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Numatyti tam tikrus pakeitimus jau 2020 metų Nacionaliniam finansinių ataskaitų rinkiniui patvirtinti. Kitų pasiūlymų nėra. Vyko alternatyvus balsavimas. Už perskaitytą pasiūlymą balsavo: už – 5 komiteto nariai, prieš – 2, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatytą išvadą. Europos reikalų komiteto išvadą galbūt gerbiamas A. Ažubalis galėtų pristatyti? Prašom į tribūną.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Papildomo komiteto išvada dėl 2019 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo. Balsavimo rezultatai: už – 13, prieš – 1, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatytą išvadą, gerbiamas kolega. Kultūros komiteto išvadą gal gerbiamas R. Šarknickas galėtų pristatyti?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kultūros komitetas pritarė vienbalsiai.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Kaimo reikalų komiteto išvadą kas galėtų? Galbūt gerbiamas E. Pupinis galėtų pristatyti? Ne. Atsiprašau. Ar nieko nėra iš Kaimo reikalų komiteto, niekas neprisipažins, kas galėtų? Tada teks man pristatyti.

Ką gi jie ten nusprendė? Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Vienbalsiai.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ar yra gerbiamų kolegų, kurie teiktųsi pristatyti išvadą? Gerai, pažiūrėsime mes, ką nusprendė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Už – 6, prieš – nėra, susilaikė 6. Pritarta.

Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Gerbiama Šalaševičiūtė, gal galėtumėte? Ar gerbiamas A. Sysas? Prašom. Prašom į tribūną.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, kaip komiteto narys esu įpareigotas perskaityti: komitetas pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Labai ačiū, geros naujienos. Sveikatos reikalų komiteto išvadą gal gerbiamas A. Matulas pristatys?

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas pritarė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-5269(2) ir komiteto išvadai. 4 balsavo už, prieš – 4, susilaikiusių nebuvo. Komiteto pirmininko balsas lėmė, sprendimui pritarta.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Švietimo, kultūra... gal dabar atsiras? Iš Švietimo ir mokslo kas nors norėtų? Gerbiamas E. Pupinis gal?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Švietimo ir mokslo komitetas siūlo pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIII-5269(2). Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą galbūt S. Šedbaras galėtų pristatyti? Prašom į tribūną.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas spalio 28 dieną svarstė šį klausimą ir visiems dešimčiai dalyvavusių ir balsavusių už priėmė šį sprendimą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Užsienio reikalų komitetas. Gal gerbiamas A. Ažubalis, jei nepabėgtų iš salės, galėtų dar pristatyti prieš išeidamas? Labai ačiū.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, papildomo komiteto išvada – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą, gerbiama Guoda Burokiene, gal galėtumėte pristatyti? Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas lapkričio 4 dieną nagrinėjo įstatymo projektą ir pritarė nutarimui, komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: 7 – už ir 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ir Žmogaus teisių komiteto išvadą gal gerbiamas S. Jovaiša galėtų pristatyti? Prašom. Jūs tikrai pasieksite. Dėkui.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Žmogaus teisių komitetas šiam nutarimui pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Komitetui pristatė išvadas. Diskutuoti užsirašė gerbiama kolegė R. Budbergytė. Prašom į tribūną. Diskusija.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, labai gaila, kad Audito komiteto išvada nebuvo pateikta, tik buvo pasakytas skaičius, kiek balsavo už komiteto sprendimą.

Aš norėčiau pradėti nuo to, kad Audito komitetas, analizuodamas labai svarbų Nacionalinį ataskaitų rinkinį, pasakė, kad Valstybės kontrolė aštuntus metus iš eilės padaro, randa reikšmingų iškraipymų mūsų valstybės finansinėse ataskaitose, ir teisinga, tikroji valstybės turto, valstybės pajamų ir išipareigojimų, ateities išipareigojimų vertė yra neatspindėta tuose nacionaliniuose rinkiniuose. Aš konkrečiai kalbu apie konsoliduotąjį. Vadinasi, žemesnio lygio subjektai neturi pakankamos kompetencijos, kad nepadarytų tokių statistikos klaidų, ir ne tik statistikos. Mes šiandien po pirmosios COVID bangos, kai valstybės skola yra išaugusi iki tokių aukštumų, kad yra pasiskolinta 6 mlrd. 646 mln., kaip Valstybės kontrolė pastebi savo audito ataskaitoje, labiausiai reikia susirūpinimą, kad toks kontekstas, kai mes esant antrajai bangai jaučiame, kad ir ekonomika gali tikrai, sakykime, su visomis pasekmėmis smogti, ir tas augimas nebus toks didelis, kaip džiūgavo valdantieji, buvę iki dabartinio Seimo, iki rinkimų. Vadinasi, mes turime didelę didelę riziką, dabar visi užmerkiame akis ir niekas nenorime pasižiūrėti, tik Biudžeto ir finansų komitetas kaip pagrindinis komitetas išdrįso pažiūrėti šiek tiek plačiau į tai, Audito komitetas, ir suprasiti, pats reikšmingiausias dalykas, ką pasakė Valstybės kontrolė, kad tiek 2019 metų, tiek 2020 metų valstybės stabilumo programoje valstybės skola, kaip apie ją kalba Vyriausybė, yra absoliučiai formalus dalykas. Niekas nekeičiama, lyg, atrodo, toks dalykas kaip optimalus valstybės skolos lygis, galintis būti mūsų valstybei, sakykime, daug svarbesnis, negu tas, kurį nustato Maastrichto kriterijus, juk mes maža, atvira rinka ir su tokiomis nežinomybėmis. Šiandien susirinkęs naujas Seimas ramia sąžine ruošiasi patvirtinti ataskaitų rinkinį, kur teikiama sąlyginė išvada, kad aštuonerius metus yra reikšmingų iškraipymų, ir mes nebandome užkirsti kelio valstybės finansiniam stabilumui.

Kolegos, aš labai rimtai jūsų prašau, jūs paskaitykite, iš tiesų tokie konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai duoda labai daug informacijos apie tai, kaip yra valdomi viešieji finansai Lietuvoje. Aš manau, kad jeigu mes šiandien kalbame apie valstybės skolą, tai rūpi visiems. Nesvarbu, ar tai nauja Vyriausybė, ar nauji valdantieji, ar tai opozicijoje dirbantys politikai, mes turime galvoti, kaip iš tiesų Vyriausybei duoti rekomendacijas, kurias ji būtų priversta įgyvendinti. Todėl aš labai rimtai prašau dar iš tiesų pasigilinti ir pasvarstyti, ar tikrai verta palaikyti ir tvirtinti tokį Nacionalinį ataskaitų rinkinį. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėl Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio svarstymo Seime yra speciali procedūra pagal Statutą, tai Seimas, išklausęs komitetų išvadas, pereina iš karto prie priėmimo.

Taigi pastraipsniui. Ar yra norinčių pasisakyti, išsakyti motyvus dėl 1 straipsnio? Jeigu nėra, gal galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui? Galime. Dėkui, pritarta. 2 straipsnis. Ar yra kalbančių dėl motyvų? Jeigu nėra, ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? Pritarta.

Dėl viso keturi – už, keturi – prieš. Ar yra norinčių kalbėti už? Užsirašęs K. Glaveckas. Ar jis yra? Nematau salėje. Prieš kalba A. Navickas. Prašau, žodis jums.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Aš tik labai trumpai. Norėčiau reaguoti į tai, ką sakė gerbiama R. Budbergytė, kad problema yra ta, na, tarkime, balsuosime mes visi dabar prieš ir kas iš to? Čia apskritai kaip žanras šis svarstymas yra labai keistas, jis duoda kokios nors informacijos, aš sutinku, bet pats balsavimas... nes mes jau įvertiname dabar Vyriausybės, kurios ir taip nėra, jau nebėra arba jų jau greitai nebus, veiklą. Tai yra jei priimtume kokį nors sprendimą, deja, tas sprendimas nelabai turi kokių nors padarinių. Čia labiau norėjau tik sureaguoti į tai, ką sakė ponias R. Budbergytė, ir kodėl mes bent jau Žmogaus teisių komitete į tai žiūrėjome ne tiek gilindamiesi, nes supratome, kad nuo mūsų sprendimo nelabai kas nors priklauso. Galbūt čia reikia patį žanrą keisti, kad būtų kitaip.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Balsuojame.

Užsiregistravo 90.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 89: už – 63, prieš – 5, susilaikė 21. Taigi nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-29 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, praėjo pusės valandos pertrauka ir grįžtame prie darbotvarkės 2-9 klausimo, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-29. Gerbiama Jurgį kviečiu grįžti į tribūną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, noriu pasidžiaugti, kad per numatytąją pertrauką beveik visi Seimo komitetai susirinko ir išsirinko savo vadovus ar bent vieną iš vadovų. Žinodamas, kad dabar pakankamai neseniai atsirado tas projektas ir ne visi turbūt turite čia prieš akis kompiuterius, gal aš perskaitysiu tuos vadovus, kuriuos Seimo komitetai išsirinko. Tai Aplinkos apsaugos komiteto pirmininke išrinkta A. Gedvilienė, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku – M. Majauskas, Ekonomikos komiteto pirmininku – K. Starkevičius, pavaduotoju čia išrinktas G. Paluckas. Europos reikalų komiteto pirmininke išrinkta Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė ir komitetas nusprendė, kad bus šeši pavaduotojai. Taip pat numatyta, kad pats komitetas daro tokią sprendimą ir jais yra išrinkti: L. L. Andrikenė, A. Ažubalis, D. Griškevičius, A. Lydeka, M. Matijošaitis ir M. Puidokas. Kaimo reikalų komiteto pirmininku išrinktas Seimo narys V. Prankietis, pavaduotoju čia išrinktas Seimo narys V. Kanopa. Kultūros komiteto pirmininku išrinktas V. Juozapaitis. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku išrinktas L. Kasčiūnas. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininku išrinktas M. Lingė. Sveikatos reikalų komiteto pirmininku išrinktas Seimo narys A. Matulas. Švietimo ir mokslo komiteto pirmininku išrinktas Seimo narys A. Žukauskas, čia pavaduotoja išrinkta Seimo narė V. Targamadzė. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku išrinktas S. Šedbaras. Užsienio reikalų komiteto pirmininku – Ž. Pavilionis, čia pavaduotoju išrinktas Seimo narys A. Guoga. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininku išrinktas Seimo narys R. Juška, čia pavaduotoju išrinktas V. Bukauskas. Žmogaus teisių komiteto pirmininku išrinktas Seimo narys T. V. Raskevičius.

Kaip ir buvome sutarę šiandien, kaip matome, nebuvo renkami Audito komiteto vadovai. Tai paliekama tolesnėms politinėms diskusijoms ir pasitarimams. O komitetai, kurie išrinkę tik pirmininkus, jeigu mes čia patvirtinsime, tai tikrai galės visavertiškai dirbti be pavaduotojų, kad ir visą kadenciją, nes Seimo statutas tokias galimybes numato. Jeigu komiteto pirmininkas negali kažkuriame posėdyje dalyvauti, jis gali pavesti pirmininkauti kuriam nors kitam Seimo nariui ir čia nėra tik pavaduotojui suteikta galimybė.

Žodžiu, tikiuosi, kad mes patvirtinsime visus išrinktus pirmininkus ir pavaduotojus ir komitetai galės jau nuo rytdienos pradėti aktyviai dirbti.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori paklausti S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, jau šiandien įvyko šiookie tokie pasikeitimai ir ar tai neturi įtakos kvotų pasiskirstymui, nes jau pora žmonių pakėlė sparnus ir kitaip dabar turėtų tie procentai atrodyti? Ar spėsime sureaguoti taip kiekvieną kartą, kiekvieną dieną keičiantis arba migruojant Seimo nariams?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, Seime mes galėtume laikytis tradicijos, kai įvyksta neesminiai pasikeitimai frakcijose, kai vienas narys kur nors išeina ar ateina, kad dėl tokių pakeitimų kvotas peržiūrėtume vieną kartą per Seimo sesiją, nes tikrai čia mes kepsime ir kepsime tokius nutarimus, jeigu tokių migracijų vis bus.

Kas kita, jeigu įvyktų kokių nors esminių pasikeitimų, kaip kad praėjusioje kadencijoje Socialdemokratų frakcija suskilo į dvi, tada, žinoma, reikėtų reaguoti jau greičiau, neatidėliojant. O dabar aš nematau, kad mes mikroskopiškai žiūrėsime, jeigu pasikeitė kuris nors skaičius po kabineto dėl to vieno nario, kad čia mes pulsime ką nors perskačiuoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Savo pristatyme minėjote dėl pavaduotojų, kurie kol kas nėra patvirtinti. Minėjote, kad būtinumo kaip ir nėra, nereikia. Tačiau kalbant apie Europos reikalų komitetą, kuris gal nėra labai efektyvus, kiek iš praktikos buvo matyti, to didelio efektyvumo nėra, bet, aišku, jis reikalingas, yra net šeši pavaduotojai. Tai tas reikalingumas... Nelabai tada supran-

tu, reikia ar nereikia, o čia net šeši pavaduotojai ir dar jie gauna, na, vis dėlto biudžeto pinigai net šešiams pavaduotojams, vis dėlto susidaro, gabaliukai tie susideda. Kaip čia žiūrėti į tą adekvatumą? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Komitetų pirmininkų pavaduotojams labai jau menkas tas priedas, gali sakyti, simbolinis. Tokia tradicija susiformavo jau bene pirmą kadenciją, nes eurointegracijos klausimais visos frakcijos yra gana solidarios ir norima tą solidarumą parodyti ir tuo, kad šiame komitete visos frakcijos turi savo atstovus vadovybėje. Tai tas ir yra pratęsta, čia nėra kas nors naujo, lyginant su anksčiau buvusia kadencija.

PIRMININKAS. Labai ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Užsirašiusių nematau. Balsuojame.

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 76, prieš – 7, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai svarstymo stadijoje už, prieš. Nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 101, balsavo 99: už – 78, prieš – 7, susilaikė 14. Po svarstymo pritarta. Einame prie priėmimo stadijos. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Galime, pritarta. 2 straipsnis. Yra užsirašiusių kalbėti prieš. Gerbiamas T. Tomilinas kalba prieš. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Mes balsuojame prieš komitetų sudėtį dėl visiems gerai žinomos priežasties, nes šiandien mes nedalyvavome komitetų pavaduotojų formavime, mums taip pat žmonės rašo dėl kai kurių asmenybių labai daug abejonių. Taigi mūsų frakcija vieningai balsuos prieš.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Jūs kalbėjote dėl kurio straipsnio? (*Balsai salėje*) Dėl visų? Tai dėl visų jūs kalbėsite po visų straipsnių. Dabar mes pastraipsniui. Tai gerai, jūs savo nuomonę išsakėte. Dabar grįžtame prie procedūros.

1 straipsniui mes jau pritarėme bendru sutarimu. Taip? Taip. 2 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 3 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 4 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 8 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 11 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 12 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 13 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 14 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 15 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 16 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 17 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 18 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 19 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta. 20 straipsnis. Ar galime pritariti bendru sutarimu? Pritarta.

Gerbiami kolegos, dėl viso dėl motyvų nematau užsirašiusių kalbėti. T. Tomilinas jau anksčiau išsakė motyvus prieš. Balsuojame dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 104 Seimo nariai, balsavo 103 Seimo nariai: už – 81, prieš – 11, susilaikė 11. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Kolegos prašė garsiau, matyt, yra patenkinti rezultatu.

15.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio“ projektas Nr. XIII-5268(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dirbame toliau pagal darbotvarkę. Darbotvarkės 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio“ projektas Nr. XIII-5268.

Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas – A. Butkevičius. Ar galėtumėte į tribūną perskaityti komiteto išvadą? Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“. Buvo atsižvelgta į komitetų pasiūlymus. Biudžeto ir finansų komiteto galutinė išvada yra pritarti komiteto patobulintam nutarimo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 3. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Aplinkos apsaugos komiteto išvada. Ar galėtų kas nors pristatyti iš Aplinkos apsaugos komiteto, jeigu nėra pranešėjų, kurie buvo tuo metu paskirti? Gerbiami kolegos, negi nėra nė vieno komiteto nario? Prašom.

R. VAITKUS (*LSF*). Sprendimas – pritarti pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-5268 ir komiteto išvadai. Pasiūlymų negauta. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Audito komiteto išvada. Ar galėtų kas nors ateiti? Čia gerbiama I. Šimonytė nurodyta, bet jos salėje aš nematau. Kas iš Audito komiteto, jeigu nesunku. Prašom, kolegos, pateikti išvadą. Gerai, tada perskaitysiu aš. Taigi Audito komitetas: už – 5, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi vienbalsiai.

Toliau Ekonomikos komitetas. Gerbiama R. Miliūtė? Prašau. Labai ačiū.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos. Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, spalio 28 dieną svarstė „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą ir priėmė tokį sprendimą: atsižvelgiant į Valstybės kontrolės valstybinio audito išvadą ir ataskaitas, siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIII-5268. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Europos reikalų komiteto išvada. Buvo pasiūlytas pranešėjas G. Kirkilas, bijau, kad jis nepristatys. Gal iš Europos reikalų komiteto? Gerbiama Rūta Miliūtė, gal jūs galėtumėte? Šiandien daug darbo jums tenka. Labai ačiū.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Europos reikalų komitetas priėmė tokį sprendimą: pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-5268 ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 13, prieš – 1, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kas galėtų pristatyti Kultūros komiteto išvadą? Gerbiamas R. Šarnickas. Prašau.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Kultūros komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Kaimo reikalų komiteto išvadą kas galėtų pristatyti? Norinčių nėra, tai pristatysiu aš. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi pritarta vienbalsiai. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą kas galėtų paskelbti iš šio komiteto? Prašau.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama J. Jaručiui už pristatytą išvadą. Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Gerbiama R. Šalaševičiūtė gal yra? Gerbiamas A. Sysas. (*Balsai salėje*) Popieriai meluoja, jūs geriau žinote, kas turi pristatyti. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, kadangi gerbiama buvusi komiteto pirmininkė nėra komiteto narė, tai komitetas įpareigojo mane tą padaryti.

PIRMININKAS. Dėkui.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komiteto išvada – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Sveikatos reikalų komitetas, kas galėtų pristatyti? Gerbiamas A. Matulas, jau dabar naujasis pirmininkas, imasi atsakomybės. Dėkui.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė nutarimo projektą Nr. XIII-5268 ir 4 balsavus už, 4 susilaikius, niekam nebalsavus prieš pritarė nutarimo projektui komiteto pirmininkės balso persvara.

PIRMININKAS. Dėkui. Švietimo ir mokslo komitetas. Kas galėtų pristatyti? Gal gerbiamas E. Pupinis? Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ ir siūlo pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Gerbiamas S. Šedbaras. Dėkui.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas svarstė spalio 28 dieną ir visiems 10 dalyvavusių balsavus už pritarė projektui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Užsienio reikalų komitetas. Gerbiamas Ž. Pavilionis irgi kaip naujasis pirmininkas, sveikinu, imasi atsakomybės. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Užsienio reikalų komitetas pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Gerbiama G. Burokienė. Prašau į tribūną.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė projektą ir pritarė Seimo nutarimui ir komiteto išvadoms. Už – 7, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai jums ačiū. Žmogaus teisių komitetas. Ar galėtų kas nors pristatyti? Norinčių nematau, tai pristatysiu aš. Taigi sprendimas – pritarti Seimo nutarimo projektui bendru sutarimu.

Visų komitetų išvados yra pristatytos. Galėtume organizuoti diskusiją. Ar yra užsirašiusių? Nėra užsirašiusių Seimo narių. Keliaujame į priėmimo stadiją. Ar yra dėl motyvų?

Pirmiausia pastraipsniui. Nutarimas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio nėra norinčių kalbėti? Ar galėtume bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Norinčių kalbėti nėra. Ar galėtume bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso nutarimo – motyvai už, prieš. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 80: už – 70, prieš – 3, susilaikė 7. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2019 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-5270(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2019 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-5270(2). Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas – A. Butkevičius. Gal galėtumėte pristatyti išvadą? Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2019 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą ir buvo priimtas Biudžeto ir finansų komiteto galutinis sprendimas pritarti bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Audito komiteto išvadą kas galėtų pristatyti? Negi nėra nė vieno nario iš Audito komiteto? Iš buvusio Audito komiteto, čia svarstyta buvusio. Tada teks man imtis.

„Įvertinus Valstybės kontrolės 2020 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadoje pareikštas besąlyginės nuomones dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2019 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei šio audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2019 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymus.“

Yra pasiūlymas, kuriam buvo pritarta iš dalies. Ar niekas nereikalauja balsuoti? Gerai, tada pritariame.

Ar yra užsirašiusių dalyvauti diskusijoje? Ne, nematau.

Keliaujame į priėmimo stadiją. Dėl 1 straipsnio motyvų nematau norinčių išsakyti. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Ar yra norinčių kalbėti? Nematau. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Pritarta.

Motyvai dėl viso nutarimo. Ar yra norinčių kalbėti? Nematau, nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – 72, prieš – 1, susilaikė 7. Taigi nutarimas priimtas. (*Gongas*) Darbotvarkės klausimas... Per šoninį mikrofoną – E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau paskelbti, kad po šio posėdžio norėčiau, kad susirinktų įsirašę į Kazachstano parlamentinę grupę, taip pat Čekijos Respublikos ir Slovakijos grupes. Po posėdžio išsirinksime vadovus.

PIRMININKAS. Dėkui. Taip pat K. Starkevičius per šoninį mikrofoną dėl to paties. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš taip pat pratęsiu...

PIRMININKAS. Garsiau, kolega.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). ...ką ir Edmundas pradėjo. Latvijos Respublikos, Ukrainos, Tadžikistano, Azerbaidžano, Turkijos ir Moldovos. Čia aš tikrai įpareigotas paskelbti. Po posėdžio.

PIRMININKAS. Po posėdžio. Prašom, gerbiama Vilija Aleknaite-Abramikiene.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Jeigu galima, pageidavimų koncertą... Tikėdamasi, kad posėdis pernelyg ilgai neužsitęs, aš kviečiu tuos Seimo narius, kurie jungiasi į laikinąją grupę „Už šeimą“, po posėdžio čia netoli susirinkti. Mes taip pat turime atlikti kai kuriuos formalumus.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar per šoninį mikrofoną – gerbiamas A. Pocius.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Aš taip pat kviečiu po posėdžio Lietuvos ir Rumunijos tarpparlamentinės grupės narius, kurie užsirašė, rinktis čia. Kartu apsitarsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Per šoninį mikrofoną... Susitarkite kuris. M. Maldeikis – prašom.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). Tada tie, kurie užsirašė į Taivano grupę, čia, jeigu galima, dabar.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiamas R. Lopata. Prašom.

R. LOPATA (*LSF*). Tas pats. Armėnija ir Gruzija, jeigu galima, po posėdžio.

PIRMININKAS. Dėkui. Išgirdome. Prašom, Morgana Daniele.

M. DANIELĖ (*LF*). Grupė su Kanada – taip pat po posėdžio. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiama R. Miliūtė. Prašom per šoninį mikrofoną.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū. Noriu pakviesti užsirašiusius draugystės grupės su Italija narius susirinkti po posėdžio išsirinkti grupės pirmininką ir pavaduotoją.

PIRMININKAS. Dėkui. Išgirdome. Gerbiamas K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Uzbekai irgi...

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiamas M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (*LF*). Tuo pačiu principu kviečiu susirinkti Honkongo grupę.

PIRMININKAS. Dėkui. Nejaugi jau visos grupės pakviestos? (*Balsai salėje*) Labai ačiū, gerbiami kolegos.

16.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5265(2) (svarstymas ir priėmimas)

Grijtame prie darbotvarkės. Darbotvarkės 2-20 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5265(2). Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėjas A. Sysas. Gal galėtumėte? Prašom į tribūną.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvartė. Atsižvelgėme į Audito komiteto pastabas, Valstybės kontrolės išsakytas pastabas, ir sprendimas – atsižvelgiant į Valstybės kontrolės 2020 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadas,

pareikštą sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, į Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, pritarti patobulintam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kadangi sunkiai randame, kas norėtų pristatyti Audito komiteto, tai pristatysiu aš, jeigu leisite, gerbiami kolegos. Taigi, išvada yra pritarti projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymus.

Dabar Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas A. Butkevičius šiuo klausimu. Prašau pateikti išvadą.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Komitetas atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktą pasiūlymą. Jam buvo pritarta. Taip pat komitetas svarstė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės pateiktus pasiūlymus, į juos taip pat Biudžeto ir finansų komitetas atsižvelgė. Biudžeto ir finansų komiteto galutinė išvada – pritarti Seimo nutarimui. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gal mūsų Statuto iniciatorių grupė galėtų pagalvoti ir dėl šių procedūrų, kai tvirtiname visas šias ataskaitas, kaip nors bendrai tą padaryti, bet dabar turime tokias procedūras, kokias turime.

Diskutuoti niekas neužsirašė. Keliaujame į priėmimo stadiją. 1 straipsnis. Ar yra norinčių kalbėti? Nematau. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta. 2 straipsnis. Norinčiųjų kalbėti nematau. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Dėl viso. Nematau norinčiųjų kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 83, balsavo 83: už – 77, prieš nėra, susilaikė 6. Taigi, nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2019 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5266(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2019 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5266(2). Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėjas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas pritaria bendru sutarimu iniciatorių pateiktam rinkiniui.

PIRMININKAS. Ekonomikos komiteto išvadą gal gerbiama R. Miliūtė galėtų pristatyti?

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Sveiki dar kartą. Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2019 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą ir priėmė tokį sprendimą: atsižvelgiant į Valstybės kontrolės valstybinio audito išvadą ir ataskaitą, siūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIII-5266. Balsavimo rezultatai – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jeigu Audito komiteto nariai vėl nesupyks ir norinčiųjų pristatyti išvadą neatsiras, tada aš pristatysiu. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Taigi, nutarimui pritarta.

Toliau diskusija. Ar yra norinčių kalbėti? Nematau. Keliaujame į priėmimo stadiją. Nutarimas iš vieno straipsnio. 1 straipsnis. Ar yra norinčių kalbėti? Nematau. Ar galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Pritarta. Dėl viso motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 82 Seimo nariai. Balsavo 81 Seimo narys: už – 75, prieš nėra, susilaikė 6. Nutarimas (projektas Nr. XIII-5266) priimtas. (*Gongas*)

16.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2019 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5267(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2019 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5267(2). Pranešėjas – A. Sysas, Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas bendru sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Audito komitetui pritarsite, kada aš perskaitysiu: pritarti iniciatorių pateiktam nutarimui, už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Taigi pritarta.

Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Keliaujame į priėmimo stadiją. Nutarimas iš vieno straipsnio. Norinčių kalbėti nematau. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta. Dėl viso niekas nenori kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 82 Seimo nariai, balsavo 82 Seimo nariai: už – 76, prieš nėra, susilaikė 6. Nutarimas (projektas Nr. XIII-5267(2) priimtas. (*Gongas*)

16.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2019 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5244(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-23 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2019 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5244(2). Ekonomikos komiteto pranešėja – R. Miliūtė. Gal galėtumėte pristatyti išvadą tribūnoje? Prašom.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė jūsų įvardytą projektą ir priėmė tokį sprendimą: atsižvelgiant į Valstybės kontrolės pateiktą valstybinio audito išvadą ir ataskaitą, pritarti komiteto patobulintam Seimo nutarimo projektui Nr. XIII-5244 ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Audito komiteto išvadą, jeigu neprieštarausite, perskaitysiu aš: pritarti iniciatorių pateiktam nutarimui dėl 2019 metų finansinių ataskaitų patvirtinimo. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Pritarta vienbalsiai.

Diskusijoje nematau norinčių kalbėti. Nutarimas iš vieno straipsnio. Keliaujame į priėmimo stadiją. Norinčių kalbėti nematau. Ar galime pritarti straipsniui bendru sutarimu? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Dėl viso dėl motyvų kalbėti niekas nenori. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 87 Seimo nariai, balsavo 87 Seimo nariai: už – 84, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.20 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5261 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-24 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5261. Turime laikinai energetikos ministro pareigas einantį gerbiamąjį Ž. Vaičiūną. Prašom pateikti įstatymą. Prašom į tribūną.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, šiuo Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siekiama nustatyti reikalavimą, kad būtų vertinamos tik didelio pavojingumo, tai yra didelio kiekio ir įsodrinimo branduolinėmis me-

džiagomis, grėsmės. Pagal dabartinį reglamentavimą grėsmės yra vertinamos visais atvejais, nepriklausomai nuo medžiagų. Toks reikalavimas yra perteklinis, nes būtent pagal TATENA reikalavimus yra nustatyta, kad grėsmės privalo būti vertinamos tik didžiausią riziką keliančių bran-duolinių medžiagų atveju.

Antras aspektas – kokia praktinė šio pakeitimo nauda. Pirmiausia yra sumažinta administra-cinė našta, konkrečiai kalbant, būtent dėl Maišiagalos saugyklos, nes, kaip žinote, ši saugykla turi būti perkelta ir medžiagos turi būti perkeltos į vieną vietą, tai yra į Ignalinos atominę elektrinę, taip saugant medžiagas vienoje vietoje. Šiame vertinimo procese dėl šio pakeitimo bus sumažinta administracinė našta, o fizinė sauga bus užtikrinta vadovaujantis VATESI nustatytais fiziniais sau-gos reikalavimais. Tiek trumpai. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas ministre, už įstatymo pristatymą. Jūsų niekas nenori pa-klausti. Dėkojame.

Motyvai. Niekas nenori išsakyti motyvų. Taigi balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 80, balsavo 79: už – 79, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi pergalingai po patei-kimo projektui pritarta.

Reikėtų paskirti komitetus. Pagrindiniu komitetu siūlome Ekonomikos komitetą. Ar sutinka-me, kolegos? Naujasis Ekonomikos komiteto pirmininkas neprieštarauja. Papildomų komitetų no-rėtume paskirti? Yra kokių nors idėjų? Nematau. Vadinasi, svarstys Ekonomikos komitetas, kiti komitetai pagal nuožiūrą galės irgi pasvarstyti. Siūloma svarstyti 2020 m. gruodžio 15 d. Galime pritarti? Niekas neprieštarauja, pritariame.

Gerbiami kolegos, kito klausimo pranešėjai sakė, kad jau važiuoja, tad padarykime 5 minu-čių techninę pertrauką. Labai neišsiblaškome. (*Balsai salėje*) Nėra daugiau nė vieno pranešėjo, ku-ris toliau pristatytų klausimus. Gerbiama R. Tamašunienė turi idėjų? Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš turiu idėjų. Parlamentinė draugystės su Lenkija grupė galbūt per tą techninę pertrauką gali susirinkti prieš tribūną aptarti ir išrinkti vadovybę?

PIRMININKAS. Labai dėkui už vietoje ir laiku įdomų pasiūlymą, tačiau kaip visos grupės da-bar vienu metu čia susirinks? (*Balsai salėje*) Gerai. Darome 5 minučių techninę pertrauką, ir visos grupės organizuojasi saviorganizacijos būdu. Viskas. R. Šalaševičiūtė – per šoninį mikrofoną.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, 21 žemaitis į Žemaičių grupę užsirašė. Labai prašau ateiti čia išsirinkti vadovybę.

PIRMININKAS. Gerai.

D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Jungtinės Karalystės ir Airijos Respublikos gal gali čia?

PIRMININKAS. Jungtinė Karalystė ten, kur rodo D. Asanavičiūtė. Nepadarykime chaoso, ramiai.

Gerbiami kolegos, kažkas paėmė Tarpparlamentinės grupės su Rumunija lapą. Ar niekas ne-turite? Gerbiamas A. Pocius ieško su Rumunija lapo. Gražinkite jam, kas paėmėte. (*Balsai salėje*) Taip pat dingio ir lapas dėl draugystės su Šiaurės Korėja. Atsiprašau, su Pietų Korėja. Kolegos, kas radote, gražinkite su Pietų Korėja. Su Šiaurės Korėja galite negražinti.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, po truputį grįžkime į savo vietas. Tikiuosi, kad visos gru-pės suformuotos, visos tarpparlamentinės draugystės suliepsnos. Turime pirmininkus, pavaduo-tojus. Paskelbsime posėdžio pabaigoje visus protokolus dėl šių dalykų, įvairių grupių sudarymo. Kadangi mūsų pranešėjai, ministerijų atstovai, kurie turėtų pateikti projektus, vis dar šiek tiek vėluoja, nes mes užbėgome už akių, kviesčiau tada į tribūną gerbiamą J. Razmą pristatyti...

16.39 val.

Seimo savaitės (2020-11-23–2020-11-27) – 2020 m. lapkričio 24 d. (antradienio) ir 26 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitos savaitės darbotvarkę kviečiu pristatyti Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją gerbia-mąjį J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Turbūt suprantame, kad šiuo metu svarbiausias klausimas yra Ministro Pirmininko kandidatūros tvirtinimas, tai jis ir būtų įrašytas pirmuoju klausimu kitos savaitės ant-radienio darbotvarkėje. Manau, numatyta pakankamai laiko, 2 valandos, kad visi galėtų išsakyti savo poziciją, ir būtų ne tik svarstymas, bet ir priėmimas.

Toliau, jau minėjome, kad antradienį galėtų būti šiandien pateiktų Seimo statuto pataisų projektų svarstymas. Galbūt komitetas jas jau sujungtų ir būtų ne tiek daug projektų, o vienas. Toliau, po pietų pertraukos pagal ankstesnėje kadencijoje patvirtintą biudžeto svarstymo grafiką mes turėtume apsispręsti dėl valstybės biudžeto projekto. Čia yra ta stadija, kai frakcijų atstovai pasisako, o pati procedūra yra gana formali. Paprastai visais atvejais šitoje stadijoje projektas yra gražinamas Vyriausybei. Tai keletas su tuo susijusių projektų. Tikimės, kad jau bus galimybė ant-radienį pradėti formuoti komisijas ir delegacijas. Kol kas neregistruoti projektai, bet jie yra įrašyti kaip galimi.

Ketvirtadienį darbotvarkėje būtų priėmimas tų projektų, kuriuos mes apsvairstėme šiandienos vakariniame posėdyje. Kaip matėme, dėl jų didelių diskusijų nekilo, tikėkimės, juos bus galima priimti. Taip pat būtų minėtų Seimo statuto pataisų priėmimas. Toliau, po pietų pertraukos, galėtume imtis tų projektų, kurie susiję su valstybės biudžeto projektu, tai „Sodros“ biudžeto projektas, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas, nes jų negalima labai atidėlioti, kadangi, komitetams nusprendus juos gražinti Vyriausybei, jie neturėtų labai atsilikti nuo biudžeto gražinimo. Čia bus uždavinys komitetams ir aš kreipiuosi į komitetų pirmininkus, kurie dar yra salėje, kad Sveikatos reikalų komitetas, Socialinių reikalų ir darbo komitetas nustatytu laiku apsvairstytų tuos projektus. Geriausiai, kad tai padarytų rytoj, nes tuomet tikrai išlaikytume būtinas valandas iki svarstymo Seimo posėdyje. Tiek.

PIRMININKAS. Dėkui. Gerbiamojo pranešėjo nori paklausti A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pavaduotojau, noriu priminti, kad nėra Audito komiteto išvadų dėl kai kurių projektų, biudžeto ir panašiai. Ir kitas klausimas, reikėtų kaip nors išspręsti problemą dėl farmakotechnikų. Nuo Naujųjų metų įsigalioja tvarka ir jie negalės dirbti, ypač kaimo vaistinėse. Yra naujai įregistruotas įstatymo projektas ir vienas jau svarstomas įstatymo projektas. 20 dieną ateis nepriklausomos ekspertizės išvados ir reikėtų, kad iki Naujųjų metų, šioje sesijoje, mes apsispręstume, ką daryti. Turėkite galvoje, aš dabar neatsimenu to įstatymo projekto numerio, bet jums pasakysiu atskirai. Turėkime galvoje, kad reikia vienaip ar kitaip išspręsti šią problemą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, jog niekas iš kolegų neprieštaraus, kad mes fiksuotume, jog tie projektai turi būti kitos savaitės darbotvarkėje. Tikrai klausimas yra jautrus. Jūs Sekretariatui pasakykite numerius ir tie projektai bus įrašyti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Daugiau niekas nenori jūsų paklausti. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kitos savaitės posėdžių darbotvarkei? Pritarta. Labai dėkui.

16.44 val.

Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 28, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 46 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIII-5310, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 67 ir 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5311, Centrinio kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5312, Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 57 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5313, Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 38 straipsnių ir šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5314, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5315 (*pateikimas*)

Grįžtame prie mūsų pagrindinės darbotvarkės. Kadangi, kaip suprantu, Susisiekimo ministerijos atstovo kol kas neturime, siūlau svarstyti 2-26.1 klausimą – Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-5310. Kviečiu į tribūną gerbiama viceministrę L. Maskaliuvienę. Kartu galbūt jūs galėtumėte pristatyti ir visus penkis lydimuosius projektus? Labai ačiū.

L. MASKALIOVIENĖ. Labas vakaras visiems. Seimui teikiamas įstatymų paketas: Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 5 bei 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas, taip pat Bankų įstatymo 67, 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Centrinų kredito unių įstatymo pora straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Kredito unių įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymas, Lietuvos banko įstatymo 8, 38 straipsnių ir šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas ir Finansinio tvarumo įstatymo 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Šių įstatymų projektų tikslai yra du.

Vienas iš jų yra įgyvendinti 2017 m. rugsėjo 14 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą dėl galutinių įnašų, skirtų Bendros pertvarkymo valdybos administracinėms išlaidoms padengti sistemos, ir patobulinti indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemos veiklos reglamentavimą, siekiant efektyvesnio šių sistemų veikimo, užtikrinti teisinį aiškumą ir atitiktį Europos Sąjungos teisei. Apie kiekvieną po truputį išsamiau.

Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo esminiai pakeitimai yra užtikrinti reglamento įgyvendinimą pagal galiojančią tvarką. Bendra pertvarkymo valdyba nustato įmokas, kurias rinkos dalyviai, tai yra bankai, turi tiesiogiai sumokėti Europos Sąjungos institucijai už Bendro pertvarkymo fondo administravimą. Įgyvendinus reglamentus siekiama spręsti situaciją, jei rinkos dalyviai tokios įmokos nesumokėtų ir tektų pradėti išieškojimo procedūrą. Tai šiuo tikslu projekte siūloma Lietuvos apeliacinį teismą paskirti institucija, atsakinga už Bendros pertvarkymo valdybos sprendimų autentiškumo tikrinimą. Siūlomo prašymo dėl autentiškumo patikrinimo tvarka iš esmės atitinka civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatyme nustatytą Europos Sąjungos valstybių narių teismų sprendimų pripažinimo tvarką. Tuo pačiu tikslinama draudimo įmokų nustatymo ir surinkimo tvarka – kasmet bus nustatoma rinkos dalyvių mokamų *ex ante* įmokų metinė norma, o ne suma, kaip iki šio laiko buvo, taip pat keičiamas įmokos sumokėjimo periodiškumas kas ketvirtį, o ne kas mėnesį kaip dabar. Šiuo metu įtvirtintas periodas *ex ante* indėlių draudimo įmokų mokėjimo mechanizmas nėra lankstus, nes kartą per metus, remiantis praeitų metų pabaigos duomenimis, nustatoma bendra visų dalyvių mokėtina metinė suma, kuri išdalinama dalyviams atsižvelgiant į jų pagrindinių apdraustų indėlių sumą ir veiklos rizikingumą. Tačiau rinka dinamiška, kaip suprantate, keičiasi tiek indėlio dydis, tiek mažėja, tiek didėja, todėl siūloma nustatyti ne sumą, bet normą, išreikštą procentais nuo visų indėlių draudimo sistemos dalyvių pagrindinių apdraustų indėlių sumos. Tokie pakeitimai leistų įmokas apskaičiuoti naudojant aktualiausius duomenis ir mažinant administravimo našlą patiems dalyviams. Pratęsimas Indėlių draudimo fondo nacionalinio tikslinio lygio pasiekimo terminas, siūlymas leisti užtikrinti nuoseklų subalansuotą ir tolygų tolesnių įmokų (...) į fondą, tai yra pakeitimas ilgalaikėje perspektyvoje leisti sušvelninti atskirais metais skaičiuojamą įtaką darančių veiksmų poveikį ir įmokų dydžio svyravimus. Tikslinamos indėlių, draudžiamo įvykio, investuotojų sąvokos, supaprastinamas trečiųjų šalių filialo indėlio draudimo mechanizmas.

Bankų, Kredito unių, Centrinų kredito unių įstatymų pakeitimai susiję su indėlių, draudžiamo įvykio sąvokų patikslinimu pagal Indėlių ir investicijų draudimo įstatymą.

Lietuvos banko įstatymo pakeitimais siūloma, kad Lietuvos bankas turėtų teisę atlikti fiskalinio agento funkciją ir finansines operacijas ne tik valdžios išdui, bet ir kitiems viešiesiems subjektams, tarp jų čia ir indėlių investicijų draudimas. Taip susidarytų papildoma saugi lėšų investavimo alternatyva Lietuvoje.

Finansinio tvarumo įstatyme siūloma tokia pati Bendros pertvarkymo valdybos sprendimu skiriamos baudos autentiškumo patvirtinimo tvarka, kokia siūloma ir Indėlių ir investicijų draudimo įstatyme dėl Bendros pertvarkymo valdybos sprendimo dėl mokėtinų sumų Bendros pertvarkymo valdybos administracinėms išlaidoms padengti.

Esame gavę Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą dėl projekto straipsnio, kuriuo siūloma nustatyti, kad indėlių draudimo išmokos mokėjimas yra atidedamas tuo atveju, kai indėlininkui dėl jo indėliuose laikomų pinigų įsigijimo teisėtumo pareikštas kaltinimas dėl pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo.

Seimo teisės grupei kilo abejonių, ar šia nuostata tinkamai perkeliama Europos Sąjungos teisė dėl indėlių garantijų sistemų, nes, jų nuomone, direktyva indėlio draudimo išmokėjimo atidėjimą sieja tik su pačiam asmeniui pareikštu kaltinimu, o ne minėto asmens turimo indėlio lėšų teisėtumu ir pagrįstumu. Todėl siūloma tikslinti šią nuostatą.

Mūsų ministerijos teisininkų ir Vyriausybės teisės grupės nuomone, konkretaus nusikaltimo padarymas turi būti siejamas su konkrečiu indėliu, o ne su asmeniu. Tai yra jeigu asmuo buvo baustas už pinigų plovimą, tai nereiškia, kad toks asmuo niekada nebeturės galimybės turėti indėlį, kuriam taikomas indėlių draudimas. Manome, kad turėtų būti nustatytas aiškus ryšys tarp konkretaus indėlio ir konkretaus nusikaltimo. Indėlių sąskaitose laikomos lėšos turėtų būti siejamos su konkrečiu nusikaltimu.

Tai ir atspindi mūsų pateikto įstatymo projektas. Be abejo, mes esame atviri diskusijoms, tai ir kitas jūsų pastabas galėsime aptarti komitete.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiamai viceministrei. Jūsų nori paklausti kolega M. Majauskas, tačiau aš jo nematau salėje. Labai dėkui už pristatymą. Labai ačiū.

Motyvai po pateikimo. Siūlau apsispręsti dėl pagrindinio ir visų lydimųjų įstatymų projektų Nr. XIII-5310, Nr. XIII-5311, Nr. XIII-5312, Nr. XIII-5313, Nr. XIII-5314, Nr. XIII-5315. Neatsirado norinčių kalbėti.

Balsuojame. Ar gal bendru sutarimu galėtume pritarti? (*Balsai salėje*) Tai tada balsuojame.

Užsiregistravo 78, balsavo 78: už – 74, prieš nėra, susilaikė 4. Taigi, pritarta po pateikimo.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Ar galime pritarti? Pritariame. Papildomų nenumatyta. Jeigu atsirastų, apsvarstys. Siūloma pagrindinio ir lydimųjų projektų svarstymo data – 2020 m. gruodžio 15 d. Galime pritarti? Pritarta.

Kol kas aš nematau projekto Nr. XIII-5248 pateikėjo. Turėjo dalyvauti viceministras G. Mažeika, bet jis kol kas dar vėluoja.

16.53 val.

Informaciniai pranešimai

Ko gero, pranešimas būtų toks, kad visos laikinosios grupės... bus jų sudarymas ir protokolai įtraukti į posėdžio protokolą. Mes dabar atskirai čia dėl kiekvienos nepranešime, tai nesijaudinkite. O tarpparlamentinės grupės pirmiausia bus apsvarstytos Užsienio reikalų komitete ir tada lygiai taip pat bus paskelbta apie jų įsteigimą, kas yra pirmininkai ir kas yra pavaduotojai. Ar tinka toks procesas? Jeigu tinka, tada skelbiu registraciją. (*Balsai salėje*)

Sekundėlė! Galime užsiregistruoti, bet aš girdžiu, kad gal ateis dar ir paskutinis pranešėjas. Jei ateis, tai palauksime. Čia vienas klausimas, dar apsvarstysime. Nereikės jam antradienį važiuoti.

Užsiregistravo 70, beveik pusė kolegų.

Ar mes turėsime pranešėją? Gerbiami kolegos, kadangi pranešėjas salėje nepasirodė, skelbiu vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 6 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 24 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame antradienio rytinį Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

10.01 val.

Seimo nario priesaika

Gerbiami kolegos, Seimo posėdį pradedame nuo Seimo nario priesaikos, po to aptarsime darbotvarkę. Dabar kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką, kad paaiškintų procedūrą ir priimtų priesaiką. Prašom.

D. ŽALIMAS. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. spalio 31 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-257 dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo. Juo buvo nustatyti galutiniai Seimo rinkimų rezultatai. Šiuo sprendimu, be kitų, naujai išrinktu Seimo nariu pripažintas Eugenijus Sabutis.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją išrinktieji Seimo nariai turi prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje, tačiau ši taisyklė turi konstituciškai pagrįstą išimtį – negali būti reikalaujama, kad pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje prisiektų tas išrinktas Seimo narys, kuris šiame posėdyje negali dalyvauti dėl ypač svarbios pateisinamos priežasties. Išrinktasis Seimo narys E. Sabutis 2020 m. lapkričio 13 d. įvykusiame pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje negalėjo prisiekti būtent dėl ypač svarbios priežasties – dėl saviizoliacijos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 4 straipsnio 7 dalimi jis prisiekia kitame artimiausiame Seimo posėdyje, šiai ypač svarbiai pateisinamai priežasčiai išnykus, tai yra šiandien, 2020 m. lapkričio 24 d. vykstančiame Seimo posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo nario priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs ar prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Suprantama, šios pareigos netaikomos tiems,

kurie dėl objektyvių priežasčių negali jų vykdyti. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, vardą ir pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo nario priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, vėlgi ši pareiga taip pat neprivaloma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi pradėdame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti.

PIRMININKAS. Kviečiu prisiekti Seimo narį Eugenijų Sabutį.

E. SABUTIS. Aš, Eugenijus Sabutis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Sabutis prisiekė 2020 m. lapkričio 24 d. Seimo posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname prisiekusį Seimo narį. Dėkojame Konstitucinio Teismo pirmininkui D. Žalimui. Pradedame šios dienos posėdį kaip visada aptardami darbotvarkės projektą.

10.07 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 24 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Kokių būtų pasiūlymų dėl darbotvarkės? Pasiūlymų nematau. (*Balsai salėje*) Prašau. Pirmiausia kolegė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi ką tik mes, kaip frakcija, kreipėmės į Seimo valdybą prašydami sukurti darbo grupę dėl Statuto pataisų dėl nuotolinio Seimo darbo ir tiesiog norime išdiskutuoti, kad būtų ne tik pozicijos atstovai, kaip dabar yra neformalioje darbo grupėje, bet ir opozicijos atstovai, tai prašytume išbraukti iš darbotvarkės pirmą klausimą. Tiesiog savaite galbūt dar padirbame darbo grupės formatu.

PIRMININKAS. Balsuosime, žinoma, dėl šio pasiūlymo. Bet, kaip jūs suprantate, buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio. Mes privalome įrašyti į darbotvarkę.

Prašom. Ne, ne tą įjungiau, atsiprašau. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Frakcijos vardu prašau įtraukti nutarimą dėl Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotojų tvirtinimo. Aš suprantu, kad nutarimas Sekretoriato yra parengtas. Frakcijos vardu prašau įtraukti į šiandienos darbotvarkę.

PIRMININKAS. Kadangi mūsų darbotvarkėje buvo bendrai parašyta dėl komitetų, komisijų ir delegacijų, tai, man atrodo, čia savaime galima įtraukti į rezervą jau tą sukonkretintą projektą dėl vieno komiteto pavaduotojų. Turbūt bendru sutarimu galime pritarti? Gerai. Toliau. Prašom. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tiesiog gerbiamai A. Širinskienei noriu atsakyti, kaip ji pasakė, bendrai dėl Seimo nuotolinio darbo. Tai yra sudaryta dar jūsų valdžiai esant darbo grupė, ne iš Seimo narių, bet iš Seimo teisininkų, iš Seimo technikų, ir ji pasiryžusi dar šią savaitę pateikti tokias preliminaras išvadas dėl šio proceso. Visas procesas vyksta ir tikrai judėjime į priekį.

O dėl Statuto pataisų čia atskiras klausimas. Aš tiesiog norėjau replikuoti.

PIRMININKAS. A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėl Statuto pataisų. Aš tiesiog norėčiau įvardinti, kad apie 15 Seimo narių šiuo metu yra saviizoliacijoje. Mums ši saviizoliacija kelia ir šiokių tokių klausimų, nes kai kurie Seimo nariai po 10 dienų saviizoliacijos gavo žinutę dar 10 dienų izoliuotis. Tai yra ganėtinai keista. Todėl aš labai prašau gerbiamų valstiečių nebandyti stabdyti Statuto pataisų, susijusių ne su nuotolinio darbo, bet diskusijų Seimo posėdžiuose organizavimu, nes tai visiems mums reikalingas dalykas.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš labai atsiprašau, išjungsiu. Gerbiami kolegos, aš nelabai suprantu, kas čia darosi iš viso su mūsų saviizoliacija. Štai čia mes dar kartą matėme tai, ką mes visi padarėme, – yra duodama priesaika. Kada mes pradėjome eiti šias pareigas, davėme priesaiką. Noriu priminti, kad buvo toks atvejis Lietuvos kariuomenėje, kada keli asmenys, tarnaudami Afganistane, kai mūsų stovyklą pradėjo atakuoti talibai, pasakė, kad čia pavojinga, ir buvo grąžinti į Lietuvą. Tada buvo išmesti iš kariuomenės ir jie padavė į teismą dėl kompensacijos ir statistikos. Teismai pripažino, kad jie yra neteisūs, nes jie buvo davę priesaiką, ir nors pavojinga gyvybei, jie turi tarnauti tėvynei.

Mes ką tik prisiekėme tarnauti Lietuvai ir, žinote, čia kažkoks virusas, reikia saviizoliuotis. Mums įsakinėja A. Veryga su jam pavaldžiomis institucijomis ir nurodo, kam, kur ir kada būti. Aš manau, kada yra labai svarbūs sprendimai, mes turime būti salėje ir, jeigu norime dirbti nuotoliniu būdu, tai tegul valstiečiai neblokuoja, o padeda kiek galint greičiau tą realizuoti. Čia turėtų būti pakviesti visi ir sėdėti, ir balsuoti taip, kaip ir visiems priklauso.

PIRMININKAS. Gerai. Toliau gerbiamas A. Nekrošius. Prašau.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš dėl darbo grupės. Tiesiog norėčiau išreikšti nuogastavimą, kad nėra atsižvelgiama į opozicijos iškeltus klausimus, todėl darbo grupėje mes surastume per ateinančią savaitę, manau, tikrai sutarimą šiuo klausimu. Mes nesame nusiteikę prieš ar už, mes tiesiog sakome, kad turi būti užtikrintas vienodas darbas visiems vienodai. Kaip ir, tarkime, keičiant Statuto kokias nors pataisas, kurios liečia labai didelę dalį Seimo narių, įprastai įkuriamas darbo grupė. Tai mes to ir prašome. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Na iš tikrųjų, kolegos, yra problema ta, kad tos Statuto pataisos, kurias jūs pateikėte, iš esmės nieko nereguliuoja, išskyrus tai, kad karantino ar ekstremalios situacijos metu Seimas gali dirbti nuotoliniu darbu, tada, kada vyksta diskusijos ir taip toliau. Procedūrų jūs neapibrėžiate. Kiek aš susipažinau su kitų valstybių nuotolinio darbo reglamentais, kurie irgi yra tvirtinti įstatymu, niekas šitaip nesielgia. Visos kitos valstybės, kurių, tiesa, yra labai nedaug, tuos reglamentus pasidaro labai aiškius. O dabar jūs duodate vieną sakinį. Ekstremali situacija gali pasitaikyti ir esant sausrui, beje, tai ar Seimas ir tada nuotoliniu darbu dirbs? Greičiausiai ne. Aš manyčiau, kad detalių pačioms procedūroms tikrai reikia, nes mūsų nežavi tokia galimybė, kai įsijungia 261 straipsnis, esant neapibrėžtomis procedūroms, ir tada tiesiog posėdžio pirmininkas pasiūlo, o Seimas balsuoja net be diskusijų. Aš nemanau, kad mes sekame tų valstybių pavyzdžiu, kur parlamentai priima sprendimus be diskusijų.

Todėl mes ir siūlome, kad padarytume tą darbo grupę. Savaitę padirbkime, raskime platų sutarimą, kad tikrai galėtų ir opozicija, ir pozicija būti tikri dėl to, kas yra siūloma. Aš suprantu, kad galbūt norisi kartais piktnaudžiauti valdžia ir ypatingos skubos tvarka prastumti pataisas, bet nepamirškite, kad jūs šiandien renkatės ypatingą skubą, kuriai visą laiką patys prieštaravote sakdami, kad nėra deramas elgesys. Tai tik tiek.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal nebetęskime diskusijos apie tas Statuto pataisas, nes tarsi yra svarstymo stadija dabar. Manau, kiekvienas galės diskusijose pasisakyti dėl to projekto, jeigu jis liks darbotvarkėje. Paskutinis – A. Vyšniauskas ir balsuosime, ar išbraukti iš darbotvarkės.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik vieną patikslinimą. Baigiantis praeitam Seimui, kai Seimo Pirmininkas pavedė kanceliarijai sudaryti tą darbo grupę, Seimo Pirmininkas V. Pranckietis buvo sukvietęs neformalų pasitarimą dėl nuotolinio darbo. Kadangi tuometinis frakcijos seniūnas mane pasikvietė, galiu paliudyti, kad valstiečių ir žaliųjų atstovė, rodos, G. Burokienė, jei nesuklysiu, atėjo, pasakė – aš skubu ir išėjo. Kolegos, būkime kažkaip... nuosekliai laikykimės pozicijos.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tikrai mes per ilgai diskutuojame dėl šio paprasto pasiūlymo. Yra Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pasiūlymas išbraukti projektą – 1-3 klausimą iš šios dienos darbotvarkės. Prašau balsuoti. Kas už šį Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pasiūlymą, kad išbrauktume projektą?

Už – 41, prieš – 70, susilaikė 9. Projektas lieka darbotvarkėje.

Tik dar priminsiu, kad bendru sutarimu pritarėme, jog būtų įtrauktas į darbotvarkę projektas Nr. XIVP-39 dėl Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotojų. Įrašome į rezervą. Taigi

ar galime bendru sutarimu tvirtinti darbotvarkę, ar reikia balsuoti? Balsuojame. Kas už darbotvarkės patvirtinimą, prašau balsuoti.

Balsavo 119: už – 87, prieš – 0, susilaikė 32.

10.18 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš skelbdamas pirmąjį klausimą, aš noriu perskaityti Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos raštą, skirtą Seimo Pirmininkei ir Posėdžių sekretoriui: „Pranešame, kad lapkričio 19 dieną Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos posėdyje bendru sutarimu frakcijos seniūne išrinkta A. Norkienė.“ Sveikiname naują frakcijos seniūnę.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, mūsų naujos sudėties Seimas posėdžiauja kaip tik tuo metu, kai Lietuvos valstybė turi vieną labai svarbią datą. Mes ją nelabai pastebėjome, nelabai apie ją šnekėjome, bet lygiai prieš 100 metų – 1920 m. lapkričio 21 d. buvo nutraukta ugnis tarp Lietuvos ir L. Želigovskio kariuomenių ir tuo Lietuva baigė savo nepriklausomybės kovas. Kaip tik tą dieną. 100 metų.

Aš norėčiau paprašyti gerbiamus kolegas pagerbti tuos, kurie kovojo su tuometiniais mūsų priešais – su bolševikais, su bermontininkais, su L. Želigovskio kariuomene. Pagerbti tylos minutę visus žuvusius šiose kovose virš 2 tūkst. vyrų.

PIRMININKAS. Kviečiame pagerbti.

Tylos minutė

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Labai jums ačiū.

Dar noriu pasakyti, kad vienas iš Steigiamojo Seimo deputatų leitenantas A. Matulaitis, palikęs Seimo salę, ėjo kautis ir netoli Varėnos žuvo. Taigi turime ir Seimo narių, žuvusių šiose kovose. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Ačiū. Tuomet pradėdame svarstyti klausimus pagal paskelbtą darbotvarkę.

10.20 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-25 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-25. Pranešėjas – A. Vyšniauskas. Jis, matau, prašo žodžio. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Aš norėčiau frakcijos vardu 30 minučių pertraukos paprašyti.

PIRMININKAS. Yra siūlymas dėl 30 minučių pertraukos. Ar bendru sutarimu, ar prašote balsuoti? Girdžiu, kad bendras sutarimas gali būti, tai skelbiama 30 minučių pertrauka.

10.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIVP-26 (svarstymas)

Ir pradėdame turbūt svarbiausią šiandien klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ svarstymą ir priėmimą. Priminsiu, ką Statutas sako apie šią procedūrą. Statute pažymėta, kad ne vėliau kaip per savaitę po to, kai buvo kandidatūra pateikta, turi būti surengtas kitas Seimo posėdis sprendimui dėl pateiktos kandidatūros priimti. Taigi vėliausiai tas posėdis galėtų būti kitą ketvirtadienį, bet mes tą klausimą sprendžiame šį antradienį. Šiame posėdyje pirmiausia išklausomos frakcijų išvados, pradedant didžiausia ir baigiant mažiausia frakcija. Po to rengiama diskusija, kurios pabaigoje suteikiamas žodis pretendentui iki

20 minučių, taip pat galimybė jam dar kartą atsakyti į Seimo narių klausimus iki 30 minučių. Pretendentui baigus atsakinėti į klausimus balsuojama, ar pritarti pateiktai Ministro Pirmininko kandidatūrai.

Taigi pagal šią procedūrą pradedame frakcijos seniūnų ar jų įgaliotų atstovų pasisakymais. Pagal dydį pirmiausia Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos pasisakymas dėl Ministro Pirmininko kandidatūros. M. Lingė pasisakys, taip? Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tikrai didelė garbė stovėti šioje tribūnoje ir kalbėti šiuo ypač svarbiu klausimu. Gyvename pandemijos laikotarpiu, todėl turime neeikvoti laiko tuščiažodžiavimui ir daugiau kalbėti apie esmę ir prasmę tų darbų, kurie laukia Lietuvos.

Šiandien mes turime pasiruošusią kandidatę į ministrus pirmininkus visomis savybėmis, kurių šiuo laikotarpiu ypač reikia Lietuvai. Mes turime kandidatę, kuri savo kalbomis nekuria iliuzijų, kuri kalba taip, kaip yra, kuri kalba tiesą, kurią galbūt kai kam girdėti yra nepatogu, kuri geba apginti kiekvieną savo žodį, gebėti įsiklausyti į kitą kalbantįjį, esantį ne tik šitos frakcijos, bet ir kitoje salės pusėje.

I. Šimonytė rodo tinkamą ir tą būtiną pavyzdį jaunajai Lietuvos kartai, kuri šiandien tampa politikais, kuri gal tikrai ateityje imsis atsakomybės už valstybės ateitį, demonstruodama tas savybes, kad Lietuvoje jau nueina ta karta, kai giminystėmis, pažintimis, protekcionizmu buvo galima pelnyti ir padaryti didelę karjerą. Tai geriausiai rodo jos asmeninis pavyzdys, kai nuo ministerijos specialistės iki ministrės savo jėgomis ir pastangomis padaryta karjera. Ir šiandien, tikiu, bus galima pakelti I. Šimonytę dar vienu laipteliu, atsakomybės laipteliu, pirmyn.

I. Šimonytė, prisistatydama praėjusią savaitę šioje Seimo salėje, pati pabrėžė, kad ji nesiruošia būti Lietuvos freken Bok, nurodanti, kam ką valgyti, kaip su kuo gyventi, ką veikti ir ką daryti, bet labiau kalbėdama ir aiškindama apie bendrą atsakomybę, apie tarimosi prasmę, apie bendrų sprendimų paiešką, to, ko galbūt labiausiai šiuo susipriešinimo, politinio susipriešinimo laikotarpiu reikia Lietuvai – naujos demokratinės kokybės, kurioje į politiką grįžta argumentai, grįžta įsiklausymas ar racionalizmas, einantis kartu su jautrumu, būtina sąlyga, norint iš tiesų mažinti socialinę atskirtį. Todėl, gerbiami kolegos, tikrai raginu visus balsuoti ir palaikyti I. Šimonytės kandidatūrą.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pagal frakijų dydį eilė pasisakyti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos atstovui. Ar bus Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos atstovas, kuris pasisako dėl kandidatės frakcijos vardu? Prašom. A. Norkienė, frakcijos seniūnė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą dieną, gerbiami kolegos. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija išklausė pretendentės I. Šimonytės prisistatymo kalbą plenarinių posėdžių salėje, taip pat susipažino su valdančiosios koalicijos sutartimi bei jos teikiamomis ministrų kandidatūromis. Deja, su Vyriausybės programos projekto apmatais arba bent gairėmis mums nepavyko susipažinti, taip pat nežinome ir žemės ūkio ministro kandidatūros, jie iki šiol visuomenei nėra pateikti. Tad premjerės išipareigojimų apimtį ir prioritetinių darbų išsamiai įvertinti neturėjome galimybes. O mums nerimą kelia ir kandidatės į premjerus ministrų kandidatūrų pasirinkimas. Jos neturėtų visuomenei kelti klausimų dėl etikos, moralės ir neturi mesti šešėlio ant Vyriausybės dėl kandidatų praeityje kilusių skandalų, jiems supainiojus viešuosius ir privačius interesus, ypač šių dienų akivaizdoje, kai teismas nagrinėja precedento neturinčią politinės korupcijos bylą. Neturi kilti klausimų ir dėl jų patirties, dėl kompetencijos įgyvendinant Vyriausybės programą. Mes taip pat nematome ir pasirengimo tęsti kovą su COVID-19 pandemija. Deja, COVID-19 suvaldymo planai yra tik deklaracijos ir iki šiol nėra aišku, kokios konkrečiai lyderystės, kokių priemonių gerbiama kandidatė imsis šioje srityje. Tenka paminėti ir skirtingas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos bei gerbiamos I. Šimonytės vertybines nuostatas, šių klausimų taip pat nėra koalicijos sutartyje. Turime skirtingą požiūrį ir į narkotikų dekriminalizavimą. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos, apsvarsčiusios gerbiamos I. Šimonytės kandidatūrą ir aukščiau nurodytus probleminius dalykus, ši kandidatūra pritarimo neturi.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar pagal dydį toliau būtų šiandien pagausėjusios Lietuvos socialdemokratų darbo partijos frakcijos atstovo pasisakymas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, savo pasisakymo metu gerbiama kandidatė I. Šimonytė prašė pasitikėjimo kredito, ne pataikavimo, todėl socialdemokratai tikrai nepataikaudami, nuoširdžiai sako, jog ši Vyriausybė turbūt bus dešiniausia arba liberaliausia, kokia tik yra buvusi, ir oponavimo, ypač iš kairės ir iš opozicijos, tikrai sulauks nemažai. Tačiau mums užduodant klausimus gerbiamai kandidatėi nepavyko gauti visų atsakymų apie Vyriausybės programą arba jos apmatų bei planuojamus darbus. Atvirkščiai, kai kurie pretendentai į Vyriausybės kabinetą savo kalbose, viešose ir interviu, ne kartą yra pasisakę labai įdomiai ir prieštaraujančiai socialdemokratų įsitikinimams ir planams Seime. Todėl tikime, jog valdančioji dauguma turi priimti atsakomybę pirmiausia už siūlomą valstybės raidos viziją ir, matyt, savo balsais patvirtinti savo keliamą kandidatę. Todėl Socialdemokratų frakcija nebalsuos už I. Šimonytės kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau turėtų kalbėti Liberalų sąjūdžio frakcija, bet, deja, mes neišsprendėme nuotolinio pasisakymo galimybes ir, kaip matote, salėje negali būti šiuo metu nė vienas šios frakcijos atstovas, nes Seimo nariams, deja, nenustatytas dešimties dienų terminas saviizoliacijai, kaip yra ministro patarėjams ar prezidentūros darbuotojams. Pagal operacijų vadovo įsakymus Seimo nariai traktuojami kaip mažiau svarbūs valstybės pareigūnai negu minėti mano atstovai, todėl kai kurie Liberalų sąjūdžio atstovai, nors jie turi abu neigiamus testus (praėjo 10 dienų, tačiau nepraėjo 14 dienų), ir šiandien negali dalyvauti.

Tuomet pagal dydį yra eilė Mišriai Seimo narių grupei.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, taip išėjo, kad liberalai praleido, bet aš Mišrioje grupėje, tai bandysiu atsakyti į kai kuriuos klausimus, kurie mus domina.

Visų pirma viena labai garsi ministrė pirmininkė, kada atėjo į valdžią, pasakė labai gerą frazę: „Aš sudeginu savo senas kalbas ir startuoju naujoje veikloje su baltu popieriaus lapu.“ Aš pa-bandysiu trumpai pakomentuoti ar pasakyti, kas vienaip ar kitaip yra labiausiai aktualu mūsų tame naujame popieriuje ir kurioje vietoje mes galime rasti sutarimą, o kurioje vietoje skirsis pozicijos arba gali skirtis. Kas svarbiausia tame naujame popieriuje, tai, be abejo, yra korona. Ir ne tik pati korona kaip liga, bet neviltis ir baimė, kuri žmonėse yra atsiradusi ir kuri labai smarkiai išplitusi. Tai, kad būsima, dabar kandidatuojanči Ministrė Pirmininkė prisiėmė atsakomybę už šito klausimo sprendimą, yra iš tikro labai kilnus žingsnis, bet tuo pačiu metu ir labai rizikingas, nes kaip įveikti tą koroną niekas faktiškai iki galo ir nežino. Vieni prognozuoja tada, kiti prognozuoja kitą laikotarpį.

Kitas klausimas yra pasaulio ir Europos Sąjungos ekonominė padėtis ir rizikos, kurios yra. Jos irgi neapibrėžtos. Faktiškai įrašyti kokį naują skirsnį į biudžeto tvarkymą, į finansų tvarkymą, į valdymą bus nepaprastai sunku. Ir tas sunkumas priklausys ne tik nuo Europos Sąjungos, Europos Komisijos darbų, bet ir visų pirma nuo Ministrės Pirmininkės darbų, nes ji tiesiogiai turės reikalų su Briuseliu ir turės ten vienaip ar kitaip arba ginti Lietuvos poziciją, arba formuoti kokį naują požiūrį į visus tuos dalykus, kurie Lietuvai yra labai svarbūs.

Didžiausias iššūkis – kitų metų biudžetas, mano giliai nuoskaudai, pateiktas beveik nekoreguotas. Šiandien susitikime Ministrė Pirmininkė sakė, kad jis nebus mažinamas arba kraipomas kaip nors, didinamas, koreguojamas. Bet esant tokiai situacijai, kokią mes turime dabartiniu metu, net per tą mėnesį, kurį mes turėjome iki jo korekcijų, ir tą laikotarpį, kurį turime iki jo priėmimo, mes iš tikro galėjome, buvo galima pasiruošti kur kas labiau ir koreguoti tas sritis arba tas biudžeto finansavimo eilutes, kurios yra akivaizdžiai koreguotinos. Aš turiu omeny iš to patyrimo, kurį Vyriausybė turėjo 2008–2009 metais, ir Saulėlydžio komisija, kuomet iš tikro reikėjo mažinti išlaidas tam, kad ateityje, kad kitu finansiniu laikotarpiu, kitais metais mes turėtume mažesnę biudžeto deficitą. Dabartiniu metu tas deficitas prognozuojamas ir šių metų 1,5 mlrd., ir kitais metais, atrodo, bus labai didelis.

Skolinimosi rezervai, įskaitant tai, kad skolinimasis vyks didėjančios infliacijos sąlygomis, bedarbystės augimu ir kitomis sąlygomis, įgaus tam tikrų specifinių formų, kitaip tariant, įgaus ir recesijos, ir krizės formų, o tai irgi sukels labai daug papildomų reikalavimų.

Todėl aš manau, mišrioji frakcija mano, kad labai svarbus klausimas yra komandos sudarymas, nes viena Ministrė Pirmininkė, kad ir koks būtų žmogus – moteris orkestras, iš tikrųjų nesukoreguos visų, o ta visa komanda, kuri bus, turėtų labai smarkiai jai padėti. Klausimas, ar užteks tos kompetencijos, klausimas, ar užteks to patyrimo, nes situacija iš tiesų labai įtempta. Visų šalių patirtis rodo, kad sprendžiant tokius klausimus, kurie susiję su krizėmis, jaunimas turi dalyvauti, bet lygiagrečiai turi būti ir patyrimas arba nedarymas tų klaidų, kurios buvo daromos seniau dėl kokių nors populistinių dalykų.

Kitaip tariant, būtų galima vardinti be galo daug visokių problemų, kurios laukia. Reziumuojant galėtume pasakyti, kad Mišri grupė turėjo susitikimą su Ministre Pirmininke, jos paklausė, kai kas liko patenkinti atsakymu, kai kas liko nelabai patenkinti atsakymu, todėl Mišri grupė balsuos laisvai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū K. Glaveckui. Dabar eilės tvarka žodis Laisvės frakcijos atstovui ar atstovei.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju, pirmininke. Esame pačiame pandemijos pike, ir šiandien 17 žmonių mirė, virš tūkstančio naujų susirgimo atvejų. Mūsų pagrindinis iššūkis šiandien yra išsaugoti žmonių sveikatą ir išsaugoti darbo vietas, kad ateityje mums nereikėtų sumokėti dar didesnės kainos, negu mokame šiandien.

Tačiau pandemija yra ir galimybė sutvarkyti valstybės higieną, įdarbinti naujausias technologijas, kad ekonominiai iššūkiai taptų galimybėmis, kad išjudėtų pokyčiai švietime, kad pagaliau būtų gerbiama žmogaus teisė ir laisvė. Ingrida yra pasiruošusi šiam darbui, ji yra pasiruošusi šiam darbui geriau negu bet kas kitas šioje salėje, geriau negu bet kas kitas dabar Lietuvos politikoje. Ji turi komandą, kuri turi skirtingos patirties, turi skirtingą požiūrį, yra pasiruošusi atsiraitojusi rankoves dirbti, kad įveiktume tuos iššūkius ir įveiklintume naujas galimybes.

Nėra naivių, mes nesame naivūs, bus tikrai nelengva, bus sunku, ir mums reikės Lietuvos žmonių palaikymo, mums reikės kolegų palaikymo, bet mes esame pasiruošę tai padaryti. Laisvės frakcija tikrai palaikys I. Šimonytės kandidatūrą, mes kviečiame ir kitus, dar abejojančius galbūt šioje salės pusėje, ją palaikyti.

Lietuvoje mes matysime ne tik naujų prioritetų, bet, ko gero, ir naują veikimo stilių – ne kalbėjimą iš aukščiausių tribūnų ar bent jau ne vien kalbėjimą iš aukščiausių tribūnų, bet ir buvimą tarp žmonių, ką Ingrida iš tiesų demonstravo ir praėjusiais metais, ir ankstesnėje savo politinėje veikloje, ir kampanijos metu, ir dabar iki šiol, nors įtemptas laikas iš tiesų mus spaudžia. Palaikysime Ingridos kandidatūrą ir kviečiu kitus palaikyti.

PIRMININKAS. Toliau žodis Darbo partijos frakcijos atstovui.

V. JUKNA (DPF). Gerbiami kolegos, šiandien jau iš tiesų ne kartą nuskambėjo apibūdinimas tos situacijos, kurioje šiandien esame. Pandemija tiesiog negailestingai vystosi ir niekas negali prognozuoti, kada tai baigsis, kiek tai turės pasekmių ekonomikai, kaip reikės išeiti iš šios situacijos. Todėl iš tiesų reikia ambicingų, daugeliu atvejų net ir gana agresyvių sprendimų, ryžtingų sprendimų, kad suvaldytume šią situaciją ir kovotume su ekonominėmis pasekmėmis ne tik šiandien, bet ir ateityje.

Gerbiame rinkėjų valią, gerbiame jų pasirinkimą formuoti centro dešiniąją Vyriausybę šioje sunkioje situacijoje. Taip pat didėjanti atskirtis, ypač regionų, skurdas, kaip minėjau, reikalaus didelių, ambicingų ir kartais nepopuliarių sprendimų.

Darbo partijos frakcija, išklausiusi gerbiama I. Šimonytę, apsvairstė jos kandidatūrą. Darbo partija, dirbdama konstruktyvioje opozicijoje, nutarė netrukdyti formuoti komandos, dirbti opozicijoje ir balsuojant susilaikyti. Ačiū. Darbo partija balsavimo metu susilaikys.

PIRMININKAS. Dabar bendroji diskusija. Žodis bus suteikiamas užsirašymo eilės tvarka. Pirmininkas užsirašė A. Guoga.

A. GUOGA (DPF). Iš tikrųjų gerbiama kandidatė prisistatė Darbo partijos frakcijoje. Vienas iš pirmų klausimų buvo, ką būtų kitaip dariusi su šia pandemija, ką tada darys ir koks yra planas, kaip išspręsti šią problemą. Visa Europa gyvena su šia opia problema. Niekas nerado stebuklo. Turėtume nustoti kritikuoti dėl pandemijos ir pradėti konstruktyviai dirbti. Kai buvau Europos Parlamente, turėjome ypatingą svečią – šventąjį popiežių Pranciškų. Jis sakė: neleiskite Europai tapti

močiute. Gerbiamieji, gimstamumas! Nėra ambicijų! Kaip krikščionys demokratai neturi ambicijų? Negalime rasti pinigų vaikams? Tai kas liks Lietuvoje?

Gerbiamieji, pasvarstykite, pagalvokite, neleiskite mūsų tautai tapti močiute. Skatinime gimstamumą. Mano idėja yra gera. Tobulinkime. Reikia kovoti dėl ateities. Jeigu galime turėti biudžetą 4 mlrd. skylę, gaila mums 400 mln. šeimoms, kurios gimdo? Pagalvokite! Nėra logikos! Negalima žiūrėti į viską sausai, kruopščiai ir atsargiai. Reikia turėti ambicijų dėl mūsų valstybės. Nepalaikau.

PIRMININKAS. Toliau pasisako P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamo Antano tokia ugninga kalba, priekaištai dėl to, kad neturime ambicijų. Man, atrodo, Antanas priekaištų neturėtų, aš tikrai stengiuosi. (*Juokas salėje, plojimai*) Ne kaip kurie.

Bet šiandien aš noriu truputį kita tema pakalbėti, apie kurią nekalba. Vis tiktai labai keista valdančioji dauguma. Pati liberaliausia ir pati krikščioniškiausia. Kaip čia suprasti? Krikščionys demokratai sutaria su liberalais ir su profesionalais liberalais, sudaro valdančiąją daugumą. Jie ir krikščionys demokratai sutaria dėl narkotikų legalizavimo, jie sutaria dėl vienalyčių santuokų, jie sutaria dėl vaikų įsivaikinimo.

Ką vis tiktai mes galime padaryti? Spręsti. Kokią nuomonę susiformuoti? Kad pareigos, pos-tai yra daug svarbesni už bet kokias vertybes. Galima viską parduoti, viską išduoti, visas vertybes – svarbiausia gauti pareigas. Taip, gal kitiems tai turėtų būti svarbu, bet krikščionims demokratams svarbiausia turėtų būti vertybės. Bet, deja, taip nėra. Laikas, ponai krikščionys demokratai, konservatoriai, būti bent tiek garbingiems, nevedmainiauti ir pakeisti savo partijos pavadinimą – išmesti žodžius „krikščionys demokratai“. Pasilikite Tėvynės sąjungą, liberalai ar kaip, bet išmeskite „krikščionys demokratai“. Tikrai bent jau nepiktinsite tautos, bent gal būsite garbingesni.

Kitas dalykas, ką aš norėjau pasakyti ta pačia tema. Visą laiką be galo buvo kritikuojama konservatorių, krikščionių demokratų, kad visos vyriausybės neskaidrios, kad partijos yra teisiamos, kad jos vis tik negali dalyvauti valdančiojoje daugumoje, kad turi būti skaidri, nepriekaištinga Vyriausybė ir jos nariai. Vis dėlto šiai valdančiajai daugumai nepavyko šito uždavinio išspręsti. Net keturi ministrai... Tai nesibaigęs VTEK'o sprendimas dėl pajamų nedeklaravimo, tai nepavyko galbūt kažkaip ne visada blaiviam vairuoti ministrai, kitas – D. Kreivys savo mamai, arba, kaip sakant, sau, praeitoje kadencijoje Europos Sąjungos pinigus paskyrė. Net jų pačių buvusi Prezidentė D. Grybauskaitė pareikalavo, kad jis būtų atleistas iš ūkio ministrų. Dabar tinka D. Kreivys. Tinka D. Kreivys vėl užimti pareigas, žinoma, energetikos ministro ir vėl galbūt kitokiu būdu ar savo mamai, ar kam skirstyti pinigus.

Jeigu jūs reikalaujate iš kitų, ponai konservatoriai, ypatingo skaidrumo, tai tuos standartus taikykite ir sau, bet jūs taikote visą laiką aukščiausius moralinius kriterijus kitiems, bet sau netaikote. Aš atsimenu, kaip buvo plakama partija „Tvarka ir teisingumas“, – teisiama partija, su ja kalbėtis negalima, nuo jos reikia sėdėti toliau, bent dviejų metrų atstumą išlaikyti ir panašiai. Daug didesniais kaltinimais yra kaltinama šiandien oficialiai Liberalų sąjūdžio frakcija. Jokios problemos! Viskas yra gerai todėl, kad formuoja valdančiąją daugumą konservatoriai.

Aš manau, kad... Taip pat noriu dar keletą sakinių pasakyti apie dabartinę premjerę, kandidatę į premjerus, taip, greičiausiai jina bus patvirtinta. Žmogų pažinsi iš darbų, o medį iš vaisiaus. Vis dėlto, kada jina buvo A. Kubiliaus Vyriausybėje finansų ministre, labai atsakinga, buvo padaryta daug didelių klaidų. Viena iš jų, kad skolinosi 8 mlrd. beveik po 10 % metinių palūkanų, kada Tarptautinis valiutos fondas sakė – tai yra nusikaltimas, negalima šitokiomis didelėmis palūkanomis skolintis ir dar fiksuoti kuriam laikui. Ir taip bankams sumokėjome beveik 3 mlrd. eurų per 10 metų.

Antras dalykas. „Snoro“ banko uždarymas. Jeigu iš tikro „Snoro“ bankas bankrutavo, tai reikėjo jį sanuoti, o ką padarėme? Mes blogas paskolas atidavėme valstybei, o geras – bankui.

Gerbiamieji, reikia pripažinti klaidas ir jų nekartoti. Tikėkimės, kad dabartinė premjerė vis dėlto pasimokys iš senų klaidų ir jų nepakartos.

PIRMININKAS. Toliau kviečiame į tribūną Seimo narį D. Kepenį.

D. KEPENIS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, tokia graudi žinia – kiekvieną dieną Lietuvoje mes palydime į paskutinę kelionę nuo 100 iki 110 savo piliečių. Iš jų galė-

tų gyventi dar minimumas kokie 15–20, nes jie dar yra darbingo amžiaus, bet jie išėjo todėl, kad arba ko nors nežinojo, kaip elgtis su savo sveikata, apleido ją, arba tiesiog tingėjo tuo užsiimti, nes yra didžiuliai pažadai, kad mes labai labai rūpinsimės jūsų sveikata.

Ir štai aš pasižiūrėjau mūsų kandidatės į premjerus Sveikatos politikos programą, kuri išdėstyta 19 lapų. Toje dalyje, kuri šneka apie tuos žmones, kurie šiandien galėtų puikiai gyventi, jeigu jie žinotų, jeigu jiems būtų infrastruktūra suteikta, jeigu jiems būtų sudarytos sąlygos, jeigu jie būtų skatinami įvairiausiu būdu, apie tai kalbos faktiškai nėra. Į vieną puslapiuką šiaip taip telpa kai kurios žinios, kaip žada naujieji valdantieji pavesti šitą visą sistemą sveikatos biurams, ir nieko daugiau nesugalvota. Visa kita tikrai – sveikata, sveikata, tačiau tereikia pakeisti žodį „sveikata“ – „gydymas“, „medicina“, „medicininės paslaugos“ ir viskas stojasi į savo vietas, o ten šitų žodžių labai trūksta. Ten vien tikrai apgaulė, sukeisti žodžiai. Nieko nėra baisiau, kaip sujaukti žmogaus sąmonę, kai tu jam sakai – juoda, bet visą laiką rodai balta, balta, arba atvirkščiai, ir jis patiki, kad taip yra. Taigi šiandien mes patikėjome, kad sveikata tai yra gydymas, tai yra ligoninė, tai yra geri medikų atlyginimai, o visa kita čia jau nieko baisaus.

Aš ne kartą girdėjau, kaip kandidatė į premjerus kalbėjo, kad reikia žmonėms dalinti ne žuvis, bet meškeres. Ne kartą bandžiau kreiptis į gerbiamą Ingridą su pasiūlymais: dar jai būnant finansų ministre kaip sveikuomenės atstovas bandžiau kreiptis ir kelis sykius kaip kolega į Seimo narę, ką, miela Ingrida, mes kartu galime padaryti, motyvuodami žmones.

Šiandien Lietuvoje yra apie 100 tūkst. gyventojų, kurie puikiai rūpinasi savo sveikata ir jiems faktiškai tos paslaugos, kurias jūs žadate savo 18 puslapių, arba visai nereikalingos, arba reikalingos kartą per metus, kartą per dvejus metus. Tokių žmonių, kaip sakiau, Lietuvoje apie 100 tūkst. Jeigu mes juos motyvuosime, skatinsime, tai tas žmonių skaičius augs ir iš tikrųjų tų problemų mažės, kadangi mes žinome, kad pusę vaistų mes vartojame tik todėl, kad nežinome alternatyvų. Gal arbatėlės, gal judėjimas, gal dvasinė ramybė gali išgelbėti mus nuo antidepresantų, bet apie tai mūsų kandidatė kažkodėl kalbėti nenori arba jos patarėjai šitą klausimą nusišlėpė nuo jos.

Turėdamas šitą gaudžią bendravimo su kandidate patirtį prieš daugelį metų ir dabar, matau, kad jai tie dalykai kol kas svetimi, nesuprantami ir artimiausiu metu nieko nežadama keisti. Todėl aš tikrai susilaikysiu balsuojant už I. Šimonytės kandidatūrą. Ačiū.

10.52 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 9, 88 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-25 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiam. Dabar kaip tik baigėsi skelbtoji pusvalandžio pertrauka. Šiuo klausimu padarome nedidelę pauzę ir grįžtame prie darbotvarkės 1 klausimo – Seimo statuto pateikimo tęsinys. Tribūnoje – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tęsiu pristatymą Statuto pataisų, susijusių su nuotoliniu darbu. Manau, diskusijų viešojoje erdvėje ir čia, salėje, buvo pakankamai daug. Norėčiau pasakyti, kad yra Teisės departamento tam tikrų pasiūlymų. Kiek žinau, jeigu šiandien pritarisime, rinksis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kuris turės ir gebės į tuos pasiūlymus atsižvelgti. Kviečiu palaikyti, o jeigu turite klausimų, mielai į juos atsakysiu.

PIRMININKAS. Klausti yra užsirašęs A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, iš tiesų pritariu jūsų siūlomoms Statuto pataisoms, tačiau, matyt, ne paslaptis, kad tai yra dalinis sprendimas dėl nuotolinio darbo. O tam, kad būtų galimybė visiškai dirbti nuotoliniu būdu, dar reikia šiek tiek platesnių tiek įstatymų pataisų, tiek ir techninės bazės. Ir vieno, ir kito padarymas reikalauja laiko. Teisinės bazės praplėtimas reikalauja politinio sutarimo, techninės bazės praplėtimas galbūt reikalauja viešųjų pirkimų.

Kaip jūs manote, ar negali atsitikti tokia situacija, kad laiku tai išsidėlios taip, kad tada, kai Seimas galės visa apimtimi dirbti nuotoliniu būdu, tokio poreikio jau nebus dėl reikalų, gana sparčiai judančių su vakcina, galimybės vakcinuotis ir panašių dalykų? Ar negali atsitikti tokia kuriozinė situacija, kad sieksime, sieksime kažko, o galutinis rezultatas – to paprasčiausiai nereikės dėl to, kad tai pasieksime vėliau, negu to reikia.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Mes ir teikiame šitas pataisas dėl to, kad norime užtikrinti bent jau galimybę diskutuoti nuotoliniu būdu, kad nereikėtų būriuotis Seimo salėje. Tai būtų tam tikras apsaugos mechanizmas. Kalbant apie nuotolinius balsavimus, tas iš tikrųjų reikalauja sudėtingesnių techninių sprendimų. Kiek žinau, Seimo valdyba ir Seimo kanceliarija tuo klausimu dirba. Be abejo, suprantama, gali užtrukti visos sistemos įdiegimas ir panašiai. Aš nesu kompetentingas atsakyti dėl techninių dalykų. Bet jeigu tokia sistema bus parengta, tai ji veiks. Žinote, tų krizių gali būti visokių ir ateityje. Juo labiau kad mes nežinome, kaip ši pandemija užsibaigs, kada ji užsibaigs, kada mes turėsime vakciną, kada ji pasieks ir panašiai. Tai geriau turėti nei neturėti.

PIRMININKAS. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, norėčiau jūsų paklausti dėl pačios formuluotės. Čia yra parašyta, kad tik paskelbus ekstremaliąją situaciją ar karantiną. Pasižiūrėjau civilinės saugos tinklalapyje – Lietuvoje buvo paskelbtos bent jau keturios ekstremaliosios situacijos valstybinio lygio. Pavyzdžiui, 2011 m. gegužės 9 d. pirmą kartą Lietuvoje paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija sutrikus medicininių atliekų tvarkymo, naikavimo sistemai. 2018–2019 metais – žemės ūkio sektoriuje dėl sausros padarinių. 2020 metais – dėl COVID-19.

Tai mano klausimas būtų toks: ar kiekvieną kartą, kai Lietuvoje bus sausra ar dar kas nors, Seimas tiesiog automatiškai persijungs į tokį darbą, ar bus pasirinktina kokia nors opcija? Ačiū.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad Seimui galioja ir sveiko proto kriterijai, tikrai esant sausrui, kiaulių marui ar dar kokiai nors ekstremaliajai situacijai Seimas neposėdžiaus nuotoliniu būdu. Manau, kad Seimas yra ganėtinai protinga institucija, kad to nedarytų.

PIRMININKAS. Toliau klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų plenariniai posėdžiai savo dalyvių gausa, procedūromis labai skiriasi nuo komitetų posėdžių. Organizuojant komitetų posėdžius nuotoliniu būdu irgi kyla daugybė problemų, neretai negirdime kalbėtojo ar, atvirkščiai, įsivelia pašalinių garsų. Yra buvę, kad tenka klausimą atidėti kitam posėdžiui arba paprašyti raštu informacijos.

Aš norėjau jūsų paklausti, kokių imsitės priemonių, kad būtų užtikrinta viso proceso kokybė, kad laiku galėtų Seimo narys kalbėti ar paklausti.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, šiandien mes kalbame apie teisinį dokumentą, tai yra Statuto pataisą. Techninius dalykus turės užtikrinti Seimo kanceliarija. Ne mes, ne Seimo nariai nusprendžia, kaip veiks IT sistemos. Noriu pastebėti, kad yra kitų institucijų, labai didelių, tokių kaip Europos Parlamentas, kurios sugeba, keli šimtai parlamentarų kažkoku būdu dalyvauti posėdyje, pasisakyti, diskutuoti ir balsuoti. Aš manau, kad viskas yra įmanoma. Be abejo, tikrai neišvengsime ir techninių trikdžių, ir visų kitų dalykų, nes reikės visiems išmokti naudotis tuo, ką pateiks Seimo kanceliarija.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Ažuolas. Nėra klausiančiojo? Tokiu atveju R. Miliūtė. Taip pat, atrodo, nėra. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Sveiki. Užsiminėte apie tokį žodį, trumpą sakinį kaip „sveiko proto“, ar ne? Tai vis dėlto, pasižiūrėjus į Konstituciją, yra žodžio laisvė, yra privaloma diskusija ir panašiai. Užsiminėte, kad ir Europos Parlamentas dirba nuotoliniu būdu ir diskutuoja. Tačiau pas jus šitų dalykų nėra. Kaip kalbėjo ir mūsų kolegė posėdžio pradžioje, greičiausiai mes kreipsimės ir į Konstitucinį Teismą, nes tai prieštarauja Konstitucijos normoms. Kai jūs bandote sakyti, čia tobuliname, tobuliname, bet visas tas projektas ir turi būti teisingai parengtas. Kaip jūs galvojate?

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, jeigu jūs paskaitytumėte pataisą, tada paskaitytumėte Statuto straipsnius, kuriuos liečia ta pataisa, jūs puikiai suprastumėte, kad kalbama apie visas diskusijų rūšis, klausimus, pateikimus, kitus dalykus, tas sureglamentuojama automatiškai. Kiek aš žinau, kiek kalbėjome ir su Teisės ir teisėtvarkos komiteto biuru, bus gal kokių nors pastabų, pasiūlymų ir kai kas bus pakoreguota, kad būtų dar aiškiau. Bet kuriuo atveju jūs turite teisę teikti pasiūlymus. Jeigu matote, kaip patobulinti, aš kviečiu teikti pasiūlymus.

PIRMININKAS. Toliau klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Gerbiamasis pranešėjau, dėkoju už pateikimą. Norėčiau pasiteirauti, kadangi jau pradėjote iš principo vieno turinį dėl diskusijų diskutuoti, ar jau pradėta

galvoti, kaip galėtume įgyvendinti visas Seimo narių teises ir balsuojant? Ar jau pradėti rengti kokius nors pakeitimai, ar tuo kol kas planuojama ir apsiriboti?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Žinokite, deja, negalėčiau į šitą klausimą atsakyti. Į šitą klausimą jums galėtų atsakyti Seimo valdyba, ypač jūsų kolega Andrius, kuris tikrai, manau, yra išgilinęs ir dalyvavo tose diskusijose. Šiuo atveju aš ten nedalyvauju, nežinau ir negaliu atsakyti į šitą klausimą.

PIRMININKAS. Ir G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Laba diena, kolegos, Andriau. Iš tikrųjų klausimas yra svarbus, niekas dėl to nesiginčija, yra skubus, irgi niekas dėl to nesiginčija. Bet mes esame Tautos atstovai ir todėl natūralu, kad kyla daug klausimų. Šiuo atveju galima skubėti vietoje arba skubėti galima aktyviai. Aš norėčiau užduoti du klausimus.

Jūs nuo pat pradžių deklaravote, na, jūs kaip valdančioji koalicija, kad tarsitės su visais ekspertais, su kuriais tik bus įmanoma. Noriu paklausti, ar yra pasitarta su ekspertais būtent šiuo Seimo nuotolinio darbo klausimu? Ne tik su medikais ekspertais, kurie dirba taryboje, Prezidento inicijuota dirba taryba ir premjero inicijuota, bet ir su IT specialistais, ir galbūt su teisininkais dėl demokratijos klausimo arba opozicijos teisių klausimo. Tai ar tartasi su ekspertais? Pirmasis klausimas.

Antras. Šiandien vėl turėjome situaciją, kai iš tikrųjų svarbi diena, tą sakė kolega Mindaugas, bet nesugebėta buvo suorganizuoti, kad nuotoliniu būdu galėtų pasisakyti labai svarbi frakcija, dirbanti izoliacijoje. Gal galite paaiškinti, kodėl taip įvyko? Vėlgi ar mes esame tikrai pasiruošę priimti šituos pakeitimus, jeigu techniškai kol kas esame visiškoje baloje turbūt?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Pradėsiu nuo antro galo. Gerbiamas kolega, matyt, jūs arba susilaikysite, arba balsuosite prieš šitą pataisą. Jeigu jūs taip padarysite, tai kaip jūs užtikrinsite, kad ta frakcija, kuri yra saviizoliacijoje, galėtų pasisakyti? Šiuo metu Seimo statutas nenumato galimybės Seimo frakcijai išsakyti savo pozicijos nuotoliniu būdu. Tiesiog to nėra. Realiai mes vieninteliu atveju, kada galime tai padaryti, tai yra Vyriausybės valanda, manau, ir pats esate dalyvavęs nuotolinėse Vyriausybės valandose, tai pat ir diskusijos, kurios vyksta Seime, keletą kartų turėjome medikų ir panašiai. Bet statutinės normos, kuri leistų frakcijai pasakyti motyvus, užduoti klausimus atskiriems nariams, nėra. Tai būtent tą ir bandome sutvarkyti, kad tokia galimybė atsirastų. Techninės galimybės tikrai yra. Jeigu per Vyriausybės valandą ministrai geba prisijungti per tas pačias sistemas ir kalbėti, matyt, ir Seimo nariai tą galėtų padaryti.

O dėl gilesnių pasitarimų su ekspertais, tai, kaip ir buvo minėta kažkurioje diskusijoje, yra Seimo kanceliarijos darbo grupė, kuri rengia visus tiek techninius dalykus, tiek ir vėlesnius dėl Statuto pataisų. Tarkime, nuotolinio balsavimo yra sudėtingesnė procedūra, vienas dalykas. Kitas dalykas. Mes irgi ganėtinai daug tų diskusijų turėjome, yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas su savo biuru, yra Teisės departamentas, na, yra didelė grupė ekspertų, kurie dėl tokios labai smulkios pataisos galėtų bent teisinę pusę išdiskutuoti. Tai, manau, ir bus padaryta.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Man atrodo, daugiau klausiančių nėra. Vienas – už, vienas – prieš. P. Gražulis agituos, kad balsuotume už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, dar praeitoje kadencijoje, kada buvo svarstomas šis klausimas, tikrai pasisakiau už ir iš dalies Seimas išsprendė klausimą: komitetai dirba nuotoliu būdu ir tikrai jokios problemos nėra. Gyvename XXI amžiuje, IT žygiuoja į priekį ir, manau, reikėtų priimti tuos klausimus. Tačiau, manau, gal tas skubėjimas, kai nebus, kiek suprantu, galimybės svarstymo stadijoje, kitose stadijose pasisakyti, diskutuoti, tai reikėtų šitą klausimą išspręsti. Tik išsprendus visus klausimus, kurie yra keliami, reikėtų balsuoti už šitą įstatymą. Pateikimo stadijoje, aš manau, reikia pabalsuoti, o po to, jau svarstymo stadijoje, išgylinti į keliamas problemas, kad nebūtų kokių nors prieštaravimų Konstitucijai, ir tik tada priimti šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Toliau. V. Ažuolas pasisako prieš.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų turime pripažinti tai, kad tam dar nėra visiškai pasiruošta, ir turime atsakyti į visus klausimus, kurie kelia abejonių. Puikiai žinome, kaip buvo, kai vienas iš Seimo narių balsavo už kitą Seimo narį netgi esant salėje. Kas po to vyko? Buvo Seimo nario atstatydinimas. Pagrindinį klausimą ir dabar turime sau užduoti: kas užtikrins,

kad tikrai balsuoja tas Seimo narys, o ne kitas asmuo už jį spaudo mygtukus? Galbūt yra manoma, kad rankos pakėlimu – bus galima suskaičiuoti 140 narių? Klausimas. Pirma atsakykime į visus klausimus, suformuluokime stiprią darbo grupę, kad būtų viskas aišku, o po to priimkime sprendimus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną, matyt, nori reaguoti į kai kuriuos netikslumus pasisakymuose.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielie kolegos, jeigu jau diskutuojate, tai bent jau paskaitykite Statuto pataisą. Apie balsavimus nėra kalbama, yra kalbama apie diskusijas!

PIRMININKAS. Man atrodo, jau visi pasisakė. Dabar balsuosime, ar pritarti projektui po pateikimo.

Už – 81, prieš – 4, susilaikė 26.

Turėdamas Seimo Pirmininkės įgaliojimus, teikiu šį klausimą svarstyti ypatingos skubos tvarka. Tai reiškia, kad dabar būtų trijų valandų pertrauka, o po pietų būtų svarstymas ir priėmimas. Mes paskirtume per pietų pertrauką Teisės ir teisėtvarkos komitetą išnagrinėti šį klausimą ir išnagrinėti Teisės departamento pastabas.

Kviečiu balsuoti. Kas už ypatingą skubą, prašau balsuoti už.

Už – 75, prieš – 21, susilaikė 15. Ypatinga skuba patvirtinta. Kaip minėjau, po pietų pertraukos pratęsimas šio klausimo nagrinėjimą.

11.09 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar aš turiu perskaityti Socialdemokratų frakcijos naujo nario pareiškimą. Tai yra E. Sabučio pareiškimas: „Prašau mane priimti į Socialdemokratų partijos frakciją“. Ir yra frakcijos seniūno A. Syso parašymas – sutinku. Kaip suprantu, frakcijos seniūnas turi įgaliojimus frakcijos vardu priimti naujus narius. Sveikiname pagausėjusią frakciją.

Dar matau, kai kurie Seimo nariai yra atsinešę į posėdžių salę kavos puodukus ar mineralinio vandens. Valdybos sprendimu yra uždrausta posėdžių salėje atlikti tokius veiksmus, kurie reikalauja kaukės nusiimti. Todėl kavą gerti ar mineralinį vandenį vartoti prašom savo kabinetuose.

11.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIVP-26 (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Grįžtame prie darbotvarkės klausimo – dėl Ministro Pirmininko kandidatūros tvirtinimo. Toliau tęsiame diskusiją. Diskutuoti yra užsirašęs R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Gerbiamasis pirmininke, aš paprieštaraučiau jums šiek tiek, pasakėte, kad negalime vartoti vandens salėje, taip, sutinku, taisyklės yra taisyklės, bet jūs patys gale stiklo padėjote krūvą vandens butelių. Kažkaip prieštarauja šitie dalykai. (*Balsai salėje*) Nusinešti taip, būtų galima, teisingai.

Dabar dėl kandidatės į premjerus. Mes dažnai linkę kalbėti vienas apie kitą, ypač Seimo salėje matyti daugiau kito žmogaus ydų ir panašiai, mažiau savo. Aš noriu pasakyti tokį dalyką: teko Prezidento rinkimuose stebėti premjero S. Skvernelio ir I. Šimonytės debatus, tai išties yra stiprios asmenybės, charizmatiškos asmenybės, tikrai turinčios stuburą. Man šiek tiek kelia nerimą baltas lapas, kaip minėjo K. Glaveckas, kad tai turi būti grynai baltas lapas, bet ar tikrai taip turi būti, nes prieš tą baltą lapą buvo kitų lapų – buvo atlikti valstybei teisingi, socialiai teisingi darbai. Ar tie darbai neturėtų būti tęsiniai? Nes dėl socialinio teisingumo per pastaruosius ketverius metus, sutikite, ir Briuselis patvirtina, mes tikrai buvome kone stipriausi tarp Europos valstybių.

Nėra aiškios, tvirtos Vyriausybės programos, kalbant apie tuos prioritetus, susijusius su vaiko pinigais, ir jau pasigirsta klausimas, ar tie vaiko pinigai bus toliau didinami. O mes įstatyminiu lygiu priėmėme, kad nuo 2021 metų turi dar atsirasti priedas prie vaiko pinigų. Pensijos, mokytojų atlyginimai, medikų atlyginimai kelia nerimą, nes apie tai faktiškai nekalbama. Tik buvo

abstrakčiai pasakyta: bus matyti ir panašiai, ir panašiai. Taip turbūt nederėtų kalbėti neturint aiškios politinės programos krypties, tai būtų ir sukelti tam tikrų abejonių.

Aš pasigedau to, kad nėra kalbama apie kultūrą. Kas įvyks, ar tikrai Kultūros pasas neišnyks. Europoje esame trys valstybės, kurios turi tris pasus. Iš mūsų pavyzdį jau perimti ruošiasi ir Latvija, ir Ukraina. Jie viešėjo pas mus komitetuose, kalbėjomės, tai irgi yra labai svarbu formuojant vaiko asmenybę, koks turi būti užaugęs žmogus.

Ir paskutinis, baigiant apie tai: labai norėtusi aiškios prioriteto linijos dėl socialinio teisingumo, skurdo mažinimo. Šių dalykų labiausiai ir pritrūkome, todėl paliko tokį didelį nerimą. Jeigu aplankys sėkmė, tikrai linkiu jums to dalyko neužmiršti.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiami kolegos, reikia dezinfekuoti, nes, sakė, vandens gerti negalima, o kur tie dezinfekuotojai? Nėra, nors bedarbių krūva Lietuvoje, o kas dezinfekuoja, nėra. Tai šita zaraza ir sklinda.

Gerbiami kolegos, nežinant Vyriausybės programos reikės balsuoti už asmenybę, bet kaip žinoti apie asmenybę nežinant jos programos ir vizijų, vertybių, o tik fragmentus iš spaudos, TV pasisakymų ir komentarų frakcijose? Ar turite tikslus, ar turite susitelkimą, ar turite hipermotyvaciją, gerbiama kandidatė? Aš to nepastebėjau ir neišgirdau nei 2008–2012 metais, kai buvau, kai gėda buvo, kai pensininkams nekompetentingai mažino pensijas ir kitas išmokas. Žmonės nesikeičia. Dabar, būnant frakcijoje, kai šiandien prisistatė *ant greitujų*, per pusę valandos, tai nieko gero neatsakė, kaip panaudos potencialą Mišrios grupės, sudarytos iš ekspremjero, eksministrų, eksmerų ir tarybos narių. Čia, kaip sakant, auksinis stuburas šioje grupėje, yra iš ko pasimokyti. Pasakė: ekonomika ir mažiau politikos. Kaip be politikos, kas yra užsakovas tos ekonomikos? Ar ne liaudis, ar ne žmonės? Tai yra politiniai sprendimai, žmonių, o paskui eina ekonomika ir kur tų lėšų gauti. Savivaldybių biudžetų sandaros metodikos nežino, nes iš viso kažkokias nesąmones pasakė. Finansų tvarkymas – nieko gero. Čia, sako, pasiruošusi kandidatė.

Gebėti išklausti kitus sugeba. Irgi nepastebėta, kad gebėtų išklausti. Greitai, greitai, pabėga, chi chi, cha cha ir tuo baigiasi. Žinote, darbas Seime yra ne *lesbių* šou ir ne homoseksualų pagėdavimų koncerto tenkinimas. Racionalumas, einantis kartu su jautrumu. Jautrumo galbūt ir yra, bet racionalumo irgi nepastebėta, daugiau užslėpto pykčio negu racionalumo. Čia yra kolegų psichologų, žino tą metodiką, yra nekrologo rašymas pačiam sau. Ką ji šiandien parašytų apie save? Skurdus būtų tas nekrologas ir mums nė viena ašara nenubyrėtų.

Aš, kaip politekonomistas, nieko pozityvaus, nieko gero apie šią kandidatę neradau. Nejaugi Lietuvoje nėra geresnių, naudingesnių Lietuvai kandidatų? Aš manau, kad yra. Gerbiami kolegos, neskubėkime ir, kaip sakant, mes laimėsime. Todėl kviečiu balsuoti prieš arba susilaikyti. Kolegos, tai bus racionalus mūsų sprendimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, absoliučiai daugumai Lietuvos žmonių nerimą kelia net ne asmenybės klausimas arba valdžios pavadinimo, bet absoliučiai daugumai žmonių nerimą kelia, ar vyks sklandus valdžios perdavimas pandemijos sąlygomis. Kiek aš matau iš mūsų pusės, iš buvusios valdančiosios partijos pusės, iš mūsų ministrų pusės, yra vien geranoriškumas. Aš su vienu iš jų sėdžiu čia, salėje, ir matau tik geranoriškumą ir norą padėti startuoti naujai valdžiai. Deja, to geranoriškumo praeitą savaitę pritrūko būtent iš naujos daugumos. Jūs to pirmojo testo neišlaikėte, buvo labai daug kalbų apie postų dalybas, apie skriaudžiamą didžiausią mažumos frakciją. Bet mes, visa visuomenė, jau praeitą savaitę įspėjome, kad tas elgesys su didžiausia opozicijos frakcija yra tik iliustracija to, kas gali labai greitai atsitikti visoms visuomenės grupėms svarbiausiais klausimais. Deja, vakarykštis Socialinių reikalų ir darbo komiteto posėdis sukėlė didžiulį nerimą, nes staiga, visiškai nelauktai Socialinių reikalų ir darbo komitete buvo žaibiškai priimti sprendimai grąžinti Išmokų vaikams įstatymo projektą. Kam kelti nerimą pusei milijono Lietuvos vaikų ir jų šeimoms dėl sutartų dalykų? Mes esame prieš metus sutarę, kad kitais metais vaiko pinigai bus 70 ir 110 eurų daugiavaikiams. Kam kelti šitą nerimą? Jūs norite padauginti procedūrų kiekį pandemijos sąlygomis? Kolegos, jūs grąžinate iniciatoriams tobulinti antruosius antrųjų nemokamus pietus. Iš viso pakankamai smulkus klausimas, bet jūs simboliškai jį vėl grąžinate Vyriausybei, vėl turėsime pereiti visas procedūras, vėl užtruks savaitę savaites.

Pensijų klausimu mes esame pritarę jūsų pataisai – opozicijos pataisai dėl 9 %. Vėl gražinta viskas į Vyriausybę ir keliamas nerimas visuomenei, ar bus indeksuojamos pensijos. Man kyla esminis klausimas: ar žaisdami ir vilkindami procedūras, o nepamirškite, kad lapkričio mėnuo eina į pabaigą, gruodžio 31 dieną mes neturėsime staigmenų, naktinių staigmenų, susijusių su svarbiausiais socialiniais ir ekonominiais įstatymais?

Aš labai linkiu mūsų visuomenei, mūsų Lietuvai, kad to nebūtų. Visas pagrindas yra tam, kad laikytumės jau priimtų įstatymų, pasiektų susitarimų tarp buvusios opozicijos ir buvusios daugumos. Pandemijos sąlygomis jūs norite dirbti elektroniskai, bet kažkodėl dauginate procedūrų kiekį ir mes tikrai galime nespėti. Taigi, deja, bet kandidatūros palaikyti negalime visų pirma dėl to, kad tas geranoriškumas iš jūsų pusės nebuvo parodytas.

PIRMININKAS. Tai šiandien geranoriškumas tikrai matomas duodant pasisakyti visiems, neribojant diskusijų laiko. (*Triukšmas salėje*) Prisiminkite, kaip kartais būdavo elgiamasi anksčiau, kai laikas buvo tiesiog trumpinamas. Toliau kalba V. Bakas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ar repliką galiu?

PIRMININKAS. Replikos būna po balsavimų.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, iš tiesų šiandien reikia pripažinti, kad Seime taip ir nesusiformavo opozicija. Ir kada mes čia kritikuojame daugumą arba verkiame, kad štai mums neduoda pasisakyti arba palaukime naujų kandidatų, galbūt bus geresnių, tai kur tie kandidatai šiandien, kur yra alternatyvi Vyriausybės programa? Kur apskritai yra kokios nors idėjos, kokios nors idėjos? Kur yra opozicijos lyderiai, Lietuvos lyderiai? Žmonės, kurie bent atsistotų į šią tribūną, pavyzdžiui, kai rinkome Seimo Pirmininką, ir išdėstytų viziją Lietuvos arba Seimo veiklos viziją? Man atrodo, neprisidenginėkime kartais savo negebėjimo bent jau susitarti dėl to, kas bus opozicija. Šiandien opozicija – didžioji frakcija yra įklimpusi į tokias sostų kovas viduje, smėlio dėžėje, kuris žmogus užims postą, ir nekalbama apie jokiais idėjas, dėl to ir esame įstrigę. Čia yra mūsų bėda. Mes patys nepadarėme namų darbų. Aš ir pats save priskiriu šia prasme opozicijai. Tai padarykite juos. Ateikite čia ir kalbėkite.

Dabar iš naujo premjero, tikiu, vis tiek visuomenė balsavo, mes turime skaičius, ko tikėčiausi, tai trijų dalykų. Pirmas – skaidrumo ir bendradarbiavimo leidžiant mūsų visų pinigus, ir noriu tik priminti, kad visiškai neseniai... ir ne tik leidžiant, apskritai valdant valstybę. Nes visiškai neseniai, kai buvo pirmoji pandemijos banga, valdančioji dauguma ir dalis opozicijos, Seimas, tiesiog nusišalino nuo darbo, nuo veiklos ir išėjo į karantiną. Mes sukūrėme milijardų vertės krizės valdymo planą, vadinamąjį DNR planą, kas dalyvavote vienmandatėse, puikiai žinote, kad net nebuvo atsiklausta miestų vadovų.

Regionų partija valstiečiai, kolegos socdemai, sakote, esate jautrūs, – net nebuvo atsiklausta miestų vadovų. Aš kalbėjausi su merais. Jūs manote, kad ten nėra pandemijos, jie nesusiduria su ekonominėmis pasekmėmis, ten nėra idėjų, nėra žmonių, kurie gali pasiūlyti efektyvių priemonių, kaip mažiau netekti? Ne, jis buvo sukurtas Vilniuje ir netgi leidžiant lėšas buvo nušalintas Seimas, buvo sunku gauti informacijos. Taigi aš noriu paprašyti naujos premjerės, Vyriausybės ir daugumos bendradarbiauti su Lietuva, su regionais, su Seimu.

Antra. Jautrumo regionams iš principo. Žiūrėkite, Alytus, Tauragė, Telšiai, Utena pagal BVP vienam gyventojui atsilieka kartais, tai yra virš dviejų kartų, kartais du su puse karto. Skirtumai tarp Lietuvos miestų, kuriuos skiria 60 kilometrų, 100 kilometrų, yra tokie kaip tarp Lietuvos ir Bulgarijos arba Rumunijos. Galime pasižiūrėti ir nepriklausančių ES šalių. Tai yra nelogiška. Pavyzdžiui, „Investuok Lietuvoje“ duomenimis, regionams 2016–2020 metų struktūrinės ES paramos atiteko, atrodo, tik 16,7 %. Tai kur kiti pinigai? – aš čia daugumos noriu paklausti.

Tikrai tikiuosi, kad nauja premjerė ir nauja Vyriausybė į regionus pasižiūrės jautriau. Jeigu reikia, nuvažiuokime, padarykime ten Vyriausybės posėdį, padėkime konsultacijomis, ištekliais, išmintimi pagaliau, patirtimi, kurią turite.

Trečia. Antikorupcinė darbotvarkė. Kolegos, aš noriu pasakyti tiesiai šviesiai. Valdantieji, būvę valdantieji, šiandien leidžia žurnalus apie neliečiamuosius, rūpinasi čia šiandien ryte teisiamų partijų procesais, o kita ranka parūpino didžiausius valstybės projektus verslo savininkams, kurie nuodija Lietuvos verslo aplinką ir silpnina mūsų demokratiją. Pavyzdžiui, policijos komisariatų,

viadukų statybos, kariuomenės miesteliai patikėti susikompromitavusios teisiamos „MB Baltic“ savininkams arba su ja susijusioms įmonėms. Kaip taip gali būti, kai mes sakėme 2016 metais, kad valstybės užsakymų iš principo neturi gauti įmonės, kurios dalyvauja korupcinėse schemose.

Gerbiama premjere, jūsų rankose bus visa teisėsauga. Tuo pasirūpino ponas S. Skvernelis.

PIRMININKAS. Gerbiamas Vytautai, laikas baigėsi.

V. BAKAS (MSNG). Aš noriu paprašyti (paskutinis sakiny) skirti deramą dėmesį antikorp-cinei darbotvarkei, nes mes ir šiaip neteksime dėl ekonomikos problemų, tai bent jau užkirskime kelią, kad netektų netekti dėl korupcijos.

Ačiū jums ir aš tikrai palaikysiu premjerės kandidatūrą.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisako G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Laba diena. Aš pakartosiu keletą dalykų, kurie jau buvo pasakyti šioje salėje, tiesiog vesdamas link akcento, kurio noriu paprašyti iš būsimos premjerės, jeigu ji dabar mane girdi.

Žemės ūkio ministro kandidatūra buvo pateikta – šiuo atveju turiu pakoreguoti kolegą. Buvo pateikta, bet buvo pateikta prieš pat posėdį. Kai kurios ministrų kandidatūros, kurios yra viešai įvardytos, akivaizdžiai kelia tam tikrų nepatogumų Prezidentui, kuris ir turės juos skirti.

Ne itin daug judesio kol kas matėme darbų perėmimo srityje iš dabartinės laikinosios Vyriausybės, nors ir Europos Komisija aiškiai įvardina, kad Lietuva yra padariusi vieną didžiausių pažangų iš visų Europos Sąjungos valstybių mažindama socialinę atskirtį. Vakarykštė naujiena – Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos generalinis sekretorius aiškiai ir nedviprasmiškai pabrėžė, kad kurso, kaip reikia elgtis su ekonomika per kovidą, keisti nereikia, nes tai yra geriausias kursas, kokio mes galime laikytis.

Paskutinis dalykas. Asmeniškai galiu pasakyti, kodėl aš nebalsuosiu už I. Šimonytės kandidatūrą. Aš jos nepažįstu, tiesiog keletą kartų prasilenkiant koridoriuose nebuvo galimybės pasisveikinti – jos akys kažkur kitur.

Baigdamas visa šita tiesiog noriu paprašyti būsimosios premjerės atvirumo, atvirumo, atvirumo, nes iš tiesų tiek opozicija, tiek buvę, tiek esami merai ir kiti pareigūnai, tiek mūsų bendruomenės, tiek verslas yra žiauriai didelis potencialas, kurio tikrai reikia klausyti. Jame galima atrasti daug išminties perlų.

Paskutinis, aišku, dalykas, ko norisi paprašyti būsimosios premjerės, yra jautrumas, nes dabartinėje situacijoje su kovidu, su būsima ekonomine situacija tikrai to jautrumo premjero, kaip vieno iš pagrindinių valstybės vadovų, reikės labai daug. Tai gali labai daug koreguoti visas kreives, kurias mes čia dabar labai stebime. Taigi tikrai to jautrumo reikėtų daug daugiau negu 2009 metais. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pasisako L. L. Andrikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, naujosios Vyriausybės vadovę tvirtiname labai ypatingomis sąlygomis. To paneigti neįmanoma. Mūsų valstybės Lietuvos interesus, kad tokiomis sąlygomis Vyriausybės priekyje, prie Vyriausybės vairo, stotų asmenybė, politikas, pasižymintis ne tik kompetencija, patyrimu, valstybės reikalų išmany-mu. Ingrida visa tai neabejotinai turi. To taip pat paneigti neįmanoma.

Negana to, Vyriausybės vadovas turi pasižymėti tam tikromis asmeninėmis savybėmis: iš-mintimi, sąžiningumu, ryžtingumu, gebėjimu rasti optimalius sprendimus, kartais nepopulia-rius, bet būtinus valstybės sveikatai. Ramia širdimi balsuosiu už I. Šimonytės kandidatūrą į Mini-stro Pirmininko poziciją ir kviečiu kolegas iš kitų frakcijų, taip pat iš Mišrios Seimo narių grupės balsuoti pagal sąžinę, į priekį keliant nacionalinius Lietuvos interesus, o ne partinius ar grupinius interesus, ar dar blogiau – ambicijas ir emocijas. Jos tikrai yra mažiau reikšmingos nei Lietuva, valstybė, tautos interesai šioje situacijoje kaip galima greičiau turėti nuolat veikiančią Vyriausy-bę. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už trumpą pasisakymą.

Toliau – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš irgi pasistengsiu kalbėti trumpai, nes situacija mus įpareigoja priimti sprendimus, o ne ilgai dėl jų diskutuoti. Aš visų pirma noriu kreiptis į val-

stiečius ir opozicijos frakcijas. Aš noriu kreiptis į juos kaip žmogus ir pasakyti, kad reikėtų, matyt, kovidų krizės situacijoje nestumti Lietuvos į konstitucinę krizę. Mes turime tik šiandieną, šią savaitę, kai galime patvirtinti Vyriausybę. Negi jums iš tikro yra didelis noras taisyti šią gumą ir žaisti taip, kad Vyriausybė būtų nepatvirtinta? Ką jūs iš to laimėtumėte? Aš siūlyčiau pašalinti tą spaudimą, emocijas ir įtampą iš dabartinės situacijos, dėl kurios mes visi esame truputėlį kalti.

Taip pat noriu tik porą sakinių pasakyti dėl Statuto. Statuto dabartinės pataisos siūlo galimybę diskutuoti mums nuotoliniu būdu, o paskui atbėgti čia mygtukus paspaudyti ir vėl grįžti taip maksimaliai išsaugant savo saugumą. Aš manau, ką man R. Kuodis ką tik pasiūlė, kad galima dar ir nuotoliniu būdu balsuoti, kai mes kiekvienas balsu pasakytume: aš už, aš prieš, aš susilaukau. Mano skaičiavimu, užtruktume 3–5 minutes. Tokiu būdu mes galėtume balsuoti ir niekas kitas nebalsuotų. Nereikėtų ieškoti techninių galimybių, organizuoti viešųjų pirkimų. Tai irgi būtų galima padaryti. Bet irgi reikia visų jūsų geranoriškumo, kad mes ypač skubiai tai padarytume.

O šita Vyriausybė tikrai yra tokia, kokia yra. Aš irgi turėčiau pastabų. Manau, kad kai ką joje būtų galima ir tobulinti, bet ir pati Ingrida yra pasakiusi – tai ne žvaigždžių komanda, o darbo komanda. Jinai ją susirinko, leiskime jai ir dirbti.

PIRMININKAS. Visi, kas norėjo, pasisakė diskusijoje. Daugiau papildyti pasisakančiųjų sąrašo neturime galimybės. Tokiu atveju pagal Seimo statutą yra numatyta, kad suteikiamas žodis kandidatėi į premjeres iki 20 minučių, po to dar iki 30 minučių bus galima klausti. Kviečiu į tribūną I. Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Dėkoju visiems pasisakiusiems ir už gerą žodį, ir už blogą žodį, ir už diagnozes, kurios čia buvo man suteiktos, ir už nekrologus taip pat.

Visiškai neseniai žiūrėjau filmą apie H. Clinton, kuri galbūt nėra mano mėgstamiausia politikė ir nėra kažin koks mane labai įkvepiantis pavyzdys, bet ji labai gerai pasakė, iš esmės tą patį, ką aš galvoju, kai jos paklausė, o ką jūs norėtumėte pamatyti savo antkapyje? Ji pasakė, kad aš savo antkapyje norėčiau pamatyti žodžius, kad ji nebuvo nei tokia gera, nei tokia bloga, kaip daugelis apie ją kalbėjo. Manau, kad čia yra labai teisingas pasakymas. Ar nėra geresnių už mane, žinoma, kad yra, jų yra visada, bet taip jau atsitiko, kad rinkėjų valia ir pasirinkimu šiandien šioje tribūnoje stoviu aš ir jūsų pasitikėjimo sulauksiu arba nesulauksiu.

Suprantu kritiką apie Vyriausybės programą, nors tai mane truputį stebina. Vyriausybės programą Seimas tvirtins atskirai, turės galimybę išsamiai diskutuoti ir komitetuose, ir, matyt, kad tų diskusijų dėl dokumento bus tikrai daug. Gal šiek tiek paradoksalu, kai Vyriausybės programos neturėjimą man šioje studijoje prikiša tie, kurie rinkimuose neturėjo net rinkimų programos. Tiesą sakant, tai, už ką aš esu, matyt, niekam nedidelė paslaptis, kaip ir Tėvynės sąjungos rinkimų programa, kuri buvo gana išsami ir plačiai pristatyta. Suprantu, kad reikia kokių nors pastabų kandidatui pateikti. Labai gaila, kad ne visi matė reikalą man užduoti klausimų, kai galbūt galėjo kažkokius dalykus išsiaiškinti, bet tai, matyt, yra kiekvieno pasirinkimas.

Čia buvo nemažai pasisakymų apie kovidų situaciją. Aš visiškai pritariu tam, ką vakar pasakė profesorius M. Stankūnas, kad ne valdžia, kad ir kokia ji būtų, išspręs šią situaciją, ne valdžia susitvarkys su šita krize, tai padarysime mes visi ir tik veikdami kartu mes galime pasiekti kokių nors rezultatų. Čia žmonės turi būti mūsų šalininkai, todėl aš ir šiandien raginu žmones būti šalininkais kitos Vyriausybės, kuri vis dar veikia ir kuri, kartais kažkodėl atrodo, elgiasi taip, tarsi norėtų tuos žmones pastumti, įbauginti, užuot pasiklovusi jais, kalbėjusi jiems ir norėjusi juos pasitelkti tam, kad mes kuo greičiau grįžtume į tą situaciją, kuri yra valdoma ir kur nereikia kokių nors ekstremalių priemonių.

Buvo priekaištų dėl komandos. Na, aš suprantu, kad kai išskiri žmones po vieną, turbūt kiekvienam galima turėti daug priekaištų, įskaitant ir mane pačią, ir tai yra, matyt, normalu, tačiau aš į komandą žiūriu kaip į visumą, aš matau savybes žmonių, kurios, man atrodo, tinkamos tam, kad būtų padaryti tie darbai, kurie man atrodo prioritetai, ir atitinkamai tą komandą siūlau. Be jokios abejonės, kiekvieno valia yra tuos priekaištus reikšti, bet prieš reiškiant priekaištus turbūt reikėtų truputėlį pažvelgti ir į veidrodį.

Išgirdau kaltinimų sausumu, ambicijos neturėjimu, na, toks turbūt irgi seniai naudojamas motyvas apie buhalteriją, apie skaičius, apie dar ten kažką, bet aš tik vieną dalyką noriu pasakyti – mūsų visų ambicijos yra už svetimus pinigus, mes neįgyvendiname tų ambicijų už savus. Kaip sakė ponias M. Tečer, Vyriausybė nieko savo neturi, tik mokesčių mokėtojų pinigus, todėl kai mes ambicijas įgyvendiname už mokesčių mokėtojų pinigus, mes turime tas ambicijas atitinkamai ir vertinti.

Žmonėms, pasislėpusiems už mandato ir kalbėjusiems apie politikų atsakomybę ir apie vertybes, aš noriu priminti vieną labai svarbią vertybę krikščioniui – nemeluoti. Ir kai šitoje tribūnoje buvo paskleista labai daug melo apie tai, ką koalicija ketina daryti, ką ji darys, kokie sprendimai yra numatyti, man dėl to labai gaila. Aš suprantu, kad yra turbūt toks politinio žanro specifiškumas, bet vis dėlto meluoti Seimo tribūnoje nereikėtų.

Man yra aišku, kad dabar yra pagrindinė intriga – pakaks ar nepakaks balsų patvirtinti mano kandidatūrą. Ir nors labai vengiu pastaruosius kelerius metus cituoti Šveiką, imsiu čia ir nesusilaikysiu: vis tiek kaip nors bus – dar niekad taip nebuvo, kad niekaip nebūtų. Bet vieną dalyką tikrai galiu pasakyti – mano dvasinė ramybė nesutriks dėl bet kokio jūsų sprendimo. Esu pasirengusi atsakyti į klausimus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Sutaupėte laiko. Dabar prašome eilės tvarka. Pirmas klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kandidate, aš norėčiau grįžti šiek tiek prie darbų, eiti nuo asmeninių savybių ir aukštinimo ar žeminimo, ką čia matėme iš kolegų, grįžti prie konkrečių darbų. Pagrindinis darbų baras, matyt, bus sveikatos srityje ir čia reikės tikrai skubių sprendimų, galbūt ir strateginio matymo. Ar galėtumėte pasidalinti šiek tiek detaliau, kokius matote sprendimus sveikatos srityje artimiausiu metu ir galbūt strategiją savo matymą? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Artimiausio laikotarpio problemos yra turbūt labai aiškios, jos tiesiog išplaukia iš tos objektyvios situacijos, kurioje esame su koronaviruso krize. Ir, man atrodo, tas tikslas, kurį mes turėtume pasiekti, yra irgi tarsi pakankamai aiškus: kaip mes galime grįžti į tą situaciją, kada Nacionalinis visuomenės sveikatos centras gali, sekdamas ir užkardydamas naujai atsirandančius atvejus, tiesiog visą likusią populiaciją palikti be ypatingų apribojimų, kurie turi poveikį žmonių gyvenimo būdui ir turi poveikį sveikatai.

Pagrindinis klausimas, žiūrint į dabartinę dinamiką, kada mes pamatysime karantino teigiamą poveikį ir kada atitinkamai galime tikėtis sugrįžti į tokį lygį. Tam reikės pastangų tiek išteklių požiūriu, tiek procesų valdymo požiūriu, tiek ir turbūt kitais požiūriais, nes kol kas dar mums sudėtinga pasakyti, kokios karantino pasekmės. Vyriausiasis operacijų vadovas ir dabar sako, kad jis negali atsakyti į šitą klausimą, ir nemanau, kad kas nors iš mūsų gali. Nors prieš savaitę optimistų buvo, akivaizdu, kad tam optimizmui kol kas didelio pagrindo mes neturime.

Kalbant apie ilgesnį laikotarpį, man atrodo, mes turėjome labai neblogą sveikatos srities programą ir turbūt ją norėtume didele dalimi perkelti į Vyriausybės programą, juo labiau kad nėra kažkokių didelių ginčų su koalicijos partneriais dėl to, kad prioritetas būtų teikiamas šeimos gydytojams pirmiausia juos įgalinant ir debiurokratizuojant. Taip pat ir dėl paslaugų pasiekiamumo, tiesiog dėl leidimo gydytojams gydyti pacientus geriausiai, kaip jie gali tai daryti, kuo mažiau iš valstybės nurodinėjant, kokie vaistai yra teisingi ir kaip receptus rašyti, ir kaip reikia prirašyti popierių tam, kad gautum vieną ar kitą paslaugą ar tyrimą kažkur kitur. Manau, kad tų sprendimų tikrai gali būti padaryta. Aš tikiuosi, kad mums pavyks rasti jiems pritarimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiama kandidate, norėčiau paklausti jūsų klausimo, kuris dar nebuvo jūsų paklaustas per dvi jūsų kandidatavimo į ministrus pirmininkus dienas, tai yra apie lyčių lygybę. Praeitame ministrų kabinete buvo viena moteris, jūsų teikiamo Vyriausybės kabineto sudėtyje yra septynios moterys. Turiu pripažinti, kad tai yra neraminanti tendencija vyriškai pusei. Todėl norėčiau jūsų paklausti. Nors ir sveikintina, aš tam tikrai pritariu, tačiau tai yra nerimą keliantis faktas. Ar jūs galėtumėte pažadėti, kad dirbant jūsų Vyriausybei per ket-

verius metus, jeigu keisis Vyriausybės sudėtis, lyčių balansas bus išlaikytas ir jūs apsaugosite lyčių lygybę šiuo atveju jau dėl vyriškosios pusės?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Mielas kolega, aš manau, kad jūs galėtumėte man turėti didelių priekaištų, jeigu aš būčiau padariusi išvirkščią dabartinės Vyriausybės variantą, tai yra visos ministrės būtų moterys ir vienas vyras, kurį mes mylime, bet reikia ir kompetencijos. Bet vis dėlto taip neatsitiko. Žmonės, kurie buvo pasirinkti, buvo pasirinkti pirmiausia kaip tinkami kandidatai į pozicijas. Žinoma, man buvo svarbu, kad Vyriausybėje būtų daugiau moterų, negu yra šiuo metu. Kaip matote, pavyko tą skaičių padidinti kartais, bet tai nebuvo sunku, deja. Tikrai vertiname ir kompetenciją, ir skirtingą patirtį, taip pat manau, kad toks kabinetas, kur nedominuoja aiškiai viena lytis, gali priimti labiau subalansuotus sprendimus visuomenei.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Labai dėkui. Gerbiama kandidate, iš tikrųjų dėkoju už jūsų skirtą laiką frakcijoje. Vakar tikrai turėjome gerą susitikimą, bet mano klausimas yra irgi apie komandą, apie asmeninę atsakomybę. Taip, kaip skyrėte laiko mums, ar skyrėte laiko susitikti su savo teiktu (bent jau viešojoje erdvėje) būsimu ministrų kabinetu? Jeigu patvirtins šiandien jūsų kandidatūrą, ar tikrai prisiimsite už kiekvieną kandidatą asmeninę atsakomybę? Ar susipažinote ir ar prisiimsite asmeninę atsakomybę?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Noriu priminti, kad kandidatai kol kas yra mano matymas, taip, nes aš neturiu kokio nors oficialaus statuso, kuriuo galėčiau teikti kandidatūras Prezidentui. Bet kai Prezidentas patvirtins kandidatūras, tikrai prisiimsiu asmeninę atsakomybę už kiekvieną žmogų, kuris bus patvirtintas. Mes esame koalicijoje sutarę, kad iškilus kokiam nors šešėliui, tarkime, kas nors iš kabineto nuspręstų nepasitraukti, tuomet, matyt, jau tektų pagal tokią logiką pasitraukti man pačiai. Taigi taip, aš esu pasirengusi tą atsakomybę prisiimti.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama kandidate, gerbiama Ingrida, man visada imponavo ir imponuoja jūsų atvirumas dėl pažiūrų, jūs jas aktyviai deklaruojate, pasakote net tada, kai tam tikros jūsų nuostatos nėra populiarios, tai tikrai yra pagirtina, net kai jūsų pažiūros keičiasi, tikiuosi, kad nuo 2008 metų jūsų pažiūros gerokai yra pasikeitusios – jūs tai pati esate deklaravusi. Mano klausimas galbūt toks šiek tiek provokuojantis, nepykite jau už tai: kokias priemones taikys Vyriausybė, jei, sakykime, prie jos sienų bus protestas, mitingas, žmonių nepasitenkinimas? Visko gali atsitikti, žinote, šiuo metu yra sunkmetis, ir žmonės gali prieštarauti vienam ar kitam sprendimui.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimą. Tiesą sakant, taip jau yra buvę 2009 metais ir tada ne visiems užteko drąsos išeiti pasikalbėti su žmonėmis. O aš tuo metu net nebuvau politikė, bet išėjau su žmonėmis pasikalbėti. Manau, kad tokiais atvejais nėra geresnio būdo problemoms spręsti kaip tik su žmonėmis atvirai kalbėtis. Ir tada kalbėjomės. Ne su tais žmonėmis, kurie mėtė butelius į Seimo langus, bet su tomis profesinėmis sąjungomis, kurios taikiai ėjo Gedimino prospektu, atėjo prie Vyriausybės piketuoti, atėjo į Vyriausybę pasikalbėti su Vyriausybės atstovais. Turiu tos patirties, žinokite, nebijau žmonių ir manau, kad galiu su jais kalbėtis net tada, kai situacija nėra labai lengva.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Gerbiama pretendentė, tikrai niekas neabejoja jūsų analitinėmis savybėmis, jūs puikiai mokate viską skaičiuoti ir tikriausiai turėjote progos palyginti daugiametę gripo statistiką su šių metų statistika COVID-19 srityje. Matant jūsų balsavimus Seime dėl prievartinių skiepų, kur jūs buvote toje pusėje, kuri buvo už, taip pat balsuojant dėl galimybės sustabdyti sveikatos stiprinimo nutarimą arba rezoliuciją priimant, jūs buvote prieš, atrodo, kad arba jūsų patarėjai kažką ne taip pataria, arba jūs nesuprantate žmogaus atsakomybės reikšmės. Visą laiką teigdavote, kad reikia dalinti meškeres, bet ne žuvis. O dabar jūs už žuvų dalinimą kažkodėl. Ar aš teisingai supratau, ar klystu? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, kolega. Aš manau, kad žmogaus atsakomybės veiksnys yra labai svarbus. Labai dažnai žmogui reikia palikti teisę ir atsakomybę nuspręsti. Bet vis dėlto apie tai, ką jūs kalbate, mes galime turėti skirtingas nuomones ir tas skirtingas nuomones turėsi-

me. Drįstu pasakyti, kad kai kuriais jūsų siūlymais abejoju ne tik aš, bet taip pat abejoja ir tie žmonės, kurie turi mokslo kvalifikaciją turėti kompetentingą nuomonę, kompetentingesnę negu mano. Tuo požiūriu man ta nuomonė yra didesnis autoritetas negu jūsų nuomonė. Aš to visiškai neslepiu.

PIRMININKAS. Ačiū, atsakėte į visus klausimus.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Žinau, kad buvo pageidaujančių dar klausti, bet laiku neužsirašius, na, mes negalime pradėti dalyti išimčių, nes nežinome, kiek čia dar reikėtų pildyti klausiančiųjų eilę. Dabar, nors Statutas taip aiškiai ir nepasako, bet manome, kad, vadovaujantis bendromis nuostatomis, turi būti sudaryta galimybė keturiems už, keturiems prieš pasisakyti dėl balsavimo motyvų. Prašau. Pirmiausia kalbės už M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš noriu kreiptis į kolegas iš opozicijos. Politinis susipriešinimas nėra procesas ar tuo labiau kokia nors neišvengiama duotybė. Politinis susipriešinimas yra sprendimas. Šiandien tai yra jūsų sprendimas. Aš suprantu asmeniškumus, suprantu politiškumus, tačiau šiandien yra laikas, kai reikia apsispręsti, koku keliu mes eisime. Ir nėra kalbos apie S. Skvernelio ar R. Karbauskio kandidatūras. Rinkėjai pasirinko centro dešinės politines jėgas. Taip jau atsitiko. Klausimas yra tik toks. Ar galite šiandien be pykčio, objektyviai priimti sprendimą?

Aš noriu priminti, kaip vyko eurokomisaro kandidatūros tvirtinimas. Centro dešinės partijos puikiai suprato, kad nėra jokio šanso, jog būtų patvirtintas jų kandidatas, todėl dauguma mūsų objektyviai apsisprendė, kad V. Sinkevičius yra rimčiausias kandidatas, ir balsavo už jį. Klausimas jums. Ar šiandien išdrįsite būti objektyvūs, ar išdrįsite nepriešinti Lietuvos ir pripažinti, kad I. Šimonytė yra tinkama vadovauti Vyriausybei? Sprendimas jūsų.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Mykolai, rinkėjai nedavė kontrolinio paketo. Taigi viskas čia yra toks sudėtinis... išeina kandidatės sudėtinis balius, bus trali vali. Pareiškimas, kad nei tokia gera, nei tokia bloga. Koks čia daiktas? Nei žuvis, nei mėsa. Ai, taip, dabar darbotvarkėje nei vyras, nei moteris, nei (...), nei pica. Mūsų siekiamybė, kad turi būti tobula. Tobula kandidatūra, tobuli įstatymai, tobula šalis.

Kaip tada su gerovės valstybe? Ignoravimas Prezidento doktrinos? Mes turime siekti geriausio, kad galėtume didžiuotis Lietuva, didžiuotis Seimu, kad būtų reitingai ir Seimo, ir Vyriausybės tobuli. Mes negalime palaikyti šios personos, kuri nenori būti tobula. Ar dar nesugeba, ar dar neatėjo laikas? Tegul pasimoko, įgyja patirties, galbūt kitą kartą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau pasisako už J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Mieli kolegos, per ką tik pasibaigusius rinkimus Lietuva išreiškė naujos politikos viltį. Šį kartą ta viltimi tapo gerbiama I. Šimonytė bei jos suburta komanda. Aš, kaip jaunosios kartos politikas, nuoširdžiai kviečiu jus visus pagaliau užkasti karo kirvį, susitelkti svarbiems darbams, kurių šiandieną, ypač pandemijos laikotarpiu, be galo reikia Lietuvai bei mūsų žmonėms. Tad kviečiu tiek poziciją, tiek opoziciją suremti pečius, drauge susitarti, suteikti šansą naujai Vyriausybei bei I. Šimonytei įgyvendinti jos duotus pažadus. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. K. Mažeika pasisako prieš. Nėra salėje. Tada D. Kepenis (*Balsai salėje*) Gerai, prašom, Kęstuti. Kortelė galbūt...

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, įdėjau seną kortelę, galbūt todėl neveikė. Iš tiesų, gerbiemieji, ministrų kabineto juodraštis ar *špargalkė* galbūt nesutrukdytų gerbiamai premjerei, kandidatėi į premjerus kaip lyderei tempti vežimą, nes dabar turbūt tos partinės užgaidos, kurios yra išreikštos, yra pančiai, kad tas vežimas pagaliau išjudėtų. Iš tiesų reikėtų prisiminti – į rinkimusėjote, kolegos, su šūkiu – mažiau chaoso Seime. Ką mes matome nuo pat pirmo posėdžio? Tai, kad būtų pakeista kultūra, pakeistas bendravimas su opozicija buvo... darbai ir žodžiai skyrėsi turbūt visišku 180 laipsnių.

Viliuosi, kad, gerbiama premjere, ant to paties grėblio neužlipsite. Tikrai kalbėti argumentų, ką jūs išsakėte apie savo vidinius išgyvenimus, jausmus ir emocijas... tai turbūt nėra argumentai balsuoti už. Taip, kaip jūs jaučiatės, tai yra turbūt jūsų asmeninis jausmas ir pojūčiai. Turbūt ta

našta ir atsakomybė tikrai yra didelė ir jūs turėtumėte tai suprasti ir prisiimti, nes tai jau kalbėjote ir prieš pat rinkimus. Tai, kad pats ministrų kabinetas ir paskutinis kandidatas paaiškėjo tik šiandien prieš pat posėdį, rodo, kad tas planas Lietuvai ir tos didžiulės galimybės, kurias jūs lyg ir buvote pasiruošę įgyvendinti, buvo tikrai deklaratyvios. Todėl tikrai negaliu pasisakyti už ir, kolegų, kviečiu susilaikyti, kad būtų išgryninti prioritetai, kandidatai ir turbūt priemonės, kurių bus siekiama artimiausiu metu įgyvendinant valdančiųjų programą.

PIRMININKAS. Tuomet K. Masiulis – už.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas bendravardi Kęstutis iš valstiečių, jeigu mes norime keisti politinę kultūrą, toje konfrontacijoje, kuri buvo ir kuri dabar dar tebėra, matyt, yra dvi pusės ir abidvi pusės turėtų tą politinę kultūrą keisti. Sunku įsivaizduoti tokią situaciją, kad viena pusė labai stipriai bando transformuotis, o kita pusė toliau trypia, laikraštukus leidžia ir panašiai. Ta konfrontacija tada išlieka bent jau iš vienos pusės.

Šiandieną mes galime iš tikro parodyti ir pademonstruoti Lietuvai, kad yra tam tikras atsakomybės jausmas, kad galioja priesaika, kurią mes davėme Lietuvai. Atsižvelgiant į tą situaciją, kad iš naujosios valdančiosios daugumos net 15 žmonių šiuo metu yra priverstinėje izoliacijoje, aš manau, kad ir iš opozicijos tiek nėra arba visai nėra, tai būtų galima iš jūsų tikėtis supratimo ir palaikymo. Jūs iš mūsų reikalaujate labai daug tolerancijos ir žingsnių jūsų pusėn, tai pademonstruokite, kad jūs sugebate tai padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisako D. Kepenis – prieš.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Girdime, kad būsima premjerė žada sveikatinėti Lietuvą. Aš suprantu sveikatinimą kaip sveikų galių paiešką ir visokeriopą jų stiprinimą. Bet čia yra kitas būdas sveikatinėti, apie kurį dažniausiai kolegos iš kitos pusės šneka – jie gydys, ieškos blogio, ieškos ligų ir visomis išgalėmis tas ligas naikins. Bet pasirodo, kad kuo daugiau ligų ieškai ir kuo daugiau su jomis kovoji, tuo jos labiau stiprėja ir plinta. Sveikatos stiprinimas yra ta kūryba, kuri gali duoti daugiausia naudos. Deja, aš per tuos metus bendravimo su gerbiama Ingrida supratau, kad ji nėra iš tų kūrėjų. Jai labiau patinka kovoti, ieškoti blogio. Kuo daugiau kovojame, tuo daugiau tas blogis dauginasi. Matau ir iš jos pasisakymų, kad kol kas niekas nesikeis.

Žmonės yra dviejų kategorijų: vieni – kūrėjai, kiti – kovotojai. Kai žmogus yra savo vietoje, jis yra kūrėjas, jis kuria, o kai jam kažkas neišsina, jis tada pradeda ieškoti priežasčių ir ima aiškinti, kas jam trukdo, čia visokie nenaudėliai, todėl aš turiu su jais kovoti. Tai yra požymis žmogaus, kuris nelabai savo vietoje. Argumentas, kad štai mes turime labai svarių mokslo įrodymų, kuriomis remiamės. Aš matau, kad Lietuvoje yra ir kišeniniai prokurorai, yra ir kišeninių mokslininkų, kurie pasakys tai, ką reikia pasakyti.

Mielieji, aš kviečiu atskirti, kas yra kas, ir imtis kūrybos. Šiuo atveju nematau galimybių balsuoti už I. Šimonytės kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jums yra sudarytos visos galimybės balsuoti, nors jūs skundėtės, kad nėra galimybių.

Toliau kalba V. Mitalas. Už.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų pastarosiomis savaitėmis yra tokie dviejų tipų pareiškimai, tiek visuomenėje, tiek Seimo salėje gana garsūs. Iš tikrųjų daug kalbama apie rūpestį suvaldyti COVID krizę ir stabilizuoti situaciją taip, kad būtų galima tęsti visuomenės gyvenimą kuo labiau įprastesne vaga. Taip pat aš girdžiu ir viešojoje erdvėje buvo pasirodę atskirų ministrų, dabar dar užimančių postą, pasakymų, jog iš tikrųjų jie yra geranoriški ir tikrai linkę valdžios estafetę perduoti kaip įmanoma geriau naujai ateinantiems.

Gerbiamieji kolegos, dabar yra balsavimas tai padaryti, iš tikrųjų konstruktyviai visiems priimti sprendimą ir balsuoti už I. Šimonytės kandidatūrą į premjeres. Ačiū.

PIRMININKAS. Paskutinis prieš kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, jūs ką tik girdėjote Socialdemokratų partijos lyderio pasisakymą, kad jie negali balsuoti už I. Šimonytę. Bet, žinote, jeigu nebalsuoji, tai turi būti salėje, o socialdemokratų liko tik keturi iš trylikos. Vadinasi, aštuoni palaiko I. Šimonytę. Tai nėra niek nenuostabu, nes socialdemokratai daugiau kritikavo valstiečius visais laikais, rinkimų kampanijos metu, o, kaip sako, bendradarbiavo su konservatoriais.

Čia tik replika tokia. Na, gal dar ateis, gal pabalsuos, gal girdi mano kalbą ir susigės.

Bet mano dar vienas palinkėjimas I. Šimonytei. Štai mes, visi Seimo nariai, gavome G. Gemeckio elektroniniu paštu laišką, kuriame cituojama I. Šimonytė, kaip jina kalba feisbuke. Aš tą kolekciją apie save irgi esu susirinkęs. Štai, pavyzdžiui, pora sakinių: „mėšlo krūva, ne informacija“, „mes vis dar 30 žmogėdrių tesugebame įrašyti į sąrašą“, kitas – „agrofiureris“ ir panašiai.

Gerbiamieji, gerbiama Šimonyte, aš matau, kad jūs, premjere, dabar šiek tiek keičiate toną ir nesate tokia ambicinga, galbūt vis dėlto užimsite premjero pareigas, aš tikiuosi, kad tokių įrašų ir jūsų feisbuke daugiau nebus. Tikrai nepuošia jūsų ir visos Vyriausybės, kuriai jūs atstovausite.

PIRMININKAS. Visi pasisakiusieji dėl balsavimo motyvų pasisakė. Matau, kad dar yra norinčių kalbėti už, bet keturi – už, keturi – prieš. Dabar svarbus balsavimas. Tikiuosi, visi frakcijų atstovai sekė posėdį ir, kas gali, yra posėdžių salėje. Skelbiu balsavimą dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto patvirtinimo.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 62, prieš – 10, susilaikė 41. (*Plojimai*) I. Šimonytė patvirtinta Ministrė Pirmininke. Sveikiname. Dėl žinomų aplinkybių gėlių, matyt, nebus. (*Plojimai, gongas*) Galbūt žodis iš centrinės tribūnos.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kalbėsiu trumpai. Dėkoju tiems, kurie parėmė mano kandidatūrą, dėkoju ir tiems, kurie neparėmė. Aš vieną dalyką tik noriu pasakyti ir patikinti, kad visi tie, kurių aš neįtikinau, bet kurie norės su manimi kalbėtis ar kokias nors diskusijas turėti, ar spręsti kokius nors klausimus, ar pareikšti priekaištą, ar ką nors konstruktyviai pasiūlyti, tikrai visada būsiu tiems žmonėms atvira. Bet P. Gražuliui pažadėti, kad Baltarusijos diktatorių insiu vadinti kokiais nors gražiais žodžiais, tikrai negaliu. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar, kaip matote, rytiniame posėdyje sutaupėme laiko, tai galbūt neprieštarausite, kad aš iš posėdžio pirmininko pozicijos pristatyčiau vieną kitą rezervinį klausimą, kurie, man atrodo, yra gana aiškūs, bet man rodo P. Saudargas, kad yra pasiryžęs mane pakeisti. Tada aš užleidžiu jam šią vietą, o jis mane pakvies pristatyti paeiliui du projektus dėl komitetų narių skaičiaus ir dėl komitetų sudėties koregavimo, susijusius su K. Glavecko asmeniu.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ačiū Dievui, gerbiamas P. Saudargas, jaunesnis, pamatė. J. Razma manęs nematė stovinčio. Bet ką padarysi. Aš tik noriu padėkoti socialdemokratams, kad išgelbėjo gerbiamą I. Šimonytę. Jeigu jie visi būtų balsavę taip, kaip kalbėjo, gal būtų nepatvirtinta. Bet vis tiek tikiuosi, žmonės keičiasi, keičiasi ir premjerė. Ir tikrai bus daug etiškesni ir mandagesni komentarai.

Ir dar viena trumpa replika valstiečiams. Gerbiamieji, pamirškite tas nuoskaudas, juk šita valdančioji dauguma jau aiškiai pasakė, kad jie atstovaus mažumai. Ir mažoms frakcijoms davė viską, net ir per daug, o didžiajai opozicinei frakcijai neteko nieko. Taigi jie vykdo savo programines nuostatas, jie atstovauja mažumoms.

12.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo Nr. XIV-12 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-37 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Dėkui. Kaip ir sutarėme su gerbiamuoju Jurgiu, tęsiame mūsų darbotvarkę iš rezervinių klausimų. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas. Kviečiu pranešėją gerbiamąjį J. Razmą į tribūną. Prašom, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, trys nutarimo projektai, kurie visi susiję su vienu mūsų kolega Seimo nariu K. Glavecku. Išėjęs iš Liberalų sąjūdžio frakcijos, jis pareiškė norą pakeisti komitetą, todėl, reaguodami į jo pageidavimą, mes atitinkamu nutarimo projektu siūlome suma-

žinti Biudžeto ir finansų komiteto narių skaičių nuo dešimt iki devynių ir atitinkamai padidinti Užsienio reikalų komiteto narių skaičių nuo devynių iki dešimt.

PIRMININKAS. Gerbiamas pranešėjau, mane Posėdžių sekretoriatas patikslino, kad rezervinis pirmas ir rezervinis antras susiję su šiuo klausimu. Rezervinis trečias yra kitas klausimas, tai gal jūs atskirai pristatykite.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš pristaciau tik pirmąjį, nežinau, ar galiu visus pristatyti?

PIRMININKAS. Po vieną. Klausti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Gal galime priimti bendru sutarimu? Gerai. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu.

Dabar svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Niekas kalbėti neužsirašė. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Tai galima iš karto dėl viso. Dėl motyvų niekas nėra užsirašęs kalbėti. Balsuojame tada, gerbiami kolegos.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 95, prieš nėra, susilaikė 10. Taigi nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-38 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu gerbiamą Jurgį toliau pristatyti rezervinį 2 klausimą – kito Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo projektą. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš šiek tiek suklydau sakydamas, kad su K. Glavec-ko asmeniu yra susiję trys projektai. Iš tikrųjų tik du projektai, trečiasis bus susijęs tiesiog su Biudžeto ir finansų komitetu. Tai pristatau antrąjį projektą dėl komitetų sudėties, jame parašyta, kad K. Glaveckas yra išbraukiamas iš Biudžeto ir finansų komiteto sudėties ir yra įrašomas į Užsienio reikalų komitetą. Šiuo nutarimo projektu taip pat sprendžiamas narystės klausimas mūsų šandien prisiekusio Seimo nario E. Sabučio. Jis yra įrašomas į Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą. Frakcijai ta kvota buvo nustatyta, ji nebuvo užpildyta, tai dabar būtų užpildoma.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamajam Razmai. Jūsų niekas neužsirašė klausti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galėtume bendru sutarimu? Bendru sutarimu po pateikimo pritarta.

Svarstymo stadija. Nėra norinčių kalbėti, nematau. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galėtume pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

Priėmimas. Norinčių kalbėti nematau. Pastraipsniui. Yra trys straipsniai. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta, dėkoju. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 92, prieš nėra, susilaikė 4. Pritarta. (*Gongas*)

12.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-39 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kviečiu gerbiamąjį J. Razmą toliau į tribūną pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektą. Prašau, gerbiamas Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pateikiu rezervinį 3 klausimą. Pastebėsiu, kad galima būtų pateikti ir rezervinį 4 klausimą dėl komisijų sudėties, bet, kiek žinau, opozicinės frakcijos į Etikos ir procedūrų komisiją dar nepateikė šešių valdančiųjų frakcijų atstovų, nes į šią komisiją teikimas yra atskirai aprašytas, yra tokia specifinė procedūra, todėl, matyt, tą rezervinį klausimą teks pateikti po pietų.

Dabar teikiu klausimą dėl komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų. Čia yra teikimas dėl vieno komiteto. Per tą laikotarpį tarp mūsų posėdžių Biudžeto ir finansų komitetas išrinko pirmininko pavaduotojus. Šiame komitete, kaip žinote, Statutas numato du pavaduotojus ir pagal Seniūnų suėigos patvirtintas kvotas pavaduotojais yra išrinkti Mišrios Seimo narių grupės atstovas A. Butkevičius ir Socialdemokratų frakcijos atstovas L. Jonaitis.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Niekas neužsirašė klausti. Dėl motyvų taip pat nematau. Ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Svarstymo stadija. Niekas neužsirašė kalbėti. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Priėmimo stadija. Kalbėti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat nematau. Balsuojame. Vienas straipsnis.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 91, prieš nėra, susilaikė 7. Taigi, nutarimas priimtas. (Gongas) Sveikinu kolegą A. Butkevičių ir gerbiamą L. Jonaitį. Galėsite dirbti Biudžeto ir finansų komitete. Gerbiamas Jurgis – replika po balsavimo ar dėl vedimo tvarkos? Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gal dėl vedimo tvarkos. Man atrodo, dabar, kai turime laiko, galėčiau pateikti kitos savaitės darbotvarkę.

PIRMININKAS. Jeigu jūs ją turite ir pasiruošęs, tai aš kaip tik ketinau atsiklausti Seimo. Jeigu jūs jau deklaruojate, kad galite, tai kviečiu tada pristatyti rezervinį 6 klausimą gerbiamą J. Razmą. 2020 m. gruodžio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkė. Prašau.

12.17 val.

Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, darbotvarkė suformuota iš šią savaitę numatytų svarstyti projektų, kurių mes nebesvarstome, nes ketvirtadienį atsisakome plenarinio posėdžio. Todėl, kaip jau įprasta, darbotvarkės pradžioje įrašomi tie projektai, kurie yra priėmimo stadijos. Dauguma jų yra iš ankstesnės Vyriausybės teikimų.

Toliau, kaip pastebite, čia yra tam tikra naujovė, tiksliau, grįžimas prie tam tikros buvusios praktikos per pirmąją pandemijos bangą, kai pasibaigus projektų teikimams ir svarstymams rytinio posėdžio pabaigoje yra numatomas laikas balsavimams. Taip yra dėl mūsų saugumo. Tikimės, turėdami galimybę pasisakyti nebūdami posėdžių salėje, jeigu priimsime po pietų atitinkamas Statuto pataisas, Seimo nariai galės susirinkti tik į tą trumpą balsavimo stadiją, kuri būtų šiuo atveju 11 val. 45 min.–12 valandą. Seimo narių dalyvavimas posėdyje, kaip Statutas ir skelbia, yra fiksuojamas būtent pagal dalyvavimą balsavimuose, o ne dalyvavimą diskusijose.

Nepaminėjau, kad rytiniame posėdyje būtų kitos Statuto pataisos, kurias apsvarstė Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kurios buvo pateiktos praėjusią savaitę.

Po pietų būtų generalinio prokuroro pranešimas dėl vieno Seimo nario imuniteto. Po prokuroro pranešimo mes, kaip numato Statutas, turime svarstyti ir priimti atitinkamą Seimo nutarimą. Popietiniame posėdyje taip pat būtų surašyti projektai, kurie susiję su valstybės biudžetu, kurį, matyt, mes šiandien gražinsime Vyriausybei. Todėl čia labai nedramatizuojant natūralu, kad Vyriausybei siūloma gražinti ir socialinės krypties įvairius projektus, kur, aš suprantu, galima matyti tam tikrų jautrumo momentų, kai yra gražinama, bet mes tikimės, kad jie grįš nepraradę socialiai jautraus turinio.

Taip pat Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto projektas, jį rytoj turėtų apsvarstyti Sveikatos reikalų komitetas. Čia ministrė paprašė įrašyti projektus, susijusius su civiline sauga. Jie yra surašyti.

Taip pat dar socialinės krypties projektai ir Visuomenės informavimo įstatymo projektų paketas, kurį įrašyti paprašė Kultūros komitetas, ir Seniūnų sueiga šiandien tam pritarė. Atrodo, kad projektų čia nemažai, bet kadangi kai kurie yra susiję ir kai kurie, kurie gražinami tobulinti, ilgai nesvarstomi (kaip žinote, vienas – už, vienas – prieš), darbotvarkė neatrodo, kad ilgai užtruktų. Pabaiga numatyta apie 17 val. 30 min., bet manau, kad per tą laiką, kai turėsime pertrauką, atsiras dar naujų iniciatyvų ir tikriausiai teks darbotvarkę pildyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiama J. Razmai. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmą klausia gerbiama kolegė R. Miliūtė. Prašom.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas Seimo vicepirmininke, noriu pasiteirauti dėl galimybės į artimiausias darbotvarkes įtraukti...

PIRMININKAS. Gal kiek garsiau, jeigu galite, arčiau mikrofono. Ačiū.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Stengiuosi, kiek įmanoma, garsiau. Gerbiamas vicepirmininke, dėl galimybės įtraukti dar vieną projektą – Pilietybės įstatymą, kuris buvo apsvarstytas Žmogaus teisių komitete praėjusioje kadencijoje, tačiau nespėtas apsvarstyti Seimo plenarinėje salėje. Šio projekto labai laukia pasaulio lietuviai, nes priėmus būtų galimybė jaunimui ne iki 18 metų, bet iki 20 metų apsispręsti, kurią pilietybę jie pasirenka. Sakykite, ar iki Naujųjų metų turėsime galimybę apsvarstyti ir priimti šį įstatymo projektą plenarinėje salėje?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, mes iš karto galime sutarti, kad papildome ketvirtadienio darbotvarkę jūsų paminėtu projektu. Jeigu pagrindinis komitetas yra apsvarstęs, jeigu yra visų papildomų komitetų išvados, jeigu jų buvo reikalaujama, aš siūlau fiksuoti, kad įrašome.

Apskritai raginčiau komitetų pirmininkus ir gal net buvusius komitetų pirmininkus, kurie kartais geriau žino kai kurių projektų svarbą, tiesiog rašyti man elektroniniu paštu, ir tie projektai bus įrašyti į darbotvarkę.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas kolega R. Šarnickas. Prašom.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Norėjau paklausti, kas jums pasiūlė iš Kultūros komiteto į artimiausią darbotvarkę įtraukti Visuomenės informavimo įstatymo projektą, nes mūsų nepasiekė žinios.

J. RAZMA (TS-LKDF). Natūralu, pasiūlė komiteto pirmininkas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). O jis gali tai daryti be komiteto narių pritarimo?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad dėl organizacinių dalykų visada sprendžia komiteto pirmininkas. Komiteto pirmininkas negali priimti išvados dėl projekto pats, bet siųsti raštus, teikti prašymus, formuoti darbotvarkes, ką pirmiausia svarstyti – visada tai daro pirmininkai. Čia tikrai nėra kažkas ypatingo.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia gerbiamas kolega S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, manau, kad pritrūkta įžvalgumo ir pirmu numeriu neįtrauktas klausimas apie naujo Seimo nario priesaiką. Šiandien, kiek mes žinome ir tikime, bus padėtas Seimo nario mandatas, todėl aš manau, kad reikia tikėti to žmogaus žodžiu ir pirmu numeriu įtraukti naujo Seimo nario procedūrą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, turime tam turėti teisinį pagrindą. Kiek žinau, šiandien 13 valandą yra numatytas Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdis. Jūsų paminėtas Seimo narys, ketinantis atsisakyti mandato, turi nuvykti ir gyvai Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdyje patvirtinti, kad jis atsisako mandato. Kol mes tų faktų neturime, tikrai nėra pagrindo skelbti dėl naujo Seimo nario priesaikos mūsų darbotvarkėje.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama pirmajam Pirmininko pavaduotojui. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Diskutuoti nematau... Motyvų už, prieš nematau, kad norėtumėte išsakyti. Gal galėtume bendru sutarimu priimti? Kaip suprantu, prieštaravimų nėra, tai bendru sutarimu pritarta gruodžio 3 dienos darbotvarkei.

Gerbiami kolegos, norėčiau pasitarti. Negalime, kaip minėjo gerbiamas J. Razma, svarstyti kitų rezervinių klausimų, nes dar opozicinės frakcijos nėra pateikusios savo kandidatūrų. Dėl biu-

džetų projekto yra numatyta apie 1 val. 30 min. Manau, kad vertėtų svarstyti biudžetą po pietų, kai dalyvaus visi norintys, ketinantys šiame svarstyme dalyvauti. Rytinio posėdžio darbotvarkės klausimus mes apsvairstėme. Siūlyčiau... Gerbiamas Jurgis dar per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš manau, kad biudžetų projekto svarstymas čia nėra koks nors išskirtinis, tuo labiau kad yra sprendžiama grąžinti tobulinti Vyriausybei. Matau, kad posėdžių salė gana pilna, gal mes galėtume pradėti pasisakymus. Tikrai čia yra daug formalių pasisakymų, komitetai paskelbia savo išvadas, tikrai sutaupytume laiko po pietų.

PIRMININKAS. Gerai, supratome jus. Gerbiamas M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš pritariu kolegai. Man atrodo, didelė dalis yra tiesiog procedūrinių, iš patirties, bus perskaitytos visų komitetų išvados, jeigu diskusija užsitęs, ją, be jokios abejonės, bus galima pratęsti po pietų. Dabar tiesiog galėtume pradėti visą procedūrą.

PIRMININKAS. Gerai. Ar sutinkame, gerbiami kolegos, pradėti biudžeto svarstymą? (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš, kaip buvęs profsąjungietis – vis tiek reikėtų gal bent pusės valandos pertrauką padaryti. Aš nežinau, kur mes čia skubame? Kolegos sako, greičiau baigsime. Baigsime po ketverių metų, anksčiau nebaigsime. Paprasčiausiai dėl padomumo reikia. Jei mes numatėme ir balsavome už darbotvarkę, padarykite nors pusės valandos pertrauką, papietaus žmonės ramiai, išvėdinsite salę, dezinfekuosite darbo vietas ir galėsime dirbti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, dėkui už jūsų repliką, tačiau yra numatyta normali 1 valandos trukmės pertrauka, aš nematau jokių problemų, ir papietausite, ir padiskutuosite. Ar galėtume iš tikrųjų pradėti? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Gerai. Balsuojame, ar galėtume pradėti svarstyti darbotvarkės 2-2.1 klausimą – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą? Balsuojame. (*Šurmuly salėje*) Balsuojame dėl to, ar pradėti iš vakarinės darbotvarkės biudžeto svarstymą – 2-2.1 klausimas. Balsuojame. Paskelbtas balsavimas, prašome balsuoti vienaip ar kitaip. Bus aiški Seimo valia.

Užsiregistravo 87, balsavo 86: už – 64, prieš – 8, susilaikė 14. Seimo valia yra akivaizdi. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų dirbkime efektyviai.

12.29 val.

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-5302 (pirmasis svarstymas)

Kviečiu į tribūną gerbiamą M. Majauską. Biudžeto ir finansų komiteto išvada. Klausimas – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvairstė. Iš tiesų tradiciškai komitetas priėmė sprendimą grąžinti Vyriausybei tobulinti įstatymo projektą, kartu ir visus Seimo narių pasiūlymus, atsižvelgiant ir į daugumos komitetų siūlymus. Aš viliuosi, kad galbūt ateityje mes rasime daugiau laiko ir politinės valios ne tik formaliai ir procedūriškai pažiūrėti į visus teikiamus siūlymus, bet komitetas atliks savo pareigą, detalai peržiūrės siūlymus ir priims sprendimą pritarti ar nepritarti mūsų kolegų siūlymams ir komiteto narių siūlymams. Dėl tokio komiteto sprendimo, skambančio taip: komitetas, apsvairstęs Lietuvos savivaldybių asociacijos pasiūlymus, atskirų savivaldybių prašymus, pasiūlė Vyriausybei patikslinti savivaldybės planuojamus finansinius rodiklius ir nustatyti, kad savivaldybių biudžetų pajamos savarankiškoms funkcijoms vykdyti, palyginus su 2020 metais, nemažėtų, ir spręsti atskirų savivaldybių skolinimosi klausimus. Taip pat komitetas iš esmės pritarė Seimo komiteto Seimo narių teiktiems pasiūlymams skirti papildomus asignavimus, ypač aplinkos apsaugos, viešosios tvarkos, visuomenės apsaugos, kultūros, švietimo ir socialinės apsaugos srityse.

Atkreipsiu dėmesį, kad buvo pateiktos Valstybės kontrolės išvados dėl struktūrinio postūmio užduoties, buvo ir Lietuvos banko išvados, pateiktos pastabos ir pasiūlymai. Taigi komitetas taip pat įvertino ir Lietuvos banko bei Valstybės kontrolės teiktas pastabas ir siūlo į jas atsižvelgti.

Mes šį rytą apvarstėme ir Audito komiteto išvadą, kuri buvo pateikta mums vakar, todėl turėjome rinktis dar kartą ir, apsvaistę Audito komiteto išvadą, nutarėme taip pat jai pritarti. Audito komitetas atkreipė dėmesį į kelis dalykus: ne tik Valstybės kontrolės, Lietuvos banko, bet ir Konstitucinio Teismo priimtus sprendimus, dėl ko gali tekti koreguoti fiksuoto finansavimo programų įstatymus, ir tai Vyriausybė turės kartu su mūsų Teisės departamentu ir Teisės ir teisėtvarkos komitetu padaryti, parengti Seimui apsispręsti. Tokios yra Audito komiteto išvados. Išvada buvo pritarta bendru sutarimu.

Dėl išvados visų kitų komitetų buvo balsavimas. Balsavimas buvo toks: už – 5, prieš nebuvo, susilaikė 3. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiamas Mykolas Majauskai, gal galėtumėte iš karto pristatyti ir Europos reikalų komiteto išvadą, nes jūs taip pat pateiktas kaip pranešėjas Europos reikalų komiteto. Prašom, grįžkite į tribūną ir pristatykite Europos reikalų komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų Europos reikalų komitetas taip pat apsvaistė biudžeto projektą, apsvaistė dar buvusios sudėties. Kalbėsiu paprastai. Truputėlį apmaudu, jog ta išvada ir sprendimas surašyti labai biurokatiškai. Drįsčiau abejoti, ar kažkuris iš Seimo narių būtų surašęs taip, ir mano būtų kvietimas ir siūlymas Europos reikalų komiteto nariams, kolegoms, galbūt patiems įdėti daugiau indėlio rašant išvadas. Čia mes prieš save turime visą ilgą lapą biurokatišnių pastebėjimų, jį aš pabandyčiau apibendrinti keliais pastebėjimais.

Europos reikalų komitetas iš esmės siūlo pritarti biudžeto projektui, kiek tai susiję su projektu, finansuojamų Europos Sąjungos lėšomis, bendru finansavimu. Taip pat komitetas siūlo pritarti ir valstybės biudžeto lėšomis finansavimui ypatingų sričių, tokių kaip sveikatos apsauga, jos sistemos stiprinimas, produktyvių, ilgalaikę aukštą pridėtinę vertę kuriančių darbo vietų projektų, ekonomikos atsigavimą skatinančių projektų ir kitų panašių projektų; atkreipia dėmesį, kad labai svarbu parengti kokybišką Lietuvos ekonomikos atsigavimo ir atsparumo didinimo planą, kad Lietuva galėtų efektyviai pasinaudoti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonėmis ir jų dotacijomis.

Siūlymas yra pagrindiniam komitetui atsižvelgti į komiteto priimtą sprendimą. Taigi buvo siūlymas Biudžeto ir finansų komitetui, kad projektas būtų gražintas tobulinti ir būtų atsižvelgta tobulinant į paskutines Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijas. Taip pat pagrindiniam komitetui yra dar keli papildomi siūlymai atsižvelgti į Užsienio reikalų ministerijos Europos reikalų komitetui pateiktą asignavimų poreikį ir siūloma pagrindiniam komitetui atsižvelgti į Seimo kanceliarijos Europos reikalų komitetui pateiktą papildomų beveik 4 mln. asignavimų poreikį. Yra keletas detalių, bet iš principo pritaria projektui ir prašo jį tobulinti pagal daugelį pasiūlymų. Už tokį sprendimą balsavo 13, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Galbūt Aplinkos apsaugos komiteto išvadą galėtų pristatyti gerbiama A. Gedvilienė? Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitete biudžeto projektas buvo svarstomas lapkričio 4 dieną. Komitete buvo pritarta siūlymams dėl papildomo finansavimo Aplinkos apsaugos departamentui skiriant 2 mln. 84 tūkst. eurų. Taip pat siūloma skirti 885 tūkst. 500 eurų Saugomų teritorijų tarnybai. Taip pat pasiūlyta skirti papildomai 681 tūkst. 632 eurus naujoms darbo vietoms sukurti Aplinkos apsaugos departamente dėl tęsiamos reformos.

Komiteto išvada yra pritarti tokiam biudžetui su pateiktais pasiūlymais. Už balsavo 5, prieš nebuvo, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Galbūt Audito komiteto išvadą galėtų gerbiama A. Bilotaitė pristatyti? Prašom į tribūną.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Audito komitetas svarstė ir priėmė sprendimą: atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu yra rengiama naujos Vyriausybės programa, siūlyti pagrindiniam komitetui šio įstatymo projektą gražinti Vyriausybei tobulinti, kartu įvertinant Valstybės kontrolės ir Lietuvos banko pateiktas pastabas, Konstitucinio Teismo nutarimą dėl tam tikrų programų ir fondų finansavimą reglamentuojančių įstatymų nuostatų atitikties Konstitucijai bei Audito komiteto pasiūlymus. Buvo balsuota ir sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ekonomikos komiteto išvadą galbūt naujasis Ekonomikos komiteto pirmininkas gerbiamas K. Starkevičius mums pristatys? Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Ekonomikos komiteto sprendimas yra siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui gražinti Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIII-P-5302 naujai Vyriausybei tobulinti. Balsavimo rezultatai: tobulinti – 6, netobulinti, palikti tokį, koks yra, – 2.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kultūros komiteto išvadą gerbiamas S. Tumėnas pasirengęs pristatyti. Prašom.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, mūsų komiteto posėdis vyko šio mėnesio 3 dieną. Komiteto posėdyje dalyvavo ministras M. Kvietkauskas, ministerijos kancleris ir daug šio sektoriaus institucijų vadovų. Sprendimas yra toks: pritarti komiteto kuruojamų sričių rodiklių patvirtinimui ir siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei jį svarstyti. Posėdyje dalyvavo 7 komiteto nariai: už buvo 6, prieš – 1.

PIRMININKAS. Labai ačiū už išvados pristatymą. Kaimo reikalų komiteto išvadą gerbiamas V. Kanopa pasirengęs pristatyti. Prašom.

V. KANOPA (*LSDPF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Norėčiau informuoti, kad Kaimo reikalų komitetas šių metų spalio 28 dieną svarstė 2021 metų valstybės biudžeto projektą ir priėmė tokį sprendimą: pritarti 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui pritarti Kaimo reikalų komiteto pasiūlymams. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Gerbiamas J. Jaru-tis. Prašom į tribūną.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas lapkričio 4 dieną svarstė Biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Buvo pritarta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaboms, atsižvelgta į tokių institucijų kaip Nacionalinis pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimas, Krašto apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija siūlymus ir prašymus. Dėl kiekvieno atvejo buvo balsuota ir projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiavam J. Jaručiui. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkas M. Lingė. Prašom.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Komitetas, praėjusios kadencijos Seimo sudėties, lapkričio 4 dieną svarstė biudžeto projektą ir priėmė išvadą pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui atsižvelgti į komiteto pasiūlymus, reikalaujančius papildomų lėšų. Už šitą sprendimą balsavo 7, prieš nebuvo, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ar Sveikatos reikalų komiteto atstovą... Gerbiamas A. Matulas, pirmininkas, ką tik buvo. Nematau. Kol mes jį rasime, Švietimo ir mokslo komitetas, gerbiamas E. Pupinis. Prašau jus pristatyti.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kadangi esu tik vienas likęs iš tos senos sudėties, perskaitysiu sprendimą.

Iš tikrųjų komitetas gana nuodugniai svarstė biudžetą ir iš tikrųjų yra daug nepastebėtų, praleistų finansavimo dalykų, tai perskaitysiu visą sprendimą. Iš esmės pritarti 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir teikti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal pasiūlymus, kuriems pritarė Švietimo ir mokslo komitetas.

Pirma. Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-P-3268, priimto 2020 m. birželio 30 d., įsigaliojimo veikloms užtikrinti ir sąlygoms įtraukiajam ugdymui sudaryti 2021 metams skirti 27,7 mln. eurų.

Antra. Švietimo pagalbos specialistų darbo užmokesčiui suvienodinti su mokytojų darbo užmokesčiu 2021 metais skirti 33 mln. arba 60 mln. eurų. Kodėl tokie du skaičiai? Papildomų lėšų poreikis pagalbos mokiniui specialistų darbo apmokėjimo sąlygoms gerinti sudarytų apie 60 mln. eurų, iš jų 24 mln. eurų – jau esamiems darbuotojams, 36 mln. eurų – naujai įsteigtoms pareigybėms. Jeigu naujos pareigybės steigiamos palaipsniui per ketverius metus, kasmet po 1 tūkst. 525 eurus žmonėms, iš viso turėtų būti priimti 6 tūkst. 100, tai visiems metams bus reikalinga apie 9 mln. eurų papildomai, o jau dirbantiems darbuotojams reikia šiuo metu 24 mln.

Trečia. Švietimo pagalbos mokiniui ir pedagogų psichologinės pagalbos turimiems etatams išlaikyti skirti 20 mln. eurų.

Ketvirta. Projekto 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą visų savivaldybių biudžetams tenkančią gyventojų pajamų mokesčio dalį bei kintamąją gyventojų pajamų mokesčio dalį padidinti 1,58 procentinio punkto, siekiant kompensuoti centrinės valdžios sprendimais 55,1 mln. eurų padidinti savivaldybių biudžetų išlaidas.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, gal apsiribokime išvadine dalimi, nes iš tikrųjų pasiūlymų gali būti daug.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų tai yra visa išvadinė dalis, kuri turi būti įvardyta. Galiu neskaityti, bet gali būti pridėta, nes tai yra gana konkretūs punktai, kurie turėtų būti užfiksuoti. Aš paskui dėl to pasisakysiu. Jeigu nenorite, kad visą priedą skaityčiau, tai galiu pasakyti, kad dėl kitų Seimo narių atskirų pasiūlymų buvo pritarta gražinti Vyriausybei, o dėl minėtų pasiūlymų aš dar kalbėsiu, buvo pritarta bendru sutarimu. Tai yra konkretūs mūsų Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymai, kurie yra svarbūs, nes iš tikrųjų dėl priimtų įstatymų jie turi būti įgyvendinti.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega, dėkui už jūsų pristatymą. Teisės ir teisėtarkos komiteto išvadą gal galėtų pristatyti gerbiama A. Širinskienė? Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Teisės ir teisėtarkos komitetas apsvaistė Lietuvos Respublikos 2021 metų biudžeto įstatymo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu 10 balsų už, kartu įvertino tiek Konstitucinio Teismo, tiek Vidaus reikalų ministerijos, tiek kitų institucijų prašymus dėl papildomų asignavimų.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiama kolege. Užsienio reikalų komiteto išvada – gerbiamas komiteto pirmininkas Ž. Pavilionis. Prašau į tribūną.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Užsienio reikalų komiteto nariai atkreipė dėmesį, taip pat kaip ir Europos reikalų komiteto nariai, ką įvardijo gerbiamas M. Majauskas, kad Užsienio reikalų ministerijai istoriškai yra skiriamas mažiausias finansavimas. Jau seniai ir bendru sutarimu pasiūlė keliais punktais papildyti biudžetą, visų pirma vystomojo bendradarbiavimo, kur kalbama apie paramą demokratinėms jėgoms ir įvairiems projektams Baltarusijoje, kad ne vien tik žodžiais, bet ir darbais tai remtume – tai 1,6 mln. Mūsų mokesčiai tarptautinėms organizacijoms, kur mes bandome aktyviai veikti, bet negalime ten veikti nesumokėję – 300 tūkst., saugios informacijos apsaugos sistema – 400 tūkst. ir darbas su diaspora – 50 tūkst., ypač jeigu iš tikrųjų pradėsime ruošti referendumui. Labai jums ačiū. Patvirtinta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą turėtų pristatyti G. Burokienė, bet aš jos salėje nematau. Gal, gerbiama kolegoms, pamąstykite, kas galėtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą pristatyti. Taip pat grįžtu prie Sveikatos reikalų komiteto išvados, pagalvokime, kas iš komiteto tiesiog galėtų ateiti ir perskaityti. O tuo tarpu iš Žmogaus teisių komiteto – S. Jovaiša. Prašau į tribūną. Jūs pristatysite.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Aš trumpai. Žmogaus teisių komitetas turėjo savų siūlymų, bet projektui iš esmės pritarė balsuodamas 4 – už, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Turime Sveikatos reikalų komiteto pirmininką gerbiama A. Matulą. Jums reikia išvados? Viską žinote atmintinai. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegoms, Seimo Sveikatos reikalų komitetas svarstė įstatymo projektą ir pritarė jam bendru sutarimu. Taip pat pasiūlė atsižvelgti į Sveikatos reikalų komiteto pateiktus pasiūlymus dėl lėšų skyrimo keletui įstaigų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ar atsirastų iš Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto kolega, kuris galėtų norėtų pristatyti? Jeigu ne, tai gal leisite man pristatyti išvadą? Nematau prieštaraujančių. Taigi sprendimas – gražinti Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Vyriausybei tobulinti atsižvelgiant į komiteto pasiūlymą ir suinteresuotų institucijų bei subjektų pasiūlymus, kuriems pritarta komitete. Už – 6, prieš – 0, susilaikė 1.

Gerbiama kolegoms, visų Seimo komitetų išvados dėl biudžeto yra pristatytos. Diskusijos aš dabar iki pietų nesiūlyčiau pradėti, nes galbūt gerbiama kolegoms bus užsirašę, o jų salėje nėra.

Skelbiu rytinį posėdį baigtą. Registracija. Užsiregistravo 44 Seimo nariai.

Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 7 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 24 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja
R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradedame popietinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 48 Seimo nariai.

14.02 val.

2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-5302 (pirmojo svarstymo tęsinys)

Toliau tęsiame darbotvarkės klausimą – 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIII-5302 svarstymą. Kadangi komitetai savo pozicijas jau išreiškė, einame prie bendrosios diskusijos. Tuoju matysime užsirašiusių jų sąrašą.

Taigi, matyt, pradėti reikia nuo kalbančių frakcijos vardu. Pradedame nuo pozicijos. Kviečiu į tribūną G. Skaistę.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, aš tikrai ilgai nekalbėsiu, tačiau manau, kadangi yra pereinamasis laikotarpis, valdžių perėmimo laikotarpis, visgi svarbu surašyti ir pasakyti, ką mes paveldime ir koks biudžetas iš tiesų yra, nes girdime labai daug optimistinių pasakymų, kad Lietuvos ekonomika klesti, viskas yra labai gerai, taip pat daugybę pasiūlymų, kurie nebuvo įtraukti į biudžetą buvusios Vyriausybės.

Man atrodo, kalbant apie biudžetą labai svarbu pastebėti ir tuos dalykus, kurių ten nėra, arba kurie yra, bet neturėtų būti. Kalbant apie išlaidas, kurios buvo įtrauktos į biudžeto projektą, man atrodo, labai svarbu paminėti, kad ten trūksta kelių dalykų, kurie buvo numatyti įstatymais, kurie buvo priimti šioje kadencijoje, tai yra ir Prezidento iniciatyva pasiūlytas papildomas pensijų indeksavimas, kuriam per abudu biudžetus, tiek valstybės, tiek „Sodros“, trūksta 67 mln., kurie nėra numatyti biudžete. Taip pat buvo priimti pakeitimai dėl išankstinių pensijų perskaičiavimo, kad nuo 40 metų stažo nebūtų mažinama pensija, taip pat pakeistas išankstinės pensijos perskaičiavimo koeficientas, tam taip pat nenumatyta 9,5 mln. eurų. Man atrodo, tuos dalykus taip pat svarbu žinoti ir atsiminti.

Pastebime Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymų gausą, taip pat tą patį kalba ir Savivaldybių asociacija, kad švietimo pagalbai, nors įstatymas ir buvo priimtas, trūksta 28 mln. eurų, kurie biudžete nėra numatyti, nors įstatyme išlaidos numatytos.

Kalbant apie COVID situaciją, turbūt reikia pastebėti, kad nuo Naujųjų metų pandemija nesibaigia, ir išlaidos, kurias mes turėsime daryti, tai yra prastovoms apmokėti, ligos išmokos ir panašiams dalykams, turės būti įtrauktos į išlaidų planą. Buvusi Vyriausybė siūlo, kad tai būtų daryta tiesiog iš skolintų lėšų ir į biudžeto projektą iš viso neįtraukta. Man atrodo, toks planas gana nekorektiškas vien todėl, kad biudžeto deficitas, kuris yra prognozuojamas dabar, bus visai kitoks vien todėl, kad tai yra išlaidos, kurios, akivaizdu, bus.

Lietuvos bankas teigia, kad praėjusiais metais toms priemonėms, kurios galios ir po Naujųjų metų, tiesiogiai su COVID-19 susijusioms priemonėms, praėjusiais metais buvo išleista 670 mln. eurų. Jeigu šiais metais, tai yra 2021 metais, bus panaudota bent pusė tų lėšų, akivaizdu, kad biudžeto deficitas išaugs 0,7 % ir sieks ne 5 %, o 5,7 %, ką sako ir Valstybės kontrolė.

Taip pat reikia įvertinti ir kitus dalykus, tarkim, kalbant apie vadinamąjį RRF – „Recovery“ fondo pajamas ir išlaidas. Taip pat matome, kad nors „Recovery“ fondas skirtas išleisti iki 2026

metų, tačiau jau 2021 metais planuojama išleisti trečdalį tų lėšų. Ar vis dėlto ta skuba yra pateisinama, ar iš tiesų tikėtina projektų kokybė bus tokia, kad pakeistų mūsų Ekonomikos DNR, kyla daugybė abejonių. Kyla abejonių ir dėl to, ar išties tie projektai galės būti įgyvendinti per tokį trumpą laiką.

Kalbant apie pajamas, taip pat yra du klausimai. Vienas iš jų susijęs su tuo pačiu „Recovery“ fondu. Politinis sutarimas dėl jo yra preliminarus, tačiau išlaidos nėra patvirtintos ir konkretūs prioritetai taip pat dar gali kisti, todėl bet kokios išlaidos, kurias mes nusimatyse, gali būti nepripažintos tinkamomis išlaidomis, ir tada mums reikės tiesiog finansuoti iš skolintų lėšų, o tai turbūt nebus labai pageidautinas variantas.

Taip pat kalbant apie pajamų surinkimą irgi yra papildoma rizika, nes Finansų ministerija prognozuoja, kad dalis tų mokesčių (maždaug 25 %) liks nesumokėti iš tų atidėtų, kurie buvo atidėti. Taip pat prognozuoja jų surinkimą per ateinančius kelerius metus. Vis dėlto čia kyla pagrįstų abejonių, kad išties verslas suskubs susimokėti atidėtus mokesčius 2021 metais, jeigu jie pagal dabar galiojančias taisykles turės galimybę tuos mokesčius sumokėti 2022 metais ar net prašyti atidėjimo dar keleriems metams. Kyla pagrįsta abejonė, kad ir tų pajamų nebus surinkta tiek, kiek dabar yra prognozuojama.

Turbūt būtų tokios esminės pastabos dėl biudžeto. Manau, kad naujoji Vyriausybė peržiūrės ir atsižvelgs į visų komitetų rekomendacijas.

PIRMININKĖ. Ačiū, Gintare Skaiste. Kviečiu M. Majauską. (*Balsai salėje*)

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, visi turėjome galimybę komitetuose susipažinti su biudžetu, nauji Seimo nariai turėjo galimybę susipažinti su dokumentais, kurie yra registruoti. Nevyniosiu žodžių į vatą ir pasakysiu, kad biudžetas, kurį pateikė išeinanti Vyriausybė, tiesiog neatitinka nei gyvenimo realijų, nei tikrovės, su kuria dabar mes susiduriame.

Būtų sunku įsivaizduoti, kaip gali Lietuvos ekonomika, verslas, darbdaviai ir darbuotojai gyventi be Vyriausybės pagalbos, be Vyriausybės paramos. Deja, išeinanti Vyriausybė numatė, kad tų, kurie skęsta, gelbėjimo reikalas yra jų pačių reikalas. Deja, iš tiesų toks požiūris nėra priimtinas ir mes turėsime numatyti adekvačius resursus padėti ir verslui, ir darbdaviams, ir darbuotojams. Kaip gerbiama G. Skaistė kalbėjo, tie resursai gali būti pakankamai reikšmingi.

Lietuvos bankas kalba apie šimtus milijonų ir, tikėtina, tai reikšmingai didins biudžeto deficitą. Nereikia bijoti biudžeto deficito augimo ir skolos augimo, jeigu mes investuojame pasiskolintus pinigus taip, kad sukurtume galimybę vėliau transformuotis ekonomikai į aukštesnę pridėtinę vertę ir grąžinti tuos pinigus, kuriuos būsime pasiskolinę.

Čia prieiname prie antros dalies, tai investicinio plano – Ateities ekonomikos DNR plano. Tikrai nereikia skubėti užtraukti stabdžio prie visų projektų. Iš tiesų galbūt yra ir prasmingų projektų, apie tai daugiau kalbėsime Biudžeto ir finansų komitete rytoj, tačiau dalis projektų kelia abejonių. Panašu, kad tikrai nebuvo atlikta kaštų ir naudos analizė, o buvo planas išleisti kuo daugiau ir kuo greičiau. Tokius projektus reikės peržiūrėti, perkratyti ir numatyti naujus investicinius planus, tokius, kurie iš tiesų transformuotų ekonomiką ir užtikrintų, kad nauja ekonomika kurtų daugiau gerai apmokamų darbo vietų. Daugiau gerai apmokamų darbo vietų reiškia didesnes valstybės pajamas, didesnes socialines garantijas, didesnius atlyginimus ir kokybiškesnes viešąsias paslaugas. Toks yra mūsų visų reikalas. Tad biudžeto deficitas, tikėtina, bus didesnis, gali būti 6, gali būti ir 7 %. Skola augs, tačiau mes turime žiūrėti į tai labai realistiškai ir suprasti, kad kitos išeities nėra.

Dėl objektyvių priežasčių nauja Vyriausybė neturės galimybės greitai peržiūrėti biudžeto ir suformuoti jį iš naujo, turės gyventi su tuo, kas buvo palikta senosios Vyriausybės, ir koreguoti kelis dalykus. Pirma, numatyti pagalbą verslui, darbuotojams ir darbdaviams, numatyti atitinkamas išlaidas.

Antra, peržiūrėti investicinį planą, kiek tai yra įmanoma.

Trečia, peržiūrėti planuojamas pajamas. Kaip Lietuvos bankas ir gerbiama G. Skaistė pastebėjo, dalis planuojamų pajamų yra labai optimistiškos, pavyzdžiui, atidėtų mokesčių sumokėjimas kitais metais. Verslas turi galimybę atidėti tuos mokesčių mokėjimus dar vieniems metams

be procentinių palūkanų. Nematau jokios priežasties, kodėl jiems tuo nepasinaudoti. Tų pajamų jau kitais metais mes tikrai negausime.

Taigi tokia ta situacija. Svarbu žiūrėti realistiškai. Nebijoti biudžeto deficito, neskubėti veržtis diržų, nes bet koks diržų veržimasis reiškia visuminės paklausos mažinimą, o tai gali turėti žalos visai ekonomikai.

Pabaigai. Turime galvoti ne tik apie ateinančių metų biudžetą, bet ir apie 2022 ir 2023 metų biudžetus. Tada galios griežtos fiskalinės drausmės taisyklės ir mes turėsime užtikrinti, kad skolos augimas stabilizuojasi, o gal net ir mažėja, palyginti santykį su BVP, mes turėsime žiūrėti, koks yra rezultatas iš investicinių projektų, kurie yra vykdomi dabar ir bus vykdomi kitais metais, kuomet mes turėsime užtikrinti mažėjantį biudžeto deficitą. Taigi laukia tikrai nelengvi metai, bet aš tikiu, kad mes esame tam pasiruošę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū M. Majauskui. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikro kiekvieną kartą, kai svarstome biudžetą, ypač keičiantis Vyriausybei, mes kalbame apie ateitį ir daug tokių neapibrėžtų dalykų. Kitų metų biudžetas yra ypatingos rizikos zonoje. Kaip kolegos kalbėjo, daug kas yra neaišku – ir dėl DNR, ir ypač dėl biudžeto pajamų, dėl galimybės ar negalimybės koreguoti biudžeto pajamas per mokesčius. Galų gale išlaidos išlieka svarbiausias dalykas, kaip jas koreguosime.

Mano supratimu, vienas dalykas yra nepadarytas arba padarytas tik žodine prasme. Paprastai ruošiantis ateiti į valdžią ir atėjus į valdžią visuomet turimas koks nors biudžetas. Kol kas tik turimi skaičiai ir duomenys arba galų gale situacijos vertinimas, ką mes darysime. Šiuo atžvilgiu mes neturime tokio vertinimo. Mes neturime Lietuvoje tradicijos turėti alternatyvų biudžetą, ir jo nėra. Vadinasi, viskas bus tokia einamąja tvarka, kitaip sakant, einamuoju valdymu dėl visko bus užsiimta.

Tai, kad dabartiniame pateiktame biudžete yra taisytinų vietų, yra akivaizdu. Jūs nerasite nė vieno biudžeto, kuriame nėra taisytinų vietų. Šis biudžetas lygiai toks pats yra.

Ko dabar trūksta? Jeigu yra iš tikro gerų sumanymų ir idėjų, tokių nebuvo pasakyta šioje tribūnoje, buvo pasakytos bendros frazės, tai mes tada turėtume daryti ir aritmetinį biudžetą, tai yra subalansuotą arba bent jau pabalansuotą su deficitu biudžetą. Kitaip tariant, mes turėtume kovo, balandžio, gegužės mėnesį daryti biudžeto inventorizaciją, peržiūrėti biudžeto pajamas ir išlaidas, ypač skolinimosi visą situaciją, tam, kad įvestume ekonomiką, įvestume socialinius procesus į tas vėžes, apie kurias bandė dabar kalbėti ponas Mykolas.

Dar svarbus yra vienas dalykas, apie kurį nebuvo kalbėta, apie kurį dauguma konservatorių, ypač A. Kubilius, kalbėjo, reikia pripažinti kaip teigiamą dalyką, Saulėlydžio komisiją. Dabartiniu metu labai gaila, kad tokių pastangų, atrodo, gali ir nebūti, o korekcija, lengviausia korekcija, iš tikro labai efektyvi korekcija, įskaitant skaitmeninimą ir valdymo efektyvumą, yra valdymo išlaidų sumažinimas. Valdymo išlaidos daugeliu atveju yra labai smarkiai išaugusios, palyginti su mūsų ekonomikos augimu. Jūs puikiai žinote, netgi ta pati Energetikos ministerija, kurios nebuvo prieš penkerius metus, buvo įkurta tam, kad atominė elektrinė būtų pastatyta, plius, kad regioninis dujų terminalas būtų padarytas. Elektrinės mes nepastatėme, dujų terminalas regioninis netaupo, skolos ten didžiulės, o ministerija su šimtu etatų egzistuoja. Tai toks paviršutiniškas, gal populistinis palyginimas, bet iš tikro tokie administraciniai kliuviniai bendrą ekonominį efektyvumą smukdo.

Aš linkiu, kad kitų metų biudžetas būtų inventorizuotas, kaip ir būtų inventorizuota ne tik DNR programa, kurią padarė, bet ir *vipinė* programa, nes VIP'e paprastai slypi visi pažadai, valdančiųjų pažadai saviems, kad jie palaikytų, kad džiaugtųsi, laimingi būtų savo parapijose, rajonuose ir kitur. Ne išimtis, matyt, ir kitų metų biudžetas. Siūlau taip pat tą rimtai inventorizuoti.

Ir dar paskutinis dalykas. Biudžeto ir finansų komitetas turi šešis etatus specialistų, iš kurių keturi, gal penki gaudosi savo srityse. Finansų ministerijoje dirba keli šimtai žmonių ir negalima norėti, kad Biudžeto ir finansų komitetas atliktų efektyvias ir labai aiškias analizes arba pasiūlymus. Todėl komiteto bendradarbiavimas su Finansų ministerija per klausymus ir kitus dalykus yra privalomas dalykas. Plius Lietuvos bankas ir komerciniai bankai, kurie teikia pasiūlymus, daugeliu atvejų yra neišgirstami arba išgirstami tik tada, kada dangus griūna. Siūlau komitetui,

komiteto pirmininkui ir Ministrui Pirmininkui atsižvelgti į tuos dalykus ir iš tikro siekti biudžeto, kuris būtų prieinamas ir parankus žmonėms, kurių pajamos nebūtų sugrauztos infliacijos, verslui, kuriam būtų galima padėti išbristi iš tos blogos situacijos, kuri yra dėl pandemijos, galų gale paslaugų sričiai, investicijoms ir kitiems dalykams. Nepamirštant ir to, kad investicijos, ypač didelės užsienio, ateina į Lietuvą tik dėl to, taip pat ir dėl to – dėl aukštesnio pelno ir turimos kvalifikuotos darbo jėgos. Todėl mes patys tuos DNR pinigus galėtume investuoti į tuos dalykus, kuriuos labai lengva ranka besigirdami atiduodame kitiems. Tokios, mano supratimu, galėtų būti išsakytos kai kurios pastabos dėl kitų metų biudžeto, kuris kol kas yra embrioninės stadijos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū K. Glaveckui. V. Bakas, tačiau jo nematau, todėl kviečiu E. Pupinį.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų šiandieną pirmoje biudžeto svarstymo dalyje jums visiems atsibodo klausyti išvados, tiksliau, ne išvados, o sprendimo, nes jeigu aš būčiau skaitęs išvadą, tai ten iš tikrųjų buvo daug dalykų, kurių mes, komitetas, konkrečiai nesvarstėme, o paprasčiausiai pateikėme svarstyti Vyriausybei. Turbūt Vyriausybė apsispręs ir nuspręs. Tačiau kai kurių pasisakymuose irgi buvo, ką daryti su tuo, kur priimti mūsų įstatymai, kur yra duoti pažadai, ir mūsų komiteto sprendime tas ir buvo įvardytas. Turbūt neišvairduojame, kad priimtų įstatymų, ar tai priėmė tuometinė dauguma, o reikės vykdyti šiai daugumai, ar kitais būdais bendru sutarimu atsirado įstatymai, kurie ypač gausiai buvo priimami švietimo ir mokslo srityje... Ko gero, tuos įsipareigojimus mes turėsime vykdyti ir niekas iš čia nepasakys, kad galbūt užmirškime kaip nors, arba vėl keičiame įstatymus, nes naujosios valdančiosios daugumos nuostatos nekeitinėti tų įstatymų. Galbūt nėra tie metai, kuomet neturime galimybės pasiskolinti arba iš tikrųjų pasiskolinimas labai brangus, kaip kad, prisimenu, buvo 2008 metais, bet koku atveju mes turėsime tuos savo įsipareigojimus vykdyti ir tie įsipareigojimai tikrai nėra maži. Aš jau bandžiau, prieš skaitydamas savo komiteto sprendimą, tuos skaičius priminti ir tie skaičiai yra pakankamai nemaži.

Turbūt mes nesakysime, kad švietimo pagalbos specialistų darbo užmokestis vėl turėtų būti mažinamas, o tam, kad jis būtų padidintas bent šiuo metu esantiems darbuotojams, reikalingi 24 mln., kurių iš tikrųjų biudžete nėra. Jeigu mes ir tęsime tą procesą, kaip yra numatyta, tarkim, didinti per ketverius metus ir įgyvendinti tą pagalbos švietimui poreikį, tai vėlgi kiekvienais metais reikalingi 9 mln. Čia mes jau šiek tiek diskutavome, kad galbūt tų specialistų nesurasime, galbūt jų nereikės, bet vis dėlto ta 24 mln. žaizda, kuri yra, niekaip neužgis, juos tikrai reikės numatyti.

Taip pat kiti pinigai įtraukiamam ugdymui. Mes visi draugiškai svarstėme, suprantame, kad ir ikimokyklinis ugdymas, ir kiti dalykai, ir ugdymo paankstinimas taip pat turi būti vykdomas ir toliau, ir tie pinigai taip pat nėra maži, jų nėra numatyta biudžete, – 27,7 mln.

Toliau. Psichologinės pagalbos pinigai, irgi įtvirtinti teisės aktuose, – 20 mln. Aš manau, vis dėlto turėsime atsisakyti tradicijos, kuri buvo taikoma praeitoje kadencijoje, kai priimdavome teisės aktus, iš tikrųjų turbūt kai kurios pozicijos yra administruojamos iš savivaldybių lėšų, tačiau teisės aktai jau seniai reikalauja, ir niekas to nepakeitė, kad jeigu priimami teisės aktai, kurie numato padidinti išlaidas savivaldybėms, jos turi būti kompensuojamos. To įstatymo tikrai niekas neatšaukė.

Kokie tai pinigai? Pavyzdžiui, netgi minimalios mėnesinės algos padidinimui iš viso trūksta 39,9 mln. Taip pat 14 mln. trūksta ikimokykliniam ugdymui, tam mes 2020 metų rugsėjo mėnesį su džiaugsmu padidinome koeficientus, bet vėl tų pinigų nėra. Kalbėjome ir buvome kaip ir sutarę vis dėlto pradinukų nemokamą maitinimą plėsti įtraukiant antraklasius – vėlgi 1 mln. eurų. Aišku, praeitais metais mes dar priiminėjome įstatymus, kuriuose įrašydavome finansavimą vykdyti iš sutaupytų lėšų, kurios buvo naudojamos socialinei paramai. Deja, tų lėšų jau seniai neliko ir automatiškai ne tik kad neliko, o iš tikrųjų jos buvo panaudotos. Savivaldybės naudoja ir socialinėms reikmėms, socialinių darbuotojų... didinimui, bet buvo numatytos kai kurios išlaidos iš tos pačios eilutės. Iš tikrųjų vis dėlto turėsime laikytis teisės akto, kad jeigu įstatymais priimame tam tikras pozicijas, dėl kurių savivaldybės turi didinti išlaidas, turėsime numatyti ir finansavimą.

Iš tikrųjų laukia nemažos problemos. Nežinau, kaip jos bus išspręstos, bet vis dėlto laukia nemažas galvos skausmas ir Finansų ministerijos, ir visos Vyriausybės, kaip įvykdyti tuos įsipareigojimus, kurie buvo duoti, bet nėra numatyti šiame biudžete. Sėkmės linkiu mums visiems, nes ne tik Vyriausybė atsakinga, ne tik praeita Vyriausybė atsakinga, bet ir mes visi atsakingi už tai,

kad įsipareigojimai būtų įvykdyti. Mes esame valstybė ir įstatymus priimančias asmenys turi atsakyti ne tik už tai, kas buvo priimta iki jų...

PIRMININKĖ. Laikas!

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...bet ir už tai, ką reikia vykdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū E. Pupiniui. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, kaip dainavo „Queen“ – vaidinimas tęsiasi. Aš prisimenu ir 2008 metų biudžeto svarstymą. Atsiranda tam tikrų panašumų, nes veikiantys asmenys arba pagrindinis vaidmuo vėl konservatorių, vėl neadekvati situacija. Aišku, yra trečias veikiantis asmuo – koronavirusas ir aplinka šiek tiek kitokia, negu buvo. Manau, kad iš to, kas įvyko po 2008 metų, visi kartu pasimokėme, ir tikiuosi, kad tiek antikonstitucinių sprendimų, kurie buvo priimti prieš 12 metų, nepasikartos. Tai esminis dalykas, ko tikiuosi iš Ministrės Pirmininkės ir iš naujos Vyriausybės, nes tiek antikonstitucinių sprendimų tada buvo padaryta, kiek nė vienas kitas Seimas nebuvo padaręs.

Džiaugiuosi, kai girdžiu būtent iš kolegų konservatorių, čia stovinčių tribūnoje, jie sakė, diržų veržimosi nebus, nes jeigu prisimenate, tada veržėme diržus ne ties juosmeniu, o šiek tiek aukščiau. Ir tikiuosi, kad tikrai nepakartosime to, kas buvo daroma, tai yra kai nukentėjo pirmiausia mažiausias pajamas turintys žmonės.

Situacija tikrai geresnė. Suprantu, kad yra didelis deficitas, jis gali būti didesnis, jau mūsų jis negąsdina. Dabar paprasčiausiai klausimas, tie pinigai, kurie ateina iš Europos, tie pinigai, kuriuos mes čia sunkiai surinksime, o surinksime akivaizdžiai mažiau, visi mokesčiai, bent jau plane matyti, bus mažiau surenkami, jie bus panaudoti racionaliai, pirmiausia būtent tiems, kam šiandien sunkiausia ir kas labiausiai nukentės būtent dabartinėje situacijoje.

Kalbėdamas apie biudžetą nenoriu kartoti to, ką sakė kolegos, to, ką sakė komitetų pirmininkai įžvalgoje, nes kiekvieno komiteto, jeigu kas nors atidžiau klausė, girdėjo, kad yra prašymai padidinti. Aišku, pateiktas biudžetas neatitiko pačių mūsų, tai yra ne mūsų, o tada Seimo daugumos priimtų kai kurių įstatymų. Priimame įstatymus, reikalingas finansavimas, bet biudžete lėšų nenumatome. Tai yra paprasčiausiai šio toks nusikaltimas, nes įstaigai ar organizacijai reikia tada iš kažkur ieškoti pinigų, kad įvykdytų įsipareigojimus.

Aš labai abejoju, jeigu net atsiras vakcina, kad mes taip greitai visi pasiskiepysime ir nebus tų išlaidų, kurios buvo šiais metais. Pavyzdžiui, 112 mln., kurie buvo išmokėti tėveliams, prižiūrėjusiems vaikus, nes nebuvo pamokų ir vyko nuotolinis mokymas. Šių metų biudžete, kitų metų biudžete tokių lėšų nenumatyta, bet, ko gero, ir šiandien didžioji dalis mokyklų vykdo mokymą nuotoliniu būdu. Primenu, kad mes čia, Seime, esame priėmę įstatymą dėl vaiko priežiūros. Jame griežtai rašoma, kad negalima vaiko vieno palikti, vadinasi, tėveliai toliau turės stebėti ir būti su jais.

Kitas klausimas yra viešojo sektoriaus įsipareigojimai, kolektyvinės sutartys ir duoti įsipareigojimai būtent švietimo srityje dėl specialiųjų pedagogų reikiamo skaičiaus ir finansavimo, kitų dalykų. Tikiuosi, kad dabartinė Ministrė Pirmininkė ir finansų ministrė visgi atsižvelgs būtent daugiausia į opozicijos pastabas, kas nebuvo iki galo finansuota. Gavę antrą biudžeto projektą mes, taip sakant, lengviau atsidusime ir kartu bandysime siekti maksimalaus rezultato. Bet kaip visada opozicija pasilieka teisę vienu ar kitu atveju kritikuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Paskutinis diskusijos dalyvis frakcijos vardu – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Valstybės biudžetas, koks jis? Daug kam kilo klausimų ir įvairių epitetų, pasakymų apie biudžetą taip pat daug girdime, matome ir skaitome. Gaila, netgi liūdna darsi, kai kalbant apie valstybės biudžetą yra vartojamas žodis „migla“. Iš tikrųjų aš norėčiau pasakyti kitaip, aš norėčiau padėkoti visoms ministerijoms, Vyriausybei, specialistams, Seimo komitetams, tiems, kurie dirbo prie šio biudžeto, nes tai yra atsakingas ir didelis darbas. Ačiū jiems už tai. O miglos biudžete tikrai nėra. Žinoma, gali būti takoskyrų tarp vieno sričių, kitų sričių, kurioms reikia mažiau duoti, daugiau duoti, bet toks ir yra derybų kelias ir sprendimų ieškojimo kelias.

Kokį iššūkį mes turėsime kitais metais? Visada yra kalbama, kad pas mus kažkokia sudėtinga situacija, grėsminga – skolos, deficito ir kitokia. Ne, ji nėra tokia. Mūsų skolos vidurkis, mūsų skola sieks apie 50 %, Europos Sąjungos vidurkis 80 %. Nesame mes kritinėje situacijoje. Biudžeto deficitas – Europos Sąjungos vidurkis apie 5 %, mūsų taip pat apie 5 %. Mes nesame grėsmingoje

situacijoje, bet labai daug priklausys nuo to, kaip mes sugebėsime įgyvendinti ir vykdyti biudžetą kitais metais. Ar mes atsižvelgsime į visas sritis, kurioms trūksta ir kurioms reikia. Netgi atsižvelgus į tai, ką pateikė komitetai, papildomų lėšų siūlymus, tai deficitas turbūt padidėtų gal 0,4–0,5 %. Ar tai būtų nepakeliama Lietuvos valstybei? Ne, tai būtų pakeliama.

Turime suprasti ir kitą situaciją. Šiandien dėl atsakingai valdomo biudžeto visą šią praeitą kadenciją valstybė jau gali skolintis už nulines palūkanas. Jau yra netgi pasiūlymų su minusinėmis palūkanomis. Ar mes turėtume nepasinaudoti šia galimybe? Mes turime ją pasinaudoti. Ir ekonomikos lygį mes turime išlaikyti, ir ateityje iš augančio valstybės biudžeto, kitų pajamų tą skolą galėsime gražinti.

Ką mes turėtume dar padaryti? Laukia didžiulis iššūkis panaudojant Europos lėšas. Mums dažniausiai per metus reikėdavo panaudoti apie 1 mlrd. europinių lėšų, šiek tiek virš milijardo, tai dabar iššūkis bus dvigubai didesnis. Tų lėšų yra virš 2 mlrd. Ką tai reiškia? Tai reiškia bendrą sutelktą darbą tiek Vyriausybės, tiek Seimo, tiek savivaldybių, tiek kitų institucijų. Tai bus labai svarbu. Gaila, kad pasigirsta tokių pasakymų, kad galbūt reikia DNR planą stabdyti, galbūt reikia biudžeto miglą peržiūrėti ar visa kita. Kiekvienas stabdymas bus lygus nepanaudotoms lėšoms arba neįlietoms į ekonomiką. Iš tikrųjų labai atsargiai tai vertinkime ir to nedarykime.

Ką mes turime dar padaryti, kad tie visi planai, europinės lėšos būtų panaudotos? Šiandien yra pati tinkamiausia proga savivaldybėms sudaryti skolinimosi galimybes, sukurti skolinimosi fondą apie 100 mln., kad jos turėtų galimybę prisidėti prie savo vykdomų projektų. Paklauskite, ar tai turėtų būti valstybinis bankas, ar kita forma? Šiuo atveju turbūt svarbiausia ne forma, svarbiausia sudaryti galimybę savivaldybėms pasiskolinti. Ar tai galima daryti? Tai daro, pavyzdžiui, Vokietija, ir šios paskolintos lėšos savivaldybėms neįskaičiuojamos į jų skolos rodiklius. Tai vienas iš pagrindinių dalykų, kad jos galėtų laisviau juos vykdyti. Ar galės tai padaryti? Tikrai gali. Tam reikia tik sutelkto ir bendro noro. Žinoma, mes turime atliepti, turime atliepti karantino pasekmes, padėti tiems verslams, kuriems reikia. Mes turime atsiminti, kad iki šiol smulkusis verslas yra labai sudėtingoje situacijoje, bankai dar labiau jiems neskolina.

Apie valstybinį banką. Mes neturime jo nubraukti ir pasakyti, kad jo nereikia, bet mes turime surasti formas, kaip padėti verslui pagerinti prieigą prie finansinių išteklių. Tą mes turime padaryti, nes tai yra dalis ekonomikos. Žinoma, visi sprendimai turi būti pamatuoti, atsakingi ir nenaudokime tų frazių, kaip anksčiau buvo naudojama krizės laikotarpiu, kitu laikotarpiu, kad nėra galimybių, negalime, Europa neleidžia, pasiskolinti negalime ir kita. Tų frazių nereikia naudoti, nes šiandien ir Europa leidžia, ir pasiskolinti galime, ir įvairūs rodikliai yra palengvinti. Netgi leidžia pačioms valstybėms nuspręsti, ar naudoti europinių pinigų kofinansavimą, ar kitas priemones. Pačios valstybės tai sprendžia ir mes viską galime padaryti. Susitelkime, sutelkime bendram darbui, kad mūsų valstybė būtų, kaip ir šiais metais, pirma ir tarp geriausių valstybių, kurios mažiausias ekonomikos smukimas, kad smukimas nevirstų į smukimą, o pereitų į augimą, nes tai yra labai svarbu.

PIRMININKĖ. Ačiū kolegai V. Ažuolui. Pirmąjį biudžeto svarstymą baigiame. Tik noriu paskelbti, kad pagal Seimo statuto 177 straipsnį „Ne vėliau kaip per 15 dienų nuo valstybės biudžeto projekto pirmojo svarstymo skiriamas antrasis svarstymas, jo metu Vyriausybė pateikia pagal gautus pasiūlymus ir pastabas pataisytą projektą“. Preliminariai antrasis svarstymas numatytas gruodžio 17 dieną.

Einame prie lydimųjų klausimų. Į tribūną kviečiu M. Majauską.

14.34 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. 1-430 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5303(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4912(2) (svarstymas)

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ar galiu pristatyti lydimuosius? Dėkui. Mes turime du lydimuosius projektus. Tai Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, jam buvo pritarta Biudžeto ir finansų komitete

bendru sutarimu. Šis įstatymo projektas iš esmės nustato tam tikrus garantijų limitus ne tik savi-valdybės įstaigoms, bet ir toms įstaigoms, kurios yra garantuojamos valstybės, kad visos tos ga-rantijos būtų tinkamai įskaičiuotos.

Taip pat yra dar vienas projektas dėl gyventojų pajamų mokesčio, kad būtų suteikta gyven-tojų pajamų mokesčio lengvata ne tik pirmoms studijoms, bet ir kitoms studijoms. Ir abiem pro-jektams buvo pritarta Biudžeto ir finansų komitete bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū M. Majauskui. Diskutuoti užsirašęs K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Labai trumpai. Valstybės sko-los ir garantijos, ir išipareigojimai. Žinote, savo laiku J. V. Gėtė parašė „Faustą“, jūs atsimenate visą situaciją su Mefistofeliu, su visu pasirašymu krauju. Faktiškai didelė dalis skolinimosi arba subsidijų, kurios eina, yra ilgalaikės paskolos, kurios priklauso nuo bazinių palūkanų, tai yra nuo to, kas yra suformuluota Europos Centrinio Banko. Dabartiniu metu, esant skatinimo politikai, tos palūkanos yra lygios nuliui. Bet jeigu jos ateityje... Atrodo, vokiečiai apie tai kalba, kad jau rei-kės jas kelti, tai automatiškai tie išipareigojimai, kurie dabar atrodo labai maži, palyginti su tuo, ką mes gauname, pasidarys gerokai didesni. Todėl prieš skolinantis taip pat reikia elgtis labai la-bai atsakingai, o ne vien galvoti, kad yra pinigų, o ką daryti su jais, mes sugalvosime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl abiejų projektų pataisų ir pasiūlymų balsuojančių nėra. Ar galime dėl visų sutarti bendru sutarimu? Labai ačiū. Po svarstymo pritariame abiem.

14.37 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 186¹⁰ straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 186¹² straipsniu“ projektas Nr. XIVP-25(2) (svarstymas ir priėmimas)

Toliau grįžtame prie darbotvarkės 2-1 klausimo – Seimo statuto svarstymo. Prašom S. Šed-barą į tribūną.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komitetas per posėdžių pertrauką buvo susirin-kęs, apsvarstė Teisės departamento pastabas, į didžiąją jų dalį atsižvelgė. Taip pat šiek tiek pako-regavo tekstą komiteto posėdžio metu, atsižvelgdamas į komiteto narių siūlymus. Kaip jūs mato-te, yra patobulintas projektas, kuriam buvo pritarta, 5 balsavus už ir 2 susilaikius.

PIRMININKĖ. Dėkui. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Turbūt galime pritarti bendru sutarimu ir einame prie priėmimo stadijos pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Balsuojame dėl 1 straipsnio? (*Balsai salėje*) Dėl 1 straipsnio, taip. Priėmimo stadija, balsuojame.

Kad priimtume, reikia 71 balso už, tad siūlau perbalsuoti, matau, čia kolegos pavėlavo. Skel-biu balsavimą.

Už balsavo 70.

Norėčiau pasiteirauti Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko, ar galime eiti prie kito strai-psnio, šį laikydami kol kas nepriimtu? (*Balsai salėje*)

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Iš tiesų, kolegos, šis balsavimas būtų sukūręs bendrąją normą, o ki-tu balsavimu būtume suteikę daugiau detalių. Tai yra visiškai tarpusavyje susietos normos, nega-lime po vieną, negalėsime eiti prie jos.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš galvoju, kad kai vis dėlto mes balsuojame dėl Sta-tuto, pereiname visus straipsnius. Pirminis projektas ir buvo tik 2 straipsnis, jie savo turiniu iš es-mės yra tapatūs. Mano supratimu, užtektų netgi 2 straipsnio priėmimo, kad Sekretoriatui būtų pa-vesta įteisinti nuotolinį kalbėjimą. Aš kviečiu vis dėlto baigti procedūrą ir balsuoti dėl 2 straipsnio.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų keista man stebėti savo kolegas. Praeitą kadenciją buvome opozicijoje ir dėl panašių dalykų poziciją kritikuodavome, o pozicija išgirsdavo ir nedarydavo. Dabar jūs bandote pakartoti tą patį, ką darė buvusioji valdančioji dau-guma. Viskas. Seimas apsisprendė ir jokių kitų balsavimų nebegali būti. Tikrai, kaip kolega Sta-sys pasakė, tai yra bendrinė norma ir daugiau nebėra pagrindo balsuoti. Viskas – šis klausimas yra baigtas ir kito klausimo nėra ko svarstyti.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kolegos, tokių situacijų Seime iš tikrųjų buvo ir praėjusioje kadencijoje, gerbiami valdantieji mus tikrai išmokė šitos Statuto normos, kad vieną kartą nesurinkus 71 balso balsavimas yra nekartojamas, tiesiog yra laikoma, kad Seimas pasisakė ir nepritarė, nes nėra surinktos būtinos balsų daugumos. Jau pirmas balsavimas buvo labai aiškus ir antro balsavimo, kuris nėra statutinis, nereikėjo kartoti.

Šiuo atveju tikrai neverskite mūsų kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, nes visi puikiai žinome iš ankstesnės patirties, kad viskas – Seimas nepritaria. Visi kviečiame ir frakcija, manau, pritars vis dėlto daryti darbo grupę, kaip mes ir siūlėme. Leiskite diskutuoti, pasiimkite opozicijos atstovų, nes matote, kad Seime nėra tokio sutarimo, kad jūs užtikrintai galėtumėte priimti tokį valstybės demokratijai reikalingą sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkui pasisakiusiems. (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Kolega A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Labai ačiū, pirmininke, kartais pažiūrėkite ir į dešinę. Gerbiami kolegos, gerbiamas Jurgi, nereikia sukinėti rankų, nes mes dėjome pastangas, kad šis Statutas būtų priimtas. Bet jeigu nėra balsų, tikrai mes šį kartą balsuosime prieš, nes nereikia eiti prieš pačių sugalvotas taisykles. Surinkime tiek žmonių, per tą laiką parenkime tvarkas, kad visiems būtų aišku, kaip tas nuotolinis balsavimas bus, nes dėl šito ir kyla labai daug klausimų.

PIRMININKĖ. Kadangi girdėjau siūlymą vis dėlto balsuoti dėl 2 straipsnio, ar galiu pradėti balsavimą dėl 2 straipsnio? (*Balsai salėje*) Bus vienas straipsnis. Per šoninį – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, gal galėtume dėl to klausimo padaryti 5 minučių pertrauką? Su Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku pažiūrėtume, ar 2 straipsnis yra pakankamas, ar jis gali būti, vien tiktai jis likęs, ir tada vienaip ar kitaip pabaigtume procedūrą. Čia dabar *ant greitujų* mums reikėjo atsakyti, ar pakanka tik 2 straipsnio, ar nepakanka. Manau, tai yra sprendžiama šiek tiek atidžiau pasižiūrėjus.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Dar kartą aš noriu tiesiog... Pirmininke, iš tiesų esate jauna vicepirmininkė ir, aš tikiuosi, Statutą žinote. Yra Statutas. Praėjusią kadenciją dėl tų pačių dalykų jūs, aš, Liberalų sąjūdis kreipėmės du kartus į Etikos ir procedūrų komisiją, bent jau aš pasirašiau po tuo kreipimusi, ir du kartus Etikos ir procedūrų komisija pripažino posėdžio pirmininką pažeidus Statutą. Kodėl mes norime tą patį daryti? Mes, tiek jūsų, tiek mūsų partija, ejome į rinkimus ir sakėme, kad mes nesielsime taip, kaip elgiasi kiti, mes nebūsime tokie, mes būsime kitokie. Jūs dabar iš tribūnos darote tą patį, ką darė prieš tai. Aš niekaip nesuprantu!

PIRMININKĖ. Ačiū už nuomonę. Aš suprantu skirtingas nuomones, bet vis tiktai atsižvelgdama tikrai manau, kad dėl 5 minučių techninės pertraukos niekas neatsitiks. Darbą tęsime po 5 minučių.

S. Šedbaras per šoninį.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, kolegos, iš tiesų reikia pertraukėlės, nes, matote, kas yra. Jeigu mes dėl 2 straipsnio surenkame reikiamą skaičių, vis tiek dar turėsime balsuoti dėl viso. Jeigu pasitarę mes matome, kad gali kaip Statuto pataisa eiti vienas 2 straipsnis, tada viskas gerai. Tikrai pritariu pertraukėlei.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė per šoninį.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tikiuosi, kad jūs savo projektą skaitėte. 1 straipsnyje yra apibrėžiamas subjektas, kuris inicijuoja nuotolinius posėdžius. Kaip jūs darysite? Priimsite nuotolinių posėdžių galimybę, bet Statute nepaliksime subjekto, kuris inicijuoja posėdžius? Kas tada inicijuos – Antikorupcijos komisija, Kaimo reikalų komitetas, koks nors žemdirbių būrelis Seime ar dar kažkas? Ar jūs suprantate, ką darote? Iš to buko užsispyrimo, nesurinkdami 71 balso, jūs tiesiog paliksite be inicijuojančio subjekto ir paliksite visiškai nesureguliuotą sritį.

PIRMININKĖ. Ačiū. Išgirdau nuomones. Vis tiktai skelbiu (turiu tokią teisę skelbti) 5 minučių techninę pertrauką. Tad po 5 minučių tęsime darbą.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Ačiū, panašu, kad ilgesnės pertraukos nereikia. Per centrinį mikrofoną – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš tai siūlau tokį konstruktyvų sprendimą – pirmininkė pasiūlytų balsuoti, ar tobulinti, ar atmesti siūlytą projektą, mes balsuotume už tobulinimą. Labai gerai, kad valdyba priėmė savaitės laiko pertrauką, susidėliotų tiek techniniai parametrai, tiek daugiau aiškumo dėl organizavimo tvarkos ir tuomet galėtume iš karto gruodžio 3 dieną balsuoti ir grįžti prie šito klausimo. Aš dabar siūlyčiau balsuoti, kad patobulintume tą projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, Rita Tamašuniene. S. Šedbaras – per šoninį.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, susisiečiau su biuro patarėjais teisininkais, kurie dar sykį įvertino šitų abiejų straipsnių santykį, aš taip pat pasižiūrėjau per pertraukėlę. Visgi priėmus 2 straipsnį atskirai, valdyba turėtų visas teises, kadangi jina ten yra įvardinta, ir taip pat numatyta, kokius veiksmus būtent pagal 2 straipsnį valdyba gali atlikti tam, kad galėtume diskusijas organizuoti nuotoliniu būdu. Vadinasi, jeigu mes pritartume 2 straipsniui, šita Statuto pataisa galėtų būti priimta ir galėtų jau veikti, o po to susirinkę gruodžio 3 dieną mes galėtume pagalvoti, ar dar yra reikalingas tas 1 straipsnis, kuris yra tik bendro pobūdžio taisyklė, ar jau mes judėtume prie išsamesnės Statuto pataisos, jeigu darbo grupė baigs darbą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, atsižvelgdama į ką tik išsakytą nuostatą, skelbiu balsavimą dėl 2 straipsnio. (*Šurmulys salėje*)

Rezultatai: už – 58, prieš – 8, susilaikė 16. Nepriimta. Baigiame šį klausimą. (*Šurmulys salėje*)

14.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-40 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau einame prie rezervinių klausimų ir tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-40. Kviečiu J. Razmą į tribūną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl ankstesnio projekto, aš manau, procedūrą atlikome iki galo, tiesiog abiem straipsniams yra nepritarta, todėl iniciatoriai turės galvoti, ką daryti, iš naujo. Dirbame toliau klasikiniu būdu, be nuotolinių galimybių.

Teikiu rezervinį projektą dėl komisijų sudarymo. Manau, nesunkiai pastebėsite, kad trūksta tame sąraše Etikos ir procedūrų komisijos, bet čia taip jau susiklostė, kad nespėjo pateikti opozicinės frakcijos valdančiųjų atstovų. Valdantieji, sunkiai galėdami realizuoti Liberalų sąjūdžio vadovo E. Gentvilo parašo gavimą, jam būnant izoliacijoje, taip pat užstrigo, todėl šiame sąraše Etikos ir procedūrų komisijos nėra, bet mes galime patvirtinti visas kitas komisijas ir jos galėtų susirinkusios išsirinkti savo vadovus. Tai, manau, galėtų padaryti kitą ketvirtadienį per pertrauką tarp posėdžių ir tuomet vakariniame posėdyje mes galėtume patvirtinti tuos vadovus ir komisijos pilnavertiškai pradėtų veikti. Galbūt tuomet su Etikos ir procedūrų komisija mes pasivytume kitų komisijų darbo pradžią.

Dabar teikiamos komisijos, kurių sąrašą aptarė Seniūnų sueiga ir nustatė kvotas. Tai Antikorupcijos komisija, kurioje yra 13 narių, Energetikos ir darnios plėtros komisija – 13 narių. Čia atkreipsiu dėmesį, kad buvo dviejų frakcijų pageidavimas dar po vieną narį skirti į šią komisiją. Mes tai galėsime įgyvendinti kitame posėdyje, papildę šį nutarimą, nes tam reikia ir Seniūnų sueigos sprendimo dėl papildomų kvotų. Nebūtume galėję šiandien taip iš karto tuos du narius įrašyti, nes Seniūnų sueiga patvirtino kvotas tik 13 narių.

Jaunimo ir sporto reikalų komisija. Buvo numatyta kurti ją iš 17 narių pagal pirminius pageidavimus, kol kas yra pasiūlyta tik 15 narių. Toliau Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisija. Jos narių skaičius yra apibrėžtas įstatymu – 7 nariai. Frakcijos pagal kvotas viską tvarkingai pasiūlė. Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija kol kas iš 14 narių, kai kurios frakcijos kvotų pilnai neišnaudojo. Matysime, ar bus noras papildyti, ar tiek ir liks.

Neigaliųjų teisių komisiją siūloma sudaryti iš 8 narių. Čia buvo numatyti 9 nariai, nebuvo pilnai išnaudotos kvotos. Peticijų komisija – iš 8 narių. Taip pat viena kvota neišnaudota, bet tai ne kliūtis sudaryti komisiją. Priklausomybių prevencijos komisija iš 13 narių, kaip buvo numatyta. Savižudybių ir smurto prevencijos komisija iš 9 narių, kaip buvo numatyta.

Aš pabrėžčiau, kad kaip komisijų nariai yra įrašyti tik tie Seimo nariai, kuriuos delegavo frakcijos, niekas iš šio projekto teikėjų jokios intervencijos čia nedarė, viskas surašyta pagal frakcijų teikimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū J. Razmai. Jūsų nori paklausti kolegos. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mes dar norėtume pakeisti, bet aš supratau, kad tai padarysime kitą ketvirtadienį.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu jūs norite tiesiog pakeisti žmogų, galima tai pasakyti žodžiu ir šiandien tai padarysime. Jeigu jūs norėtumėte papildomą žmogų įrašyti, tai dėl to, kaip minėjau, jau reikia keisti kvotas ir tai būtų sudėtingiau padaryti, nes reikia dar ir Seniūnų sueigos sprendimo.

A. SYSAS (LSDPF). Jeigu leisite, tada frakcija yra nusprendusi į Antikorupcijos komisiją vietoj G. Palucko įrašyti J. Sabatauską, kuris ir buvo šitoje komisijoje, dirbo ne vienerius metus.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad galime fiksuoti frakcijos pozicijos pakeitimą. Sekretoriatas tai fiksuos nutarimo projekte.

PIRMININKĖ. Toliau klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau (čia, šitoje pusėje), pateikta, jeigu gerai suskaičiavau, 13 komisijų, bet tai yra ne visos, yra Pasaulio lietuvių, Etikos ir procedūrų komisija. Kodėl ne visos šiuo metu teikiamos?

J. RAZMA (TS-LKDF). Pasaulio lietuvių mes negalime tvirtinti, neturime antrosios dalies narių, būtų nei šis, nei tas, jeigu mes patvirtintume tik Seimo dalį. Kai bus gauti atstovai iš Pasaulio lietuvių bendruomenės, mes tikrai nedelsdami patvirtinsime.

Dėl Etikos ir procedūrų komisijos, aš minėjau, čia yra specifinis narių teikimas. Opozicinių frakcijų vadovai turi raštu pateikti šešis valdančiųjų atstovus, valdančiųjų frakcijų vadovai su savo parašais turi pateikti penkis opozicinių frakcijų atstovus pagal nustatytas kvotas. Buvo surinkti frakcijų iš tos ir iš tos pusės pageidavimai. Aišku, jie nėra šiuo atveju įpareigojantys kaip kitais delegavimo atvejais, bet dėl įvairių priežasčių tie teikimai iki galo nėra formaliai realizuoti. Kaip minėjau, mes niekaip negalime gauti E. Gentvilo parašo. Jis yra izoliacijoje. Pasirodo, namie neturi nei spausdintuvo, nei skenerio, nei mobilaus parašo. Tiesiog techniškai mes frakcijos vadovo parašo negalime gauti. Nežinau, ar nebūtų pažeidimas, jeigu pateiktų tik dvi valdančiosios frakcijos. Nenorėjome taip elgtis. Man atrodo, opozicija, bent kiek aš turėjau informacijos, taip pat nebuvo pateikusi savo keturiais parašais valdančiųjų kandidatų į šią komisiją. Tai tokia realybė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, iš dalies atsakėte. Norėjau kalbėti apie Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Seimo komisiją, kad neminėjote. Tačiau ar jau yra pranešta, kreiptasi į Pasaulio lietuvių bendruomenę, į pirmininką ar į valdybą, kad jie kuo greičiau pateiktų, nes dabar teko girdėti iš anos pusės, kaip jūs sakote, kad dar jie negavę jokių iniciatyvų. Reikėtų pagreitinėti tą procesą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikiuosi, kad Seimo kanceliarija tą atliko. Jei neatliko, tai tikrai atliks artimiausiu metu, nes Seniūnų sueigoje formaliai jau ta komisija yra paminėta, kur yra surašytos kvotos. Vadinasi, yra pasakyta, kad Seimas tokią komisiją ketina steigti ir yra pagrindas Seimo kanceliarijos atstovams pranešti Pasaulio lietuvių bendruomenei, kad yra laukiama jų atstovų į tą komisiją.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiamas Jurgi, jūs minėjote, kad opozicijos frakcijos nepateikė kandidatų. Mes tą padarėme. Aš turiu taip pat visų parašus ir Sekretariatui tai yra įteikta. Ar jūs nepastebėjote, ar čia tik trūksta E. Gentvilo parašo?

J. RAZMA (TS-LKDF). Galbūt jūs pateikėte, kai aš jau buvau įregistravęs. Tuo metu, kai aš prašiau to projekto, nes vis tiek, gerbiant jus, reikia prieš tam tikrą laiką įregistruoti, tai tada nebuvo tų pavardžių. Bent mane taip informavo Sekretoriatas. Puiku, jei jos šiuo metu yra. Aš tikiuosi, kad ir valdantieji kaip nors išspręs tą E. Gentvilo parašo problemą, ir mes ketvirtadienį pasivysime su šia komisija, nes turbūt vis tiek dabar per tą pertrauką komisijos gal ir neorganizuos darbo. Didelių praradimų gal dėl to nebus.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Jurgi, daugiau nėra norinčių paklausti. Dėl vedimo tvarkos – D. Asanavičiūtė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Trumpa replika. Pasaulio lietuvių bendruomenė savo atstovus teiks po gruodžio 15 dienos. Čia tiesiog žiniai.

PIRMININKĖ. Dėkoju už informaciją. Dėl motyvų pateikimo stadijoje nėra užsirašiusių. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

Einame prie svarstymo. Ar yra norinčių dalyvauti diskusijoje? Nėra. Galima svarstymo stadijoje bendru sutarimu? Galima.

Ir priėmimo stadija. Pastraipsniui. 1 straipsnis. 1 straipsniui galima pritarti bendru sutarimu? Galima. 2 straipsnis su pataisymu: vietoj G. Palucko – J. Sabatauskas. Galima bendru sutarimu? 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Galima. 4 straipsnis. Bendru sutarimu galime? 5 straipsnis. Bendru sutarimu galima. 6 straipsnis. Bendru sutarimu galima? 7 straipsnis. Bendru sutarimu. 8 straipsnis. Bendru sutarimu. 9 straipsnis. Bendru sutarimu. 10 straipsnis. Bendru sutarimu. 11 straipsnis. Bendru sutarimu. 12 straipsnis. Bendru sutarimu. 13 straipsnis. Bendru sutarimu. 14 straipsnis. Bendru sutarimu. 15 straipsnis. Bendru sutarimu. 16 straipsnis. Bendru sutarimu. 17 straipsnis. Bendru sutarimu. 18 straipsnis. Bendru sutarimu.

Dėl viso motyvai už, prieš. Ar yra norinčių? Ar galime bendru sutarimu, ar balsuojame? Privalome balsuoti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99: už – 96, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Toliau Seimo narių pareiškimai, tačiau užsirašiusių nėra.

Šį popietinį posėdį baigiame. Registruojamės.

Užsiregistravo 95 Seimo nariai. Posėdį baigiame. Susitinkame gruodžio 3 dieną. Likime sveiki. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 8 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo gruodžio 3 dienos plenarinę rytinį posėdį. (*Gongas*)

10.01 val.

Seimo nario priesaika

Posėdis prasideda nuo Seimo narės A. Kubilienės priesaikos. Priesaiką priims Konstitucinio Teismo pirmininkas D. Žalimas. Žodis pirmininkui.

D. ŽALIMAS. Ačiū. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. lapkričio 24 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-286 dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario R. Karbauskio įgaliojimų pripažinimo nutūkusiais ir Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato pripažinimo Astai Kubilienei. Juo nusprendė, kad atsiradus laisvai Seimo nario vietai Seimo nare tampa Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatų sąrašo, pagal kurį buvo išrinktas buvęs Seimo narys, pirmoji Seimo nario mandato negavusi kandidatė A. Kubilienė. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas paskelbtas internete 2020 m. lapkričio 24 d., taigi jis įsigaliojo ir ši Seimo narė gali prisiekti Seimo plenariniame posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo narės priesaiką, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs ar prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas, ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištartimas ar priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką šis tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, vardą ir pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga neprivaloma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi pradedame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Astą Kubilienę.

A. KUBILIENĖ. Aš, Asta Kubilienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Kubilienė prisiekė 2020 m. gruodžio 3 d. Seimo posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju Konstitucinio Teismo pirmininkui D. Žalimui. Nuoširdžiausi sveikiniai mai naujai prisiekusiai Seimo narei. Didžiausios sėkmės darbuose.

Kolegos, turime dar vieną malonią progą. Norėčiau pasveikinti R. Miliūtę su labai gražiu ir labai jaunu jubiliejumi. Deja, Rūtos nematau salėje, tačiau savo sveikinimus siunčiame jai. (*Plojimai*)

Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

10.07 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 3 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dėl darbotvarkės. Ar yra norinčių kalbėti dėl darbotvarkės? Prašom. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašytume išbraukti 2-15 klausimą – Vartojimo kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1943. Yra galimybė užsakyti antikorupcinį vertinimą, nes kyla tam tikrų papildomų klausimų dėl šio įstatymo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar yra dar pasiūlymų dėl darbotvarkės? Nematau.

Balsuojame dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos prašymo išbraukti iš darbotvarkės 2-15 klausimą.

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už – 36, prieš – 57, susilaikė 19. Nepritarta siūlymui.

Dėl visos darbotvarkės. Gal galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Ačiū. Darbotvarkei pritarta.

10.08 val.

Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293(2). Pranešėjas – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, šaunu vėl visus matyti gyviau. O dabar apie įstatymą.

Atitikties įvertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto pakeitimus Ekonomikos komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė.

Dabar galime papunkčiui, pagal straipsnius eiti.

PIRMININKĖ. Ačiū. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? 2 straipsnis. Yra gautas Teisės departamento pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų negauta. Pritariame bendru sutarimu. 4 straipsnis. Pasiūlymų negauta, pritariame bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). 5 straipsniui bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu? 6 straipsnis. Yra gautas Teisės departamento pasiūlymas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu pritarta.
PIRMININKĖ. Galime priimti 6 straipsnį. 7 straipsnis. Pasiūlymų negauta, pritariame bendru sutarimu. 8 straipsnis. Pasiūlymų negauta, galime pritarti bendru sutarimu.
 9 straipsnis. Gautas Seimo Teisės departamento siūlymas.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ekonomikos komitetas bendru sutarimu pritaria.
PIRMININKĖ. Dėkui. Galime pritarti bendru sutarimu.
 10 straipsnis. Gautas Seimo Teisės departamento pasiūlymas.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu – nepritarti.
PIRMININKĖ. Pritariame komiteto nuomonei bendru sutarimu.
 11 straipsnis. Pasiūlymų negauta.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu pritarta.
PIRMININKĖ. Pritarta bendru sutarimu.
 12 straipsnis. Gautas Seimo Teisės departamento pasiūlymas.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu pritarta.
PIRMININKĖ. Ar galime pritarti 12 straipsniui bendru sutarimu?
 13 straipsnis. Gautas Seimo Teisės departamento pasiūlymas.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu pritarta.
PIRMININKĖ. 13 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu.
 14 straipsnis. Gautas Teisės departamento pasiūlymas.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – bendru sutarimu nepritarti.
PIRMININKĖ. 14 straipsnis.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu nepritarti.
PIRMININKĖ. Priimtas. 14 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.
 15 straipsnis. Pasiūlymų negauta, galime pritarti bendru sutarimu. 16 straipsnis. Pasiūlymų negauta, galime pritarti bendru sutarimu. 17 straipsnis. Pasiūlymų negauta, galime pritarti bendru sutarimu.
 Dėl 18 straipsnio yra gautas Teisės departamento siūlymas.
A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komitetas nutarė bendru sutarimu nepritarti.
PIRMININKĖ. Komitetas nepritarė. Galime pritarti 18 straipsniui? Pritarta bendru sutarimu.
 19 straipsnis. Pasiūlymų negauta, pritariame bendru sutarimu.
 Ar galime pritarti 1 straipsniui, priimti naują redakciją? Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 naują redakciją. Galime.
 2 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Motyvų nėra.
 Per šoninį mikrofoną norėtų kalbėti A. Sysas. Prašom.
A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Pas mus parašyta, kad balsavimai bus po to. Ir dabar labai keistai skamba, kai jūs sakote: pritariame, nepritariame. Čia iš principo yra balsavimas, tad visus balsavimus keliamo į tą laiką, kaip sutarėme, nes šiuo atveju išeina dvi-prasmybė. Susitarkime, kad būtų visiems aišku, kaip mes dirbame.
PIRMININKĖ. Kolega, dėl viso įstatymo balsuosime numatytu laiku. Šiuo atvejuėjome per straipsnius, tad jokių dviprasmybių, mano galva, nėra.
A. SYSAS (LSDPF). Ir dėl straipsnių! Kaip mes tada balsuosime? Bendru sutarimu, na, taip nebūna. Pirmininke, pagalvokite.
PIRMININKĖ. Šiuo atveju dėl Teisės departamento pastabų mes paprastai nebalsuojame. Ačiū už pastabas. Balsavimas yra nukeltas į konkretų laiką – puikiai suvokiame, kad Seimo darbo saugumas yra mūsų prioritetas.

10.15 val.

Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928(2). Pranešėja – A. Širinskienė.

Pasiūlymų nėra. 1 straipsnis priimtas. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Priimtas. Dėkui.

10.15 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17³, 365³, 365⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997. Pranešėja – A. Širinskienė.

Pasiūlymų nėra. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 4 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 5 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 6 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 7 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 8 straipsnis – dėl įsigaliojimo. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Nukeliame balsavimą į numatytą laiką.

10.16 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4998(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4998. Primenu, projektas Nr. XIIIIP-4998.

Du straipsniai. 1 straipsnis. Nėra gauta pasiūlymų dėl 1 straipsnio. Pritariame bendru sutarimu. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu.

Balsavimas dėl projekto yra nukeliamas į vėlesnį laiką.

Motyvai. Niekas neužsirašė.

10.19 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹ ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5344(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6.1 klausimas – Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹ ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5344. Pranešėjas – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas vakar apsvairstė Seimo narių pasiūlymus. Galime eiti pastraipsniui.

PIRMINKĖ. 1 straipsnis. Gautas Seimo nario A. Palionio pasiūlymas. Seimo nario nėra. Pranešėjau, Seimo nario nėra, galbūt galėtumėte pateikti pataisą?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Seimo narys siūlė, kad būtų išplėstai netaikoma išimtis individualią žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims, mokant išmoką už pirmąją karantino bangą, tai reikštų, kad tiems savarankiškai dirbusiems asmenims, kurie negavo tuo metu išmokos, atsirastų galimybė mokėti atgaline data valstybės nustatytas savarankiškai dirbantiems asmenims išmokas.

PIRMINKĖ. Balsuojame, ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaiko Seimo nario A. Palionio pataisą, kad svarstytume ją. Yra 29 palaikantys. Svarstome. Prašau pristatyti komiteto išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – siūlymui nepritarti. Pagrindiniai motyvai: pasiūlymas neatitinka projekto iniciatorių – Vyriausybės iškeltų tikslų, kurie nukreipti į paramos gavėjų siaurinimą, kad parama būtų mokama tiems, kam labiausiai jos reikia, o šis pasiūlymas plėstų įstatyminę bazę, plėstų gavėjų skaičių. Antras motyvas, kad mokama už buvusį laikotarpį, teisėje

taip pat ydinga praktika ir būtų kuriamas blogas precedentas, ir būtų pareikalaujama papildomų lėšų, kurios šiuo metu nėra numatytos.

PIRMININKĖ. Motyvai už, prieš? T. Tomilinas kalba už. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad išigilinti į šią specifiką Užimtumo įstatymo, susijusio su individualią veiklą vykdančiais ūkininkais, ne ūkininkais, yra gana sudėtinga, bet aš čia noriu atkreipti dėmesį, kad ne visai teisinga, ką kalba pirmininkas. Nėra čia išplėtimas koks nors, yra tiesiog tam tikra specifika, kaip skaičiuojamos pajamos būtent konkrečios gyventojų grupės.

Balandžio mėnesį priimant sprendimus dėl Užimtumo įstatymo tiesiog buvo padaryta iš esmės techninė klaida arba neapsižiūrėjimas, kas visiškai normalu ekstremaliomis sąlygomis, ir ji pasimatė tik daug vėliau. Šiuo atveju A. Palionis nesiūlo jokie išplėtimo, skirtingai nuo, pavyzdžiui, A. Butkevičiaus pasiūlymo, kurį mes tuoj svarstysime. Ten yra sąmoningas rato išplėtimas ir dėl jo turime politiškai apsispręsti. Čiagi mes kalbame apie 700 žmonių, kurie tiesiog ne dėl savo kaltės ir visiškai neturėdami lūkesčių nepatekti į tą paramą, kaip ir kiti žmonės, šiuo atveju kalbame apie žemdirbius, nepatenka būtent dėl ekonominio dydžio skaičiavimo ypatumų, todėl spragą ištaisyti mes tikrai galėtume. Nusiųstume labai gerą signalą kaimo žmonėms ir laikytumės tos savo pozicijos, kad iš esmės šiuo metu ką mes darome, tai yra siauriname galimybes pasinaudoti kovidine parama. Tai yra dabartinis Vyriausybės siūlymas, sutinka ir naujoji dauguma, viskas gerai, tačiau A. Palionis pasiūlė ištaisyti klaidą ir aš manau, kad tai galime padaryti.

PIRMININKĖ. Prieš kalbės M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Mielai kolegos, atkreipsiu dėmesį, kad šitas biudžetas buvo rengtas jau išeinančios Vyriausybės ir ponas A. Palionis yra tos išeinančios Vyriausybės vienas iš pagrindinių politinių lyderių. Kažkodėl tas geranoriškumas individualią žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims nebuvo demonstruojamas tada, kai buvo priimamas sprendimas dėl biudžeto, ir į biudžetą tokių išlaidų neįtraukė. Dabar, kai jau perėjo į opoziciją, staiga tapo labai geranoriškas ir labai dosnus. Tai man kyla abejonių, ar yra pagrįstas toks siūlymas.

Antras dalykas, dėl ko kyla rimtų abejonių, yra tai, jog būtų siūloma išmokėti atgaline data. Aš manau, kad tokios praktikos mes turėtume vengti, todėl kviečiu kolegas balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Ačiū, motyvai išsakyti. Kolegos, norėčiau atsiklausti Seimo, ar dėl pataisų balsuojame dabar, ar atidedame visus balsavimus numatytu laiku? Per šoninį mikrofoną norėtų kalbėti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, nemaža dalis Seimo narių suprato, kad visi svarbūs balsavimai yra koncentruojami į posėdžio pabaigos intervalą, todėl galime sulaukti priekaištų, jeigu dėl pataisų, jeigu jų nepriimame bendru sutarimu, balsuotume dabar. Aš siūlau, kai bus tas numatyta, tiesiog bus priminta pataisa ir bus balsuojama dėl jos, paskui dėl viso projekto.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pasisakyti norėtų R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų, pritardamas J. Razmai, aš kaip tik siūlyčiau dėl pataisų balsuoti dabar, o dėl visų įstatymų balsuokime posėdžio pabaigoje. Tai yra bloga praktika. Jeigu mes sakome, kad turi kuo mažiau Seimo narių būriuotis, tai dabar žinos, kad 12 valandą balsavimas dėl visų įstatymų, ir visi 141 ir sueis. Tada vėl koncentracija didelė bus. Aš siūlyčiau pereiti pataisas, pabalsuoti, o dėl visų – pabaigoje.

PIRMININKĖ. A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau akcentuoti, kad pataisos ir yra visa esmė, tai yra labai svarbūs balsavimai. Todėl dabar balsuoti, manau, negalime.

PIRMININKĖ. B. Matelis. Prašom.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, vis dėlto mes suteikiame Seimo nariams lūkestį. Lūkestis buvo toks, buvo įrašyta, kad iš tiesų visi balsavimai, buvo rašyta, vyks vėliau. Nebuvo surašyta atskirai, kad dėl tos pataisos mes balsuosime dabar, o dėl viso vėliau. Nebuvo taip. Mes tiesiog neišpildysime tų lūkesčių, kurie buvo surašyti ir paskelbti. Seimo nariai tikrai turės pretenzijų. Vėl turėsime chaosą, įsivelsime į nereikalingas diskusijas. Siūlyčiau iš tiesų visus balsavimus atidėti, kaip ir planavome, ir tvarkingai...

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas norėtų kalbėti.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Mes atsiremame į tai, apie ką aš kalbėjau. Tai yra konkrečios Seimo nario pataisos, mes dabar jas aptarėme ir nebalsuojame. Kas prisimins pirmą vartą, už kokią pataisą mes čia balsuojame? Vėl viską iš naujo reikės pradėti. Arba sutarkime, kad pataisas svarstome dabar, o jau dėl viso įstatymo numatyto laiku, arba tada nesvarstome pataisų ir dėl pataisų balsuojame tuo laiku, kaip numatyta. Tada mes žinosime, už ką balsuojame, nes daugelis nežinos, už ką balsuoja: ar už A. Palonio, ar už A. Butkevičiaus pataisą, ar už M. Lingės pataisą. Mes susimaišysime.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, Seimo posėdį, jo transliaciją galima stebėti ir iš kabineto, sekti ir po to žinoti, dėl ko balsuojame. Prašom, A. Širinskienė norėtų pasisakyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tik tiems kolegoms. Vis dėlto ryte susitarėme, kad balsuojame 12 val. 40 min. Tai jūs pagalvokite, kaip tada bus galima per nuotolinį posėdį kuo nors pasitikėti, kai iš viso mes nebūsime vienoje vietoje. Jeigu yra susitarimas, jeigu kolegų suplanavo tam tikrą laiką, aš manau, to reikia garbingai laikytis.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsavimas, kaip ir buvo numatyta, ir dėl pataisų vyks 12 val. 40 min.

Toliau. Kita pataisa Seimo narių M. Navickienės... Atsiprašau, dar grįžtu. Seimo nario A. Palonio pataisa, antroji pataisa. Pranešėjas gal galėtų pristatyti, nes Seimo nario šiandien nėra.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Seimo narys siūlė papildyti keičiamo įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalį nauju papunkčiu. Tai yra numatytas įsigaliojimo laikas, numatantis papildomai, kad tai tiesiog taikymo ir su pirmu pasiūlymu susijęs pasiūlymas, todėl komiteto nuomonė taip pat buvo nepritari dėl tų pačių išdėstytų motyvų, kaip ir pradžioje.

PIRMININKĖ. Dėkui gerbiama pranešėjui. Ar yra 29 už tai, kad pataisa būtų svarstoma? Balsuojame dėl to, ar bus svarstoma pataisa.

Užsiregistravo 71. Balsavo 69: už – 32, prieš – 15, susilaikė 22. Pataisa svarstoma. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kaip minėjau, komiteto nuomonė – nepritari dėl tų pačių anksčiau išvardintų priežasčių: dėl įstatymo tikslingumo, atgalinio galiojimo, ydingos praktikos ir nenumatytų lėšų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas bus numatytuoju laiku.

Seimo narių M. Navickienės, M. Lingės, M. Ošmianskienės, J. Džiugelio ir A. Petrošiaus pataisa. Prašau pristatyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Šios pataisos esmė yra, kad Vyriausybės teiktame projekte buvo numatyta galimybė atsisakyti dviejų mėnesių išmokos, kuri mokama savarankiškai dirbantiems asmenims pasibaigus karantinui ir ekstremaliajai situacijai. Tai buvo tokia kaip ir galimybė prieš grįžtant į darbinę veiklą. Tos darbinės pajamos negrįžta taip, kaip grįžta žmonių, kurie grįžta iš prastovų laikotarpio. Tai tikrai savarankiškiems ir užsakymų, ir klientai tikrai turi... Tą parodė pirmo karantino praktika.

Vyriausybės siūlymas buvo atsisakyti ir nebemokėti nieko, siaurinant ir išmokų gavėjų grupes, ir laikotarpį. Mūsų siūlymas vis dėlto yra, kad savarankiškai dirbantys asmenys turėtų bent vieno mėnesio rezervą ir galimybę atsigauti po karantino ir kad jiems bent vieną mėnesį būtų mokama išmoka. Juo labiau kad ir dabar tebegaliojantis įstatymas taip pat dar numato, kad būtų mokama du mėnesius. Jeigu mes nesusiaurintume, tai ir valstybės išlaidos būtų didesnės. Mūsų siūlymas yra apsiriboti vienu mėnesiu mokant po karantino savarankiškai dirbantiems asmenims.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai už, prieš. Dėl motyvų yra užsirašęs M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Mielieji kolegos, kai balsuosime, tai kviesiu tikrai palaikyti kolegų pateiktą pasiūlymą, nes vėlgi pagal Vyriausybės siūlymą toks būtų prognozuojamas savarankiškai dirbantiems kietasis nusileidimas, kas, matyt, esamomis aplinkybėmis tikrai būtų nepagrįstas. Du mėnesiai gal būtų pernelyg dosnu, o vienas mėnuo galėtų būti tas aukso vidurys, kai pasibaigus karantinui dar būtų mokamos išmokos. Taip, tas gali kainuoti nuo 15 iki 18 mln. eurų papildomų išlaidų ir jas reikės numatyti kitų metų biudžete. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsavimas ir dėl šios pataisos bus numatytuoju laiku.

Kita pataisa dėl 1 straipsnio Seimo narių M. Navickienės, M. Lingės ir kitų kolegų. Prašau pristatyti pataisą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tai yra analogiška pataisa, kuri tik patikslina prieš tai buvusį pasiūlymą, kad taip pat dėl vieno mėnesio.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime svarstyti bendru sutarimu? Motyvai už, prieš? Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuosime dėl šios pataisos numatytuoju laiku.

Kita pataisa Seimo nario A. Butkevičiaus. Prašom pristatyti.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, mano pataisa yra pateikta šiuo metu dėl vienkartinės išmokos smulkiems ūkiams, kad mokėjimas nepriklausytų nuo deklaruojamos gyvenamosios vietos.

Labai paprastai paaiškinsiu. Jeigu žmogus šiuo metu deklaravęs savo gyvenamąją vietą kaime arba miestelyje, kuriame gyvena mažiau kaip 6 tūkst. gyventojų, jis vienkartinę išmoką gavo. Bet jeigu žmogus gyvena mieste, yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą, kur gyventojų skaičius yra didesnis kaip 6 tūkst. gyventojų, jis jau vienkartinės išmokos negauna. Aš manau, ir socialiai tai yra neteisinga, ir daugelis žmonių, kurie baigia Žemės ūkio universitetą, gyvena mieste, bet dirba kaime, yra diskriminuojami. Mano įstatymo pataisos pasiūlymas yra, kad išspręstume šitą diskriminacinį kriterijų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė buvo nepritari. Esminiai motyvai tie, kad siūlymas nesusijęs su Vyriausybės teiktu įstatymo projekto straipsniu, yra visiškai dėl kito įstatymo straipsnio, plečiama gavėjų bazė ir vykdymas pareikalautų papildomų išlaidų. Galiausiai iš tiesų turime žiūrėti ir į paramos tikslingumą, ką siūlo ir pati Vyriausybė, kad parama pasiektų būtent tuos gavėjus, kurie yra nukentėję ir kurių veiklos yra apribotos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar turime 29, kad svarstytume šią pataisą?

Už – 36. Pataisą svarstysime. Motyvai už, prieš. Niekas neužsirašė. Balsavimas bus numatytu laiku.

Dėl 3 straipsnio gautos pataisos, Seimo narių M. Navickienės, M. Lingės ir kitų kolegų pasiūlymai. Prašau pristatyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Šis pasiūlymas techninis, jis tikslina įsigaliojimo datą, kadangi įstatymo nebespėjome priimti iki gruodžio 1 dienos, kaip buvo numatyta, tai reikia numatyti kitą terminą ir mes siūlome, kad įsigaliotų sausio 1 dieną.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar turime 29, kad svarstytume šią pataisą? Galime bendru sutarimu, taip? Bendru sutarimu. Komiteto nuomonė. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra pritarti pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvų už, prieš nėra. Balsavimas atidedamas.

Kita pataisa Seimo narių M. Navickienės, M. Lingės, M. Ošmianskienės, J. Džiugelio, A. Petrošiaus. Prašau pristatyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Analogiška, kaip ir prieš tai buvusi, tikslina įsigaliojimo datą. Komiteto nuomonė buvo pritarti.

PIRMININKĖ. Ar turime 29? Bendru sutarimu galime pritarti. Dėl motyvų už, prieš neužsirašė. Balsuosime numatytu laiku.

Dar viena pataisa Seimo nario A. Palionio. Seimo nario nėra. Labai prašyčiau pranešėjo pristatyti šią pataisą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Šita pataisa yra susijusi su prieš tai buvusiu, kad būtų daroma išimtis ir netaikomi tie kriterijai, kurie buvo taikomi trijų mėnesių laikotarpiu, tiesiog numatant jo įgyvendinimą, kad šitie asmenys, savarankiškai dirbantys asmenys, turintys statusą, tiesiog galėtų gauti išmoką netaikant prieš tai Vyriausybės pateikto ir priimto įstatymo keliamų reikalavimų. Tai patikslinama.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame, ar yra 29 Seimo nariai už šios pataisos svarstymą. Dėkui.

Už – 38. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė buvo nepritari dėl tų pačių argumentų, kurie buvo ir dėl viso Seimo nario pasiūlymo, tai yra dėl neatitikimo tikslų, mokėjimų už buvusį laikotarpį ir dėl lėšų poreikio.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Balsavimai bus vėlesniu numatytu laiku. Motyvai už, prieš. Ar dėl motyvų kas nors užsirašė? Ne, nematau.

10.40 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5345(2) (priėmimas)

1-6.2 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5345. Pranešėjas – M. Lingė. Priėmimas. Ačiū.

Dėl 1 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Balsavimas vėlesniu laiku.

10.42 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projektas Nr. XIII-4998(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kolegos, Posėdžių sekretoriatas atkreipė dėmesį, kad buvo praleistas 1-5.2 klausimas, tai siūlau prie jo grįžti. Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo naujais skyriais įstatymo projektas Nr. XIII-4998. Pranešėja – A. Širinskienė, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Priėmimo stadija. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas apsvarstė pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėkui, gerbiama pranešėja.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Pritariame bendru sutarimu. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Yra Teisės departamento pasiūlymas dėl pavadinimo išdėstymo, ne dėl straipsnio.

PIRMININKĖ. 4 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 5 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 6 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 7 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 8 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 9 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 10 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 11 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. 12 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl pavadinimo prašyčiau pristatyti komiteto pranešėją.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Dėl pavadinimo buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba ir komitetas jai pritarė. Pavadinimas buvo išdėstytas nauja redakcija, kurią jūs ir matote.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėkui gerbiamai pranešėjai.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsavimas atidedamas numatytam laikui.

10.45 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4961(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4961. Pranešėjas – A. Sysas. Pasiūlymų nėra. Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų ir pakeitimų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų ir pakeitimų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas atidedamas vėlesniam laikui.

10.45 val.

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4941(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4941. Pranešėjas – V. Bukauskas. Pasiūlymų nėra. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų ir pakeitimų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų ir pakeitimų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų ir pakeitimų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas dėl įstatymo pakeitimo projekto atidedamas vėlesniam laikui.

10.46 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4406(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4406. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Pritarta bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų ir pakeitimų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Pritarta bendru sutarimu. Balsuosime dėl šio projekto vėliau.

10.47 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4380(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4380. Priėmimo stadija. Pranešėja – A. Norkienė. Pasiūlymų nėra. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pakeitimų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Užsirašiusių dėl motyvų už, prieš nėra. Balsavimas atidedamas.

10.47 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-20(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-20. Pranešėjas – S. Šedbaras, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo stadija. Prašom, gerbiamas pranešėjau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, visas Seimo statuto pataisų paketas. Tai nėra tos reikšmingos pataisos, kurios bus vėliaus pateikiamos, čia yra tokios daugiau darbinės. Pirma pataisa, kuri buvo pateikta, yra susijusi su Seimo komisijų – laikinųjų kontrolės arba tyrimo komisijų – sudarymu. Šiuo atveju yra tikslinama, kad Seimas tokią komisiją turi sudaryti artimiausio posėdžio metu, yra perrašoma, kad spręsti dėl tokios komisijos sudarymo Seimas turi artimiausio posėdžio metu. Šiuo atveju yra tikslesnė formuluotė ir dėl tokios Statuto pataisos jokių pasiūlymų nebuvo gauta. Komiteto posėdyje iš dalyvavusių 5 Seimo narių už balsavo 4, susilaikė 1. Taigi Statuto pataisai pritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Motyvai po svarstymo. J. Razma – už. J. Razmos nėra. R. Tamašunienė norėtų kalbėti prieš.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, aš vis dėlto manau, kad susiaurinamos galimybės Seimo nariams sudaryti komisijas, nes 73 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, kad jeigu ne mažesnė kaip 1/4 Seimo narių grupė raštu pareikalauja sudaryti laikiną kontrolės ar tyrimo komisiją, Seimas

turi sudaryti artimiausio posėdžio metu šią komisiją. O šiuo atveju siūlomame projekte siūloma spręsti dėl tos komisijos sudarymo. Man atrodo, kad šis pakeitimas taip pat sumažina Seimo narių teisę, surinkus 1/4 visų narių, turėti tokią komisiją ir atlikti tą tyrimą. Todėl aš galvoju, kad gali būti taip pat valdančiųjų toks noras vėl sumažinti galimybę esant reikalui sudaryti laikinąsias arba tyrimo komisijas. Todėl pasisakau prieš, nes tai yra Seimo narių ir jų grupių teisių apribojimas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Už norėtų kalbėti gerbiamas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Yra Jurgis, grįžo Jurgis.

PIRMININKĖ. Žodį suteikiu J. Razmai. Už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš suprantu, galbūt iš mažumos pozicijų žiūrint ta pataisa atrodo nelabai simpatiška. Bet vis dėlto mes turime paisyti Konstitucijos ir Seimo statuto bendrų principų, kad čia nutarimai priimami Seimo narių balsais. Negali būti taip, kad 1/4 Seimo narių pareikalauja kažko ir tai automatiškai tampa viso Seimo pozicija. Tikrai Seimo mažuma negali primesti savo valios tai daugumai, kuri yra tuo klausimu. Čia tiesiog viskas yra sutvarkoma parašant, kad ta iniciatyvos teisė, be abejo, išlieka, ji nekeičiama, bet ar sudaryti, ar nesudaryti komisiją, Seimas turi spręsti balsuodamas. Tai negali įvykti automatiškai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prieš norėtų kalbėti I. Kačinskaitė-Urbonienė.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia tik po vieną.

PIRMININKĖ. Atsiprašau. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas atidedamas.

10.52 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73¹ straipsniu“ projektas Nr. XIII-5364(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73¹ straipsniu“ projektas Nr. XIII-5364. Pranešėjas – S. Šedbaras, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra projektas, registruotas dar praeitoje kadencijoje, įgyvendinant Konstitucinio Teismo nutarimą. Jeigu teko girdėti, buvo toks Konstitucinio Teismo nutarimas dėl vieno komisijos nario, laikinosios tyrimo komisijos nario pašalinimo. Konstitucinis Teismas išdėstė savo doktriną, kada galima daryti tokį keitimą, ir štai tokia Statuto pataisa buvo registruota, apsvastyta. Komitetas šią pataisą svarstė lapkričio 20 dieną. Visų 5 dalyvavusiųjų balsais už buvo pritarta šiam Statuto pakeitimui.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas pranešėjas. Diskutuoti užsirašiusių nėra.

Motyvai už ir prieš. Užsirašiusių nėra. Balsavimas atidedamas.

10.53 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIV-22(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIV-22. Pranešėjas – S. Šedbaras, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Ši Statuto pataisa yra skirta išbraukti Migracijos komisiją iš Statuto. Tų komisijų yra ir daugiau, šiaip jau Statute neįrašytų. Ir Jaunimo ir sporto reikalų komisija, ir, kaip pamine, buvo Savižudybių ir smurto prevencijos komisija. Į Statutą yra įrašomos tokios kertinės, pagrindinės komisijos, tarp jų buvo atsidūrusi ir Migracijos komisija. Mūsų siūlymas yra panaikinti šią komisiją. Jau tam tikrus dalykus mes įrašėme į Ateities komiteto funkcijas, esame įsipareigoję komitete pažiūrėti, ar kaip kai kurių kitų komitetų funkcijos neturėtų būti įrašytos šios Migracijos komisijos funkcijos. Pripažinkime, Migracijos komisija kažin ar pasiteisino. Ar praeitą kadenciją mes ką nors apie jos veiklą girdėjome? Komitetas, apsvarstęs šį pasiūlymą, dalyvaujant 8 komiteto nariams, už balsavus 6, susilaikius 2, pritarė tokiai pataisai.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamam pranešėjui. Diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai už, prieš. Po vieną nuomonę. J. Razma – už.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, priėmę šią pataisą, mes Statuto turinį padarytume nuoseklesnį. Jame iš komisijų būtų paminėtos tik tos, kurios yra nulemtos atskirų įstatymų, pavyzdžiui, Kriminalinės žvalgybos kontrolės ar Antikorupcijos, arba tokia kaip Etikos ir procedūrų komisija, kuri reikalinga pagal mūsų pačių vidines procedūras. O tokios komisijos, kurias mes galime kurti arba nekurti, tai Neįgaliųjų, Jaunimo reikalų ar netgi ta pati Migracijos, Statute su konkrečiomis funkcijomis nebūtų minimos, bet tai niekaip neužkerta kelio mums priimti nutarimą ir tokią komisiją kurti. Tiesiog Statuto turinys taptų nuoseklesnis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš norėtų kalbėti G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Nežinau, kas čia negirdėjo apie Migracijos komisijos veiklą, matyt, mažai klausė, mažai skaitė, nes tikrai praeitą kadenciją buvo labai daug padaryta. Ir jeigu trečdalis Lietuvos yra užsienyje, o mums nereikia Migracijos komisijos, tai kažkas negerai su šiuo Seimu. Migracija ne tik apima išeivius, bet taip pat Migracijos komisija sprendžia ir atvažiavusių klausimus, lituanistikos klausimus vaikų, kurie mokėsi mokykloje, kaip jie išsimokė, taip pat migraciją tarp regionų, vykstančią tikrai labai sparčiai, labai gyvai.

Aš siūlyčiau vis dėlto palikti, pagalvoti dar kartą. Nesvarbu Statuto vientisumas, galbūt svarbiau atkreipti dėmesį ir dirbti, nes kai sugrįžta žmonės... Aš suprantu, kad dabartinės pozicijos yra labai didelis noras savo darbo broką pakišti po kilimu, nes, prisiminkime, kada prasidėjo didžioji migracijos banga, ir viena, ir kita. Ir dabar, kai žmonės pradėjo grįžti, staiga Migracijos komisijos nebereikia. Taigi siūlau palikti vis dėlto šią Migracijos komisiją, kad ji galėtų toliau aktyviai dirbti su Lietuvos išeiviais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai už, prieš išsakyti. Balsavimas nukeliamas vėlesniam laikui.

10.58 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 52, 90 ir 91 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-19(2) (svarstymas)

1-14 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 52, 90 ir 91 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-19(2). Pranešėjas – S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Šis Statuto kelių straipsnių pakeitimas yra skirtas supaprastinti savaitės, dienos posėdžių darbotvarkių sudarymą, kai Seimo nariai siūlo į darbotvarkę įtraukti klausimus, kurie nėra sesijos darbų programoje. Iki šiol būdavo taip, kad reikia registruoti atskirą nutarimo projektą, Sekretoriatą apkrauti darbu. Šiuo atveju yra siūlymas tai padaryti neapkraunant Seimo narių biurokratiniais mechanizmais, tačiau išlaikant programos prasmę ir reikšmę.

Esmė yra ta, kad jeigu sutariama Seniūnų sueigoje ir jeigu Seniūnų sueiga teikia plenarinio posėdžio metu, prieš tvirtinant darbotvarkę, klausimą ar kelis klausimus, Seimas atskirai protokoliniu nutarimu, jeigu juos įtraukia į darbotvarkę... Tada prieš tuos klausimus pateikiant, tai dažnai būna susiję su opozicine darbotvarka, nebereikia kiekvieną kartą atskirai balsuoti ir registruoti, kaip minėjau, tokius tuščius teisės aktus.

Čia ilgainiai buvo dirbama ir su Teisės departamentu, ir su rengėjais. Rastas bendras sutarimas. Komitetas šį projektą svarstė kelis kartus. Paskutinį kartą gruodžio 2 dieną ir, visiems 7 dalyvavusiems balsavus už, pritarė tokioms pataisoms.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam pranešėjui. Diskutuoti yra užsirašęs vienas Seimo narys gerbiamasis K. Masiulis. Nematau Seimo salėje. Motyvai dėl viso. Dėl motyvų taip pat užsirašęs K. Masiulis. Daugiau užsirašiusiųjų nėra. Balsavimas dėl šio klausimo atidedamas.

11.00 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-21(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-21(2). Pranešėjas – S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šitas Statuto papildymas yra skirtas paskatinti, galbūt paakinti komitetų parlamentinę kontrolę. Esmė yra ta, kad komitetai, patvirtinus arba tvirtinant sesijos darbų programą, gali išskirti kai kuriuos klausimus, kurie yra aktualūs, svarbūs, kuriais bus papildomai dirbama ne rutininio būdu.

Komitete buvo daug diskusijų, sutarta su rengėjais dėl švelnesnių formuluočių. Tai yra šiek tiek panašu, kai rengėjai pristatė, su Europos Parlamento tam tikrais veiklos metodais. Įvertinus visus pasiūlymus, į juos atsižvelgus, komitetas paskutinį kartą Statuto pataisas svarstė gruodžio 2 dieną, ir visiems 7 dalyvavusiems balsavus už buvo pritarta ir šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Diskutuoti yra užsirašę du Seimo nariai. Kviečiu E. Gentvilą. Nėra. Kviečiu K. Masiulį. Taip pat nėra. Dėl motyvų. Svarstome Seimo nario A. Vyšniausko pataisą. Gerbiamas Andriau, ar galėtumėte pristatyti savo pataisą?

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Pataisa labai paprasta. Tiesiog sutarę su komitetu nusprendėme patikslinti galimybę, kad būtų galima nuspręsti dėl pranešimų ne tik sesijos pradžioje, bet ir bet kuriuo metu. Taip pat dar patiksliname dėl išvadų ir apskritai paties modelio veikimo. Tai čia buvo toks bendras sutarimas su komitetu, kad aš tokią pataisą pateiksiu. Ją pateikiu, komitetas atsižvelgė, apibendrina. Kviečiu priimti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė iš dalies ir kartu su rengėju, teikėju šios pataisos sutarė, kad tokia nuostata ir būtų Statute.

PIRMININKĖ. Ir mes galime pritarti. Tuomet dėl pataisų motyvų už, prieš nėra. Motyvai dėl viso projekto. Už norėtų kalbėti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš kviečiu palaikyti čia pasiūlytą iniciatyvą dėl komitetų pranešimų. Aišku, mes negalime garantuoti, kad tai tikrai efektyviai prigis Seime, kad bus tikrai prasmingų pranešimų, bet pabandykime. Jeigu tai veikia kituose parlamentuose, veikia Europos Parlamente, aš tikiuosi, kad ir pas mus gali veikti ir suteikti papildomų galimybių parlamentinės kontrolės procesui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas vyks vėliau.

11.03 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 43, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44², 58¹ straipsniais“ projektas Nr. XIVP-23(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 43, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo keliais naujais straipsniais projektas Nr. XIVP-23(2). Pranešėjas – S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra Statuto papildymas arba mūsų komitetų sąrašo papildymas vienu komitetu, kuris būtų vadinamas Ateities komitetu. Kas yra susidūręs su Vyriausybės veikla, žino, kad tam tikruose Vyriausybės struktūros lygmenyse yra tam tikra strateginio planavimo grupė ar komitetas. Paprastai sakant, aš taip įsivaizduoju, kad tai būtų Seimo veiklos, komitetų veiklos koordinacijos ir tokio strateginio aptarimo komitetas. Jis būtų toks kaip ir Europos reikalų komitetas, šiek tiek panašus dėl savo skėtiškumo, ir šiame komitete galėtų dalyvauti ir, žinoma, turėtų dalyvauti kitų komitetų atstovai, nes, kaip žinome, specializuoti komitetai – kiekvienas Seimo narys tik vienam komitetui priklauso, išskyrus Europos reikalų komitetą. Čia būtų lygiai toks pat komitetas. Jeigu frakcijos taip nutartų, čia galėtų dalyvauti komitetų pirmininkai ar pavaduotojai, ar kiti frakcijos nariai.

Darėme klausymus, įvertinome visus pasiūlymus, pastabas, priėjome prie bendro sutarimo. Paskutinį kartą projektą svarstėme gruodžio 2 dieną. Visiems 7 dalyvavusiems balsavus už, šiam Statuto pakeitimui komitete buvo pritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Diskutuoti yra užsirašęs vienas Seimo narys. Kviečiu R. Lopatą.

R. LOPATA (LSF). Gerbiami kolegos, dažnai pastaruoju metu yra klausiama, kuo užsiims šis komitetas. Jis lyginamas su futurologija ir panašiais dalykais, bet, kiek galite spręsti tiek iš Teisės

ir teisėtvarkos komiteto posėdžių, tiek iš Statute numatomos to komiteto veiklos kryptį aprašymo, akivaizdu, kad šiam komitetui tenka tam tikras strateginis uždavinys, kitaip tariant, užtikrinti valstybės strateginių interesų priežiūrą. Neabejoju, kad tokio strateginio lygmens komitetas atlieptų tas šiuolaikines tendencijas, kurias matome kitų valstybių parlamentuose, pradedant Suomija, baigiant dabar Didžiąja Britanija ir Lordų Rūmų panašiomis iniciatyvomis. Tam tikras Seimo narių pasitraukimas arba grįžimas į dabartizmą per strategines valstybės raidos tendencijas, man atrodo, iš tikrųjų būtų prasminga, kartu užtikrinant ir politinį mūsų šalies valdymą. Tikimės jūsų paramos steigti tokį komitetą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Esame gavę vieną pataisą. Seimo narė A. Širinskienė siūlo koreguoti straipsnį. Prašau pristatyti pataisą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, kiek aš atsimenu, buvo rastas bendras sutarimas Teisės ir teisėtvarkos komitete. Mane tikrai tas sutarimas tenkina. Dalis migracijos klausimų galės būti sprendžiami Ateities komitete. Nelieka spragos. Iš esmės netgi ir klausimų sprendimas persikėlė į aukštesnį lygmenį – iš komisijos į komitetą. Aš tikrai neprašysiu balsuoti dėl savo pasiūlymo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė iš dalies, nes pati teikėja paskui pasiūlė pritarti iš dalies. Viskas suderinta.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pritariame ir mes. Pataisų svarstymas. Už norėtų kalbėti A. Vyšniauskas. Viskas. Atsiprašau, pritarta. Taigi esame pasiekę sutarimą.

Motyvai dėl viso. Už norėtų kalbėti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vėlgi aš kviečiu rizikuoti ir mūsų Seime pabandyti sukurti Ateities komitetą. Žinome, kad tai veikia kituose seimuose, parlamentuose. Galbūt ryškiausias pavyzdys yra Suomijoje. Laikas parodys, kiek jis prigis, kiek sugebės mums pateikti strateginių įžvalgų, bet, manau, kryptis teisinga. Tikrai reikia ne tik smulkmeniškai vien žvalgytis į praeitį, kas gal ne visai tiksliai kada buvo padaryta, bet žiūrėti į ateitį ir turint tą viziją planuoti artimuosius darbus. Aš kviečiu pritarti ir netrukus galėsime suformuoti tą komitetą.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti kolega K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, mes iš tikro stebime tokį Seimo administravimo ir viso biurokratinio aparato plėtimąsi. Kai tik ateina nauja kadencija, iškart prisikuria komisijų, dabar jau ir komitetų, ir kitų dalykų. Didinamos išlaidos, didinamas pareigybių skaičius, antpečių ir kitų dalykų, todėl aš manau, jeigu mes norime ką nors koreguoti, tai mes galėtume inventurizuoti tuos komitetus ir komisijas, kurie yra, o ne atvirkščiai – kurti naujas. Todėl aš manau, kad pats pavadinimas „Ateities“ yra padorus, bet lyginant su kitais, tai yra vietoj kitų komitetų, dabar būtų galima tą funkciją perkelti į kitą komitetą, pakeičiant pavadinimą ar dar ką nors. Dabar iš šalies susidaro įspūdis, aišku, kad yra pučiami etatai, pučiamos išlaidos ir prašoma daugiau pinigų Seimui. Ačiū.

11.10 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai už, prieš išsakyti. Balsavimas atidedamas vėlesniam laikui.

Dabar norėčiau paprašyti pirmąjį pavaduotoją pakeisti mane ir pirmininkauti posėdžiui. Per tą laiką dar norėčiau perskaityti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pareiškimą „Dėl frakcijos sudėties pasikeitimo“. Informuojama, kad 2020 m. gruodžio 3 d. nuspręsta priimti Seimo narę A. Kubilienę į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją.

11.10 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-63 (pateikimas)

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos, kviečiu Seimo Pirmininkę pateikti Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 33, 34 straipsnių, dvidešimt

devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektą Nr. XIVP-63. Tai yra projektas, apie kurį daugiausiai diskutavome pastaruoju metu. Žodis Seimo Pirmininkei.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ištis daug diskutavome apie būtinybę užtikrinti nepertraukiamą Seimo darbą ir daug buvo darbo įdėta rengiant šias pataisas, kuriomis yra labai išsamiai aprašyta, kaip procedūriškai Seimas galėtų pereiti prie nuotolinio darbo, tokiu būdu užtikrinant, kad, nepriklausomai nuo to, kokia bus epidemiologinė situacija, parlamentas galės nepertraukiamai dirbti. Įtvirtinus Seimo statute siūlomą nuotolinį Seimo posėdžio organizavimo būdą, bus sukurtos teisinės prielaidos užtikrinti Seimo narių konstitucinių įgaliojimų vykdymą visų ypatingų situacijų atvejais, kai Seimo nariai dėl objektyvių priežasčių negali fiziškai susirinkti į Seimo posėdžių salėje vykstančius posėdžius.

Galimybė organizuoti posėdžius nuotoliniu būdu būtų numatoma visomis išimtinėmis situacijomis: įvedus karo padėtį arba nepaprastąją padėtį, paskelbus ekstremaliąją situaciją arba karantiną. Numatomos vienodos, teisiškai pagrįstos galimybės nuotoliniu būdu organizuoti Seimo, Seimo valdybos, Seniūnų sueigos, Seimo struktūrinių padalinių, komitetų, pakomitečių ir komisijų posėdžius. Po paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino laikotarpio pradžioje pakeistos Seimo statuto 33 ir 34 straipsnio nuostatos „Dėl Seimo valdybos darbo“ įtraukiamos į keičiamo Statuto dvidešimt devintąjį skirsnį.

Iš tiesų manau, kad daug diskusijų sukėlęs projektas turėtų sulaukti ne tik kritinio požiūrio, tačiau labai viliuosi, kad sulauks pritarimo. Seimas tikrai negali būti ta institucija, kuri lėčiausiai prisitaiko prie šių dienų iššūkių. Dar kartą pakartosiu, manau, kad mūsų priedermė yra numatyti sąlygas, būtinas sąlygas dirbti Seimui ir tas alternatyvas, kurios reikalingos šiomis sudėtingomis aplinkybėmis. Mielai atsakysiu į Seimo narių klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū už projekto pateikimą. Dabar eilės tvarka klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, labai ačiū už pristatymą, suprantu, kad darbo grupė dirbo, tikrai įdėjo daug pastangų, kad būtų visiems priimtinas ir gerai parengtas projektas, nes iš tikrųjų be galo svarbu, kad mes visi pritartume tokiam sprendimui.

Vienas dalykas, kuris kelia nerimą ir būtų svarbus, kad užtikrintumėte taip, kaip dabar yra parašyta toje redakcijoje, ir kad jos laikysimės, tai yra kai yra paskelbiama ekstremalioji situacija, taip pat turi kilti grėsmė Seimo darbui, arba kai yra karantinas, taip pat turi kilti grėsmė Seimo darbui. Tai nėra ar–ar, bet yra ir–ir, nes tų ekstremaliųjų situacijų Lietuvoje būna daug, jeigu neklystu, dėl Gedimino kalno vis dar galioja ekstremalioji situacija, kad nebūtų taip, kad dėl sausros ar dėl Gedimino kalno Seimas nesirenka ir dirba nuotoliniu būdu, kad tai tiesiog nebūtų dar vienu pasiteisinimu. Ar galite užtikrinti, kad jūs, kaip Seimo Pirmininkė, laikysitės šitos nuostatos, kad priimant Seimo statutą bus laikomasi reikalavimo ir–ir.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas Mykolai, už klausimą. Ištis buvo nemažai diskusijų apie tai, kaip suformuluoti šitas pataisas taip, kad, viena vertus, būtų atrištos rankos esant būtinybei pereiti prie nuotolinio darbo, bet, kita vertus, kad tuo nebūtų piktnaudžiaujama. Taip, kaip dabar yra suformuluotas tas projektas, saugiklių yra numatyta pakankamai daug. Tai tikrai nėra vienasmenis ar Seimo Pirmininko, ar kito žmogaus sprendimas, tai yra valdybos sprendimas. Manychiau, kad turėtume pasitikėti tiek Seimo valdyba, tiek vieni kitais, kad tokiomis galimybėmis nebus piktnaudžiaujama. Puikiai matome, kokia šiandien yra situacija. Dedame labai daug pastangų, kad būtų kuo saugesnės darbo sąlygos čia, Seimo posėdžių salėje, tačiau puikiai suvokiame, kad vienintelė saugi alternatyva yra absoliutus perėjimas prie nuotolinio darbo. Ir aš tikrai manau, kad piktnaudžiavimui čia kažkokių prielaidų nėra.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama Pirmininke, aš dėl sąvokos „nuotolinis darbas“. Nuotolinis iš kabineto ar iš namų, ar iš Las Palmaso yra skirtingi dalykai. Ir mano klausimas susijęs su tuo, jeigu Seimo narys, kuris yra nuotoliniame kokiam nors rajone ir *force majeure*, dingsta elektra, atsitinka taip, kad jis paprasčiausiai negali fiziškai prisijungti. Šitame Statute apie tai nieko neparašyta. Kaip jis galėtų išreikšti savo valią?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Nuo *force majeure* situacijų, matyt, niekas nesame apsaugotas. Lygiai taip pat Seimo narys gali patekti į kamštį važiuodamas į Seimo posėdžių salę

ir nedalyvauti svarbiame balsavime, tą puikiai suvokiame. Visų eventualių galimybių Seimo statute aprašyti taip pat negalime. Kaip jau minėjau, tai yra atvėrimas kelio nuotoliniam darbui. Be abejo, sieksime, kad techniniai sprendimai būtų kuo tobulesni ir kad nuo tokių paprastų atsijungimų kiek galima galėtume apsisaugoti. Tačiau, žinoma, jeigu nėra elektros, bus sudėtinga dalyvauti nuotoliniame posėdyje, sutinku.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, bus diskusijų stadija, manau, dar turėsime galimybę viską išsakyti. Klausia Seimo narys G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama Seimo Pirmininke ir pranešėja, mano klausimas šiek tiek siejasi su gerbiamo kolegos A. Syso klausimu, tik truputį kitaip. Ko gero, beveik kiekviename komiteto posėdyje būna ryšio sutrikimų ar kažkokių problemėlių. Paprastai tai susiję su tuo, kad posėdžio dalyvis prisijungia ne iš Seimo, ne iš Seimo kompiuterio, iš kitų elektroninių sistemų. Ir Seimo plenariniame posėdyje yra daug dalyvių, todėl yra didžiulė tikimybė, kad gali būti tam tikrų elektroninių sutrikimų. Ko gero, tų sutrikimų būtų mažiau, jeigu būtų dirbama iš Seimo nario kabineto. Kokia jūsų pozicija dėl to? Ar siūlytumėte bent pirmuosius posėdžius vykdyti prisijungus Seimo rūmų kabinetuose dėl ryšio kokybės, galų gale gal ir personalo pirminės pagalbos?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui už klausimą. Taip, esame kalbėję su IT ekspertais, su IT skyriumi. Jie taip pat patikino, kad būtinas Seimo narių apmokymas prieš pereinant prie nuotolinio darbo. Taigi tikrai, matyt, turėtume vieną dvi sesijas, kai būtų išaiškinti visi niuansai, pasitreniruotume. O dėl to, kad kai kada ir komitetų posėdžiuose būna trikdžių, na, taip, būna įvairių komitetų posėdžių, bet, aš manau, gyvename XXI amžiuje, daugelis kaimyninių parlamentų jau sėkmingai perėjo prie nuotolinio darbo. Manau, kad galime tai padaryti ir mes.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, norėčiau jūsų paklausti. Lietuvos policija, ugniagesiai, medikai, įvairūs logistikos darbuotojai, maisto prekių pardavėjai, turbūt daugelis sutiksime, kad tai yra labai svarbūs žmonės Lietuvoje, užtikrinantys tam tikras funkcijas, kurios reikšmingos visai Lietuvai. Seimas, nacionalinė įstatymų leidžiamoji institucija, ar taip pat yra reikšmingas ir ar jo darbas turi būti taip pat užtikrinamas ir tęsiamas įprastu būdu, tai yra balsuojant Seimo salėje? Ar jie gali balsuoti įvairiai, tai yra iš kabinetų, kaip gerbiamas A. Sysas juokavo, galbūt iš Las Palmaso ar dar kur nors, ar visgi tokiai institucijai turi būti tam tikri reikalavimai, tai yra atsakingumo, moralumo, ar dar kokie nors? Ar tai yra svarbu, kad visi dalyvautų Seime, ar galime *bele* kaip balsuoti su katinuku ant kelių?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Matote, į jūsų klausimą negali būti dviejų atsakymų. Taip, Seimo nario darbas yra labai svarbus – tai yra pareiga, tai yra atsakomybė, ir tas nepertraukiamas Seimo narių darbas turi būti užtikrinamas visomis įmanomomis priemonėmis.

Kitas dalykas, kad ar nuotolinis balsavimas kaip nors nuvertina Seimo nario darbą? Mančiau, kad ne. Kur kas didesnis pavojus susidaro, jei dėl ligų, dėl užkrečiamųjų ligų, dalis Seimo narių apskritai negali vykdyti savo įsipareigojimų, savo pareigos, ir tuomet mes, tikėtina, galime atsidurti situacijoje, kai labai svarbių sprendimų Seimas negali priimti. Štai vienintelė alternatyva balsavimui čia, šioje Seimo posėdžių salėje, yra balsavimas nuotoliniu būdu.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Du klausimėliai. Vienas – ar jau yra įvairių Seimo politinių partijų politinis pritarimas šitam klausimui, ar vėl mes čia turėsime laužyti ietis?

Ir kitas klausimas toks: ar tas nuotolinis balsavimas reiškia, kad, tarkime, susirgęs žmogus gali balsuoti iš namų? Ar mes čia turėtume tikėtis, kad jis ateis į Seimo posėdžių, ne posėdžių, atsiprašau, į savo kabinetą ir ten balsuos? Ir kiti lygiai taip pat?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimus. Dėl pritarimo, kaip ir minėjau pradžioje, tikiuosi, kad pritarimas bus, nes klausimas yra tikrai ne pozicijos ar opozicijos, tai yra viso parlamento klausimas. Manau, kad visi puikiai suprantame, kaip yra svarbu, kad nepriklausomai nuo to, kokia mūsų laukia žiema, Seimas galėtų nepertraukiamai priimti būtinus sprendimus.

O dėl jūsų antro klausimo, iš kurios vietos, iš kurios lokacijos galėtų Seimo narys balsuoti, matyt, svarbiausias dalykas yra techninė įranga, tai yra kompiuteris, tai yra galimybė identifikuoti tą Seimo narį, įsitikinti, kad tuo metu, kai yra balsuojama, tai daro būtent tas Seimo narys, tas

žmogus, kad tai būtų fiksuojama, ir tuomet jau ta vieta, kurioje Seimo narys yra, yra antraeilis dalykas.

PIRMININKAS. Toliau klausia Seimo narė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš vis dėlto noriu patikslinti atsakymą į jau K. Masiulio užduotą klausimą. Aš iš pateikto Statuto pakeitimo projekto suprantu, kad tik tais atvejais, kai valdyba pri-tars, kad konkretus posėdis bus nuotolinis, mes jame ir galėsime dalyvauti, bet per eilinius posė-džius, kai serga Seimo nariai, nuotoliniu balsu negalės dalyvauti, kaip yra ir šiandien. Noriu pa-tikslinti, nes klausimo antra dalis buvo, ar nesant ekstremaliosios situacijos galės tikriausiai bal-suoti nuotoliniu būdu?

Kitas – identifikavimo klausimas. Kaip bus identifikuojamas Seimo narys po kiekvieno svar-stomo klausimo balsuojant: ar balsuojant, paskui grupuojant? Vis tiek jūs dėliojotės. Reikia pripa-žinti, kad tikrai daug patobulėjo, naudingas buvo atmetimas pirmą kartą, nes sistema yra daug aiškesnė. Dėl identifikavimo klausimo, nes tai užims be galo ilgą laiko tarpą, kaip planuojate? No-riu išgirsti konkrečiau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimus. Visų pirma, jeigu kalbama apie tą mišrųjį būdą, kai dalis Seimo narių būtų čia, o dalis iš namų, matyt, ne apie tai kalbame. Kalbame apie tokį at-vejį, kai yra paskelbtas karantinas, ekstremalioji padėtis, nepaprastoji padėtis ar karo atveju, kad Seimas galėtų dirbti, funkcionuoti ir nebūdamas fiziškai šioje posėdžių salėje. Čia yra šio Statuto pakeitimo esmė. Tai viena.

O antras jūsų klausimas dėl identifikavimo. Yra svarstomi keli variantai, buvo svarstomi, sa-kykime, keli variantai. Čia tikrai labai svarbios buvo ir ekspertų išvalgos, IT ekspertų išvalgos, ta-čiau apsisistota prie to mechanizmo, kad identifikuojami turėtų būti Seimo nariai pradžioje, tačiau prieš kiekvieną balsavimą jie būtų fiksuojami fotografijos būdu. Tai yra labai paprasta padaryti. Tam, kad būtų vienareikšmiškai įsitikinta, kad tai yra tas Seimo narys, kuris išsako savo valią ir taip vykdo savo pareigą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nors laikas klausti baigėsi, bet aš manau, kad klausimas svarbus, todėl pratęsiu tam skirtą laiką, kad visi galėtų paklausti. Klausia A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, entuziastingai pritardamas šiam projek-tui norėčiau paklausti. Ar projektui pritarus bus užtikrintos visos opozicijos teisės ir galimybės, turimos ir eiliniame posėdyje? Prašau patikslinti.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui už klausimą. Mano supratimu, taip. Daug dėmesio buvo skirta tam, kad tiek opozicijos, tiek, na, iš esmės kiekvieno Seimo nario visos teisės ir galimybės, šian-dieną numatytos, būtų užtikrintos ir nuotoliniu būdu. Be abejo, kaip jau minėjau, prireiks kaž-kiek laiko priprasti prie tos nuotolinės aplinkos. Tačiau vėlgi negalima sakyti, kad mes pradeda-me nuo nulio, nes komitetų, komisijų posėdžiai jau kurį laiką vyksta nuotoliniu būdu. Per visą tą laiką, per gerą pusmetį, didelių nusiskundimų ar trikdžių to darbo tikrai nebuvo. Aš manau, tai yra gera pradžia, mums parodanti, kad tos sistemos, kurias mes naudojame ir kuriomis, tikėtina, bus naudojamos bent jau iš dalies ir balsavimo metu, yra ir saugios, ir gana paprastos naudoti, ir patikimos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju. Seimo Pirmininke, aš turiu tris klausimus. Pirmas. Ar buvo pa-galvota dėl visų balsavimo formų – atviras, uždaras ir taip toliau? Kaip tai užtikrinti?

Tada antrasis klausimas. Ar nereikėtų pagalvoti dėl Statuto 11 straipsnio pakeitimo? Jis vėl-gi apibrėžia, kas laikoma nedalyvavimo Seimo posėdžiuose pateisinamomis priežastimis. Pavyz-džiui, komandiruotės. Klausimas tokiu atveju, kai mes dirbame nuotoliniu būdu, ar, pavyzdžiui, vaiko priežiūros atostogos galbūt šiek tiek keičia esmę.

Ir paskutinis klausimas. Ar jau turite planą, kada praktikoje mes jau galėtume pereiti prie nuotolinio darbo, jeigu priimtume Statuto pataisas? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui už klausimus. Visų pirma dėl terminų. Matyt, tai mums vi-siems yra labai aktualu. Jei šis projektas sulauks jūsų pasitikėjimo ir pritarimo, tai teisinis kelias nuotoliniam darbui bus atvertas. Tai yra esminis pirmas žingsnis, nes be jo mes tikrai niekur ne-nukeliausime. Paraleliai vyksta techninių sprendimų, sakyčiau, net ne paieška, techniniai spren-

dimai jau vyksta. Tikėtina, kad per tris, daugiausiai keturias savaites viskas bus parengta. Žinoma, kaip jau minėjau, reikėtų numatyti ir kelis bandomuosius posėdžius dėl apmokymo. Tikrai labai norėtusi, kad dar rudens sesijos pabaigoje mes jau galėtume pereiti į nuotolį, jei epidemiologinė situacija išliks tokia, kokia yra dabar, ar, neduok Dieve, blogės. Žinoma, tuomet pavasario sesiją arba bet kurią neeilinę sesiją, kurią galbūt teks sušaukti, mes jau būsime visiškai pasirengę saugiai dirbti čia ir galėsime mažiau jaudintis dėl tų Seimo darbo trikdžių, kurie kartais vis dar įvyksta.

Dėl vaiko priežiūros atostogų. Kaip žinote, vargiai tai galima vadinti atostogomis, tai viena. Kitas dalykas, Seimo nariai neatostogauja. Tai tokių dalykų nėra numatyta. Manychiau, kad šiuo atveju... Noriu akcentuoti, kad mes kalbame apie išskirtines sąlygas, kai kyla pavojus Seimo nariams dirbant čia, kai dėl kokių nors priežasčių to negalime daryti. Būtent su tuo siejamos šios Statuto pataisos.

Dabar dėl visų uždarų posėdžių klausimų ir panašių dalykų. Dalis jau yra aprašyta Statute, mūsų projekte yra aprašyta, žinoma, dar galima koreguoti, jeigu jums atrodo, kad tai yra nepakankamai išsamu. Tačiau tikslas buvo, puikiai suvokiant, kad tai yra naujas dalykas, kiekvienos situacijos aprašyti negalima, visgi žengti pirmą žingsnį, kuris yra būtinas tam, kad pereitume.

PIRMININKAS. Toliau klausia Seimo narė I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju už suteiktą žodį. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, iš tikrųjų sveikinu šią valdybos iniciatyvą. Jau seniai mums reikėjo prieiti prie šio klausimo svarstymo ir šiek tiek šiandien liūdina, kad tos pertvaros visgi dingo iš Seimo posėdžių salės, nors buvo montuojamos. Atkreipė kolegos dėmesį, kad štai ir ponas V. Juozapaitis, ir A. Kupčinskas jau Seimo salėje, nors nepraėjo dešimt dienų nuo teigiamo testo. Visos tos aplinkybės verčia tikrai greičiau ir skatinti skubiau priimti sprendimus.

Mano klausimas yra toks. Ar dar šioje sesijoje mes turėsime technines galimybes pereiti prie distancinio darbo, tai yra balsavimo, nes iš tiesų norisi užtikrinti tą pagrindinį tikslą – sveikatą? Toks būtų klausimas. Dėkui.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkui už klausimą. Taip, kaip jau minėjau, tikslas yra tikrai, kad iki šios sesijos pabaigos tokia galimybė atsirastų. Tai priklauso ne tik nuo mūsų didelių norų ir vėlių, bet, žinoma, pirmasis žingsnis turi būti žengtas čia šiandieną ir būtinas Seimo narių pritartimas šiam Statuto pakeitimo projektui, kad būtų einama techninių sprendimų link.

PIRMININKAS. Toliau klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama Pirmininke, iš tiesų turbūt turėti tokią sistemą, kuri reikalinga ekstremaliomis situacijomis, būtina. Nežinia, kas čia gali būti. Dabar kovidai, galbūt kitų atvejų gali būti, tačiau vėlgi tą sistemą palaikyti turbūt reikės nuolat. Ar kas bandė paskaičiuoti maždaug kaštus, kokios sumos galėtų būti vien skiriamos tai visai sistemai palaikyti, nes tai susiję ir su ateinančių seimų mokymu, ir apskritai galbūt ir tam tikru personalu, kuris palaikys tą sistemą, galbūt netgi programinės įrangos tiekėjais? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Taip, dėl lėšų poreikio mes kreipėmės į kanceliariją ir, matyt, konkretesnius skaičius aš galėsiu pateikti šiek tiek vėlesniu etapu, tačiau noriu patikinti, kad šis pasirinktas kelias yra kur kas kuklesnių lėšų reikalaujantis nei kitas, kuris buvo siūlomas kaip alternatyva ir kuris būtų reikalavęs tiesiog naujos sistemos. Mes šiuo atveju, matyt, pritaikysime tiesiog tą pačią sistemą, kuria dabar naudojamos komitetų, komisijų posėdžiuose, tai *Micro-soft Teams*. Jos pagrindu būtų organizuojamas ir nuotolinis balsavimas. Tai lėšų poreikio prasme yra pats pragmatiškiausias sprendimas, juolab, kaip minėjau, jis yra ir kur kas greitesnis nei kitas.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia Seimo narys D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama Pirmininke, šiandien radijo laidoje į klausimą, dėl kokių priežasčių reikėtų balsuoti nuotoliniu būdu, pačia pirmąja priežastimi jūs įvardinote nepaprastą padėtį šalyje. Ar jums neatrodo, kad būtent šioje situacijoje, kai būtų paskelbta nepaprastoji padėtis, kaip tik tai tas nuotolinis balsavimas ir būtų labai abejotinas? Gal geriau susirinkti visiems ir tada spręsti klausimus per nepaprastą padėtį? Kaip jūs galvojate? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Aš galvoju, kad būtų labai gerai, kad visi Seimo nariai nesirgtų ir susirinktų į Seimo posėdžių salę, ir priimtų visus būtinus sprendimus. Realybė visgi

yra kiek kitokia. Aš manau, šiuo atveju mūsų netgi pareiga yra numatyti alternatyvas tam darbo organizavimui, kuris yra dabar, todėl, mano galva, turime ruošti ir, kaip jau minėjau, tai yra viintelė alternatyva gyvam balsavimui Seimo posėdžių salėje.

PIRMININKAS. Visi paklausė, kas norėjo. Matau, A. Vyšniauskas dėl vedimo tvarkos laukia.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Taip. Gerbiamas pirmininke, kadangi mes labai greitai su darbotvarka stumiamės, aš noriu pasitikslinti, kaip bus su balsavimais. Ar balsavimai irgi pusvalandžiu pasistums, ar turėsime, kaip numatyta, tuo laiku, nes salėje nėra labai daug kolegų?

PIRMININKAS. Būčiau pasakęs šitą dalyką. Gerbdami Seimo narių laiko planavimą ir matydami, kad mes neužtrukome su projektais, paskelbkime, kad balsavimo laikas bus tiksliai tas, kaip parašyta – 12 val. 40 min. Jeigu sutaupysime laiko, ką nors iš rezervo paimsime ar iš vakarinio posėdžio, bet balsavimas prasidės taip, kaip numatyta. (*Balsai salėje*)

Dabar motyvai. Vienas – už, vienas – prieš. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Laba diena. Man taip pat kelia daug abejonių šio įstatymo projektas. Manau, tikrai yra naujos technologijos, IT technologijos, ir nustatyti mūsų identitetą tikrai nėra problemos, tuo labiau kad kalbama apie visuotinį balsavimą tiek dėl Seimo, tiek dėl Prezidento, kad būtų elektroninis balsavimas, ir pasisako kai kurios frakcijos. Aš manau, kad turėtų būti galima iš visur balsuoti, net iš kalėjimo. Aš manau, svarbu, kad tas pats Seimo narys balsuotų, todėl siūlau dar tobulinti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Matau, Petro pasisakymas sukėlė tam tikrą šurmulį, bet mus visus įtikins P. Saudargas, kuris pasisako už.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Manau, kad prieš tai kalbėjęs kolega atkreipė mūsų dėmesį, kad nuotolinis darbas tikrai nėra paprastas, ir dėl to darbo grupė, sudaryta, beje, visai ne iš politikų, ne iš Seimo narių, o iš Seimo teisininkų, informacinių technologijų specialistų, turbūt kelis mėnesius dirbo intensyviai ir parengė išsamų projektą, kurį valdybos nariai, diskutuodami su darbo grupe ir Seimo teisininkais, patobulino. Taigi mes turime ne kokį nors kieno nors sugalvotą, tačiau tikrai atsakančią į visus klausimus ir Konstitucijos prasme, ir Seimo statuto prasme projektą, kuris įgalins mus veikti pagal visas Statuto normas.

Lygiagrečiai mūsų Informacinių technologijų departamentas tikrai kiekvieną dieną galvoja, dar net nepriėmus Statuto pataisų, kaip padaryti šį visą projektą patogų ir tinkamą teisiškai. Tikrai manau, kad visos galimybės bus sudarytos. Pats Statuto projektas, žinoma, neatsako į visus klausimus, techninius ir praktinius niuansus, bet, patikėkite, tikrai stengiamasi, kad būtų ir patogų, ir saugu, ir patikima, ir jokių precedentų ateityje nekiltų.

Galbūt, bendrais bruožais, ir dėl tų klausimų, padedant atsakyti, kurie buvo užduoti pristančiant Seimo Pirmininkei dėl galimybės sušaukti. Yra ten toks svarbus žodelis „ir“, kad ne tik karantino, ne tik nepaprastosios padėties ar ekstremaliosios situacijos atveju, bet ir tada, kai Seimo nariai negali dėl objektyvių priežasčių susirinkti ir dirbti Seimo salėje, kaip faktiškai mes darome. Taigi yra sąlyga, kad negalime susirinkti, ir tik tokiu atveju mes dirbtume nuotoliniu būdu.

Taigi galimybių kaip nors piktnaudžiauti šia teise valdybai tikrai aš nematau ir raginu kolegą balsuoti už, o vėliau komitetuose dar taisyti, tobulinti ir teikti pasiūlymus.

PIRMININKAS. Ačiū kalbėjusiems dėl motyvų. Balsavimas dėl šio projekto, kaip ir dėl kitų, bus darbotvarkėje nurodytu laiku.

Dabar bus pateiktas dar vienas Seimo statuto projektas. Mūsų darbotvarkės 1-18 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-30. Pranešėjas – Seimo narys M. Majauskas.

Matau, replika po balsavimo. V. Juozapaitis pirmas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėjau sureaguoti į prieš tai vienos Seimo narės paklausimą Seimo Pirmininkei. Jame nuskambėjo ir mano pavardė, ir kito Seimo nario pavardė, ir toks, na, šešelis nepasitikėjimo, kad neva čia vaikšto ir užkratą nešioja Seimo nariai.

Tai mielai Seimo narei ir visiems, kurie girdi, aš noriu priminti, kad egzistuoja ir pareigas atlieka Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, kuris yra paskelbęs protokolus, pagal kuriuos ir

yra nustatomos visos izoliavimosi ir karantinavimosi sąlygos. Taip pat mūsų salėje dažnas svečias yra ekstremalių operacijų vadovas, kuris tikrai mato, supranta ir žino.

Iš tikrųjų siūlyčiau tokiais klausimais nekelti nei panikos, nei mesti kokį nors šešėlį ant žmonių, kurie dalyvauja darbe, nes žmonės visoje Lietuvoje grįžta į darbus taip pat po tų periodų, kurie yra oficialiai nustatyti, ir jie yra laikomi pasveikusiais.

Taigi aš, linkėdamas sveikatos visiems ir kiekvienam atskirai, siūlyčiau, prieš klausiant arba prieš replikuojant ar komentuojant, šiek tiek pasidomėti šiais reglamentais, neskleisti panikos ir tų žmonių nediskredituoti visuomenės akyse. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. *Priimame domėn.* P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, aš šiandien truputį pavėlavau į rytinį posėdį, nes žurnalistų minia tiesiog klausinėja, kas vakar man buvo už nugaros. Kad jūs neklausinėtų, aš jums atsakau, nes ir Seimo nariai, dešimt, mane sutiko. Tai buvo A. Tapinas, tikrai buvo A. Tapinas. Jeigu jūs netikite, paklauskite paties A. Tapino. Jis visur. Aš Gargžduose, A. Tapinas Gargžduose. Aš Palangoje lankau Monikutę, savo dukrytę, A. Tapinas po langais stovi. Aš Seime, jis bendrabutyje. Žinokite, visą laiką jis mane jau pusę metų persekioja. Taip, ten buvo A. Tapinas, neturėkite jokių iliuzijų ir niekas manęs asmeniškai neklauskite.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, man atrodo, suprantame paties rūpestį dėl A. Tapino, bet tikrai nesusiję su tuo klausimu. Dabar prašom dar replikų. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tik trumpai. Tikrai nenoriu įžeisti nė vieno kolegos, nei pono A. Kupčinsko, nei V. Juozapaičio, tiesiog noriu pacituoti įsakymą būtent sveikatos apsaugos ministro, kad pacientams, sirgusiems COVID-19 liga, izoliacija gali būti nutraukiama po 10 dienų nuo nosiaryklės ir ryklės tepinėlio, kurį ištyrus *ble ble ble* metodu, virusas buvo atliktas paėmimo dienos... Jeigu 24 diena buvo paskutinis kartas, kai buvo teigiamas testas, ir buvo prieš tai paimtas tepinėlis, tai šiandien yra tik 10 diena ir ne po 10 dienų. Todėl aš tikrai nieko nenoriu suklaidinti, noriu turėti tokį patį aiškumą, kaip ir kiti Seimo nariai turi teisę žinoti, ar mes iš tikrųjų dirbame saugiomis sąlygomis.

PIRMININKAS. Gerai, neišvengiamai dar kartą žodis V. Juozapaičiui.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, iš tikrųjų gerbiama Seimo narė Ieva skaito, aš labai džiaugiuosi, kad skaito, bet ne iki galo turbūt skaičiuoja dienas. Matote, pirmoji diena izoliacijos pagal tą patį įsakymo reglamentą yra tepinėlio paėmimo diena. Tepinėlis buvo paimtas, jeigu mes kalbame konkrečiai apie mano atvejį, 23 dieną. Jeigu jūs turite kalkuliatorių, galite nesunkiai apskaičiuoti, kad 10 diena buvo vakar, ir šiandien su gydytojo leidimu ir sutikimu aš esu darbo vietoje. Lygiai tą patį gali paliudyti ir Seimo vicepirmininkas P. Saudargas. Baikime tokius dalykus daryti salėje, nes iš tikrųjų ne vieta skleisti paskalas ir netikslumus. Kiekviena klaida, išsakyta per mikrofoną, visuomenei gali brangiai kainuoti.

PIRMININKAS. Gerbiamas Pauliau, ar būtinai norite kalbėti? Man atrodo, kad Vytautas išaiškino. Suteiksime žodį medikei. J. Sejonienė. Atsiprašau, ne tą įjungiau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Kadangi jau tokia tema ir tokia diskusija čia išsivystė, norėčiau pažymėti, kad tikrai raginu visus Seimo narius dėvėti tinkamas, gerai veidą dengiančias apsaugos priemones. Taip mes tikrai galėsime padidinti savo šansus neužsikrėsti salėje, net ir neturėdami pertvarų. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai norėčiau labiausiai paantrinti kolegai V. Juozapaičiui, nes tokio pat likimo broliai esame. Galiu tik paliudyti, kad su šeimos gydytojo leidimu mes čia esame. Jie yra užpildę tam tikras formas ir informavę Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą. Apie tai daviau interviu ir televizijoms. Ačiū.

11.44 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-30 (pateikimas)

PIRMININKAS. (Balsai salėje) Atrodo, replikos baigėsi. Galiausiai leisime M. Majauskui pradėti projekto pateikimą.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, šiuo teikiamu Statuto pakeitimo projektu yra siūloma patikslinti Biudžeto ir finansų komiteto veiklos kryptis. Tos veiklos kryptys nėra iš esmės naujos, didelę dalį jų komitetas ir taip atlieka, tačiau gerą dešimtmetį komiteto veiklos kryptys nebuvo tikslinamos.

Šiuo konkrečiu projektu yra įrašomos trys konkrečios kryptys. Viena – analizuoti tarptautinių finansinių institucijų priimtus teisės aktus ir praktiką bei teikti pasiūlymus ir išvadas Seimui. Čia kalbame apie Europos investicijų banką, Rekonstrukcijos banką, Valiutos fondą. Kalbėtis ir diskutuoti apie jų rekomendacijas ir bendradarbiauti yra labai svarbu.

Antra dalis – nagrinėti, kaip naudojamos Europos Sąjungos lėšos ir jų finansinė parama. Puičiai žinome, kad didelė dalis Europos Sąjungos finansinės paramos turi būti taip pat papildyta ir biudžetinėmis pinigais. Todėl labai svarbu skaičiuoti biudžetinius pinigus ir matyti, kaip yra naudojama visa parama.

Trečia dalis – analizuoti Lietuvoje veikiančių bankų ir kitų finansų rinkos dalyvių veiklą ir jos sąlygas. Mes ne vieną įstatymo projektą ta kryptimi esame teikę, atlikę ne vieną parlamentinę kontrolę, tą planuojame daryti ir toliau. Todėl kviečiu taip pat patikslinti ir šią veiklos kryptį. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Pirmasis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Atsiprašau, neturiu klausimų.

PIRMININKAS. Gerai, toliau klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų visa tai telpa, ko gero, į parlamentinės kontrolės pavadinimą ir, ko gero, neabejoju, kad jūsų komitetas ir vykdė. Nemanote, kad tokia praktika gali užsikrėsti ir kiti ir tiksliau reglamentuoti savo komitetų veiklą, ir apskritai susimulkinti iki tiek, kad vos ne kiekvieną parlamentinės kontrolės įvykį įrašys į Statutą? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Atkreipsiu dėmesį, kad kitų komitetų veiklos kryptys buvo nuolat tikslinamos, Biudžeto ir finansų komiteto jau ilgą laiką, kaip minėjau, gerą dešimtmetį nebuvo. Buvo tikslinimai iki šiol tik pagal kitus priimtus teisės aktus. Taip pat atkreipsiu dėmesį, kad čia kalbama ne tik apie parlamentinę kontrolę, bet ir konkrečių teisės aktų rengimą. Jeigu kalbėtume apie kreditų rinkas, tai šiandien mes svarstysime Vartojimo kredito įstatymą, kuris buvo svarstomas Biudžeto ir finansų komitete, kuris susijęs su kreditavimo rinkos konkurencingumo didinimu. Tai yra mes prieš tai diskutuojame apie kredito rinkos sąlygas, situaciją, kalbamės su centriniu banku ir teikiame, ir siūlome įstatymų projektus. Todėl tai, kas čia yra parašyta, atitiktų tiksliau tai, ką mes iš tikrųjų veikiame komitete.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Gerbiamasis pranešėjau, faktiškai Biudžeto ir finansų komitetas apima nepaprastai plačią sferą. Dar jūs norite ją detalizuoti, dar reikėtų prijungti, aišku, visą skaitmeninimą, kriptovaliutas ir kitus naujus finansinius dalykus, bet tokių pajėgų komitete iš tikro nėra, nei darbuotojų skaičiaus, nei ko kito. Iš esmės tie klausymai yra ne kas kita kaip Finansų ministerijos, Lietuvos banko ar kitos institucijos pranešimai. Tai jų darbo rezultatai yra pateikiami kaip mūsų komiteto darbo rezultatas. Klausimas būtų toks. Sakykite, ar nevertėtų padidinti komiteto darbuotojų skaičių ir gauti specialistų, kurie ne tik galėtų perrašyti atskirus pranešimus ar kokias žinias, bet ir padaryti kokią nors analizę ir pateikti apibendrintą informaciją. Dabartiniu metu su penkiais patarėjais faktiškai to padaryti negalima. Ačiū.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas profesoriau, jūsų didelis indėlis, tikrai ilgametis indėlis į šio komiteto veiklą ir jo sėkmę, ir reputaciją, ir prestižą tikrai yra neabejotinas. Mes tą visi labai vertiname. Taip pat vertina ir biuro darbuotojai, kurių kompetencija aš nedrįstu abejoti. Labai pritariu, kad stiprinti iš tiesų reikėtų, esame numatę galbūt papildomą pareigybę ir apie tai diskutuosime tiek su Seimo kanceliarija, tiek su komiteto nariais. Iš tiesų tos darbo kryptys yra gana plačios ir gilios, jos reikalauja labai gero finansų rinkos, biudžeto rinkos, fiskalinių reikalų išnamo. Todėl galiu tik pritarti jums.

PIRMININKAS. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų pritardamas E. Pupinio nuomonei, niekaip negaliu suvokti kaip buvęs komiteto pirmininkas, kam reikalinga tokia pataisa. Dėl pirmos aš sutikčiau.

Dabar dėl antros. Kaip naudojama Europos Sąjungos finansinė parama. Aš suprantu, kad jūs ir Kaimo reikalų komitetą tirsite, nagrinėsite Ekonomikos komitetą, Sveikatos reikalų komitetą, nes bet kuri ministerija, kuri tik skirs Europos Sąjungos paramą, bet koku atveju paklius į jūsų komiteto tyrimą.

Bet mane domina trečia dalis – Lietuvoje veikiančių bankų ir kitų finansų rinkos dalyvių veikla ir jos sąlygos. Tai čia išeina, jeigu galite atsakyti, tai čia jūs faktiškai norite atlikti funkciją, kai praėjusią kadenciją buvo sukurta komisija dėl I. Šimonytės, už kiek tuo metu ėmė paskolas, kaip veikė bankai, „Snoras“, Ūkio bankas ir panašiai. Ar jūs tikrai norite tapti komitetu kaip ikiteisminių tyrimų institucija? Iš tos konstrukcijos formuojasi tokia nuomonė, kad bus ikiteisminių tyrimų institucija dabar tas Biudžeto ir finansų komitetas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jums formuojasi klaidinga nuomonė. Atkreipiau dėmesį dėl finansinės Europos Sąjungos paramos, ką sakiau ir gerbiamam kolegai E. Pupiniui.

Mes kalbame ne tik apie Europos Sąjungos pinigų panaudojimą, mes kalbame apie kofinansavimą, tai reiškia valstybės biudžeto lėšų naudojimą, ir valstybės biudžeto lėšų, mokesčių mokėtojų lėšų naudojimas yra Biudžeto ir finansų komiteto atsakomybė. Mes negalime nei kratytis, nei abejoti tokia pareiga ir tą turime vykdyti labai atsakingai.

Dėl finansų rinkos dalyvių veiklos analizės, tai iš tiesų vienas svarbiausių uždavinių Lietuvoje yra užtikrinti konkurenciją tarp kredito institucijų. Šiandien mes matome, kad bankų rinkoje dominuoja keli dideli žaidėjai, todėl mes matome didesnius įkainius, matome aukštesnes palūkanas. Čia yra labai svarbi Biudžeto ir finansų komiteto užduotis analizuoti aplinką, analizuoti sąlygas ir priimti teisės aktus, kuriais būtų didinama konkurencija. Pavyzdžiui, mes šiandien priimsime Vartojimo kredito įstatymą svarstymo stadijoje, mes svarstysime dėl vairuotojo pažymėjimo atitikimo nustatant žmogaus tapatybę, tai pritrauktų papildomus bankų žaidėjus į Lietuvą, ir daugelį kitų sprendimų. Todėl, mano supratimu, tai yra labai svarbi užduotis Biudžeto ir finansų komitetui.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiamas kolega, argumentas, jog kitų komitetų veiklos sritys buvo keičiamos, o šio ne, tiesiog nėra svarus, nes keičiama ne dėl to, kad keičiama. Bet mano klausimas yra labai konkretus. Ar tikslindami tas nuostatas jūs siekiate kažkokios išskirtinės diskrecijos vienu ar kitu klausimu, pavyzdžiui, kontroliuojant ar prižiūrint Europos Sąjungos lėšų leidimo ar skirstymo tam tikras tvarkas, ar tiesiog neskirs kitų komitetų parlamentinės kontrolės sritys, nes, ką ir gerbiamas Remigijus minėjo, lygiai taip pat tie asignavimai, kurie yra biudžete, ar tai yra biudžeto lėšos, ar Europos Sąjungos lėšos, jos vis tiek yra per šakinius komitetus kontroliuojamos, prižiūrimos ir panašiai? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Atsižvelgiant į tai, kad mes kitais metais ir kitose finansinėje perspektyvoje turėsime laviną Europos Sąjungos pinigų, todėl papildoma kontrolė, kaip jie yra išleidžiami, tikrai nepakenks. Tuo labiau kad dabar matome išeinančios Vyriausybės daug sprendimų dėl gana odiozinių projektų, kur yra skiriamas Europos Sąjungos finansavimas, taip pat ir kofinansavimas mokesčių mokėtojų pinigais. Todėl papildoma kontrolė čia tikrai, mano giliu įsitikinimu, nepakenks.

Dabar dėl finansinių institucijų ir finansų rinkos dalyvių labai svarbu užtikrinti, kad mes jaustumė tą atsakomybę, kad mūsų paskirtis ir tikslas užtikrinti konkurencines sąlygas taip, kad būtų daugiau galimybių gauti kreditą palankesnėmis sąlygomis, nes šiandien bankų koncentracija Lietuvos finansiniame sektoriuje yra viena svarbiausių problemų su finansinėmis institucijomis. Tą turime spręsti, įskaitant ir teisės aktų pakeitimais.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė, kas norėjo. Dabar dėl motyvų.

A. Vyšniauskas kalbės už.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš kviečiu pritarti šitam projektui. Pritarti būtent todėl, kad yra 2 punktas dėl Europos Sąjungos lėšų kontrolės. Kodėl? Todėl, kad kai yra svarstomas valstybės biudžetas (kaip pavyzdys), visi komitetai svarsto savo šakinę dalį, tačiau Biudžeto ir finansų komitetas yra komitetas, kuris viską suveda į bendrą poziciją, yra toks koordinuojantis ir į viską pažiūrintis iš esmės.

Taip ir su Europos Sąjungos lėšomis. Mūsų komitetai tikrai pasižiūrės kiekvieną sritį ir tai bus puiku, tačiau turi būti vienas komitetas, kuris koordinuotų visą bendrą Europos Sąjungos lėšų panaudojimo procesą, juo labiau kai tų lėšų, na, sakykime, panaudojimas prasideda kitais metais. Ateina didžiulės lėšos, žalioji visa darbotvarkė ir panašiai, tai tikrai gerai, kad komitetas, pradėdamas darbą, iš karto pradėtų ir nuo ES lėšų panaudojimo kontrolės. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Na, kol kolegos nepasisakė už, buvau pasiruošęs balsuoti už, bet dabar, kai išgirdau, tai man net šurpas pakilo. Dabar aš, įsivaizduokite, kolegos, ypač nauji, kurie atėjote į Seimą, vadinasi, Biudžeto ir finansų komitetas atliks visų ministerijų kontrolę. Kolegos, aš kviečiu... registruosiu po šio posėdžio Seimo statuto pataisą naikinti Seimo statuto 59¹ straipsnį, kuriame kalbama, kas yra Audito komitetas ir kokios Audito komiteto veiklos kryptys, nes pagal tai, ką dabar pasakė kolegos, iš esmės Audito komitetas nereikalingas. Jeigu kas nori prisijungti prie Audito komiteto naikinimo, aš parengsiu įstatymo projektą ir bus nuoroda į šį Seimo statutą.

PIRMININKAS. Ačiū pasisakiusiems. Balsavimas, kaip ir dėl kitų projektų, darbotvarkėje nurodytu laiku.

11.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jono Jaručio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-71 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Jono Jaručio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas. Žodis Pirmininkei pateikti kandidatūrą iš tribūnos. Po to pagal Statutą, kaip žinome, reikalingas kandidatų pasakymas, ar sutinka kandidatuoti.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu į Seimo Pirmininko pavaduotojus J. Jaručio kandidatūrą, kurią rekomendavo man teikti Valstiečių ir žaliųjų sąjunga. Kolega J. Jarutis taptų septintuoju vicepirmininku. Jei Seimas pritartų šiam teikimui, visos opozicinės frakcijos turėtų savo atstovus Seimo valdyboje.

PIRMININKAS. Dabar klausiu kandidato, ar sutinka kandidatuoti?

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Ačiū. Pagal Statutą kandidatui žodis – iki 15 minučių. Bus labai puiku, jeigu trumpiau, nes nenorėtume vėluoti pagal nustatytą balsavimo laiką, bet kandidatų valia, kiek kalbėti, po to iki 15 minučių galima užduoti klausimus, po to diskusija.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ačiū Seimo Pirmininkei už teikimą. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, tikrai pasistengsiu trumpiau.

Pirmiausia, noriu padėkoti savo Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai (šios partijos nariu esu jau 26 metai) už pasitikėjimą, už galimybę stovėti čia prieš jus ir sulaukti jūsų verdikto.

Antra. Noriu padėkoti ir valdančiosios daugumos koalicijai, kuri vis dėlto rado savyje jėgų... Gal ne taip pasakysiu. Mes visi labai retai atsispiriame tam tikroms pagundoms pasigalynėti, parodyti savo jėgą, bet Rytų filosofai turi tokį posakį, kad stiprus ne tas, kuris gali nugalėti, bet stiprus tas, kuris gali išvengti kovos. Aš manau, kad tas kovos vengimas šiandien bus pademonstruotas ir demokratijos šventė įvyks.

Taip pat noriu pasakyti, kad čia yra pirmas žingsnis dėl tų pažadų įgyvendinimo, kai bus paskirtos ir kitos opozicijai pagal Statuto 46 straipsnio 4 dalį priklausančios pareigos ir postai, kurie priklauso opozicijai.

Noriu atsiprašyti kolegų. Per šiuos metus galbūt kam nors teko pasakyti ir ne vieną kandų žodį, bet tikrai neturiu nieko asmeniškai prieš kiekvieną čia. Mes esame politiniame lauke, čia yra politika ir kartais mūsų pasisakymai yra nesuasmeninti. Tiesiog yra politiniai įsitikinimai, partinės programos ir mes čia dėl to diskutuojame. Jeigu ką nors įžeidžiau, tikrai nuoširdžiai atsiprašau.

Gal šiek tiek trečiu punktu pasakysiu apie save. Kas mane pažino per šiuos ketverius metus, kas pažįsta ilgesnį laiką, turbūt suvokia, kad aš nesu konfliktinė asmenybė ir visada stengiuosi

ieškoti kompromisų. Žinoma, kartais reikia priimti vienokį ar kitokį sprendimą, kuris galbūt netenkina savo paties vidaus, bet tai tikrai yra labai išimtiniai dalykai. Gal tas mano būdas yra susijęs ir su tuo, kad aš pagal profesiją esu pedagogas. Esu baigęs porą universitetų. Pirmas mano universitetas yra Šiaulių pedagoginis universitetas. Praeitame Seime sėdėjome greta su dviem mano dėstytojais, ponu S. Tumėnu ir A. Gumuliausku, šiandien esame tik su S. Tumėnu. Taip pat esu baigęs Lietuvos sporto universitetą, kur įgijau sporto trenerio, organizatoriaus specialybę. Politikoje esu maždaug nuo 1989–1990 metų. Drįstu sakyti, kad man teko stovėti prie šios valstybės kūrimo ištakų. 1990 metais buvau paskirtas viršaičiu, turiu tokį senovinį titulą. Tikrai teko dalyvauti kuriant šią valstybę, darant žemės reformą, perimant iš kolūkių turtą ir perdalinant tiems žmonėms, kurie buvo to labiausiai verti. Tas procesas tikrai nebuvo lengvas.

Taip pat noriu pasakyti, kad kaip pedagogas žinau tuos pedagoginius principus, esu perėjęs visas savivaldos grandis – nuo eilinio tarybos nario, mero pavaduotojo, mero (dvi kadencijos), taip pat praeitoje kadencijoje buvau Seimo nariu. Galbūt turiu šiokių tokių kompetencijų užimti, gali mai užimti tas pareigas, į kurias mane siūlo Seimo Pirmininkė.

Jeigu būčiau paskirtas, manau, vis tiek turiu vykdyti mane delegavusios partijos programą. Būsiu patenkintas, jeigu vienas ar kitas įstatymas, net ir dirbant opozicijoje, įstatymų projektai, dėl ko, aš tikiuosi, už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą šiuose rinkimuose dalyvavo beveik 200 tūkst. rinkėjų, bus įgyvendinti. O pareigas Seimo valdyboje vykdysiu tokias, kokias paves Seimo Pirmininkė. Laukiu jūsų klausimų.

PIRMININKAS. Ačiū už trumpą kalbą. Tikiuosi, kad užsirašiusieji taip pat trumpai klaus, o būsime dėkingi, jeigu kai kurie ir atsisakys klausti. Pirmas – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega Jonai, teko iš tiesų su jumis lankytis Kupiškyje ir mačiau, kaip vertina ir gerbia jus vietiniai žmonės. Matyt, ne be pagrindo. Teko dirbti su jumis ir Savižudybių prevencijos komisijoje, kur buvote tikrai patikimas partneris. Teko būti ne kartą ir skirtingose pozicijose, kur teko įsitikinti, kad jūs tikrai sąžiningas varžovas. Palaikydamas jūsų kandidatūrą noriu tik perklausti. Kokiose vis dėlto srityse, jeigu dar nėra sutarta, norėtumėte dirbti kaip Seimo Pirmininko pavaduotojas, kokias sritis ku ruoti ar atsakomybes prisiimti?

J. JARUTIS (LVŽSF). Šiaip tikrai nėra sutarta. Mano sritis, aišku, pagal tai, ką aš veikia u gyvenime pastaruosius metus, galėtų būti administracinė, ūkinė veikla. Kiek žinau, dėl ūkinės veiklos jau yra paskirta, tai negaliu tiksliai pasakyti. Ką Seimo Pirmininkė paves, tą ir darysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas. Nėra. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas pretendentė, labai džiaugiuosi, kad esate nominuojamas į šias pareigas, jūs tikrai esate to vertas. Mūsų frakcija buvo vieninga dėl jūsų kandidatūros. Bet aš užduosiu jums iš esmės tą patį klausimą, kokį uždaviau visiems kandidatams. Turbūt nėra pretendento, kuris nežadėtų gerinti Seimo įvaizdžio, bet kažkaip tas įvaizdis vis negerėja, o tie išrinkti į Seimo vicepirmininkus dažniausiai pamiršta apie savo partijas, apie jų interesus, bando žaisti kažkokį asmeninį žaidimą. Kaip jūs vis dėlto gerinsite Seimo įvaizdį (sufleruojau), taip sakant, gerindamas būtent politinių partijų įvaizdį?

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš jau šiek tiek paminėjau, kad tikrai atstovausiu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai, kurios narys esu ir, tikiuosi, būsiu iki pabaigos. Aš ir nežadėjau savo kalboje, tiesiog gal šiek tiek primiršau, turėjau pasakyti, kad tikrai nežadu kaip daugelis čia, galbūt nuoširdžiai žmonės tikisi, žada pagerinti Seimo įvaizdį ar... Nei vienas Seimo Pirmininkas, nei septyni vicepirmininkai to nepadarysime, jeigu mes patys savo veiksmais, savo kalbomis galų gale...

PIRMININKAS. Viskas.

J. JARUTIS (LVŽSF). Nepykite, bet aš ketverius metus buvau Seime, atėjau iš savivaldos. Kai kurie kolegos savivaldybininkai, su kuriais pašnekame, man iki šios dienos nėra suprantami ir priimtini tam tikri tušti kalbėjimai. Deja, nežinau pasaulyje šalies, kur valdžia ar parlamentas turėtų labai aukštą pasitikėjimą. Antrą dieną po rinkimų kiekvienoje pasaulio valstybėje, kurioje yra šioks toks parlamentas ar demokratija, valdžia tampa nemėgstama. Taigi nežadu šnekėti tuščiai, kaip esu įpratęs, tiesiog jeigu bent vieną žingsnelį mes visi kartu, tikrai ne vienas Seimo vicepirmininkas, visi kartu padarysime link to, kad mumis labiau pasitikėtų, būsiu labai patenkintas.

PIRMININKAS. Toliau klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėčiau paklausti gerbiamojo Jono. Aš puikiai atsime nu mūsų vizitus į Ukrainą, kur ranka rankon kartu dirbome. Atsimenu, kaip jūs padėjote surasti kompromisus dėl Astravo praeitame Seime. Ar padėsite šioje kadencijoje mums tą vienybę užsienio politikos klausimais išlaikyti, žinant, kad čia yra daug skirtingų žmonių, daug skirtingų nuomonių, bet būtų labai gerai, kad ta vienybės tradicija strateginiais užsienio politikos klausimais būtų išlaikyta? Ar padėsite mums ją sukurti?

J. JARUTIS (LVŽSF). Drįstu sakyti, kad, bent jau praeitoje kadencijoje, išsiskyrimo pozicijos ir opozicijos užsienio klausimais nebuvo, tuo labiau kad tai yra Prezidento pagrindinė funkcija, mes tik paantrindavome. Astravas lieka, kaip sako, žaizda šalia mūsų ir Ukrainos problema taip pat, nes Ukraina kaip niekad, tai yra ne kaip niekad, tai yra buvusi kažkada mūsų bendra valstybė. Mes turime glaudų ne tik emocinį, bet ir kitokį ryšį. Tos kryptys, aš manau, liks išlaikytos ir čia neturėtų būti labai didelių išsiskyrimų. Gynybos srityje mes turime bendrą supratimą, čia mažiausiai ginčų būna dėl šitų temų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė B. Petkevič.

B. PETKEVIČ (MSNG). Gerbiamas kandidate, esate didžiausios opozicinės frakcijos kandidatas į pavaduotojus. Kaip jūs spręsite kitų opozicinių frakcijų dalyvavimą Seimo darbe?

J. JARUTIS (LVŽSF). Kaip ir minėjo Seimo Pirmininkė, dabar visos opozicinės frakcijos, tikiuosi, turės atstovavimą po šito balsavimo Seimo vadovybėje, valdyboje. Visos, nepriklausomai nuo dydžio, manau, kad nepriklausomai nuo dydžio, pagal Statutą, kiek jau ta frakcija turi narių, turi vienodas teises dalyvauti Seimo darbe, turi vienodas teises pasisakyti, teikti savo pasiūlymus. Aš manau, kad pasistengsiu, jeigu man teks tokia garbė, neišskirti nė vieno. Tiesiog pasistengsiu būti visiems vienodai lygus, bet ar tai pavyks, čia jau gyvenimas parodys. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega Jonai, pats prisiprašėte, kad pakalbinčiau jus. Jūs buvote puikus mano studentas, tikiuosi, kad būsite ir puikus Seimo Pirmininkės pavaduotojas. Tačiau man skauda širdį matant, kaip, pasakyčiau, iškreiptai vyksta universitetų optimizacija. Kaip jūs, kaip buvęs Šiaulių pedagoginio instituto studentas, prisidėsite, kad Šiaurės Lietuvoje išliktų švietimo židinys, nes nuo sausio 1 dienos Šiaulių universitetas tampa VUŠA – Vilniaus universiteto Šiaulių akademija. Dabar yra daugybė nežinomųjų, Šiaulių universitetas mažai gauna informacijos iš Vilniaus universiteto. Tai kaip jūs, kaip Seimo vicepirmininkas, prisidėsite prie šitų procesų, kad jie vyktų skaidriai, aiškiai ir kad Šiaulių universitetas kaip padalinys išliktų?

J. JARUTIS (LVŽSF). Kaip aš tiesiogiai prisidėsiu, dabar tikrai turbūt negalėčiau atsakyti, bet šita tema ir to miesto pavadinimas, ir tas universiteto vardas man yra labai artimas. Labai nenorėčiau, kad jam liktų podukros ar posūnio vaidmuo, nežinau, kaip čia pavadinti, bet manau, ne tiek svarbu, kokio statuso ta aukštoji mokykla bus. Aš tikiuosi, kad ji turi būti bent jau regioninis struktūrinis švietimo padalinys, tikrai turėtų būti matomas ir girdimas. Negalėčiau konkrečiai atsakyti, nes iš tikrųjų nesigilinau, pastaruosius metus šiek tiek į kitą sritį, bet kad norėčiau, kad Šiauliai būtų vienas iš aukštojo mokslo centrų Šiaurės Lietuvoje, tai taip.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Laba diena dar kartą. Aš noriu paklausti, gal jūs galite sukonkreinti savo asmeninius motyvus, kodėl jūs norite tapti Seimo Pirmininko pavaduotoju? Ačiū.

J. JARUTIS (LVŽSF). Tiesiog kiekvieno politiko... Aš vis tiek laikau save šiokių tokių politiku, nes, kaip ir minėjau savo prisistatyme, politikas nuo 1990 metų, buvau įvairiose pozicijose. Kiekvieno politiko pareiga yra augti. Frakcija pasitikėjo šiuo atveju. Mano galva, tai yra tam tikras politinės karjeros laiptelis. O blogas tas kareivis, kuris nenori tapti bent jau seržantu pradžioje. (*Balsas salėje: „Generolu!“*) Aš taip aukštai nešoku.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūsų prisistatymo pirmoji dalis, man atrodo, buvo visiškai nereikalinga, nes tai buvo politikavimas. Bet pusiau juokais, pusiau rimtai noriu paklausti.

Balsavimas yra slaptas ir neaiškus, kaip baigsis, nors kai kurie kolegos iš mūsų frakcijos palaiko jūsų kandidatūrą. Aš irgi jus pažįstu nuo tų laikų, kai buvote Kupiškio meras, ir tikrai nieko

blogo negaliu pasakyti. Bet vis dėlto, jeigu slapto balsavimo metu jūs nebūsime patvirtintas, kas pagal planą iš jūsų frakcijos atsisakys mandato?

J. JARUTIS (LVŽSF). Dabar galvoju. Leiskite pagalvoti, nes čia per 15 sekundžių yra sudėtinga durti kam nors į akį ir pasakyti – dabar tu atsisakysi. Nemanau. Manau, kad niekas neatsistatydins. Tiesiog aš vis tiek, galbūt esu naivus, tikiu gera kolegų valia ir tais sprendimais, kurie yra šiandien. (*Balsai salėje*) Galbūt. Galbūt tai yra mano klaida, bet geriau aš mirsiu su ta klaida, negu galvosiu apie žmones blogiau. Manau, kad mes rasime pamainą ir man. Man jaunystėje, turbūt prieš 30 metų, irgi buvau jaunas, karštas, purkštavau, vienas iš rajono vadų, valdytojai tada būdavo, sakydavo – nėra nepakeičiamų, yra tik nepakeisti. Taigi su ta filosofija ir reikia gyventi.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimai baigėsi. Dabar diskusija. Diskutuoti užsirašė du Seimo nariai. Pirmasis kalba K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, nuo 1990 metų pavaduotojų skaičius augo nuo trijų iki dabartiniu metu septynių. Jeigu dar pridėsite opozicijos lyderį kaip valdybos narį, tai aštuoni. Kitaip tariant, šiltų vietų skaičius su gerais mundurais, su pareigomis, su didesne alga visą laiką didėja, o Seimo darbo efektyvumas nuo to iš tikro mažai keičiasi. Ką aš turiu omenyje? Bet kuris parlamentas yra stiprus tuo, kiek stipri yra opozicija. Jeigu opozicija yra bedantė arba gali nieko nedaryti, tik pasidavinėti ar dar ką nors susitarti pasimainyti, ji iš tikro nieko verta.

Pas mus, atrodo, susidaro tokia situacija. Mes turime tris pavaduotojus iš opozicijos, ir man asmeniškai neteko girdėti kokių nors opozicinių kalbų arba pasisakymų, kas yra blogai ir ką reikėtų taisyti. Netgi Statuto ir kitais klausimais yra tylima ir su viskuo sutinkama. Todėl aš, nieko neturėdamas prieš Joną kaip žmogų, noriu tik pasakyti, kad tarp Seimo darbo kokybės ir pavaduotojų skaičiaus nėra tiesioginės priklausomybės, o atvirkščiai: kuo mažiau, tuo daugiau mokesčių mokėtojų pinigų sutaupoma. Tą reikėtų turėti omenyje prieš kalbant apie skaidrumą, valstybės gerovę ir kitus dalykus, kurie visiems yra gražūs ir gražiai skambantys. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už trumpą kalbą. Toliau P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, aš pirmiausia norėčiau, kaip čia pasakius, išreikšti didelę abejonę, ar reikėjo padėti mandatą gerbiamam R. Karbauskui. Žinote, ši valdančioji dauguma rinkimų kampanijos metu aiškiai sakė, kad atstovaus mažumoms, ir išdalino visas pareigas, visus vicepirmininkus pačioms mažiausioms partijoms. Net Seimo Pirmininko pareigas gavo viena iš mažiausių frakcijų. Taigi pačiai didžiausiai opozicinei ir neliko. Na, lyg ir bandė kažką čia sugramdyti, gal surasti vieną vietą, bet vėl konservatoriai pradėjo abejoti, na, gal ir nereikėtų dar vieno vicepirmininko.

Mano manymu, na, aš šiek tiek kitaip galvoju negu Kęstutis, dažnai kalbama, kad demokratija kainuoja, yra brangi, vis dėlto kiekviena frakcija turėtų turėti po Seimo Pirmininko pavaduotoją, kad būtų valdyboje. Buvau siūlęs Statuto pataisas, kad informacija ateitų visa per valdybos narį iki frakcijos narių ir tai reikia užtikrinti. Kita vertus, kaip ir pasakė, jeigu opozicija stipri, tai stiprus ir Seimas. Gal Jonui, būnant tokiame ramiam, vis dėlto pavyks šiek tiek sutelkti opoziciją, kaip ir Kęstutis pasakė, kad neparsidavinėtų, neišdavintų, kad mes aiškiai galėtume nubrėžti tą opozicinę liniją, kokius mes valdančiosios daugumos sprendimus matome kaip pozityvius, sveikintinus ir kokie valdančiosios daugumos sprendimai netenkina opozicijos. Žinoma, niekada taip nebus. Ta kritika turi būti konstruktyvi ir valdančiajai daugumai, ir opozicija visus valdančiosios daugumos sprendimus, kurie pozityvūs, turėtų remti ir neturėtų būti vien todėl, kad opozicija: „Aš balsuoju prieš tą teisės aktą.“

Aš manau, kadangi dabartinė valdančioji dauguma, ypač jos premjerė I. Šimonytė, sakė, kad pakels Seimo kultūrą, jo darbą, padarys kitokių narių požiūrį vienas kito atžvilgiu, frakcijų atžvilgiu, tai ir parodykite tą pavyzdį, poną J. Jarutį vienbalsiai išrinkime Seimo Pirmininko pavaduotoju. Tikrai tos įtampos bus mažiau.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusiją baigėme. Dabar einame prie priėmimo stadijos. Nors Statute nėra parašyta, pagal visas ankstesnes praktikas keturi – už, keturi – prieš gali pasisakyti dėl kandidato. (*Balsai salėje*) Matau tik užsirašiusius už. Aš neturiu teisės atimti pasisakymo galimybės,

bet jeigu kolegos, matydami tą sąrašą... (*Balsai salėje*) Tai aš vis tiek klausiu. M. Majauskas kalbės ar atsisakys? Gerai. Toliau P. Saudargas. K. Masiulio nėra salėje. L. Kasčiūnas?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Balsuosiu už.

PIRMININKAS. Keturis paminėjau, kiti vis tiek nebebūtų galėje. (*Balsai salėje*) Gerai. Tada perėjome ir šią stadiją. (*Balsai salėje*) O, atsirado vienas prieš. Tada, žinoma, čia jau...

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Visų pirma ne atsirado, jis jau yra, gerbiamas pirmininke. Aš tiesiog ne prieš J. Jarutį, bet prieš tą principą, kad visi pakeliame rankas už, o po to visi sakome, kad yra ne tas, kažkas ne taip. Manau, kad demokratiškai turėtų būti pasisakančių ir už, ir prieš. Kurie lems daugiau ir kas lems daugiau, parodys slaptas balsavimas. Taigi, nepasisakydamas prieš, nepasisakau ir už. Ačiū.

PIRMININKAS. Baigėme visas diskusijas. Dabar iš karto balsuoti neisime. Kad neberekėtų grįžti prie to klausimo, aš primenu, kas yra balsų skaičiavimo grupės nariai, kad jie atitinkamu laiku ruošęsi tai procedūrai. Tai V. Alekna – Liberalų sąjūdis, V. Aleknaitė-Abramikienė – Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, V. Ažuolas – Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, T. Bičiūnas – Socialdemokratų partijos frakcija, V. Bukauskas – Darbo partijos frakcija, M. Matijonaitis – Laisvės frakcija.

Toliau. Visada mes patvirtiname slapto balsavimo biuletenį. Jis yra tradicinis, su trimis kaladėlėmis. Išbraukiame nereikalingas, paliekame reikalingą. Apačioje viskas yra paaiškinta. Galime bendru sutarimu patvirtinti biuletenį? Gerai. Šio klausimo pauzė. Slapto balsavimo momentas bus paskelbtas, kai mes balsuosime dėl projektų, kurie buvo rytinėje darbotvarkėje.

Dabar dar turime laiko iki nustatytos balsavimo pradžios, kuri yra, kaip matome, 12 val. 40 min., tai aš tiesiog kviesčiau, kas yra iš vakarinio posėdžio pranešėjų. Nematau, ar yra A. Kupčinskas, galėtų Aviacijos įstatymo pataisas pristatyti. Prašau.

12.21 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 6, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-34 (pateikimas)

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, nuo sausio 1 dienos įsigalioja Europos direktyva dėl bepiločių orlaivių (dronų) skraidymo visoje Europos Sąjungos erdvėje. Esmė ta, kad mūsų Aviacijos įstatyme nėra tai įteisinta, o Europos direktyva įsigalioja jau nuo sausio 1 dienos. Esmė, kad visi bepiločių orlaivių (dronų) savininkai turi atitinkamus teisėtus lūkesčius, nesvarbu, kad dabar žiemos periodas, galbūt jie skraido ir mažiau, bet ir toliau fotografuoti, filmuoti, leisti savo skraidykles, tačiau Transporto kompetencijų agentūra tiesiog neturės galimybės išduoti licencijų, leidimo, todėl jie prašo gana skubos tvarka nagrinėti šį prašymą. Tai yra susiję tik su Europos Sąjungos direktyva dėl bepiločių orlaivių (dronų) skraidymo. Dėl to yra prašymas svarstyti šį klausimą.

Žinau, kad dabartinė Vyriausybė turi daugiau Aviacijos įstatymo pakeitimų, bet jie yra kompleksiniai, apimantys daugiau dalykų, tai ir aerodromus, ir turto perdavimą, ir taip toliau, tai visiškai nesusiję grynai su šia direktyva. Įregistravau tokią įstatymo pataisą ir tikiuosi jūsų palaikymo, pritarimo. Atsakyčiau į klausimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Du Seimo nariai užsirašė paklausti. Pirmasis – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Gerbiamas pranešėju, jūs, kaip ekspertas ir žinovas, ar galėtumėte man paaiškinti tokį dalyką. Iš tikro dronai yra pažangus dalykas ir su jais galima atlikti daug funkcijų ir paslaugų, bet lygiagrečiai iš dronų atsiranda ir daug grėsmių. Sakykite, ar kiekvieno drono identifikavimas yra numatytas, ar ne...

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, dujofikavimas?

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Dronų identifikavimas ar yra numatytas ir kokiomis aplinkybėmis jis turi būti atliekamas ir realizuojamas, nes tai labai svarbus klausimas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas kolega Kęstutė. Aš tikrai nesu didelis ekspertas. Yra tikrai labiau išmanančių tą sritį, bet kadangi dirbu Ekonomikos komitete ir tenka su tuo susidurti, tai galiu pasakyti – taip, numatytas identifikavimas, licencijų išdavimas. Todėl Transporto kompetencijų agentūra ir teikia, ir siūlo priimti šias nuostatas, nes tai būtų bendros taisyklės viso-

je Europos Sąjungos erdvėje. Jie prašo, kad galėtų išduoti tas licencijas, o kartu būtų ir identifikavimas, ir jie kontroliuotų visą tą situaciją, nes dabar kol kas tai yra gana, gal nesakyčiau, liberali rinka, bet ji iš viso neidentifikuojama. Gal tikrai, jeigu prisimintume, mes prieš metus krašto apsaugos ministro teikimu esame priėmę pakeitimus dėl tokių bepiločių orlaivių skraidymo virš karinių miestelių. Ten yra galimybė kariuomenei, jeigu jie veikia nedraugiškai, tiesiog juos sunaikinti, numušti, o čia būtų grynai dėl civilinių dalykų.

PIRMININKAS. Toliau – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, jūs, sakėte, neturite patirties, bet gal žinote, ar bus sertifikuojami visi įvairaus galingumo dronai, ar iš tikrųjų bus palikti kokie nors mėgėjiški, nes šiuo metu nesuprasi, kas kuo užsiima. Vieni naudoja kaip verslą, tarkim, daro nuotraukas, kiti priima kokius nors užsakymus, filmuoja filmus. Ar iš tikrųjų tai bus susiję su visais, ar tai tikrai tam tikros kategorijos, nes, kaip suprantu, jų prisipirkę yra dabar nemažai žmonių, nes ir palei langus čia skraido, ir kur pažiūrėsi – ir šventės, ir taip toliau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, yra numatytos kategorijos ir bus galima išsamiau susipažinti su tuo. Visa tai atliks Transporto kompetencijų agentūra. Išties yra ir žaisliniai, galima sakyti, dronai, kurie ir neaukštai pakyla. Bus numatytas ir aukštis, ar jie atlieka tam tikrą misiją, ar fotografuoja, filmuoja, ar jie pristato, kaip jūs minėjote, ir prekes, tai jie bus sertifikuojami atitinkamai pagal tas kategorijas. Bet pirmiausia Transporto kompetencijų agentūra turi įgyti tas teises juos licencijuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausimų neturime. Dėl motyvų K. Glaveckas – už.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tą Europos direktyvą reikia palaikyti, bet kartu reikia pažymėti, kad patys dronai, laisva jų prekyba, kuri dabartiniu metu kelia ne tik didžiulius malonumus ir galimybes, bet yra ir tam tikra potenciali grėsmė, nes jeigu jisai pakelia videokamerą, kuri sveria 100 gramų, tai jis gali pakelti ir 100 gramų kitokio dalyko, kuris gali paakenkti ir sprogti, ir taip toliau. Todėl aš manau, kad reikia ir Lietuvoje tą dalyką mums visiems apgalvoti ir parengti tas visas taisykles, kurios galėtų apriboti tokių dalykų atsiradimą ir pasekmes, kurias paskui gali reikėti visiems taisyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nors jaučiu, kad galėtume pritarti ir bendru sutarimu, bet pagal mūsų tvarkas bus balsuojama netrukus, tuo nustatytu laiku.

Dabar aš trumpai grįžtu prie balsų skaičiavimo grupės, nes V. Bukauskas informavo, kad jis yra izoliacijoje ir jokių būdu negali būti balsų skaičiavimo grupėje. Galbūt iš Darbo partijos situaciją gelbėtų gerbiamas A. Guoga, jeigu sutiktų būti balsų skaičiavimo grupės nariu? Matau lyg ir nedrąsų linkelėjimą, tai taip ir fiksuojame. (*Balsai salėje*) Gerai, dabar... Prašau, Andriau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, dėl komiteto jūs nepaminėjote, kuris komitetas.

PIRMININKAS. Dabar ne ta stadija. Kai bus balsuojama, tada dėl svarstymo datos ir komitetų. Turime dar 12 minučių. Jeigu A. Matulas sugebėtų per 2 minutes pristatyti projektą ir atsakyti į klausimus, tai kviesčiau pateikti Farmacijos įstatymo pataisas.

12.27 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368 (pateikimas)

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kartu su kolegomis R. Martinėliu, E. Gentvilu ir A. Armonaite teikiame Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą, kuriuo siūlome atidėti Farmacijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies įsigaliojimą iki 2026 metų.

Primenu, kad tokiu būdu farmakotechnikų veiklą būtų galima kontroliuoti nuotoliniu būdu, taip, kaip yra dabar. Jeigu įsigaliojotų įstatymas, iš esmės iš rinkos būtų eliminuota apie 350 farmakotechnikų ir galimai užsidarytų apie 150 mažų kaimo vaistinių. Lygiagrečiai svarstomas įstatymo projektas, kuriuo siūloma įteisinti apskritai nuotolinę veiklos kontrolę, bet mes išklausėme penkių ekspertinių vertinimų. Du pasisakė, kad nereikėtų nuotolinės kontrolės leisti, o trys, kad galima būtų leisti, bet bandome rasti kompromisą, nes ir universitetai abu parašė, kad sutiktų ku-

riam laikui pratęsti įsigaliojimą. Esu konsultavęs ir su kitų frakcijų kolegomis, su Prezidento patarėjais. Irgi siūlo, kad vis dėlto valstybė neatliko visų funkcijų ir galima būtų svarstyti atidėti šito straipsnio įsigaliojimą ne iki 2026 metų, bet galbūt trumpiau, jau žinau, kad yra registruotas pasiūlymas.

Prašyčiau pritarti bendru sutarimu, nes ištis mes turėtume priimti atsakomybę ir leisti šitiems darbuotojams dar kartą pratęsti savo veiklą, darbą, tuo labiau kad kolegija ruošia farmakoteknikus, o valstybė nesudarė visų tinkamų sąlygų jiems persikvalifikuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar klausia Seimo narys G. Kindurys. Nematome. (*Balsai salėje*)

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kas galėjo anksčiau pagalvoti, kad vaistinėje galėtų dirbti ne vaistininkai. Seimas prieš daugelį metų tą nuostatą priėmė. Keista, kad per tiek metų jinau yra neįgyvendinta. Taigi norėjau paklausti, kiek vaistinių savininkų kreipėsi dėl įstatymo galiojimo datos nukėlimo? Kokie jų motyvai, kad per tokį ilgą laiką yra nepasirošta įstatymo nuostatas įgyvendinti? Kokie faktoriai nulems, kad po penkerių metų vaistinėse vaistininkai dirbs nuolat? Kiek vaistinių užsidarytų, jeigu šiai įstatymo nuostatai nebūtų pritarta?

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš jau minėjau, kiek vaistinių užsidarytų, gal jūs nebuvote salėje. Aš tuos duomenis paėmiau iš ekspertinių vertinimų. Dabar, kaip sakėte, kas galėjo pagalvoti, kad nedirbs vaistininkai. Vaistininkai dirbo ir dirbs, bet farmakoteknikai yra savo srities specialistai, ypač tie, kurie turi patirties, ilgos darbo patirties. Jų studijos trunka trejus metus, tai yra žymiai ilgiau negu kitose Europos Sąjungos valstybėse.

Valstybė neatliko visų funkcijų, nesudarė tinkamos galimybės jiems persikvalifikuoti, todėl mažose vaistinėse, mano giliu įsitikinimu, kur nevyksta gamyba, visiškai pakanka, kad dirbtų farmakoteknikas ir jo veiklą kontroliuotų nuotoliniu būdu. Mes niekada negalvojome, kad būsim tokioje pandeminiame situacijoje ir kad dabar žmones gydysime nuotoliniu būdu. Kas yra paprasčiau: ar išduoti vaistą ir pasiteirauti, ar teisingą dozę išdavė, ir panašiai, ar vis dėlto žmones gydyti nuotoliniu būdu?

Kodėl mes turėtume priimti tokį sprendimą, dėl kurio darbo netektų apie 350 farmakoteknikų? Kaip teigia kai kurie ekspertinių išvadų rengėjai, kad per ketverius–penkerius metus iš esmės apie 60 % vaistininkų, kurie šiandien yra vyresnio amžiaus, jau išeitų į garbingą poilsį ir ta problema tuo atveju iš esmės išspręstų. Universitetai sako, kad būtų galima atidėti trumpesniam laikui, nes šiais metais bus papildomai parengti 145 ar 146 vaistininkai, bet tai nereikia, kad privalomai visi jauni žmonės važiuos į kaimo vaistines Žeimelyje, Žagarėje ar kitur, kur farmakoteknikai negalėtų dirbti. Nes ten apyvarta tokia maža, kad antro žmogaus neišlaikys. Ir taip dabar kaimo vaistinėse gauna minimalius atlyginimus. Antro žmogaus negalės priimti.

Aš manau, kad mes šiuo atveju tik padėtume žmonėms, jų šeimoms turėti pajamų, nepakenktume, jokių būdu nepakenktume, ypač pandemijos metu nesumažintume vaistų prieinamumo kaimo žmonėms.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašyčiau trumpiau atsakinėti. Atsakymas užtruko 3 min. 40 sek. Klausia A. Bagdanovas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už žodį, Seimo pirmininke. Aš tiesiog norėčiau priminti, kad 2012 metais jau ketveriems metams buvo atidėtas šis sprendimas. Tada 2015 metais dar kartą atidėtas iki 2021 metų. Ir šiandien jūs siūlote vėl atidėti. Kaip manote, ar aštuonerių metų laikotarpis nebuvo pakankamas, kad šis klausimas būtų išspręstas? Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Žinote, kai kurie teigia, kad Europos Sąjungos direktyva būtinai reikalauja, kad farmakoteknikų veiklos kontrolė būtų užtikrinta dirbant šalia vaistininkei, bet Europos teisės departamentas aiškiai pasakė – tas įstatymo projektas, kurį mes lygiagrečiai svarstome, neprieštarauja Europos Sąjungos direktyvai ir šalis turi apsispręsti. Kontrolė turi būti bet kokių būdu, ar dirbant vietoje, ar nuotoliniu būdu, neprieštarauja direktyvai ir mes turime apsispręsti. Bet mes, ypač nauja dauguma, atėjome su tokia idėja, kad mažiau kontroliuosime, mažiau reguliuosime žmonių gyvenimą. Jei to nereikalauja Europos Sąjungos teisės aktai, kodėl mes iš rinkos turime eliminuoti kelis šimtus specialistų, kuriuos valstybė toliau rengia. Tuo labiau

kad valstybė tikrai nebuvo sudariusi visų sąlygų ir galimybių persikvalifikuoti tiems specialistams. Mano manymu, šis įstatymo projektas tikrai tik padės visuomenei, o ne pakenks.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Prisimenant visą istoriją, 2007 metais įsigaliojo direktyva, kuri nustato, kad vaistininkas su aukštuoju išsilavinimu gali atlikti tam tikrus veiksmus. Pas mus iki šiol ta direktyva visa apimtimi neįsigaliojo, nes data yra vis nukeliama. Kažkodėl iki šios dienos turime, kad farmakoteknikai, kurių išsilavinimas nėra aukštasis, jie turi koleginių išsilavinimą, gali atlikti tam tikrus veiksmus, kuriuos atlieka iš esmės kitose valstybėse tik vaistininkai. Taip, žodžio „farmakoteknikas“ direktyvoje nėra, bet tada turėtume siaurinti jų galimybes dirbti, nes jie negali eiti vaistininko pareigų.

Jeigu jūs esate linke, kad mūsų piliečiai ir toliau gautų ne tokias kokybiškas paslaugas, nors kitose valstybėse gauna teikiamas žmonių su aukštuoju išsilavinimu, tai tikrai puikus pasiūlymas. Tik aš noriu jūsų paklausti. O kada jūs teiksite kokius nors pasiūlymus, kad slaugytoja be aukštojo išsilavinimo teiktų chirurgijos paslaugas ir dar nuotoliniu būdu? Irgi galbūt būtų lengvesnis sprendimas, tiesiog reikėtų ligoninei jai mažiau mokėti. Aš manau, kad vis dėlto pagrindinė problema čia yra užmokesčio klausimas. Farmakoteknikai kainuoja pigiau. Juos mieliau samdo. Dėl to niekas iš vaistinių ir nenori pereiti prie brangesnio modelio, kurio reiktų šiaip jau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jūs čia išsakėte daug teiginių, uždavėte daug klausimų. Bet aš dar kartą noriu pasakyti, tas terminas, kad farmakoteknikas yra vaistininko padėjėjas, iš esmės yra neteisingas. Mes gi nevadiname bendruomenės slaugytojos sesute, gydytojo padėjėja. Sesutė turi savo pareigas, atlieka savo funkcijas. Komandinis darbas slaugytojos, bendruomenės slaugytojos, gydytojo užtikrina tinkamą gydymą.

Šiandien bendruomenės slaugytojai, vadinamajai seselei, jau suteikta teisė net ir išrašyti kai kuriuos receptus. Mes teigiame, kuo daugiau funkcijų sieksime perduoti bendruomenės slaugytojoms, seselėms, kad nukrautume tam tikrą krūvį nuo gydytojų. Mes nesakome, kad seselė turi gydyti, operuoti, bet kai kurias funkcijas turime perduoti.

Dabar Europos Sąjungoje vidutiniškai apie pusantro metų trunka farmakoteknikų rengimas, jie tam tikras funkcijas atlieka. Mūsų parengimas yra kur kas ilgesnis, jie tikrai neviršija savo įgaliojimų. Tuo labiau kad vieni dirba mažose vaistinėse, o didesnėse vaistinėse visada yra vaistininkas.

Dar kartą sakau, mes galvokime apie žmones, ne savo kažkokius principus, bet galvokime apie regionus. Mes sakome – stiprinsime regionus. Šiuo įstatymu, jeigu leisime jam įsigalioti, mes dar kartą sumažinsime galimybę regionų žmonėms gauti tinkamą paslaugą.

PIRMININKAS. Klausia A. Norkienė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti, ar jūs susipažinote? Šiandien mes gavome skubų kreipimąsi. Kreipėsi Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Farmacijos fakulteto dekanė, profesorė R. Morkūnienė, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekanas, profesorius, taip pat Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentė, Lietuvos vaistinių sąjungos pirmininkė ir Vaistinių darbuotojų profesinės sąjungos komiteto pirmininkas su nuostabumu, kad jeigu mes visi pritarsime šiam jūsų projektui, tai iš tikrųjų apribos būtent rinkėjų teisę gauti farmacinę paslaugą. Ar jums žinomos šitos rašte išdėstytos nuostatos ir ką jūs į tai galėtumėte atsakyti? Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Taip, aš susipažinau ir noriu dar kartą paminėti, kad yra gautos penkios ekspertinės išvados, kuriose surašyti ir kiti argumentai. Aš tikrai neteigiau, kad reikia pratęsti iki 2026 metų, jau yra pataisa, kad pratęstume iki 2023 metų. Taip, komitete rytoj, jeigu jūs pritarsite, svarstysime, tikrai rasime kompromisą ar metams, ar dvejiems, bet aš giliai įsitikinęs, kad reikia pratęsti ir leisti žmonėms toliau teikti tas paslaugas, ypač pandemijos metu.

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas klausyti baigėsi. Balsuosime po to. Tuomet ir balsavimo motyvus paliksime, nes dabar gerbiant tuos, kurie laiku atėjo... (*Balsai salėje*) Gerai, girdžiu nepatenkintus balsus. Nori pasisakyti dabar. G. Kindurys kalbės prieš.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Natūralu, kad mokykloje turėtų dirbti pedagogai, gydymo įstaigoje – gydytojai, o vaistinėje – vaistininkai. To siekė valstybė. Seimas 2012 metais ir stengėsi regu-

liuoti sveikatos sistemą, tačiau, mano manymu, dabar yra atvirkščiai – vaistinių savininkai stengiasi reguliuoti Seimą arba atskirus jo narius. Taip sprendžiant, galima prieiti ir prie to, kad pacientą gal galės gydyti ir ne gydytojas. Aiškinamajame rašte nurodyta, kad užsidarys vaistinės. Taigi manau, kad nieko blogo, kad užsidarius vaistinei gyventojui reikės paeiti 100 ar 200 metrų į kitą vaistinę, nes vaistinių miesteliuose tikrai yra labai daug, o kaimuose jų jau seniai nėra. Manau, kad aštuoneri metai ar daugiau buvo tikrai pakankamas laikas pasirengti įstatymą įgyvendinti, todėl kviečiu nepritarti pateiktam projektui ir tuo užtikrinti kokybiškų paslaugų teikimą vaistinėse.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, aš dėl praeito klausimo. Jūs reguliuojate arba prižiūrite, kad klausti būtų skirta 10 minučių, tačiau tuo pat metu nežiūrite, kiek trunka atsakymas. Išeina, kad keturi žmonės paklausia ir daugiau niekas kitas negauna klausti. Jeigu jūs imatės daryti tvarką diskusijoje, tai būkite geras, taikykite vienodas sąlygas ir reikalavimus visoms pusėms, o ne tik vienai pusei, kuri yra jūsų omeny.

PIRMININKAS. Ačiū, Kęstuti. Jeigu jūs buvote atidus, aš perspėjau pranešėją, kad jis labai ilgai atsakinėja, bet tai nelabai padėjo. Nemanau, kad aš ką daugiau galiu nuveikti. (*Balsai salėje*) Gerai. Dabar svarbiausia mūsų rytinio posėdžio dalis. (*Balsai salėje*) Už aš atsisakau taupydamas laiką, tai baigiame šio klausimo... (*Balsai salėje*) Aš pasakau už ir bus už, viskas, baigiame. (*Balsai salėje*)

Toliau balsavimai dėl projektų, kurie yra rytinėje darbotvarkėje. Gal pirma registruokimės, kad visi tvarkingai sugrįžtume į vietas. Registracija.

Užsiregistravo 119 Seimo narių.

12.44 val.

Atitikties įvertinimo įstatymo Nr. VIII-870 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4293(2) (priėmimo tęsinys)

Balsuojame dėl klausimo, kuris darbotvarkėje buvo įrašytas numeriu 1-3. Tai yra Atitikties įvertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo įstatymo projektas. Kas už, prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 113, prieš – nė vienas, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4293(2)) priimtas. (*Gongas*)

Replika ar dėl vedimo tvarkos?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų pirmininkaujant posėdžiams greičiausiai reikėtų kartais pasidairyti posėdžių salėje. Bet aš noriu replikuoti dėl prieš tai buvusio klausimo, kuriuo jūs tiesiog Seimo narių pasisakymus labai šiurkščiai nutraukėte, nes jūs, kaip pirmininkas, negalėjote kalbėti pagal Statutą ir taip, bet galbūt buvo galima leisti Seimo nariams pabaigti diskusiją tuo ankstesniu klausimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabą. Ateityje būsiu atidesnis.

12.46 val.

Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. VIII-1087 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau. Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo 83 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4928(2). Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123 Seimo nariai: visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4928(2)) priimtas. (*Gongas*)

12.47 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17³, 365³, 365⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 364, 365⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17³, 365³, 365⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997(2). Kas už, prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 124, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4997(2)) priimtas. (*Gongas*)

12.48 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 straipsnių, XIV, XV skyrių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4998(2)ES (priėmimo tęsinys)

Toliau lydimasis – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ atitinkamų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4998(2). Prašau, kas už.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 123: už – 121, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4998(2)) priimtas. (*Gongas*)

12.49 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹ ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5344(2) (priėmimo tęsinys)

Dabar projektas, prie kurio reikės stebėti ilgiau. Tai Užimtumo įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5344(2). Mes čia turėsime dar atskirai balsuoti dėl pasiūlymų. Tai gal naujas iššūkis mums dėl to, kiek galėsime prisiminti buvusius pasiūlymus. (*Šurmulyš salėje*) Galbūt pranešėją derėtų pakviesti į tribūną, pranešėjas buvo M. Lingė, nes gali tekti trumpai priminti komiteto poziciją. Pirmoji buvo Seimo nario A. Palionio pataisa.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė buvo nepritarti.

PIRMININKAS. Galbūt trumpai priminkite siūlymo esmę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ten buvo siūlymas, kad būtų išplėsta bazė ir taikomi kriterijai, kad didesnė grupė ūkine veikla užsiimančių ir dirbančių pagal savarankišką darbuotojo statusą turėtų galimybę įgyti karantines išmokas už pavasario laikotarpį.

PIRMININKAS. Aš pagalvojau, kad nėra Seimo nario, bet galbūt tada suteiksiu žodį. Prašau.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai trumpai norėčiau pasakyti, kadangi ūkinė veikla, individuali veikla irgi yra skaičiuojama ir ji truputį skiriasi nuo individualios veiklos, kuri yra pagal verslo liudijimą, nes ūkininkas dirba kelerius metus, 10 metų, 15 metų ir, priklausomai, ypač smulkūs ūkiai, kurie turi 10 hektarų, priklausomai nuo pasėtos kultūros, jam yra priskiriamas ekonominės vertės dydis, EDV vadinamas. Jeigu ūkininkas vienais metais pasėjo mažesnę vertę turinčios kultūros, jis nepasieks 4 EDV, kitais metais, pasėjęs didesnės vertės, pasiekia 4 EDV. Dabar, 2019 metais, tie, kurie pasėjo didesnės vertės, tapo nuo sausio 1 dienos ūkiais su 4 EDV. Mūsų Užimtumo įstatymas reikalauja, kad tris mėnesius būtum pasiekęs 4 EDV, o mes karantiną paskelbėme nuo kovo 16 dienos. Tu niekaip negali tenkinti tos sąlygos, nes yra tik du su puse mėnesio, nors jis ūkinę veiklą vykde.

Mano siūlymas ir yra tokiems smulkiems ūkiams, kurie turi 4 EDV, nuo sausio 1 dienos ne-
taikyti, nes po to, kai mes papildėme įstatymą, kai tie ūkiai iki 4 EDV galėjo pasinaudoti 200 eurų
išmoka, šie ūkiai irgi nepateko. Tai jie nei pagal vieną straipsnį nepateko, nei pagal kitą straipsnį
nepateko. Pasiūlymo esmė yra ta.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū už priminimą. Dėl motyvų mes jau kalbėjome. Dabar kviečiu
balsuoti. Kas pritaria kolegų A. Palionio pataisai, balsuoja už.

Už – 50, prieš – 47, susilaikė 25. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas dėl papildymo nauju papunkčiu. Trumpai galbūt autorius taip pat primins
ir komitetas trumpai savo poziciją.

Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tai susiję su pirmuoju siūlymu. Seimo nario pasiūlymas, kuriam komi-
tetas taip pat nepritarė.

P. GRAŽULIS (MSNG). O kodėl?

A. PALIONIS (MSNG). Čia yra susiję. Jeigu nepritariame 1 daliai, tai ir čia jau nėra prasmės
balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū už tai, kad sutarėme geranoriškai. Dėl to balsuoti nereikia. Toliau yra
pasiūlymas Seimo narių M. Navickienės, M. Lingės ir taip toliau. Komiteto nuomonė buvo pritarti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pritarti. Tai yra dėl vieno mėnesio, mokamo po karantino pabaigos. Sa-
varankiškai dirbantiems vieno mėnesio išmokos galimybę palikti vietoj dviejų, esančių dabar.

PIRMININKAS. Gal šiam pasiūlymui bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ne. Ta-
da balsuojame. Kas už pateiktą pasiūlymą, balsuoja už.

Už – 96, prieš – 2, susilaikė 24. Pasiūlymui pritarta.

Kitas tų pačių autorių pasiūlymas dėl 5 dalies.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip pat labai susijęs.

PIRMININKAS. Čia yra susijęs. Kolegos, laikome, kad šitam pasiūlymui pritariame. Toliau
būtų Seimo nario A. Butkevičiaus pasiūlymas dėl 5² straipsnio pakeitimo.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Galiu priminti? Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos,
dar kartą norėčiau priminti šito Užimtumo įstatymo mano pataisos pateikimo tikslumą. Pagal
dabartinį galiojantį įstatymą vienkartinės išmokos smulkiems ūkiams yra išmokamos, jeigu tie
asmenys deklaravo savo gyvenamąją vietą kaime arba miesteliuose, kur gyventojų skaičius yra
iki 6 tūkst. Bet jeigu tu savo gyvenamąją vietą deklaravai mieste, bet turi ūkį kaime, tas asmuo ar-
ba tas ūkis negauna vienkartinės išmokos. Aš manau, tikrai yra neteisinga, aš manau, yra diskri-
minacinis atvejis. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto pozicija.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Primenu, komiteto pozicija buvo nepritari. Tai yra plečiama bazė, tai
yra išvengti ir vadinamųjų sofų ūkininkų, kad gautų tas išmokas. Projekto iniciatorių tikslas bu-
vo paramos tikslingumas. Tai, be abejo, pareikalautų papildomų lėšų, plečiant bazę, todėl buvo
nuomonė nepritari.

PIRMININKAS. Gerai, paaiškinta. Balsuojame. Kas dėl šio pasiūlymo, balsuojate už.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 30, prieš – 34, susilaikė 54. Pasiūlymui nepritarta. Turbūt Al-
girdas sutiks, kad antras pasiūlymas dėl pavadinimo yra susijęs ir dėl jo balsuoti nereikia. Toliau
yra... Teisingai, dabar turėtume balsuoti už visą 1 straipsnį.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dar dėl įsigaliojimo datos.

PIRMININKAS. Dėl datos yra 3 straipsnyje. Balsuojame dėl 1 straipsnio. Kas už šį straipsnį –
už. Girdžiu pasiūlymą – bendru sutarimu. Niekas neprieštarauja, priimame bendru sutarimu.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime priimti bendru sutarimu? Priimame bendru su-
tarimu. Dėl 3 straipsnio yra pasiūlymų pirmiausia dėl datos M. Navickienės ir kolegų. Ar galime
bendru sutarimu, suprasdami, kad gruodžio 1 dienos data tikrai jau netinka dabar? Data bus sau-
sio 1 diena. Pritariame bendru sutarimu. Ir paskutinė Seimo nario A. Palionio pataisa, susijusi su
buvusiomis. Nesvarstome.

Visam 3 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Gerai, pritariame bendru sutarimu.
Dabar balsuosime už visą įstatymo projektą. Kas už tai, kad būtų pritarta šiam įstatymo projektui?

Ar nebuvo kalbėta dėl motyvų? Jeigu nebuvo, tai negalime pažeisti. Tada prašom. Jeigu dėl viso nebuvo, man Sekretoriatas sufleruoja, tai dabar šiek tiek skiriame laiko pasisakyti už ir prieš. (Balsas salėje: „Gerbiamas pirmininke, dėl vedimo tvarkos!“)

Prašom, E. Gentvilas dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Aš sutinku, kad turi būti pasisakoma, tačiau kadangi formaliai baigėsi posėdžio laikas, iki pasisakymų gal pasiūlykite Seimui apsispręsti dėl šito posėdžio laiko pratęsimo, nes jau pasisakymai vyktų pasibaigus posėdžio laikui.

PIRMININKAS. Gera. Kas už tai, kad pratęstume posėdį iki pusvalandžio, galbūt tiek neprireiks, kad visus balsavimus mes įgyvendintume? Ar galime bendru sutarimu? Aš, beje, kaip posėdžio pirmininkas galiu tą padaryti. Tai pratęsiame.

Dėl motyvų prašom. Pirmas kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, esminiai motyvai jau buvo išsakyti. Galiu pakartoti, kad kietasis nusileidimas savarankiškai dirbantiems neturėtų būti mūsų visų tikslas. Turime užtikrinti, kad pasibaigus karantinui dar kurį laiką būtų teikiama pagalba. Ši Vyriausybė, išeinanti Vyriausybė, planavo kietąjį nusileidimą nubraukti, pagalbą pasibaigus karantinui. Buvo įvairiausių minčių turėti du mėnesius, matyt, vienas mėnuo galėtų būti tas aukso vidurys, kuriam reikės numatyti papildomą finansavimą ateinančių metų biudžete. Tikiu, kad tai padarysime, todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Prieš – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Man labai keista, kad įstatymo projekto rengėjai, tai yra laikinoji dabar jau Vyriausybė, niekaip nesuprato, kad žmonėms, kurie dirba savarankiškai, pirmą dieną iškart po karantino ir ekstremalios situacijos pabaigos automatiškai nei pajamos, nei klientai neatsiranda. Jie šito nesuprato arba nenorėjo suprasti. Iš tikrųjų būčiau balsavęs prieš šį įstatymą, bet ačiū Dievui, kad atsirado kolegų siūlymas bent mėnesį laiko pratęsti tų išmokų mokėjimą ir delpinigių išsiskolinimo mokėjimo ir palūkanų atidėjimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, parama savarankiškai dirbantiems per epidemiją buvo ganėtinai naujas reiškinys mūsų teisinėje sistemoje. Paramos tikrai nebuvo per daug, tai rodo bendri ekonomikos atsigavimo po pirmos bangos rodikliai. Aš manau, kad kompromisas dėl vieno mėnesio yra teisingas, tačiau atkreipiu dėmesį į tam tikrą prieštaravimą naujųjų valdančiųjų retorikoje, nes, iš vienos pusės, yra rodoma vieta tam tikroms žmonių kategorijoms, pavyzdžiui, pensininkams, kad jiems ten vieno ar kito skaičiaus užteks. Kita vertus, čia gana dosniai pasiūloma padidinti išlaidas 20 mln. Taigi tas prieštaravimas yra. Jeigu yra, jūsų manymu, pinigų, tai tada netaikykite dvigubų standartų ir kitoms sritims, kur tie pinigai jau dabar yra numatyti, ir kalbėti apie skyles biudžete nustokite.

Labai gaila, kad mes nesuradome kompromiso dėl 700 žmonių. Suprantu, kad jums žodžiai „kaimas, žemdirbiai“ galbūt kelia kažkokius blogus jausmus, bet realiai mes galėjome išspręsti techninę problemą, įstatymo spragą. A. Palionis pasiūlė labai logišką sprendimą, deja, jūs jo neišgirdote. O šiaip aš tiesiog atkreipiu dėmesį, kad čia gana vieningai bus priimtas opozicijos ir pozicijos drauge tobulintas įstatymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisakymus baigiame. Dabar balsuojame dėl viso Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 119: už – 117, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (Gongas)

13.04 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5345(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis įstatymo projektas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 19¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5345(2). Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 115, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.05 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4961(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 115, prieš nėra, susilaikė 1.

13.06 val.

Dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4941(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Dokumentų ir archyvų įstatymo 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 112, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.07 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4406(2) (priėmimo tęsinys)

Pelno mokesčio įstatymo 5 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 116, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.08 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4380(2) (priėmimo tęsinys)

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Turkijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos ratifikavimo“ projektas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 120: už – 120, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.09 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 73 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-20(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau pradėsime balsavimą dėl Seimo statuto pataisų. Pirmasis – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 73 straipsnio pakeitimo“ projektas. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 119: už – 112, prieš – 1, susilaikė 6. Pritarta po svarstymo.

13.09 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73¹ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-5364(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 71 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 73¹ straipsniu“ projektas. Svarstymo stadija. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 118, prieš nėra, susilaikė 5.

13.10 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-22(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau kita Statuto pataisa – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 25 straipsnio pakeitimo ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-22. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 93, prieš – 10, susilaikė 18. Pritarta po svarstymo.

13.11 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 52, 90 ir 91 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-19(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 52, 90 ir 91 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-19. Svarstymo stadija.

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 18. Pritarta po svarstymo.

13.12 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 57¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-21(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto papildymo 57¹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-21. Svarstymo stadija.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 94, prieš nėra, susilaikė 27.

Dėl vedimo tvarkos? Prašau. G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, vis dėlto balsuojame esant tokiai netradicinei situacijai. Ar nebūtų galima trumpai apibūdinti, dėl ko mes balsuojame? Ne tik perskaityti pavadinimą, bet tiesiog priminti. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, apibūdinant gali atsirasti subjektyvumo. Galbūt mes kiekvienas pažiūrėkime kompiuteryje. Galima iš anksto pažiūrėti, kaip nors pažymėti. Aš nemanyčiau, kad reiktų apibūdinti.

Neprisimenu, aš spėjau paskelbti dėl pritarimo? (*Balsai salėje*)

13.14 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 43, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44², 58¹ straipsniais“ projektas Nr. XIVP-23(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 10, 43, 44, 46 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 44², 58¹ straipsniais“ projektas Nr. XIVP-23. Kas už? Svarstymo stadija. (*Balsai salėje*)

Balsavo 122: už – 117, prieš – 1, susilaikė 4.

Gerbiami kolegos, dabar mes balsavome jau dėl visų Statuto pataisų, kurios yra pasiekusios svarstymo stadiją. Aš norėčiau suformuluoti pasiūlymą, gal bendru sutarimu sutartume, kad pa-

grindinis komitetas tuos projektus prieš priėmimą sujungtų ir mes racionaliau dirbtume per priėmimą svarstydami tik vieną projektą, nes, kaip žinote, vis tiek dėl kiekvieno straipsnio yra balsuojama atskirai ir dėl kiekvieno straipsnio reikia 71 balso, kai yra Statutas. Ar galime sutarti, kad... (*Balsai salėje*) Gerai, tai sutariame.

13.16 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-63 (pateikimo tęsinys)

Dabar du Statuto projektai, kurie buvo tik šiandien pateikti. Pirmasis – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-63. Paprasčiau kalbant, čia dėl mūsų nuotolinio darbo. Kas pritariate po pateikimo, kviečiu balsuoti. (*Šurmulys salėje*)

Balsavo 124: už – 117, prieš – 2, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta. Žodis Seimo Pirmininkei.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, Norėčiau paprašyti ypatingos skubos dėl šio ypač svarbaus projekto, kad galėtume jį apsvastyti, nebūtinai šiandien, galbūt kitą savaitę. Dėkui.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, Seimo Pirmininkė pasiūlė ypatingą skubą.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Posėdžio pirmininke!

PIRMININKAS. Ir aš...

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Posėdžio pirmininke! Dar turime...

PIRMININKAS. Palaukite, dar žodžio nesuteikiau. Aš patikslinčiau, ką Pirmininkė pasakė gal bendriau, gal galėtume iš karto sutarti, kad būtų numatytas Teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdis pentadienį ar pirmadienį, ar antradienį, kaip komitetas susiorganizuos, o antradienį mes galėtume spręsti dėl šio projekto svarstymo. Jeigu nebūtų didelių ginčų, galėtų būti ir priėmimas. Tokia ypatingos skubos interpretacija galbūt jus tenkintų. Ji iš esmės reiškia skubą, bet įvardijame kaip ypatingą skubą.

Prašau, R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolega, mes tikrai gana daug metų esame čia, Seime, ir, manau, gerbkime vienas kitą, ir nesityčiojime iš tų jaunesnių kolegų, kurie čia atėjo ir nesupranta. Ne jums man aiškinti, kas yra ypatinga skuba ir skuba. Jinai skiriasi kaip diena ir naktis. Buvo sutarta, kad ypatingos skubos neteiksite. Dabar atsistoja Seimo Pirmininkė, kuri tikrai nežino, kas yra skuba ir ypatinga skuba, ir pasako, kad bus ypatinga skuba. (*Šurmulys salėje*) Aš galiu... Palaukite, sekundėlę, tikrai taip, nes buvo toks sutarimas ir Seimo Pirmininkė pažadėjo, kad ypatingos skubos nebus.

Dabar kitas dalykas. Tada opozicijos vardu mes siūlome pertrauką, jau praeitą ketvirtadienį, kai Radvilė pirmininkavo, mes lygiai tą patį sakėme, ką jūs darote! (*Šurmulys salėje*) Ir buvo pažadėta. Dabar išeina, kad vyksta visiškai priešingai, negu jūs darėte.

Gerbiami konservatoriai, Liberalų sąjūdžio atstovai, kai mes buvome opozicijoje ir kritikavome valstiečius, mes kritikavome už tuos pačius sprendimus, tai, ką darote dabar. Tai jūs pažadėjote, kai būsime naujoje valdančiojoje daugumoje, mes taip nesielsime, kaip elgėsi valstiečiai. Dabar darome tą patį ir stumiame buldozeriu. Sutarkime, kad yra skuba, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras sušauks komitetą, ar tai bus penktadienį, ar pirmadienį, ar antradienį, ar trečiadienį, tai yra jo kompetencijos klausimas, o mes šitą klausimą svarstysime ketvirtadienį.

PIRMININKAS. Gerai, galime nelaužyti iečių. Aš matau, kad tai... Gal Seimo Pirmininkė sutiks, kad nebūtų čia kokių įtarimų, bendrai sutariame dėl skubos ir judame į priekį. Aš tikiuosi, kad ir opozicija nedarys dirbtinių kliūčių, kad mes galėtume vis dėlto kuo greičiau įteisinti nuotolinį darbą.

S. Šedbaras. Prašom. Tuoj įjungsiu, prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš jau išsiunčiau komiteto nariams, kas yra suinteresuoti, ir visiems pasakau: leisime ryt, poryt, sekmadienį padirbėti patiems, pirmadienį 10 va-

landą komiteto posėdis. Tiesiog registruokime pasiūlymus, junkimės, jeigu kas pageidaujate, prie komiteto nuotolinio posėdžio, nes tai labai rimtas, su visais susijęs klausimas. O skuba reikalinga tam, kad nebūtų priekaištaujama dėl valandų. Jeigu mes spėsime, antradienį galėsime ir apsvastyti. Tikrai reikalingas toks modelis.

PIRMININKAS. Kolegos, gal nebėtęskime diskusijų, Pirmininkė sutiko, kad gali būti tik skuba. Tada išeina – darniai judame į priekį, neįtarinėdami vieni kitų. Galime bendru sutarimu fiksuoti skubą? Gerai. Tuomet po pateikimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas, jau buvo minėta, skiriamas pagrindiniu komitetu. Svarstymo data numatoma antradienį.

13.21 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 59 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-30 (pateikimo tęsinys)

Toliau kitas Statuto projektas. Jį pateikė kolega M. Majauskas. Tai dėl 59 straipsnio pakeitimo. Kas pritariate po pateikimo, prašom balsuoti.

Balsavo 122 Seimo nariai: už – 80, prieš – 7, susilaikė 35. Pritarta po pateikimo. Skiriame Teisės ir teisėtvarkos komitetą kaip pagrindinį. Svarstymo data numatoma gruodžio 17 diena. Žinoma, jeigu komitetas apsvarstys greičiau, galėsime ir mes svarstyti greičiau.

13.23 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 6, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-34 (pateikimo tęsinys)

Kolegos, dabar, kaip prisimenate, mes turėjome dar du pateikimus iš vakarinio posėdžio. Pirmiausia teikiu balsuojant apsispręsti dėl Aviacijos įstatymo 6, 21 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-34. Žinote, kalbama apie dronų priežiūrą.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 106, prieš – 1, susilaikė 5. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Svarstymo laikas, rašome abstrakčiai, – gruodžio mėnuo, kaip spės komitetas. Bet suprantame, kad reikėtų priimti iki sausio 1 dienos.

13.24 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368 (pateikimo tęsinys)

Dar vienas projektas, kuris buvo iš popietinės darbotvarkės. Tai Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas dėl farmakotchnikų. Prašom balsuoti.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 73, prieš – 23, susilaikė 18. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Svarstysime gruodžio mėnesį.

Prašom dėl vedimo tvarkos ar dėl kokių nors pasiūlymų.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Prašome skubos tvarka svarstyti šitą. Jeigu galima būtų – antradienį, nes vis dėlto šie farmakotchnikai turi viską žinoti iki sausio 1 dienos. Ačiū.

PIRMININKAS. Tik frakcijos vardu galite prašyti skubos, aš tuomet teiraučiausi frakcijos seniūno ar linktelėjimu jis patvirtintų, kad tai frakcijos vardu skubos prašymas. Ar galime bendru sutarimu dėl skubos? (*Balsai salėje*) Jeigu negalime, tada balsuojame, kas pritariate skubai. Bet prieš tai suteikiu žodį kolegei A. Širinskienei.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš suprantu, kad norisi įjungti skubos tvarkas, tik siūlau pasimokyti iš klaidų praėjusioje kadencijoje. Jeigu bus skubos tvarka priimtas įstatymo projektas, jūs mums suteiksite galimybę kreiptis į Konstitucinį Teismą. Aišku, mūsų frakcija yra labai dėkinga, mes tą tikrai padarysime, nes jūs puikiai žinote, kad skubos tvarkos yra galimos ribotais atvejais. Tiek pagal Statutą, tiek pagal Konstitucinio Teismo praktiką skuba šiuo atveju yra negalima. Nėra kovidinis projektas jokių būdu ir su niekuo nesisieja. Tai jeigu jūs norite rizikuoti, tai bandykite. O kitas dalykas – frakcijos vardu prašome pertraukos.

PIRMININKAS. Gerai. Frakcijos vardu prašymas pertraukos turi aukščiausią prioritetą. (*Balsai salėje*) Bet mane patikslino Sekretoriatas, kad jau po pateikimo esame pritare. Tai pertraukos galimybė prarasta. Prašom. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Aš tai ir norėjau, pirmininke, sakyti. Pagal Seimo statutą viskas, įvyko balsavimas, pertrauka nebėra galima.

Bet yra kitas dalykas. Mes, Sveikatos reikalų komitetas, rytoj renkamės. Apsvarstome rytoj komitete. Antradienį paprašysime Seniūnų sueigoje, kad įtrauktų tą klausimą į darbotvarkę, ir nereikės skubos, ir nereikės kreipimosi į Konstitucinį Teismą. Viskas.

PIRMININKAS. Gal tikrai, kolegos, nelaužome iečių. Aš galvoju, kad ir be skubos čia įmanoma ramiai suspėti, kad projektas būtų priimtas iki sausio 1 dienos. Gerai. Baigiame šį klausimą. Lieka be jokių skubų. Atrodo, balsavome dėl visų projektų. Netrukus galėsime eiti prie slapto balsavimo, bet K. Masiulis dar nori pasisakyti dėl vedimo tvarkos.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, aš norėčiau paklausti dėl slapto balsavimo. Ar čia mes pietų pertraukos metu ir turime tą atlikti, juo labiau kad yra dar net keletas komisijų posėdžių pietų pertraukos metu. Pietų pertrauka yra dar kartais ir pavalgyti skiriama.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, bus dar viena pertrauka, kai mes spėsime dėl imuniteto naikinimo. Kas nespės pasinaudoti, tikrai bus dar viena pertrauka. O dabar mes taip ir buvome numatę. (*Balsai salėje*) Gerbiamas A. Guoga dar nori pasisakyti. Prašom.

A. GUOGA (DPF). Pirmininke, vyksta Užsienio reikalų komiteto posėdis. Kaip pavaduotojas aš turiu dalyvauti, nelabai galiu būti čia.

PIRMININKAS. Posėdžio negalite rengti, kol neįvyks slaptas balsavimas. Tai pakoreguokite pradžios laiką.

A. GUOGA (DPF). Supratome.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar slaptas balsavimas. Posėdžio pabaigos neskelbiu. Apsiribokime 20 minučių. Pagal mūsų praktiką turi užtekti. I rūmų fojė. (*Balsai salėje*)

Pertrauka

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, raginu sugrįžti į mūsų vakarinį posėdį, tiesa, dar nebaigėme rytinio posėdžio, tai į antrąją mūsų rytinio posėdžio dalį po slapto balsavimo. Prašome, kolegos, užimti savo vietas. Pradėsime nuo gerų naujienų. Nėra posėdžio pradžia, tai registracijos mes dabar nedarysime.

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jono Jaručio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-71 (priėmimo tęsinys)

Vyko slaptas balsavimas ir norėčiau paskelbti rezultatus dėl Seimo nutarimo „Dėl Jono Jaručio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Iš viso buvo išduota 111 biuletenių, rasta 111 biuletenių, galiojančių 110, negaliojančių 1.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 90, prieš – 10, susilaikė 10. Taigi skelbiame, kad nutarimas „Dėl Jono Jaručio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ priimtas. O kur gongą padėjo, nežinome, tai pabandysime ranka. (*Gongas*)

Sveikiname gerbiamą kolegą J. Jarutį, išrinktą Seimo Pirmininko pavaduotoju. (*Plojimai*)

Norėtumėte replikuoti per šoninį mikrofoną? Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ne replikuoti. Tiesiog nuoširdžiai dėkoju kolegoms už palaikymą, už pasitikėjimą. Tai yra didžiulis įpareigojimas, 90 balsų, tai iš tikrųjų labai didžiulis įpareigojimas. Aš dėsiu visas pastangas, kad jį pateisinčiau, bet reikės ir jūsų pagalbos. Dar kartą ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas Jonai. Prisidedu prie sveikinimų. Džiugu matyti jus mūsų komandoje.

Taigi visi rytinio posėdžio darbai atlikti. Skelbiu, kad rytinis plenarinis posėdis yra baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 9 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 3 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, kolegos, atvykę į vakarinį plenarinį posėdį. Skelbiu, kad pradedame vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*)
Registracija. Registruojamės. Užsiregistruavo 79 Seimo nariai.

14.06 val.

Generalinio prokuroro Evaldo Pašilio pranešimas (dėl Seimo nario Vytauto Gapšio)

Galime tęsti savo darbotvarkę. Į tribūną kviečiu gerbiamą generalinį prokurorą E. Pašilį pranešimui dėl Seimo nario V. Gapšio. Prašau, žodis jums.

E. PAŠILIS. Gerbiamasis pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, šių metų lapkričio 11 dieną Vilniaus apygardos teismas priėmė nutartį, kuria pavedė kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą dėl sutikimo leisti patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę Lietuvos Respublikos Seimo narį V. Gapšį, kuris yra kaltinamas Vilniaus apygardos teisme nagrinėjamoje baudžiamojame byloje. Šioje baudžiamojame byloje V. Gapšiui pareikšti kaltinimai dėl keturių sunkių korupcinio pobūdžio nusikaltimų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 straipsnio 3 dalyje – kyšininkavimas, 2011 m. birželio 11 d. įstatymo redakcija, ir 226 straipsnio 4 dalyje – prekyba poveikiu, taip pat 2011 m. birželio 21 d. įstatymo redakcija.

V. Gapšys kaltinamas tuo, kad būdamas valstybės tarnautoju, valstybės politiku 2012–2016 metų kadencijos Seimo nariu, Darbo partijos frakcijos Seime nariu, taip pat būdamas valstybės tarnautoju prilygintu asmeniu, politinės partijos – Darbo partijos pirmininko pirmuoju pavaduotoju, šios partijos tarybos, partijos valdybos bei partijos prezidiumo nariu, politinės partijos – Darbo partijos 2016 metų Seimo rinkimų štabo vadovu ir dėl šiame viešajame juridiniame asmenyje einamų vadovaujamų pareigų turėjęs teisę veikti ir veikęs šio juridinio asmens vardu bei individualiai turėjęs teisę atstovauti šiam juridiniam asmeniui priimti sprendimus šio juridinio asmens vardu ir kontroliuoti šio juridinio asmens veiklą nuo 2015 m. rugsėjo 28 d. iki 2016 m. sausio 22 d. Vilniuje kyšininkavo bei prekiavo poveikiu.

Kaltinimo duomenimis, šiuos nusikaltimus jis padarė tokiu būdu bei aplinkybėmis. Nuo 2015 m. rugsėjo 28 d. iki 2016 m. sausio 12 d. Vilniuje vykusių susitikimų bei telefoninių kontaktų su R. Kurlianskiu metu Seimo narys V. Gapšys, veikdamas politinės partijos – Darbo partijos naudai, interesais už teisėtą veikimą vykdant įgaliojimus tiek už asmenišką balsavimą už Seime priimant uždarajai akcinei bendrovei koncernui „MG Baltic“ naudingus politinius sprendimus, tiek už išimtinę padėtį – palankumą ateityje Seime priimant koncernui naudingus politinius sprendimus, R. Kurlianskiui pažadėjęs, susitarė priimti didesnę negu 250 MGL vertės kyšį – būtent 12 tūkst. 100 eurų bei politinės partijos – Darbo partijos naudai netiesiogiai iš R. Kurlianskio 2015 m. gruodžio 16 d. priėmė didesnės negu 250 MGL vertės, tai yra 12 tūkst. 100 eurų kyšį, užmaskuotą kaip nuolaidą politinės partijos – Darbo partijos politinei reklamai, kuri nuo 2015 metų lapkričio iki gruodžio buvo transliuojama UAB koncerno „MG Baltic“ valdomo Laisvas ir nepriklausomas kanalas priklausančiose žiniasklaidos priemonėse – LNK, „Info TV“, BTV, TV1 televizijose. V. Gapšys kaltinamas tokiu būdu padaręs nusikaltimą, numatytą Baudžiamojo kodekso 225 straipsnio 3 dalyje.

Taip pat nuo 2015 m. rugsėjo 28 d. iki 2016 m. sausio 12 d. Vilniuje vykusių susitikimų bei telefoninių kontaktų su R. Kurlianskiu metu Seimo narys V. Gapšys, pasinaudodamas visuome-

nine padėti, įgaliojimais, pažintimis, kita tikėtina tariaama įtaka valstybės tarnautojams ir valstybės institucijoms, veikdamas politinės partijos – Darbo partijos naudai, interesais, pažadėjęs R. Kurlianskiui paveikti *visą eilę* politikų bei aukšto rango valstybės tarnautojų, AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdybą bei valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės viešųjų pirkimų komisiją, kad būtų priimti UAB koncernui „MG Baltic“ naudingi politiniai, administraciniai sprendimai, tiesiogiai politinės partijos – Darbo partijos naudai pažadėjo, susitarė su R. Kurlianskiu priimti didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, būtent 12 tūkst. 100 eurų, bei politinės partijos – Darbo partijos naudai netiesiogiai iš R. Kurlianskio 2015 m. gruodžio 16 d. Vilniuje priėmė didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, 12 tūkst. 100 eurų, užmaskuotą kaip nuolaidą politinės partijos – Darbo partijos politinei reklamai, kuri nuo 2015 metų lapkričio iki gruodžio buvo transliuojama koncerno „MG Baltic“ valdomai UAB Laisvam ir nepriklausomam kanalui priklausančiose žiniasklaidos priemonėse LNK, „Info TV“, BTV, TV1 televizijose. Tokiu būdu V. Gapšys kaltinamas padaręs nusikaltimą, numatytą Baudžiamojo kodekso 226 straipsnio 4 dalyje.

Be to, nuo 2015 m. rugsėjo 28 d. iki 2016 m. sausio 21 d. Vilniuje vykusių susitikimų bei telefoninių kontaktų su R. Kurlianskiu metu V. Gapšys už teisėtą veikimą, vykdant įgaliojimus, tiek už asmenišką balsavimą už Seime priimant UAB koncernui „MG Baltic“ naudingus politinius sprendimus, tiek už išimtinę padėtį ir palankumą ateityje Seime priimant koncernui „MG Baltic“ naudingus politinius sprendimus tiesiogiai VŠĮ „Meno ir sporto projektai“ naudai, R. Kurlianskiui pažadėjo ir susitarė priimti didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, būtent 15 tūkst. eurų, bei VŠĮ „Meno ir sporto projektai“ naudai netiesiogiai iš R. Kurlianskio 2016 m. sausio 22 d. priėmė didesnės nei 250 MGL vertės kyšį, 15 tūkst. eurų, kurie tarpininkaujant R. Kurlianskiui ir šio nurodymu iš koncerno „MG Baltic“ valdomos „Mitnija“ sąskaitos buvo pervesti į VŠĮ „Meno ir sporto projektai“ sąskaitą, šį piniginių kyšių užmaskuojant kaip paramą VŠĮ „Meno ir sporto projektai“. Tokiu būdu Seimo narys kaltinamas padaręs nusikaltimą, numatytą Baudžiamojo kodekso 225 straipsnio 3 dalyje.

Taip pat nuo 2015 m. rugsėjo 28 d. iki 2016 m. sausio 21 d. Vilniuje vykusių susitikimų bei telefoninių kontaktų su R. Kurlianskiu metu Seimo narys V. Gapšys, pasinaudodamas visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, pažintimis, kita tikėtina tariaama įtaka valstybės tarnautojams ir institucijoms, pažadėjęs R. Kurlianskiui paveikti *visą eilę* politikų bei aukšto rango valstybės tarnautojų, AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdybą bei valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės viešųjų pirkimų komisiją, kad būtų priimti koncernui „MG Baltic“ naudingi politiniai administraciniai sprendimai tiesiogiai VŠĮ „Meno ir sporto projektai“ naudai, R. Kurlianskiui pažadėjo ir susitarė iš R. Kurlianskio priimti didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, 15 tūkst. eurų, bei 2016 m. sausio 22 d. netiesiogiai iš R. Kurlianskio VŠĮ „Meno ir sporto projektai“ naudai priėmė didesnės nei 250 MGL vertės kyšį, 15 tūkst. eurų, kurie tarpininkaujant R. Kurlianskiui ir šio nurodymu iš koncerno „MG Baltic“ valdomos „Mitnija“ sąskaitos buvo pervesti į VŠĮ „Meno ir sporto projektai“ sąskaitą, šį piniginių kyšių užmaskuojant kaip paramą VŠĮ „Meno ir sporto projektai“. V. Gapšys kaltinamas padaręs nusikaltimą, numatytą Baudžiamojo kodekso 226 straipsnio 4 dalyje.

Vilniaus apygardos teismo 2020 m. lapkričio 17 d. nutartyje visas kaltinimo V. Gapšiui tekstas yra pateiktas Seimo nariams. Šioje Vilniaus apygardos teisme nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje kaltinimai taip pat pareikšti buvusiam koncerno „MG Baltic“ viceprezidentui, valdybos nariui bei kelių šio koncerno valdomų bendrovių generaliniam direktoriui bei valdybų pirmininkui R. Kurlianskiui, buvusiems Seimo nariams E. Masiuliui, G. Steponavičiui ir Š. Gustainiui ir trims juridiniams asmenims: uždarajai akcinei bendrovei koncernui „MG Baltic“, politinei partijai – Darbo partijai ir politinei partijai Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžiui.

Pažymėtina, kad šio baudžiamojo proceso metu kaltinamojo V. Gapšio teisinės neliečiamybės naikinimo klausimas jau buvo sprendžiamas du kartus. 2016 m. birželio 20 d. generalinis prokuroras kreipėsi į Seimą su prašymu leisti patraukti tuometės kadencijos Seimo narį V. Gapšį baudžiamajon atsakomybėn, po ko Seimo narys V. Gapšys 2016 m. rugpjūčio 8 d. priėmė sprendimą pats atsistatydinti iš Seimo nario pareigų.

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija šių metų rugsėjo 15 dienos nutarimu davė sutikimą V. Gapšį patraukti baudžiamajon atsakomybėn kaip kandidatą į Lietuvos Respublikos

Seimo narius 2020 metų Seimo rinkimuose, nes kaltinamasis V. Gapšys 2020 m. lapkričio 13 d. tapo Lietuvos Respublikos Seimo 2020–2024 metų kadencijos nariu, šiuo metu yra įgijęs Seimo nario asmens neliečiamybę, numatytą Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnyje. Taigi, įvertinus nurodytas Konstitucijos, Seimo statuto, aktualias Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas bei faktines aplinkybes, tolesnis įvardintose baudžiamosios bylos nagrinėjamas Vilniaus apygardos teisme imunitetą nuo baudžiamosios atsakomybės turinčio Seimo nario V. Gapšio atžvilgiu negali būti tęsiamas, nesant kompetentingos institucijos – Lietuvos Respublikos Seimo – sutikimo patraukti šį asmenį baudžiamajon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

Todėl, remdamasis tuo, kas išdėstyta, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi, prašau Lietuvos Respublikos Seimą leisti patraukti baudžiamajon atsakomybėn Lietuvos Respublikos Seimo narį V. Gapšį, jį suimti ir kitaip suvaržyti jo laisvę.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamaam generaliniam prokurorui. Kviečiu nepasitraukti iš tribūnos. Šiame etape Seimo statutas nenumato nei galimybės paklausti, nei diskutuoti. Ką numato, aš pagarsinsiu šiek tiek vėliau.

14.17 val.

Generalinio prokuroro Evaldo Pašilio pranešimas (dėl Seimo nario Petro Gražulio)

Dabar aš kviečiu gerbiamąjį generalinį prokurorą E. Pašilį dėl pranešimo dėl Seimo nario P. Gražulio. Prašom.

E. PAŠILIS. Dar kartą ačiū, gerbiamieji Seimo nariai. Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamentas nuo 2016 metų rugpjūčio iki 2019 metų rugsėjo kontroliavo ir vadovavo ikiteisminiam tyrimui dėl piktnaudžiavimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnio 2 dalį, jį atliko Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Vilniaus valdyba.

Šiame ikiteisminiame tyrime surinkti kriminalinės žvalgybos duomenys, liudytojų parodymai, kiti bylos duomenys leidžia pagrįstai manyti, kad Seimo narys P. Gražulis, būdamas tuometės kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo nariu, valstybės tarnautoju, valstybės politiku, siekdamas turtinės naudos, nesant kyšininkavimo požymių, nuo 2015 m. gegužės 18 d. iki 2017 m. vasario 13 d. piktnaudžiavo Seimo nario tarnybine padėtimi, dėl ko didelės žalos patyrė valstybė.

Šio ikiteisminio tyrimo metu gauti duomenys leidžia pagrįstai manyti, kad nurodytu laikotarpiu Seimo narys P. Gražulis aktyviai veikė vienos uždarnosios akcinės bendrovės interesais šios bendrovės generalinio direktoriaus bei komercijos direktorės prašymu ir darė tai siekdamas sau turtinės naudos. Tyrimo turimais duomenimis, telefoninių pokalbių metu P. Gražulis yra prašęs Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus patarti, ar duoti kyšį Rusijos pareigūnams, kartu nuvykti susitikti, pasikalbėti su Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovu, siekiant išvengti tikėtino draudimo nurodytai bendrovei eksportuoti produkciją į Rusiją ir Baltarusiją. Kartu su šios bendrovės komercijos direktoriumi P. Gražulis 2015 metų liepos mėnesį buvo nuvykęs į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir asmeniškai susitikęs su Rusijos Federacijos veterinarijos ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovu, su kuriuo susitarė dėl šio pareigūno veikimo minėtos bendrovės interesais.

Tų pačių metų rugpjūčio mėnesį vykusių telefoninių pokalbių metu P. Gražulis prašė Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos direktoriaus duoti nurodymą Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos Kauno skyriaus viršininkui išduoti sertifikatą tos pačios bendrovės eksportuojamai produkcijai, nors tuo metu, nesant produkcijos tyrimo protokolo, toks sertifikatas negalėjo būti išduotas.

Dar vieno telefoninio pokalbio metu Seimo narys P. Gražulis Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto Kauno teritorinio skyriaus vedėją informavo, kad dažniausiai iškilusias problemas sprendžia su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriumi, o dėl

produkcijos eksporto į Kaliningradą yra susitaręs su Rusijos pareigūnais, kad jie į pažeidimus ne-reaguos. Šio pokalbio metu P. Gražulis taip pat prašė, kad Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto Kauno teritorinis skyrius informuotų minimą bendrovę apie nustatytus pažeidimus, bet neįrašytų jų į produkcijos tyrimo protokolus, nes tuomet Veterinarijos tarnybai labai sunku išduoti sertifikatą.

2015 metų spalio mėnesį telefoninio pokalbio metu iš Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus sužinojęs apie iš Rusijos Federacijos gautą raštą dėl nustatytų produkcijos ženklinimo pažeidimų, jau tą pačią dieną drauge su minėtos bendrovės atstovais susitiko su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriumi. Jo prašė padėti pasiaiškinti Rusijos Federacijos pareigūnams dėl fiksuotų pažeidimų. Dar vienas susitikimas tuo pačiu tikslu vyko po savaitės.

Tą patį mėnesį P. Gražulis inicijavo Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovo ir bendrovės komercijos direktorės susitikimą. Prieš šį susitikimą telefoninių pokalbių metu P. Gražulis pasiūlė bendrovės komercijos direktorei perduoti nurodytam Rusijos Federacijos pareigūnui kituose pokalbiuose aptartą sumą už pastarojo veikimą bendrovės interesais. Kitų spalio ir lapkričio mėnesiais vykusių telefoninių pokalbių metu su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Kauno skyriaus, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos minimos bendrovės vadovais P. Gražulis taip pat ne kartą aptarinėjo, siūlė galimai neteisėtus veikimo būdus, įskaitant ir 500 eurų perdavimą Rusijos pareigūnui, siekiant išvengti draudimo eksportuoti bendrovės produkciją.

Turimais duomenimis, P. Gražulis, žinodamas, kad bendrovė tam tikrą produkciją fasuoja nesilaikydama privalomų ženklinimo reikalavimų, telefoninių pokalbių metu bei susitikdamas su atsakingų institucijų padalinių vadovais, kitais suinteresuotais asmenimis siūlė tęsti netinkamą produkcijos fasavimą bei tarėsi dėl leidimo parduoti netinkamai fasuotą ir dėl to uždraustą realizuoti produkciją. Taip veikdamas vienos privačios bendrovės interesais P. Gražulis savo ir kitų dviejų asmenų naudai iš šios bendrovės gavo turtinę naudą. Beveik dvejus metus neatlygintinai naudojosi šios bendrovės lizingu įsigytu automobiliu „Lexus“, kurio vertė 32 tūkst. Už šios bendrovės lėšas savo ir kito asmens naudai įsigijo kuro už daugiau nei 1 tūkst. eurų. Du kartus asmeniškai, bet vieną kartą kartu su kitu asmeniu pasinaudojo šios bendrovės pirktais lėktuvo bilietais, bendra suma už bilietus – daugiau nei 1 tūkst. 100 eurų. Per laikotarpį nuo 2015 m. rugsėjo 25 d. iki 2016 m. kovo 11 d. iš bendrovės sąskaitos per keturis kartus gavo 1 tūkst. 800 eurų, kurie buvo pervesti į P. Gražulio banko sąskaitą per trečiojo asmens banko sąskaitą.

Tokiais savo galimai neteisėtais veiksmais, tai yra siekdamas ir neatlygintinai gaudamas iš privačios bendrovės turtinę naudą, veikdamas šios bendrovės interesais ir neleistinai kišdamasis į kitų valstybės tarnautojų Lietuvoje ir Rusijoje veiklą, siūlydamas Rusijos pareigūnams duoti pinigų, prašydamas neteisėtai veikti vienos bendrovės interesais, Seimo narys P. Gražulis sistemingai, ilgą laiką, naudodamasis savo, kaip aukščiausios valdžios atstovo, statusu, įtaka, menkino einamų pareigų prestižą, Lietuvos Respublikos Seimo autoritetą, formavo neigiamą visuomenės nuomonę apie Seimą, apie Seimo narius, vadovaudamasis savo asmeniniais interesais ir siekdamas turtinės naudos sau rodė nepagarbą Konstitucijai ir įstatymams, pažeidė Konstitucijoje įtvirtintus principus ir taip sulaužė Seimo nario priesaiką, dėl to valstybė patyrė didelę neturtinę žalą. Įtariama, kad tokiuose P. Gražulio veiksmuose yra požymių nusikaltimo, numatyto Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnio 2 dalyje.

P. Gražulis nuo 2012 m. lapkričio 16 d. yra Lietuvos Respublikos Seimo narys, turintis imunitetą nuo baudžiamosios atsakomybės, todėl 2019 m. birželio 4 d. kreipiausi į Seimą dėl leidimo patraukti baudžiamojon atsakomybėn Seimo narį P. Gražulį, jį suimti ar kitaip suvaržyti laisvę, tačiau toks sutikimas nebuvo duotas. Atsižvelgiant į tai Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroro 2019 m. rugsėjo 9 d. nutarimu šis ikitėsinis tyrimas buvo nutrauktas, nes atlikus visus nedraudžiamus proceso veiksmus negautas kompetentingos institucijos, Lietuvos Respublikos Seimo leidimas patraukti Seimo narį P. Gražulį baudžiamojon atsakomybėn. Pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3² straipsnio 2 dalį baudžiamasis procesas tokiu atveju gali būti atnaujinamas, kai yra kompetentingos institucijos leidimas tą asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar jis kitaip netenka imuniteto.

Lietuvos Respublikos Seimo etikos ir procedūrų komisija 2017 m. rugsėjo 13 d. išvadoje dėl generalinio prokuroro kreipimosi nagrinėjimo konstatavo, kad Seimo statuto 2 straipsnio nuostatos nustato, kad naujai išrinktas Seimo narys privalo prisiekti nepaisant to, kad jis buvo Seimo nariu ankstesnės kadencijos Seime, todėl naujai išrinktas Seimo narys kartu su naujos kadencijos Seimo nario įgaliojimais bei teisėmis iš naujo įgyja ir Seimo nario neliečiamybę ir tai yra pagrindas pakartotinai kreiptis į naujos kadencijos Seimą dėl leidimo patraukti Seimo narį baudžiamojon atsakomybėn. Visas oficialus kreipimosi į Lietuvos Respublikos Seimą tekstas, kuriuo pakartotinai prašoma Seimo sutikimo leisti patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį P. Gražulį baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti Seimo nario laisvę, yra pateiktas Seimo nariams.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi, prašau Lietuvos Respublikos Seimo leisti patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį P. Gražulį baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamaam pranešėjui generaliniam prokurorui. Jūs galite užimti savo vietą mūsų salėje. Priminsiu kolegoms mūsų Seimo statuto nuostatas. Išklausių generalinio prokuroro pranešimą dėl Seimo nario patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, suėmimo ar kitokio laisvės suvaržymo, Seimo posėdyje daroma ne trumpesnė negu vienos valandos, bet ne ilgesnė negu dviejų valandų pertrauka. Po pertraukos Seimas sprendžia, ar sudaryti tyrimo komisiją dėl sutikimo Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Tai gi mes turėsime skelbti vienos valandos pertrauką, tačiau aš prieš tai noriu pasitarti su kolegomis, kad Seimas galėtų dirbti efektyviau. Spręsimė tik po to dėl komisijų sudarymo formaliai, tačiau frakcijos yra delegavusios kandidatus į šias komisijas, tai, mums paskelbus pertrauką, prašysiu susirinkti dėl gerbiamojo V. Gapšio komisijos čionai, šitoje salės pusėje, o dėl gerbiamo P. Gražulio – šioje salės pusėje ir apsispręsti... (*Balsai salėje*) Gerai, galime atvirksčiai. (*Juokas salėje*) Kolegos, surimtėkime, nedarykime šou. Komisijos turės preliminarieji numatyti savo pirmininką, kuris vėliau mums paskelbs terminus, svarstymo datą.

Dėl gerbiamo P. Gražulio komisiją sudarytų: V. Giraitytė, L. Girskienė, S. Jovaiša, P. Kuzmickienė, O. Leiputė, A. Lydeka, V. Mitalas, A. Petrošius, J. Pinskus, J. Varžgalys, A. Vyšniauskas.

Dėl gerbiamo V. Gapšio komisiją sudarytų: D. Asanavičiūtė, I. Haase, I. Kačinskaitė-Urbonienė, R. Lopata, B. Matelis, T. V. Raskevičius, L. Slušnys, A. Stončaitis, A. Širinskienė, V. Targamadzė, R. Žemaitaitis.

Dabar aš matau, kad dar prieš man paskelbiant pertrauką gerbiama I. Kačinskaitė-Urbonienė nori pasakyti ar dėl vedimo tvarkos, ar repliką. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau kreiptis į kolegas Seimo narius, ar nevertėtų Seimui iš tikrųjų kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją dėl Liberalų sąjūdžio ir Darbo partijos atstovų dalyvavimo komisijos darbe tiriant dėl V. Gapšio. Kodėl? Dėl to, kad prokuroro kalboje ne kartą nuskambėjo tų partijų pavadinimai, mes dalyvaujame kaip juridiniai asmenys, tų partijų atstovai, tos partijos dalyvauja toje byloje, tai būtų gerai toks išaiškinimas, kad nebūtų tikrai vėliau manipuliacijų – neva vieni ar kiti veikia į vieną ar kitą pusę. Labai prašyčiau, kad būtų atsižvelgta į šį prašymą.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama kolege. Vienas dalykas, kad Statutas numato, jog mes po valandos turėsime apsispręsti dėl komisijų sudarymo, kiekviena frakcija turės deleguoti savo narius, tai vėlgi, jeigu Etikos ir procedūrų komisija norės, kai ji bus įgali posėdžiauti, galės tą padaryti, jeigu kas nors kreipsis, bet kol kas mes jos neturime.

Gerbiamas E. Gentvilas per centrinį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Aš iš principo sutinku su tuo, ką sako kolegė Ieva, tačiau, kalbant apie mūsų frakcijos atstovų delegavimą į šią komisiją, A. Lydeka niekaip nebuvo įvertintas toje byloje, R. Lopata apskritai tik šių metų birželio mėnesį yra tapęs partijos nariu. Mes parinkę tokius atsargius variantus, kad nekiltų kam nors kokių nors dviprasmybių.

PIRMININKAS. Supratome. Nei dėl turinio iš esmės mes statutiškai kitaip elgtis negalime.

Taigi aš skelbiu valandos trukmės pertrauką. Taigi į posėdį renkamės 15 val. 31 min., nes matau, kad jau esame įžengę. Aš siūlau potencialias komisijas susirinkti ir apsvarstyti jūsų procedūrinius klausimus.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, kviečiame sugrįžti visus į plenarinių posėdžių salę, susėsti į savo vietas. Tęsimė mūsų posėdį. Baigėsi vienos valandos pertrauka. Ji tikrai baigėsi. Mes netgi pusantros minutės daugiau turėjome pertrauką. Prašau, gerbiami kolegos, susėsti.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-79 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau svarstysime darbotvarkės 2-3 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektą Nr. XIVP-79. Kviečiu gerbiamą pranešėją I. Haase tiesiog, matyt, informuoti mus apie komisijos sudarymą, pirmininko išrinkimą ir kada numatoma svarstymo data. Prašau į tribūną.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pateikti Seimo nutarimo projektą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Vytautą Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“.

Lietuvos Respublikos Seimas, išklauses Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro E. Pašilio pranešimą ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 23 straipsniu ir 71 straipsniu, nutaria sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisiją dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį V. Gapšį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę iš 11 Seimo narių.

2 straipsnis. Patvirtinti šios sudėties komisiją. Tai būtų D. Asanavičiūtė, I. Haase, I. Kačinskaitė-Urbonienė, R. Lopata, B. Matelis, T. V. Raskevičius, L. Slušnys, A. Stončaitis, A. Širinskienė, V. Targamadzė, R. Žemaitaitis. Paskirti I. Haase komisijos pirmininke. Taip pat siūloma pavesti komisijai tyrimą atlikti iki 2020 m. gruodžio 23 d.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai kolegei I. Haase. Jūsų niekas neužsirašė paklausti. Galite grįžti į savo vietą.

Motyvai. Dėl motyvų taip pat Seimo nariai neužsirašė kalbėti. Ar galėtume po pateikimo priarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju, pritarta.

Svarstymo stadija. Diskutuoti kviečiu gerbiamą E. Gentvilą. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, šioje svarstymo stadijoje tikrai mes neturime svarstyti iš esmės prokuroro teikimo. Aš apsiribosiu gal tik apeliavimu į komisiją, tiek į šitą ir galbūt kitą komisiją, kuri irgi prisistatys. Ar tikrai reikia 20 dienų iki gruodžio 23 dienos delsti ir gaišti? Supraskime, kad 23 diena – paskutinė šios sesijos diena, gali atsitikti visokių netikėtumų. Aš turiu omenyje ir kovidą situaciją, ir pertraukų paprašymą, ir taip toliau. Tada klausimas gali nusikelti iki kovo mėnesio arba reikėtų daryti neeilinę sesiją.

Aš labai prašyčiau komisijos pergaltuoti savo poziciją, gal sutrumpinti kokiomis penkiomis dienomis, tuo labiau kad klausimas, kuris čia yra prokuroro pateiktas, na, iš esmės yra įsibėgėjęs dalykas, tai nėra naujas epizodas. Yra Seime svarstytos tos situacijos atimant imunitetą, neliečiamybę kitiems Seimo nariams, aplinkybės yra žinomos, ikiteisminis tyrimas pasibaigęs, teisme byla dvejį metus išanalizuota, aprašyta. Žinoma, tai nereiškia, kad jūs turite neatidžiai žiūrėti, bet galvodamas apie tai, kad paskutinę sesijos dieną gali nutikti visokių netikėtumų, aš labai prašyčiau įvertinti tas aplinkybes ir sutrumpinti komisijos darbo laiką.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamas kolega. Komisijos nariai apsispręs dėl darbo laiko. Jeigu norėjote klausti pranešėjo, reikėjo užsirašyti, tada paklausti, dabar jau nediskutuosime turbūt tarpusavyje.

Gerbiami kolegos, dėl motyvų nematau užsirašiusių kalbėti. Ar galėtume po svarstymo bendru sutarimu priarti? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Reikėtų priimti pastraipsniui. Ar galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Ar galime pritarti bendru sutarimu 2 straipsniui? (*Balsai salėje*) Dėkui, pritarta. 3 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui? Dėkui, pritarta. 4 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui? Dėkui, pritarta.

Balsuojame dėl viso. Dar sekundėlę prieš pradedant balsavimą. Ar galime sutikti, kad tai klausimas šiek tiek kitokio pobūdžio nei bendri klausimai darbotvarkėje ir dėl jo apsispręstume dabar, taupydami laiką? Dėkui, matau sutikimą. Balsuojame dėl šio klausimo.

Gerbiamasis J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Kolegos, manau, kad imuniteto klausimai yra teisiškai jautrus dalykas. Geriau, jeigu buvo rašyta, kad visi balsavimai darbotvarkės gale, tą finalinį balsavimą darykime gale, kad nekiltų kokių nors abejonių. (*Šurmuly salėje*) Aš pasakau taip, bet jeigu yra kitokia valia, tai galime ir dabar.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui, išklausėme jūsų argumentus. Per šoninį mikrofoną gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Aš dar tiesiog, kolegos. Jau mes ryte padarėme šiurkščiausią pažeidimą pažeisdami Vyriausybės nutarimą dėl kovid, dėl būriavimosi ir dėl balsavimo. Galų gale Valdyboje, Seniūnų sueigoje ar jūs galite sutarti? Po kiekvieno klausimo vyksta balsavimas. Ką padarėte per pietus? Vienu metu suvarėte visus 134 ar 135 žmones. Buvo slaptas balsavimas dėl Seimo vicepirmininko, visi stovėjo vienas prie vieno. Mes rodome pavyzdį žmonėms, kaip nesiriboti prie eglučių ir nesirinkti.

Aš siūlyčiau, kad tai nėra koks nors politinis ar dar kas nors. Yra salėje užtektinai Seimo narių, balsuojame, tai yra Seimo nutarimas, sudarome komisiją ir duodate greičiau tą darbą. Viskas.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Gerbiamas A. Vyšniauskas per šoninį mikrofoną. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš, kaip Seniūnų sueigos narys, norėčiau paprašyti, jeigu mes patvirtinome darbotvarkę su numatytais laikais, kada yra balsavimas, tai to ir laikykimės, nes žmonės irgi planuoja savo... (*Balsai salėje*) Aš suprantu, aš kviečiu apsispręsti taip.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nors darbotvarkėje numatyti balsavimai vakare, tačiau aš nematau didelio pagrindo dėl šios komisijos balsuoti vakare. Yra pakankamai Seimo narių salėje, siūlau apsispręsti balsuojant dabar. Ar yra kategoriškai prieštaraujančių? (*Balsai salėje*) Nematau. Balsuojame dėl šios komisijos sudarymo.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 92 Seimo nariai, balsavo 91 Seimo narys: už – 91, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Kaip matome, balsavimas nesukėlė mums jokių problemų. Seimo nutarimas dėl komisijos sudarymo yra priimtas. (*Gongas*) Dėkui.

15.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-78 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“ projektas Nr. XIVP-78. Pranešėjas – gerbiamas A. Lydeka. Prašom į tribūną. Pateikimas.

A. LYDEKA (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Garbūs Seimo nariai, mieli kolegos, leiskite jums pristatyti Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę sudarymo“. Šis nutarimas susideda iš keturių straipsnių.

1 straipsniu numatoma, kad komisija bus sudaryta iš 11 Seimo narių. 2 straipsniu išvardijama visa komisija, įvardijant kiekvieną Seimo narį. 3 straipsnis numato, kad komisijos pirmininku

paskiriamas A. Lydeka. 4 straipsnis numato pavesti komisijai tyrimą atlikti iki šių metų gruodžio 23 dienos. Siūlau pritarti.

Jeigu, pirmininke, dar leisite, tai tiesiog vienu sakiniu sureaguosiu į Seimo nario E. Gentvilo pasisakymą dėl numatytos pakankamai tolimos datos šios komisijos veiklos, tai yra gruodžio 23 dienos. Aš esu įsitikinęs, kad per savaitę komisija priims sprendimą, tačiau atsižvelgiant į situaciją ir dėl pandemijos, ir dėl galimų nenumatytų kitų teisinių atvejų užtat iki sesijos pabaigos numatoma ta paskutinė data, kada bet koku atveju komisija turi priimti sprendimą. Esame numatę jau kitą savaitę susirinkti į komisijos posėdį. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dar nepabėkite. Jūsų nori paklausti gerbiamas kolega E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Arminai, ar aš teisingai suprantu, kad jūs įsirašėte tokią paskutinę dieną, tačiau stengsitės kaip galima greičiau atlikti darbą ir pateikti Seimui, nelaukdami 23 dienos?

A. LYDEKA (LSF). Tikrai taip, gerbiamas Seimo nary. Čia yra kaip galinė data, kada jau komisija privalo bet koku atveju savo sprendimą pateikti Seimui, tačiau manau, kad ir kitą savaitę būsime pajėgūs dirbti ir galbūt priimti sprendimą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Ar galėtume projektui po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Dėkui.

Svarstymo stadija. Svarstymo stadijoje diskusijoje užsirašęs kalbėti pats kolega gerbiamas P. Gražulis. Prašom į tribūną.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad 23 diena kaip kartas tikrai yra gera. Yra laiko pateikti dokumentus ir įrodyti komisijai, jeigu ji turi gerą valią, kad prokuroras kalbėjo netiesą, iš šitos tribūnos melavo ir dėl automobilio nuomos, kad aš nemokėjau (visus dokumentus turiu, man reikia surinkti, visus pavedimus turiu), ir dėl to, kad turėjau naudoti 1 tūkst. 800 eurų. Visus dokumentus turiu. Mano sutartyje buvo numatyta, kad aš turiu teisę pilti kurą, už 350 eurų per mėnesį *grubiai* pyliu, o prokuroras įskaityto visiškai kitaip, nors sutartyje numatyta.

Aš manau, žinoma, jau yra priimtas politinis sprendimas. Čia teisingumas ir niekam nereikalingas, ir niekas nenorės įsigilinti į klausimo esmę, pasakys – tegul sprendžia teismas. Taip, man bus dar galimybė tikrai išsakyti ne jums, Seimo nariai, bet tiems, kas klausys šitą posėdį, žmonėms, ką aš galvoju ir kodėl yra naikinamas imunitetas. Bet tikiuosi ir iš komisijos pirmininko, kad bent iš dalies pasidomės klausimais, kuriais esu kaltinamas. Šiandien dar labiau įsitikinau, kad yra tik politinis sprendimas, nes kritikavau užvaldytą žiniasklaidą, konservatorius, D. Grybauskaitę. Visa tai, esu įsitikinęs, už tiesos kalbėjimą yra politinė byla, lygiai taip pat kaip sovietmečiu.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Svarstymo stadijoje kalbėti dėl motyvų yra užsirašusių kolegų. Už pasisako gerbiamas E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, aš esu užsirašęs. Pasisakau už komisijos sudarymą. Gal būčiau išsibraukęs, tačiau girdėdamas, ką sako P. Gražulis, noriu pasakyti, kad ši komisija nėra nei ikiteisminio tyrimo institucija, kuri turi atlikti dokumentų poėmius, dokumentų analizes, nei teismas, kuris priimtų verdiktą. Komisija turi nustatyti nešališkai, ar tai nėra bandymas susidoroti su politiku, Seimo nariu dėl vienokių ar kitokių motyvų. Atlikti dokumentų analizę, kaip P. Gražulis sako, šita komisija neprivalo, tai ne jos darbas.

Gerbiamas Petrai, tai yra teisėsaugos institucijų darbas, ko neleido praėjusios sudėties Seimas – neleido teisėsaugai atlikti įvairių veiksmų jūsų atliktų veiksmų atžvilgiu. Tik tiek aš noriu pasakyti, kad šita komisija turi būti tikrai nešališka ir nustatyti, ar tai nėra politinis susidorojimas su Seimo nariu. O dabar bandymas pateikti, kad čia viską turės A. Lydekos vadovaujama komisija išanalizuoti, atleiskite, tai nėra ta institucija. Pasisakau už komisijos sudarymą ir jos efektyvų darbą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prieš kalbės P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Noriu reaguoti į gerbiamojo E. Gentvilo pasisakymus. Skaitykite įstatymą, kokios funkcijos yra numatytos komisijai. Jinai atlieka tyrimą ir nustato ne tik politinius aspektus, bet ir teisinius aspektus. Aš kitą kartą jums pacituosiu įstatymą.

Antras dalykas, gerbiamieji, kažkoks nedidelis progresas vis tik vyksta teisėtvarkoje. Štai tą pačią dieną, kada prokuroras pareiškia žiniasklaidai, kad ateis panaikinti mano imunitetą, vis dėlto per metus laiko priverčiau... Žinoma, teismas įpareigojo, tirti mano neteisėto sekimo klausimą ir pripažino mane nukentėjusiu. Tai pirmą kartą istorijoje. Aš tuos dokumentus irgi pateiksiu komisijai. Tai galiu šiandien teigti, kad vis tik esu persekiojamas, jau teismo sprendimo nuostata ir teismas įpareigojo tirti mano neteisėtą sekimą. Lapkričio 30 dienos yra sprendimas, policijos pradėtas tyrimas. Aš komisijai įteiksiu. Ir kad esu persekiojamas, žino didelė dalis visuomenės, bet nežino Seimo nariai.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Motyvai išsakyti. Ar galėtume taupydami laiką po svarstymo bendru sutarimu pritarti nutarimui? Dėkui, pritarta.

Priėmimo stadija. Pastraipsniui. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. 3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. 4 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Motyvai. Niekas iš kolegų neužsirašė kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 98 Seimo nariai, balsavo 98: už – 98, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas kolega, Seimo Pirmininko pavaduotojas V. Mitalas.

15.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5264(2) (svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, einame toliau per darbotvarkę. Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5264(2). Pranešėjai – A. Matulas, A. Bilotaitė, M. Majauskas. Gerbiamas Antanai, prašom į tribūną.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą nutarimo projektą ir priėmė sprendimą pritarti nutarimo projektui Nr. XIII-5264(2) ir komiteto išvada. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Kviečiu A. Bilotaitę, jeigu yra, į tribūną pristatyti klausimą. Agnės nėra. Gal kas nors kitas iš komiteto galėtų pristatyti? Tada gal aš galėčiau.

Jeigu leisite, aš pristatysiu Audito komiteto išvadą. Yra pritarta Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir pasiūlyta pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymus.

Tada kviesčiau M. Majauską iš Biudžeto ir finansų komiteto pristatyti BFK išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėl Privalomojo sveikatos draudimo, taip. Komitetas svarstė „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“, balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkui. Po šių Privalomojo sveikatos draudimo fondo ataskaitų rinkinio patvirtinimo svarstymo nėra... Iš karto balsuoti dėl svarstymo nebūtina, einame prie priėmimo. Pastraipsniui.

Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Visiems Audito komiteto siūlymams buvo pritarta iš dalies, dėl to balsuoti nereikia. Yra pateikti du redakciniai Teisės departamento pasiūlymai, ir Dokumentų skyrius juos integruos.

Dabar dėl viso. Matau, kad užsirašiusių kalbėti nėra. Gal galime bendru sutarimu?.. Balsuosime nustatytu laiku pagal darbotvarkę, jeigu tiksliai matau, 17 val. 40 min.

15.55 val.

2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5292 (svarstymas)

2-6 klausimas – 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5292. Gerbiamas A. Matulas taip pat kviečiamas į tribūną.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas svarstė 2021 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto projektą Nr. XIIIIP-5292. 9 balsavus už, niekam nebalsavus prieš, 1 susilaikius pritarė grąžinti projektą iniciatoriams patobulinti.

Taip pat pateikė keletą argumentų, jie jums yra išdalinti, matote monitoriuose, jeigu leisite, aš jų neskaitysiu.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkui. Matau, kad yra keturi užsirašę kalbėti. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Iš tiesų yra didelių rūpesčių su Privalomojo sveikatos draudimo fondu. Matau, kad yra ir gerbiamų kolegų užsirašiusių. Nežinau, ar čia mano vieno užteks, bet gal pabandysiu trumpai sutalpinti esantį nerimą. Visų pirma mes turime labai rimtą situaciją su medikais ir medikų užmokesčiu, tiek dirbančių su kovidiniais pacientais, tiek ir visų kitų. Turi ateinančių metų biudžete būti numatytas reikalingas finansavimas visiems, dirbantiems su kovidiniais pacientais. Mes matėme Panevėžio ligoninės sprendimus, matėme atitinkamus teismo sprendimus, čia neturime nei bandyti išvengti, nei slėptis – reikalingas finansavimas turi būti numatytas. Čia mes galime skaičiuoti maždaug apie 6 mln. per mėnesį priedams, jeigu maždaug 6 mėnesiams, tai mažiausiai 36 mln.

Kai visoje ekonomikoje vidutiniškai auga atlyginimai apie 3,3 %, tuo tarpu medikams atlyginimai neauga, globalios pandemijos metu vėlgi turbūt būtų sunku įsivaizduoti tokį scenarijų. Aš manau, kad tiesiog taip neturėtų būti.

Taigi iš tiesų reikia grąžinti kitų metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą ir jį tobulinti, atsižvelgiant į poreikį išmokėti priedus medikams, į poreikį didinti atlyginimus, taip pat peržiūrėti, kaip yra naudojami rezervo pinigai. Mūsų žiniomis, vietoj 200 mln., kurie turėjo būti pervesti, jeigu neklystu, planuojama tik apie 60 mln.

Taigi matysime tą situaciją čia dienoms einant į priekį. Labai tikiuosi, kad jau busimas naujas sveikatos ministras sugebės operatyviai parengti patobulintą biudžetą ir grąžinti jį Seimui.

PIRMININKAS. Dėkui. Užsirašiusių prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu grąžinti iniciatoriams tobulinti, tada nereikės vėliau balsuoti? Taip? Gerai, tvarka. Ačiū. Grąžinta.

15.59 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5294, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 19¹, 21, 29, 30, 32, 36 ir 40 straipsnių pakeitimo ir papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5295, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3011 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5296, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 14, 18, 21 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5297 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7.1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5294. Prašau M. Lingę į tribūną. Gal visus keturis susijusius iš karto vienu metu.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas lapkričio 23 dieną apsvarstė Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir nusprendė grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti. Už balsavo 10, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pasiūlė Vyriausybei įvertinti ir numatyti, kad trūksta suplanuotuose biudžetuose papildomai pensijoms indeksuoti 67 mln. eurų, papildomai išankstinei pensijai kompensuoti 9,5 mln. eurų. Tokie būtų pagrindiniai grąžinimo motyvai.

PIRMININKAS. Dėkui. Gal tada kartu ir 2-7.2 klausimą, ir kitus.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, lydimasis. Komitetas taip pat lapkričio 23 dieną apsvairstė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir pasiūlė gražinti iniciatoriams tobulinti. Už balsavo 7, prieš nebuvo, susilaikė 2. Kadangi šitas įstatymas tiesiogiai yra susijęs su kitų metų „Sodros“ biudžetu, taip pat susijęs įstatymas, kurį apsvairstė komitetas lapkričio 23 dieną, tai Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas. Siūlome gražinti iniciatoriams tobulinti. Už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1.

Kitas įstatymas, apsvairstytas komiteto, – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kadangi taip pat susijęs su kitų metų „Sodros“ biudžeto pakeitimais, o jį mes gražiname kaip pagrindinį, balsavus už 9, prieš nebalsavus, susilaikius 2, įstatymą siūlome gražinti tobulinti.

PIRMININKAS. Gerai, dėkui.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ir dar vienas... Anuitetų...

PIRMININKAS. Ar čia susijęs, nes, man atrodo, visus pristatėte. (*Balsai salėje*) Tada kol kas ačiū M. Lingei. Taip, galima užsirašyti kalbėti. A. Vinkus dėl motyvų. A. Vinkaus nematau. Tada žodis A. Sysui. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, čia toks procedūrinis. Aš kviečiu priartinti komiteto siūlymui gražinti iniciatoriams visus keturis ir dar šešis po jų einančius, kad pagreitintume procesą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Galime bendru sutarimu gražinti visus pristatytus tobulinti? Galime. Labai ačiū. Gal tada trumpai vis tiek M. Lingė galėtų paminėti, kurie kiti yra atskiri įstatymų projektai, tai yra darbotvarkės 2-8, 2-9, 2-10, 2-11 ir 2-12 klausimai.

16.02 val.

Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIII-5298, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 9, 10, 11, 12, 16 straipsnių ir 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5293, Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projektas Nr. XIII-5299, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 2, 6, 10, 15, 17, 18, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2693 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5300, Socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 1, 5, 10, 11, 12, 13 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5301 (*svarstymas*)

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, taip pat sprendimas yra siūlomas vienas ir tas pats – gražinti iniciatoriams tobulinti Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2021 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Balsavus už 9, prieš 1, susilaikius 2, taip pat siūlome gražinti tobulinti.

Tuo pačiu metu galima paminėti ir kitą siūlomą gražinti iniciatoriams tobulinti – tai Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Kadangi tai susijęs, norime, kad sistemiškai pasižiūrėtų Vyriausybė su biudžetu. Už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 2. Siūlome gražinti tobulinti.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2021 metais, įstatymo projektas. Taip pat komitetas apsvairstė lapkričio 23 dieną. Už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 2. Siūlome gražinti tobulinti.

Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Siūlome gražinti tobulinti. Už – 9, prieš – 2, susilaikė 2.

Ir paskutinis iš siūlomų gražinti tobulinti yra Socialinės paramos mokiniams įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5301. Komitetas, už balsavus 8, prieš 2, susilaikius 1, taip pat siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama M. Lingei. Dabar, jeigu nėra norinčių diskutuoti, tai gal tada galime bendru sutarimu 2-8 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-5298 gražinti tobulinti? Bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 2-9 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-5293 bendru sutarimu galime gražinti tobulinti? Galime. 2-10 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-5299 bendru sutarimu galime gražinti tobulinti? Galime. Pritarta. 2-11 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-5300 bendru sutarimu galime gražinti tobulinti? Galime. Pritarta. 2-12 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-5301 bendru sutarimu galime gražinti tobulinti? Pritarta.

16.06 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5110(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Pilietybės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5110(2). Pranešėjas – T. V. Raskevičius. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju gerbiama posėdžiui pirmininkui. Gerbiama kolegose, įstatymo projektas pagrindiniame Žmogaus teisių komitete svarstytas lapkričio 11 dieną, tai yra praėjusios kadencijos Seime. Dėl įstatymo projekto buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų, kurios didžiąja dalimi yra techninio pobūdžio. Komiteto posėdžio metu pastabų žodžiu dabar taip pat pateikė ir Prezidento kanceliarijos atstovai. Visoms šioms pateiktoms pastaboms komitetas pritarė ir atitinkamai pataisė įstatymo projektą.

Taip pat buvo gautas Seimo narių S. Tumėno ir A. Vinkaus pasiūlymas dėl įstatymo projekto. Pasiūlymu siūloma suvienodinti sąlygas išsaugoti pilietybę užsienyje gimusių ir gimimu įgijusių dvigubą pilietybę vaikų ir Lietuvoje gimusių bei kartu su tėvais dar iki pilnametystės kitos šalies pilietybę įgijusių vaikų atžvilgiu. Kiekvienais metais yra apie 300 asmenų, kurie netenka Lietuvos Respublikos pilietybės, nes įgijo kitos valstybės pilietybę, iki jiems sukako 18 metų.

Dėl šių pasiūlymų Žmogaus teisių komitetas kreipėsi nuomonės į Seimo kanceliarijos Teisės departamentą, Vidaus reikalų ministeriją, Vilniaus universiteto Teisės fakultetą. Taip pat yra gauta ir Mykolo Romerio universiteto Mykolo Romerio teisės mokyklos nuomonė.

Seimo kanceliarijos Teisės departamentas nepritarė Seimo narių siūlymui motyvuodamas, kad kitos valstybės pilietybę įgyjant piliečiui, būnant nepilnamečiu, savaime nėra tokia aplinkybė, kuria būtų galima konstituciškai pagrįsti bendro draudimo turėti dvigubą pilietybę išimtį.

Vidaus reikalų ministerija taip pat nepritarė Seimo narių siūlymui motyvuodama, kad toks pasiūlymas išplėstų asmenų, turinčių dvigubą pilietybę, grupę.

Mykolo Romerio teisės mokykla laikosi pozicijos, kad toks siūlomas įstatymo pakeitimas prieštarautų Konstitucijai, nes būtų pažeista Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalis, pagal kurią dviguba daugybinė pilietybė negali būti paplitęs reiškinys. O Vilniaus universiteto Teisės fakultetas palaikė Seimo narių siūlymą, nes tokiu būdu būtų užtikrintas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas, panaikinant diskriminaciją iš Lietuvos po 1990 m. kovo 11 d. išvykusių Lietuvos Respublikos piliečių palikuonių, kurie, skirtingai nei asmenų, išvykusių iš Lietuvos iki 1990 m. kovo 11 d., palikuonys, negali turėti dvigubos pilietybės.

Žmogaus teisių komiteto nariai, atsižvelgę į gautas nuomones, Seimo narių siūlymui nepritarė. Balsavimo rezultatai: už – 2, prieš nėra, susilaikė 3. O komiteto patobulintam įstatymo projektui komitete pritarta. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra.

Dar kartą primenu, kad ši įstatymo projektą ir dėl jo pateiktus siūlymus svarstė praėjusios kadencijos buvusios sudėties Žmogaus teisių komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama kolegai. Dabar diskusijoje yra užsirašiusi kalbėti D. Asanavičiūtė. Prašom į tribūną.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo nariai, viena iš jautriausių asmenų grupių, kuri yra itin pažeidžiama esamo valstybės reguliavimo, yra vaikai. Šiuo metu yra neapsaugomi nepilnamečiai Lietuvos piliečiai, kurie, įgiję Lietuvos Respublikos pilietybę gimimu, tačiau išvykę iš Lietuvos kartu su tėvais po 1990 m. kovo 11 d. ir kartu

su tėvais įgiję kitos valstybės pilietybę, netenka Lietuvos Respublikos pilietybės. Šie vaikai yra diskriminuojami, gretinant juos su gimimu dvigubą pilietybę įgijusiais ir užsienio piliečių įvairintais vaikais.

Šiuo metu galioja dešimt išimčių, ir vaikai, kurie gimė užsienyje, jau yra apsaugoti. Tačiau mes neapsaugome tų vaikų, kurie yra gimę Lietuvoje, kurie gimimu įgijo Lietuvos Respublikos pilietybę, bet savo pilietybę įgijo vėliau kartu su tėvais. Nors šie vaikai lygiai taip pat, kaip ir įstatymo išimtimi numatyti vaikai, dar neturi įgiję teisinio veiksnio ir negali patys spręsti savo pilietybės klausimų, mūsų valstybė juos baudžia už jų tėvų veiksmus. 2019 m. lapkričio 18 d. vykusio Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos posėdžio metu komisijos narė L. Vidžiūnaitė iš JAV pasiūlė papildyti Pilietybės įstatymą dar viena išimtimi, leidžiančia vaikams, išvykusiems nepilnamečiams su tėvais gyventi užsienyje, Lietuvos Respublikos piliečiams, ir įgijusiems kitos valstybės pilietybę, iki jiems sukako 18 metų, išlaikyti Lietuvos Respublikos pilietybę. Atkreipiu dėmesį, kad pradinis užsienio lietuvių pasiūlymas ir prašymas buvo suteikti galimybę tokiems vaikams išsaugoti pilietybę nenustatant 20 metų ribos.

Šiuo metu užsienyje gyvenančios šeimos kartais patenka į labai keblią ir kuriozišką situaciją. Mūsų įstatymų pagrindais vaikai iš esmės yra diskriminuojami dėl to, kur ir kada gimė. Vienas vaikas, gimęs Lietuvoje ir atkeliavęs su tėvais į užsienį būdamas net ir vienerių metų, iki 20 privailės, jeigu nepritarsime Pilietybės įstatymo 7 straipsnio 11 punkto pasiūlymui išbraukti amžiaus ribą, apsispręsti, kurios šalies pilietybę pasirinkti. Kitas vaikas, toje pačioje šeimoje gimęs metais vėliau, jau emigracijoje, turi teisę išlaikyti abi pilietybes visą gyvenimą. Toks teisinis reglamentavimas yra diskriminacinis ir negali užtikrinti lygiateisiškumo nediskriminacijos principu. Todėl noriu atkreipti visų dėmesį į gerbiamojo A. Vinkaus ir S. Tumėno pasiūlytą pakeitimą, kad Pilietybės įstatyme būtų numatyta išimtis asmenims, gimimu įgijusiems Lietuvos Respublikos pilietybę, o kitos valstybės pilietybę, iki jiems sukako 18 metų, įgijo ne gimdami, turėti teisę išlaikyti Lietuvos Respublikos pilietybę iki gyvenimo pabaigos, nenustatant 20 metų apsisprendimo ribos. Manau, kad šis pasiūlymas sudarys lygias galimybes vaikams, tiek gimusiems, tiek augusiems užsienyje, išlaikyti Lietuvos pilietybę.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje yra nurodyta, kad Konstitucija suteikia įstatymų leidėjui teisę reguliuoti dvigubos pilietybės klausimus tiek nustatant atskirus jos suteikimo atvejus, tiek ją ribojant. Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad iš Konstitucijos 12 straipsnio įstatymų leidėjui kyla pareiga ne tik įstatymu nustatyti Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo pagrindus ir sureguliuoti Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo ir netekimo tvarką, bet ir numatyti atskirus atvejus, kai asmuo gali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis.

Žinoma, kad Pilietybės įstatymas suteikia galimybę mūsų šalies piliečiams turėti dvigubą pilietybę tik išskirtiniais atvejais išimties tvarka. Buvusios sudėties Žmogaus teisių komitetas priėmė neigiamą sprendimą būtent dėl šio argumento, kad tokie vaikai, gimę Lietuvoje ir užaugę užsienyje, sudaro didelį skaičių ir nėra reta išimtis, todėl įvedamas amžiaus limitas, suponuojantis atvejų retinimą. Noriu tam paprieštarauti. Tik apie 200–300 jaunųjų mūsų piliečių per metus yra pripažįstami netekę Lietuvos Respublikos pilietybės. Turbūt visi sutiksime, kad keli šimtai piliečių yra labai mažas skaičius valstybiniu mastu. Dėl to galime vadinti šiuos atvejus veikiau išimtimi ir atskiru atveju. Kiekvienas iš šitų jaunųjų piliečių mūsų valstybei yra svarbūs ir prarasti šiuos žmones Lietuvai yra tiesiog per didelė prabanga.

Suprantu, kad ne visi pritaria dvigubos pilietybės idėjai, tačiau turime pasistengti, kad vaikai, kurie patys nespėdė savo likimo atsidurti kitoje šalyje, turėtų galimybę per pilietybės išsaugojimą išlaikyti ryšį su Lietuva, jų gimtine, net ir gyvendami kitoje šalyje.

Ir pabaigoje noriu paskaityti kelias vaikų, kurie prarado Lietuvos Respublikos pilietybę, pavardes, jos viešai prieinamos įstatymuose dėl Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo įgijus kitos valstybės pilietybę: Stulginskaitė, Kovaitė, Šeputis, Šinkūnaitė, Paulauskaitė, Grinkevičius, Venckutė ir taip toliau. Padėkite, padėkime šiems vaikams ir jauniems piliečiams teisinėmis priemonėmis išlaikyti ryšį su Lietuva ir pritarkime gerbiamo A. Vinkaus ir S. Tumėno pasiūlymui. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Šiek tiek viršijote laiką, bet svarbi tema. Dabar yra A. Vinkaus ir S. Tuomeno siūlymai. Prašau pristatyti siūlymą A. Vinkų tikriausiai. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, gyvenime taip būna, kad su labiausiai mylimais ir geriausiais kolegomis nuomonės kartais gali skirtis. Todėl nenešiojame kokio pykčio vienas kito atžvilgiu, bet yra momentas, kai turime pasakyti, ką širdis ir protas diktuoja. Šiandien aš esu paprašytas Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos buvusio kopirmininko R. Baltaduočio, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkės D. Henkės, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovės čia V. Bandis ir kitų Pasaulio lietuvių bendruomenės narių pritarti šiam Pilietybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, kuriame, be kitų pakeitimų, taip pat yra ir Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos, kurioje man teko garbė ir laimė visą kadenciją nuoširdžiai dirbti kartu su puikiais pasaulio lietuviais, inicijuotas galiojančio Pilietybės įstatymo 7 straipsnio papildymas 11 punktu. Šis papildymas, jie mano ir aš taip galvoju, leis Lietuvoje gimusiems, augusiems, kartu su tėvais išvykusiems į užsienį ir kartu su jais natūralizacijos būdu įgyjantiems kitos šalies pilietybę išsaugoti gimimu įgytą Lietuvos Respublikos pilietybę, iki jiems sukaks 20 metų, ir tik tada apsispręsti, kurią vieną pilietybę pasilikti. Šiuo metu tokie vaikai, būdami dar nepilnamečiai ir be apsisprendimo teisės, tėvų noru priimdami kitos šalies pilietybę automatiškai praranda gimimu įgytą Lietuvos Respublikos pilietybę. Prašau atsižvelgti į šį kreipimąsi ir priimti atitinkamą pozityvų sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl šito siūlymo motyvų užsirašė kalbėti R. Tamašunienė. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš, kalbėdama už, nes palaikau dvigubos pilietybės idėją ir kaip buvusi Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos narė, be abejo, suprantu tuos lūkesčius. Noriu tik šios pataisos autoriams pasakyti, kad Vidaus reikalų ministerijos inicijuotas Pilietybės įstatymo pakeitimas, išplečiant galimybę turėti gimimu įgytą pilietybę iki 20 savo gyvenimo metų, buvo labai ilgas derinimo procesas, nes Lietuvoje tai išskirtinė ir išimtinė teisė ir visi kiti didesni plėtimai gali prieštarauti Konstitucijai. Be abejo, mes galime balsuoti, be abejo, mes galime priimti, bet vis dėlto teisininkų nuomonė po svarstymo šio įstatymo projekto bus svarbi ir turės lemiamą įtaką, nes kol kas nėra kitos galimybės kaip tik referendumu apsispręsti dėl Konstitucijos straipsnio pakeitimo. Bet kiekvienas žingsnis į priekį yra nauja diskusija, jos, be abejo, reikia ir aš tikrai su atsarga kalbu, kad tikrai tas svarstymas turės teigiamą tolesnį svarstymą, bet siūlau palaikyti ir vis dėlto padiskutuoti po svarstymo dėl šio pasiūlymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Kadangi šioje stadijoje galima kalbėti tik po vieną už ir prieš, tai balsuosime dėl šio pasiūlymo su visais balsavimais šiek tiek vėliau.

16.19 val.

Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 3¹, 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5331(2) (svarstymas)

Einame prie darbotvarkės 2-14 punkto – Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5331(2). Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Kviečiu gerbiamą kolegą į tribūną.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas apsvairstė Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, straipsniai buvo įvardyti, ir bendru sutarimu jam pritarė.

Aš tik galbūt keletą sakinių apie tai, kam mes čia pritarėme ir ką mes čia keičiame. Projektas parengtas siekiant užtikrinti 2017 metais įsigaliojusį Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo gynybos srityje tinkamą įgyvendinimą. Atvykę JAV kariai, civilių komponento nariai, rangovai šiandien kol kas negali praktiškai pasinaudoti susitarime su JAV nurodytomis privilegijomis ir teisėmis, kurias įprastai turi Lietuvos Respublikoje laikinai gyvenantys užsieniečiai. Praktikoje kyla problemų, pavyzdžiui, dėl transporto priemonių registravimo, teisę vairuoti suteikiančių dokumentų pripažinimo, transporto priemonių lizingo sutarčių sudarymo, vaikų registravimo į mokyklas ir darželius, gyvenamosios

vietos deklaravimo. Šiomis teisėmis šiandien gali pasinaudoti tik asmenys, turintys dokumentą, patvirtinantį teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.

Siūlomas sprendimas, kuriam mes pritarėme, numatyti statuso pažymėjimo išdavimą visoms minėtoms asmenų kategorijoms, nustatyti, kad statuso pažymėjimas yra asmens dokumentas, pri-lyginamas leidimui laikinai gyventi Lietuvoje. Priėmus įstatymą bus sudarytos geresnės sąlygos JAV kariams, civiliams, rangovams treniruotis ir būti Lietuvoje. Tai, be abejo, atlieps ir Lietuvos nacionalinio saugumo interesus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama L. Kasčiūnui. Nėra norinčių pasisakyti, nėra gauta jokių pastabų, pasiūlymų. Gal šitam klausimui, jeigu yra bendras sutarimas, galime dabar bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime? Tvarka, pritarta. Labai ačiū.

16.21 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1943(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1943(2). Pranešėjas – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį įstatymo projektą, kuriuo yra sudaromos sąlygos į tarpusavio skolinimosi platformas investuoti ir skolinti ne tik fiziniams asmenims, bet kad ir juridiniai asmenys taip pat galėtų skolinti fiziniams asmenims. Mes turime teigiamą Lietuvos banko išvadą, Vyriausybės išvadą, palaikymą. Komitetas taip pat balsavo ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama kolegai. Nematau norinčių pasisakyti šituo klausimu, taip pat nėra pasiūlymų. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Tvarka. Labai ačiū.

16.23 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19, 20, 22, 24, 25, 31, 33, 34, 34¹, 37, 38, 39, 40, 40¹, 40², 40³, 40⁴, 43, 45, 47, 48, 51, 52 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 32¹ ir 40² straipsniais, 34² straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5373, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo Nr. IX-1067 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5374, Administracinių nusižengimų kodekso 12, 79, 124, 136, 146, 477, 502 ir 548 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5375 (pateikimas)

Einame toliau. Darbotvarkės 2-16.1 klausimas, projekto Nr. XIII-5373 ir dviejų lydimųjų įstatymų projektų pateikimas. Tai Visuomenės informavimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimas, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio bei Administracinių nusižengimų kodekso įstatymų projektų pakeitimas. Pranešėjas – laikinai einantis kultūros ministro pareigas M. Kvietkauskas. Prašome į tribūną.

M. KVIETKAUSKAS. Gerbiama Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė ir Seimui teikia minėtų trijų įstatymų tam tikrų straipsnių pakeitimo projektus, kuriais į Lietuvos nacionalinę teisę perkeliama 2018 metų gale pakeistos Europos Parlamento ir Europos Tarybos audio-vizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos nuostatos. Pagrindinis teikiamų įstatymų projektų tikslas – perkelti šios direktyvos nuostatas. Kitais įstatymų pakeitimais sprendžiamos praktinio įgyvendinimo problemos, ištaisomi prieš tai buvę netikslumai.

Noriu atkreipti dėmesį, kad direktyvos perkėlimas Lietuvoje vėluoja, nors taip yra ne vienoje Europos Sąjungos šalyje. Šiuo metu direktyvos nuostatos yra perkėlusios keturios Europos Sąjungos šalys – Danija, Švedija, Nyderlandai ir Vengrija. Tačiau būtina nedelsti, Europos Komisija fiksuoja šiuo atžvilgiu pažeidimą, Lietuvą tarp kitų šalių, kurios iki šiol nėra šios direktyvos perkėlusios.

Leiskite pristatyti, kokie pagrindiniai pokyčiai ir rezultatai laukiami priėmus pateiktus projektus. Pirma. Bus nustatytas naujos paslaugų rūšies – dalijimosi vaizdo medžiaga platformų re-

guliavimas, kuris leis užtikrinti sąžiningas konkurencines sąlygas audiovizualinėje rinkoje. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimas naudojantis platformomis būtų laikomas nelicencijuojama veikla. Apie šios veiklos vykdymą turėtų būti pranešama įstatymo nustatyta tvarka. Šių paslaugų teikimą prižiūrėtų Lietuvos radijo ir televizijos komisija.

Antra. Bus patikslinti draudžiamos skelbti informacijos kriterijai, tai leis efektyviau kovoti su dezinformacija. Dezinformacijos draudimo reikalavimą atskyrus nuo žmogaus garbę ir orumą pažeidžiančios informacijos bus atskirtos ir pagal visuomenės interesų svarbą sugrupuotos neteisėtos informacijos formos, dėl to bus sudarytos geresnės galimybės saugoti mūsų informacinę erdvę.

Trečia. Patikslinti asmens duomenų tvarkymo reikalavimai didins skaidrumą žiniasklaidos organizacijų nuosavybės struktūroje. Pagal bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus, detalizavus fizinių asmenų, susijusių su žiniasklaidos organizacijų nuosavybe ir parama, duomenis, bus aiškesnė žiniasklaidos nuosavybės ir įtakos struktūra baigiamoje kurti Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje VIRSIS.

Ketvirta. Perėjimas prie aiškiau reglamentuoto viešosios informacijos prieinamumo neigaliesiems padės mažinti šios visuomenės grupės informacinę atskirtį.

Dar vienas punktas: įtvirtinus Medijų tarybos statusą bus užtikrinta patariamąsios institucijos veikla formuojant valstybės politiką visuomenės informavimo srityje, nors Medijų taryba *de facto* buvo įsteigta ir savo veiklą pradėjo jau 2017 metų pabaigoje, *de jure* šios tarybos statusas, skirtingai nei kitose kultūros šakose, kol kas nėra įtvirtintas specialiajame įstatyme.

Šešta. Papildomų techninių priemonių indeksavimo, filtravimo naudojimas naujose internetinio turinio platformose užtikrins geresnę nepilnamečių apsaugą nuo jiems žalingos informacijos.

Ir septinta. Subalansuotas sankcijų mechanizmas sumažins atsakomybės nuostatų taikymo skirtumus atskirose visuomenės informavimo srityse.

Įstatymo nuostatos nuosekliai derintos su informacijos teikėjais, žiniasklaidos sektoriumi, su dideliu skaičiumi institucijų, jiems yra pateiktos Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvados, kurios rodo, kad esminių pastabų dėl pateiktų įstatymų projektų nėra, o į didžiąją dalį pastabų galima atsižvelgti svarstant Vyriausybės teikiamų įstatymų projektus Seimo komitetuose.

Kviečiu šioje pateikimo stadijoje pritarti teikiamiems projektams ir svarstyti juos Seime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tik išpėsiu visus, kad po šio klausimo mes jau turėsime balsavimus, kurie buvo šiek tiek vėliau numatyti, bet kadangi einame per darbotvarkę ganėtinai spėiai, po šio klausimo balsuosime dėl kitų klausimų.

Norėtų paklausti, mačiau, V. Kernagis, bet jo salėje aš nematau. Tuomet norinčių klausti kaip ir nėra. Dėl motyvų ar norėtų kas nors pasisakyti? Dėkoju. V. Kernagis taip pat norėjo pasisakyti, bet jo nematau. Gerbiamas V. Juozapaitis – už. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, aš tikrai norėjau paantrinti ir paraginti kolegas balsuojant tikrai nesibaiminti ir balsuoti už – šis įstatymo projektas tiesiog šiuo momentu privalo būti priimtas ir mes turime spėti jį priimti iki naujų metų. Dėkoju iš anksto už jūsų supratimą ir šioje stadijoje tikrai kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip, A. Vinkus norėtų pasisakyti už.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš pritariu gerbiamo kolegės profesorius V. Juozapaičio pasiūlymui ir pritarimui, solidarizuojusi su juo ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Gerbiama kolegė, daugiau norinčių pasisakyti nėra. Po pateikimo gal galime bendru sutarimu pritarti ir atiduoti svarstyti komitetams? Prašom, Andriau Vyšniauskai, dėl vedimo tvarkos.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, galite pasakyti, kada bus balsavimai, nes mes vėl einame anksčiau, ar bus rezerviniai ir nerezerviniai? Tiesiog, kad kolegės žinotų. Nusišalinti kažkokį laiką, kaip yra nustatyta, nes faktas, kad...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, po šio klausimo mes balsuosime dėl dviejų projektų – 2-5 ir 2-13 klausimų, dėl jų nebalsavome, tada pereisime prie rezervinių klausimų. Ar taip tiktų?

Gera. Bendru sutarimu pritarta po pateikimo trims susijusiems projektams. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Kultūros komitetas, papildomų... Dėl vedimo tvarkos – T. V. Raskevičius. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kadangi įstatymo projekte svarstomas ir neįgaliųjų prieinamumas prie viešosios informacijos, tai kaip papildomą siūlau skirti Žmogaus teisių komitetą.

PIRMININKAS. Lyg ir įjungta buvo, bet įgarsinsiu, kad kaip papildomas siūlomas Žmogaus teisių komitetas. Jeigu neturite prieštaravimų, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dienos posėdyje. V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Paprastai dėl tokių siūlymų yra balsuojama. Jeigu mes dabar balsuojame... Prieštaraujančių yra ne todėl, kad neduotume šiam komitetui progos panagrinėti, bet iš tikrųjų mes šiek tiek...

PIRMININKAS. Siūloma balsuoti, taip?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš tiesiog atkreipiu dėmesį.

PIRMININKAS. Prašom, prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Čia rankiniu būdu jūs mane laikote, ar ne? Gera. Atkreipiu dėmesį, kad dėl šio įstatymo projekto nereikia skubos, bet mes turėtume kiek įmanoma netempti iki priėmimo stadijos, todėl bet koks papildomas komitetas... Aš labai prašysiu ir tikiuosi, kad tikrai tai bus atlikta netempiant laiko. Kol papildomas komitetas nebus apsvarstęs, mes negalėsime eiti pirmyn. Mes jau planuojame kitą posėdį tai įtraukti į savo svarstymo...

PIRMININKAS. Labai ačiū, tikrai supratome, tai buvo pagarsinta. Tikiuosi, kad ir pagrindinis, ir papildomas komitetai spėiai susitvarkys su šia užduotimi. Jeigu kolegos pritartų, tada judėtume toliau.

Dar tik pagarsinsiu, kad dėl Administracinių nusižengimų kodekso projekto Nr. XIII-5375 kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo data – taip pat gruodžio 22 diena.

Perėję klausimus, kurie darbotvarkėje buvo numatyti šiek tiek aukščiau prieš rezervinius klausimus, grįžtame prie balsavimo dėl dviejų klausimų.

16.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5264(2) (priėmimo tęsinys)

Primenu, kad 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-5264(2). Kviečiame balsuoti priėmimo stadijoje. Prašom.

Šio nutarimo priėmimas

Dėkoju. Už – 72, prieš nėra, susilaikė 7. Įstatymas (projektas Nr. XIII-5264) priimtas. (Gongas)

16.34 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5110(2) (svarstymo tęsinys)

Taip pat buvo darbotvarkės 2-13 klausimas – projektas Nr. XIII-5110(2). Buvo pagarsintas Seimo narių A. Vinkaus ir S. Tumėno siūlymas, dėl jo buvo išsakyti motyvai. Tai dabar kviečiu Seimą balsuoti dėl šio siūlymo. Prašom.

Dėkoju. Balsavo 92: už – 92, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Aš suprantu, kad pasiūlymui pritarta. Kaip suprantu, kad ir kiti du Seimo narių siūlymai yra susiję siūlymai, tai gal galime bendru sutarimu jiems pritarti? Galime. Tada po svarstymo dar norėtų kalbėti. Už – A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Aš tik dar kartą noriu pasakyti, kad ponias D. Asanavičiūtė kaip pradedanti naujai eiti tuo keliu į priekį ir daug išgyvenusi Anglijoje ir kitose valstybėse... Čia yra di-

džiulis prašymas mūsų Pasaulio lietuvių bendruomenės. Jie dabar sėdi kas prie televizijos, kas prie radijo ir laukia momento, kaip mes priimsime. Kviečiu, prašau palaikyti ir balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Šioje stadijoje vienas – už, vienas – prieš. Prieš nematau. Gal galime po svarstymo pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai, balsuojame dėl šio klausimo po svarstymo. Prašom.

Ačiū. Balsavimas baigtas, vienbalsiai. 94 balsavo: už – 94, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Labai ačiū.

16.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-81 (pateikimas)

Tada judame toliau prie rezervinių klausimų. Dabar Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-81. Pranešėjas, taip suprantu, gerbiamas J. Razma. Kviečiame į tribūną. Atsiprašau, G. Burokienė dėl...

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Vedimo tvarkos. Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėkui už pasiūlymą. Dėl pertraukos šiuo klausimu ar norėtų kas pasisakyti? Nenorėtų. Balsuojame dėl pertraukos. Galime pritarti bendru sutarimu? Gerai, pritarta pertraukai iki kito posėdžio.

16.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-70 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-70. Pranešėjas – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, žinia, šiandien prisiekė nauja Seimo narė. Kad ji galėtų visavertiškai Seime dirbti, siūlome įrašyti į Švietimo ir mokslo komiteto narius. Čia yra patogų tą padaryti, nes įrašome į tą pačią poziciją, iš kurios išėjo mandato atsisakęs buvęs mūsų kolega R. Karbauskis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti norėtų S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti. Žmogaus teisių komitetas dūsta be moterų. Kodėl naujoji Seimo narė nebūtų galėjusi būti pasiūlyta į šį komitetą?

J. RAZMA (TS-LKDF). Kaip žinome, komitetas kreipėsi į visas frakcijas, prašydamas panagrinėti galimybes dėl tokių pakeitimų. Galbūt ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija dėl ateities pagalvos, ar ta linkme pakeisti, ar kaip nors kitaip, kaip ir kitos frakcijos, gavusios tokį pat prašymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nematau. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Svarstymo stadija. Nėra užsirašiusių kalbėti. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Gal galime pritarti bendru sutarimu tam vienam straipsniui? Galime. Kalbėti norinčių neatsirado. Tada balsuojame dėl priėmimo.

Dėkoju, balsavimas baigtas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 93: už – 90, prieš nėra, susilaikė 3. Priimta. (*Gongas*)

16.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-76 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-76. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristatau nutarimą, kuriuo siūloma papildyti valdybos sudėtį naujuoju Pirmininko pavaduotoju J. Jaručiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių nematau. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime.

Svarstymo stadija. Nėra užsirašiusių kalbėti. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Galime.

Priėmimo stadija. Taip pat nematau, kad būtų norinčių kalbėti dėl motyvų. Vienas straipsnis. Galime pritarti pakeitimui bendru sutarimu? Galime. Balsuojame dėl viso projekto. Prašau.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 95, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

16.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-77 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-77. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai dar vienas projektas, susijęs su Seimo Pirmininko pavaduotojo išrinkimu. Keičiama Seniūnų sueigos sudėtis, nes Pirmininko pavaduotojai automatiškai tampa Seniūnų sueigos nariais. Tai ir įrašome gerbiamąjį J. Jarutį kaip Seimo Pirmininko pavaduotoją. Nors jis buvo kaip frakcijos atstovas, bet vis tiek bet kuriuo atveju mes turime čia daryti patikslinimą ir jį įrašyti kaip Pirmininko pavaduotoją. Taip pat atsisakius mandato R. Karbauskui, kuris buvo Seniūnų sueigos narys, vietoj jo įrašoma Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūnė A. Norkienė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Užsirašiusių paklausti nematau. Gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta.

Svarstymo stadija. Norinčių kalbėti nėra. Gal galime pritarti po svarstymo? Galime. Pritarta.

Dėl motyvų. Priėmimas. Irgi nėra norinčių kalbėti. Vienas straipsnis. Gal galime pritarti bendru sutarimu straipsnio pakeitimui? Galime, pritarta.

Balsuokime dėl viso priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98: už – 98, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Priimta. (*Gongas*)

16.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-75 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-75. Pranešėjas – gerbiamas J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, praėjusį kartą mes iš esmės patvirtinome komisijų sudėtis, bet tuomet negalėjome patvirtinti Etikos ir procedūrų komisijos, nes jos narių teikimas

yra sudėtingesnis. Dabar su atitinkamais parašais tas teikimas yra gautas. Aš galiu tik pasidžiaugti, nors opozicija turi teisę pati rinktis iš valdančiųjų, ką paskirti, valdantieji turi teisę rinktis, ką iš opozicijos atstovų pasirinkti, kiekvienu atveju buvo atsižvelgta į atitinkamas rekomendacijas ir kokių nors savarankiškų sprendimų nebuvo siekiama.

Galiu išvardinti Etikos ir procedūrų komisijos sudėtį, kokia ji bus, jeigu būtų patvirtinta: A. Bagdonas, G. Burokienė, V. Fiodorovas, I. Haase, S. Lengvinienė, A. Matulas, A. Norkienė, K. Starkevičius, D. Šakalienė, S. Šedbaras, R. Tamašunienė.

Dar yra čia pora nežymių pakeitimų kitose komisijose – Priklausomybių ir Energetikos, atsižvelgiant į Seimo narių pageidavimus dirbti būtent tose komisijose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, yra norinčių paklausti. Gerbiamas G. Surplys. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju už galimybę paklausti. Galbūt tai nėra tiesiogiai susiję su šiuo svarstomu klausimu, tačiau šiandien vyko keleto komitetų pirmininkų rinkimai. Aš pats dalyvauju Laisvės kovų komitete, kuriame tikrai opozicijos balsais buvo patvirtintas konservatorių deleguotas komisijos pirmininkas.

Klausimas jums, gerbiamas Seimo Pirmininkės pavaduotojau, ar viskas gerai, jeigu Seimo Audito komiteto pirmininku šiandien buvo išrinktas Mišrios grupės atstovas? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Klausimas tikrai absoliučiai nesusijęs su pateiktu projektu dėl komisijų sudėties. Paaiškinu, kad šiandien Statute yra pasakyta, kad Seimo opozicijai yra priklausanti Audito komiteto pirmininko arba pavaduotojo pozicija. Taigi opozicijai gali tekti pavaduotojo pozicija ir joks Statuto pažeidimas čia nebus fiksuotas, bet tikrai ne tai mes svarstome. Aš siūlau neplėtoti diskusijos ta tema. Tuo klausimu jūs paprašėte pertraukos, tai siūlau tiesiog ir laikytis tos pertraukos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančių nematau. Ačiū.

Dėl vedimo tvarkos – G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ne, repliką norėčiau gerbiavam Jurgiui. Noriu pacituoti 2008 metų gegužės mėnesio... Žiniasklaidos šaltinis BNS: „Audito komitetas turi priklausyti opozicijai“, – teigia J. Razma.“ Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už citatą. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galima pritarti bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Kalbėti nėra norinčių. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti. Labai ačiū.

Priėmimo stadija. Dėl motyvų nėra. (*Balsai salėje*) Taip, pastraipsniui. 1 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 3 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 4 straipsniui galime pritarti? Pritarta. Ir 5 straipsniui ar galime pritarti? Pritarta. Ačiū. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96: už – 95, prieš nėra, susilaikė 1. Priimtas. (*Gongas*)

16.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-80 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-80. (*Balsai salėje*) Replika – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi čia mano pavardė buvo paminėta, žinoma, dėkingas, kas kruopščiai renka mano įvairias citatas, tai pasakysiu, kad ta citatos linkme aš ir buvau įregistravęs Statuto pataisas. Taigi sau neprieštarauju, bet kadangi valstiečiai ir žalieji labai aršiai sukritikavo mano Statuto pataisas, aš jas atsiėmiau. Kolegos, kai jūs taip aršiai kovojate dėl savo vadovaujamų pozicijų, nepamirškite, kad Mišri Seimo narių grupė nėra vienos vadovaujamos pozicijos dar nėra gavusi ir nebūkite tokie gobšuliai, kad viskas tik jums.

PIRMININKAS. Dėkui. Kviečiu gerbiamą Jurgį į tribūną pristatyti projektą Nr. XIVP-80 dėl komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia nutarimo projektas, kuris fiksuoja jau įvykusius mūsų sudarytų Seimo komisijų pirmuosius posėdžius, kuriuose buvo išrinkti kai kur pirmininkai ir pavaduotojai, kai kur tik pirmininkai, kai kur tik pavaduotojai. Aš galbūt greitai perskaitysiu: Antikorupcijos komisijos pirmininko pavaduotoju siūloma tvirtinti B. Matelį, Energetikos ir darnios plėtros komisijos pirmininku – J. Urbanavičių, Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininku – V. Alekną, tos pačios komisijos pavaduotoju – V. Fiodorovą, Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos pirmininku – K. Masiulį, pavaduotoju – K. Vilkauską, Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininku – V. Rakutį, Neįgaliųjų teisių komisijos pirmininke – M. Ošmianskienę, Peticijų komisijos pirmininku – E. Pupinį, pavaduotoju – E. Sabutį, Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos pirmininke, tai yra pirmininku – Seimo narį A. Navicką. Čia, beje, spausdinimo klaida, parašyta „pirmininke“. Kviečiu pritarti, čia yra išrinkti Seimo nariai pagal Seniūnų sueigoje patvirtintas kvotas ir viskas yra padaryta pagal Statuto reikalavimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norinčių paklausti nėra. Gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime. Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių Seimo narių nėra. Galime pritarti po svarstymo? Galime, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Galime pritarti 1 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 2 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 3 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 4 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 5 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 6 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 7 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 8 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 9 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 10 straipsniui? Pritarta. Galime pritarti 11 straipsniui? Pritarta. Dėl viso kalbėti nėra norinčių. Balsuokime dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 11 Seimo narių. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-80) priimtas. (*Gongas*)

16.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-61 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIVP-61. Pristato T. V. Raskevičius. Prašom į tribūną.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas buvo svarstytas gruodžio 2 dieną Žmogaus teisių komiteto posėdyje. Siūloma patvirtinti tokią Laisvės premijų komisiją: J. Baublys – Liberalų sąjūdžio frakcijos narys, P. Gražulis – Mišrios Seimo narių grupės narys, E. Jovaiša – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys, V. Jukna – Darbo partijos frakcijos narys, J. Kavaliauskaitė – Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos valdybos narė, P. Kuzmickienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narė, V. Mitkus – Lietuvos jaunimo organizacijos tarybos valdybos narys, I. Pakarklytė – Laisvės frakcijos narė, J. Prapiestis – Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, R. R. Survila – Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras ir V. Targamadžė – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narė.

Pažymėtina, kad į komisijos sudėtį dar nėra įtraukti Pasaulio lietuvių komisijos nariai, nes komisija dar nėra sudaryta. Sudarius komisiją nutarimas turės būti pildomas.

Kviečiame Seimą pritarti šiai Laisvės premijų komisijos sudėčiai, nes premija teikiama sausio 13 dieną, jau ne už kalnų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vienas norėtų... Atsiprašau, Tomai Vytautai, jūsų dar norėtų paklausti D. Asanavičiūtė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš noriu paklausti. Kadangi į šitą komisiją mes taip pat turėtume deleguoti Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos du atstovus, bet, deja, Pasaulio lietuvių bendruomenės pusė dar neišsirinko savo komisijos narių, ar galėsime papildyti šiek tiek vėliu?

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Tikrai papildyti vėliau bus galima ir komisija galės vykdyti savo veiklą, bet būtų šaunu, jeigu tas delegavimas įvyktų kaip įmanoma greičiau, kad būtų galima priimti sprendimus, atsižvelgiant į įvairias nuomones.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau klausiančių nėra. Labai ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galime pritarti. Ačiū.

Svarstymo stadija. Dėl motyvų nematau. Ar galime pritarti po svarstymo? Galime.

Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėl viso norinčių kalbėti nematau. Balsuojame dėl priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 97, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-61) priimtas. (*Gongas*)

16.59 val.

Seimo savaitės (2020-12-07–2020-12-11) – 2020 m. gruodžio 8 d. (antradienio) ir 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Rezervinis 8 klausimas – savaitės, prasidedančios gruodžio 7 diena, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Į tribūną kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau kitos savaitės darbotvarkės projektą. Pirmiausia gruodžio 8 dienos (antradienio) posėdžių darbotvarkėje esame numatę Statuto straipsnių priėmimus, taip pat svarbus klausimas yra Vyriausybės programos projektas, kurį pristatys Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė. Popietinėje darbotvarkėje esame numatę nemažą sąrašą įstatymų projektų svarstymų ir pateikimų.

Ketvirtadienio darbotvarkėje esame numatę priėmimą įstatymų projektų, kurie buvo apsvarstyti šiandien, taip pat iš praėjusios kadencijos pabaigos kelių įstatymų projektų svarstymą, taip pat Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto svarstymą ir priėmimą. Popietinėje darbotvarkėje yra numatytas Vyriausybės narių prisaikdinimas bei opozicinių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos, Darbo partijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijų darbotvarkė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar tik paminėsiu, kad klausimas (projektas Nr. XIVP-81), dėl kurio padaryta pertrauka šiame posėdyje, taip pat atsidurs kitos savaitės posėdyje. Yra norinčių paklausti. Prašom, gerbiamas Andriau Navickai.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, norėjau pasiteirauti galbūt ne tiek dėl kitos savaitės darbotvarkės, kiek dėl tokio klausimo, kuris yra išlikęs dar iš praėjusios kadencijos. Turiu omeny vaiko teisių kontrolieriaus kandidatūrą. Nežinau, ar teikimas galioja buvusio Seimo Pirmininko, ar negalioja, aš nežinau. Norėjau pasiteirauti, ar ketinate jį dar rudens sesijoje kaip nors teikti tą kandidatūrą, ar mes tai paliksime jau pavasario sesijai?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Taip, ir šis teikimas, ir keli kiti būtent teikimai dėl asmenybių, tikėtina, bus dar iki šios rudens sesijos pabaigos, taigi iki gruodžio 23 dienos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti norėtų T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Mano klausimas labai panašus į Giedriaus prieš tai užduotą J. Razmai. Suprantu, kad tiesiogiai nesusiję su jūsų pristatomu klausimu, tačiau tai yra galimybė kalbėti apie Seimo Pirmininko planus kitą savaitę. Norėčiau kaip ir pasakyti, kad tikrai neblogas pirmas žingsnis link normalaus dialogo tarp valdančiųjų ir opozicijos šiandien yra žengtas. Ir taip pat jūsų dėka. Galbūt jūs atsakytumėte į klausimą, ar ir kitą savaitę padėsite užtikrinti opozicijos teisių paisymą Seime?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kokiu būdu? Gal galėtumėte patikslinti, ką turite galvoje?

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Mes ne kartą esame įvardinę, kad Seimo statutas ir Seimo tradicijos labai aiškiai nustato, kad Audito komitetas priklauso opozicijai, ir dėl to, man atrodo, turėtų vykti normalus dialogas, pokalbis su mumis ir...

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Mielas kolega, tikrai ne pirmas žingsnis šiandien žengtas. Čia, matyt, ne už visą opoziciją jūs kalbate, o už vieną konkrečią opozicinę frakciją. Aš tik priminsiu, kad ir prieš kelias savaites buvo teiktas kitas jūsų frakcijos kandidatas, deja, jam nebuvo pritarimo. Aš tikiuosi, kad tas dialogas, kuris tikrai, manau, mezgasi visai neblogai, ir toliau bus stiprinamas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norėtų paklausti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke ir pranešėja, atidžiai skaitau, bet galbūt praleidau. Biudžeto ir finansų komitetas versdamasis per galvą stengiasi priimti kelis teisės aktus, patvirtinti juos svarstymo stadijoje ar peržiūrėti pasiūlymus, kurie buvo pristabdyti čia, Seime, kai kurie net kelerius metus, o jie didintų Lietuvos patrauklumą užsienio investuotojams, taip pat ir kredito įstaigoms.

Vienas iš tokių yra Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas, kuriam pritarus būtų įsteigta galimybė pagal vairuotojo pažymėjimą identifikuoti klientus. Tai padėtų pritraukti užsienio investuotojus. Taip pat Akcinių bendrovių įstatymas, kurį gerbiamas S. Gentvilas teikia, dėl galimybės atsidaryti įmonių sąskaitas elektroninių pinigų įstaigose, taip pat Vartojimo kredito įstatymas dėl tarpusavio skolinimosi platformų.

Visi šie įstatymai didintų konkurencingumą ir padėtų pritraukti investicijas. Nematau to ateinančią savaitę. Galbūt kolegos pasižymėjo tuos tris įstatymus, apie kuriuos minėjau. Jiems įsigaliojus kuo anksčiau mes sudarytume galimybę ir Baltarusijos įmonėms atvažiuoti čia, ir taip pat finansinėms įstaigoms steigtis čia. Labai prašyčiau esant galimybei įtraukti, čia jau mes kalbame ne apie pateikimą, bet apie priėmimą. Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tiesų darbotvarkės sudaromos ir konsultuojantis su komitetų pirmininkais, kaip jūs puikiai žinote, tad tikrai, manau, bus proga atsižvelgti ir į jūsų paminėtus projektus. Bet, kaip matote, kitos savaitės darbotvarkėje jau tikrai esame numatę labai daug svarbių projektų, kaip jau minėjau, be Statuto priėmimo taip pat laukia ir Vyriausybės programos pristatymas, ir Vyriausybės narių priesaikos, ir svarstymas, ir priėmimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norėtų paklausti G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš norėčiau ne paklausti, norėčiau paprašyti. Ketvirtadienio posėdyje yra klausimas – Socialinio draudimo pensijų įstatymo projektas Nr. XIII-P-5184, jis kalba apie tai, kad atsisakytume neigiamos BVP įtakos pensijoms indeksuoti. Kol šitas įstatymas nepriimtas, tol Finansų ministerija negali, ar nenori, ar negali, neskaiciuoja tiesiog šitų išlaidų bendrame biudžete. Manau, jeigu antradienį įtrauktume tą įstatymą, tikrai būtų savalaikis sprendimas, manau, paspartintų tuos procesus ir visiems būtų ramiau dėl jo priėmimo.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Labai ačiū už pastebėjimą, turėsime galvoje.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiamai Seimo Pirmininkei. Daugiau klausiančių nematau. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Dėkui.

17.06 val.

Seimo narių pareiškimai

Yra du Seimo nariai, kurie norėtų išsakyti pareiškimus Seimo posėdžio pabaigoje. Kviečiu G. Surplį. Prašau.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, norėčiau informuoti, kad buvo renkami parašai dėl trijų tarpparlamentinių grupių. Ryšių su Islandija grupės parašus rinkau aš, ryšių su Suomija grupės parašus rinko M. Puidokas, ryšių su Švedija grupės parašus rinko S. Gentvilas. Atsižvelgiant į parlamento tradiciją buvo nutarta tas visas grupes sujungti į vieną bendradarbiavimo su Šiaurės šalių ir Skandinavijos šalių parlamentais grupę. Aš tiesiog norėčiau pakviesti tuos, kurie esate čia pasirašę, priėti, reikia išrinkti pirmininką. Tada atiduosime Posėdžių sekretoriatui, kad būtų perduota Užsienio reikalų komitetui svarstyti. Prašyčiau po posėdžio priėti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat norėtų kalbėti E. Zingeris. Kviečiu į tribūną. Nėra kolegos Emanuelio.

Dar norėčiau pagarsinti Užsienio reikalų komiteto posėdžio protokolą dėl Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių steigimo. Nutarta siūlyti Seimo nariams, inicijuojantiems Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių steigimą, siekiant, kad tarpparlamentinių ryšių grupių veikla būtų kiek įmanoma aktyvi, užimti grupių pirmininkų pozicijas ne daugiau kaip trijose grupėse.

Taip pat siūlyti sudaryti Seimo tarpparlamentinių ryšių grupes su Airija, Armėnijos Respublika, Čekijos Respublika, Slovakijos Respublika, Ispanijos Karalyste, Italijos Respublika, Izraelio Valstybe, Japonija, Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Kanada, Kazachstano Respublika, Kinijos Liaudies Respublika, Korėjos Respublika, Lenkijos Respublika, Prancūzijos Respublika, Rumunija, Šveicarijos Konfederacija, Šventuoju Sostu ir Ukraina, taip pat sudaryti tarpparlamentinių ryšių su Australija ir Okeanijos šalimis grupę.

Atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento nuomonę, kad tarpparlamentinių ryšių grupės gali būti sudaromos tik su suverenių nepriklausomų valstybių parlamentais, rekomenduoti įsteigti Laikinąją parlamentinę ryšių su Tibetu grupę. Taip pat nutarta siūlyti sudaryti Seimo tarpparlamentinių ryšių grupes su Azerbaidžano Respublika, Latvijos Respublika, Moldovos Respublika, Turkijos Respublika, Uzbekistano Respublika, Vakarų Balkanų šalimis ir Vokietijos Federacine Respublika.

Prašau registruotis, kolegos.

Užsiregistravo 97 Seimo nariai. Skelbiu posėdžio pabaigą. (*Gongas*)

Kitą savaitę ir antradienį, ir ketvirtadienį numatyti Seimo plenariniai posėdžiai. Gero vakaro.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 10 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 8 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA,
Seimo Pirmininko pavaduotojai V. MITALAS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos! Susirinkime į savo darbo vietas, pradėsime posėdį. Gerbiami kolegos, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo gruodžio 8 dienos (antradienio) rytinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Vyksta registracija. Prašau grįžti į savo vietas ir užsiregistruoti į rytinį posėdį.

Užsiregistravo 108 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, noriu pranešti, kad šiandien minime 65-ąsias Birutės Nedzinskienės gimimo metines. 1955 m. gruodžio 4 d. Birutė gimė Intos mieste, Komijoje, Rusijoje, lietuvių partizanų rėmėjų ir tremtinių Onos Šaulienės ir Prano Šaulio šeimoje. 1961 metais su šeima sugrįžo į Lietuvą ir apsigyveno Jurbarkė. 1988 m. birželio 10 d. įsikūrus Kauno sąjūdžiui, išitraukė į jo veiklą, buvo išrinkta Kauno sąjūdžio tarybos nare. 1988 m. spalio 22–23 d. – Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo delegatė, išrinkta Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo nare. Sąjūdyje veikė labai aktyviai, ypač domėjosi ir gilinosi į sovietinio režimo aukų atminimo, ginkluoto pasipriešinimo sovietiniams okupantams pokario Lietuvoje įamžinimą. Tremtinių šeimos tvirtumas ir begalinė meilė Lietuvai, jos žmonėms Birutę traukte įtraukė į pavojingą ir tikro juodadarbio triūsą renkant ir apibendrinant medžiagą apie mūsų šalies tremtinius, kovotojus už jos laisvę.

1988 m. liepos 30 d. kartu su bendraminčiais įkūrė „Tremtinio“ klubą, o tų pačių metų spalio mėnesį parengė ir išleido savaitraščio „Tremtinys“ pirmąjį numerį. 1990 m. vasario 24 d. išrinkta į Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą-Atkuriamąjį Seimą Kauno miesto Panerio rinkimų apygardoje Nr. 23. Kviečiu paminėti signatarę B. Nedzinskiene tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju. Gerbiami kolegos, prieš tvirtinant ir diskutuojant dėl darbotvarkės, norėčiau informuoti dėl balsavimo tvarkos ir mūsų posėdžio vedimo tvarkos, apie tai buvo daug kalbėta. Šiandien Seniūnų sueigoje dar kalbėjomės. Taigi atkreipiu jūsų dėmesį, kad dėl įstatymų projektų pataisų bus balsuojama iš karto, jos aptariamos, diskutuojamos ir balsuojama. Lygiai taip pat, pavyzdžiui, dėl Seimo statuto pataisų, bus balsuojama ir dėl Statuto straipsnių, bus balsuojama iš karto, dabar. Mielai kolegos, salė jau yra šiek tiek saugesnė, turime pertvaras. Paprašykime, kad balsuojant, ypač dėl Statuto pataisų, kur reikalingas 71 dalyvaujantis parlamentaras, frakcijų kolegos būtų salėje.

10.04 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 8 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar skelbiu pirmąjį klausimą – darbotvarkės tvirtinimas. Prie šoninio mikrofono, matau, gerbiamas J. Razma pirmas. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, popietinėje darbotvarkėje svarbus klausimas – Vyriausybės programos tvirtinimas, jos pateikimas. Manau, reiktų siekti, kad, nenustatant jokių laiko ribojimų, visi, kas nori, galėtų paklausti, ir dėl to gali prireikti šiek tiek daugiau laiko. Aš frakcijos vardu noriu pasiūlyti išbraukti keletą projektų, kurie yra teikiami dar baigiančios kadenciją Vyriausybės, juos gal naujoji Vyriausybė šiek tiek pasižiūrės papildomai. Tai yra 2-2 paketas –

Valstybės tarnybos įstatymo nauja redakcija ir daug lydimųjų, taip pat Mokesčių administravimo įstatymas, 2-5 klausimu jis įrašytas su lydimaisiais. Man atrodo, kad tuos projektus galima būtų svarstyti vėliau ramiai ir šiandien nebūtina turėti darbotvarkėje.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiamas E. Gentvilas – per šoninį mikrofoną. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Aš frakcijos vardu taip pat norėčiau pasiūlyti dėl 2-5 klausimo, nes ten yra dar pora taisytinų dalykų. Aš nematau Teisės departamento išvados prie šito įstatymų pakeito, bent nėra čia elektroninės versijos. Ir turi būti derinamas su Civiliniu kodeksu. Labai geras projektas, tačiau jis tikrai ne iki galo parengtas, todėl siūlome išbraukti.

Ir taip pat iš rytinės darbotvarkės išbraukti 1-7 klausimą dėl Civilinio kodekso pakeitimo. Mes turime suprasti pasekmes. Jeigu priimame šį Civilinio kodekso pakeitimą, turizmo organizatoriai per 14 dienų privalės atsiskaityti su savo klientais, kai „Ryanair“ su turizmo organizatoriais, kelionių organizatoriais planuoja atsiskaityti tik kitų metų balandžio mėnesį. Tai neįkiškime į bedugnę savo turizmo sektoriaus.

PIRMININKAS. Ačiū. Supratome. Gerbiamas R. Žemaitaitis – per šoninį mikrofoną. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Aš, atsiliepdamas į kolegos J. Razmos pasiūlymą, siūlyčiau priešingai: išbraukti 1-2, 1-3, 1-6, 1-7 – iki pat 1-13 klausimo, nes labai svarbu Vyriausybės programa, juos perkelti į popietinę darbotvarkę. Ir kadangi norinčių bus paklausti, iš valdančiosios daugumos nėra kam klausti, jie gi rašė tą programą, jie viską žino, tai leiskite tik opozicijai ir užteks pusantros valandos. Kam čia valdantiejiems klausinėti tuos klausimus? Jie gi patys parašė. Tai tokiu atveju, jei tik opozicija klausia, pusantros valandos užtektinai ir šiandien visą darbotvarkę galime nagrinėti. Tiesiog imkime ir dirbkite galų gale.

PIRMININKAS. Gerbiamas Remigijau, ar tai buvo pastabos mums, ar tai buvo?..

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Tai buvo pasiūlymas.

PIRMININKAS. Kieno vardu?

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Mūsų, Mišrios, vardu perkelti į rytinį posėdį Vyriausybės programos svarstymą, o tuos klausimus nuo 1-6 iki 1-13 perkelti į popietinį.

PIRMININKAS. Nėra įmanoma dėl statutinių. Yra 24 valandos iki pateikimo, tai, kolega, matyt, nėra visiškai statutinis siūlymas. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, aš pirmiausia dėl vedimo tvarkos. Jūs pats pristatėte, kad Statuto pataisos, dėl Statuto pataisų bus balsuojama iš karto. Dėl visų kitų įstatymų bus balsuojama vienu metu, bus svarstymas ir panašiai.

PIRMININKAS. Ne, gerbiamas kolega, aš patikslinu. Dėl visų įstatymų ir projektų lygiai taip pat. Dėl pataisų balsuojame iškart. Dėl straipsnių balsuojame iškart. Bet pagrindiniai balsavimai yra keliami į numatytą laiką tiek dėl Statuto, tiek dėl kitų projektų.

P. GRAŽULIS (MSNG). Bet koks čia tikslas, jūs man pasakykite. Tuo labiau kad dėl Vyriausybės programos, kur yra popietinis klausimas dabar, mes balsuosime iš karto. Tai kodėl ir Vyriausybės klausimo tada nepridėjus prie tų? Iš klausome ir balsuojame kartu. Man atrodo, kad atlikus visą procedūrą ir pasibaigus diskusijoms lieka tik mygtuko paspaudimas. Mes jį kažkaip atskirai iškeliamo. Net pamirštame paskui už ką, dėl ko mes ten kalbėjome.

PIRMININKAS. Ačiū. Labai supratome jūsų nuomonę. Seniūnų sueigoje, deja, tai buvo su-tarta, visi seniūnai sutarė ir mes jau ne pirmą mėnesį diskutuojame apie šiuos dalykus. Tikiu, kad rasime dar tobulesnį būdą posėdžiauti. Čia yra dėl to motyvų.

Gerbiamas V. Gapšys – per centrinį mikrofoną.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mes frakcijos vardu prašytume išbraukti 1-2 klausimą dėl Seimo statuto, nes kreipėmės į Etikos ir procedūrų komisiją dėl procedūrinių pažeidimų. Vieno iš projektų, projekto Nr. XIVP-20, buvo neteisingai apsvaistytas pasiūlymas, ne toje stadijoje, ne toje vietoje, todėl kreipimasis į Etikos ir procedūrų komisiją rankose, aš jau jį atiduosiu. Dėl procedūrinių klausimų mes prašome 1-2 klausimo nesvarstyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Išsiaiškinsime. Gerbiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu siūlome išbraukti 1-15 klausimą dėl Seimo komiteto patvirtinimo, dėl Audito komiteto pirmininko tvirtinimo, nes iki šiol yra pažeidžiama didžiausios

opozicinės frakcijos teisė dėl komiteto pirmininko turėjimo. Prašom išbraukti šį klausimą iš darbotvarkės. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Supratome, ačiū. Daugiau nematau norinčių pasisakyti per šoninį mikrofoną. Pasiūlymus visus išgirdome, tada gal eilės tvarka, kaip buvo pasiūlyta dėl darbotvarkės. Buvo J. Razmos siūlymas dėl darbotvarkės 2-2 klausimo. Gal galime bendru sutarimu jį išbraukti? (*Balsai salėje*) Galime? Gerai. Lygiai taip pat 2-5 klausimas. Ar galime bendru sutarimu išbraukti? Gerai, galime. Dėkui. Tada buvo, man atrodo, siūlymas dėl 1-7. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*: „Ne!“) Ne. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-7 klausimo išbraukimo iš darbotvarkės. Kas sutinka išbraukti, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 124, balsavo 123: už – 66, prieš – 32, susilaikė 25. Taigi klausimą iš darbotvarkės išbraukiame.

Kitas pasiūlymas buvo, man atrodo, iš eilės R. Žemaitaičio – išbraukti visą bloką ir sukeisti, bet mes tikrai to negalime daryti, nepykite, gal nesvarstykime jūsų siūlymo. Tada buvo dėl 1-15 klausimo – Valstiečių frakcijos vardu V. Ažuolas siūlė 1-15 klausimą išbraukti. Balsuojame. Ar jūs gerai nurodėte, gerbiamas kolega, numerį, čia dėl 1-15 klausimo? Pas mus dėl prokuroro, gal patikslinkite vis dėlto.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Klausimas 1-16 dėl Audito komiteto.

PIRMININKAS. Taip, 1-16 klausimas. Ačiū už patikslinimą. 1-16 klausimas, kad visiems būtų aišku, „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-81. Kas pritaria, kad būtų išbraukta, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 125, balsavo 125: už – 49, prieš – 62, susilaikė 14. Taigi nukėlimui nepritarta.

Turėčiau pasakyti pastabą, kad mes dabar irgi pasitiksliname – buvo padaryta pertrauka iki kito posėdžio, tai mes negalėtume šio klausimo išbraukti iš šio posėdžio. Ar visus apsvaistė? Man atrodo, kad visus siūlymus dėl darbotvarkės apsvaistė. Taip? (*Balsai salėje*) Dar buvo siūlymas dėl 1-2 klausimo. Gerai. Dėl 1-2 klausimo, manau, reikia balsuoti. Kas pritaria, kad 1-2 klausimą dėl Seimo statuto reikia išbraukti, balsuoja už, manantys kitaip balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 128, balsavo 127: už – 42, prieš – 78, susilaikė 7. Taigi klausimas darbotvarkėje lieka.

Ar galime priimti darbotvarkę su visais mūsų priimtais pakeitimais bendru sutarimu? (*Balsai salėje*: „Ne!“) Negalime. Balsuojame dėl darbotvarkės.

Užsiregistravo 125, balsavo 125: už – 88, prieš – 9, susilaikė 28. Taigi darbotvarkei pritarta.

10.15 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 25, 43, 44, 46, 52, 71, 73, 90, 91 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 44², 57¹, 58¹, 73¹ straipsniais ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-19(3) (priėmimas)

Gerbiami kolegos, tada svarstome darbotvarkės 1-2 klausimą – Seimo statuto įvairių straipsnių pakeitimo projektą. Kviečiu į tribūną S. Šedbarą.

Gerbiamas V. Gapšys – per centrinį mikrofoną. Prašom, gerbiamas V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiamas pirmininke, jūs jau turėtumėte turėti rankose mūsų kreipimąsi į Etikos ir procedūrų komisiją. Kadangi buvo padarytas Statuto pažeidimas, mes dėl jo kreipėmės frakcijos vardu, kaip numatyta Statute, tai mes prašome pertraukos, kol Etikos ir procedūrų komisija pateiks išaiškinimą, nes kitu atveju bus padarytas pažeidimas ir pagal priėmimo tvarką mes galėsime kvestionuoti tokio Statuto priėmimą. Jeigu nenorite leisti balsuoti iki Etikos ir procedūrų komisijos, tada alternatyviai leiskite bent jau iki kito posėdžio. Žiūrėsime, kaip Etikos ir procedūrų komisijai seksis.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiamas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Vytauto kreipimosi esmė yra labai paprasta: tiesiog vėliau buvo apsvaistytas jo pasiūlymas, bet jis yra apsvaistytas, dėl jo komitete yra apsispręsta ir gali būti teikiamas šiandien priėmimo stadijoje dar sykį balsuoti ir pritarti arba nepritarti jo

pasiūlymui. Niekas netrukdo to daryti. Jokių kliūčių aš nematau, kad būtų stabdomas Statuto priėmimas, ir galutinai viskas bus išspręsta.

PIRMININKAS. Dar kartą gerbiamas V. Gapšys per centrinį mikrofoną. Ar netenkina jūsų gerbiamo S. Šedbaro atsakymas?

V. GAPŠYS (DPF). Ne, netenkina, nes vakar Teisės ir teisėtvarkos komitete mes prašėme, kad būtų padarytas patikslinimas ir kad opozicija pagal tą patikslinimą galėtų balsuoti. Deja, vakar Teisės ir teisėtvarkos komitete jūs pasakėte, kad tam nėra laiko, ir pasiūlėte teikti kitą pasiūlymą, tačiau neįvertinote to, kad mes jo negalime užregistruoti dėl to, kad yra neišlaikyti statutiniai terminai. Kadangi svarstymas yra skubos tvarka, mes turėjome bent prieš 24 valandas registruoti, bet registruoti buvo neįmanoma, nes komitetas vakar prasidėjo 10 valandą. Gerbiami valdantieji, jūs sakėte, kad jūs tarsitės, kalbėsite, bendrausite. Deja, rodoma šiek tiek priešingai – jūs buldozeriu pervažiavote per pasiūlymą, kai mes jums ištiesėme ranką, sujungėte tris klausimus į vieną. Mes turime problemų dėl vieno – dėl komisijų sudarymo, kur, mano manymu, yra šiurkščiai mažinamos opozicijos teisės, todėl mes prašome pertraukos, ką mes pagal Statutą galime padaryti.

PIRMININKAS. Jūs turite omeny pertrauką iki kito posėdžio?

V. GAPŠYS (DPF). Yra du variantai. Pirmininke, pirma siūlyčiau teikti tol, kol Etikos ir procedūrų komisija išaiškins. (*Balsai salėje*) Jeigu tokio neteiksite (aš girdžiu jus), tada prašome iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Gerai. Ar Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas dar norėtų galutinės replikos dėl šio klausimo? Ne. Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas siūlo klausimą tęsti ir toliau balsuoti, o Etikos ir procedūrų komisija pagal savo galimybes išnagrinės šį klausimą ir duos mums atsakymus, nes Seimas (aš priminsiu jums, gerbiami kolegos) jau balsavo dėl šio klausimo ir pertraukos nepadarė. Taigi aš... (*Balsai salėje*) Frakcijos vardu prašote pertraukos iki kito posėdžio? Gerai, Seimas balsuoja dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Užsiregistravo 124, balsavo 123: už – 51, prieš – 60, susilaikė 12. Taigi, balsų užtenka – pertrauka iki kito posėdžio. Tikiuosi, jau dabar galėsime dirbti konstruktyviai pagal mūsų darbotvarkę.

10.20 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5184(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Socialinio draudimo (čia sujungti du projektai) pensijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5184(2). Pasiūlymų nebuvo gauta, galime priimti pastraipsniui.

Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėkui. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėkui. Balsuojame dėl viso įstatymo. (*Balsai salėje*) Dar motyvai. Ar yra dėl motyvų? Yra tik už, gerbiami kolegos. Ar visi norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Atsisakote. (*Balsai salėje*) Kolegos susilaiko išsakyti motyvus. Balsavimas vyks numatytu laiku. Rekomenduojau pakviesti tuo metu kolegas į salę, kai vyks balsavimas. Mes susitarėme, kad visi finaliniai balsavimai dėl įstatymų... (*Balsai salėje*) Dėl motyvų atsisakė kalbėti. (*Balsai salėje*) Neatsisakė. Gerai. M. Majauskas kalba už. Tada visi kalba.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, man atrodo, yra gana svarbus įstatymo projektas ir Seimo susitarimas dėl to, kad būtų vykdomi duoti išsipareigojimai pensininkams, skirtingai nei planavo nueinanti Vyriausybė. Yra priimti įstatymai, įskaitant ir Prezidento iniciatyvą indeksuoti pensijas papildomai taip, kad vidutiniškai pensija didėtų 9 %. Tam reikės numatyti papildomą 67 mln. eurų finansavimą ir tai bus padaryta. Pensininkai neturėtų turėti nė menkiausių abejonių, kad Vyriausybė vykdys išsipareigojimus ir jiems pensijos didės taip, kaip tai numato įstatymai. Todėl kviečiu balsuoti už ir balsuoti bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvus nori išsakyti gerbiamas T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tai, kad keičiama pensijų indeksavimo formulė, nereiškia, kad mūsų pensijų indeksavimo sutarimas, kuris buvo priimtas dar vieną kadenciją prieš, yra blogas. Šiuo atveju tai yra tikrai esamo mechanizmo tobulinimas, todėl nėra daroma jokia revoliucija. Gyvenimas diktavo savo sąlygas, diktavo savo aplinkybes, mes turėjome labai

netipinę krizę: BVP augimo nebeturime, bet turime gana neblogą rodiklį lyginant su visomis kitomis šalimis ir turime augantį darbo užmokesčio fondą, todėl šiomis pataisomis, opozicijos ir pozicijos pastangomis, yra sukurtos prielaidos toliau indeksuoti pensijas.

Gerai, kad šiame Seime jau yra sutarimas dėl 9 %, laukiame nesulaukiame Vyriausybės patikslinto biudžeto.

Taip pat labai svarbu pabrėžti, kad papildomas bazinės pensijos indeksavimo procentas buvo inicijuotas ir Prezidento, ir Seime esančių narių, Seimo narių R. Šalaševičiūtės, R. Baškienės. Taigi gerai, kad šiuo klausimu yra sutarimas. Pensijų indeksavimo formulė yra koreguojama, tačiau jos esmė yra paliekama, ir mes kitais metais galėsime saugiai didinti pensijas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Toliau dėl motyvų kalba R. Žemaitaitis. Tuoj įjungsime.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, išties man šiek tiek keista klausytis savo kolegų, kai sako: dėka Seimo narių, dėka Vyriausybės. Seimas, Vyriausybė čia nieko absoliučiai neįpridėjo ir nėra net pastangų jų pridėti, kad pensijos šiandien būtų indeksuojamos arba jos būtų didinamos.

Kartu labai džiaugiuosi, kad 2015–2016 metais vykusių diskusijų su tuomečiais buvusiais socialinės apsaugos, finansų ministrais ir valdančiąja dauguma kilo klausimas, kaip iš tikrųjų panaikinti Kalėdų Senelį, kuris prieš kiekvienas Kalėdas ateinant naujam biudžetui sakydavo: aš padedu pensiją, pridedu pensiją, padidinu pensiją ar 10, ar 15 eurų. Galų gale atsirado indeksas.

Naudodamasis proga aš norėčiau padėkoti Lietuvos verslui, padėkoti Lietuvos verslininkams, sąžiningiems verslininkams, kurie per dešimt pastarųjų metų sugebėjo kelti darbo užmokestį kiekvieną mėnesį, kiekvienais metais proporcingai. Tas indeksas yra būtent jų dėka. Jeigu nekiltų atlyginimai, nebūtų eksporto, nebūtų gamybos, nebūtų skatinamas verslas, ko gero, vargu bau ar mes čia galėtume džiaugtis ir postringauti, kokie mes geri, nuostabūs ir kaip 9 % ar daugiau galėsime indeksuoti tas pensijas. Dar sykių noriu pasveikinti Lietuvos verslininkus, žmones, kurie prisideda prie verslo kūrimo, prie verslo skatinimo. Seimo nariai, Vyriausybė yra tik instrumentas, momentinis instrumentas paspaudžiant mygtuką padaryti tai, ką verslas jau padarė.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Atkreipiu dėmesį, kalbėdami už, jūs dabar išprovokavote naują kalbėtoją prieš. Gerbiamas K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, niekas manęs neišprovokavo, aš turiu savo nuomonę. Aš tik noriu labai trumpai pasakyti kai kuriuos dalykus. Žinote, tikėjimas, kad rytoj bus pyragėliai, ne visada pasiteisina. Akivaizdu, kad indeksavimo korekcija yra susijusi su tuo, kad mes pažadame, kad 63 mln. eurų kitais metais, nepriklausomai nuo ekonomikos augimo, jos būsenos, bus atskirti. Iš tikrųjų tai yra gerai. Tie pinigai, reikia dar papildomai pasakyti, yra iš skolintų lėšų, iš europinių pinigų. Tie europiniai pinigai atsiranda, taip pat ir šioje eilutėje, dėl to, kad yra sustabdytas Stabilumo ir ekonomikos augimo pakto veikimas, leidžiantis didinti biudžeto deficitą, kitus parametrus, valstybės skolą. Tai anksčiau buvo stabdoma. Jeigu kitais metais koronavirusas nebus įveiktas, greičiausiai dar nebus įveiktas, jo įtaka nemažės, 63 mln. iš tikrųjų bus labai reikalinga žmonėms parama, tačiau ekonomikos prasme, efektyvumo prasme iškels daug klausimų. Todėl vis dėlto pasakau, kai balsuosiu, susilaikysiu.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Už kalba A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Profesorius pagaliau nurodė, kam reikia dėkoti, tai yra Europos Sąjungai, kuri leido skolintis. Čia yra tam tikra tiesa, bet labai norėčiau kolegų, kad kalbėtų tiksliau. Apie jokią formulės keitimą čia nėra kalbos šiame įstatyme. Tai yra sąlygos, kada formulę galima taikyti arba netaikyti. Priminsiu istoriją. Šis įstatymas priimtas, dėkoju ir konservatoriams, ir valstiečiams ir žaliesiems, dar 2015 metais. Džiaugiuosi, kad jis vykdomas, kad mažiau politikos, daugiau konkretumo būtent pagal rodiklius. Kadangi įstatymas buvo priimtas, kai per einamasis laikotarpis būtent socialinio draudimo įmokų permetimo bazinio dydžio į bendruosius mokesčius buvo planuotas 11 metų, tai buvo įdėti du saugikliai. Šie metai parodė, kad tie saugikliai, darbo užmokesčio fondas auga, o bendrasis vidaus produktas yra minusinis. O tai dvi sąlygos, kurioms esant nevyktų indeksavimas, jeigu viena iš jų minusinė.

Siūlymas ir yra: jeigu yra darbo užmokesčio fondo augimas, kad indeksacija tęstųsi. Aš manau, tai yra teisingas, reikalingas sprendimas, nes pinigų Socialinio draudimo fonde yra. Todėl kviečiu balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, balsuosime numatytu laiku.

10.29 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4981(2), Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5329(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Valstybinių pensijų įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėja R. Baškienė. Gal jūs taip pat galėtumėte iš karto pateikti išvadą ir dėl 1-4.2 klausimo – Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo projekto? Prašom dėl tų abiejų ir pateikti.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada. Tiesiog priminsiu. Kadangi buvo teikta birželio 18 dieną, tai tikslas buvo nustatyti, kad ir mokslininkų, pareigūnų, nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos taip pat būtų indeksuojamos. Atitinkamai mūsų komitetas įvertino Seimo Teisės departamento pasiūlymus, jiems pritarė.

Komitetas taip pat kreipėsi į Vyriausybę ir gavome Vyriausybės išvadą, jai pritarta. Kaip ir sakiau, 2021 metams valstybės biudžete papildomai reikės 2,8 mln. eurų, štai dėl to Vyriausybė surado tas lėšas, pritarimas yra. Socialinių reikalų ir darbo komitetas bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui.

Su tuo susijęs papildomas įstatymo projektas yra Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio įstatymo projektas, kurį Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė. Pagrindinė nuostata – atsisakyti nuostatos, kad valstybinių pensijų bazės dydis negali būti didesnis už galiojančios bazinės pensijos dydį, ir iš atitinkamo įstatymo projekto išbraukti, nes valstybinių pensijų bazės dydį tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Todėl po svarstymo Socialinių reikalų ir darbo komitetas, bendru sutarimu pritaręs, prašo ir Seimo pritarti šiems dviem įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas – V. Ažuolas. 1-4.1 klausimas – įstatymo projekto išvada. Nematau, bet buvo gerbiamas V. Ažuolas salėje ką tik. Ar, frakcijos kolegos, nematote, kur yra kolega V. Ažuolas? Gal kas nors kitas iš Biudžeto ir finansų komiteto? Gal gerbiamas komiteto pirmininkas? M. Majauskas skuba į tribūną, prašom pristatyti išvadą. Tuoju surasime. 1-4.2 klausimas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė. Balsavimo rezultatai: 9 – už, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Į tribūną... diskutuoti yra užsirašę kolegos. Gerbiamas A. Sysas pirmasis. Prašom. Tribūna jūsų, prašom diskutuoti dėl 1-4 klausimų.

A. SYSAS (LSDPF). Mielas pirmininke, gerbiami kolegos, šiek tiek pastabų apskritai dėl valstybinių pensijų, nes mūsų Seimas turbūt buvo sudaręs tris ar keturias darbo grupes dėl valstybinių pensijų, priėmęs, ko gero, tris rezoliucijas, du nutarimus, ką daryti su valstybinėmis pensijomis. Palyginti su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, mes turime labai išplėtotą valstybinių pensijų bazę. Kitos šalys tuo nepasižymi. Kažkada bėgome nuo tarybinių personalinių pensijų, kurių buvo tūkstantis. Per 30 metų mes turime 150 tūkst. įvairių valstybinių pensijų gavėjų. Tikiuosi, kad naujoji valdžia galbūt grįš prie šito klausimo ir rimtai apsvarstys.

Šis įstatymas kalba apie indeksavimą. Aš manau, taip... kadangi yra priimta, nors visada buvau priešininkas valstybinių pensijų, nes joms yra virš 20 metų. Pirmoje mano kadencijoje buvo diskusija ir priėmimas. Prisimenu, kas teikė, kodėl teikė ir kam teikė. Deja, per tą 20 su viršum metų šios pensijos apaugo vis naujais gavėjais. Bet tai yra visų mokesčių mokėtojų pinigai ir manau, kad labai rimtai reikėtų apsvarstyti, peržiūrėti darbo grupių nutarimus, paaiškinimus, daug lapų prirašyta. Deja, taip mes ir negalime išsivaduoti iš tokio postsovietinio mąstymo, kad kažkam reikia dar valstybines pensijas mokėti. Mes visi sąžiningai dirbdami užsidirbame valstybinio socialinio draudimo pensiją. Tokie dalykai turi būti išimtys, o ne 150 tūkst. gavėjų.

Įstatymas kalba apie indeksavimą. Aš suprantu, kad tai yra geriau negu politiniai sprendimai prieš rinkimus, kaip buvo padaryta anai kadencijai baigiantis. Buvo nutarta 10 % grąžinti kažkada sumažintų valstybinių pensijų. Juokingos sumos. Našlei 2 eurai, aš manau, tai sukelia ne džiaugsmą, o kaip tik pyktį, nes galima išvelgti tam tikrą pasityčiojimą. Aš labai kreipiuosi į dabartinę daugumą, nepadėkite Valstybinių pensijų įstatymo į stalčių. Ši sistema, sakau, plečiasi kaip koronarivirusas, o ne mažėja. Nežinau, kokių čia reikia vaistų ir dalykų padaryti, kad visi Lietuvos piliečiai būtų vienodai traktuojami, o ne vieni gali gauti, na, dabar gal negauna jau, tris ar keturias, kartu su valstybine pensija, pensijas, nors nedideles, bet gauna, o kiti gauna tik vieną. Jeigu mes norime tikrai pagarbos ir supratimo visų Lietuvos žmonių, tai šią sistemą vis dėlto reiktų kaip nors gesinti, o ne plėsti kiekvieną kartą vis su naujais pasiūlymais. Aš kreipiuosi būtent į Seimo narius, nes tai ypač pasireiškia prieš rinkimus, kai prasideda begalinė meilė rinkėjams. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Į tribūną diskutuoti kviečiu gerbiamą R. Tamašunienę. Prašau.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mielie kolegos, Valstybinių pensijų įstatymas taip pat yra ir karių, pareigūnų pensijų įstatymas. Prieš tai kalbėjusiam kolegai noriu paprieštarauti, kad ratas išplėstas, bet dabar kitos sistemos nėra. Būtent tų žmonių, kurie rūpinasi mūsų valstybės saugumu, viešąja tvarka, pensijos yra reglamentuotos šiame įstatyme.

Iš tikrųjų tai pirmas žingsnis po ilgų metų, kai pareigūnų ir karių pensijos taip pat sulauks indeksavimo. Mes kalbame apie situaciją, kai senatvės pensijos tikrai laikui bėgant buvo indeksuojamos, kilo darbo užmokestis ir minimalus darbo užmokestis, bet karių ir pareigūnų pensija yra išaldyta, kaip kokio amžino įšalo žemėje atsirado. Ir mes kalbame apie žmones, kurie atitarnavo dalį laiko ar visą laiką tarnyboje ir sulaukė labai nedidelės pensijos, palyginti su kitomis Europos Sąjungos šalimis. Ypač mažos yra anksčiau paskirtos pareigūnų ir karių pensijos, tų žmonių, kurie dabar yra pensininkai. Jau mano minėti faktoriai, kai nuolat didėja kitų socialinių grupių pensijos, tai niekaip nepaliesdavo karių ir pareigūnų. Čia pirmas žingsnis, pirma gera žinia, kad tas indeksavimas įvyks.

Mano įsitikinimu, pareigūnų ir karių pensijos priedas už tarnybą taip pat turėtų būti mokamas visas, nepriklausomai nuo to, ar asmuo turi draudžiamųjų pajamų, ar neturi. Šiuo metu yra kaip? Baigęs tarnybą žmogus galėtų įsidarbinti, bet, kalbant apie turimą išsilavinimą, taip pat apie sveikatos būklę, ne visada pavyksta arba pasiūlomas minimalus darbo užmokestis. Darbingo amžiaus žmonės, baigę tarnybą, nepasirenka įsidarbinti už minimalų darbo užmokestį ir lieka su tokia pensija, kurią uždirba tarnyboje. Tai mes taip pat paliekame dalį pareigūnų ir nesprendžiame klausimo, kad jie galėtų būti naudingi visuomenei, įsidarbinti ir taip toliau.

Aišku, čia ne šio įstatymo nuostatose, bet kalbant apskritai apie valstybinių pensijų skyrimo tvarką galvoju, kad turėtume apsvarstyti ją kompleksčiau, būtent išskirdami tą didžiąją grupę valstybinių pensijų gavėjų, kuriems priklauso kariai ir pareigūnai. Todėl pritariant šiam įstatymo projektui ir kalbant apie tai, kad tai pirmoji žinia, kad vis dėlto pajudėjo iš mirties taško mūsų pareigūnų pensijos, taip pat reikia galvoti apie tai, kad ta sodrinė pensijos dalis, tai yra tai, ką žmogus uždirbo tarnaudamas tarnyboje, taip pat priklausytų mūsų pareigūnams. Žmonės būtų motyvuoti įsidarbinti, būtų tinkamai įvertintas pareigūno darbas ir taip motyvuotų taip pat ir kaitą tarnybose. Ačiū. Prašau pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiausiai kolegei. Taigi diskusija įvyko.

Dabar motyvai po svarstymo. Vienas – už, vienas – prieš. Ar yra užsirašiusių kolegų? Yra tikrai už gerbiamas T. Tomilinas, bet aš jo nematau darbo vietoje.

Tada gerbiamas R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kaip ir prieš tai Socialinio draudimo pensijų įstatyme, taip ir Valstybinių pensijų iš tiesų mes išskiriame vieną socialinę grupę ir bandome kažkaip spręsti vienos socialinės grupės klausimą – padidinti, o kitus nustumiame į šoną. Ką sakė kolega A. Sysas? Gerbiamas Algirdai, 2012–2013 metais ir 2014 metais buvo mūsų valdančioji dauguma ir begalę daug kartų buvo galima tą dalyką pakeisti ir begalę daug kartų buvo galima koreguoti, tačiau socialdemokratų politinės valios nebuvo. Buvo bandymas plaukti pasroviui ir žiūrėti, kas įvyks ir kas keisis. Tikrai tada, kai įvyko kreipimasis į Seimo kontrolierius ir Seimo kontrolieriams buvo iškeltas klausimas dėl neteisingumo taikant šituos apmokėjimus arba

indeksavimus, tada Seimo kontrolierius 2016 metų balandžio mėnesį būtent ir konstatavo, kad Lietuva taiko ydingą praktiką. Tai yra sprendžiama ir aš tikrai džiaugiuosi, kad pareigūnų, karių, teisėjų ir nukentėjusių asmenų, ir II laipsnio mokslinių valstybinių pensijų privalomas indeksavimo mechanizmas vis dėlto bus. Tikrai kviečiu, ko gero, po pietų, 12 val. 55 min. ar kada bus balsavimas, visus kolegas balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Išsakydamas motyvus dar mums priminė, kad balsavimas dėl šių projektų bus numatytu laiku.

10.41 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4504(2) (svarstymas)

Klausimas 1-5 – Išmokų vaikams įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4504. Vėl Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėja R. Baškienė. Prašau į tribūną.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielai kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė ką tik minėto įstatymo projektą. Tiesiog primenu tiems, kurie dar nesidomėjo tuo klausimu. Birželio mėnesį buvo pateiktas įstatymo projektas ir žinote, kad besimokantys, studijuojantys, neįgiję reikiamo darbo stažo asmenys gaudavo 6 bazinių dydžių socialinę vaiko išmoką nuo jo gimimo iki 2 metų ir tai priklausė nuo jų amžiaus. Pagal studijų programą – 26 metai, o jeigu rezidentūra, doktorantūra – 30 metų. Įstatymo projekto tikslas ir buvo panaikinti šiuos metus ir tiesiog tiems, kurie mokosi, suteikti galimybę gauti 6 bazinių dydžių išmoką.

Socialinių reikalų ir darbo komitetas įvertino Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, kreipėsi į Vyriausybę. Vyriausybė pritarė ir siūlo, kad įsigaliojimas būtų nuo 2021 m. sausio 1 d., tai kartu su biudžetu. Patobulinome įstatymo projektą. Tai paliestų maždaug apie 330 žmonių, kurie šiuo metu gauna, ir reikėtų apie 1 mln. eurų. Socialinių reikalų ir darbo komitetas patobulintam įstatymo projektui pritarė ir prašo Seimo taip pat jam pritarti.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiamai pranešėjai. Kaip visi supratome, viskam pritarė, bet vis tiek diskutuoti yra užsirašęs gerbiamas A. Vinkus. Ar jis yra? Prašom iš tribūnos, gerbiamas kolega. Jūs užsirašėte diskutuoti, tai prašau į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, kaip girdėjome iš ponios R. Baškienės komentuojant įstatymo projektą ir skaitėme projekto aiškinamajame rašte, pagal dabartinį reglamentavimą tam tikrais atvejais išmokų skyrimas vaikams ribojamas priklausomai nuo vaiko auginančio asmens amžiaus. Norėčiau akcentuoti keletą dalykų.

Pirma. Išmokos skyrimas arba jos neskylimas vaikui priklausomai nuo jį auginančių asmenų amžiaus, manyčiau, tikrai yra netinkamas ir nevertotinas kriterijus. Tokio kriterijaus atsisakymas, manau, suteiks daugiau logikos išmokų vaikams skyrimo reglamentavimo santykiams.

Antra. Mes nuolat pasisakome už gimstamumo skatinimą Lietuvoje. Tai reiškia, kad bet kuri priemonė, prisidedanti prie vaikų auginimo sąlygų palengvinimo, atitiktų mūsų valstybės vykdomą politiką.

Trečia. Dabar veikiančioje sistemoje galima įžiūrėti ir tam tikrus diskriminacijos pagal amžių aspektus, kurių tikrai vertėtų atsisakyti.

Taigi, palaikau siūlomą Išmokų vaikams įstatymo nuostatų pakeitimo projektą ir agituojau balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Diskutuoti užsirašęs gerbiamas M. Puidokas. Ar jis yra salėje? Per tuos šiltnamius, dabar sustatytus, blogiau matau jus, gerbiami kolegos. Jeigu nėra gerbiamo M. Puidoko salėje, tada motyvai.

Dėl motyvų užsirašė už gerbiamas A. Vinkus. Ar jūs norėsite? (*Balsai salėje*) Nenori, atsisako. Gerbiamasis R. Žemaitaitis dėl motyvų. Kalbėsite? Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Taip, iš tiesų aš noriu pasakyti, nes tai yra esminis dalykas. To projekto realiai buvo laukiama beveik aštuonerius metus, nes studentai, kurie studijavo dieninėse, neakivaizdinėse, vakarinėse studijose, ypač mamos, kurios susilaukdavo vaikų, tiesiog buvo paliktos už likimo ribos arba, kitaip sakant, ūkiškai, – už borto, ir šiandien yra atkuriamas teisingumas.

Man yra keista, kad Seimo nariai, ypač naujai išrinkti Seimo nariai, visiškai nesidomi šituo projektu ir nereiškia jam pakankamai didelio dėmesio, bet aš tikiuosi, kada bus priėmimas, o priėmimas bus, matyt, ketvirtadienį, tai visi Seimo nariai balsuos, nes iš tiesų klausimai, kurie yra sprendžiami studentų atstovybėse, kai vyko su studentais susitikimas, tai buvo vienas iš pagrindinių klausimų: kodėl mes esame kitokie, kodėl mes, studijuojantys ir siekiantys aukštojo mokslo, negauname ir negalime gauti? Tai tikrai dar sykį esu dėkingas Vyriausybei, ministerijai, darbo grupei, komitetui, kurie tą sunkų darbą atliko, padarė, ir šiandien mes galime pasidžiaugti. Taip pat kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

10.47 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5261(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5261. Ekonomikos komiteto pranešėjas – K. Starkevičius. Prašom, gerbiamas Starkevičiaus. Gal gerbiamas A. Ažubalis gali jį pakviesti? Gerbiamas Kazy Starkevičiaus, jūs kviečiamas į tribūną pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą dėl Branduolinės energijos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto. Prašom, gerbiamas Kazy. Jeigu neturite išvados, mes jums paskolinsime.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dėl branduolinės?

PIRMININKAS. Dėl branduolinės, taip. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Pritarti suredaguotam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5261(2) ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskutuoti neužsirašė kolegos. Pataisų taip pat nėra ir dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė kalbėti. Taigi, kaip paprastai – balsavimas numatytu laiku.

10.48 val.

Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5263(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5263. Užsienio reikalų komiteto pranešėjas – A. Ažubalis. Tai dabar gal gerbiamas K. Starkevičius gali A. Ažubalį pakviesti? Gerbiamasis Audroniau Ažubali, gerbiamas Audroniau! Gal galite iš tribūnos pristatyti Užsienio reikalų komiteto išvadą dėl Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo projekto? Prašom į tribūną.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kolegos, komitetas, pagrindinis komitetas, pritarė įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Šauni išvada. Diskutuoti užsirašė gerbiamas Ž. Pavilionis. Bet vėlgi, arba aš jo nematau, ar tik nematau per organinius stiklus. Ne, nėra jo salėje.

Motyvai. Naujų pasiūlymų lyg ir nebuvo. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Kaip paprastai – balsavimas numatytu laiku.

10.50 val.

Įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-5190(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-5190. Vėlgi Užsienio reikalų komiteto pranešėjas A. Ažubalis. Ruošiasi V. Alekna.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū. Dėl olimpinių žiedų užkardymo, kad jų niekas nepavogtų, komitetas balsavo vienbalsiai.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Taip pat Jaunimo ir sporto reikalų komisijos išvada. V. Alekna gal galėtų pateikti? Nematau jo salėje. Jis paprastai matosi ir per aukštus stiklus, vadinasi, jo nėra. Gera, išvadą perskaitysiu aš: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Beje, pritarta bendru sutarimu.

Diskusija. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų? Tuoj įjungsime. Niekas neužsirašė kalbėti. Balsavimas yra atidedamas iki numatyto laiko.

10.51 val.

1990–1991 metų Lietuvos Nepriklausomybės gynėjo vardo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5232 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – 1990–1991 metų Lietuvos Nepriklausomybės gynėjo vardo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5232. Kultūros komiteto pranešėja Liuda Pociūniene, ar galėtumėte komiteto išvadą? Mes ją jums paskolinsime, jeigu jūs neturite. Tiesiog perskaitykite išvadą dėl šio projekto, pačią pabaigą, kaip komitetui sekėsi. Prašom. Tuoj susiorientuosime, išvada ilga, bet, matyt...

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Atsiprašau, kad gaišinu laiką, esu dar nepatyrusi skaityti išvadas.

PIRMININKAS. Prašom.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Kultūros komitetas apsvarstė tą projektą, apsvarstė daugybės institucijų pastabas ir išlygas ir pripažino, kad tas projektas nelabai gali būti teikiamas svarstyti. Komiteto sprendimas – siūlyti grąžinti iniciatoriams tobulinti Lietuvos Respublikos 1990–1991 metų Lietuvos Nepriklausomybės gynėjo vardo įstatymo projektą, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Kultūros ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Už šią išvadą balsuota vienbalsiai. Komiteto narių nuomonės neišsiskyrė.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiama kolege. Dabar motyvai. Vienas – už, vienas – prieš. Matau, P. Gražulis yra užsirašęs kalbėti prieš. Tuoj jums įjungs mikrofoną, kai galės Posėdžių sekretoriatas. Jungiame mikrofoną P. Gražuliui. Prašom kalbėti.

P. GRAŽULIS (MSNG). Iš tikrųjų, aš manau, kaip ir prisimename Lietuvos nepriklausomybę, kai atgavome 1918 metais, tiems savanoriams, kurie kovojo už Vilniaus kraštą, už Klaipėdos kraštą, buvo išdalinta žemė ir duota po 10 hektarų žemės. Ir dar prisiminkime mūsų Lietuvos nepriklausomybę, kai buvo paskelbta dabartinė nepriklausomybė: signatarai gavo automobilius, miesto centre gavo butus, žemes, sklypus. Jie gi niekuo nerizikavo. Man atrodo, kadangi čia numatyti tik ženkliai, dar kažkoks kitas įamžinimas, o žemės nenumatyta, jokio sklypo, aš tikrai negaliu pritarti šiam įstatymo projektui, nes reikėtų šitiems žmonėms, kurie aukojosi, kurie buvo ir nukentėję, reikėtų bent jau 6 arus žemės duoti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kadangi balsavimas numatytu laiku, pereiname svarstyti kitą klausimą.

10.54 val.

Laisvės gynėjo-kario savanorio teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4967 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Laisvės gynėjo-kario savanorio teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4967. Pranešėja – L. Pociūniene, Kultūros komitetas. Prašom pateikti išvadą.

L. POCIŪNIENĖ (TS-LKDF). Čia irgi panašiai. Komiteto sprendimas – siūlyti grąžinti iniciatoriams tobulinti Lietuvos Respublikos laisvės gynėjo-kario savanorio teisinio statuso įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4967, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Kultūros ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėl motyvų sakė, girdėjau repliką, P. Gražulis atsisakė lyg ir, nes čia analogiškas projektas.

Per šoninį mikrofoną – gerbiamas profesorius V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš tik norėjau reaguoti į prieš tai kalbėjusį Seimo narį, jis yra ir Kultūros komiteto narys, pareiškusi, kad signatarai niekuo nerizikavo. Aš siūlyčiau atsiversti istorijos vadovėlius, pasižiūrėti ir šiek tiek atsakingiau tokias replikas reikšti Seimo posėdžių salėje. Iš tikrųjų derėtų atsiprašyti tų žmonių. Siūlyčiau savo mintis kartais laikyti sau. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Matyt, replikų bus daugiau dabar jau. Prašom. Gerbiamas P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas save įsimylėjęs komiteto pirmininke, noriu pasakyti jums, kad, deja, aš kalbėjau apie Kovo 11-osios akto signatarus. Pasakykite, kuris nukentėjo, kuris buvo įkalintas, kuris kokių pasekmių turėjo? Jokių!

PIRMININKAS. Gerbiamas Petrai...

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Jūs klausykite, ką aš kalbu.

PIRMININKAS. ...laikykimės etikos kalbėdami. Dėkui. (*Balsai salėje*) Visos replikos išsakytos, motyvai išsakyti. Balsuosime dėl klausimo numatytu laiku.

10.57 val.

Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5046(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5047(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5048(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5049(2) (svarstymas)

Taigi, toliau darbotvarkės 1-11 klausimas – Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5046. Pranešėjas – R. Juška, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Jo nėra. S. Šedbaras – replika per šoninį mikrofoną. Prašom.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Kol kolega eina į tribūną, aš norėčiau, kad būtų patikslintas balsavimo laikas, nes darbotvarkėje kompiuteriuose jo nėra.

PIRMININKAS. Gerai, patikslinsime. Dabar, gerbiamas kolega, prašom.

R. JUŠKA (*LSF*). Gerbiami kolegos, Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projektui Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pritarė bendru sutarimu, atsižvelgė ir patobulino pagal Teisės departamento pastabas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiamas kolega, gal jūs galėtumėte ir lydimuosius iš karto pristatyti iš savo komiteto perspektyvos? Nepaprastosios padėties, Vietos savivaldos, Valstybės tarnybos įstatymų projektai. Prašom.

R. JUŠKA (*LSF*). Nepaprastosios padėties įstatymo projektą VVSK patobulino pagal J. Razmos pasiūlymą. Išbraukė iniciatorių siūlytą idėją apriboti Seimo galimybę tvirtinant Respublikos Prezidento sprendimą įvesti nepaprastąją padėtį keisti jo nuostatas dėl teritorijos, kurioje įvedama nepaprastoji padėtis, tokios padėties trukmės ir priemonių bei ribojimo masto. Seimas ir toliau galės keisti šiuos Respublikos Prezidento sprendimo aspektus. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

Darbotvarkės 1-11.3 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo projektas. VVSK patobulino projektą – išbraukė kitais įstatymais jau priimtas nuostatas, taip pat atsižvelgė į Teisės departamento pastabas. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 1. Komitetas taip pat pritarė G. Burkienės pasiūlymui, kuriuo yra suvienodinamos jau priimtų įstatymų nuostatos.

Ir 1-11.4 klausimas – Valstybės tarnybos įstatymo projektas. Pritarta patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą L. Kasčiūnas turėtų pristatyti, bet aš jo nematau salėje. Gal galėtume paprašyti kurio nors Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nario, kas galėtų atstovauti? Negi neatsirastų iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto? Išvadą mes duotume. Prašau, gerbiamas A. Pocius. Prašom į tribūną perskaityti išvadą dėl 1-11.1 klausimo ir lydimųjų, kurie priklauso jūsų komitetui. Palaukite, paaiskėsime.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Sveiki, gerbiami Seimo nariai. Papildomo komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5046. Balsavimo rezultatai: pritarė bendru sutarimu.

Lydimasis raštas, papildoma komiteto išvada dėl Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5047. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ir dėl 1-11.2 klausimo taip pat jūs pateikėte. Labai ačiū. Diskusijoje dalyvauti užsirašė gerbiamas kolega G. Surplys. Aš jo nematau darbo vietoje, ar jis yra salėje? Frakcijos kolegą nemato. Gerbiamas G. Surplys. Jeigu nerandame, tada kviečiu grįžti pranešėją R. Jušką į tribūną. Yra vienas Seimo narės G. Burokienės pasiūlymas. Kviečiame pristatyti pasiūlymą. Ar gerbiamas R. Juška išėjo jau iš salės?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš galiu pristatyti.

PIRMININKAS. Gerbiama G. Burokienė gal pristatys savo pataisą, tada svarstysime. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Pasiūlymas yra labai paprastas. Seimas jau priėmė du įstatymus ir šiame įstatyme yra suvienodinamos normos, kurios jau yra įsigaliojusios ir kituose įstatymuose veikia. Komitetas pritaria šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Mes norėtume išgirsti komiteto nuomonę. Gerbiamas R. Juška yra salėje. Gal šiek tiek sunkiau surasti Seimo narius, kai yra pertvaros, bet aš dar kartą kviečiu gerbiamą R. Jušką, reikėtų pristatyti komiteto nuomonę dėl šio pasiūlymo, kaip komitetas apsisprendė. Trumpai. Prašom, jūs pritarėte, atrodo. Dėl G. Burokienės pasiūlymo, kurį kolegė ką tik pristatė. Prašau į tribūną.

R. JUŠKA (LSF). Seimo narės G. Burokienės pasiūlymas. G. Burokienė...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jau pristatė, jau pasiūlymo autorė pristatė, dabar komiteto nuomonė, ką jūs nusprendėte.

R. JUŠKA (LSF). Pritarti.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Ar galime pritarti bendru sutarimu G. Burokienės pasiūlymui? Galime. Gerai, pritarta.

Tada dėl viso projekto. Motyvai. Tuoj pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių gerbiamų kolegų išsakyti motyvus dėl projekto ir lydimųjų. Nematau užsirašiusių dėl motyvų. Tai balsavimas dėl 1-11.1 klausimo ir visų lydimųjų bus numatytu laiku. Manęs prašė patikslinti – laikas, kuris buvo numatytas iš anksto, buvo 12 val. 45 min. Kol kas aš negavau atnaujintos darbotvarkės. Jeigu kas keistųsi, aš jus, kolegos, tikrai informuosiu, bet keistis, mano supratimu, neturėtų.

11.05 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5368(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-5368(2). Sveikatos reikalų komiteto pranešėja P. Kuzmickienė. Gerbiama Paule Kuzmickiene, matau, kad jūs salėje. Matyt, vis tiek ir per pertvaras, ir per kaukes mums šiandien sunkiau girdėti. Gerbiama Paule! (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – gerbiama A. Širinskienė. Taip, prašau per šoninį mikrofoną.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi mes gavome daug iš įvairių profesionalus vienijančių asociacijų laiškų, kuriuose rašo ir apie galimus vaistinių tinklų interesus, tiesiog frakcijos vardu prašytume iki kito posėdžio pertraukos. Gal tiesiog paanalizuosime tuos laiškus iki pietų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Buvo paprašyta frakcijos vardu pertraukos iki kito posėdžio. Tada balsuojame, gerbiami kolegos, dėl Farmacijos įstatymo svarstymo pertraukos iki kito posėdžio. Prašom balsuoti.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 71. Balsavo 70: už – 26, prieš – 12, susilaikė 32. Taigi pertrauka iki kito posėdžio.

Toliau svarstome darbotvarkės 1-13 klausimą – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 33, 34 straipsnių ir skirsnio papildymo projektas Nr. XIVP-63. Pranešėjas – S. Šedbaras, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar gerbiamas S. Šedbaras yra salėje? Gal galėtų jį kas nors rasti, nes svarstysime ir Seimo narių pasiūlymus, tai būtų gerai turėti komiteto pranešėją.

Gerbiami kolegos, kadangi spėčiau einame su darbotvarke, 10 minučių techninė pertrauka, kol rasime pranešėją ir galėsime dirbti toliau. 10 minučių. Taigi susirenkame 11 val. 18 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, grįžkite į savo darbo vietas. Tęsiame posėdį.

Kadangi šiek tiek lenkiame darbotvarkę, gal dėl to ir nėra pranešėjų numatytu laiku dėl 1-13 klausimo. Aš siūlyčiau iš vakarinės darbotvarkės apvarstyti keletą trumpų pateikimų, gal mes sutauptume laiko vakare.

11.18 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5306, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5307 (pateikimas)

Jeigu niekas neprieštarauja, aš pakviesčiau dėl 2-2.1 klausimo – Seimo kontrolierių įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5306, G. Burokienę. Taip pat ir lydimasis 2-2.2 klausimas – Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Gerbiama G. Burokienė buvo pažadėjusi tai pristatyti, bet... Ateina. Labai jums ačiū. Prašom tada pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, įstatymo projektas gimė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete po parlamentinės kontrolės dėl įvairių Seimui pavaldžių institucijų tyrimo atlikimo terminų. Ir, kaip paaiškėjo, Seimo kontrolieriai neturi jokio apibrėžto termino, iki kada jie turi atlikti tyrimą. Todėl mes ir įvedame, projektas teikiamas, kad būtų įvestas būtent terminas, kad per apibrėžtą laiką, netempiant metus ar dvejus, kaip dabar yra, skundas būtų ištirtas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Mikrofonas šiek tiek sulūžo. Dėkui gerbiamai G. Burokienei. Po pateikimo klausiti niekas neužsirašė iš gerbiamų kolegų. Dėl motyvų kalbėti taip pat niekas neužsirašė. Balsavimas vyks numatytu laiku, dar kartą pakartosiu, tai buvo numatyta 12 val. 45 min.

11.20 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-63(2) (svarstymas)

Grįžtame prie mūsų darbotvarkės 1-13 klausimo – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto dviejų straipsnių pakeitimo ir papildymo projekto Nr. XIVP-63. Dabar gerbiama pranešėja Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą kviečiu į tribūną. Yra sulaukta pasiūlymų dėl šio projekto.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šį išplėstinį projektą svarstė gruodžio 7 dieną, tai yra vakar, įvertino Teisės departamento, taip pat ir kai kuriuos biuro patarėjų ir Seimo narės pasiūlymus, didžiąjai daliai jų pritarė. Kolegos, tai yra nuotolinio darbo projektas ir galutinai už išvadą visi aštuoni dalyvavę komiteto nariai balsavo už.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kviečiu dar nepalikti tribūnos. Yra Seimo narių pasiūlymų. Dėl 186¹⁰ straipsnio yra Seimo narės, gerbiamos A. Širinskienės pasiūlymas. Prašom pristatyti, gerbiama kolege. Ar jūs esate salėje? Būtų gerai dalyvauti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Aš galiu pristatyti.

PIRMININKAS. Tada pristatys komiteto pirmininkas pasiūlymo esmę ir ką nusprendė komitetas.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip, kolegos, iš esmės į visus kolegės A. Širinskienės pasiūlymus buvo atsižvelgta ir pritarta. Kaip buvo minėta dėl 186¹⁰ straipsnio, buvo pasiūlyta 4 dalimi papildyti Statutą, šitą naują straipsnį. Čia yra toks išdėstymas, sakyčiau, gal toks nekonkretus, deklaratyvus, kad šita 3 dalis, kuri numato, kad visos procedūros atliekamos ir nuotoliniu būdu, taip sutrumpintai, kad šita dalis negali būti suprantama ir taikoma taip, kad ja būtų siaurinamos Konstitucijoje ir įstatymuose nustatytos Seimo narių teisės ir pareigos, specialiosios opozicijos teisės, Seimo frakcijų teisės, įstatymo ir kito Seimo teisės akto pateikimo, svarstymo bei priėmimo terminai bei atskirų Seimo statute numatytų procedūrų trukmė.

PIRMININKAS. Labai ačiū.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas šitam pasiūlymui nepritarė, nes iš tiesų tai perteklinė ir labai deklaratyvi norma. Štai toks yra komiteto sprendimas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar pati teikėja pristatys savo pasiūlymą. Gerbiama Agnė Širinskiene, įjungsimė jums mikrofoną ir jūs dabar pati pristatykite.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Dėl 4 dalies pasiūlymo, tai tas pasiūlymas buvo registruotas suvokiant, kad 3 dalis yra nepakankama apsaugoti tiek Seimo narių teises, tiek ir opozicijos teises ar frakcijų teises atskirai, nes vis dėlto 3 dalyje sakoma, kad visos procedūros yra taikomos atsižvelgiant į nuotolinio posėdžio specifiką. Faktiškai tas vertinamasis teiginys išliks ir būtent dėl šitos priežasties buvo pasiūlyta 4 dalis, sakant, kad 3 dalis negali būti taikoma taip, kad ja būtų siauriamos Konstitucijoje ir įstatymuose numatytos Seimo narių teisės, specialiosios opozicijos teisės, Seimo frakcijų teisės. Tai aš tikrai, kolegos, kviečiu balsuoti už šią normą. Mano galva, jina tikrai nėra deklaratyvi, tai yra norma, kuri objektyviai veiktų kaip saugiklis 3 dalies atžvilgiu. Manychiau, kad opozicija, kuri dirbs Seime, turi turėti tikrumą, kad vis dėlto mūsų teisės posėdžių metu nebus suvaržytos remiantis tuo, kad yra nuotolinis posėdis ir jis turi savo specifiką.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiama kolege.

Dabar trumpai komiteto nuomonės esmę, ką jūs nusprendėte dėl šio pasiūlymo.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kaip aš ir minėjau, komitetas nepritarė šiam pasiūlymui traktuodamas, kad tai yra gana deklaratyvu ir iš esmės nieko naujo, prasmingo šitoje normoje nėra. Labai trumpi argumentai.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiama kolege, jūs siūlote balsuoti dėl savo pasiūlymo, taip? Dėl motyvų dėl pasiūlymo yra užsirašęs J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nors iš tiesų iš pradžių mes žiūrėjome skeptiškai į tą pasiūlymą, nes atrodė, kad jis yra toks perteklinis, ir galbūt kai mes tikrai jokių užmačių neturime per tą nuotolinį darbą kenkti opozicijai, tai atrodo, kad čia perdėti nuogastavimai. Bet jeigu opozicija, priėmus tą pataisą, jausis saugiau ir lengviau galės balsuoti už visą projektą, tai aš kviečiu pritarti pasiūlymui, kad mes tokiu būdu galėtume darniau ir vieningiau priimti sprendimus dėl nuotolinio balsavimo, galbūt ir dėl kitų Statuto pataisų. Žodžiu, kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl A. Širinskienės pasiūlymo. Kas už A. Širinskienės pasiūlymą, balsuoja už, kas prieš, kitaip mano, balsuoja kitaip. Kas balsuoja už pasiūlymą, tai balsuoja už, atkreipiu dėmesį, o kas kitaip, tai balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 95 Seimo nariai, balsavo 95 Seimo nariai: už – 78, prieš – 4, susilaikė 13. Pasiūlymui pritarta.

Kitas gerbiamos kolegės A. Širinskienės pasiūlymas dėl 186¹¹ straipsnio – dėl Seimo posėdžių organizavimo nuotoliniu būdu. Paprašysiu gerbiamą A. Širinskiene pristatyti pasiūlymą. Prašom, mikrofonas įjungtas, pristatykite pasiūlymo esmę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mano pasiūlymui komitetas pritarė iš dalies. Mes diskutavome ir su Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru. Aš tikrai pritariu tai komiteto formuluotei. Neprašysiu balsuoti atskirai.

PIRMININKAS. Jeigu komitetas pritarė iš dalies, gerbiama kolegė sutinka, tai balsuoti nereikia, paliekame komiteto redakciją. Gerbiamas kolega, labai ačiū. Balsavimas.

Jeigu yra dėl motyvų, galėsime išsakyti motyvus. Už – A. Širinskienė. Prašom. Tuoj įungsimė. Gal kortelė ištraukta? Palaukite, tuoj perkrausime sistemą, nes jūs ištraukėte kortelę. Bandomė dabar. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš džiaugiuosi, kad pasiūlymui tiek dėl opozicijos teisių, dėl kitų dalykų apsaugos, dėl saugiklio buvo pritarta. Manychiau, kad tikrai įvyko toks konstruktyvus dialogas. Kviesiu kolegas balsuoti už, nes taip, nuotolinį instrumentą savo darbui mes tikrai turime turėti. Aišku, tą projektą būtų galima tobulinti ir jis ateityje greičiausiai ir bus tobulinamas, nes galbūt reikėtų pagalvoti, ar pavienis Seimo narys, kuris yra izoliacijoje, neturėtų turėti galimybės balsuoti vienas nuotoliniu būdu ir dalyvauti posėdyje, kai kiti kolegos dalyvauja posėdžių salėje. Mano galva, tai tikrai būtų daug racionalesnis dalykas, negu kalbėti apie viršutiniame aukšte esan-

čias kabinas ir tenai galinčius dalyvauti posėdyje mūsų kolegas. Tai būtų bent jau daug saugiau. Bet šitame etape, manau, tikrai pakankamai pavyko mums subalansuoti visas normas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prieš kalba P. Gražulis. Prašom, tuoj įjungsiu mikrofoną.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš noriu išreikšti irgi tam tikrą abejonę, ką ir pasakė Agnė. Juk mes žinome, jei Seimo narys yra ant biuletenio, negali balsuoti nuotoliniu būdu. Kaip tokiu atveju, jei žmogus karantinuojasi, ar jis turi teisę balsuoti? Faktiškai vis tiek jis tokiu atveju turi nedarbingumą. Į šiuos klausimus nėra atsakyta ir galbūt ateityje tikrai reikėtų daugiau diskutuoti ir išspręsti šį klausimą, kokios tokiu atveju išlieka Seimo nario teisės? Tik tokia mano pastaba.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsavimas bus numatytu laiku.

Gerbiami kolegos, dėl darbotvarkės 1-14 klausimo mums reikia pranešėjos Respublikos Prezidento vyriausiosios patarėjos J. Šovienės, jos, kaip suprantu, dar nėra.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-81 (pateikimo tęsinys)

Svarstome kitą darbotvarkės klausimą, 1-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-81. Pranešėjas J. Razma. Prašom į tribūną. Informuoju, kad buvo paimta pertrauka iki kito posėdžio. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiuo metu beveik visų komitetų vadovai patvirtinti. Likęs nepatvirtintas Audito komiteto pirmininkas. Kaip žinome, Seniūnų sueigoje kvota buvo patvirtinta Mišriai grupei. Yra įvykęs šio komiteto narių susirinkimas ir jie išsirinko pirmininku Mišrios grupės atstovą Seimo narį Z. Balčytį. Aš teikiu jį tvirtinti Audito komiteto pirmininku.

O papildomai paaiškinsiu šiek tiek plačiau, nes dėl šio posto kilo daug aistrų. Buvo registruojamos ir tam tikros Statuto pataisos, kurios galėjo keisti tų skyrimų tvarką, bet galiausiai jos yra atsiimtose. Dabar galiojantis Statutas sako, kad Audito komiteto pirmininko arba pavaduotojo pareigos priklauso kuriai nors opozicinei frakcijai. Šiuo atveju, kai pirmininko pareigos siūlomos Mišrios grupės atstovui, akivaizdu, pavaduotojo pareigos atitenka opozicinei frakcijai. Tą klausimą spresime vėliau, kai opozicinės frakcijos apsispręs, kuri pageidauja užimti pavaduotojo pareigas.

Dėl pirmininko pareigų priskyrimo mažumos – Mišriai grupei. Aš manau, kad čia yra daug logikos. Pirmas dalykas, Mišri grupė šiame Seime yra gana gausi. Aš neprisimenu, kad kurios nors kadencijos pradžioje būtų buvę tiek daug narių. Ji taip pat nepriklauso valdančiajai koalicijai. Iš esmės nedaug skiriasi nuo opozicinių frakcijų. Todėl kai ši grupė iki šiol negavo jokio vadovaujamo posto, ji negavo nė vieno Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigybių, kai visos opozicinės frakcijos gavo, negauna nė vienos komisijos vadovo pareigų, šiai grupei skiriamos vienintelės Audito komiteto vadovo pareigos. Aš manau, to tikrai nėra per daug, ir toks paskirstymas, manau, būtų ganėtinai sąžiningas ir proporcingas žvelgiant į visą šiandieninį mažumos spektrą.

Kita vertus, kai valstiečiai ir žalieji savo pirmininko pareiškimais labai aršiai kovoja dėl šio posto, verta atkreipti dėmesį, kad pirmaisiais, o gal net ir antraisiais metais Audito komitetas iš esmės nagrinėjo buvusios Vyriausybės veiklos auditus. Tiesiog dar naujos Vyriausybės nebus ką nagrinėti. Valstybės kontrolės planai paprastai tam tikra prasme atsilieka nuo Vyriausybės veiklos.

Manau, vėlgi tokiu atveju nebūtų labai logiška, jei nagrinėjant S. Skvernelio Vyriausybės veiklos kokius nors auditus tam procesui Seime vadovautų būtent valstiečių ir žaliųjų atstovas, užimantis to komiteto pirmininko pareigas. Bet kuriuo atveju, kaip sakiau, vadovo pareigos – mažumos frakcijai, grupei, pavaduotojo pareigos – opozicinei frakcijai, kiek vėliau. Valdantieji čia, kaip sakant, neuzurpuoja tų pareigybių, nors seimų istorijoje yra buvę, kai, sakykim, A. Skardžius, kaip valdančiųjų atstovas, visą kadenciją vadovavo tam komitetui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūsų nori klausti keturi kolegos. Pirmas klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų jūs daug pasakėte apie tas visas galimybes, kas galėtų užimti pirmininko pareigas. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų ir teikti Statutą,

kad, pavyzdžiui, pirmus dvejus metus gal būtų tie neutralūs asmenys iš Mišrios frakcijos? Iš tikrųjų galėtų prižiūrėti ir tos buvusios Vyriausybės darbus. Ar nenorite, kad būtų teikti tokie pasiūlymai, galbūt registruojami ir dėl to būtų svarstoma? Ar matote, kad iš Mišrios frakcijos turėtų būti pirmininkai iki galo, visos kadencijos metu? Galbūt užleisti vietą po dvejų metų opozicinėms?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš nematau kokios nors ypatingos būtinybės keisti šiuo atveju pirmininką vidury kadencijos. Jeigu tai būtų buvę kaip toje kadencijoje, kai A. Skardžius vadovavo, tada buvo sutarta, kad jis po dvejų metų užleis pareigas. Deja, kai atėjo tas laikas, tai neįvyko. Statuto pataisų šia tema aš gal neregistruočiau, nes matau, kad opozicinės frakcijos į bet kokią iniciatyvą reaguoja labai jautriai, tuoj skelbiami įvairiausi įtarimai. Geriau tegul būna, kaip dabar yra. Manau, visada bus galimybė paskirti to komiteto vadovu tą, kuris nebus tiesiogiai atstovaujantis nueinančiai nuo valdžios Vyriausybei.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia gerbiama G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūs, kaip senas vilkas, pone Jurgi, tikrai labai gražiai išaiškinote, išdėliojote. Bet vis tiek opozicija netenka savo pagrindinio ginklo, vienintelio turimo komiteto, ir negalės aktyviai dalyvauti taip, kaip jūsų Vyriausybė dalyvavo.

Aš norėčiau paklausti. Kas bus? Ar keisite pirmininką, jeigu, pavyzdžiui, iš šios mažumos staiga pasidarys frakcija?

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu Mišri grupė kaip nors struktūrizuojama į frakciją, matyt, neišvengiamai yra perskaičiuojamos visos kvotos pagal naujas proporcijas. Jeigu iš jos atsiranda du dariniai, kiekvienas iš jų žiūrės, kaip atrodo jų proporcijos ir komisijų, ir komitetų vadovybėje, ir kitaip atstovaujant. Dabar teoriškai man nežinant, kas čia kaip gali skilti, kiek ten narių, kurioje dalyje, na, neįmanoma pasakyti, ar iškiltų ta reikmė keisti šią poziciją. Teoriškai aš galiu sakyti, gali ir iškilti, bet praktiškai konkrečiau ką nors pasakyti yra sudėtinga.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Klausia gerbiamas D. Griškevičius. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Dėkui. Prieš klausdamas vis dėlto norėčiau reaguoti į ką tik kalbėjusios kolegės pamąstymus. Žinote, tokiu atveju lygiai taip pat galėčiau paklausti. Jeigu didžiausia opozicinė frakcija skils ir nebus didžiausia, ar tai reikš, kad jie vėlgi turi atsisakyti tam tikrų pozicijų? Bet mano klausimo pradinė esmė buvo ta, kad norėjau paklausti, kiek turi dabar Mišri grupė vadovaujamų postų? Pranešėjas jau atsakė, kad vieną. Aš manau, šis sprendimas yra teisingas. Noriu dar kartą vis dėlto valstiečiams šį kartą reaguodamas, naudodamasis proga pasakyti, kad ne vieni jūs esate opozicijoje, arba ne daugumoje, taigi prašyčiau neuzurpuoti tos opozicinės pusės vien tik savo buvimu.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia labiau buvo komentaras, ne klausimas. Šiaip papildydamas komentarą galiu pasakyti, kad taip, tikras opozicinis santykis iš esmės turėtų būti formuojamas, kai yra patvirtinama Vyriausybės programa. Kiekviena frakcija tada tą savo opoziciškumą tos Vyriausybės programos atžvilgiu ir gali tiksliau konstatuoti. Taigi ir Mišri grupė teoriškai dabar gali pavirsti opozicine frakcija, ką gali žinoti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ir paskutinė klausia gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Sakykite, gerbiamas kolega, ar nebuvo pažeista iš viso vedimo tvarka dėl komiteto, nes aš komiteto narė, juk faktiškai mes net teikimo neturėjome? Darbotvarkėje tik buvo parašyti pirmininko rinkimai, o Mišrios frakcijos tokio teikimo mes net ir neturėjome. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kiek žinau, Posėdžių sekretoriatas tikrai teikimus yra kruopščiai susirinkęs. Aš nemanau, kad čia yra kažkokia problema, ar jums duodamas popierinis teikimas, ar ne. Šiuo atveju tikrai Mišrios grupės atstovai, kaip matome, nekelia klausimų, kad čia kažkas klaidinamai įvykę su teikimu. Posėdžių sekretoriatas patvirtina, kad teikimas yra. O jeigu jūs būtumėte posėdyje reikalavę... Turbūt jūs nereikalavote? Jeigu būtumėte reikalavę, aš manau, kad nesunkiai būtų buvę padauginta ir jums tas teikimas įteiktas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiamas pranešėjas, jūs atsakėte į visus klausimus.

Dabar motyvai už, prieš. Už kalba E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų turbūt čia nebus taip, kaip kolega Jurgis sako, kad nebus kažkokių pakeitimų, pasiūlymų. Visada jų gali būti, turbūt ir svarstysime, jeigu jie bus. Bet šiuo momentu tas argumentas, kad vis dėlto Audito komitetas prižiūri... ne naujosios val-

dančiosios daugumos, o iš tikrųjų tos, kuri iki šiol vadovavo, iš tikrųjų auditai teikiami tų institucijų, kurioms iš esmės vadovavo ir prižiūrėjo dabartinės valdančiosios daugumos ministrai, tai iš tiesų yra logikos, kad vis dėlto komitetui turėtų vadovauti neutralesnis žmogus.

Be to, oponavimo prasme komitetas netgi sustiprėja, nes pirmininku galės būti Mišrios frakcijos, pirmininko pavaduotoju galės būti opozicijos atstovas. Iš tikrųjų Audito komitetas netgi tam tikra prasme sustiprėja ir priežiūra taip pat sustiprėja, nes visa vadovybė atiduota ne tik opozicijai, bet ir tiems mišriems, kurie Mišrioje grupėje taip pat oponuoja daugumai. Siūlau pritarti šiam pasiūlymui ir po kiek laiko galbūt diskutuoti toliau, ieškoti tų sprendimų, kaip vis dėlto Audito komitetas galėtų dar objektyviau ir efektyviau atlikti savo funkcijas. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prieš kalba R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Na, visaip jūs, gerbiamas Pupini ir Jurgi, bandote apsiūti *kantus*, nors ir akivaizdu – tai lieka tik mėgėjiškas apsiuvinimas. Jeigu 2016 metais mes taip būtume padarę, tai čia būtų mitingas ir panašiai, būtų sukeltas didelis ažiotžas. Aš galiu taip pasakyti: juokiasi puodas, kad katilas juodas. Tas saldus keršto skonis tęsiasi, bet iš esmės ką dabar jūs padarėte? Yra 60 savivaldybių, turinčių tarybas. Vadinas, po šito gesto, jeigu balsuosite taip, kaip jūs norite, iš opozicijų savivaldybėse taip pat turi būti Audito komiteto postai atimami ir atitekti pozicijoms. Taip išeina. Jūs dabar viską apvertėte aukštyn kojomis. Iš esmės pažeidžiate patį skaidrumo principą. Kviečiu balsuoti prieš, kolegos.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsavimas bus numatytu laiku.

11.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Evaldo Pašilio atleidimui iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigų“ projektas Nr. XIVP-89 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar atvyko gerbiama Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Taigi galime svarstyti darbotvarkės 1-14 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Evaldo Pašilio atleidimui iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigų“ projektą Nr. XIVP-89. Prašau į tribūną. Žodis jums.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena, gerbiamas pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Leiskite pristatyti Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo Prezidentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija ir Prokuratūros įstatymu, teikia Seimui pritarti E. Pašilio atleidimui iš generalinio prokuroro pareigų pasibaigus įgaliojimų laikui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Gerbiamas M. Majauskas klausia pirmas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, mes čia į kairę nuo jūsų už barikadų. Sveiki!

Aš norėjau paklausti, kadangi jau kalbame apie gerbiamo E. Pašilio atleidimo sprendimą, galbūt galėtumėte pakomentuoti procedūras ir dėl jo skyrimo į naujas pareigas, nes čia buvo visokių diskusijų viešojoje erdvėje ir kažkokių nesusikalbėjimų, ir nesutarimų. Gal galėtumėte atskleisti, kokia iš tikrųjų buvo situacija dėl jo kandidatavimo į europines pareigas?

J. ŠOVIENĖ. Labai ačiū už klausimą. Taip, šiandien svarstomas ne šis klausimas, o generalinio prokuroro kadencijos pabaigos ir jo atleidimo iš pareigų pasibaigus kadencijai. Dėl generalinio prokuroro teikimo ar skyrimo į Europos Sąjungos Bendrąjį Teismą, matyt, šias pareigas jūs turėjote omenyje, Prezidentas savo poziciją viešojoje erdvėje yra išdėstęs, tai ko nors papildomai ne labai galėčiau pasakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų klausia gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama patarėja, aš vis dėlto norėčiau jūsų paklausti ne visai tiesiogiai su šiuo klausimu susijusio klausimo, bet jis yra, manau, svarbus, – apie aukščiausių valstybės pareigūnų... apie valstybės elgesį su aukščiausiais valstybės pareigūnais, buvusiais pareigūnais. Štai mes, kai visas pasaulis saugo tuos žmones, ar jie dirba *think tankuose*, ar padeda valstybės tarnyboje, mes matome ir buvusius Valstybės saugumo departamento direktorius, kurie vaikšto be darbo, yra kažkoks toks neapibrėžtumas. Kaip bus šiuo atveju? Ar jūsų nuomone, visgi valstybė neturėtų kaip nors atkreipti dėmesį į buvusius aukščiau-

sius pareigūnus ir vis dėlto stengtis, kad jie būtų išsaugoti ir tarnautų valstybei, o nepalikti kažkur politinėse, sakykim, peripetijose už paraščių?

J. ŠOVIENĖ. Dėkoju už klausimą. Labai puikus klausimas ir turbūt jam turėtų būti skiriamas didelis dėmesys. Eiti valstybės tarnybą, eiti pareigas valstybės tarnyboje, ypač vadovaujamas pareigas, tikrai žmonių, norinčių ir galinčių jas eiti, yra vienetai. Prie to prisideda ir jūsų minėtas galbūt ir neigiamas požiūris, visuomenės neigiamas požiūris, kartais ir įžeidus požiūris į valstybės tarnybą. Prie to prisideda, matyt, ir politikų atitinkamas požiūris. Šį klausimą reikėtų spręsti kompleksiskai. Visiškai sutinku su jumis, kad taip neturėtų būti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų klausia V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji patarėja. Smagu jus vėl matyti šioje tribūnoje.

Mano klausimas susijęs su kai kuriais darbais, kuriems vadovavo ponas E. Pašilis. Praėjusios kadencijos pabaigoje mes Teisės ir teisėtvarkos komitete daug diskutavome apie tai, kiek pagrįsta ir kaip vykdoma vadinamoji prokuratūros optimizacija. Mums atrodė, kad trūksta logikos, visiškai arba per mažai buvo diskutuojama su pačia prokurorų bendruomene. Matydavome tokius dalykus, kai, pavyzdžiui, didesnis ir rimtai veikiantis skyrius jungiamas prie mažesnio, ir visiškai neaišku, koks čia būtų kaštų ir naudos santykis.

Ar jums neatrodo, kad naujai paskirtajam prokurorui reikėtų imtis peržiūrėti visa tai, nes ne tik nepasitenkinimas yra didžiulis ta reforma, bet toks išpūdis susidaro, kad tai kenkia ir darbo efektyvumui, ir iš tos reformos, matyt, nelabai kas išejo? Ar aš klystu?

J. ŠOVIENĖ. Ačiū už klausimą. Vėlgi jis toks gana kompleksinis klausimas. Kai skiriamas vienas ar kitas pareigūnas į vadovaujamas pareigas, tai turbūt su paskyrimu eina ir pasitikėjimas, kad jis, eidamas tas pareigas, vykdys tai, ką reikėtų vykdyti, laikydamasis įstatymų. Ir vidiniai reorganizavimai ar darbų organizavimo klausimai turėtų būti patikėti ir pasitikima tuo pareigūnu ar tais pareigūnais, tais vadovais, kurie juos spręs. Kartu tai labai derėtų ir su prokuratūros, kaip institucijos, nepriklausomumu. Mes taip pat esame susipažinę su jūsų minėtu optimizavimo procesu. Jis atrodo logiškai ir teisingai. O kad buvo padaryta atitinkamų klaidų ar nepakankama komunikacija buvo, čia yra kiti dalykai, kurie galėtų būti sprendžiami ar taisomi, bet darydamas visą laiką padarai klaidų. O šiaip generalinio prokuroro pozicija yra labai atsakinga ir esame, be abejo, dėkingi gerbiamam E. Pašiliui už nueitą kelią. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiausiai Prezidento vyriausiajai patarėjai už pristatymą. Jūs atsakėte į visus klausimus Motyvai po pateikimo. Už nori kalbėti gerbiamas P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas Vytautai, man atrodo, kad tikrai šito žmogaus, kuris vykdė, kurį paskyrė D. Grybauskaitė, o konservatoriai patvirtino, tikrai nepaliks likimo valiai, tikrai jį globos ir suras kažkur šiltą vietą ir be Prezidento. Jūs patikėkite, gal net koks ministras atsistatydins, kad vis dėlto paskirtų E. Pašilį. Šitas žmogus iš šitos tribūnos kalbėjo, kai jį skyrė, kad jis nesibylinės su valstybe. Bet, deja, jis apgavo ir pabaigoje bylinėjasi su valstybe dėl kompensacijų. Šitas žmogus kėlė politines bylas, šitas žmogus tarnavo ne teisingumui, o tarnavo konjunktūrai. Kodėl nėra bylos G. Landsbergiui, kai jis už vieną eurą nusiperka 1,5 mln. vertės žemės sklypą? Kodėl nėra Landsbergių šeimai, kai per dvejus metus iš mokyklų verslo sukrauna beveik 15 mln. eurų turtą? Kodėl tų dalykų nėra? Kodėl netiriama? Šitas prokuroras atstovavo konjunktūrai, kėlė politines bylas. Labai teisingai Prezidentas pasakė – ir europinėms institucijoms jis neturi kompetencijos. O jis turi kompetenciją tik kurpti politines bylas. Todėl dar vienas... Aš svarstymo stadijoje taip pat užsirašiau kalbėti ir pakalbėsiu, o jūs, ponas Vytautai, taip labai neginkite šito žmogaus.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, jeigu mes galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu, o balsuodami savo valią vis tiek galėsime išreikšti priėmimo stadijoje, vėliau balsuodami dėl visų projektų, tai mes galėtume atlikti šiek tiek darbo iš mūsų darbotvarkės. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Svarstymo stadija. Svarstymo stadijoje diskusijoje kalbėti užsirašė P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, man tik paaiškėjo vienas dalykas, kodėl taip skuba prokuroras ateiti panaikinti imunitetą? Pasirodo, jo kadencija baigiasi. Jis gi iškėlė šią politinę bylą mano atžvilgiu. Jeigu norėtume, kad būtų daugiau teisingumo, jis galėtų pasakyti, ateis

naujas prokuroras, išnagrinės tą bylą visiškai nesusaistytas ir priims sprendimą. O gal jis būtų nutraukęs tą ikiteisminį tyrimą, kurį pradėjo užangažuotas E. Pašilis.

Gerbiamieji, štai jūs sakote – nėra politinių motyvų? Ar čia ne politinis motyvas? Aš manau, kad Darbo partijos ir Liberalų partijos byloje, dėl V. Gapšio imuniteto panaikinimo vis dėlto būtų daugiau objektyvumo, jeigu šitą klausimą ateitų ir pristatytų naujas prokuroras, kurį jau paskirtų ne D. Grybauskaitė, kurią paskyrė konservatoriai, išrinko Prezidente, o naujai išrinktas prokuroras. Deja, deja, prokuroras nepalaukė nė savaitės, mes mato, baigiasi kadencija, o reikia žūtbūt susidoroti su tuo P. Gražuliu.

Gerbiamieji, aš tikrai nežinau, ką aš tokio padariau. Tikrai nenupirkau žemės sklypo 1,5 mln. vertės už vieną eurą. Tikrai aš nepralobau, per dvejus metus iš kažkokio verslo nesukroviau 15 mln. eurų. O gal atvirkščiai, jeigu aš būčiau kažkokį... Gal man reikėjo pasiimti tą kibirą žemės, nueiti į tą sklypą, kurį nusipirko G. Landsbergis už vieną eurą, palaikyti kokiam kibirėlyje ir gal pavirstų auksu. Gal tada man tas ikiteisminis tyrimas būtų nutrauktas. Aš nežinau, gerbiamieji, jeigu įtarimai panaikinami asmeniui, kuris atseit davė kyšį, ir pareigūnui, kuris atseit nurodė, kaip suklaskoti dokumentus, rasti listeriją, tai už ką, ką aš padariau? Ką aš, Seimo narys, padariau, jeigu jie nieko nepadarė?

Ar jums ne akivaizdu, kad tai yra politinė byla ir šitas žmogus buvo tik įrankis D. Grybauskaitės ir konservatorių. Ir, matyt, kartu su konservatoriais jis sutarė – skubėk kuo greičiau, nes tavo kadencija baigiasi, Prezidentas teikia, kaip sako, tavo kandidatūrą atleisti.

Ar jūs nesuvedate visų tų dalykų? Ar jums dar neaišku, politikai? Ar jūs dar nemąstote? Bet aš kalbu ne jums. Tegul gal du ar trys žmonės klauso Lietuvoje, tegul jie girdi mano kalbą.

Taip, Lietuvoje nėra teisingumo. Mes rūpinamės teisingumu, demokratija Baltarusijoje, Rusijoje, o dabar į Vyriausybės programą įrašė, kad, matai, mes ginsime demokratiją visame pasaulyje. Tai pirmiausia į Kiniją siųsime kariuomenę, į Kiniją, į Rusiją ir Baltarusiją. Gerbiamieji, čia jau demokratiją uždarėme, žiniasklaidą suvaldėme, teisėjus, prokuratūrą suvaldėme, teismus suvaldėme – priima politinius sprendimus. Čia viskas jau gerai, nes mes – Europos Sąjungos šalis. Ir čia galima ką nori daryti: persekioti kitaminčius, kitokią politinę nuomonę turinčius, kelti politines bylas.

Taigi, gyvename Lietuvoje po 30 metų. Mes praradome tai, ką atgavome, – nepriklausomybę, teisingumą, demokratiją ir visus žmogaus teisių principus.

PIRMININKAS. Labai ačiū už tiek gražių žodžių.

Toliau diskutuoja gerbiamas V. Bakas. Prašom į tribūną.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, kadangi P. Gražulis paminėjo mano vardą, tai gal pradėsiu nuo to, kad, gerbiamas Petrai, ta byla, kur generalinis prokuroras prašo panaikinti jūsų neliečiamybę, niekaip negali būti pavadinta politine byla, nes kaltinimai yra kriminaliniai, tai yra jūs esate įtariamas veikdamas savanaudiškai... (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, netriukšmaukite iš salės kampo.

V. BAKAS (MSNG). Reikia būtinai nepainioti ir neleisti, kad mus klampintų į tokias melagingas interpretacijas. Ponas P. Gražulis, kaip ir ponas V. Gapšys, yra įtariami kriminaliniais nusikaltimais, kurie susiję su politine korupcija, su savanaudiškais nusikaltimais. Šiuo atveju jūs, pone Gražuli, siekėte savanaudiškai, pasak prokuratūros, proteguoti jums artimą įmonę. Kalbama apie pasikėsinimą arba bandymą papirkti valstybės pareigūnus, ir ne tik. Kalbama apie Rusijos pareigūnus, ieškojote tarpininkavimo. Tai laikime visa tai, jūs eikite į teismą ir ten įrodinėkite tiesą. Čia nieko bendro neturi su politika. Nebent jūs esate daug pasiryžęs paaukoti ir politinių interesų, tarp jų ir Lietuvos, kai pradėdate derėtis su Rusijos pareigūnais.

Dabar aš tik noriu pasakyti, grįžti prie mūsų valstybės pareigūnų. Mes iš tiesų švaistomės savo aukščiausiais pareigūnais, mes juos niekiname dažnai, žeminame, kai jie atlieka savo pareigas, bet po to vis dėlto neišdrįstame jiems padėkoti, nes, kaip sakė Prezidentės patarėja, visuomenės nuomonė yra tokia kažkokia ne tokia. Bet aš noriu tik priminti, kaip mes sunkiai ieškojome prieš penkerius metus generalinio prokuroro, kandidato į generalinius prokurorus. Kokia buvo diskredituota prokuratūra ir kiek buvo skandalų, kaip žmonės nenorėjo eiti į generalinio prokuroro pareigas, prisiminkime tuos laikus.

Aš naudodamasis proga išėjau diskutuoti, kad visų pirma atkreipčiau mūsų dėmesį. Baikime, na, negalima valytis kojų į savo pareigūnus, kurie tarnavo valstybei, kad ir kokia būtų visuomenės nuomonė. Visuomenės nuomonė, pavyzdžiui, netrukdo teikti šiandien Seimui tvirtinti Vyriausybės, kurioje yra teisiama partija, kurios ministrus deleguoja teisiama partija. Bet štai generalinis prokuroras, kuris iš esmės... Na, reikia pripažinti, jo vadovavimo laikotarpiu buvo pradėtos politinės korupcijos bylos, tai yra jis ateina į Seimą, nepataikauja jokioms politinėms jėgoms, taip, kaip numato įstatymai, prašo panaikinti imunitetą. Aš noriu pasakyti – būkime *biedni*, bet teisingi.

Tam tikras proveržis kovoje su politine korupcija atsirado ir, deja, atsirado ne tiek Seime, kiek teisėsaugoje. Būtent teisėsauga pradėjo nebijoti tirti tų korupcinių nusikaltimų, kuriuos daro politikai, na ir už tai turime būti dėkingi generaliniam prokurorui. Taip, Generalinei prokuratūrai nepavyko per šitą laikotarpį pasiekti, kad nors vienas asmuo, kuris yra nuteistas už korupcinius nusikaltimus, netektų laivės, tai yra sulauktų laisvės atėmimo, realios bausmės. To padaryti nepavyko, nors kalėjimai yra perpildyti už visokias vagystes, plėšimus ir taip toliau, mes esame vieni pirmųjų Europos Sąjungoje pagal kalinių skaičių, tenkantį 100 tūkst. gyventojų. Su tuo neva stipriai kovojame, bet mes neturime nė vieno atvejo, kad už korupcines veikas nuteistas valdininkas, politikas netektų laisvės.

Taip Europoje, deja, nėra. Mes galime pažiūrėti į JAV, Europą, iš tikrųjų tai yra sunkūs, labai sunkūs nusikaltimai. Be abejo, žmonės klausia ir man čia norėtusi nueinančio generalinio prokuroro paklausti, kaip taip gali atsitikti, kad „MG Baltic“ byloje visi pripažįsta, jog įtariamieji veikė „MG Baltic“ įmonės naudai, kai mes žinome, jog vienintelis „MG Baltic“ akcininkas, pagrindinis akcininkas yra D. Mockus...

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

V. BAKAS (MSNG). Nepaisant to, šiam žmogui net įtarimai nepateikiami. Čia yra problema, mes nedrįstame mesti iššūkio aukščiausiai politinei korupcijai, bet šitas padaryta, ir už tai reikėtų padėkoti generaliniam prokurorui. Aš kviesčiau, kolegos.

PIRMININKAS. Labai ačiū, diskusija įvyko. Motyvai už, prieš svarstymo stadijoje. Kalba P. Gražulis – už. Ar jūs dar ne visus išsakėte?

P. GRAŽULIS (MSNG). Ne. Gerbiamas Vytautai, aš noriu tau pasakyti: žinai, kokią aš išvadą pasidariau klausydamas tavęs? Buvusių kagėbistų, policininkų ir konservatorių nebūna. Ar tu rasi nors vieną Rusijoje nuteistą politinį oponentą už politiką, už įvairiausius ekonominius dalykus? Nes šioje realioje žemėje žmogus turi kūną, vaikšto ir jeigu paskui mane dešimt metų seka kiekvieną mano žingsnį ir kurpia bylą, tai nejaugi tu jos nesukurpsi? Pone Vytautai, taigi dirbai policijoje, tu žinai. Tu buvai įtartas ir dėl to, matyt, liaupsini prokurorą, kad tu kaip profsąjungų lyderis bendradarbiavai su Rusijos tarnybomis, su Rusijos profsąjungomis, ir mano buvo įregistruota rezoliucija, kad tau pradėtų tyrimą. Bet tu, matyt, labai dėkingas E. Pašiliui, kad tau bylos nepradėjo. Štai dėl ko tu čia lendi be muilo į gerą vietą ir keršiji kitiems.

Gerbiami Seimo nariai, aš galvojau, kad garbingesnis šitas žmogus Vytautas, bet, pasirodo, ne – jis yra taip pat priklausomas ir valdomas. Taigi sėkmės tau, Vytautai.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas V. Bakas. Pavardė buvo paminėta. Pašom.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ponas P. Gražulis iš tiesų ir toliau, panašu, daro, na, yra arti naujos kriminalinės veikos, jis mane dabar apšmeižė, kad bendradarbiau su Rusijos specialiosiomis tarnybomis ir profsąjungomis.

Pone Gražuli, jūs esate melagis. Aš Rusijoje paskutinį kartą esu buvęs, kai man buvo kokie šešeri metai, kai buvau dar vaikas, sovietmečiu. Su kuo aš ten galėjau bendradarbiauti, neišsivaizduoju, bet jūs esate melagis ir šmeižikas. Aš niekada nebendravau su Rusijos specialiosiomis tarnybomis ir niekada nebendravau su Rusijos profesinėmis sąjungomis. Taip, jūs bandėte mane sudoroti parlamentinio tyrimo metu, kai aš tyriau... po to, kai tyriau „MG Baltic“ įtaką, bet, deja, jūsų nutarimo projektas net nebuvo pateiktas. Jūs puikiai žinote, kad tai yra nesąmonė.

Todėl, gerbiamieji, dar kartą primenu, kad pono P. Gražulio kaltinimai prieš šiandien sudarytą komisiją niekaip nesusiję su jo, kaip politiko, politine veikla ir jo buvimu opozicijoje, nes jis rėmė tik valdančiuosius. Kokioje jūs opozicijoje buvote?!

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, trumpinkite repliką.

V. BAKAS (MSNG). Tai yra įtarimai kriminaliniu nusikaltimu, o jūs esate melagis ir šmeižikas.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiami kolegos... Sekundėlę, gerbiamas Petrai! Aš jums suteiksiu žodį. Mes taip džiaugėmės, kad spėjame su darbotvarke, svarstome E. Pašilio atleidimą, bet įsivėlėme į V. Bako ir P. Gražulio personalijų klausimus. Gerbiami kolegos, aš suteiksiu jums žodį, bet tik trumpai. Gerai, gerbiamas Petrai?

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas Vytautai, kodėl valdančioji dauguma net neištraukė į darbotvarkę mano rezoliucijos? Galbūt jūs priklausėte valdančiajai daugumai ir turėjote didelę įtaką? Mano rezoliucija buvo užregistruota. Apie jus rašė žiniasklaida, ne aš, apie jūsų veiklą. Jeigu jinai meluoja, tai ir aš meluoju. Jūs toks teisybės ieškotojas, gal reikėjo pačiam paprašyti, kad ištrauktų tą rezoliuciją, prokuratūra būtų iškėlusį bylą ir būtų išaiškinusi.

PIRMININKAS. Supratome. Gerbiami kolegos, nesižarstykite kaltinimais, replikomis, nereikės tada ir aiškintis tarpusavyje.

Gerbiami kolegos, kaip sutarėme, galbūt galime ir po svarstymo stadijos pritarti bendru sutarimu su Teisės departamento visiškai redakcinėmis pataisomis? Ar galėtume? (*Balsai salėje*) Dėkui.

Tada priėmimo stadija. Ar yra norinčių išsakyti kokius nors motyvus? Priėmimo stadija. E. Gentvilas norėtų kalbėti už. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kalbėsiu už ir prašau nekreipti dėmesio į politinės menkystos, politinio nulio susireikšminimą. Noriu tik priminti dėl to menkystos klausimo, kad generalinis prokuroras dėl jo imuniteto atėmimo kreipėsi jau pernai birželio 4 dieną, tačiau tuometė valdančioji dauguma palaikė kolegą, o šiandien jis tikrai burną aušina ir orą virpina.

Kalbėkime apie poną D. Valį. Taip, reikia pripažinti, kad reformų prokuratūroje nematėme, prokurorų nepasitenkinimas vadyba egzistavo, prokuratūros autoritetas visuomenėje neaugo. Tačiau reikia matyti ir kitus dalykus. Vis dėlto nebuvo akivaizdaus pataikavimo politinėms jėgoms, ką ir kolega Vytautas pasakė. Buvo toks rutininis darbų atlikimas. Norėtusi, kad Generalinė prokuratūra funkcionuotų kaip tokia lyderiaujanti institucija, idėjas fontanuojanti. Deja, to nebuvo. Čia pamoka turbūt visiems asmenims, kurie skiria, pasiūlo generalinius prokurorus. Tai jau ne pirmas generalinis prokuroras, kuris nesulaukia palaikymo tolesnei savo karjeros eigai. Ponas E. Pašilis nėra pirmasis.

Mano linkėjimai Prezidentui, prezidentūrai rasti kandidatą, kuris tikrai parodytų sugebėjimą tarp Seimo narių ir visuomenės ir nusipelnę autoriteto, nusipelnę patikėjimo kitai kadencijai, kad nereikėtų kas penkerius, kas ketverius metus keisti generalinio prokuroro. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Motyvai išsakyti. Ar galime bendru sutarimu?.. Tiesa, tai jau priėmimo stadija. Turėsime balsuoti. Gerai. Kolegos, balsavimas bus numatytu laiku.

12.08 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar aš, naudodamasis proga, norėčiau perskaityti 2020 m. lapkričio 25 d. pareiškimą „Dėl Laikinosios Lietuvos kariuomenės ir Lietuvos šaulių sąjungos paramos grupės įkūrimo“. Įkurti Laikinąją Lietuvos kariuomenės ir Lietuvos šaulių sąjungos paramos grupę, patvirtinti Seimo narį A. Ažubalį Laikinosios Lietuvos kariuomenės ir Lietuvos šaulių sąjungos paramos grupės pirmininku, o J. Jarutį, G. Palucką ir J. Gudauską – grupės pavaduotojais. Pasirašo daug Seimo narių. Čia bus perduota Seimo Pirmininkei.

Toliau. Pareiškimas dėl jungimosi į Laikinąją Lietuvos pajūrio bičiulių Seimo narių grupę. Laikinosios grupės pirmininku išrinktas M. Skritulskas, laikinosios grupės pavaduotoju – A. Počius.“ Taip pat pasirašo daug jūsų kolegų Seimo narių.

Taip pat Tarpparlamentinių ryšių su Honkongu (Kinijos Liaudies Respublika) grupė. Pirmininku išrinktas M. Matijošaitis, pavaduotoju – M. Maldeikis. Pasirašo daug Seimo narių.

Kadangi mes spėjam dirbame, užbėgome už akių darbotvarkei, siūlau toliau svarstyti vakarinės darbotvarkės klausimus, kurie galbūt nesukels daug diskusijų.

12.10 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-62 (pateikimas)

Kviečiu pristatyti darbotvarkės 2-7 klausimą – Pensijų kaupimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-62. Pranešėjas – M. Majauskas. Jeigu galėtumėte, gerbiamas Mykolas, Pensijų kaupimo įstatymo projektą, vėliau, matyt, ir rezervinį vieną kitą galėsite pristatyti.

Toliau pirmininkaus posėdžiui gerbiamas J. Razma – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šiuo įstatymo projektu, Pensijų kaupimo įstatymo pataisa, koreguojame gana rimtą, bet techninę klaidą, kuri atsiranda dėl to, jog Pensijų kaupimo fondas, kuris buvo numatytas jauniausiai dalyvių grupei... ta jauniausia dalyvių grupė pasislenka nuo 18 metų iki 19 metų ir atsiranda tokia spraga, kuomet 18-mečiams reikia kurti atskirą pensinį fondą, kuris apimtų visus nuo 12 iki 18 metų. Tokioje situacijoje mes turėtume gana mažą dalyvių skaičių, o fiksuoti kaštai būtų dideli ir tokio fondo rezultatas, matyt, būtų nepatenkinamas, todėl siūloma koreguoti Pensijų kaupimo įstatymą numatant, kad visi jaunesni nei 22 metų būtų priskiriami jauniausiam fondui, o visi vyresni jau būtų priskiriami kitam fondui. Kviečiu kolegas pritarti. Ir Lietuvos bankas labai prašo šitą klaidą ištaisyti kiek įmanoma greičiau, dar iki Naujųjų metų, kad nereikėtų tokio atskiro fondo kurti.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Dabar klausimų stadija. Klausia kolega R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Man tikrai norėjosi tikslesnių vertinimo kriterijų ir dabar pabaigoje, kai pasakėte, kad nebūtų kito fondo, pasakykite, jeigu, tarkime, būtų kitas fondas, kiek biudžetui tai atsilieptų? Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, atkreipsiu dėmesį, kad tai yra privatus pensijų fondai, tai yra žmonės, kurie kaupia patys. Pagal įstatymus atskiroms grupėms turi būti sukurti atskiri fondai ir jie investuotų pagal kiekvienos grupės atskirą riziką. Tarkime, vyresnių žmonių, kadangi tikėtina, kad jie greičiau išeis į pensiją, investicijos būtų į mažiau rizikingus investicinius popierius ir vertybinius popierius, o jaunesniems yra didesnės rizikos fondai, nes jie turi galimybę dar ir uždirbti, ir pralošti, ir vėl uždirbti, ilguoju laikotarpiu galbūt uždirbti daugiau. Todėl yra suskirstoma į atskiras grupes – kiekvienai amžiaus grupei atskiras pensinis fondas. Kiekvieną atskirą pensinį fondą reikia valdyti, administruoti ir jam atsiranda tam tikri kaštai.

Šiuo atveju buvo padaryta techninė klaida įstatyme numatant, kad visiems, jaunesniems negu 18 metų, reikėtų kurti atskirtą fondą, ir esantiems 18-mečiams, kurie dabar tapo 19-mečiais, jautas fondas nukeliauja ir nauji 18-mečiai į jį nepatenka, ir jiems tada reikia atskiro fondo. Tada tas fondas būtų per brangus tik tai siaurai asmenų grupei, todėl yra siūlymas pakoreguoti įstatymo projektą taip, jog jaunesniems negu 22 metų būtų atskiras fondas, į kurį patektų pakankamai dalyvaujančių tam, kad būtų padengti fiksuoti kaštai.

PIRMININKAS. Visi paklausė. Kas norėtų kalbėti dėl motyvų už, prieš? Nematau. Tuomet balsavimas nukeliamas į tam skirtą specialų laiką.

12.14 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5257(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5258(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5259(2) (svarstymas)

Toliau M. Majauskas pateiks kitus savo įstatymų projektus, tai yra r-1.1, r-1.2 r-1.3 klausimai. Tuoj pasakysime pavadinimus, nes čia mes labai greitai imame projektus: Akcinių bendrovių įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Viešųjų įstaigų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Ūkinių bendrijų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Atkreipsiu dėmesį, čia ne M. Majausko, tai yra ankstesnės Vyriausybės inicijuotas projektas, taip pat ir gerbiamo kolegos S. Gentvilo. Šiais įstatymų projektais siūloma sudaryti galimybes steigiamų įmonių kaupiamąsias sąskaitas atidaryti ne tik bankuose, bet ir kredito, ir elektroninių pinigų įstaigose.

Šis įstatymas yra svarbus tuo, jog mes atveriamė galimybes Baltarusijos įmonėms atsidaryti sąskaitas Lietuvoje ir perkelti savo operacijas į Lietuvą ir sudarome lengvesnes, palankesnes sąlygas tai padaryti. Iki šiol jiems reikia atsidaryti sąskaitas bankuose, o tai, žinome, užtrunka šiek tiek laiko, galbūt ir kainuoja daugiau, o ir procedūros gali būti sudėtingesnės.

Pakoregavę įstatymą, mes sudarysime jiems palankesnes sąlygas įsikurti čia, Lietuvoje, ir būtų gana svarbu, kad mes tai darytume pakankamai greitai, reaguodami į situaciją Baltarusijoje. Viena vertus, mūsų tikslas yra stabilizuoti ten situaciją. Kita vertus, mes turime užtikrinti ir Lietuvos ekonominių interesų išnaudojimą, kad mes pasinaudotume ta situacija ir tos įmonės, kurios bėga iš Baltarusijos, rastų saugų prieglobstį Lietuvoje.

Komitetas apsvarstė visus šiuos įstatymų projektus. Dėl Akcinių bendrovių įstatymo balsavo ir buvo pritarta bendru sutarimu. Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą taip pat apsvarstė, balsavo ir buvo pritarta bendru sutarimu. Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymo pataisą komitetas taip pat apsvarstė, balsavo ir jai buvo pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl motyvų vėl nematau užsirašiusių. Dėl pritarimo po svarstymo balsuosime nustatytu laiku.

12.17 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-43 (pateikimas)

Toliau, kaip mums pranešta, kolega S. Šedbaras dabar norėtų pateikti 2-6 klausimą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra Teismų įstatymo įsigaliojimo normos keitimas. Šiaip mes priėmėme visą paketą šiais metais Teismų įstatymo pataisų. Tai yra susiję su atrankos procedūromis. Vienas iš etapų, kai įvertinamos pretendento, taip įstatyme pasakyta, asmeninės būdo ir pažintinės savybės, arba, kitaip tariant, psichologinis pasirengimas ir galimumas atlikti tokį darbą, bendrauti su žmonėmis, nes tai yra bylos dalyviai. Tai yra labai geras dalykas.

Tuo pat metu, kadangi jau daug metų teismai, teismo valdžia, Nacionalinė teismų administracija bendradarbiauja su Norvegijos atitinkamomis vyriausybėmis struktūromis ir fondais, kaip tik praeitais metais buvo pradėtas vykdyti panašus projektas ir skirtas finansavimas. Štai šiuo atveju išeitų taip, kad šis įstatymas įsigaliotų nuo kitų metų sausio 1 dienos, o projekto kartu su norvegais įdiegimas ir finansai, šis projektas būtų užbaigtas 2021 m. gruodžio 31 d.

Mūsų tikslas būtų tiek Teismų įstatymo modelio įsigaliojimą, tiek ir Norvegijos fondo skirtą programą, kuri yra susijusi su tais pačiais dalykais, užbaigti vienu metu, todėl prašytume pritarti pasiūlymui šią normą, dėl teisėjų atrankos tokio būdo įsigaliojimą atidėti nuo 2021 m. sausio 1 d., atsiprašau, nuo 2022 m. sausio 1 d. – metams į priekį.

PIRMININKAS. Klausti, matau, niekas neužsirašė. Teiraujuosi, ar bus norinčių kalbėti dėl motyvų? Taip pat nematyti. Balsavimą keliame į nustatytą laiką.

12.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-68 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar pasiūlytume svarstyti 2-5 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų“ projektas. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu Seimo nutarimą „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų“. 2021 m. sausio 20 d. baigsis pono M. Martišiaus, kaip Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nario, įgaliojimai, todėl vadovaudamasis Visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio 10 dalimi komisijos pirmininką Kultūros komiteto teikimu iš komisijos narių ketverių metų laikotarpiui skiria ir atleidžia Seimas.

Taigi yra toks formalus teikimas. Kito kelio, kaip jį atleisti iš pareigų, nėra, nes žmogui baigiasi kadencija. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Matau, kad niekam klausimų nekyla dėl šio teikimo. Dėl motyvų ar būtų norinčių pasisakyti? Nėra. Ar galime po pateikimo bendru sutarimu pritarti? Kadangi čia toks formalus trivialus projektas, niekas neprieštarauja, tai pritariame bendru sutarimu.

Svarstymo stadija. Gal kas nori diskusijoje kalbėti? Nematau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš tik turiu vieną pastabą, jeigu galima.

PIRMININKAS. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Teisės departamentas yra atkreipęs dėmesį, bet tai yra visiškai redakcinio pobūdžio pastaba, kuri turbūt darbo tvarka gali būti pataisyta. Mūsų teikiamas straipsnis skamba taip: „Atleisti M. Martišių iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų, pasibaigus jo įgaliojimų laikui.“ Teisės departamentas pastebėjo, kad reiktų rašyti „jo, kaip komisijos nario, kadencijai pasibaigus“.

PIRMININKAS. Gerai. Jau pranešėjas perėjo į priėmimo stadiją. Dabar priėmimas. Pastabai, kurią pakomentavo pranešėjas, manau, pritariame, pageduosime.

Dėl motyvų kas nori paskutinėje priėmimo stadijoje kalbėti? Nematau. Galime priimti pastraipsniui, kad liktų tik pats paskutinis balsavimas. Tai yra du straipsniai. 1 straipsnis konstatuoja patį atleidimo faktą. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau. Pritariame bendru sutarimu.

2 straipsnis yra dėl įsigaliojimo datos. Ar galime bendru sutarimu? Galime, niekas neprieštarauja. Balsavimas, kaip sakiau, bus nustatytu laiku.

12.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-92(2) (pateikimas)

Dabar iš projektų, kuriuos galima būtų dar perkelti į šį posėdį, matau, yra rezerve likęs mano paties teikiamas projektas. Gal nebus prieštaraujančių, kad aš iš šios vietos pateiksiu? Taip yra daroma, nėra kažkas unikalaus. (*Balsai salėje*) Girdžiu replikas, kad nelabai gerai atrodo. Jeigu kas nors ateitų papirmininkauti, ar yra kas nors iš pavaduotojų salėje? Prašom. Gerbiamas Vytautas jeigu mane pakeis šiame krėsle, aš tada iš tribūnos pateiksiu nutarimo projektą dėl delegacijų sudarymo.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiami kolegos, kviečiu J. Razmą į tribūną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jau sprendžiame dėl bene paskutinių mūsų struktūrų – tai Seimo delegacijų sudarymo. Žinoma, šiuo pandemijos laikotarpiu delegacijų vaidmuo yra gerokai sumenkęs, bet vis dėlto jos dirba. Daugiausiai dirba nuotoliniu būdu. Manau, kad ilgai delsti mums nereikia, reikia turėti savo delegacijas ir atitinkamus jų vadovus. Iš pradžių yra teikiamas nutarimo projektas dėl delegacijų sudėčių. Kai jį patvirtinsime, kitą kartą bus galima teikti nutarimo projektą dėl delegacijų vadovų. Pasakysiu, kad kvotos šiandien Seniūnų sueigoje buvo patvirtintos tiek delegacijų narių, tiek vadovų. Labai prašyčiau, kad frakcijų vadovai neužtruktų pateikti savo pasiūlymus dėl delegacijų vadovų, kad tuo pagrindu mes kitame galbūt posėdyje galėtume patvirtinti ir delegacijų pirmininkus bei pavaduotojus.

O delegacijos mūsų tradicinės. Tai Seimo delegacija Frankofonijos parlamentinėje asamblėjoje. Beje, pasakysiu, kad šioje delegacijoje galėtų būti trys Seimo nariai, bet kol kas radome tik du Seimo narius, mokančius prancūzų kalbą, nes čia iš esmės yra taikomas toks neformalus reikalavimas. Jeigu vis dėlto atsirastų dar bent vienas Seimo narys, kalbantis prancūzų kalba, tai mes galėtume įrašyti ir trečią narį.

Toliau – Seimo delegacija ESBO. Pagal tos delegacijos specifiką dalis Seimo narių tampa tikraisiais nariais, dalis – pavaduotojais, jūs matote pavardes. Taip pat svarbi delegacija Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje. Čia keturi tikrieji nariai, keturi pavaduotojai. Toliau – delegacija Tarpparlamentinėje sąjungoje, keturi nariai, čia jokie pavaduotojai nenumatyti. Toliau – delegacija NATO parlamentinėje asamblėjoje, keturi nariai ir vienas pavaduotojas. Delegacija Viduržemio

jūros regiono valstybių sąjungos parlamentinėje asamblėjoje, trys nariai, nedidelė delegacija. Seimo delegacija Baltijos Asamblėjoje, keturiolika narių. Toliau – Seimo delegacija Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių asamblėjoje, čia mūsų dvidešimt narių, turbūt gausiausia delegacija. Toliau – Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėja, tokia trišalė struktūra, dešimt narių, jai vadovauti, iš anksto galima pasakyti, numatoma mūsų Seimo Pirmininkei. Delegacija Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos, čia jau dvišalė, penkiolika narių. Taigi turime dešimt delegacijų ir frakcijos pasiūlė savo atstovus pagal Seniūnų sueigoje nustatytas kvotas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui už pristatymą. Dėl vedimo tvarkos – V. Jukna. Prašom.

V. JUKNA (DPF). Darbo partija į Frankofonijos delegaciją siūlo V. Gapšį.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad mes, gavę teikimą žodžiu, galime papildyti ir fiksuoti, kad iki priėmimo jau įrašoma ir ši pavardė.

PIRMININKAS. Dėkui. Matau, yra norintis paklausti. Prašau. Žodis K. Glaveckui.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiamasis pranešėjau, dabar korona ir akivaizdu, kad tos visos delegacijos bus *online*. O kokį biudžetą, sakykite, jūs kitais metais numatėte ir įtraukėte į biudžeto išlaidų sąmatą šioms visoms delegacijoms funkcionuoti? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, pagal darbų pasiskirstymą Seimo vadovybėje Seimo kanceliariją kuruoja mano kolega P. Saudargas, galbūt jis tiksliau galėtų atsakyti. Aš niekaip nesu prisidėjęs prie Seimo kanceliarijos biudžeto formavimo. Kiek žinau, sumos yra mažesnės, apskritai Seimo kanceliarijai iš Vyriausybės pateikta biudžeto apimtis yra gana nedidelė. Manau, kad delegacijų sutaupymas čia bus labai geras ir naudingas dalykas. O savaime lėšos taupysis, nes, aišku, komandiruočių kaip įprastais metais tikrai tiek nebus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau paklausti norinčių nematau. Ačiū kolegai už pristatymą. Ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių. Ne? Tada balsavimą, matyt, darysime kartu su visais balsavimais numatytu laiku. Gerai. Gal tada priėmimo stadiją mes turėsime, kaip ir numatyta, 12 val. 45 min., o dabar tada po pateikimo kviečiu balsuoti. (*Balsai salėje*) V. Bakas prieštaro. Gerai, kolegos, matau, kad bus norinčių ir pasisakyti, ir balsuoti. Tada visą klausimą turėsime 12 val. 45 min. Ar dar turime projektų?

Gerbiami kolegos, kad nesimaišytume ir turėtume visus balsavimus tuo laiku, kada ir nustatėme, tai iki 12 val. 45 min. skelbiu techninę pertrauką ir tada grįšime visi balsuoti.

Dar dėl vedimo tvarkos A. Ažubalis norėtų.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paprašyti tuos kolegas, kurie įsirašė į Laikinosios Seimo narių sostinės bičiulių grupės sąrašus, gal čia susirinkti per tą techninę pertraukėlę, išsirinkti pirmininką, pavaduotojus. (*Balsai salėje*) Kam rūpi sostinės reikalai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Skelbiu pertrauką.

Pertrauka

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, paskutinė rytinio Seimo plenarinio posėdžio dalis – mūsų balsavimų maratonas, taip aš pavadinčiau. Projektai balsuoti bus teikiami ta tvarka, kaip jie buvo surašyti pirminėje darbotvarkėje, nepaisant to, kad čia pranešėjai galbūt kitokia tvarka iš tribūnos pateikė projektus. Dėl to jūs galėsite lengvai sekti žiūrėdami į darbotvarkę iš eilės.

12.46 val.

Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5184(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi pirmasis projektas Nr. XIIIIP-5184(2) sujungtas su projektu Nr. XIIIIP-5172(3). Priėmimo stadija. Tai yra Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 117: už – 115, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5184(2) priimtas. (Gongas)

Prašau dėl vedimo tvarkos ar dėl kokių nors kitų klausimų.

L. KUKURAITIS. Dėkui. Aš tik prašau mano balsą įskaityti už, nes kol suradau kortelę. Dėkui. PIRMININKAS. Gerai. Ministras L. Kukuraitis – už.

12.48 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4981(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau projektas, kuris pirminėje darbotvarkėje buvo įrašytas 1-4.1 klausimu, – Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4981(2). Kviečiu balsuoti svarstymo stadijoje.

Balsavo 120: už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

12.49 val.

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5329(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas lydimasis projektas – Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 124 Seimo nariai, visi 124 – už.

12.50 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4504(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau balsuojame dėl darbotvarkės 1-5 klausimo – Išmokų vaikams įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija.

Balsavo 124 Seimo nariai, už – 124. Po svarstymo projektui pritarta.

12.51 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5261(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-6 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Po svarstymo.

Balsavo 124 Seimo nariai: už – 121, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

12.52 val.

Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5263(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas. Taip pat svarstymo stadijos pabaiga.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 124, prieš nėra, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

12.53 val.

Įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-5190(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas. Taip pat balsuojame po svarstymo.

Balsavo 128 Seimo nariai: už – 126, prieš – 1, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

12.54 val.

1990–1991 metų Lietuvos Nepriklausomybės gynėjo vardo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5232 (svarstymo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 1-9 klausimas. Atkreipsiu dėmesį, kad balsuojama dėl komiteto išvados gražinti iniciatoriams tobulinti. Tai yra 1990–1991 metų Lietuvos Nepriklausomybės gynėjo vardo įstatymo projektas. Svarstymo stadija.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 103, prieš – 5, susilaikė 18. Priimtas sprendimas po svarstymo: gražinti iniciatoriams tobulinti.

12.55 val.

Laisvės gynėjo-kario savanorio teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4967 (svarstymo tęsinys)

Kitas projektas (1.10 klausimas) – Laisvės gynėjo-kario savanorio teisinio statuso įstatymo projektas. Taip pat balsuosime dėl komiteto išvados – gražinti iniciatoriams tobulinti. Kas pritaria tokiai išvadai, balsuoja už.

Balsavo 127 Seimo nariai: už – 122, prieš nėra, susilaikė 5. Gražintas iniciatoriams tobulinti.

12.56 val.

Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5046(2), Nepaprastosios padėties įstatymo Nr. IX-938 2, 12, 15, 22, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5047(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11, 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5048(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5049(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar yra kompleksinis 1-11 klausimas. Aš manau, kad galime, kadangi svarstymo stadija, ne priėmimo, balsuoti už visą įstatymų paketą. Mes norime patikslinti, ar svarstant šį paketą buvo apsispręsta dėl Seimo narės G. Burokienės pasiūlymo? Čia buvo ponios... Viskas gerai, ar jūs atsiėmėte? Buvo pritarta. Gerai, tuomet mes galime prie atskirų projektų nebesustoti. Kviečiu balsuoti už visą paketą, 1-11 klausimą, kur Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas yra pagrindinis ir keletas lydimųjų.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 116, prieš – 1, susilaikė 8.

Toliau, kaip prisimenate, dėl Farmacijos įstatymo projekto mes esame padarę pertrauką iki vakarinio posėdžio.

12.58 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-63(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau – Seimo statuto pataisos dėl nuotolinio balsavimo, taip paprastai kalbant. Kviečiu balsuoti už pritarimą po svarstymo.

Balsavo 129 Seimo nariai: už – 125, prieš – 2, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo, tikėkimės, kad ketvirtadienį galėsime priimti.

12.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Evaldo Pašilio atleidimui iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigų“ projektas Nr. XIVP-89 (priėmimo tęsinys)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Evaldo Pašilio atleidimui iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigų“ projektas. Kaip žinote, mes pateikimo ir svarstymo stadijas įveikėme bendru sutarimu. Tai yra likęs tik balsavimas dėl priėmimo. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 126, prieš nėra, susilaikė 4. Nutarimas „Dėl pritarimo Evaldo Pašilio atleidimui iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareigų“ priimtas. (*Gongas*)

13.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-81 (pateikimo tęsinys ir svarstymas)

Toliau Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Balsuojame pateikimo stadijoje.

Balsavo 124: už – 74, prieš – 32, susilaikė 18. Toliau svarstymas. Yra norinčių replikuoti ar dėl vedimo tvarkos? Prašom. Atsiprašau, ne tą įjungiau. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Įprastas prašymas per šoninį mikrofoną. Kadangi yra diskriminuojama didžiausia opozicinė frakcija ir su ja nėra tariamasi dėl senos parlamento tradicijos skirti būtent opozicinei frakcijai Audito komiteto pirmininką, frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dar viena pertrauka yra galima. Aš manau, bendru sutarimu pritarkime pertraukai, kad negaištume laiko, nes penktadalį, be abejo, iniciatoriai nesunkiai turės. Po pietų tada baigsime svarstyti šį klausimą.

Toliau. Jau mes kai kuriuos projektus iš popietinės darbotvarkės buvome paėmę, tai, matyt, eilės tvarka tuomet.

13.02 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-5306 ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-5307 (pateikimo tęsinys)

Buvę 2-2.1 ir 2-2.2 klausimai. Turbūt galima balsuoti kartu kaip už paketą. Tai Seimo kontrolierių įstatymo 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kas pritaria po pateikimo, balsuoja už.

Balsavo 121: už – 115, prieš – 2, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta. Tuomet paskelbiame numatomą svarstymo datą. Siūloma pavasario sesijoje. Pagrindinis – Žmogaus teisių komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ar galime sutarti? Ačiū, taip tada ir fiksuojame.

13.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų“ projektas Nr. XIVP-68 (priėmimo tęsinys)

Žiūrime į darbotvarkės projektą, 2-5 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigų“ projektas. Čia taip pat, rodos,

pateikimą ir svarstymą įveikėme bendru sutarimu. Tada priėmimas. Kas pritaria atleidimui, balsuoja už.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 121 Seimo narys: už – 119, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.05 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-43 (*pateikimo tęsinys*)

Toliau 2-6 klausimas – Teismų įstatymo daugelio straipsnių pataisymai. Kas pritaria po pateikimo, balsuoja už.

Prašau. M. Navickienė dėl vedimo tvarkos.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mano balsą dėl protokolo prašau įskaityti už.

PIRMININKAS. Įrašome į protokolą, kad M. Navickienė balsavo už anksčiau balsuotą klausimu. Teismų įstatymo pataisos. Kas už po pateikimo, kviečiu balsuoti.

Balsavo 120 Seimo narių: už – 119, prieš nėra, susilaikė 1. Projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo data – gruodžio 15 diena. Čia yra iš tų skubių projektų. Pritariame? Prieštaraujančių nematau, taip ir fiksuojame.

13.06 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-62 (*pateikimo tęsinys*)

Toliau 2-7 klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat balsuojame po pateikimo.

Balsavo 117: už – 88, prieš – 2, susilaikė 27. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data taip pat gruodžio 15 diena. Tada taip ir fiksuojame.

13.08 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5257(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5258(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5259(2) (*svarstymo tęsinys*)

Kai kurie rezerviniai klausimai buvo pateikti. Pirmasis buvo kompleksinis projektas, aš manau, čia galima balsuoti dėl visų trijų projektų vienu balsavimu. Tai yra Akcinių bendrovių, Viešųjų įstaigų ir Ūkinių bendrijų įstatymų kai kurių straipsnių pakeitimo projektai.

Balsavo 117: už – 110, prieš nėra, susilaikė 7.

13.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-92(2) (*pateikimo tęsinys*)

Ir paskutinis balsavimas dėl dar vieno rezervinio klausimo dėl Seimo delegacijų. Balsuojame, ar pritarti po pateikimo.

Už – 115, prieš – 2, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta.

Svarstymo ir priėmimo dabar nedarome, nes porą pavardžių pateikus žodžiu reikia registruoti naują šio projekto redakciją. Po pietų baigsime svarstyti. Dabar matau, kad E. Pupinis nori kažką pasakyti. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų jau antrą kartą šiek tiek užtęsiame balsavimus. Mes planuojame kitas savo posėdžių darbotvarkes, tai iš tikrųjų gal būtų galima pankstinti ateityje šiek tiek balsavimo pradžią? Ačiū.

PIRMININKAS. Aš manau, Sekretoriatas tiksliau mėgins planuoti mūsų darbo trukmę.

Dabar pabaigoje leiskite perskaityti dar keletą trumpų pareiškimų.

13.09 val.

Informaciniai pranešimai

Pirmasis pareiškimas dėl jungimosi į laikinąją grupę: „Pranešame, kad šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai jungiamės į Laikinąją Seimo ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo grupę.“ Grupės pirmininke išrinkta profesorė V. Targamadžė, pavaduotojais – M. Puidokas ir A. Nekrošius. Yra galimybių, manau, dar į tą sąrašą, kas nori, įsirašyti.

Kita grupė – Laikinosios Seimo narių sostinės bičiulių grupės įkūrimas. Kaip suprantu, Lietuvos sostinė turbūt turima omeny. Įkurti Laikinąją Seimo narių sostinės bičiulių grupę, išrinkti Seimo narį A. Ažubalį Laikinosios Seimo narių sostinės bičiulių grupės pirmininku, pavaduotoju išrenkamas V. Mitalas.

Tai tiek skelbimų. Ačiū dalyvavusiems ir iki susitikimo po pietų išklausančiam Vyriausybės programą. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 11 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 8 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Gerbiami kolegos, kviečiu užimti savo vietas. Pradedame gruodžio 8 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*)

Skelbiu registraciją. Užsiregistravo 74 Seimo nariai.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIVP-90 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIVP-90. Projektą pristatys Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

Kolegos, primenu svarstymo tvarką. Vyriausybės programos pristatymui yra skiriama iki 40 minučių, klausimams, kuriuos galima užduoti tiek Ministrėi Pirmininkei, tiek Vyriausybės nariams, skiriama iki pusantros valandos. Klausimų tvarka tokia pat kaip per Vyriausybės valandą. Ar pritariate tokiai tvarkai? Bendru sutarimu.

Prašom, žodis Ministrėi Pirmininkei.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Leiskite trumpai pristatyti Vyriausybės programą, kuri buvo įregistruota vakar ir dabar tikisi Seimo palaikymo. Aš labai ilgai turbūt nekalbėsiu ir daugiau laiko suteiksiu paklausti, nes yra užsirašiusių labai daug Seimo narių ir būtų galima tą sutaupytą laiką tiesiog paskirti taip pat ir papildomiems klausimams, bet keltą aspektų norėčiau paminėti.

Jau šiandien tokių pirminių reakcijų pavyko išgirsti. Kažkam pasirodė, kad tai kažkieno kito programa, kažkam pasirodė, kad ambicijos per mažai, kažkam dar kažkas pasirodė. Tai galbūt aš galėčiau siūlyti, kad mūsų Vyriausybė bręžtųsi ambiciją ir projektuotų skrydį į Mėnulį, bet, deja, anksčiau buvusios programos nebuvo taip gerai įvykdytos, kad naujai Vyriausybei nereikėtų vėl grįžti prie tų pačių klausimų. Natūralu, kad ši programa remiasi tomis programomis, su kuriomis koaliciją sudarančios partijos ėjo į rinkimus. Tiek Tėvynės sąjunga, tiek Liberalų sąjūdis, tiek Laisvės partija turėjo savo rinkimų programas, kurios buvo sulietos, tiek, kiek tai, žinoma, yra objektyviai įmanoma šiame dokumente, kuris yra pateiktas. Tačiau dokumente yra turbūt ir daugiau negu tai, nes, kaip esu jau ne kartą minėjusi, XVIII Vyriausybė, jeigu gautų įgaliojimus veikti, ateina ne kokių nors revoliucijų daryti, todėl tie geri darbai, kurie buvo anksčiau prognozuoti, projektuoti ir galbūt nepabaigti arba net nepradėti, tikrai gali atrasti savo vietą XVIII Vyriausybės programoje.

Aš nematau didelio tikslo ginčytis, ar Strateginių investicijų fondas yra Valstiečių ir žaliųjų programos elementas, ar vis dėlto Valstiečių ir žaliųjų programoje tai atsirado kaip kokia nors Tėvynės sąjungos idėja iš anų Seimo rinkimų ir 2015 metų rinkiminių idėjų. Aš manau, kad tos priemonės arba tie sprendimai, kurie yra geri ir vertingi, dėl kurių yra toks platus sutarimas, turbūt nenukentės niekaip dėl to, kad bus tęsiami ir nebus kaitaliojami sulig kiekvienais rinkimais.

Todėl, kaip ir minėjau, ir turbūt pati prisistatydama sakiau, kad rengdami Vyriausybės programą, žinoma, taip pat atsižvelgsime ir į tas idėjas, kurias kėlė tos politinės partijos ar politinės jėgos, kurios daugumoje nedalyvauja, tiek, kiek tai bus objektyviai įmanoma: tiek tuos darbus, kurie turėtų būti tęsiami, tiek tuos darbus, kurie turėtų būti pradėti, nors turėjo būti pradėti jau prieš kurį laiką, tikrai stengsimės savo programoje atliepti.

Jeigu galėčiau apibrėžti programos mintį keletu tokių kertinių principų, man atrodo, pirmasis principas, ir turbūt nieko čia labai nenustebinsiu, būtų pasitikėjimo principas, kuris, mano vertinimu ir mano kolegų vertinimu, turėjo būti atspindėtas visose Vyriausybės programos dalyse. Jis pagaliau leistų iš mūsų tokios prezumpcijos, kad žmonės nežino, ką daryti, kad jiems visą laiką reikia viską smulkmeniškai reguliuoti, viską nurodyti, kad reikia nepasitikėti, kad reikia reglamentuoti, galėtų vis dėlto duoti daugiau teisės ir pasitikėjimo spręsti tiek valstybės tarnautojui, tiek mokytojui, tiek medikui, tiek ir verslininkui, ir kitiems mūsų visuomenės nariams.

Antras klausimas, kuris yra labai svarbus ir labai gaila, kad šioje srityje mes nelabai kur pažudėjome per pastaruosius dešimt metų, yra atviri duomenys. Kodėl tai yra svarbu? Jeigu mes kalbame apie didesnę pasitikėjimą ir konsensuso paiešką, aplink ką mes galime tą konsensumą kurti? Aš turbūt neįtikinsiu (bent jau dalies) politinio lauko savo idėjomis ir savo vertybėmis, ir turbūt nereikia netgi siekti to daryti: kadangi jau mes esame skirtingų politinių bendruomenių nariai, matyt, mes tuos skirtumus turime tiesiog iš prigimties. Bet yra tam tikrų dalykų, dėl kurių mes nelabai galime ginčytis, ir tie dalykai yra faktai. Klausimas – kas gali būti konsensuso pagrindas, jeigu mes galbūt galime ginčytis dėl vertybių ir ideologijų? Turbūt konsensuso pagrindas gali būti faktai, o tam, kad faktai galėtų būti konsensuso pagrindas, mums reikia tuos faktus turėti. Ir čia, be jokios abejonės, kad mes galėtume tai padaryti, mes turime turėti kuo daugiau duomenų ir kuo daugiau objektyvios informacijos.

Kaip pavyzdį galiu pateikti dabartinę COVID-19 situaciją ir tuos sprendimus, kuriuos tenka priimti, kad kaip nors sumažintume ligos plitimą ir pasekmes sveikatos sistemai. Neturėdami duomenų, neturėdami galimybės atlikti normalią analizę, mes neturime galimybės protingai tartis dėl sprendimų, kurie duoda geriausią rezultatą. Dažnai turime tiesiog badyti pirštu į debesis ir bandyti kažkaip pataikyti ten, kur iš tikrųjų yra skaudulys, nes negalime atsakyti į klausimą, o kaip, o kur, o iš kur ateina didžioji dalis problemų. Kad mes tai galėtume daryti, tiek duomenų paskleidimas, kad visi galėtų tuos duomenis matyti ir interpretuoti, tiek jų analizę, tiek jais paremtą sprendimų priėmimo sistemą, mano nuomone, yra kertinis... Tai yra vienas iš tokių turbūt svarbiausių horizontalių principų, esančių Vyriausybės programoje.

Trečias principas, trečia kryptis būtų nuosaiki ambicija. Neįgyvendintų programų, politinių dokumentų, strategijų ir panašių rašinių mes turime pilnas dokumentų kapines. Deja. Kartais atrodo, kad mes daugiau emocijų, intelekto ir laiko skiriame diskusijoms apie tai, kas gražiau parašys programinį dokumentą, negu diskusijoms apie tai, o kaip įgyvendinti tuos tikslus. Aš esu visiškai tikra, kad turbūt šioje salėje nėra nė vieno politiko, kuris norėtų prasto švietimo ar kad Lietuvos ekonomika būtų žemos ir vidutinės pridėtinės vertės, ar kad gamta nebūtų saugoma, ar kad valstybės tarnyba nebūtų profesionali. Turbūt visi mes turime labai panašių siekių. Todėl nereikia stebėtis, kad siekių požiūriu daugelis programų yra tarpusavyje panašios, nes mes siekiame to paties dalyko. Mes siekiame, kad Lietuvos žmonės Lietuvoje gyventų geriau ir jaustųsi geriau, ir būtų labiau patenkinti savo gyvenimu.

Priemonių lygmeniu, kaip mes tai galime įgyvendinti, jau čia turbūt galime turėti įvairių nuomonių, kartais labai skirtingų. Kažkur galime bandyti susitarti, kažkur, kur susitarti mums būtų sunkiau, matyt, kažkam tiesiog tenka prisiimti politinę atsakomybę už savo pasirinkimus, o opozicijai, kaip ir dera, kaip ir priklauso, – kritikuoti.

Programoje yra nemažai dalykų, dėl kurių tartis reikės gana anksti, nes pasekmės visuomenei ir atitinkamiems sektoriams ateis tikrai ne iš karto. Tam, kad jos išvis ateitų, bus reikalingas labai nuoseklus ir ilgalaikis darbas. Ir čia aš, be jokios abejonės, pirmiausia paminėčiau švietimą. Taip, šioje programoje taip pat kalbame apie nacionalinį susitarimą dėl švietimo, apie tai kalbėjo rinkiminės kampanijos metu turbūt visi iš mūsų. Todėl natūralu, kad ši nuostata taip pat atsirado ir Vyriausybės programoje. Kur galbūt bus skirtumas nuo to, kas buvo praėjusioje kadencijoje, bent jau norėčiau tikėtis, kad diskutuoti galėtume pradėti netrukus po to, kai Vyriausybė gaus įgaliojimus veikti, o ne kadencijos pabaigoje. Tada tikimybė pakloti tuos bėgius, galiausiai pamatyti tais bėgiais riedantį traukinį ir turėti daugiau vilties, kad po ateinančių Seimo rinkimų kažkas tų bėgių neišrinks ir nenuties kitoje vietoje, mano supratimu, bus daug didesnė.

Tas pats galioja žaliajai darbotvarkei. Mes visi esame labai greitai išipareigoti, pasisakyti ir palaikyti tai, kad gamta turi būti saugoma, klimato kaita yra problema, tiek trąšų naudojimas, tiek išmetamosios dujos taip pat yra problema mūsų gamtai ir mūsų planetai. Bet dėl sprendimų, kuriuos mums gali tekti priimti tam, kad mes pasiektume tuos tikslus, brėžiamus po dešimtmečio, o gal ir po trisdešimtmečio, teks susitarti dabar ir tie sprendimai tikrai nebus labai paprasti. Mes puikiai žinome, kad kažkam tai reiškia įprasto gyvenimo būdo didelius pokyčius, kažkam tai reiškia įprasto verslininkavimo būdo didelius pokyčius, kažkam tai reiškia prarastas pajamas, todėl paprastų sprendimų rasti čia veikiausiai nepavyks, bet galima rasti sprendimų, orientuotų į bendrą tikslą. To bendro tikslo, jeigu mes sutariame kaip valstybė, jeigu mes palaikome europinę darbotvarkę šiais klausimais, turbūt mes turime ieškoti visi, nepaisant savo politinių afiliacijų ir narystės vienoje ar kitoje politinėje bendruomenėje.

Lygiai taip pat svarbus klausimas yra ir ekonomikos transformacijos. Ekonomika nesitransformuoja per vieną naktį ar net per Vyriausybės kadenciją. Tam, kad ekonomikoje būtų daugiau aukštos pridėtinės vertės, reikia daugiau intelekto. Tam, kad būtų daugiau intelekto, reikia kitos ekonomikos. Atrodytų, tarsi vištos ir kiaušinio dilema. Tačiau manau, kad ši dilema yra išsprendžiama kryptingomis ir nuosekliomis pastangomis. Tas pastangas sutelkus būtent ta kryptimi, mes tikrai galime pamatyti, kaip aukštos pridėtinės vertės ekonomika, verslas užima vis didesnę ir didesnę dalį mūsų kuriamo produkto. Kažkuriame etape, reikia manyti, jau tiesiog pats procesas pradeda replikuoti save ir, matyt, mums nereikia ginčytis labai labai ilgai, ar pirma višta, ar pirma kiaušinis. Manau, kad turime labai gero potencialo, reikia į tą potencialą koncentruotis, kas programoje ir yra numatyta, ir, tai padarius, toliau jau matysime tiesiog besitraukiančius, aukštytyn besistiebiančius taip pat ir kitus.

Programoje yra ir tų nuostatų, kurios yra ir trumpesnio laikotarpio. Ir čia aš norėčiau pabrėžti valstybės tarnybos vertinimą ir požiūrį į valstybės tarnybą. Ir pati esu ne kartą kalbėjusi, kai pristatinėjau Seime, ir kitomis progomis, manau, kad viena iš didžiausių bėdų, dėl ko mūsų visos strategijos nesulaukia tokios sėkmės, kokios galbūt galėtų pagal tas idėjas, kurios ten yra išdėstytos, kurių tikrai dauguma būna absoliučiai ir teisingų, ir gražių, ir tinkamų, matyt, visam politiniam spektrui, vis dėlto yra tai, kad tie žmonės, kurie turi įgyvendinti, tai yra valstybės tarnyba, viešasis administravimas, labai dažnai būna ir demotyvuoti, ir nugalinti, ir nevertinami, kad tai darytų. Labai dažnai nesigilina į savo kažkokių sprendimų horizontalias pasekmes, labiau linkę matyti savo langelį, savo lentynėlę, nes taip yra tiesiog saugiau, nes už iniciatyvą mes taip pat ir baudžiame.

Manau, kad požiūris į tai, kad valstybės tarnyboje turi būti kompetentingi vadovai, čia net aš kalbėčiau ne tik apie valstybės tarnybą, bet ir apie kitas viešojo sektoriaus įstaigas, puikiai jums žinomos problemos apie trūkstamus, tarkime, mokyklų vadovus, apie gydymo įstaigų vadovus, apie kultūros įstaigų vadovus, apie tas pozicijas, kur reikia prisiimti tam tikrą atsakomybę, turėti tam tikrus gebėjimus būti lyderiu ir suburti kolektyvą kažkokiems svarbiems uždaviniams įgyvendinti, kol kas nėra vertinamas. Mes vis dar esame linkę galvoti, kad valstybės tarnyba ir viešasis sektorius yra kažin kokia savaime sėkminga ar saugi vieta, kur žmogus tiesiog turi būti dėkingas už tai, kad jis gali ten dirbti. Tokio požiūrio pasekmės ir yra tokios, kad iniciatyvūs ir motyvuoti žmonės labai dažnai neužsilaiko valstybės tarnyboje ir mes prarandame intelektualinį potencialą, kuris galėtų mums padėti visas šias programas, kurias mes taip sėkmingai surašome, pajudinti iš mirties taško.

Todėl aš labai norėčiau tikėtis, kad tas tikėjimas pigia valdžia vis dėlto jau yra sumenkęs visoje politinio spektro dalyse. Šiuose rinkimuose man neteko girdėti, ir manau, kad tai yra labai gera žinia, anksčiau labai dažnai girdėtų išipareigojimų visiems visko duoti, sumažinus biurokratų skaičių skaičiumi X, nes turbūt jau per laiką visi patyrėme, kad to tikrai nepakanka nei tam, kad socialinės apsaugos išlaidų santykis su BVP, nei kokie nors kiti esminiai parametrai kaip nors esmingai pasikeistų. Taip, valstybės tarnybai reikia didesnio efektyvumo, bet taip pat reikia ne tik didesnio efektyvumo ar kokio nors didesnio spaudimo, bet reikia ir daugiau lankstumo, ir daugiau teisių, ir daugiau pasitikėjimo.

Norėčiau turbūt čia savo pristatymą ir baigti tiesiog palikdama daugiau laiko atsakyti į klausimus. Kas turėjo galimybę susipažinti su programa, tai turbūt galės konkrečiai ir paklausti, tikrai manau, kad ir aš, ir mano kolegos stengsimės visapusiškai atsakyti.

Vienas klausimas, kuris buvo iškilęs vakar, yra vertas dėmesio, o tai kurgi visoje šioje programoje yra COVID-19? Tai atsakymas būtų labai paprastas. COVID-19 šioje programoje yra paminėtas tikrai ne vieną kartą, nes net jeigu su COVID-19 pandemija bus susidorota per ateinančius metus, pasekmės daugelyje sričių – švietimo, sveikatos apsaugos, ypač psichikos sveikatos, turbūt bus labai ilgalaikės, todėl visa tai yra stengiamasi atliepti. Tačiau šio trumpojo laikotarpio priemonės, turint mintyje, kad Vyriausybė neplanuoja visą ketverių metų kadenciją veikti ekstremalios situacijos sąlygomis, vis dėlto ekstremalios situacijos sąlygos anksčiau ar vėliau pasibaigs, ir norėtų brėžti savo matymą, savo uždavinius ir savo sėkmės rodiklius, pagal kuriuos norėtų tą sėkmę pasimatuoti sąžiningai, skaidriai ir atvirai, COVID-19 valdymui, tokiam taktiniam planui yra parengusi atskirą dokumentą, kuris, jeigu bus klausimų, turbūt bus galima į juos atsakyti, bus paskelbtas atskirai ir papildomai prie Vyriausybės programos tuomet, kada Vyriausybės programa jau bus patvirtinta.

Čia turbūt aš savo pasisakymą pabaigsiu, jums leidus, grįšiu į savo vietą ir mes atsakysime į klausimus, kurie bus. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama premjere, už Vyriausybės programos projekto pristatymą. Prieš perduodama žodį Seimo nariams klausti, primenu, kad pagal Statute numatytą tvarką Vyriausybės programos pateikimo metu atsakymams į klausimus yra skiriama pusantros valandos. Klausimai gali būti užduodami tiek Ministrei Pirmininkei, tiek bet kuriam iš ministrų. Užsirašė klausti net 60 Seimo narių.

Pirmasis klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Pirmiausia noriu pasveikinti naująjį ministrų kabinetą, palinkėti sėkmės darbuose.

Gerbiama premjere arba kas nors iš kabineto narių, norėčiau paklausti dėl socialinių dalykų. Socialiniams dalykams jūs skyrėte tikrai nemažai dėmesio ir man labai patiko, kad kiekvienas žmogus būtų matomas, kad nebūtų nematomų žmonių. Tačiau aš norėčiau paklausti dėl išankstinių pensijų, nes finansų ministrė yra pasakiusi, kad nėra numatyta lėšų būtent tiems žmonėms, kurie išeina į išankstinę senatvės pensiją, turėdami 40 metų darbo stažą.

Mes neseniai priėmėme įstatymą, kur vietoj 0,4 % praradimo, kai žmogus išeina į išankstinę pensiją, praranda 0,32 %. Buvo lyg ir užsiminta, kad lėšų tam nėra numatyta. Tai vis dėlto ar naujoji Vyriausybė kaip nors peržiūrės tuos įstatymus, ar bandys juos įgyvendinti? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Šiaip būtų gerai, jeigu užduotumėte tą klausimą Vyriausybei, kuri pateikė pirminį biudžeto projektą, kur tie pinigai nebuvo numatyti. Bet taip, tai yra įstatymu priimtas įsipareigojimas, kurį vykdysime. Tiesiog tai reiškia, kad deficitas kitais metais bus didesnis, negu dabar yra skelbiama.

PIRMININKĖ. A. Sysas klausia frakcijos vardu.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Pirmiausia prisidedu prie sveikinimų tiek Ministrei Pirmininkei frakcijos vardu, tiek visai Vyriausybei su švente – programos pristatymu. Ir tikrai sutinku su gerbiama Ministre Pirmininke, kad labai nenorėčiau, kad šis dokumentas atsidurtų, kaip jūs pasakėte, dokumentų kapinėse.

Tikrai linkėčiau, kad visi siekiai būtų įgyvendinti, nes tikslų labai daug, tikslai kilnūs, reikalingi, viskas nukreipta žmonių geresnei gyvenimo kokybei. Bet kai aš paimu ir pasižiūriu 3 skyrių, kuriame kalbama apie socialinius reikalus, jis skambiu pavadinimu „Misija“, pirma mintis – įmanoma ar neįmanoma, nes ten toliau kalbama apie socialiai pažeidžiamas visuomenės grupes. Labai daug tikslų yra, visi reikalauja pinigų. Jeigu mes norime pasiekti tuos užsibrėžtus tikslus, reikia pinigų. Kai aš pasižiūriu į mokesčių dalį, tai aš ten nematau tų šaltinių, apie kuriuos jūs sakėte. Klausimas, kaip ruošiatės įgyvendinti tiek daug gerų tikslų be pinigų? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš galiu bandyti pradėti atsakyti, paskui gal M. Navickienė ar Gintarė mane papildys.

Niekas neigtyvendins gerų tikslų be pinigų. Čia klausimas, kokiems tikslams ir kokioms priemonėms pinigai yra reikalingi. Vienokie pinigai yra reikalingi, jeigu mes tiesiog bandome kiekvienam žmogui kaip nors sumokėti tiek, kad jis galėtų visa tai, ko jam reikia, nusipirkti laisvojoje rinkoje, kad ir kas tai būtų, ar tai būtų slaugos paslaugos, ar tai būtų asistentas, ar kokios nors kitos priemonės, kurios yra reikalingos konkrečiai dabar atskirtyje esančiai grupei.

Arba kitas būdas, kai valstybė tiesiog prisiima atsakomybę kartu su savivaldybėmis, kartu su nevyriausybiniais sektoriais kurti paslaugas ir infrastruktūrą, kuriomis žmonės galėtų jau pasinaudoti ir galbūt ten, žinoma, kur yra objektyviai įmanoma, užsidirbti patys.

Manau, nėra nuostabu, kad šioje programoje prioritetas yra būtent tai antrajai daliai, nes pirmoji dalis yra, mano supratimu, ir komplikuočiau, ir nėra tokia ilgalaikė kaip žmogaus tiesiog įgalinimas, kad jis būtų atsakingas už savo gyvenimą tiek, kiek tai yra objektyviai įmanoma, ir priimtų sprendimus pats.

Reikės tų pinigų, čia nėra klausimo. Galiausiai programoje – misija įmanoma ar neįmanoma – nėra numatyta, kad neliks nė vieno žmogaus su problemomis. To turbūt jokia Vyriausybė negali padaryti. Manau, kad pats požiūris, pati politinė logika, pats principas yra ne bandyti nuo tų žmonių išsipirkti, o bandyti juos įtraukti, ir to įtraukimo, manau, priemonės gali būti įvairios. Nežinau, ar kuri nors ministrė norėtų papildyti.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš galiu tikrai trumpai pritardama ir dėkodama už klausimą pasakyti, kad, aišku, mes galvodami apie perspektyvą turime galvoti apskritai apie didesnę socialinės apsaugos srities finansavimą, tačiau šiandien esame tokioje ekonominėje situacijoje, kokioje esame. Jeigu turėsime galimybę persikirstyti daugiau pinigų, tai tikrai socialinė apsauga bus prioritetinga sritis, per kurią, galvojame, tie pinigai turėtų būti skirstomi. Galbūt kalbant apie pačių paslaugų efektyvumą ir perėjimą nuo to tokio vien tikrai išmokinio reguliavimo prie paslaugų, turime galvoti apie taiklumą, kad šiandieną instrumentai, kuriuos mes naudojame sprenddami tam tikras žmonių problemas, yra labai universalūs. Mes dar taip galvojame, kad jie gali tam tikrų grupių problemą išspręsti, bet jie yra gana mažai adaptuoti kiekvieno žmogaus poreikiams. Jeigu mes turime bendrą tikslą, kad tos socialinės paslaugos galėtų būti taiklesnės, tai šioje vietoje ir turimais resursais, manome, būtų galima padaryti efektyvią ir tvaresnę paslaugų prieinamumo sistemą. To ir sieksime.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, primenu, kad klausti skiriama iki minutės.

Dabar frakcijos vardu klausia V. Jukna. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. JUKNA (DPF). Ačiū. Pirmiausia Darbo partijos frakcijos vardu noriu pasveikinti Ministrę Pirmininkę ir visą ministrų kabinetą.

Klausimas būtų apie regionų atskirtį. Iš tiesų skaitydamas programą pasigedau tikslesnių priemonių, kokių bus imtasi, ir tikslų, kad būtų sumažinta regionų atskirtis, kokia yra dabar. Iš tiesų programoje apsiribojama gana abstrakčiais pasakymais, kad bus tiesiog didesnis dėmesys skirtas. Vis dėlto norėčiau paklausti, kaip tas didesnis dėmesys bus skirtas investicijoms pritraukti, naujoms gerai apmokamoms darbo vietoms kurti būtent regionuose? Kaip bus mažinama regionų atskirtis? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš paprašysiu, kadangi jūs nepasakėte, kam adresuojate klausimą, perduosiu klausimą A. Bilotaitei ir galbūt Aušrinė ar Kęstutis norėtų papildyti.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Pirmiausia norėčiau padėkoti jums už klausimą. Norėčiau pabrėžti, kad Vidaus reikalų ministerijos srityje regionų politika tikrai bus prioritetas. Tai bus viena iš prioritetingų sričių.

Kalbant apie konkrečias priemones, tai, kaip ir minėjo premjerė, čia yra programa ir konkrečios priemonės bus nurodytos ir išdėliotos priemonių plane.

Kalbant, ką mes darysime, tai pagrindiniai ramsčiai, ant ko stovi regioninė politika, yra pirmiausia regionų valdymo struktūros stiprinimas, tai yra stiprios regionų plėtros tarybos.

Antras dalykas yra regionų specializacija ir individualūs ekonomikos augimo planai. Galbūt čia mano kolegė A. Armonaitė galės detaliau sudėlioti.

Trečia. Motyvacinės sistemos savivaldai sukūrimas, kad savivaldybės būtų motyvuotos ir suinteresuotos tuo, kad jose kurtųsi naujos darbo vietos, kad į jas ateitų nauji investuotojai.

Ketvirtas dalykas yra verslo skatinimas ir pritraukimas į regionus per palankesnę mokesinę sistemą. Tikrai svarstysime šitas galimybes, nes suprantame, kad verslas, rinkdamasis kur jam eiti, kur investuoti, skaičiuoja ir svarsto.

Paskutinis dalykas, ką iš tikrųjų norėčiau pažymėti, tai yra gyventojų mobilumo didinimas. Čia taip pat manau, kad labai reikės didelio bendradarbiavimo su Susisiekimo ministerija, ir tai tikrai esame pasirengę daryti.

Kadangi regionų politika yra ne vien tik tai Vidaus reikalų ministerijos sritis, ji apima ir kitų ministerijų kuruojamus dalykus, tai tikrai pažadu asmeniškai, kad imsiuosi lyderystės, kad tas koordinavimas būtų efektyvus ir sėkmingas.

A. ARMONAITĖ (LF). Aš gal trumpai papildysiu. Dėkui už labai svarbų klausimą. Iš tiesų, kad regionai ar savivaldybės klestėtų, reikia poros dalykų. Pirmiausia, kad žmonės norėtų ten gyventi ir kad investuotojai matytų perspektyvą investuoti. Štai mes iš Vyriausybės, ką tikrai pažadame, kad padėsime susidėlioti tuos augimo planus, tačiau ko iš savivaldos mes prašytume ir natūralus lūkestis būtų, kad savivalda žinotų viziją, o ko ji nori. Ir Lietuvoje mes turime puikių pavyzdžių. Aš čia, tiesą sakant, noriu išskirti Panevėžį, kuris gerai žino, ko jis nori, yra iššūkių, bet yra įsivardiję – Pramonė 4.0. Galbūt ir tradicinės pramonės įmonės, bet investavusios į tam tikras technologijas, žino, kad reikia tokių, na, vienokių ar kitokių sričių darbuotojų.

Tai štai taip žinančioms savivaldybėms iš tiesų Vyriausybė padės viskuo, kuo galės, na, o aš asmeniškai, kaip būsimą ekonomikos ir inovacijų ministrė, esu numačiusi kiekvieną savaitę vizitus į savivaldybes, kad mes kartu bendradarbiaudami, o ne iš tribūnos, iš tikrųjų ieškotume, kaip auginti investicijas regionuose.

PIRMININKĖ. K. Glavecko salėje nėra. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi V. Mitalas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Kaip žymus politikos klasikas, šiandien švenčiantis savo gimtadienį, pasakė, kad pasisėkė Lietuvai su tokia Vyriausybe, tik klausimas, ar pasisėkė jums, gerbiama Vyriausybės nariai, nes iššūkių iš tikrųjų yra labai daug ir reikės labai konkrečių sprendimų. Suprantu, kad Vyriausybės programa tikrai tokia kaip preambulė konkrečių sprendimų ir viskas matysis Vyriausybės priemonių plane. Klausimas Ministrui Pirmininkei. Kaip planuojate rengti Vyriausybės priemonių planą? Kada mes galime tikėtis pamatyti pirmąjį dokumentą ir ar į tą priemonių plano rengimą bus įtraukta visa visuomenė? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Kaip sakė tas pats klasikas, švenčiantis šią dieną gimtadienį, „Lengvi keliai – ne mūsų keliai“. Taip jau atsitinka kartais, kad tenka priimti atsakomybę tais laikais, kada galbūt patogiau būtų tiesiog stebėti viską iš šalies.

Tai čia labai svarbus klausimas, ką jūs pasakėte, nes per šitą laikotarpį, kol buvo ruošiama Vyriausybės programa, ištis sulaukėme labai daug siūlymų ir laiškų daug gavau ir aš pati, ir ministrai, ir tikrai visokiausių – nuo eilinių piliečių iki asocijuotų struktūrų, nevyriausybinių organizacijų, tikrai labai labai daug pasiūlymų dėl programos. Bet programa yra, mano vertinimu, bent jau labiau tokios politinės krypties ir apskritai Vyriausybės matymo aprašymo dokumentas, o toliau, kaip jūs teisingai pastebėjote, yra priemonių planas, kuriam parengti techniškai Vyriausybė turi tris mėnesius po Vyriausybės programos patvirtinimo. Jame jau galima daug detaliau diskutuoti dėl žingsnių išdėstymo laike, dėl sekos tų žingsnių ir dėl konkretesnių priemonių, dėl kitų dalykų.

Manau, kad būtent tame etape kiekvienas ministras po programos patvirtinimo tikrai turės daug daugiau laiko susitikti ir su nevyriausybinkais, ir su asocijuotomis struktūromis, ir su interesų grupėmis. Manau, kad nereikia bijoti diskutuoti su interesų grupėmis, tiesiog reikia tą daryti skaidriai ir atvirai, aptarti siūlymus, kurie yra, ir tuomet pasiūlyti jau tą veiksmų programą ir veiksmų seką tokią, kokia turbūt geriausiai užtikrintų programoje numatytų tikslų pasiekimą.

Tas darbas, manau, prasidės netrukus po to, kai Vyriausybė gaus įgaliojimus. Žinoma, prioritetas yra pateikti patikslintą kitų metų biudžetą, taip pat kovidų situacija, bet visa tai irgi bus padaryta ir tada reikės pereiti iš karto prie priemonių plano rengimo, kur jau ministrams daug labiau padės ir ministerijų kolektyvai, ir plačioji visuomenė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Mitalas. Ruošiasi E. Gentvilas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų sveikinu aš taip pat naująją Vyriausybę ir linkiu didelės sėkmės darbe. Norėčiau daug klausimų paklausti, be abejo, bet gal

klausu tik vieno klausimo. Yra Vyriausybės programoje numatytas punktas, kurį labai sveikinu, tai yra Nacionalinės žemės tarnybos funkcijas perduoti savivaldai. Manau, kad tai iš tikrųjų yra labai geras punktas, kuris numato ir atveria kelius tvariam ir regionų vystymuisi, ir miestų vystymuisi. Nors programos įgyvendinimo projekto dar nėra, vis tiek norėčiau paklausti, maždaug per kiek laiko galvojate tai įgyvendinti? Dėkui.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Turbūt teks man atsakyti. Įsipareigojimas dėl programos yra bendresnis, tad nėra konkrečiai kalbama būtent apie šią vieną tarnybą. Yra bendresnis kontekstas ir tai turbūt susiję su kolegos klausimu dėl regionų politikos. Vienas iš būdų, kaip iš tikrųjų regionų politika galėtų būti efektyvesnė, tai arčiau žmonių esančias valdžios grandis (tai yra, žinoma, savivalda) įgalinti priimti daugiau sprendimų, kurie tiesiog leidžia regionui ar savivaldybei sklandžiau vystytis. Aš manau, kad funkcijų peržiūrėjimas ir apsisprendimas dėl to, ką mes galime horizontaliai ne tik šioje temoje, bet ir kitose temose perduoti savivaldai, kokie reikalingi finansavimo šaltiniai, tarkim, kokie galbūt reikalingi kiti pakeitimai, turbūt tikrai galėtų būti padarytas per kitus metus.

Bet kadangi taip pat yra ir finansinių klausimų, tarkime, jeigu mes vertinsime biudžetą ir finansavimą, kada turėtų būti perdėliotos struktūros, galbūt žmonės ir kiti dalykai, žinoma, kokybiškai pradėti tai įgyvendinti anksčiau negu 2022 metais turbūt nepavyktų, tiesiog jau objektyviai taip sakyčiau.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Nekrošius.

E. GENTVILAS (LSF). Dar gyvas klasikas, kuris šiandien švenčia gimtadienį, mano manymu, yra labai stipriai nusipelnęs Lietuvos politikas nepriklausomybės laikais, tačiau būdamas premjeru jis sudegino savo politinį populiarumą. Klausimai I. Šimonytei.

Pirmas dalykas, ar jūs nebijote tapti nepopuliari dėl gerų darbų? Antras dalykas, ar keistumėte komunikaciją, kurios pritrūko tam gyvajam klasikui? Pavyzdžiui, vakar Prezidentas paminėjo, kad jo gerovės valstybės vizija randa atspindžių jūsų programoje. Sudarau jums galimybę komunikuoti su visuomene ir pavadinti kai kuriuos dalykus, kuriuos jūs laikytumėte vedančiais Lietuvą, kaip valstybę, į gerovę?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū jums už klausimą. Ar aš nebijau? Aišku, kad bijau. Aš esu normalus žmogus ir bijau. Bet man atrodo, kad yra tokia politiko priedermė, nes jeigu tu bijai ir nieko nedarai, tada tu nieko ir nepadarysi. O kartais tiesiog bijai, bet darai, nes tiki, kad reikia daryti. Ir jeigu pats prieš save jautiesi teisus, gali žiūrėti sau į akis ir tikrai supranti, kad pats sau nemeluoji, man atrodo, tada ta baimė yra atsveriamą kitų dalykų.

Dabar, kalbant apie komunikaciją, aš manau, kad tai yra labai svarbu, nes man pačiai teko toje Vyriausybėje dirbti, tiesa, ne nuo pradžių. Ir turbūt pradžioje viena didžiausių padarytų klaidų buvo toks įsitikinimas, kad žmonės yra išmintingi ir jie viską supras. Žmonės išties yra išmintingi, bet daugelį dalykų suprasti, ypač iš pirmo žvilgsnio, kai staiga pasikeičia konjunktūra, staiga pasikeičia situacija, yra ne taip lengva.

Manau, daug dėmesio skirtume, apie tai ir programoje yra kalbama, būtent komunikavimo principams, atvirumui, tam, kaip norėtume pateikti informaciją. Labai tikiuosi, kad mums tai pavyks padaryti, tikiuosi bendradarbiavimo ne tik Vyriausybės kabineto narių formatu, bet taip pat ir žmonių, atsakingų už komunikaciją skirtingose institucijose, kad ta informacija būtų kuo nuoseklesnė, kuo išsamesnė ir kuo labiau atsakanti į visuomenės klausimus.

Kalbant apie Prezidento gerovės valstybės viziją, tie aspektai, kurie buvo paminėti paties Prezidento, man atrodo, iš esmės randa savo vietą Vyriausybės programos skyriuose, rado savo vietą daugumos partijų rinkimų programose, ar mes kalbėtume apie švietimą ir vienodas galimybes kiekvienam vaikui gauti bilietą į gyvenimą, ar apie inovacijas, kurių politikos reformai yra nemažai dėmesio, ar apie žalumą, nes Lietuva yra inovatyvi ir žalia. Taip pat žaliasis kursas, aš manau, yra vienas iš stipriausių skyrių Vyriausybės programoje, taip drįsčiau teigti, nes turime labai ilgalaikes pasekmes ir labai didelę ambiciją.

Aš tikrai siūlyčiau ieškoti ne kokių nors labai didelių skirčių, o tiesiog ieškoti to, kas užvaidinta galbūt skirtingai (bet čia memus kurti yra kažkokia šio laikmečio mada), žiūrėti į turinį, o kai žiūrėsime į turinį, manau, mes daug geriau susitarsime ir dėl pačių sprendimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Nekrošius. Ruošiasi J. Sabatauskas.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiama premjere, aš norėčiau paklausti jūsų, taip pat ir finansų ministrės. Pratešiu gerbiama A. Syso klausimą dėl programos. Kadan gi, matyti, programa tikrai ambicinga, tikrai užsibrėžta daug tikslų, jie ganėtinai dideli, tai mano klausimas yra dėl šių prioritetinių dalykų finansavimo. Tai yra ar nebus keičiami mokesčiai, ar nebus mažinamos mokestinės lengvatos, o galbūt įvedami kokie nors nauji mokesčiai? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Čia turbūt bus tas darbas, kurio nepadarė Vyriausybė, baigianti savo darbą, ar ne? Vienas iš jūsų lyderių ponas S. Skvernelis kaip tik sakė, kad programa neambicinga, bet aš su juo drįsčiau nesutikti. Matyt, kaip tik bandysime atlikti kai kuriuos darbus, kuriuos buvusi Vyriausybė darė, ne iki galo pavyko. Galbūt kartais todėl, kad pritrūko laiko pačioms diskusijoms, o galbūt todėl, kad pritrūko siekio matyti bendrą vaizdą. Manau, kad bus tų pakeitimų pasiūlyta diskutuoti, ir lengvatų peržiūrėjimo, ir kitų priemonių, ir žaliųjų mokesčių, tai, beje, taip pat programoje aiškiai įvardinta.

Vienas dalykas, kurio nebus, tai tikrai nebus, kad mes atnešime tuos pakeitimus kitą savaitę su patikslintu biudžeto projektu, tikrai nebus kokių nors skubos tvarka bandymų labai greitai ką nors pakeisti. Daug yra dalykų, kuriuos čia reikia suderinti. Reikia suderinti vadinamąjį atsigavimo fondą, turime susitarti su Europos Komisija dėl priemonių, kurias galėsime tomis lėšomis finansuoti, Europos Sąjungos naują perspektyvą, ypač investicijas, tinkamai suplanuoti, žinoma, tai, ką turėsime išlaikyti, turėsime išlaikyti savo sumokamais mokesčiais. Tiek, kiek reikės drįsti pasiūlyti mokestinių pakeitimų, manau, Vyriausybė drįs juos pasiūlyti. Bet jie tikrai nebus iš kepurės, iš po vakar, iš po stalo paskutinę dieną, nes apie tai reikia tiesiog labai rimtai diskutuoti. Žmonės turi matyti, už ką yra mokami mokesčiai. Net jei tie mokesčiai yra keičiami, turi matyti, kodėl juos yra siūloma keisti, tai yra kokia bus iš to graža ir nauda patiems mokesčių mokėtojams.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš iš principo atkreipčiau dėmesį į mokesčių dalies preambulę, kur kalbama apie tai, kad mokesčiai visų pirma patys iš savęs susiję su viešųjų paslaugų apimtimi. Kai mes sutarsime, kokias paslaugas mes norime teikti, kiek mes norime turėti išlaidų, kokių, tik tuomet mokesčiai bus keičiami. Mokesčiai patys savaime nėra nei vertybė, nei reikalas. Turbūt mokesčių surenkamos pajamos skirtos finansuoti tam tikriems dalykams, be reikalo mokesčiai tikrai nebus keičiami.

Kalbant apie mokesčių pačią dalį, turbūt yra susiję keturi aspektai. Vienas iš jų, kurį paminėjo premjerė, kad mokesčių sistema bus stabilesnė, tikrai įsipareigojimas – šeši mėnesiai iki pakeitimo jie bus priimti ir visiems žinomi. Nebus kartu su biudžetu keičiami, įvedami nauji mokesčiai ir taip toliau.

Kalbant apie lengvatas, bus atlikta kaštų ir naudos analizė visų lengvatų, kurios yra dabar egzistuojančioje sistemoje, kad įvertintume jų poveikį ir naudą visuomenei, verslui ir žmonėms. Galbūt surinkus tuos pačius mokesčius, nuo kurių dabar yra atleidžiama lengvatų pavidalu, galima būtų pasiekti didesnę pridėtinę vertę skiriant kokiems nors geresniems tikslams. Tai tikrai bus atliktas įvertinimas visų lengvatų ir apsispręsta dėl jų tolesnio likimo ar dėl tolesnės trukmės.

Kalbant apie kitus pokyčius, norima padaryti mokesčių sistemą tolygesnę, vienodesnę ir kad už tą pačią veiklą gaunamos pajamos būtų apmokestinamos vienodu tarifu, nes šiandien ne visai yra taip, atsižvelgiant į verslo formą, kuria yra gaunamos pajamos. Planuojame sudaryti darbo grupę ir ištirti, kokie galėtų būti modeliai ir kaip galėtų ta mokesčių sistema tapti teisingesnė.

Kiti aspektai. Yra kalbama apie aplinkosaugos mokesčius ir turto mokesčius, kurie yra mažiau žalingi ekonomikai, tačiau jų įvedimas tikrai priklausys nuo to, dėl kokių viešųjų paslaugų apimtys mes sutarsime ateityje.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi I. Kačinskaitė-Urbonienė.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Noriu pasveikinti paskirtąją Vyriausybę įveikus pirmąjį barjerą. Prieš savo akis matote jau kitą barjerą ir tokių barjerų turbūt per ketverius metus bus dar ne vienas.

Kolegos, noriu pasidžiaugti, kad paskirtoji Vyriausybė sutiko su mano rinkiminiu kvietimu atkurti pasitikėjimą teisingumu, tačiau to nepakanka.

Turiu konstatuoti, kad nepasivarginta skirti reikiamo dėmesio teisingumo daliai. Išsamesnei dalies analizei, aišku, reikia daugiau laiko, tačiau šiandien į akis krenta tai, kad žadama kelti institucinį, bet ne teisingumo sistemoje dirbančių žmonių profesijos prestižą, nes čia nieko nėra apie orų atlyginimą ar geresnes darbo sąlygas. Noriu priminti, kad žmogui gaunant orų atlyginimą ne tik didėja motyvacija, didėja darbo kokybė, atliekamo darbo kokybė, bet jo ir visos sistemos atsparumas korupcijai. Šiandien noriu paklausti, kokią atlyginimo augimą Vyriausybė žadėtų Kalėdų departamento, probacijos ir kitiems teisingumo sistemoje besidarbuojantiems žmonėms, nes manau, kad metodologinio palaikymo čia nepakaks? Ačiū.

E. DOBROVOLSKA (LF). Šiuo atveju apie teisingumo sritį kalbant, mes akcentuojame tuos pokyčius, kurie yra būtini dėl turinio. Tiesiog žadėti pokyčius dėl algų, ką mes matėme ir kitose programose, žinote, kokia šiandien yra situacija, yra mažų mažiausiai neatsakinga, juolab, kaip mes matome, iš tų esminių klaidų arba problemų, kurios yra identifiкуotos tiek Valstybės audito ataskaitose, tiek Europos Tarybos ir kitų organizacijų ataskaitose, kurios yra susijusios tiesiogiai arba su teismų darbais, arba su tomis bylomis, kur, tarkime, Lietuva pralaimi, mūsų sisteminiai pokyčiai ir problemos dažniausiai kyla iš to, kad mes turime daug nereguliuotų santykių. Pavyzdys. Mes žinome, kad nemažas kompensacijas Lietuva iki šiol moka todėl, kad nepriima būtinų teisės aktų. Mes iki šiol švaistome savo biudžeto pinigus tada, kai žmonės, kur nėra ginčų, iš esmės privalo kreiptis į teismus. Šiandien programa teisingumo srityje yra orientuota į tai, kad mes galėtume išspręsti sisteminius pokyčius ir eigoje, be abejo, įvertinti galimybes įrašyti į priemonių programą.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Ruošiasi V. Bakas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Taip pat prisidedu prie sveikinimų būsimam Vyriausybės kabinetui ir noriu pasiteirauti dėl švietimo. Tikrai didelis dėmesys programoje yra skiriamas švietimui ir visi deda didelius lūkesčius ir viltis, kad švietimo netolygumai, socialinė atskirtis mažėtų ir kiekvienas jaunas žmogus, kiekvienas vaikas turėtų vienodus pagrindus pradėti tinkamai, vienodomis galimybėmis savo gyvenimą. Programoje yra užsiminta apie nacionalinio susitarimo siekį. Tai norisi išgirsti, kadangi yra ir daug kitų punktų, kurie jau apibrėžia, kuria linkme švietime bus einama, kaip bus siekiama to nacionalinio susitarimo, kokiais būdais ir formatais bus formuojamas tas nacionalinis susitarimas ir kada planuojama jo pasiekti, nes gali išeiti tokia, žinote, takoskyra – jūs pradėsite įgyvendinti Vyriausybės programą, o nacionalinis susitarimas dar nebus pasiektas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš paprašysiu J. Šiugždinienę konkrečiai atsakyti į tą klausimą, nes jos portfelis.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Tikrai nacionalinis susitarimas – turbūt vienas svarbiausių tikslų tam, kad galėtume tikėtis, jog švietimo politika bus ilgalaikė ir jos netrikdys vyriausybių pasikeitimai ir kiti dalykai, nes švietimo sistema yra tokia sistema, kur rezultatus galime matyti tik po keleto metų ar net po dešimtmečio. Kas yra svarbu, kad mes sutartume dėl pagrindinių tikslų, kokius valstybė kelia švietimo sistemai įvairiais lygmenimis, ir pagrindinių krypčių, taip pat numatytume ir finansavimo projekcijas. To mes tikimės iš nacionalinio susitarimo. Nacionalinį susitarimą rengsime tikrai labai atvirai, planuotume plačias diskusijas su švietimo bendruomene, su įvairiomis institucijomis, interesų grupėmis. Na ir turbūt tas procesas nereikia tikėtis, kad užtruks labai trumpai, matyčiau, kad procesas galėtų trukti pusę metų, o galbūt net daugiau. Aišku, norisi kuo greičiau, bet, manau, tai būtų realus laikas pasiekti susitarimą, kad nacionalinį susitarimą pasirašytų ir jam pritartų visos politinės jėgos, esančios Seime.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas. Ruošiasi A. Vyšniauskas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš taip pat norėčiau pasveikinti naująją Vyriausybės... tiksliau, premjerę ir kandidatus į Vyriausybės narius, į ministrus, ir, aišku, užduoti klausimą iš teisingumo srities.

Aš iš tiesų matau, kad, pavyzdžiui, teisingumo srityje, kaip ir kitoje, yra nurodyti konkretūs rezultatai. Tai yra gerai. Labai stipriai padirbėta penitencinėje veikloje, pavyzdžiui, bausmių vykdymo sistemoje. Tikrai skaitai ir matai – padirbėta neblogai. Supranta žmonės, kurie, matyt, rašė.

Bet štai, kai žiūriu tą antikorupcinę darbotvarkę, ar jūs gal pamiršote nusirašyti nuo tos Vyriausybės programos, kaip sako, kad labai panaši programa, bet iš tiesų čia trūksta. Aš iš esmės nematau jokių priemonių, išskyrus tokias labai paviršutiniškas.

Mano labai konkretus klausimas, ką darysime su korupcija teismuose, kaip pagerinsime viešojo intereso gynimą, kaip stiprinsime prokuratūrą, teisėjų, teismų nepriklausomumą? Čia klausimas būtų ir premjerei, ir teisingumo ministrei.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Man atrodo, reikėtų nepamiršti, kad vis tiek Vyriausybė veikia pagal savo įgaliojimus ir sprendžia tuos klausimus, kuriuos gali išspręsti. Tarkim, Vyriausybė, teikdama įstatymų projektus arba rengdama biudžetą, gali vienaip ar kitaip siūlyti finansavimą, kuris kreiptų, taip sakant, mūsų minčių vagą viena ar kita kryptimi, bet, tarkim, tuos klausimus, kuriuos yra įgaliotas spręsti ar Respublikos Prezidentas, ar teisėjų savivalda, tikrai Vyriausybės galimybės į tai *intervenuoti* jau yra neegzistuojančios. Reikia bendradarbiauti, reikia ieškoti sutarimo. Kalbant apie tas pačias darbo sąlygas, manau, kad tai taip pat yra ir programoje akcentuota.

Aš truputėlį norėčiau dėl antikorupcinės darbotvarkės pasisakyti konkrečiai, nes aš esu iš tų žmonių, kurie mano, kad labai svarbu sklandžiai veikiančios institucijos, stipri STT, greitas bylų nagrinėjimas, nes laikausi jūsų nuostatos ir manau, kad tai taip pat yra akcentuota programoje, kad lėtas teisingumas yra blogas teisingumas. Kuo ilgiau trunka teisybės paieška, tuo labiau yra kompromituojama pati situacija.

Tikrai tiek, kiek Vyriausybė galės prie to prisidėti, tiek turės prisidėti ir prisidės, bet man atrodo, kad žmonių tokiame jausmui apie teisingumą iš viso valstybėje labai daug įtakos turi daug paprastesni dalykai. Tai, kiek tau užtrunka gauti kokią nors leidimą, tai, kiek tau trunka gauti kokią nors atsakymą, tai, kiek tau apskritai pavyksta savo interesą apsiginti kurioje nors valstybės institucijoje ar gauti kokią nors paslaugą.

Manau, kad tam programoje yra tikrai skiriama pakankamai daug dėmesio. Tiek paslaugų kėlimuisi į tokį anoniminių aptarnavimą elektroninėje erdvėje, tiek sąsajoms, sakykim, informacinių sistemų, tiek žmonių galimybėms gauti valstybės paslaugą arba dėmesį be kokių nors pareigūnų prašymo, įtikinėjimo, jų interferavimo į sprendimą. Man atrodo, jau tai savaime yra labai smarkiai orą mūsų visuomenėje švarinantis dalykas. Bet aš paprašysiu Evelinos mane papildyti.

E. DOBROVOLSKA (LF). Visų pirma labai dėkoju už klausimą ir taip pat už būsimo vykdymo dalies teisingumo srityje įvertinimą.

Kalbant apie antikorupciją, tai, be abejo, jūs čia nematote priemonių, jos ir bus priemonių plane. O kalbant apie pačią kryptį, tai akivaizdu, kad iki šiol matytose Vyriausybės programose buvo akcentuojamos labai formalios priemonės, kuriomis galima kovoti, bet turime suprasti, kad viena esminių prielaidų, kuri atsako tiek būtent į antikorupcijos poreikį, tiek atsako į apskritai pasitikėjimą teismais ir kitomis institucijomis, tai yra atvirumas.

Šiandien mes turime pripažinti, kad, deja, mes nesame tame etape, kur tikrai atvirumas net ir teismų sistemoje egzistuoja. Kaip vienas iš tokių visiems puikiai suprantamų pavyzdžių – dauguma posėdžių iš esmės yra atviri, tai yra bet kuris iš mūsų gali ateiti stebėti, tačiau nėra galimybės sudarytos nuotoliniu būdu stebėti. Tai yra iš esmės visuomenės dalyvavimas ir daugelio interpretacijų pašalinimas.

Teismų praktikos prieinamumas visuomenei. Mes matome, kad daugelio procesų atvirumas, tuo labiau jeigu kalbėsime ir apie ikiteisminį tyrimą, iki šiol, kaip mes žinome, apklausos yra surašomos ranka ir dedamas parašas, tai tokių veiksmų fiksavimas garso, vizualinėmis priemonėmis iš esmės išsprendžia daug dalykų, kurie kelia abejonių, kur sudaro galimybę pasinaudoti sistema ir, be abejo, kelia korupcines rizikas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Vyšniauskas. Ruošiasi M. Matijošaitis.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Turiu du labai trumpus klausimus.

Gerbiama premjere, programoje daug dėmesio yra skiriama žaliajam kursui ir visgi diskusijos apie šią politiką kryptį yra tikrai nevienareikšmės. Koks yra jūsų požiūris? Ar žaliąjį kursą jūs matote kaip problemą, kuriai reikia kokių nors sprendimų, ar visgi matote kaip galimybę Lietuvai?

Antras klausimas – žemės ūkio ministru. Vakar vienas stambių ūkininkų atstovas pasakė, kad ministras turi atstovauti jiems. Kaip jūs manote, kam jūs turite atstovauti, ar jiems, stambiesiems ūkininkams, ar visgi visiems Lietuvos žmonėms, tarp jų ir ūkininkams?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš galbūt žaliajį kursą pavadinčiau nei problema, nei galimybė, o pavadinčiau iššūkiu. Turbūt toks žodis man būtų dabar tiksliausias, nors tai yra ir galimybė, be jokios abejonės, turint omeny ir mūsų, tarkime, mokslo potencialą, akademijos, kur tikrai galėtų turbūt pasireikšti net ir globaliu mastu šitose iniciatyvose. Bet pirmiausia mes turime labai aiškiai suprasti, kad mūsų užmojis daryti tam tikrus pokyčius reiškia taip pat ir mūsų gyvenimo būdo pokytį. Nieko turbūt nėra taip sunku keisti, kaip žmonių įprastą gyvenimo būdą, kai jie įprastai važinėja automobiliu, įprastai tręšia, įprastai naudoja kuro ar kokius nors kitus tokius priprastus dalykus kiekvieną dieną daro, ir staiga ką nors padaryti dėl tokio gana neapčiuopiamo dalyko kaip planeta ir klimatas turbūt ne visada yra lengva susimotyvuoti. Todėl ta motyvacija, matyt, turi ateiti per tokį dvigubą principą: tiek paskatų, kurios šiek tiek baudžia elgesį, kuris yra netinkamas, tiek ir tų teigiamų paskatų, kurios skatina pačią kaitą, tai yra į ką nors investuoti, daryti kokius nors sprendimus, kurie mažiau teršia. Plius, žinoma, prie tų paskatų formavimo gali turbūt prisidėti, manau, ir mūsų mokslo žmonės, mūsų akademijos žmonės, kurie turi įdirbį ir kompetenciją, ir patirtį.

Simonas norėtų dar apie žaliajį kursą ir tada jau Kęstutis.

S. GENTVILAS (LSF). Aš norėčiau visus padrašinti ir ačiū už gerus žodžius dėl Vyriausybės programos, bet žaliojo kurso Lietuvai apsimoka imtis. Kaip pavyzdys galėtų būti Nacionalinė energetikos strategija, kuri šneka ir apie naudą Lietuvos ekonomikai. Įgyvendinus Nacionalinę energetikos strategiją būtų vidutiniškai per dešimtmetį kiekvienais metais sukurama papildomai 1,7 % BVP. Būtų sukurta 20 tūkst. naujų darbo vietų, kalbama apie gerai apmokamas vietas. Tai yra naudinga strategija, kuria mes turime naudotis, nes mes nesame anglį išgaunanti šalis, mes nesame naftą išgaunanti šalis, mes esame dažnai nuo žaliavų priklausanti šalis, todėl didesnis vietinių resursų, vietinių verslų paslaugų naudojimas betarpiškai bus susietas su naujų darbo vietų kūrimu ir didesne ekonomine verte vietos gyventojams. Taip, yra iššūkių žemės ūkio sektoriuje, bet čia, suprantu, gal gerbiamas Kęstutis prisidės.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą ir ačiū už atradimą tos vakarykštės citatos. Aš noriu priminti visiems socialiniams partneriams, siunčiantiems žinutes Žemės ūkio ministerijai, tai, kad tiek ministerija, tiek ir visa Vyriausybė pirmiausia veikia laikydamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Antras dalykas, kai mes priimame sprendimus ir kuo remiamės, tai yra Vyriausybės programa, kurią mes šiandien skaitome. Nėra ten numatyta lobistinių veiklų ar lobistinio atstovavimo. Ką šita citata aiškiai rodo ir ką jinai vakar parodė? Jinai rodo, kaip čia pasakius, įsigalėjusią paprotinę kultūrą Žemės ūkio ministerijoje. Aš labai aiškiai noriu nusiųsti žinią, kad šita kultūra turės keistis ir turi būti girdimi ne tik didieji ir įtakingieji, bet pirmiausia turi būti girdimi ir mažieji, ir silpnieji. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia M. Matijošaitis. Ruošiasi J. Baublys.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū už suteiktą žodį, Seimo Pirmininke. Klausimas paskirtajam užsienio reikalų ministrui gerbiamam G. Landsbergiui. Pirma sveikinu pateikus išties ambicingą užsienio politikos srities programą. Buvo malonu ir prisidėti, tačiau šiek tiek papildykite. Pasidalinkite savo viziją, kaip vykdomojoje valdžioje formuosite Lietuvos poziciją Kinijos komunistų partijos atžvilgiu? Tai visgi viena iš galingiausių, jeigu ne pati galingiausia, geopolitinė žaidėja. Itin stiprūs dvišaliai komerciniai ryšiai, 5G šešėlis, infrastruktūra ir uostai, žodžio laisvės apribojimai, žmogaus teisių pažeidimai, etninės mažumos uigūrų diskriminacija, kuri Jungtinių Tautų Organizacijos prilyginama net ir genocido veiksams. Taip pat opūs Taivano, Honkongo, Tibeto klausimai. Tai tik keletas iš mūsų laisvę mylinčių ir ją gerbiančių žmonių temų apie Kiniją. Tai kokia jūsų vertybinė pozicija šiuo klausimu?

O antras klausimas žemės ūkio ministrui. Kokia jūsų tolesnė vizija dėl ministerijos likimo Kaune? Ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Dėkui. Išties ši programa (ir labai ačiū prisidėjusiems prie jos suformavimo) atspindi tam tikrą naujos Vyriausybės pokytį ir užsienio politikoje, kad Vyriausybė nebeapsimeta, kad problemų nėra.

Kadangi klausiate apie mano asmeninį požiūrį, tai aš galiu pasakyti, kad mes gana dažnai kalbame apie problemas, kurių išspręsti mes negalime. Kitaip tariant, mes galime jas pastebėti,

mes galime atkreipti dėmesį, matyti, kritikuoti ir taip toliau, bet klausimas, ką mes norime dėl to padaryti?

Man atrodo, kad pagrindinis Lietuvos uždavinys yra įvardinti, kokie yra Lietuvos didžiausi iššūkiai iš to, kas vyksta didžiosiose valstybėse. Jeigu mes jaučiame (ir mes, man rodos, galime jausti), kad mes esame neteisingai ir per stipriai priklausantys nuo Kinijos, pavyzdžiui, mūsų logistikos grandinės eina per šią valstybę arba iš šios valstybės, kitaip tariant, kad per eksportą arba per mūsų importą iš šitos valstybės mes tampame politiškai priklausomi, mums reikia kalbėti apie strateginę diversifikaciją.

Mes turime kalbėti ne apie Kiniją, mes turime kalbėti apie kitas valstybes, su kuriomis mes norime stiprinti santykius. Tai Pietų Korėja ar Taivanas, su kuriuo mes galėtume megzti verslo ryšius. Mes galėtume stiprinti ryšius su Japonija ir taip toliau. Yra gausybė valstybių, kurios gali padėti Lietuvai užsitikrinti tai, ko mums reikia šiandien įsigyti rinkose ir kitur. Neabejoju, kad mes su ekonomikos ir inovacijų paskirta ministre ir vėliau jau ministre tikrai parengsime bendrą strategiją, kaip spręsti tas problemas. O programa... Vertybinius klausimus mes tikrai matysime, atkreipsime dėmesį į juos ir ten, kur galėsime, kur bus reikalingas Lietuvos laisvę mylinčių žmonių balsas, jis bus girdimas.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys. Ruošiasi G. Burokienė.

K. NAVICKAS. Ačiū, Seimo Pirmininke. Dėl ministerijos padalinių, nes, dėkui Dievui, ne visa ministerija buvo perkelta į Kauną. Aišku, kad ministerija turi būti vienoje vietoje, sostinėje, čia veikia Vyriausybė, ir kito kelio nėra.

Aš tik noriu pabrėžti kelis dalykus. Šitiems žmonėms, kurie dabar dirba Kaune, tiems padalinams buvo suteikti lūkesčiai, buvo pažadėta, kad jie galės turėti nekilnojamąjį turtą arba dirbti kitomis sąlygomis, turėti kitas darbo Kaune sąlygas. Tai yra tikrai labai svarbu, mes tikrai nenorime, aš tikrai nenoriu, mes nenorėsime daryti staigių judesių, įsiklausyti į tuos lūkesčius ir jų nepažeisti, maksimaliai nepažeisti tų lūkesčių. Aš manau, kad yra gera galimybė ir mes link to judėsime. COVID-19 mums suteikė galimybę dirbti nuotoliniu būdu. Neišvengiamai mes to mokomės ir labai neblogai sekasi. Aš manau, kad ilgainiui galėtų būti ir toks formatas, kad nebūtinais būsim prisirišę prie gyvenamosios vietos, bet daugelis sprendimų ir daugelio teisės aktų ar nutarimų rengimas galės vykti nuotoliniu būdu. Tikslas yra... politinis ar strateginis tikslas yra grįžti į Vilnių. Ar tai vyks greitai, ar ne, reikia pirmiausia nepažeisti lūkesčių, man atrodo, tai yra labai labai svarbu.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys. Ruošiasi G. Burokienė.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama premjere, jūs programoje numatote kokybiškas ir visoje šalyje vienodas sveikatos priežiūros paslaugas. Kaip jūs numatote sveikatos priežiūros paslaugų gerinimą regionuose? Kaip prisimename, praeitoje kadencijoje buvo keletas bandymų uždaryti, sujungti rajonines ligonines. Ar numatote sveikatos įstaigų tinklo pertvarkymą savo kadencijos metu? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimą. Tiesą sakant, man atrodo, ir kalbant apie sveikatos sistemą, ir švietimo sistemą labai dažnai mes visą diskusiją į tai ir suvedame, koks turi būti tinklas. Mūsų diskusija iš esmės yra apie pastatus ir kažkokią kitą materiją ir mažiau diskusijos yra apie tai, o kas gi turėtų būti, kokios paslaugos turėtų būti. Tai, matyt, viską reikia matyti kontekste, kontekste reikia matyti taip pat ir tinklą.

Trys partijos, kurios sutarė dėl koalicijos ir pasirašė sutartį, rengė programą. Turbūt toks esminis programos punktas vis dėlto yra pirminės grandies ir šeimos gydytojų stiprinimas. Jeigu mes tam skirsime deramą dėmesį, taip, kaip planuojame, tokį rezultatą pavyks pasiekti, tad daug klausimų, kurie yra susiję su tinklu, pastatais ir kitais dalykais, galės būti sprendžiami gerokai lengviau, negu buvo sprendžiami dabar, nes pagrindinis iššūkis yra: o kaip žmogus, kuris gyvena kokiame nors viename ar kitame rajone, gaus paslaugas, kurios jam šiuo metu yra būtinos?

Struktūrinis tvarkymas, kad ką nors prie ko nors tiesiog prijungiame ar kieno nors tiesiog pakeičiame pavaldumą, nebūtinais automatiškai ką nors pakeičia, nes, man atrodo, iki šiol sveikatos sistemoje viena iš didžiausių problemų galbūt buvo kova dėl įtakos, kur mes turime keletą labai aiškių galios centrų ir galios centrai nori tose savo rankose daugiau galios koncentruoti.

Aš manau, kad mums ir regioninę politiką turint mintyje, ir šeimos gydytojų stiprinimą reikia tiesiog ieškoti demokratiškesnio būdo, kaip žmonės galėtų gauti sveikatos priežiūros paslaugas, o ne vien sukongcentruoti viską kokiuose nors dviejuose ar trijuose superdalykuose ir tikėtis, kad kažkaip vadyba ir procesai automatiškai užtikrins, kad paslaugos būtų suteikiamos žmonėms ten ant žemės, kur jos yra reikalingos.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė. Ruošiasi O. Leiputė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Aš taip pat norėčiau prisijungti prie sveikinimo naujai premjerei ir visai Vyriausybei ir palinkėti jiems sėkmės. Labai džiaugiuosi, kad teigiamai įvertinote XVII Vyriausybės darbą, net tęsiate jos pradėtus darbus, nors mes visus ketverius metus girdėjome, kokie nevykę darbai vyko.

Norėčiau užduoti klausimą būsimajai vidaus reikalų ministrei. Jūsų programoje tikrai skiriama dėmesio regionų politikai, ir šiandien ne vieną kartą jau klausė jūsų, ir jūs norėtumėte stiprinti regionus, bet pasakykite, kodėl taip jūsų programoje numatoma mažinti Europos Sąjungos pinigų regionams? Dabar pagal naująją regionų plėtros tarybų įstatymą yra numatyta 30 % ir nuo sausio 1 dienos skiriama 30 % regionams, o jūs skirate 25 %.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Pirmiausia aš manau, kad reikėtų kalbėti ne apie tai – mes tikrai neplanuojame mažinti, bet turėtume kalbėti apie lankstumą ir galimybę pačioms regionų taryboms turėti daugiau galimybių priimti sprendimus. Mes šiandien matome šituos iššūkius ir tikrai esame pasirengę imtis iniciatyvų ir tuos dalykus daryti. Regionai yra prioritetas ir darnios regionų plėtros finansavimas yra vienas iš mūsų pagrindinių tikslų.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ar galėčiau papildyti? Papildymas būtų toks: žinote, gerbiama Guoda, planai planais ir ambicijos ambicijomis, bet paprastai, matyt, ką mes su Europos Sąjungos parama apskritai esame matę per visus laikotarpius, ankstesnes perspektyvas ir šią perspektyvą, gyvenimo realybė labai smarkiai tuos planus pakoreguoja. Yra daug neparengiamų projektų, neįsisavinamų pinigų, tada mes stumiame viską į perspektyvos pabaigą, tada susikaupia labai didelis kalnas, naujai perspektyvai nėra laiko, ji vėl pasistumia į priekį. Manau, ambicija dabar – kad tikslą sau kelti reikia vis dėlto kaip įmanoma labiau pamatuotą, kad paskui vėl neturėtume tos situacijos, kai mūsų geri norai pasirodo gerokai geresni už realybę.

PIRMININKĖ. Klausia O. Leiputė. Ruošiasi V. Gapšys.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Pirmiausia norėčiau pasidžiaugti Vyriausybės sudėtimi, tai yra kad po ilgo laiko tenka stebėti faktiškai sveiką lyčių atstovavimo balansą Vyriausybėje, tikiuosi, ir sprendimai bus atitinkami.

Gerbiama premjere, mes, socialdemokratai, į jus kreipėmės dėl efektyvių politinių priemonių lyčių lygybei įtvirtinti ir buvo kalbama apie efektyvias lyčių atotrūkio mažinimo priemones, apie aktyvią demografinę politiką, darbo ir šeimos derinimą, reprodukcinę sveikatą, lyčių atotrūkį profesinėje srityje bei atlyginimų skirtumų mažinimą, lygybės ir įvairovės politiką bei partnerystės institutą.

Pačioje programoje radau tik keliose vietose apie tai šiek tiek užsiminta. Gal jūs galėtumėte plačiau pakomentuoti, kokie bus daromi realūs žingsniai ir ar tikrai mes pasieksime tą rezultatą, kurio tikimės?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, aš padariau vieną labai realų žingsnį, man pavyko suformuoti Vyriausybę, kuri yra subalansuota lyties požiūriu, ar ne? Reikia manyti, kad jeigu aš ko nors labai siekiu ir kuo nors labai tikiu, tai štai ir pavyksta padaryti, nors iki šiol labiau turbūt pavykdavo tik pasakyti, kad taip būtų gerai. Aš ne kartą turbūt esu ir kalbėjusi, ir programoje mes taip pat esame tai įtraukę, nes, manau, kai mes kartais politiškai korektiškai kalbame, tarkim, apie vaikus auginančius vienišus tėvus ir jų buvimą atskirtyje, mes visi pasąmonėje žinome, kad tai dažnai yra vienišos mamos, kad tai yra moterys, kurios turi rinktis tarp savo vaikų ir galimo darbo. Tas pasirinkimas joms yra labai sudėtingas. Mes dabar neužtikriname galimybių moterims eiti dirbti, imtis atsakomybės už savo gyvenimą ir nepasmerkti savęs skurdžiai senatvei.

Manau, kad tų priemonių dėl moterims geresnio rezultato, negu buvo ilgą laiką iki šiol, tikrai programoje yra. Galbūt tai nėra pavadinta kokiu nors labai... nėra skirta atskiroms skyriams, bet kaip principai, man atrodo, ir kaip rodikliai tikrai yra įtraukti. Monika čia pakomentuotų turbūt

šiek tiek daugiau. Bet aš galiu jus patikinti, kad tai yra tikrai tas klausimas, kuris mums rūpi. Tai, kad jis mums rūpi, manau, mes įrodome tiesiog savo sudėtimi.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau papildyti taip pat dėkodama už klausimą ir dėmesį šiai temai. Galiu tik patvirtinti, kad šio klausimo svarbumas atsispindi ir programoje, ir bus tęsiama toliau šį klausimą kelti numatytuose priemonių planuose. Man atrodo, ta mūsų siekiamybė, kad vyrų ir moterų lygių galimybių horizontalus principas atsirastų įvairiuose valstybės valdymo vektoriuose, ne tik kaip socialinės apsaugos klausimai, bet ir kitose valdymo srityse, jau parodo, kad mes eisime ta kryptimi.

Taip pat siekiamybė rodo, kad moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis sumažėtų iki 10 % 2030 metais, atsispindi jau programoje, o priemonių planuose bus numatyta nemažai priemonių, susijusių su moterų ir vyrų lygiomis galimybėmis. Taip pat yra svarbu akcentuoti socialinių paslaugų pusę, susijusią su moterimis, patiriančiomis smurtą arba negalinčiomis grįžti į darbo rinką dėl per sudėtingų darbo ir šeimos išsipareigojimų derinimo ir kitų priežasčių. Taip pat socialinių paslaugų srityje didelį dėmesį skirsime būtent moterims, jų atskirčiai mažinti ir jų grįžimui į darbo rinką.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Gapšio salėje nematau. Klausia D. Griškevičius. Ruošiasi M. Lingė.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Ačiū už suteiktą žodį. Pirmiausia noriu tikrai palinkėti kuo didžiausios sėkmės naujai Vyriausybei. Man atrodo, Lietuvos žmonėms yra tikrai nusišvilpti kas yra valdžioje, jiems svarbu, kad būtų padaryti darbai. Bet kuriuo atveju turbūt istorijoje nėra nė vienos programos, kuri būtų prasta, bloga ar turėtų kokių nors blogų siekių. Nemanau, kad ir ši programa būtų kokia nors kitokia. Kaip gerai minėjo premjerė, klausimas – kaip ją pavyks įgyvendinti? Tikrai noriu palinkėti didžiausios sėkmės.

Kadangi savo rinkiminėje programoje irgi kalbėjau apie NŽT funkcijų perdavimą savivaldai, labai džiaugiuosi, kad ši nuostata atsirado ir jūsų programoje. Tikrai atsispindi labai daug svarbių klausimų dėl regionų politikos, dėl socialinių klausimų.

Tačiau vienas klausimas vis dėlto yra aktualus, kalbant apie žaliąjį kursą, apskritai apie gamtos saugą, galbūt norėčiau tokio trumpo komentaro. Daugelyje šalių jau yra kalbama ir diskutuojama apie vidaus variklio atsakymą 2035 ar kitais metais, tiksliau, apie prekybą automobiliais, kurie varomi vidaus varikliais. Ar apskritai tokių minčių jau turite jūs, ar ta diskusija vis dėlto mūsų šalies atveju dar yra per ankstyva?

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už teminį klausimą. Reikia pripažinti, kad ne visur galime greitai įgyvendinti tokią konversiją. Pagrindinis tikslas turbūt yra padėti žmonėms sukurti alternatyvą. Pigiausia alternatyva yra viešasis transportas. Čia mums reikia garantuoti, ką mes prisiimame Vyriausybės programoje kaip išsipareigojimą arba tikslą, kad 2027 metais visas miestų, didmiesčių viešasis transportas bus varomas arba elektra, arba biodujomis, kitaip tariant, be iškastinio kuro. Tas tikslas yra visiškai įgyvendintinas ir jam reikia kompleksinių priemonių. Tačiau kalbant apie individualų transportą, apie priemiestinį, tarp miestų transportą, kur atstumai yra didesni, ten yra sudėtingiau, nes kainuoja žymiai brangiau ir pats eksploatavimas, ir investicijos. Bet konkrečiai Vyriausybės programoje prie šešto punkto yra išsipareigojimas 2027 metais didmiesčiuose turėti vien viešąjį transportą, kuris būtų varomas be iškastinio kuro.

PIRMININKĖ. Klausia M. Lingė. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama premjere, mano klausimas bendresnis. Žiūrint į ateitį, kaip norėtumėte, kad šią XVIII Vyriausybę Lietuvos žmonės prisimintų po ketverių metų? Dėl kokių darbų, gal savybių, rezultatų norėtumėte įsimintiniausių dalykų, kas tai būtų, ką įvardintumėte?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai sudėtingas klausimas. Aš pabandyčiau pasakyti vėlgi tai, kas man asmeniškai yra labai svarbu. Aš asmeniškai norėčiau, nežinau, ar po penkerių metų jau galėsiu tai pamatyti, ar tam reikės šiek tiek daugiau laiko, bet aš asmeniškai norėčiau pamatyti tokį pokytį mūsų visuomenėje, kad žmonės nustotų išsirinkę naują valdžią, suteikę jai mandatą jos nekęsti jau kitą dieną. Man visiškai nesvarbu, ar tai šita valdžia, ar kažkokia kita valdžia. Aš tiesiog noriu, kad mes vis labiau taptume visuomene, kuri duoda šansą tam, kuris bando. Tam reikia, ži-

noma, didesnio pasitikėjimo žmonėmis ir tai yra turbūt kertinis parametras, kuris leistų mums lengviau spręsti bendrus klausimus, nes apie save dažnas galvoja, kad aš esu vertas pasitikėjimo, bet tas kitas – tai tikrai ne.

Tai išplinta į visus mūsų gyvenimo santykius: santykius darbdavio su darbuotoju ir atvirkščiai, santykius su kaimynais, santykius su kitais žmonėmis, kurie nėra mūsų artimo rato žmonės, nėra mūsų šeimos nariai, nėra mūsų draugai. Žinoma, taip pat valdžia, kurią mes tarsi išrenkame, suteikiame mandatą ir to mandato jau beveik neduodame kitą dieną po to, kai ji yra suformuota. Aš norėčiau... Todėl ir manau, kad mums yra svarbu mažiau žadėti, nes nėra stebukladarių Vyriausybės. Čia ne Hogvartsas. Mes neturime lazdelių, mes nemokame burtų, mes nemokame kažkaip sumažinti daiktų, pajudinti daiktų ar padidinti daiktų kažkokiais paprastais burtažodžiais, bet manau, kad ką mokame, bent jau tikiu, ką moka šitos komandos žmonės, tai moka kalbėtis, moka klausyti ir moka girdėti, ir moka įdėti pastangų ir skirti laiko tam, kad būtų rastas kiek įmanoma geresnis sprendimas. Tiesiog norėčiau, kad to pasitikėjimo po kadencijos būtų daugiau, kad nebūtų taip, kad atėjo kažkas, visko prižadėjo ir *vė* nedavė. Šito, tikiuosi, mums pavyks išvengti.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi T. V. Raskevičius.

K. GLAVECKAS (MSNG). Aš irgi prisijungsiu prie sveikinimų, kad kabineto nariai galėtų atsisėsti iš tikro į patogias kėdes, ir nelinkiu jiems, kad tos kėdės kažkiek drebėtų ar kaip nors kitaip darytųsi negerai.

Klausimas toks. Visų vyriausybių (aš peržiūrėjau iš esmės pusės paskutinių vyriausybių programas) nebuvo žadama, kad bus didinami mokesčiai, bloginama situacija ar dar kas nors. Iš esmės visi tik žadėjo, kad bus gerai. Šita Vyriausybė irgi natūraliai pasakė esminį, natūralų dalyką, kad mokesčiai dabar nebus koreguojami, kad su biudžetu tokių veiksmų nebus atliekama. Tačiau reikia pasakyti, kad galima nekoreguoti pačių mokesčių tarifų, bet paprastai tada yra koreguojama mokesstinė bazė. Mokesčių našta tam tikra prasme gal ji ir keičiasi, bet ji nesumažėja.

Antras dalykas yra tas, kad didžioji dalis dabartiniu metu poreikių, taip pat ir biudžeto deficito, bus dengiama skolintomis lėšomis, o tai yra susiję, be abejojimo, su valstybės skolos aptarnavimu ir svarbiausia – viešųjų išlaidų derinimu su pajamomis. Sakykite, toks klausimas, gerbiama premjere, ar Energetikos ministeriją, apie kurią daug kalbėjote, kai buvo Saulėlydžio komisija, kad reikia ją sujungti, kad reikia sumažinti ministerijų skaičių, taip sutaupyti lėšų, nevertėjo jums prijungti prie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, nes iš tikrųjų 100 žmonių laikyti tam tiesiog neprotinga.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Žinote, aš turėjau kadaise tokį juoką, kad galima visas ministerijas sujungti pagal raktinį žodį. Vienas žodis būtų „reikalų“ ir ten sujungti visas reikalų ministerijas, kitas žodis būtų „apsaugos“ ir ten sujungti visas apsaugos ministerijas.

Jūs gi puikiai suprantate, kad vis tiek bus žmonės, kurie turės atlikti tą darbą, įskaitant ir energetikos sritį. Mes sutaupytume vieną ministrą ir porą viceministrų, gal dar kokią vieną kitą buhalterį, bet tikrai ne 100 žmonių, kaip jūs dabar sakote.

Bet aš nesakau, kad nėra erdvės koreguoti Vyriausybės struktūrą. Manau, kad nereikėtų čia taip įsikąsti Energetikos ministerijos ir į ją konkrečiai žiūrėti. Energetikos ministerija dabar turi labai svarbią ir labai konkrečią užduotį. Ji yra susijusi su mūsų tinklų integracija į Vakarų tinklus. Bet žiūrint bendriau, yra, tarkime, atskirų institucijų portfelių pokyčių, juos galima būtų svarstyti ministerijas jungiant, o gal kai kurias tiesiog atidalinant ir perskirstant portfelius tarp ministerijų kitu būdu, negu tai yra padaryta dabar. Bet tai tikrai nėra tas dalykas, kurį reikėtų daryti per naktį. Reikia tikrai būti tikriems, kad rezultatas bus geresnis, negu yra šiuo metu. Tokiai diskusijai turbūt mes visi čia esame atviri, bet tikrai šiais metais to nesiūlysiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia T. V. Raskevičius. Ruošiasi R. Lopata.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Labas. Kadangi klausimas buvo užduotas, tai žodžio atsisakau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia R. Lopata. Ruošiasi G. Surplys.

R. LOPATA (LSF). Gerbiama premjere, daugelį metų mes kalbame apie vieną klausimą, o gal net pavadinčiau problemą, kurioje galima įžvelgti konstitucinės krizės apraiškų, aš turiu omeny Lietuvos Respublikos atstovavimą Europos Vadovų Taryboje. Ar jūs spręsite šitą klausimą?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nežinau, kaip jūs norite, kad aš tą klausimą išspręščiau, bet tai tikrai nėra tas klausimas, kurio sprendimui dabar artimiausiu metu aš ketinčiau skirti kokį nors labai ypatingą dėmesį. Tikrai yra svarbesnių dalykų, nuo kurių Vyriausybė turėtų pradėti darbą, negu matuotis, kas čia yra vertesnis važiuoti į Vadovų Tarybą nagrinėti Lietuvai svarbių klausimų.

Yra buvusių įvairių patirčių Lietuvos istorijoje, jūs tą puikiai žinote. Vienaip buvo prie Prezidento V. Adamkaus, kitaip buvo prie Prezidentės D. Grybauskaitės. Manau, kad, taip sakant, bendrai veikdami su Prezidentu tikrai užtikrinsime, kad Lietuvos interesai būtų ginami geriausiai.

PIRMININKĖ. Klausia G. Surplys. Ruošiasi G. Paluckas.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju. Sveikinu kolegas su paskyrimu. Norėčiau kreiptis į poniją Ingridą.

Dar tebedirbanti dabar Vyriausybė kartu su savivalda ir gausybe socialinių partnerių parengė regioninės politikos ir kaimo plėtros baltąsias knygas. Štai viena ant mano stalo. Tikrai džiaugiuosi, kad daugybė abiejų baltųjų knygų nuostatų rado vietą naujosios Vyriausybės programoje. Kartais Vyriausybės programa net labai sutampa su baltosiomis knygomis. Pavyzdžiui, kaimo plėtros baltosios knygos uždavinys – užtikrinti kartų kaitą kaimo vietovėse. Aprašymas prasideda žodžiais: „Skatinti jaunųjų ūkininkų įsikūrimą“. Naujosios Vyriausybės programos uždavinys – kartų kaitą kaime. Aprašymas: „Skatinsime jaunųjų ūkininkų įsikūrimą“. Taigi tokių vietų yra net keletas.

Aš tikrai džiaugiuosi, kad yra tas tęstinumas, bet naujoji Vyriausybė užsibrėžė tikslą 2024 metais parengti nacionalinę regionų plėtros programą ir įvardija tai kaip vieną iš Vyriausybės programos sėkmės rodiklių. Aš norėjau paklausti, ar tikrai verta eikvoti dabar energiją dar vienam dokumentui dėl regionų plėtros, ypač turint omeny, kad 2024 metais jau Europos Sąjungos finansinė perspektyva bus išsibėgėjusi, o Lietuvos žmonėms tikrai turbūt yra svarbu ne tai, kiek dokumentų jūs sukursite, bet tai, ar vaikas Kazlų Rūdoje ir Vilniuje galės gauti vienodą išsilavinimą arba aukštųjų technologijų specialistas galės vienodai dirbti tiek Šakiuose, tiek Kaune, pavyzdžiui.

Kitas klausimas būtų, jis yra toks instituciskai susiklostęs, kuri institucija bus galutinai atsakinga už regioninę politiką? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Aš pradėsiu turbūt nuo antro klausimo. Tai yra vienas turbūt iš svarbesnių klausimų, šiek tiek susijęs su tuo, ką kalbėjome su gerbiamu profesoriumi K. Glavecku. Man atrodo, kad vienas iš tokių iššūkių yra regionų politikos buvimas ten, kur ji dabar yra, nes ne todėl, kad ministerija būtų bloga ar neteisinga, o todėl, kad natūraliai dėl portfelio įvairovės dėmesio jai labai dažnai pristinga, o tai yra labai horizontalus klausimas, kuris reikalauja visų institucijų išitraukimo. Čia nežinau, ar tikrai kažkoks institucinis atsakomybių pakeitimas būtų geriausias sprendimas. Faktas tas, kad reikia ieškoti sinergijos tarp institucijų, Finansų ministerijos, Švietimo, Socialinės apsaugos, Sveikatos apsaugos ministerijų, Vidaus reikalų ministerijos, taip pat Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, kad mes galėtume užtikrinti kuo geresnį rezultatą. Tai galbūt čia ir premjero tokios lyderystės klausimas yra svarbus, tiesiog jungiant tai kaip labai svarbų klausimą.

Dabar grįžtant prie tos programos. Galbūt teisingas jūsų pastebėjimas, nes, matote, 2024 metais tai nereiškia, kad būtent tais metais, tai reiškia, kad iki to laikotarpio, ir tikrai tai galima padaryti greičiau. Bet čia jūs mane pagavote už liežuvio, kad aš pati, sakydama, kad strategijų turime šiek tiek per daug, tarsi siūlau dar vieną strategiją, tikrai yra apie ką pagalvoti. Manau, kad galima iš čia esamų dokumentų padaryti tiesiog veiksmingesnį priemonių planą. O dėl nuostatų atsikartojimo, tai jūs labai neturite stebėtis, nes gerbiama D. Miniataitė, man atrodo, taip pat ir jums padėjo dirbti ministerijoje. Tikrai ta kompetencija, kuri yra sukaupta ministerijos šitoje srityje, turi ir savo tąsą per daug Vyriausybių, ir labai gerai, kad taip yra.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos pasisakyti norėtų A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Seimo Pirmininke, viskas gerai, gražu, aš noriu pasakyti apie savijautą šiandien gyventi Seime, ypač gale. Praktiškai nematai nieko, girdi beveik šiek tiek, kažką girdi, kažko ne. Kai Ingrida atsakinėja, tai girdi. Aš suprantu, kad yra tokia situacija, aš suprantu, kad kai darė šitas inovacijas, galvojo, kad Seimo darbo vieta yra skirta kaip kompiuteristui dirbti individualiai. Aš norėjau tik atkreipti dėmesį, kad galbūt tai nėra pats tobuliasias būdas spręsti mūsų saugumo problemas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Iki kito posėdžio užtikrinsime, kad visi Seimo nariai turėtų ausines ir kad girdėtų kiekvieną čia pasakytą žodį. Klausti norėtų G. Paluckas. Ruošiasi R. Tamašunienė.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Turiu keletą klausimų. Pirmiausia, matyt, sveikatos apsaugos ministrui. Čia nesusiję su pandemija, o konkrečiai su Vyriausybės programa. Aš cituoju, kad bus teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos, nediskriminuojant ir privačių sveikatos priežiūros įstaigų. Mano klausimas, kuo ir kaip, jūsų manymu, jos yra dabar diskriminuojamos?

Antras dalykas, ruošiatės skirti didelį dėmesį psichologinei žmonių sveikatai, tačiau kartu asmens psichikos sveikatą priskiriate asmeninei atsakomybei. Tai iš to kylantis mano klausimas. Mūsų moksleiviai Europoje dvigubai dažniau negu Europos vidurkis yra išmėginę arba mėgina įvairius tiek psichotropinius, tiek raminamuosius receptinius vaistus. Tai jau tampa epidemija. Ar manote, kad tai yra mokinių asmeninė atsakomybė, ar kažkokiu būdu vis dėlto ruošiatės spręsti?

Ir premjerei tradicinis klausimas. Gal jau dabar aiškus biudžeto ir BVP siekiamas santykis? Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Gal pradžioje nuo psichikos sveikatos, dar pridėčiau ir savižudybių klausimus. Mano nuomone, kiek man teko pačiam įsigilinti į situaciją, tai mes apskritai šitiems klausimams iki šiol skiriame mažai dėmesio. Matyt, kad čia teks pasitelkti pačius įvairiausius metodus, bet, kas svarbiausia, tai tiesiog nestigmatizuoti šitos temos. Planuojame į Sveikatos apsaugos ministeriją daugiau pasitelkti psichikos sveikatos specialistų, kad būtų geriau išanalizuota šita tema, įsigilinta, kad būtų jaučiamas tam didesnis dėmesys.

Dėl privataus ir viešojo sektoriaus. Apskritai manau, kad mūsų valstybėje labai trūksta to supratimo, kad valstybė tai nėra vien tik privatus sektorius ir valstybė nėra vien tik viešasis sektorius. Čia mums reikia visose gyvenimo srityse ieškoti daugiau sąsajų. Man atrodo, nors jūs nenorėjote paklausti apie pandemiją, bet aš kaip tik šiandien labai laikiu labai daug klausimų būtent apie pandemiją.

Man atrodo, kad ši krizė kaip tik nurengė ir parodė mums ne tik pasekmes, bet ir priežastis, kodėl mūsų sveikatos apsaugos sistema taip sudėtingai sureagavo į šią krizę. Ir mes būtent šios krizės metu nesugebėjome pasinaudoti privataus sektoriaus galimybėmis. Mes jų neįgalinome, nesuteikėme jiems galimybių prisidėti prie šios krizės sprendimo. Aš manau, kad už to ir slypi tikrai tokie dalykai. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš dar turbūt į sau skirtą klausimą pabandyčiau atsakyti. Man daugiau mažiau aišku, bet vėlgi turėsime turbūt diskutuoti apie tai Vyriausybėje, nes mano aiškumas tai nėra Vyriausybės aiškumas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Tamašunienė, ruošiasi L. Kasčiūnas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Ačiū. Linkiu naujai Vyriausybei sėkmės, jos reikia visada ir visiems, ypač vidaus reikalų ministrei. Džiaugiuosi, kad vis dėlto tie darbai bus tęsiami, bus stiprinami ir efektyvinami tie sprendimai, kuriuos pavyko įgyvendinti dabar. Bet mano klausimas šiek tiek kitoks. Aš pasigedau vieningo požiūrio į šeimą ir būtent šeimos politiką. Kalbant apie visą Vyriausybės programą, tai vos keliais sakiniais yra paminėta kaip socialinės paramos gavėja, kaip derinti darbą ir karjerą. Bet vis dėlto, mano įsitikinimu, tai vienas žmonių išskiriamų prioritetų. Ir norėtusi tokios žinutės, kad šeimos, ypač gausios šeimos, nebus paliktos ir bus į jas kreipiamas dėmesys.

Antras dalykas, ko taip pat pasigedau ir tarp eilučių čia niekaip neatrandu – diplomatinį tarnybų prestižui skirta daugiau vietos negu tautinių mažumų problemoms, apie kurias labai garsiai kalbėjo besiformuojantis ministrų kabinetas. Vienas momentas – prie švietimo, kultūra – išvis aš kažkaip neįskaitau. Galbūt bendrame kontekste, bet vis dėlto Tautinių mažumų departamentas yra Kultūros ministerijos koordinavimo sritis, taip pat kalbant apie visas kitas teises. Bet vilties suteikia, kad visos tarptautinės sutartys ir Europos Sąjungos teisės aktai bus įgyvendinami tinkamai. Aš tikiu, kad mūsų demokratinėje valstybėje ir dabar daugelis teisės aktų yra įgyvendinami tinkamai. Tai toks klausimas iš kelių dalių. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš gal tautinių mažumų tema galėčiau pradėti, o paskui M. Navickienė pratęstų dėl šeimos priemonių. Man atrodo, kad jūs nesate teisi. Tiesą sakant, jeigu jūs perverstumėte galbūt atidžiau, neturėjote laiko, tas yra suprantama, vakar programa įregistruota, tautinių mažumų aspektai yra paminėti prie švietimo ir prie kultūros lygiai taip pat, apie kultūrinį dalinimąsi patirtimi ir kultūra. Taip pat yra labai svarbu tai, kad Lietuva yra nevienatautė valstybė ir turime išnaudoti ir tą potencialą. Manau, kad teisingumo dalyje, jeigu atsimenu, taip pat ministrė yra įtraukusi nuostatas. Aš pati asmeniškai tikrai ketinu taip pat ir savo komandoje turėti žmogų, kuris skirtų dėmesį būtent tautinių mažumų tematikai.

Manau, kad pati bendra logika įtraukti, neatskirti socialinių grupių, tautinių grupių ar kokių nors kitų visuomenės grupių, kurias mes kartais esame linkę marginalizuoti, nes jie yra kitokie negu dauguma, manau, kad yra tokia bendra Vyriausybės politikos ir programos nuostata, ir tikrai tikiuosi, kad mums pavyks tai padaryti. Jūs puikiai žinote, kad yra kai kurie klausimai, kurie yra aktualūs tautinėms mažumoms, bet ne tik, taip pat ir lietuviams, tarkime, sudariusiems šeimą, santuoką su kitų šalių piliečiais, kurie taip pat turėtų, aš tikiuosi, Seime rasti sprendimą. Nors mes koalicijoje neturime dėl to vieningo sutarimo, bet manau, kad paramą Seime tikrai sutelktų politinės jėgos per, matyt, visą politinį spektrą toms temoms.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kasčiūnas. Ruošiasi I. Pakarklytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Monika dar apie šeimą norėjo.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl šeimos, jeigu būtų galima. Gal tik tokią repliką, kad šeimos svarba šitos Vyriausybės programoje tikrai yra didelė, ir visos priemonės, kurios yra numatomos tiek socialinėje dalyje, tiek kitose, turi labai daug sąsajų su bendru šeimos gyvenimu.

Ir tie poreikiai yra labai skirtingi, ar tai būtų šeimos ir darbo išsipareigojimų derinimo kontekstas, ar tai būtų vienišos mamos ar tėčiai, auginantys vaikus, kuriems reikalingos socialinės paslaugos. Švietimo dalyje yra nepaprastai daug dėmesio skiriama švietimo prieinamumui, tai taip pat yra šeimos gerovės pakaita, finansų srityje kalbame apie šeimos ūkio apmokestinimą kaip vienetą. Dabar labai sunku būtų išvardinti per visą programą, einančią horizontaliai, šeimai vertingą politiką, tačiau jeigu nėra kokio nors atskiros skyriaus tam skirta, nereikia, kad tam nėra dėmesio. Tik tiek, kad mes nei savo programoje, nei savo priemonių plane šeimų neskirstysime į geras, blogas, išsituokusias, vienišas. Mums visos šeimos bus vienodai svarbios ir visi žmonės vienodai mums rūpės, kai planuosime tam tikrus socialinių paslaugų paketus.

E. DOBROVOLSKA (LF). Jeigu galėčiau, trumpai papildyčiau tiek dėl šeimų, tiek dėl tautinių mažumų klausimo, kuris yra tikrai aktualus, ir dėkoju už labai taiklų klausimą, jis, manau, yra labai svarbus šioje programoje.

Kalbėdami apie šeimas nepamirškime ir konstitucinės doktrinos, kuria aiškiai pasakyta, kad vis dėlto šeimos yra neutralios lyčių pagrindu. Taip pat nepamirškime vieno aspekto: kai buvo pirmoji pandemijos banga ir reguliavimas, kuris dažnai buvo keičiamas būtent dėl karantino režimo, mes matėme, kaip skirtingai yra interpretuojamos ir šeimos narių susijungimo laisvės, mes matėme, kaip skirtingai yra interpretuojama galimybė, tarkim, užsieniečiams turėti įregistruotą partnerystę, ko Lietuvoje negalima padaryti, ir nesvarbu, net jeigu mes kalbame apie skirtingas lytis. Bent jau ši Vyriausybė labai nuosekliai mato žmogaus teisių užtikrinimo principą visais aspektais.

Kalbant apie tautinių mažumų teisių įgyvendinimą, tikrai jums puikiai yra žinoma, kad ir ratifikuotos konvencijos, deja, neveikia taip puikiai, kaip turėtų veikti, puikiai žinome, kad Europos Tarybos, juolab Ministrų kabineto, rekomendacijų nurodymai Lietuvai iki šiol nėra įgyvendinti būtent teisingumo srityje, kur Vyriausybės programoje labai aiškiai yra pasakoma, kad kai kalbama apie teisės viršenybės principą, tai nėra orientuota tik į pokalbius apie Baltarusiją, tai taikoma ir mums. Mes turime peržiūrėti tiek Europos Tarybos ir kitų organizacijų rekomendacijas, tiek EŽTT bylas, kurias esame pralaimėję, labai aiškiai reglamentuoti ten, kur turime spragų, ir priimti atsakomybę.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kasčiūnas. Ruošiasi I. Pakarklytė.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamoji Ingrida, gerbiami paskirtieji ministrai. Iš tiesų man labai patinka, kad Vyriausybės programoje yra vadinamieji sėkmės rodikliai, vadinamieji indikatoriai, kurie turbūt leis įvertinti pokytį, tai yra be galo svarbu ir tai turbūt yra šios Vyriausybės programos išskirtinumas nuo ankstesnių.

Bet aš turiu porą klausimų, susijusių su nacionaliniu saugumu ir krizių valdymo sistema. Iš tikrųjų džiugu, džiaugiuosi ir džiaugiasi širdis skaitant apie tai, kaip mes ruošiamės diegti 5G ryšį. Ar galiu teigti, kad po ketverių metų, kai įdiegsime 5G ryšį Lietuvoje, tai bus be nepatikimų tiekėjų, jokių būdu nesusijusių su kokiomis nors trečiosiomis šalimis ir jų specialiosiomis žvalgybomis? Čia norėčiau tokio didesnio fiksavimo. Ačiū.

Ir dar vienas klausimas dėl krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo reformos. Idėją sukurti vieną integruotą, centralizuotą sistemą, tai reikštų, kad nebūtų kelių krizių valdymo sistemų Lietuvoje, aš labai sveikinu. Gal turite minčių, kur turėtų būti šios krizių valdymo sistemos smegenų centras, šalia kokios institucijos Lietuvoje? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kam klausimas?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama Ingrida, dažniausiai jūs atsakote, tai gal...

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Na, aš atsakau tik tada, kai nėra pasakoma, kad kažkam kitam klausimas. Bandysiu ir jums atsakyti. Aš manau, kad krizių valdymo sistema parodė, kad ji gerai atrodo popieriuje, ir, matyt, mes turime daug tokių sistemų, kurios tikrai gerai atrodo popieriuje, o pirmas išbandymas tampa tikrai labai dideliu išbandymu. Matyt, kad ir mobilizacijos, ir krizių valdymo, ir kitos sistemos, kurių procesus mes tikrai turime apsirašę, ir tarsi institucijos žino, kaip reikėtų veikti, bet kai reikia iš tikrųjų veikti, pasirodo, kad tai veikia sunkiai, ypač pats koordinavimas.

Žinoma, krizė nelygi krizei, yra lokalių dalykų, kuriuos institucijos gali gana neblogai su tvarkyti, yra tokios situacijos kaip pandemija, kur tikrai daug klausimų, daug gyvenimo sričių, reikia tokio neblogo koordinavimo, todėl, manau, prie Vyriausybės išnaudoti tą potencialą, kuris galėtų būti sukurtas, turbūt būtų visai nebloga mintis, bet, aišku, apie tai diskutuosime ir pateiksime Seimui sprendimus.

Dėl nepatikimų tiekėjų. Taip pat tai yra užfiksuota. Manau, būtų priimtina, kad tikrai tie tiekėjai, kurie atitinka nacionalinio saugumo kriterijus, galėtų dalyvauti tokiose kritinėse pozicijose.

Kalbant apie rodiklius, aš nenorėčiau nuvertinti kitų vyriausybių. Kitos vyriausybės taip pat įdėdavo tuos rodiklius paprastai galbūt į savo priemonių planus ir tuos žemesnius dokumentus, bet mes jau čia, nors, pagal kai kurių vertinimus, nepakankamai ambicingi, bet vis dėlto ryžomės Seimui parodyti savo matymą, kaip mums atrodo, kaip mes norėtume tą sėkmę įsivertinti. Tada jau nelabai galėtume pakeisti tai, ką Seimas patvirtino. Jeigu mums nepavyktų, tuomet turėtume paaiškinti, kodėl mums nepavyko. Manau, kad tai yra skaidru ir parodo, kad mūsų požiūris į tuos rodiklius yra gana rimtas.

PIRMININKĖ. Klausia I. Pakarklytė. Ruošiasi E. Jovaiša.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Įkvepiantis vaizdas ištis čia, ministrų ložėje, šiandien, džiugu matyti ir ištis ambicingą programą. Tikiuosi, kad turėsime dar ambicingesnę ir gerokai detalesnę priemonių planą.

Mano klausimas bus iš čia dar kol kas neaptartos srities, iš kultūros srities. Iki šiol Kultūros ministerija neretais atvejais į savo kuruojamą lauką žiūrėdavo gana siaurai, tik į sau pavaldžias įstaigas, į viešąsias įstaigas, ir neįtraukdavo į diskusijas pakankamai tiek NVO sektoriaus atstovų, tiek privataus sektoriaus, o tai iš tikrųjų sudaro didelę viso kultūros sektoriaus dalį.

Mano klausimas bus gerbiamam S. Kairiui. Kokia bus jūsų čia pozicija? Taip pat kokį jūs matote ministerijai pavaldžių įstaigų tinklą, ar peržiūrėsite jį, kokie jūsų planai yra čia? Taip pat susijęs klausimas yra dėl Kultūros tarybos vizijos. Ar plėsite veiklą, kokie čia būtų jūsų planai? Ačiū.

S. KAIRYS. Labai ačiū už klausimą. Galų gale galiu garsiau būti išgirstas šioje salėje naudojant kolegės mikrofoną. O ištis aš nuo pat pradžių akcentavau, nepaisant to, ar mes kalbame apie valstybinį sektorių, ar privatų, ar visuomeninį, visi sektoriai turi būti vienodai girdimi. Tai yra pagrindinė mano siekiamybė. Labai svarbu, kad kokie nors sprendimai nevyktų vieni kitų sąskaita. Tiek kuriant dabartinę Vyriausybės programą, tiek anksčiau gilinantis į šias temas yra akivaizdu, kad kultūros lauke mes dar vaikštome šiek tiek aklai, šiojoje tokioje tamsoje. Būtent daug dėmesio skirsime, kalbant apie analizės ir stebėsenos modelius, jų įdiegimą, tam, kad suprastume tikrąją reikšmę, kokią kuria būtent nevyriausybinis sektorius mūsų ekonomikai, kokia yra jo vertė. Jis nėra tikrai kažko prašantis ar norintis paramos, bet jis yra tiesiog kuriantis dalykus.

Dar taip pat buvo klausimas apie Kultūros rėmimo fondą, jeigu gerai atsimenu. Trumpalaidėje perspektyvoje tikrai užtikrinsime, kad kokių nors trikdžių nepatirtų kultūros laukas. Aš kalbu apie Konstitucinio Teismo paskutinius išaiškinimus. O ilgalaikėje perspektyvoje, manau, mes turėsime tikrai rimtą diskusiją dėl paties modelio perspektyvos. Čia bus tikrai labai svarbu, kaip užtikrinti ir tą antipolitiškumą, ir visą šio įrankio raidą ir efektą mūsų valstybėje.

PIRMININKĖ. Klausia E. Jovaiša. Ruošiasi E. Sabutis.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamoji premjere, gerbiamoji Ingrida Šimonyte, sveikindamas jus ir jūsų Vyriausybę su greito darbo pradžia noriu pasakyti, kad skaitydamas jūsų programos pirmąją skyrių aš patyriau tokį kultūrinį šoką. Negaliu pasakyti, kad tas kultūrinis šokas man būtų nemalonus. Anaip tol.

Laukiau ir tikėjausi, prisimindamas rinkiminę kampaniją, kad čia bus kažkas taip, kad uch, kad reikės sudrebėti ir suprasti, kad ketverių metų darbas yra perniek, bet savo džiaugsmui patyriau, jog praeitos kadencijos darbai, valstiečių švietimo ir mokslo komiteto darbai, yra gana gerai įvertinti, nes didelė dalis jūsų programos švietimo srityje kaip tik ir remiasi tais įstatymų paketais ir įstatymais, kurie buvo priimti kaip tik praeitoje kadencijoje. Pavyzdžiui, ikimokyklinis ugdymas, jūs prisimenate, tą paketą priėmė mes paskutinę praėjusios kadencijos dieną. Pavasario sesijoje priėmėme kitus paketus. Aš nenoriu labai plėstis, bet noriu pasakyti, kad iš tikrųjų malonu, kad įstatyminis pagrindas yra geras.

Toliau. Vienas klausimas G. Landsbergiui.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš labai atsiprašau, bet prisiminkime laiką.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Aš jau baigiu. Vienas klausimas G. Landsbergiui. Pasakykite man, Gabrieliau, ar jūs nemanote, kad jūsų elitinės mokyklos, tūkstantmečio mokyklos, gali dar labiau sustiprinti atskirtį regione? Antras mano klausimas – švietimo ministrei. Buvo kalbėta apie tai, kad pereisime aukštajame moksle prie naujos sutarčių sistemos, nematau šitos naujos sutarčių sistemos jūsų programoje. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Galbūt aš pradėsiu atsakinėti. Pirmiausia noriu pasakyti, kad neturėjo jūsų ištikti kultūrinis šokas, jeigu jūs per rinkimus skaitėte kitų partijų rinkimines programas, tai turbūt visa tai galėjote matyti Tėvynės sąjungos rinkiminėje programoje. Ir ne vieną kartą, matyt, buvo sakyta, kad nors dėl tam tikrų detalių turbūt mūsų nuomonės išsiskiria, pavyzdžiui, dėl to, kas sudaro mokytojo darbo etatą ir už ką mokytojui turi būti mokamas atlyginimas, bet tikrai švietimas yra ta sritis, kur revoliucijų nereikia, todėl to sutarimo reikia ieškoti.

Ir šiek tiek galbūt išvaduodama G. Landsbergį nuo šito klausimo, kurį jūs uždavėte turbūt su mintimi, aš norėčiau, kad tai nebūtų suvesta į kokius nors asmeniškumus, o labiau į sisteminės problemas, kas yra labai svarbu. Man atrodo, kad privačių mokyklų sėkmė, galime taip sakyti, pirmiausia iliustruoja ne privačių mokyklų kokią nors ypatingą padėtį, o tą padėtį, kurią mes turime viešajame sektoriuje ir valstybiniame švietime. Tas problemas tiesiog reikia spręsti ir ta sėkmė nebus tokia didelė, kokia yra dabar. (*Balsai salėje*) Apie ką jūs?

PIRMININKĖ. Klausia E. Sabutis. Ruošiasi A. Palionis. (*Balsai salėje*)

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Taip? Aš supratau, kad apie Austėjos...

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš noriu užduoti klausimą dviem būsimiems ministrams, kurie dar nepasisakė, tai M. Skuodžiui ir A. Anušauskui. Prezidento atstovas po susitikimo su kandidatu į susisiekimo ministrus akcentavo kelis, jo nuomone, svarbiausius susisiekimo sektoriaus prioritetus: šio sektoriaus konkurencingumą, svarbos nacionaliniam saugumui išlaikymą, strateginių infrastruktūros projektų plėtrą ir kitus.

Jonavos rajono gyventojai, Rukloje esantys kariniai daliniai ir jų vadai daugiau nei dešimtmetį tikisi Vyriausybės sprendimo tiesti Jonavos pietrytinį aplinkkelį, kuris padėtų išspręsti pastovią spūsčių problemą. Vyriausybė jau išleido daugiau nei 250 tūkst. eurų išpirkdamą aplinkkeliui reikalingus sklypus, tačiau darbai niekaip neprasideda. Jonavos aplinkkelio siekiama nukreipti visą tranzitinį transportą, važiuojantį Kauno, Zarasų ir Daugpilio kryptimis. Tai vienas svarbiausių, intensyviausių kelių šalyje. Tačiau labai svarbu yra pabrėžti, kad aplinkkelis reikalingas ne tik miesto, rajono gyventojų ir pro šalį važiuojančių vairuotojų saugumui, jis padėtų užtikrinti Rukloje dislokuotų Lietuvos kariuomenės ir NATO sąjungininkų padalinių mobilumą, galimybę grei-

tai reaguoti į išskylančias grėsmes nacionaliniam saugumui. Tačiau finansavimas šiam projektui nėra numatytas ir ateinančių metų biudžete, todėl, atsižvelgdamas į šio projekto svarbą ne tik susisiekimo, bet ir nacionalinio saugumo prasme, noriu abiejų jūsų paklausti, kelintų metų biudžete numatysite finansavimą šiam projektui, nes jūsų Vyriausybės programos 22.2.5 punkte apie kariuomenės infrastruktūros gerinimą teigiate, kad Lietuva...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, norėčiau priminti reglamentą. Klausti iki 1 minutės.

E. SABUTIS (*LSDPF*). Dėkui.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, pamėginsiu atsakyti trumpai. Jūs teiraujatės dėl labai konkretaus projekto, dėl labai konkrečių lėšų, ir aš žinau, kad tų infrastruktūrinių projektų, kurie susiję su krašto apsauga, vystymas aktualus ir civiliams, ir savivaldai. Bet šiuo atveju aš negalėčiau labai jau konkrečiai atsakyti į jūsų klausimą. Žinau, kad poreikiai egzistuoja dėl šių projektų vystymo, kaip ir dėl kitų infrastruktūrinių projektų, kurie šiuo metu šiek tiek vėluoja – kai kurie daugiau, kai kurie mažiau. Aš manau, kad sprendimai vis tiek bus padaryti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, baigėsi klausimams skirtas laikas ir noriu pasitarti su Seimu. Pagal darbotvarkę laikas buvo skirtas iki 16 val. 15 min. Tačiau taip pat galėtume, galbūt Seimo nariams pritariant, suteikti galimybę paklausti visiems Seimo nariams, kurie yra užsirašę. (*Triukšmas salėje*) Siūlytė balsuoti? Galbūt suteikime visiems, kas užsirašė, ir iš pozicijos pusės galbūt norės išsibraukti kai kurie.

J. Razma per šoninį mikrofoną. Prašom, dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš pritariu Pirmininkės siūlymui. Iš tiesų norime, kad Vyriausybės programa būtų patvirtinta kuo greičiau. Reikia tikrai skirti laiko, kad visi galėtų paklausti, išsiaiškinti. Iš tikrųjų aš kviečiu valdančiųjų atstovus, kas dar esame likę sąraše, išsibraukime, kad tas laikas labai neužsitetų. Mes sutaupėme laiko rytiniame posėdyje, apsvarstydami daugiau kaip pusę vakarinio posėdžio klausimų. Man atrodo, viskas čia gerai. O skelbto balsavimo laiko 17 val. 40 min. vis tiek turime laikytis, gerbdami kolegas, kurie į tai orientuojasi.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ar aš galiu pastebėjimą?

PIRMININKĖ. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Jeigu aš galėčiau vieną tokį pastebėjimą. Manau, kad čia visi yra pasirengę atsakyti į tiek klausimų, kiek jų bus. Bet kadangi ką tik gavau vienos iš frakcijų pareikalavimą susitikti su ministrais gruodžio 14 dieną, faktiškai su visais ministrais gruodžio 14 dieną, tuomet tiesiog galbūt galiu užduoti tokį klausimą, ar mes čia elgiamės tinkamai. Jeigu jau frakcija nori susitikinėti atskirai su visais ministrais, tai reikia manyti, kad turės galimybių labai daug klausimų užduoti ministrams, ir tada Seimas gali dirbti, kaip suplanavęs. O jeigu mes vis dėlto siekiame, kad Vyriausybės programa būtų patvirtinta šią savaitę, tai tada, žinoma, mes galime suteikti galimybę paklausti visiems Seimo nariams, ir sėdėsime taip ilgai, kiek tik reikia.

PIRMININKĖ. Šitie du dalykai galbūt nėra visiškai susiję, nes šiuo metu, kaip ir kalbėjome, Seimui pritariant, būtų gerai sudaryti galimybę užduoti klausimus. O dėl frakcijų susitikimo laiko ir to siekio kuo greičiau patvirtinti Vyriausybę, aš viliuosi, kad opozicinės frakcijos taip pat turi supratimą ir puikiai suvokia, jog dabartinė situacija, kai kasdien per valandą miršta po vieną žmogų, tikrai ne laikas perkėlinėti susitikimus kitai savaitei ar dar kitai. Manychiau, kad tai galbūt yra diskusija šiek tiek vėlesnio laiko. Paklausti norėjo...

Per šoninį mikrofoną dar norėtų dėl vedimo tvarkos pasisakyti K. Masiulis. Prašom, žodis jums.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Aš remiu J. Razmą, kad leistume mes klausinėti. Lygiai taip pat kreipiuosi ir į Pirmininkę, ir į kolegas: klausime, o ne pasisakykime po 2 minutes, formuluokime klausimus. Opozicijai vis dėlto pasakyčiau, gal ne 14 dieną. 14 dieną galėsite susitikti, kai bus patvirtinta Vyriausybės programa. Patvirtinkite Vyriausybės programą, tada susitikinėkite.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Dėl vedimo tvarkos dar norite kalbėti? Aš siūlyčiau pereiti prie klausimų. Dėkui.

Klausia A. Palionis. Ruošiasi L. L. Andrikiene.

A. PALIONIS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu pasveikinti naująjį ministrų kabinetą ir palinkėti jiems sėkmės įgyvendinant savo Vyriausybės programą. Aš norėčiau užduoti

klausimą būsimai Ministrui Pirmininkei. Lietuva yra EBPO narė, ir mes puikiai atsimeiname stojimo procedūras, kaip kiekviena institucija turėjo persitvarkyti savo valdymą, politikos formavimą, kontrolės klausimus, išskirstėme funkcijas jų. Aišku, už tą narystę mes turime ir pripažinimą pasaulyje, ir skaidrumo atitikmenis.

Dabar, skaitydamas jūsų Vyriausybės programą, matau, kad Aplinkos ministerijai jūs norite pavesti dar daugiau funkcijų, tai yra ir žuvininystę, ir jūros žvejybą, ir priekrantės žvejybą. Aplinkos ministerija ir taip nemažai funkcijų vykdo, kur pati vykdo politinius darbus, formuoja politiką, vykdo funkcijas ir pati kontroliuoja. Ar nematote, kad tai yra žingsnis atgal?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tikičiausi tokio klausimo iš žemės ūkio ministro, bet, matyt, jei mes ištraukėme šią nuostatą į programą, tai tikime, kad taip galėtume pasiekti geresnį rezultatą. Žinoma, reikės diskutuoti taip pat ir Seime dėl tokio sprendimo, bet, man atrodo, yra labai daug su aplinkosauga susijusių aspektų, kurie diktuočių ar pasisakytų už tokių kompetencijų perkėlimą. Galiausiai Aplinkos ministerijoje galbūt yra ir tokių temų, kurios galėtų būti iš Aplinkos ministerijos perduotos kitoms institucijoms. Apie tai mes taip pat esame diskutavę ir, manau, tikėtina, kad diskutuosime Seime.

Yra tokių turbūt aspektų mūsų viešajame sektoriuje, kai ta pati institucija yra truputį ir treneris, ir teisėjas. Tai čia klausimas yra, kaip mes gerai sugebame atriboti atsakomybes ir kiek nėra kišimosi vienos dalies į kitą dalį. Tai, žinoma, yra sunkiau padaryti, negu pasakyti. Valstybės įmonių valdymas, matyt, tą labai gerai rodo ne vieną kartą, bet tikrai manau, kad tas yra padaroma. Lietuvos bankas, tarkime, jūs kaip Biudžeto ir finansų komiteto ilgametis narys turbūt puikiai žinote, irgi turi vidinį konfliktą, kai, viena vertus, prižiūri institucijas, kita vertus, yra atsakingas už stabilumą, kas tarsi yra tam tikra priešybių vienybė, tačiau normalus valdymas, atsakomybių paskirstymas, taip sakant, portfelių atskyrimas, tikrai leidžia užtikrinti, kad tos abi funkcijos tarpusavyje dera.

PIRMININKĖ. Klausia L. L. Andrikienė. Ruošiasi J. Jarutis.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Dėkui Vyriausybės programos projekto rengėjams. Mano klausimas yra apie ekonominę diplomatiją.

Tai, kas parašyta programoje apie stiprią ekonominę diplomatiją, yra gerai, bet to nepakanka. Nepakankama vienai iš svarbiausių ekonominės diplomatijos dedamųjų eksportui skatinti. Eksporto reikšmę sunku pervertinti. Lietuvos įmonės 63 % pajamų gauna iš eksporto, tačiau Lietuvoje mes neturime šią sritį reglamentuojančio įstatymo. Tokio, kuris apibrėžtų eksporto plėtros prioritetus, institucijų sąrangą, pokyčių užsienio rinkose valdymo principus ir su tuo susijusius paskatų principus.

Kiek man žinoma, verslo bendruomenės skatina ir prašo tokio įstatymo. Ką jūs manote apie jo reikalingumą ar nereikalingumą? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Gerbiama Laima, aš pabandysiu atsakyti į jūsų klausimą. Iš tiesų matau Lietuvos ekonominių interesų stiprinimą kaip vieną iš trijų svarbių prioritetų Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje, kad mes ne tik aktyviai medžiotume investicijas, bet ir aktyviai ieškotume naujų rinkų savo eksportuotojams. Mano požiūriu, mūsų, na, komercijos atašė tinklo stiprinimas, mūsų proaktyvus veikimas, tiek ir Užsienio reikalų ministerijos, tiek ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, ieškant alternatyvių rinkų, ypač atsigręžiant ir į Aziją, ką kalbėjo ir kandidatas į užsienio reikalų ministrus G. Landsbergis, yra tos kryptys.

Ar tikrai mums reikia įstatymo, aš nesu dėl to tikra. Man atrodo, kad čia reikia proaktyvaus veikimo ir to tikrai pakaktų. Tai toks būtų atsakymas.

PIRMININKĖ. Klausia J. Jarutis. Ruošiasi D. Šakalienė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji Vyriausybė, iš tikrųjų yra tam tikrų neatitikimų Vyriausybės programoje. Aš apie vieną norėčiau paklausti.

XI skyrius. Misija „Stipri ir saugi Lietuva“. Tarp sėkmės rodiklių 2024 metais yra numatyta: ne mažiau kaip 80 % gyventojų jaustųsi saugūs, kad nemažėtų pasitikėjimas Vyriausybe. Šiuo metu yra 82 %. Kaip jūs galėtumėte paaiškinti, ar jūs prognozuojate, kad pasitikėjimas valstybe po ketverių metų valdymo sumažės? Vienas klausimas.

Niekur neradau, gal praleidau, koks būtų numatomas BVP finansavimas gynybai 2024 metais? Čia matome pagal partijų susitarimą, kad 2030 metais bus 2,5 %.

Ir dar vieną klausimą gerbiama jai premjerei, kaip valdančiosios daugumos vienai iš lyderių. Noriu paklausti, kada bus sugrąžinti teisėti parlamentinės kontrolės įrankiai didžiausiai opozicinei frakcijai, tai yra Audito komitetas? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Noriu jums priminti, kad nesu jokio komiteto narė ir esu gana eilinis Seimo narys. Tikrai tie klausimai, kurie yra susiję su komitetais, komitetų vadovybe, kvotomis ir panašiais dalykais, yra Seimo sprendimas ir tikrai ne Ministro Pirminko. Aš tiesiog kaip viena iš Seimo narių balsuoju už vieną ar kitą sprendimą.

Turbūt aš pradėsiu nuo gynybos klausimo ir tada A. Bilotaitė papildytų dėl rodiklių. Matysime, kaip sparčiai mums pavyks didinti finansavimą krašto apsaugai tam, kad mes pasiektume tą rezultatą, kuris yra numatytas 2030 metams partijų susitarime, nes jūs puikiai žinote, tame biudžete, kuris yra dabar pateiktas Seimui svarstyti, tiksliau sakant, grąžintas Vyriausybei, santykis krašto apsaugos finansavimo ir bendrojo vidaus produkto yra blogėjantis. Vadinasi, mes šiais metais turime vieną rodiklį, bet kitais metais, jeigu bus įvykdyta taip, kaip dabar buvo pasiūlyta nuėinančios Vyriausybės, tai santykis pablogėtų. Pirmiausia mums bus užduotis, kaip mes galime išvengti to blogėjimo, o paskui jau kalbėti apie tai, kad mes turime užtikrinti dar ir augimo trajektoriją. Tai nėra toks paprastas dalykas, todėl atsakyti į klausimą, kas bus 2024 metais, aš kol kas jums nesiryžčiau, bet partijų susitarimas bus vykdomas. Kitais metais mes sieksime daryti viską, kad santykis bent jau neblogėtų, nes priešingu atveju mums reikės dvigubų pastangų ateityje tam, kad ir santykis gerėtų, ir dar papildomai didėtų ta dalis, kuri yra nuo bendrojo vidaus produkto. Agne, gal galėtumėte pratęsti.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš manau, kad labai aktualus klausimas. Pirmiausia kalbant apie visuomenės pasitikėjimą ir saugumo jausmą, tai šios Vyriausybės programoje tai yra vieni iš tokių svarbiausių dalykų. Jeigu kalbėtume apie Vidaus reikalų ministerijos sritį, tai mes orientuojamės į tai, kad žmonės jaustųsi saugiai. Todėl institucijos, kurios užtikrina viešąją saugumą, turėtų būti tinkamai aprūpintos, motyvuotos ir galėtų tinkamai ir gerai atlikti savo darbą ir veiklas. O kalbant apie matavimo dalykus, aš manau, kad mums reikėtų labai aiškiai pagalvoti, kad tai būtų daroma nuolatos ir būtų aiški sistema. Mes esame įsipareigoję tai daryti, tie matavimai bus daromi ir iššūkis bus išlaikyti tą aukštą lygį.

PIRMINKĖ. Klausia D. Šakalienė. Ruošiasi V. Valkiūnas.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Vienas tikrai pozityvus dalykas žiūrint į naujosios Vyriausybės sudėtį yra tai, kad lyčių lygybė čia tikrai geriau matoma ir tikrai atstovavimas yra kur kas geresnis. Todėl tikrai labai sunku suprasti, kaip turint pačias sunkiausias pasekmes, pačią didžiausią daromą žalą neužtikrinant lyčių lygybės, tai yra smurto lyties pagrindu, smurto prieš moterį epidemiją, nepavyko iš esmės rasti Vyriausybės programoje nuoseklaus veiksmų plano, turint omenyje tai, kad šalia pandemijos, su kuria kovojame dabar, mes turime nuolatos besitęsiančią smurto prieš moteris epidemiją, kai kas trečia moteris Lietuvoje patyrė smurtą, aštuonios iš dešimties aukų smurto artimoje aplinkoje yra moterys. Tikrai tada labai sunku suprasti dar ir sustiprinus pandemijai šią situaciją, nes mes turėjome bangą jau pirmojo karantino metu, kodėl yra tik vienas sakinyss prie 6.5.5 punkto, kad inicijuosime edukacines programas ir pagalbos įsidarbinant paslaugą, kuri padėtų smurtą patyrusioms moterims tapti ekonomiškai nepriklausomoms. Rimtai – čia yra vienintelė problema ir vienintelis pasiūlymas? Norėčiau paklausti labiausiai, aišku, premjerės. Gaila, kad Ingrida turėjo išeiti, bet gal perduosite, nes tikrai norėčiau, kad tai nebūtų tik Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos problema, bet taip pat ir visų kitų ministerijų, Vyriausybės prioritetas. Tai bus prioritetas smurto lyties pagrindu įveikimas, ar pagaliau bus suformuota įrodymais grįsta smurto lyties pagrindu prevencijos politika ir koks yra planas? Dėkui.

E. DOBROVOLSKA (LF). Aš pamėginsiu atsakyti tiesiogiai, kiek yra susiję. Mes puikiai suprantame, kad smurtas yra ne tik šios pandemijos iššūkis. Tai yra kur kas gilesnė ir platesnė problema, kuri tiesiogiai siejama ne tik su pandemija, bet, kaip mes žinome, ir su stereotipais. Jeigu mes kalbėtume... (Ar dabar girdėti? Taip, matau.) ...ir apie ne taip seniai EIGE paskelbtą lyčių lygybės indeksą, tikrai tie iššūkiai yra tiesiogiai susiję su tuo, ką mes matome, – švietimo sistema

su stereotipais, su ugdymu, kai mes iš esmės neatliepiame poreikio formuoti naują visuomenės požiūrį.

Jeigu mes žiūrėtume į teisingumo sritį, tai būtent teisingumo sritis ir būtent atskiros kryptys atliepia, kalba apie žmogaus teisių užtikrinimą, apie tarptautinių dokumentų, kuriuos mes jau ratifikavome, taip pat ir peržiūros, įvertinimo poreikį. Mes puikiai suprantame, kad Stambulo konvencija šiandien nėra tinkamai suprantama. Dažnas iš jų yra skaitęs arba neskaityęs ir girdėjęs tik nuogirdas. Mes puikiai suprantame, kad iš esmės tai nėra Vyriausybės priemonė. Tai yra dalykas, dėl kurio turėtų kalbėti ir spręsti Seimas. Todėl labai daug konkrečių priemonių, tai yra netgi jeigu mes kalbėtume apie, tarkim, Europos regioninių arba tautinių mažumų kalbų chartiją, jinai nėra įtraukta į šią programą, nes apie tai sprendžia būtent Seimas, tačiau tiek Teisingumo ministerija, tiek Vyriausybė tikrai yra tą lyderystę turinčios institucijos, kurios turi apie tai kalbėti ir inicijuoti būtinus pokyčius. Esu tikra, kad mūsų priemonių plane tikrai atsispindės konkrečios priemonės. Kaip mes matome, ir šiandien tikrai yra daug kas realizuojama.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš, jeigu galima, norėčiau papildyti. Tai nėra vienintelė vieta, kur kalbame savo programoje apie smurtą, yra ir atskiras punktas „Lygios galimybės visiems“. Ten esame užtvirtinę, kad naikinsime visas diskriminacijos apraiškas ir sudarysime lygias galimybes visoms socialinėms grupėms, skatinsime nulinę toleranciją bet kokiam smurtui, sieksime lygių galimybių visiems ir nustatysime priemones moterų ir vyrų lyčių lygybei užtikrinti.

Iš principo tikrai priemonių plane bus konkrečių dalykų, ko bus siekiama smurto tiek prieš moteris, tiek prieš vaikus prevencija, bet siekis, kad žmogus būtų saugus visose savo gyvenimo aplinkose, programoje yra, o priemonių planuose atsiras ir konkrečios priemonės, kaip to sieksime.

PIRMININKĖ. Klausia V. Valkiūnas. Ruošiasi L. Savickas. Kolegos, primenu, kad klausti – iki 1 minutės.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Ką noriu pasakyti? Kad aš nuo jaunystės domiuosi politika, esu skaitęs ir L. Brežnevą, ir daug visų CK KPSS programų. Visada ieškojau racionalių grūdų, ten vis tiek ko nors racionalaus turi būti. Krizių valdymo sistema – tai liberala-narchizmo likvidavimas ar nors rimtas mažinimas. Kaip čia yra? Bus įdomu žiūrėti, kaip liberalai ir jų satelitai užsiims liberalizmo likvidavimu Lietuvoje.

Gerbiama premjere, neišgirdau iš valdančiosios daugumos, ar pasiruošę dirbti taip, kad dabar jau galėtų pasakyti – ilsėkis, opozicija, ir netrukdykite dirbti iki 2027 metų, nes, kaip rodo ir kai buvau meru, reikia dviejų kadencijų, norint rimtai padirbėti, kad būtų rezultatų, kad galėtumėte rinkėjams pasakyti, kad mes gerai dirbome ir renkate dar vienai kadencijai. Ar pasiruošę?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Nežinau, ką apie tai sakė L. Brežnevas, bet tikrai ne mano mada kam nors pasakyti – netrukdykite dirbti. Aš sakau – padėkite dirbti ir manau, kad nuo to visiems bus tik geriau.

PIRMININKĖ. Klausia L. Savickas. Ruošiasi T. Bičiūnas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą galimybę užduoti klausimą. Iš tikrųjų noriu nuoširdžiai dar kartelį pasveikinti suformuotą Vyriausybės kabinetą, pateiktą Vyriausybės programą ir taip pat nuoširdžiai linkiu sėkmės įgyvendinant programoje užsibrėžtus tikslus.

Nors programa peržengė tuos 100 puslapių, konkrečių sprendimų, galbūt tokių esminių jaučiausiais klausimais, juose iš tikrųjų trūksta. Tačiau detalai susipažinęs su ekonomikos, su finansų, žaliosios krypties dalimis maloniai nustebau, kad jose labai daug teiginių ir išipareigojimų, kuriuose yra žodžiai „tęsime“ ir „pabaigsime“. Atitinkamai teikiama ekonomikos ir inovacijų ministrei norėčiau užduoti klausimą iš dviejų dalių.

Viena vertus, optimistiškai nuteikia išipareigojimas baigti inovacijų reformą ir įsteigti inovacijų agentūrą. Norėčiau pasiteirauti, ar planuojate vadovautis jau pateiktomis Europos Komisijos ir kitų nepriklausomų ekspertų rekomendacijomis konsoliduoti šiuo metu veikiančias beveik penkias agentūras į vieną, jeigu ne – koku keliu planuojate eiti?

Ir antrasis klausimas: programoje iš esmės neradau jokio dėmesio, skirto turizmui, kuris turi vieną didžiausių perspektyvų didinti BVP dalį, nes yra mažiausia dalis BVP tarp Baltijos valstybių. Galbūt šie svarbūs sprendimai ras savo vietą Vyriausybės priemonių plane? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū, gerbiamas Lukai, už klausimą. Norint sukurti sėkmingą inovacijų ekosistemą mums reikia, kad ir valstybės agentūros nebūtų silpnos, kad jų funkcijos veiktų kartu ir, geriausiu atveju, būtų konsoliduota sistema.

Aš esu susipažinusi su rekomendacijomis, tačiau ar galiu atsakyti, jog darysime taip, kaip jūs buvote suplanavę daryti, šiandien negaliu atsakyti. Ko gero, gal net ir ne, nes reikia išsiklausyti ir į tenai dirbančių žmonių nuomonę, ir pagaliau nedaryti kokių nors labai staigių sprendimų, kurie išgąsdintų dirbančius žmones, kad jie nepagalvotų, kad galbūt jų indėlis ir patirtis nėra reikalingi.

Dėl turizmo. Turizmo sektorius visame pasaulyje išgyvena milžiniškus iššūkius ir iš tikrųjų mes daug dabar tariamės, kaip padėti mūsų turizmo sektoriui, kuris ir taip galbūt galėjo būti stipresnis sėkmės metais, dabar išgyventi. Vienareikšmiškai tai bus prioritetas.

PIRMININKĖ. Klausia T. Bičiūnas. Ruošiasi Z. Balčytis.

T. BIČIŪNAS (LSDPF). Ačiū už suteiktą žodį. Klausimas yra iš ugdymo srities. Čia jūsų programoje gana abstrakčiai aprašoma Nacionalinė švietimo agentūra, kad ji turėtų tapti kuo nors kitu, negu dabar yra. Primenu, kad ši agentūra, įstaiga, vykde bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės vertinimus. Remiantis tyrimų duomenimis, mokytojai, pedagogai sako, kad jiems tai kečia stresą ir kad jie nemato to vertinimo naudingumo vaikui.

Klausimas būtų švietimo ministrei: kokie numatomi Nacionalinės švietimo agentūros pokyčiai ir ar ta mokyklų vertinimo funkcija vis dar išliks, ar ji bus panaikinta? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Tikrai Nacionalinė švietimo agentūra buvo sukurta dar visai neseniai ir jai buvo priskirtos įvairios funkcijos. Pasižiūrėjusi į pačią Nacionalinę švietimo agentūrą galiu pasakyti, kad funkcijos buvo sujungtos daugiau formaliai, tai yra tiesiog sukeltos vienai agentūrai. Manau, mūsų siekis yra, jog Nacionalinė švietimo agentūra taptų kompetencijų centru, kuris galėtų profesionaliai padėti įgyvendinti švietimo politiką, o mokyklų vertinimas tikrai liks viena iš Nacionalinės švietimo agentūros funkcijų, nes aš matyčiau, kad ši agentūra turėtų būti atsakinga už šią dalį.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Balčytis. Ruošiasi D. Kepenis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Pirmiausia, kaip ir visi, noriu pasveikinti premjerę I. Šimonytę, visą jauną ir gražų kabinetą, palinkėti abipusės sėkmės, kad ir jūs, ir Seimas šiuos ketverius metus tikrai padirbėtų gana vaisingai.

Du klausimai. Pirmas yra energetikos ministru. Kaip jūs žiūrite į žinią, kad Lenkija prieš keletą dienų sutarė su Jungtinių Amerikos Valstijų kompanija dėl atominės elektrinės statybos jau po metų?

Ir antras klausimas, manau, ekonomikos ir inovacijų ministrei dėl viešųjų pirkimų sistemos. Galima turėti labai gražių planų, gražių tikslų, bet šiandien ne tik čia, Lietuvoje, bet ir Europoje viskas stringa per viešuosius pirkimus tiek savivaldybėse, tiek didžiuosiuose projektuose, gal turite kokią viziją, kaip ateityje mes kartu su jumis spręsimė šitą klausimą? Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Reikia pastebėti, kad vykdant žaliąjį kursą elektros generacija bus ta ašis, ant kurios stos visa pasaulinė energetikos sistema. Turbūt kiekviena šalis, matydama perspektyvą, ateities perspektyvą, renkasi savo kelią. Lenkija renkasi atominę energetiką, Lietuva renkasi žaliąją energetiką. Mes turbūt negalime kaimynų vertinti – gerai ar blogai. Turbūt turime pastebėti, svarbiausias dalykas yra, kad ta atominė energetika būtų saugi, pastatyta pagal geriausius standartus, ko nėra Baltarusijoje, ir turbūt reikėtų tik palinkėti mūsų bičiuliams lenkams sėkmės.

A. ARMONAITĖ (LF). Pratešiu dėl viešųjų pirkimų. Ačiū už svarbų klausimą. Iš tiesų pernai Lietuvoje bendra viešųjų pirkimų apimtis viršijo 6 mlrd. eurų. Tai tokios sumos pinigų, į kurių išleidimą negalime nekreipti dėmesio. Yra du labai svarbūs kriterijai: skaidrumas ir, aišku, galbūt platesnis ekonominio naudingumo taikymas. Aš noriu atkreipti visų Seimo narių dėmesį, kad šiuo metu Seime yra labai svarbios iš prezidentūros atėjusios pataisos. Man atrodo, kad tai iš esmės tinkamas įstatymo projektas, jį priėmę mes galėtume priimti tokius sisteminius pokyčius viešųjų pirkimų srityje. Ir čia reikėtų, labai svarbu, ne tik Prezidento ar Vyriausybės, bet ir opozicijoje dirbančių politikų palaikymo. Atkreipiu dėmesį į šį įstatymo projektą, jis yra svarstymo stadijoje Seime.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi K. Vilkauskas.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū. Iš tiesų prisijungiu prie gausaus sveikinančiųjų ši šaunų, jauną kolektyvą, mūsų aštuonioliktąją valdžią, būrio. Noriu palinkėti jums daug sveikatos ir kantrybės. O jos tikrai daug prireiks, nes labai ambicinga programa. Cituoju vieną sakinį iš jos: „Siekti, kad kiekvienas visuomenės narys prisiimtų atsakomybę už savo ir sau artimos socialinės grupės sveikatą.“ Labai ambicingas tikslas, bet jis, žinokite, jau yra vykdomas Lietuvoje. Per 100 tūkst. Lietuvos piliečių tą ir daro ir norėtų, kad mes pasinaudotume jų patirtimi. Mes turime nuostabų tautos genijų Vydūną, kuris apie tai kalbėjo beveik prieš 100 metų. Turbūt jums labiausiai būtų įdomi patirtis ir rekomendacija Pasaulio banko, sakancio, kad investavę vieną eurą į sveikatos prevenciją, sveikatos tausojimą ir stiprinimą mes sutaupyti 24 eurus iš poreikio gydyti. Ar mes pasiruošę iš kiekvieno 100 mln. eurų investuoti 4 mln. dėl šio tikslo? Šiandien mes vos vos surandame 2. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi vėl neaišku, kam klausimas, tai ir vėl bandysiu aš atsakyti. Manau, čia turbūt galima sakyti, yra mokslo tiesa, kad investicijos į prevenciją labiau apsimoka visuomenei negu paskesnių pasekmių gydymas, matyt, tai galioja daugelyje sričių. Mes turbūt su jumis, gerbiamas kolega, labai ilgai diskutuotume, kas yra ta prevencija, kokios iš tikrųjų prevencijos priemonės ir rūpinimosi savo sveikata priemonės yra tos, į kurias mums vertėtų investuoti. Bet dėl paties principo turbūt labai didelio ginčo čia nebūtų, matyt, būtų didesnis ginčas dėl priemonių.

PIRMININKĖ. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Matulas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Prisidedu prie visų linkėjimų Vyriausybei. Atrodote šviežiai. Klausimas iš kultūros srities. Jūsų programoje yra parašyta, kad turi būti tolygi regioninė kultūros politika. Šio projekto tikslas – įgyvendinant tolygią regioninę politiką mažinti kultūrinę atskirtį tarp didžiųjų miestų ir regionų.

Klausimas kultūros ministrui. Kaip jūs tai numatote padaryti? Savivaldybių biudžetai iš tikrųjų padaryti tai nepajėgūs, dažnai finansavimo atžvilgiu kultūra lieka paskutinėje vietoje. Ar jūs numatote didinti finansavimą kultūrai? Ačiū.

S. KAIRYS. Labai ačiū už klausimą. Išties tolygi regioninė kultūros plėtra yra labai svarbus dalykas ir mes turime jau egzistuojančius įrankius, tokius kaip Kultūros pasas, kas tikrai yra viena iš labiausiai prigijusių iniciatyvų kalbant apie praėjusią kadenciją, kuri dabar susiduria su tam tikrais dalykais, kalbant apie nuotolinį priėjimą prie Kultūros paso teikiamų galimybių. Tai tuos dalykus reikės išspręsti.

Regioninės kultūros tarybos taip pat yra tos sritys, kur tikrai reikia atkreipti dėmesį į jų veiklos tobulinimą, gryninimą, plėtrą ir, be abejo, apie vietos kūrėjų įsitraukimą, apie kitus įvairiausius dalykus, tokius kaip kažkokie baziniai kultūros paslaugų paketai savivaldybėse. Jūs tikrai esate teisus, kad kartais geri valstybės norai atsimuša šiek tiek į savivaldą, kuri nemato prasmės kai kur prisidėti ir palaikyti tam tikrų instrumentų ar iniciatyvų. Čia, be abejo, tas dialogo klausimas yra labai svarbus.

Bet kalbant apie kultūrą ir lėšas tai tikrai yra dar daug tokių vietų, kur reikia tobulinti, kur reikia gilinti požiūrį ir siekti tų tikslų, kurie yra užbrėžti ir dabartinėje Vyriausybės programoje. O viską pamatysime kalbant apie priemones ir būtent apie priemonių planą tolesnėje eigoje.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gal aš galėčiau truputėlį ministrą papildyti? Man atrodo, vienas iš tokių labai svarbių kampų šia tema yra tai, kad mes išeitume iš tokio įsitikinimo, kad yra kažkokia elitinė kultūra, kuri yra miestams, o ne miestams, regionams yra kažkokia kitokia kultūra. Tas turinio skirtumas kartais yra ganėtinai ženklus. Aš sakyčiau, kad ir prie esamos infrastruktūros, ir prie esamų priemonių tikrai yra visos galimybės suteikti galimybę žmonėms regionuose, tarkime, stebėti „Kino pavasario“ filmus ar kažkaip kitaip dalyvauti, ar Metropoliteno operą, kur dabar jau visi galime dalyvauti, nes pandemija iškėlė mus į nuotolį ir mes dabar prieiname prie tokių dalykų, kuriuos galbūt šiaip gyvenime ne kiekvienas iš mūsų galėtų aplankyti. Tai aš sakyčiau, kad tą skverbti mūsų priemonių tikrai reikėtų plėsti ir reikėtų kuo daugiau suteikti galimybių kitokio turinio kultūros pamatyti visiems Lietuvos žmonėms, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas. Ruošiasi L. Kukuraitis.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama naujoji Vyriausybė, leisiu sau pajuokauti – akivaizdu, kad jums pavyko išvengti diskriminacijos pagal lytį, bet mes čia keli senukai veteranai pasitarę galvojame, kad vargu ar pavyko išvengti diskriminacijos pagal amžių. Bet sėkmės jums darbuose, juokauju aš čia.

Noriu paklausti naujojo sveikatos apsaugos ministro. Gerbiamas ministre, kaip jūs vertinate dabar jums paliekamą situaciją sveikatos sistemoje, COVID-19 situaciją, įvertinant tai, kad nesurenkami mokesčiai ligonių kasose, įvertinant tai, kad atlyginimams didinti nuo Naujųjų metų yra numatyta nulis lėšų, ir kokia pagrindinė naujosios Vyriausybės COVID-19 plano esmė yra? Gal galite trumpai?

A. DULKYS. Labai ačiū už klausimą. Gal iš pradžių apie COVID-19 planą. Kaip jau ir minėjo premjerė, mes jį planuojame pateikti atskiru dokumentu ir tai būtų pirmųjų naujosios Vyriausybės darbo dienų klausimas. Jį turėtume kartu pasvarstyti su kitais kabineto nariais, pabaigti jį užpildyti, nes įvykių sukurs ir virusas čia mus įtraukė į tą tikrą sūkurį. Bet jo esmė būtų, matyt, tokios trys pagrindinės dalys.

Pirma dalis to plano būtų susijusi su priemonėmis, kurios mums padėtų konsoliduoti visą tą pandemijos valdymo grandinę, nes dabar yra truputėlį ir tų ekspertų prie visų institucijų veikiančių. Matyt, reikėtų jų pastangas konsoliduoti, kad visuomenė gautų vienodą komunikaciją. Taip pat turime pasirūpinti dabar įkaitusia gydymo įstaigų tinklo situacija, susiinventorizuoti ir susižiūrėti, kokią turime situaciją su duomenimis. Po to, be abejo, vienas didžiausių iššūkių jau yra vakcinacija tiek medikų bendruomenės, tiek apskritai visuomenės. Kaip matome, užims tas visas procesas tikrai reikšmingą laiką.

O trečioji dalis. Žinote, kiekviena krizė turi turėti mums ir pamokų, turi duoti mums gerų patarimų. Matyt, pabaigoje turėtume įvertinti visą tą procesą, kuris dabar vyko, iš tų pamokų pasidaryti išvadas ir galbūt pakeisti apskritai Lietuvoje visą krizių valdymo mechanizmą, peržiūrėti teisės aktus ir kitus dalykus.

Jeigu apie tai, kas šiandien yra palikta, aišku, jau yra kaip ir pasakyta, kad laiko jau nėra palikta, nei 100 dienų nepalikta, nei 99. Bet gal vis tiek, aš galvoju, kokių nors rezervų yra, bet skaičiai nemeluoja, jie sako tiesą ir jie visi didėja. Labai kelia nerimą didėjantis perteklinis mirtingumas. Jeigu žiūrėtume pagal krizės valdymo esmę, mes juk turime spėti testuoti, turime spėti atsekti, turime spėti izoliuoti, turime laikytis. Tai mes visų šitų dalykų faktiškai jau nebevaldome, jie išsprūdo iš mūsų rankų. Matyt, vienintelė išeitis mums visiems kartu: ir Seimui, ir Vyriausybei, ir pozicijai, ir opozicijai, tiesiog susitelkti ir vienyti dėl tos atsakomybės, tiesiog būti aukščiau visko ir pabandyti rasti jėgų susivienyti, o ne kaltinti.

PIRMININKĖ. Dėkui už atsakymą. Klausia L. Kukuraitis. Ruošiasi V. Targamadzė.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiama premjere, gerbiami kolegos ministrai, sveikinu su nauju startu, dar labai gyvai atsimenu savąjį startą, tai tikrai solidarizuojuosi su kiekvienu iš jūsų.

Dėl programos turiu daug klausimų ir kuo daugiau atsakinėjate, tuo daugiau jų kyla. Bet vieną užduosiu esminį – apie ambicijas socialinėje srityje. Kalbu apie pagrindinius socialinės srities rodiklius, tai planuojamus skurdo ir nelygybės rodiklius. Priminsiu, kad 2024 metais numatote pasiekti 17 % skurdo rodiklį, tai yra gerai, nes tai Europos Sąjungos vidurkis, o nelygybės tik už dešimtmečio numatote penkių kartų skirtumą tarp turtingiausių ir skurdžiausių. Remiantis savo turimu skurdo vertinimo instrumentu, jau šiuo metu, šiandien, 2020 metais, ne 2018 metais, kuriais remdamiesi programą rašėte, skurdas yra 18,2 %, o nelygybės skirtumas – 5,8 karto. Palyginus ligšiolinės Vyriausybės pasiekimus, per šią kadenciją mes sumažinome skurdą 4,6 %, o jūsų ambicija – tik 1,1 %, o nelygybės sumažinimas: mūsų Vyriausybės pasiekimas – pusantro karto per kadenciją, o jūsų – 0,8 karto per dešimt metų.

Ar tikrai tai yra ambicingi tikslai ir principas didelės ambicijos – dideli darbai galbūt vis dėlto yra geriau negu mažos ambicijos – maži darbai? Gal premjerei.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Taip ir galvojau, kad čia man teks atsakyti, tai aš pasistengsiu atsakyti. Žinote, aš nesu tiek įsigilinusi į tuos rodiklius ar tuos įrankius, kuriuos naudoja ministe-

rija, todėl esu linkusi naudotis tuo, ką mes esame sutarę Europos Sąjungos mastu ir kas yra tam tikra labai aiški metodika, pagal kurią mes galime lygintis.

Jeigu iš tikrųjų tie įrankiai veikia taip puikiai, kaip jūs sakote, tuomet rezultatas, reikia manyti, dėl Vyriausybės pastangų, kurios yra programoje užprogramuotos, bus tik dar geresnis, nes jūs lyginate tai, kas ne visai palyginama. Jūs lyginate tuos duomenis, kuriuos gaunate tam tikru vidiniu įrankiu, su tais duomenimis, kurie yra Eurostato duomenys. Aš manyčiau, kad mums tiesiog reikia atsispirti nuo tos pačios bazės. Kai atsispirsime nuo tų rodiklių, kuriuos turi ministerija, turbūt galėsime tą rodiklį patikslinti jau tuo vertinimu. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Targamadzė. Ruošiasi D. Asanavičiūtė. Aš kreipiuosi į kolegas. Prašyčiau trumpinti klausimus ir pagal galimybę pozicijos atstovai galbūt galėtų išsibraukti ir leisti opozicijai. Prašau. V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū. Klausimas švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Konstruktas yra logiškas, yra siekami sėkmės kriterijai ir projektai, tačiau šitie sėkmės yra tik keturi rodikliai 2024 metams ir 2030 metams numatyti, jie yra kiekybiniai.

Klausimas. Ar šitie rodikliai yra pagrįsti ir atspindi pokyčius, kokius jūs norite padaryti švietimo srityje?

Dar viena pastaba. Jeigu rengiamas tokio lygio dokumentas, tai reikia labai teisingai vartoti sąvokas. Negalima vartoti „rizikos šeimos“, „bendrojo lavinimo mokykla“ ir kitos. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, profesore, už labai gerą klausimą. Tikrai mėginome įsivertinti ir rodikliai yra numatyti maksimaliai realūs. Apsisprendėme, kad jų neturėtų būti labai daug. Turėtų būti pagrindiniai – taigi ne daugiau kaip po keturis rodiklius. Bet jeigu jūs atkreiptumėte dėmesį, mes labai aiškiai pasakėme, ko mes siekiame per ateinančią kadenciją. Tai yra penki labai aiškūs siekiniai.

Aš jų dabar necituosiu, bet tai yra jau ne kiekybiniai, o kokybiniai, yra labai aiškiai parašyti, kokie mūsų pagrindiniai tikslai. Vienas iš jų, kad visi vaikai, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos ir šeimos socialinės bei ekonominės padėties, turėtų vienodas starto pozicijas ir kokybiško ugdymo galimybes. Ir dar penki analogiškai kiekvienai sričiai.

Man atrodo, čia buvo toks mūsų pasirinkimas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dalia, klausite ar ne? Ruošiasi T. Tomilinas. (*Balsai salėje*)

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Norėčiau visų pirma padėkoti tiek savo, tiek užsienyje gyvenančių aktyvių lietuvių vardu visai naujai Vyriausybei, kad diasporai svarbūs klausimai buvo įtraukti į šią programą. Ją skaitant liko geras įspūdis, kad pagaliau tie žmonės, gyvenantys užsienyje, pripažinti vienos tautos dalimi ir nereikėjo įrodinėti, kad tai yra svarbu. Įtraukti tokie klausimai kaip pilietybės išlaikymo klausimas, diasporos įtraukimas į investicijų paiešką ir eksporto rinkų plėtrą, lituanistinis švietimas ir kartu tokie paprasti, gyvenimiški klausimai kaip konsulinių paslaugų skaitmenizavimas, pasiekiamumas, kokybės gerinimas ir pagalbos suteikimas Lietuvos Respublikos piliečiams užsienyje.

Bet labai trumpas klausimas būtų švietimo, mokslo ir sporto ministrei. Ar svarstant nacionalinį švietimo susitarimą būtų svarstoma įtraukti ir lituanistinio neformaliojo švietimo klausimą? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Manau, svarstyti tikrai galime. Susitarsime su visais, kai susitarsime dėl konkretaus formato, ir matysime. Manau, tikrai galime svarstyti įtraukimą. Dėkui už klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi L. Jonauskas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami ministrai, premjere, sveikinu jus. Džiugu matyti daug pažįstamų veidų, net keletą „žalių“ arba pusiau „žalių“ veidų, gerai, kad dar nepažaliavusių.

Mano klausimas yra toks. Šimtams tūkstančių Lietuvos šeimų rūpi vienas vienintelis klausimas, kas bus su vaiko pinigais. Ar jūs ketinate 2021 metais sustabdyti vaiko pinigų didinimą, nes, kaip suprantu iš jūsų pasisakymo, didelės revoliucijos jūs nedarote ir 2021 metais vaiko pinigai bus 70–110 eurų. Tačiau kas bus toliau, rūpi labai daug kam, taip pat jūsų rinkėjams, nes būtent universali, būtent visuotinė priemonė ir užtikrina to skurdo rodiklių pokytį, kokį mes matome dabar. Jeigu jūs nuo to trauksitės, daug kam bus labai blogai.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Kadangi vėl neaišku, kam adresuotas klausimas, tai aš kaip pusiau žavus veidas bandysiu jums atsakyti.

Čia buvo daug tokių spekuliacijų, kad kažkas čia ruošiasi kažką naikinti. Tikrai niekas nieko nenaikins. Tai, kas yra priimta Seimo praėjusiais metais, bus įgyvendinta. Biudžete tie pinigai, mano žiniomis, yra suplanuoti ir viskas liks taip, kaip yra.

Kas bus toliau, yra labai geras klausimas. Toliau gali būti daug visokiausių dalykų. Aš manau, kad mes per toli nuėjome su vaiko pinigais, kad dabar galėtume daryti dar vieną revoliuciją. Man atrodo, jūs esate iš tų Seimo narių, kurie gana gerai supranta skaičius, gana gerai supranta pasekmes biudžetams ir gana gerai supranta, kad universali išmoka turi vieną labai didelį trūkumą, kad ją ženkliai didinti reikia labai daug papildomų lėšų.

Ir čia yra tai, kur mes atsidūrėme tada, kai vaiko pinigų reforma buvo daroma, ką aš būtent ir minėjau, kad iš pradžių tu gali padidinti ten NPD sąskaitą, parodyti didesnę sumą, paskui kažkiek truputėlį padidinti ir kiekvienais metais tas didinimas buvo vis mažesnis, mažesnis, mažesnis. O toms šeimoms, kurios yra socialinės rizikos šeimos arba turi daug vaikų ar neįgalų vaiką, jos yra didesnės. Matyt, kad čia ir atsirado... Tai yra jūs paneigėte patys save. Pirmas teiginys buvo, kad visi vaikai yra vienodi. Visi vaikai vienodi pagal išmokas nėra jau dabar. Toliau gali būti daug dalykų. Gali būti diskusija grįžtant prie to, kad yra programoje numatyta, pavyzdžiui, vis dėlto derinti vaiko pinigus su neapmokestinamuoju pajamų dydžiu, ypač jeigu pavyktų šeimos mokesčio tą bendrą apmokestinimo koncepciją įgyvendinti. Visa tai pamatysime. Dabar kol kas yra aišku viena, kad bus vykdomi tie išipareigojimai, kurie yra Seimo priimti, ir tikrai revoliucijų niekas nedarys, nes tiesiog procesas nuėjęs per toli, kad dabar mes galėtume vėl viską blokti atgal ir vėl eilinį kartą sėti sumaištį.

PIRMININKĖ. Klausia L. Jonauskas. Ruošiasi R. Šarknickas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Klausimas aplinkos ministrui. Vienas pagrindinių programos aplinkosauginių tikslų yra iki 2024 metų pakloti pagrindą, kad mūsų vaikams ir ateities kartoms būtų išsaugota (cituojau): „Tokia švari ir turtinga gamta kaip dabar.“ Priminsiu, net keturios iš dešimties didžiausių ekologinių nelaimių per pastaruosius ketverius metus įvyko būtent dabar. Dėl oro, vandens, dirvožemio taršos Klaipėdoje ir kituose didmiesčiuose tuoj bus pavojinga gyventi. Net saugomose teritorijose miškai kertami plynai ir jūs tai vadinate švaria ir turtinga gamta? Programoje daug neaiškumų.

Taip pat noriu pasitikslinti, kur planuojate drausti verslinę žūklę? Pagal dabartinę formulotę tai ją planuojate uždrausti ne tik ežeruose ir Kuršių mariose, bet ir Baltijos jūroje. Taip pat ar saugomose teritorijose tik mažinsite ūkinio kirtimo apimtį, bet toliau leisite plynus kirtimus? Ir kaip užtikrinsite, kad 2027 metais miestų visuomeninis transportas naudosis tik atsinaujinančiais energijos šaltiniais, nes Vilniaus miesto meras viešai giriasi, kad turimus 409 dyzelinius autobusus eksploatuos iki 2030 metų. Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už prasmingus klausimus. Gal atkartosiu gerbiamos premjerės žodžius, tikrai norisi dirbti išvien su opozicija, nes tikrai turite tiek patirties, tiek puikių idėjų, tai labai norėčiau dirbti išvien.

O pradedant nuo galo, tai dėl visuomeninio transporto finansavimo. Šiandien klimato kaitos fondas yra neišnaudojamas, jame tikrai vis daugiau atsiranda pinigų dėl aplinkos taršos leidimų brangimo Europos mastu ir tai leidžia mums kalbėti apie ambicingesnius tikslus ten, kur yra koncentruota tarša, o tai yra būtent didmiesčiuose. Kalbėti reikia ne tik apie finansavimą, bet ir apie pačių miestų teises. Darnaus judumo planai yra parengti miestų lygmeniu, daug kas kalba apie reguliacinius mechanizmus, kalba apie kilpines juostas, pavyzdžiui, kaip Vilniaus savivaldybė pati apsisprendė dėl įvažiavimo į senamiestį. Man atrodo, tų reguliacinių mechanizmų praplėtimas, savivaldos teisių įgalinimas, kad patys miestai galėtų daug apsispręsti dėl transporto, yra vienas iš instrumentų ne tik kalbant apie mokesčius.

Kalbant apie verslinę žvejybą, taip, tai yra mūsų programoje, net ir koalicinėje sutartyje užsiminta apie tai, tą reikia daryti nuosekliai, kalbėti apie palaipsniui ateinantį draudimą, ypač apsaugant žuvų migracinius takus, nerštavietes Kuršių mariose, Klaipėdos įplaukiamajame kanale į Baltijos jūrą, reikia kalbėti ir apie teisingas kompensacijas ūkiniams subjektams, kurie užsiima šita

veikla. Aš manau ir esu optimistiškas, kad jau pavasarį galime pateikti projektus, kurie būtų aiškūs ir konkretūs tiek dėl draudimų, tiek dėl kompensavimo mechanizmų.

Kalbant apie saugomas teritorijas ir miškų kirtimą arba nekirtimą, deja, paveldėjau šitą problemą. 2013 metais Europos Komisijai buvo inventorizuota, kokias saugomas buveines mes apsaugosime. Šiandien turime konfliktinę situaciją ir „Lietuvos geležinkeliai“ rizikuoja prarasti kelių šimtų milijonų eurų paramą elektrifikavimo projektams dėl to, kad Europos Komisija sako, jūs jau septynetą metų vėluojate įgyvendinti apsaugą saugomose teritorijose. Mūsų infrastruktūriniai žalieji projektai šiandien pradeda strigti dėl to, kad septynetą metų nebuvo padaryti veiksmai, taip pat, gerbiamas Linai, ir jūsų kadencijos metu, nes 2013 metais dar jūs buvote Aplinkos ministerijoje. Šiandien pavojus yra iškilęs netekti šimtų milijonų eurų Lietuvai dėl to, kad mes nesutvarkėme. Vyriausybės tikslas yra per ateinančius metus, 2021 metus, įgyvendinti „Natura 2000“ tinklo plėtrą ir numalšinti nuogastavimus tiek visuomenės, tiek Briuselio. Dėkoju už klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi S. Tumėnas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš noriu padėkoti buvusiems ministrams ir sveikinu būsimus ministrus, tikiuosi, kad būsite, ir taip pat premjerę. Noriu pasakyti, kad tikrai nenoriu pilstyti šiukšlių į kairę, į dešinę. Tai, kaip sako, žmogaus išmintis. Taip yra pasakęs Šveikas. Norėčiau paklausti gerbiamos premjerės, kad atsakytumėte taip arba ne.

Nueinanti buvusi Vyriausybė mažino biurokratų skaičių įvairiuose departamentuose, ministerijose ir panašiai. Ar jūs taip pat ketinate tai daryti, nes Lietuva, imant vidurkį su Japonija, su kitomis civilizuotomis šalimis, turi dar tikrai kosminį skaičių dėl to?

Antras klausimas – kultūros ministrui. Jeigu 2021 metais užsitęs COVID-19, tas tikėtina, nors labai to nenorėtume, ar pinigai, skirti Kultūros pasui, nebus nutraukti, esant COVID-19, nes Alytaus miesto ir Vilniaus pasigirdo nuogastavimų, kad kitais metais ketinama dėl to sustabdyti finansavimą? Ačiū jums.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Mielas kolega, jūsų klausimas dėl biurokratų panašiai kaip Karlsono klausimas Freken Bok, ar ji nustojo gerti rytais konjaką. Aš nesu tikra, kiek iš tikrųjų smarkiai tų biurokratų sumažėjo, ypač kai matau dabar konkursus, kurie kartais karštingai paskutinėmis kadencijos dienomis yra organizuojami, tai man minčių, tiesą sakant, kyla įvairių. Bet aš pasakysiu daugiau apie principą.

Mano supratimu, viešajame administravime išties galima priimti sprendimus, kur mažiau žmonių, turėdami geresnius įrankius, įskaitant ir informacines technologijas, elektronines paslaugas, gali padaryti gerokai daugiau, negu dabar padaro daugiau žmonių. Bet tam mes tų žmonių darbą vis dėlto turėtume pradėti vertinti adekvačiai ir atlyginimai, kurie jiems yra mokami, turi būti palyginami. Aš nesakau, kad tokie patys, bet bent jau palyginami su tuo, ką jie galėtų užsidirbti, turėdami tokią pačią kompetenciją, privačiame sektoriuje.

PIRMININKĖ. Klausia... Dėl vedimo tvarkos gerbiamas P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, darbotvarkėje numatyta šitam klausimui iki 16 val. 35 min., o dabar yra jau 42 minutės. Ar pratęsete? Aš negirdėjau? Iki kada šitas klausimas?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, darbotvarkėje iki 16 val. 15 min., mes jau dėl to tarėmės. Jūs, matyt, praleidote šitą momentą.

Klausti norėtų S. Tumėnas. Ruošiasi K. Masiulis.

S. KAIRYS. Aš labai atsiprašau.

PIRMININKĖ. Taip, prašau.

S. KAIRYS. Gal galima pabaigti atsakyti gerbiamam Seimo nariui į klausimą, jeigu aš tiksliai supratau, dėl Kultūros paso ir COVID-19?

Kiek aš žinau, yra tam tikra problema, kad tie paslaugų teikėjai, kurie pildė paraišką ir siekė teikti vienokias paslaugas, tiesiog negauna finansavimo, nes jų neįmanoma teikti tuo įprastu būdu. Čia yra daugiau kalbama, manau, ne apie kažkokių lėšų nubraukimą, bet tiesiog apie adaptavimą nuotoliniam paslaugų būdai, jeigu aš teisingai supratau klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi K. Masiulis.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Sveikinu Ministrę Pirmininkę, linkiu tvaraus darbo visai ministrų komandai. Šiandien daug kartų, bet abstraktokai buvo kalbėta apie nelemtą regioninę politiką.

Gerbiama premjere, jūsų atstovaujamos politinės jėgos rinkimų programoje buvo akcentuotas išsivėpęs ekonomikos modelis, kuris yra neparankus regionų ekonominiams centrams. Gerbiama premjere, koks bus pirmas bandymas, kaip tiems regioniniams ekonomikos centrams padėti pritraukti investicijų?

Ir antras. Dabar visa regionų politika sukasi apie VRM, šerdis yra VRM. Matyt, taip istoriškai susidėliojo. Jūsų nuomone, ar yra teisingiausia, kad regioninę politiką formuoja, pagrindiniu smuiku griežia būtent ši ministerija, kuri daugumai asocijuojasi visiškai su kitomis funkcijomis ir kitais darbais? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimus. Vėlgi čia tas žmogus, tas gyvas klasikas, kuris šiandien švenčia gimtadienį, yra dėl visko kaltas, nes kažkada sujungė Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministeriją būtent su Vidaus reikalų ministerija, ir atsitiko taip, kaip atsitiko. Aš jau gerbiama Giedriui atsakinėdama į klausimą sakiau, kad, man atrodo, labai dažnai dominuoja statutinių pareigūnų, su visa pagarba jiems ir jų labai svarbiu darbu, darbotvarkė, dominuoja ministro darbotvarkė prieš kitus klausimus, įskaitant ir savivaldybių reikalus, ir regioninę politiką. Gal tik gerbiama Rita čia truputėlį tokį kontrastą tų temų balanse buvo padariusi. Manau, bent jau kiek kalbėjomės su Agne, turėtų būti daug didesnis prioritetas ir ne tik regionų politikai, bet ir, tarkime, viešajam administravimui, valdymui, valstybės tarnybos reikalams, kuriems taip pat to dėmesio kartais pritrūksta.

Ar struktūriniai pakeitimai pagerintų kokybę, aš kol kas negaliu atsakyti, galima galvoti, kad taip, tai yra portfelio perskyrimas kam nors kitam, galima galvoti, kad taip, bet tai nebūtinai yra faktas, apie tai reikia dar daugiau padiskutuoti.

Kalbant apie regionų politiką turbūt čia ir yra pagrindinė problema, kad nėra vieno gero modelio visiems regionams. Tai, kas tinka Vilniui (dėl natūralių priežasčių – čia yra sostinė, čia yra tiesiog didelė ir investicijų, ir žmonių, ir potencialo sankauja), nebūtinai tinka kitiems regionams. Vadinasi, kiekvienam regionui reikalinga tai, ką mes savo programoje vadiname augimo centrais. Iš esmės šioje programoje labiau kalbame apie planą konkrečiam regionui, nes reikia labai gerai įvertinti, koks yra potencialas – kažkur yra pramonė, kažkur yra kokios nors paslaugos, kažkur yra kita kompetencija, koks aplinkui švietimo tinklas, kolegijos, profesinis mokymas – tai, kas gali papildyti tą darbo rinką ir tas investicijas, kurios gali į tą regioną ateiti.

Todėl čia nėra kokio nors vieno sprendimo, kur gali iš viršaus nuleisti tokiomis universalioomis priemonėmis. Tiesiog reikia išlukštenti geriausią kiekvieno regiono potencialą. Regionų tarybos, kaip dabar atsiradusios institucijos, galėtų padėti tai daryti, o jas sustiprinus ir radus tą vietos konsensą turbūt būtų lengviau susikalbėti ir centrinei valdžiai negu su visomis savivaldybėmis.

Manau, kad tikrai tų sprendimų atsiras, tiesiog kiekvienam regionui jie unikalūs, bet svarbiausia mums reikia suprasti, kad mes negalime visur turėti visko. Visi viskuo stiprūs nebus. Visur nebus jūrinio universiteto arba visur nebus labai didelės pramonės, nes tradicijos ir konjunkтура susiklosčiusi per laiką tiesiog yra kitokia.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Labai ačiū. Seimo Pirmininkė man perdavė pirmininkavimą. Dabar klausia K. Masiulis. Ruošiasi D. Labanavičius.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama premjere, labai, net tiesiog žiauriai man patiko jūsų pristatyme nuskambėjusi mintis, kad ankstesnės vyriausybės programos būdavo tūkstantį puslapių užimančios ant jaučių odos surašytos gerų norų deklaracijos, todėl niekaip negalėjo būti įgyvendintos, nes kiekvienas sakinytis ir net žodis iš esmės reiškė milijonus. Dabar jūs rašydama šią programą vadovavotės principu – mažiau yra daugiau. Tai ar 127 puslapiai jau pakankamai mažai ir ar tikrai yra pakankamai mažai? Ar nereikės irgi kitai Vyriausybei rašant sakyti, kad dar nepakankamai buvo?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Įvertindama Europos Komisijos politinių prioritetų dokumentą, kuris yra turbūt kokius keturis kartus trumpesnis negu ši Vyriausybės programa, kuri yra trumpesnė už kitų vyriausybės programas, aš sakyčiau, kad nepakankamai gerai. Be jokios abejonės, labai aiškiai suprantu, kad jeigu Vyriausybės programa būtų dar trumpesnė ir iš esmės horizontalūs uždaviniai būtų dar labiau koncentruoti, diskusijų apie tai, kas ko pasigedo konkrečiai paminėto programoje, matyt, posėdžių salėje būtų tik dar daugiau, negu turime šiandien.

Aš nevertinčiau taip, kaip jūs sakote, kad už kiekvieno žodžio būtinai slypi milijonai. Už kai kurių žodžių ištis slypi tiesiog sprendimai arba drąsa priimti tuos sprendimus, arba drąsa matyti problemas. Galbūt už jų gali stovėti milijonai, bet pirmiausia reikia pačias problemas pamatyti atviromis akimis. Tikrai siekiame, kad būtų kuo glaustesnė programa, bet aš nenoriu menkinti kitų vyriausybių programų – mano vertinimu, kartais tas tikslų daugetas ir noras labai viską atliepti, kad kiekvienas jaustųsi paminėtas programoje, nebūtinai reiškia geriausią rezultatą. Ypač stengiamės konsoliduoti tas horizontalias problemas, susijusias su daugelio ministerijų kompetencija. Todėl, pavyzdžiui, susisiekimo atskiros skyriaus programoje nėra, nes mes vertiname, kad tai ekonomikos dalis. Žemės ūkis taip pat yra regionų, ekonomikos, žaliajo kurso dalis. Atitinkamai tos programos taip ir yra integruotos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia D. Labanavičius. Ruošiasi A. Veryga.

D. LABANAVIČIUS (LVŽSF). Labai ačiū. Mano klausimas būtų būsimai švietimo ministrei apie STEAM atviros prieigos centrų kūrimą. 2021 metais regionų centruose, tarp jų ir Panevėžyje, bus įkurti ir savo veiklą planuoja pradėti septyni regioniniai STEAM atviros prieigos centrai. Šiuose centruose bus sudaromos sąlygos mokiniams per pamokas ar po jų atlikti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos eksperimentinius tyrimus, taip pat rengti savo brandos darbus, vyks konkursai, olimpiados, susitikimai su mokslininkais, verslininkais, skatins moksleivius kuo anksčiau pradėti domėtis inžinerijos ir gamtos mokslais. Numatyta, kad centruose taip pat turės galimybę stažuotis ir patys mokytojai. O dabar STEAM Vyriausybės programoje apibūdinama kaip skaitmeninės atskirties mažinimas, skaitmeninio raštingumo stiprinimas, nors tai nėra pagrindinis šių centrų kūrimo tikslas. Klausimas būtų, kaip bus dėl šių STEAM centrų ateities ir jų veiklos finansavimo? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Man pačiai teko dalyvauti ankstyvoje stadijoje rengiant STEAM centrų projektą, taigi gana gerai žinau šį projektą. Galiu tik pasakyti, kad STEAM centrai – tai tik viena iš dedamųjų skaitmeninės atskirties ar skaitmeninio raštingumo mažinimo plotmėje. Taigi mes numatome platesnę programą, kuri apimtų ir mokymus tiek mokytojų, tiek pedagogų skaitmeniniam raštingumui stiprinti, tiek kitų sričių. Panašias programas turi tiek Nyderlandai, tiek Jungtinės Amerikos Valstijos. STEAM centrai būtų vienas iš šios programos, šios didelės programos komponentų. Manome, kad visas paketas mums padėtų išspręsti turimas problemas ir dėl vaikų, kurie šiandien nenoriai renkasi tiksliuosius mokslus, ir dėl inžinerinio profilio specialistų trūkumo darbo rinkoje, ir kitas problemas, susijusias su STEAM dalykais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Veryga. Ruošiasi A. Stončaitis.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Aš turiu tris konkrečius klausimus: du kolegai sveikatos ministrui ir vieną premjeriui. Pirmiausia norėčiau paklausti sveikatos ministro. Ką turėjote galvoje teigdami programoje, kad sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimas turi būti siejamas su kokybe ir pasiektais rezultatais? Regionuose netolygumai iš tikrųjų yra dideli. Ar tai reiškia, kad regionams, kur mirštamumas yra didesnis ir paslaugų kokybė mažesnė, bus skiriama mažiau finansų? Kaip tai bus susiję su kokybės gerinimu?

Antrasis klausimas yra susijęs su visuomenės sveikata, kur yra tikrai daug deklaracijų, dauguma grįstos žmonių mokymu ir sąmoningumu. Ar tai reiškia, kad nesiruošiate laikytis Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijų? Jose švietimas ir socialinė reklama laikomi mažiausiai paveikiomis priemonėmis.

Ir premjerės norėčiau paklausti. Praėjusioje kadencijoje buvo daug kalbama apie medikų atlyginimų didinimą, programoje pasigedau konkretumo. Noriu paklausti, kiek konkrečiai planuojate didinti medikų atlyginimus? (*I. Šimonytė: „Cinikas.“*) Ačiū.

A. DULKYS. Ačiū, gerbiamas ministre. Gal iš pradžių tikrai nereikėtų perskaityti programos taip, kad finansavimas yra susijęs su mirtingumu. Čia kalbama būtent apie sveikatos vadybos klausimus, apie kokybinius rodiklius. Man atrodo, kaip tik dabar, kai dar sveikatos vadybos specialistai neturi pakankamai galimybių galbūt pasireikšti šioje sistemoje, mes turime rezultatą, kai nors lietuviai dažniausiai lankosi gydymo įstaigose, bent jau taip statistika rodo, tačiau tas galimų išvengti mirčių skaičius, jų galima išvengti būtent prevencijos priemonėmis arba gydymo įstaigų priemonėmis, yra kaip tik dvigubai didesnis negu Europos Sąjungos vidurkis. Be viso to, penktadalis žmonių renkasi privačias gydymo įstaigas, o dar penktadalis pradeda užsiimti savigyda.

Aš tikrai čia nesiečiau finansavimo su mirtingumo rodikliais, bet daugiau siečiau būtent su kokybiniais rodikliais, kurie būtų iš sveikatos vadybos srities.

Kai kalbame apie visuomenės sveikatą, žinoma, tikrai neturėtų susidaryti įspūdis, kad bus ignoruojamos tos Pasaulio sveikatos organizacijos pagrindinės šešios sritys: sveika mityba, fizinis aktyvumas, seksualinė elgsena, stresas ir visi kiti dalykai. Tikrai ne tai. Galbūt čia daugiau žinutė šia programa yra pasiunčiama, kad, kaip jūs ir taikliai pastebėjote, ne šiaip reklama, ne bukletai, ne susitikimų skaičius tuos dalykus lemia. Šitoje programoje yra labai stiprus punktas, kuriame mes kalbame, kad būtent Tarptautinis ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktas įtvirtina žmogaus teisę ne tik į prieinamas sveikatos paslaugas, bet ir būti laisvam nuo skurdo, smurto, diskriminacijos. Čia mes matome sąsają tarp ministrų kabineto kuruojamų sričių, kad mums yra svarbu ir nelygybė, ir socialinis skurdas, nes būtent šitie dalykai labiausiai atstumia žmones nuo domėjimosi sveika gyvensena. O socialinis skurdas gimdo dvasinį skurdą, kuris atima žmogui norą apskritai viskuo domėtis. Čia tiesiog toks... kviečiame matyti holistiškai, kaip visumą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, žinokite, aš net nežinau, kaip čia man korektiškai atsakyti į jūsų klausimą, nes viskas būtų neblogai, jeigu jūs dar nebūtumėte laikinai einantis pareigas ministras, visiškai neseniai pateikęs Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto projektą, kuriame medikų atlyginimams yra numatyta, jūs pats žinote kas, tai yra nieko. Man yra labai nemalonu, kad su tokia situacija naujai Vyriausybei reikės dorotis, nes visi papildomi sprendimai reikš didesnę deficitą ir didesnę skolą, bet aš manau, kad šitomis aplinkybėmis, kada medikai, be kita ko, ir dėl pavėluotų sprendimų susiduria kiekvieną dieną su vis didesniu darbo krūviu, ignoruoti tą situaciją, kurioje jie dirba, ir pateikti tokią informaciją žiniai po stulpeliu – papildomi nepatenkinti poreikiai, apie kuriuos, beje, aš jūsų klausiau per biudžeto pateikimą ir jūs man šito nepasakėte, mano supratimu, yra netinkama. Todėl aš darysiu viską, ką galėsiu padaryti esamomis aplinkybėmis. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Stončaitis. Ruošiasi L. Nagienė. Prašau.

A. STONČAITIS (LVŽSF). Labai ačiū už galimybę paklausti. Aš turėčiau klausimą vidaus reikalų ministrei. Iš tikrųjų programos projekte pakankamai daug yra skirta strateginiams siekiams krašto apsaugos sistemoje, ko nepasakysite apie viešąjį saugumą.

Gerbiama ministre, ar turite, jeigu turite, kokią viziją dėl viešąjį saugumą užtikrinančių institucijų veiklos ir struktūrinių pokyčių tobulinimo, darbuotojų motyvavimo didinimo ir jų saugumo užtikrinimo?

Taip pat turėčiau klausimą, jeigu galėtumėte gerbiama premjerė trumpai atsakyti. Nuo 2010 metų iki 2014 metų kaip ir visiems pensininkams, taip ir statutiniams pareigūnams pensininkams buvo sumažintos ženklia dalimi gaunamos valstybinės pensijos. Jos taip ir liko nekompensuotos. Iš tikrųjų jie turi didžiulį, matyt, teisėtą lūkestį, kad tai galbūt geranoriškai būtų valstybės padaryta. Galbūt tas lūkestis yra pagrįstas. Labai ačiū.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Taip pat norėčiau padėkoti jums už klausimą apie iššūkius, kurie yra susiję su viešuoju saugumu. Tikrai akivaizdu, kad šiuo atveju mums reikėtų galvoti apie tai, kaip žmonės Lietuvoje jaustųsi saugūs. Tikrai turiu pasakyti, kad yra padaryta ir gerų dalykų, bet kur aš šiuo metu galbūt norėčiau skirti didesnę prioritetą, tai yra pirmiausia, jeigu kalbėsime apie policijos veiklą, norėčiau kalbėti apie ikiteisminių tyrimų stiprinimą, taip pat norėčiau kalbėti apie prevencijos stiprinimą. Šiandien galbūt tam tikri klausimai yra keliami dėl to, kad žmonės nori arčiau savęs jausti pareigūnus. Žinant, kad tikslas yra tikrai galvoti, kad sistema veiktų efektyviai ir racionaliai, plius siekdami suderinti, kad būtų užtikrintas žmonių saugumo jausmas, pareigūnų aprūpinimas, manau, tikrai eisime ta linkme ir bandysime rasti bendrą kompromisą, kad visi šitie poreikiai būtų suderinti, nes akivaizdu, kad jeigu nebus tinkamo sistemos aprūpinimo, nebus pasitenkinimo šioje sistemoje dirbančių žmonių, mes tikrai negalėsime užtikrinti ir saugumo jausmo.

Kaip aš jau buvau minėjusi galbūt pasisakymuose, planuoju įvertinti, tam ir buvo kalbama viešai tiek apie finansinius, tiek apie veiklos auditus, kurie tikrai leistų įvertinti galimą potencialą, nes poreikiai šioje srityje visada yra dideli ir aš tikrai matau daug galimybių rasti resursų. Tikrai pasistengsiu tai padaryti. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš pasistengsiu atsakyti į man skirtą klausimo dalį, nors čia vėlgi iš tos pačios įdomios ironijos, kur turbūt aš galėčiau paklausti. Per ketverius metus, kuomet kolega buvo Vyriausybėje ir Vyriausybės kancleris didžiąją dalį to laiko, kodėl Vyriausybė to klausimo nesvarstė? Galiu atsakyti, tai labai paprastas klausimas.

Pasirinkimai čia yra du. Arba mes svarstome amžinai, kaip ką nors turime kompensuoti iš praeities, tą turbūt galima daryti, politiniai sprendimai gali būti visokie, gali būti ir toks politinis sprendimas. Arba mes vis dėlto galvojame apie tai, kaip spręsti problemą į priekį ir didinti, pavyzdžiui, tas pačias valstybines pensijas, nes du kartus tų pačių pinigų dviem skirtingiems tikslams mes išleisti negalime. Tai yra pasirinkimo klausimas.

Kaip jūs nedalinote didelių pažadų, kad ta problema bus sprendžiama būtent tokiu būdu, taip ir aš tų pažadų kol kas nedalinsiu, nes, mano asmeniniu vertinimu, vis dėlto prioritetas turėtų būti žiūrėti į priekį ir geriau didinti tas išmokas, kurias gauna žmonės dabar kiekvieną mėnesį, negu tuos pačius pinigus paskirti kažkam, kas praaištyje atsitiko dėl ekstremalių aplinkybių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, liko keturi klausimai. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi K. Mažeika.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Dar kartą sveikinu visą Vyriausybę, iš tikrųjų malonu žiūrėti į jaunus žmones, kaip aš sakau, kaip savo vaikus. Pirmiausia noriu klausti sveikatos apsaugos ministro, nes teko pirmame etape dirbti, iš tikrųjų valdyti COVID-19 situaciją ir regionai tapo labai svarbūs. Mes žinome, kad jeigu regionuose nebūtų buvę ligoninių, iš tikrųjų būtų buvę labai sudėtinga. Šiandien, ypač antrame etape, mes žinome, labai aiškiai kaip tik atsidūrė regioninės ligoninės.

Prašom pasakyti, kaip jūs įsivaizduojate iš viso regioninę politiką sveikatos apsaugos srityje? Kita jūsų siekiamybė parašyta, kad sveikatos apsaugos sistemos dėmesio centre atsirastų žmogus, pacientas, darbuotojas, o ne pastatai ir ne brangi įranga. Bet kaip suteiksime kokybiškas paslaugas Lietuvos gyventojams, nepriklausomai nuo regionų, nuo gyvenamosios vietos? Kaip jūs tą galėsite įgyvendinti, jeigu mes net neturėsime geros aparatūros?

Ir dar vieną klausimą...

PIRMININKAS. Aš labai atsiprašau, minutė laiko jūsų, tai gal užteks.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Bet gal galiu paklausti socialinės apsaugos ir darbo ministrės, koks jos požiūris į privačius pensijų fondus?

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Iš principo, jeigu jūs atkreipsite dėmesį į teikiamą Vyriausybės programą, joje yra labai stiprus akcentas, atkreipiantis dėmesį, kas laukia Lietuvos 10–20 metų artimoje perspektyvoje, kad jeigu nesikeis tendencijos, Lietuva gali tapti seniausia Europos Sąjungos valstybe pagal gyventojų struktūrą.

Čia ir slypi viena iš atsakymo dalių jums, kad, mano nuomone, negalima inicijuoti kokių nors tinklo pokyčių, neišsiaiškinus vietinių regionų perspektyvos, neišsiaiškinus, kokia struktūra gyventojų ten laukia. Taip, kaip ir rekomenduoja Pasaulio sveikatos organizacija, mes turime visų pirma pažinti vietines bendruomenes, suprasti, kokios jos bus ne tik šiandien, bet ir artimiausiu 10, 15, 20 metų laikotarpiu. Tada suvokti, kokių reikės paslaugų toms bendruomenėms. Tada žiūrėti, kokių specialistų mums reikia toms paslaugoms teikti, ir pasirūpinti tais specialistais. Tada tuos specialistus aprūpinti įranga, technika ir jau tik tada žiūrėti į pastatus, infrastruktūrą ir kitus dalykus.

Šiandien, kaip jūs ir minėjote, mums iš tikrųjų tos įrangos kaip ir netrūksta. Apie 60 % brangios medicinos įrangos yra naudojama neefektyviai, o apie 7 % jos apskritai nenaudojama, nes mes turime būtent tam tikrų netolygumų tarp regionų ir didžiųjų miestų.

Tokia būtų mano kaip šios srities ministro vizija. Ar atsakiau?

PIRMININKAS. Dėkui. Ar bus norinčių papildyti? Nematau. Gerai, judame toliau. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi L. Girskienė.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū valdantiejiems, kad leido visiems paklausti. Turbūt rasime sprendimą ir dėl Audito komiteto pirmininko. Taigi judame gera linkme. Iš tiesų sveikinu Vyriausybę, kad tikrai laikosi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos Vyriausybės užsibrėžtų tikslų ir net priemonių, siekdama įgyvendinti žaliąjį kursą. Tai iš tiesų džiugu.

Norėjau iš tiesų klausti, skaitydamas jūsų programą, apie galimybes ir kaip jūs įsivaizduojate, kaip bus renovuojami tūkstančiai daugiabučių. Bet šiandien tikrai gavau daug laiškų iš žemdir-

bių, ir asociacijų, ir mažų žemdirbių, dėl priemonių nebuvimo, kaip alternatyviai kompensuosite žemdirbiams dėl praradimo lengvatų, kurias siūlote visas naikinti. Ir iš tiesų prisiminiau 1934 metų žemės ūkio krizę, kai buvo Vyriausybės įsakymas tarnautojams...

PIRMININKAS. Labai atsiprašau, eikite prie klausimo.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Taip, tai aš tik pasakysiu, anuomet buvo siūlymas pirkti iki penkių žąsų. Gerbiama premjere, kaip jūs manote, kiek žąsų turėtų pirkti dabar gerbiama Vyriausybės kabineto nariai ir tarnautojai, ir gal Seimo nariai?

S. GENTVILAS (LSF). Aš nežinau, gerbiamas pareigas einantis ministre, kam adresuotas klausimas. Aš dėl renovacijos išipareigojimų. Taip, Vyriausybės programoje yra tikslas padaryti renovaciją, pasiekti tūkstančio namų renovavimo tempą kadencijos pabaigoje. Mes šį skaičių esame paėmę iš jūsų kadencijoje rengtos renovacijos strategijos, kuri yra ilgalaikė. Iki 2050 metų yra numatyta renovuoti 30 tūkst. daugiabučių namų, vadinasi, iš esmės kas metus turėtume pasiekti tokią tempą.

O kalbant apie platesnį tikslą, Europa numato, kad vietoj 2 % statybos rangos darbų, kurie šiuo metu yra susiję su rekonstrukcija, restauracija, Europa iš esmės priartėtų prie 30 %. Vadinasi, Europa eina link to, kad perstatytų miestus, ir mums tai reikės daryti. Plėstis ne naujose teritorijose, o plėstis viduje, užpildant miestuose išmuštus tarpdančius, turiu omeny apleistas teritorijas, jas įsisavinant, vystant infrastruktūrą ten, kur jau yra sukurta socialinė infrastruktūra ir keliai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia L. Girskienė. Ruošiasi G. Kindurys.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Iš tikrųjų aš turiu keletą klausimų, todėl labai koncentruotai. Bus labiau aplinkos ministrui turbūt adresuoti.

Teigiate, kad dalį aplinkosaugos funkcijų suteiksite visuomenininkams. Kokias funkcijas planuojama perduoti visuomeninėms organizacijoms ir gyventojams? Kaip ruošiatės taip pat apsaugoti sąžiningus, principingus aplinkosaugininkus, tokius kaip naujoji Aplinkos apsaugos departamento vadovė O. Vėbrienė, kuri galimai yra persekiojama nesąžiningų verslininkų? Tiesiog skundžiami, tempiami į teismus šie žmonės. Kaip ruošiatės juos apsaugoti?

Dar vienas klausimas – Aplinkos apsaugos agentūros planuojama pertvarka. Taip pat kaip ruošiatės miestų centruose esantiems pramonės objektams taikyti griežtesnius taršos normatyvus?

Ir paskutinis klausimas dėl daugiabučių namų administravimo.

PIRMININKAS. Laikas, atsiprašau. (*Šurmulyš salėje*)

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Kaip ruošiatės, kokią pertvarką būtent administravimo srityje vykdyti, nes dabar gyventojai...

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų minutė laiko jau ištiksėjo, tai dabar prašau reaguoti.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už gana konkrečius, bet keturis klausimus, bandau greitai atsakyti. Norime grąžinti neetatinių inspektorių funkciją, ją praplėsti. Anksčiau būdavo bent tūkstantis Lietuvos piliečių neetatinių inspektorių. Šiuo metu sumažėjo jų iki 300. Gyvosios gamtos kontrolės funkcijas, kurios nereikalauja itin plataus išsilavinimo, laboratorijų, tikrai gali atlikti tokios organizacijos, kurios jau šiandien atlieka neformaliai šią funkciją.

Dėl valstybės tarnautojų, kurie įstatymo vardu atlieka kontrolę, dėl jų persekiojimo. Taip, mes išplėtėme šiame Seime funkcijas ir įgaliojimus valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės pareigūnams. Jos yra tikrai didelės. Yra tikimybė, kad didelės pramoninės įmonės gali būti sustabdytos, jų veikla valstybės vardu. Čia yra pavojai, dvigubi pavojai dėl įgaliojimų viršijimo ir, kita vertus, dėl įgaliojimų pagrįstumo. Mes turime turėti tiek civilinį draudimą, tiek labai aiškią tvarką, už kurių pažeidimus įmonės gali būti stabdomos, nes aš, kaip aplinkos ministras, tikrai nenoriu būti konfrontacijoje su kokia didžiausia Lietuvos naftos perdirbimo gamykla, kurią sustabdo vienas iš inspektorių.

Dėl Aplinkos apsaugos agentūros pertvarkos, tai norėtusi matyti šią instituciją ne tik kaip rutininę, bet progresyvią, pažangią, kuri iš tikrųjų galėtų vertinti visus tiek įstatymus, tiek Vyriausybės nutarimus dėl jų poveikio klimato kaitai, valstybės strateginiams dokumentams iš aplinkosauginės perspektyvos.

O dėl miestų taršos normatyvų pakeitimo mes turime precedentų, kai kvapų normatyvai yra skirtingi kaimų teritorijose ir miestų teritorijose, tai lygiai taip pat kietųjų dalelių išmetimo ar ki-

tokios emisijos galėtų būti skirtingi normatyvai miestų centruose esančioms industrinėms teritorijoms, nes jų vis dar daug ir jos tikrai turėtų atsirasti už miesto ribų. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Paskutinis klausia G. Kinduryš. Prašom.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas gal gerbiausiai premjerei arba vidaus reikalų ministrei. Jūsų programoje yra nurodyta, kad savivaldai suteiksite daugiau galių, perleisite daugiau šiuo metu centralizuotai atliekamų funkcijų. Norėjau paklausti, kokias gal konkrečias funkcijas esate jau suplanavę perduoti arba kokias funkcijas svarstytumėte dėl galimybės ir tikslingumo perduoti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Tai čia buvo jau diskusijoje minėta, pavyzdžiui, tokia Nacionalinė žemės tarnyba ir kai kurie darbai, kuriuos ji atlieka. Manau, kad tuo požiūriu galėsime ir ne vieną kitą funkciją peržiūrėti, kur savivalda galimai galėtų greičiau sureaguoti į problemas ir iššūkius negu kad centrinė valdžia. Turbūt tai yra vienas iš tokių dažniau pasitaikančių priekaištų mums, kad savivaldybės ar savivalda Lietuvoje yra tokia ne iki galo. Didelė dalis savivaldybių biudžetų yra valstybės deleguotos funkcijos, tai reiškia, kad iš esmės savivalda atlieka tai, ką deleguoja valdžia. Natūralių ir pajamų šaltinių, ir atitinkamai savarankiškų funkcijų yra ne tiek daug arba didelė dalis jų yra tinkamai nefinansuojama, kas yra atskira problema. Man atrodo, prie kiekvieno biudžeto mes turime tą diskusiją, kiek savivaldybių savarankiškomis funkcijoms užtenka dabar pajamų ar neužtenka, dėl kitų metų biudžeto taip pat tą diskusiją turėsime. Manau, kad čia reikia derinti keletą sprendimų ir žiūrėti, kur funkcijos tiesiog gali būti geriau atliktos, bet, aišku, tam reikia ir savivaldos kompetenciją stiprinti per valstybės tarnybos pertvarką, ir kiek iš tikrųjų finansinių resursų arba sprendimų dėl finansinių resursų galima taip pat patikėti vietos savivaldos institucijoms priimti. Be kita ko, vienas iš tokių klausimų, dėl kurių mes turbūt turėjome diskusiją ir praėjusioje kadencijoje, yra tas pats nekilnojamojo turto mokestis, kurio dalis nukeliavo visiškai priešinga kryptimi, negu reikalaujama europietiška tradicija. Manau, kad prie to klausimo vis tiek kada nors eigoje turėsime sugrįžti.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiamoji premjere, gerbiami būsimieji ministrai, jūs atsakėte į visus klausimus, užduotus Seimo narių. Labai jums ačiū. Ir ačiū Seimui už tikrai daugybę klausimų. Tikiuosi, tai turės teigiamos įtakos mūsų svarstymui toliau. (*Plojimai*) Labai ačiū. Grįžkite į Seimo narių vietas.

Dabar dėl svarstymo datos. Buvo Seniūnų sueigoje siūlyta gruodžio 10 dieną, jeigu taip visiems tinka. Matau, J. Razma per šoninį mikrofoną norėtų pasisakyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų Seniūnų sueigoje mes aptarėme tą klausimą. Buvo svarstoma, kad Seimo valdyba galėtų ir penktadienį sukviesti neeilinį posėdį, bet, kaip supratau, daugeliui frakcijų tas variantas nelabai patiko, nes tai dar vienas posėdis, dar papildomi kontaktai ir dar tam tikras nutolinimas Vyriausybės darbo pradžios. Vis dėlto buvo apsisistota prie ketvirtadienio, numatyta, kad tai gali būti vakariniame posėdyje, dalį opozicinės darbotvarkės iškeltume į rytinį posėdį. Tuomet dar pietų pertrauka ketvirtadienį liktų susitikti tiems, kurie nori dar kažką pasiaiškinti su Vyriausybe.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Racionalus pasiūlymas. A. Sysas norėtų kalbėti. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Jurgi, buvo pasitarimas, nuomones frakcijos išreiškė, bet jokio balsavimo nebuvo. Aš suprantu, kad jūs turite tokią teisę sakyti, Vyriausybės programą galima svarstyti dešimt dienų, mes siūlome tai trumpinti, dešimt dienų nesvarstyti. Bet jūs norite per dvi dienas. Dar tokių rekordų nebuvo. Aš suprantu visas problemas. Kiek žinau, mano kolegos iš kitų opozicinių frakcijų priėmimą siūlo iš viso daryti antradienį. Gerbiamas Jurgi, išgirskite tai ir realiai žiūrėkite į mūsų galimybes, nes mes tokią teisę turime.

PIRMININKAS. Dėkui. V. Jukna norėtų per centrinį mikrofoną. Prašom.

V. JUKNA (DPF). Noriu labai aiškiai pasakyti ir priminti, kad jokio sutarimo nebuvo per Seniūnų sueigą. Darbo partijos frakcija mano, kad tai yra per trumpas laikas, siūlo nukelti svarstymą į antradienio darbotvarkę. Tai mes svarstėme ir esame paviešinę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir dar kartelį J. Razma norėtų kalbėti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu dabar čia matome, kad taip nuomonės išsiskyrė, tai aš sakyčiau, kad penktadienis yra per vidurį tarp tų siūlymų. Kaip kompromisą gal galima siūlyti penktadienį

ne pačiame ryte, gal 12 valandą, ryte opozicinės frakcijos dar patenkintų savo susitikimų siekius. Tada balsuokime už penktadienio neeilinį posėdį.

PIRMININKAS. Dėkui. Matau, dar per šoninį mikrofoną A. Norkienė. Prašau.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą dieną, kolegos. Kadangi vakar Vyriausybės programa buvo registruota tik apie 14 valandą po pietų, tai tikrai norime susipažinti su dokumentu atidžiau, labai mielai lauksime frakcijoje taip pat ir ministrų, tikrai nusiteikę antradienį tvirtinti programą.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir G. Landsbergis. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Išties šiandien klausti buvo numatyta, rodos, pradiename variante pusantros valandos, tikrai kartu su Seimo Pirmininke sutarėme, kad atsakysime į tiek klausimų, kiek reikės. Truputį apmaudu, kad opozicija nerado galimybės ateiti ir pabūti, įsiklausyti į tuos atsakymus, kuriuos mėginome pateikti. Dabar mes iš tikrųjų esame pasiruošę skirti laiko tiek, kiek įmanoma, kad opozicija turėtų galimybę dar sykių užduoti klausimus. Ar tai būtų rytoj, ar tai būtų ketvirtadienį, galbūt galima ketvirtadienio posėdį trumpinti. Gal mes atrastume galimybę, kad valdančioji koalicija savo darbotvarkę ketvirtadienį sutrumpintų, kad vėlgi galėtų frakcijos skirti tam laiko. Taip pat galima penktadienį iš ryto nuo 8 valandos iki 10 valandos dar sykių skirti opozicijai laiko, kad ateitų ministrai pakalbėti, bet, mielieji, jeigu mes dar vieną savaitgalį nesudarysime Vyriausybės, kuri pradėtų dirbti, atleiskite, atrodysime ne juokingai, atrodysime pavojingai.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar norėtų šnekėti J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Suprantamas valdančiosios daugumos noras kuo greičiau padaryti, bet kai Statute numatyta dešimt dienų, per tris dienas tai įveikti, aišku, galima, žinoma, galima. Mes iš pradžių buvome linkę galvoti, kad tai gali būti ketvirtadienį, bet kai šiandien išgirdome būsimų ministrų atsakymus į klausimus, ryškiai pamatėme, kad patiems ministrams reikia labiau susipažinti su savo patvirtinta programa. Todėl mes prašome ilgesnio laiko, nes tie atsakymai tikrai netenkina – jie buvo labai paviršutiniški ir į daugelį klausimų išvis nebuvo atsakyta. Todėl mūsų frakcija palaiko antradienio formatą dėl priėmimo.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamieji kolegos, išgirdome daug įvairiausių nuomonių. Aš gir-džiu dabar dvi pagrindines nuomones Seimo salėje. Vienas siūlymas yra svarstyti neeilinio posėdžio metu – penktadienį Vyriausybės programą, kita alternatyva – svarstyti šį klausimą antradienį po susitikimų, kurių gali būti daugiau.

Dabar, kolegos, mums reikėtų apsispręsti, ar mes galime dabar dėl šio procedūrinio klausimo kaip nors balsuoti, ir tada Seimas pasakytų savo valią, kada bus Vyriausybės programos svarstymas. Gerai.

Gerbiami kolegos, prašyčiau, jeigu galima, alternatyviojo balsavimo. Kas pritartų, kad svarstoma penktadienį, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, kad svarstoma antradienį, – prieš. Prašom balsuoti. Gerbiamieji, kad svarstytume šį penktadienį, balsuojame už, kas nori svarstyti kitą antradienį, balsuoja prieš. Balsavimas yra pradėtas.

Užsiregistravo 118, balsavo 113: už – 76, prieš – 37. Svarstoma posėdžio metu šį penktadienį.

17.23 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10, 25, 43, 44, 46, 52, 71, 73, 90, 91 straipsnių pakeitimo, Statuto papildymo 44², 57¹, 58¹, 73¹ straipsniais ir 80² straipsnio pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIVP-19(3) (priėmimo tęsinys)

Einame prie kito klausimo. Dėl Seimo statuto baigėsi pertrauka iki kito posėdžio. Prašau gerbiama S. Šedbarą į tribūną pagarsinti Seimo statuto... Atsiprašau, pastraipsniui.

Gerbiamieji kolegos, ar galime dabar šiek tiek susikaupti ir eiti prie Statuto pataisų? Dabar yra priėmimas pastraipsniui. Kadangi dėl Seimo statuto reikalinga narių dauguma, prašau tada, ar galime 1 straipsniui... 1 straipsnis. Dėl motyvų nematau. Balsuojame. Kas už tai, kad priimtu-me siūlomą 1 straipsnį? Prašom.

Balsavo 115: už – 111, prieš nėra, susilaikė 4. Ačiū. 1 straipsniui pritarta.

2 straipsnis. Dėl motyvų už ir prieš nebuvo užsirašiusių. Balsuojame dėl 2 straipsnio.

Balsavo 115: už – 112, prieš nėra, 3 susilaikė. 2 straipsniui pritarta.

Dėl 3 straipsnio dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. Balsuojame dėl 3 straipsnio.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 113, prieš nėra, 3 susilaikė. 3 straipsniui pritarta.

4 straipsnis. Dėl motyvų kalbėti nematau norinčių. Galime balsuoti dėl 4 straipsnio.

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 114, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

Dėl 5 straipsnio pastabų ir pasiūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 117, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

6 straipsnis. Kalbėti nėra norinčių. Balsuojame. (*Šurmulys salėje*)

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 116, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

7 straipsnis. Kalbėti dėl motyvų nėra norinčių. Balsuojame.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta.

8 straipsnis. Kalbėti nėra norinčių. Balsuojame.

Užsiregistravo 120 Seimo narių: už – 117, prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta.

9 straipsnis. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 117 Seimo narių, balsavo 117: už – 115, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

10 straipsnis. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 119 Seimo narių, balsavo 118: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta.

Dėl 11 straipsnio yra Seimo nario V. Gapšio pasiūlymas. Prašom pagarsinti komiteto nuomonę. Atsiprašu, žodis gerbiama Seimo nariui V. Gapšiui. Pristatykite siūlymą.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mes pasitarėme ir opozicijoje, ir su valdančiais, aš atsiimu tą pasiūlymą. Mes susitarėme, kad apsieisime be jo.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėl 11 straipsnio nėra norinčių kalbėti. Atsiprašu, kalbėti norėtų V. Bakas. Prašom. Buvo sistemoje, bet nerodo jūsų. Atsiprašu, suteikime žodį V. Bakui kalbėti iš vietos. Prašom.

V. BAKAS (*MSNG*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų užsirašiau iš anksto. Mano nuomone, šiuo straipsniu iš esmės, jeigu aš teisingai suprantu, jeigu mes jam pritarsime, laikinąją Seimo tyrimo komisiją bus galima sudaryti tik tada, kai tam pritars Seimo dauguma. Ką tai reiškia? Jeigu koks nors tyrimo objektas bus susijęs su Seimo daugumos veikla, mes niekada negalėsime jo ištirti. Kolegos, aš manyčiau, jeigu taip, tai mes negalime priarti tokiai pataisai, nes ji apskritai varžytų parlamento teises. Juk 1/4 Seimo narių pakankamas skaičius, kad inicijuotume vieno ar kito klausimo svarstymą. Paprastai tyrimai yra susiję su politine korupcija. Dabar tarsi dauguma uzurpuoja opozicijos teises kontroliuoti daugumos veiklą, taip pat ir Vyriausybės veiklą. Aš siūlyčiau labai atsakingai balsuoti ir pažiūrėti, kad nebūtų suvaržytos parlamento teisės ir Seimo nario mandatas.

PIRMININKAS. Dėkui. Atsirado norinčių kalbėti už. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Mes tikrai, atrodo, racionaliai pasikalbėjome ir su gerbiama V. Gapšiu, jis iš tikrųjų nuoširdžiai rūpinosi mažumos teisėmis. Aš manau, bendromis jėgomis reikia pagaltuoti, kokias dar realias mažumos teises, formuojant laikinas komisijas, būtų galima įtvirtinti. Pavyzdžiui, kad tyrimo komisijos pirmininkas būtinai būtų iniciatorių atstovas ar panašiai. Bet negali Statute būti tokių nuostatų, kad mažuma primeta savo valią Seimo daugumai. Sakykime, bus tokia nuostata: dauguma savo balsais nustatys komisijos darbo laiką – tris dienas. Ką tada ta komisija ištirs? Nebus taip, kad būtų Seime įmanomi sprendimai mažumos balsais. Tai yra bendra konstitucinė norma. Viską mes Seime turime priimti daugumos balsais. O galvokime, kaip tikrai kažkaip realiau įtvirtinti opozicijos teises.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vienas – už, vienas prieš kalbėjo. Balsuojame dėl 11 straipsnio. Prašom.

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 101, prieš – 7, susilaikė 11. Pritarta.

12 straipsnis. Kalbėti nematau norinčių. Balsuojame dėl 12 straipsnio.

Dėl vedimo tvarkos – V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (*MSNG*). Aš norėjau užsirašyti kalbėti, bet sistema neleidžia užsirašyti kalbėti.

PIRMININKAS. Posėdžių sekretariate, atkreipkite dėmesį, kaip ten dėl sistemos.

Aš labai atsiprašu. Jau buvau paskelbęs dėl 12 straipsnio balsavimą. Tai skelbiu dar kartelį balsavimą dėl 12 straipsnio. Prašom.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pritarta.

Dėl 13 straipsnio ar bus norinčių kalbėti? Kalbėti norinčių nematau. Tada balsuojame dėl 13 straipsnio.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 118, prieš nebuvo, susilaikė 2.

14 straipsnis. Ar yra norinčių kalbėti? Norinčių kalbėti nematau. Balsuokime dėl 14 straipsnio.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 118, prieš – 1, susilaikė 1. Pritarta.

Ir dėl 15 straipsnio ar bus norinčių kalbėti? Kalbėti norinčių nematau. Balsuojame dėl 15 straipsnio.

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 119, prieš – 1, susilaikė 2. Pritarta 15 straipsniui.

Dabar, mieli kolegos, kadangi yra lygiai 17 val. 40 min., kada ir turėtų būti balsavimas, tai gal mes galėtume tada ir pereiti prie balsavimo dėl jo ir pasisakymo dėl viso Statuto projekto, jei-ku nebus prieštaraujančių. Puiku.

Dabar norėtų kalbėti už... Nėra norinčių kalbėti už. Prieš norėtų pasisakyti V. Gapšys. Prašau. **V. GAPŠYS** (*DPF*). Atsisakau, atsiprašau, čia strigo.

PIRMININKAS. Motyvų nėra. Gal mes galime tada balsuoti dėl viso Statuto pakeitimo. Balsuojame.

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 118, prieš nebuvo, susilaikė 3. Seimo statuto pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIVP-19(3) priimtas. (*Gongas*)

17.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-81 (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo dėl komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo pakeitimo projektas. Svarstymo stadija. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti, pertrauka įvyko. Motyvų po svarstymo taip pat nematome. Gal galime balsuoti dėl viso, gal net bendru sutarimu galime pritarti? Ne, negalime. Tada skelbiu balsavimą dėl šio klausimo po svarstymo. Prašau.

Užsiregistravo 121, balsavo 121: už – 82, prieš – 14, susilaikė 25. Po svarstymo pritarta.

Priėmimas. Ar norėtų kas kalbėti dėl motyvų? K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Ačiū. G. Burokienė. Prašau. Prašau suteikti žodį G. Burokieniui, o Kęstučiui nesuteikti žodžio.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju už suteiktą žodį. Aš norėčiau priminti, dėl ko mes balsuojame. Mes balsuojame už Audito komitetą, kuris neatiteko opozicijai, kuris pagal tradiciją, pagal nutylėjimą visą laiką buvo opozicijos pagrindinis ginklas. Dabar tiesiog belieka apgailestauti, kad tai, kas buvo taip aršiai ginama 2008 metais tų pačių dabartinių valdančiųjų, kurie buvo opozicijoje... Jie pasielgė lygiai taip pat negražiai, kaip tikriausiai 2008 metais buvo bandoma elgtis su jais. Noriu padėkoti už išradingumą gerbiamam vicepirmininkui, aš manau, kad tai yra tikrai jo politinė viršūnė, kaip galima manipuluoti ir daryti. Mes tiesiog turėtume iš jo pasimokyti. Labai ačiū, o visiems kitiems norėčiau priminti, kad vis dėlto opozicijos teisės yra pažeistos.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Ačiū kolegei už mano gebėjimų įvertinimą. Aš tikrai galiu pakonsultuoti, kaip veikti, kad opozicijoje būtų tikrai sąžiningai paskirstomos pozicijos tarp opozicijos ir valdančiosios daugumos, kad viena didžiausia opozicinė frakcija nesusigrobtų visų pareigybių, o matytų ir mažesnes. Aš manau, kad jeigu mes galime tam procesui šiek tiek padėti, tai yra pareiga taip ir išspręsti. Manau, bus tikrai geras sprendimas, kad ne didžiausios opozicinės frakcijos atstovas vadovaus Audito komitetui, nes būtent tos frakcijos atstovai ką tik vadovavo Vyriausybei ir tai bus auditų nagrinėjimas būtent iš to laikotarpio.

Kolegė Guoda pasakė, kad čia buvo sumanytas kaip kažkoks opozicijos ginklas. Nežinau, į ką čia būtų šaudę. Kai I. Šimonytė vadovavo Audito komitetui, aš nemačiau, kad čia būtų koks nors ginklas ir prieš ką nors naudojamas. Tiesiog reikia racionaliai pasinaudoti Valstybės kontrolės išvadomis, objektyviai jas įvertinti ir siūlyti ką nors keisti. Aš manau, kad Mišrios grupės pasiūlytas atstovas, patyręs ir buvęs Europos Parlamento Audito komiteto narys, tikrai tą funkciją puikiausiai vykdys.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Apie tą užgrobimą – dažnai pastaruoju metu vartojate šitą žodį, tai gal nereikėtų apie tai dažnai eskaluoti, nes neaišku, kas užgrobė. Aš poną Z. Balčytį tikrai gerbiu, bet suprantate, yra pats demokratinis principas. Kokį pavyzdį jūs dabar parodėte, kai pateikėte šitą įstatymo projektą, savivaldybėms? 60 savivaldybių yra opozicijos, kurios turi audito komitetus. Galima pykti, nepykti, mylėti, nemylėti, bet, kolegos, – demokratijos principas. Kokį pavyzdį rodome savivaldybėms? Jūs atstovaujate savo apygardoms, savivaldybėms. Eina skambučiai į mūsų frakciją iš įvairių savivaldybių. Kolegos, prašyčiau tikrai skaidrumo. Patys apie tai kalbate. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai už – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Matote, kad bėda pas mus su opozicija. Jinai nesuiformavo, gal po rinkimų neatsipeikėjo ar kaip, nes svorio centras persikelia į Mišrią grupę, kur ganėtina patyrę ir išmintingi žmonės yra. Todėl jūs opoziciją formuokite su socdemiais, su kitais, kad kažkaip iš tiesų būtumėte ne patižę, bet stiprūs ir galingi, tada ir bus galima grįžti prie šito klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš, tiesą pasakius, atsimenu 2016–2017 metus, kai toje salės dalyje mes dažnai susitikdavome su ponu G. Landsbergiu. Žiūrėjau jam į akis ir mačiau iš tikrųjų nuosirdų norą kalbėtis, bendradarbiauti. Man buvo keista matyti, kad galbūt iš mūsų vadovo pusės nebuvo pakankamai to noro bendrauti, tačiau vis dėlto dabar tenka konstatuoti, kad visa tai buvo tiktai vaidinimas ir toks lengvas melas, nes taip, kaip elgiamasi dabar su opozicija, su didžiausia opozicijos frakcija...

Problema yra ne tai, kad mes dideli. Jums problema yra tai, kad už mus balsavo Lietuvos žmonės. Kaip jūs elgiatės su mumis, jūs lygiai taip pat elgsitės su Lietuvos žmonėmis, su jų idėjomis, su jų norais, su jų norais kontroliuoti jūsų valdžią, jūsų sprendimus. Taigi aš netikiu jūsų tais veikimo principais, kuriuos taip gražiai aprašėte programoje – atvirumas, bendradarbiavimas, diskusija. Iškėlėte tai kaip veikimo principus, kuriuos puoselėsite. Aš netikiu tuo, nes jūsų politinės daugumos ką tik suformuota Vyriausybė ir premjerė, ketverius metus išbuvusi Audito komiteto pirmininke, dabar jūs ironiškai juokiatės iš mūsų, kai mes reikalaujame paprasčiausio dalyko – to, kas mums ir taip priklauso. Aišku, mes nenorėtume visų postų.

Jurgi Razma, neklaidinkite. Mes norime normalios, sąžiningos diskusijos su jumis. Deja, jūsų vaidyba yra geresnė negu mūsų norai.

PIRMININKAS. Dėkui. Už – A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad labai geras yra pasirinkimas tvirtinti Audito komiteto pirmininku Z. Balčytį. Aš manau, kad bus daug mažiau nereikalingų diskusijų tarp pozicijos ir opozicijos. Tai bus žmogus, kuris elgsis neutraliai, žmogus, kuris turi didžiulę patirtį politiniame gyvenime, valstybės valdyme. Buvo dviejų ministerijų ministras, dvi kadencijas Europos Parlamente. Aš nenoriu už jį kalbėti, kad tris kadencijas Lietuvos parlamente. Galutinai pasakysiu: tai yra žemaitis su charakteriu ir negalvokite, kad galės viena ar kita pusė jam daryti įtaką. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Motyvai prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Dabar mes sprendžiame ne personalijų klausimą. Pagarba Zigmui už jo patirtį ir viską. Bet mes kalbame apie principinius dalykus. Mes šiandien nekalbame apie stiprumą, o kalbame apie parlamentarizmą. Aš labai pasigendu to būtent iš kolegų, kurie čia švaistosi. Ar tai yra geras parlamentarizmo tradicijų sprendimas? Aišku, akivaizdžiai blogas.

Na, aš suprantu, Jurgis turi didelę patirtį daryti tokius įvairius sprendimus. Mačiau, kas buvo 1996–2000 metais, kokie sprendimai buvo. Aš tą prisimenu puikiai. Tokie siūlymai, kai skaldyk ir valdyk, na, lyg tai yra geras dalykas. Na, blogas, nes reikės tų balsų ateityje. Mes tik pradėdame pirmą mėnesį dirbti ir tokie siūlymai...

Na, kas gali paneigti, kad didžiausia opozicinė frakcija yra valstiečiai? Turbūt niekas. Visi supranta, kad 30 žmonių. Kodėl mes einame specialiai prieš? Kas yra Mišri grupė? Tai nėra opozicinė frakcija, tai yra žmonės, dėl įvairių aplinkybių atsiradę kartu. Ar jie bus kartu po mėnesio? Laikas parodys. Ar bus po dviejų? Ar mes kiekvieną kartą keisime Mišrios grupės atstovą Audito komitete po to?

Na, aš suprantu, ką nori padaryti Jurgis ir dauguma, bet tai yra blogas pavyzdys ir nesąžiningas pavyzdys. Balsuokite, aš suprantu, kad jūs turite balsų daugumą, bet tas jums atsirūgs vėliau, norėsite to ar nenorėsite.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir motyvai už – K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš čia girdžiu argumentus. R. Šarknickas sako, kad blogas pavyzdys savivaldybėms. Savivaldybėse nėra audito, yra kontrolės komisijos. (*Šurmulyš salėje*) Kontrolės, ne audito komitetai.

Audito funkcija yra kita. Auditas iš tikrųjų yra daromas Valstybės kontrolės ir jo paskirtis yra padėti valstybės institucijoms, visų pirma Vyriausybei, nedaryti klaidų ir tas klaidas taisyti. Ta institucija nėra politizuota ir politinė, ji yra kaip sanitarinė ir pagalba.

Jūs galvojate padaryti Audito komitetą maksimaliai politizuotą ir priešpriešų komitetu. Vadovaujant I. Šimonytei toks jis nebuvo ir vadovaujant Z. Balčyčiui, neabejoju, jis toks nebus. Jis bus iš tikrųjų reikalingas, kands ten, kur reikia būti kandžiam, ten, kur reikia, – padedantis.

Tikrai čia nereikėtų laužyti iečių, yra geras sprendimas. Pritariu A. Butkevičiui, reikia jam pritarti. Žmogus, kuris yra jau išrinktas vadovu, turi be galo didelę kompetenciją. Niekas negalėtų net konkuruoti šioje salėje su šia kompetencija. Tai ką, mes skirsime žemesnės kompetencijos žmogų, bet iš teisingos partijos?

PIRMININKAS. Labai ačiū už replikas. Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 118: už – 76, prieš – 22, susilaikė 20. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-81) priimtas. (*Gongas*)

Replikos po balsavimo. Taip, iš pradžių R. Šarknickas, po to Z. Balčytis.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju už demokratijos balsą ir visiškai pritariu kolegai A. Sysui, kuris iš esmės pasakė viską, kas yra ir taip visiems aišku. O Kęstučiui norėčiau priminti, kad yra kontrolės, audito komitetai, jūs gi esate dirbęs Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete, turėtumėte žinoti, kad tikrai yra.

PIRMININKAS. Dėkui. Z. Balčytis. Prašom.

Z. BALČYTIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tokia jau mano likimo dalis, kai aš pradėjau savo politinę karjerą prieš 20 metų, visi irgi taip pat turėjo daug abejonių, bet po to, praėjus tam tikram dešimtmečiui, po to ir antram dešimtmečiui, visada mes išsiskirdavome kaip labai normalūs kolegos, dirbę vienoje ar kitoje parlamento kadencijoje. Nieko ten nėra tame Audito komitete, nieko ten negali *įtakoti*. Svarbiausia yra santykiai su Valstybės kontrole, ir visos išvados, kurios bus pateiktos, patikėkite, bus gana gerai išstudijuotos, pateiktos jums ir tikrai suprasite, kad ir Audito komitete kartais reikia turėti tam tikrą supratimą ir dirbti kartu su dauguma. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ar tikrai dar yra norinčių diskutuoti? T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Replika po balsavimo. Žinote, kolegos, jūsų dešinėsios pusės, ypač konservatorių, visa rinkimų kampanija, visa tapatybė buvo sukurta *ties* tuo, kad kažkokie valstiečiai neva čia varžė demokratines teises, per greitai priiminėjo sprendimus. Žinote, kai mes diskutavome dėl klausimų, liečiančių žmones, tai normalu, kad turėjome savo nuomonę, o jūs savo. Bet savo šiuo balsavimu jūs parodėte, kad visi jūsų deklaruoti dalykai buvo melas, jūs tiesiog naudojotės žmonių jausmais, kalbėjote apie save kaip auką, o dabar elgiatės ir kalbate tik iš jėgos

pozicijos. Tai yra labai blogas pavyzdys ir aš pritariu Algio išsakytiems žodžiams – labai bloga žinia jaunai demokratijai.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, stenkimės trumpai kalbėti, gerai? Kęstuti Masiuli, prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Viena sakinį. Savivaldybėse yra kontrolės komitetai, kurie, įstatyme parašyta, turi priklausyti opozicijai. Čia, Statute, yra aiškiai pasakyta, kad gali priklausyti tam arba tam. Nieko čia neįvyko, kas yra antiįstatymiška.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir paskutinė replika – G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Aš dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Tiesiog, kadangi niekas čia nieko negirdi, aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad turbūt jau dvi valandas sėdi viceministrė, kuri norėtų pateikti įstatymo projektą. Gal būtų galima padaryti pakeitimą, kad ji galėtų pateikti įstatymą, ir tada mes diskutuotume toliau.

PIRMININKAS. Dėkui. Iš tikrųjų nedaug liko, Farmacijos įstatymas ir tada bus pateikimas Konkurencijos ir kitų įstatymų.

17.57 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar Farmacijos įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368. P. Kuzmickienė yra pranešėja pateikti komiteto išvadą dėl pasiūlymo, kuris buvo svarstytas komitete. Atsiprašau, visą išvadą dėl įstatymo projekto.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl Farmacijos įstatymo nurodytų straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo komitetas turėjo klausymus ir priėmė sprendimą, atsižvelgdamas į visą informaciją, pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuto 150 straipsnį. Jeigu siūlomas sprendimas, numatytas Seimo statuto 150 straipsnio 1 dalies 3 ir 6 punktuose, pateikiami šio sprendimo argumentai. Taigi – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Komitetas balsavo. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 4, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskutuoti, matau, yra užsirašę keletas Seimo narių. Prašom, kadangi jau šiek tiek vėluojame su darbotvarke, tikrai kalbėti trumpai. Pirmasis A. Veryga. Nematau A. Verygos. L. Nagienė norėtų kalbėti. Prašom. Kalbama iš tribūnos.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, mes turime, tikriausiai ne vienas gavome kreipimąsi mūsų studentų, kurie net kitais metais baigia studijas ir įgyja išsilavinimą, tai 140 farmacininkų įgys išsilavinimą ir turės darbo vietą. O taip mes žinome, kad trūksta. Aš siūlyčiau pirmiausia nepritarti. Kodėl?

Vienas momentas, jei jūs atidžiai paskaitėte Vyriausybės programą, Vyriausybės programos 8.2.3 punkte yra aiškiai pasakyta: „Išplėsimė farmacijos specialistų funkcijas.“. Tai leiskite paklausti. Jeigu mes dabar susiauriname, vadinasi, farmacininkų mes nebeturėsime vaistinėse, kaip norime padaryti dar tik 2023 metais, kad būtų farmacininkas vaistinėje, tai tokiu atveju mes savo programos irgi neįgyvendinsime. Todėl siūlau tikrai šiam projektui nepritarti, turime ir studentų kreipimąsi, siūlyčiau, jeigu jau ir tęstume, nes aštuonerius metus galėjo įgyti išsilavinimą, tai siūlyčiau, galėtų būti kitų metų liepos 1 dieną šito įstatymo įsigaliojimas.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Nori kalbėti A. Matulas. Kviečiu.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes čia šiandien susirinkome spręsti tikriausiai vieną svarbiausių mūsų moralinių išbandymų, ar mes girdėsime tik tą vieną pusę, apie kurią dabar kolegė šnekėjo, kad baigė 140 ne farmacininkų, bet vaistinininkų? Yra skirtumas, kur farmacininkas, kur farmakotechnikas. Ar mes vis dėlto išgirsime ir kitą pusę, kad Kauno kolegija rengia toliau farmakotechnikus, kurie mokosi nuo trejų iki ketverių metų, dvigubai ilgiau negu visoje Europoje? Išties prieš gerą dešimtmetį Europos Sąjungoje buvo priimta direktyva, kuri įpareigojo farmakotechnikų veiklą vienaip ar kitaip kontroliuoti vaistinininkui. Tą paliko šalims pačioms nuspręsti, ar tai daroma nuotoliniu būdu, ar tai daroma įdarbinus vaistinininką vietoje. Mes šiandien

galime gydyti žmones nuotoliniu būdu ir panašiai, bet kažkodėl vaistininkas, pradirbęs 30–40 metų, farmakotechnikas, turintis didžiulę patirtį, turintis gerą išsilavinimą, beje, kvalifikacijos kursai visada vyksta farmakotechnikų kartu su vaistininkais... Užuoat apsisprendę, kad išrinkus taip staiga nuo Naujųjų metų neišmesti apie 350 farmakotechnikų, neuždaryti vaistinių Žeimelyje, Žagarėje ir panašiai, apie 150 mažų vaistinių užsidarytų dėl to, kad ten apyvarta yra labai maža ir vos vos minimalų atlyginimą gauna ten dirbantys farmakotechnikai, turintys didžiulę patirtį, kurių veiklą ir dabar kontroliuoja vaistininkai nuotoliniu būdu, paklausia dėl dozės ir panašiai, ir panašiai, jei ko nors kartais nežino, kažkodėl mes norime priimti vos ne griežčiausią variantą, kad tik vietoje dirbantis vaistininkas. Be abejo, vaistininkams bus, atsiras nauja darbo rinka.

O kur mes dėsime farmakotechnikus? Taip, buvo pasakyta, sudarytos galimybės jiems persikvalifikuoti. Bet nuo 2016 metų išlyginamieji kursai nevyksta. Vadinas, ne visi galėjo persikvalifikuoti. Tas siūlymas pratęsti pusei metų ką reiškia? Reiškia, kad universitetai daro totalinę spaudimą Seimui, jau ir ne visai korektiška dėl to, kad svarstant įstatymo projektą buvo paprašyta ekspertizės. Buvo atlikti penki ekspertiniai vertinimai ir tik dviejų universitetų mokslininkai pasisakė, kad nereikia įstatymo pratęsti, o trys kiti ekspertiniai vertinimai pasakė, kad problema yra ir galima pratęsti arba įteisinti nuotolinę kontrolę. Tai tokiu atveju, kolegos, mes turime šiandien tokią moralinę atsakomybę. Jeigu mes pratęsime pusei metų, ar tai reiškia, kad tie nauji vaistininkai, kurie baigs liepos mėnesį, iš karto visi 140 nulėks dirbti į kaimo vaistines, kurios nuo Naujųjų metų greičiausiai užsidarys? Ar vis dėlto mes galime dabar dar atidėti, ką dauguma komiteto narių ir nutarė, atidėkime dar dvejiems su puse metų ir per tą laiką žiūrėkime? Sustiprinkime išlyginamąsias studijas. Galbūt priimkime įstatymą, kad jeigu liks iki pensinio amžiaus dveji ar treji metai, gali pabaigti darbą ir nuotoliniu būdu kontroliuojant, jeigu ne, kitiems patvirtinkime kokius nors kitokius kontrolės mechanizmus, bet labai prašau jūsų, kolegos, išgirsti ir tuos 350 farmakotechnikų, kurie nuo naujų metų pandemijos metu neteks darbo. Kokia prasmė turėti šeimos gydytoją, Žeimelyje šnekėjau su šeimos gydytoja, su vaistininke, sako: kokio prasmė man čia dirbti, jeigu žmogus, gavęs receptą, turės važiuoti 16 kilometrų į Joniškį arba 30 į Pakruojį nusipirkti vaistų arba laukti kelias dienas, kol atves? Labai prašau jūsų atsakomybės priimant šį sprendimą. Čia niekam nepakenksime, tik padėsime ir per tą laiką rasime sprendimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš, kolegos, nelabai suprantu, nes praėjusią savaitę mūsų frakcija kreipėsi dėl šio projekto ekspertinio vertinimo. Kaip žinote, pagal Statuto 145 straipsnį klausimas neatlikus ekspertinio vertinimo negali būti svarstomas, nes ta išvada turi būti apsvaistyta komitete. Dabar mes matome svarstymo stadiją be tos išvados, o kad reikia ekspertų išvados, yra akivaizdu, nes mūsų paštus tiesiog užpylė tiek universitetų raštai, tiek įvairių profsajungų raštai, jie turi labai daug pastabų.

Manau, tikrai yra negarbinga dėl vieno pono A. Matulo komiteto rengto projekto, gavus neigiamų ekspertų vertinimų, registruoti kitą projektą tikintis, kad jo ekspertai nebevertins, šiek tiek pakeitus reguliavimo normas. Kaip ir ankstesnis projektas buvo vertintas, taip, manau, ir šitas – kadangi jo esmė ir turinys keitėsi, tai turėtų būti įvertintas. Aš tik noriu paklausti, o kas gi įvyko, kad ekspertinio vertinimo niekas per tą laiką neužsakė ir mes jo neturime?

PIRMININKAS. Ačiū už pasisakymą. Mes pasitarėme su Posėdžių sekretoriatu: yra gautas toks prašymas ir rytoj į valdybos posėdį yra įtrauktas. Vadovaudamasis Seimo statutu aš negaliu elgtis niekaip kitaip, tik dėl šio klausimo siūlyti daryti pertrauką, kol bus tai atlikta. Dėl vedimo tvarkos – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, ekspertinio vertinimo buvo paprašyta dėl kito įstatymo projekto, kuriuo buvo siūloma įteisinti nuotolinę kontrolę. Buvo gauti penki ekspertiniai vertinimai. Iš tų penkių ekspertinių vertinimų du universiteto ekspertai pasakė, kad negalima įteisinti, jų manymu, nuotolinės kontrolės, bet trys ekspertiniai vertintojai pasakė, kad galima, ir Europos teisės departamentas pasakė, kad neprieštarauja Europos Sąjungos direktyvai. Mes to toliau nesvarstome, dabar siūlome pratęsti tą vaistininko nuotolinės farmakotechniko kontrolės darbo vietoje galiojimą. Dėl šito jokių ekspertinių vertinimų nepaprašyta, ten yra visai kitas įstatymo projektas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kol dabar mes neturime po ranka, ko buvo tiksliai paprašyta, o Seimo posėdžių artimiausiu metu tikrai dar bus ne vienas, aš siūlau santarvės vardan padaryti pertrauką iki kito posėdžio, išsiaiškinti, kur yra tie klausimai pabėgę, ir sugrįžus profesionaliai ir pagal Seimo statutą baigti šio klausimo svarstymą. Ar galime pritarti? E. Gentvilas norėtų.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Jūsų pasiūlymas gal ir tikrai reikalingas, tik aš noriu, kad būtų pabaigta ši procedūros dalis – pasisakymai svarstymo stadijoje. Kad nebūtų taip, kad dalis – trys pasisakė šiandien, o likę trys – po to.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tikrai bus sudaryta galimybė visiems pasisakyti. Aš dabar, matydamas darbotvarkę, galvoju, kad mes turėtume pabaigti ją kaip įmanoma sklandžiau, nes dar yra klausimų, ir tada grįžti kitame posėdyje. Gerbiami kolegos, labai prašau visų sutarimo dėl to. Gerai. A. Matulas. A. Širinskienė. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, na, yra Statutas ir niekada gyvenime nėra taip buvę, kad per vidurį svarstymo stadijos nutraukiama. Turite leisti pasisakyti visiems užsirašiusiems, lieka tik balsavimas ir tada sprendžiama, ar svarstyti kitame posėdyje. Bet aš siūlau tikrai neperkelti į kitą posėdį, nes ekspertinis vertinimas buvo dėl kito įstatymo projekto. Kaip sakiau, iš tų penkių vertinimų du ar trys buvo ne kolegės A. Širinskienės ir Valstiečių frakcijos naudai. Nesuprantu, kodėl valstiečiai nori toliau naikinti regionus ir naikinti regionuose vaistines.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Dar A. Širinskienė. Ir judėsime toliau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Yra vakaras ir, matyt, ponas A. Matulas miega, tai labas rytas, karštais reikia prabusti. Ekspertinio vertinimo buvo paprašyta dėl abiejų projektų. Tiek ir dėl ano projekto kilo klausimų, taip pat ir ekspertams, tiek ir dėl šio. Todėl praėjusį ketvirtadienį buvo įteikta.

Dabar, gerbiamas Matulai, dėl tų jūsų palankių neva jums ekspertų. Laisvosios rinkos institutas yra finansuojamas tinklo „Eurovaistinė“. Aš suprantu, kad čia yra nepriklausomi ekspertai. O advokatų kontora, kuri atliko vertinimą, taip pat tinklo „Eurovaistinė“ sandorius tvarkė, rodos, Latvijoje. Tai irgi, kaip suprantu, yra visiškai nepriklausomi ekspertai, kuriais jūs šimtu procentų pasitikite. Bet universitetai mato blogai, todėl jų nereikia klausyti. Čia apie tą vertinimą, kurį užsakėme pernai ir visi jau baigiame pamiršti...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, mes jau išsiaiškinome. Tikrai būtent dėl to projekto yra paprašyta ekspertinio vertinimo. Mes neturime elgtis dabar niekaip kitaip, tiktai paprašyti jūsų sutikimo daryti pertrauką iki kito posėdžio ir tada pratęsti svarstymą. Jeigu sutinkame, judame toliau prie kito...

Dar A. Matulas norėtų.

A. MATULAS (TS-LKDF). Bet aš labai prašau jūsų pabaigti šitą svarstymo stadiją, leisti pasisakyti tiems, kurie užsirašė. Kitaip negali būti! (*Balsai salėje*)

Kolegei A. Širinskienei noriu pasakyti, kad žmonės Latvijoje gimdo ir čia nieko blogo. (...) gimsta.

PIRMININKAS. Gerai. Aš labai atsiprašau, gerbiami kolegos, turime judėti toliau. Kadangi ši klausimą išsamiai svarstysime kitame Seimo posėdyje, motyvai už, prieš ir diskusija tikrai bus.

18.12 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 41 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31, Juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 41 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-32, Civilinio kodekso 2.64, 2.72 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-33 (*pateikimas*)

Konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-31, taip pat Juridinių asmenų registro įstatymo pakeitimo bei Civilinio kodekso straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymų projektai. Pranešėja – ekonomikos ir inovacijų viceministrė J. Rojaka. Pateikimas. Prašau.

J. ROJAKA. Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti jums Vyriausybės teikiamus Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtus Konkurencijos įstatymo, Juridinių asmenų registro įstatymo ir Civilinio kodekso pakeitimo įstatymo projektus. Teikiamais įstatymų projektais siekiame įgyvendinti 2019 metais priimtą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2019/1151 dėl skaitme-

ninių priemonių ir procesų, naudojamų taikant bendrovių teisės aktus. Įgyvendinus šią direktyvą, steigimo, registracijos dokumentų ir informacijos teikimo paslaugomis Europos Sąjungos piliečiai galės naudotis vien tik internetu. Keitimasis informacija tarp šalių registrų vyks neatlyginamai. Suinteresuoti asmenys turės galimybę gauti informaciją apie nušalintus direktorius visose Europos Sąjungos valstybėse, o paslaugos, susijusios su bendrovių teise, bus teikiamos už sąnaudą atitinkantį atlygį.

Konkurencijos įstatymo pakeitimu siūloma nustatyti, kad informacija apie asmenis, kuriems įsiteisėjusiu teismo sprendimu paskirtos Konkurencijos įstatyme nustatytos sankcijos, būtų perduota Juridinių asmenų registro tvarkytojui, kuris tvarkytų visą informaciją apie asmenis, kuriems teismo sprendimu apribotos teisės užimti vadovų pareigas bendrovėse.

Civilinio kodekso pakeitimu siūloma pripažinti netekusiomis galios nuostatas, susijusias su atlyginimu už juridinių asmenų, jų filialų ar atstovybių registravimą, jų duomenų, informacijos ar steigimo dokumentų pakeitimo registravimą, už juridinių asmenų duomenų ir dokumentų kopijų teikimo nustatymą. Šios nuostatos perkeliamos į Juridinių asmenų registro įstatymą.

Juridinių asmenų registro įstatymo pakeitimu siūloma nustatyti, kad keitimasis registruose kaupiama informacija per Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių centrinių, komercinių ir bendrovių registrų sąveikos sistemą tarp registrų vykdomas neatlyginamai.

Siūloma projektus svarstyti skubos tvarka, atsižvelgiant į tai, kad iki direktyvos įgyvendinimo termino – 2021 m. rugpjūčio 1 d. – turi būti įvykdyti direktyvai įgyvendinti būtinų techninių priemonių projektavimo, kūrimo, diegimo, testavimo darbai, taip pat atliktos visos viešųjų pirkimų procedūros.

Taip pat norėčiau pažymėti, kad pakeitimai yra nedidelės apimties, o skubus jų priėmimas reikalingas tam, kad galima būtų pasiruošti ir Juridinių asmenų registro nuostatuose nustatytos juridinių asmenų registravimo tvarkos keitimui. Pabrėžtina, kad šiais Vyriausybės įtvirtintais nuostatais ir *de facto* bus įgyvendinama didžioji dalis direktyvos. Labai ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, prašau pritarti įstatymų projektams.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Ar bus norinčių paklausti? Nėra norinčių klausti dėl šių įstatymų projektų. Dėl motyvų kalbėti taip pat nematau. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo šių įstatymų projektams? (*Balsai salėje*) Galime? Pritarta.

Dėl projekto Nr. XIVP-31 pagrindinis komitetas yra Ekonomikos komitetas, dėl projekto Nr. XIVP-32 – Ekonomikos komitetas, dėl projekto Nr. XIVP-33 – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo pavasario sesijoje. Ar galime tam pritarti? Galime. Labai ačiū. Pritarta.

18.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-93 (pateikimas)

Kitas klausimas iš rezervinių klausimų. Pristatančiojo J. Narkevičiaus nematau. (*Šurmuly salėje*) Svarstome nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo pakeitimo projektą Nr. XIVP-93. Prašome į tribūną J. Razmą pristatyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, toliau rengiami pirmieji komisijų posėdžiai. Šiandien buvo susirinkusi Seimo Priklausomybių prevencijos komisija ir komisijos pirmininke buvo išrinkta Seimo narė M. Danielė, nežinau, kaip kirčiuoti, Morgana ar... Na, posėdžio pirmininkas pasakys teisingai. Ir pavaduotoja išrinkta Seimo narė B. Petkevič. Tai viskas pagal nustatytas kvotas. Kviečiu patvirtinti ir tegul komisija pradeda darbą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Morganą Danielę pritaria patvirtinti Priklausomybių prevencijos komisijos pirmininke. Paklausti norinčių nėra. Motyvų dėl šito balsavimo nėra. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime pritarti. Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Galime.

Pastrapsniui. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl viso. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš kviečiu kolegas pritarti gerbiamos kolegės kandidatūrai ir, man atrodo, kad tai yra ne tik išmintingas pasirinkimas, bet ir labai vertingas pasirinkimas visam Seimui, nes mes turėsime šioje pozicijoje tikrą specialistę, žmogų, kuris ir kaip mokslininkas, ir kaip praktikas ne vienus metus gilinosi, turi didelę patirtį, ir aš net abejoju, kad parodys ir labai rimtus rezultatus. Tai aš kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl priėmimo. (*Šurmuly salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 91 Seimo narys, balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIVP-93) priimtas. (*Gongas*)

18.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-92(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ projektas Nr. XIVP-92(2). Kviečiu J. Razmą į tribūną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, po pateikimo yra atlikti nedideli projekto pakeitimai. Kaip prisimenate, mes pagal žodinį pageidavimą į Frankofonijos delegaciją įrašėme V. Gapšį. Taip pat buvo apsižiūrėta, kad vienas Liberalų sąjūdžio atstovas buvo pamirštas įrašyti į Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjos delegaciją, tai A. Bagdonas, jis dabar įrašytas. Kitur viskas taip, kaip buvo pateikime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nėra užsirašiusių kalbėti. Dėl motyvų irgi nematau. Per šoninį mikrofoną R. Tamašunienė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš norėčiau pirmojo vicepirmininko paklausti. Mes pateikėme keitimą Baltijos Asamblėjos, narių keitimą. Nematome, kad projekte būtų atsižvelgta. Kolegos susitarė draugiškai pasikeisti: vietoj Z. Balčyčio – V. Valkiūnas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji frakcijos seniūne, mes raštiško teikimo neturėjome, nebent jis kur pasimetė. Bet mes galime pasikliauti jūsų žodžiu ir gal niekas neprieštaraus, kad ta pavardė pakeičiama, Mišrios grupės teikimu. Vietoj Z. Balčyčio – V. Valkiūnas. Tokių nutarimų pakeitimai padaromi ir žodiniu pranešimu, nebūtinai dalinti trečią variantą.

PIRMININKAS. Gerai, buvo įgarsintas pakeitimas. Ar galime pritarti po svarstymo? Galime pritarti. Dėl motyvų kalbėti nebuvo norinčių.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 4 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 5 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 7 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 8 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 9 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. 10 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl viso kalbėti nėra norinčių. Balsuokime.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 91 Seimo narys, balsavo 90 Seimo narių: už – 88, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-92(2)) priimtas. (*Gongas*)

18.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos pirmininko patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-94 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos pirmininko patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-94. Pranešėja – I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Šiandien susirinkusi Laisvės premijų komisija išrinko komisijos pirmninke Seimo narę P. Kuzmickienę.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausti niekas nenori. Ar galime pritarti po pateikimo? Galime. Pritarta. Svarstymo stadija.

Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Dėl viso norinčių kalbėti nematau. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 90: už – 90, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-94) priimtas. (*Gongas*)

18.26 val.

Seimo narių pareiškimai

Turime vieną Seimo nario pareiškimą. Į tribūną kviečiu E. Zingerį.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, mieli bičiuliai. Daugiau nei minutę po tokios sunkios dienos neužtruks.

Yra istorinė galimybė prisiminti 60 metų, kai didvyriški danai, danų parlamentarė, danų delegacijos vadovė M. A. Lovzov, pristatė ir pasiekė, kad 1960 metais Europos Taryboje būtų pripažinta, kad Baltijos šalių okupacija yra nelegali. Ji sugebėjo padaryti taip, kad 1960 metais, kai pats komunizmo santvarkos siautėjimas, Europos Taryba priima nuostabų dokumentą, kuris tolygus Jungtinių Amerikos Valstijų pareiškimui, kad Baltijos šalys niekada nebus pripažintos kaip okupacija. Tai ta proga... Niekada nebus pripažintos kaip Sovietų Sąjungos dalis.

Todėl aš jūsų paprašyčiau tą progą prisiminti ir mes perduodame mūsų Danijos bičiuliams, tuoj pat atsiminsime po kelių mėnesių, aš žiūriu į savo bendražygius, po kelių mėnesių atsiminsime, kaip Danija po Islandijos buvo viena iš pirmųjų, pripažinusi mūsų nepriklausomybę.

Man teko matyti šiuos skandinaviskus didvyrius. Iš tikrųjų tai yra didvyriškas aktas. Mes esame porą mėnesių iki mūsų diplomatinio santykių atnaujinimo su pirmosiomis skandinavų šalimis ir tas 1960 metų aktas Europos Taryboje primena nuostabią mūsų skandinavų kaimynų savybę būti už žmogaus teises, už Baltijos kaimynų nepriklausomybę.

Žiūrint dabar į baltarusišką baisią tikrovę, kai kraujyje skęsta baltarusių tauta, mums verta atsiminti, kad mūsų gulagai, mūsų nelaisvė buvo niekada nepripažinta ir tai padėjo mums 1990 metais būnant Sąjūdyje.

Aš šiandien norėčiau transliuoti, jeigu mūsų, tikiuosi, Danijos bičiuliai mus stebi, pagarbą 1960 metų rezolucijai Nr. 189 „Situation in the Baltic States on the twentieth anniversary of their forcible incorporation into the Soviet Union“. Šie septyni punktai, įrodantys, kad mes niekada nebuvome sovietinės Stalino tikrovės dalimi ir kad visas tas režimas mums buvo nelegalus.

Čia yra didingas įvykis, todėl aš nieko kito šiandien nenorėčiau kaip tik atsiminti jų, mūsų kaimynų skandinavų, indėlį į mūsų nepriklausomybę, kadangi tai yra 60 metų jubiliejus. Ačiū jums visiems. Aš manau, tai yra ta proga, jeigu jūs nieko prieš, jeigu tai bus įamžinta. Galėtume paprasčiausiai jiems paploti, jei tai liks kaip suvenyras. Ačiū. (*Plojimai*) Labai ačiū jums už jūsų nuoširdumą. Dėkui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Ir L. Girskienė dar norėtų posėdžio pabaigoje. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Suprantu, mieli kolegos, kad visi jau esate pavargę. Šiandien tikrai labai daug informacijos, bet kaip tik į temą. Buvo pristatoma Vyriausybės programa. Norėčiau plačiau apie aplinkosauginę dalį.

Deklaruojama, kad Lietuva žengia žaliojo kurso kryptimi, tačiau UAB „Raguvilė“ sugeba atvežti „Fortum“ šlako ir išpilti Šimkų kaime žmonėms prie tvoros. „Fortum Klaipėda“ atsisako biokuro ir ima deginti galimai nerūšiuotas atliekas, nes Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centro komunalinių atliekų kaupas didėja kosminiu greičiu, nors visur deklaruojama, kad atliekos rūšiuojamos. „Grigeo Klaipėda“, pamiršusi skandalą dėl galimai nevalytų nuotekų išpylimo tiesiog į Kuršių marias, dar neatlyginusi žalos gamtai, imasi derinti tolesnius dokumentus dėl pirminių

nuotekų valymo įrenginių statybos. Noriu paraginti veikti, nes šiandien mūsų gamtos apsaugos sistema neveikia.

Valstybės kontrolė Seimo pavedimu 2020 metų gegužės mėnesį atliko auditą „Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas“. Valstybės kontrolės atliktas auditas rodo, kad poveikio aplinkai vertinimo ir leidimų išdavimo procesai ir valstybinė gamtos apsaugos kontrolė neužtikrina, kad būtų išvengta neigiamų pasekmių aplinkai. Užterštos teritorijos netvarkomos dešimtmečiais, nėra sukurta sisteminga aplinkosaugos valstybinės kontrolės efektyvumo vertinimo stebėseną, patikrinimai planuojami neturint tikslaus kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo, informacija nėra sisteminama. Aplinkosaugos darbuotojai, pareigūnai nurodo, kad patikrinimams atlikti jiems trūksta matavimo prietaisų, termovizorių ir kitų priemonių, už surašytus protokolus nustačius pažeidimus aplinkosaugos pareigūnai skundžiami teismams reikalaujant asmeninės atsakomybės, nėra užtikrinama, kad nelaimės, avarijos atveju būtų atlyginta gamtai ir gyventojams padaryta žala. Aplinkos ministerija ir jai pavaldžios institucijos valdo net 17 duomenų bazių, joms sukurti panaudota daugiau negu 11 mln. eurų, tačiau dalies informacijos, kuri reikalinga institucijų funkcijų vykdymui ir sprendimų priėmimui, reikia ieškoti popierinėse bylose ir archyvuose.

Lietuva pagal aplinkosaugai skiriamą finansavimą Europos Sąjungoje užima 26 vietą. Lietuvoje veiklą vykdo per 250 tūkst. įmonių, kurios veikia energetikos, chemijos ir kitose srityse. Kasdien vykdamas ūkinę veiklą susidaro tūkstančiai tonų atliekų, į orą išmetama kenksmingų medžiagų. Aplinkosaugos sistema turėtų padėti kuo labiau sumažinti šios veiklos poveikį aplinkai, tačiau Lietuvoje vis dar apie ketvirtadalis komunalinių atliekų šalinama sąvartynuose. Apie pusę paviršinio vandens telkinių neatitinka geros būklės reikalavimų, transporto ir žemės ūkio sektoriuose didėja šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas į aplinką.

Kviečiu kolegas Seimo narius jungtis į Laikinąją Seimo narių grupę „Aplinkosaugos entuziastai“. Jeigu pritariate žaliosios politikos idėjų įgyvendinimui, kviečiu ateiti ir pasirašyti mano iniciatyva kuriamos laikinosios darbo grupės lapuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Na, žodis dar K. Masiuliui.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiama naujoji kolege Ligita, na, iš Valstiečių partijos aš dar tokios triuškinančios valstiečių politikos aplinkosaugos srityje negirdėjau. Labai dėkoju už savikritiką, tikrai nieko gero nenuveikėte.

PIRMININKAS. Gerai, viskas. Atsiprašau, čia tikrai ne vieta turėti diskusiją. Registruojamės. Prašau.

Užsiregistravo 81 Seimo narys. Skelbiu vakarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 12 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Prašau užimti savo vietas. Pradedame gruodžio 10 dienos (ketvirtadienio) Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 85 Seimo nariai.

10.00 val.

Informaciniai pranešimai

Perskaitau Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotojo rinkimų protokolą. Ši frakcija praneša, kad šių metų gruodžio 2 dieną Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos posėdyje bendru sutarimu frakcijos seniūno pavaduotoju išrinktas T. Tomilinas.

Taip pat Užsienio reikalų komiteto protokolą mus informuoja apie Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių steigimą. Nutarta siūlyti sudaryti tarpparlamentinių ryšių grupes su Austrijos Respublika, Estijos Respublika, Graikijos Respublika, Sakartvelu, Jungtiniais Arabų Emyratais, Šiaurės Europos šalimis, Tadžikistano Respublika. Pritarta bendru sutarimu.

10.03 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 10 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar turite pastabų dėl šios dienos darbotvarkės? A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš, mieli kolegos, frakcijos vardu siūlyčiau išbraukti projektą Nr. XIII-P-5368. Tai yra Farmacijos įstatymo projektas. Kaip žinote, vakar Seimo valdyba atsisakė faktiškai pirmą kartą per pastaruosius penkerius metus atlikti ekspertinį vertinimą. Kreipiausi į Etikos ir procedūrų komisiją ir šį rytą jau buvo gautas atsakymas, kad atsakymo klausimas būtų apsvaistytas artimiausiam posėdyje. Remiantis šituo, aš manau, tikrai reikėtų išsiaiškinti procedūrinius dalykus ir palaukti neskubant, nes komisija, matyt, kitą savaitę susirinks. Juo labiau kad 2017 metais Etikos ir procedūrų komisijos buvo labai aiškus pasakymas, kad tokie valdybos veiksmai ne labai galimi. Manau, tikrai reikia išsiaiškinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, ar yra dar prašymų dėl darbotvarkės? Ne. Tuomet balsuojame dėl Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos prašymo išbraukti iš šio ryto darbotvarkės Farmacijos įstatymą.

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 44, prieš – 42, susilaikė 20. Siūlymui nepritarta. Per šoninį mikrofoną – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš, deja, bet turiu konstatuoti, kad šis balsavimas buvo labiau procedūrinis dėl to, kaip funkcionuoja Seimas. Labai dėkoju, kad dalis netgi Konservatorių frakcijos balsavo už išbraukimą. Mes čia kalbame ne tiek apie farmaciją, kiek apie precedento neturintį dalyką, kai valdyba nusprendžia, kad nereikia ekspertinės išvados. Tai yra visiškai nepriimtina. Jau kalbėti apie visokius komitetus yra beviltiška, lyginant su šituo, kai opozicija netenka pagrindinio įrankio, kuriuo puikiai naudojosi konservatoriai praeitoje kadencijoje. Žinokite, kolegos, tai yra labai rimta ir labai grėsminga.

PIRMININKĖ. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami opozicijos atstovai, vis dėlto aš linkiu ir jums pagalvoti, ar kartais nepiktnaudžiaujate opozicijai suteiktomis galimybėmis, kai šiuo atveju ekspertizės dėl analogiškų projektų bene penkiais atvejais jau buvo išsakytos. Puikiai žinote, kad pagal Statutą ekspertizės reikalaujama, kai keičiami esminiai principai, o kai yra siūloma tik datą pastumdėti, kur čia yra esminiai principų keitimai? Tiesiog paliekama situacija, kokia dabar yra.

PIRMININKĖ. Per šoninį mikrofoną – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas Jurgi, ne man jus mokyti, kas yra opozicija, kas yra Seimo statutas. Jūs per daug reikšmingai visą savo politinę karjerą žiūrėjote į kiekvieną Statuto raidę. Ir jeigu jūs man įrodinėsite, kad daugybės žmonių likimai yra neesminiai pokyčiai, niekada to neįrodysite, juolab ir neturite teisės įrodinėti opozicijai, kas yra piktnaudžiavimas, kas ne. Jūs esate valdžia, mes – opozicija. Mes naudojames mūsų įstatymu garantuotomis teisėmis.

PIRMININKĖ. Balsuojame dėl visos darbotvarkės.

Užsiregistravo 123, balsavo 122: už – 90, prieš – 4, susilaikė 28. Darbotvarkei pritarta.

10.06 val.

Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 3¹, 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5331(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5331(2). Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų, pastabų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų negauta. Pritariame bendru sutarimu. 3 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų negauta. Pritariame bendru sutarimu. 4 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 5 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 6 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 7 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų negauta. Pritariame bendru sutarimu. 8 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų negauta. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl viso projekto norinčių kalbėti už, prieš nėra. Atsiprašau, L. Kasčiūnas norėtų kalbėti už. L. Kasčiūno salėje nematau. Laurynai, ar norėtumėte kalbėti dėl darbotvarkės 1-2 klausimo? Motyvai už.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš tik noriu pakartoti, kad iš tikrųjų šis Tarptautinių operacijų įstatymo pakeitimas yra labai svarbus mūsų sąjungininkams. Mes prilyginame laikinąjį gyventojų statusą, pavyzdžiui, sąjungininkių, pirmiausia Jungtinių Amerikos Valstijų, civiliams ir rangovams, ir kariams, kurie galėtų atvažiuoti į Lietuvą, veikti čia mums svarbiuose projektuose, stiprinti mūsų saugumą ir kartu išspręsti jų praktines problemas. Noriu pasakyti, kad kviečiu balsuoti visiems vieningai už, nes tai yra ištis labai svarbus mūsų NATO sąjungininkų dalykas visame sąjunginiame reikale. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas dėl projektų vyks nuo 12 val. 25 min.

10.06 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIV-P-63(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIV-P-63(3). Pranešėjas – S. Šedbaras.

Pirmoji Teisės departamento pastaba. Prašom pristatyti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, tai yra visiškai redakcinė pastaba, ir komitetas jai pritarė.

PIRMININKĖ. Antroji Teisės departamento pastaba.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taip pat tiesiog per skubėjimą buvo praleistas kito straipsnio pataisymas, kai keičiasi straipsnių numeracija. Tai irgi grynai redakcinė pastaba. Šį ryt komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Kadangi atsiranda naujas straipsnis, reikia balsuoti dėl šio straipsnio. Balsuojame. Kas už tai, kad pritartume 1 straipsniui?

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 109, prieš nėra, susilaikė 5.

Toliau einame pastraipsniui. 1 straipsnis tampa 2 straipsniu. Prašau pristatyti Teisės departamento pastabą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Ką tik balsuodami mes pataisėme vieną straipsnį, dėl to keičiasi kitų straipsnių numeracija. Tai tik numeracijos pakeitimas, redakcinė pastaba.

PIRMININKĖ. Tuomet balsuojame dėl 2 straipsnio.

Užsiregistravo 115, balsavo 114: už – 112, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

Toliau dėl 3 straipsnio Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Tai yra lygiai analogiška straipsnių pernumeravimo pastaba, nes pasilenka straipsniai. Šiuo atveju komitetas, žinoma, pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame dėl 3 straipsnio. Kas pritaria, balsuoja už, kiti balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 110, prieš nėra, susilaikė 3. Straipsniui pritarta.

Kitas straipsnis. Analogiška Teisės departamento pastaba.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Lygiai taip pat dėl straipsnių pasistūmimo, redakcinė pastaba. Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame dėl 4 straipsnio.

Užsiregistravo 116, balsavo 114: už – 113, prieš nėra, susilaikė 1. Straipsniui pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė Teisės departamento pastabai.

PIRMININKĖ. Dėl numeracijos pritarta. Prašau pristatyti kitą Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad visa tai yra sukelta į 4 straipsnį, tačiau yra atskiri Statuto straipsniai. Todėl dėl atskirų Statuto straipsnių taip pat pasisakysime, kas buvo siūlyta ir kaip komitetas apsisprendė. Manau, kad reikia irgi atskirai balsuoti. Šiuo atveju dėl 186¹¹ straipsnio buvo Teisės departamento pastaba dėl tų sąlygų, kada gali vykti nuotolinis Seimo posėdis. Buvo Seimo narės, komiteto narės A. Širinskienės pasiūlymas ir vakar komitetas, ilgai diskutuodamas, pritarė tokiai galutinei redakcijai, kokiomis sąlygomis gali vykti nuotolinis Seimo posėdis, į Teisės departamento pastabą mes atsižvelgėme ir galutinai suredaguojome šį straipsnį, komitetas tokiai redakcijai pritarė.

PIRMININKĖ. Balsuojame už 186¹⁰ straipsnį. Pasiūlymų dėl šio straipsnio nėra.

Užsiregistravo 114.

Balsavo 114: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarta 186¹⁰ straipsniui.

Dabar prašyčiau pristatyti dėl 186¹¹ straipsnio antrąją Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Taigi aš pirmą pastabą jau ką tik pristaciau.

Antra pastaba buvo patikslinti straipsnio formuluotė, kuri buvo darbo grupės, dėl kokių platformų turi būti Statute pasisakyta, kad būtų saugu Seimo nariams dirbti ir Seimui dirbti nuotoliniu būdu. Čia buvo tikrai grynai redakcinio pobūdžio pasiūlymas. Komitetas pritarė ir suformulavo kartu su Kibernetinio saugumo centru, su Seimo kanceliarija, su Teisės departamentu tokią formuluotę. Štai ji dabar skamba taip, kad Seimo posėdis turi būti organizuotas saugiomis telekonferencijų platformomis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Balsuojame dėl viso 186¹¹ straipsnio.

Užsiregistravo 114.

Balsavo 114: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 2. Straipsniui pritarta.

186¹² straipsnis. Dėl jo pastabų, pasiūlymų negauta. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Balsuojame.

Užsiregistravo 108.

Balsavo 108: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 2. Straipsniui pritarta.

186¹³ straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 115.

Balsavo 115: už – 113, prieš nėra, susilaikė 2. Straipsniui pritarta.

186¹⁴ straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Balsuojame dėl šio straipsnio.

Užsiregistravo 110, balsavo 110: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 3. Straipsniui pritarta.

Balsuojame dėl viso 5 straipsnio.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 2. 5 straipsniui pritarta.

6 straipsnis. Pastabų, pasiūlymų nėra. Balsuojame.

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 113, prieš nėra, susilaikė 2.

Motyvai dėl viso. Keturi – už, keturi – prieš. P. Saudargas norėtų kalbėti už.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Tikrai per daug svarbus projektas, kad dėl jo nekalbėtume. Man atrodo, tai yra vienas svarbiausių šios sesijos projektų. Taip pat tai, ko gero, yra vienas nuodugniausiai ir atsakingiausiai rengtų projektų šioje sesijoje, nes jį rengė ne politikai, ne Seimo nariai – rengė Seimo teisės specialistai, informacinių technologijų specialistai, vėliau tikrai nuodugniai tyrinėjo valdyba, teikė pataisas.

Kitas aspektas. Man atrodo, nors ir labai reikalinga skuba dėl šio klausimo, tačiau buvo sudarytos visos galimybės visiems Seimo nariams teikti savo pasiūlymus ir tikrai, man atrodo, išskirtinis Teisės ir teisėtvarkos komiteto tiek dėmesys, tiek ir tam tikra gera valia – daugumai ir, ko gero, absoliučiai beveik visoms pataisoms buvo arba pritarta, arba pritarta iš dalies. Aš džiaugiuosi mūsų balsavimais dėl straipsnių, tai tikrai rodo sutelktą Seimo valią, nes dėl šio projekto reikia mūsų visų valios, tai yra mūsų Statutas, mūsų apsisprendimas, kaip mes dirbsime nuotoliniu būdu, o to tikrai reikia.

Aš linkiu Seimui, kad niekada nereikėtų pereiti prie nuotolinio darbo, kad mes pabaigtume sėkmingai šią sesiją ir į kitą sesiją jau pavasarį susirinktume normaliai, tradiciškai įveikę visą pandemiją, sumažinę skaičius, dinamiką, einant dinamikai mažėjančia kryptimi. Tačiau jeigu ne, kas jeigu ne, todėl mums reikia operatyviai dirbti tarpušvenčiu, po Naujųjų metų. Skaičiai tik blogėja, o Seime atvejų daugėja.

Taip, mielieji, būsime priversti dirbti nuotoliniu būdu, todėl mes turime būti pasiruošę šį variantą. Man atrodo, šis Statuto projektas atliepia mūsų visų lūkesčius, yra tinkamas ir leis mums sėkmingai dirbti ir nuotoliniu būdu. Raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų gal ne kiek prieš, o norėčiau, kad, kolegos, pagalvotume, ką mes darome. Tai nėra kokia nors nenormali situacija, tai nėra karo atvejis. Jeigu mes galvojame, kad dėl ligos Seimo nario pareigą mes galime palikti ir Seimo narys galės pareigą atlikti kur nors kambarėlyje pagal tai, kaip dabar yra sukonstruota formuluo-tė – organizuoti šiuos posėdžius nuotoliniu būdu... Ką reiškia nuotoliniu būdu? Tai reiškia, kad L. Karalius, A. Sacharukas, kurie buvo pašalinti, vienas buvo pašalintas apkaltos būdu, nes neva leido pasinaudoti kitam kortele, dabar pagal tokią nuostatą ir esant tokiai situacijai Tailande, Filipinuose ar bet kur kitur gulėdamas paplūdimyje galėjo balsuoti.

Antras dalykas. Nejaugi mes praradome sveiką nuovoką?! Dabar sako, Seimas tapo židiniu. Tai Seimo nario pareiga yra tinkamai ir sąžiningai tarnauti Lietuvos žmonėms ir laikytis priimtų teisės aktų. Trys dienos atgal vienas mūsų Seimo narys, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, Alytuje prisidaro nuotraukų – be kaukių, be nieko, visiškai nesilaikydamas jokių rekomendacijų. Kas gali pasakyti, kad po trijų dienų mes neturėsime židinio? Prieš dvi tris savaites keletas Seimo narių nusprendė viename kabinete atšvęsti vieno pareigų išrinkimą. Septyni Seimo nariai susirgo. Praeitą savaitę lygiai taip pat kitoje frakcijoje įvyko toks pats pasisėdėjimas. Trys frakcijos nariai iškrito. Tai kur mūsų sąmoningumas ir mūsų protas?

Ir galų gale kitas dalykas, kas man lemia ir noriu susilaikyti, kodėl nesuteikta galimybė pasirinkti Seimo nariui. Jeigu kalbate, kad posėdžio salėje ar kitoje laikinoje Seimo posėdžių vietoje, ar bus užtikrinta, kad Seimo narys galėtų ateiti ir čia posėdžiauti? Kur tada pirmininkaus Seimo Pirmininkė ir posėdžio pirmininkas? Ar pirmininkaus namuose, ar pirmininkaus čia, tribūnoje? Sako, visa tai nuspręs valdyba. Bet valdyboje neatstovauja, nei Mišrios grupės nėra atstovo ir neaišku, kaip bus priimta. Aš tik dėl to norėčiau susilaikyti, nes visiškai neaišku, kaip bus vedami posėdžiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Vyšniauskas kalba už.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tikrai norėčiau pasisakyti už šį projektą. Seimas turi būti pavyzdys visoms kitoms institucijoms. Šiuo metu mes esame bene viena paskutinių valstybinių institucijų, iš didžiųjų institucijų, kuri neturi tokios galimybės posėdžiauti, balsuoti ir normaliai dirbti nuotoliniu būdu. Todėl labai raginu palaikyti tai, ką padarė Seimo kanceliarija kartu su Seimo valdyba, sudėliodami šitą įstatymo projektą iki galo. Tikrai yra gera reakcija, gera versija.

Taip pat norėčiau pažymėti, kad šis projektas yra labai svarbus žvelgiant į ateitį. Nesame garantuoti, kad pandemijų nebus ateityje, nesame garantuoti, kad kokios nors problemos, pavyzdžiui, Astravo atominės elektrinės problema, nevirs koku nors dideliu įvykiu, dėl kurio irgi Seimui reikės turėti įrankius. Tai įrankis ateičiai mums visiems. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Visų pirma norėčiau padėkoti daugumai, kad mes dar iki šiol posėdžiaujame ne nuotoliniu būdu. Tai yra gerai, nes pirmosios pandemijos atveju Seimas tiesiog pademonstravo tokią baimę ar čia buvo pragmatiški interesai. Bet aš iš tos patirties, kurią mes turėjome: nuotoliniu būdu buvo labiau siekiama ne apsaugoti Seimo narių sveikatą, tai daugiau buvo širma, o tiesiog sumažinti Seimo vaidmenį valstybės gyvenime. Aš tikrai turiu abejonių, kad nuotolinių posėdžių įteisinimas vis dėlto galėtų sumažinti Seimo vaidmenį valstybės gyvenime, kitaip sakant, patraukti jį iš sprendimų priėmėjų.

Antra vertus, žinote, kai priešakinėse linijose šiandien dirba medikai, policininkai, mokytojai, ar mes norėtume, kad, pavyzdžiui, policija dirbtų nuotoliniu būdu ir reaguotų į įvykius, tirtų nusikaltimus nuotoliniu būdu. Matyt, sunkiai tai įsivaizduotume. Taip pat ir Seimas yra svarbi valstybės institucija, kuri vis dėlto turėtų priimti sprendimus betarpiškai, užtikrinti maksimalų jų viešumą, skaidrumą ir įsitraukimą.

Ir trečias dalykas. Žinote, man keistai atrodo, kai mes bijome įteisinti balsavimą internetu renkant, tai yra rinkimus internetu, o Seimo darbo nuotoliniu būdu mes nebijome įteisinti. Jau nebėra baisu ir kibernetinės atakos, ir visi kiti argumentai, kurie čia skamba.

Tai aš šiuo atveju susilaikysiu vien dėl to, kad turime vis dėlto užtikrinti Seimo dalyvavimą valstybės gyvenime. Šis projektas, deja, to neužtikrina.

PIRMININKĖ. Motyvai už – L. Savickas.

L. SAVICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, man atrodo, kaip ir daugelis mūsų šiandien salėje, mes linkime vieni kitiems, kad nereikėtų šio posėdžio niekada perkelti į nuotolinį režimą. Tačiau situacija yra sudėtinga, reikalauja nestandartinių sprendimų, ir mes turime jų ieškoti. Norėčiau argumentuodamas už pasakyti, prisiminkime pirmuosius mūsų posėdžius, kaip skubėdami bandėte priimti kelių eilučių Statuto pakeitimus. Labai gerai, kad pavyko opozicijos balsais vis dėlto įtikinti, kad reikia dialogo ir susikalbėjimo. Ir aš sakyčiau, kad mes, kaip parlamentas, naujos kadencijos parlamentas, formuojame naujas savo darbo tradicijas. Ir šis Statuto projektas, matant, kokia dauguma šiuo metu mes balsuojame, yra puikus pavyzdys, kad jeigu iš tikrųjų nuoširdžiai norime, vadinasi, ir galime susėsti drauge ir dėl svarbiausių projektų susitarti. Ir tikiu, kad lemiamas balsavimas būtent tai ir parodys. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, iš tikro netgi karo metais, aš pasižiūrėjau, daugelis parlamentų dirbo, nors situacija buvo kur kas labiau įtempta. Taip jau yra įprasta, ir tą tradiciją, kurią mes turėjome, ir pasaulis turi. Dabartiniu metu imkite Britanijos parlamentą, jis irgi dirba, nors sėdi tik kas penktas eilėje, bet viskas dirba. Taip pat Vokietijos Bundestagas dirba ir kiti. Mes, aišku, siunčiame tokią žinutę, kad mes labai norime išsiskirti ir prisitaikyti šiuolaikiškai naudodami priemones, kurių efektyvumas yra neaiškus. Kaip, pavyzdžiui, šie skydai. Faktiškai tai kaip tvoros nuo uodų. Ką jie apsaugo? Kad nematytum geriau? Kad negirdėtum geriau? O iš tikro tai nuo to viruso, kad viskas atšoka ir lieka, priešingai, tas virusas viduje. Tai dėl tokių sprendimų, mano supratimu, mes tik savo autoritetą griauame ir parodome, padidiname ir taip didelę visuomenėje įtampą, nusivylimą ir baimę. Manau, kad mes turėtume nepritarti. Aš bent nepritariu šitam projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Jeigu Seimui nuoširdžiai būtų rūpėjęs šitas klausimas, jį būtų buvę galima jau balandžio mėnesį sutvarkyti. Gera, kad mes dabar pasi-
vejame laiką. Aš labai tikiuosi, kad didele balsų dauguma priimsime šitas Statuto pataisas.

Iš tikrųjų tų, kurie šneka prieš, aš norėčiau paklausti, tai kaip jūs žiūrite į akis savo iš esmės sprendimais siųsdami mokyklas į nuotolinį mokymą, stabdydami verslų veiklą, patys neparodydami to pavyzdžio visuomenei, kaip galima dirbti pasinaudojant šiuolaikinėmis technologijomis nuotoliniu būdu. Tai tikrai siūlyčiau nedviveidžiauti ir balsuoti už šitas Statuto pataisas, nes to jau seniai reikėjo.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų susidaro toks vaizdas, kad mes siūlome vi-
siems važiuoti automobiliu, kuris neturi net techninės apžiūros ir jam neužtikrintas elementarus saugumas. Šiandien mes matome, kas vyksta pasaulyje. Netgi NATO susitikimuose atranda įsi-
laužėliai landų ir įsilaužia į susitikimus. Jeigu mes neužtikriname sistemų saugumo, kaip mes ga-
lime užtikrinti balsavimo teisingumą? Kaip mes užtikrinsime, ar nėra padaroma įtaka Seimo na-
riui balsuoti vienu ar kitu klausimu? Kaip mes užtikrinsime, ar tikrai balsuoja Seimo narys? Į tuos
klausimus mes atsakymų neturime.

Ir šiaip pajuokaujant, ką dabar girdime iš viešosios erdvės, – paskelbsime nepaprastą pa-
dėtį, karo policija padės visus suvakcinuoti, karo policija gal padės ir apsispręsti, už ką balsuoti.
Tai jeigu einame tuo keliu, neužtikrinti pirmiausia saugumo ir atsakomybės, kas atsakys, ar tikrai
balsuoja Seimo narys, ar išreiškia savo valią, tai mes to negalime padaryti. Padarykime viską, ką
reikia, saugumui užtikrinti, o po to darykime tą žingsnį. Tai turime galvoti, ką darome.

O kai bus nepaprastoji padėtis, mes žinome, ką gali reikšti vieni ar kiti įstatymai. Tai galime
netyčia taip, nežinau, paskelbti kam nors karą arba prisijungti prie ko nors. Deja, bet realybė tokia.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Motyvai už, prieš išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

Dėl vedimo tvarkos norėtų kalbėti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, ką jūs ten toje valdy-
boje ar Seniūnų sueigoje sprendžiate? Dėl pataisų, dėl straipsnių galime balsuoti. Dabar pabalsuo-
kime, klausimas bus baigtas. Kam jūs čia kilnojate? Ar turi kokios nors elementarios logikos šitas
jūsų sprendimas? Dėl visų straipsnių, pataisų galime balsuoti, o kai ateina už visą – negalime.
Kas čia yra?

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, yra sprendimas, kad balsavimas vyksta numatytu laiku, kad
Seimo nariai, planuodami savo laiką, galėtų susirinkti į Seimo salę. Būti ar nebūti Seimo salėje, yra
Seimo narių sprendimas. Prašom – norėtų kalbėti V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, kadangi ten neaišku dėl tų replikų po balsavimo,
noriu pasinaudoti proga ir ponui, kuris nori į akis pasižiūrėti, pažiūrėti į akis ir pasakyti: jūs net
nesuvokiate, už ką jūs siūlote balsuoti. Seimas nesiunčia verslo į nuotolinį darbą – tai daro Vy-
riausybė. Jeigu tai darytų Seimas, jis įvestų nepaprastą padėtį, kitaip tariant, Seimas nusišalino,
tada ir yra grėsmė, kad nusišalins ir dabar. Jūs paskaitykite įstatymą ir suvokite, už ką jūs siūlote
balsuoti, kolega.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, replikos išsakytos. Balsavimas numatytuoju laiku.

10.34 val.

**Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas
Nr. XIII-5303(2) (priėmimas)**

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18 straipsnio pakeitimo
įstatymo projektas Nr. XIII-5303(2) prijungiamas prie projekto Nr. XIII-5302. Šį pakeitimą suda-
ro vienas straipsnis. Motyvai už, prieš. Dėl motyvų už užsirašė M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, augant valsty-
bės garantijų poreikiui ir apimčiai, svarbu nustatyti aiškius limitus ne tik valstybės teikiamai ga-

rantijai, bet ir institucijoms, kurios garantuoja valstybės vardu, tokioms kaip „Invega“ ar Žemės ūkio paskolų garantijų fondas. Pavyzdžiui, šiais metais nustatyta visa garantijų apimtis buvo 768 mln. eurų. Tai yra gana ženklios sumos, todėl yra reikalavimas, kad Biudžeto sandaros įstatyme mes nustatytume labai aiškius limitus. Tikslų skaičių sužinosime sulaukę jau patikslinto biudžeto projekto ir taip atitinkamai bus nustatytas limitas ir institucijoms, kurios garantuoja valstybės vardu, 2021 metais. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytuoju laiku.

10.37 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4912(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4912(2) prijungiamas prie projekto Nr. XIII-5302. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų, pataisų nėra. Pritariame bendru sutarimu? Ačiū. 2 straipsnis. Pataisų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

Dėl viso projekto motyvai už, prieš. Už norėtų kalbėti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, mano supratimu, šis įstatymo projektas į vienus vartus yra svarbiausias šios dienos darbotvarkės klausimas. Jeigu nori suremontuoti seną automobilį, gali patirtas išlaidas atskaityti iš gyventojų pajamų mokesčio ir metų pabaigoje iš mokesčių administratoriaus atgauti dalį patirtų išlaidų. Lygiai taip pat, jeigu nori susiremontuoti seną būstą, gali atgauti dalį patirtų išlaidų. Bet jeigu nori atnaujinti senas žinias, to padaryti negali, o šis įstatymas skatins mokytis visą gyvenimą ir sudarys galimybę atgauti dalį patirtų išlaidų net už antrą, trečią, ketvirtą ar penktą diplomą. Jeigu asmuo neturi pajamų, tas pajamas galės pasididinti jo tėvai.

Taigi iš tiesų yra unikalus projektas, kuris paskatins žmones daugiau mokytis, atnaujinti savo žinias ir taip galbūt persiorientuoti, pakeisti kvalifikaciją ar galbūt tobulinti savo žinias ir kurti didesnę pridėtinę vertę.

Labai svarbu, kad šis įstatymas galioja net tik studijoms Lietuvoje. Tol, kol gyventojas yra pripažįstamas nuolatiniu Lietuvos gyventoju... Pavyzdžiui, jeigu jis turėtų nuolatinės nuotolines studijas Oksforde ar Harvarde, lygiai taip pat savo dalį patirtų išlaidų galėtų atskaityti iš gyventojų pajamų mokesčio metų pabaigoje ir taip susigrąžinti dalį patirtų išlaidų. Tai yra labai svarbus įstatymo projektas. Jam yra numatyta 2 mln. eurų išlaidų. Preliminariais skaičiavimais, ateinančiais metais turėtų pasinaudoti apie 8 tūkst. piliečių. Labai tikiuosi, kad šitas skaičius augs.

PIRMININKĖ. Už norėtų kalbėti L. Savickas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke, už žodį. Pagrindiniai argumentai, manau, yra labai elementarūs. Tiek kadenciją baigianti Vyriausybė, tiek pradedanti Vyriausybė iš esmės kalba apie tai, kad turime matyti būtinas prielaidas tam, kad mūsų ekonomika patirtų siekiamus ekonomikos augimo tikslus, proveržį ir kitus dalykus. Tačiau visa tai yra neįmanoma, jeigu mes neturėsime darbo rinkoje reikiamų kompetencijų. Šis projektas šia prasme ypač yra svarbus. Mes turime skatinti ir kurti, ir plėsti prielaidas ir finansines paskatas tam, kad žmonės stiprintų savo mokymosi visą gyvenimą galimybes, tam, kad persikvalifikuotų įgydami antrą, trečią ir kitas profesijas, nesvarbu, ar tai yra profesinis mokymas, ar tai yra aukštojo mokslo studijos. Todėl manau, kad šis projektas, pateiktas dar kadenciją baigiančios Vyriausybės, yra labai aktualus, labai laiku. Kviečiu visus palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už norėtų kalbėti V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų pagal daugybę mokymosi visą gyvenimą rodiklių Lietuva velkasi uodegoje. Tiek Europos Komisija, tiek ir kitos tarptautinės struktūros pateikia Lietuvai daugybę pavyzdžių ir primygtinių patarimų, kad šitą dalį reikėtų gerokai sustiprinti. Aš tikiuosi, kad šitas įstatymas tikrai prisidės prie mokymosi visą gyvenimą

skatinimo, prie lengvesnio persikvalifikavimo ir kad būsimoji Vyriausybė tikrai nuveiks dar ne vieną darbą šioje srityje. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Už kalba G. Paluckas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Įstatymo pataisos, įstatymo projektas yra geras, bet galėtų būti dar geresnis. Šiandien susigražinti tam tikrą gyventojų pajamų mokesčio dalį gali tikrai žmonės, įgiję formalias institucines kvalifikacijas suteikiančias išlaidas. Tačiau žiūrint į ateitį, matyt, reikėtų kalbėti ir apie neformalias kvalifikacijas, prieinamas *online*, kur kursų trukmė yra šiek tiek trumpesnė, tačiau įgyjamos žinios tame *lifelong learning* kontekste yra ne mažiau svarbios ir aktualios. Todėl galbūt galėtų būti ir Užimtumo tarnybos tam tikras padarytas *screeningas* ir sąrašas patikimų, gerų kursų, už kuriuos susimokėjus ir įgijus kvalifikacijas būtų galima taip pat taikyti GPM lengvatą. Tačiau tai klausimas ateičiai, o šiandien kviečiu pritarti teikiama įstatymo pataisai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Motyvai išsakyti. Balsavimas – vėlesniu numatytuoju laiku.

10.43 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2814(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2814(2). Pranešėjas – M. Majauskas. Kviečiu, gerbiamas Mykolai, į tribūną.

Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario A. Palionio pataisa.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas, apsvaistęs pasiūlymą, jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiamas Mykolai, galėtumėte pristatyti pataisą? Paties Seimo nario šiuo metu nėra Seimo salėje.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerai, aš tuoj atsinešiu savo kortelę, luktelkite.

Mieli kolegos, matyt, visus tuos pasiūlymus reikėtų svarstyti drauge, nes dauguma jų yra susiję. Jeigu svarstytume iš eilės, tai pirmasis A. Palionio pasiūlymas iš esmės yra redakcinio pobūdžio, nes įvedamos naujos sąvokos ir dalis straipsnių pakeitimo netenka prasmės, todėl jie yra išbraukiami. Tam komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie sutiktų, kad būtų svarstoma ši pataisa? Ar bendru sutarimu galime pritarti? Pritariame bendru sutarimu.

Ar galime pritarti 1 straipsniui? (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti Seimo nario A. Palionio pataisai? Komitetas pritarė. Galime pritarti. Dėl viso 1 straipsnio. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Ačiū.

Dėl 2 straipsnio gauta Seimo nario A. Palionio pataisa. Ar yra susijusi, gerbiamas komiteto pirmininke?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, jinai yra susijusi, aš galbūt ją trumpai pristatysiu, nes čia, matyt, yra vienas svarbiausių punktų. Gerbiama A. Palionio pataisa sako, kad tais atvejais, kai yra naudojamas tapatybei patvirtinti vairuotojo pažymėjimas, jisai turi atitikti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl vairuotojo pažymėjimo priede nustatytų reikalavimų. Taigi yra griežtinama tvarka, kad tie pažymėjimai atitiktų Europos Sąjungos nustatytus reikalavimus. Komitetas atidžiai išanalizavo ir tam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Taip pat dėl šio straipsnio yra gautos dar dvi A. Palionio pataisos. Ar jos taip pat yra susijusios tarpusavyje?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, jos yra susijusios. Aš jas gal galėčiau šiek tiek pristatyti, jums leidus. A. Palionio pasiūlymas buvo sugriežtinti pirminį projektą nustatant, kad, kai tapatybę patvirtinančiame dokumente duomenys apie kliento pilietybę nenurodomi, finansų įstaigos ir kiti įpareigoti subjektai, nustatydami kliento, šiuo atveju fizinio asmens, tapatybę, kai ji nustatoma jam dalyvaujant fiziškai, privalo pareikalauti iš kliento pilietybės duomenų.

Komitetas apsvaistė šį pasiūlymą ir pritarė jam iš dalies su papildomu pasiūlymu papildyti projekto 2 straipsnį 3 dalimi, kad reikalavimas nustatyti, pareikalauti iš kliento pilietybės duome-

nų būtų taikomas ne tik, kai ji nustatoma jam dalyvaujant fiziškai, bet ir nuotoliniu būdu. Toks yra komiteto siūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti Seimo nario A. Palionio pataisoms su komiteto pataisymais? Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Ar galime pritarti visam 2 straipsniui? Pritariame bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra gautos dvi Seimo nario A. Palionio pataisos. Ar jos yra susijusios su prieš tai svarstytomis?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, iš tiesų čia yra tiktai sąvokos patikslinimas, tai yra redakcinis pasiūlymas, komitetas taip pat jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti Seimo nario A. Palionio pataisai bendru sutarimu? Pritariame. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? (*Šurmulys salėje*) Pritariame 3 straipsniui.

Dėl 4 straipsnio yra gauta Seimo nario A. Palionio pataisa. Prašau ją pristatyti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Tai yra analogiškas pasiūlymas, jis yra redakcinio pobūdžio, kadangi mes priėmėme ankstesnius straipsnius, tai čia yra tiesiog sutvarkantis įstatymo redakciją.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti A. Palionio pataisai dėl 4 straipsnio? Pritariame bendru sutarimu. Galime pritarti visam straipsniui bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

Dėl 5 straipsnio yra Seimo narių M. Majausko ir A. Kubiliaus pataisa. Prašau pristatyti.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Mielai kolegos, čia yra du pasiūlymai ir jie iš esmės abu susiję, nes įstatymo projektas svarstomas jau kelerius metus ir kelerius metus buvo koreguota pasiūlyta įstatymo įsigaliojimo data, pradžioje buvo 2019 metų gegužės mėnesį, tada – liepos mėnesį, vėliau buvo nuspręsta ir siūlyta A. Palionio nuo 2020 m. sausio 1 d. Tai komitetas nepritarė M. Majausko ir A. Kubiliaus pasiūlymui, kad įsigaliotų 2019 metų liepos mėnesį, nes tai jau yra praėjusi data, taip pat tik iš dalies pritarė pasiūlymui A. Palionio, kuris siūlė 2020 m. sausio 1 d., nes taip pat yra jau praėjusi data, ir siūlė, jog šis įstatymas įsigaliotų nuo 2021 m. sausio 1 d. Toks komiteto verdiktas ir pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Mykolai, ar norėtumėte, kad balsuotume dėl jūsų pataisos?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ne.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti Seimo nario A. Palionio pataisai? Komiteto pasiūlymui? Pritariame bendru sutarimu. Dėkui. Ar galime pritarti visam 5 straipsniui bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu? Dėkui.

Dėkui, gerbiamas pranešėjas. Motyvai dėl viso įstatymo pakeitimo projekto. Už norėtų kalbėti M. Majauskas. Už norėtų kalbėti V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Labai ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Iš tikrųjų svarstome labai svarbų klausimą, kuris jeigu būtų Seime priimtas anksčiau, būtų dar geriau. Bet geriau vėliau negu niekada. Jisai atveria daugybę naujų galimybių Lietuvai tapti konkurencingesnei, prisivilioti ir geriau veikti finansinių technologijų srityje, sudaryti didesnę konkurenciją joje. Iš tikrųjų kviečiu visus Seimo narius balsuoti už ir tuo balsu prisidėti prie investicijų pritraukimo į Lietuvą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prieš norėtų kalbėti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, jeigu vairuotojo pažymėjimas būtų investicijų pritraukimo šaltinis, tai mes jau piniguose maudytumės. Šito įstatymo istorija labai įdomi. Jis maždaug trejus metus sukosi Seime ir komitetas, kol aš ten buvau, kol kiti, visą laiką atmesdavo, taip pat FNTT, STT – visi, kas tik nagrinėjo, atmesdavo. Kodėl? Todėl, kad paprasčiausiai vairuotojo pažymėjimas nėra tas dokumentas, kuris atstoja pasą arba identifikavimo kortelę. Yra Bulgarija, yra Rumunija, yra galų gale dabartiniu metu ir Baltarusijos, Ukrainos piliečių, kurie važiuoja su savo teisėmis, kurias galima panaudoti greitiesiems kreditams, nebūtinai bankuose. Bankuose jūs nepanaudosite šios kortelės, neužteks jums vairuotojo teisių – reikės viską: ir pirštų atspaudus duoti, ir raineles, ir viską. O šitas instrumentas – vairuotojo teisės reikalingos greitiesiems kreditams ir visiems šiuolaikiniams internetiniams sukčiams, kurie dabar labai smarkiai formuojasi tiek Rytų rinkose, tiek ir Centrinės... Rytų rinkose. Kitaip sakant, Rusijoje ir jau yra Europoje. Tokias teises labai lengva pagaminti, dubliuoti, uždėti kitą vaizdą, ateiti paimti trumpąjį kreditą arba pasiskolinti, arba kitą užstatyti – yra masė variantų, kaip galima apgauti žmones.

Aš siūlau nepriimti šito kriminalizuoto įstatymo projekto ir jam tikrai nepritarti. Ačiū. Čia nėra jokio ryšio su *high techu*, čia tik yra vagims, kurie norės tuo pasinaudoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už norėtų kalbėti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, Seimo Pirmininke. Mieli kolegos, labai dažnai susiduriame tu tokiu reiškiniu, kad bijome to, ko nesuprantame. Ypač dalies vyresnių kolegų susirūpinimą galima iš tikrųjų suprasti. Bet aš pabandyčiau išsklaidyti tas abejones ir nerimą, nes Europos Sąjungos direktyvoje nėra tokio reikalavimo, jog asmens tapatybė turėtų būti nustatoma pagal tapatybės kortelę ar tik pasą. Gali būti nustatoma ir pagal vairuotojo pažymėjimą, kuriame nėra nurodyta asmens pilietybė. Tokia tvarka galioja Danijoje, Švedijoje, Estijoje, Didžiojoje Britanijoje, Prancūzijoje, Airijoje. Siūlome, jog tokia tvarka galiotų ir Lietuvoje.

Kodėl tai darome? Ne tam, kad palengvintume kiekvienam iš mūsų galimybę atsidaryti sąskaitą banke, nes daugelis mūsų jau turime atsidarę sąskaitas banke. Iš tikrųjų gal ir būtų paprasčiau, jeigu reikėtų atsidaryti naują sąskaitą, ateiti tik su vairuotojo pažymėjimu. Tačiau mes norime sudaryti galimybę tarptautiniams bankams, ypač Europos Sąjungoje veikiantiems bankams, ateiti į Lietuvą ir kurti konkurenciją skandinaviškiems bankams. Didelė dalis užsienietišκών bankų, tarptautinių bankų neateina į Lietuvą, taip pat ir naujoviškw bankų, nes dalis jų klientų yra identifikuoti pagal vairuotojo pažymėjimą. Ir jie, ateidami čia, į Lietuvą, turėtų iš naujo peridentifikuoti savo esamus visus klientus pagal Lietuvos taisykles, kurios neatitinka geriausios Europos Sąjungos praktikos. Mes esamais įstatymais apribojame savo konkurencingumą ir priėmę šį įstatymą užtikrintume, kad Lietuva taptų patrauklesnė tarptautinėms finansinėms institucijoms ateiti į Lietuvą ir didinti konkurenciją čia, Lietuvoje. Dėl to išloštų visi Lietuvos piliečiai. Todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų labai gaila, kad mes net įstatymo pavadinimo neperskaitome. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas. Ką tai sako? Tai ir sako, kad mes turime visais būdais užkirsti, kad būtų kuo mažiau pinigų plovimo ir teroristų finansavimo.

Ką mums pasakė tarnybos komitete? Mes jų išklausėme. Jos pasakė: nebus fiziškai įmanoma užtikrinti tokio srauto pinigų plovimo ar teroristų finansavimo. Tai jeigu mes norime atverti tą Pandoros skrynią ir būti ta šalimi, kuri geriausiai plauna pinigus ir finansuoja teroristus, labai gerai, puikus įstatymas. Tik tada turime atsiminti, kad už tai reikės prisiimti atsakomybę.

Arba kita situacija – tarnyboms užtikrinti pajėgumus visa tai prižiūrėti. Kol mes pajėgumų neužtikrinome, šio įstatymo priimti negalime. Ir nereikia prisidengti gražiais bankų klientais ir visa kita, nes mes neužtikriname šio įstatymo priežiūros.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Valiau, norėčiau paraginti teisingai dėvėti kaukę saugant save ir kitus kolegas. Ačiū.

Už norėtų kalbėti L. Savickas.

L. SAVICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, vėlgi reikia prisiminti finansinių technologijų sektoriaus proveržį Lietuvoje per pastaruosius ketverius metus. Kryptingai buvo dedamos pastangos ir pasiekti konkretūs rezultatai. Esame ketvirtoje vietoje pagal finansinių technologijų lokacijas, turime 2019 metų pabaigoje 200 su trupučiu įsisteigusių įmonių per 2019 metus šiame sektoriuje. Įsiklausykite, per metus padaugėjo darbuotojų skaičius 31 %. Dar neturime skaičių, kokie bus šie metai, tačiau tai yra akivaizdu, kad Lietuva įsitvirtino kaip lyderė šiame segmente, galinti iš Lietuvos padėti vystyti tarptautiniams verslams finansinių technologijų sektoriuje.

Jeigu mes norime šį tempą išlaikyti ir jeigu norime šiame segmente toliau būti lyderiai, turime lyderiauti ir savo reglamentavimo srityje. Tai yra vienas iš opiausių klausimų, kalbantis su sektoriaus įmonėmis. Tai yra nueinančios, kadenciją baigiančios Vyriausybės teiktas projektas. Tikiuosi, kad turėsime šiandien jam pritarimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, mes šį klausimą taip pat aptarinėjome NSGK, aš puikiai prisimenu jį. Čia yra įstatymo projektas, kuris, kaip sako M. Majauskas arba L. Savickas, gali atnešti daug naudos arba labai daug žalos. Viskas priklauso nuo to,

ar mes numatysime tinkamas kontrolės procedūras ir finansavimą mūsų tarnyboms, Lietuvos bankui tai priežiūros funkcijai atlikti. Nes, akivaizdu, atvėrus landą, atsiras papildomas kontrolės poreikis. Kadangi Lietuva pagal pinigų plovimo problemas yra ne blizganti šalis Europos Sąjungoje, tai yra mes esame rizikos šalis, minima įvairiose pinigų plovimo prevencijos ataskaitose, čia reikia net supratimą turėti, kartais mes jo neturime, ką reikia daryti.

Gerbiami kolegos, aš noriu M. Majausko, jeigu jis mane girdi, paprašyti. Mes galime balsuoti už šį įstatymą, jeigu jūs galėtumėte patikinti, kad priimant 2021 metų valstybės biudžetą bus numatyta FNTT ir Lietuvos bankui tinkamas finansavimas, reikalingas šios funkcijos priežiūrai. Apie tai mes kalbėjome NSGK. Iš esmės riziką suvaldyti galima. Tik klausimas yra, ar mes norime jas valdyti.

Gerbiamas Mykolai, jeigu bus priešingai, mes galime iš tikrųjų turėti net blogesnę situaciją nei 2009–2012 metais, kai iš tikrųjų siautėjo greitieji kreditai ir iš principo sekino visuomenę. O šiuo atveju dar atsiranda galimybė atsirasti pinigų plovimo rizikoms. Tai aš labai prašau numatyti kontrolės priemones, tada galime iš esmės balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai už – G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDFP*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Labai prastas įprotis priimti įstatymą kraštutiniu atveju. Kai naudojamas argumentas, jog gali kažkas nutikti, ir tai yra prielaida nebalsuoti už įstatymą, tai yra prastas sprendimas. Todėl aš tikrai siūlau atsižvelgti į kolegų išsakytus argumentus ir ne tik fintocho įmonių galimybes ateiti į Lietuvą, bet taip pat paslaugas teikiančių juridinių subjektų Lietuvoje galimybes identifikuoti asmenis paprasčiau, taip pat paprastiems žmonėms identifikuoti save pateikiant vairuotojo pažymėjimą. Taip, tam tikra rizika visada išlieka, tačiau tą riziką prisiima ir paslaugų teikėjai.

Tuo tarpu kalbant apie pinigų plovimą ir prevencijos taisykles, jau ir šiandien paprastas vartotojas, paprastas žmogus yra perkrautas biurokratine administracine našta įrodinėjant, pildant klausimynus. Ir tai vis dėlto neeliminuoja įvairių pinigų plovimo atvejų, ką mes matome iš žiniasklaidos, ką mes matome iš praktikos bankuose. Taigi kviečiu pritarti ir padaryti sąlygas paprasčiau identifikuoti asmenis, kalbant apie paslaugų teikėjus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Motyvai išsakyti. Tiesiog informuoju, kad pagal redakcines pastabas bus pakoreguotas įstatymo pavadinimas. Balsavimas numatytu laiku.

Dėl vedimo tvarkos norėtų kalbėti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, išsakyti argumentai, kad čia bandoma stabdyti progresą, pažangą, skaitmeninimą, iš tikro yra labai nerimtas dalykas. Ir dar kalbėti apie tai, kad vairuotojo pažymėjimo įvedimas arba leidimas jo pagrindu atidaryti sąskaitą taip pat yra geras dalykas.

Aš jums galiu pasakyti, kad iš tikro šitų sąskaitų atidarymas naudojant tik vairuotojo teises yra naudingas tik toms kompanijoms, kurios nėra legalios, arba toms, kurios vienkartinės, viena-dienės ir taip toliau. Visos rimtos IT kompanijos, prieš sudarydamos bet kokius sandorius, finansinius ar kitokius, kuriems reikalingi dokumentai, visada patikrins ir pareikalaus ne vien tik vairuotojo pažymėjimo. Vairuotojo pažymėjimas bus reikalingas tik toms kompanijoms, kurios yra vienadienės arba dvidienės, pasiskolins ir paskui dings viskas, kaip su greitaisiais kreditais buvo. Taigi, gerbiami kolegos, aš suprantu, kad inovacijoms reikia duoti kelią, iš tikro reikia duoti, bet ne tokiu būdu. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Pone Mykolai, jūs visada apeliuojate, kad vyresni žmonės galvoja kitaip, ne taip pažangiai kaip jūs. Aš manau, kad senatvė jums taip pat ateis ir jūs būsite lygiai toks pat, gal ne toks pat, bet panašus. Todėl neapeliuokite taip, būkite geras, jūsų apeliacija yra tokia labai menkos kultūros lygio.

PIRMININKĖ. Replikuoja M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų noriu pasidžiaugti kolegų išsakytais argumentais. Matome, kad Seime galbūt net ir formuojasi tokia nauja, sakyčiau, ateities koalicija, kurios žmonės žiūri į ateitį ir mato galimybes. Čia matėme ir G. Palucko pasisakymą, ir L. Savicko pasisakymą, ir kolegų pasisakymus, ir galbūt dalies kolegų... tokia baimės mažuma yra. Aš siūlau žiūrėti plačiomis akimis, nebijoti, žiūrėti į ateitį ir kurti tokias galimybes.

Dabar gal trumpai replikuojant gerbiamiems kolegoms, kurie minėjo dėl Lietuvos teisėsaušdos institucijų, kurios galbūt turi baimių. Šis projektas buvo įvertintas Specialiųjų tyrimų tarnybos. Pacituosiu, ką ji sako: „Išanalizavę projekto nuostatas, antikorupcinio pobūdžio pastabų ir pasiūlymų neturime.“ Ačiū.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš manau, kad įstatymas yra progresyvus. Žiūrėkite, mes kažkada su savimi visada būtinai turėjome vežiotis vairuotojo pažymėjimą. Na, galų gale priėmėme įstatymą, kaip ir Europos Sąjungos šalyse, svarbiausia, kad turi išlaikęs teises ir turi teisę vairuoti. Pažymėjimo su savimi gali neturėti. Kas atsitiko? O kiek čia baimės buvo, kas čia bus, kai nesivežios vairuotojo pažymėjimo. Na, nieko neatsitiko.

Grįžkime dar vėliau truputėlį. Aš prisimenu sovietmetį. Visi turėjome važiuoti... Jei nori sėsti į draugo automobilį, reikėjo turėti notariškai patvirtintą įgaliojimą, kad turi teisę vairuoti. Tai gal grįžkime prie tų laikų?

Dabar pasakysiu pavyzdį. Nueinu atsidaryti rinkiminę sąskaitą. Na, tuo metu su savimi turėjau tik diplomatinį pasą ir turėjau vairuotojo pažymėjimą. Diplomatinis netinka, vairuotojo pažymėjimas netinka. Klausykite, turiu lėkti pasiimti pasą. Na, koks absurdas! Arba nori pasikeisti kokių 50 eurų į kitą valiutą, na, be paso tavęs niekaip niekas neaptarnaus. Turėsi dabar prisiklijuoti prie kaktos ir nešiotis jau greitai pasą, nes be paso į gatvę neišeisi. Kaip kažkokia komendanto valanda! Nėra taip Europos Sąjungos šalyse. Nėra. Ir tikrai progresyvus žingsnis.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Ažuolas – per šoninį mikrofoną.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš tik norėjau patikslinti, kad pinigų plovimo, teroristų finansavimo priežiūra užsiima ne STT, o FNTT. O FNTT atsakymas ir yra, kad nebus sugebama užtikrinti tokios masės priežiūros. Iš pradžių užtikrinkime priežiūrą, o po to tvirtinkime įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, motyvai, replikos išsakytos. Balsavimas numatytoju laiku.

11.05 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4274(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4274(2). Pranešėjas – J. Baublys, Kaimo reikalų komitetas. Svarstymo stadija. Prašom pristatyti komiteto poziciją.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis šių metų spalio 28 dieną pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII-4274(2) ir komiteto išvados. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

Svarstymas komitete vyko labai intensyviai. Buvo surengti trys klausymai. Įstatymo projektas buvo svarstomas dviejuose komiteto posėdžiuose. Seimo narių parengto įstatymo projekto nuostatos buvo patobulintos pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Nacionalinės žemės tarnybos, Vyriausybės, viešosios įstaigos „Investuok Lietuvoje“ ir Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos pasiūlymus. Daugiau pastabų ir pasiūlymų nėra. Siūlau pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui po svarstymo.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti iš karto Vyriausybės pasiūlymams, nes komitetas, kaip suprantu, į juos atsižvelgė?

J. BAUBLYS (LSF). Vyriausybė pateikė 13 pasiūlymų, iš jų devyniems pritarta, trims pritarta iš dalies ir vienam nepritarta.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ačiū, gerbiamas pranešėjas.

Diskusijoje užsirašė dalyvauti vienas Seimo narys. Kviečiu K. Vilkauską.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, atrodo, klausimas iš tikro paprastas, daug svarstytas, bet aš turėčiau pabrėžti kai kuriuos akcentus. Dabar naujoje Vyriausybės programoje yra numatyta, kad valstybinė žemė turi būti perduota savivaldybėms. Manau, kad teisingas sprendimas, kad savivaldybės pačios galėtų spręsti, ką veikti toje valstybinėje žemėje.

Čia norėčiau atkreipti dėmesį, kad šiame įstatyme numatyta galimybė keisti paskirtį. Yra toks atvejis, galiu pateikti pavyzdį: yra įvykęs žemės su pastatais nuomos aukcionas, yra sudaryta nuo-

mos sutartis, po to tie pastatai griaujami – norima pakeisti paskirtį ir įgyvendinti kitą veiklą. Aš manau, kad dėl kai kurių vietų galime įkliūti į tikrai tokias kebias situacijas, kai vystytojo nuomonė nesutampa su viešaisiais interesais.

Aš manau, kad reikėtų neskubėti, patobulinti ir atsižvelgti į tai, kad jau dabar yra Vyriausybės programoje numatyta perduoti savivaldybėms, nes ir tuo atveju, kurį prieš tai minėjau, savivaldybė turi kitų planų ir kartais bendruosiuose planuose yra numatyta atitinkama paskirtis. Bet, žinoma, verslas norėtų kuo ekonomiškiau, kuo efektyviau naudoti savo lėšas. Manau, kad čia viskas nėra taip paprasta, ir siūlyčiau, kad reikėtų kompleksiskai atsižvelgti į Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacijos pasiūlymus perduoti NŽT funkcijas, kad būtų įgyvendinti didesni viešieji poreikiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau nėra norinčių diskutuoti. Balsavimas yra atidedamas, balsuosime numatytu laiku.

11.10 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5369 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-7.2 klausimas – Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5369. Pranešėjas – K. Starkevičius. Pateikimas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Šis įstatymas yra, galima sakyti, lydimasis prieš tai pateikto įstatymo, o aš teikiu jums buvusio Seimo nario P. Čimbaro parengtą Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, jį šioje kadencijoje perėmiau aš. Šis įstatymo projektas yra lydimasis prieš tai mūsų apsvarstyto Žemės įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projekto ir parengtas atsižvelgiant į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pateiktą pastabą, kad reikia suderinti Žemės įstatymo projektu siūlomas naujas nuostatas su galiojančiu Statybos įstatymu. Galiojančio Statybos įstatymo 27 straipsnis nurodo, kokie yra statybas leidžiantys dokumentai, o šio straipsnio 5 dalis detalizuoja, kokius dokumentus turi pateikti asmuo, norintis gauti statybos leidimą. Reikiamų pateikti dokumentų sąrašas yra baigtinis.

Šiuo metu svarstomas Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kurio 2 straipsniu nustatyta, kad nuomos sutartyje teisė statyti naujus ar rekonstruoti esamus pastatus gali būti įrašoma nuomininkų prašymu sudarant valstybės žemės nuomos sutartį arba susitarimą dėl valstybės žemės nuomos sutarties pakeitimo. Taip pat siūloma nustatyti, kad statybas leidžiantis dokumentas išduodamas ir reikiama statybos ar rekonstrukcijos darbai gali būti pradėti vykdyti nuomininkui į valstybės biudžetą sumokėjus atlyginimą už teisę statyti valstybės žemėje. Sumokėjus atlyginimą už teisę statyti valstybės žemėje, valstybinės žemės sklypo nuomininkas įgyja teisę Vyriausybės nustatyta tvarka įgyvendinti statybos teisę.

Esmė yra tokia. Ką minėjo prieš tai pasisakęs kolega, tai visiškai sutampa su naujosios Vyriausybės programoje numatyta biurokratijos statybų plėtroje mažinimu. Apie tai daug diskutuota, ne vieną kartą. Prieš tai pristatytas įstatymas buvo gražintas ir Vyriausybei tobulinti. Aš galvoju, dabar yra geras žingsnis judėti į priekį, nes tai, ką minėjo prieš tai kolega, šis įstatymas irgi išjudins, galima sakyti, į tą patį paketą eina.

Ačiū. Aš galiu ir ilgiau pristatyti, bet taupau laiką. Prašom.

PIRMININKĖ. Dėkui, gerbiamas pranešėjas. Jūsų norėtų paklausti K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš jau prieš tai pasisakiau, bet klausimą turėčiau užduoti taip. Dabar vystytojai dalyvauja aukcionuose dėl valstybinės žemės nuomos, taip? Turi kitą galimybę – nusipirkti komercinius sklypus. Dabar mes nesulaukiame Vyriausybės programos įgyvendinimo, tai yra kai ta žemė bus perduota savivaldybėms. Ar jūs nemanote, kad užmokėjus mažesnę kainą (mažesnę kainą, aš pabrėžiu) ir nežinant savivaldybės poreikių reikėtų nustatyti vis dėlto tą užmokestį?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ne, visiškai... Jūs supraskite, čia bus suteikta teisė statyti, o plotą, kurį viršija, štai buvo apgriuvęs pastatas ir ten padidės plotas, tai už tą plotą sumokės mokesťį, ko dabar nebuvo. O savivaldybė leis statyti tai, ką jinai numachiavo savo planuose. Čia niekas

nesikerta, tik mes atveriamė duris. O jeigu mes lauksime dar kažkiek, tikėkite manimi, ne pirmą kadenciją, sulauksime ir kadencijos pabaigos. Dabar reikia žingsnis po žingsnio spęsti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Daugiau klausiančių nėra.

Motyvai dėl viso. Už norėtų kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų tas klausimas svarstomas pakankamai ilgai, čia buvo daug nepasitikėjimo, ir netgi ne tik, buvo ir Vyriausybės nuomonės klausta, bet ir prezidentūra tam tikrų abejonių turėjo. Tačiau vėlgi mes turime problemų tikrai su tam tikromis teritorijomis, kurios yra apie tam tikrus privačius pastatus, kur galbūt ir verslas norėtų plėstis, tačiau kai kada susiduria ir su tam tikromis problemomis tų pačių savivaldybių, kai jos neskuba dėl tam tikrų netgi kai kada ir politinių motyvų patvirtinti tos galimybės ir padėti verslams plėstis. Iš tikrųjų, manyčiau, čia dvipusės problemos.

Bet šiuo atveju įstatymas jau pakankamai patobulintas. Aišku, dabar laukti, kol bus priimti teisės aktai, duodantys didesnes teises savivaldybėms disponuoti žeme, iš tikrųjų taip pat neapsimoka, nes nuomonės dėl perdavimo savivaldybėms žemės taip pat buvo jau teikiamos 2008 metais. Tačiau vėlgi dėl tam tikrų aplinkybių, netgi kilusių iš prezidentūros, jis buvo atidėtas. Jeigu mes dabar atidėsime šiuos įstatymus, tai gali būti taip, kad tikrai reikės verslams ilgai laukti. Ir tie pastatai, kurie dabar galėtų būti panaudojami efektyviai, iš viso sugrius, arba tie pastatai, kurie ir dabar naudojami, o reikalinga plėtra, tai galbūt... sudaryti tam tikras prievartines sąlygas, kelti verslus iš tų vietų. Manyčiau, tas įstatymas yra pakankamai ištobulintas ir tikrai siūlau pritari. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prieš norėtų kalbėti K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Aš sutinku, kad tikrai reikėtų suteikti didesnes galimybes vystytojams, net neprieštarauju tam, bet aš už didesnę viešąją interesą. Aš manau, kad jeigu mes kalbame apie tikrąją savivaldą, apsisprendžiame, kad atiduodame žemę savivaldybėms, tai manau, kad pačios savivaldybės tikrai galėtų tai sėkmingai sureguliuoti ir nustatyti. Dabar mes puikiai žinome, kad anksčiau Nacionalinėje žemės tarnyboje tikrai buvo nemažai visokių atvejų, kai buvo piktnaudžiaujama. Manau, kad dabar situacija gerėja. Bet jeigu mes žengiame vieną žingsnį, tai mes tikrai turėtume kompleksškai žiūrėti. Ir tai būtų jau savivaldos teisė kalbėti apie santykį su vystytoju valstybiniuose žemės sklypuose. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui kolegos. Motyvai už ir prieš išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

11.17 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4383(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4384(2), Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5156(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5157(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4383(2). Pranešėjai – A. Gedvilienė ir J. Baublys. Kviečiu gerbiamąją Aistę pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas gruodžio 2 dieną nagrinėjo visuomenės taip laukto įstatymo projektą. Pristatau išvadą. Taigi dėl Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4383 komitetas priėmė sprendimą pritari patobulintam įstatymo projektui, komiteto išvadoms dėl šio projekto ir teikti Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4383(2). Balsavo už 7 komiteto nariai, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Gerbiama pranešėja, galėtumėte pristatyti taip pat lydimuosius?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Tai yra projektas Nr. XIIIIP-4384.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tą pačią dieną komitetas svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4384. Komiteto sprendimas: pritari patobulintam įstatymo projektui, komiteto išvadoms dėl šio pro-

jekto ir teikti Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4384(2) bei jo lyginamąjį variantą. Už balsavo 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galėtumėte pristatyti ir kitus lydimuosius?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip. Aplinkos apsaugos komitetas taip pat nagrinėjo Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5156 ir priėmė sprendimą pritarti patobulintam įstatymo projektui, komiteto išvadoms dėl šio projekto ir teikti Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5156(2) ir jo lyginamąjį variantą. Už balsavo 7, susilaikiusių ir prieš nebuvo.

Taip pat komitetas nagrinėjo Vietos savivaldos įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5157(2) ir priėmė sprendimą pritarti patobulintam įstatymo projektui, komiteto išvadoms dėl šio projekto ir teikti Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5157(2) ir jo lyginamąjį variantą. Už balsavo 7, susilaikiusių ir prieš nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Dabar norėčiau pakviesti J. Baublį, kad pristatytų Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl įstatymo projekto ir lydimųjų.

J. BAUBLYS (LSF). Seimo Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas 2020 m. birželio 10 d. svarstė Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4383(2) ir priėmė sprendimą gražinti įstatymo projektą iniciatoriams patobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos pateiktas pastabas.

Siekiant išvengti skirtingo įstatymo nuostatų interpretavimo jį taikant, su patobulintu Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektu kartu pateikti Seimui Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo pakeitimo projektą ir valstybės biudžeto lėšų poreikį įstatymo projekto 26 straipsnio nuostatomis įgyvendinti.

Seimo kanceliarijos Teisės departamento kovo 2 dienos išvados – 103 pastabos. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galėtumėte pristatyti taip pat ir dėl lydimąjo Kaimo reikalų komiteto išvadą?

J. BAUBLYS (LSF). Seimo Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas 2020 m. birželio 10 d. svarstė Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4384(2) ir priėmė sprendimą gražinti įstatymo projektą iniciatoriams patobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir į tai, kad komitetas susijusį Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektą taip pat siūlo gražinti iniciatoriams tobulinti. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Jūs pristatėte Kaimo reikalų komiteto išvadą.

Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą G. Burokiene, kad pristatytų Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl lydimąjo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5157(2).

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė šitą įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar norėčiau pakviesti gerbiamą A. Gedviliene, nes yra gautas Seimo nario T. Tomilino pasiūlymas dėl vieno iš straipsnių.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ar Tomas pristatys, ar man pristatyti?

PIRMININKĖ. T. Tomilino nėra, tai jei galėtumėte, prašom pristatyti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Seimo narys T. Tomilinas lapkričio 12 dieną įregistravo pasiūlymą, kuriuo siūlė papildyti įstatymo 9 straipsnį 9 dalimi ir ją išdėstyti taip: bendrojo plano sprendiniuose numatytų intensyviai ir ekstensyviai naudojamų želdynų zonų paskirtis nekeičiama, jei jos skirtos parkui ar atskiriems želdynams įrengti ir eksploatuoti. Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Komiteto pasiūlymas yra papildyti kitą straipsnį, tai yra 8 straipsnį, nauja dalimi ir išdėstyti ją taip: draudžiama keisti žemės sklypo, kuris pagal naudojimo būdą priskirtas atskirų želdynų teritorijoms, paskirtį, skaidyti tokį žemės sklypą į mažesnius žemės sklypus, išskyrus atvejus, kai tuo pačiu metu priimamas sprendimas dėl lygiaverčio sumažėjusiam plotui naujo, viešojo, atskiro želdyno sukūrimo ne didesniu kaip 500 metrų atstumu. Toks buvo pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti komiteto patobulintai redakcijai? Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėkoju gerbiamai pranešėjai.

Motyvai dėl viso. Yra užsirašę du Seimo nariai. A. Vyšniauskas. Nėra gerbiamo Andriaus. L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Visuomenė yra jau pavargusi nuo visuotinės trinkelizacijos, kai miestų aikštėse, miestelių aikštėse yra naikinami želdynai, žaliosios erdvės, skverai ir tos vietos yra užklojamos tiesiog cementu, trinkelėmis.

Šis įstatymas iš tikrųjų yra savalaikis, galbūt ir pavėlavęs jau šiek tiek. Labai džiaugiuosi, kad jis šiandien yra Seime svarstomas, galų gale pasiekė Seimo salę. Aš manau, kad į šį įstatymą yra sudėta labai daug saugiklių, kurie turėtų užtikrinti visuomenės, pirmiausia visuomenės, interesą dėl žalios, sveikos aplinkos. Kviečiu visus palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl šio įstatymo projekto numatytuoju laiku.

11.27 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1675 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Želdynų įstatymo Nr. X-1241 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1675. Pranešėja – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Komitetas gruodžio 2 dieną svarstė Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1675 ir priėmė sprendimą: atsižvelgus į gautas pastabas ir į tai, kad komitetas svarsto naujos redakcijos Vyriausybės pateiktą Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4383, atmesti Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1675. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai už – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Iš tikrųjų norėjau dėl praeito įstatymo, gal ne visai tiksliai užsirašiau.

Pritariu komiteto nuomonei šiuo klausimu, nes sutvarkyti Želdynų įstatymą reikėjo, buvo ilga diskusija, turėjome tikrai karštų diskusijų su visuomene. Atkreipiu dėmesį, kad tie tvarkymo darbai, kurie keldavo visuomenės nepasitenkinimą, turės būti atliekami tik suderinus, pavyzdžiui, dendrologiniu, istoriniu, ekologiniu požiūriu. Visuomenei svarbių želdynų ar želdinių tvarkymo darbai atliekami tik parengus želdynų kūrimo ar tvarkymo projektą, informavus visuomenę.

Mes pašalinsime labai daug įtampos dėl svarbių mūsų miestų tvarkymo klausimų. Tiek žinių ir linkiu, kad pritartume opozicijai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dėl darbotvarkės 1-9 punkto – Želdynų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1675 – balsuosime numatytu laiku vėliau.

11.30 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 10, 12, 13, 16, 20, 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3555 (svarstymas)

Einame prie kito klausimo. Želdynų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3555. Pranešėja – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Taigi, gruodžio 2 dieną Aplinkos apsaugos komitetas svarstė Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 10, 12, 13, 16, 20, 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3555 ir priėmė sprendimą: atsižvelgus į gautas pastabas ir į tai, kad komitetas svarsto naujos redakcijos Vyriausybės pateiktą Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4383, atmesti Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 10, 12, 13, 16, 20, 22 straipsnių

pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-3555. Balsavimo rezultatai: už balsavo 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Išgirdome komiteto siūlymą.

Dėl motyvų užsirašęs A. Kupčinskas. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ištis labai smagu, kad pagaliau išjuda visas Želdynų įstatymas ir nauja redakcija, nes turbūt per paskutinius kelerius metus mes, labai daug visuomenininkų, žaliųjų atstovų ir tų, kurie neabejingi savo gyvenamajai aplinkai, ir miesto, ir gyvenviečių aplinkai, sulaukėme labai daug skundų dėl atskirų savivaldybių perteklinių veiksmų įgyvendinant vienus ar kitus projektus ir niokojant želdynus.

Aš labai tikiuosi, kad pagal tą formuluotę, kad turės būti informuojama visuomenė, skleidžiami informaciniai pranešimai, visuomenė ir atskiri piliečiai turės galimybę pasisakyti, taip ir bus, bet tik nesinorėtų, kad nutiktų tokių dalykų kaip su detaliaisiais planais. Dabar irgi formaliai apie detaliuosius planus turima pranešti, reikia informuoti visuomenę, bet viskas taip skaitmenizuota, tai gal ir gerai, viskas eina per „Infostatybą“, bet visuomenė vėl sulaukia dažnai akibrokštų, kai jau už tvoros prasideda nenumatytos statybos ir apie tai jina nebūna nei girdėjusi, nei kaip kaip informuota.

Būtų gerai, kad nebūtų kartojamos tokios klaidos, nes yra tokių savivaldybių vadovų, kurie mano, kad nebūtina tartis su visuomene, nebūtina ją informuoti, arba jeigu įstatyme numatyta, kad būtina informuoti, tai informuojama labai formaliai kur nors informacinėje terpėje, kur eilinis pilietis galbūt ir nepraleidžia tiek daug laiko. Linkėčiau, kad priėmimo stadijoje iš tiesų tas informavimo būdas būtų pakankamai aiškus ir visuomenei pasiekiamas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Taigi, kolegos, balsavimas dėl šio įstatymo taip pat numatytu laiku su kitais įstatymų projektais.

11.33 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5110(3) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-11 klausimas – Pilietybės įstatymo projektas Nr. XIII-5110. Pranešėjas – T. V. Raskevičius. Prašau į tribūną.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Laba diena, gerbiami kolegos. Gruodžio 3 dienos posėdyje svarstant Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą buvo pritarta Seimo narių siūlymui dėl pagrindo, kuriuo išplečiamas dvigubos pilietybės institutas asmenims, įgavusiems dvigubą pilietybę iki 18 metų. Atkreipsiu dėmesį, kad šiam pasiūlymui buvo pritarta vienbalsiai. Už balsavo 92 Seimo nariai, prieš nebuvo, susilaikiusių taip pat nebuvo.

Šis pasiūlymas buvo integruotas į suvestinį įstatymo projektą, dėl kurio gruodžio 7 dieną buvo gauta Teisės departamento išvada, dvi techninio pobūdžio pastabos ir viena pastaba dėl galimo prieštaravimo Konstitucijai, kai įstatymu yra plečiamas dvigubos pilietybės institutas, suteikęs ją konstituciškai reikšmingai asmenų grupei. Šita Teisės departamento išvada buvo apsvaistinta Žmogaus teisių komitete gruodžio 9 dieną. Komitetas šiam siūlymui ir šiam prieštaravimui nepritarė, o kitoms dviem techninio pobūdžio pastaboms pritarė. Siūlymas – pritarti suvestiniam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui, turbūt tiek. Ačiū. Nepabėkite, jeigu reikėtų pakomentuoti. Turime eiti pastraipsniui. Kadangi yra Teisės departamento pastabų, jos tokios tikslinamosios galbūt, bet vis tiek procedūra tokia, kad turime pereiti per visus straipsnius. 1 straipsnis. Tikiuosi, galime bendru sutarimu? Gerai. 2 straipsnis. Bendru sutarimu komiteto poziciją palaikome. 3 straipsnis. Bendru sutarimu. 4 straipsnis. Bendru sutarimu. 5 straipsnis. Bendru sutarimu. 6 straipsnis. Bendru sutarimu. 7 straipsnis. Bendru sutarimu su Teisės departamento pastaba. 8 straipsnis. Bendru sutarimu. 9 straipsnis. Bendru sutarimu, taip pat su Teisės departamento pastaba. 10 straipsnis. Bendru sutarimu. 11 straipsnis. Bendru sutarimu su komiteto pozicija. 12 straipsnis. Bendru sutarimu. 13 straipsnis. Bendru sutarimu. 14 straipsnis. Bendru sutarimu. 15 straipsnis. Bendru sutarimu. 16 straipsnis. Bendru sutarimu. 17 straipsnis. Bendru sutarimu. 18 straipsnis. Bendru sutarimu. 19 straipsnis. Bendru sutarimu.

Ir motyvai dėl viso projekto, keturi – už, keturi – prieš. Pirmasis kalbės P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Tikrai labai svarbus klausimas, ypač tiems žmonėms, kurie dėl vieno ar kito priežastį negyvena Lietuvoje, visai mūsų užsienio lietuvių bendruomenei. Visada keldavo šį klausimą užsienio lietuvių bendruomenės ir oficialiai, ir neoficialiuose pokalbiuose tas klausimas buvo vienas iš svarbiausių. Jeigu mes suprantame bendrą principą, kad Lietuva nesibaigia sulig Lietuvos sienomis, Lietuva yra ten, kur yra mūsų piliečių, kuriems rūpi mūsų valstybė ir kurie nori dalyvauti mūsų valstybės gyvenime, net jeigu dėl tam tikrų laikinų aplinkybių jie negyvena Lietuvoje, mes turime stengtis sudaryti visas sąlygas. Todėl dvigubos pilietybės instituto išplėtimas, didesnis reglamentavimas į gylį ir į plotį, tikrai, manau, labiau sutelks mūsų piliečius prisidėti prie valstybės gyvenimo. Negaišindamas jūsų laiko rekomenduoju balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Valkiūnas. Bet nematau jo salėje. Tada motyvai už – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, simboliška, kad šias pataisas pateikė Žmogaus teisių komiteto pirmininkas. Šiandien – Žmogaus teisių diena, su tuo ir sveikinu visus, o šios pataisos yra kaip tik susijusios su buvusia galima diskriminacija. Buvo tokia dabar situacija, kad išvykęs iš Lietuvos žmogus prarasdavo pilietybę, o jo brolis arba sesuo, gimęs užsienyje, visam gyvenimui gaudavo Lietuvos ir kitos valstybės dvigubą pilietybę. Dabar ši diskriminacija šia pataisa yra eliminuojama, ir tiems skeptikams, net ir teisininkams, kurie sako, kad tai gali prieštarauti Konstitucijai, noriu pasakyti, kad Konstitucijos 12 straipsnis sako, kad dviguba pilietybė turėtų būti galima tik atskirais atvejais, o tokių galimų atvejų yra per 25 tūkst., o mūsų teikiamos pataisos paliečia, mano skaičiavimais, iki 300 asmenų, vadinasi, tikrai nesugriaus tos Konstitucijos ir jos dvasios. Tai yra puiki žinia mūsų išeiviams pasaulyje. Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Seimo komisija visą pereitą kadenciją siekė šito ir, ačiū Dievui, šiandien, tikiuosi, žengsime paskutinį žingsnį. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Matau, V. Valkiūnas jau čia. Būtų gerai sekti posėdžio darbotvarkę, bet suteikiu jums žodį. Motyvai prieš.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš matau netikslumų čia, todėl siūlyčiau tobulinti arba paaiškinti, kodėl 2 punkte parašyta, kad respublikoje gyvenančių asmenų be pilietybės gimę vaikai įgytų... Turėtų būti gyvenančių ar nuolat, ar laikinai. Čia bus landa, kad laikinai gyvenantys irgi galbūt gaus pilietybę, čia bus kaip amerikietiškas variantas. Todėl aš prieš ir kad būtų tobulinama.

PIRMININKĖ. Supratome jūsų poziciją. Motyvai už – V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Tikrai noriu paraginti balsuoti už. Taip pat norėčiau padėkoti kolegoms S. Tumėnui ir A. Vinkui, teikiantiems šią pataisą. Su ta pataisa priimti įstatymą labai reikia tam, kad mes kiekvieną Lietuvos pilietį, kiekvieną lietuvių laikytume kaip įmanoma arčiau Lietuvos, tai tikrai yra valstybės stiprinimo prielaida. Dar labai norėčiau pasakyti, tikiuosi, tai yra gerų darbų pradžia šioje Seimo kadencijoje dėl visiško dvigubos pilietybės įteisinimo. Raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir paskutinė kalbėtoja dėl motyvų už – D. Asanavičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų norėčiau visiems padėkoti už tokį vieningą sutarimą, kad ši pataisa reikalinga mūsų vaikams, gyvenantiems užsienyje. Tikrai gavau gausybę žinučių iš užsienio su džiaugsmu, kad ši galimybė mūsų vaikams gali būti suteikta. Šiek tiek oponuodama prieštaraujancijai turiu pasakyti, kad gauti kitos valstybės pilietybę nėra paprasta, laikinai gyvendamas kitoje valstybėje jos tu neįgysi.

Baigdamas norėčiau perskaityti jo Ekselencijos Lietuvos Respublikos Prezidento metinėje kalboje išsakytus žodžius, kad Lietuva gali ir turi suteikti galimybes po pasaulį išsibarsčiusiems savo vaikams būti tokiais pat mūsų šalies piliečiais, kokie esame mes visi. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už motyvus. Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, nepaisant vieno ir kito, šio įstatymo projekto autorė yra vidaus reikalų ministrė R. Tamašunienė. Ji pateikė jį praėjusioje kadencijoje. Nė vienam nereikia prisiimti sau didžiausių nuopelnų, kad vienas ar kitas padarėme. Tai buvo Vyriausybės sprendimas, buvo Vyriausybės įpareigojimas ir buvo kreipimasis į

Vyriausybę. Tas kreipimasis buvo užpraeitais metais, kai buvo pasitarimas ir buvo organizuota, ar einame per Vyriausybę, ar einame per atskirus Seimo narius. Tiesiog reikėtų padėkoti buvusiai Vyriausybei ir buvusiai ministrei.

Antras dalykas, Valdemarai, būk geras, pradėk skaityti įstatymų projektus ir kas juose yra parašyta. Tai visiškai ne taip, apie ką tu čia kalbi. Nei jie tobulinami, nei dar kaip nors, dabar yra priėmimo stadija. Projektas nėra atmestas, jis yra priimamas. Tai mes ir balsuosime už tai. Jeigu norite teikti pastabas ir pasiūlymus dėl projektų, tai reikėjo teikti iki vakar 10 valandos, tada būtumėte suspėję iki priėmimo stadijos.

PIRMININKĖ. Dėkui už jūsų nuomonę. Galutinis balsavimas dėl šio projekto 12 val. 25 min.

11.43 val.

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektas Nr. XIII-5024(2) (svarstymas)

Toliau einame prie 1-12 klausimo – Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektas Nr. XIII-5024. Pranešėjas – E. Pupinis. Prašom. Svarstymo stadija.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Švietimo ir mokslo komitetas svarstė įstatymą, atsižvelgdamas į Teisės departamento pateiktus pasiūlymus patobulino ir Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektą Nr. XIII-5024(2) teikia svarstyti Seimui. Balsavimo rezultatai: už – 5, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kalbėti diskusijoje niekas nenori. Dėl motyvų... Tuoju pažiūrėsime. Už nori P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kadangi nematau kalbančių prieš, tai kalbėsiu labai trumpai. Iš tiesų netgi keista, kad iki šiol neturėjome tokio lygio mūsų Prezidento A. Stulginskio vardu apdovanojimo, nes tai vienintelis toks Prezidentas, kurį turi Lietuva, turbūt ir visa Europa. Tai Prezidentas – tremtinys, Prezidentas – politinis kalinys, tai yra Prezidentas didvyris, kuris ypač sunkiu visai Europai ir Lietuvai metu, sovietų okupacijos metu, patyrė visus sovietinės okupacijos baisumus – patyrė Gulagą, teko kirsti mišką Krasnojarsko srityje, kęsti šaltį, badą. Viską iškentėjęs, žmogus sugebėjo grįžti į Lietuvą. O kol buvo valstybės vyras, statė tarpukario Lietuvą, būdamas tiek Prezidentu, tiek Seimo Pirmininku, užsiimdamas labai taip pat ir karitatyvine veikla, daug dirbo Nukentėjusiems nuo karo šelpti draugijoje. Taigi be galo šviesus, drąsus ir stiprus žmogus. Tai aš linkiu Seimui pritarti šiam projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už motyvus. Balsavimas numatytu laiku.

11.45 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5368(2) (svarstymo tęsinys)

Judame prie kito klausimo, tai yra darbotvarkės 1-13 klausimas – Farmacijos įstatymo projektas Nr. XIII-5368(2). Matau, dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Paskelbėte šio projekto pavadinimą. Dėl visa ko aptariau su kitais projekto teikėjais, mes prašome dar pusės valandos pertraukos, nes kol kas kolegų labai reikia kairėje nuo manęs.

PIRMININKĖ. Pasiūlymas gautas. Ar galime bendru sutarimu, ar balsuojame? Nematau prieštaraujančių, tai pusės valandos pertrauka.

11.46 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIV-82 (pateikimas)

Kitas 1-14 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo projektas Nr. XIV-82. Pranešėjas – S. Krėpšta, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Pateikimo stadija. Prašom jus į tribūną.

S. KRĖPŠTA. Įpareigotas jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento šių metų gruodžio 3 dienos dekretą, kuriuo Seimui teikiamas svarstyti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Vienas iš svarbiausių valstybės tikslų – so-

cialinės atskirties, skurdo ir pajamų nelygybės mažinimas. Prezidentas pabrėžia, kad priemonės, kurias valstybė pasirenka šiam tikslui įgyvendinti, turi būti teisingos, taiklios ir efektyvios. Naujuoju teisiniu reguliavimu Prezidentas siūlo patobulinti paciento priemokos už kompensuojamuosius vaistus ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones padengimo sąlygas, tai yra nustatyti teisingą teisės gauti priemokos padengimą kartelę, kuri šiuo metu nepakankamai efektyvi skurdo mažinimo prasme ir neatitinka skurdo riziką patiriančių vaikų ir suaugusių su negalia, ir senjorų faktinių pajamų.

Lietuvoje kasmet nustatomas minimalių vartojimo poreikių dydis. Šiemet jis yra 257 eurais. Šis rodiklis nurodo asmens išlaidų sumą eurais, reikalingą minimaliam asmens maisto ir ne maisto poreikių krepšeliui. Šis rodiklis taip pat taikomas tam tikrų socialinės paramos išmokų dydžiams nustatyti. Minimalių vartojimo poreikių dydžių suma yra suprantama kaip absoliutaus skurdo riba. Lietuvoje santykinio skurdo ir absoliutaus skurdo rodikliai vis dar labai aukšti. Naujaisi Statistikos departamento duomenys rodo, kad absoliutų skurdą patiria beveik 8 % visų šalies gyventojų, o tai yra beveik 220 tūkst. asmenų. Didžiausias absoliutus skurdo lygis yra tarp vaikų ir jaunimo – 8,4 % bei senatvės pensininkų grupės – 8,5 %.

Atsižvelgiant į tai, kad minimalių vartojimo poreikių dydis yra suprantamas kaip absoliutaus skurdo riba, siūloma koreguoti įstatymo 10 straipsnio 6 dalį ir numatyti, vertinant pacientų mažiausias pajamas, taikyti ne 95 % minimalių vartojimo poreikių dydžio ribą, kaip yra šiuo metu, bet 100 % atitinkantį pajamų dydį. Taip pat pajamas vertinti ne pagal praėjusių metų minimalių vartojimo poreikių dydį, bet pagal einamųjų metų faktinį absoliutaus skurdo lygį. 2021 metais šis lygis sieks 260 eurų ir jis yra jau patvirtintas.

Prezidentas mano, kad valstybė negali viena ranka nustatyti minimalių vartojimo poreikių dydžio, sakydama, kad tai absoliuti skurdo riba, o kita ranka tarsi tą dydį pati nepagrįstai sumažinti. Taip pat visiškai netikslinga, vertinant šios dienos žmonių pajamas, lyginti jas ne su šiandieniniu laiku, o su praėjusių metų vartojimo poreikių dydžiu. Valstybės pagalbos mechanizmas turi būti nustatomas proporcingai ir nekurti skurdo spąstų.

Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu palaikyti Prezidento teikiamą įstatymo projektą, kuris sudarys galimybes efektyviau įgyvendinti šią skurdo mažinimo priemonę, nustatys socialiai teisingesnes ir taiklesnes prielaidas minimalioms socialinėms garantijoms užtikrinti bei sudarys sąlygas paciento priemokai už kompensuojamuosius vaistus padengti, užtikrinant didesnę mažiausias pajamas gaunančių asmenų skaičių. Dėkoju už jūsų dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui už pristatymą. Gerbiamasis pranešėjas, jūsų nori paklausti keturi kolegos. Pirmasis – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamas Simonai, labai malonu jus matyti. Tikrai džiaugiuosi tokiomis įstatymo iniciatyvomis, puikiai suprantu, kad jūs darote sąmoningą socialinės politikos ir socialinių instrumentų plėtrą. Tačiau mano klausimas yra tokio bendresnio pobūdžio. Jeigu kalbėtume politiškai ir stereotipiškai, tai plečiate socialinių pašalpų dalinimą ir, kai būna dominuojantis stereotipas, didinate priklausomybę nuo socialinės paramos, šiuo atveju vaistais. Kaip kovosime apskritai su tais stereotipais, kaip kursime gerovės valstybę, kai viešojoje erdvėje dominuoja gana liberali nuostata, kad valstybė per daug sau leidžia, per daug padeda?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Prezidento nuomone, socialinė politika turi būti taikli, efektyvi ir teisinga. Čia yra pagrindinis dalykas. Ir ji turi spręsti konkrečias problemas, tokias kaip absoliutaus skurdo riba. Šis įstatymas yra specifiskai taikomas neįgaliems asmenims ir senjorams, apima būtent šias pagrindines grupes. Tai teisingumo užtikrinimas kompensuojant būtent šių asmenų grupės, tų asmenų grupę yra ne tokia maža, yra apie 850 tūkst. asmenų Lietuvoje, būtent šios grupės tikslumą ir absoliutaus skurdo mažinimą. Prezidento nuomone, tikrai nėra perteklinis plėtimas, o taiklesnė ir efektyvesnė socialinė politika.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kitas klausiantysis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, aš jums tokius du strateginius klausimus turiu, iš esmės pritardamas iniciatyvai. Bet aš įsivaizduočiau, kad tokį projektą čia stovėdamas tribūnoje pristatytų viceministras, o dabar mes turime Prezidento vyriausiąjį

patarėją, atsakingą ir už ekonomiką, ir už socialinius reikalus, ir už sveikatos reikalus, ir pristatantį visos valstybės mastu tikrai ne strateginį projektą. Ar tikrai čia Prezidento ir jūsų rango reikalas spresti tokius, kaip aš sakiau, svarbius dalykus, bet santykinai tikrai taktinio pobūdžio dalykus?

Antras klausimas būtų. Prezidentas daug kalba apie tai, kad perskirstymas nuo BVP didėtų, ir dėl šio projekto reikės papildomų išlaidų, bet suprantama, kad reikės iš kažkur ir paimti tas išlaidas. Tai prašau priminti bent kelias iniciatyvas, žinau, kad turite ne vieną, kaip valstybė galėtų surinkti tų papildomų pajamų?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimus. Pradėsiu nuo pirmojo. Ne visai galėčiau sutikti, kad tai taktinio pobūdžio klausimas, kadangi būtent šita vaistų priemonių kompensavimo tvarka galioja 850 tūkst. gyventojų, tai yra senjorai ir neįgalūs asmenys. Šių asmenų pajamos yra testuojamos prieš paskiriant priemokas. Antras dalykas, mūsų preliminariais skaičiavimais, šis teisingumo kartelės užtikrinimas paveiktų pozityviai apie 40 tūkst. asmenų ir tai tikrai yra didelis asmenų skaičius.

Kalbant apie antrąjį finansavimo aspektą, Prezidentas yra pateikęs viešųjų pirkimų sistemos sisteminę pertvarką, kuria siekiama optimaliau paskirstyti lėšas, kurių išleidžiama apie 6 mlrd. kiekvienais metais. Sutaupymai šioje srityje kartais atsvertų kaštus, kurie siūlomi šiuo projektu. Taip pat Prezidentas yra ne kartą minėjęs, kad Seime mes turime gerų iniciatyvų, susijusių su šešelio mažinimu, pavyzdžiui, statybininkų ID kortele. Tai įgyvendinus taip pat galėtų būti generuojama dešimtys, o galbūt ir šimtai milijonų papildomų pajamų per metus į valstybės biudžetą.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas patarėjau, aš čia išvelgiu Prezidento nuoseklus, kad ir nedidelius žingsnius mažinant socialinę atskirtį ir siekiant gerovės valstybės, ypač mažas pajamas turinčių žmonių. Todėl su tuo sveikinu ir pritarsiu šiam įstatymo projektui. Ar sutiktumėte, kad dėl šio projekto prašytume Vyriausybės išvados, ir kaip jūs manote, vis dėlto sveikatos draudimo sistemoje, įmokų sistemoje, nuolaidų sistemoje yra daug tikriausiai neteisybės. Išvelgiu tokių dalykų, kad kai kurios socialinės grupės, turėdamos daugiau pajamų, moka mažiau, bet gauna tas pačias paslaugas. Ar vis dėlto sutiktumėte, kad čia reikia sistemiškai pasižiūrėti į tas grupes ir vis dėlto pabandyti surasti geresnę sistemą, kad visi mokėtų nuo pajamų įmokas ir gautų, kaip Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kokybiškas vienodas paslaugas? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Ačiū už klausimus. Pradedant pirmuoju, tai, be jokios abejonės, pritartume būtent Vyriausybės išvadai, nes tai susiję su papildomais finansiniais ištekliais.

O atsakant į antrą klausimą, taip pat ta sisteminė peržiūra, ypač atėjus naujai vykdomajai valdžiai, naujomis akimis pasižiūrėti į visą šią sistemą ir atrasti tam tikras ydas, problemas ir būtinus pokyčius, be abejo, būtų reikalinga.

PIRMININKĖ. Dėkui. Paskutinis klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas patarėjau, aš tai manyčiau, čia yra visiškai toks net nereikšmingas pasiūlymas, nes viso labo tik keli procentai. Man yra kitas dalykas, kodėl jūs neteikėte pasiūlymo, kaip mažinti socialinę atskirtį būtent neįgaliesiems asmenims suteikiant reabilitaciją. Čia aš jus sveikinčiau. O tai, kad bus galimybė ten vieną, kitą eurą jiems sutaupyti ir vieną, kitą pridėti, žinokite, nieko nesprendžia. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Kiek, galvojate, pareikalaus biudžeto pinigų, nes tie žmonės, jeigu žinote, aš siūlyčiau pasidomėti, apie reabilitaciją ir apie galimybę išvažiuoti vasarą ir gauti tam tikras paslaugas, net neturi... O čia toks... Kiek kainuotų pinigų?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Mūsų preliminariais skaičiavimais, šis pokytis kainuotų apie 1 mln. eurų per metus ir tai paliestų apie 40 tūkst. asmenų. Vis dėlto pakankamą ratą ir būtent tų asmenų, kurie susiduria su absoliutaus skurdo rizika. Ypač pažeidžiamų asmenų. Manome, kad šis pokytis tikrai yra reikalingas ir svarbus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkui.

Dabar motyvai dėl viso. A. Vinkus – motyvai už. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, palaikau ir pritariu siūlomam Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimui, susijusiam su kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių kompensavimu. Pavadinasiu paprastai – kartelės pakėlimu.

Taip manau, nes keičiamo įstatymo dalyje kalbama apie socialiai pažeidžiamiausias gyventojų grupes: pensininkus, neįgaliuosius, apie šalpos išmokas, signatarų ar jų našlių rentas ir kitus panašius atvejus bei 75 metų sulaukusius vyresnius asmenis, kuriems siūloma kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių kompensavimo kartelę pakelti nuo 90 % iki 100 %.

Pritariu pranešėjui, kad dabartinių metų minimalių vartojimo poreikių dydį apskaičiuotų atitinkamais įstatymais nustatyta tvarka. Ponas R. Žemaitaitis jau paklausė jūsų dėl lėšų, atsakė, tačiau ar tos lėšos bus numatytos svarstomame valstybės biudžeto projekte? Turėtų būti numatytos. (*Balsai salėje*) Ačiū. Aš pasisakiau už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, Seimo pirmininke. Mielieji kolegos, aš nesu prieš šį projektą. Aš tik noriu atkreipti dėmesį ir gerbiamo vyriausiojo Prezidento patarėjo į procedūrinius dalykus.

Šiuo įstatymo pakeitimu siūlote, kad jis įsigaliotų nuo kovo 1 dienos. Šiandien mes turime gruodžio 10 dieną. Yra likusios nepilnos dvi savaitės Seimo posėdžių ir mes dar turime gauti Vyriausybės išvadą. Turi apsvarstyti du komitetai, turi apsvarstyti plenarinių posėdžių salėje ir jį priimti.

Atkreipsiu dėmesį, kad nauja sesija prasideda kovo 10 dieną. Jeigu nebus neeilinės sesijos, šiam įstatymui įsigalioti nuo kovo 1 dienos aš sunkiai matau galimybių, nebent čia būtų svarstoma skubos tvarka. Kviečiu atkreipti dėmesį ir galbūt pasižiūrėti, galbūt koreguoti įgyvendinimo datą arba peržiūrėti procedūras.

PIRMININKĖ. Dėkoju už jūsų nuomonę. Balsavimas po pateikimo numatytu laiku. Tada apsispręsim ir dėl Vyriausybės išvados, ką jau išgirdome kaip poreikį.

12.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97 (pateikimas)

Einame prie kito klausimo, darbotvarkės 1-15 klausimo. Nematau viceministro G. Mažeikos.

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97. Pranešėja – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šiandien man didelė garbė jums pristatyti Laisvės premijos komisijos teikimą siūlyti Seimui 2020 metų Laisvės premiją skirti Baltarusijos demokratinei opozicijai.

Vienas svarbiausių įvykių šiais metais buvo ir yra baltarusių tautos siekis gyventi demokratinėje valstybėje. Esame istorinio momento – baltarusių tautinės savimonės pabudimo, galimai pakeisiančio Baltarusijos ir kartu visos Europos ateitį, liudininkais. Labai simboliška, kad premija bus įteikiama sausio 13-ąją, nes šiandien Baltarusijoje vykstantys protestai prieš nelegitimų vadovą A. Lukašenką, saugumo struktūrų smurtas dažnam gali priminti tuos skaudžius Sausio įvykius Lietuvoje prieš 30 metų. Na, o mes žinome, žinome laisvės kainą, kokia sunki gali būti kova už laisvę, kiek daug aukų gali pareikalauti pasipriešinimas ir kaip svarbu sulaukti iš tarptautinės bendruomenės pripažinimo žinios ar palaikymo. Todėl matydami sunkumus, su kuriais susiduria Baltarusijos pilietinė visuomenė savo kovoje už demokratiją, privalome Baltarusijos žmonėms išreikšti aiškų palaikymo ženklą, turime prisidėti prie to, kad Baltarusija sugrįžtų į demokratišką politinį Europos žemėlapi.

Kviečiu jus visus pritarti šiam siūlymui, taigi, Laisvės premiją skirti Baltarusijos demokratinei opozicijai.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjai. Jūsų nori paklausti penki kolegos. Pirmasis klausia T. Tomilinas. Nematau. Tuomet E. Zingeris. Matyt, posėdžiauja kitur. Tuomet R. Lopata. Irgi... Matau, prašau.

R. LOPATA (*LSF*). Aš norėjau paklausti tik vieno: o kaip jūs įsivaizduojate patį teikimą? Aš, be jokios abejonės, pritariu. Tai būtų tam tikras ir mūsų padarytų klaidų, bendradarbiaujant su režimu ir nutekinant jiems baltarusių disidentus į kalėjimus... Kam būtų konkrečiai įteikta?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Mes pasitarsime, kaip tai galėtų atrodyti, bet, matyt, kad matome opozicijos telkėją išrinktąją prezidentę S. Cichanouską. Taigi, galėtų būti simboliškas toks perdavimas.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Tikrai pritariu šios premijos teikimui. Manau, būtent Sviatlana galėtų simboliškai priimti tą apdovanojimą... kuri sukūrė koordinacinę tarybą, atstovaujančią įvairiems sluoksniams, pasipriešinantiems režimui. Kaip jūs manote, kadangi panašią premiją yra įteikęs ir Europos Parlamentas, ar tai galėtų paskatinti ir kitų šalių parlamentus solidarizuotis atitinkamai su kovotojais už baltarusių laisvę? Žinome, kad kai kurios valstybės vis dar flirtuoja su tuo režimu, teikia jam kredencinius raštus, kalbasi ir taip toliau.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Taip. Ačiū už klausimą. Be abejonės, vienas dalykas, mūsų toks ženklas, toks teikimas yra pasakymas, už ką ir su kuo mes esame. Tikėkimės, kad tai bus išgirsta plačiau, ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulyje, ir tai bus gera paskata ieškoti galimybių, kaip pasakyti ir išreikšti palaikymą baltarusių tautai šiame nelengvame laisvės kovos kelyje.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama pranešėja, be abejonės, mes palaikome Rusijos liaudį, reikalaujame, kad Baltarusijoje būtų demokratiniai rinkimai, kad A. Lukašenka pasitrauktų. Tačiau, man atrodo, kadangi Sviatlana pati pasitraukė ir paliko Baltarusijos liaudį persekiojamą, ar tai nėra kokios nors baimės ir išdavystės požymių iš pačios lyderės? Lyderis už tėvynę tikrai neturėtų bijoti aukotis, mirti ir būti persekiojamas. Dabar žiūrėkite, kad A. Smetona pasitraukė iš Lietuvos, kiek daug diskusijų – vieni vienaip vertina, kiti kitaip vertina. Net paminklo nenorima statyti A. Smetonai. Yra įvairiausių diskusijų, man irgi kyla tam tikrų diskusijų dėl jos tokio didvyriškumo Baltarusijos tautos labui.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Tik pasakysiu, kad šis apdovanojimas teikiamas visų pirma baltarusių tautai, Baltarusijos demokratinei opozicijai, kuri iki šių dienų, tikrai ne pirmą mėnesį, o kas savaitę renkasi į didelius protestų susirinkimus ir išsako savo valią. Tai yra nepaprastai, matyt, daugumą nustebinęs, bet labai žavingas tos tautos prabudimo ženklas. Matyt, tai ir yra svarbiausia šiam apdovanojimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų po pateikimo užsirašė kalbėtojų. Motyvai už – P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Niekas kitas turbūt taip neįvertins kovos už laisvę kaip tauta, kuri pati kovoja už savo laisvę. Mes prieš 30 metų įvykdėme revoliuciją, o visus tuos okupacijos metus turbūt nebuvo nė dienos, kad Lietuva, lietuviai nesipriešintų okupantams.

Taigi šiandien stebėdami procesus nedemokratinėje Baltarusijoje mes turbūt lyg į veidrodį žiūrime, matome save, kaip mums buvo sunku prieš 30 metų. Ir aš netgi pridėčiau, kad šiandien, ko gero, baltarusiams yra dar sunkiau, nes užsitęsė jų mitingai, jų revoliucija tęsiasi ir tai vargina juos. Su kiekviena diena režimas, nepaleisdamas iš savo gniaužtų tautos, ją vargina, nes žmonės negali metų metus tūkstančiais stovėti mitinguose. Fiziškai yra sudėtinga, todėl jų vis dar laikymasis, optimizmas, kovos tęsimas tikrai verčia juos vadinti didvyriais. Ir aš džiaugiuosi, kad mūsų Laisvės premijų komisija šią laisvės premiją paskyrė būtent Baltarusijos demokratijos opozicijai.

Antras aspektas. Baltarusija yra mums broliai – tiek etniškai, tiek kultūriškai, tiek istoriškai ir net geografiškai. Tai yra mūsų broliai, broliška valstybė ir tauta, su kuria mes turėtume kuo glaudžiau bendradarbiauti. Taigi mūsų ryšys su jais, mūsų ištistos paramos rankos demonstravimas, mūsų „Laisvės kelio“ jiems palaikyti organizavimas yra tie ženklai, kurie jiems padeda nepalūžti tikrai sudėtingoje kovoje.

O dėl S. Cichanouskajos aš pasakysiu tokią mintį, kad kažkas turi būti balsas pasauliui, kažkas turi turėti galimybę demokratiškai, išvažiavęs į demokratinę šalį, kalbėti už tautą, skleisti pasauliui tą žinią ir to siekti. Trumpai tiek. Balsuokime už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū už žodį. Norėjosi paklausti, bet jau nebuvo galima užsirašyti paklausti, ypač tų išminčių, kur čia sėdi Seime 30 metų. Prieš 30 metų visi išgyveno, ir aš išgyve-

nau, kad Baltarusija ruošiasi užgrobti Vilnių, savinosi Vytį, savinosi istoriją, ir jau galvojau, kad reikės užsirašyti į savanorius ginti Lietuvą, ginti Vilnių. Tačiau 1994 metais atėjo A. Lukašenka, ir visi lietuviai apsidžiaugė, kad pagaliau patvarkė buvusią poziciją, kur dabar jau opozicija, ir visi džiaugėsi. Kada tas perversmas protuose atsirado Lietuvoje, kai dabartinė opozicija buvo bloga, dabar tapo gera? Ar jie jau nepretenduos į Vilnių, ar pasirašė krauju, kad Vytis bus Lietuvos, bet, kaip aš matau, ir Vytį jie naudoja, ir tą naudoja, bet kažkokie ir gerbiamo R. Lopatos, man atrodo, buvo straipsniai, kad blogai bus su tais baltarusiais, nori atimti mums viską. Bet dabar visi kažkaip jau užmiršo ar susitarė, ar bendro naudojimo bus ir Vytis, ir istorija, ir Vilnių dalinsimės. Kaip tai bus? Dvigubi standartai. Norėtusi, kad kas nors iš tų išminčių, dabar sėdinčių Seime, atsakytų, kas iš tiesų yra ar kaip elgtis. Tada žinosime, ar dabar ta opozicija tikra, ar netikra. Kur ji registruota ir kokie jos siekiai? Ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Balsavimas po pateikimo – numatytu laiku. E. Zingeris, kaip suprantu, dėl vedimo tvarkos.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasakyti po ką tik netikėtai nuskambėjusių žodžių esminį dalyką. Mes bendroje valstybėje su baltarusiais praleidome 400 metų, tai buvo mūsų bendras kūrinys. Dabar, kai mes švenčiame 30 metų mūsų Sąjūdžio, mūsų revoliucijos, mes pirmąsyk pamatėme tikrai pakilusią už savo orumą baltarusių tautą. Mes netgi neklausiamo jų krypties, mes leidžiame jiems paprasčiausiai vienasyk pradėti bandyti kvėpuoti žmogaus teisėmis, kad nebijotų, kasdien nelauktų, kad įsiverš į jų butus ir, kaip J. Stalino laikais, saugumo žmonės pradės šaukti „tovarišč, praidiomte“. Tai bent už jų orumą. Aš labai dėkingas Radvilei už jos iniciatyvą. Aš manau, kad visi laisvę mylintys žmonės, prisimindami Sąjūdį, šiandien balsuos už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Taip pat reaguoti nori P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (MSNG). Iš tikro aš irgi noriu pasakyti. Kadangi nesuasmeninama ši premija, o skiriama Baltarusijos opozicijai, tai, be abejonės, palaikysiu.

Dabar kitas dalykas dėl Baltarusijos opozicijos ir opozicinės krypties. Šiandien nėra aiški ta opozicinė kryptis. Jei jūs prisiminsite pačios Sviatlano vyrą, jo kryptis – dar labiau Baltarusiją integruoti į Rusiją. Tai akivaizdu. Jis pasitraukė į Rusiją, jis smerkė A. Lukašenką, kad nepripažino Krymo okupacijos, jis, be abejonės, palaikė Rusijos veiksmus ir Ukrainoje. Mes, tie, kurie palaikome glaudesnius ryšius, turėtume taip pat siekti, kad Ukrainos opozicija turėtų aiškią kryptį už demokratiją, už Europos Sąjungą ir nesiblaškytų. Taip, blaškomasi, tos vienybės ten tikrai trūksta. Galbūt šis apdovanojimas ir labiau suvienys, ir suteiks aiškesnę kryptį Rusijos opozicijai...

PIRMININKĖ. Prašom. Dėl vedimo tvarkos trumpai B. Matelis. Prašom.

B. MATELIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vis dėlto norėčiau, kad vertindami šios premijos teikimą mes kaip nors atsakingiau pasirinktume žodžius. Čia P. Gražulis buvo suabejojęs ir S. Cichanouskajos pasiryžimu, jos drąsa. Noriu priminti, kad ši moteris buvo sulaikyta omonininkų, jai buvo daromas didelis psichologinis spaudimas, jos vyras yra areštuotas. Jai tikrai buvo sunku pakelti, kai ją atvežė prie sienos ir liepė pasirinkti: arba eini tenai, arba nukentėsi ir pati, ir visa šeima su visais vaikais. Aš vis dėlto manyčiau, jeigu tokioje situacijoje atsidurtų P. Gražulis, tikrai susileistų daug greičiau, nes šis žmogus net nedrįsta pasakyti, prisipažinti, koks ten nuogas vyras per Kultūros komiteto posėdį už jo nugaros stovėjo. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkui, šiuo... Prašau labai trumpai reaguoti.

P. GRAŽULIS (MSNG). Pone Mateli, tu jau sovietmečiu susileidęs buvai, dabar tik drąsus pasidarei. Grįžtų sovietmetis, vėl tarnautum tai sistemai. O P. Gražulis įrodė: jį įkalino, jis nesigailėjo ir prieš nieką nesiklaupė. Pone, galvok, ką šneki!

PIRMININKĖ. Dėkui. Baigiame diskusiją.

12.14 val.

Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5248 (pateikimas)

Kadangi yra viceministras, grįžtame prie darbotvarkės 1-15 klausimo – Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5248. Pateikimas. Prašau.

G. MAŽEIKA. Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, pabandysiu trumpai pristatyti mūsų teikiamą Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projektas gimė iš diskusijų su suinteresuotomis bendruomenėmis, konkrečiai, su jūrininkų bendruomene, tai yra jų prašymai ir pasiūlymai. Pagrindiniai tikslai, kuriuos bandome sureguliuoti šiame projekte, yra tokie.

Visų pirma norime numatyti, kad jūrininkams darbo užmokestis ir kitos priklausančios išmokos būtų mokamos net ir tuo laikotarpiu, kai nutinka tokios nenumatytos ir nemalonios aplinkybės kaip sulaikymas nelaisvėje dėl piratavimo ar ginkluoto apiplėšimo, kad net ir tuo metu, kai yra sulaikoma piratavimo metu, būtų užtikrintas išmokų mokėjimas. Taip pat norime numatyti galimybę, arba sukonkretiname atvejus, kada darbo sutartis gali būti nutraukta, bet jūrininkas nepraranda teisės į repatriaciją, kitaip sakant, į galimybę būti sugražintam namo į savo gyvenamąją vietą. Tokie galbūt pagrindiniai yra pakeitimo tikslai. Jeigu būtų daugiau klausimų, aš galiu atsakyti. Tiesiog prašau pritarti po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjui. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmoji – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Iš tikrųjų norėčiau sužinoti, su kokiomis jūrininkų bendruomenėmis buvo derintas šitas sprendimo projektas, kadangi esu gavusi jūrininkų kreipimąsi, gal galite atsakyti? Ačiū.

G. MAŽEIKA. Mes esame derinę ir šie pasiūlymai iš esmės atėjo iš Lietuvos jūrininkų sąjungos, taip pat yra suderinta ir su Lietuvos laivų savininkų asociacija, kitaip sakant, tiek su darbuotojais, tiek su darbdaviais.

PIRMININKĖ. Kitas klausiantysis – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Atsisakau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas viceministre, taip, aš atsimenu, prieš dešimt metų buvo labai aktualus klausimas ir gana nemažai mūsų jūrininkų nukentėjo, taip pat ir privačių kompanijų. Sakykite, kiek yra dabar tokių nukentėjusių, kiek jūs priskaičiuojate iš viso, kuriems reikėtų taikyti šitas įstatymo nuostatas?

G. MAŽEIKA. Šiuo konkrečiu atveju negaliu dabar atsakyti tiksliai, bet bet kuriuo atveju tai yra bendra nuostata, kuri, mūsų nuomone, viena vertus, yra akivaizdu, reikalinga. Iš kitos pusės, yra europiniai reikalavimai, kuriuos, mes manome, labiau atitinkame su tokiu įstatymo projektu. Jeigu reikėtų konkretaus skaičiaus, tikrai galėsiu atsakyti raštu ir galėsiu pateikti tą informaciją.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausiantysis – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, aš irgi norėjau apie tą patį, ką kolega jau pasakė. Užsiminėte apie galimus užgrobimus ten, pavyzdžiui, prie Somalio krantų žinome istoriją. O šiuo metu mūsų jūrininkai jau yra saugūs ar tos problemos tęsiasi, ar čia tik iš praeities dar šleifas eina? Ar yra atvejų, kai šeimoms buvo išmokėtos kompensacijos?

G. MAŽEIKA. Sakytiau gal taip, tai yra kol kas, matome, pakankamai pilka zona, kad tą pilkąją zoną paryškintume, išaiškintume, kad nebūtų niekam jokių abejonių, mes norime tiesiog padaryti šitą pakeitimą. Ar jūrininkai yra saugūs? Šiuo atveju mes gavome aiškius prašymus iš jūrininkų bendruomenės ir galime konstatuoti, kad šitie pakeitimai tikrai padarytų situaciją kur kas aiškesnę ir jūrininkus saugesnius.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus pateikimo stadijoje. Dėl motyvų vienas – už, vienas – prieš. P. Gražulis – motyvai už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš tikrai pritariu. Dabar prisipirkom sraigtasparnių ir ne tik sraigtasparnių, ir kitos ginkluotės. Mes galėsime, be abejonės, ne tik Somalyje, bet ir kitur užgrobti ar pagrobti laivus gelbėti. Todėl aš pritariu šitam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų gal ne iki galo buvo išdiskutuota šitais klausimais su Jūrininkų sąjunga, nes aš esu gavusi papildomų pastabų dėl 84 straipsnio 4 dalies. Jūrininkų sąjungos atstovai prašo išdėstyti šį straipsnį nauja redakcija papildant ją. Taip pat ir 88 straipsnio 6 dalį išdėstyti kitokia redakcija įrašant ne tik laivų valdytojus, bet ir tarpininkavimo bei jūrininkų įdarbinimo įmones. Iš tikrųjų gal reikėtų dar kartą apsitarti dėl šitų nuostatų, kad vėliau nekiltų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas po pateikimo numatytu laiku.

12.21 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“ projektas Nr. XIVP-98 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau einame prie darbotvarkės 1-17 klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“ projektas Nr. XIVP-98. Pranešėjas – Ž. Pavilionis. Prašau į tribūną.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Kolegos, kiekvienas naujas Seimas, kai sušaukiama, turi tokią tradiciją, kad mes priimame rezoliuciją dėl mūsų užsienio ir Europos politikos tęstinumo. Paprastai už ją balsuojame vieningai pabrėždami, kad tiek pozicija, tiek opozicija kartu siekia įtvirtinti mūsų užsienio politikos prioritetus, todėl ir šiandien siūlau atitinkamai balsuoti.

Šią rezoliuciją rengėme ne tik mūsų Užsienio reikalų komitete su visų partijų atstovais, bet ir su Europos reikalų komiteto deleguotais žmonėmis, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu, taip pat su atskirais Seimo nariais, kuriems žmogaus teisės yra ypač svarbios. Čia aš labai norėčiau padėkoti gerbiamai D. Šakalienei, su kuria kartu suradome formuluotes, pavyzdžiui, kad žmogaus teisės negali būti nepagrįstai ribojamos, kad jos turi būti garantuotos, neatsižvelgiant į jokių mūsų skirtumus, ir kad teisinė valstybė, pagrįsta teisės viršenybe, yra bet kokios demokratijos pagrindas. Savo ruožtu šios nuostatos buvo įtvirtintos ir praeito Seimo Europos reikalų komiteto ir Užsienio reikalų komiteto bendrame darbe, kuriam vadovavo gerbiamas A. Ažubalis. Jame svarstėme dokumentus, susijusius su Europos ateitimi.

Šioje rezoliucijoje daug kalbama apie vertybes, kurios mus visus jungia, kurios mus jungia kartu su kitomis Europos Sąjungos šalimis į transatlantinę šeimą. Jas mes giname. Bet šioje rezoliucijoje, aš noriu atkreipti dėmesį, mes siūlome ginti jas visų pirma pasitelkiant tas Europos Sąjungos institucijas, kurios turi pakankamus instrumentus, galią. Galų gale jos ir buvo tam sukurtos, kad tas vertybes, žmogaus teises ir demokratines vertybes gintų ir įtvirtintų.

Rezoliucijoje nemažai šnekama apie tai, kad mes norime stiprios Europos Sąjungos, kad mes norime veikti Europos Sąjungos branduolyje, tačiau tai nereiškia, kad mes neginsime savo nacionalinių interesų. Kaip tik būdami tame branduolyje, o ne periferijoje mes tuos interesus galėsime dar geriau apginti. Kursime koalicijas, telksime vardan tų mūsų interesų ir darysime viską, kad tas sustiprintas bendradarbiavimas nebūtų uždaras, kad jis būtų lygiateisis ir prie jo galėtų prisijungti visos kitos valstybės.

Mūsų europinėje politikoje akcentuojame ne tik kovą su pandemija, kuri, be abejonės, yra prioritetas, bet ir įvairias struktūrines reformas, kurios yra susijusios su žaliaja, skaitmenine politika, inovacijų politika, socialine politika, sanglauda, konvergencija, tačiau, aišku, mums, kaip užsienio politikoje dirbantiems, labai svarbu ir demokratija, vystomasis bendradarbiavimas. Šie instrumentai mums, kaip laisvės pasieniui, yra labai svarbūs.

Įtvirtiname principus, kurie jau beveik porą dešimtmečių yra nuolat mūsų visų atstovų bandomi įtvirtinti tiek Europos Sąjungoje, tiek mūsų kaimynystėje. Tai yra Europos Sąjungos ir NATO plėtra. Galbūt skirtumas tik toks, kad aiškiai pasakome, kad artėja Lenkijos ir Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungoje. Iki tų pirmininkavimų 2025 metais ir 2027 metais mes norime padaryti viską, kad narystės perspektyva Europos Sąjungoje atsivertų tokioms mūsų svarbioms kaimynėms kaip Ukraina, Moldova, Sakartvelas. Savo ruožtu remiame NATO plėtrą į Ukrainą, Sakartvelą. Žinoma, pratęsiame praėjusią diskusiją, remiame baltarusių laisvę. Jeigu šioje šalyje įvyks rinkimai, darysime viską, kad keturios Europos Sąjungos laisvės atsivertų ir šiai tautai.

Primename Rusijos agresiją, kuriai, žinoma, priešinsimės. Primename ir kėsiniams į kaimynių valstybių suverenitetą ir teritorinį integralumą. Pasakome, kad vykdysime Rusijos okupacijų nepripažinimo politiką, bet taip pat stengsimės kartu su Vakarais sukurti Rusijos atžvilgiu ilgalaikę politiką, kuri galų gale padėtų šioje šalyje kovojantiems žmonėms už demokratijos įtvirtinimą.

Primename mūsų politiką Astravo klausimais. Be abejonės, sieksime visais būdais, kad visa Europos Sąjunga palaikytų nepirkimą elektros iš šios atominės. Savo ruožtu darysime viską, kad

mūsų elektros, dujų tinklai kuo greičiau susijungtų su Europa. Primename „Via Baltica“, „Rail Baltica“, karinį mobilumą šiame kontekste.

Primename išskirtinį NATO vaidmenį įtvirtinant mūsų euroatlantinę gynybą. Pabrėžiame, kad JAV, NATO ir Europos Sąjunga yra mūsų saugumo ramsčiai. Įsipareigojame toliau didinti gynybos finansavimą. Pasisakome už JAV didesnę karinį buvimą mūsų regione ir, žinoma, Lietuvoje.

Pasisakome už tai, kad būtų stiprinami santykiai su Jungtine Karalyste, nors iš Europos Sąjungos ši šalis išeina. Įvardijame didėjančią Kinijos grėsmę, kuri gresia mūsų Europos Sąjungos ir transatlantinei vienybei bei interesams. Savo ruožtu pasisakome už ekonominių, socialinių, prekybinių ir kultūrinių santykių vystymą su tokiais šalimis kaip Taivanas.

Įsipareigojame reaguoti į bet kokius tarptautinius žmogaus teisių pažeidimus ir iniciatyvas. Sveikiname globalų Magnitskio aktą, kurį neseniai priėmė Europos Sąjunga, tik primename, kad ten turi būti įtvirtinti ir korupciniai nusikaltimai. Aišku, sieksime teisingumo, įvertinti visus totalitarinius nusikaltimus Europos Sąjungos lygiu bei palaikysime įvairias iniciatyvas, kurios sieks atskleisti holokausto, komunistinių nusikaltimų ir kitų totalitarinių nusikaltimų pažinimą bei atitinkamas švietimo iniciatyvas.

Stiprinsime išorinę sieną ir sieksime subalansuotos migracijos politikos. Nevardinsiu visko, penkių puslapių dokumentas, jame negalėjo tilpti viskas, tačiau čia įtvirtintos esminės mūsų gairės. Detaliau jos yra atskleidžiamos Vyriausybės programoje, kurią, beje, vakar bendru sutarimu patvirtinome Užsienio reikalų komitete. Be abejonės, tai bus detalizuota ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plane.

Todėl šiandien prašau dar kartą balsuoti kiek įmanoma vieningai, nes tik tokiu atveju mūsų balsas bus išgirstas. Be abejonės, gilinsime mūsų poziciją atskirais klausimais, kurių yra daug, tačiau šiandien siūlau susitelkti. Artėja Sausio 13-osios 30-metis, kai buvome vieningi tada. Jeigu norime iš tikrųjų apginti tą laisvę ir demokratiją, ir savo interesus tarptautinėje erdvėje, turime veikti vieningai. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, pranešėjau. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, ši rezoliucija buvo ne tik derinama Užsienio reikalų komiteto viduje tarp įvairių frakcijų atstovų, bet kvietėme ir kolegas iš išorės. Tikrai buvo ilgas dialogas su gerbiama Dovile ir su kitais kolegomis. Aš manau, kad ši rezoliucija jau apėjo tą visą klasikinį pokalbių ratą.

Mano klausimas jums būtų dėl šitų dviejų esminių elementų, čia yra saugumo elementas ir vertybinis dalykas. Yra plačiai įrašyti ir iš esmės komunistinių nusikaltimų dalykai prieš pat 30-metį mūsų Sausio 13-osios. Įrašyti taip pat dalykai, susiję su parama kaimynystei. Man labai svarbu iš jūsų išgirsti dėl paramos kaimynystei, jūs esate šios asociacijos nariai, mes pritariame, tai yra Ukraina, Gruzija ir Moldova, kuri dabar atsigavo.

Mano klausimas, kaip mes remsime šalis, kurios dar neišsivadavo, kai matome tokį kruviną režimą už lango? Ir norime jums padėkoti už visas pastangas, kurios atrodo čia maždaug kaip dešimt Dievo įsakymų – sudėliotos labai tvirtai. Labai jums ačiū. Jeigu galima, nedidelį atsakymą, susijusį su...

PIRMININKĖ. Laikas!

E. ZINGERIS (TS-LKDF). ...dar vis einančiomis į laisvę valstybėmis. Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Be abejonės, stiprinsime savo veiklą Rytų kaimynystės šalyse. Atsiminkime, kad asociacijos sutartys buvo pasirašytos Vilniuje su trimis valstybėmis, tačiau, pavyzdžiui, paskutiniame Rytų Europos vadovų susitikime, matome, ta ambicija išblėso, Europos Sąjungos šalys net nepasirašė jokio dokumento dėl šių šalių. Telksime koalicijas, veiksime aktyviai, ypač Vakaruose, Berlyne, Šiaurės šalyse, JAV, kur ateina naujoji administracija, kuri pabrėžia demokratijos svarbą. Jeigu visos tos valstybės šiuos prioritetus, kuriuos jūs pavadinate dešimt Dievo įsakymų, įsidėtų į savo darbotvarkę taip, kaip mes šiandien, aš manau, tuos tikslus pasiektume.

PIRMININKĖ. Dėkui. L. L. Andrikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Ar galėčiau atsisakyti klausimo, ar suteiktumėte man žodį per svarstymą? Būčiau dėkinga.

PIRMININKĖ. Klauskite, nes svarstymo procedūra baigta.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Esu viena iš šios rezoliucijos bendraautorių. Tai tikrai nėra eilinė rezoliucija, joje mūsų XIII Seimo užsienio ir Europos politikos prioritetai. Tautos atstovybė ketveriems kadencijos metams skelbia Lietuvos Respublikos užsienio politikos tęstinumą ir ilgalaikes gaires. Pažymėtina, kad ši rezoliucija vertybinė, joje mūsų ištikimybė demokratijai, pagarba žmogaus teisėms, teisės viršenybei ir namuose, Lietuvoje, ir už jos ribų.

Šioje rezoliucijoje ir mūsų transatlantinių ryšių dedamoji, Rytų partnerystė, mūsų prioritetai NATO ir Europos Sąjungos bendrijose, santykiai su JAV, Jungtine Karalyste, Kinija ir kitomis šalimis bei regionais. Todėl galiu tik dar kartą, kaip ir komiteto pirmininkas, kviesti kolegas pritarti šiam dokumentui, jo projektui. Turime puikią progą pasiųsti pasauliui aiškią ir stiprią žinią, kokie esame ir ko siekiame. Išnaudokime šią progą. Dėkoju komiteto pirmininkui už šią puikią iniciatyvą. Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, ponია Laima.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėjas, norėjau jūsų paklausti, ar ne dėl to Europos Sąjungos nėra aiškos, stiprios užsienio politikos Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos klausimu, kadangi kiekviena Europos Sąjungos šalis turi skirtingą savo požiūrį į užsienio politiką? Ar tuo nėra silpna Europos Sąjunga?

Taip pat dėl rezoliucijos. Kam jina reikalinga? Juk rytoj tvirtinsime jūsų parengtą Vyriausybės programą, tai daug stipresnis dokumentas. Ten yra užsienio politika, vidaus politika, socialinė politika, kultūra, švietimas, emigracija – visi klausimai. Kam jos reikia? Jūs man atsakykite, aš nesuprantu! Jūs nepasitikite Vyriausybės programa, jūs čia kažką kitaip dėstote?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Noriu priminti, kad dar prieš porą dešimtmečių Europos Sąjunga sukūrė bendrą užsienio ir saugumo politiką. Taip, joje yra įtvirtintas vienbalsiškumas. Tai, beje, kartais apsaugo tokių šalių kaip mūsų interesus, tačiau veikiama yra iš tikrųjų bendrai, yra įkurta visa Išorinių santykių taryba. Tai mums padeda spręsti daugybę reikalų, ypač kai kalbamės su galingomis valstybėmis, kurios dažnai nepaiso tokių šalių kaip mūsų interesų.

Dėl ko reikia tokios rezoliucijos Seime? Todėl, kad (pabrėžiau tai du kartus savo pasisakyme) labai svarbi mūsų visų vienybė. Mes turime veikti kartu. Mūsų valstybės priešai labai mėgsta skaldyti mus pačius dėl užsienio politikos, kad mūsų veikimas būtų neefektyvus. Tačiau kai mes veikiame vieningai, kaip vienas balsas, mes užsienio politikoje tikrai demonstruojame lyderystę, ir jau gerus 30 metų. Todėl reikia, kad visas Seimas, visų spalvų Seimas pasisakytų už šiuos prioritetus vieningai, taip pat ir jūs, pone Petrai Gražuli.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju už suteiktą žodį, dėkoju pranešėjui už rezoliucijos iniciatyvą ir išsamiai pristatytą jos turinį. Labai džiaugiuosi matydamas, kad rezoliucijoje yra išreikštas principinis įsipareigojimas Europos Sąjungos vertybėms, tai yra pagarba žmogaus orumui, laisvei, demokratijai, lygybei, pagarba žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principams.

Mano klausimas bus dvejopas. Džiaugiuosi matydamas, kad mes šias vertybes įsipareigojome skleisti ir erdvėje, kuri yra už Europos Sąjungos ribų, tačiau šiandien kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse vyksta neigiami procesai, susiję ne tik su tam tikru visuomenės grupių teisių ribojimu, ar tai būtų moterys, ar LGBT asmenų teisių apsauga, bet apskritai tose valstybėse vyksta liberaliosios demokratijos krizė. Mano klausimas būtų toks: ar nebūtų tikslinga rezoliucijoje numatyti Lietuvos vaidmenį, sprendžiant šią krizę, ir kaip mes galėtume padėti savo broliškoms Europos Sąjungos tautoms?

O antroji klausimo dalis yra susijusi su tuo, kad mane pasiekė žinios, jog Užsienio reikalų komitete buvo išsami diskusija apie liberaliosios demokratijos sąvoką ir jos turinį. Taip pat matau, kad rezoliucijoje nėra minima liberaliosios demokratijos sąvoka. Galbūt galėtumėte paaiškinti tuos motyvus? Labai ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Žinote, su visa ilgamete patirtimi aš galiu pasakyti, kad prieš kaltinant vieną ar kitą kaimynę visą laiką reikia pradėti nuo savęs. Tuomet, kai mes patys padarysime viską, kad demokratija, vystomasis bendradarbiavimas būtų remiamas ne tik žodžiais, bet ir dar-

bais bei atitinkamu finansavimu, tuo galėsime netrukus įsitikinti, kai tvirtinsime naują biudžetą, tada mes galėsime drąsiau kalbėti apie tai. Problema, taip, aš jums visiškai pritariu, yra tam tikra demokratijos krizė, kuri dažnai būna mūsų valstybių viduje, tačiau kiekvienos nacionalinės valstybės reikalas yra tuos principus visų pirma savo šalyje įtvirtinti.

Savo ruožtu, vėl pasikartosiu, tarp demokratinių šalių atsiranda skirtumų šiais klausimais, tačiau tam ir yra sukurtos Europos Sąjungos institucijos, priminsiu, kad pirmasis Kopenhagos kriterijus yra būtent demokratija ir žmogaus teisės. Tam yra sukurtos Europos Sąjungos institucijos, tokios kaip Europos Parlamentas, Europos Komisija, tam yra sukurtas Europos Sąjungos biudžetas, tai yra galingi instrumentai, kuriais Europos Sąjungos valstybės tvarkosi iš vidaus. Ir mes siūlome būtent taip spręsti tas problemas, nes yra didžiulis skirtumas tarp mūsų kaimyninių šalių Vakaruose ir tokios šalies kaip Baltarusija, kurioje tos institucijos neveikia ir kurių valia nebepaklūsta, ir tada jau mes galime iš visos širdies ir iš tribūnos jiems sakyti tai, ko jie paprastai negirdi, ir naudoti visus instrumentus, net ir baudžiamąsias priemones, sankcijas toms valstybėms, kurios yra autokratinės. Bet yra didelis skirtumas: niekada negalima į tą patį maišą sudėti demokratines mūsų šeimos šalis, kurioms yra visai kiti instrumentai taikomi, ir tai yra senos diplomatinės tradicijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Eikime į svarstymo stadiją. Užsirašė du kalbėtojai. Aš prašau supratingumo ir trumpinti savo pasisakymus. Pirmasis – E. Zingeris. Ruošiasi G. Surplys.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, mieli bičiuliai, mums liko keletas savaičių ne tik iki Kalėdų, bet ir iki Sausio 13-osios. Ši rezoliucija, kaip ir prieš tai buvęs gerbiamos Radvilės ir Laisvės komisijos nutarimas, yra apie laisvę. Mes turime suprasti, kad valstybių slinktis į nebūtį, kuri įvyko su ikikarine Lietuva, buvo pamoka. 1939 metais jau buvo per vėlu ką nors spręsti, jau buvome įsprausti į kampą. Tik suomiai sugebėjo iš to kampo išeiti. Dabar kaip tik yra jų Šiaurės karo minėjimas. Todėl aš noriu pasakyti, kad šis pasipriešinimo dokumentas turi būti paremtas mūsų visų, nes čia yra vertybinė mūsų būsimų ketverių metų deklaracija ir manifestas, todėl būkime vieningi ir remkime šį laisvės dokumentą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš iš tiesų irgi noriu pritarti paremti šį dokumentą. Man ypač užstrigo Žygio žodžiai apie tai, kad tai yra santalkos dokumentas. Mes, visi tie, kurie šiek tiek, daugiau ar mažiau prie jo dirbome, sutarėme. Tai yra ta vėliava, su kuria Lietuva važiuoja į Europą, į pasaulį, ir kuria vėl demonstruoja, kad yra demokratijos absoliuti gerbėja, kad yra žmogaus teisių gerbėja, kad yra bendradarbiavimo ir bendravimo gerbėja. Iš tikrųjų svarbus momentas mums visiems čia yra tai, kad mes visi dėl to sutariame. Tai man šiek tiek primena situaciją, kai važiuojame į svečius arba važiuojame į užsienio komandiruotę, visą laiką velkamės išieginį rūbą, išieginį kostiumą. Labai norėtusi, kad mes to kostiumo nenusivilkume ir grįžę į Lietuvą, kad ta rezoliucija, kurią mes priimame išorei, lygiai taip pat būtų taikoma ir viduje. Tai yra svarbu ir dėl mandato klausimo. Kai važiuosime į bet kurias derybas, visą laiką bus labai svarbu, kad dėl vienos ar kitos pozicijos, ar dėl bendros užsienio politikos krypties yra sutarta šiame tryliktajame parlamente. Iš tikrųjų noriu tikėti, kad ši rezoliucija privers mus pasitempti ir vidaus politikoje, ir noriu tikėti, kad tie patys politikai, kurie labai gražiais kostiumais labai gražiai kalbės apie demokratiją užsienyje, nepultų keisti kabinetų spynų grįžę čia, į Seimo rūmus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Priėmimo stadija. Motyvai. Aš noriu atsiklausti gerbiamo G. Surplio. Kadangi jūs išsakėte savo... Jūs atsiimate. Tuomet K. Vilkauskas – už.

K. VILKAUSKAS (LSDPF) Sveiki. Manau, dar kartelį Lietuva šia rezoliucija parodo, kad mažos valstybės tikrai eina daug vieningiau ir turi ką pasakyti didesnėms. Esant dabartinei pandemijos situacijai Europos Sąjungoje galbūt labiau rūpinamasi pačiais savimi, bet mes galime parodyti, kad iš tikrųjų Europa gali būti vieninga. Ta deklaracija tai rodo. Už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš manau, kad šitas dokumentas tikrai nereikalingas, nes rytoj jūs tvirtinsite Vyriausybės programą. Kaip ir minėjau, Vyriausybės programa yra daug solidėsnis,

rimtesnis dokumentas, ten yra visais klausimais mūsų, jūsų, valdančiosios daugumos, išdėstyta pozicija. Taip pat ir užsienio politikos, ir Astravo atominės elektrinės atžvilgiu ten yra daug kas detalizuota.

Kitas dalykas. Aš jau klausdamas pasakiau, kuo stipresnė kiekvienos atskirai Europos Sąjungos šalies užsienio politika, tuo silpnesnė pačios Europos Sąjungos užsienio politika apskritai. Pažiūrėkite, vokiečiai labai nori turėti pragmatinius ryšius su Rusija ir tiesia visokius dujotiekius. Kitokių pragmatinių santykių su Rusija turi Prancūzija, tos mažosios šalys joms mažiau rūpi. Jeigu labiau atsisakytų to savo egoistinio pragmatizmo užsienio politikoje ir žiūrėtų apskritai bendros politikos Europos Sąjungos šalys, taip, Europos Sąjungos balsas būtų daug stipresnis pasaulyje ir labiau būtų girdimas. Mes dabar labai dažnai girdime Europos Sąjungos politikos klausimais kalbant ne komisarą, bet daugiausia A. Merkel, E. Makroną arba kitus Europos Sąjungos šalių lyderius. Šitaip neturėtų būti.

Taip, gerbiamieji, tie, kurie esate valdantieji, užsienio politikos pirmininke, būsimas užsienio reikalų ministre, mes turime apie tai Europos Sąjungos šalių viduje diskutuoti, ieškoti bendro vardiklio, kartais atsisakyti savo galbūt pragmatinių, ekonominių ar kokių tikslų vardan bendros, stiprios Europos Sąjungos užsienio politikos. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Kolegos, visada prie bet kurios rezoliucijos galima prikibti, daryti vienokias ar kitokias pastabas. Tačiau aš manau, kad šios rezoliucijos, šio dokumento stiprybė yra ta, kad naujos sudėties Seimas ir komitetas vienbalsiai sutarė dėl to, dėl ko sutarė. Dėl ko nesutarėme, mes palikome parašėse, tačiau sutarėme dėl fundamentalių dalykų – dėl branduolinės saugos, dėl Rytų politikos, dėl transatlantinių santykių. Aš manau, tai yra labai svarbus naujos sudėties Seimo pareiškimas, kurį įdėmiai studijuos tiek mūsų oponentai, tiek mūsų partneriai. Todėl tikrai kviečiu visus balsuoti už, nes tuo patvirtinsime, kad šiais klausimais, kuriais sutarėme, mes esame vieningi – ir pozicija, ir opozicija.

PIRMININKĖ. Dėkui. Paskutinis kalbantis – V. Bakas. Motyvai už.

V. BAKAS (*MSNG*). Gerbiama kolegė, vakar, svarstant NSGK uždaramė posėdyje klausimą dėl Astravo, paaiškėjo, kad Lietuva vis dėlto naudoja Astravo elektros energiją. Ar jūs girdite? Aš noriu pasakyti, kad šita rezoliucija yra labai svarbi, ir pritarčiau kiekvienam žodžiui, bet kartais susidaro įspūdis, kad tarp rezoliucijų ir tikrovės yra didelė, nemaža atskirtis. Mes kažkada sakėme, kad neeisime, jog būtų pastatyta Astravo AE, važiuojame dviračiais ir nematėme sprendimų, o ji stovi. Mes prieš ketverius metus sakėme, kad nepirksime elektros energijos, nenaudosime jos, nesaugių branduolinių jėgainių, tai dabar, pasirodo, kad mes ją naudojame.

Dar kitas aspektas – gynybos finansavimas. Nei Vyriausybės programoje, nei šioje rezoliucijoje nėra aišku, kaip bus finansuojamas krašto saugumas. Sakoma, apie 2030 metus Vyriausybės programoje, bet jūs, šita dauguma, ir mes visi neatsakingi už 2030 metus. Kas bus 2024 metais? 2016 metų pabaigoje paaiškėjo, kad gynybos finansavimas sukasi aplink 1 %. Aš dabar tiksliai nepamenu, bet, rodos, 1–2 %. Krašto apsauga buvo apleista, nors rezoliucijos irgi buvo, buvo susitarimų. Aš norėčiau palinkėti šitos rezoliucijos lyderiams – būkite sarginiais, kaip čia pasakius, žmonėmis, kurie rūpintųsi tuo, kad rezoliucijos tekstas nesiskirtų nuo tikrovės.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatyta tvarka.

Toliau, kadangi buvo paimta pusvalandžio pertrauka dėl Farmacijos įstatymo, mes neturime kitos galimybės, turime apsispręsti dabar, nes po pietų yra opozicinė darbotvarkė. Tai yra svarstymo tęsinys, kuris buvo pradėtas dar praeitame posėdyje, ir tam numatyta 10 minučių. Iš ano užsirašymo yra kolegės, kuriuos mes traktuojame kaip diskusijos tęsėjus.

Matau, dėl vedimo tvarkos nori pasisakyti J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tai nesuprantu, ką mes čia dabar darome, kai pagal darbotvarkę 12 val. 25 min. buvo numatytas balsavimas. Mes turėjome pirmiau praveisti balsavimą dėl tų įstatymų projektų, kurie jau buvo prieš tai apsispręsti, o tik po to toliau tęsti. Dabar lieka laiko iki pertraukos 12 minučių. Pertraukos metu, pavyzdžiui, mūsų frakcija susitinka su paskirtąja premjere I. Šimonyte dėl Vyriausybės programos, o čia dabar toliau tęsiame svarstymą. 14 valandą prasideda opozicinė darbotvarkė. Dabar mes turime užbaigti tuos

svarstymus pirmiausia balsuodami, nes priešingu atveju liksime nebalsavę. Ar jūs norite, kad dėl Vyriausybės programos mes šiandien nesusitiktume, tai tada susitiksime rytoj, pavyzdžiui, 13 valandą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš kviečiu įsiklausyti į gerbiamo Juliaus žodžius. Išties Vyriausybės programos patvirtinimas yra prioritetas šiam Seimui, nepaisant to, kaip vieni ar kiti balsuoja, ir, aš manau, tikrai reikia sudaryti galimybes susitikti visiems, kurie to prašė, iki to, kad penktadienį galėtume turėti jau programos priėmimą. Aš, jeigu taip būtų ir kolegų pritartų, siūlyčiau dabar balsuoti, o likusius klausimus išspręsti kito posėdžio metu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Turbūt galime sutarti bendru sutarimu? Labai trumpai E. Gentvilas dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Viską galėtume suderinti ir pono Juliaus pastabą, jeigu opozicinės darbotvarkės metu būtų leista pabaigti Farmacijos įstatymo svarstymą. Jūs turite teisę neleisti. Aš tik kreipiuosi. Jeigu būtų skirta 10 minučių nuo 14 valandos Farmacijos įstatymui, tai viską ir užbaigtume.

PIRMININKĖ. J. Razma dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš pritariu, kad dabar padarytume balsavimus, po to pratęstume posėdį, nes turime įvykdyti tą sprendimą, kad buvo pusvalandžio pertrauka dėl Farmacijos įstatymo. Taip pat aš per 5 minutes rezervinius klausimus dėl komitetų pirmininkų pavaduotojų ir kitus pateikčiau. Bet tai būtų po balsavimo procedūrų.

Pratęstume posėdį, nieko čia tokio, galėtų ir vakarinis posėdis būti truputį vėliau. Taip pat ne kartą tokių dalykų buvo anoje kadencijoje.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos G. Landsbergis. (*Balsai salėje*)

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Reikėjo likti koalicijoje, tai būtų iš karto galimi. Žiūrėkite, aš iš tikrųjų girdžiu kolegas, bet tiek ir premjerė turi išeiti, tiek ir socdemų frakcija turi išeiti. Man rodos, nebūtų teisinga dabar pratęsti posėdį. Leiskime padaryti taip, kaip buvo suplanuota. Aš kviečiu kolegas balsuoti.

PIRMININKĖ. Ponas K. Glaveckas per centrinį.

K. GLAVECKAS (MSNG). Norėjau ponui J. Razmai pasakyti, kad yra sena romėnų patarlė, kad skrandis ausų neturi. Pavalgyti vis tiek reikės.

O gerbiamam G. Landsbergiui noriu pasakyti, kad buvimas daugumoje nereiškia dvigubą teisę kalbėti, bent atviroje erdvėje. Ačiū.

12.49 val.

Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo Nr. I-555 1, 2, 3, 3¹, 8, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5331(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Dėkui. Pereiname prie balsavimo. Taigi balsavimas dėl darbotvarkės 1-2 klausimo – Tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5331. Žodžiu, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 130, balsavo 130: už visi 130. Deja, balsavimo negalime pagreitinti. (*Gongas*) Priimtas.

12.52 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 33, 34 straipsnių, dvidešimt devintojo² skirsnio pakeitimo ir Statuto papildymo nauju 186⁹ straipsniu“ projektas Nr. XIVP-63(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-63. Balsuojame.

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 130. Už – 124, susilaikė 6. Priimta. (*Gongas*)

12.53 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5303(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Biudžeto sandaros įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5303. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124. Balsavo 123: už – 120, prieš nėra, susilaikė 3. Priimtas. (*Gongas*)

12.54 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4912(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4912(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 130, balsavo 130: už – 129, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

12.54 val.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2814(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2814(2). Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 127 Seimo nariai. Balsavo 127 Seimo nariai: už – 98, prieš – 10, susilaikė 19. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2814(2) priimtas. (*Gongas*)

12.55 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 9 ir 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4274(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas 1-7.1 klausimas – Žemės įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4274. Svarstymo stadija. Balsuojame. Užsiregistravo 126 Seimo nariai. Balsavo 126 Seimo nariai: už – 83, prieš – 8, susilaikė 35. Priimtas. (*Gongas*)

12.56 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5369 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas. Balsavimas pateikimo stadijoje. Statybos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5369.

Užsiregistravo 126 Seimo nariai. Balsavo 126 Seimo nariai: už – 75, prieš – 7, susilaikė 44. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje.

12.57 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4383(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4384(2), Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo Nr. IX-1607 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5156(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5157(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar balsuojame dėl 8-1, 8-2, 8-3 ir 8-4 klausimų. Svarstymo stadija, Želdynų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4383.

Užsiregistravo 129 Seimo nariai. Balsavo 129 Seimo nariai: už – 124, prieš nėra, susilaikė 5. Svarstymo stadijoje pritarta.

12.58 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1675, Želdynų įstatymo Nr. X-1241 2, 3, 10, 12, 13, 16, 20, 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3555 (svarstymo tęsinys)

Toliau dėl 1-9, Želdynų įstatymo, ir 1-10 klausimo, taip pat Želdynų įstatymo kitos redakcijos, komiteto pasiūlymas yra atmesti. Gal galime nebalsuoti, o bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? Labai ačiū.

12.58 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 2, 7, 12, 15, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 27, 33, 37, 40, 41, 41¹ ir 42 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5110(3) (priėmimo tęsinys)

1-11 – Pilietybės įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5110. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 124 Seimo nariai. Balsavo 124 Seimo nariai: už – 124. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5110) priimtas. (*Gongas*)

Matau, K. Starkevičius dėl vedimo tvarkos. Per šoninį mikrofoną.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Norėtume, kad dėl Žemės ir Statybos įstatymų Ekonomikos komitetas kaip papildomas svarstytų.

PIRMININKĖ. Ar yra... (*Balsai salėje*) Jūs kalbate apie prieš tai buvusį klausimą?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Prieš tai.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu? Aš galbūt nepastebėjau, dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Posėdžio pirmininke, dėl Žemės įstatymo nebegalime, dėl Statybos – taip. Tai tą reikia akcentuoti – Statybos gali būti.

PIRMININKĖ. Gerai, dėl Statybos bendru sutarimu galima. Kaip papildomas – Ekonomikos komitetas. Per centrinį – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš tik primenu, kad komitetas savo iniciatyva gali svarstyti bet kurį įstatymą pagal Statutą, tai svarstykite nors ir visus. Jeigu mes praleidome procedūrą, tai gerbkime Statutą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Per šoninį mikrofoną – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Norėčiau pakviesti Belgijos, Nyderlandų ir Liuksemburgo, arba su trumpintai Beniliukso, tarpparlamentinę grupę per pertrauką susirinkti.

12.59 val.

Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5024(2) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKĖ. Išgirdome. Tęsiame balsavimą. Tai yra Seimo apdovanojimo – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5024(2). Svarstymas. Balsuojame.

Užsiregistravo 127 Seimo nariai, balsavo 127: 117 – už, prieš nėra, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

13.01 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-82 (pateikimo tęsinys)

Toliau 1-14 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-82. Pateikimas.

Užsiregistravo 122 Seimo nariai, balsavo 122: už – 120, prieš nėra ir susilaikė 2. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomas – BFK. M. Majauskas nori šiuo klausimu? Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, turime tokią tradiciją, kuomet teikiami įstatymai, kuriems reikia ganėtinai reikšmingų išlaidų, lėšų, reikalauti, paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Taip, manau, bendru sutarime galime pritarti Vyriausybės išvadai. Dėkui.

Siūloma svarstymo data – šių metų gruodžio 22 diena.

13.03 val.

Prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 84, 86, 88, 89 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5248 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-15 klausimas – Prekybinės laivybos įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5248 pateikimas.

Užsiregistravo 118 Seimo narių, balsavo 118: 112 – už, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Atsiprašau, siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti, kai pagrindinis komitetas pateiks savo išvadą.

Kitas darbotvarkės klausimas. Taip, prašom, dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ir iš tikrųjų turėtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas šioje vietoje būti.

PIRMININKĖ. Ar yra prieštaraujančių? Ne. Bendru sutarimu – kaip papildomas Socialinių reikalų komitetas.

13.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97. Pateikimas.

Užsiregistravo 115 Seimo narių, balsavo 114: už – 112, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną.

13.04 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“ projektas Nr. XIVP-98 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-17 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio ir Europos politikos ilgalaikių gairių bei tęstinumo“ projektas Nr. XIVP-98. Priėmimo stadija. Siūlymas priimti rezoliuciją be pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 117 Seimo narių, balsavo 115: už – 112, prieš nėra, susilaikė 3. Rezoliucija priimta. (*Gongas*) Sveikinu.

Balsavimo procedūrą baigėme, turėtume skelbti pertrauką, tačiau, prašom, R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*MSNG*). Pirmininke, liko vienas klausimas iš rytinės darbotvarkės – Farmacijos įstatymo projektas, dėl kurio buvo padaryta pertrauka, ir Seimas neapsisprendė, kaip mes tokiu atveju elgiamės. Rytoj posėdis yra kaip ir patvirtintas, darbotvarkė yra, tai reikėtų apsispręsti, kaip elgiamės.

PIRMININKĖ. Mes pratęsimė dabar darbotvarkę. Koks siūlymas? Balsuojame. Kas už darbotvarkės pratęsimą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 103 Seimo nariai, balsavo 103: už – 32, prieš – 49, susilaikė 22.

Skelbiame posėdžio pabaigą, gongas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 13 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 10 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Sveiki, gerbiami kolegos, pradėdami 2020 m. gruodžio 10 d. vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės. Užsiregistravo 50 Seimo narių.

Opozicinių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos, Darbo partijos frakcijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos darbotvarkė

Svarstoma opozicinių Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos, Darbo partijos, Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijų darbotvarkė.

14.01 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl socialinės politikos prioritetų“ projektas Nr. XIVP-91 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl socialinės politikos prioritetų“ projektas Nr. XIVP-91. Pranešėja – A. Širinskienė. Prašom, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerą vakarą, mieli kolegos. Kaip matote, yra rezoliucija dėl socialinės politikos pagrindų. Šios rezoliucijos tikslas yra paskatinti Seimo diskusijas dėl socialinės politikos prioritetų, kartu galbūt reflektuojant ir tą Vyriausybės programą, kurią mes svarstome ir į kurią gilinamės jau kelinta diena.

Viena vertus, žiūrėdami į tą socialinę politiką ir į jos raidą pastaruosius ketverius metus, mes galime sakyti, kad Lietuva tikrai nuosekliai žengia gerovės valstybės link ir sprendžia pačias opiausias problemas. Kai kurie mūsų pasiūlyti būdai, pradėti taikyti būdai sulaukė labai gero tarptautinių ekspertų dėmesio. Viena vertus, praėjusiais metais vaiko pinigai buvo palankiai įvertinti tiek Europos Komisijos kaip priemonė, padedanti mažinti šeimų ir vaikų skurdą, jie palankiai paminėti ir EBPO ataskaitoje, kuri pasirodė lapkričio 23 dieną, kaip vėlgi pasiteisinusi priemonė.

Kitos priemonės taip pat buvo įvardintos ir palaikytos ekspertų kaip tinkamos ir geros. Jeigu reflektuotume lapkričio 23 dienos EBPO ekonominę Lietuvos apžvalgą, EBPO ataskaitą, matytume, kad ta pati priemonė, tokia kaip nemokami arba be priemokų vaistai senjorams, yra pripažįstama kaip pasiteisinusi ir prisidėjusi prie senjorų skurdo sumažinimo.

Įvyko ir daug kitų pokyčių. Natūralu, kad vertinant Vyriausybės programą ir žiūrint į pokyčių tęstinumą, kai kartais galbūt skirtinga komunikacija, kyla klausimų, kaip ta socialinė politika tęsis. Ypač daug klausimų kyla, natūralu, dėl universalios vaiko pinigų išmokos universalumo, kiek tas principas bus išlaikytas tiek kitais metais (dėl tų kitų metų galbūt yra didesnis tikrumas), tiek ir antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais šio Seimo kadencijos darbo metais. Dėl šios priežasties siūlytume Seimui rezoliucija išskirti keturis prioritetus.

Tai yra šeimoms palankios, saugios nuo priklausomybių medžiagoms aplinkos kūrimą, užtikrinimą, kad bus išlaikytas vaiko pinigų mokėjimo universalumo principas, tai yra vaiko pinigai bus prieinami kiekvienam Lietuvos vaikui. Juo labiau kad ir Lietuvos ekspertai, ekonomistai, kuriuos matome paskutinėmis savaitėmis, labai palankiai vertina universalumą. Sako, kad universalumo nebuvimas, kažkoks diferencijavimas galėtų prisidėti netgi prie šešėlinės ekonomikos skati-

nimo, suvokiant, kad dalis šeimų galbūt slėptų savo tikrąsias pajamas tam, kad galėtų gauti ne-universalia tapusią vaiko pinigų išmoką.

Trečiasis siūlymas yra užtikrinti nuoseklias paslaugas šeimai, taip pat valstybės paramą pirmam jaunų šeimų būstui įsigyti. Jaunos šeimos šį projektą vertina ypač palankiai, juo naudojasi, keliai gyventi į regionus.

Paskutinė, manau, tikrai daugiausiai visų pritarimo sulauksianti tezė ir raginimas – išlaikyti nuoseklų senatvės pensijų augimą, ką mums pavyko padaryti šiomis dienomis. Kalbant apie pensijų indeksavimą, reikia tikėtis, kad tas mūsų imperatyvas, kurį esame visi prisiėmę, bus reikalingas ir naudingas per kitus ateinančius metus. Tikrai tas pensijų augimas, kuris buvo išpūdingas – 50 % per ketverius metus, tikėkime, ir toliau tęsis, įvertinant tai, kad vis dėlto tiek Europos Komisija, tiek EBPO kalba apie tai, kad senjorų skurdas yra gana didelis. Tokios būtų rezoliucijos mintys ir idėjos. Mielai laukiau jūsų klausimų ir į juos atsakysiu. Tikiuosi diskusijos, kuri mums visiems būtų naudinga.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Yra keletas kolegų, norinčių jūsų paklausti, bet prieš suteikdamas žodį noriu priminti kolegoms, kad balsavimas bus bendras, kaip ir rytinėje darbotvarkėje, nuo 17 val. 10 min. iki 17 val. 40 min. Nebent darbotvarkę baigsime šiek tiek anksčiau.

Jūsų nori paklausti kolega A. Vyšniauskas. Prašau. Kolega Andriau, gal kortelę reikėtų įdėti.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti. Rezoliucijoje yra toks sakinytis, kad iki šiol pavyko tvarkytis su COVID-19 sukeltomis ekonominėmis ir kitomis pasekmėmis. Jūsų nuomone, 3 tūkst. atvejų per dieną yra rezultatas gero tvarkymosi ar nelabai gero tvarkymosi?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Rezoliucijoje kalbama apie ekonomines pasekmes, nes joms ir yra skirta, socialinei politikai. Manau, visus skaičius mes turime vertinti pasaulio kontekste. Visur situacija yra blogėjanti.

Kitas dalykas. Turėtume vertinti savo atsakomybės ir savo elgesio kontekste, tai yra natūralu. Kai skaitai kai kurių Seimo narių raginimus dar spalio pabaigoje neuždaryti barų, būti aktyviems, neuždaryti visuomenės, tai tikrai kyla klausimas dėl tų Seimo narių atsakomybės, kodėl buvo tuo metu tokie raginimai ir toks noras eiti į barus. Kaip praktika ir esama situacija parodė, iš tikrųjų šiek tiek buvome užsiliūliavę. Visų pirma, manau, dėl tos situacijos, kuri tikrai nėra gera, turėtume žiūrėti į save, o ne į institucijas. Bet ji nepagerės, jeigu mes visi nepradėsime tvarkingai dėvėti kaukių, įskaitant ir šioje salėje, ir jeigu mes visi visuomenėje nesielgsime atsakingai. Šiuo atveju aš manau, kad ne nepaprastoji padėtis turėtų spręsti situaciją, bet žmonių atsakomybės skatinimas. Praktika (ja tenka domėtis) tos pačios Pasaulio sveikatos organizacijos rodo, kad kitose valstybėse turint panašius ribojimus rezultatai pasiekiami geresni.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi J. Džiugelis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tiesų jūs ir patys rašote, kad nežiūrint to, jog buvo sėkminga ekonomika ir augo valstybės biudžeto pajamos, vis tiek atskirtis gana didelė. Norėčiau paklausti vis dėlto dėl tų vaikų pinigų. Ar tikrai manote, kad nereikėtų patikslinti šiek tiek, kad tuos vaikų pinigus gautų siekiant daugiau mažinti atskirtį, o ne tie, kurie galbūt ir taip turi dideles pajamas? Šiuo atveju, jeigu tas žmogus, kuris gauna dideles pajamas, dar gauna ir papildomas lėšas, tai iš tikrųjų nemažina atskirties. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų keisti, nes, kaip žinome, šiuo metu biudžeto situacija nėra pakankamai palanki, kad būtų galima daryti dar didesnes injekcijas mažinant atskirtį? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manyčiau, žiūrint į biudžeto situaciją, būtų galima taupyti iš kitų sričių, bet tikrai ne vaikų, šeimų ar medicinos, sveikatos aprūpinimo. Tie būtiniausi visuomenės ir kiekvieno žmogaus interesai turėtų būti išlaikyti. O dėl išmokos universalumo aš vis dėlto būčiau linkusi pritarti mūsų ekonomistų išsakytiems nuogastavimams, kad tas gyvulių ūkis, ką ir jūs kartais, kolegos, mėgstate vartoti, vaiko išmokų atveju tikrai gali nepasiteisinti, puikiai žinant, kad ir kitais atvejais, kada išmokos yra susiejamos su žmonių socialine padėtimi, su jų pajamomis, žmonėms atsiranda natūrali pagunda, ką aš jau ir minėjau, tas savo pajamas dirbtinai sumažinti tiesiog dalį atlyginimo gaunant į vokelius, nemokant mokesčių, bet šitaip užsitikrinant gauti išmokas. Aš manyčiau, kadangi mes, juo labiau ir krizės laikotarpiu, visą laiką kalbame apie tai, kad turėtų būti skatinamas vartojimas, tai tikrai šitie pinigai patenka į vartojimą, šeimos juos

naudoja, ir, antra vertus, neturime to galimo šešėlio, kuris atsirastų su tokiu dirbtiniu bandymu nuslėpti savo pajamas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Džiugelis. Ruošiasi P. Gražulis.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų dar šį antradienį R. Karbauskis paskelbė, kad kitą savaitę pristatys šešėlinę Vyriausybę, jos sudėtį. Natūralu, kad tokiu atveju turėtų būti pristatyta šešėlinės Vyriausybės programa. Ar jūs visgi atsisakote pristatyti tą programą ir sudėtį, kad pasirinkote eiti kitu keliu, deklaratyviu keliu? Iš esmės rezoliucija, kaip žinoma, yra žemesnis dokumentas negu Vyriausybės programa. Be abejo, jūs jos netvirtinsite, bet vis tiek, ar čia taupote laiką ir norite mažiau rašymo darbais užsiimti?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš, kolega, dėl teisės aktų hierarchijos gilių abejonių turėčiau, ką jūs pasakėte, nes Seimo rezoliucija vis dėlto yra teisės aktas, kuris... Yra tokių, šešėlinės Vyriausybės programa, kaip ir pats pastebėjote, nebus tvirtinama ir teisės aktu netaps, tai čia hierarchija, imperatyvumas ir visuotinumai, manau, yra labai aiškūs. Manau, kad kitą savaitę jūs tikrai, kaip ir buvo žadėta, galėsite ir pasidžiaugti, ir pasveikinti šešėlinę Vyriausybę, ir manau, kad labai neilgai trukus galėsime diskutuoti ir apie šešėlinės Vyriausybės programą, kas tikrai yra puikus ir sveikintinas dalykas, ypač žinant tai, kad tas įvykis pirmą kartą Lietuvos istorijoje po nepriklausomybės atkūrimo.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi V. Bakas.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiama pranešėja, ar jūs savo rezoliucijos turinį derinate su dabartinės valdančiosios daugumos programinėmis nuostatomis socialiniais klausimais? Ir tą patį klausimą – žinote, daug priėmėme tų rezoliucijų, bet vis dėlto jų reikšmė ir įtaka gyvenime yra labai maža. Ar jūs matote, kad bus realiai kažkokia apčiuopiama nauda?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Ši rezoliucija gimė dėl to, kad mes pasigedome kai kurių socialinės politikos bruožų pateiktoje Vyriausybės programoje ir ypač tų bruožų, kurie yra susiję su skurdo mažinimu ir konkrečiomis priemonėmis, tai dėl to ir siūlome Seimui ir tokiu būdu atkreipti dėmesį į tas problemas, kurios tikrai yra aktualios ir vienos iš svarbiausių, jeigu mes žiūrėtume į tą EBPO lapkričio 23 dienos ataskaitą. Faktiškai skurdo mažinimas, jo priemonės ir švietimo sistema buvo tie raktiniai žodžiai, kurie ten yra minimi ir prie kurių, reikėtų suprasti, mums teks dirbti, jeigu tikimės tos ataskaitos pagerėjimo dar po ketverių metų.

PIRMININKAS. V. Bakas. Bet matome, kad nėra. Tada klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų sveikiname jūsų rezoliuciją. Taip pat aš ir mūsų partijos nariai pasigedome Vyriausybės programoje sisteminio požiūrio į šeimą, į paketą, kurį gavo šeima tuos ketverius metus ir kiekvienas galėjo pajusti ir dėmesį, ir paramą. Tai, be abejo, ateities rodikliuose dar atsispindės kelerius metus. Ir skurdo mažinimo, ypač kalbant apie vaikų skurdą.

Iš tiesų, mūsų giliu įsitikinimu, viena iš efektyviausių skurdo mažinimo paramos priemonių šeimoms yra universalios išmokos. Ne valstybė turėtų pasakyti, kad vienas ar kitas vaikas yra daugiau nusipelnęs gauti ar mažiau nusipelnęs gauti. Ar jūs nemanote, kad vis dėlto mes turėtume sugalvoti ir motyvacinę sistemą, kaip šeimos, kurios yra pasiturinčios, galėtų neimti tos išmokos, ar sukurti garbingų, pilietišku šeimų sąrašą (gal paprastai pavadinta) ar portalą ir tas šeimas eksponuoti, pagirti, kad jos štai turi pakankamai pajamų, atsisako kitų piliečių...

PIRMININKAS. Kolege, laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). ...kuriems reikia labiau, labiau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš tikrai jums pritarčiau, kad jeigu tai būtų savanoriška, iš visuomenės kylanti iniciatyva, iš šeimų sambūrio, nes tikrai turime labai daug gražių, šeimoms vienijančių organizacijų, tai tikrai būtų sveikintinas dalykas. Jis leistų turtingiems žmonėms savanoriškai pasidalinti savo geroje su kitais žmonėmis, kartu nediferencijuojant vaikų ir visas šeimas išlaikant orias.

Iš esmės to paties tikslo buvo siekiama ir nemokamu moksleivių maitinimu, ką mes pradėjome daryti. Taip visos šeimos, visi vaikai mokykloje tampa ir lygūs, ir visi gali turėti galimybę mokytis sveikai maitintis ir tą daryti nuo pat mažų dienų. To irgi, beje, pasigedome kaip iš vienos tokių priemonių Vyriausybės programoje.

Aš tikrai manyčiau, kad ir už programos rėmų mes galėtume surasti daug sutarimo, kuris galėtų būti platus, nes juo labiau, kaip ir minėjau, tie iššūkiai, tą įvardina ir EBPO, tikrai yra ganėtinai dideli.

PIRMININKAS. Ačiū, puikiai suspėjote per paskirtą laiką. Svarstymas. Diskusija. Diskutuoti užsirašė keturi kolegos. Pirmasis diskusijoje dalyvauja T. Tomilinas. Iki 5 minučių.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, paskutiniuose paskirtos premjerės ir finansų ministrės pasisakymuose mes jau matome neužtikrintumą dėl vaiko pinigų ateities. Akivaizdu, kad nuo sausio 1 dienos vaiko pinigai, kaip ir planavo Seimas, didės, universalūs vaiko pinigai didės, nes nauja Vyriausybė neturės galimybės pakeisti Seimo priimtų sprendimų. Aš manau, kad mes pasielgėme išmintingai, 2019 metais priėmę sprendimus dėl 2020 ir 2021 metų. Todėl jokios politinės diskusijos dėl vieno ir kito euro vaiko pinigams nevyksta. Visiems yra viskas aišku, kad 2021 metais universalios išmokos bus 70 eurų, o papildanti išmoka, mokama nepasiturintiems vaikams, taip pat daugiavaikėms šeimoms, bus 110, 111 eurų. Taigi pagrindinė politinė diskusija prasidės kitais metais, bet aš tikrai raginčiau jus išlaikyti tęstinumą ir štai kodėl.

Vaiko pinigų reforma pavyko dėl kelių priežasčių. Pirmiausia tai yra mastas. Mes daugybę metų bandėme tikslinėmis priemonėmis, taikliais, kaip jas vadino tų priemonių kūrėjai, spręsti atskirties, skurdo, nelygybės problemas. Mes bandėme naudoti tam Europos Sąjungos projektus, finansavome kažkokias specifines grupes, bandėme jas kelti ant kojų. Visaip mažiname prieinamumą prie socialinių pašalpų ir kompensacijų, įvairias sąlygas kėlėme. Maždaug iki 2016 metų tokia politika buvo taikoma visų valdžių, nepriklausomai nuo jų atspalvio, kairės ar dešinės. Rezultatas buvo vienas – nelygybė augo, socialinių problemų daugėjo, emigracija, savižudybės ir visas kitas *bukietas* problemų ėjo šalia.

2016 metais visi kartu padarėme labai didelį perversmą ir pažadėjome labai didelę priemonę, kuri kainuoja arti pusės milijardo eurų, ir neprašovėme, nes priemonę... Tai patvirtina ne tik buvę valdantieji, kas gali tikėti buvusiais valdančiaisiais, reikia tikėti tuo, ką kalba Europos Sąjungos institucijos, ką kalba EBPO, ką kalba ekspertai, net mūsų kai kurie bankų ekspertai, kurių negali įtarti palankumu valstiečiams ar ten kairės politikai, faktiškai vienu balsu sako: taip, taip reikėjo daryti.

Būtent universalumas, tos PNPD vadinamosios lengvatos pakeitimas vaiko pinigais ir vaiko pinigų spartus didinimas lėmė esminį pokytį, kad šeimose yra mažiau skurdo, mažiau vaikų skurdo. O šalia visų kitų priemonių, aišku, mes turime ir didelį nelygybės rodiklio mažėjimą. Nuo septynių iki šešių kartų pagal 2018 metų faktą ir pagal prognozes, kurios jau yra plačiai taikomos mūsų Vyriausybėje, dabartinė faktinė padėtis yra arti 5,5. Tai yra didžiulis šuolis per vieną kadenciją.

PIRMININKAS. Jums liko 30 sekundžių.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Pasaulis intuityviai eina link universalių bazinių pajamų. Daugelyje šalių diskutuojama dėl to, ar pradėti tokį eksperimentą. Pasaulis skaitmenizuojasi ir smarkiai keičiasi, todėl mes neturime jokios moralinės teisės net abejoti vaiko pinigų politikos nauda šaliai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pasisakyti kviečiamas M. Lingė. Ruošiasi P. Gražulis.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų labai džiugu girdėti, kai opozicija darbą, savo opozicinę darbotvarkę pradeda nuo rūpinimosi socialiniais klausimais. Vakar ir mes Socialinių reikalų ir darbo komitete pusantrų valandos svarstėme programą. Tai turbūt rekordinis komitetas, skyręs šiam klausimui tiek dėmesio, ir tikimės, kad taip išliks visą kadenciją.

Vyriausybės programa, kaip žinoma, bus tvirtinama tik rytoj, tik rytoj įgaliojimus gaus ir XVIII Vyriausybė. Tačiau rezoliucijos iniciatoriai jau siūlo Seimo vardu teisės aktu, kaip hierarchiškai kolegė buvo paminėjusi, svarbiu aktu, siūlo vertinti programą, kurios dar nėra ir ji nėra patvirtinta. Taigi nestatykime vežimo prieš arkli. Tai vien jau teisiškai abejonių kelianti iniciatyva.

Na, o ir dėl turinio – matome motyvų, kurie keltų klausimų ir kelia diskusijų. Ar verta papildomai priminti, kad skurdas Lietuvoje išlieka opi problema. Ar tai neigiama Vyriausybės programoje? Mes kaip tik sakome ir išipareigojame pagal aiškius kriterijus, kad bendras skurdo lygis būtų sumažintas iki 17 % nuo šiuo metu esančių daugiau kaip 20 %. Ar galime leisti teisės aktu

skleisti dezinformaciją apie vaiko pinigų atsisakymą? Negalime. Jau tiek dabar iš patvirtintos Ministrės Pirmininkės ar iš ministrės girdėjome patikinimus, kad nesirengiama naikinti ar mažinti vaiko pinigų. Programoje kaip tik sakome, kad vaiko pinigų mokėjimas bus susiejamas su darželio lankomumu vaikams iš šeimų, kurios turi įvairių socialinių iššūkių. Ir šis momentas, šis susiejimas yra ypač svarbus, jeigu norime ištraukti iš skurdo spąstų, neužprogramuoti tų jaunų mūsų ateities kartų, kurios gali būti per ugdymą iš karto patekusios į švietimo sistemą, į socialinę tinkamą aplinką, ištraukti ir galės įgyti galimybių šansus.

Rezoliucija siūloma išlaikyti nuoseklų senatvės pensijų augimą. O ar kas siūlo kitaip? Seimas jau yra priėmęs pensijų indeksavimo įstatymus, kurie yra depolitizuoti ir depolitizuoja pensijų kėlimą, o antradienį vieningai sudarėme galimybę indeksuoti pensijas ir BVP neaugimo metais. Nuogaustaujama dėl paslaugų šeimai, tačiau Vyriausybės programoje numatyta užtikrinti galimybes derinti darbo ir šeimos įsipareigojimus, kurti algoritmus, padedančius atitinkamai vaikams ir šeimoms pagal jų individualius poreikius gauti pagalbą. Kalbama apie pagalbą šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus. Visiškai neneigdami paramos svarbos, mes didesnius akcentus teikiame, kad reikia stipriau vystyti socialines paslaugas.

Dar daugiau. Rezoliucija siūloma konstatuoti, kad Lietuvai iki šiol pavyko tvarkytis su COVID-19 sukeltomis ekonominėmis pasekmėmis. Taigi ar šioje vietoje neišryškėja tikrieji iniciatyvos tikslai, kai prisidengiant kilniais socialiniais tikslais iš tikro norima Seimo vardu legitimizuoti nesuvaldytą pandemiją?

Gerbiamieji, pandemijos suvaldyti nepavyko, degame. O ką jau kalbėti apie pasekmes, kurias bus galima vertinti tik tada, kai bus užgesintas šis nekontroliuojamas gaisras. Ir jei rezoliucijos iniciatoriai mano, kad per mažai Vyriausybės programoje yra kokių nors priemonių, tai ištis maloniai kviestume siūlyti Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių planą – kurkime, eikime konstruktyviu bendradarbiavimo keliu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pasisako P. Gražulis. Ruošiasi J. Razma.

P. GRAŽULIS (MSNG). Sveiki gyvi, gerbiami Seimo nariai. Aš manyčiau, gal šiek tiek vis dėlto per ankstyva ši rezoliucija, nes jeigu kalbėsime apie dabartinės valdančiosios daugumos socialinio sektoriaus programines nuostatas, gal didelių priekaištų ten ir nerasime. Bet dažnai programos ir įsipareigojimai yra pamirštami ir jie neįgyvendinami.

Ten kalbama taip jau įdomiai ir apie sidabrinę ekonomiką, kurioje daug dėmesio bus skiriama senjorams – jie bus mokomi, bus skiriamos investicijos į jų perkvalifikavimą. Ir, matyt, po to slypi irgi, kadangi A. Kubiliaus Vyriausybė nuo 60 iki 65 metų amžiaus pailgino pensinį amžių, galbūt valdančioji dauguma (atsispindės tai tik, matyt, priemonių plane) planuoja pailginti pensinį amžių iki 70 ar 72 metų, nes labai ruošiasi nemažas investicijas skirti senjorams, juos mokyti, juos parengti darbui. Problema yra ta, kad, matyt, prie konservatorių labai daug jau išvažiavo jaunimo, ir tikrai išvažiavo daug jaunimo iš Lietuvos, trūksta darbo jėgos, tai nori, kaip sakoma, įdarbinti senjorus. Nežinau, ar jei bus pailgintas pensinis amžius, labai tai sveikintinas dalykas, galbūt geriau reikėtų senjorams sudaryti poilsio sąlygas, užtarnautas poilsio sąlygas.

Antras dalykas – dėl socialinės atskirties. Dėl socialinės atskirties visos vyriausybės, nežinau, kiek kadencijų kalba, programose rašo, deja, ta socialinė atskirtis taip ir nemažėja, skurstančiųjų skaičius labai jau neženkliai pamažėjo ir šioje kadencijoje. Aš analizavau vieną dabartinės valdančiosios daugumos programinę nuostatą, jai pritarčiau. Nereikia pinigų skirti tiems, kas jų turi daug, taip pat ir vaiko pinigus skirti tiems, kas turi vidutines ir mažas pajamas. Tiems tėvams, kurie turi dideles pajamas, kam dar skirti tuos pinigus?

Lygiai kaip su pensijų indeksavimu ar didinimu. Kada pensijas indeksuojame, tai kas turi didesnę, proporcingai gauna daugiau, negu tas, kuris turi mažesnę. Tai reikėtų didinti bazinę pensiją. Tokiu atveju tikrai efektyviau mažintume skurdą. O dabar visą laiką gauna pagal mūsų šeimų kadencijų politikų nuostatas: kas turi daugiau, tam pridėdama daugiau, kas turi mažiau, tam duodama mažiau, tad niekada mes tos socialinės atskirties ir nesumažinsime. Jinai visada didės pagal tokią socialinę politiką.

Manau, kad rezoliucija nedarys didelės įtakos valdančiosios daugumos politikai. Man atrodo, čia toks priminimas, kad neatsisakytų tos politikos, kad teiktų įstatymo pataisas, kad vis dėlto

ta socialinė sritis, dėl kurios mums baksnoja ir Europos Sąjunga, kad mes niekaip neišbrendame iš tokios gilios socialinės atskirties, tas klausimas būtų prioritetinis.

Man labai gaila vieno dalyko, buvo labai gera buvusios Lenkų frakcijos iniciatyva – senjorams buvo pasiūlyta 13 senatvės pensija ar dalis pensijos. Tikrai buvo geras sprendimas prieš šventes gauti papildomai lėšų, pasiruošti gražiai šventėms, gal apdovanoti, nupirkti dovanėlę anūkui ar panašiai. Čia sprendimas buvo geras – buvo fiksuota suma. Nesvarbu, kokia tavo pensija – didelė ar maža, bet tu gauni tam tikrą pinigų sumą ir prieš šventes buvo tikrai labai gera idėja, bet gaila, kad šios idėjos dabartinėje valdančiosios daugumos programoje jau yra atsisakyta.

Taigi už rezoliuciją galima balsuoti galbūt tik dėl to, kad neatsisakytų savo nuostatų, savo pažadų valdančioji dauguma ir kad laikytų prioritetiniu klausimu, vienu iš prioritetinių klausimų socialines problemas ir socialinių problemų sprendimą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pasisakyti kviečiamas kolega J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji rezoliucijos autoriai, šiuo atveju valstiečiai ir žalieji, kaip pastebėjote, net ir ką tik prieš mane kalbėjęs aršiausias jūsų gynėjas nepritarė šiai jūsų iniciatyvai. Aš tikrai siūlyčiau jums pagalvoti, ar tokių rezoliucijų šiandien laukia Lietuvos žmonės. Kai žmonės išgąstingai stebi kasdien vis didėjančius susirgusių kovidu skaičius, kai gydytojai pervargę nuo vis didėjančių ligonių srauto, kai jūs matote naujausius rodiklius apie bendrą sergamumą, kad lapkričio mėnesį mirtingumas yra 43 % didesnis, lyginant su praėjusių metų lapkričio mėnesiu apskritai nuo visų ligų, mes čia dabar priimame rezoliuciją, kuria daroma savigyra, kaip mat buvusi Vyriausybė gerai dalino pinigus, kaip sustabdė ekonomikos kritimą.

Jeigu jau kalbame apie ekonomikos kritimą ir sakome, kad jis Lietuvoje buvo gana nedidelis, tai pasakykime, kad Lietuva daugiausia ir pasiskolino. Kur jūs rasite valstybę, kad per šitą laikotarpį beveik 10 % nuo BVP būtų priauginusi skolą? Nemanau, kad galėsite įvardinti. Nereikia stebėtis, kad tiek įliejus pinigų ekonomikai tai kažkiek, žinoma, pagelbėjo.

Kolega T. Tomilinas čia jau pasakė, kad dėl kitų metų įstatymai priimti, pensijos indeksuojamos, vaiko pinigai auga, tad kokių čia dar rezoliucijų reikia? Jeigu naujoji Vyriausybė ateis su projektais, keis kokius nors principus kada nors ateityje, nors nežinau, ar taip būtina bus, tada ir diskutuosime. Jūs galbūt savo alternatyvą siūlysite. Kam ta rezoliucija, kam ta visokia savigyra?

Jūs labai ginate universalios vaiko išmokos principą. Aš dar suprasčiau, jeigu tai būtų ginama tame kontekste, kad taip yra paprasčiau, greičiau galima išspręsti, nieko čia nereikia daug administruoti, skaičiuoti, kieno ir kokios ten pajamos, bet kad jis būtų labai teisingas, tai aš nenorėčiau sutikti. Vis dėlto pagalvokite: štai ta rezoliucija jūs siūlote, kad ir toliau gautų vaiko išmokas, tarkim, koks nors „MG Baltic“ prezidentas, kurio turtas artėja prie milijardo ir kuris, berods, augina tris vaikus. Jis, gavęs tuos vaiko pinigus, turbūt tikrai turi gerai pasijausti ir suvokti, kad gyvena turbūt turtingiausioje pasaulio valstybėje. Jeigu norite jam suteikti tokį jausmą ir toliau, tai, žinoma, galite siūlyti tuos vaiko pinigus ir patiems turtingiausiems. Todėl aš kviečiu pačius iniciatorių susivokti, kad rezoliucija ne laiku ir ne vietoje, jos turinys labai abejotinas, atsiimti ir prašyti, kad mes visi balsuotume prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Širinskienė per šoninį mikrofoną. Dėl vedimo tvarkos?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, dėl vedimo tvarkos ir dėl tų replikų. Aš kolegas vis dėlto kvieščiau pasisakant nemarginalizuoti kai kurių vaikų, nes nė vienas vaikas savo tėvų, kokie jie bebūtų, nepasirenka. Kai vartojame pavyzdžius, tikrai tų tėvų, kurie galbūt vienaip ar kitaip pasielgė, mes nesiekime su konkrečiais atvejais.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Priėmimas. Pasisako keturi – už, keturi – prieš. Už pasisako T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dar mačiau Moniką prie šoninio mikrofono, bet jau nebematau.

Gerbiami kolegos, apie vaiko pinigų pranašumą prieš bet kokią kitą politiką buvo labai daug diskusijų šioje kadencijoje. Labai buvo keista matyti, kaip buvusi opozicija aršiai kritikavo vaiko pinigų politiką, didinimą, o paskui darniai ir faktiškai vienbalsiai balsavo (aš nekalbu apie liberalus, labiau kalbu apie konservatorius) už vaiko pinigų didinimą. Būtų labai gražu, kad jūs laikytumėtės savo rinkiminių pažadų, nes faktiškai kas antras pažadas buvo apie tęstinumą, apie tai, kad žmonės nervina nuolatiniai pokyčiai kiekvieną kadenciją. Dabar jūs turite progą parodyti sa-

vo nuoseklumą, savo pagarbą Lietuvos šeimoms ir jų norui tą tęstinumą matyti. Balsuodami už šią rezoliuciją jūs nuraminsite Lietuvos žmones, mums bus daug mažiau pagundų ir pagrindo ką nors kritikuoti, o ta problema, kad vaiko pinigų universalumas yra galbūt per dosnus turtingiems, jau seniai išspręsta. Mes gi turime bent jau dėl darbo pajamų progresinę skalę. Aš labai tikiuosi, kad ir šią politiką jūs išlaikysite, nes čia jau būtų visiškas jūsų principų pažeidimas, kai jūs kalbėjote apie mokestinį tęstinumą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pasisako prieš J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, yra toks labai gražus posakis – viščiukus skaičiuojame rudenį. Norėčiau tą patį posakį pritaikyti dėl finansinių metų, nes finansiniai metai bus skaičiuojami kitais metais. Tačiau jūs savo rezoliucijoje nurodote, jau dabar konstatuojate, kad Vyriausybė su kovidu puikiai ekonomiškai susitvarkė ir nebuvo sukelta jokių pasekmių. Tai šiek tiek prieštarauja logikai, nes metai dar nesibaigė, o rezoliucija jau lyg ir planuotume konstatuoti, kad mūsų finansinė padėtis puiki, ekonominė padėtis. Čia vienas aspektas.

Antras aspektas. Atsakau gerbiamam T. Tomilui dėl to, kad mes turėtume nuraminti žmones. Aš tikrai galiu drąsiai pasakyti, kad žmonės nusiramins, kai rytoj bus priimta Vyriausybės programa, kuri tikrai yra socialiai atsakinga ir orientuota ne vien tik į išmokų ir pašalpų didinimą, bet taip pat į kokybiškų paslaugų prieinamumą labiausiai pažeidžiamiems Lietuvos žmonėms.

Gerbiami kolegos, tikrai mes, manau, galime sutarti dėl to, kad Lietuva turi skirti daugiau dėmesio socialinei politikai ar paslaugų, ar išmokų pavidalu. Tačiau nereikia statyti vežimo prieš arklį ir registruoti, tiksliau, pritarti šiai rezoliucijai, kuri iš esmės dabartiniame kontekste yra niekinė. Todėl kviesčiau kolegas iš tikrųjų susitelkti į opozicijos darbą, konstruktyviai kritikuoti siūlymus, jeigu tokių būtų, bet neužsiiminėti pseudopolitika. Todėl kviečiu kolegas nepritarti šiai rezoliucijai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už kalbės A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, tikrai šiandien priėmėme rezoliuciją dėl užsienio politikos tęstinumo, tai yra normali praktika ir, aš manau, niekas dėl to labai nesisieloja ir niekas neišgyvena. Manau, kad ir dėl socialinės politikos tęstinumo tai būtų labai logiškas ir gražus žingsnis mūsų visų. O vis dėlto kartelė tikrai užkelta pakankamai aukštai. Būtų smagu, kad dabartinė dauguma atsižvelgtų į tuos tikrai, sakyčiau, kai kuriuos pasiekimus, visai nemažus, socialinėje srityje kaip tie patys vaiko pinigai, taip pat ir šeimos kortelė, kur yra didžiulis veikimo laukas, tarime, prie šeimos kortelės veikimo laukas ir visi kiti dalykai.

Taip pat mums visiems rūpi ir tas dalykas, kad socialinei sričiai... taip pat ir ministerija turėtų susirūpinti, ir mes visi, kad socialinei sričiai pagal Europos Sąjungos vidurkį nuo BVP skiriame vos ne per pusę mažesnę finansavimą. Tas irgi mums visiems turėtų labai rūpėti. Todėl, manau, ta rezoliucija... va čia būtų ir vaiko pinigai, čia būtų ir pensijų didinimas, ir taip toliau, ir nemokamas pradinukų maitinimas. Ne visai sutinku su ponu Jurgiu, kai jis sako, kad „MG Baltic“ vaikui nereikia duoti pinigų, o dėl nemokamo maitinimo mes jau priėmėme ir visi, tada buvusi opozicija, taip pat balsavo, kad visi pradinukai būtų nemokamai maitinami, nepriklausomai nuo pajamų.

Aš manau, nereikia išsigąsti šios rezoliucijos, reikia jai pritarti ir tada visiems bendrai veikti be pykčio, be kritikos, be pavydo, tačiau eiti ta linkme, kad Lietuvos žmonės tikrai jaustųsi saugūs. Taip pat yra dar tokių dalykų, kuriuos nuėjusi valdžia jau buvo pradėjusi grąžinti, tai ir valstybines pensijas pareigūnams. Manau, kad irgi reikėtų pamąstyti, kad nors po kažkiek, bet tuos pinigėlius tiems žmonėms, kuriems priklauso, reikia grąžinti. Todėl tikrai siūlau visiems tartis, kalbėti, o rezoliucijai siūlau pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, paprastai, sulaukęs rezoliucijos, tikiesi, kad tai bus toks telkiantis dokumentas, kaip šįryt priimta rezoliucija dėl užsienio politikos, ir ieškai tos santarvės taškų. Tai aš irgi su tokia viltimi atsiverčiau rezoliucijos tekstą ir galiu pasakyti – jis nėra telkiantis, jis gal ir nėra blogas, tačiau tai ne tas žanras, tai tikrų rytdienos diskusijai dėl Vyriausybės programos. Ir tai yra normalus opozicijos produktas, kai opozicija pagiria save, kaip gerai kovojo COVID-19 frontuose, kaip gerai realizavo socialinę politiką, ir čia galima tikrai diskutuoti. Yra ir gerų dalykų, pasiekimų, yra ir nesėkmių, bet natūralu, kad opozicija pasigiria.

Tačiau yra ir kita dalis, kur yra vertinama valdančiosios daugumos pasiūlyta XVIII Vyriausybės programa. Ir štai sakoma – skurdo mažinimo priemonių stoka XVIII Vyriausybės programoje. Paskui prašote, kad mes balsuotume už jūsų rezoliuciją. Jeigu mes balsuojame už tokį tekstą, tai mes turime skubiai bėgti ir keisti tos Vyriausybės programą kažkuriais punktais, jeigu mes pripažįstame, kad tai yra stoka.

Kitas dalykas, gąsdinimas, kad bus atsisakoma vaiko pinigų. Tada staigiai M. Navickienė su I. Šimonyte bėga keisti Vyriausybės programos, jeigu balsuoja šiandien čia. Aš vadinu tą jūsų rezoliuciją normaliu dokumentu debatams apie Vyriausybės programą, kur opozicijos ir valdančiųjų nuomonės išsiskiria. Tai normalūs debatai, kurie gali vykti rytoj, tačiau jokių būdų tai negalėtų būti rezoliucijos žanras. Aš su viltimi atsiverčiau rezoliucijos tekstą tikėdamasis telkiančio dokumento, jis toks nėra. Tai nieko keisto, negaliu palaikyti. Atsiprašau, nors galvojau, kad tai bus kažkas panašaus dėl Socialinės politikos tęstinumo gairių, siekiant ne kritikuoti ką nors, o sutelkti.

PIRMININKAS. Ačiū. Už kalbės V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Antroji rezoliucija vėlgi gražiai surašyta, galima jai pritarti, bet, matyt, ja norima parodyti LVŽS ir buvusios daugumos nuopelnus. Nors realiai reiktų pasakyti, kad, gerbiameji buvę valdantieji, jūsų socialinė politika patyrė fiasko. Lietuvos atskirtis yra viena didžiausių Europos Sąjungoje. Ketvirtadalis žmonių skursta. Nors buvo ekonominis pakilimas, deja, nebuvo sugebėta šios atskirties sumažinti. Priešingai, pinigai buvo taškomi iš esmės galbūt daugiau tiems, kurie parėmė per rinkimus, ar kokiems nors draugams politikoje, bet nežiūrint realiai, kur koks regionas patiria didesnę atskirtį.

Na, ir dėl „MG Baltic“. Jurgi, labai ačiū už pastabą, bet aš dar noriu pridurti. Žinokite, vaiko pinigai „MG Baltic“ prezidentui yra menkniekis. Valstiečiai pasirūpino „MG Baltic“ prezidentu, atiduodami jam šimtamilijoninius užsakymus krašto apsaugos sistemoje – statys kareivines. Patikėkite manimi, ten maršos tokios, kad galėtų užtekti ištisų miestelių vaikams, kurie patiria atskirtį. Tai irgi šia prasme čia yra valstiečių nuopelnas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Bet aš taip supratau, jūs ne ten užsirašėte, norėdamas pasisakyti. Kalbėjote prieš rezoliuciją.

V. BAKAS (MSNG). Aš kalbu apie turinį.

PIRMININKAS. Būkite atidesnis kitą kartą.

Prieš kalbės K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiame kolegos, kaip suprantu, valstiečiai bando imti iniciatyvą ir rašyti alternatyvią Vyriausybės programą ir dabar jau socialinės politikos gaires surašė. Jie galėjo tą padaryti sau prieš ketverius metus ir gražiai įgyvendinti. Dabar yra kita realija, kita Vyriausybė ir ji yra surašiusi savo programą, ją rytoj mes svarstysime.

Kadangi valstiečiai yra gražiai pasakę, net S. Skvernelis, dar ir šiandien esantis premjeru, yra pasakęs, kad mes, ši dauguma, nusirašėme nuo jų programos beveik viską, tai aš tikiuosi, kad rytoj valstiečiai labai gausiai susirinks ir, kadangi tai yra programinis plagiatas, už tą programinį plagiatą ims ir balsuos. Tai kam reikalingos tada alternatyvos? Čia yra nelogiški siūlymai, nes jau yra ir taip viskas nusirašyta, telieka tik už tą gražiai ir vieningai balsuoti.

Gerbiame valstiečiai, nebekurkite ir nebedauginkite nereikalingų popierių, o balsuokite rytoj už Vyriausybės programą, kuri yra jūsų programos tęsinys.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už pasisako G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju. Jonai, pirmiausia sveikinimai užėmus Seimo posėdžio pirminko vietą pirmą kartą. O kalbėdamas už rezoliuciją noriu pasakyti, kad, kolegos, iš tikrųjų per ketverius metus buvusios kadencijos jūs visi padarėte tektoninį šuolį ir padėjote Lietuvos skurdo rodikliams pagaliau pajudėti teigiama linkme. Tą pripažįsta Europos Komisija, tą pripažįsta EBPO, apie tai ir kalba rezoliucija. Balsavimas prieš būtų balsavimas prieš tarptautinių ekspertų išvadas. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas. Rezoliucija ir nesako, kad puikiai susitvarkėme su COVID krize. Ji tik kukliai užsimena, kad šios krizės ekonominės pasekmės yra vienos iš mažiausių visoje Europos Sąjungoje, o skurdas ir socialinė atskirtis išlieka viena opiausių Lietuvos problemų. Tai irgi yra paminėta rezoliucijoje. Balsuodami prieš jūs balsuojate prieš tai, kad skurdas ir socialinė atskirtis išlieka viena opiausių problemų.

Taip pat noriu pasakyti, kad taip, daugelis teiginių naujosios Vyriausybės programoje skamba kaip tęstinumas buvusios Vyriausybės programos, ir ši rezoliucija būtent to tęstinumo link mus visus ir kreipia. Prisiminkime, kokios būklės „Sodros“ rezervas buvo, kai jūs visi prieš ketverius metus pradėjote dirbti, ir koks jis yra dabar. Tai tik palinkėjimas ir, kaip skamba tekstas, raginimas išlaikyti tą gerą pagreitį. Ir vėlgi norisi, kad nematytume tekste to, ko ten nėra, ir matytume tai, kas ten yra. O dėl nuogaštavimo ir baimės, kad tikrai socialinė atskirtis yra pastumiama į podukros vietą naujosios Vyriausybės programoje, na, toks išpūdis susidaro. Ir kalbant apie tuos vaiko pinigus vėlgi universalumas yra atsakymas. Tai ir yra tikroji galimybių lygybė, kai nesvarbu, kokioje šeimoje, kokiame kaime ar mieste tu gimsti, tu esi traktuojamas vienodai. Apie tai ir kalba ši rezoliucija, ragindama tai išlaikyti. Taigi raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir prieš pasisako M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Giedriau, aš kviesčiau matyti tai, kas yra, ir nematyti to, ko nėra XVIII Vyriausybės programoje. Pagal analogiją, ką jūs kalbate dabar, jeigu balsuosi prieš rezoliuciją, tai balsuosi prieš prioritetą mažinti skurdą, tai aš tokį pat argumentą tada naudočiau, jeigu balsuosite prieš Vyriausybės programą, tai balsuosite prieš skurdo mažinimą ir šį prioritetą. Nes Vyriausybės programoje yra kalbama apie skurdo mažinimo problemą konkrečiomis priemonėmis labai nuosekliai ir daug. Tai pradėti norėčiau nuo to.

Dabar apie sąmokslų teorijas, kurios skleidžiamos konkrečiai šioje rezoliucijoje. Mes daug girdėjome apie tai, kad ši Vyriausybė mažins pensijas arba jų nedidins, mes daug girdėjome, kad nebebus mokami vaiko pinigai, kad nebus antrojų maitinimo, ir kitų sąmokslų teorijų, kitaip pavadinti negaliu. Noriu tik pasakyti, kad ši Vyriausybė įsipareigojo rasti lėšų pensijų didesniai indeksavimui, kurio, deja, nuėjusi Vyriausybė biudžete net nebuvo suplanavusi. Todėl kalbėti apie tai, kad nėra konkrečių priemonių, nėra skurdo mažinimo prioriteto arba nėra programoje tų rodiklių, kurie yra numatyti socialinėje dalyje jūsų rezoliucijoje, na, yra neteisinga. Aš siūlyčiau liautis tokiu būdu politikuoti.

Na, o kodėl pati nepalaikysiu tokio rezoliucijos teksto, tai labiausiai nepalaikysiu dėl sakinio, kuriame kalbama, kad Lietuvai iki šiol pavyko tvarkytis su COVID-19 sukeltomis ekonominėmis pasekmėmis. Taip mes legitimizuotume nesuvaldytą pandemiją ir to padaryti tikrai negalime, turime tikrai sudėtingą situaciją. Kviečiu kolegas susilaikyti ir telktis bendram darbui dėl priemonių plano.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Nuomonės už, prieš išsakytos. Bet prieš teikdamas balsuoti... (*Balsai salėje*) Giedrius turbūt ne. Vėliau. Replikos teisė po balsavimo. Teikiu balsuoti. Atsiprašau. Teisingai, ačiū. Perspėjo, kad balsavimas bus 17 val. 10 min. Pagal susitarimą nieko negaliu pakeisti.

Replika po balsavimo – Giedrius. Prašau. Prieš balsavimą.

G. SURPLYS (LVŽSF). Kadangi Monika paminėjo mano kuklų vardą, aš tiesiog noriu sureaguoti, kad, pirma, dar kartą kartoju, niekas nekalba apie kovidą suvaldymą, kalbame apie ekonominių pasekmių suvaldymą. Tai yra viena. Ir tai yra pagrįsta ekspertų išvadomis ir rekomendacijomis.

Kitas dalykas, dėl ko ši rezoliucija ir gimė. Tai, ką jūs kalbate, yra įsipareigojimai kitiems biudžetiniams metams. Ir taip, tai yra biudžete. Tokį biudžeto projektą atnešė buvusi, dabar jau buvusi, galiu sakyti, Vyriausybė. Bet mes nematome perspektyvos, kas bus 2022, 2023 ir 2024 metais. Iš ministrų atsakymų komitetų posėdžiuose panašu, kad ir yra svarstoma atsakyti vaiko universalios išmokos, nebedidinti pensijų. Todėl kyla tokios rezoliucijos ir idėjos.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, kolega. Ir trumpą repliką K. Masiulis. Prašom. Atsiprašau, neįjungiau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Bus trumpesnė negu gerbiamo Giedriaus. Rezoliucijoje kalbama apie kovidą suvaldymą. (*Balsai salėje*) Apie kovidą suvaldymą.

PIRMININKAS. Ir kolegė Monika. Trumpą, jeigu galima.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai trumpą. Labai trumpą repliką apie tai, kad biudžete numatytoms ir Seime priimtoms priemonėms pinigų numatyta nebuvo ir jų ieškoti dabar turi ši Vyriausybė. Tai čia tik bendram suvokimui.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Aš drįstu nutraukti diskusijas.

14.54 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69 (pateikimas)

Svarstomas antras popietinės darbotvarkės 2-2 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69. Pranešėjas – V. Gapšys. Prašau į tribūną.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, tikiuosi, šis įstatymo projektas nesukels tiek aistrų. Jis yra daug paprastesnis, labai pragmatiškas ir praktiškas. Kilo mintis jį pateikti dėl to, kad pamačiau straipsnius, kaip specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai, sulaukę 21-ojo gimtadienio, nebaigę mokslo metų, turi palikti mokyklą, kurioje mokosi. Pasisakė tikrai ir neįgaliųjų organizacijos, kad tai yra nenormali praktika, kad vaikas, kuris pradėjo mokslo metus, sulaukęs 21-erių negali tų mokslo metų baigti, tai yra su juo nutraukiama sutartis. Faktiškai tokių pavyzdžių ir buvo.

Todėl ir įstatymo projekte numatau, kad tie specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai, žmonės galėtų mokytis iki pabaigos mokslo metų, kuriais jiems sukanka 21-eri metai. Atitinkamai jiems būtų iki 21-erių metų imtinai suteikiamos reikiamos paslaugos, kurios yra numatytos taip pat Švietimo įstatyme.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti kolega K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiamas kolega, prašom pasakyti, gal jūs skaičiavote, kiek kainuotų tos paslaugos biudžetui?

V. GAPŠYS (DPF). Iš esmės buvo pasakyta, kad yra numatomos lėšos mokslo metams. Tai tiems vaikams, kurie jau mokosi, pagal tokius pirminius pamąstymus nekainuotų, nes jiems jau yra numatytos tiems mokslo metams, tiesiog su jais yra nutraukiama sutartis. Bet aš manau, kad patikslins Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, ar taip yra. Faktiškai, kiek aš išsiaiškinau, tai būtent taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Už pasisako J. Razma. Prašau. Kadangi nėra prieš, tai gal...

J. RAZMA (TS-LKDF). Jau pradėjau, tai...

PIRMININKAS. Gerai. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). ...tiek to. Gerbiami kolegos, kaip tik čia mes turime kitokį konstruktyvaus opozicijos veikimo pavyzdį. Tikrai galima paremti, kai yra pastebimos kažkokios, kad ir nedidelės, problemos ir siūloma jas išspręsti. Tai yra visiška priešingybė, ką mes matėme valstiečių ir žaliųjų prieš tai teiktame projekte, kuris yra tik tuščias oro drebinimas. Šiuo atveju tikrai kviečiu palaikyti. Aš tikiuosi, kad Seime mes galėsime priimti tą pataisą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Primenu, kad balsavimas prasidės 17 val. 10 min.

14.58 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl moterų teisių ribojimo ir teisės viršenybės principo pažeidimo Lenkijoje“ projektas Nr. XIIIIP-5352(2) (pateikimas)

Svarstome darbotvarkės 2-3 klausimą – Seimo rezoliucijos „Dėl moterų teisių ribojimo ir teisės viršenybės principo pažeidimo Lenkijoje“ projektas Nr. XIIIIP-5352(2). Pranešėja – kolegė D. Šakalienė. Prašau D. Šakalienę į tribūną pristatyti savo rezoliuciją. Prašau. Jums 10 minučių.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Atsiprašau. Nežinau, ar man vienai šiandien dėl interneto ryšio kyla sunkumų, bet...

Iš tikrųjų yra labai simboliška, kad šiandien, gruodžio 10 dieną, būtent Tarptautinę žmogaus teisių dieną, mes kalbame apie šį labai skaudų klausimą. Turbūt visi žinote, kad Lenkijos tribunolo spalio 22 dieną priimtas sprendimas, kuriuo yra uždraudžiamas nėštumo nutraukimas net tais atvejais, kai dėl apsigimimo vaisius mirs dar išsčiose ar netrukus po gimdymo, iš esmės ignoruoja

Jungtinių Tautų, Europos Tarybos rekomendacijas, konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ir žeminantį elgesį ar baudimą. Nors būtent priežastis, kad vaisius turi sunkių ar negrįžtamų apsigimimų arba serga nepagydoma liga, buvo teisinis pagrindas nutraukti nėštumą absoliučia dauguma atvejų, tai yra 1 tūkst. 74 atvejai iš 1 tūkst. 110 atvejų 2019 metais. Likusiais atvejais jis buvo nutrauktas dėl nėštumo keliamos grėsmės moters gyvybei ar pastojus dėl draudžiamo poelgio, tai yra išžaginimo, kurie yra vieninteliai kiti atvejai, leidžiami pagal 1993 metų šeimos planavimo aktą.

Atkreiptinas dėmesys, kad galimybė gauti ginekologo paslaugas Lenkijoje yra labai apribota ir kai kuriuose regionuose beveik neegzistuoja. Būtent dėl to yra daug nepageidaujamų nėštumų, prasta reprodukcinė sveikata, didelis gimdos kaklelio vėžio paplitimas ir nepakankamos galimybės naudotis kontracepcija. Teisė į vienodą požiūrį ir nediskriminavimą yra pagrindinė teisė, įtvirtinta sutartyse ir chartijoje, ir jos turi būti visapusiškai paisoma.

Noriu atkreipti dėmesį, kad remiantis tiek chartija, tiek AŽTK ir AŽTT praktika moterų lytinė reprodukcinė sveikata bei teisės yra susijusios su daugeliu žmogaus teisių, kaip antai teise į gyvybę, teise nepatirti nežmoniško ar asmens orumą žeminančio elgesio, teise naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, teise į privatų gyvenimą, informaciją ir švietimą. Beje, šios žmogaus teisės taip pat įtvirtintos Lenkijos Konstitucijoje.

Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims komitetas ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių komitetas dar 2018 metų rugpjūčio mėnesį paskelbė bendrą pranešimą, kuriame pabrėžė, kad galimybė saugiai ir teisėtai atlikti nėštumo nutraukimą, taip pat gauti susijusias paslaugas ir informaciją yra esminis moterų reprodukcinės sveikatos aspektas, ir primygtinai ragino šalis panaikinti moterų ir mergaičių lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių apribojimus, nes dėl to kyla grėsmė jų sveikatai ir gyvybei, nes galimybė nutraukti nėštumą yra žmogaus teisė, o jo nukėlimas ar atsisakymas jį padaryti yra tam tikros formos smurtas lyties pagrindu ir gali būti laikomas kankinimu arba žiauriu, nežmonišku ir žeminančiu elgesiu. Beje, lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės yra pagal trečiąją Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslą numatytas siekis, o panaikinimas smurto lyties pagrindu yra pagal penktąjį darnaus vystymosi tikslą numatytas siekis.

Beje, priminsiu, kad Lenkija neįvykdė Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų dėl galimybės teisėtai nutraukti nėštumą. Mes iš tiesų labai atsilikome, nes jau lapkričio 26 dieną Europos Parlamentas dėl šios situacijos priėmė labai griežtą rezoliuciją, keleriopai griežtesnę nei šis tekstas, kurį aš siūlau ir dėl kurio kviečiau kolegas teikti pasiūlymus, pataisas, korekcijas, ką nors išbraukti, pridėti. Kolega E. Zingeris pasinaudojo šia galimybe.

Europos Parlamento rezoliucijoje, beje, pabrėžiama, kad tiek Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas, tiek Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas vykdo misijas į Lenkiją ir iš šių misijų priėjo prie tikrai labai didelį susirūpinimą keliančių išvadų. Taip pat atsižvelgė į tai, kad Taryba taip pat pradėjo procedūrą, tiksliau, keturias pažeidimo nagrinėjimo procedūras dėl teisės viršenybės principų, dėl teisinės valstybės principų galimų pažeidimų. Noriu atkreipti dėmesį, kad net penkių Europos Parlamento daugumos frakcijų vadovai kreipėsi raštu į Lenkijos Ministrą Pirmininką.

Mūsų Seimas beveik per du mėnesius nesugebėjo reaguoti ir tikrai labai gaila. Aš labai gerai suprantu, kad mūsų santykiai su Lenkija yra ypatingi nuo istorinių, kultūrinių ryšių iki gyvybiškai svarbios partnerystės NATO ir energetinės nepriklausomybės klausimų. Lenkija yra mūsų kaimynė, sąjungininkė ir bičiulė. Todėl ir tik todėl Lietuva kaip draugas draugui gali išreikšti susirūpinimą, palaikyti savo bičiulius kaimynus, jau pusantro mėnesio besirenkančius į protestus, kurių mastas yra beprecedentis nuo „Solidarność“ laikų.

Prieš pusantro mėnesio ėmiausi šios iniciatyvos siekdama išreikšti solidarumą su žmogaus teisės ir demokratiją ginančiais Lenkijos piliečiais, mūsų draugais, bičiuliais ir kaimynais. Jūsų valia pritarti šiai rezoliucijai ar ne, tačiau džiaugiuosi, kad po keturių kartų, kai Seimui garbės nedarančiais būdais buvo neleista jos net pristatyti, galima apie tai kalbėtis šioje salėje, išsakyti nuomones demokratinės diskusijos metu.

Taip pat manau, kad labai gerai, kad, kaip ir žinote Seimo statutą, nors Užsienio reikalų komitetas nesiėmė svarstyti šios rezoliucijos, žinojome, kad taip bus, vis dėlto savotiškai buvo parengta, galbūt alternatyvi rezoliucija pristatoma dėl žmogaus teisių, teisės viršenybės principo ir demokratijos apsaugos formuojant užsienio politikos gaires. Todėl šiandien – Tarptautinę žmogaus teisių dieną – matau, kad, viena vertus, mes tiesiog beviltiškai pavėlavome išreikšti poziciją šiuo klausimu.

Antras dalykas. Šioje Užsienio reikalų komiteto pristatytoje rezoliucijoje, apie kurią kalbėjome rytinėje darbotvarkėje, valdančiųjų valia yra tam tikrus dalykus vis tiek prieš opozicinę darbotvarkę įdėti, atrodo, bent jau buvo sutarta, kad šis Seimas norėtų užtikrinti visų žmogaus teisių ir laisvių apsaugą. Matydama, kiek kolegų yra salėje, matyt, nebus nei priėmimo šios rezoliucijos, nei faktiškai diskusijos dėl jos, tik noriu paraginti Tarptautinę žmogaus teisių dieną – nerūšiuokime žmonių, ginkime visų žmonių teises, visas jų laisves, visas jų teises, nepagrįstai neribokime nė vieno piliečio teisės, kai visai šalia mūsų matome kenčiančius žmones, žmones, kurių teisės yra ribojamos, irgi netaikykime dvejopų standartų. Kaip suprantu, prieš balsavimą dar galiu šią rezoliuciją atsiimti. Tą ir darau. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. O jūs į klausimus nenorėtumėte atsakyti? Ne, nenori. (*Balsai salėje*) Rezoliuciją atsiėmė, tai neliko svarstymo objekto.

Prašom, kolegė R. Tamašunienė. Tuoj įjungsimė. Prašom.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū. Reikia padėkoti rengėjai, atsiėmusiai savo rezoliuciją, nes būtent šiandien, Tarptautinę žmogaus teisių dieną, mes galime kalbėti ir apie mažiausių, apsiginti negalinčių žmonių teisę. Lenkijoje vyksta didelė kova, vertybinė kova. Konstitucinis tribunolas visiškai nepanaikino nėštumo nutraukimo pagrindų, pasisakė taip, kaip yra įtvirtinta Lenkijos Konstitucijoje. Tai sukėlė pasipiktinimą vienos visuomenės dalies, bet taip pat didžiulį palaikymą visos kitos Lenkijos dalies. Aš galvoju, kad būtent tradicija, didelis katalikiškas kraštas, kalbantis apie gyvybės kultūrą, – būtent taip Lenkija išspręs savo dabartinį labai aršų, bet kartu ir jautrų dialogą, Lenkija liks tuo tradiciniu katalikišku kraštu ir rodys pavyzdį kitiems. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kolegė Dovilė atsiėmė savo rezoliuciją, nes, matyt, išgirdo Eugenijaus žodžius, kad rezoliucija turi telkti, o jos teikiama rezoliucija tikrai netelkia. Tačiau ar neatsiima savo varianto E. Zingeris, pateikęs antrąjį pasiūlymą, daug politkorektiškesnį, būtų galima jį, ko gero, svarstyti. Kaip tokiais atvejais elgiamasi?

PIRMININKAS. Rezoliucijos nėra, nėra kaip teikti ir pasiūlymų. Kolega P. Gražulis, tada V. Mitalas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, man jau šiandien su tomis rezoliucijomis šiek tiek ir nusibodo. Tai rūpinomės teisėmis Baltarusijoje, tai Rusijoje, tai dabar rūpinamės Lenkijoje. Ar pas mus viskas gerai? Ar pas mus nėra žmogaus teisių pažeidimų? Atvirkščiai, dabar jau vyrų yra mažuma. Mūsų Seimo Pirmininkė – moteris, ministrė – moteris, premjerė – moteris, ministrės beveik visos moterys, tai ko jos čia dar nori tos moterys? Mes, vyrai, jau žodžio ištarti negalime, praeiti negalime. Klausykite, kur čia mes nueisime? Vyrai jau greitai turės kovoti už savo teises. Mes tikrai per daug užsileidome, man atrodo, ant savo galvos.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega Petrai. Pabaigoje trumpai V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, aš tikrai norėjau padėkoti D. Šakalienei. Tikrai ne dėl to, kad ji atsiėmė rezoliuciją, o dėl to, kad ji tą rezoliuciją pateikė. Aš tikrai buvau pasirengęs priarti rezoliucijai. Labai apgailestauju, kad ji buvo atsiimta.

15.09 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5358 (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Einame dar toliau pagal darbotvarkę. Darbotvarkės 2-4 klausimas – Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5358. Pra-nešėjas – E. Jovaiša. Prašom, kolega.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamas Seime, Švietimo įstatymas numato, kas gali rengti ir vykdyti formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas ir kokių sričių programos gali būti teikiamos. Bet šiame Švietimo įstatyme tos sritys ir tos programos turi baigtinio sąrašo pavidalą ir tame sąrašė yra, sakyčiau, ne taip jau daug tų teikėjų. Kaip skamba dabar?

Neformaliai vaikų švietimui priskiriamas taip pat ir formalųjį švietimą papildantis ugdymas, kurį vykdo muzikos, dailės, kitos menų ir sporto mokyklos. Ir sąrašas baigiasi. Bet gyvenimas, kaip žinome, nestovi vietoje. Yra įvairiausių poreikių, ypač galime dabar šnekėti apie krašto gynybos, apie pilietinio ugdymo papildančias programas, apie inžinerijos programas, todėl aš siūlau papildyti šį Švietimo įstatymą ir pasakyti, kad tas sąrašas nėra baigtinis, kad gali jį teikti ir kiti švietimo teikėjai, o neformaliojo ugdymo programų kriterijus nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. Taigi mano pasiūlymo tokia esmė – palengvinti ir pajvairinti ugdomąjį mūsų darbą mokykloje. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti pora kolegų. Pirmas – V. Juozapaitis. Prašom. Nematau salėje. Tada E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega, aš dabar tik iš klausos išgirdau, tai dar taip ir nesuartikuliavau klausimo, tai aš tik suartikuluosiu savo pasitenkinimą šita idėja, kurią jūs teikiate.

Kita vertus, ar mes, kaip Seimas, neatiduodame papildomai savo funkcijų Vyriausybei, švietimo ministrui? Gal toks klausimas būtų. Bet šiaip patinka man, ką jūs siūlote, idėjinio turinio prasme. Tai nebent klausimas, ar čia prisimindami, kaip anos kadencijos pradžioje buvo pasakyta jūsų buvusio vadovo, visas galias atiduosime Seimui? Tai čia šiuo atveju lyg ir skamba kiek kitaip, nors aš ne prieš, pasitikiu ministerija.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Šiuo atveju, gerbiamas Eugenijau, normali praktika. Mes priimame įstatymą, mes, sakyčiau, korektiškai pasakome, kad ir kiti teikėjai. O jau vykdomoji valdžia, jūs būkite malonūs, nuspręskite, ar tos programos yra kokybiškos, ar tos sritys tinka plečiant Lietuvos valstybės švietimo galias. Štai, man atrodo, tradicinė schema. Aš atsakiau.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už atsakymus. Už ir prieš yra po vieną. M. Puidokas – už.

M. PUIDOKAS (DPF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų aš raginu kolegas palaikyti, nes, kalbant apie neformalųjį ugdymą, visą laiką yra gerai, kai mokytojai yra mažiau įtraukiami, tiksliau, išspraudžiami į tam tikrą formatą, tam tikrus rėmus. Tikrai manau, kad tai galėtų būti geras žingsnis ta linkme, kad apskritai Lietuvos ugdymo sistemoje, ypač vidurinėse mokyklose, pradiname ugdyme, būtų kuo mažiau tų rėmų ir kuo daugiau judėtume link to, kad ugdytume vaikus kūrėjais, o ne tais žmonėmis, kuriuos mokome kalti tam tikrą medžiagą. Kalbant apie neformalųjį ugdymą ypač svarbu, kad ir kitiems žmonėms, kurie prieina kūrybiškai prie tų ugdymo veiklų, įstatymas leistų tas neformalaus ugdymo veiklas teikti vaikams. O be abejonės, bus tam tikri apibrėžimai, kokių, sakykime, dalykų vis dėlto negalima būtų, bet kūrybingumas šiuo atveju tikrai yra ypatingos svarbos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. prieš pasisako L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Esu prieš, nes noriu pasakyti, kad ištis vaikai nėra kažkokie, mano manymu, eksperimentai. Tai yra žmonės, tai yra tokie patys kaip ir mes, kurie turi būti galbūt giminai kokybiškų paslaugų. Man toks jausmas darosi, kad mes šiandien priimame arba siūlomas variantas, kas sumastė, tas gali dirbti su vaiku. Aš šiuo atveju kategoriškai sakau ne, nes mes pirmiausia turbūt išmokykime tuos, kurie dirba muzikos, dailės, kitose, sporto mokyklose, dirbti labai kokybiškai ir šitų net nereikės plėsti. Turi turėti išsilavinimą, turi turėti įgūdžius, turi mokėti su tais vaikais užmegzti santykį, jau nekalbant apie tai, kad vos tik mes pasakome, kad kiti, vadinasi, jie pretenduoja į tą patį krepšelį. O jeigu jie pretenduoja į tą patį krepšelį, tai kaip valstybė mes turime galbūt turėti kiek nors orumo, savigarbos ir pareikalauti, kad už tai, už ką mes mokame, mes galime pareikalauti kokybės, o ne bet kas, kas atėjo, iš karto gali dirbti su vaiku. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Kaip žinome, balsavimas bus vėliau numatytu laiku. Replika – E. Jovaiša. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Niekas nekalba apie nekokybišką ugdymą. Tas krepšelis niekur nepuola, yra vaikų pasirinkimai ir kokybė yra reguliuojama, kaip ir dabar reguliuojama kokybė

Švietimo ir mokslo ministerijos ekspertų ir visokių kitokių procedūrų. Čia šnekėti apie tai, kad mes atimame iš ko nors, – ne, mes pridedame vaikams galimybę plačiau rinktis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10 ir 15³ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-36. Pranešėjas – V. Gapšys. Nematau kolegos salėje. Tada turbūt... Nėra. Galbūt grįšime.

Darbotvarkės 2-6 klausimas – projektas Nr. XIVP-35. Taip pat V. Gapšys. Nėra šiuo momentu.

15.17 val.

Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projektas Nr. XIVP-86 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projektas Nr. XIVP-86. Pranešėjas – G. Paluckas. Prašom, kolega, į tribūną. Ir dar šeši Seimo nariai pasirašė, kaip suprantu. Prašau, 10 minučių.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikiuosi, 10 minučių ir neprireiks, nes klausimas tikrai nėra naujas ir Seime jis buvo nagrinėtas, tiksliau, buvo nagrinėjamas ne kartą. Turint galvoje, kad dar 2000 m. vasario 17 d. Lietuva ratifikavo Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją, kuri turi įstatymo galią ir sukuria galimybes ir teises šalies piliečiams ir tautinėms mažumoms mažumos kalba naudoti savo asmenvardžius, ir turint galvoje, kad 2014 metais Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas taip pat yra pasisakęs šiuo klausimu ir ši klausimą spręsti atidavęs Seimui, matyt, yra pats laikas tuos sprendimus padaryti.

Kaip gerbiamas J. Razma minėjo, jog galbūt tos rezoliucijos neturi didelės reikšmės, tai būtent šis įstatymo projektas yra labai reikalingas žmonėms, nes yra daug žmonių, kurie laukia galimybės savo vardą ir pavardę vartoti pagal savo šeimos kultūrinę tradiciją.

Įstatymo projekto jau yra, matyt, trečia versija, trečias variantas būtų, ir jo išskirtinumas šiuo atveju yra tas, kad čia eliminuojama mūsų šalies piliečius, tautines mažumas, žeminanti prievolė įrodinėti savo užsienietišką kilmę. Nesuprantama, mano galva, kad mūsų šalies piliečiai, norėdami rašyti savo asmenvardžius, dar turi įrodinėti, kad kažkada jų protėviai buvo užsienio šalies piliečiai ir todėl gali ir turi teisę, įgyja teisę rašyti savo vardą ir pavardę naudodami tas tris vadinamąsias papildomas lotynų abėcėlės raides.

Mano nuoširdus prašymas, matyt, kolegoms šiek tiek panaikinti skirtį tarp pozicijos ir opozicijos, nes panašu, kad šis klausimas reikalauja viso Seimo vienokio ar kitokio sprendimo, ir panašu, kad kiekvienoje frakcijoje yra įvairiai šiuo klausimu mąstančių, ir pritarti šio įstatymo projektui po pateikimo, o komitete pamėginti visas tris versijas vienokiu ar kitokiu būdu, kaip angliškai sakoma, *sumerdžinti*, o iš tikrųjų sujungti, randant pagarbų ir žmogaus teises užtikrinantį sprendimą, nebetempiant laiko, nes tas sprendimas yra laukiamas ir visiems reikalingas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori klausti 15 kolegų. Noriu paraginti kolegas trumpinti, kiek įmanoma, klausimų laiką ir atsakymą, kad būtų jums galimybė kuo daugiau paklausti.

Prašau. Pirmas – A. Nekrošius. Nėra. E. Dobrovolska.

E. DOBROVOLSKA (LF). Ačiū už žodį. Nuoširdžiai palaikydama šį jūsų projektą norėčiau užduoti du klausimus. Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalyje numatoma, kad vardą ir pavardę pagal tautinės mažumos kalbos taisyklės galės užsirašyti Lietuvos Respublikos piliečiai, priklausantys tautinei mažumai. Atitinkamai atsižvelgiant į tai, kad joks teisės aktas šiandien neapibrėžia, kas yra tautinė mažuma, ar nemanote, kad būtų tikslinga apibrėžti visgi šią sąvoką?

Antras klausimas. Atsižvelgiant į tai, kad jau dešimt metų neturime tautinių mažumų įstatymo, kuris reglamentuotų šiuos santykius, kaip, jūsų manymu, būtų galima identifikuoti asmens tautybę, ar pagal gyventojų registrų duomenis, kurie nėra privalomi, ar visgi pagal laisvą valią? Ir jeigu pagal laisvą valią, ką daryti tiems žmonėms, kurie turi, tarkim, įrašytą tautybę – lietuvius? Ačiū.

PIRMININKAS. Noriu, prieš atsakant kolegai, pažymėti, kad pagal Statutą yra vieno klausėjo užduodamas vienas klausimas. Čia atkreipiu dėmesį. Prašau atsakyti.

G. PALUCKAS (LSDPF). Aš pasistengsiu trumpai atsakyti, nes į kai kuriuos klausimus, matyt, iš tikrųjų reikia atsakyti diskutuojant. Tačiau socialdemokratai praėjusios kadencijos Seime yra

registravę atskirą įstatymą, kuriame irgi yra apibrėžiama ir kalbama apie tautines mažumas. Tačiau tautinių mažumų apibrėžimas yra prieinamas ir pagal tarptautines konvencijas. Tačiau jeigu čia trūksta tam tikro konkretumo ir aiškumo, mes tuos dalykus galėtume apibrėžti diskutuodami komitetuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega S. Tumėnas. Ruošiasi R. Baškienė.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, truputį keista, kad jūsų partija šiuo siūlymu nutarė aplenkti liberaliausią Seime partiją. Čia man, pirmiausia, keista.

Antra. Ar jūs, rengdamas šias pataisas, šį siūlymą, susipažinote su jūsų kolegų nesėkmingu siūlymu teikti Tautinių mažumų įstatymą, kuris net nebuvo svarstytas, atmetas, tačiau jūs tuos terminus iš to įstatymo paėmėte? Kaip čia minėjo būsima ministrė, tautinių mažumų. Net nėra parašyta, kas tai yra, o jūs jau visa tai taikote.

Toliau. Ar nebus paleista Pandoros skrynia, nes tas trijų raidžių įvedimas nieko neišgelbės? Nieko neišgelbės. Reikės dar apie 100 ateityje mąstyti.

Toliau. Su kokiais kalbininkais, autoritetais jūs tuos dalykus derinate?

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ar tiesiog nutarėte, kad čia turi būti politinis sprendimas? Tam kartui tiek.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerai, kad tam kartui. Gerbiamas kolega, tikrai ačiū už visus klausimus, bet noriu prisipažinti, jog Tautinių mažumų įstatymo projekto vienas iš neformalių, taip sakančią, svarstytojų ir rengėjų buvau ir aš pats, todėl tikrai neabejoju, jog tokio įstatymo reikia ir galėtų būti priimtas šios kadencijos Seime.

Tačiau čia tikrai niekas nelenktyniavo, pirmiausia noriu tai pasakyti. Ir praėjusių rinkimų kadencijoje Socialdemokratų frakcija tam tikrą kompromisą kolegų konservatorių registruotam įstatymo projektui buvo parengusi, todėl čia yra nuoseklus darbas. Šiuo atveju nauja redakcija tiesiog yra švaresnė ir geresnė.

Kalbant apie tai, ar tai yra politinė valia ir apie plečiamą, aiškinamą, naudojamą įvairių kitų simbolių gamą, taip, tai yra politinė valia. Tai yra politinė valia ir Seimas gali apsispręsti naudoti vadinamąją lotynų abėcėlę ir tas vadinamasis tris raides.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Baškienės nematau salėje. Tada klausia L. Kasčiūnas. Ruošiasi E. Pupinis.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, klausimas būtų toks. Jūs čia sakėte, nelenktyniaujate, bet man atrodo, jūs jau nebespėjate į lenktynes, nes praeitą kadenciją buvo registruoti du alternatyvūs variantai. Vienas yra labai panašus į jūsų, kitas buvo tas vadinamasis latviškas variantas, na ir per tuos ketverius metus taip niekam jų nepavyko sujungti.

Klausimas, kam jūs dabar darote tai, kas jau yra padaryta, nes abiem yra pritarta po pateikimo? Geriau dirbti komitetuose ir ten ieškoti, jeigu tai įmanoma, kokio nors kompromiso.

Mano klausimas būtų toks. Ar jūs esate atlikę analizę ir išsiaiškinę galų gale, ko mūsų tautinėms bendrijoms labiausiai reikėtų, kad jos jaustųsi saugios ir Lietuvos Respublikos piliečiai visaverčiai? Ko? Ar būtent šitų sprendimų, ar, sakykime, socialinės ekonominės atskirties mažinimo? Ar turite pasidare tokį tyrimą? Praeitoje kadencijoje buvo Lenkų rinkimų akcija valdžioje, ta politinė jėga, kuri turbūt daugiausia atstovavo tautinėms bendrijoms. Jie net nekėlė šito klausimo, tai gal šitas klausimas nėra svarbus? Labai ačiū.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiamas kolega, dar kartą noriu pasakyti, kad tai tikrai nėra jokios lenktynės ir šis variantas, ši versija pagerina prieš tai teiktas pastabas. Aš tikrai tikiu, kad šios kadencijos Seimui užteks politinės valios, sugebėsime sujungti visas versijas ir priimti reikalingą politinį sprendimą. Bet ko reikia tautinėms mažumoms, aš manau, iš dalies atliepia ir Lietuvos lenkų parengta strategija iki 2030 metų, su kuria mes visi turėjome progos, matyt, susipažinti, nes frakcijos buvo pristatyta, taip pat prezidentūroje.

Antras dalykas, Tautinių mažumų įstatymo projektas, kuris buvo rengiamas, taip pat kilo iš žinomo, suvokto ir su tautinėmis bendrijomis diskutuoto poreikio. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi E. Jovaiša.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų tai sena tema, seniai jau nagrinėjama, 2008 metais, kiek prisimenu, buvo. Ir jūs daugiau apeliuojate į tapatybę asmens ir jo kaip nuosa-

vybės užrašymą to asmenvardžio – vardo, pavardės. Ir informatikai atsiuntė turbūt daugumai tą laišką, kad iš tikrųjų ar neatidaroma tam tikra Pandoros skrynia, kuomet visi piliečiai, tarkime, kitų tautybių, kurie vartoja ne tik šias paminėtas raides, bet ir kirilicą, ar neturės teisės reikalauti, kad ir į jų norus būtų atsižvelgta? Tokiu būdu galbūt mes nueisime labai toli, tarkime, iki hieroglifų, ir po to ar nereikės mums visiems iš naujo mokytis tam tikrų kalbų vien todėl, kad mes norime atsižvelgti į teises visų piliečių, kurie čia gyvena, o ne tik į savo tautos išlaikytą kalbą? Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mes visada galime skęsti abejonėse, bet tai tikrai nėra argumentas nesudaryti galimybės žmonėms naudotis jiems priklausančia teise savo asmenvardžius rašyti pagal savo šeimos tam tikrą kultūrinę tradiciją. Taip, yra priimtinumo tam tikros ribos, ir jos yra logiškos, todėl tais įstatymų projektais yra siūloma vartoti lotynų abėcėlės tas vadinamąsias papildomas tris raides. Šis įstatymo projektas plečiamai nesiūlo ir neiškina apie kitus galimus rašmenis. Dėl šios priežasties ir sakau, jog tai yra Seimo politinė valia.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Jovaiša. Ruošiasi R. Tamašunienė.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamas Seime, aš labai norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, ko nesupranta šito įstatymo teikėjai. Toks vaizdas, kad iš tikrųjų, gerbiamasis prelegente, jūs nežinote visiškai pasekmių, o tas pasekmės nurodo mums Teisės departamentas šios dienos išvadose. Noriu jums pasakyti, kad jūs sudarote tokią štai galimybę, cituoju. Gerbiamas Seime, kaip jūs tai paaiškinsite? Cituoju: „Lietuvos Respublikos piliečiui pakanka nurodyti, kad jis save laiko tautinės mažumos atstovu, ir tai būtų pakankamas pagrindas jam reikalauti, kad asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose jo vardas ir pavardė būtų nerašomi lietuviškais rašmenimis.“ (Aukščiau išdėstyta Teisės departamento išvada) „O tai reiškia, kad prieštarautų Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nurodytose oficialiose išvadose... į kurią įstatymų leidėjas, anot Konstitucinio Teismo, negali neatsižvelgti.“

PIRMININKAS. Laikas!

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Tai yra... (*Šurmulys salėje*)

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Galiu atsakyti?

PIRMININKAS. Gerai, galite atsakyti. Jau laikas baigėsi.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, tikrai klausimo esmė yra aiški, bet Teisės departamentas dėl kiekvieno projekto buvo teikęs panašias pastabas, ir šiuo atveju aš tai vertinu kaip teisės akto projekto tikslingumo komentarą, o ne teisinės juridinės technikos kokią nors kritiką ar pasiūlymus. Tuo labiau komitete būtų svarstomi tie klausimai ir atsižvelgta arba ne į Teisės departamento pastabas. Tai ne pirmas kartas.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi J. Razma. Jau paskelbiau, tai paskutinis bus J. Razma.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Taip, mano 8 sekundes nuvogėte, pirmininke. Aš noriu paklausti apie jūsų įstatymo projektą, kuriam šiaip pritarėme, bet iš tikrųjų jį pristatėte kaip trijų raidžių projektą. Kalbant apie lenkų tautinę mažumą, tai nei X, nei Q raidė jų pavardėse nėra vartojamos. Aš vis dėlto noriu paklausti, nes pačiame projekte, 4 straipsnio 1 dalyje, yra parašyta, kad piliečio, priklausančio tautinei mažumai, prašyme jo vardas ir pavardė rašomi lotyniško pagrindo rašmenimis pagal atitinkamos tautinės mažumos kalbos taisykles. Aš noriu paklausti dėl diakritinių ženklų, jeigu jie bus naudojami, tokias pavardes galėsime užsirašyti, jeigu ne, deja, ta galimybė pasinaudos labai nedaug piliečių. Bet mes suprantame, kad yra ir kitų tautybių, todėl šį įstatymo projektą sveikiname. Ir dar noriu pasakyti, kad Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga...

PIRMININKAS. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). ...yra užregistravusi bent tris projektus dėl Tautinių mažumų įstatymo, būtent šitoje Vyriausybėje gimsta naujas projektas. Ačiū.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Aš tikrai nuoširdžiai tikiuosi, jog iš visos registruotų teisės aktų projektų gausos galų gale bent ši kadencija sugebės rasti tam tikrą sprendimą. Atleiskite, jeigu pristatymo metu kažkiek ir buitiškai vartojamos sąvokos buvo vartojamos ar stengiamasi užbėgti už akių nuogastavimams, kad asmenvardžiuose bus naudojami plečiamai įvairių kitų, sakykime, abėcėlių ar hieroglifų rašmenys. Šiuo teisės akto projektu tai tikrai nėra numatoma.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūsų pristatymo ir atsakymų į klausimus laikas baigėsi. Dabar pasisakymai už ir prieš. E. Dobrovolska – už.

E. DOBROVOLSKA (LF). Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad, būtent kalbant apie vardų ir pavardžių rašymą, mes turime situaciją, kai iš esmės mišrios šeimos (šiandien yra virš šimto šeimų, kurios iškovojo teisę į originalią asmenvardžių rašybą) jau turi paso pagrindiniame lape šiuos įrašus. Ką tai reiškia? Kad šiandien netgi tautinės mažumos, kurios anksčiau negalėjo įrašyti ir privalėjo įrodyti savo sąsajas su kitomis valstybėmis... Šiandien ir Malgorzata su rz, ir Anna su dviguba n jau turi pasus.

Aš kviesčiau visus palaikyti šį įstatymo projektą. Akcentuoju tai, kad šiandien mes iš esmės švaistome biudžeto pinigus, nes kaip atrodo tos bylos? Kiekvienoje byloje dalyvauja Valstybinė kalbos komisija, ji teikia išvadas, visose šitose bylose numato, kad nėra grėsmės valstybinei kalbai, nes būtent mišrios šeimos, sudarydamos santuoką, arba vaikai tokiose šeimose iš esmės vardus ir pavardes gali užsirašyti, juolab kad dažnai būna ir dviguba pilietybė. Aš manau, kad mes tikrai turime unikalią progą pradėti šias diskusijas ir kalbėti nediskriminuodami tam tikrų grupių, tai yra ne tik apie mišrias šeimas, bet galėtume kalbėti ir apie tautines mažumas, kurios visų pirma yra Lietuvos Respublikos piliečiai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Prieš pasisako L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikrai nematau prasmės pritarti šiam įstatymo projektui. Kaip ir minėjau klausdamas, praeitoje Seimo kadencijoje diskusija jau buvo prasižėjęsi, mes turime du alternatyvius variantus ir nieko naujo mums čia tikrai nereikia, galime dirbti ir ieškoti kokių nors sprendinių iš to, kas jau yra.

Antras dalykas, kuris svarbus ir kurį reikia pabrėžti: jeigu mes norime tikrai koordinuotos ir nuosekliai Lietuvos politikos savo tautinių bendrijų atžvilgiu, mums reikia labai rimtos analizės, rimtų sociologinių tyrimų, kuriais būtų išsiaiškinti realūs tautinių bendrijų poreikiai, kad jos Lietuvoje jaustųsi labiau – dar labiau kaip savo namuose, juk tai yra ir mūsų visų tikslas.

Asmeniškai aš pasisakau už tą vadinamąjį latvišką variantą, perėjusį visas tarptautines institucijas, atitinkantį visus žmogaus teisių standartus, ir tai yra sprendinys, kuris tikrai galėtų papuošti Seimą, jeigu mes judėtume ta kryptimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Nuomonės išsakytos, balavimas bus numatytu laiku – 17 val. 10 min.

15.34 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-41, Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-42 (pateikimas)

Svarstome darbotvarkės 2-8.1 klausimą – Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-41. Pranešėjas – kolega R. Šarknickas. Prašom. Ir lydimasis – Muziejų įstatymas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Sveiki, gerbiami kolegos. Aš gal norėčiau posėdžio pirmininko paprašyti Muziejų įstatymą ir Kultūros centrų įstatymą sukelti į vieną, nes principas yra tas pats.

PIRMININKAS. Taip, taip.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kalbama dėl kultūros centrų vadovų ir muziejų vadovų kadencijų – tarp jų yra konkursai. Kas penkeri metai yra numatyti konkursai. Noriu pabrėžti ir akcentuoti, kad mes nekalbame apie valstybines įstaigas ar nacionalines, tai susiję tik su regionais. Į Savivaldybių asociaciją kreipėsi faktiškai didžioji dalis savivaldybių, nes trūksta vadovų, kurie galėtų vadovauti kultūros centrams ir muziejams. Šiuo projektu aš siekiu, kad neliktų klaidos, padarytos mūsų kadencijoje. Buvo, aišku, norima kuo geriau, tačiau šiek tiek išėjo kitaip, norisi tai ištaisyti.

Kitas dar pagrindinis dalykas yra tas, kad ne tik trūksta vadovų, bet nėra ir socialinių garantijų. Tarkime, vadovas penkerius metus vadovauja įstaigai, po penkerių metų įvyksta konkursas, jis jo nelaimi, socialinių garantijų nebėra, nes jis, atvykęs su šeima, faktiškai ima paskolą būstui, nekilnojamajam turtui, automobiliui ir panašiai įsigyti. Todėl mes radome... Dabar yra ta niša, kad trūksta tiesiog specialistų, kurie galėtų vadovauti įstaigoms. Todėl prašyčiau kolegų pritarti šiam teikiamam įstatymo projektui. Tokia esmė būtų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti trys kolegos. S. Tumėnas – pirmasis. Ruošiasi E. Pupinis.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas Robertai, pagirtina ir drąsu, kad suklydus tai suprantama ir bandoma ištaisyti. Aš tikiuosi, kad tai ir padarysime. Ar jūs gaudavote tokių pranešimų, nusi-skundimų, kad ypač rajonuose trūksta jau dabar tų vadovų? Ir muziejų, ir centrų. Jaunos šeimos tiesiog nesiryžta važiuoti žinodamos, kad tik dvi kadencijas ilgiausiai galės dirbti. Ar tokių atvejų jūs daug gaunate?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tikrai daug. Turbūt ir jūs jau esate matęs Kultūros komitete elekt-roinius laiškus, ateinančius asmeniškai jums, taip pat kolega socialdemokratas Liudas kalba apie švietimo įstaigas, kur trūksta net kelių šimtų direktorių. Čia analogiškas atvejis, kur taip pat rei-kės lygiagrečiai išspręsti šią problemą.

Kadangi aš atstovauju Alytaus miesto apygardai, Dzūkijos kraštui, taip pat buvo, net metus reikėjo laukti, kad kas nors atvažiuotų ir dalyvautų konkursuose.

Dar papildyti norėčiau. Užtektų savivaldybei pačiai suformuoti komisiją, ji spręstų. Yra du žodžiai: „gerai“ ir „labai gerai“, tada jis toliau kitą kadenciją dirba toje įstaigoje. Pagrindinis daly-kas, kad nereikėtų konkurso. Jeigu, tarkime, savivaldybė nusprendžia, negerai dirbi, tada įvyksta konkursas, kad galėtų dalyvauti kiti žmonės, ir tas, kuris negerai dirba, taip pat turi teisę daly-vauti konkurse. Toks principas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi J. Sabatauskas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tiesų mes ten kirtome iš peties tuos vado-vus. Džiugu, kad pripažįstate, kad iš tikrųjų *biškutį* perlenktos lazdos. Švietimo sistemoje jau *biš-kutį* kitaip yra šiuo metu. Bet vėlgi kai kurie jau pripažįsta, kad ir ten buvo klaida, jau teikia, kad iš tikrųjų negali būti vykdomi jokie konkursai, jokios kadencijos. Nemanote, kad vis dėlto turėsite pereiti ir jūs per tai? Jeigu neatsiras žmonių, kurie norės dirbti ir dalyvauti konkursuose, ar nerei-kės vėl grįžti?

Todėl dar vienas klausimas. Ar nemanote, kad vis dėlto ne čia problema? Problema galbūt at-lygio ir tokios nepaklausios darbo vietos, nes neadekvatus atlyginimas. Galbūt kitu keliu reikėtų eiti? Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kaip žinote, atlyginimai Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos aną kadenciją buvo tikrai keliami, taip pat numatyta ir jūsų Vyriausybės kelti, tai motyvacijos, ma-nau, tikrai tam užtenka. Kultūros centrų, įstaigų vadovų, muziejininkų, bibliotekininkų atlygini-mai taip pat yra pakelti. Dėl šios finansinės vietos, aš manau, motyvacijos kaip ir užtenka, juolab kad, kaip ir minėjau, yra numatyta į priekį.

Kitas dalykas, faktiškai visos savivaldybės irgi atsižvelgia į atvykstančius žmones, laimin-čius konkursus, padeda įsigyti ir būstus, tai susiję ir su medikais, kultūros lauko žmonėmis, švie-timiečiais. Manau, to tikrai pakanka ir bus gerai. Bent jau šioje situacijoje tikrai dabar geriau. Kaip sakau, labai gerai *nelikti klaidoje*.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs išvelgiate kul-tūros centrų problemą, betgi analogiška problema yra ir dėl švietimo įstaigų vadovų. Jūs pats ži-note, kad Alytuje yra kelios švietimo įstaigos, o per visą Lietuvą – virš 200, kur nėra direktorių, nes jie nenori eiti į šitą sistemą, kur penkerius metus atbuvai, po to gal būsi antrą kadenciją, gal nebūsi. Lygiai ta pati problema yra ir švietimo įstaigose, ir kultūros įstaigose. Kodėl bandote tai-syti tik kultūros įstaigų?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Todėl, kad jie pirmi kreipėsi, gal taip. O lygiagrečiai, kaip ir minė-jau savo kalboje, mes su jūsų kolega Liudu prieisime ir prie švietimo klausimo. Tikrai pritariu, Ju-liau, tam, ką jūs pasakėte savo klausimu su atsakymu iš esmės – reikia tvarkyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai po pateikimo už, prieš. Noriu pabrėžti, kad motyvus sakome dėl dviejų įstatymų projektų Nr. XIVP-41 ir Nr. XIVP-42. Prašom. S. Tumėnas – už. O gal nereikia, kadangi čia nėra prieš, tai galime... taupome laiką, nes vėluojame su darbotvarke. Ar norite, kolega?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerai.

15.41 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl balsavimo internetu spartesnio įteisinimo rinkimuose“ projektas Nr. XIVP-57 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Svarstome darbotvarkės 2-9 klausimą – Seimo rezoliucijos „Dėl balsavimo internetu spartesnio įteisinimo rinkimuose“ projektą Nr. XIVP-57. Pranešėjas – V. Gapšys. Prašau, kolega.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, norime pateikti rezoliucijos projektą, kuriuo nėra tiesiogiai nei įteisinamas, nei neįteisinamas internetinis balsavimas, tačiau pasakoma, kad mes galėtume judėti su tuo klausimu į priekį ir judėti taip, kad sudarytume darbo grupę Lietuvos Respublikos Seime, kuri tą klausimą apsibrėžtų, koku spartumu mes norime įteisinti internetinį balsavimą, o galbūt nerasime būdo tam padaryti.

Tie klausimai buvo aptariami ir koalicinėje sutartyje sudarant Vyriausybę. Aš manau, kad mes tų klausimų turime neužmiršti atsižvelgdami ir į tai, kad yra priimtose Seimo rinkimų įstatymo pataisos. Deja, praėjusiuose Seimo rinkimuose nebuvo galima jų faktiškai panaudoti, tačiau ta diskusija jau yra užsitęsusi ir, manau, atėjo pakankamai tinkamas laikas ją perkelti į tokį lygį, kad mes sudėliotume planus, ir tai galima, manau, padaryti Seimo formatu. Būtų labai džiugu, jeigu ir Seimo Pirmininkė imtųsi iniciatyvos tai darbo grupei vadovauti, tačiau rezoliucijoje tai nėra aptariama, čia, manau, galima pažiūrėti ateičiai, bet siūlau diskusijas atverti, pradėti ir priimti sprendimus. Tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti. Pirmas – K. Adomaitis. Nematau. Tada klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi D. Asanavičiūtė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, gerbiamas kolega, norite spartesnio įteisinimo rinkimuose. Ne dėl paties tempo, bet dėl pasirinktos formos, kad būtų sudaryta darbo grupė valdybos sprendimu, kas tokią grupę turėtų sudaryti? Mano vertinimu, labai svarbu yra atsakingų institucijų, specialistų, ekspertų dalyvavimas, kadangi ir šiandien turime informaciją dėl kibernetinių atakų, kibernetinių grėsmių, taip pat žinome, kad Lietuvos IT specialistai, programišiai – gabūs jauni žmonės, o pirmiausia mes kalbame apie rinkimus, kad niekam nepasėtume abejonės, kad rinkimai, įvykę elektroniniu būdu internetu, įvyko skaidriai, įvyko be jokio įsikišimo. Taip pat žinome ir praktiką Amerikos prezidento praėjusios kadencijos rinkimuose, kuomet visuomenei kilo labai daug abejonių. Kaip jūs įsivaizduojate tą darbo grupę Seime iš Seimo narių, politikų, bet ne specialistų?

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Labai geras klausimas. Ir Seimo valdyba gali sudaryti darbo grupę, į kurią įeina ir specialistai. Reikia suprasti, kad tas klausimas susideda iš dviejų dalių: politinės ir techninės dalies. Techninė dalis neprasideda tol, kol politikai nepasako, kad mes esame tam pasiruošę, kad politinė valia tam yra pribrendusi. Man gaila žmonių darbą kartais stebėti, kai jie tikrai parengia visus reikiamus, būtinus teisės aktų projektus, technines analizes ir galiausiai tai nugula kažkur į stalčių, nes politikai pasako – dar neturime politinės valios. Būtent Seimas yra ta institucija, kur galima įtraukti Seimo narius ir galima įtraukti ekspertus. Jūs puikiai žinote, kad Seimo nariai nelabai turi galimybių dalyvauti kitų formatų darbo grupėse, todėl tik sujungę techninę dalį ir politinę dalį į vieną mes galėtume pasiekti proveržį. Kaip ir sakiau, pati rezoliucija nenustato, kad bus įteisintas, kada bus įteisintas. Jinai kviečia svarstyti tą klausimą, kviečia diskutuoti ir sudaryti tam darbo grupę.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia D. Asanavičiūtė. Ruošiasi J. Sabatauskas.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū gerbiamam pirmininkui. Iš tikrųjų, kaip žinome, Vyriausybės programoje nauja Vyriausybė išgirdo užsienio lietuvių balsą ir būtent internetinio balsavimo įgyvendinimas Pasaulio lietuvių apygardoje jau yra Vyriausybės programoje. Tai yra didelis žingsnis, tikrai didelis atsižvelgimas į tas problemas, su kuriomis susiduria užsienio lietuviai bal-

suodami. Todėl sakyčiau, kad šita rezoliucija tarsi dvigubina tai, kas jau bus daroma. Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas. Jūs tikriausiai žinote, kad liepos 16 dieną Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija protokoliniu sprendimu yra numačiusi įgyvendinimo planą, 16 punktų įgyvendinimo planą, kurį dabar turės, kadangi jo, natūralu, nespėjo per kelis mėnesius įgyvendinti, po truputėlį įgyvendina. Ar jūs įsivaizduojate, nes jūs prašote sukurti darbo grupę, kuri parengtų balsavimo internetu veiksmų planą, kad jūs naują planą norėtumėte kurti?

PIRMININKAS. Laikas, kolege. Ačiū.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju. Iš tikrųjų jūs Vyriausybės programoje atkartojate tai, kas iš esmės yra įstatymuose, nes įstatyme jau yra dėl pasaulio lietuvių, praeitos kadencijos Seimas tai padarė. Vyriausioji rinkimų komisija nespėjo (natūralu, buvo gana trumpas laikas) to įgyvendinti ir ji žiūri gana siaura prasme.

Tai, ką jūs pasirašėte koalicijos sutartyje, yra žingsnis į priekį. Sutinku. Mes apie tai kalbame, bet jūs kalbate ten apie *pilotinį* bandymą savivaldos arba Pasaulio lietuvių apygardoje rinkimuose. Aš manau, kad ketveri metai yra pakankamai ilgas laiko tarpas, per kurį mes galėtume į tai pasižiūrėti kur kas plačiau. Mes turime ir Europos Parlamento rinkimus, mes turime ir savivaldos rinkimus, mes turime ir kitas apygardas, ne tik Pasaulio lietuvių. Ir turime epidemiologinę situaciją, kaip kad turėjome per šiuos rinkimus.

Todėl aš manau, kad mes turime vertinti plačiau ir neišimdami VRK iš bendro konteksto, kviesdami ją kartu dalyvauti, bet suprasdami tai, kad tuos sprendimus priims tik Seimas. Niekas kitas. Vyriausioji rinkimų komisija nepriims, tempo nepaspartins labiau, negu nustatys Seimas. Todėl aš siūlau sutelkti politines jėgas, susitarti politinėms jėgoms, politinėms partijoms. Įrašome specialiai, kad visoms politinėms frakcijoms būtų atstovaujama ir, žinoma, Mišriai grupei būtų atstovaujama toje darbo grupėje. Kai mes pasieksime susitarimą ten, toje darbo grupėje, mes galėsime eiti į aukštesnį politinį lygį, tai yra parlamentą, ir tada jau galėsime įgyvendinti faktiškai, jeigu tas susitarimas bus pasiektas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Suteiksiu J. Sabatauskui, o K. Adomaitis turbūt dėl vedimo tvarkos. Prašau. Minutėlę, tuoj įjungsiu.

K. ADOMAITIS (LF). Aš buvau užsiregistravęs klausti ir tiesiog dėl techninių priežasčių turbūt mane peršokote. Aš norėjau kaip nors gražinti tą savo eilę.

PIRMININKAS. Nebuvo jūsų sistemoje. Bent jau mes nepastebėjome. (*Balsai salėje: „Buvo.“*)

V. GAPŠYS (DPF). Salėje nebuvo.

PIRMININKAS. Atsiprašau, teisingai, jūsų vietoje nebuvo. Taip, taip. Dabar prisiminiau. Praleidote savo laiką, tai dėl to ir išmetė.

K. ADOMAITIS (LF). Tai ar bus galima užduoti? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dabar laikas praėjo, dabar turbūt nebegalima. (*Balsai salėje*)

Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi M. Majauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs, kaip sakote, atsargiai einate tuo keliu pažymėdami, kad Seimas jau Seimo rinkimų įstatyme kaip ir buvo numatęs vieną galimybę Pasaulio lietuvių apygardoje arba dėl pandemijos negalintiems ateiti į rinkimų apylinkes balsuoti, bet VRK, kaip jūs sakėte, nespėjo, ji net nebandė bandyti realizuoti įstatymo tą nuostatą. Tik buvo sušaukusi vieną pasitarimą ir jame iš karto konstatavo, kad ne, mes nedarysime. Šiuo atveju sveikinu jūsų tą žingsnį, bet jūs nesvarstėte tos patirties kitų valstybių, kur balsavimas būna ir ne vien internetu, o balsavimas...

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...vadinamasis išankstinis balsavimas, elektroninis balsavimas tose išankstinio balsavimo vietose, bet jau elektroninio balsavimo priemonėmis, kad būtų galimybė balsuoti ne vien tik bandomosiose vietose, kaip numatė naujoji Vyriausybė savo programoje, bet ir...

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...visur, visuose rinkimuose. Ir jūs nebijote šitų baubų, kurie skatina...

PIRMININKAS. Kolega, nepiktnaudžiaukite laiku.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ... mitus apie *hakerius*?

V. GAPŠYS (DPF). Aš gerbiu visas nuomones, gerbiu Vyriausybės programoje įrašytas, atsi-prašau, koalicinėje sutartyje įrašytas nuostatas, kurios mini *pilotinius* bandymus, bet rezoliucijoje ir pažymima, kad mes galime išplėsti diskusiją ir mes galime kalbėti apie įvairius variantus. Būtų labai šaunu ir jūsų pasiūlymus, ir mintis taip pat aptarti dėl galimybės galbūt išankstiniu būdu balsuoti, jeigu nepavyksta susitarti plačiau. Aš nenustatau rezoliucijos projekte jokių rėmų, ne-manau, kad tai yra mano kompetencija. Aš kviečiu pradėti diskusiją politiniu lygiu, gana aukštu parlamentiniu lygiu, įtraukiant ekspertus ir pasakant apie tuos *hakerius*.

Žinoma, kibernetinis saugumas išlieka svarbi tema ir mes jos neišvengsime kalbėdami apie balsavimą internetu, tačiau mes turime ir pavyzdžių, kur vyksta tas balsavimas internetu. Ta pati Estija. Man pačiam teko asmeniškai stebėti 2006 metais, kaip vyko balsavimas internetu Estijoje. Jau praėjo 14 metų. Mes manome, kad taip pat galime judėti į priekį.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ačiū už jūsų pristatytą rezoliuciją. Na, jūs pats teigiate, kad tai yra kvietimas diskutuoti ir potenciali darbo grupė nėra preliudija visuotinio internetinio balsavimo čia ir dabar, tačiau jūs, matyt, pats turite savo asmeninę nuomonę, kaip mes turėtume judėti ir kada, kaip plačiai, jūsų nuomone, tu-rėtų būti internetinis balsavimas įgyvendintas?

V. GAPŠYS (DPF). Aš manau, kad galutinis tikslas, natūralu, jeigu, mano nuomone, kuri, kaip ir sakau, nėra įrašyta į rezoliuciją, kad ji tokia turi būti ar taip turi nutarti darbo grupė, jokiais bū-dais, aš niekam nesistengiu jos primesti ir pasiruošęs diskutuoti ir girdėti visus argumentus, bet aš galvoju, kad mes anksčiau ar vėliau galime tai turėti visų lygių rinkimuose. Jeigu mes žiūrėsi-me į dabartinį rinkimų planą, kuris numatomas, jeigu neįvyks jokių nesusipratimų, tai mes 2023 metais turėsime savivaldybių tarybų rinkimus, mes ten galėtume turėti bandomuosius, *pilotinius*, tuos bandymus ir galėtume 2024 metais Europos Parlamento rinkimuose, galbūt dar neliesdami Prezidento rinkimų, leisti, po to ir Seimo rinkimuose 2024 metais plačiau negu tik Pasaulio lietu-vių apygardoje.

Bet vėlgi, kaip sakau, tai yra pamąstymai. Manau, kad būtų labai gerai, jeigu mes būtume pa-siruošę su techninėmis galimybėmis *pilotinius* bandymus atlikti šiek tiek anksčiau. Jeigu taip nu-tiktų, kad būtų rinkimai, tarkim, kokioje nors vienmandatėje atsirastų ar panašiai, išbandyti vien-mandatės lygiu. Aš manau, kad būtų techniškai gana nedidelė grupė žmonių, kurie balsuoja, ga-lima išbandyti technologinius, techninius sprendimus ir tai galėtų įvykti apie 2023 metus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už pristatymą, už pateikimą. Diskusija. Svarstymas. Bendroji diskusija. P. Gražulį kviečiu į tribūną. Ruošiasi K. Adomaitis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, aš noriu pasakyti, kad, deja, jau Europos Są-jungos šalyse senbuvėse prieš *desėtką* metų ar mažiau buvo įvestas, tiek Vokietijoje, tiek Italijoje, tiek Anglijoje, tas elektroninis balsavimas, internetinis. Deja, šalys nesusižavėjo ir grįžo prie bal-savimo natūra, tai yra taip, kaip mes šiandien balsuojame. Net Estija, pažiūrėkite, Estija šiandien pasakė, kad elektroninis balsavimas nepadidino balsuotojų skaičiaus. Taigi, kas turi politinę valią balsuoti, tas ateina ir balsuoja, o ypač šiandien Lietuvoje tikrai yra sudarytos geros sąlygos bal-suoti ir ypač kai balsuojama priešlaikiniu balsavimu. Nesvarbu, kokioje esi vietoje, gali balsuoti savo apygardoje už savo kandidatą. Taip pat čia yra pačios svarbiausios ir Amerikoje, pačios svar-biausios, svarbiausia problema ne tik kibernetinės atakos, tai yra užtikrinimas, kad tas balsavi-mas būtų sąžiningas, kad nebūtų klastojimų. Kaip jūs užtikrinsite? Pavyzdžiui, aš turiu kompiu-terį arba sukviečiu visus savo draugus, vyrai, ateikite čia ir pabalsuokite taip, kaip man reikia. Arba... Tikrai mes to neišvengsime, atsiras daugiau galimybių klastoti rinkimų rezultatus. Šian-dien, matote, kokios aistros vyksta Jungtinėse Amerikos Valstijose dėl balsavimo. Kaip, koks bus priimtas galutinis sprendimas, dar mes nežinome, bet manau, kad tai nesutelkia tautos. Daugelis žmonių, jeigu mes įvesime elektroninį balsavimą, aš jums sakau, ką kalba žmonės, neis balsuoti, nes sakys, už juos jau nubalsavo. Prisiminkime, kiek ilgai žmonės prisimena rinkimų dieną, kai buvo klastojami balsai Prezidento rinkimuose, kai Kaune tiesiog užgeso kompiuterio programa.

O jai atsinaujinus, rezultatai pakito. Žmonės dar šiandien apie tai kalba. Šiandien dar žmonėse išlikę, kad negalima pasitikėti elektroniniu balsavimu. Tai kur mes einame? Man atrodo, mes tik padidinsime žmonių nepasitikėjimą. Net jeigu bus ir sąžiningi balsavimai, bet žmonėse atsiras daug daugiau abejonių dėl tikrų demokratiškų rinkimų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prašom, K. Adomaitis. Prašom į tribūną.

K. ADOMAITIS (LF). Sveiki, laba diena. Iš tiesų šita darbo grupė, kuri pristatyta, pateikia internetinį balsavimą kaip labiau technologinį klausimą ir ieško, kaip surasti technologinius sprendimus. Bet aš norėčiau truputį atsukti laikrodį atgal ir internetinį balsavimą vertinti ne iš technologinės pusės, o visų pirma iš vertybinės principinės pusės. Įprastą balsavimą gali įvertinti bet kokio išsilavinimo, bet kokios pozicijos, bet koks žmogus, kuris gali būti visiškai nesusijęs su technologijomis ir gali tapti rinkimų stebėtoju, ir įsitikinti jų rezultatu, ir jį įvertinti, o įvesdami internetinį balsavimą, mes iš tiesų priimame visiškai kitokią vertybinę principą. Supratimą apie tai, kaip vyksta balsavimas, turės gal tik pusė procento Lietuvos gyventojų, kurie yra artimai susiję su technologijomis. Tai tikrai nepadės mums užtikrinti tų rinkimų aiškumo ir suprantamumo gyventojams. Aš jau net nekalbu apie technologinius ir kibernetinio saugumo dalykus. Ir su tuo susijęs dalykas yra, kai mes dažnai kalbame, kad svarbu užtikrinti skaidrumą, kibernetinį saugumą, bet net nereikia, kad kas nors įsilaužtų į kažkokius serverius ir pakeistų kokius nors rezultatus, demokratinių rinkimų rezultatu užtenka sukelti abejonę, kad būtų galima iš viso kvestionuoti balsavimo rezultatus. Net, jeigu kas nors suabejos rezultatu, pasitelkdamas propagandą, pasitelkdamas kažkokius *fake news* dalykus, vien tai galės mums pakirsti mūsų demokratijos pagrindus ir atsparumą. Iš tos pusės aš kviečiu šitą diskusiją apie internetinį balsavimą pakelti į vertybinę principinę lygį, bet neskubėti su technologiniais sprendimais, ką kviečia padaryti šita darbo grupė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. (*Balsai salėje*) Svarstymo procedūra baigta. Priėmimas. Pasisakymai už, prieš. Sekundėlę. Už pasisako J. Razma. Prašom. Nėra J. Razmos. A. Bagdonas.

Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis. Trumpai.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, paskutinis pranešėjas ką kalbėjo, nieko negirdėjau. Gal galėtų pakartoti, ką jis sakė? (*Balsai salėje*) Negirdėjau nieko.

PIRMININKAS. Ačiū už repliką, už humorą, bet... Prašom, A. Bagdonas – už.

A. BAGDONAS (LSF). Iš tiesų sveikinu iniciatyvą. Manau, kad ir praėjęs Seimas turėjo suteikti tą galimybę žmonėms balsuoti patogiai, elektroniniu būdu ne tik Pasaulio lietuvių apygardoje. Manau, kad 2023 metais mes tikrai galime išbandyti šią sistemą savivaldos rinkimuose. Manau, kokių nors geopolitinių grėsmių tikrai neturėtų būti. O jeigu ši sistema veiks puikiai, mes, manau, ir nacionaliniuose rinkimuose taip pat ją galime išbandyti, ir, žinoma, referendume, kurį, tikiuosi, per šią kadenciją suorganizuosime dėl pilietybės išsaugojimo klausimo. Ten pritrūko ne žmonių apsisprendimo, o tiesiog dalyvių skaičiaus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiami kolegos, V. Gapšys, kiek aš atsimenu, jau 12 metų visą šį projektą stumia ir politinės diskusijos vyksta, ir neveiksminga, ir Vytautas paseno, ir užsitarnavo, taip sakant, baudas, kas čia dabar bus. Bet šiam balsavimui negalime pritarti, nes kibernetinės atakos ir, kaip dabar vystosi technologijos, kvantų kompiuteriai bus, tai galės, taip sakant, valdys pasaulį didžiosios valstybės, kurios tuos kompiuterius turės. O mums lieka tik seni klasikiniai metodai, kaip buvo tos būdos ar širmos, kai žmona nežinojo, kaip vyras balsavo, vyras nežinojo, kaip žmona balsavo. Viskas yra liuks, labai puiku, ir aš nesuprantu, kodėl reikia keisti ir bandyti tai, kas nepasiteisins ir paskui reikės atšaukti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Už – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikro kolega V. Gapšys, kaip ir pats pasakė, nori atverti diskusiją, labai remiasi Estijos patirtimi.

Man praėjusią kadenciją teko vadovauti Estijos tarpparlamentinių bičiulių grupei ir teko net kelias diskusijas organizuoti kartu su Estijos ambasada. Tikrai jų sistema įdomi, bet kol kas yra sunkiai pritaikoma Lietuvoje pirmiausia vien dėl to, kad visi estai, net ir išeiviai, turi ID korteles. Tuo tarpu yra mažuma mūsų lietuvių išeivių, kurie turi ID korteles, dažniausiai turi tik pasus. O jeigu pažiūrėsime ir Lietuvoje, tai tik trečdalis lietuvių turi ID korteles. Ir ką sako nacionalinio sau-

gumo ekspertai, kibernetinio saugumo ekspertai, kad įvairūs „Smart-ID“ ar bankų sistemų generatoriai neužtikrins balsavimo patikimumo, todėl tik ID kortelėmis galima organizuoti balsavimus. Dėl to šiemet nepavyko organizuoti balsavimo internetu vienmandatėje apygardoje.

Šioje rezoliucijoje taisytinas galbūt tik tas dalykas, kad ne visų rūšių rinkimuose. Estai ėjo irgi lėtais žingsniais, estiškais žingsniais, vienas po kito. Ir, kaip patys estai sako, nuo to aktyvumas nepadidėjo, tik visi estai susėdo ant sofų ir pusė estų pakyla nuo sofų balsuoti, kita pusė taip ir lieka sėdėti ant sofų. Tai nesodinkime mes lietuvių ant sofų ir pradėkime nuo mažų žingsnelių, estiškų žingsnelių. Ir galbūt atverkime balsavimą ne tik vienmandatėje pasaulio apygardoje, bet ir daugiamandatėje, kad visi išeiviai, kaip ir Prancūzijos išeiviai gali visi balsuoti internetiniu balsavimu, Šveicarijos išeiviai, taip ir mes.

Iš principo palaikau rezoliuciją, kad reikia tobulinti balsavimą, bet išmokime ir tas pamokas, ko estai pasimokė iš tų lėtų žingsnelių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prieš pasisako V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų jau buvo diskutuota 2015 metais, taip pat kolegos tą diskusiją buvo užvedę. Buvo įdomių dalykų, kad buvome pasikvietę įmonių, kurios užsiima tokiais dalykais, tokių kaip „Smartmatic“, „Dominion“, kitos. Ir kokį mes vaizdą dabar matome? Amerikos vaizdą, kur yra pareikšti įtarimai dėl rinkimų klastojimo, kitokių dalykų. Aišku, dar nežinome, kuo tai baigsis, kiek bus įrodymų, kitų dalykų, bet gal neskubėkime lipti ant to grėblio, ant kurio jau kitos valstybės buvo užlipusios. O tą gerą tvarką, kurią turime, gal reikėtų tobulinti, bet nepulkime stačia galva daryti tai, dėl ko vėliau gali tekti labai gailėtis. Šiandien reikėtų dar susilaikyti nuo tokių sprendimų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir už kalba M. Majauskas. Atsisako. Taigi balsavimas vyks sutartu metu kaip ir dėl visų popietinės darbotvarkės klausimų.

Dabar savo poziciją perleidžiu kolegai J. Sabatauskui. Ačiū už dėmesį.

16.06 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10 ir 15³ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-36 (pateikimas)

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū, kolega. Gerbiami kolegos, grįžtame prie darbotvarkės 2-5 klausimo, nes nebuvo pranešėjo. Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10 ir 15³ straipsnių pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šis Seimo statuto pakeitimas susijęs su keliais dalykais. Vienas visiškai techninis, tai yra iš 10 straipsnio 3 dalies išbraukiamas Užsienio reikalų komitetas. Iki šiol buvo įrašyta, bet faktiškai niekada nebuvo naudojama, kad kaip ir Europos reikalų komiteto nariai, taip ir Užsienio reikalų komiteto nariai galėtų būti ir kitų komitetų atstovai. Faktiškai bent jau nuo 2008 metų, kiek aš pamenu, to ir nebuvo, tačiau niekas neištaisė tos nuostatos, tad rengdamas kitą pakeitimą nusprendžiau įrašyti ir šį aspektą.

Antras dalykas. 2 straipsnis yra šiek tiek platesnis, tai yra klausimas dėl frakcijoms skiriamų lėšų ekspertizėms ir įstatymų projektams rengti. Šiuo metu tokios lėšos yra numatytos, tai nėra visiškai naujovė, tačiau tos lėšos priskirtos prie bendrųjų lėšų, kur yra ir kanceliarinės frakcijų lėšos telefono išlaidoms ir panašiai. Tai yra labai nedidelė lėšų suma ir faktiškai niekas iš frakcijų, man neteko girdėti, nerengia ekspertizių būtent iš tų lėšų. Todėl siūlau išskirti šią kategoriją iš to bendro kanceliarinių lėšų krepšelio, išbraukti ir įrašyti kaip atskirą kategoriją. Tai nėra, kaip ir sakiau, nauja, bet papildomai numatyti tam lėšų.

Koks yra tikslas? Mes jau kiek kartų diskutuojame ir ginčijamės dėl įvairiausių ekspertizių, projektų parengimo kokybės ir panašiai. Visame pasaulyje yra priimta, kad politinės partijos, jų frakcijos yra būtent tos, kurios teikia tuos projektus, kurios vertina, kurios atlieka ekspertizes, natūralu, kad tam reikia pasitelkti ir išorinius ekspertus. Mes šiuo metu turime metodą, kad kreipiame ekspertizės per komitetus į valdybą, aš manau, kad tai nepasiteisinęs būdas. Iki šiol matėme, kad jis buvo labiau naudojamas kaip projektų sustabdymas, pristabdymas, o kai yra paskelbiamas konkursas už eurą ar 100 eurų atlikti ekspertizę, man tai kelia abejonių.

Man kelia abejonių, ar tai yra tas būdas, kai mes tikrai gauname kokybišką produktą. Dažniau tai yra vienos ir kitos besiginčijančių pusių noras pateikti savo argumentus ir pasinaudojęs tuo valdybos organizuotu konkursu Teisės departamentas jį faktiškai vykdo, bet tai nėra kokybiškas darbas į priekį. Aš nesakau, kad jį reikia išbraukti, panaikinti, aš manau, kad valdyba turėtų jį tobulinti, bet aš manau, kad kur kas produktyviau ir efektyviau būtų, jeigu tas lėšas turėtų frakcijos, jos teiktų tas ekspertizes, užsakytų jas, teiktų prie projektų ir mes galėtume jas įvertinti. Manau, kad tai būtų politiškai brandu, tai būtų nauda frakcijoms ir tai būtų nauda apskritai teisekūrai.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai.

Dėl vedimo tvarkos – A. Guoga.

A. GUOGA (DPF). Aš nežinau, atrodo, tokie protingi žmonės ir pradėjo kalbėti apie Amerikos rinkimus, kad ten yra problema. Kolegos, nebuvo internetinio balsavimo Amerikoje. Jūs ne kokiame nors kosmose, jūs Seime. Jūs pažiūrėkite, nebuvo internetinio. Problema su neinternetiniu balsavimu Amerikoje, internetinis balsavimas kaip tik užtikrintų skaidrumą. Nekelkite abejonių, kai jų nėra. Nėra! (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Čia jūs jau kalbate ne šiuo klausimu. Turbūt čia replika po praėjusio klausimo. Dėkoju.

Paklausti nori vienas Seimo narys – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiamas Vytautai, pagal jūsų projektą kur jūs priskiriate Mišrią grupę? Ar išvis išmetate iš apyvartos Mišrią grupę? Mūsų jau yra didelė grupė labai solidžių, gerbiamų žmonių, Seimo narių. Ką mums reikės daryti?

V. GAPŠYS (DPF). Gerbiu jus lygiai taip pat, kaip ir visas kitas frakcijas. O Seimo statutas numato, kad Mišri grupė turi frakcijos teises. Lygiai taip pat naudotusi tuo, ką ir gauna frakcijos pagal savo frakcijos narių skaičių. Jūs tikrai nesate išmetami. Jeigu svarstymo metu paaiškėtų, kad reikia specialiai įvardinti ir Mišrią grupę, aš tikrai nebūčiau prieš, bet aš manau, kad Seimo statutas gana aiškiai apibrėžia, kad jūs turite tas pačias teises kaip ir frakcijos.

PIRMININKAS. Ačiū. Paklausti daugiau norinčių nėra.

Dėl balsavimo motyvų. Už – A. Vyšniauskas. (*Balsai salėje*) A. Vyšniauskas nebenori kalbėti? Atsisako. Kitas – R. Lopata.

R. LOPATA (LSF). Tikrai labai trumpai pasisakysiu už. Buvo paminėtas Statuto 10 straipsnis. Mes jau jį pakeitėme, jame neliko Užsienio reikalų komiteto, kai mes priėmėme visus sprendimus, susijusius su Ateities komitetu. Tik tai norėjau pastebėti.

PIRMININKAS. Ačiū už jūsų nuomonę. Prieš nori pasisakyti E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Irgi ne tiek prieš, kiek su abejonėmis. Dėl Užsienio reikalų komiteto kolega R. Lopata pasakė.

Kitas dalykas. Mes turime įvertinti, kiek kainuotų šita pataisa, nurodyta 2 punkte, 2 straipsnyje. Tai per visą kadenciją kainuotų apie ketvirtį milijono eurų. Per metus – apie 60 tūkst. eurų. Lyg ir norėtusi, kad frakcijos gautų tai ekspertizei lėšų, nesinori priešintis, bet tiesiog turime įvertinti ir tas galimybes. Seimas, deja, nėra gerai finansuojama institucija, kad nepakibtume ore su gera kolegų Vytauto intencija, o iš to nieko gero neatsitiktų, arba kad nepritrūktų langams, stogams ir kokiai nors internetinei įrangai Seime finansuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kaip darbotvarkėje ir numatyta, balsavimas dėl šio projekto po pateikimo bus 17 val. 10 min.

16.13 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-35 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – V. Gapšys. Prašom, kolega.

V. GAPŠYS (DPF). Paskutinis tikrai paprastas projektas Seimo statute numatyti teisę frakcijoms pasikviesti į savo posėdį Seimo Pirmininką ir jo pavaduotojus. Aš manau, kad mes dabar tu-

rime neblogą diskusiją su Seimo valdyba, bet tokia teisė Statute eksplicitiškai nėra pasakyta, nėra įvardinta. Aš manau, kad jos turėjimas tikrai suteiktų tam tikro solidumo ir platesnės diskusijos galimybę, jeigu tokių poreikių atsirastų, kad frakcija galėtų pasikviesti ir Seimo valdybos narius, kaip ir ministrus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų niekas nenori klausti.

Dėl balsavimo motyvų. J. Razma norėtų pasisakyti už. Nėra Jurgio.

Ką gi, kolegos, balsuosime, kaip ir sutarta, 17 val. 10 min.

16.15 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-28 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-10 klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-28. Pranešėjas – L. Jonauskas.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo nariai. Žuvinto biosferos rezervatas yra seniausia ir ypatinga saugoma teritorija Lietuvoje, ją įsteigė legendinis gamtosaugininkas profesorius T. Ivanauskas. Žuvinto biosferos rezervatas 2004 metais įtrauktas į saugomiausio, labiausiai vertinamo Europos Sąjungos „Natura 2000“ tinklą, taip pat įtrauktas į pasaulinį UNESCO biosferų rezervatų tinklą. Tai yra labai vertinga ir labai saugoma teritorija.

Taip jau nutiko, kad ši Vyriausybė, dabartinė dar Vyriausybė, viename iš savo posėdžių svarstė Žuvinto biosferos rezervato nuostatas ir buvo padaryti pakeitimai, kurie sudarė sąlygas žvejoti vietiniams aplinkui gyvenančių kaimų gyventojams. Taip jau nutiko, kad suteikus tą teisę į Žuvinto biosferos rezervatą privažiavo šimtai automobilių, į Žaltičio ežerą, kuris yra biosferos rezervato teritorijoje, suplaukė šimtai valčių ir, kaip jau matėte iš žiniasklaidos, nebeliko ko saugoti, nes paukščiai išskrido. Norėdami atitaisyti tą klaidą, kartu su kai kuriais Seimo nariais teikiame Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir siūlome uždrausti biosferos rezervatuose žvejoti ir medžioti, ir tokiu būdu apsaugoti Žuvinto biosferos rezervatą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmas – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, kadangi šitas klausimas ypač liečia Žuvinto biosferos rezervatą, būtų įdomi jūsų nuomonė, kodėl ta situacija dabar tokia susiklostė, kad šį rudenį buvo vis dėlto leista ir žvejoti, ir medžioti, dėl to mums reikia priimti šitas pataisas?

L. JONAUSKAS (LSDPF). Man sunku atsakyti dėl motyvų, kuriais remiantis buvo padaryti šitie pakeitimai, reikėtų matyt, klausti projekto rengėjų, bet kad situacija nenormali, yra akivaizdu, ir situacija, kurioje atsidūrė Žuvinto biosferos rezervatas, tiksliau, iš ten išskridę paukščiai parodo, kad poveikis tikrai yra neigiamas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, galbūt pratęsdamas kolegos klausimą, kas atsitiktų, jeigu mes nepataisytume to įstatymo, kuris buvo priimtas anoje kadencijoje, ar visos gulbės ir kiti paukščiai išskristų ir negrįžtų į Žuvintą, ar dar būtų ir kitokių pasekmių būtų kalbant apie Žuvintą? Ačiū.

L. JONAUSKAS (LSDPF). Kolegos, jeigu ten nebebus ko saugoti, natūralu, kad Žuvinto biosferos rezervato parko direkcija bus nebereikalinga, neberekės mokslininkų, neberekės ten dirbančių gamtininkų ir tokiu būdu valstybė sutaupys ne vieną milijoną eurų, bet tuo pačiu turėsime pasaulinę gėdą dėl to, kad negebame saugoti savo vertybių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi E. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, man tikrai patinka tai, ką jūs darote, ir tai ne pirmas įstatymo projektas, ir tai, ką jūs darėte anksčiau dirbdamas Vyriausybėje. Bėlieka tik apgailestauti, kad esame dažnai skirtingose politinių barikadų pusėse, bet gamtosaugos klausimais galiu tvirtai pasakyti – esame vienoje koalicijoje ir tuo tikrai labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi, ir norėčiau tik paklausti, kokius dar esminius gamtosaugos projektus planuojate teikti, po kuriais galėčiau pasirašyti?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Aš informuosiu galbūt asmeniškai visus kolegas, kurie dirba aplinkosaugos srityje tiek iš kairės, tiek iš dešinės, tiek ir centro, ir pakviesiu tapti bendraautoriais tų teisės aktų arba tų probleminių vietų, kurias reikia taisyti, jų tikrai yra nemažai. Kaip žinote, keturios iš dešimties didžiausių Lietuvos ekologinių nelaimių įvyko per pastaruosius ketverius metus ir tai reiškia, kad Lietuvoje yra ką tvarkyti ir ką taisyti.

PIRMININKAS. Ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kolega, jūs, kaip naujas Seimo narys, gal vieno akcento nepasakėte, kad įstatymo pataisa reikalinga tam, kad bet koks ministras negalėtų manevruoti taip, kaip buvo manevruota. Tai čia tokia pastaba dėl pristatymo.

O kitas dalykas. Jūs porą kartų pabrėžėte, kad buvo įteisinta galimybė žvejoti ir paukščiai išskrido. Ar tikrai jūs turite įrodymų, kad jie išskrido ne dėl to, kad atėjo ruduo, o išskrido dėl to, kad buvo išleistas K. Mažeikos įsakymas?

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Dėl pirmos dalies. Jūs, kaip Seimo senbuvis, tikriausiai žinote, kad Vyriausybės nutarimus pasirašo ne ministras, o Vyriausybė. O dėl paukščių, tai nemanau, kad jie veikia kaip nors susitarę išvien ir vienu metu, kai valtis su žvejais atplaukia į ežerą, jie... išplaukia. Akivaizdu, kad tai yra poveikis to nevykusio Vyriausybės nutarimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausti jūsų daugiau niekas nenori.

L. JONAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl balsavimo motyvų už – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, mano apygarda yra tikrai netoli Žuvinto rezervato, mūsų regione tai yra unikali vieta, Sūduvos regione. Vieta, kurią tikrai reikėtų išsaugoti ateities kartoms. Situacija, kuri susidarė pastaruoju metu, kai buvo leidžiama žvejoti ir medžioti, visas ežeras apspistas žvejų, pasinaudojant ta situacija, tai nėra normalus dalykas. Aš pasisakau už rezervatų ir kitų saugomų teritorijų griežtesnį saugojimą ir apsaugą, nes tai yra dalykas, kuris lieka ateities kartoms, lieka mūsų šalies ateičiai. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsavimas, kaip ir sutarta, vėliau.

16.22 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-64 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-11 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja – G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau gerbiamiems kolegoms pasakyti, kad įstatymo projektą paruošti paskatino tikrai labai daug besikreipiančių žemės savininkų, kuriems, laimė ir nelaimė, pasitaikė, kad jų žemė yra „Rail Balticos“ tiesimo vietoje. Kadangi jie netenka pragyvenimo šaltinio arba stipriai sumažinamos jų pajamos toje vietoje, tai norėčiau išsakyti tokią problemą, su kuria jie susidūrė.

Pirmiausia žemė paimama visuomenės poreikiams ir apmokestinimas už visuomenei paimtą turtą yra taikomas. Taip yra sudaromos sąlygos, paimant žemės sklypą, kitą turtą visuomenės naudai, atlyginti už paimtą nuosavybę netinkamai, kadangi žemė yra paimama, tai dar ir turi žmonės susimokėti mokesį, PVM, nuo tos sumos.

Gal būtų tokia trumpai projekto reikšmė.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmas klausia G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Gerbiama kolege, ačiū už pristatymą. Jis kiek trumpokas, nes ir aiškinamajame rašte nėra nurodytas poveikis pirmiausia biudžetui. Antras dalykas, problemos masės, kiek tokių sklypų yra paimama. Ir trečias dalykas, kurį norėčiau pasakyti, paėmimas visuomenės poreikiams vyksta teisingai atlyginant, pagal rinkos vertę. Todėl kalbėti apie tai, jog paėmimas visuomenės poreikiams vyksta piktnaudžiaujant, aš faktiškai cituoju aiškinamąjį raštą, matyt, būtų netikslinga. Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Tiesiog norėčiau jus patikslinti, kad yra vidutinė rinkos kaina, ne rinkos kaina, nes, parduodant žemę, pavyzdžiui, Panevėžyje, už ją galima gauti daug daugiau, negu dabar moka valstybė. Į mane kreipėsi apie 30 ūkininkų ir žemės ūkio bendrovės.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Ruošiasi M. Majauskas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, ar jūsų siūlymą garsūs ekonomistai priskirs prie gyvulių ūkio lengvatų, ar tai bus nepriskirta prie šitos dalies? Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Iš kurios pusės pažiūrėti, jeigu žemės ūkis, tai gyvulių ūkis. Bet jeigu neuokaučiau, tai yra tokia dviprasmybė, nes žmonės, kurie kreipiasi, rašo raštus, iš Žemės ūkio ministerijos gauna tokį atsakymą, kad ne, tai paimta visuomenės reikmėms, jums nereikės mokėti PVM, iš VMI gauna atsakymą: taip, jūs turite susimokėti. Tiesiog turėtų būti tikslumas.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi V. Ažuolas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, suprantu, kad skaitote žmonių siunčiamus jums raštus, bendraujate su ūkininkais. Bet ar skaitote, ką rašo teisininkai? Ar bendraujate su žmonėmis, kurie bent ką nors šiek tiek išmano apie mokesčių sistemą? Ar jūs suprantate, kad tuo, ką jūs teikiate, jūs kuriate nepagrįstus lūkesčius visuomenei ir siūlote tai, ko tiesiog neįmanoma padaryti.

Yra Europos Sąjungos teisė, kuri labai aiškiai pasako, ką galima ir ko negalima. Ir PVM direktyvoje nėra nustatyta, kad galima būtų pridėtinės vertės mokesčiu neapmokestinti atlygio už pastato ar pastato dalių ir žemės, ant kurios jis pastatytas, tiekimą. Jūs čia galite teikti ką norite, galite bandyti atrodyti pati geriausia politikė pasaulyje, žadėti žmonėms puikius dalykus, bet laikytina, kad teikiamo projekto nuostatos neatitinka pridėtinės vertės mokesčio direktyvoje nustatyto teisinio reguliavimo. Ar jūs susipažinusi su Teisės departamento išvada, gerbiamoji?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, aš nevaidinu ir teikiu tokį įstatymo projektą, kuris atrodo man teisingas. Kai kitąkart šnekėsite, galbūt rinkite žodžius. Aš noriu priminti, kad tai yra strateginis šalies projektas, paimama žemė.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamoji pranešėja, ar jūs iš tikrųjų laikote teisinga, kai žmogus yra baudžiamas du kartus? Kai yra žemė, paimami pastatai, kurie per tą vietą eina, prieš žmogaus valią. Ne žmogus nori, kad iš jo paimtų, bet valstybei reikia. Valstybės poreikiams paima. Negana to, kad kaina yra nustatoma ne tokia, kokia yra rinkoje, o pagal statistinius visokius vertinimus, vidutinius ir kitokius. Tai jau vieną kartą žmogus nubaudžiamas, nes jis gauna mažesnę kainą, negu realiai turėtų gauti. Ir antrą kartą jis nubaudžiamas apmokestinant tą sumą, ką gavo iš valstybės. Tai dar antrą kartą turi susimokėti.

Kaip jūs manote, ar ta praktika išvis yra ta, kuri, taip sakant, motyvuoja žmones net galvoti, kad valstybė su jais elgiasi teisingai ir sąžiningai, o ne nori iš jų atimti?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkui už klausimą. Daug teismų procesų, kur žmonės tikrai dėl to teisiasi, ėjo į teismus, kad neatiduotų savo žemės. Beje, noriu priminti ir M. Majauskui, kad praeitą kadenciją jūsų frakcijos nariai teikė panašų projektą, kad atimta žemė būtų kompensuojama kita žeme. Irgi taip pat buvo ir yra dar kažkur užsilikęs tas projektas. Taigi tikrai manau, kad ne vieną kartą žmonės yra baudžiami. Baudžiami ir už tai, kad paimama žemė, už tai, kad jie netenka jau pajamų, ateities pajamų netenka, ir dar turi už tai susimokėti mokesčius ir pasakyti ačiū, kad paėmėte mūsų žemę.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Klausti daugiau niekas nenori. Prieš suteikdamas žodį dėl balsavimo motyvų aš norėčiau atkreipti kolegos V. Ažuolo dėmesį, kad kaukę reikia dėvėti taisyklingsiai, kad nosis būtų uždengta net ir kalbėjimo metu, kai kaukę smunka. Ačiū.

Dėl balsavimo motyvų už – G. Surplys. Ruošiasi M. Majauskas.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tiesų manyčiau, kad įstatymą reikėtų priimti svarstyti ir tada komitetuose išdiskutuoti, išanalizuoti jo atitiktį direktyvoms ir visiems kitiems teisės aktams. Vėlgi apeliuoju į Konstitucijos 23 straipsnį „Nuosavybė neliečiama“ ir palaikau kolegę Guodą ir tuos žmones, kurie jai rašo, kad iš tiesų kalbame apie strateginius valstybės projektus, kur labai svarbu yra tempas. Tas tempas galbūt kartais diktuoja kainos klausimą ir čia paprastas Lietuvos žmogus, nesvarbu, ar ūkininkas, ar kita veikla užsiimantis pilietis, tikrai yra

silpnėsiojo pusėje. Taigi vien priimti pasvarstyti, kaip galima būtų tą žmogų tikrai ištraukti iš situacijos, kai jo kartais ir geriausios žemės ar naudingiausios žemės bus paimtos vien tam, kad mes galėtume greičiau pasiekti Taliną ar Varšuvą, yra verta tų pastangų, kurias mes, Seimo nariai, galime dėl jo padaryti. Tikrai siūlyčiau priimti šį įstatymą svarstyti ir tada jau diskutuoti komitete ir taip toliau dėl tų teisinių niuansų.

PIRMININKAS. Prieš kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas buvęs ministre, jūs juk susipažinęs su teisės aktais ir jums turėtų būti gerai žinoma, kas yra Europos Sąjungos direktyvos ir jų privalomas taikymas visoms Europos Sąjungos šalims narėms. Aš nelabai įsivaizduoju, apie kokia diskusija jūs čia kalbate. Aš neturiu jokių abejonių dėl to, jog mes turime užtikrinti labiausiai pažeidžiamų teises. Galime diskutuoti apie kompensacijas, apie subsidijas, bet priimti mokestinius įstatymus, kurie akivaizdžiai prieštarauja Europos Sąjungos direktyvai, ir nuo to, kad mes čia padiskutuosime, daugiau sąmonės juose neatsiras. Aš tik kviečiu pasitarti su specialistais prieš rengiant įstatymus ir pasirinkti instrumentus, kurie realiai atitiktų Europos Sąjungos teisę ir Lietuvos Respublikos teisę. Mieli kolegos, na, šiek tiek įdėkite darbo į tai, ką darote.

16.31 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl bazinių paslaugų specialiųjų poreikių vaikams užtikrinimo ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose“ projektas Nr. XIVP-85 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl bazinių paslaugų specialiųjų poreikių vaikams užtikrinimo ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose“ projektas. Pranešėjas – T. Bičiūnas. V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū. Tiesiog kreipiamės dėl pagalbos ikimokyklinio ugdymo įstaigoms, bendrojo ugdymo mokykloms ir profesinio mokymo įstaigoms, nes iš tiesų šiandien daug vaikų negauna bazinių paslaugų, taip nukenčia ir ugdymo procesas, ir mokymo, mokymosi procesas, taip pat kiti vaikai ir mokytojai, ir tėveliai yra sunerimę.

Šiandien noriu pasakyti, kad yra maždaug 70 tūkst. vaikų, specialiųjų poreikių vaikų, taip pat šiandien trūksta 4 tūkst. 640 švietimo pagalbos specialistų ir specialiųjų pedagogų. Aš atkreipiu dėmesį, šiandien, tai ne 2024 metai, kai yra numatyta, kad visi specialiųjų poreikių vaikai turi būti integruojami į bendrojo ugdymo mokyklas. Todėl mes raginame Vyriausybę suteikti kiekvienoje ugdymo įstaigoje bazinį švietimo pagalbos paketą, numatyti lėšų didinimą ir kryptingai didinti švietimo pagalbos specialistų ir specialiųjų pedagogų darbo užmokestį, planuoti biudžetą taip, kad visi gautų tą bazinį paketą, numatyti priemones specialiesiems pedagogams ir švietimo pagalbos specialistams, kad jos būtų adekvačios jų teikiamoms funkcijoms. Užtikrinti tinkamas profesinio tobulėjimo sąlygas, peržiūrėti ir pakoreguoti švietimo pagalbos specialistams ir specialiesiems pedagogams darbo krūvio sandorius, sudaryti sąlygas gauti priedus už papildomus darbus, kurie neįtraukti į jų pareigybės aprašymą. Taip pat numatyti, kur buvo atmesta 28,8 mln. būtinų lėšų, kad gautų bazines paslaugas, reikėtų numatyti biudžetą, ir, be abejo, užtikrinti iki 2024 m. rugsėjo 1 d. įtraukiojo ugdymo sąlygas, numatant ir reikalingas lėšas. Taip pat reikia atkreipti dėmesį į specialistų rengimą ir jų profesinį tobulėjimą, kadangi šiandien jų trūksta ir kai kurios institucijos jau neberengia. Labai tikimės jūsų supratimo ir būtent palaikymo, kad būtų teikiamos bazinės paslaugos ir ugdymo, ir mokymo, mokymosi procesas būtų kokybiškas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmas klausia A. Syšas. Nėra kolegos. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi S. Jovaiša.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiama kolege, iš tikrųjų labai džiugu, kad šitoje rezoliucijoje yra išsakytos ir iškeltos problemos švietimo įstaigoje. Švietimo įstaigoje mes turime tikrai labai daug problemų ir žinome, kad pagalbos specialistai ir šitas visas krūvis visą laiką atiteko savivaldybėms, ir kaip jūs norite, taip spręskite, skaičiuokite savo pinigus – turės, neturės savivaldybė pinigų. Ar jums neatrodo, kad apskritai šitas paketas, kurį mes žinome, kad tai yra pagalbos paketas

– socialinis pedagogas, psichologas, spec. pedagogas, ar nebūtų tikslinga, kad tai būtų tiesiog valstybės deleguota funkcija ir kiekviena švietimo įstaiga žinotų, kad tikrai gauna finansavimą taip, kaip dabar yra kitose srityse? Ačiū.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Mano asmenine nuomone, jūsų pastebėjimas yra labai taiklus, nes kai buvo išimta iš krepšelių ir tiesiogiai negavo, tai nesilaikoma normatyvų ir kai kurios mokyklos, ikimokyklinio ugdymo įstaigos ir profesinio mokymo įstaigos tikrai nukenčia, dėl to vaikams ir negauna bazinio paketo, nes neturi kaip įsteigti etatų, nėra pinigų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi S. Tumėnas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama profesore, aš čia esu. Kaip išgirdau, jūs sakote, trūksta virš 4 tūkst. tokių specialistų, ar ne? Aš suprantu vieną dalyką. Jeigu finansavimas pagal jūsų matymą būtų įgyvendintas, kur surasti tokį skaičių tinkamų žmonių? Panaši problema buvo iškilusi jau praėjusioje kadencijoje, kai socialinės apsaugos ir darbo ministras buvo klausiamas dėl socialinių darbuotojų skaičiaus. Ten, netgi esant tam tikroms lėšoms, jų buvo labai sunku rasti. Kaip jūs įsivaizduojate surinkti tokį didžiulį būrį reikalingų specialistų, netgi esant tinkamam aprūpinimui?

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Pirmas dalykas. Yra dalis specialistų, kurie dirba ne tą darbą, nes nėra etatų ir jie negali dirbti pagal savo specialybę.

Antras dalykas. Mes ir prašome, kad būtų rengiami specialistai, nes juos nustojo rengti, kadangi nėra paklausos. Čia labai elementaru. Programas galima atnaujinti. Norinčių studijuoti tiek socialinę pedagogiką, tiek psichologiją, surdo-, tiflopedagogiką tai yra. Taigi, būtų galima sureguliuoti, bet kai nėra paklausos, jūs suprantate, kad ir nestoja. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi K. Masiulis.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiama naujoji Seimo ir akademinės bendruomenės grupės pirmininke, šiandien rezoliucijų diena. Jūsų rezoliucijoje yra daug dalykų, kurie daugiau ar mažiau yra aptariami ir Vyriausybės programoje. Ar jūs galite atsakyti, ar jau yra numatyta, pavyzdžiui, 2021 metų biudžete, ką jūs rezoliucijoje rašote, 28,8 mln., ar tai jau yra numatyta, ar čia tik jūsų noras?

Antras. Įtraukusis ugdymas, kurį jūs čia aktualizujete nuo 2024 metų, bet Vyriausybės programos švietimo skyriuje apie tai irgi yra daug šnekama. Kaip jūsų rezoliucija koreliuoja su Vyriausybės programos šios srities švietimo dalimi?

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Tiesiogiai koreliuoja, jeigu kalbėsime akademiniiais terminais, nes, pirma, 28,8 mln. yra nenumatyta. Kreipėsi Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir įvairios asociacijos, bet buvo biudžete atmesta, tai reikia būtinai numatyti, nes šiandien negauna bazinių paslaugų, o tai privalu teikti.

Toliau dėl įtraukaus ugdymo. Čia turima omeny, kad buvo Seimo nutarimas, kad iki 2024 m. rugsėjo 1 d. reikia, kad visi specialiųjų poreikių vaikai jau mokytųsi mokykloje. Vadinasi, į tą įtraukųjį ugdymą reikia žiūrėti kaip į procesą, kurį nuolat reikia tobulinti, ir reikės papildomų lėšų. Tai visiškai normalu, jeigu žiūrėsime į procesą. Bet paprastai ugdyme žiūrima taip: įdedu ir gaunu rezultatą. Ugdyme yra labai svarbu procesas. Šito dalyko nereikėtų išleisti iš akių. Ačiū už klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama profesore, aš norėčiau jūsų pasiteirauti. Pripažįstu, kad problemos, kurias keliate, yra labai rimtos, solidžios ir jas reikia spręsti, neturiu jokių abejonių, kad tai reikia daryti, mano klausimas – ar rezoliucija čia yra tas instrumentas, kuriuo tos problemos pajudės į priekį? Gal reikėtų dirbuotis kažkaip rengiant, kai mes aptarinėsime būsimos Vyriausybės darbų planą, gal ten turėtų būti įtraukti tie dalykai? Lygiai taip pat reikėtų tada jau naujam, matyt, švietimo ministrui aptarti šitų krypčių, kurias jūs keliate, finansavimo klausimus. Rezoliucija dažnai yra tik tai toks deklaratyvus dalykas, norint užangažuoti, užsibrėžti poziciją, na, svarbu tai, bet ar to užtenka?

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū už pastabą. Mes galvojame, kad tai yra labai svarbu, nes rengiant priemonių planą, Vyriausybės priemonių planą, reikėtų įtraukti labai sistemiskai. Aš pamačiau, kad ir Vyriausybės programoje yra labai daug fragmentuotų dalykų, tad čia mes duodame tokių sisteminių postūmų, į kurių atsižvelgdami jie galėtų sudėlioti savo priemonių planą. Aš manau, čia visiškai logiškas žingsnis, juo labiau kad trečiadienį Švietimo ir mokslo komitete irgi kai kuriuos klausimus svarstysime, bet ten tokius trupinėlius tikrai žiūrėsime.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai, klausti jūsų daugiau niekas nenori.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų. Oi, atsiprašau, čia rezoliucija. Diskutuoti niekas nepageidauja, neužsirašė. Dabar priėmimas ir motyvai. Dėl motyvų už nori kalbėti L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš manau, kad labai laiku, nes biudžetas vėl bus peržiūrimas. Labai svarbu atkreipti dėmesį šiandien į mūsų švietimą, kur tikrai yra skaudžių vietų. Patikėkite, jeigu kas apsilankytų ugdymo įstaigose, pajustų, kiek šiandien yra vaikų, turinčių specialiųjų poreikių. Tikrai tas skaičius ne mažėja, o didėja, vadinasi, mums reikalingi pagalbos specialistai.

Kitas momentas, atkreipiu dėmesį, labai teisingai profesorė paminėjo, kad norint parengti specialistus irgi reikia ne vienų metų. Svarbu šiandien mums žinoti, kiek mums trūksta, ir jau dabar reikėtų galvoti, kad atnaujintume programas ir specialistams rengti skirtume daugiau dėmesio. Esu už tai ir tikrai kviečiu visus balsuoti už šią rezoliuciją.

PIRMININKAS. Prieš nori kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, turiniui tikrai negalime nepritari, nes faktiškai viskas yra šiuo metu ir Vyriausybės programoje numatyta. Bet pačiai formai aš nepritariu. Rezoliucijų, savęs paraginimų, šiandien mes svarstome nemažai, kai galėtume teikti teisės aktus, pasiūlymus dėl biudžeto projektų. Vėlgi yra kitų formų: pagrindinė, aišku, yra įstatymo teikimas. Dėl šių rezoliucijų mes šiek tiek sugaištame laiko, o tikslo nepasiekiamo. Manychiau, daugiau turėtume koncentruotis į tai, ką galime padaryti, į konkrečius dalykus. Tikrai dėl turinio viskas gerai, toks pat kaip ir programoje, bet kam rezoliucijos reikalingos, jei mes iš tikrųjų įgyvendinsime tas programas teikdami įstatymų projektus? Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime, kaip ir prieš tai buvo kalbėta, vėliau.

16.44 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-65 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-65. Pranešėja – G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš gal trumpai, kad įstatymas... ne per seniausiai priėmėme, ilgai ginčijomės dėl Sodininkų bendrijų įstatymo, būtent dėl kelių buvo nuostata pasirašyti ketinimų protokolą atiduoti savivaldybėms perduotinus kelius, kad galėtų juos taisyti. Siūlome, suderinę su Savivaldybių asociacija, su Žemės ūkio ministerijos atstovais, išbraukti iš Sodininkų bendrijų įstatymo minėtą privalomą pasirašyti ketinimų protokolo nuostatą. Tada neliktų prievolės surašyti minėtą protokolą ir sodininkų bendrijų iniciatyva jau būtų galima pradėti savivaldybėms perduotinų kelių, gatvių, žemės sklypų suformavimą, perdavimą ir perėmimą, reikiamų parengiamųjų darbų atlikimo sąlygų procedūras. Taip pat, atsisakius minėtų nuostatų, bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esančių žemės sklypų su juose esančiais keliais, gatvėmis ir (ar) kelių juostomis perdavimas savivaldybėms vyktų sklandžiai, nes neliktų minėtų kriterijų savivaldybėms, būtų galima sudaryti pačioms spręsti dėl pereinamų kelių.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų paklausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Šarknickas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, atsimenu, aš irgi kalbėjau šiuo klausimu, jūs labai džiaugėtės, kad galų gale toks įstatymas priimtas. Vėl eilinis kartas, kai mes nenorime gyventi klaidoje. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų įstatymui duoti šiek tiek pagyvuoti? Susitarimas su bendrija ar savivaldybe yra sveikas reikalas, nes savivaldybė niekada neišspręs tų klausimų, kurie yra neišsprendžiami. Tai yra kaip iš žmogaus paimti žemę, kad būtų padarytas pervažiavimas, kelias gaisrinėms ar kitoms priemonėms. Ir Teisės departamento pasakytos tos pačios nuostatos, kad čia yra problemų. Ar nemanote, kad mes per daug greitai skubame priimti teisės aktus, nespėjome dar įgyvendinti kai kurių nuostatų, o mes jau pradėdame keisti. Aš tikrai abejoju,

ar tikrai Savivaldybių asociacija pritaria tam dalykui. Ji kaip tik ir reikalavo to pakeitimo, kad būtų tam tikri susitarimai, kad jai nebūtų primestos visų bendrijų problemos.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Mes pusę metų turėjome darbo grupę šiuo klausimu, tikrai ilgai diskutavome. Tai nėra, sakau, mano sugalvotas įstatymas, tai kartu su sodų bendrijų atstovais, savivaldybių atstovais. Tiesiog bandome mažinti tą biurokratiją, nes dabar yra labai sunku šimtu procentų surinkti toms pačioms sodininkų bendrijoms. Beje, vakar su paskirtąja premjere I. Šimonyte šiuo klausimu taip pat kalbėjome, ji irgi iškelė, kad kelių klausimas sodų bendrijose yra pats baisiausias. Tiesiog norime sumažinti biurokratiją, kad lengviau, greičiau pajudėtų, nes yra paskirta pinigų būtent savivaldybėms, kad tuos kelius būtų galima tvarkyti. Dabar per vieną ar kitą nepritariančią sodininką ar sodo gyventoją negalima to padaryti.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi L. Nagienė.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Pats projektas ir jūsų pataisymai labai geri. Tikrai aš būsiu visada už, kad neliktume *klaidoje*, tai yra natūralu. Norėjau paklausti. Kiek metų ir kodėl niekaip nepavykdavo dėl sodininkų bendrijų žmonių įgyvendinti šiuo atveju esminį projektą? Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Metų tikriausiai daug ir nemažai. Aš manau, kad didžiausia klaida buvo padaryta tuomet, kai leista soduose statyti gyvenamuosius namus ir padaryti iš sodų gyvenvietes. Paskui atsirado ta didžiausia problema, kad nei keliai tam pritaikyti, nei dabar yra kur šiukšlių konteinerius statyti. Tai buvo tikrai prieš 30 ar daugiau metų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė. Ruošiasi K. Vilkauskas.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Gerbiama kolege, atkreipiu dėmesį į aiškinamojo rašto 12 punktą. Aiškinamajame rašte buvo pasakyta, kiek reikės valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų. Yra pasakyta, kad per trejus metus nė vieno cento nereikės. Pakomentuokite man.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kadangi jau yra paskirtos Vyriausybės lėšos, tikrai mes matome, kad labai vangiai buvo naudojama bent jau šiais metais, kai buvo priskirta, ir būtent dėl to, kad, sakė, yra labai didelis biurokratinis aparatas. Kadangi numatomas ir toliau tęstinis, tai papildomų lėšų nereikės.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Gerbiama Guoda, norėčiau užduoti klausimą, kurį visi norėtų užduoti galbūt, tai lėšos. Jeigu mes šiuo sprendimu perduodame bendrijas savivaldybėms, tai yra didžiulis krūvis. Dabar savivaldybės yra pasitvirtinusios savivaldybės tarybos sprendimus pagal kriterijus, pagal kuriuos yra asfaltuojama, ir pagal šiuos kriterijus sodų bendrijos pagal dažnumą, tankį, registravimą, jeigu, sakykime, ten deklaruojama gyvenamąją vietą, užims pirmąsias vietas. Tai gi, pavyzdžiui, paimkime kokią nedidelę seniūniją, kokią nesvarbu, pavadinimo nesakysiu, ir ten yra kokios keturios sodų bendrijos. Tų kelių kiekis bus dvigubai didesnis už tų žvyrkelių ir kitokių kelių kiekį. Tai mes pirmiausia gal turime numatyti lėšas, nes mes, Seimas, negalime priimti tokių įstatymų nenumatę lėšų. O lėšos dabar yra paskirtos Kelių direkcijos tik vienu atveju, tai yra kai reikia inventorizuoti, tai jos savivaldybėms yra numatytos, išdalintos lėšos pagal savivaldybes.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tai būtent dėl to ir yra.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Bet daugiau nėra. Tai aš norėjau paklausti, kaip mes darysime su lėšomis?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kęstuti, būtent, atsiprašau, gerbiamas kolega, norėčiau pasakyti, kad būtent tik tam ir yra, kad būtų pradėtas tas inventorizavimo procesas, nes dabar jis yra nepajudėjęs. Ir čia nešnekame apie kelių asfaltavimą ar daugiau, čia būtent apie tą pirmąjį postūmį, kad prasidėtų tas procesas, nes jis kol kas kitose savivaldybėse visiškai nejudą.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų už kalbą R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gal daug ko čia nepasakysiu, turbūt visi suprantame, kad tai yra aktuali problema, kuri užsitęsė 30 metų. Visi suprantame, kad socialiai turi jau ir ten būti nukreiptas dėmesys, nes taip pat ten gyvena žmonės ir deklaruotos vietos, ir panašiai. Ten kuriasi jų

gyvenimai, gimsta vaikai, eina į mokyklą, kuriasi mažosios parduotuvės ir panašiai. Aš taip pat džiaugiuosi, kad ir premjerė I. Šimonytė pritaria šiai idėjai, ir turbūt, kolegos, nereiktų stabdyti, žygiuokime toliau, juolab kad ir premjerė soduose gyvena, tai irgi išvardino mums keletą problemų, esančių tenai. Dėkoju. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų. Prieš kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų čia turbūt problema ne įstatymai, o tam tikri susitarimai. Aš nežinau, ar tikrai mes keisime Kelių įstatymą, ar tikrai nedarysime, kad vis dėlto visos tos gyvenamosios vietovės sodų bendrijose būtų normaliai įrengiamos. Iš tikrųjų be savivaldybės ir ten gyvenančių žmonių susitarimo nieko nebus. Negalėsime mes paimti žemės per prievartą iš tų žmonių be jokio susitarimo, nes jie yra užsitvėrę, pasistatę tvorą, pravažiavimai maždaug po tris metrus, gaisrinės nepravažiuoja. Numesti savivaldybei šią problemą ir pasakyti, kad mes pakeitėme įstatymą, jūs dabar kaip nors spręskite... Vien dėl inventorizavimo tikrai to neapsimoka daryti. Ir Teisės departamentas tą rašo. Ar iš tikrųjų keičiame tada Kelių įstatymą ir parašome, kad kelias gali būti ir pusantro metro, ir tokiu būdu atiduodame visus kelius ir visas problemas toms savivaldybėms, kurios neišspręs.

O pinigų tikrai stygius yra ir tų pinigų stigs dar ilgai. Manychiau, kad tos problemos greitai neišspręsimė, reikia palaipsniui. Tegul savivaldybės pamažu dirba. Tempo to mes negalime palaikyti, nes savivaldybės neturi pinigų. Jeigu jau numatytume pinigų didelius kiekius, tai, savaime suprantama, ir interesas savivaldybių atsirastų. O kuomet mes pasakome – savivaldybės, spręskite, primetame dar tą, kad spręskite pačios kažkaip kitais būdais, nesusitarusios su bendrijomis, tai iš tikrųjų tai yra kelias be išeities. Todėl aš susilaikysiu dėl to įstatymo, nes tai yra dar vienas žingsnis į niekur.

16.54 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-74 (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas darbotvarkės klausimas – Švietimo įstatymo 59 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-74. Pranešėjas – L. Jonaitis. Prašom, kolega, į tribūną.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, pirmiausia kas mane paskatino dėl šio įstatymo pakeitimo projekto? Dar Prezidentei D. Grybauskaitei baigiant kadenciją buvo toks posakis „pastatyti naują švietimo namą“, kadangi reikia naujų mokytojų, reikia pakeisti vadovus, kurie dirba daug metų. Pirmiausia ir šiame Seime buvo priimtas įstatymas įvesti vadovams penkerių metų terminuotą darbo sutartį, nors vadovai nuolat keldavo savo kvalifikaciją, vykdavo atestacijos, įgydavo kvalifikacines kategorijas, nuolatos kaupdavo savo kompetencijų portfelius ir taip kas keleri metai galėjo atestuotis arba persiatestuoti savo kategoriją.

Be abejonės, ugdymo įstaigų vadovų Lietuvoje yra labai daug, tai ir vadindavo juos įvairiais epitetais: savanaudžiais, dievukais, nepakeičiamais ir taip toliau. Kas įvyko po to, kai buvo įvestos terminuotos darbo sutartys?

Vieniems, kurie išdirbo penkerius metus, davė dar penkerius metus, tiems, kurie išdirbo septynerius metus, davė trejus metus, tiems, kurie išdirbo devynerius metus, davė vienerius metus. Taip atėjome iki to laikmečio, kad šiuo metu nebeturime, kas dirba mokyklų vadovais. Vieni išėjo, nes baigėsi kadencija, kiti išėjo į ištarnautą poilsį, kiti buvo pašalinti iš pareigų dėl blogo vadovavimo. Prasidėjo konkursai. Be abejo, įsteigtas Kompetencijų vertinimo centras ir mes galvojome, kad atvažiuos daug žmonių, tvirtins kompetencijas ir mes atnaujinsime visą švietimo sistemą pradedant nuo vadovų.

Taigi per šitą visą laikotarpį, kai mes įvedėme, matome, kad šiandien vadovų kadencija nepasiteisino. Šiuo metu trūksta 280 įstaigų vadovų. Žmonių, kurie vertina savo kompetencijas, skaičius, tiek jaunų mokytojų, tiek kitų, yra sumažėjęs. 2017 metais buvo 393 pretendentai, 2018 metais buvo 329, 2019 metais – 383, o šiais metais kompetencijas vertinosi 122 asmenys. Iš tų 122 tik 46 pretendentai atitiko reikalavimus. Taigi švietimo įstaigos vadovo asmeninio strateginio mąstymo ir pokyčių valdymo, mokėjimo mokytis, vadovauti žmonėms, vadovavimo ugdymui ir moky-

muisi kompetencija turi būti ne žemesnio kaip pakankamo lygio. Kas lemia pretendentų skaičiaus mažėjimą?

Mes turime jauną mokytoją, kurį išrinko kėdainiečiai, T. Bičiūną. T. Bičiūnas irgi yra išsilaikęs kompetencijas, jis galėjo dalyvauti kelių mokyklų konkursuose, bet jis nėjo. Jis galėtų pats plačiau papasakoti, dėl ko jis nėjo. Kas lemia pretendentų skaičiaus mažėjimą?

Tai socialinių garantijų vadovams stoka, menkas darbo užmokestis, sudėtingos konkurso procedūros, reikalavimų labai daug, o atlyginimas mažas. Nėra vadovo ugdymo įstaigoje, tai jo pareigas laikinai eina įstaigos vadovo pavaduotojas, kuris gauna tik apie 10 % atlyginimo priedą. Darbo krūvis padidėjęs, žmogus turi atlikti savo pareigas ir mokyklos vadovo pareigas. Išbalansuotas emocinis saugumas. Kai kas ir dabar man skambina ir laiškus rašo, kad vadovo vieta šilta ir amžina, šis įstatymas tavo neprogresyvus yra. Bet pateikiau vien dėl to, kad nepasiteisino priimtas prieš keletą metų įstatymas.

Jeigu kalbėtume apie vadovų, ką tik paskirtų į mokyimo įstaigą, darbo užmokestį, tai jis siekia 1 tūkst. 133 eurus popieriuje. Jeigu daugiausia dar duotų pagal ministro įsakymus, gautų vidutiniškai 1 tūkst. 767 eurus. Mokytojas, dirbdamas vienu etatu, jam nereikia nei kompetencijų, nei nieko, gauna virš 1 tūkst. eurų, o jeigu turi daugiau valandų, gauna ir daugiau.

Mieli kolegos, siūlau šį įstatymo pakeitimo projektą, tik išbraukti du žodžius – penkeriems metams. Šį įstatymą turėjo priimti estai. Estai jau prieš dešimt metų panaikino terminuotas sutartis. Latviai išvis neturi terminuotų sutarčių. Aišku, konkursuose turi dalyvauti, reikia juos... Žodžiu, bet motyvacijai pakelti, vienas dalykas, atlyginimai nedideli, kitas dalykas, lygiai taip pat kaip mes Seime, ketveriems metams paskirti, norime pasiimti kreditą iš bankų, bet negausime didesnio, arba lizingu ką nors įsigyti, o jauni vadovai ateina, tai nori ir gyvenamą plotą sutvarkyti ar savo gerbūvį ir taip toliau. Kviečiu palaikyti ir pritarti įstatymo pakeitimo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti nori 11 Seimo narių. Pirmas klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų nebuvo tas entuziastas, kuris norėjo pakeisti tuos... įvesti konkursinę sistemą visą, iš tikrųjų terminus po penkerius metus išdėlioti, bet šiuo metu nesu entuziastas ir atgalinio pakeitimo. Bet jūs išvardinote nemažai priežasčių, dėl ko neina direktoriauti žmonės. Iš tikrųjų nėra sukurta paskatų. Aš to ir bijojau, kad be paskatų sistema neveiks. Ar nemanote vis dėlto, kad reikėtų šiuo metu dar gal pagalvoti? Staigiai įvesti gal tam tikras paskatas, gal kaip nors net ir tuos žmones, kurie eis į vadovų rezervą, šiek tiek paskatinti kuo nors? Taip pat galbūt kalbant su tais vadovais pasakyti, kad jūs nebūsime palikti likimo valiai, o jeigu jūs priklausote vadovo kategorijai, mažesnės ar didesnės pareigos jums bus suteiktos. Galbūt tuo keliu reikėtų eiti, o ne grįžti, kaip čia sakoma, pirmyn į praeitį? Ačiū.

L. JONAITIS (LSDPF). Ačiū. Jeigu kalbama, kad nėra galimybių vadovą pakeisti, tai iš tiesų, kai savivaldybėse merai tiesiogiai išrinkti, jokių problemų nėra bet kurį vadovą pakeisti. O vadovas tiek daug turi įvairiausių ataskaitų atsiskaityti prieš darbuotojus, teikti audito ataskaitas, savivaldybei pateikti ataskaitas, tai... Žodžiu, aš galvoju, gerbiamas Edmundai, kad reikia sekti estų pavyzdžiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Vyšniauskas. Ruošiasi S. Tumėnas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, kaip jums atrodo, iš moksleivių mes reikalaujame išsilaikyti egzaminus ir juos išsilaikyti, norint stoti į universitetą, gana gerai. Dabar virose šitose diskusijose mes matome, kad štai ateina kažkoks būrys žmonių, direktoriai, ir nesugeba išlaikyti egzaminų. Jeigu jis nesugeba išlaikyti egzaminų, mes sakome: viskas OK, tu tęsk savo pareigas, bandyk dar keletą kartų, kai šalia to iš moksleivių mes reikalaujame laikyti egzaminus ir išlaikyti juos aukštais balais.

Kitas dalykas yra susijęs su atlyginimais. Atlyginimus nustato savivalda, ir aš su jumis tam tikru atžvilgiu sutinku, visiškai sutinku. Yra daug savivaldybių, kurios piktnaudžiaudamos laiko pačius mažiausius atlyginimus vadovams, bet tai nėra įstatymo klausimas, tai yra savivaldos. Mano klausimas labai paprastas. Ar jums neatrodo neteisinga atsisakyti kadencijų ir kvestionuoti egzaminų klausimą, kai visose kitose srityse, taip pat ir tų pačių moksleivių, mes reikalaujame egzaminuotis. Kodėl direktoriai turi būti kitokie?

L. JONAITIS (*LSDPF*). Suprantate, jeigu daug būtų dalyvaujančių konkursuose, viskas būtų gerai, bet matome, kad nebedalyvauja niekas konkursuose, niekas nebeina dirbti vadovais. Gal Vilniuje, gal Kaune, miestuose gal situacija šiek tiek kitokia, bet provincijoje, kai miestelyje, kaimelyje reikia ugdymo įstaigos vadovo, tiesiog niekas nebedalyvauja konkurse. Pavyzdžiui, Joniškio rajono savivaldybėje yra Žagarės miestelis, ten reikia gimnazijos direktoriaus, reikia darželio, reikia specialiosios mokyklos, niekas neina ir nedalyvauja konkurse. Čia kažkiek reikia supaprastinti ir žengti tą žingsnį atgal.

O dėl atlyginimų, tai jokia savivaldybė, pavyzdžiui, yra švietimo ministro nustatyta darbo apmokėjimo tvarka ir tik nuo to priklauso atlyginimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi A. Sysas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamasis pranešėjau, ačiū už tokį išsamų pristatymą. Mano žinios, tai trūksta dar daugiau Lietuvoje direktorių, negu jūs bandėte pateikti skaičius. Bet ar jūs bandėte išsiaiškinti, paneigti arba patvirtinti tą mitą, kuris per visą Lietuvą eina, kad direktoriai pretendentai bijo važiuoti į Vilnių, tiesiog masiškai bijo važiuoti, atsisako važiuoti ir nepretenduoja į pareigas, nes neva iš jų čia Vilniuje tyčiojamasi. Ar jūs bandėte išsiaiškinti šitą dalyką?

Antra. Ar jums neatrodo, kad čia yra ir savivaldybių kaltės, nes savivaldybės ir dabar kiekvienais metais turi galimybę patikrinti direktorių kompetenciją, nes atsiskaito tarybai, bet daugelyje miestų ir rajonų tai tiesiog nevyksta. Kai Šiaulių meras įvedė tokią tradiciją, kad direktoriai ateitų nors į tribūną prisistatyti, tai šie buvo nustebę ir iš pradžių nesuprato, kas čia vyksta. Tai ar čia nėra truputį ir savivaldybių kaltės?

L. JONAITIS (*LSDPF*). Mes jau ne vienerius metus keliame klausimą apie kompetencijų centrą. Kai nuvažiuoja pretendentai, tai ten nėra egzaminas, ten yra tiesiog taip, buvo anksčiau septyni kabinetai, dabar keturi kabinetai, kuriuose sėdi psichologai arba psichologės, eina pas kiekvieną psichologę, tau duoda situaciją ir tu nežinai tą pačią dieną, visą dieną išbūni ten ir nežinai, koks atsakymas. Kitą dieną arba po dviejų dienų gauni atsakymą, kad tau neužteko balų ar dar kas nors.

Dabar bandėme palengvinti šitą situaciją, kad jeigu ir neišlaikė kompetencijos, tačiau žmogui suteikiama galimybė dalyvauti konkurse, bet vis tiek niekas nevažiuoja tų kompetencijų laikyti. Pavyzdžiui, jeigu žmogus yra pradirbęs atitinkamai metų, ten 15–20 metų, turi pirmą vadybinę kategoriją, tai tiesiog, sakyčiau, kompetencijų vertinimas ten būtų pagal atskiras sritis – finansai, personalas, suprasčiau, kad tai yra kompetencijų vertinimas, o čia dabar tik psichologijos egzaminas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi T. Bičiūnas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke, į mano klausimą jau atsakė.

PIRMININKAS. Klausia T. Bičiūnas. Ruošiasi R. Šarknickas.

T. BIČIŪNAS (*LSDPF*). Labai ačiū. Aš naudodamasis proga greitai pasakysiu, kad kolegos Seime, greitai, nepainiotų, kas yra vadovų kompetencijų vertinimas ir kadencijos, čia suplakti į vieną nereikia. O dažna situacija būna tokia, kad geriausių Lietuvos mokyklų pripažinti ir apdovanoti vadovai už vadovaujamą veiklą po penkerių metų eina į konkursą savo mokykloje, kurioje laukia visa bendruomenė, bet gali ir nesugrįžti dėl tam tikrų savivaldybėje vykstančių politinių peripetijų. Dar juokingiau būna, kai konkurse dalyvauja vienas pretendentas ir jis tą konkursą laimi, nes nesusidaro konkurencija būtent dėl vadovų kadencijų buvimo.

Ir klausimas Liudui. Liudai, ar jūs galite pagrįsti švietimo bendruomenės mintį, kad ir be vadovo kadencijų yra aibė kitų priemonių, kuriomis galime, šiurkščiai tariant, iškrapštyti blogai vadovaujantį direktorių iš jo kėdės? Ačiū.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Aš jau kalbėjau, kad jokių sunkumų nėra, kadangi kiekvienais metais vadovas turi pateikti įsivertinimą, turi atsiskaityti kolektyvui, turi pateikti audito ataskaitas, galiausiai savivaldybės tarybos nariams atsiskaityti. Pavyzdžiui, automatiškai meras ar ministerija sudaro komisiją, atsiunčia auditą, auditas bendrauja su mokytojais, bendrauja su mokiniiais, nustato ir viskas, ir blogas vadovas pašalinamas iš darbo.

Bet esmė ne ta. Esmė, kaip R. Šarknickas pristatė kultūros ir bibliotekos darbuotojus. Tai aš galvočiau, kad analogiškai ir jiems reikėtų šitą patį taikyti, netaikyti penkerių metų. Čia ne kaden-

cija, bet terminuota sutartis, priimti vadovus neterminuotam darbui. Pavyzdžiui, aš siūlyčiau Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pagalvoti ir vėl gražinti vadovų atestacijas. Tai buvo geras dalykas. Kiekvienas vadovas rinkosi dokumentų portfelį, atvažiuodavo sudaryta komisija iš visos Respublikos, apklausdavo visą bendruomenę, pažiūrėdavo kompetencijas, įvertindavo ir tada sprendavo, suteikti jam trečią vadybinę kategoriją, suteikti antrą ar pirmą kategoriją.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Paskutinis klausia R. Šarknickas, nes tam skirtas laikas jau baigsis.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Minėjote, kad dėl prastos švietimo kokybės atleidžiami mokyklų direktoriai. Bet manau, kad kaltas yra iš tikrųjų pats Ugdymo plėtotės centras, kuris rengia švietimo programas. Kiek žinau, dabar būsima ministrė ketina jį reorganizuoti ir padaryti Nacionalinę švietimo agentūrą. Manau, tai yra klaida, nes iš tikrųjų ne pas-tatą reikia keisti ir panašiai, bet tvarkyti patį turinį ir tobulinti pačią ugdymo programą, tada ne-reikėtų atleisti direktorių.

Mano klausimas. Yra direktorių (aš juos pažįstu), kurie, laimėję konkursus, sako – tai praga-riškas konkursas, labai sudėtingas, reikia mažinti tą svorį. (*Balsai salėje*) Petrai, patylėkite, būkite geras, ateis tuoj A. Tapinas. (*Juokas salėje*) Žodžiu, aš noriu pasakyti, ar nereikėtų mažinti konkur-so svorio, ką jūs manote?

L. JONAITIS (LSDPF). Labai teisingai pastebėjote. Mes konkursą tiek sureikšminome, tiek pa-darėme, tiesiog niekas nenori tvarkyti tos dokumentacijos. Ir aš pabaigai noriu pasakyti, kad mo-kyklai vadovavau 32 su puse metų. Išrinko į Seimą, dabar jau buvo paskelbti konkursai, paskelbti keturi konkursai, ir vėl niekas nedalyvavo, niekas neatvyko ir vėl mokykla vadovaujama laikinai einančio direktoriaus pareigas pavaduotojo. Na, žinokite, tai yra blogai.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus per nustatytą laiką.

Dėl balsavimo motyvų. Už – A. Sysas. Prieš ruošiasi E. Jovaiša.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, padaryta ne viena klaida. Kadencijų įvedimas mokyklų vadovams akivaizdžiai parodė, kad nebuvo pasiekta to tikslo, kokio siekė. Vi-siškai sutinku su kolega, kad yra ne vienas būdas iškrapštyti blogai dirbantį vadovą arba užsisė-dėjusį vadovą. Tam yra neeilinė atestacija, atestacija, papildomos kontrolės, rodiklių nevykdymas ir visi kiti dalykai. Nueita paprasčiausiu keliu – įveskime kadencijas ir visus pakeisime. Rezulta-tas – šimtai mokyklų ir ikimokyklinių įstaigų be vadovų. Aš manau, dėl to ugdymo procesas tik-rai ne gerėja, o blogėja, turint omenyje dabar situaciją dar ir dėl nuotolinio valdymo. Pasigailėki-me mūsų vaikų, kurie mokosi mokyklose, pasigailėkime tėvų ir sudarykime sąlygas, kad švieti-mo įstaigos normaliai dirbtų.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamas Seime, tai, ką aš čia išgirdau, daugelyje vietų apskritai neati-tinka tikrovės. Pirmiausia noriu pasakyti, kad toks nuteikimas mus nubloškia gerokai atgal, nes mes prarandame galimybę patikrinti žmogų vadovą, mokyklos vadovą dėl jo kompetencijos.

Dabar čia buvo daug šnekėta apie kompetencijų vertinimo centrą. Taigi birželio mėnesį Vy-riausybės nutarimu yra visiškai pakeista tvarka. Dabartiniu metu dalyvauja du dėmenys: savival-dybės konkursinė taryba ir kompetencijų vertinimo centras. Per abi dalis reikia surinkti *minimum* 30 %, kad galėtumei žengti toliau į konkursą.

Gerbiamieji, teikiant šį įstatymo projektą bent reikia paskaityti ir pasidomėti, kokie yra pri-imti nutarimai ir kas dabar iš tikrųjų vyksta. Įsivaizduoti, kad mes galime palikti mokyklos vado-vą netikrinę penkerius metus, atleiskite... Čia labai gerai nuskambėjo klausimas: kuo jie skiriasi nuo kitų, kuriems reikia konkursų? Kodėl reikia konkursų profesoriams, docentams, asistentams? Visiems kitiems reikalingi konkursai ir kvalifikacijos patikrinimas. Be šito mes negalime gyventi. Mes šitaip išmesime kokybę lauk.

Dėl atlyginimų dar norėčiau pasakyti. Jūs pasakykite tikrąsias tiesas – yra tikri duomenys apie atlyginimus. Gerai pasakyta, yra savivaldybių, kurios puikiausiai išlaiko tuos dalykus, yra didžiausius atlyginimus gaunančių mokytojų, mokyklų vadovų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Dėl balsavimo motyvų kalbėjo.

Gerbiami kolegos, pagrindinė darbotvarkė jau yra baigta. Yra likę keli rezerviniai klausimai. Nors jau atėjo balsavimo laikas, aš vis dėlto norėčiau, kad mes dabar tuos rezervinius klausimus

apsvarstytume ir užbaigtume komitetų ir komisijų formavimą. Čia būtent opozicijos atstovų paskyrimas į pareigas. Nėra prieštaraujančių? (*Balsai salėje*) Dėl vedimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Taip. Dėl vedimo tvarkos. Yra numatytas laikas – 17 val. 10 min. balsavimai. Tai mes atlikime balsavimus, dirbkime pagal grafiką ir tada jau imkite svarstyti rezervinius klausimus.

PIRMININKAS. Taip, bet čia balsavimai bus dėl komitetų pirmininkų pavaduotojų, komisijų pirmininkų pavaduotojų. J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Kolega Petrai, vis tiek po rezervinių reikės balsuoti. Padarome visą darbą, tada balsuojame ir einame namo. Tiesiog.

PIRMININKAS. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, mes miname ant to paties grėblio, su kuriuo susidūrėme rytiniame posėdyje. Vis dėlto mes nubalsavome už darbotvarkę. Yra balsavimo laikas. Mes specialiai nelaikome žmonių salėje, kad mažiau būtų kontaktų, kaip sako J. Razma. Kontaktų mažiau. Susirenkame balsuoti, pabalsuojame. Lieka trys klausimai, juos pereiname ir balsuojame toliau. Tada mes laikysimės savo priimtų taisyklių ir darbotvarkės. Ir bus paprasčiau. Gerbiamas pirmininke, sugaišime kelias minutes, bet laikysimės drausmės.

PIRMININKAS. Atsiprašau. Kadangi nėra bendro sutarimo, aš prašysiu kolegų balsavimu nuspręsti, ar mes dabar rezervinius klausimus galime apsvarstyti trumpai, nes yra klausimų dėl komisijų sudarymo, dėl komisijų pirmininkų ir pavaduotojų, komitetų pirmininkų ir pavaduotojų bei komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo.

Balsuojame alternatyviai – už, prieš. Ar tęsiame, kad galėtume užbaigti, apsvarstę rezervinius klausimus, po to kartu dėl rezervinių balsuotume, ir visą kitą darbotvarkę? Ačiū.

Užsiregistravo 113, balsavo 111 Seimo narių: už – 64, prieš – 47. Tęsiame darbotvarkę.

17.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-99 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – J. Razma. Prašom, kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, labai trumpas nutarimo projektas, jį sąlygojo tai, kad ne visi Seimo nariai iš karto apsisprendžia, į kurią komisiją eiti dirbti. Šiuo atveju mes įrašytume į Seimo laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisiją kolegę R. Baškiene.

PIRMININKAS. Niekas nenori klausti. Dėl balsavimo motyvų nėra.

Svarstymas. Niekas nenori pasisakyti.

Priėmimo procedūra. Dėl motyvų? Nėra. Galime iš karto balsuoti? Balsuojame, kolegos.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 115, balsavo 115 Seimo narių: už – 114, prieš nėra, susilaikė 1.

17.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. XIV-49 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-100 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – J. Razma. Prašau, kolega.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, vakar įvyko nemažai komisijų posėdžių, išrinkti pirmininkai ir pavaduotojai. Sakykime, Antikorupcijos komisijos pirmininku išrinktas Seimo narys

A. Stončaitis, Etikos ir procedūrų komisijos pirmininke – Seimo narė A. Norkienė, dar penki pavaduotojai kitose komisijose. Tai kviečiu patvirtinti komisijų sprendimus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Atsiprašau, po pirmo balsavimo nebuvo gongo. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Klausti niekas nenori. Dėl balsavimo motyvų nėra.

Svarstymas. Nėra norinčių pasisakyti.

Priėmimas. Dėl balsavimo motyvų nėra. Galime? Ar bendru sutarimu, kolegos, pritariame? 1 straipsnis priimtas. 2 straipsnis priimtas. 3 straipsnis priimtas. 4 straipsnis priimtas. 5 straipsnis taip pat. 6 straipsnis priimtas. 7 straipsnis priimtas. Balsuojame... Yra Teisės departamento redakcinė pastaba dėl projekto 2 straipsnio. Reikia dėstyti kaip 1 straipsnio 2 dalį. Pritariame? Ačiū. Balsuojame. (*Balsai salėje*)

Dėl balsavimo motyvų. Prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Žiūrėkite, jeigu laikomės Seniūnų sueigos ar valdybos nustatytos tvarkos, tai dabar negalime balsuoti, turime pritarti ir paskui iš eilės pradėdami dėl visų klausimų turėtume balsuoti. Dar kartą Seniūnų sueigoje jus persvarstykite šitą savo nesąmoningą tvarką. Kalbame, kalbame pusę valandos apie įstatymą, lieka 5 minutės pabalsuoti, viskas, jau negalime balsuoti. Nesąmonė kažkokia.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už jūsų nuomonę. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 115.

Balsavo 115: už – 113, prieš – 1, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-101 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kaip ir komisijos, komitetai taip pat išsirinko nemažai komitetų pirmininkų pavaduotojų. Čia yra, jeigu neklystu, tik būtent Valstiečių ir žaliųjų frakcijos atstovai, kurie, kaip suprantu, baigė tam tikrą parlamentinės rezistencijos etapą ir dabar sutiko būti komitetų pirmininkų pavaduotojais, tai yra: Aplinkos apsaugos, Europos reikalų, Nacionalinio saugumo ir gynybos, Socialinių reikalų ir darbo, Sveikatos reikalų, Teisės ir teisėtvarkos, Žmogaus teisių komitetų. Kviečiu patvirtinti komitetų priimtus sprendimus. Jeigu dar kažkur yra neišrinktų pagal kvotas pirmininkų ar pavaduotojų, be abejo, kai komitetai išrinks, iš karto dar toliau teiksime atitinkamus nutarimus ir toliau spręsimė tuos klausimus, nes buvo tokių paklausimų, tai aš pasakau ir garsiai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų klausti niekas nenori. Dėl balsavimo motyvų nėra.

Svarstymas. Nėra norinčių pasisakyti.

Priėmimas. Ar galime bendru sutarimu pritarti visiems straipsniams? Pastraipsniui. 1, 2 straipsniai. Galime? 3 straipsnis. Ačiū. 4 straipsnis – taip pat. 5 straipsnis. Ačiū. 6 straipsnis. Priimtas. 7 straipsnis – taip pat. 8 straipsnis. Ačiū. Taip pat yra Teisės departamento pastaba dėl 2 straipsnio, kad reikia dėstyti kaip 1 straipsnio 2 dalį. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū. Užsiregistravo 118.

Balsavo 118: už – 115, prieš nėra, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-102 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip žinote, Seimo statutas numato, jog komitetų nariai Seimo nariai gali turėti savo pavaduotojus iš tos pačios frakcijos. Tai yra tuos kolegas, kurie gali juos pakeisti, kai tikrieji nariai negali dalyvauti komiteto posėdyje. Čia, žinoma, nėra prievolės. Jeigu kažkurios frakcijos kažkuris komiteto narys ir neturi pavaduotojo, gali taip ir likti. Dėl to nenustebkite, kad čia vienur, kitur yra ir tuščios vietos nutarimo projekte. Tik dar aš prašysiu įregistruotą nutarimo projektą papildyti trimis pavardėmis, kurias pateikė Liberalų sąjūdžio frakcija kiek vėliau. Tai Audito komitete būtų S. Gentvilo pavaduotojas A. Bagdonas, Europos reikalų komitete A. Bagdono pavaduotojas – R. Vaitkus ir Socialinių reikalų ir darbo komitete J. Varkalio pavaduotojas – J. Baublys. Šitos pavardės dar būtų įrašytos prie atitinkamų komitetų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Klausti jūsų niekas nenori.

Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti.

Svarstymas. Per svarstymą kalbėti niekas nenori, dėl balsavimo motyvų taip pat.

Priėmimas. Priimti yra, atrodo, 16 straipsnių. Taip, 16 straipsnių. Bendru sutarimu galime priimti? Pastraipsniui. 1 straipsnis. Nėra prieš. Pritarta. Galime visus straipsnius bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl balsavimo motyvų nėra. Balsavimas.

Ačiū, kolegos.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 113, prieš nėra, susilaikė 4. Gerbiamieji, nutarimas priimtas. (*Gongas*)

17.31 val.

Seimo savaitės (nuo 2020-12-14) – 2020 m. gruodžio 15 d. (antradienio) ir 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kolegos, savaitės, prasidedančios gruodžio 14 diena, posėdžių darbotvarkė. Pranešėjas – J. Razma. Trumpai, kolega, nes laukia balsavimas dėl projektų.

J. RAZMA (TS-LKDF). Į darbotvarkes tų dviejų kitos savaitės dienų sudėti projektai, kurie toliau juda į atitinkamą stadiją. Jeigu kas matote sistemoje, vienas netikslumas yra: įrašytas Farmacijos įstatymo pataisų projektas, parašyta – priėmimo stadija, bet kadangi mes šiandien nebaigėme svarstymo stadijos, tai, be abejo, antradienį bus svarstymo baigimo stadija.

Toliau, kaip pastebite, ketvirtadienį jau būtų biudžeto antrojo svarstymo stadija, kurią užbaigę nustatytume biudžeto projekto priėmimo datą. Atitinkamai į ketvirtadienio popietinę darbotvarkę surašyti daugiausia klausimai, kurie kažkiek susiję su valstybės biudžeto projektu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Klausti jūsų niekas nenori. (*Balsai salėje*) Nematome mes čia. Atsiprašome, nori paklausti V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš norėčiau pasiūlyti vis dėlto įtraukti į Seimo darbotvarkę (ir atkreipti dėmesį) nutarimo projektą, kuriuo mes nutariame, jog reikia sudaryti komisiją teisėjų apkaltos procesui pradėti. Mes po pateikimo pritarėme, bet, deja, vėliau nesvarstėme, komisija nesudaryta. Pagal Seimo statutą mums tą reikia padaryti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pasiaiškinsime, kokia yra teisinė situacija su ta iniciatyva. Aš eksromptu galbūt nenorėčiau iš karto atsakyti. Išnagrinėsime galimybę įtraukti, taip sakykim.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Kolegos, galime bendru sutarimu pritarti kitos savaitės darbotvarkei? Ačiū, pritarta.

Dabar balsuosime dėl popietinės darbotvarkės klausimų.

17.33 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl socialinės politikos prioritetų“ projektas Nr. XIVP-91 (priėmimo tęsinys)

Pirmas klausimas – Seimo rezoliucija „Dėl socialinės politikos prioritetų“. Kadangi jau visos kalbos pasakytos, tai turbūt iš karto balsuojame. Kolegos, pirmas balsavimas bus toks. Pagal Statuto 184 straipsnio 1 dalį, tai yra pagal šį straipsnį po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas nusprendžia, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Balsuojame. Kas už?

Ačiū. Užsiregistravo 116, balsavo 112: už – 45, prieš – 17, susilaikė 50. Nepritarta. Kitas galimas variantas – arba redaguoti, arba atmesti. Balsuojame alternatyviai. Kas už tai, kad redaguotume, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš. Balsavimas pradėtas.

Užsiregistravo 118 Seimo narių. Balsavo 117 Seimo narių: už – 53, prieš – 64. Rezoliucija atmesta.

17.35 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-69 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Švietimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 119 Seimo narių. Balsavo 118 Seimo narių: už – 99, prieš – 2, susilaikė 17. Pritarta po pateikimo. Kitas klausimas... Dabar reikėtų nustatyti, pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Papildomo Seniūnų sueigoje nebuvo pasiūlyta. Svarstymo data – pavasario sesija. Tinka? Nėra kitų nuomonių. (*Balsai salėje*) Kolega, gongo nereikia, čia tik pateikimas.

Seimo rezoliucijos „Dėl moterų teisių ribojimo ir teisės viršenybės principo pažeidimo Lenkijoje“ projektą pateikėja atsiėmė.

17.36 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5358 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Švietimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame.

Užsiregistravo 117 Seimo narių. Balsavo 112 Seimo narių: už – 81, prieš – 5, susilaikė 26. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Papildomas komitetas nepasiūlytas. Niekas nenori nieko pasakyti? Ačiū. Kaip minėjau, svarstome pavasario sesijoje.

17.37 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10 ir 15³ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-36 (pateikimo tęsinys)

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 10 ir 15³ straipsnių pakeitimo“ projektas. Balsuojame.

Užsiregistravo 118 Seimo narių. Balsavo 115 Seimo narių: už – 105, prieš – 2, susilaikė 8. Pritarta po pateikimo. Pagrindiniu komitetu yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomo nėra pasiūlyta. Svarstome pavasario sesijoje. Kitų nuomonių neturime? Ačiū.

17.39 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 29 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-35 (pateikimo tęsinys)

Kitas Seimo statuto projektas dėl 29 straipsnio pakeitimo. Balsuojame. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 116 Seimo narių. Balsavo 114 Seimo narių: už – 61, prieš – 25, susilaikė 28. Pritarta po pateikimo.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomo nepasiūlyta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Nėra kitokių nuomonių? Ačiū.

17.40 val.

Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projektas Nr. XIVP-86 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose įstatymo projektas Nr. XIVP-86. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Ačiū. Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 43, prieš – 41, susilaikė 26. Po pateikimo nepritarta.

Klausimas. Dabar mums reikia išspręsti, ar įstatymo projektą grąžinti iniciatoriams tobulinti, ar atmesti. Alternatyvus balsavimas: už – grąžinti, prieš – atmesti.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 51, prieš – 66. Projektas atmetas.

17.42 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-41, Muziejų įstatymo Nr. I-930 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-42 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Kultūros centrų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-41 ir jo lydimasis Muziejų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-42. Balsuojame dėl abiejų iš karto pateikimo stadijoje.

Užsiregistravo 120, balsavo 118: už – 106, prieš – 10, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Kultūros komitetas, papildomo nėra pasiūlyta. Svarstoma pavasario sesijoje. Kitų nuomonių nėra. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

17.43 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl balsavimo internetu spartesnio įteisinimo rinkimuose“ projektas Nr. XIVP-57 (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl balsavimo internetu spartesnio įteisinimo rinkimuose“ projektas Nr. XIVP-57. Kaip ir anksčiau, pagal Statuto 184 straipsnį po rezoliucijos svarstymo turime balsuoti, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Balsuojame.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 120, balsavo 118: už – 72, prieš – 8, susilaikė 38. Rezoliucija priimta. (Gongas)

17.44 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-28 (pateikimo tęsinys)

Taip, kolegos, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 86 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-28. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 103, prieš nėra, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomo nėra pasiūlyta. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.45 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-64 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 120, balsavo 119: už – 39, prieš – 52, susilaikė 28. Nepritarta po pateikimo.

Turime nuspręsti, ką su projektu daryti. Balsuojame alternatyviai. Už balsuoja tie, kurie nori grąžinti iniciatoriams tobulinti, prieš balsuoja, kurie siūlo atmesti. Balsuojame.

Užsiregistravo 120, balsavo 117: už – 19, prieš – 98. Projektas atmestas.

17.47 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl bazinių paslaugų specialiųjų poreikių vaikams užtikrinimo ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose“ projektas Nr. XIVP-85 (priėmimo tęsinys)

Kitas klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl bazinių paslaugų specialiųjų poreikių vaikams užtikrinimo ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose“ projektas. Kaip ir anksčiau, pagal Statuto 184 straipsnį po rezoliucijos svarstymo Seimas balsuoja, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Balsuojame, kolegos!

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 89, prieš – 7, susilaikė 23. Rezoliucijai pritarta. (Gongas)

17.48 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-65 (pateikimo tęsinys)

Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 42, prieš – 10, susilaikė 57. Nepritarta.

Turime nuspręsti, ką toliau daryti. Taigi, alternatyvus balsavimas. Kas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti, balsuoja už, kas siūlo atmesti, balsuoja prieš. Balsuojame.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 80, prieš – 33. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

17.50 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 59 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-74 (pateikimo tęsinys)

Kitas klausimas – Švietimo įstatymo 59 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Balsuojame, kolegos.

Užsiregistravo 115, balsavo 111: už – 38, prieš – 40, susilaikė 33. Kaip ir prieš tai, turėtume balsuoti, ar grąžinti iniciatoriams tobulinti, ar atmesti. Balsuojame alternatyviai.

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 51, prieš – 65. Projektas atmestas.

Kolegos, dar noriu pasitarti. Rezervinėje darbotvarkėje buvo dar vienas klausimas dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito nutarimo projekto. Ar mes jį dar svarstome, ar atidedame kitai savaitei? Pateikėjas siūlo atidėti kitai savaitei. Ačiū. Bendru sutarimu.

17.51 val.

Seimo narių pareiškimai

Yra pareiškimai – keturi pareiškimai. L. L. Andrikienė. Prašom, kolege.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Iš aukštosios Lietuvos Respublikos parlamento tribūnos kreipiuosi į Armėnijos ir Azerbaidžano lyderius, mūsų kolegas, šių valstybių parlamentarų, kviesdama laikytis tarptautinių susitarimų, kuriuos abi šalys yra pasirašiusios ir taip prisiėmusios įsipareigojimus, kuriuos turi vykdyti, net jei paliaubų susitarime nenurodyta, iki kokios konkrečios datos tie įsipareigojimai turi būti įvykdyti.

Šių metų rugsėjį–spalį 44 dienas trukęs vadinamasis antrasis Kalnų Karabacho karas nusiėmė tūkstančius Armėnijos ir Azerbaidžano karių ir civilių gyvybių. Tūkstančiai žmonių paliko gyvenamąsias vietas ieškodami prieglobsčio sau, savo vaikams ir seneliams. Karą sustabdė lapkričio 10-ąją įsigaliojęs susitarimas dėl paliaubų. Karas nebevyksta, tačiau jo pasekmės yra labai skaudžios ir yra jaučiamos. Su tomis pasekmėmis – psichologinėmis, ekonominėmis ir kitomis – ten gyvenančioms tautoms teks gyventi, prireiks daugelio metų joms įveikti. Taika yra svarbiau-

šias prioritetas ir tikslas – tai, ko dabar labiausiai reikia šioms dviem tautoms, valstybėms ir visam regionui.

Vienas skaudžiausių klausimų, nuo kurio sprendimų galėtų ir turėtų prasidėti taikos kūrimas, yra žuvusiųjų palaikų grąžinimas šeimoms, karo belaisvių sugrąžinimas, humanitarinė situacija šalyje. Žuvusiųjų palaikų grąžinimas, tarptautinius standartus atitinkantis elgesys su belaisviais, apsiikeitimas jais – tai paliaubas turintys sekti žingsniai, kurie suprantami be ilgų įrodinėjimų visame civilizuotame pasaulyje.

Tarptautinės organizacijos „Amnesty International“, „Human Rights Watch“, Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas, Jungtinės Tautos su nerimu stebi ir laukia šio proceso pradžios. Laukia, kada tai bus įvykdyta. Europos Sąjunga ir Lietuva – taip pat. Paliaubų susitarimas tarp Armėnijos ir Azerbaidžano buvo pasirašytas lapkričio 10-ąją. Šiandien jau gruodžio 10-oji – Tarptautinė žmogaus teisių diena. Šia proga verta priminti, kad tarp žmogaus teisių ir karo belaisvių, karinių konfliktų metu į nelaisvę paimtųjų, sužeistųjų teisės, – visa tai Ženevos konvencijoje, prie kurios yra prisijungusios abi minėtos valstybės. Belieka vykdyti savo tarptautinius įsipareigojimus. To ir kviečiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kita pranešėja – D. Šakalienė. (*Balsas salėje*) Dėl vedimo tvarkos? Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėl 2-12 klausimo – Seimo rezoliucijos dėl bazinių paslaugų specialiųjų poreikių vaikams užtikrinimo – balsuoju už. Suklydau balsuodama.

PIRMININKAS. Kolegė J. Šiugždinienė balsuoja už. Dėl protokolo.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Taip, už rezoliuciją. Dėl protokolo. Ačiū.

PIRMININKAS. Už rezoliuciją. Ir...

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ir J. Sejonienė taip pat už.

PIRMININKAS. ...kolegė J. Sejonienė taip pat?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Taip pat už.

PIRMININKAS. Irgi nori prisipažinti, kad norėjo balsuoti už. Dėl protokolo.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Taip, prisipažįstu, kad dėl rezoliucijos balsuoju už. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom, kolege.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Šiandien gruodžio 10 diena – Tarptautinė žmogaus teisių diena. Nors toks Seimo narių pareiškimų žanras, deja, yra posėdžio pabaigoje ir jau šios dienos vakaras, nepaisant to, tai tokia svarbi diena, kad aš vis dėlto manau, tie Seimo nariai, kolegos, kurie dar šiek tiek turi gyvybės ženklų ir yra salėje, turėtų skirti šiai dienai daugiau dėmesio, negu mes skyrėme per visą šį posėdį.

Šiemet aš švenčiu Žmogaus teisių dieną septynioliktą kartą. Kone pusę gyvenimo tiesiogiai dirbu su žmogaus teisių apsauga ir vis dar išgirstu susierzinusių balsų, kam tos teisės reikalingos arba kokių dar teisių kas nors kitoks nei aš nori. Galvoju, kaip lengva yra priklijuoti etiketę kitoks, ne toks kaip aš, nes taip ir yra. Kiekvienas esame unikalūs fizinių, psichologinių, etninių, kultūrinių ir kitų savybių rinkinys. Unikalus komplektas, bet tų pačių savybių. Tarsi spalvų, nes kiekviena savybė, atskirai paėmus, būdinga daugeliui žmonių. Vienos – didesniui skaičiui, kitos – mažesniui, kai kurios – visam gyvenimui, kitos – atsiranda ir išnyksta.

Kiekviena mano savybė galėtų būti išrikiuota į piramidę, mano lyties žmonių yra 4 mlrd., mano tautybės žmonių yra 3 mln., mano akių spalvą turi 16 % žmonių, negalia – 10 % pasaulio žmonių. Strazdanomis pasipuošę mažiau nei 5 %. Mano intelekto koeficientas lemia, kad tokių kaip aš – 2 %. Autizmo spektro sutrikimų turi 0,5 % žmonių. Tokia kaip mano onkologine liga serga 1 iš 5 tūkst. Dar aš esu mama, gyvenu pusę gyvenimo bažnytinėje santuokoje, turiu du katinius ir turėjau šunį. Mes galime rinktis, ar matyti panašumus, priimti tuos žmones, kurie yra kitokie vienomomis savybėmis, bet panašūs kitomis, į savo tarpą, suprasti, atrasti skirtis, jų įdomumą, grožį, prasnę, ar ieškoti priežasčių nurašyti tuos, kurie šiandien yra mums nepatinkančio kitoniškumo mažuma, rizikuodami rytoj patys tapti mažuma kitoje daugumoje.

Vienos mano savybės jums patinka, kitos – ne, bet niekas neturi teisės nuspręsti, ką aš turėčiau mylėti, ką aš galiu daryti ir ko ne, kol tai nepažeidžia kitų žmonių teisių, niekas negali atimti mano žmogaus teisių ir aš negaliu atimti niekieno teisių. Bet aš labai gerai žinau, ką reiškia, kai

kartais negali laisvai naudotis savo teisėmis dėl to, kad tiesiog reikia pagalbos, kartais dėl to, kad kažkas žaidžia Dievą ir bando jas iš tavęs atimti ar apriboti. Kūdikis negali pasigaminti maisto, paralyžiuotas žmogus negali užlipti laiptais be pagalbos, akklasis nemato raudono šviesoforo signalo. Ne visada plika akimi matyti, kad žmogui reikia pagalbos. Su draugijos „Feniksai“ įkūrėja ne sykį kalbėjome, kad sunku turintiems nematomą negalią – išsėtinę sklerozę, onkologinę ligą, psichikos sveikatos sutrikimų, intelekto negalią. Ir tie kiti atvejai, kai kažkas bando nuspręsti už tave: moterys turėjo jėgą išplėsti teisę balsuoti, teisę studijuoti universitete, teisę būti saugioms namuose, vis dar kiekvieną dieną susiduria su bandymais pastatyti į vietą, nes yra žinančių geriau, ko joms reikia. Seimo Pirmininkei šioje salėje bandė neleisti pristatyti įstatymo projekto, nes ji laukėsi kūdikio. Kartais tikrai sunku atsistoti į kito žmogaus batus, sunkiausia – ne suprasti, sunkiausia – pamėginti. Nes gali būti, kad pamatysi tą kitą žmogų, jo spalvas ir pavyks suprasti, ir tada suvoksi, kad iš tiesų gali ir turi padaryti daugiau, kad kitas žmogaus ne popieriuje, o iš tiesų galėtų naudotis savo teisėmis ir laisvėmis, be baimės, kad jas mėgins atimti, nes gali, su patikėjimu, kad jas padės įgyvendinti, nes irgi gali.

Todėl aš šiandien pasirinkau atskleisti daug asmeninės informacijos apie save, tų spalvų, kurias iki šiol leidau matyti tik artimiems žmonėms. Nes mano bičiuliai, ilgamečiai bendražygiai nevyriausybininkai sakė, kada bus galima pagaliau kalbėti iš Seimo tribūnos apie tai, kad mes irgi turime emocinės sveikatos bėdų, kad mes gal esame kitokie negu dauguma, kad tik aukštesnė pozicijoje esančių atvirumas ir viešumas mažina kitoniškumo baimę. Tai aš žinau, ką reiškia būti kitokiam, keistam, panikuoti, kad neurotiški žmonės tavęs nesupras, ką reiškia būnant aspergeriu mokytis perskaityti tas, rodos, neįmanomas reikšmės tarp eilučių, kurių kartais yra daugiau negu pačių eilučių. Tiesą sakant, kartais jaučiuosi, kad visi turi instrukcijų knygutę, kaip elgtis normaliai, ir niekas nesako to, ką iš tiesų galvoja.

Aš žinau ir ką reiškia būti bejėgiam fiziškai, kai guli reanimacijoje ir nuo slaugytojos padėjėjos žmogiškumo priklauso, kiek orumo tu išsaugosi, kai tau prireiks į tualetą. Aš žinau, ką reiškia sirgti depresija, aš žinau, ką reiškia patirti smurtą artimoje aplinkoje, aš žinau, ką reiškia būti priklausomam nuo tų, kurių rankose yra galia, todėl, manau, bent truputį galiu suprasti tuos žmones, kurie kasdien tuo gyvena. Man atrodo, kad ir jūs suprantate, arba galite suprasti, kaip jaučiasi tie, kurie šiandien negali patys apginti savo teisių ir kurių privatumas, orumas ir kitų teisių realumas priklauso nuo šalia esančių, tai reiškia – nuo mūsų. Ir ką mes galime padaryti, priklauso nuo jūsų, o priklauso labai daug. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Kitas pareiškėjas – T. V. Raskevičius. Kol jis ateis, replika – E. Zingeris. Labai atsiprašau, kolega. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš atsisakysiu savo užrašytos teisės kalbėti. Norėčiau tokią dieną pasveikinti Dovilę. Dovilė, tu tikrai nesi vieniša. Ačiū, kad tu mane pasveikina su Chanukos švente, kuri buvo pergalė prieš tamsą. Šiandien yra švenčiama ir Vilniuje, senojoje Šiaurės Jeruzalėje, užžiebiamos vilties šviesos languose. Aš norėčiau tau pasakyti, aš suprantu mažumos teisę būti paremtai daugumos ir ieškojimą daugumos paramos. Šitą suprantu, ypač suprato tie, kurie buvo Vilniaus ir Kauno getuose. Aš tikrai tą istorinį tiltą permetu į tavo pusę ir dėkoju tau už žmogaus teisių tikro jausmo palaikymą mums, ypač šiandien – Žmogaus teisių dieną. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ačiū už kantrybę Tomui Vytautui. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Labai dėkoju geriamai D. Šakalienei ir E. Zingeriui, nes jūs man gražinate tikėjimą, kad viskas bus gerai. O aš noriu prisidėti prie sveikinimų Tarptautinės žmogaus teisių dienos proga. Žmogaus teisės yra kiekvienos demokratinės visuomenės pagrindas, o mūsų, kaip valstybės politikų, pagrindinė užduotis yra užtikrinti, kad žmogaus orumas ir pagarba jam taptų pamatine mūsų priimamus sprendimus lemiančia vertybe.

Šiomet turime dar vieną gražią proga. Šiomet sukanka 70 metų, kai Europos valstybės, siekdamos išvengti sisteminių žmogaus teisių pažeidimų, savanoriškai įsipareigojo laikytis Europos žmogaus teisių konvencijos suformuluotų žmogaus teisių apsaugos standartų. Lietuva prie šios konvencijos prisijungė 1995 metais. Konvencija yra gyvas instrumentas, kuris gali mums padėti atsakyti į iškilančius aktualius šių dienų žmogaus teisių klausimus, o konvenciją taikančio Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimai yra privalomi visoms Europos Tarybos valstybėms, taip pat ir Lietuvos Respublikai.

Šios dienos proga aš ir Laisvės partija jums visiems asmeniškai jūsų pašto dėžutėse dovanoja po Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos asmeninę kopiją. Aš labai tikiuosi, kad mes pasinaudosime šiuo tarptautiniu dokumentu, taikysime jį su Lietuvos Respublikos Konstitucija ir užtikrinsime, kad žmogaus teisės šioje visuomenėje būtų garantuotos visiems. Net ir toms visuomenės grupėms, kurios kartais buvo užmirštos, atstumtos arba paniekintos.

Aš, kaip šviežiai iškeptas Žmogaus teisių komiteto pirmininkas, tikrai labai nuoširdžiai tikiu, kad Lietuva gali būti lyderė žmogaus teisių apsaugos srityje. Mums laisvė yra beprotiškai svarbi. Ji yra užkoduota mūsų DNR ir mes tą įrodėme, kovodami už savo nepriklausomybę. O dabar atėjo metas pakovoti už kiekvieno, net mažiausio iš mūsų, laisvę, nes esame stiprūs tik tiek, kiek stiprus yra mažiausias ir silpniausias iš mūsų.

Šios prasmingos dienos proga kviečiu kalbėtis, nes tuose pokalbiuose gims tiesa. Ačiū. (*Plojimai*)
PIRMININKAS. Ačiū T. V. Raskevičiui. Kalbės K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Dar kartą sveiki. Sveikinu ir aš su Žmogaus teisių diena ir informuoju, kad įkurta Pilietinio dalyvavimo ir bendruomeniškumo skatinimo laikinoji grupė.

Grupės tikslas – užtikrinti koordinuotus ir kryptingus teisėkūros veiksmus pilietinės ir atviros visuomenės formavimo, stiprinimo, demokratijos ir savivaldos plėtros, piliečių ir kitų nuolatinių Lietuvos gyventojų įtraukimo į valstybės valdymą ir vietos reikalų tvarkymą didinimo, taip pat vietos savivaldybių vidinės decentralizacijos ir bendruomeniškumo skatinimo srityje.

Trumpiau sakant, junkitės, kviečiu visus, ir už savivaldą. Partneriai yra visos Lietuvos bendruomenių organizacijų sąjunga, nevyriausybinės organizacijos ir su savivalda norinčios dirbti asociacijos. Taigi mielai kviečiame.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, trumpai norėčiau pasakyti, kad iš tikrųjų turime vieną iš pačių demokratiškiausių ir moderniausių konstitucijų. Mūsų tautos valia ji buvo priimta 1992 m. spalio 25 d. Joje įtvirtintos visos mūsų prigimtinės teisės. Lieka tik kiekvieną kartą mums priimant sprendimus, balsuojant, spaudžiant mygtukus „už“, „prieš“ ar „susilaikyti“ pagalvoti, ar iš tikrųjų tuo sprendimu mes nepažeidžiame kieno nors teisių. Todėl visada tas klausimas turi būti mūsų ne tik galvoje, bet ir širdyje.

Na, o šiandien ne tik mūsų, bet visame pasaulyje švenčiama Chanukos šventė. Norisi pasveikinti šios bendruomenės narius. Viso Seimo vardu sveikinu. (*Plojimai*)

Ačiū. Kolegos, baigti visi klausimai, visi balsavimai. Dar yra norinčių dėl vedimo tvarkos repliką. Prašom. I. Kačinskaitė-Urbonienė. Atsiprašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš labai norėčiau paprašyti truputėlį tokį techninį pakeitimą padaryti. Rytiniame posėdyje ne taip balsavau dėl Žemės įstatymo. Tai būtų projektas Nr. XIII P-4274(2). Norėčiau pakeisti savo balsavimą į susilaikymą. Ar galima būtų?

PIRMININKAS. Ačiū. Pakeisti balsavimo mes negalime, bet galime pranešti jūsų valią, kad I. Kačinskaitė-Urbonienė dėl Žemės įstatymo norėjo balsuoti už. Atsiprašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Ne, norėjo susilaikyti, o pabalsavo už. Ačiū.

PIRMININKAS. Norėjo susilaikyti, bet jai nepavyko tuo metu, balsavo kitaip. Dėl protokolo ši žinia. Ačiū.

Dar viena replika. D. Griškevičius per šoninį mikrofoną. Prašom.

D. GRIŠKEVIČIUS (*MSNG*). Ačiū už žodį. Noriu atkreipti dėmesį, gal paprašyti vis dėlto valdyboje apsvarstyti galimybę keisti mūsų posėdžių tvarką.

Vis dėlto ketinimas atskirti srautus, neva diskusijas ir balsavimus, neveda toli ir tikrai sukelia nemažai sumaišties, nes Seimo nariai, nors ir kaip ten būtų, visą dieną būname kartu, keičiamės ir tas toks tariamas apsisaugojimas, manau, tikrai nėra rimtas argumentas, nes tikrai sukelia daug sumaišties. Prašau valdyboje apsvarstyti bent jau galimybę grįžti prie įprastos tvarkos.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai už pasiūlymą. Iš tikrųjų racijos yra. Kita vertus, labai gražu pažiūrėti, kokia salė pilna ir posėdžio pabaigoje.

Šiandien dienos klausimai baigti. Registracija. Kurie dar ištvėrėte iki šio momento, prašom.

Užsiregistravo 40 Seimo narių.

Gruodžio 10 dienos posėdis baigtas. (*Gongas*)

Primenu, kad rytoj neeilinis posėdis 11 valandą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 14 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Prašau užimti vietas. Pradedame gruodžio 11 dienos nenumatytą Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 97 Seimo nariai.

11.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIVP-90 (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIVP-90. Gerbiami kolegos, primenu apie Vyriausybės programos svarstymo eigą. Statuto 196 straipsnis nurodo, kad šiame posėdyje pirmiausia išklausomas Seimo pozicijos lyderio pranešimas, frakcijų, pradedant opozicinėmis, ir komitetų išvados. Vėliau rengiama diskusija, kurios pabaigoje suteikiamas žodis Ministrui Pirmininkui, iki 20 minučių. Taip pat galimybė jam ir ministrams dar kartą atsakyti į Seimo narių klausimus, iš viso iki pusantros valandos.

Taigi pirmiausia kviečiu frakcijų išvadas pateikti opozicines frakcijas. Kreipiuosi į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją. Prašom. A. Norkienė, frakcijos seniūnė.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą rytą, mieli kolegos. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nuomone, teikiama Vyriausybės programa yra deklaratyvi ir stokoja konkretumo, taip pat jai trūksta vertybinio pagrindo. Matome daug ambicingų abstrakcijų, tačiau nepagrindžiama, kokiais būdais ir priemonėmis jų bus siekiama.

Mums ypač kelia nerimą tai, kad programoje visiškai nėra tokios sąvokos kaip gerovės valstybė, išskyrus vienintelį sakinį, kuris kalba apie kolektyvinio saugumo garantijas, modernią kariuomenę ir efektyviai veikiančias viešojo saugumo institucijas. Apie gerovės valstybės modelį daugiau neužsimenama nė vienoje iš programoje įrašytų misijų. Tad mums kyla klausimas, kiek atsakomybės už piliečių gerovę prisiims valstybė. Kuris politinis prioritetas, konservatyvusis ar liberalusis, galiausiai bus pasirinktas.

Mums kelia nerimą, kad Vyriausybės programoje tolstama nuo tradicinių šeimos, bendruomenės vertybių, tautinės tapatybės puoselėjimo. Ypač pasigendame dėmesio šeimai. Tai net atspindi paprasčiausi skaičiai. Šeima valstiečių programoje buvo paminėta 170 kartų. Aptariamoje – tik 45. Bendruomenės mes įvardinome 113 programos vietų. Naujoji Vyriausybė – tik 43. Nevyriausybinių organizacijų minimos atitinkamai 68 kartus ir dabartinėje – tik 25. COVID-19 pandemijos kontekste būtų ypač naudinga Vyriausybės programoje matyti bent 10 esminių punktų iš 130 minimo veiksmų plano, kurį ne kartą minėjo paskirtasis sveikatos apsaugos ministras ir kurio niekas nematė iki šiol. Mums sako, palaukite, bus atskiras COVID-19 planas.

Stebina ir tai, kad programoje vardinami darbai, kurie jau buvo įgyvendinami XVII Vyriausybės. Ypač po to, kai buvome labai dažnai dėl to kritikuojami. Net ypač kritikuota valstiečių valstybinio banko, kaip Strateginių investicijų fondo, idėja naujos Vyriausybės programoje virsta Nacionaliniu plėtros fondu.

Regionų politikoje daugiausia surašyti jau 2016–2020 metų kadencijos atlikti darbai. Regionų specializacija pervadinama kitaip – „Kiekvieno regiono individualus augimo planas“. Tačiau nesuprantame, kodėl nauja Vyriausybė nori mažinti regionų finansavimą iš Europos Sąjungos

šaltinių iki 25 %, nors dabartinis įstatymas numato tokį finansavimą didinti iki 30 %. Vaiko pinigai, kuriuos dabar gauna daugiau nei pusė milijono Lietuvos vaikų ir kurių reikšmę, ypač mažinant vaikų skurdą, pažymėjo tarptautinės organizacijos, išlieka, tačiau atsiranda juos ribojančių sąlygų. Ar tai reiškia, kad kitamet jų didinimas išliks paskutinis? Mūsų kadencijos metu jie išaugo dvigubai. Norėčiau tikrai pabrėžti, kad kova su skurdu buvo pasirinkta mūsų prioritetiniu tikslu ir biudžetinis socialinės politikos finansavimas praėjusioje kadencijoje buvo padidintas apytiksliai 1 mlrd. eurų, nė centu nepadidinant skolos.

Programoje perrašyta kita puiki mūsų idėja – tai kultūros paso plėtra. Tačiau ji be aiškos perspektyvos, nors tai buvo viena iš labiausiai pasiteisinusių kultūros prieinamumą didinančių priemonių, kaip ir kultūros finansavimo decentralizavimas per regionų kultūros tarybas ar Nemokamo muziejų lankymo programa. Tam tikrą programos rengėjų kompetencijos trūkumą, manome, rodo ir tai, kad dalis naujosios Vyriausybės programoje numatomų veiksmų jau yra padaryta. Pavyzdžiui – „ketiname kurti nacionalinę regionų plėtros programą“, dėl kurios tikrai jau esame visi sutarę. Planuojama taip pat kurti socialinės politikos srities pokyčių analizės prognozavimo stebėsenos sistemą, ją jau sukūrė ministras L. Kukuraitis ir ji intensyviai naudojama. Rengiamasi ir bausmių vykdymo sistemos reformai, kuri jau įvykdyta 2018–2020 metais.

Įvertinusi tai, taip pat ministrų atsakymus į klausimus komitetuose bei mūsų diskusiją su premjere frakcijos posėdyje, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, būdama didžiausia opozicijos frakcija, nesutinka prisiimti atsakomybės už Vyriausybės ketverių metų darbą. Priėmėme sprendimą nepalaikyti ir nepritarti Vyriausybės programai. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu Socialdemokratų frakcijos išvadą pristatyti seniūną. G. Palucką? Gerai, prašom.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, man suteikta tokia garbė pristatyti ne tik išvadą dėl pateikiamos Vyriausybės programos, bet pirmiausia pristatyti alternatyvią Vyriausybės programą, kurią teikia socialdemokratai, Socialdemokratų frakcija. Tiesą pasakius, aš esu šiek tiek ir nusivylęs, ir nustebęs, kad didžiausia opozicinė frakcija prieš kelias dienas paskelbusi, kad parengs tokią alternatyvią versiją, jos nepadarė ir nepateikė. Kitaip tariant, jaučiamės atlikę darbą už visus ir skatiname jungtis visus į alternatyvios Vyriausybės programos įgyvendintojų gretas. Tačiau turiu prisipažinti, neskaičiavau, kiek kokių žodžių yra pavartota Vyriausybės programoje. Ar tai neatliktų namų darbų stoka, ar galbūt pernelyg nesureikšmintą, tačiau mes to nedarėme.

Taip, jau ši Vyriausybės pateikta programa yra išnagrinėta skersai ir išilgai, yra pavadinta eklektiška, yra pavadinta kakofoniška ir panašiai ir iš tiesų jai trūksta tam tikro nuoseklumo ir išsamumo. Ji kaip koks Frankenšteinas šiek tiek susiūta iš atskirų partijų, sudarančių koaliciją, nuostatų ir tai labai gerai matyti, nes tam tikrų dalių tarpusavio suderinamumo tikrai trūksta ir aš galiu perskaitęs pasakyti, kur rašė tikras liberalas, kokią nuostatą, o kur konservatoriai patys rašė kokias nuostatas. Bet šiuos dalykus Vyriausybė, tikiuosi, turės galimybę pataisyti ir konkretinti rengdama Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių planą ir tuomet mes galėsime įvertinti.

Tačiau pereinu prie alternatyvios Vyriausybės programos. Mes šiek tiek atlikome tam tikrą lyginamąją analizę ir kai kuriuos punktus aš norėčiau paminėti. Iš tiesų švietimas mums visiems, visoms partijoms, visų partijų programose yra neišpasakytai svarbus. Tačiau mes matome, kad Vyriausybė savo programoje siekia sistemiskai ir instituciškai gilinti egzistuojančią švietimo kokybės nelygybę per aibę priemonių – per ikimokyklinio ugdymo sistemos, sakykime, kelių greičių skatinimą, per tūkstantmečio mokyklų, elitinių mokyklų tinklo steigimą ir panašiai. Su šiuo siekiu socialdemokratai negali sutikti, nes mūsų siekis – visos mokyklos turi būti geros ir kokybiškos. Kaip tai pasiekti, esame detalizavę alternatyvioje Vyriausybės programoje.

Kitas momentas yra kultūra. Nustebino šiek tiek, jog Vyriausybė trumpuoju laikotarpiu neturi jokių apčiuopiamų tikslų kultūroje. Jie nėra įvardinti. Tai yra formos reikalas – peržiūrėti finansavimo modelį, keletas kitų dalykų, tačiau, kaip mes visi puikiai suprantame, ilgus metus kultūra kaip viešosios politikos sritis buvo podukra visų kitų sričių. Ir kalbėti apie labai apibrėžtą ir konkretų finansavimo siekį per ateinančią laikotarpį yra būtina. Jeigu Vyriausybė ras politinės jėgos ir aistros kultūrą padaryti prioritetu ir siekti, kad per ketverius metus finansavimas kultūrai

didėtų iki 2 % nuo BVP, šiuo metu yra 1,1 %, mes esame pasiruošę tokias iniciatyvas palaikyti. Priminsiu, jog kultūra finansuojama tiek Latvijoje, tiek Estijoje 1,6 % ir 2 % nuo BVP. Kitaip tariant, mes atsiliekame net nuo kaimynų.

Tačiau didžiausia šių dienų aktualija yra, matyt, sveikata. Ir iš tiesų primygtinai siūlome gerbiamai pozicijai, gerbiamai Vyriausybei suvokti sveikatą kaip horizontalų visas viešosios politikos sritis liečiantį tikslą. Pasaulio sveikatos organizacija sveikatą apibrėžia ne kaip ligų nebuvimą ar negalios nebuvimą, o pirmiausia fizinės, dvasinės ir socialinės gerovės visumą. Todėl aš pasigendu sveikatai dėmesio tiek susisiekimo politikos skirsnyje, tiek ekonomikos politikos skirsnyje ir panašiai. Šis klausimas turi būti integruotas, nekalbant apie atskirus instrumentus, kurių mes dar šiek tiek palauksime, kad suprastume, ką reiškia, kad bus naikinama privačių įstaigų diskriminacija. Norėčiau išgirsti, kokia tai yra diskriminacija, kokiomis formomis ji pasireiškia, nes mes manome, kad visuomenės teisė būti sveika pirmiausia yra užtikrinama valstybės pastangomis, nes tai yra efektyviausia, tvirčiausia ir didžiausią kokybę galinti duoti instrumentų visuma.

Taip pat mes pasigedome ekonomikos keliamų tikslų ir instrumentų sąsajos su žaliosios politikos ar žaliojo kurso tikslais. Jie yra lygiagrečiai išvardinti, tačiau nėra jokios sąsajos. Ir kalbėti tik apie aukštesnę pridėtinę vertę, nekalbant apie tai, jog bus siekiama visos ekonomikos transformacijos ne užtikrinant, kad teršėjas moka, o užtikrinant, kad nebus teršiama, tai iš tikrųjų nemaloniai šiek tiek nustebino, nes neatliepė tam tikrų politikos, modernios politikos siekių ir madų, ateinančių iš Europos Sąjungos, joms mes, beje, pritarėme. Aš priminsiu, kad Europos Komisijos vadovė taip pat iš konservatyviųjų partijų, todėl tas nuostatas buvo galima paderinti šiek tiek geriau.

Ir baigdamas noriu pagarsinti, ko socialdemokratai, veikdami opozicijoje ir mėgindami įgyvendinti alternatyvią Vyriausybės programą, per šiuos ketverius metus sieks. Mes sieksime įkvėpti kultūrinį šalies pakilimą ir pertvarkius švietimą sugrąžinti ateitį visiems Lietuvos vaikams ir perspektyvą suaugusiesiems. Kursime gerovės valstybę, kuri remsis solidariais mokesčiais, verslumo ir technologinės pažangos skatinimu, adekvačia pajamų apsauga ir efektyvia sveikatos priežiūra. Įgyvendinsime naują žaliąjį susitarimą, kuris sujungtų miestą ir kaimą, verslą ir gamtą, suteiksime daugiau galių visuomenei sutvirtėjusioje valstybėje, saugioje ir atviroje tarptautiniam bendradarbiavimui. Ačiū. O naujai Vyriausybei linkiu sėkmės.

PIRMININKĖ. Darbo partijos frakcijos išvadą kviečiu pristatyti V. Jukną.

V. JUKNA (DPF). Ačiū. Labas rytas, gerbiami kolegos. Darbo partijos frakcija, įvertinusi XVIII Vyriausybės programą ir išklausiusi premjerę bei jos komandos atsakymus į pateiktus klausimus, atkreipė dėmesį į esminius naujos Vyriausybės ir Darbo partijos programinius skirtumus, tai yra naujų gerai apmokamų darbo vietų kūrimą, aktyvios regioninės politikos vykdymą, ypatingos investicinės aplinkos kūrimą, priemones ir siekius švietimo srityje, sveikatos apsaugos sistemoje, socialinėje politikoje, taip pat skaidrų mokesčių mokėtojų pinigų naudojimą ir viešą informacijos prieinamumą, naują požiūrį į užsienio ir krašto apsaugos sistemas. Taip pat pasigesta sisteminio požiūrio į valstybės tarnybos pertvarką, biurokratinio aparato mažinimą, viešojo sektoriaus darbuotojų atlyginimų didinimą.

Mūsų programiniai nuostatai ambicingesni, norime daugiau dėmesio ir konkretumo regioninei politikai, atskirties mažinimui, darbo vietų kūrimui ir investicijų plėtrai, taip pat darbo užmokesčio didinimui. To pasigendame pristatytoje Vyriausybės programoje. Norime siekti ir geresnių valstybės valdymo rezultatų, aiškumo, kaip didės pensijos, ar bus mažinama socialinė atskirtis. Šiose srityse programa yra per abstrakti. Darbo partija yra užsibrėžusi ambicingų tikslų siekti geresnių rezultatų ir kitose srityse efektyviai naudodama esamus resursus ir neužkraudama skolų naštos ant ateities kartų pečių.

Vyriausybės programoje taip pat galima išvelgti ir kai kurių panašumų su Darbo partijos programa, tačiau mūsų programa yra agresyvesnė ir duotų daugiau naudos šaliai. Ypač efektyvesnė mūsų programa yra kuriant investicinę aplinką, taip pat renovacijos programoje, regioninėje politikoje, socialinėje politikoje, motyvuojančioje dirbti, o ne užsiimti neuždirbtų gėrybių dalinimu.

Švietimo sistemoje siūlome naują vertybiniu pagrindu grindžiamą požiūrį teikiant naujas fundamentalias žinias ugdant asmenybes, naujos kartos lyderius. Mūsų Darbo partijos programoje numatyta tobulinti profesinį mokymą ruošiant reikiamus specialistus.

Sveikatos apsaugos sistema reikalauja esminių pertvarkų, nukreiptų į ligų prevenciją, sveikatos priežiūrą ir gilią situacijos analizę vertinant pandemijos metu likimo valiai paliktų žmonių sergančių kitomis ligomis situaciją.

Turi būti sukurtos ypatingos priemonės ir sąlygos emigrantų grįžimui kuriant jiems motyvuojamą sistemą dirbti tėvynėje. Siūlome pragmatiškesnę užsienio politiką, griežtai pasisakome už slaptumo žymų panaikinimą tose srityse, kur naudojami mokesčių mokėtojų pinigai padarant šią informaciją viešai prieinamą – tai užtikrintų visuomenės kontrolę, efektyvų, ir skaidrų šių lėšų panaudojimą. Jeigu besiformuojanti valdžia atsižvelgs į Darbo partijos programinius tikslus, mes pasiryžę visomis išgalėmis padėti įgyvendinti šias nuostatas.

Darbo partijos frakcija, kaip konstruktyvi opozicinė frakcija, gerbianti rinkėjų valią ir norą turėti būtent tokią valdančiąją daugumą ir naują Vyriausybę, o artimiausius ketverius metus gyventi būtent pagal tokią Vyriausybės programą, kuri buvo deklaruota rinkimų metu, nors kai kuriais klausimais ir turi skirtingą nuomonę, nutarė netrukdyti jos priėmimui ir susilaikyti vykstančiame balsavime leisdama naujai daugumai pateisinti menamus žmonių lūkesčius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar kviečiu Mišrios Seimo narių grupės atstovą pristatyti šios grupės nuomonę dėl Vyriausybės programos. Kviečiu Mišrios Seimo narių grupės atstovą. Dėkui. Pristatys R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Laba diena. Mišrioje grupėje tikrai skirtingi Seimo nariai, bet buvome susitikę su premjere po Vyriausybės programos pateikimo, turėjome daug klausimų iš mokesstinės sistemos, kokių pokyčių gali laukti žmonės, šeimos. Taip pat Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos išdiskutuotos Mišrioje grupėje ir įvertintas premjerės požiūris į reikalingus pokyčius, pritaikant sistemą, ir skaidrią, ir efektyvią. Kalbėjome apie regioninę politiką. Čia galvojame, kad vis dėlto ambicijos yra užsibrėžtos mažesnės, nei pasiekta šiuo metu, bet galbūt tai tik programoje. Iš diskusijos matėme, kad vis dėlto ir šiai sričiai planuojama skirti pakankamai dėmesio, kitos išeities, atvirai tariant, ir nėra, nes regionai juda į priekį, savivaldybių, socialinių partnerių lūkesčiai yra tikrai dideli.

Kalbant apie naują Europos Sąjungos finansinį laikotarpį ir apie regionų vietą, sprendžiant bendruomenių, savivaldybių problemas, sprendžiant socialinius ir ekonominius atotrūkius tarp regionų, taip pat tikimės iš Vyriausybės pakankamo dėmesio šiai sričiai.

Kalbėjome apie tautinių mažumų ir kitus žmogaus teisių dalykus, kurie skambiai deklaruoti įvairiuose interviu, bet ne viskas atsispindi programoje. Tikimės, atsiras tam tikros vietos konkrečiame plane, kaip deklaravo nauja Vyriausybė. Taip pat aptarėme kitus mūsų Mišrios grupės nariams svarbius klausimus energetikos srityje, taip pat buvo klausimų apie socialinę politiką, kalbant apie tai, kas svarbu ir visuomenei, mūsų vertinimu, išlaikyti tai, kas padaryta, ir plėtoti tiek paslaugas, tiek palikti universalią išmoką, kuri iš skurdo ištraukė daugelį vaikų ir tikrai yra pasipirtis šeimoms.

Mišrios grupės Seimo nariai balsuos kiekvienas pagal savo sąžinę, pagal savo matymą, pagal savo linkėjimą naujai Vyriausybei. Aš asmeniškai taip pat linkiu Vyriausybei sėkmės. Mišrios grupės, 13 Seimo narių, nuomonė bus skirtinga. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos išvadą pristatyti frakcijos seniūno pirmąją pavaduotoją R. Morkūnaitę-Mikulėnienę. (*Šurmulytės salėje*) Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, labai ačiū jums. Kadangi jūs matėte, Mišrios grupės teises turinti seniūnė pasakė, kad mes, Mišri grupė, turime atskiras nuomones, kiekvienas Seimo narys Mišrios grupės, galima sakyti, kaip atskira frakcija, tai gal leisite jiems išsakyti savo nuomonę atskirai kiekvienam?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, galima užsirašyti diskutuoti ir vėliau pasisakyti diskusijoje. Prašau, gerbiama Radvilė, žodis jums.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, Pirmininke. Gerbiama kolegė, iš tikrųjų šiandien mūsų valstybė gyvena kaip niekada sunkiu laiku, laikai neramūs, reikalauja mūsų visų susitelkimo. Mes per pirmąją bangą įrodėme šiame Seime, kad galime dirbti kartu, nepaisant skir-

tumų, kad Lietuvos valstybės žmonėms būtų patogiau, būtų geriau. Labai tikiuosi, kad šiandien, patvirtinus naująją Vyriausybę, atrasime savyje jėgų taip pat rasti tai, kas jungia, o ne kas skiria.

Vyriausybės programa remiasi principu – mažiau yra daugiau. Kai kurie politikai labai dažnai per 30 metų žadėdavo žmonėms per daug, vėliau nepatenkindavo tų lūkesčių, mūsų visuomenėje nusivylimas ir nepasitikėjimas tik augo. Aš tikiu, kad ši Vyriausybė sugebės sugrąžinti pasitikėjimą Seimu, sugebės sugrąžinti pasitikėjimą Vyriausybe ir sprendimais. Ši Vyriausybė įsipareigoja savo darbus ir sprendimus grįsti sutarimu, įsiklausymu, diskusija, nevaidinti, kad yra visažiniai, išgirsti, atliepti kiekvieną Lietuvos žmogų, nes tam šios Vyriausybės darbai ir bus skirti – ne kalbėti apie vienus ar kitus, kairę ar dešinę, bet kalbėti apie tai, kad kiekvienas Lietuvos žmogus neliktų užribyje.

Todėl labai tikiuosi, kad šiandien startuos naujoji Vyriausybė su savo darbais Lietuvai, su savo darbais žmonėms, kurie šiandieną... Mes visi esame sudėtingose situacijose dėl pandemijos, tai, ko gero, pirmieji darbai. Labai tikiuosi... Pasikartodama ir akcentuodama, tiesiog noriu pasakyti, kad tikiuosi, jog atrasime tuos taškus, kurie mus jungia, ir mažiau kalbėsime apie tai, kas skiria, nes šiandien mūsų valstybei ypatingai reikia susitelkimo. Tad mūsų frakcija, turbūt nieko nenustebinsiu, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionys demokratai pritaria Vyriausybės programai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu Liberalų sąjūdžio frakcijos išvadą pristatyti frakcijos seniūną E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Mieli kolegos, išvada paprasta – mūsų frakcija palaikys pateiktą Vyriausybės programą. Manome, kad joje atsispindi didžioji dalis šiuo metu valstybei, Lietuvos piliečiams reikalingų laikmečio iššūkių, reikalingų krizių diktuojamų iššūkių. Ta proga vienas kitas komentaras.

Šita Vyriausybės programa numato pratęsti didelę dalį gerų darbų. Tęsti juos toliau. Mano manymu, dabartinė opozicija iš to galėtų padaryti išvadą – džiugu, jūs tęsiate gerus darbus. Tačiau yra pateikiama taip, kad štai naujoji programa plagijuoja, kopijuoja ankstesnės Vyriausybės, ankstesnės daugumos darbus. Kolegos, susitarimo reikalas, jeigu jūs norite tai vadinti plagijavimu, kopijavimu, vadinkite. Aš tai traktuojau, kad tai, ką mes matome kaip gerus padarytus darbus praėjusios politinės daugumos, tuos darbus privalu tęsti, negalima jų mesti į šiukšlyną. Tai šita Vyriausybė ir yra pasirengusi tęsti teisingus darbus, teisingomis kryptimis vesti Lietuvą.

Kitas dalykas, pamatuojamumas rezultatų, kurie matomai išdėstyti Vyriausybės programoje. Kartais tekstai būna tokie, kad kaip nori, taip interpretuok. Šiuo atveju gana drąsiai yra prisiimami įsipareigojimai, kuriuos šita Vyriausybė ir politinė Seimo dauguma planuoja pasiekti 2024 metais, kad nebūtų galima išsisukinėti. Ir man tai yra gražu, *neužvuoliuoti* žodžių gausa, frazių, viena kitai prieštaraujančių, ekvilibristika, o pasakyti – mūsų siekiami rezultatai 2024 metais yra tokie. Taip, teks prisiimti atsakomybę tais atvejais, kai nepavyks to pasiekti.

Nemažą sumaištį sukelia, sukėlė, kai tuose siekiamuose rezultatuose yra pasisakoma, o ką planuojame 2030 ar net 2050 metais. Tada prasideda pasišaipymas iš šitos Vyriausybės ne tik politinių oponentų, bet ir politinio spektro lauko komentatorių – kaip jie gali prisiimti? Gerbiamieji, bet kai mes, kaip Seimo nariai, pavyzdžiui, priiminėjome Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją iki 2050 metų, niekas nesišaipė. Natūralu, kad reikia turėti žvilgsnį į ateitį. Tuo labiau kad ir Europos Sąjunga su savo žaliuoju kursu diktuoja madas iki 2050 metų. Taip, dalies mūsų čia nebebus. Linkiu visiems išlikti iki 2050 metų, bet, deja, gyvenimas yra toks. Bet ar tai reiškia, kad mes neturime žvelgti, kokie iššūkiai laukia pasaulio, Europos ir Lietuvos iki 2050 metų? Mes turime tai nuolat kartoti kaip tikslus, kaip strategiją, nuo kurių negalime nukrypti. Vyriausybės programa taip pat yra strateginis dokumentas. Formaliai jo įgyvendinimas yra ketverių metų trukmės, tačiau mes turime matyti, kuria kryptimi einame, ir čia nereikia šaipytis, o reikia įvertinti, kad mato savo darbus, matydama tą koridorių, kuriuo einame link strateginių išsikeltų uždavinių.

Prioritetiniai projektai, kurie išdėstyti Vyriausybės programoje, taip pat labai sukonkretina, atima daugžodžiavimo galimybę, o pateikta kaip įsipareigojimas būtent šiuos darbus daryti. Ir tai nėra kokie nors smulkūs darbeliai pirmos darbo dienos, bet tai yra ilgalaikiai projektai, kurie reikalingi Lietuvai.

Ne išskirtinis, tačiau, man atrodo, vis dėlto teikiantis vilties šios Vyriausybės programos skirsnis yra apie tai, kaip ši Vyriausybė bandys komunikuoti. Tai ir interesų derinimas, ir darbas su nevyriausybinėmis organizacijomis, atvirumas, dialogo ir konsensuso siekimas, skaidrumo reikalavimas sau patiems. Tai principai, kuriuos dėsto visi. Ne visiems pavyko. Peržvelgus praėjusias visas vyriausybes, visur visko buvo. Ši Vyriausybė irgi ateina su tomis pačiomis deklaracijomis. Tai mano ir mūsų frakcijos palinkėjimas, kolegos, laikykitės tų principų nenukrypstamai. Ne visada pavyks, bus irgi klaidų. Tą visi turime suprasti. Vieni atleis, kiti neatleis, bet turime suvokti – be šitų principų Vyriausybė pakimba beorėje erdvėje, atitrūksta nuo visuomenės. Jeigu bus laikomasi, visuomenė, suprasdama klaidas, pateisins jas. Jeigu tų principų nebus laikomasi, mažiausia klaidelė bus paversta šitos Vyriausybės katastrofa. Tikiuosi, kad taip nebus, tikiuosi, kad tai, kas išdėstyta, yra ir kiekvieno ministro, įsipareigojančio savo sferoje dirbti, galvoje.

Mes, kaip politinės valdančiosios daugumos frakcija, palaikome šią Vyriausybės programą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu Laisvės frakcijos išvadą pristatyti frakcijos seniūnę I. Pakarklytę.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Gerbiama premjere, gerbiami ministrai, gerbiami kolegos, XVIII Vyriausybei tenka ypač sudėtingas uždavinys – pradėti įgyvendinti pokyčius šalyje siaučiant pandemijai. Tačiau Vyriausybės darbai – tai ilgalaikiai projektai. Todėl būtina ne tik kuo greičiau priimti sprendimus, užkertančius kelią pragaištingam viruso plitimui, bet ir žvelgti į priekį, projektuojant Lietuvos politiką ilgalaikėje perspektyvoje.

Pateiktoje programoje matyti, kad Vyriausybė turi aiškią Lietuvos viziją. Valstybė turi būti atvira, veržli, inovatyvi, atsakinga ir kurianti savo žmonėms galimybes. Programa turtinga idėjų ir sprendimų, atnešančių reikalingus pokyčius. Tačiau šioje Laisvės frakcijos išvadoje dėmesį labiausiai norėčiau atkreipti į Laisvės frakcijai ypač svarbias temas: švietimo, ekonomikos, žmogaus teisių ir aplinkosaugos. Pristatau jums Laisvės frakcijos išvadą dėl Vyriausybės programos.

Sveikintina, kad Vyriausybės programoje užsibrėžtas siekis iš esmės peržiūrėti ugdymo programų turinį. Pasaulis keičiasi čia ir dabar, todėl programos mokyklose turi atspindėti šiandieniniam žmogui aktualias temas ir, svarbiausia, ugdyti kritiškai mąstančią laisvą ir atsakingą asmenybę.

Skaitmenizacijos amžiuje ypač aktualios žinios ir gebėjimai informacinių technologijų srityje, todėl siekis integruoti IT į visų dalykų ugdymo turinį yra reikalingas ir tikslingas.

Lygiai taip pat negalime pamiršti ir pamatinių įgūdžių, todėl Vyriausybės programoje matomas įsipareigojimas stiprinti vaikų skaitymo ir matematinius gebėjimus yra ne mažiau reikšmingas sėkmingų ateities kartų ugdymui.

Laisvės frakcija švietimo dalyje pasigenda aiškesnės pozicijos dėl bendrojo ugdymo finansavimo. Nėra aišku, ar bendrojo ugdymo finansavimo modelis klasės krepšelio pagrindu yra išlaikomas, ar bus peržiūrimas grįžtant prie anksčiau veikusio mokinio krepšelio.

Be abejonės, esminis vaidmuo kokybiškame ugdymo procese atitenka mokytojams. Mokytojais – tai Lietuvos vidurinėsios klasės pamatas, demokratinės valstybės atrama. Todėl Vyriausybės siekis kurti patrauklesnes pedagogų darbo vietas yra kritiškai svarbus. Atlyginimų augimas, krūvio sandaros ir etatų formavimo principo peržiūrėjimas, geros sąlygos profesiniam tobulėjimui. Laisvės frakcija tiki, kad tinkamas šių Vyriausybės siekių įgyvendinimas gali užauginti mokytojo profesijos prestižą, apie ką visa Lietuva taip garsiai kalbėjo valstybės 100-mečio proga.

Vyriausybės pasirinkta aukštos pridėtinės vertės ekonomikos kūrimo kryptis sutampa su Laisvės frakcijos siekiais. Gerbianti privačią nuosavybę ir žmonių iniciatyvą, ieškanti, kaip sukurti daugiau galimybių realizuoti savo verslo idėjas, suprantanti inovacijų svarbą – tokia ekonominė politika yra tvari ir sąžininga.

Jei norime sumažinti skurdą ir padidinti žmonių pajamas, užuot ieškoję skurdo priežasčių, ieškokime sprendimų, kurie lemia klestėjimą, turta, gerovę. Kurkime geresnes galimybes žmonėms užsidirbti, darykime viską, kad žmonių pajamos augtų, kad sąlygos kurti verslą Lietuvoje būtų palankiausios. Ne dosnesnės pašalpos, o didesnės žmonių pajamos turi būti mūsų siekiamybė.

Laisvės frakcijai ypač svarbu, kad priimami investiciniai sprendimai būtų skaidrūs ir grindžiami aiškiais kriterijais bei duomenimis. Duomenų trūkumas ir nenorėjimas ar negebėjimas jų surinkti užkerta kelią priimti efektyvius sprendimus. Todėl atvirais duomenimis grįsta politika ir

viešosios politikos sprendimai turi tapti ne išimtimi, o taisykle ir įprastu *modus operandi* Vyriausybės ir viso viešojo sektoriaus veikloje.

Gerbiami kolegos, laikai keičiasi, žmogaus teisės, kurios anksčiau buvo politikos paraštėse, dabar atsiduria ir su Laisvės frakcija atsidurs dėmesio centre. Tą mes jums pažadame. Žmogaus teisės yra pamatas, be kurio neįmanoma sukurti ir išsaugoti laisvės bei demokratijos. Tikime, kad ši Vyriausybė tiek vidaus, tiek užsienio politikoje aktyviai budės ir veiks žmogaus teisių sargyboje. Lietuva turi prisidėti, kad pamatinių Europos Sąjungos vertybių, demokratijos, teisės viršenybės ir žmogaus teisių erdvė ne mažėtų, o augtų tiek Europos Sąjungoje, tiek už jos ribų. Tokia kryptis numatyta Vyriausybės programoje, tokiu Lietuvos keliu tiki ir Laisvės frakcija Seime. Todėl dedame ir dėsime visas pastangas, kad žmogaus teisių darbotvarkės įgyvendinimas taptų prioritetiniu klausimu.

Vertiname Vyriausybės išsikeltą tikslą sumažinti atotrūkį tarp vyrų ir moterų atlyginimų, sudaryti palankias sąlygas auginti vaikus ir kartu siekti karjeros. Tiesa, šių pokyčių norėtusi kur kas greičiau, kaip ir ambicingesnių tikslų. Vyriausybės programoje numatyta, kad 2030-aisiais, vadinasi, tik po dešimties metų, moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis bus sumažėjęs iki 10 %. Šiuo metu yra 12,4 %. Tai čia reikalingi kur kas spartesni pokyčiai, jeigu norime augančios, klestinčios ir turtingos Lietuvos, kur visi džiaugtųsi gyvenimu: moterys, vyrai, vaikai.

Taip pat konstatuojame, kad socialinė politika Vyriausybės programoje stokoja inovacijų. Valstybės sprendimai turi remtis ne tik pasyviomis socialinių teisių užtikrinimo idėjomis, bet taikyti į ateitį nukreiptas socialines inovacijas, kurios išplėstų visų Lietuvos žmonių galimybes visavertiškai dalyvauti ekonominėje, kultūrinėje ir politinėje veikloje ir duotų ekonominę grąžą, kurią mes šiandien, deja, prarandame dėl dalies visuomenės nerealizuojamo potencialo.

Palaikome Vyriausybės programoje numatytą daugybinės pilietybės klausimo sprendimą ir čia, Seime, dėsime visas pastangas, kad daugybinė pilietybė taptų realybe pasaulio lietuviams ir Lietuvą puoselėjantiems žmonėms. Stipri diaspora – stipresnė Lietuva.

Laisvės frakcijos vardu dar kartą sveikinu Ministrę Pirmininkę ir paskirtuosius ministrus. Laisvės frakcija linki Vyriausybei priimti taikius, atviraus duomenimis grįstus, skaidrius ir teisingus sprendimus ir taip sukurti tą labai svarbų ir labai trapų pasitikėjimo ryšį su savo šalies piliečiais. Pagarba, atvirumas, įsiklausymas ir, visų svarbiausia, pasitikėjimas Lietuvos žmonėmis gali būti šios Vyriausybės sėkmės receptas.

Taigi remdamasi išdėstytais argumentais ir vadovaudamasi Seimo statuto 195 straipsnio 3 dalimi, Laisvės frakcija, be abejo, pritaria Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės pateiktai Vyriausybės programai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, frakcijų išvados pristatytos.

Dabar kviečiu komitetų atstovus pristatyti komitetų išvadas. Pirmiausia norėčiau pakviesti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą pristatyti komiteto pirmininkę A. Gedvilienę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Vyriausybė, mieli nariai, Aplinkos apsaugos komitetas savo posėdyje gruodžio 9 dieną svarstė Vyriausybės programą, išklause kandidatus į ministrus S. Gentvilą ir D. Kreivį ir priėmė tokį sprendimą: pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektui ir komiteto išvadai. Papildomų siūlymų negauta. Už balsavo – 5, prieš – 1, susilaikė 3.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu pristatyti Audito komiteto išvadą. Išvadą pristatys komiteto pirmininkas Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, Audito komitetas gruodžio 9 dieną taip pat svarstė Vyriausybės programą. Nuotoliniu būdu buvo prisijungę labai daug ministrų. Kiekvienas iš mūsų turėjo galimybę paklausti ir gauti atsakymus, todėl komitetas pritarė Vyriausybės programai. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 3. Atskirųjų nuomonių komitete nebuvo. Dar kartą irgi taip pat sveikinu būsimą Vyriausybę, gerbiama premjerė ir taip pat prisidedu prie visų prašymų – teisingų ir skaidrių sprendimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską pristatyti šio komiteto išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama Ministrė Pirmininke, mieli kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas išklause paskirtą finansų ministrę G. Skaistę. Turėjome karštą diskusiją. Darbo partijos atstovas turėjo daug klausimų. Nebuvo lengvi, bet paskirtoji finansų ministrė į visus juos atsakė.

Biudžeto ir finansų komitetas, išklause pranešimą, pritarė atkreipdamas dėmesį į esminius dalykus. Pirma. Valstybės finansai turi būti tvarkomi taip, kad viešųjų paslaugų ir funkcijų finansavimas išliktų stabilus net ir didelių ciklinių svyravimų aplinkoje.

Antra. Vykdoma finansų politika turi būti vykdoma taip, kad išsaugotume verslo ir visuomenės gebėjimą nuspėti ir pasiruošti mokesčių sistemos pakeitimams.

Trečia. Finansų rinkos turi niekada neprarasti pasitikėjimo valstybės skolos tvarumu ir sukurti skolinti viešiesiems ir privatiems projektams mažomis palūkanomis.

Ketvirta. Valstybės finansais turime užtikrinti, kad mokesčių mokėtojai ir jų šeimos nariai nepatirtų gilaus ar santykinio skurdo rizikos.

Penkta. Linkime sėkmės šiais neramiais laikais, nes jos jums prireiks.

Biudžeto ir finansų komitetas pritarė Vyriausybės programai. Balsavimo rezultatai buvo tokie: 6 – už, nė vienas nebalsavo prieš ir 1 susilaikė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Ekonomikos komiteto pirmininką K. Starkevičių pristatyti komiteto išvadą.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama kolegose. Komitetas išklause trijų ministrų, premjerės programos pristatymo, balsavo. Balsavimo rezultatai yra: už – 8, prieš – 1, susilaikė 4. Taigi programai yra pritarta ir linkime naujai Vyriausybei sėkmės jos darbuose. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Europos reikalų komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Europos reikalų komiteto sprendimas yra pritarti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projektui „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ ir Europos reikalų komiteto išvadai. Už – 15, prieš nebuvo, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Juozapaitį pristatyti Kultūros komiteto išvadą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiama kolegose, Kultūros komitetas apsvarstė XVIII Vyriausybės programą. Komiteto išvada: už – 7, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Kaimo reikalų komiteto pirmininką V. Pranckietį.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiama Seimo Pirmininke, Vyriausybė, gerbiama premjere, Kaimo reikalų komitetas gruodžio 9 dieną taip pat nuotoliniu būdu svarstė Vyriausybės programą, dalyvavo visi aštuoni komiteto nariai, buvo prisijungusių interesantų ir asociacijų atstovų virš 100. Taigi, programa buvo labai viešai svarstyta. Komitetas nusprendė pritarti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projektui „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 2, susilaikė 2, todėl pirmininko balsas lėmė, kad programai buvo pritarta.

Norėčiau dar naudodamasis proga palinkėti būsimai Vyriausybei sėkmės ir norėčiau pacituoti Ministrę Pirmininkę, paprastai ji cituoja kitus, bet pacituodamas jos žodžius norėčiau palinkėti, kad ambicija būtų nuosaiki ir nebūtume per greitai išsipareigoti, kad išsipareigojimai negultų ant žmonių, ypač kaimo žmonių, pečių. Dėkoju ir linkiu sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką L. Kasčiūną pristatyti komiteto išvadą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiama kolegose, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, dalyvaujant penkiems netgi būsimiems ministrams, svarstė Vyriausybės programą, išdiskutavo, ministrai atsakė į įvairius klausimus. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 2. Vyriausybės programai buvo pritarta.

Aš dar nuo savęs kaip pirmininkas pridursiu keturis dalykus, kurie, mano požiūriu, nacionalinio saugumo dalyje yra esminiai šitos Vyriausybės programoje, nauji ir kokybiški. Pirmiausia – integruota nacionalinė krizių ir ekstremalių situacijų valdymo sistema ir jos sukūrimas. Lietuva per kelerius metus – be nepatikimų technologijų tiekėjų, ypač turint 5G ryšio ateities perspektyvą; visuomenės įtraukimas į valstybės gynybą, pilietinio pasipriešinimo strategija, Šaulių sąjungos vaidmens stiprinimas. Ir ketvirta – strateginė partnerystė su JAV, jos įtvirtinimas, siekis turėti

nuolatines ar nuolat besirotuojančias JAV karines pajėgas Lietuvoje. Ambicija rimta, linkiu sėkmės, Ingrida ir komanda, tik sėkmės!

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas taip pat apsvaustė Vyriausybės programos projektą, išklaustė paskirtą ministrę M. Navickienę, kuri atsakė į visus iškeltus Seimo narių klausimus. Už balsavus 8, prieš – nė vienam, susilaikius 5 Vyriausybės programos projektui pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Sveikatos reikalų komiteto išvadą pristatys komiteto pirmininkas A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, Seimo Sveikatos reikalų komitetas svarstė nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektą Nr. XIVP-90. Už balsavus 7, niekam nebalsavus prieš ir susilaikius 5 jam pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką kolegą A. Žukauską.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Švietimo ir mokslo komitetas susipažino su Vyriausybės programa, išklaustė paskirtosios ministrės, daktarės J. Šiugždinienės atsakymus į Švietimo ir mokslo komiteto narių klausimus ir balsavo: už – 5, susilaikė – 4, prieš – 1. Persvėrus komiteto pirmininko balsui, pritarta siūlomai Vyriausybės programai.

Aš nuo savęs norėčiau priminti Vyriausybei, kad net pačios geriausios programos ir strategijos žlunga dėl įgyvendinimo gebėjimų stokos. Noriu palinkėti šiuos gebėjimus puoselėti, didinti, pradedant nuo lyderystės, kuri šiais laikais nėra prigimtinis gebėjimas, tai yra išmokstama – šiuolaikinio mokslo, šiuolaikinių studijų būdu šito dalyko galima išmokti. Aš linkiu Vyriausybės nariams nuolat stiprinti įgyvendinimo gebėjimus ir manau, kad visa programa bus sėkmingai įgyvendinta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką S. Šedbarą pristatyti komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip ir kiti komitetai, Teisės ir teisėtvarkos komitetas gruodžio 9 dieną svarstė nutarimą ir jo sudedamąją dalį – programą. Iš tiesų daugiau dėmesio buvo skirta Teisingumo ministerijos sričiai. Paskirtoji ministrė komitete turėjo tikrai didelį srautą klausimų iš opozicijos atstovų. Manau, kad labai sėkmingai tai padarė. Balsavimas dėl nutarimo projekto: už – 4, susilaikė 4. Pirmininko balsu buvo pritarta Vyriausybės programai ir nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką R. Jušką.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė Vyriausybės programą: už – 3, susilaikė 5, 1 – prieš. Nepritarta – toks komiteto sprendimas. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto išvadą pristatyti komiteto pirmininką Ž. Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, Seimo nariai, mūsų Užsienio reikalų komitetas gruodžio 9 dieną svarstė Vyriausybės programą ir jai pritarė bendru sutarimu, vieningai. Už tai norėčiau dar kartą padėkoti, kaip ir už vakar jūsų balsavimą dėl užsienio politikos tęstinumo. Turime gražią vienybės tradiciją ir, tikiuosi, ją tęsime toliau. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Žmogaus teisių komiteto pirmininką T. V. Raskevičių.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Žmogaus teisių komitete buvo svarstomas gruodžio 9 dieną, dalyvaujant paskirtajai teisingumo ministrei E. Dobrovolskai. Dėkoju už jūsų laiką. Taip pat buvo kviečiama socialinės apsaugos ir darbo ministrė M. Navickienė bei vidaus reikalų ministrė A. Bilotaitė. Deja, į komiteto posėdį jos neatvyko.

Komitete balsuota: už – 5, prieš – 2, susilaikiusių nebuvo. Programai buvo pritarta, atkreipiant Vyriausybės dėmesį, kad rengiant Vyriausybės veiklos planą turėtų būti tariamasi ir bendradarbiaujama su Žmogaus teisių komitetu, o ateityje, teikiant Seimui Vyriausybės veiklos ataskaitą, atskira dalimi turėtų būti pateikta informacija apie atliktus darbus užtikrinant žmogaus teisių apsaugą.

Mielieji, atėjo laikas pakelti žmogaus teises nuo atsarginių suolelio. Gerbiami ministrų kabineto nariai, mums tikrai reikės jūsų pagalbos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, komiteto išvados pristatytos. Dabar turėtume apsisibrėžti diskusijų laiką. Siūlyčiau diskusijai skirti 40 minučių. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. (*Balsai salėje*) Pasiūliau 40 minučių, matau, kad yra bendras pritarimas. Ar reikalaujate balsuoti? (*Balsai salėje*) Tuomet aš paprašyčiau Vyriausybės narių grįžti į savo vietas ir taip pat dalyvauti balsavime. Kolegos, balsuojame dėl to, kas už. Alternatyviai balsuojame: kas už – 40 minučių, kas prieš – valanda. Dar kartą primenu, gerbiami kolegos, balsavimas dėl diskusijos trukmės. Kas už – 40 minučių, kas prieš – valanda.

Užsiregistravo 100, balsavo 99 Seimo nariai: už – 68, prieš – 31. Diskutuoti skirta 40 minučių. Replika po balsavimo – V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, mes ką tik pamatėme, kokia yra demokratiška, visuomenę gerbianti, įtraukianti dauguma. Vyriausybės programai skiria me net 40 minučių! Sveikinu su dar vienu fiasko tarp deklaracijų ir veiksmų.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš priminsiu, kad antradienį Vyriausybė daugiau kaip tris valandas atsakinėjo į klausimus, atsakė į absoliučiai visų norėjusių paklausti Seimo narių klausimus. Taip pat primenu, kad šiandien po Ministrės Pirmininkės pasisakymo jūs turėsite dar vieną galimybę užduoti klausimus tiek Ministrėi Pirmininkei, tiek ministrams. Kviečiu tą ir padaryti, užsirašyti vis dar galima.

Dar viena replika po balsavimo – G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Turint omeny, kad vis dėlto opozicija nelabai yra girdima, aš norėčiau paprašyti, sutrumpinus laiką, skirti visą galimybę pasisakyti tik opozicijai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Taip, žinoma. Galime taip. Jei pozicija išsakė savo nuomones, tinka. (*Šurmulys salėje*) Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos, yra Statutas ir šiuo atveju pradžioje frakcijos išsakė formalią frakcijos poziciją. Tai negalima laikyti, kad valdančiųjų frakcijos jau pasisakė. Aš, pavyzdžiui, nesutinku su tuo, kad atimama šiuo atveju teisė.

PIRMININKĖ. Gerai. Mieli kolegos, tuomet aš siūlau geranoriškai tiems iš pozicijos, kurie nebūtinai nori kalbėti, užleisti savo eilę, o diskutuoti skiriame 40 minučių.

Pirmoji užsirašė A. Armonaitė. Kviečiu.

A. ARMONAITĖ (*LF*). Kolegos, porą minčių. Mes iš tikrųjų pradėdame darbus didelės krizės akivaizdoje. Per 30 metų Lietuva neturėjo tokio pobūdžio sveikatos iššūkių. Kartu su Vyriausybės komanda mes esame pasirengę priimti greitus ir griežtus sprendimus tam, kad galėtume kitais metais kvėpuoti laisviau ir gyventi sveikiau.

Žinoma, du pagrindiniai tikslai – žmonių sveikata, tiek mūsų senelių, tiek jau ir jaunų žmonių, kurie tampa koronaviruso aukomis. Antras tikslas yra, žinoma, kuo greičiau įveikti krizę, kad galėtume atidaryti šalį, kad jau kitais metais galėtume ne tik išeiti į lauką, bet ir į savo pamėgtas vietas, kad verslai galėtų atsідaryti.

Krizė mums atneša supratimą, kad valstybė turi rodyti pavyzdį ir perkelti paslaugas į skaitmeninę erdvę, tiek Seimas, tiek valstybės institucijos. Krizė mums atneša supratimą, kad mes turime pertvarkyti švietimą, ne tik kad mokytojai ir mokiniai naudotųsi technologijomis, bet kad ir dirbtų savarankiškiau, mokytųsi savarankiškiau, pasitikėtų savo jėgomis labiau ir priimtų savarankiškus sprendimus. Krizė mums atneša supratimą, kad darbo vietas ir ekonomiką į priekį varo verslas, į priekį veda verslas, žmonės, kurie kuria darbo vietą sau ir kitam. Artimiausius mėnesius jiems taip pat reikės mūsų visų supratimo ir pagalbos, aiškių taisyklių, kad po keleto mėnesių mes turėtume prekių, paslaugų įvairovę, kad galėtume išsaugoti darbo vietas.

Krizė mums atneša supratimą, kad mes visi esame žmonės, kad mes visi sergame, nesvarbu, kas mes esame. Mes galime susirgti ne tik koronavirusu, mes sergame kartais ir depresija. Ir Vyriausybė, ir Seimo dauguma padarys viską taip pat, kad iš paraščių ištrauktų tuos žmones, kurie šiandien yra pamiršti, kurie šiandien yra baudžiami už savo pasirinkimą ir galbūt už savo gyvenimo būdą.

Ačiū, kolegos, už supratimą, man atrodo, tai buvo svarbu pagarsinti naujai Vyriausybei pradedant darbus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – M. Lingė.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Kadangi buvo išsakyta opozicijos lūkestis, kad ji jaustųsi toje salėje geriau, tai savo žodžio atsisakau, perleidžiu laiką jums ir iš tiesų savo mintis atrasiu būdą pagarsinti kitu būdu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Kolegos, gal duodame visiems ministrams tada pasisakyti, iš tikro visi turi gerų minčių, aš neabejoju, o pakartojimas mums visiems primintų, kad egzistuoja vis dėlto ir demokratija.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Kęstuti, mes ką tik dėl šito balsavome. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Kaip matau, vyksta tam tikras pagudravimas, šiek tiek užsiminė K. Glaveckas. Kai buvo programos pristatymai ir panašiai, frakcijos vardu kalbėjo I. Pakarklytė, Laisvės frakcijos, ir A. Armonaitė, nors levos sąrašė visiškai nebuvo. Norėtusi skaidrumo.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, užuot diskutavę, mes dabar replikuojame prie mikrofonų. Aš kviečiu T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos. Absoliuti dauguma programos teiginių neturi ideologinio svorio ir tikėtų bet kuriai Vyriausybei. Tačiau iš bendro konteksto, žinoma, mes matome tikrą dešiniųjų Vyriausybę ir dešiniųjų ministrų kabinetą. Tačiau politinė dešinė nelaimėjo tvirtos daugumos Seime ir, kiek naujoji premjerė sugebės atvėsinti liberalių reformatorių karštas galvas, jų entuziazmą, kiek sugebės nekartoti A. Kubiliaus klaidų, kiek sugebės atsispirti pasaulyje nebemadingai neoliberaliai ideologijai, priklausys tik nuo mūsų visų – nuo visuomenės, profesinių sąjungų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių, savivaldos spaudimo.

Tiesą pasakius, teigiamai vertinu tai, kad programoje paminėtas išlaidų socialinei politikai didinimas, tai sutampa su Prezidento ir darbą baigiančios S. Skvernelio Vyriausybės veiksmais ir ketinimais. Tačiau šalia minimos neva politiškai neutralios formuluotės, pavyzdžiui, punktas 6.33 „atnaujinsime išmokų gavimo kriterijus“, ką nesunkiai galima išversti į žmonių kalbą, įvertinus kontekstą suprasti, kad bus galimai mažinamos socialinės išmokos, kas krizės metu reikštų skurdą ir emigraciją.

Šiandien ministras L. Kukuraitis paskelbė, kad pirmą kartą per septynerius metus Lietuvoje išaugo pilietinės galios indeksas. Taigi, kaip minėjau, viskas priklausys nuo visuomenės spaudimo ir gebėjimo įrodyti savo tiesą. Taigi, kaip sako vienas garsus dešiniųjų guru – laikykitės ten, gerbiamieji kolegos. Kad programa dešinioji, labai nesunkiai gali įžvelgti, kai perskaitai tas sritis ir tas formuluotes, kur iš tiesų skauda kolegoms. Pavyzdžiui, matome, kad dosniai viešais pinigais bus finansuojamos visos privačios mokyklos. Net ir tos, kurios neša didelius pelnus jų savininkams. Programos 2.21 dalyje aiškiai parašyta, kad „siekdami ugdymo įvairovės, skirtingų interesų grupių poreikio, visas ugdymo institucijas, nepriklausomai nuo jų veiklos ir nuosavybės formų, traktuosime lygiai viena kitos atžvilgiu“. Ką tai reiškia, visiems aišku. Ir pinigų yra. Ir labai daug.

Jeigu turėčiau galimybę šiandien paklausti Prezidento K. Griniaus, kaip turėčiau balsuoti dėl šios programos, manau, turėčiau neigiamą atsakymą. Būdamas gydytojas, jis sakydavo, kad, pavyzdžiui, daugelis ligų turi socialines priežastis, kurias pašalintų tinkama socialinė politika ir švietimas.

Džiugu, kad kone trečdalį programos sudaro švietimo dalis, o kartu su kultūra – beveik pusė. Tai iš tiesų pozityvi tendencija. Bet programoje, šalia deklaratyvaus šūkio apie studijų prieinamumą, yra studijų prieinamumą mažinančių priemonių, užkoduotas stojimo apsunkinimas ir studijų universalumo mažinimas.

Taip pat labai gaila, bet mums aiškėja, kodėl nenorima mūsų matyti ir Seimo ekonomikos priežiūrą įgyvendinančių komitetų vadovybėje. Programoje aiškiai įvardijamas tikslas bendradarbiauti su verslu ir kuo daugiau privatizuoti valstybės valdomų įmonių. Kalbama netgi apie nacionalines strategines įmones. Tai iš tikrųjų yra gąsdinančios formuluotės.

Mano laikas baigiasi. Noriu palinkėti dešiniajai Vyriausybei sėkmės, o Seime bendradarbiavimo visada buvo daug ir jo bus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau užsirašęs diskusijoje dalyvauti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami paskirtieji Ministrė Pirmininke, ministrai, iš tiesų aš nenorėčiau, kad Seimas taptų vien tik oponavimo vieta, nes iš tiesų Seimas yra demokratijos garantas ir turbūt turėtų būti girdimos ir kitos nuomonės. Tuo labiau kad prabėgus aštuoneriems metams vėl kartojasi tas pats žanras, kai po aštuoneto metų kilimo vėl susiduriama su krize ir vėl dešiniams patiki vairą mūsų rinkėjai.

Aišku, turbūt visi suprantame, kad valdžios pasikeitimas yra tam tikros estafetės perdavimas, kai turbūt stengiamasi kuo efektyviau, kuo lengviau perduoti, kad tas mūsų valstybės bėgimas nenutrūktų. Deja, kaip matome šiuo metu, nėra taip viskas sklandu galbūt dėl įvairių priežasčių. Taip pat turbūt ir ši nueinanti Vyriausybė nesisitengė per daug sklandžiai perduoti savo vairą.

Turbūt visi suprantame, kad toje estafetėje šiandieną vienas pagrindinių uždavinių – tai COVID-19 suvaldymas. Deja, kas rytą po testavimo rezultatų paskelbimo matome, kad ir čia, šioje vietoje, nėra viskas gerai, kad pandemija valdo Vyriausybę, o ne Vyriausybė valdo pandemiją.

Deja, problemų mastas didėja ne tik ligoninėse, bet ir švietimo srityje, kuriai tenka atstovauti dirbant Švietimo ir mokslo komitete. Šią problemą sprendami taip pat susidursime su nemažu lėšų stygiu, nes, kaip ir daugelyje sričių, Vyriausybė nepalieka lėšų ne tik pandemijai suvaldyti, bet ir apskritai net taip aptariamoms ir reikalingoms vakcinoms įsigyti, deja, tų lėšų nėra. Taip pat lėšų nėra ir kitoms sritims. Taip pat jų trūksta ir pensijoms didinti. Taip pat trūksta ir švietimui. Dar svarstant senosios Vyriausybės biudžeto projektą mes pateikėme tuos skaičius kartu su nueinančios Vyriausybės komiteto nariais, kurie priklauso šiuo metu opozicijai. Trūksta apie 100 mln. lėšų.

Gerbiami kolegos, vis dėlto ši Vyriausybė kviečia kalbėti daugiau apie ateitį. Tikiuosi, kad apie ateitį kalbės ne tik Vyriausybė, bet ir mes, Seimo nariai. Džiaugiuosi, kad ir ši Vyriausybė, tiksliau, ši Vyriausybė, kitų Vyriausybių nebuvo, pirmu numeriu įrašė švietimą. Švietimas yra įrašytas kaip prioritetas. Bet vėlgi, kaip ir minėjau, palikta nemažai kalėdinių dovanėlių, nes buvo prisiimti tam tikri įsipareigojimai ne tik įstatymais, bet ir derybose su profesinėmis sąlygomis, ir, deja, reikės šiai Vyriausybei galvoti, kaip tuos savo įsipareigojimus galima bus įgyvendinti, nes, kaip ir minėjau, lėšų neužtenka tiems įsipareigojimams.

Taip pat vis dėlto tikiuosi, kad ši mūsų Seimo sudėtis pademonstruos ir tam tikrą brandą susitarant ir priimant tam tikrą nacionalinį susitarimą dėl švietimo. Praeitoje kadencijoje mes pradėjome kalbėti, tikrai įdirbis nemažas padarytas, bet šie darbai nėra dar padaryti. Kaip ir sako Vyriausybės programa, privalome užtikrinti pokyčių nuoseklumą ir tęstinumą ir sutarti, kad ilgalaikiai švietimo tikslai neturėtų keistis dėl vyriausybių kaitos ar pavienių politikų iniciatyvų, ką mes matėme. Jau šiuo metu kai kuriuos įstatymus keičiame, na, nespėja įgyvendinti jų, kurie buvo priimti dar praeitoje kadencijoje.

Aišku, čia buvo tam tikros kritikos, kad ta programa galbūt per ilga, nors ir buvo konstruojama pagal principą – mažiau yra daugiau. Tačiau aš nematau dėl to nieko blogo. Vis dėlto programa yra skaitoma ir lengvai suprantama ne tik politikams arba tų sričių specialistams, bet ir patiems tiems mūsų bendruomenių atstovams, kurie domisi šiais reikalais ir valstybės perspektyva.

Aišku, svarbu, čia jau buvo minėta, kad ne tik uždaviniams ir tam tikriems tikslams skiriame prioritetą, bet ir, aišku, politikos pagrindiniams veiklos principams, tokiems kaip žiniomis grįsti sprendimai, diskusija ir bendradarbiavimas, atviri duomenys, atskaitomybė, interesų suderinamumas, reputacijos stiprinimas, atvira Vyriausybės komunikacija. Aišku, tie principai, kurių laikantis galima tikrai pasiekti proveržį, nes proveržio niekada nepasiekiame ten, kur yra žmonių nepasitikėjimas.

Iš tikrųjų manau, kad ši Vyriausybė yra ambicinga, nusimatys sėkmingus trumpuosius tikslus ir iš tikrųjų, kaip ir matyti programoje, tam tikrą perspektyvą. Todėl kviečiu visus palaikyti šią programą ir leisti kuo greičiau Vyriausybei pradėti dirbti. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu D. Kepenį. Dėl vedimo tvarkos V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiama Pirmininke, čia net salė lyg ir paplojo, kai sutarėme, kad bus leista šiandien sutrumpinus laiką pasisakyti tik opozicijos atstovams. Ar aš ką nors ne taip supratau?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, mes taip nesutarėme. Aš pasiūliau, kad pozicijos atstovai, kurie sutiktų užleisti savo vietą opozicijos atstovams, tą ir padarytų. Tą keli jau ir padarė.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mieli kolegos, aš pritariu opozicijos nuomonei ir mūsų frakcijos nuomonei, kad nepritariu šiai programai.

Visų pirma kodėl. Todėl, kad pati didžiausia problema, kuri šiandien Lietuvoje tvyro ir kurią mes visi norime įveikti, priemonė, su kuria galima ją įveikti, pavartota tik vieną kartą. Aš kalbu apie žodį „imunitetas“. Vieną kartą žodis „imunitetas“, pats svarbiausias įrankis, instrumentas sukurti žmonėms imunitetą prieš kovidą, tik vieną kartą 120 puslapių programoje.

Mes žinome, kad ši liga Lietuvai šiandien, jau dabar, metų pabaigoje, kainuos, turbūt artėjame, perkopėme 6 mlrd. eurų. Vienai ligai įveikti. Tūkstantis ligų, kurios yra kitame sąraše, per metus mums nekainuoja nei 3 mlrd. Tūkstantis ligų ir 3 mlrd., viena liga ir 6 mlrd. su trupučiu kainuos Lietuvai, nes mes visiškai nesirūpiname antruoju, pačiu svarbiausiu imunitetu, tuo, kuris yra įgimtas. Šitoje programoje kalbama apie įgytą imunitetą vakcinų pagalba. Viskas gerai. Yra žmonių, kurie tiki, kurie labai nori, tegu skiepijasi, duok Dieve, jiems sveikatos ir, duok Dieve, kad ji veiktų. Bet yra kitas imunitetas, įgimtas, kurį galime nuo pat mažens žmonėms ugdyti, vystyti ir apie jį mes visiškai nekalbame. Jeigu mes apie jį būtume kalbėję nuo laisvos Lietuvos pradžios, šiandien šita problema būtų įveikta žymiai lengviau ir paprasčiau. Kadangi girdime, daugybė žmonių, kurie turi nesimptominį kovidą, naujas terminas, aš sutinku, kad taip, tie žmonės, kurie rūpinosi savo sveikata, imunitetu, šiandien pereina tą problemą be simptomų. Tik labai gaila, kad mokslininkai šiandien apie tai nenori nei šnekėti, nei rūpintis.

Aš ne dėl to sakau, kad tikrai nepalaikysiu. Aš tą programą palaikysiu, jeigu imunitetui atsiras vieta. Tarp kitko, aš girdėjau, ką sakė gerbiama I. Šimonytė, naujoji premjerė, kad ji laukia iš mūsų pagalbos, aš girdėjau ir tikrai ateinu į pagalbą. Manau, kad Seimo sveikuoliai ne vienas ateis į pagalbą. Plius aš girdėjau, kad I. Šimonytė nori pasigilinti, kas yra ligų prevencija. Čia tikrai mes jums padėsime, išsiaiškinsime ir sukviesime pačią aukščiausią Lietuvos mokslo tarybą, kuri kalbės ne tik apie vieną imuniteto rūšį, bet kalbės apie principą, kas yra prevencija ir kaip galima ją įveikti.

Kitas mano pasiūlymas, jeigu jau priimate mano pagalbą ir mūsų pagalbą, kalbėkime apie sveikatą visose politikose, visose politikose. Sveikatos apsaugos ministerija turi mažiausią įtaką šitam imuniteto vystymui, tam natūraliam. Mažiausią įtaką. O kas turi įtaką? Žymiai daugiau gali padėti Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Kultūros ministerija, Aplinkos ministerija, Žemės ūkio ministerija ir kitos ministerijos gali žymiai daugiau padėti, kad žmonės turėtų natūralų imunitetą ir kad jį augintų. Bet šiandien apie tai programoje niekas nekalba ir todėl labai labai gaila.

Jeigu mes kalbėtume apie tai, kad tai yra šiandien svarbiausia, susitartume, ir mes dabar visi čia sėdintys pradėtume nuo savęs – rūpintis imunitetu, tai aš pabaigai savo pasisakymo noriu pasakyti paprastą formulę, o ką reiškia turėti imunitetą? Žmogus, kuris nori turėti tikrąjį, stiprinti savo įgimtą imunitetą, kiekvieną dieną savo kūną, sielą ir dvasią giliu tikėjimu, darbštumu ir kantrybe grūdina, sotina ir apvalo vardan darnos savyje, šeimoje, bendruomenėje, valstybėje, visatoje. Vardan meilės, tiesos ir gėrio. To visiems ir linkiu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega. Kviečiu A. Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, gerbiama Ministrė Pirmininke, ministrai. Labai daug nekalbėsiu apie Vyriausybės programą, bet pasakysiu, kad ją vertinu teigiamai. Įdomiau būtų kalbėti apie Vyriausybės programos priemonių planą, kuris bus parengtas vėliau. Bet aš tikiuosi, kad Vyriausybės programos priemonių planas irgi bus parengtas kompetentingai, atsakingai, įvertinus dabartinę ekonominę, socialinę, finansinę situaciją mūsų Lietuvoje. Aišku, mano didžiausias palinkėjimas būtų Vyriausybei, kad politikai ir Seime suprastume, kad mes jau gyvename kitoje komforto zonoje. Ta lengvesnė valdymo mūsų valstybėje komforto zona pasibaigė kovo mėnesį. Tai reiškia, kad atsirado nauji iššūkiai, naujos problemos. Ir čia reikalingos ne emocijos, o susitelkimas, ryžtas, atkaklumas ir žinios, kokias priimti priemones, kad visa ta situacija būtų sėkmingai suvaldyta.

Kodėl aš sakau, kad buvo laisvesnė ekonominė, kaip pasakyčiau, Lietuvos zona. Žinote, daug lengviau valstybę valdyti kai auga BVP 4–5 %, kai vidutinis darbo užmokestis auga nuo 8 iki

10 %, tada yra galimybė sukurti finansinius rezervus, paplanuoti išmokas vaikams, didinti pensijas. O šiuo metu, aš manau, susidursime su, kaip sakiau, naujais išbandymais. Mano palinkėjimas būtų, kad sėkmingiau būtų panaudojami europiniai pinigai.

Ir aš negaliu nepaminti kai kurių faktų, kurie buvo tikrai neįgyvendinti. Kalbu faktų kalba. Geležinkelių elektrifikacija. 2015 metais apginta Briuselyje, įrodyta, kad Lietuva yra pasirengusi elektrifikuoti geležinkelį nuo Vilniaus iki Klaipėdos. Tam suplanuota buvo 360 mln. eurų. Kas dabar vyksta? Tik dabar vyksta geologiniai, topografiniai tyrimai. Tai visa laimė, kad dar šiais metais, kai yra paskutinių metų kontraktavimo metai, yra užkontraktuoti. 2022 metais jau turėjo mūsų geležinkeliais važiuoti nauji elektrovežiai tiek pagal įsipareigojimus Europos Komisijai, tiek pagal parengtus strateginius planus Lietuvoje. Mes transporto sektoriuje labai stipriai konkuruojame su Baltijos šalimis. O viso to projekto įgyvendinimas – išvadose buvo aiškiai pabrėžta, kad pervežimo geležinkeliais sąnaudos sumažėtų 30 %, nekalbu apie poveikius klimato kaitai ir kitus dalykus.

Taip pat galėčiau pasakyti apie gyvenamųjų namų renovaciją. Tai yra mano kūdikis Lietuvoje. 2016 metais buvome pasiekę jau 770 renovuojamų namų, o šiais metais, praeitos savaitės, kiek aš mačiau, penktadienio ataskaitoje – 224 šių metų. Praeitais metais sugebėjome iš viso 225 namus renovuoti.

Kodėl aš nukrypau ir į kitą šalį? Todėl, kad šitie klausimai yra jau Vyriausybės, Seimo valdymo dispozicijoje. Galėčiau aš vardinti: ir tie pamiršti Sporto rūmai, stadionas, Lazdynų plaukimo baseinas. Arba komunikacija su kai kuriomis savivaldybėmis buvo per silpna, arba kontrolė per silpna, bet tie projektai taip ir liko antraštėse. Tai aš tikrai palinkėčiau, kad tie projektai arba atgimtų, arba sėkmingai toliau būtų įgyvendinti. Galiu kalbėti ir apie viešųjų pastatų modernizavimą, kur mes labai stipriai atsiliegame, 2014–2020 metų programoje yra. Kodėl aš norėčiau kai kuriuos akcentus išskirti?

Aš manau, kad kitas aspektas, kuris yra irgi labai svarbus, – jaučiu tokį bendradarbiavimo trūkumą tarp verslo, valdžios ir mokslo. Čia yra didžiulė problema. Pasakysiu tik vieną pavyzdį. Kada Rusijoje buvo įvestas embargas, didžiulė rinka mūsų eksportuotojams faktiškai buvo uždaryta. Tai buvo naujas iššūkis, kaip diversifikuoti eksporto rinkas. Ir čia yra mūsų ekonomikos varomoji jėga – eksportas, kuris persiorientavo į kitas rinkas, kaip Saudo Arabija, Taivanas, Vietnamas, Honkongas, Japonija. Mes ir šiandien Lietuvoje, kalbant apie eksportą, turime tą traukiantį vežimą, palyginti su kitomis Europos Sąjungos šalimis, mums nėra toks stiprus išorinis poveikis. Matau, mano laikas baigėsi.

Palinkėčiau, kad su pandemija būtų kovojama ne „siūlome, rekomenduojame, patariame“, bet turi būti priimami griežti sprendimai, kad žmogus sustotų ir pagalvotų, kad aš turiu juos vykdyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Sveiki, gerbiami būsimi ministrai. Man šiek tiek neramu dėl su S. Tumėnu gale sėdinčių švietimo ir kultūros ministrų. Tikiuosi, kad realybėje jūs nebūsire trečiame plane, bus svarbios ir šios sritys.

Aš norėčiau dėl plagiato, ką kalbėjo Eugenijus. Pagal naują Eugenijaus plagiato termino aiškinimą reikėtų tada atleisti už plagiatą profesorių P. Baršauską. Mes apie plagiatą mokome, auklėjame vaikus, o patys elgiamės kažkaip kitaip. Nelabai tai yra suprantama.

Susipažinus su Vyriausybės programos projekto antru skyriumi, o tiksliau, Kultūros skyriumi, apima dvejopi jausmai. Visų pirma perskaičius programą susidaro įspūdis, kad ji tikrai yra autentiška 2016 metų Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos Vyriausybės programa. Abiejų Vyriausybių programų teisės yra iš esmės panašios ar net vienodos, numatomi tikslai ir siekiai (pavyzdžiui, 4.6 skyriaus, kuris kalba apie paveldotvarką), nuostatos apskritai yra iš esmės žodis žodinė nukopijuotos nuo šiais metais kultūros ministro M. Kvietkausko patvirtintos kultūros paveldo politikos koncepcijos. Tai leidžia suprasti, kad bus užtikrintas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos vykdytos politikos tęstinumas – priešingai, nei dabartinė valdžia kalbėjo būdama opozicijoje.

Valdantieji pripažįsta, kad LVŽSF nuveikti darbai ir yra prasmingi, kad jie nebus naikinami. Tai yra papildomas įvertinimas ir mums. Dėkoju. Taip pat noriu padėkoti naujam kultūros mi-

nistrui, kuris Kultūros komitete pasakė, kad įrašys ir autorystę. Tai dar kartą rodo, kad yra padaryta kopija.

Norisi tikėti, kad Kultūros ministerijai skiriamas asignavimas, kuris kiekvienais metais tik augo, nebus mažinamas. Vis dėlto tam tikrų abejonių kelia tai, kad Vyriausybės programoje nėra pakankamai akcentuojamas kultūros programų finansavimas, pavyzdžiui, kalbant apie Kultūros paso programą, programoje sėjama abejonė jos nauda ir pažymima, kad programa neužtikrina tvaresnio ir solidaus kultūros integravimo į švietimo sistemą, todėl kyla pagrįstų nuogąstavimų, ar naujoji valdančioji dauguma skirs pakankamai lėšų mokinių kultūriniam švietimui. Šiuo atveju reiktų pasakyti, kad kultūros prieinamumą reiktų didinti ne tik tarp moksleivių, bet ir visuomenėje. Apie tai programoje užsiminta labai minimaliai.

Toliau. Ši Vyriausybė į valdžią ateina išties išskirtiniu laikotarpiu. Sparčiai žengiame išmaniųjų technologijų – 5G tinklo link. Pasaulyje ir Lietuvoje paskelbta pandemija. Atsižvelgdamas į tai programoje pasigedau inovatyvaus meno skatinimo, tokio meno kūrėjų finansavimo gairių. Pasaulio ir jo kultūros veidas keičiasi, todėl privalome šioje srityje žengti pirmieji ir ieškoti naujų, inovatyvių meno krypčių.

Programoje taip pat per mažai dėmesio skiriama pandemijai, kuri, tikėtina, kultūros sritį ir kūrėjus varžys dar ne vieną mėnesį. Būtina daugiau kalbėti ir numatyti daugiau tikslų, priemonių teikiant nuotolines kultūros paslaugas, nuotolinių kultūros paslaugų skatinimą toje pačioje Kultūros paso programoje. Nors meno kūrėjų situacija šiuo pandeminiu laikotarpiu yra išties sudėtinga, pasigendu šios Vyriausybės ryžto ir valios tai pakeisti.

Kalbant apie pandemiją ir jos padarinius, programoje absoliučiai pasigedau tikslų turizmo srityje. Žmonės visame pasaulyje yra išsiilgę keliavimo, todėl pagerėjus sergamumo situacijai ir atidarius sienas po įvairias pasaulio valstybes pasipils turistų srautai. Šioje Vyriausybės programoje visiškai neakcentuotas Lietuvos kultūrinio žinomumo, patrauklumo didinimas, o tai ypač svarbu siekiant pritraukti didelius turistų srautus ir bent šiek tiek pakonkuruoti su didžiausius turistų centrus pritraukiančiomis Europos valstybėmis.

Esame ir prie kito svarbaus ir reikšmingo Lietuvai, o ypač Kaunui, įvykio. 2022 metais Kaunas bus Europos kultūros sostinė. Programoje tik lakoniškai nurodyta, kad bus užtikrintas sklandus šio projekto įgyvendinimas. Tai projektas, kuris, grįžkime prie turizmo temos, gali pritraukti masinius turistų srautus į Lietuvą, pritraukti didelių pajamų, investicijų, skatinti kultūrinį gyvenimą. Deja, kaip ir minėjau, tam dėmesio programoje visiškai neskirta. Nors programoje pasisakyta apie nepriklausomą...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, primenu, kad jūsų pasisakymo laikas baigėsi.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerai, baigiu paskutinę skiltį, ačiū, Pirmininke. Taigi apibendrinant iš dalies, tikrai galima pasidžiaugti, kad ateinanti Vyriausybė siekia užtikrinti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos darbų tęstinumą, o jos programa labai giminiga praeitos Vyriausybės programai. Vis dėlto pasigedau didesnio dėmesio regioninės, etnografinės kultūros, turizmo sričiai, nuotolinių kultūros ir meno paslaugų prieinamumo skatinimui, didesnio dėmesio kultūros pasui, inovatyviam menui ir, žinoma, projektui „Kaunas – Europos kultūros sostinė“. Linkiu sėkmės jūsų Vyriausybei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš tik norėčiau gerbiavam R. Šarnickui priminti, kad mūsų Kultūros komiteto posėdžio metu jis buvo vienintelis iš opozicijos, balsavęs už būtent šios Vyriausybės programą. Jeigu jūs nepamenate, mes tikrai galime tai ir atgaminti. Tada apsispręskite, ar jūs už, ar jūs prieš. Juo labiau kad jūs turėsite dirbti tame komite. O su Kaunu, kaip su Europos kultūros sostine, mes kaip nors kartu tikrai visi susitvarkysime. Sėkmės jums apsisprendžiant. Sėkmės Vyriausybei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau diskusijoje dalyvaus A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, manau, šiandien tikrai svarstome labai esminį klausimą. XVIII Vyriausybės programa yra išskirtinis dokumentas ne tik todėl, kad numato ambicingą ir pozityvią Lietuvos ketverių metų perspektyvą, bet ir todėl, kad jeigu šiandien svarstoma programa bus teisingai įgyvendinta, nubrėš Lietuvos kryptį geriems keliems dešimtmečiams į priekį.

Iš programos norėčiau išskirti ypač reikšmingą žaliajo kurso dalį, nes tam yra skiriama tikrai labai daug vietos, erdvės ir daug priemonių. Kas tai yra? Žaliasis kursas – tai nuosekli Lietuvos transformacija link tvaresnės, švaresnės, gražesnės ir sveikesnės visų mūsų aplinkos. Nors tai yra daug žadanti kryptis, tačiau visgi apie ją diskutuodami jau ne viename posėdyje girdime kažkokį tokį keistą niurzgėjimą. Kartais tylų, kartais garsesnį, bet vis tiek niurzgėjimą. Šiaip jau įprasta, kad jeigu kažkas nepatinka, kažkas netinka, esame linkę tai aiškiai pasakyti, užimti puses, argumentuoti ir diskutuoti. Tačiau žaliosios politikos baruose, rodos, visi taip iš esmės pasisako už, bet kai ateina laikas veikti, priimti sprendimus ir kalbėti labai konkrečiai, pasigirsta tas jau mano minėtas keistas, irzlus niurzgimas. Ministerijos dažniausiai niurzga, kad viskas vyksta per greitai, biurokratai – kad nesupranta, kas vyksta, interesų grupės tiesiog nenori jokio vyksmo, o politikai, reaguodami į visa tai, kas pasakyta, dažnai nesupranta, kam apskritai čia kažkas turėtų naujo vykti. Pamažu tas niurzgėjimas virsta tikrai galingu stabdžiu, spaudžiančiu neišvengiamą Lietuvos progresą. Tiesiog jį užspaudžia ir neleidžia jam vykti.

Suprantu kolegas, kad natūralu bijoti to, ko nepažįstame. Tačiau jeigu pabandytume bent truputį į šį žaliajo kurso reikalą pažvelgti atviriau, sakyčiau, netgi šiek tiek kalėdiškiau, suprastume, kokią didžiulį potencialą žaliasis kursas mums gali atnešti. Mes, kaip valstybė, aktyviai dalyvaudami kuriant žaliają Europą ir žaliają Lietuvą, sugebėsime žaliają politiką paversti visų mūsų žmonių gerovės pakilimo galimybe.

Kaip kiekvienas pokytis, taip ir žaliasis kursas lems, jog kai kurie sektoriai, gal net kai kurie verslai nebebus perspektyvūs. Tai tiesa ir tai reikia pripažinti. Bet lygiai taip pat atsiras naujų sričių, naujų šakų, naujų nišų, sukursiančių daugiau darbo vietų ir pridėtinės vertės. Mūsų ūkininkai pagaliau turės galimybę technologškai atsinaujinti, įvairinti savo veiklas, nepriklausyti nuo kokios nors vienos monokultūros auginimo, užsitikrinti tvaresnius pagrindus po kojomis, gebės atlaikyti krizes ir gamtos kataklizmus. Mūsų miestai bus geriau pritaikyti sveikesniam ir patogesniam kasdieniam gyvenimui. Mūsų miškai galės vežėti, kurti ne tik pridėtinę, bet ir rekreacinę, ir estetinę vertę. Mūsų maistas bus švaresnis, sveikesnis, dėl to žymiai kokybiškesnis, o su maisto kokybe ateis ir mūsų pačių sveikesnis gyvenimas ir atsiras daugiau žvalumo. Galbūt net ir mes visi tapsime šiek tiek mažiau irzlūs ir niurzgiantys.

Taigi kviečiu nustoti niurgzti, nustoti bijoti, suvokti, kad žaliasis kursas yra ateitis, kuriai nėra prasmės priešintis. Dėti tašką šioje diskusijos dalyje. Aiškiai pasakyti, kad mes būsim žaliajo kurso pirmūnai ir mes sugebėsime savo mažą šalį paversti ryškiausiai šviečiančiu žaliuoju tašku Europos žemėlapyje.

Ši Vyriausybė tai ketina padaryti. Neabejoju, kad padarys. Todėl kviečiu palaikyti programą, kuri būtent dėl šios srities, kurią išskyriau, tikrai yra unikali ir išskirtinė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Ažuolą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Vyriausybės programa iš tikrųjų yra svarbus dokumentas dėl to, kokia valstybės ateitis bus kitus ketverius metus, ir balsuojantys už ją prisiima atsakomybę ir dėl gerų dalykų, ir dėl pasekmių. O giliau žiūrint, ką mes matome toje programoje ir už ką mes balsuosime?

Finansų dalis. Ten yra įrašyta tokia dalis, kad reikia mažinti biudžeto indėlį PVM, akcizo mokesčio dydį ir perkraunant didesnę surinkimą į biudžetą tokiems mokesčiams kaip turto ir taršos. Jeigu kalbėtume apie kelis milijonus eurų, gal tai nebūtų baisu, būtent netgi gerai ir teigiama, bet mes žinome, kad PVM ir akcizas yra skaičiuojami ne milijonais, o milijardais.

Dabar bandau įsivaizduoti apmokestiną turtą ir taršą, iš ko būtų galima surinkti milijardus, tai didžiausias smūgis teks verslui, kuris yra gamintojas. O kokios to pasekmės? Gamintojai taps nekonkurencingi prieš kitas šalis ir to pasekmės, kad dėl noro surinkti daug, mes galime prieiti prie realios situacijos, kad dėl noro surinkti daug turėsime bankrutuojančias įmones. Ar tokie tikslai? Pamatysime per ketverius metus.

Žiūrime į kitus punktus. Valstybės valdomos įmonės, strateginės įmonės, kad jas reikėtų kuo daugiau listinguoti, privatizuoti, parduoti. Na, atrodo, gražu, surinktume pinigų, turėtume labai gražų vaizdą, bet mes jau galime pasimokyti iš to, kas jau buvo. „Mažeikių nafta“ – metalo laužo krūva, ją reikia parduoti, nes nieko gero nėra. Rezultatus ir pasekmes žinome.

Kokie pirmi taikiniai bus? Įmonė „Kelių priežiūra“, su ja nebus pasirašyta sutartis dėl darbų ir bus atiduota į rinką pasakant, kad tegul konkuruoja, gal gausime mažesnę kainą. Pasekmė bus tokia, kad ta įmonė bus priversta prie bankroto. Tokia įmonė kaip „Problematica“. Jau žinome, kad labai lengva padaryti ją nuostolingą ir pasakyti, kad reikia parduoti. Tam pritarė net Prezidentas.

O kaip bus daroma su kitomis įmonėmis? Dabar pradės nuo bėgių kristi vagonai, nes infrastruktūrai neturime pinigų, vadinasi, reikia parduoti „Lietuvos geležinkelių“ akcijas ir kuo daugiau, taip pritraukiant lėšų geležinkeliams. O kokia pasekmė? Mažesnis dividendų įnašas į valstybės biudžetą. O kas bus kaltas? Ministras. Atleisime ministrą, nes jis nesuvaldė situacijos. Ir kokius ministrus atleisime? Turbūt partnerių, nes juos *blogiečiais* reikia greičiausiai padaryti.

Kaip bus energetikos sektoriuje? Mes žinome, kad energetikos įmonės, kurios yra valstybės valdomos, taip pat nemažą indėlį įneša į valstybės biudžetą. Dabar reikėtų ruošti elektros dingimui Lietuvoje, po to Valstybės kontrolė patikrins, sakys, tinklai labai nusidėvėję, valstybė tokių galimybių neturi, reikia taip pat parduoti kuo daugiau akcijų arba išvis parduoti tas įmones, nes valstybė nebegali nieko padaryti. Veiksmas taip pat įvyks. Kaip pateisinsime? Taip pat atleisime kokį ministrą, pasakysime, kad jis nesuvaldė situacijos, ir šiaip pasekmės.

Tik viso to pasekmės bus tokios, kad tai yra valstybinės strateginės įmonės. Ir tai yra, visų pirma, valstybės saugumas, neskaitant to, kad jos turės atnešti indėlį į biudžetą. To indėlio ir atnešimo bus mažiau. Bet, žinoma, jau numatyti metodai: turto apmokestinimas, taršos apmokestinimas. Numatyti visi metodai ir turbūt daug kam iš ministrų teks užduotis padaryti tai, kas liepiama, o po to būti kaltam, kad nepavyko. Ir nesvarbu, kokia tai sritis. Kai mes pamatysime smulkių žemdirbių masinius bankrotus po, nesvarbu, kas tai bus, taršos mokesčio, akcizų kėlimo ir kitų dalykų, nesvarbu priežastys, svarbu pasekmės, tai ką, sakysim ministras nesusitvarkė, reikia jį atleisti.

Iš tikrųjų norėčiau užbaigti tokia džiugia žinia iš finansinių investicinių fondų, kurie džiaugiasi, pagaliau mes skirsime šimtus milijonų eurų Lietuvos miškams ir žemėms supirkti. Kokia džiugi žinia, bet blogai, yra apribojimų. Miškų galima nusipirkti 1,5 tūkst. hektarų, žemės – 500 hektarų. Nieko, mes juos panaikinsime ir galėsime laisvai viską pirkti, nes tai liberalios idėjos ir rinkos ekonomika. O kaip padaryti, kad smulkieji ūkininkai kuo greičiau parduotų savo žemes? Priversti juos prie bankroto. O kaip padaryti, kad miškus greičiau žmonės parduotų? Miškus reikia apmokestinti kuo greičiau puvimo mokesčiu, CO₂ mokesčiu, taršos mokesčiu ir pasakyti, kad jie yra blogi žmonės, jie nekerta medienos. Tai yra labai blogai, ji supūna, ji išskiria CO₂.

Priemonės Vyriausybės programoje jau numatytos, kaip mes gyvensime ir kur eisime. Bet labai gerai, bus tie, kurie atpirks tas kaltes, tai ministrai, kurie bus atleisti ir paskirti kiti.

Iš tikrųjų prisiimti atsakomybę už tokią ateitį būtų sudėtinga ir sunku. Ir turbūt kas greičiausiai įvyks, tai greičiausiai įvyks visos šalies uždarymas ir masinis verslų bankrotas. Už tai mes negalime balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Diskutuoti skirtas laikas baigėsi. Dabar į tribūną norėčiau pakviesti Ministrę Pirmininkę I. Šimonytę. Jos pasisakymui skiriama iki 20 minučių. Dėl vedimo tvarkos norėtų kalbėti T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Aš tik norėčiau atkreipti gerbiamų kolegų dėmesį, kad šiandien turime 3 tūkst. užsikrėtusiųjų ir 30 mirčių, todėl labai paprašyčiau pranešėjus taip dėvėti veido kaukes, kad dengtų ne tik burną, bet ir nosį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Aš tikrai nekalbėsiu viso man skirto laiko, nenaudosiu visos kvotos, stengsiuosi kalbėti trumpai ir į temą, kadangi kalbėti pastarosiomis savaitėmis teko tikrai daug.

Pirmiausia aš norėčiau padėkoti. Padėkoti norėčiau savo komandos nariams, paskirtiesiems ministrams, kurie tikrai per labai trumpą laiką, tuo pačiu metu dar turėdami ruošti ir savo paskyrimui, sugebėjo parengti, suderinti ir pateikti kartu su manimi Vyriausybės programą. Aš dėkoju kritikams už kritiką, dėkoju už pastebėtas klaidas ir jas nurodytas. Dėkoju už susitikimus frakcijose, kuriose teko dalyvauti. Manau, kad visi susitikimai, nepaisant to, ką šiandien išgirdome, buvo bent man asmeniškai ir įdomūs, ir stimuliuojantys, ir naudingi. Turbūt dauguma mūsų

esame pažįstami ne pirmą dieną, kad galėtume vienas į kitą žvelgti tiesiog kaip į oponentus, ir tai, kad mūsų nuomonės kai kuriais klausimais nesutampa, turbūt netrukdo mums konstruktyviai ir dalykiškai šnekėti.

Šiandien teko išgirsti įvairių priekaištų. Aišku, tų priekaištų buvo ir daugiau. Aš nesiimu komentuoti priekaištų dėl plagijavimo, nes tenka išgirsti tokių keistų pastabų, kad viena ar kita programa, kuri yra patvirtinta, yra kažki kieno intelektualinė nuosavybė. Žinoma, kad taip nėra. Jeigu yra patvirtintos programos ir tos programos nuostatos yra tinkamos ir vykdytinos, visiškai natūralu, kad kažkas, kas ateina į vykdomąją valdžią vėliau, tiesiog tas nuostatas apsiima įgyvendinti. Matyt, būtent taip ir reikėtų vertinti. Taip, tai yra komplimentas nueinančiai Vyriausybei, jog patvirtinta programa vienoje ar kitoje srityje yra puiki, galbūt nepakako laiko jos įgyvendinti. Tikiuosi, kad to laiko pakaks mums.

Per rinkimų kampaniją jau girdėjome, kaip Nacionalinė pažangos programa buvo paskelbta vienos iš politinių partijų Vyriausybės, tiesą sakant, rinkimų programa, ne Vyriausybės programa, tai Nacionalinė pažangos programa taip pat yra Nacionalinė pažangos programa – Lietuvos teisės aktas. Todėl, jeigu mes sutariame dėl ten nurodytų tikslų ir ten nurodytų sprendimų, matyt, niekam nereikėtų to teisės akto savintis, o jį reikėtų tiesiog vykdyti.

Mane šiek tiek glumina kritika, kuri yra susijusi su atskirų žodžių skaičiavimu Vyriausybės programoje. Matyt, kiekvienas kiekvieno tekstuose gali suskaičiuoti įvairių skirtingų žodžių, tik nežinau, ar iš to galima daryti kokias nors toli siekiančias išvadas.

Kažkas pasigedo programoje vertybių. Galbūt jūs pasigedote savo vertybių ir tai turbūt nėra labai nuostabu, nes taip jau yra, kad skirtingi žmonės politikoje skirtingoms vertybėms teikia skirtingą svorį. Būtent todėl politika apskritai gali egzistuoti, nes priešingu atveju nebūtų dėl ko būti politikai. Mes neturėtume apie ką diskutuoti, mes visi tiesiog manytume tą patį. Tai ir yra politikos žavesys, tai yra mūsų darbo prasmė, kad mes stengiamės tas skirtingas vertybes ar skirtingus akcentus maksimaliai suderinti dėl Lietuvos žmonių gerovės.

Dar kartą noriu patikinti, kad geri darbai bus tęsiami. Bus tęsiami taip pat ir tie darbai, dėl kurių mes galbūt turėjome skirtingas nuomones juos priimdami, bet, kaip aš esu jau ne kartą minėjusi, revoliucijų tikrai Lietuvai nereikia. Svarbiausia šiandien yra ne reformos. Svarbiausia šiandien yra, kiek žmonių gyvybių mes sugebėsime išsaugoti. Ne nauja Vyriausybė, o išgelbėtos gyvybės, kuo daugiau išgelbėtų gyvybių būtų svarbiausia gera žinia Lietuvos žmonėms per Kalėdas.

Aš siūliau savo paramą, kai nueinanti Vyriausybė jau baigė darbą, buvo akivaizdu, kad vyriausybės keisis, siūliau savo paramą nueinančiai Vyriausybei, priiimti dalį atsakomybės už priimamus sprendimus, kartu ateiti į šiandieną. Nesulaukiau palaikymo. Bet šiandien paramos prašau jūsų. Net jeigu jūs už programą ir nebalsuosite.

Aš įsipareigoju dirbti geriausiai, kaip sugebu. Manau, kad galiu įsipareigoti ir savo komandos vardu, kad mes tikrai padarysime viską, kad po ketverių metų niekas negalėtų pasakyti, kad tai buvo ketveri prarasti Lietuvos gyvenimo metai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. (*Plojimai*) Dėkoju. Jūs sutaupėte laiko. Pagal Statutą dabar skirtas laikas klausti Seimo nariams. Pirmiausia norėtų klausti G. Surplys.

G. SURPLYS. Iš pasisakymo, kuriam negavau laiko, galbūt suformuluosiu klausimą. Klausimas yra apie užsienio politiką.

Kadangi tikrai natūralu, kad degančios temos daugiausia sulaukia dėmesio ir diskusijų, užsienio politika galbūt šiek tiek mažiau buvo aptarta. Bet dėkodamas, na, gal nedėkodamas, bet tiesiog atkreipdamas dėmesį, kad turėjome puikius santykius su Lenkija, noriu paklausti, ar ši Vyriausybė nekeičia Lietuvos Europos politikos paradigmos. Nes yra dalis apie stiprinimą Europos ir Lietuvos Europoje, bet ten nėra žodžio nekalbama apie santykius su Lenkija, kas, mano galva, dabar, kai Lenkijai kaip niekada reikia Lietuvos, yra tiesiog praleista proga. Taip, apie Lenkiją užsimeiname dėl energetikos jungčių, dėl strateginės gynybos partnerystės, bet, mano supratimu, su Lenkija bendradarbiavimas yra arba visose srityse, broliškas, arba tik prekybos centruose.

Ar tikrai ta paradigma gerų santykių su Lenkija išliks? Ačiū.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Turbūt kaip ir kiekvienam klausimui yra trumpas atsakymas ir ilgas atsakymas. Aš šia proga pasirinksiu trumpą atsakymą. Ne, nesikeis paradigma.

PIRMININKĖ. Klausti norėtų D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Noriu paklausti naujojo sveikatos ministro.

Gerbiamasis, sakykite, iš jūsų pirmųjų pokalbių, pasisakymų aiškėja, kad jūs tikrai suprantate, kas yra ligų prevencija. Yra vilties, kad situacija Lietuvoje ryžtingai pradės keistis ta linkme. Bet turbūt sutinkate su tuo, kad finansavimas čia labai svarbus.

Aš jau kalbėjau apie tai, kad Pasaulio bankas yra nustatęs, jeigu norime stabdyti ligų augimą, kas Lietuvoje auga, nuolatos ligos auga, reikia palaikyti investuojamų lėšų į prevenciją ir gydymą santykį. Šiandien tas santykis yra gerokai mažesnis, negu Pasaulio bankas siūlo.

Ar jūs galvojate pasinaudoti ta rekomendacija 1 su 24, kitaip sakant, jeigu dabar yra 2,5 mlrd., tai apie 100 mln. reikėtų skirti. Dabar, deja, skiriama tik apie trečdalį. Ačiū.

A. DULKYS. Laba diena visiems. Man atrodo, kad Vyriausybės programoje mes net dar plačiau atspindėjome jūsų minimą aspektą. Jis yra matomas kur kas plačiau negu šiaip sveikos gyvensenos, nes ir nelygybė, ir socialinis skurdas, galų gale dvasinis skurdas taip pat trukdo žmonėms domėtis sveika gyvensena. Ir čia mes esame pasirengę bendradarbiauti su visu kabinetu ir žiūrėti į priemones, susijusias su sveikata, kur kas plačiau.

Dėl kito jūsų aspekto, dėl finansavimo, tai taip, faktų nepaneigsi, skaičiai kalba patys apie save ir skaičiai kalba ne Lietuvos naudai šiandien. Bet mes manome, kad pradžioje sveikatos apsaugos sistemoje reikia atlikti tam tikrus pokyčius, parodyti žmonėms pozityvius pokyčius, kad žmonės sutiktų daugiau prisidėti ir kad būtų didesnis persikirstymas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama Pirmininke, mano klausimas gerbiamai premjerei. Pratešiant klausimų seriją, pradėtą mūsų frakcijoje, norėtusi tokių tikslesnių žinių apie priimtus per šią praeitą kadenciją įstatymus, sprendimus, norisi jūsų nuomonės. Tai labai aiškiai parodys, į kokią gerovės valstybės viziją jūs orientuojatės. Dėl mokesčių progresyvumo, kadangi yra darbo pajamų progresinė skalė ir pakankamai ambicinga. Dėl jos tęstinumo man labai įdomu, kokia jūsų vizija. Taip pat per praeitą kadenciją smarkiai Seime kartu su Vyriausybe buvo labai daug investuota į NPD kilimą, investuota pastangų, NPD kilo dvigubai per kadenciją. Kokios jūsų vizijos?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū jums už klausimą. NPD keitimai, kurie įsigalioja nuo kitų metų, žinoma, bus įgyvendinti taip, kaip yra suplanuoti. Apie mokesčių progresyvumą jūs mano asmeninę nuomonę gerai žinote. Aš šiaip vertinu, kad progresinis pajamų apmokestinimas, nuosai kia progresija, žinoma, sveiko proto ribose, yra tokia mokesčių sistema, kokia yra būdinga išsivysčiusioms valstybėms. Bet nepykite, tai, kas yra padaryta Lietuvoje, nėra progresiniai mokesčiai, nes tai ir toliau yra atskirų pajamų rūšių skirtingas apmokestinimas, ir turiu pasakyti, kad labai didžiulis tuo, kas įvyko anoje kadencijoje, manau, nėra pagrindo, nes skirtumas tarp skirtingų pajamų rūšių apmokestinimo tik dar labiau padidėjo. Tokia yra mano nuomonė.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Norėčiau paklausti socialinės apsaugos ir darbo ministrės. Vienas iš šė kmės rodiklių yra numatytas, kad vienišų pensinio amžiaus papildoma pensija sudarys 11 % vidutinės pensijos per mėnesį. Tai siektinas jūsų rodiklis. Programoje yra toks sakiny s „Stiprinsime ryšį tarp mokamų įmokų ir gaunamų išmokų.“ Tai jeigu čia bus mokama iš socialinio draudimo biudžeto lėšų, tai ar nepažeis šito principo? Ar esate numatę ir paskaičiavę, kiek tai kainuos iš viso biudžetui, ar „Sodros“ biudžetui, ar valstybės biudžetui?

Ir dar vienas klausimas. Esate užsibrėžę – sukursime patikimą negalios duomenų bazę. Tai kokią negalios duomenų bazę, jeigu mes šiandien turime netekto darbingumo ir neįgalumo tarnybos duomenų bazę, kur yra visa informacija. Apie kokią bazę jūs kalbate?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Noriu pasakyti, kad vienišų asmenų pensijos skaičiavimai šiuo metu vyksta, kaip tik su „Sodra“ skaičiuojame, kokios galėtų būti sumos, jeigu šita pensija atsirastų dar šiemet nuo liepos mėnesio. Tikslas būtų, kad ji nesiektų dabar 42, bet būtų maždaug 28, tiek, kiek yra našlio gaunamos pensijos vidurkis. Papildomai pirminiais „Sodros“ apskaičiavimais būtų apie 200 tūkst. gavėjų ir šiuo metu kaip tik svarstome, ar tokios galimybės biudžete atsirastų jau 2021 metais, ar reikėtų nukelti į 2022 metus. Bet kuriuo atveju bus paskaičiuota iš valstybės biudžeto dotacija tam dydžiui, kuris būtų paskaičiuotas.

O dėl negalios, tiesą sakant, aš nelabai supratau klausimo, tačiau pasakysiu galbūt taip. Mes kalbame apie tai, kad visų paslaugų poreikis, kokį turi net tik negalią turintys žmonės, bet visų socialinių paslaugų poreikis nėra šiandien tiksliai nustatytas savivaldybėse. Sieksime, kad būtų inventorizuotas tiek poreikis, tiek paslaugų prieinamumas, kad mes tiksliai žinotume ne tik, kiek tų žmonių yra, bet ir ko tiems žmonėms reikia iš valstybės.

PIRMININKĖ. Klausia V. Targamadzė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gal galėčiau truputėlį papildyti? Norėčiau papildyti ministrę.

PIRMININKĖ. Taip, prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ponia L. Nagienė užkabino tokį ryšio kampą tarp įmokų ir išmokų, kuris šiaip yra labai svarbus aspektas, nes tai motyvuoja arba nemotyvuoja žmones mokėti socialinio draudimo įmokas. Bet vis dėlto reikia žiūrėti faktams į akis. Mes žinome grupę, kuri vadinausi vieniši pensininkai ir kurių skurdo rodikliai yra vieni iš pačių blogiausių ir labai smarkiai blogina ir bendrą vidurkį. Todėl šiuo atveju renkant tarp dviejų vertybių turbūt svarbesnė vertybė yra vis dėlto šitos grupės santykinio skurdo rodiklio mažinimas, net jeigu tai įvyktų šiek tiek to antro prioriteto sąskaita.

PIRMININKĖ. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Klausimą turbūt galiu švietimo, mokslo ir sporto ministrei arba premjerei dėl valstybinių ir nevalstybinių mokyklų sektoriaus. Kaip bus konstruojama, ar kaip integrali bendrojo ugdymo dalis, ar atskira? Nes iš tiesų jau yra tokių požymių. Ir kokie būtų nevalstybinių mokyklų finansavimo šaltiniai? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Jeigu galite, pakartokite antrą dalį. Labai nesigirdėjo.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Iš kokių šaltinių bus finansuojamos nevalstybinės mokyklos? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mes turbūt akcentuojame tokį pagrindinį dalyką, kad, kaip jūs puikiai žinote, šiandien neužtenka ir darželių vaikams. Remdamiesi Prezidento pateikta iniciatyva, jog vaikai turės galimybę lankyti darželius, mes skatinsime įvairias galimybes toms lankymo galimybėms atsirasti, taip pat skatinsime ir privačių darželių steigimą. Bet šioje sistemoje kol kas jokių ypatingų pokyčių neplanuojame. Kaip dabar sistema veikia, taip ji veiks ir ateityje, tačiau bus tikrai skatinamos įvairios ugdymo formos, nes mums labai trūksta tiek darželių, tiek kai kur ir mokyklų. Valstybė tikrai niekada neišgalės padengti to poreikio viena pati.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš kreipiuosi į kolegas. Jūs įsiklausykite į klausimus. Visada prašo konkretesnių. Imkime pavyzdį iš Ministrės Pirmininkės. Ji tiesiai šviesiai visada atsako.

Gerbiama Ingrida, džiaugiuosi, kad jūs nesate alergiška progresiniams mokesčiams, ir visiškai sutinku su tuo, ką jūs atsakėte mano kolegai Tomui, kad ta mokesčių reforma milijardas – milijonui turtingus tikrai padarė dar turtingesnius, o tam, kam reikėjo padėti, nepadėjo.

Mano klausimas būtų, ar jūs pritariate, kad ne su darbo santykiais gaunamos pajamos būtų apmokamos taip, kaip ir su darbo santykiais – ir sveikatos draudimu, ir socialinio draudimo draudimu, kad to „gyvulių ūkio“ būtų mažiau? Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš pritariu, kad „gyvulių ūkio“ turėtų būti mažiau, bet yra daug skirtingų būdų, kaip mes galime siekti to rezultato, nes vienas iš tokių kertinių klausimų, kiek ilgai mes dar manyšime, kad sveikatos draudimo sistemoje egzistuoja koks nors draudimas, ar vis dėlto tai yra tiesiog elementarus finansavimas pagal tam tikrus parametrus? Nuo to, žinoma, priklauso taip pat ir mokesčių sistema, kuri galėtų būti paprastesnė, negu yra šiuo metu, ir tada dalis tų klausimų, kuriuos jūs užduodate, daug lengviau būtų išspręsti.

Vėlgi aš noriu grįžti prie to paties, ką ir sakiau, kad mes jau greitų sprendimų čia prisižiūrėjome. Aš pati kažkada buvau greitų sprendimų dalyvė, tada, kada tų greitų sprendimų reikėjo tiesiog dėl ekstremalios situacijos. Dabar ekstremali situacija yra, bet ne finansinė ekstremali situacija. Geriau jau pasilikime sau šiek tiek daugiau laiko, kad pagimdytume ne Frankenšteiną, kaip kažkas čia salėje minėjo, o vis dėlto kažką, kas turi ir ekonominę, ir socialinę vertę, ir prasmę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Mano klausimas teisingumo ministrei apie teismų veiklą, nes viena opiausių problemų – ir nepasitiki, ir korupcijos požiūriu pažeidžiami. Štai radau tokią vienintelę aiškia

priemonę: „Tam, kad sumažintume korupciją teismų sistemoje, imsimės priemonių teisėsaugos ir teismų sistemos skaidrumui, atvirumui didinti ir korupcijai mažinti. Inicijuosime teisės aktų, reglamentuojančių teismų sistemos antikorupcinį vertinimą ir keitimą...” Čia galima viskam pritaisyti. Galėtumėte pasakyti, ką konkrečiai darysite, kad didėtų pasitikėjimas teismais ir mažėtų korupcija?

Antra klausimo dalis. Ar programoje nesant šių nuostatų, jog visuomenė dalyvautų teismų veikloje, priimant sprendimus, tai yra tarėjai, apie ką mes daug metų bent jau kalbame, kad ši priemonė nebus įgyvendinta, mes nesulauksime tarėjų teismuose?

E. DOBROVOLSKA (LF). Labai ačiū už klausimą. Aš manau, kad jūsų klausime yra ir atsakymas, šiuo atveju šie du klausimai tiesiogiai yra susiję. Teismų atvirumas yra tas būdas, kaip mes galime pasiekti ir mažesnę korupciją, ir visuomenės pasitikėjimą. Iš esmės Teisėjų taryba kaip tokia nėra vertybė ir mes turbūt visi dėl to sutarsime. Siekis yra, kad visuomenė aktyviau dalyvautų teismuose, labiau pasitikėtų ir suprastų, kas ten vyksta viduje.

Šiandien programoje mes turime numatytas ir priemones, ir būtent kryptis, nors dar neturime priemonių plano. Būtent teismų darbo atvėrimas, tai yra teismo posėdžių stebėjimas, jų šiaudien yra labai ribotos galimybės, nepaisant to, kad posėdžiai yra vieši, galimas tikrai gyvai – atverkime juos. Teismų praktika yra ribota galimybių, puikiai suprantame, kad, deja, susipažinti tikrai negalima. Galų gale su ikiteisminio tyrimo veiksmis susipažinti neretai tenka tik gyvai nuvykus į tam tikrą teisėsaugos įstaigą, nes nesiunčia elektroniniu paštu arba nuotoliniu būdu. Aš manau, atvirumas, būtent ir sistemos atvėrimas yra tas atsakymas. Šiandien mes turėtume apie tai kalbėti.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama premjere, aš išties norėjau klausti dėl žaliojo kurso ambicijos, kuri yra lygiai tokia pati, kaip ir mūsų Vyriausybės siekiai, tačiau, kaip ir turbūt jūs puikiai žinote, Europos Vadovų Taryba užsibrėžė dar ambicingesnius tikslus. Manau, aišku, du aplinkos ministrai ras kokių nors sprendimų ir pasiūlymų, jums atneš ant stalo, bet aš noriu paklausti klausimo, ką jūs jau minėjote, kad siūlėte savo pagalbą Vyriausybei ir prisiimti dalį atsakomybės, o aš, kaip dar valandą esantis Vyriausybės narys, tikrai nieko panašaus negirdėjau, kad būtų siūlyta. Gal jūs galite patikslinti kur, kada ir kokia forma teikėte pasiūlymus Vyriausybei dėl pandemijos valdymo, kad būtų koks nors aiškumas ir galėtume būti tikri? Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Žiūrėkite, aš ne vieną kartą turbūt esu diskutavusi ir su jūsų kolegomis, taip pat ir su vis dar premjeru S. Skverneliu, ir, man atrodo, buvo labai labai svarbu, kad šis laikas, kai viena Vyriausybė keičia kitą Vyriausybę, būtų kaip įmanoma mažiau keliantis klausimų.

Aš noriu priminti 2012 metus, kai keitėsi vyriausybės, ir ta Vyriausybė, kurioje man teko dirbti, išėjo iš valdžios, atėjo A. Butkevičiaus vadovaujama Vyriausybė, mes palikome tai Vyriausybei parengtą biudžetą, kurį Vyriausybė labai nedaug pakoregavo, o kai vyko balsavimas dėl biudžeto, tą sprendimą parėmė taip pat ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, nes tai buvo mūsų darbas, kuris buvo tiesiog perimtas.

Man atrodo, yra buvę gražių pavyzdžių, kai galbūt ne tokiomis kritinėmis aplinkybėmis tais sprendimais buvo pasidalinama, dabar mes turėjome tokių atvejų, kai ir Jo Ekscelencija Prezidentas mus kvietė į susitikimus, kuriuose galėjome kartu dalyvauti, kartu susitarti ir kartu tuos sprendimus priimti, bet vis dėlto ne visiems tai atrodė gera mintis. Aš dėl to galiu tik apgailestauti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Pirmiausia, aišku, norisi padėkoti Ministrėi Pirmininkei ir tiems keliems ministrams, kurie atvyko į frakcijos posėdį ir atsakė į daugelį klausimų, ypač Ministrė Pirmininkė labai kompetentingai ir išsamiai atsakinėjo, tai tikrai labai ačiū už tai. Deja, atvyko labai nedaug ministrų, nors mums lyg ir teisė būtų matyti visus, tad negalėjome užduoti visų klausimų.

Vieną norėčiau užduoti dėl skaidrumo, kuris numatytas jūsų koalicinėje sutartyje, gal G. Landsbergiui, nes ta tema bus būtent jo kuruojamoje srityje. Buvęs ambasadorius jau prie NATO

V. Leškevičius valstybės tarnyboje, diplomatinėje tarnyboje dirbo neturėdamas aukštojo išsilavinimo, vadinasi, gavo neteisėtai ir atlyginimą, ir gana ilgą laiką. Ar jūs kreipsitės į teisėsaugos institucijas, kad tas asmuo būtų patrauktas atsakomybėn, kad iš jo būtų išieškota žala, padaryta valstybei, ir kad būtų panaikinti gauti valstybės apdovanojimai?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Sakyčiau, gal stipriai skamba jūsų žodžiai apie žalą valstybei, kuri niekur nėra nuskambėjusi. Užsienio reikalų ministerija tai pavadino apmaudžia klaida. Aš sakyčiau, kad tai yra apmaudi klaida, taip, ministerijai, žmonėms, kurie pasitikėjo šalia dirbančiu kolega. Aš taip pat esu dirbęs su šiuo žmogumi, nemačiau jo daromos žalos. Gal neatidžiai žiūrėjau. Bet man lygiai taip pat yra įdomios klaidos tų institucijų, kurios buvo pažadėjusios kontroliuoti ir užtikrinti, kad besidarbinantys žmonės, prašantys leidimo dirbti su slapta informacija ir kita, atitiktų įstatymų keliamus reikalavimus. Aš tikrai prieš pradėdamas dirbti norėčiau sužinoti, ką tos institucijos teikė, kokią informaciją jos teikė, kaip jos tai vertino, kokią ankstesni vadovai informaciją gaudavo ir kokius sprendimus iš to darydavo. Esant tokiai suveltai situacijai, dabar pristatomi viešojoje erdvėje, iš tikrųjų daryti išvadas arba netgi apkaltinti, kaip jūs iš karto ganėtinai ryškiai pasisakydamas tai darote, aš nebūčiau toks greitas.

PIRMININKĖ. Klausia R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Norėčiau užduoti klausimą sveikatos apsaugos ministrui. Gerbiamas ministre, cukriniu diabetu sergančių žmonių pasaulyje per pastutinius du dešimtmečius padvigubėjo. Prognozuojame, kad per artimiausius kitus patrigubės. Šiandien šia liga pasaulyje serga 6 % visos pasaulio populiacijos. Pasaulio sveikatos organizacija prognozuoja, kad iki 2030 metų ši liga taps septinta dažniausia mirties priežastimi. Lietuvoje cukriniu diabetu serga apie 120 tūkst. žmonių, dar tiek pat žmonių nežino, jiems ši liga kol kas nėra diagnozuota. Kovodami su pandemija, manau, negalime pamiršti ir tokių svarbių lėtinių ligų.

Vyriausybės programoje apie ligų prevenciją kalbama gana abstrakčiai. Tačiau mano klausimas. Ar galima tikėtis, kad Vyriausybės programos įgyvendinimo plane atsiras išipareigojimas pabaigti ir įgyvendinti Lietuvos nacionalinę diabeto programą, kuri galėtų sustiprinti šios ligos prevenciją ir užtikrinti efektyvesnį gydymą?

A. DULKYS. Atsakymas trumpas. Taip, stengsimės, kad visos prevencinės programos, kiek tai jau įmanoma, atspindėtų priemonių plane. Taip pat aktyviai bendradarbiausime ir su Sveikatos reikalų komitetu, ir su frakcijomis, kad tai galėtume kuo geriau atspindėti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Giraitytė.

V. GIRAITYTĖ (DPF). Dėkoju. Klausiti norėčiau premjerės ir sveikatos apsaugos ministro kartu galbūt. Ar jau esate nusprendę, kuris tapsite lyderiu ekstremaliajai situacijai valdyti? Gal galite atkleisti tris konkrečius veiksmus iš to paslaptingo COVID-19 valdymo plano? Rašote, kad turite. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Tikrai priimsime tokį sprendimą, kuris bus pats efektyviausias. Esame ne tik mudu, bet dar yra ir Vyriausybės kanceliarija, kurioje yra žmonių, galinčių iš tikrųjų šitą atsakomybę prisiimti. Mes tikrai rasime geriausią sprendimą.

Dėl plano ministras jau šiandien komentavo. Gal tiesiog galėtumėte šiek tiek papildyti po-
niai Vaidai?

A. DULKYS. Taip, šiandien, kai tik bus suteikti įgaliojimai, iš karto prasideda mūsų plano veikimas. Pirmas dalykas, nuo kurio mes šiandien pradėjome, ko laukė Lietuvos žmonės, kad būtų labai aiškiai suformuluota, koks yra mūsų artimiausias tikslas. Nuo šiandien mes visus kviečiame darnioms pastangoms, kad galėtume grįžti prie mums įprasto kasdienio gyvenimo modelio. Tam mums reikės pasiekti tikslą, kuris yra sudarytas iš trijų esminių dalių, – kad visi atvejai būtų atsekami ir kad visi kontaktą turėję asmenys būtų izoliuojami per 48 valandas, o ne taip, kaip dabar mes turime tris, keturias ir daugiau dienų.

Antras dalykas, nemažiname testavimo apimties, tačiau mes pasiektume, kad nuo visų darytų testų teigiamų testų būtų ne mažiau kaip 5 %. Šios dienos duomenimis, skaičiai grėsmingi, jau viršija 21 %. Pats atvejų skaičius, jau žinote, nuo pirmadienio, antradienio, trečiadienio, ketvirtadienio kiekvieną dieną muša savo rekordus per 3 tūkst. Tam, kad mes galėtume sugrįžti į situaciją, kurią vadintume mūsų valdoma, mums reikia pasiekti, kad tai būtų apie 200.

Trečias dalykas. Mes turime siekti, kad 100 žmonių neužkrėstų daugiau nei 100 kitų žmonių, tai yra kad vadinamasis efektyvus viruso reprodukcijos rodiklis neviršytų vieneto. Mums reikia pasiekti visumą visų šių rodiklių kontekste. Tai reiškia, kol mes jų visų kartu nepasieksime, mes negalėsime būti užtikrinti, kad mes sugrįžome apskritai į situaciją, kurią galima pavadinti, kad ją kas nors valdo. Taigi tokie mūsų pirmieji žingsniai.

Šiandien iš karto po pietų renkasi ekspertų taryba su Ministre Pirmininke ir tada jau vėliau bus sprendžiama, kada bus konkretus ministrų kabineto posėdis dėl konkrečių priemonių, nes su ekspertais tarsimės būtent dėl priemonių, kurios mums padėtų pasiekti šiuos tikslus, kuriuos ką tik įvardinau.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Klausimas ką tik kalbėjusiam sveikatos ministrui.

Statistikos departamento duomenimis, iki gruodžio pradžios mirė 3,5 tūkst. daugiau žmonių negu pernai. Iš jų nuo COVID-19 mirė šiek tiek daugiau nei 700. Tai klausimas toks. Ką darysite kitais metais, kad ir šiais metais, kad tie žmonės irgi gautų pagalbą? Ne tik rūpinimasis nuo kovid... Aš suprantu, kad kovidas yra pačioje pirmoje vietoje. Kaip pavyzdį pasakysiu, kad vasarą mirčių nuo kovid faktiškai nebebuvo, tačiau mirtys nuo kitų, tai yra tų vadinamųjų perteklinių mirčių vis tiek buvo ir jų kiekvieną savaitę daugėjo. Pavyzdžiui, rugpjūčio mėnesį buvo tūkstančiu daugiau mirusių žmonių.

Ar tai reiškia, kad mūsų sveikatos sistema nebeveikia ir žmonės nebegali gauti pagalbos dėl savo kitų ligų, lėtinių ligų, arba į jas nebekreipiama dėmesio? Ar nesugebama organizuoti gydymo taip, kad visi žmonės būtų lygūs ir gautų pagalbą? Ačiū.

A. DULKYS. Situacija yra tokia. Jeigu mes įsivaizduotume keturis scenarijus, tai būtent ketvirtas scenarijus būtų toks, kur sakytume, kad jau infekcijos išplitimo lygis yra toks, kad jau nebeįmanoma esamais sveikatos priežiūros sistemos infrastruktūros ir žmogiškaisiais ištekliais valdyti tos situacijos. Šiandien aš ją pavadinčiau taip, kad mes dar nesame šioje situacijoje, bet esame jos prieangyje.

Todėl dar šiandien bus analizuojama su ekspertais mūsų priemonės tokiomis penkiomis kryptimis. Vienas dalykas, apskritai dėl karantino, žmonių judėjimo, dėl vakcinacijos, dėl stacionaraus gydymo įstaigų, lovų, dėl slaugos ir globos įstaigų ir, svarbiausia, Nacionalinio sveikatos centro darbo procesų. Jeigu visomis šiomis penkiomis kryptimis mes surasime adekvačias priemones, labai tikėtina, kad mums pavyks tada apsaugoti mūsų visą sveikatos apsaugos sistemą nuo kolapso. Tai yra pagrindinis tikslas, kad nedidėtų tas mirtingumas.

Dabar dėl mirtingumo skaičių. Mes juos analizuojame, kalbamės su ekspertais. Šiandien galutinių išvadų iš tų skaičių daryti dar negalima, bet signalas šių perteklinių mirčių yra labai stiprus.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiausiai Ministrei Pirmininkei, gerbiamiems ministrams. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Informuoju, kad yra gautos Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastabos dėl nutarimo. Pagal jas Dokumentų skyrius suredaguos šį dokumentą.

Dabar norėčiau pakviesti kalbėti dėl motyvų. Yra užsirašiusių Seimo narių. Už norėtų kalbėti V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mielieji kolegos, nebe pirmą kartą gyvenime man Seime tenka balsuoti už koalicinės Vyriausybės programą, kurioje atsispindi sutarimas dėl svarbiausių Lietuvai ir jos tautai uždavinių. Neabejoju, kad kai kuriais vertybiniais klausimais koalicijoje esama ir bus skirtingų požiūrių. Ir man šiuo atžvilgiu labai patinka principas – mažiau yra daugiau. Aš neskaičiuoju, kiek kartų tekste, programos tekste, paminėta kuri sąvoka, ir jaučiuosi gerai, nes būtent vertybiniais klausimais, ideologiniais klausimais joje palikta laisva erdvė skirtingoms partijoms ir atskirų jos narių nuostatoms.

Aš tikiu, kad bus gerbiama teisė neveikti prieš savo sąžinę ir realizuojamas Seimo nario laisvo mandato principas. Todėl, būdama krikščionių demokratų bendrijos atstovė Seime, pritarsiu Vyriausybės programai. Lietuvai ir jos žmonėms, kurių didelė dalis šiandien kenčia sirgdami, netekę savo artimųjų, yra būtina, kad naujoji Vyriausybė gautų įgaliojimus veikti kuo greičiau. Kviečiu ir kitus kolegas balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Be jokios abejonės, pandemijos sąlygomis šiame Seime bendradarbiavimo tarp pozicijos ir opozicijos bus labai labai daug, tuo aš visiškai neabejoju. Tačiau norėčiau pratesti tas mintis, kurių negalėjau užbaigti diskusijos metu.

Iš tiesų labai kelia nerimą programos tam tikrų dalių ideologinis grynumas, kuris yra labai liberalus, labai aiškiai įvardijamas siekis – „Siekdami aukštesnės demokratijos kokybės, bendradarbiausime su verslu, maksimaliai įtraukdami jį į sprendimų priėmimo procesus.“ Šis sakinyss galėtų būti neutralus, jeigu šalia jo po kablelio būtų žodžiai „verslas“, „profesinės sąjungos“, „nevyriausybinių organizacijų“, bet ne. Tuose sprendimuose, kuriuose kalbama apie labai brangius dalykus, tokius kaip strateginių įmonių privatizacija, yra tik žodis „verslas“, bet nėra kitų reikalingų tikram socialiniam dialogui žodžių ir subjektų. Taigi programa yra dešinioji.

Labai tikiuosi, kad premjerei pavyks kažkiek progresyvumo į programos įgyvendinimo planą įdėti, ir aš kalbu ne tik apie mokestinį progresyvumą, bet ir idėjų progresyvumą. Turime žiūrėti į pasaulio tendencijas, pasaulyje kalbama apie bazinių pajamų eksperimentą. Dėl to mūsų frakcija sprendimą pranešė, mes nepalaikysime šios programos.

PIRMININKĖ. Už kalba J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Mielieji kolegos, ši Vyriausybė darbą pradeda ne tik mūsų šaliai, bet ir visam pasauliui sudėtingu laikotarpiu. COVID-19 jau sudavė stiprų smūgį pasaulio ir Lietuvos ūkio raidai, išgyvenome skaudžias netektis, praradimus. Šiandieną turime ne tik greitai veikti, priimti brandžius sprendimus, bet ir susitarti dėl svarbiausių dienotvarkių.

Vyriausybės programa aiškiai nukreipta į sveikatos sektorių – tai ir COVID-19 suvaldymas, švietimą, ekonomiką, aplinkosaugą – tai ir žaliasis kursas, tai ir teršėjas moka principas, bus dar labiau stiprinama miškų sektoriaus veikla, energetikoje – greitesnė saulės, vėjo jėgainių plėtra, perėjimas nuo iškastinio kuro prie atsinaujinančių šaltinių. Programoje yra ir daugiau įvairių ambicingų tikslų, išsikeltų šios Vyriausybės.

Aš tikrai norėčiau labai nuoširdžiai palinkėti visai šitai Vyriausybei ir išskirtinai aplinkos ministrui, energetikos ministrui užsibrėžtų tikslų įgyvendinimo, nes mano patirtis ir profesija pinasi su šiomis sritimis, kiek galėdami drauge dirbsime Lietuvos labui. Sėkmės.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Aš noriu padėkoti ir pasveikinti ministrą A. Verygą, kuris baigė savo kadenciją šiandien ir paliko tikrai istorinį žingsnį Lietuvos istorijoje. Mes dabar jau nebesame alkoholio vartojimo pasaulio čempionai ir daugybė dalykų įvyko per tuos ketverius metus. Tačiau aš ne kartą kalbėjau apie devynialvį slibiną, kuris minta Lietuvos žmonių ligomis. A. Verygai pavyko kai kurias galvas gerokai apkapoti, bet kai kurios galvos ir pasipenėjo per tą laiką. Aš labai palinkėčiau naujai Vyriausybei, kad atkreiptų dėmesį, kad tos permainos, kurios prasidėjo, gali greitai grįžti, jeigu mes nesuprasime, su kuo turime reikalą.

Niekaip nepavyko rasti programoje ir klausantis atsakymų tokio tikėjimo, kad tikrai mes supratome, kad sveikatos sistema yra iš dviejų dalių. Viena yra ligų prevencija ir sveikatos tausojimas, stiprinimas, ką Seimas yra priėmęs savo nutarimu. Kita pusė yra gydymas, gydymo dalykai, kurie šiandien suvalgo 99 %. Kad bus ryžtingų permainų, deja, programoje nepamačiau.

Buvo kalbama apie žaliąjį kursą, bet mes suprantame, kad žaliojo kurso fundamentas yra sveikata visose politikos srityse. Visos politikos sritys turi būti sutelktos. Kaip tai bus daroma, deja, nematyti. Ir toliau mes, atrodo, eisime gaisrų gesinimo keliu, nes ryžtingų finansavimo permainų taip pat nejausti.

O šiandien kalbėti apie statistiką, kuria mes vadovaujamės Lietuvos sveikatos sistemoje, čia išvis yra apverktini dalykai, kuriems ypač reikia permainų. Tam reikės pasitelkti labai rimtas mokslininkų pajėgas. Ne dvaro mokslininkų, bet tikrų, nuoširdžių mokslininkų, kurie dirba savo darbą. Taigi linkiu sėkmės, bet balsuosiu prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už norėtų kalbėti K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Net ir tada, kai Šveiką inspektorius Braunas įkišo už grotų, jis neprarado savo optimizmo: „Čia neblogai – gultai iš obliuotų lentų.“ Aš linkiu šiai Vyriausybei irgi neprarasti optimizmo, nors, atrodo, teks gulėti ant gultų iš neobliuotų lentų.

Aš labai norėčiau palinkėti tiems, kurie dabar čia taip ugningai šneka iš opozicijos ir aiškina, kokia bloga Vyriausybės programa, o prieš tai kalbėjo, kokia ji yra nuo jų nukompiliuota, priminti, kad jūs esate padarę tai, kad visa tauta dabar guli ant gultų iš neobliuotų lentų. Tai gal reikėtų daugiau padėti šitai Vyriausybei.

Aš labai linkiu premjerei ir visai jos komandai drausmingo valdymo, optimizmo ir labai tikiuosi, kad penktadieniais niekas iš šios Vyriausybės krizės metu neims tėvadienių, kad neims atostogų tada, kai iš tikro epidemija plinta. Aš labai tikiuosi, kad nebus asfaltuotų kelių prie premjerės namų ir panašiai.

Mielieji iš opozicijos, gal iš tikro nustokite konfrontuoti, o pradėkite talkininkauti, nes jūs padarėte tai, kad eilinį kartą reikia gelbėti Lietuvą iš krizės.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, prieš einant bet koku keliu arba norint prieiti kokį nors tikslą, visuomet reikia pradėti eiti.

Šią Vyriausybę dabar, aišku, kritikuoti yra gana lengva, bet, manau, pagrindinė opozicija bus ne čia, salėse, bet aplinkoje visoje Lietuvoje. Ir ta opozicija iš tikro bus labai reikli, nes ji susidurs su tokiais problemomis kaip nedarbas, kainų augimas, mažos pajamos ir kiti dalykai. Skirtingai nuo mūsų arba nuo to, kas žiūri čia, tas pats žmogaus skrandis ausų neturi ir negali pasakyti. Vienaip ar kitaip, jį reikės įtikinti.

Kalbant apie programą, iš tikro joje galima ieškoti ir rasti labai pozityvių dalykų ir taisytinų. Mano supratimu, taisytini arba koreguotini dalykai, priklausomai nuo situacijos, bus susiję su mokestine sistema, konkrečiai kalbant apie mokestinę bazę, nes mokestinė bazė, jos plėtimas bus pagrindinis pajamų šaltinis. Taip pat kapitalo rinka yra mažai apibrėžta, nes, vienaip ar kitaip, žmonės turi daug pinigų bankuose. Reikės, kad dirbtų, ne tik būtų nenaudojami, bet panaudoti Lietuvos augimui.

Antras dalykas. Lietuva keičiasi. Ji perėjo iš brangių paskolų laikotarpio į pigių paskolų laikotarpį, kitaip sakant, tą ciklą, bet akivaizdu, kad ciklas brangių paskolų, pabrangsiančių paskolų jau visiškai netoli. Europos Centrinis Bankas jau netgi kitais metais greičiausiai pradės vėl fiksuoti kažkokias metines palūkanas, ne nulines, bet su skaičiais, vadinasi, skola taps iš tikrųjų brangus dalykas sprendžiant problemas. Taigi iš principo noriu pasakyti ir pakartoti, ką čia kolegos sakė, programa yra parašyta gražiai, labai daug skiriama dėmesio, tačiau gyvenimas ir tai, ką reikės daryti, manau, kad smarkiai koreguos ir, tikiuosi, kad visiems pasiseks.

PIRMININKĖ. Motyvai už – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Gerbiami kolegos, pradėkime nuo to, kad nesu daugumos atstovas, tačiau šiandien, nepaisant to, kad tikrai ne visiems programos punktam pritariu, ketinu balsuoti už ir turbūt dėl to, jog suvokių, kad esame skirtingų politinių pažiūrų, turime skirtingus prioritetus, bet tikrai programa, kuri vienytų visus, na, pripažinkime, iš esmės turbūt neįmanoma dėl mūsų skirtumų ir savo turimų skirtingų požiūrių. Periodas, kai yra tarpuvaldis, ypač šios pandemijos metu, parodė, kad turime rimtų problemų sprendžiant tikrai svarbią pandemijos suvaldymo problemą. Manau, rodymas pirštais vienu į kitus turėtų liautis ir turėtume veikti pagaliau vieningai, bent jau šiuo laikotarpiu. Džiaugiuosi, kad valdančioji dauguma pristatydama programą komitetuose tikrai kvietė aktyviai dalyvauti visus Seimo narius rengiant priemonių planą, ir tikiu, kad komitetai tą ir padarys. Taigi tikrai linkiu kuo geriausios kloties ir kaip įmanoma greičiau pradėti dirbti.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pradedant kalbėti turbūt galima pasakyti taip: draudimai, kuriuos įvedė valstiečiai, atrodo kaip žibutės prieš tuos draudimus, kuriuos įves kregždutės. O kodėl? Nes netrukus mes turėsime visišką šalies uždarymą, nesvarbu, kaip tai bus pavadinta, karo padėtis, nepaprastoji padėtis. Smulkaus verslo masiniai bankrotai ir, taip sakant, kad viskas daroma dėl jūsų. Komendanto valandos, negalėjimas susirinkti, bus daug priežasčių ir masinė medija pasakys, kad taip gerai, viskas dėl jūsų. O kai žmonės bandys išgyventi, bandys kovoti už save, bus pavadinti liaudies priešais. Ir apie ką mes bekalbėtume, valstybinės įmonės, kitos sritys, verslo konkurencingumas, bus, deja, taip. Mes nebebūsime tie, kurie savo ekonomiką saugo, kurie ją gi-

na, kurie ją daro konkurencingą. Mes būsimė sąrašų galuose. Balsuoti už šią programą, vadinasi, prisiimti atsakomybę, kurios negalime prisiimti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai už ir prieš išsakyti. Kviečiu užimti savo vietas, balsuosime dėl nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XIVP-90. Kas pritariate balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 129, balsavo – 128. Už – 78, prieš – 30, susilaikė 20. (*Plojimai*) Sveikinu naująją Vyriausybę formaliai įgavus įgaliojimus. 20 minučių pertrauka. Renkamės 13 val. 50 min.

Pertrauka

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu užimti savo vietas.

13.51 val.

Vyriausybės narių prisaikdinimas

Gerbiamieji Seimo nariai, šiandien pritarėme naujos XVIII Vyriausybės programai. Seimo statutas ir Vyriausybės įstatymas numato, kad Vyriausybės nariai prisiekia Seimo posėdyje. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas. Ministras prisiekia stovėdamas priešais Seimo Pirmininką, skaitydamas priesaikos tekstą, padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Prisiekęs ministras pasirašo vardinį priesaikos lapą. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad ministras neprisiekė ir negali eiti pareigų. Vardiniai priesaikos lapai perduodami Seimo Pirmininkui ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Pirma prisieks Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė. Kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen ir I. Šimonytę į prisaikdinimo procedūrą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš, Ingrida Šimonytė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai, prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą, prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu Ministrę Pirmininkę I. Šimonytę ir linkiu sėkmės darbuose. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Arvydą Anušauską, krašto apsaugos ministrą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą A. Anušauską. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Aušrinę Armonaitę, ekonomikos ir inovacijų ministrę.

A. ARMONAITĖ (LF). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrę A. Armonaitę. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Agnė Bilotaitę, vidaus reikalų ministrę.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrę A. Bilotaitę. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Eveliną Dobrovolską, teisingumo ministrę.

E. DOBROVOLSKA (LF). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrę E. Dobrovolską. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Arūną Dulkį, sveikatos apsaugos ministrą.

A. DULKYS. Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą A. Dulkį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Simoną Gentvilą, aplinkos ministrą.

S. GENTVILAS (LSF). Priesaika. (*Be paskutinio sakinio*) (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą S. Gentvilą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Simoną Kairį, kultūros ministrą.

S. KAIRYS. Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą S. Kairį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Dainių Kreivį, energetikos ministrą.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą D. Kreivį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Gabrielių Landsbergį, užsienio reikalų ministrą.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą G. Landsbergį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu K. Navicką, žemės ūkio ministrą.

K. NAVICKAS. Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą K. Navicką. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Moniką Navickienę, socialinės apsaugos ir darbo ministrę.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrę M. Navickienę. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Gintarę Skaistę, finansų ministrę.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrę G. Skaistę. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Marių Skuodį, susisiekimo ministrą.

M. SKUODIS. Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrą M. Skuodį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Kviečiu Jurgitą Šiugždinienę, švietimo, mokslo ir sporto ministrę.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Priesaika. (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Priesaika priimta. Sveikinu ministrę J. Šiugždinienę. (*Plojimai*)

Mieli kolegos, leiskite pasveikinti naujai prisiekusią Vyriausybę ir Ministrę Pirmininkę.

Labai norėčiau padėkoti visiems Seimo nariams už tokį sklandų Vyriausybės programos svarstymo procesą čia, Seime, ir palinkėti naujai Vyriausybei įgyvendinti Lietuvos žmonių lūkesčius. Sėkmės jums! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami Seimo nariai, skelbiu, kad naujoji Lietuvos Respublikos Vyriausybė prisiekė ir gavo įgaliojimus veikti. Linkiu kuo daugiau gerų darbų Lietuvos žmonių labui ir, žinoma, kad kuo greičiau pamatytume prošvaisčių suvaldant tą visus prislėgusią pandemiją. Sėkmės!

14.10 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar pagal mūsų darbotvarkę pareiškimai. Pirmiausia žodį noriu suteikti kolegai E. Zingeriui.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Ačiū jums už šią atmosferą. Bet kovidui progresuojant, jeigu jūs galėtumėte akimirka leisti pakeisti temą į šiek tiek kitokią. Viena akimirka, tikrai ne daugiau. Klausykite, išėjo šviesiausi žmonės – P. Bingelis, žinomiausias mūsų dainų organizatorius, mūsų dvasios puoselėtojas. Šiandien prie to panteono dėl šios baisios ligos išeinančių žmonių, deja, prisijungė kai kam iš jūsų galbūt ir pažįstama I. Veisaitė. I. Veisaitė – šviesuolė, kuri karo metu buvo teisuolių gelbėtoja, mažas vaikas būdama pabėgusi iš Kauno geto, dešimčių knygų autorė, atstovavusi visai epochai. Tai buvo vienas iš tikrai šviesiausių renesansinio tipo žmonių. Čia kai kurie iš mūsų iš įvairių partijų bendravo dešimtmečius su ja. Tai buvo šviesulys Lietuvos gyvenime. Jeigu šio šviesulio išėjimas būtų... Pirmininke, jeigu jūs leistumėte šio šviesulio...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tikrai jautrūs dalykai yra pasakomi. Dabar tikrai ne laikas džiaugtis priesaikos priėmimu. Labai prašau visų atsisėsti į savo vietas ir išklausti kolegos E. Zingerio kalbos. Prašau nesibūriuoti užkulisiuose, tiesiog tvarkingai atsisėsti ir išklausti. Parodykite deramą pagarbą, kai yra tokios liūdnos netektys.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Vienas po kito išeina per šią tikrai ant mūsų galvų užgriuvusią nelaimę. Išeina šviesiausi Lietuvos žmonės, kurie, deja, yra garbaus amžiaus. Tik atsisveikinome, kaip

minėjau, su P. Bingeliu, dabar pritrenkė žinia apie I. Veisaitės – vienos iš šviesiausių Lietuvos žmonių – išėjimas. Buvo žydų kilmės, jai buvo artima katalikiška dvasia. Jūs visa tai puikiai žinote. Buvo daugybės knygų autorė, teatro kritikė ir istorikė, Atviros Lietuvos fondo steigėja, palydėjusi šimtus pasaulio klasikos autorių į lietuvišką auditoriją, vedusi iš esmės europinę dimensiją pas mus į Lietuvą.

Jeigu jūs leisite, išreikškime pagarbą ir visiems kitiems išėjusiems, ne tik tai profesorei I. Veisaitei. Bet iš esmės atsimenant ką tik „Delfi“ paskelbtą apie I. Veisaitės išėjimą iš mūsų visuomenės, jeigu leistumėte, aš drįsčiau jūsų paprašyti atsistoti ir jos ir kitų išėjusių šviesuolių atminimą paminėti tylos minute. Ačiū.

Tylos minutė

Ačiū jums visiems ir atleiskite, kad aš truputėlį pakeičiau šios dienos temą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū ir Emanueliui. Gal bus daugiau pareiškimų? Prašau. Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (MSG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano, kaip Seimo Audito komiteto pirmininko, pareiškimas dėl vadovo pozicijos. Gerbiamieji Seimo nariai, kolegos, per tam tikrą laiką viešumoje buvo formuojamas netikslus Seimo Audito komiteto įvaizdis, kaip institucijos, kuri turėtų tik kritikuoti Vyriausybę, atskleisti jos veiklos klaidas ir negeroves. Tokį požiūrį sustiprino opozicijos politikų pareiškimai, kad Audito komitetas turi būti jų įrankis kovoje su valdančiąja dauguma. Todėl pirmiausia pareiškiu, kad niekieno įrankiu jokiose kovose mes nebūsime.

Prisiminkime, kokiu tikslu buvo įsteigtas Seime šis komitetas prieš keturias kadencijas. Jau tuomet iškilo būtinumas ne tik vykdyti nepriklausomos valstybės kontrolės institucijos parlamentinę kontrolę, bet ir rūpintis jos rekomendacijų įgyvendinimu. Tuomet iškilo būtinybė apskritai plėtoti audito sistemą valstybėje ir išryškinti jo pozityvų pobūdį, daugiau dėmesio imta skirti veiklos auditui.

Kaip rodo pastarųjų keturių Seimo kadencijų veiklos praktika, nepaisant įvairių interpretacijų Audito komitetui pavykdavo išlikti daugiau ar mažiau objektyviam, nepasiduoti politizavimui, nepriklausomai nuo to, kokio politiko, siejamo su valdžia ar su opozicija, veiklą tekdavo analizuoti ir vertinti. Taip pasakytina ir apie paskutinės kadencijos komitetą, kuriam vadovavo I. Šimonytė.

Audito komiteto kompetencija ir veiklos kryptys nėra grynai politinės, jos skirtos valstybės finansų ir valdymo sistemos kontrolei, valstybinio audito klausimų koordinavimui ir nepriklausomos, aukščiausios audito institucijos parlamentinei kontrolei, todėl Audito komiteto veiklos politizavimas ar atstovavimas opozicijai galėtų būti žalingas valstybei.

Atsižvelgdamas į Audito komiteto misiją ir įgaliojimus kaip pirmininkas visuomet būsiu nešališkas, vienodai objektyviai vertinsiu klausimus, susijusius su pozicijos ir su opozicijos politikų veikla, savo darbe komitete niekuomet nesivadovausiu pažiūromis ar Seimo narių Mišrios grupės pozicija, kuriai priklausau, nuostatomis. Audito komiteto pirmininko pareigos suponuoja mano bešališkumą ir nepriklausomumą. Tikiuosi, kad nešališkumo ir objektyvumo principus man pavyks įgyvendinti ir pačiame komitete.

Tikiuosi, kad visi Seimo nariai, dirbantys šiame komitete, taip pat laikysis šių principų ir valstybinio požiūrio, nepriklausomai, ar jie priklauso daugumai, ar opozicijai, kokiai frakcijai ar partijai. Tuomet mums pavyks dirbti darniai ir naudingai valstybei. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau norinčių pateikti pareiškimus nėra. Registruojamės. Užfiksuosime kantriausius šiandien Seimo narius.

Užsiregistravo 60 Seimo narių. Tuo šios dienos svarbų posėdį baigiame. (*Gongas*) Ačiū, gražiai viską surengėme.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 15 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas J. SABATAUSKAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos. Pradedame gruodžio 15 dienos posėdį. (*Gongas*) Kviečiu užimti savo vietas ir registruotis.

Užsiregistravo 99 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, prašau jūsų dėmesio. Šiandien minime 85-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro P. Poškaus gimimo metines.

P. Poškus gimė 1935 m. gruodžio 15 d. Varėnos rajone, Užumelnyčio kaime. Sunki vaikystė, karo metai, pokario suirutė ir didelis noras mokytis suformavo Petro asmenybę. Jis subrendo labai anksti gerai suprasdamas, kad už savo ateitį atsako tik jis pats, todėl Petro jaunatviška energija ir ryžtas buvo skirti išlikimui. Jis gerai suvokė, kad tik mokslas gali atverti kelius į geresnį gyvenimą.

1954 metais įgijęs Vilniaus žemės ūkio technikumą buvo paskirtas Širvintų rajono Pusnės kolūkio agronomu, o po kelių darbo dienų – šio kolūkio pirmininku. 1958 metais dirbo Biržų rajono „Laisvosios žemės“ kolūkyje vyriausiuoju agronomu. 1959 metais buvo paskirtas pirmininku. Rinkimų sėkmę lėmė Petro sukauptas ir visiems žinomas moralinis autoritetas.

1990 m. vasario 24 d. Biržų rajono Pabiržės rinkimų apygardoje Nr. 96 buvo išrinktas LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatu. 1990 m. kovo 11 d. balsavo už Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimą. Dirbo Agrarinėje komisijoje, aktyviai dalyvavo rengiant agrarinės reformos programą, įstatymų projektus, kurių pirmąją patikros laboratorija tapo jo vadovaujamas ūkis. Reformai prasidėjus tapo laikinosios administracijos, o vėliau – vienos iš bendrovių vadu.

1992–2000 metais vadovavo Lietuvos aludarių asociacijai, buvo Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidiumo narys, „Ūkininko“ žurnalo redakcinės kolegijos narys, Biržų rajono Butautų dvaro Alaus muziejaus direktorius, Lietuvos kultūros fondo Biržų rajono skyriaus narys, „Žalgirio“ savanoriškosios sporto draugijos Biržų rajono tarybos pirmininko pavaduotojas.

Dabar jam būtų sukakę tik 85-eri, bet sunki liga jį pakirto ir jis prieš 16 metų iškeliavo anapilin palikęs daug nepadarytų darbų. P. Poškaus padaryti darbai ir nuopelnai Lietuvos valstybei ir šiandien gyvi Biržų krašto žmonių atmintyje.

Gerbiami kolegos, kviečiu pagerbti P. Poškaus atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

10.03 val.

Informaciniai pranešimai

Kolegos, turėčiau perskaityti pareiškimą dėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno ir frakcijos seniūno pavaduotojų. Juo frakcija praneša, kad Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nariai frakcijos seniūne išrinko R. Morkūnaitę-Mikulėnienę, frakcijos seniūno pavaduotojais išrinkti J. Razma, pirmasis pavaduotojas, A. Čeponis, P. Kuzmickienė, A. Vyšniauskas, J. Gudauskas ir E. Pupinis.

Taip pat informuoju apie balsų skaičiavimo grupės pasikeitusią sudėtį. Balsų skaičiavimo grupėje yra K. Adomaitis – Laisvės frakcija, L. L. Andrikienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikšč-

čionių demokratų frakcija, A. Bagdonas – Liberalų sąjūdžio frakcija, R. Baškienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, R. Budbergytė – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija ir V. Fiodorovas – Darbo partijos frakcija.

Taip pat esame gavę kreipimąsi iš Mišrios Seimo narių grupės. Juo grupės seniūnė R. Tamašunienė kviečia apsvarstyti galimybę dėl P. Gražulio neliečiamybės balsuoti slapta. Dėl šito siūlyčiau apsispręsti Seimui. (*Balsai salėje*)

10.05 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gruodžio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pradedame darbotvarkės tvirtinimą. Darbotvarkės 1-1 klausimas. Dėl darbotvarkės kas nors norėtų pasisakyti? M. Majauskas per šoninį mikrofoną.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Frakcijos vardu noriu pasiūlyti įtraukti klausimą dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo, projektas Nr. XIII-4709. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Liberalų sąjūdžio frakcija rytiniame posėdyje nutarė palaikyti atvirą balsavimą dėl P. Gražulio, tą poziciją išsakau iš anksto. Taip pat frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės 2-5 klausimą – Sporto įstatymo pakeitimą. Šiurp balsavome dėl to Seniūnų sueigoje. Dauguma balsų, tačiau nepakankama dauguma, buvo už projekto išbraukimą. Prašom teikti balsuoti plenariniame posėdyje dėl šio įstatymo išbraukimo. Primenu, kad to paties prašo ir Jau-nimo ir sporto reikalų komisija, nes mato labai daug neatitikimų praėjusioje kadencijoje pateikta-me projekte.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nėra. Tuomet balsuojame iš eilės. Dėl M. Majau-sko frakcijos vardu siūlymo įtraukti į darbotvarkę projektą Nr. XIII-4709. Kas už, balsuojate už, manantys kitaip balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 69, prieš – 13, susilaikė 26. Siūlymui pritarta. Į darbo-tvarkę klausimas įtrauktas.

Siūlau balsuoti dėl Liberalų sąjūdžio frakcijos siūlymo išbraukti iš šiandienos darbotvarkės Sporto įstatymą, darbotvarkės 2-5 klausimas.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 58, prieš – 26, susilaikė 21. Pasiūlymui pritarta. Klausimas išbrauktas.

Tuomet Pridėtinės vertės įstatymo pakeitimo projektą įrašysime vietoj Sporto įstatymo.

Dabar, kolegos, turėtume balsuoti dėl Mišrios Seimo narių grupės prašymo, kad balsavimas dėl P. Gražulio vyktų slaptu būdu. Kas palaiko Mišrios grupės narių prašymą, balsuoja už, ma-nantys kitaip balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 44, prieš – 59, susilaikė 6. Pasiūlymui nepritarta. Balsa-vimas atviras.

Dėl visos darbotvarkės. Kas palaiko tokį darbotvarkės projektą, balsuoja už, kas mano ki-taip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 83, prieš – 2, susilaikė 21. Darbotvarkei pritarta.

10.10 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5261(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pa-keitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5261. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui, dėl kurio negauta pasiūlymų ir pa-taisų? Pritariame bendru sutarimu? Dėkui. 2 straipsnis. Dėl jo taip pat negauta pasiūlymų ir pa-taisų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas nukeliamas į vėlesnį laiką.

10.11 val.

Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5263(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5263(2). Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. 2 straipsnis. Pasiūlymų, pakeitimų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Siūlau pritarti bendru sutarimu. 4 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 5 straipsnis. Pasiūlymų, pataisų nėra. Pritariame bendru sutarimu. 6 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėkui, kolegos.

Yra užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Už norėtų kalbėti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gerbiami Lietuvos piliečiai, vystomasis bendradarbiavimas yra investicija. Tai nėra išlaidos. Mes, stodami į Europos Sąjungą, esame įsipareigoję 0,33 % savo BVP skirti šalims, kurios nėra Europos Sąjungos šalys, jų vystymuisi. Ypač tai aktualu buvo pabėgėlių krizės metu, kai buvo kalbama apie tai, kad pabėgėlių krizės problemas reikia spręsti jų šaltinių šalyse, ne Europos Sąjungoje, nes tai yra daug didesnė apkrova mūsų visuomenėms, ir mes nekovoame su priežastimis, o kovojame su pasekmėmis. Todėl mes turime pripažinti, kad Lietuva turi atsakomybę ir globaliu mastu, ir ne tik tai karo zonose, kur mes dalyvaujame taikos misijose, bet ir kitur, tai yra vystomojo bendradarbiavimo šalyse, artimajame užsienyje, Rytų partnerystės šalyse, padėti joms tobulėti, investuoti į ilgalaikius projektus, kurie galėtų būti nuo švietimo iki atsinaujinančios energetikos, ir tapti šioms šalims savimi pasirūpinančiomis ir eiti demokratišku keliu.

Priminsiu, kad Liberalų sąjūdis buvo vienintelė partija, įsirašiusi šią programinę nuostatą į savo programą, ir labai džiaugiuosi, kad tai atsispindi šiandienos sprendime. Kviečiu už tai balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Už norėtų kalbėti Ž. Pavilionis. Žygimantai, žodis jums. Už kalba Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Pirmininke. Tiesiog labai norėčiau palaikyti šį įstatymo projektą, nes iš tikrųjų vystomajame bendradarbiavime mes didžiulius įnašus darome į Europos Sąjungos biudžetą, tačiau patys nesugebame tuo pasinaudoti. Tai šis įstatymas sudarys sąlygas tai padaryti, tačiau mums dar reikės nusistatyti dešimties metų prioritetus, kad tie įnašai į vystomąjį bendradarbiavimą būtų pakelti bent tris kartus. Bet būtent šio įstatymo pagrindu, aš manau, mes sugebėsime su naująja Vyriausybe tai padaryti. Labai palaikau šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Dėkui, motyvai išsakyti. Balsavimas numatytas šiandien 12 val. 25 min.

10.14 val.

Įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-5190(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Nairobio sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-5190(2). Vienas straipsnis. Motyvai už, prieš. Norėtų kalbėti M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Aš noriu pasidžiaugti, kad pagaliau Lietuva tampa civilizuota šaliimi, kuri saugos ir olimpinį simbolį. Svari priežastis pasisakyti už priimančią šį įstatymą yra ir ta, kad jam šalyje įsigaliojus Tarptautinis olimpinis komitetas perduoda teisę autorizuoti simbolio naudojimą šalyje vietiniam Tautiniam olimpiniam komitetui, kuris už šių teisių davimą komerciniais tikslais gautų dalį pajamų. Šio prekės ženklo naudojimo taisyklių nenustatę mes neleistume Tarptautiniam olimpiniam komitetui surinkti teisėtų pajamų, kurias jis sėkmingai visame pasaulyje naudoja sporto ir taikos... per sporto plėtrą visame pasaulyje, įskaitant Lietuvą. Todėl labai kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti.

10.16 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5257(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5257(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų yra užsirašę Seimo nariai. Už norėtų kalbėti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Tai iš tiesų yra svarbus įstatymo projektas. Ką jisai, labai paprastais žodžiais, daro, tai naujai steigiamoms įmonėms yra sudaroma galimybė atidaryti sąskaitas ne tik bankuose, bet ir kitose kredito bei elektroninių pinigų įstaigose. Tai daroma todėl, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos užsienio bendrovėms, finansinių technologijų bendrovėms, ypač iš Baltarusijos, esant neramumams ten, persikelti į Lietuvą ir perkelti savo operacijas čia. Taip būtų kuriamos naujos gerai apmokamos darbo vietos.

Tačiau ir ilgesniu laikotarpiu mes turime sau užduoti labai svarbią užduotį ir kryptį – tai skaldyti skandinaviskų bankų finansinių paslaugų teikimo monopolį. Šis įstatymo projektas prisideda prie to. Šiandien bankai turi sąskaitų atidarymo monopolį, kai yra steigiamos naujos įmonės. Turėtume panaikinti šią nuostatą sudarydami galimybę, kad sąskaitas naujos steigiamos įmonės galėtų atidaryti ir kredito bei elektroninių pinigų įstaigose.

Tai yra labai svarbus projektas. Aš kviečiu palaikyti ir džiaugiuosi, kad bus galimybė jį įgyvendinti jau nuo naujų metų, Seimui pritarus. Vadinas, mes jau nuo naujų metų taptume konkuresnėsni ir sudarytume galimybes naujoms įmonėms, ypač iš kaimyninių valstybių, perkelti savo operacijas į Lietuvą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalba K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tikro negalima prieštarauti tokiai kryptčiai ir tokiam mąstymui, ir tokiam įstatymui, bet aš norėčiau atkreipti dėmesį į rizikas, kurios šiaip ar taip atsiras ir tikrai bus gana didelės. Tai susiję ne tik su tuo, kad didelė dalis tokių finansinių elektroninių pinigų įstaigų dabar yra registruojama JK, tai yra Didžiojoje Britanijoje, o Britanija išeina iš Europos Sąjungos, vadinas, tam tikra prasme reguliavimas bus daug sudėtingesnis, dar netgi nepibrėžtas.

Be to, reikia turėti omenyje tai, kad per tokias elektroninių pinigų įstaigas galima daryti ir daug finansinių aferų arba, kitaip sakant, pinigų nutekimo arba perregistravimo paėmimo ir taip toliau. Kitaip tariant, mūsų FNTT ir pagrindinis Lietuvos bankas turi labai smarkiai sustiprinti savo pajėgas, kad galėtų kontroliuoti šitą procesą, nes vien tik tai leisti atidaryti ir vairuotojo teises naudoti, ir labai lengvai tai daryti, tai sąskaitas kreditinėse įstaigose, kurios, kad ir gavusios licenciją, ne visuomet yra tikros, yra kokios nors pastatytos šalutinės kompanijos, kaip mes turėjome pavyzdžių... Tam tikras rizikas reikia bandyti valdyti, todėl aš vis dėlto atsargiai žiūrėčiau į šito įstatymo priėmimą be apribojimų.

PIRMININKĖ. Už norėtų kalbėti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, tai yra nemažas žingsnis į priekį, tačiau jis yra pavėluotas žingsnis. Ir aš nežinau, kaip jaučiasi V. Ažuolas, kuris sakė, šitą įstatymą teikiant rugsėjo 29 dieną, kad prieštarauja Mokėjimų įstatymui, po to buvo paprašyta Vyriausybės išvados, kurios mes negavome dėl opozicijos pasiūlyto projekto net šešias savaites. Kodėl aš sakau, kad šis įstatymas jau pavėlavo? Rugpjūčio pabaigoje, kai prasidėjo neramumai Baltarusijoje, „Investuok Lietuvoje“ ir „Infobalt“ inventorizavo, kad apie 4 tūkst. darbuotojų ar potencialiai 60 įmonių gali pajudėti į Lietuvą. Šiandien šios įmonės daugiausia įsikūrė Lenkijoje arba Latvijoje, nes šis įstatymas tris mėnesius pavėlavo, mes jį priimame tik šiandien ir jis įsigalios tik sausio 1 dieną.

Lenkija ne tik palengvino sąskaitų atidarymą Baltarusijos įmonėms, bet skyrė 50 mln. zlotų fondą tokioms įmonėms persikraustyti, padarė žaliąją liniją Baltarusijos IT darbuotojams perkel-

ti ir ilgalaikėms vizoms į Lenkiją gauti, ir tai veikia. Šiandien Lenkijoje yra tūkstančiai baltarusių darbuotojų, kurie perkraustyti. Ir štai mes pralaimėjome savo konkurencinę kovą.

Gerbiami valstiečiai, jūs rugsėjo 17 dieną opozicijos registruotą įstatymą kritikavote, o po dviejų savaičių pateikėte identišką įstatymą, kurio skirtumas buvo tik du žodžiai. Buvo skirtumas tik du žodžiai, ir šį įstatymą, kuris buvo reikalingas ir tikrai tūkstančiai baltarusių būtų pajudėję Lietuvos link, o ne į Varšuvą, ne į Krokuvą, jūs sužlugdėte. Ačiū, kad šiandien mes priimsime šį įstatymą, bet tikrai dėl spartos mes savo kaimynams nusileidome, dėl to ir praradome šiandien tūkstančius naujų Lietuvos gyventojų, mokesčių mokėtojų ir demokratinių žmonių Lietuvoje – jie galėjo apsigyventi čia, o ne kaimyninėse šalyse. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Aš gal trumpai atliepsiu profesoriaus K. Glavecko ir gerbiamojo kolegos V. Bako pastabas, kad iš tiesų mes lengvindami sąlygas finansinėje rinkoje atsidaryti sąskaitas naujoms įmonėms ir stiprindami tarpusavio skolinimosi platformą atveriamė kelią liberalesnei rinkai, kurios kontroliavimą reikia sustiprinti. Čia pono V. Bako ir profesoriaus K. Glavecko buvo pastabų dėl poreikio stiprinti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą ir skirti jai papildomų asignavimų. Noriu informuoti kolegas, kad savaitgalio derybų metu buvo labai aiškiai įvardinta: turi būti skirtas papildomas finansavimas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, kad būtų užtikrintas šių įstatymų kontroliavimas. Tiesiog noriu atliepti jūsų išreikštą rūpestį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolegos. Baigėme 1-5.1 klausimo svarstymą.

10.23 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5258(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5258(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pakeitimų ir pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pakeitimų ir pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl motyvų yra užsirašęs K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, aš norėčiau priminti vieną teigiamą pavyzdį, tai yra Vokietijos situaciją, kur faktiškai penkta pagal dydį kompanija, vokiečių inovacijų ir finansinė kompanija, kuri rėmėsi pagrindinėmis *blockchain* technologijomis, labiausiai inovacine, bankrutavo vien dėl to, kad buvo pridaryta daug aferų finansinėje srityje. Kad pas mus tai neatsitiktų, ką kalbėjo ir Mykolas, būtinai reikia sustiprinti visą kontrolę. Nes, dar kartą sakau, pačioje Europos Sąjungos finansų rinkoje, jos stebėsenoje yra atsiradę daug skylių, kurios neužtaisytos, neužlopytos. Pavyzdžiui, dėl tos pačios Didžiosios Britanijos, kuri išėjo, ir atitinkamai su Britanija išeis Kaimanų, Alandų salos ir dar kiti finansiniai institutai, kurie labai pagarsėjo ir teigiamais, ir blogais dalykais.

Dar trečias dalykas, kurį, manau, verta pasakyti, kad Lietuvos bankas ruošia kriptovaliutą. Ir ta kriptovaliuta iš esmės taip pat turės įeiti į tą sistemą. Koks bus tas suderinimas, priklausys nuo banko ir visų kitų institucijų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolegos. Motyvai išsakyti. Balsavimas 12 val. 25 min.

10.24 val.

Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5259(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.3 klausimas – Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5259(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.25 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1943(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1943(2). Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Motyvai dėl viso už, prieš. Už užsirašė kalbėti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielieji kolegos, dar vienas labai svarbus įstatymo projektas, kuriuo toliau skaldome skandinaviškų bankų monopolį Lietuvoje ir sudarome galimybę juridiniams, ne tik fiziniams, asmenims tapti paskolų davėjais tarpusavio skolinimosi platformose. Šiuo metu tarpusavio skolinimosi platformos sudaro maždaug 50 mln. ir tai yra apie 7 % vartojimo paskolų rinkos. Rinka yra labai sekli. Norėdami didinti konkurenciją skandinaviškiems bankams, turime plėsti tos rinkos galimybes sudarydami galimybę ir juridiniams asmenims tapti paskolų davėjais tarpusavio skolinimosi platformose. Tai reiškia, kad bus didesnė konkurencija, rinka bus gilesnė.

Labai kviečiu visus kolegas tam pritarti. Atkreipsiu dėmesį, kad tam pritaria Lietuvos bankas, pritaria Vyriausybė, taip pat gavome ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos raštą. Noriu atkreipti dėmesį, kad, kaip ir sakiau, bus stiprinama Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir jos gebėjimai prižiūrėti rinką. Kartu mes savo sprendimais skaldytume toliau skandinaviškų bankų monopolį ir užtikrintume didesnę konkurenciją. O tai reiškia geresnes galimybes vartotojams ir mažesnes palūkanas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalba K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (MSNG). Vėlgi ne prieš, bet noriu atkreipti dėmesį, kad per šią skolinimosi platformą jau galima, dabar ir praktika jau rodo, kaip rodo Mokesčių inspekcija, apeiti mokesčius. Pavyzdžiui, skolinimasis daiktų, paskui nuoma gražinant juos ir taip toliau – galima apeiti tuos mokesčius, kurie priklausytų, esant kitai situacijai. Todėl vėlgi iškyla didelis vaidmuo ir dėmesys FNTT ir kitų institucijų, kurios tą dalyką... ir Mokesčių inspekcijai. Taigi paleidžiame... atidarome narvelį, bet reikia tuo pačiu metu žiūrėti, kad nepriskristų ir visokių kitų piktų paukščių į tą narvelį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos, motyvai išsakyti. Balsavimas – numatytu laiku.

10.28 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4981(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4981(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pakeitimų nėra pateikta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų yra užsirašiusių Seimo narių. Už norėtų kalbėti R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Mielieji kolegos, kaip išvadų rengėja aš tiesiog dar kartą noriu atkreipti kolegų Seimo narių dėmesį. Tai ištis labai sistemiškas ir teisingas įstatymo projektas, kad valstybinės pensijos kariam, pareigūnams, nukentėjusiems asmenims, mokslininkams būtų taip pat indeksuojamos. Indeksavimo koeficientas, beje, ir valstybinių pensijų bazės dydis būtų tvirtinami Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, tai iš tikrųjų būtų vėlgi su Vyriausybe suderintas veiksmas.

Noriu atkreipti dėmesį, kad dar buvusioji Vyriausybė pateikė teigiamą išvadą dėl šio įstatymo ir teigė, kad 2021 metų biudžete tos lėšos, kurios dabar būtų reikalingos, o tai būtų 2,8 mln. eurų, numatytos ir tai būtina pradėti nuo 2021 metų. Siūlau pritarti šiam įstatymo projektui. Jo jau ištis laukia tie žmonės, kurie seniai nusipelnę ir gauna labai jau mažas valstybines pensijas. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkui. Norėtų kalbėti T. Tomilinas, bet jo nematau. Už kalba L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų teko ne vieną kartą diskutuoti su pareigūnais ir kviesčiau visus ištaisyti šitą padarytą klaidą. Kai buvo sumažintos pareigūnų pensijos, mes jų neatkūrėme, faktiškai nesame išmokėję, tai šiandien šituo teisės aktu, kurį mes priimsime, tikrai ištaisytime padarytą klaidą. Aš manau, kad jie tikrai, yra saugiklis, sakysime, tie, kurie dirba, kalbama ir apie draudžiamąsias pajamas, jie tą supranta, bet pensijos labai svarbu tiems, kurie nedirba ir šiandien gauna labai mažas pensijas, tai iš tikrųjų bus indeksuotos kaip ir socialinio draudimo pensijos. Kviečiu visus tikrai palaikyti ir priimti šitą teisės aktą.

PIRMININKĖ. Už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū, Pirmininke, kad esate lanksti dėl mūsų nuotolinio dalyvavimo, tikrai labai džiugu. Norėjau pasisakyti dėl šio įstatymo projekto todėl, kad pareigūnų valstybinių pensijų klausimas Socialinių reikalų ir darbo komitete faktiškai yra amžinas. Buvo labai daug diskusijų, kaip tą valstybinių pensijų sistemą pertvarkyti, buvo labai daug skirtingų nuomonių, netgi kardinaliai priešingų: vieni žmonės aiškino ir svajojo apie tam tikrą valstybinių pensijų sistemos reformą, kiti tiesiog nuosekliai atstovavo tai nuomonei, kad niekur mes čia nepabėgsime nuo tos sistemos, kokia ji yra, ir indeksavimo klausimas anksčiau ar vėliau turi būti sprendžiamas.

Aš džiaugiuosi, kad daromas šis žingsnis, gaila, kad nebuvo užbaigtas klausimas ankstesnėje kadencijoje. Kol kas tai yra kompromisinis dalykas, indeksacija vyks būtent augant kainoms, tai yra pagal infliacijos lygį. Tai neprilygsta indeksacijai, kurią turime pensijų sistemoje, kai pensijos indeksuojamos pagal darbo užmokesčio fondo augimą ir jo tendencijas. Šiuo pakeitimu valstybinės pensijos augs keliais procentais, kaip mes matome, kokia yra infliacija, bet tai yra geriau negu nieko. Šiuo atveju labai svarbu padaryti išvadą, kad nereikia išradinėti dviračių – mūsų sistemos yra tokios, kokios yra, galbūt kartais reikia ir pergaltuoti norą jas reformuoti.

PIRMININKĖ. Už kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Iš tiesų pritariu kolegoms, jog valstybinės pensijos lygiai taip pat kaip ir įprastos senatvės pensijos turi būti indeksuojamos atsižvelgiant į infliaciją, atsižvelgiant į besikeičiančią ekonominę padėtį, atsižvelgiant į poreikį ir valstybės galimybes. Tačiau taip pat kviesčiau kolegas į bendrą pokalbį apie tai, kam šiuo metu yra skiriamos valstybinės pensijos, taip pat kviesčiau Seimo tyrimų skyrių panagrinėti, kam yra skiriamos valstybinės pensijos kitose Europos Sąjungos šalyse, ir pažiūrėti, ar iš tiesų sistema, kurią turime Lietuvoje, atitinka europinius standartus ir europinę socialinę tvarką, kam, kaip ir kada ir kokios valstybinės pensijos skiriamos, ar nėra tuo Lietuvoje gal ir šiek tiek piktnaudžiaujama. Labai ačiū ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti.

10.34 val.

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5329(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.2 klausimas – Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5329(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėl 2 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra, pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Mieli kolegos, šiame rodiklių ir bazinio dydžio įstatyme kaip tik yra numatytos atitinkamos sumos. Valstybinės pensijos bazė, kaip jūs žinote, buvo 58 eurai. Tai susijęs įstatymas su anksčiau mūsų jau aptartu įstatymo projektu, todėl būtina atsisakyti nuostatos, kad valstybinių pensijų bazės dydis negali būti didesnis negu dabar galiojantis 58 eurų dydis, nes mes pasirengėme indeksuoti, o tai ir reiškia, kad šitas dydis gali

keistis. Todėl labai pritariu tam, kad šį įstatymą reikia koreguoti ir šią nuostatą išbraukti. Prašom balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas – numatytu laiku.

10.35 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4504(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4504(2).

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio pakeitimų, pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl motyvų užsirašė kalbėti Seimo nariai. Pirmoji už kalba R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Socialinių reikalų ir darbo komitete mes, to komiteto žmonės, tikrai išsamiai nagrinėjome šį A. Kubilienės pateiktą įstatymo projektą. Siūlymas ištis yra labai taiklus, kad šešių bazinių socialinių išmokų dydžio išmoka vaiko priežiūrai būtų mokama visiems (pabrėžiu žodį „visiems“) besimokantiems ir studijuojantiems vaikus auginantiems tėvams neįvertinant jų amžiaus. Kaip jūs žinote, iki šiol tie, kurie studijuoja, iki 26 metų amžiaus gali gauti išmoką, o jau vyresni ne, doktorantūroje, rezidentūroje – iki 30 metų amžiaus, todėl ir buvusi Vyriausybė iš tiesų pritarė ir pateikė teigiamą išvadą. Tai šiuo metu paliestų apie 330 žmonių ir valstybės biudžetui kainuotų apie 1 mln. eurų.

Siūloma, kad įsigaliotų nuo 2021 m. sausio 1 d. Tad siūlymas atsisakyti nuostatos, apribojančios išmokų skyrimą dėl vaikus auginančio asmens amžiaus, ištis yra teisingas. Kviečiu kolegas balsuoti už.

PIRMININKĖ. Už norėtų kalbėti A. Sysas. Jo nematau salėje. K. Vilkauskas. Taip pat nėra salėje. Balsavimas – numatytu laiku.

10.37 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5305(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5305(2). Kviečiu komiteto pranešėją M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas gruodžio 11 dieną apsvarstė minėtą įstatymo projektą. Trumpai priminsiu, kad dabar darbo užmokesčio subsidija yra taikoma tik įdarbintiems iki karantino laikotarpio, todėl iniciatoriai siūlė suvienodinti patį principą, kad būtų galima subsidijuoti darbo užmokestį ir įdarbinusiems asmenis karantino metu ir ekstremaliosios situacijos metu, kad įgautų teisę į subsidiją. Taigi buvo kreiptasi į Vyriausybę išvados. Vyriausybė pateikė teigiamą išvadą – pritarė ir pasiūlė, apskaičiuojant subsidijas, taikyti nuo gruodžio mėnesio ir kitų mėnesių subsidijoms.

Komitetas Vyriausybės nuomonei pritarė, atsižvelgė į Teisės departamento buvusias pastabas, atsižvelgė į Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos pastabas ir siūlymus.

Komiteto išvada – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Už balsavo 12, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusiųjų nėra. Dėl motyvų norėtų kalbėti A. Vinkus. Gerbiamas Antanai, jūs užsirašėte kalbėti už.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, įstatymo pakeitimo projektu siūloma sudaryti galimybę darbdaviui mokėti darbo užmokesčio subsidiją už darbuotojus, kurie buvo įdarbinti po Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ar karantino dienos. Maniau, jis yra labai laiku ir šiuo klausimu turėtume priimti teigiamą sprendimą. Mes kalbame apie žmones, kurių finansinė padėtis, užsitęsęs pandemijos laikotarpis, o kartu ir paskelbus antrąjį karantiną, nuolat

blogėja. Pasiūlymo esmė būtų ta, kaip jau minėjo pranešėjas, kad atsisakius nuostatos, kuri supuoja subsidijas darbo užmokesčiui mokėti tik už darbuotojus, kurie buvo įdarbinti iki ekstremaliosios situacijos ar karantino paskelbimo dienos, subsidija darbo užmokesčiui bus mokama ir už darbuotojus, kuriems paskelbta prastova ir jie buvo įdarbinti ekstremaliosios situacijos laikotarpiu po karantino paskelbimo dienos. Kviečiu, kolegos, balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

10.40 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-62(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-62(2). Komiteto pranešėjas – M. Maldeikis. Prašau pristatyti komiteto išvadą.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Komitetas balsavo dėl sprendimo pritarti įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų dėl viso yra užsirašęs kalbėti M. Majauskas. Mykolo salėje nematau, daugiau užsirašiusių nėra. Balsavimas numatytu laiku.

10.43 val.

Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 28, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 46 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5310(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 67 ir 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5311(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5312(2), Kredito unių įstatymo Nr. I-796 57 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5313(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 38 straipsnių ir šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5314(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5315(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11.1 klausimas – Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 kai kurių straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5310(2). Ir lydimieji. Pranešėjas – M. Majauskas. M. Majausko salėje šiuo metu nėra. Ar galėtų kas nors kitas iš Biudžeto ir finansų komiteto perskaityti komiteto išvadą? Gerbiamas Matai? Puiku, prašau, Vytautai, jeigu galėtų, mėtė perskaityti komiteto išvadą dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5310 ir lydimųjų. Tuoj, sekundėlę. Taip, didelis įstatymų paketas, prašau pristatyti komiteto išvadas dėl 1-11.1 klausimo ir lydimųjų.

V. GAPŠYS (DPF). Projektas Nr. XIIIIP-5310(2). Komiteto sprendimas pritarti įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5310 ir komiteto išvadoms. Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašau ir dėl lydimųjų.

V. GAPŠYS (DPF). Projektas Nr. XIIIIP-5311(2). Komiteto išvada – pritarti įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5311 ir komiteto išvadoms bei pasiūlymui. Yra pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kitas lydimasis projektas Nr. XIIIIP-5312(2).

V. GAPŠYS (DPF). Pritarti įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5312 ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas lydimasis projektas Nr. XIIIIP-5313(2).

V. GAPŠYS (DPF). Taip pat sprendimas yra pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitas lydimasis projektas Nr. XIIIIP-5314(2).

V. GAPŠYS (DPF). Vėlgi komiteto sprendimas yra pritarti ir tai yra bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dar vienas lydimasis projektas Nr. XIIIIP-5315(2).

V. GAPŠYS (*DPF*). Vėlgi balsavimo rezultatas – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs pristatėte komiteto išvadas.

Diskutuoti norinčių nėra. Už norėtų kalbėti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Tai iš tikrųjų didelis paketas ir nemažai sprendimų yra įtvirtinama. Pavyzdžiui, projektu siūloma Lietuvos apeliacinę teisimą paskirti institucija, atsakinga už bendrą pertvarkymo valdybą ir sprendimų autentiškumo tikrinimą. Taip pat yra nustatomi minimalūs reikalavimai dėl dalyvių įmokų, taip pat yra tikslinama indėlių draudžiamąjo įvykio sąvoka. Čia noriu atkreipti kolegų dėmesį, yra pakankamai svarbus sprendimas. Iki šiol tik finansų įstaigos bankrotas būdavo pripažįstamas kaip draudžiamasis įvykis, po kurio, suėjus septynioms dienoms, būtų galimybė indėlininkui kreiptis dėl indėlio kompensavimo. Dabar ne tik finansų įstaigos bankrotas, bet ir įtarimas pinigų plovimu, priežiūros institucijos moratoriumas taptų draudžiamuoju įvykiu, kai įstaiga negali išmokėti indėlio, tai yra indėlis tampa neprieinamas penkias darbo dienas, ir tai automatiškai tampa draudžiamuoju įvykiu. Taigi ne tik bankrotas, bet ir, tarkim, Lietuvos banko sprendimas sustabdyti įmonės veiklą taptų draudžiamuoju įvykiu, jeigu indėlis taptų neprieinamas per penkias dienas. Tai vienas iš tokių svarbesnių pakeitimų ir taip pat kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai išsakyti, balsavimas numatytu laiku.

10.46 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368(2). Iš praėjusio posėdžio mums liko pasisakymai. Kalbėti buvo užsirašęs L. Slušnys, jo nematau. G. Paluckas, nematau. E. Gentvilas. Eugenijau, žodis jums.

E. GENTVILAS (*LSF*). Yra toks su kauke.

PIRMININKĖ. Nesimato iš čia. Gerbiamas Linai, žodis jums apie Farmacijos įstatymą svarstymo stadijoje iš praėjusio posėdžio.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiama Seimo nariai, iš tiesų visą laiką šitas įstatymas nukeliamas. Tai mano argumentai, kad būtų nukelta dvejim su puse metų, pagrindiniai yra tokie. Pirmiausia iki šiol nelabai suprantu, kaip iš viso Lietuvoje mes padarėme tokį įvartį, kad šitie farmakotechnikai dirba. Jeigu jau mes sakome, kad jie yra netinkami dirbti, kodėl jie n metų dar vis gali tą darbą daryti ir tebedirba darbą, kuris priklauso vaistininkui. Priežastį galima nesunkiai nuspėti patikrinus universitetų programas ir patikrinus kolegijų programas. Jos iš esmės yra identiškos, tik viena tęsiasi penkerius metus nepertraukiamų studijų, o kita tęsiasi trejus metus. Kažkuriuo metu jauniems žmonėms buvo aiškiai sukelti lūkesčiai. Atidėdami šio įstatymo įsigaliojimą, kad tik vaistininkai dirbtų vaistinėse, mes galėtume sutvarkyti pirmiausia švietimo sistemą ir iš tiesų padaryti taip, kad vaistininkai dirbtų savo darbą, farmakotechnikai dirbtų savo darbą. Tai yra vienas dalykas.

Antras dalykas, mano pats svarbiausias argumentas, kad šiame gyvenimo etape, kai mes einame į karantiną, kai mes ir taip uždarėme daug dalykų, šitie žmonės vis dar dirba, kažkur uždirba pinigus, tuos pačius pinigus, kurie reikalingi sumokėti mokesčiams ir net galų gale sėdėti mums čia, Seimo salėje. Tai aš tiesiog paprasčiausiai prašau, kad priimdami sprendimą balsuotume už atidėjimą dvejim su puse metų iki 2023 metų liepos mėnesio. Mes galėsime visiškai sėkmingai, manau, susitvarkyti su tuo, kas yra neatitinkantys tam tikri standartai. Kokybės klausimą, kuris yra nagrinėjamas, man šiandien irgi labai sudėtinga spręsti, nes mes skirtingai suprantame kokybę. Universitetas sako viena, kolegija sakys kita. Bet aš pasakysiu, pasidomėjau. Nėra nė vieno skundo kliento, pirkėjo, kuris skųstųsi, kad vaistinėje jį blogai aptarnauja. Nes, tiesą sakant, ko gero, klientui visiškai tas pats, kas prie jo prieina, bent jau šiuo metu.

Aš manau, kad nelogiška šiandienos sąlygomis, šiandienos aplinkybėmis nupjauti šitą... leisti įsigaliojti šitam įstatymui ir tokiu būdu pašalinti juos iš rinkos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskutuoti užsirašė G. Paluckas. Iš tribūnos prašom.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Iš tiesų, matyt, nėra nė vieno Seimo nario, kuris nebūtų gavęs vienokio ar kitokio elektroninio laiško ar kreipimosi iš profesinių sąjungų, iš ugdymo įstaigų, tiek iš universitetų, tiek iš kolegijų. Vadinasi, klausimas tikrai yra asmeniškai liečiantis žmones ir jie nori parodyti didelį susirūpinimą. Tačiau taip pat atkreipkime dėmesį į tai, kad daugiau nei dešimtmetį šis klausimas tokios būklės ir kabo, atleiskite už pasakymą. Ir, tiesa pasakius, neturime tvirtų duomenų, kad kas nors būtų sugriuvę ar būtų neveikę.

Taip, Lietuvoje vaistinių tinklas yra plačiau ir geriau išvystytas nei Europos Sąjungoje. Reikia pripažinti, kad mažėjant gyventojų regionuose vaistinių tinklas, matyt, irgi trauksis, bet tai yra verslo specifika. Tuo tarpu Seimas savo ruožtu savo sprendimais gali sudaryti sąlygas tam tinklui egzistuoti, gali sudaryti sąlygas žmonėms, ypač nutolusiose nuo rajono centro teritorijose, gauti farmakoteknikų paslaugas ir įsigyti vaistų.

Mano galva, mes turėtume palaikyti termino pratęsimą ir sudaryti galimybes persikvalifikuoti farmakoteknikams arba apskritai persvarstyti direktyvos perkėlimo į nacionalinės teisės aktus principus, tai yra nekeliant perteklinių reikalavimų, nes mes matome, kad su farmacininkų priežiūra farmakoteknikai gali teikti paslaugas ir šiurkščių klaidų nedaro. Todėl visus skatinu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Diskusijoje kalbės E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiama kolegė, tikrai smagu, kad sutampa konservatorių, liberalų ir socialdemokratų nuomonės šituo klausimu. Mano argumentai dar papildomi būtų tokie. Čia mūsų pačių aplaidumas, kad mes nuo 2012 metų, prieš aštuonerius metus pirmą kartą atidedami įsigaliojimą, nesugebėjome farmakoteknikų pavadinti vaistininkais. Tai, ką sakė kolega Linas, yra tokia tikrovė. Trejus metus kolegijoje mokosi farmakoteknikai ir gauna bakalauro diplomą, tačiau mes juos ir toliau vadiname farmakoteknikais, o tai jau nebeatitinka europinio reguliavimo, kad vaistinėse turi dirbti vaistininkai.

Gerbiamieji, Vakarų Europoje farmakoteknikai parengiami per vienus metus arba per pusantų metų. Tai ir yra tikrieji farmakoteknikai. Mūsų farmakoteknikai, baigę kolegijas po trejų metų, iš esmės turi vaistinių kvalifikaciją. Mano manymu, net nereikia jų perkvalifikavimo, reikia pervadinimo. Pavadinkime juos jaunesniaisiais vaistininkais ar kaip nors kitaip ir tegul jie eina ir dirba.

Šiandien yra pavojus iškilęs maždaug 200 vaistinių, kuriose dirba ne vaistininko formaliają kvalifikaciją turintys, bet farmakotekniko formaliają ir nepakankamą atseit kvalifikaciją turintys asmenys. Jeigu leidžiame įsigaliooti šitam įstatymui nuo sausio 1 dienos, apie 200 mažų vaistinių pakimba, jų nelieta. Tai, be abejojimo, būtų gardus kąsnelis didiesiems vaistinių tinklams. O čia dažnu atveju miesteliuose yra privataus žmogaus iniciatyva sukurta darbo vieta ir sukurta paslauga miestelio gyventojams.

Man sako, Darbo biržoje, žiūrėk, yra apie 150 vaistinių, tegul jie eina ir dirba vietoje tų farmakoteknikų. Tai įsivaizduokime, kokiame nors Virbalyje žmogus, turintis farmakotekniko išsilavinimą ir aptarnaujantis vietinius gyventojus šiandien, turi pasitraukti iš savo įkurto verslo ir laukti, kad koks nors vaistininkas atvažiuotų iš Kauno ir dirbtų jo versle. Tai jis jį turės samdyti? Visų pirma supraskime, kad visi 150 vaistinių, kurie šiandien nedirba, nebūtinai norės važiuoti į miestelius. Antras dalykas, toks vaistininkas taptų samdomu žmogumi, didėtų išlaidos šiame versle, vadinasi, didėtų vaistų kainos mažuose miesteliuose ar kaimuose esančiose vaistinėse. Tai irgi ne išeitis.

Mano įsitikinimu, turime atidėti. Mano kitu įsitikinimu, nereikės ir dvejų su puse metų peržiūrėti šį farmakoteknikų pervadinimą vaistininkais, kad būtų formalus europinio reglamentavimo atitikimas. Tai rodo mūsų valdžių aplaidumą: ai, atidedame, o ne analizuojame, kur čia šunys pakasti. O šunys pakasti labai negiliai. Farmakotekniko išsilavinimas leidžia aptarnauti žmones pardavinėjant jiems vaistus. Ir galiu garantuoti, kad nei aš, nei tų miestelių vaistinių klientai niekada nepasidomėjo, kas juos aptarnauja: ar kolegiją baigęs farmakoteknikas, ar vadinamąjį aukštąjį, magistro išsilavinimą turintis vaistininkas. Žmonėms svarbu paslauga, pigesnė, labiau prieinama paslauga.

Palikime tą galimybę po Naujųjų metų, tačiau Seimas, mes su ponu A. Matulu kalbėjome, turi labai greitai kreiptis į Švietimo, sporto ir mokslo ministeriją ir peržiūrėti šiuos neatitikimus, kad bakalauras farmakoteknikas toliau galėtų išdidžiai, solidžiai ir prasmingai tęsti savo veiklą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolegos, visi, norintys pasisakyti diskusijoje, jau kalbėjo. Dabar norėčiau pakviesti komiteto pranešėją P. Kuzmickienę pristatyti komiteto išvadą. Yra gautas Seimo narių pasiūlymas. Aš galėčiau paprašyti... Prašau, gerbiama Paule, jūs galite eiti į tribūną, o gerbiamos M. Ošmianskienės norėčiau paprašyti pristatyti pataisą. Morgana Daniele, prašom, žodis jums.

M. DANIELĖ (LF). Labai ačiū už suteiktą žodį. Kartu su Seimo narių grupe užregistravome pasiūlymą nebevilkinti šio pokyčio nei trejus, nei šešerius metus ilgiau ir įsiklausyti į Lietuvos mokslo bendruomenės siūlomą kompromisinį variantą, tai yra atidėti šį įsigaliojimą iki kitų metų liepos 1 dienos.

Kodėl manau, kad šis pasiūlymas yra tinkamiausias? Kaip jau buvo šiandien paminėta, pokytis buvo sutartas 2006 metais pagal Europos Sąjungos susitarimus ir jau 15 metų jo neįgyvendiname. Pastaraisiais metais šis įstatymo projektas jau yra patekęs į vilkinimo fazę. Na, o argumentai irgi nėra labai stiprūs. Sakoma, kad Lietuvoje trūksta vaistininkų, tačiau jokia objektyvi informacija šiam teiginiui pagrįsti nebuvo rasta. Lietuvoje šiuo metu turime 3 tūkst. vaistininkų licencių, dar 700 farmakoteknikų per 10 metų persikvalifikavo į šią specialybę, tad licencių skaičius yra pakankamas. Kyla klausimas, vis dėlto kokios yra priežastys, kodėl vaistininkai neateina dirbti į vaistines arba kodėl sunku juos prisikviesti?

Manau, kad kovido laikotarpiu farmacija yra vienintelis finansiškai nenukentėjęs verslas. Manau, kad ir kitas pusmetis bus pakankamas laikas verslui susitarti su vaistininkais specialistais ir prisikviesti juos dirbti į vaistines. Pabrėžiu, kad persikvalifikavimas buvo vykdomas 10 metų, ir šis etapas universitetuose jau yra baigtas, studijos jau nutrauktos, nes truko 10 metų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kviečiu pristatyti komiteto išvadą dėl Seimo narių siūlymo.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas Seimo narės M. Danielės ir kitų Seimo narių pasiūlymui nepritarė motyvuodamas tuo, kad vis dėlto 2021 m. liepos 1 d. yra per trumpas laikotarpis išspręsti šią situaciją vertinant ir visą COVID-19 pandemijos dalyką, ir tai, kad per tiek laiko surasti tinkamą skaičių vaistininkų nėra galimybių. Tuo tarpu komitetas pritarė L. Slušnio ir J. Sejo-nienės pasiūlymui atidėti terminą iki 2023 metų liepos mėnesio.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs pristatėte komiteto išvadą.

Motyvai už, prieš dėl pataisos. Už užsirašiusių nėra. Prieš norėtų kalbėti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų pusė metų nieko nesprendžiant paprasčiausiai įvestų paniką, sutrikdytų veiklą tų vaistinių, kurios čia buvo minėtos, kurios labiausiai nutolusios nuo centrų. Apskritai ateityje turbūt turėtume laikytis praktikos, kad vis dėlto žmonės, kurie yra baigę tam tikrus mokslus ir turėjo teisę vienoje ar kitoje srityje dirbti, nebūtų turbūt prievarta nušalinami nuo savo veiklos. Galbūt naujiems ateinantiems, taip, mes galime kelti tam tikras sąlygas, kad turėtų būti toks išsilavinimo cenzas, ir taip jie įeitų į rinką. Dabar pasakymas, kad vis dėlto yra laisvų 150 farmacininkų ir kad iš tikrųjų tai išspręs problemą, neišvaiduoja, kad kuris nors farmacininkas, galbūt čia negaunantis darbo arba apskritai nenorintis dirbti farmacininku, galbūt kitais reikalais užsiimantis, iš tikrųjų važiuotų kažkur į kaimelį ir užpildytų tą trūkstamą vietą. Iš tiesų kalbama apie nutolusias vaistines, kur žmonės per nuotolį gauna tam tikras konsultacijas iš farmacininkų – farmakoteknikai ir taip sprendžiamos problemos.

Dar vienas dalykas. Iš tiesų pusė metų neišspręs nieko, nes jeigu ir kalbėtume galbūt apie išlyginamąsias studijas ir galimybę siekti to išsilavinimo, kurį galbūt suteikia universitetinis išsilavinimas, aukštasis universitetinis mokslas, tai iš tikrųjų turbūt nieko nepasiektume, nes programos reikia rengti tikrai atsakingai, negalima parengti per kelias dienas, paprasčiausiai jos turi būti suderintos, o tai yra ilgas svarstymas.

Dar vienas dalykas. Čia buvo pasakyta, kad turėjo galimybę. Tikrai ne visi turėjo galimybę. Iš tikrųjų tos studijos buvo mokamos, jos brangiai mokamos, o žinome, kad žmonės rūpinasi ir kitais dalykais, ypač gyvenantys kaimuose. Tos pajamos ir atlyginimai nebuvo dideli, kad galėtų išsimokslinti patys ir galėtų dar mokslinti savo vaikus. Prioritetas turbūt visiems yra vaikai, o ne kai kada savo išsilavinimas. Tikrai siūlau tuos žmones užjausti ir palikti bent 2,5 metų visai tai sistemai sutvarkyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už norėtų kalbėti A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Aš norėčiau palaikyti kolegės M. Danielės pasiūlymą ir vis tikrai labai rimtai pagalvoti. Man labai keista klausyti pasvarstymų ir sulyginių vaistinių ir vaistininkų su tiesiog prekyba ir verslu. Tai nėra tiesiog prekyba ir verslas. Tai yra tikrai sudėtinga profesija. Tam, kad persikvalifikuotų, tam, kad atsižvelgtų į reikalavimus, buvo skirta tikrai gana daug laiko. Ką mes turėtume suprasti? Kad kiekvienas atidėjimas atideda ir progresą vaistinėse, atideda išplėstinės farmacinės veiklos diegimą. Ar jūs norite pasakyti, kad kaimo vietovėse šitų paslaugų nereikia? Jau ir taip turime baisesius sveikatos paslaugų teikimo netolygumus kaimiškose vietovėse. Dabar atidedame tam tikrą progresą kaimiškose vietovėse ir farmacijos srityje.

Kolegai E. Gentvilui noriu iš tikrųjų replikuoti ir paklausti: gal reikėtų ir slaugytojoms tada iš karto suteikti gydytojo diplomą? Jos jau kažką dirba, skundų nėra. Man atrodo, kad sveikatos srityje taip niekas nedaro ir atgaline tvarka niekas nieko nesuteikia. Tai yra tikrai aukštos kompetencijos, mes kalbame tikrai ir apie pacientų saugumą. Ne pacientas turėtų teikti kažkokius skundus, tam yra sukurtos struktūros – Akreditavimo tarnyba, tam yra universitetai. Jie aiškiai savo žodį pasakė, kad užtektų atidėti iki liepos mėnesio, o ne vėl kažkiek metų. Tikrai siūlau palaikyti kolegės M. Danielės siūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai dėl pataisos išsakyti.

Dabar skelbiu balsavimą. Kas pritariate Seimo narių M. Danielės, R. Šalaševičiūtės, E. Dobrovolskos ir kitų siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 65, balsavo 65: už – 20, prieš – 22, susilaikė 23. Pataisai nepritarta. Motyvai dėl viso. Už norėtų kalbėti J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Labai prašau palaikyti pataisą, kurią pasiūlėme mudu su L. Slušniu. Diskusijos tikrai užsitęsė per ilgai, netoleruotina yra tai, kad atidedama 20 metų, bet mes prašome nukelti įstatymo įsigaliojimą dar dvejiems su puse metų. Tikrai neabejotinai lietuviai yra nusipelnę tokių pat kokybiškų paslaugų kaip ir kiti europiečiai ir Europos Sąjungos direktyva turi įsigalioti Lietuvoje. Nepaisant to, kad mes siekiame kokybiškų paslaugų, išlieka tokie paradoksai kaip receptinių vaistų pardavimas internetu, tai spręstinių dalykų tikrai dar yra.

Svarbiausia, ką noriu pasakyti, kad iš tiesų mes turime įsipareigojimų ne tik Europos Sąjungai ir įgyvendinant direktyvas, ne tik universitetams, bet taip pat ir mažumai, tai yra farmakotekchnikams. Pirmiausia per tuos metus, kuriems prašome atidėti įstatymo įsigaliojimą, įgyvendinti pagaliau ir pradėti farmakoteknikus ruošti taip, kaip jie ruošiami visoje Europos Sąjungoje, nesuteikiant jiems nepagrįstų lūkesčių. Manau, kad tai yra pakankamas motyvas todėl, kad visgi Vyriausybė taip pat yra daugumos ir tas įsipareigojimas turėtų būti priimtas rimtai. Tai tiek.

Taip pat, aišku, turime užtikrinti ir tų farmakoteknikų, kurie baigė studijas seniai ir kurie nepersikvalifikavo per dešimt metų, teisėtus lūkesčius ir jų pastangas, ir jų patirtį irgi turime formalizuoti. Labai prašau palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, ar negalite pakomentuoti, ar neiškreiptas vaizdas susidaro, kai mes dabar už pasiūlymą išsakome savo nuomonę, o tų žmonių, kurie išėjo ir 12 val. 25 min. ateis, gali būti, kad ta nuomonė būtų buvusi lemtinga. Tai ar čia nėra nei šis, nei tas, kai dėl pasiūlymų mes dabar tai darome?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, mes šitą pokalbį turime kiekvieno posėdžio metu, toks yra sutarimas, kad Seimo nariai, kurie nemano, jog jie nori pasisakyti dėl vieno ar kito įstatymo projekto, gali sekti posėdžio eigą iš savo kabinetų. Matydami poreikį ateiti į Seimo salę, jie tą ir padaro, o balsavimas yra numatytu laiku. Tai tikrai bandome suderinti tiek Seimo narių saugumo klausimą, tiek ir tvarkingo posėdžio organizavimą.

Dėl vedimo tvarkos norėtų kalbėti K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, aš tik galiu jums paantrinti. Kiekvienas gali čia sėdėti, jūs galite ir sėdite, aš galiu ir sėdžiu, nes mums atrodo šitas klausimas svarbus ir norime dalyvauti diskusijoje, ir balsuoti dėl įvairių pataisų. Kas nenori, tas nenori.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Ačiū už suteiktą žodį. Norėčiau pasisakyti prieš atidėjimą ir vilkinimą šios tvarkos trejus ar šešerius, ar daugiau metų. Norėčiau paraginti leisti žmonėms dirbti pagal jų teisėtai įgytą mokslinę kvalifikaciją, tuo labiau kad vaistinių stiprinimas šiuo metu yra labai svarbus, kai kalbame apie vakcinaciją, ir tikrai vaistinių pagalbos, stiprių specialistų pagalbos čia prireiks. Pereikime į tą kitą vaistinininko institucijos stiprinimo etapą ir leiskime verslui ir specialistams susitarti dėl darbo sąlygų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už, prieš išsakyti svarstymo stadijoje. Balsavimas numatytu laiku.

11.09 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 6, 21, 24 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-34(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 6, 21, 24 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-34(2). Svarstymo stadija. Prašau komiteto pranešėją G. Palucką pristatyti komiteto išvadas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, įstatymo projektu nustatoma, kas įgyvendins Europos Sąjungos reglamentą, kuris įsigalios nuo šio mėnesio 31 dienos. Jis reglamentuoja orlaivių ir bepiločių registravimo, eksploatavimo ir kitas taisykles. Įstatymo projektu siūloma Transporto kompetencijų agentūra kaip įstaiga, kompetentinga įgyvendinti reglamento nuostatas.

Komitete svarstant įstatymo projektą buvo gautos trys pastabos iš Teisingumo ministerijos, joms visoms yra pritarta. Iš Seimo kanceliarijos Teisės departamento buvo gautos, atrodo, aštuonios pastabos. Į penkias buvo atsižvelgta ir buvo nuspręsta nepritarti trimis. Viena dėl Vyriausybės išvados, nes manoma, jog šiuo atveju ji nėra tikslinga, nes pati Vyriausybė yra inicijavusi Aviacijos įstatymo pataisas ir jos kiek vėliau ateis kita didesne apimtimi. Taip pat dėl įstatymo įsigaliojimo termino. Kadangi reglamentas įsigalios nuo šio mėnesio 31 dienos, manome, kad ir įstatymas turėtų įsigalioti nuo minėtos datos. Taip pat dėl įstatyme paminėtos arba siūlomos paminėti valstybinės įmonės „Oro navigacija“, kaip kaupiančios ir teikiančios suskaitmenintus duomenis apie sertifikuotų, registruotų bepiločių orlaivių judėjimą. Tačiau tokių įstaigų, turinčių licenciją, yra ir daugiau nei viena, todėl paliekama ministro įsakymu tokių juridinių asmenų paskirti.

Įstatymo projektui komiteje pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs pristatėte komiteto išvadą. Diskusijoje užsirašiusių kalbėti nėra. Dėl motyvų kalbėti užsirašė A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininke, ačiū, kad įtraukėte į darbotvarkę šį klausimą. Išties šis įstatymo projektas tikrai gana aktualus, lieka keletas savačių, o bepiločių orlaivių, arba vadinamųjų dronų, savininkai bus nežinomybėje, nes būtent nuo sausio 1 dienos įsigalioja Europos Sąjungos direktyvos reikalavimai ir jie turi visoje Europos Sąjungos erdvėje būti registruojami.

Aišku, taip pat atsiranda naujovė, kad dronų, bepiločių orlaivių, savininkai turės išlaikyti tam tikrus egzaminus, tačiau Transporto kompetencijų agentūra jau numačiusi, kad organizuos dėl nesudėtingų skrydžių orlaivių egzaminus nuotoliniu būdu. O sudėtingų skrydžių bepiločių orlaivių kol kas yra labai mažai, tokių, kurie pakeltų virš 25 kilogramų svorį, ar su kroviniu, išties yra labai mažai. Transporto kompetencijų agentūra yra visapusiškai pasirengusi, ir aš tikiuosi, kad dar spėsime kartu priimti šį įstatymo projektą.

Tikrai sulaukiau nemažai bepiločių orlaivių savininkų skambučių, bet dažnai jie kalba apie leidimus skrydžiams, tai yra kad ne visos savivaldybės išduoda leidimus skrydžiams, bet tai jau kitų įstatymų nuostatų reglamentavimas ir galbūt jau pavasario sesijoje spręstume tuos klausimus. Dabar šis įstatymo pakeitimas daugiau susijęs su Europos Sąjungos direktyvos įgyvendinimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Teismų įstatymo Nr. I-480 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-43(2). Norėčiau paklausti, ar iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto yra kas

nors, kas galėtų pristatyti komiteto išvadą? Šiuo metu nematau. Kolegos, siūlyčiau eiti prie kito klausimo. Šiek tiek lenkiame darbotvarkę.

11.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97 (svarstymas)

1-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97.

Kviečiu pranešėją P. Kuzmickienę.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). (Negirdėti)

PIRMININKĖ. Dėkui, tuomet kviečiame užsirašiusius dalyvauti diskusijoje. Pirmasis užsirašęs diskutuoti A. Vyšniauskas. Atsiprašu, pasitiksinsime užsirašiusių eilę. Kviečiu A. Vyšniauską. Andriaus nėra.

Tuomet kviečiu R. Lopatą. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Ponia Seimo Pirmininke, ponios ir ponai. Iš tikrųjų noriu iškart pabrėžti, kad aš už šios premijos teikimą Baltarusijos demokratinei opozicijai, tačiau kartu manau, kad šis nutarimas galėtų būti ir detalizuotas. Kalbu ne tik apie valstybės pavadinimą – ne Baltarusija, o Baltarusia, bet ir apie kitus, man atrodo, svarbius momentus.

Kaip žinoma, oficiali Lietuvos užsienio politika – vykdyti vertybinę politiką. Kitaip tariant, turimi galvoje demokratijos ir tautų laisvo apsisprendimo principai. Bet pernelyg dažnai atrodo, kad Lietuvos politika nutolsta nuo skelbiamų vertybių ir virsta dvigubų standartų politika.

Turiu omenyje ir mūsų požiūrį į tuos baltarusius, tuos baltarusių disidentus, kuriuos apga-vome, ignoravome ar net išdavėme. Turiu omenyje garsią istoriją, kai valdant liberalams ir konservatoriams Teisingumo ministerija išdavė A. Beliackį, išdavė jo duomenis ir tuo remdamasis A. Lukašenka įkišo už grotų vieną žinomiausių Baltarusijos disidentų A. Beliackį. Priminsiu, jis yra Baltarusijos žmogaus teisių gynimo organizacijos „Viasna“ pirmininkas, gavęs švedų Pero Angerio, čekų Vaclavo Havelo žmogaus teisių, Andrejaus Sacharovo laisvės premijas, ne kartą nominuotas Nobelio premijai.

Manau, kad atėjo metas, tuo metu tik vienas E. Zingeris atsiprašė A. Beliackio, jis praleido kalėjime trejus metus, manau, kad ir Seimas galėtų ta proga atsiprašyti tų Baltarusijos disidentų, kuriuos mes išdavėme. Antra vertus, šiame nutarime, manyčiau, galėtų būti išvardinta didžioji dalis tų disidentų, su kuriais mes petys į petį kovojome už demokratiją mūsų kaimyninėje valstybėje. Tai būtų iš tikrųjų deramas jų įvertinimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje norėtų kalbėti Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš pritariu profesoriui dėl pagarbos nukentėjusiam A. Beliackiui, tačiau manau, kad mūsų užduotis yra padėti baltarusių laisvės kovotojams susitelkti, nes yra labai daug jėgų, kurios juos nori padalinti, skaldyti, silpninti. Šiuo metu Baltarusijos laisvės lyderis ir simbolis yra būtent S. Cichanouskaja. Manau, įteikdami šią Laisvės premiją būtent jai, kaip simboliui visų žmonių, kurie šiuo metu kovoja už laisvę, pasielgsime tikrai teisingai. Tai nereiškia, kad šis apdovanojimas atiteks jai asmeniškai, bet tai yra simbolis, kuriuo mes parodysime savo paramą dar kartą visiems kovotojams, taip pat ir gerbiamam A. Beliackiui, kuris tikrai neteisingai nukentėjo. O kad tai nevyktų ir nebūtų tokių klaidų ateityje, aš manau, nauja Vyriausybė tikrai labai rimtai turės padirbėti sukurdamą tam tikras sąlygas tiems kovotojams Lietuvoje telktis, ir ne tik baltarusiams, bet ir kitų tautų, kad galėtų tą paramą efektyviai panaudoti. Mes jų nebandytume prižiūrėti ar išdavinėti jų duomenų taip, kaip tai įvyko su gerbiama A. Beliackiu. O savo ruožtu padaryta labai daug, tačiau nepakankamai. Mūsų pagrindinis tikslas, kurį įtvirtino-me ir Seimo salėje dar rugpjūčio mėnesį vienbalsiai pasisakydami už Baltarusijos laisvę, – laisvi ir demokratiniai rinkimai, prižiūrimi ESBO. Jie dar vis kažkur toli, šviesos tunelio gale dar vis nematyti. Mes turime labai rimtai dirbti tiek su šiuo metu pirmininkaujančia Vokietija, tiek su būsima ESBO pirmininke Švedija, tiek su naująja administracija Vašingtone, kad šis tikslas taptų kūnu ir kuo greičiau. Manau, kad susitelkę su nauja Vyriausybe ir visais mūsų sąjungininkais Vakaruo-

se tai padarysime, o mūsų Laisvės premija, kurią įteiksime šios laisvės simboliui S. Cichanouskajai, bus dar vienas paskatinimas jiems visiems susitelkti. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Norėtų kalbėti K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, man patinka šita diskusija. Iš tikro kolega Raimundas kelia rimtas problemas, ir mūsų praeityje buvusias, kartu pritariu ir kolegai Žygimantui, kad šitas dokumentas, kurį mes dabar svarstome, yra skirtas dabarčiai, dabarties aktualijoms. Ne tiek, matyt, noras jame išvardyti praeities darytas klaidas ir atsiprašyti dėl tų klaidų, bet skirtas dabarčiai, yra noras pažymėti Baltarusijos pozityvų opozicijos indėlį į jos demokratinį progresą. Iš tikro jau beveik metai Baltarusijoje vyksta demonstracijos, jos nesiliauja iki šiol. Aš asmeniškai esu šokiruotas gerąja prasme ir nustebintas, kad taip ilgai žmonės gali protestuoti, kad jie turi tiek ištvermės kovoti demokratiniu keliu, demokratiniiais būdais su tokio brutaliu režimu, kai ta-ve daug, kankina, kiša į kalėjimus. Tai daro piliečiai kiekvienas savanoriškai apsisprendęs. Mes kiekvieno iš jų negalime pažymėti, norėtusi pažymėti kiekvieną, tai tada įteikime simbolinę Laisvės premiją to judėjimo lyderei S. Cichanouskajai, kuri buvo išrinkta, bet iš jos ta pergalė neteisėtu būdu buvo atimta. Aš manau, kad mes turėtume pritarti šiam sprendimui – Laisvės premiją suteikti taip, kaip čia dabar yra numatyta, o jeigu priėmimo stadijoje Raimundas ten įdėtų kokią sakinį, gal Žygimantas, kuris rengė tą dokumentą, neturėtų prieštarauti, kad mes įvertinome praeityje padarytas klaidas. Tai čia tikrai visai būtų gražu – kaip demokratinėi valstybei pripažinti mūsų pačių padarytas klaidas, aš pritariu, kad jos buvo padarytos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje taip pat buvo užsirašęs kalbėti A. Vyšniauskas. Kviečiu į tribūną.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Mielai kolegos, šiandien įteikdami Laisvės premiją Baltarusijos opozicijai mes įteikiame padėką ir stiprybės palinkėjimą visoms demokratinėms jėgoms, kurios vis dar kovoja dėl savo laisvės postsovietiniame regione. Prieš tris dešimtmečius griuvusi geležinė uždanga iš mūsų pasaulio gabalėlio visgi dar nepasitraukė. Uždangai kritus išliko gana aštrūs jos pamatai – geležinės sienos, kurias matome iki šiol. Tai sienos, kurios atiboja Rusijos geopolitinėje diktatūroje įstrigusius laisvės ištroškusius žmones nuo demokratinio pasaulio. Pasaulio, kuriame šiandien esame ir mes. Mums didžiulėmis pastangomis pavyko iš tos pragariškos situacijos ištrukti, tačiau milijonai žmonių vis dar yra ten. Tačiau turėkime vilties ir optimizmo, nes šie metai Kremliaus geopolitinei diktatūrai buvo labai prasti, sakyčiau, netgi vieni nuostoliai ir praradimai – Baltarusijos žmonės sukilo, Moldova pasirinko vakarietišką kryptį, Ukraina nesusgrįžo į Rytų kryptį, o ir savame kieme jau yra rimtų laivės laužų, štai Chabarovske žiezirbų tikrai nemažai.

Europoje bei pasaulyje Kremliaus draugams taip pat sekasi ne itin palankiai. Kur bežiūrėtume, kraštutiniai dešinieji ir kraštutiniai kairieji krenta nelygioje kovoje su demokratinėmis jėgomis. Ir tai nėra joks atsitiktinumas. Visi šie procesai vyksta susijungus žmonių laisvės troškimui su socialinių medijų galia. Pagaliau laisvės trokštantys žmonės gali matyti, kad jie nėra vieni, kad jų yra daug, jie gali organizuotis, telktis ir išeiti į gatves. Jie tai ir daro.

Mums tai geriausiai atskleidė būtent Baltarusijos opozicija. Šiemetinę Baltarusijos opozicijos sėkmę iš dalies lėmė tai, jog pavyko pademonstruoti beprecedentę tarpusavio vienybę ir oficialiai neturėti jokios vadovaujančios struktūros, formalių institucijų. Pavyko veikti kitaip, o todėl efektyviai atsilaikyti prieš režimo bandymus spausti ir skaldyti. Todėl linkėčiau Baltarusijos opozicijai ir toliau išlikti neformaliai, kitoniškai, kartais nesuprantamai, bet vieningai ir nesusiskaldžiusiai į įvairias netgi pasaulėžiūrines struktūras, per kurias A. Lukašenkos režimas galėtų suskaldyti ir palaužti žmonių valią kovoti. Tam dar tikrai nėra laikas, nes revoliucija dar nebaigta.

Šiandien turime pripažinti, kad Baltarusijos opozicija kaunasi ne tik už savo tautos laisvę, bet ir už viso mūsų postsovietinio regiono šviesią ateitį, nes kritus A. Lukašenkai Kremliaus režimo dienos bus taip pat suskaičiuotos. Jie tai puikiai žino ir todėl to bijo. O kritus Kremliaus režimui, žmonių kelyje į demokratiją ir ekonominę gerovę nebeliks vietos jokioms diktatūroms, bent jau mūsų pasaulio gabalėlyje.

Baltarusių kova yra istorinė kova. Baltarusijos opozicija gali tapti mūsų pasaulio gabalėlio diktatorių eros pabaigos įkūrėja. Įvertinkime tai ir įteikime šitą premiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra.

Dėl motyvų užsirašę kalbėti Seimo nariai. T. Tomilinas. Tomo nematau. P. Saudargo nėra. K. Masiulis? Ką tikrai buvo.

Kol kas kviečiu P. Gražulį kalbėti prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, galbūt aš daugiau norėjau ne kalbėti prieš, bet truputėlį pasvarstyti. Tai, ką pasakė R. Lopata, tikrai labai svarbios jo mintys. Manau, kad galėtume papildyti mes šitą nutarimo projektą, bent esminius, pagrindinius Baltarusijos veikėjus taip pagerbtume įrašydami jų pavardes.

Antras dalykas. Tikrai būtų būtina atsiprašyti A. Beliackio, nes tai buvo mūsų klaida. Mes padarėme tą klaidą ir turime prisipažinti.

Kitas dalykas. Vis tikrai aš noriu paklausti jūsų, ar jūs žinote Baltarusijos opozicijos kryptį? Kiek aš turiu informacijos, kad taip pat suinteresuotas A. Lukašenka atsikratyti ir V. Putinas, nes jis nepripažino Krymo okupacijos, jis nepripažino, pasmerkė veiksmus Ukrainoje, jis taip pat ir Gruzijoje nepripažino Rusijos okupacijos veiksmų. Jis nėra parankus Rusijai ir tai jūs patys žinote. Tai kažin, ar prie viso šito opozicijos palaikymo, prie jos finansavimo, prie mitingų neprisideda ir Maskva? Aš keliu tik klausimą tokį. Žinoma, demokratinėje valstybėje, aš manau, galima užduoti klausimus, bet iš principo remiu tuos žmones, kurie kovoja, kad būtų demokratiški rinkimai, kad šalis būtų demokratiška.

PIRMININKĖ. Už norėtų kalbėti K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Jeigu galima. Taip, Petrai, esi teisus. Aišku, kad Kremlius organizuoja, ne kas nors kitas, o Kremlius organizuoja jau 10 mėnesių vykstančius protestus, demokratijos protestus. Kremlius, kaip demokratijos pagrindinis bastionas Europoje, yra susirūpinęs A. Lukašenka, lygiai taip pat Kremlius, ne kas nors kitas, organizavo Maidaną Ukrainoje. Aišku, kad čia tik Kremlius, ne kas nors kitas tuo rūpinasi. O Vakarai priešinasi, suprantama, tu esi teisus.

O jeigu nejuokaujant, Petrai, nereikėtų nusišnekėti kalbant rimtomis temomis. Suteikime šią premiją Baltarusijos opozicijai už demokratinį judėjimą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kadangi buvo paminėta mano pavardė, aš noriu atsakyti. Gerbiamas Masiuli, juk jūs puikiai žinote, kad neparankus A. Lukašenka yra V. Putinui. Daug kartų analitinė žiniasklaida rašė, kad V. Putinas ieško A. Lukašenkai pakaitalo. Negi demokratinėje šalyje, tokioje kaip Lietuva, negalima pasvarstyti, išsakyti tai, o šia tema parašyta šimtai straipsnių. Negi jūs neskaitėte, negi jūs nežinote? Taip, aš remiu visus tuos žmones, kurie kovoja už demokratinę respubliką – Baltarusiją, bet taip pat mums žinomi ir kiti argumentai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, motyvai išsakyti. Balsavimas numatytu laiku.

11.32 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-43(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Teismų įstatymo Nr. I-480 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-43(2). Kviečiu komiteto narį J. Sabatauską pristatyti komiteto išvadas. Gerbiamas Juliau! Prašau, komiteto pirmininkas jau yra. Prašom pristatyti komiteto išvadą dėl Teismų įstatymo.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip jau jūs gal prisimenate, neseniai buvo pateikimas, tai yra projektas, kuriuo tam tikrą teisėjų atrankos modelį dėl to, kad reikia panaudoti ir tarptautinių fondų, Norvegijos lėšas... Siūlome Teismų įstatymą, Nacionalinės administracijos prašymu, atidėti metams. Komitetas svarstė šį projektą gruodžio 9 dieną ir visų dalyvavusių už 7 balsais buvo pritarta šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Motyvai už, prieš. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsavimas numatytu laiku.

Dabar pirmininkauti posėdžiui kviečiu J. Sabatauską.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi mes taip jau šiandien sparčiai dirbame, kad rytinė darbotvarkė faktiškai jau baigta, dabar galime svarstyti rezerve esančius projektus.

11.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas Nr. XIIIIP-4442 (pateikimas)

Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas Nr. XIIIIP-4442. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Prašom, kolega.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teikiu grupės Seimo narių iniciuotą Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektą Nr. XIIIIP-4442. Atkreipiu dėmesį, kad 2023 metais bus minimos Klaipėdos krašto prijungimo ir 1923 metų sukilimo šimtųjų metinės. Taigi atkreipiu jūsų dėmesį, kad mes nekalbame apie kitus arba net 2022 metus, o būtent apie 2023 metus.

Prašau jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys – E. Gentvilas. E. Gentvilas nori paklausti V. Juozapaičio.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, gerbiamas pranešėjas. Visų pirma didelė pagarba, kad tokia iniciatyva atsirado. Tai sėkmingiausia Lietuvos istorijos akimirka, kai Lietuva išplėtė savo ribas, turiu omeny, XX amžiuje, ir čia tikrai norisi padėkoti klaipėdiečių vardu. Tačiau, mano manymu, reikia labai rimtai pažiūrėti, paskelbus šiuos metus Klaipėdos krašto prijungimo šimtmečio metais, numatyti priemonių planą. Klaipėdai tikrai trūksta dėmesio iš centrinės valdžios, jau nekalbu apie tai, kad net pasveikinimų nesulaukia, pavyzdžiui, 90-mečio ar 80-mečio proga, nekalbu jau apie vizitus. Kokie planai ir įsivaizdavimas yra dėl tos programos, koks įsivaizduojamas biudžetas, ar jūsų darbas tik pateikti pačią idėją dėl metų paskelbimo?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Turbūt pirmiausia juridškai turi būti nuoseklu. Mes pateikiame, Seimas priima ir tuomet yra sudaroma darbų programa ir nustatomas biudžetas. Aš vėlgi atkreipiu dėmesį, kad bus 2023 metai, taigi mes turime dar gerokai daugiau, negu mums reikėtų. Turint omeny, kad valdančioji valdžia, šiandien atstovaujama jūsų, yra Seime, tai jūs turite galimybę ir pats pasveikinti Klaipėdą su tokia data, netgi turite pažįstamų ministrų, kurie galėtų tai padaryti. Aš manau, kad iki 2023 metų mes tikrai tą biudžetą parengsime. O dabar reikėtų pabaigti svarstyti tą skylėtą biudžetą, kurį gavome iš savo kolegų.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau jūsų niekas nenori paklausti. Dėl motyvų. S. Tumėnas – už. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, kviečiu neabejoti ir pritarti šiam nutarimui, nes mes per mažai kalbame apie tuos 1923 metų įvykius, kurie buvo svarbūs Lietuvos geopolitinei situacijai, ekonomikai, visai Lietuvos ateities raidai. Jeigu ne 1923 metų sukilimas, jeigu visa tai nebūtų padaryta, tai šiandien negalėtume pasigirti, pasidžiaugti, kad Lietuva yra jūrinė valstybė. Ko gero, taip būtų atsitikę. Sovietmečiu apie tai drausta kalbėti. Apie tai daugiau kalbėdavo ir akcentuodavo ypač JAV išeivijos lietuviai, kurie visada primindavo šias datas ir jos išliko mūsų istorinėje atmintyje.

Kviečiu pritarti. O ką pasakė kolega Eugenijus, taip, Valstybės istorinės atminties komisijoje jau viešėjo grupelė kūrybingų miesto žmonių, kurie pateikė konkrečias savo idėjas, darbus. Pavyzdžiui, dokumentinio filmo kūrimas ir kiti įamžinimo akcentai. Visa tai, matyt, patvirtintoje Vyriausybės programoje atsiras ateityje. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisakančių nėra. Kolegos, balsavimas bus numatytu laiku.

11.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos karaimų metais“ projektas Nr. XIIIIP-4926 (pateikimas)

Dabar kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos karaimų metais“ projektas. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju dar kartą, pirmininke. Teikiu Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos karaimų metais“ projektą. Šio projekto tekstas, kad būtų aiškiau, yra toks: Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad 2022 metais sukanka 625 metai nuo didžiojo kunigaikščio Vytauto kvietimo karaimams įsikurti Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, įvertindamas tai, kad Lietuvos karaimų bendruomenė yra Lietuvos, jos istorijos ir kultūros dalis, siekdamas pažymėti Lietuvos karaimų istorijos ir kultūros 625 metų jubiliejų ir skatindamas Lietuvos visuomenę domėtis valstybės praeitimi, jos istorija ir kultūra, nutaria paskelbti 2022 metus Lietuvos karaimų metais. Ir 2 straipsnis. Siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 2021 m. spalio 1 d. parengti Lietuvos karaimų metų programą ir ją patvirtinti, taip pat numatyti lėšų 2022 metų biudžete. Beje, toks analogiškas kreipimasis į Vyriausybę bus siūlomas ir Klaipėdos krašto paskelbimo atveju, ten yra taip pat nurodyta data ir kreipimasis, siūlymas Vyriausybei priimti tam tikrus sprendimus. Taigi pateikiau nutarimo projektą ir prašau visų balsuoti už tokio projekto priėmimą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš labai džiaugiuosi, kad Seimo darbotvarkėje atsirado toks klausimas ir kad mes minėsime kitais metais. Trakams ir, manau, valstybei tai yra labai svarbus akcentas mūsų istorijoje, kadangi karaimų bendruomenė yra viena iš unikaliausių Lietuvoje, tiek ilgai išsilaikiusi, ir dabar dar yra gyvenančių vietinių karaimų. Mano klausimas būtų toks. Kadangi vis dėlto karaimai yra neatsiejami nuo Vytauto ir Trakuose yra numatytas ir jau parengtas techninis projektas dėl paminklo Vytautui Didžiajam statyti, tai būtų labai simboliška, jeigu pradėtume jau įgyvendinti kartu su Karaimų metų minėjimu ir šio objekto bent jau pradinį etapą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju už klausimą. Jūs turite omenyje tą privačių asmenų iniciatyvą, kai saloje yra numatytas tas paminklas? Aš nesu tikras, kad jis dabar galėtų būti kaip nors kitaip traktuojamas arba šiame kontekste dar nepriėmus nutarimo pirmiausia ir nepriėmus Vyriausybės programos, tai yra tų poįstatyminių aktų, kurie būtų reikalingi šitam nutarimui įgyvendinti. Aš manau, kad lygia greta mes tikrai apie tai galėsime kalbėtis, o dėl to konkretaus paminklo statymo tai mes tikrai turėtume rasti kitą, atskirą kalbą.

Beje, aš kalbėjau vakar su karaimų bendruomenės pirmininke K. Firkavičiūte, kuri labai prašė Seimo tą nutarimo projektą ne paskubinti, bet priimti įmanomai greitesniu laiku, kad būtų tikrai pakankamai laiko ir suplanuoti biudžetą, ir pasirengti visokiems dalykams. Tai mes ne kitais metais, o dar kitais metais tą minėsime, atkreipti dėmesį, 2022 metais, todėl tas prašymas yra labai logiškas ir laiku, kad mes tikrai dabar priimtume tokį nutarimą, kad kiti metai jau būtų visiškai pakankamas laikas tinkamai pasirengti paminėti tuos metus. Dėkoju jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš tik norėjau padėkoti gerbiamam Vytautui už šią iniciatyvą, nes iš tiesų ne tik istoriškai nuo Vytauto laikų, bet kad ir atkuriant, ir kuriant mūsų diplomatinę tarnybą karaimai ar turintys jų kraujo asmenys, kai kas kalba, net ir profesorius R. Lopata, ir kiti, ir gerbiama H. Kobeckaitė labai prisidėjo prie mūsų valstybės interesų gynimo ir nuostabaus atstovavimo, parodydami tą harmoniją ir plačią mūsų istorinę dvasią, kurios dėka mes tuos regionus vienyjame ir tą lyderystę užtikriname. Tai tikrai puiki ir graži iniciatyva. Labai ačiū už ją.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Čia nebuvo klausimas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Čia buvo padėka.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tai tikrai ne man ta padėka, bus padėka visam Seimui, kai priimsime tą nutarimą. Pirmininke, ar aš galiu būti laisvas?

PIRMININKAS. Labai ačiū. Daugiau klausimų nėra. Kolegos, dėl balsavimo motyvų? K. Vilkauskas – už.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Dar kartą pakartosiu, kad mūsų istorijai yra labai svarbus etapas karaimų bendruomenės susikūrimas tais senais laikais, prieš 600 su viršum metų, ir tikrai, gerbdami savo istoriją, turime pažymėti šią datą, ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kolegos, balsavimas bus numatytu laiku.

11.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-114 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar 3 rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mums liko paskutinis žingsnis užbaigiant Seimo delegacijų formavimą. Turime patvirtinti delegacijų vadovus – pirmininkus ir jų pavaduotojus. Jums pateiktas visas sąrašas, aš turbūt nevardinsiu. Yra išrinkti įvairių frakcijų atstovai į tas pareigas pagal Seniūnų sueigoje patvirtintas kvotas. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Kolegos, klausiančiųjų nėra. Dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Pasisakančiųjų nėra, dėl motyvų taip pat nėra. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime priimti? Niekas neprieštarauja. Ačiū. Bendru sutarimu pritarta. 2 straipsnis. Galime? Ačiū, bendru sutarimu pritarta. 3 straipsnis. Galime pritarti? Ačiū, bendru sutarimu priimtas. 4 straipsnis. Galime pritarti? Ačiū, bendru sutarimu priimtas. 5 straipsnis. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. 6 straipsnis. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimtas. 7 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, priimtas. 8 straipsnis. Ačiū, pritarta. 9 straipsnis. Taip pat nėra prieštaraujančių. Galime priimti? Ačiū, priimta. 10 straipsnis. Ar galime priimti? Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 11 straipsnis. Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 12 straipsnis. Galime priimti? Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 13 straipsnis. Nėra prieštaraujančių. Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 14 straipsnis. Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 15 straipsnis. Taip pat nėra prieštaraujančių, priimtas bendru sutarimu. 17 straipsnis. Taip pat priimtas bendru sutarimu. Ačiū. 18 straipsnis. Galime? Priimtas bendru sutarimu. 19 straipsnis. Nėra prieštaraujančių. Priimtas bendru sutarimu. 20 straipsnis. Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 21 straipsnis. Ačiū, priimtas bendru sutarimu.

Dėl viso nutarimo balsuosime nustatytu laiku. Dėl viso motyvų nėra.

11.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-113 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – J. Razma. Prašau, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, atsiranda vienas kitas Seimo narys, kuris pavėluotai apsisprendžia dirbti kokioje nors Seimo komisijoje, ir tai lemia atitinkamų nutarimų parengimą ir teikimą. Šiuo atveju mes šiuo nutarimu įgyvendintume kolegos K. Vilkausko norą dirbti Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijoje ir dėl to padidintume šios komisijos narių skaičių iki 16.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, klausiančiųjų nėra. Dėl motyvų taip pat. Ar galime po pateikimo pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Svarstymo stadijoje pasisakančiųjų nėra. Ar bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimtas bendru sutarimu. 2 straipsnis. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, priimtas bendru sutarimu.

Kolegos, dėl viso balsavimo dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime nustatytu laiku.

11.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-115 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

4 rezervinis... 7 rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – J. Razma. Prašau, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dar vienas formalus nutarimo projektas. Prisimename, neseniai išrinkome kolegą J. Jarutį Seimo Pirmininko pavaduotoju. Jis prieš tai buvo deleguotas iš frakcijos į Seniūnų sueigą, tai frakcijai atsiranda viena laisva vieta. Frakcija šiandien pateikė savo sprendimą į Seniūnų sueigos narius deleguoti frakcijos seniūno pavaduotoją T. Tomiliną. Ta pačia proga šiuo nutarimu patiksliname kai kurių Seniūnų sueigos narių pareigybės, nes buvo kaip Seimo nariai, dabar tapo seniūnų pavaduotojais ir taip toliau. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Klausiančiųjų nėra.

Dėl motyvų taip pat nėra norinčių pasisakyti. Ar galime pritarti po pateikimo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Pasisakančiųjų nėra. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, priimtas bendru sutarimu.

Dėl viso nutarimo balsuosime nustatytu laiku. Ačiū, gerbiami kolegos.

11.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIVP-103 (pateikimas)

Kolegos, dar turime šiek tiek laiko iki nustatyto rytinio posėdžio vieno klausimo laiko. Tai 2-6 klausimas dėl Valstybės kontrolės. Ar galime? Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas. Prašom. Kol jūs... Prašom, kolega, bet... Dėl vedimo tvarkos? M. Majauskas. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mano prašymas jau kelis kartus ir Sekretariatui buvo, jeigu keliame iš vakarinės darbotvarkės klausimą, įkelti ir finansinį klausimą kartu su visais finansiniais klausimais rytinėje darbotvarkėje, tai Pridėtinės vertės mokestį. Jeigu liks laiko, jūs jau paskelbėte klausimą, galbūt, jei liks laiko, prašau atkelti taip pat ir pridėtinės vertės klausimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, pasvarstysime po šio klausimo pateikimo. Prašau.

Z. BALČYTIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, atsižvelgdami į tai, kad pagal Valstybės kontrolės įstatymo 8 straipsnio 4 dalį institucijos finansinį auditą atlieka Seimo nutarimu paskirta audito įmonė, teikiame jums Seimo nutarimo projektą dėl Valstybės kontrolės finansinio audito. Įvertinus informaciją, kurią mes gavome iš Valstybės kontrolės, buvo atrinktos trys audito įmonės, galinčios atlikti institucijos finansinį auditą. Remiantis mažiausios kainos kriterijumi, bendru komiteto narių sutarimu atrinkta įmonė UAB „Audito kokybė“. Bendra suma, kuri kainuos, bus 3 tūkst. 550 eurų. Siūlyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nėra norinčių paklausti?

Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? (Balsai salėje) Nėra prieštaraujančių. Ačiū, pritarta. Balsuosime nustatytu laiku.

11.55 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4709(2) (svarstymas)

Dabar gautas M. Majausko prašymas dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo, tai yra darbotvarkės 2-5 klausimas. Manau, kad galime dabar jį pasvarstyti. Pridėtinės vertės mokesčio įstaty-

mas, pranešėjas – M. Majauskas. Prašom. Darbotvarkės 2-5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4709. Svarstymas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke, ačiū, kad sutikote įtraukti į rytinę darbotvarkę kartu su visais kitais finansiniais klausimais. Tai klausimas, kuris yra aktualus ir kitų metų biudžetui, ir komitetas iš tiesų svarstė gana atidžiai. Atsižvelgiant į tai, jog buvo priimta Europos direktyva, kuri leidžia numatyti pridėtinės vertės mokesčio lengvatą ne tik spausdintiems, bet ir elektroniniams laikraščiams bei žurnalams, buvo priimtas atitinkamas sprendimas ir Lietuvoje. Buvo pateiktas projektas, jis buvo svarstytas. Komitetas svarstė ir pateikė kelias pastabas pagal Vyriausybės projektą, atsižvelgdamas į Kultūros ministerijos ir Finansų ministerijos teiktas pastabas. Tai galbūt mes pereisime per tuos siūlymus?

PIRMININKAS. Taip, gerbiamas kolega. Yra pasiūlymų. (*Balsai salėje*) Palaukite, diskutuoti yra užsirašęs K. Masiulis. Ne, K. Masiulis atsisako. Tada galime svarstyti pasiūlymus. Dėl 1 straipsnio yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas. Pirmininke, kolega, gal galite pristatyti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, iš esmės projektas buvo pateiktas kolegoms M. Puidoko. Jis buvo gana platus. Vyriausybė, išnagrinėjusi projektą ir atsižvelgusi į tai, ką tiksliai sako direktyva... Aš perskaitysiu direktyvos tekstą, kuris nusako, kam gali būti taikoma lengvata, tai fiziniu ar elektroniniu būdu arba abiem būdais teikiamų knygų, laikraščių ir periodinių leidinių, įskaitant brošiūras, skrajutes ir panašius spaudinius, vaikams skirtas iliustruotas piešimo ar spalvinimo knygeles, spausdintas ar rankraštines natas, žemėlapius ir hidrografines ar panašias schemas, išskyrus leidinius, visiškai ar didžiąja dalimi skirtus reklamos tikslams, ir išskyrus kitus leidinius, kuriuos visus ar didžiąją jų dalį sudaro girdimo garso ar vaizdo turinys, tiekimas, įskaitant jų išdavimą panaudai bibliotekose. Kitais žodžiais, direktyva labai tiksliai pasako, kam gali būti taikoma lengvata, atitinkamai Vyriausybė ir pateikė patikslinimą, kuriam komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip pat yra dar vienas siūlymas.

PIRMININKAS. Jūs pritariate iš dalies. Dabar neturiu ko paklausti, nes čia buvo buvusios, praeitos Vyriausybės siūlymas, bet iš esmės galime pritarti komiteto nuomonei? (*Balsai salėje*) Nėra prieštaraujančių? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Yra dar Kultūros komiteto pasiūlymas. V. Juozapaitis galėtų pristatyti? Ne, kolegoms nėra. Kas galėtų? Jūs? (*Balsai salėje*) Iš Kultūros komiteto kas galėtų pristatyti? Jūs sutinkate, kad pranešėjas. Prašom, pranešėjas pristatys.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Vėl patikslinsiu, Kultūros komitetas labai atidžiai skaitė direktyvos tekstą ir pabrėžė, jog spausdintiems ar elektroniniams leidiniams gali būti taikoma lengvata, tačiau yra labai aiškus apribojimas, kad tokia lengvata negalėtų būti taikoma leidiniams, kurių visą ar didžiąją jų dalį sudaro muzikos ar vaizdo turinys. Tam komitetas pritarė iš dalies ir atitinkamai pakoregavo.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Jis pritarė iš dalies Kultūros komiteto siūlymui. Kultūros komitetas sutinka? Matau, sutinka.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėl viso projekto.

PIRMININKAS. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dabar dėl motyvų.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pirmininke, jeigu galima, komitetas dar teikia savo siūlymus, tai aš noriu pristatyti jau suredaguotą projektą. Ir komiteto sprendimo aš dar nepristačiau.

PIRMININKAS. Palaukite, kokių siūlymus, jūs jau pateikėte sutvarkytą projektą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pateikiau projektą, bet nepristačiau, kaip komitetas balsavo.

PIRMININKAS. Jūs pateikėte po svarstymo komitete išvadą ir savo projektą, sutvarkytą pagal savo išvadą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Tai nieko pateikti nereikia.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Turiu pateikti balsavimo rezultatus, jeigu jums įdomu. Bet jeigu neįdomu, galiu ir nepateikti.

PIRMININKAS. Balsavimo rezultatus galite pateikti, bet išvadą jūs jau pateikėte.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pateikiu, dėl ko balsavo komitetas, ir balsavimo rezultatus. Komitetas pritarė patobulintam projektui pagal Vyriausybės teiktus siūlymus, Kultūros ministerijos

siūlymus, taip pat Finansų ministerijos pateiktus siūlymus, kad PVM lengvata tiksliai atitiktų tai, kas yra numatyta direktyvoje, ir kad būtų pritaikyta tokia lengvata, ką ir numato Europos Sąjunga. Taip pat komitetas atidžiai nagrinėdamas prašo atkreipti dėmesį, kad šis klausimas yra ypač aktualus ne tik COVID-19 pandemijos laikotarpiu, siekiant sumažinti neigiamas ekonomines pasekmes elektroninei žiniasklaidai...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs turėjote savo komiteto išvadą pristatyti iš karto atėjęs į tribūną, ne po to, kai jau buvo balsuojama dėl pasiūlymų. Čia jau yra ne ta stadija.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ar galiu aš pristatyti išvadą?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Galiu pristatyti išvadą ar nereikia išvados? Jeigu leisite, aš dar du sakinius ir pabaigsiu.

PIRMININKAS. Pabaikite.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsižvelgdamas į tai, jog elektroninė spauda yra ne vienintelė žiniasklaidos priemonė, patirianti reikšmingus nuostolius ekonominio sunkmečio laikotarpiu, komitetas siūlo Vyriausybei svarstyti plataus masto socialinę reklamos kampaniją ir numatyti pakankamą valstybės užsakomosios socialinės reklamos finansavimą, ir skaidriai paskirstyti kiekvienai žiniasklaidos priemonei proporcingai, pavyzdžiui, pagal 2019 metų pajamų rodiklius. Tokiai išvadai komitetas pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas kolega, ateičiai tiek jums, tiek visiems kitiems: komiteto paskirtas pranešėjas pirmiausia pristato komiteto išvadą, o jeigu nori dalyvauti diskusijoje, tegu užsirašo diskutuoti.

Kolegos, dėl svarstymo motyvų S. Tumėnas nori pasisakyti už. Atsisako. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų gal čia painiai tai nuskambėjo, galbūt iš tiesų nereikėjo iš karto skubėti prie konkrečių siūlymų, o pristatyti komiteto išvadą. Kadangi komiteto išvada buvo atsižvelgiant tiek į Kultūros komiteto, tiek Vyriausybės pateiktus siūlymus, todėl, man atrodo, buvo prasminga apsvarstyti išvadas ir tuomet pristatyti komiteto poziciją.

Komitetas, kaip ir minėjau, labai atidžiai svarstė ir priėmė sprendimą, kad pridėtinės vertės mokesčio lengvata turi būti pritaikyta ir elektroninei spaudai. Šiandien mes kalbame, reikia atkreipti dėmesį, ne reklamos pajamoms, o prenumeruojamai... mokamai prenumeratai. Tokių elektroninės spaudos šaltinių nėra daug, jų yra keletas, bet tai yra sritis, kuri neabejotinai bus plečiama. Matysime daugiau turinio, daugiau gilumo, žurnalistinių tyrimų, už kuriuos leidėjai prašys vartotojų susimokėti. Tai, man atrodo, yra labai teisingas dalykas, to matome daug Vakaruose.

Papildomai komitetas išnagrinėjęs situaciją irgi pasiūlė, kad būtų numatyta ne tik lengvata elektroninei spaudai, bet, atsižvelgiant į visą COVID-19 kontekstą, kad būtų taip pat užsakyta ir ganėtinai plati socialinė reklama, kuri apimtų visas žiniasklaidos priemones. Tai, be jokios abejonės, galėtų padaryti Vyriausybė, nustatydama objektyvius rodiklius. Tai toks buvo komiteto sprendimas ir siūlymas.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl motyvų daugiau nėra norinčių kalbėti. Kolegos, balsuosime nustatytu laiku.

12.05 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5367 (pateikimas)

Dabar iš vakarinės darbotvarkės dar yra 2-7 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5367. Pranešėjas – M. Maldeikis.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji. Jums pateiktas siūlomas projektas suteiktų savivaldybių taryboms esant nepaprastajai padėčiai, ekstremaliajai situacijai ar karantino sąlygoms, kai tarybos nariai negali fiziškai dalyvauti tarybos posėdžiuose, tokius posėdžius organizuoti nuotoliniu būdu elektroninių ryšių priemonėmis.

Įstatyme aiškiai apibrėžta, kad tarybos posėdžiams vykstant nuotoliniu būdu turi būti užtikrintos visos tarybos nario teisės, užtikrinamas savivaldybės tarybos nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas. Taip pat svarbu pabrėžti, kad jeigu pagal įstatymą balsavimas turi būti

slaptas, šiuo atveju tarybos nariai ir būtinas aptarnaujantis personalas posėdžiuose dalyvauja fiziškai, užtikrina maksimalias saugumo priemones. Tai tiek trumpai.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. E. Pupinis – pirmas klausiantysis. Nėra jo. G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, tiesiog keistai atrodo, kad šio punkto pirmoje pastraipoje yra parašyta, kad sprendimai nuotoliniu būdu dėl slapto balsavimo nepriimami, vadinasi, visiškai akivaizdu, kad jie priimami natūraliai dalyvaujant. O ir straipsnio 11¹ dalies pradžioje yra kalbama: jei negali vykti, tai gali vykti nuotoliniu būdu. Tai nėra to posėdžio nei prievartinio vykimo, nei prievartinio nevykimo, tai lyg ir viskas aišku. Manau, kad nėra ir problemos teikti tokį įstatymo projektą.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Tiesiog tokia situacija, su kuria susiduriame savivaldybėse: teoriškai viskas yra gražu ir apibrėžta, tačiau praktiškai kai kuriose savivaldybėse tiesiog piktnaudžiaujama. Likusi tam tikra pilkoji zona ir kai kurie tarybos posėdžiai nešaukiami dėl ekstremaliosios situacijos. Kad būtų tai aiškiai apibrėžta ir baigtas šis klausimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Norėjau pasiklausti, kuo skiriasi, kuo galbūt papildote nauju, įvedate jau priimtame įstatyme, nes priimtas įstatymas viską kaip ir apibrėžia – ir nuotolinį, ir būtent balsavimą fiziškai, ir visa kita. Galbūt galėtumėte įvardinti, kurios savivaldybės nesilaiko ir neveda tokių posėdžių? Ačiū.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Kaip aš jau minėjau pirmame atsakyme, kad tiesiog yra kai kada situacijos, kai tai nevyksta, nors tai turėtų vykti, nes tam tikras įstatymas yra aiškiai apibrėžtas. Tačiau yra tam tikra pilkoji zona, kuria naudojasi merai ir nešaukia tarybos posėdžio dėl ekstremaliosios situacijos. Aš nenorėčiau čia kokios vienos ar kitos išskirti, nes tai būtų negražu. Mes kalbame apie įstatymą visai šaliai, o ne vienai atskirai savivaldybei. Tai būtų galbūt nelabai etiška iš mano pusės. Aš tiesiog nenorėčiau čia kokių nors asmeniškumų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiamas kolega. Na, čia porą tokių perliukų jau pažiebėte R. Miliūtės laidai, matyt, sekmadienį jau bus. Jūs sakote, nenorite atskleisti ir pasakyti, kokiose savivaldybėse vyksta, bet tiesiog pagal Baudžiamąjį kodeksą asmuo, kuris galimai slepia galimą nusikaltimą ir pareigų nevykdymą, kartu prisideda prie bendradarbiavimo.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Aš nesakiau, kad yra tokia...

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Tikrai prašyčiau įvardinti savivaldybes, kokios yra, nes ką aš šandien skaitau, dabartinis galiojančia tvarka galiojo beveik metus ir problemų niekam nebuvo. Tai tikrai įvardinkite merus, kurie neatlieka šios funkcijos. Plius, jei jūs dar žinote, yra tokie Vyriausybės atstovai, tokia pareigybė, šiandien jų yra trūkumas, bet jų yra. Kad posėdžiai vyktų, turi būti užtikrinama, ir jeigu koks nors meras nevykdo posėdžių, Vyriausybės atstovas puikiausiai kreipiasi ir tą dalyką atlieka. Tai vienas dalykas.

Trečia galimybė, dėl ko sakau, niekaip nesuvokiu šio įstatymo reikalingumo, šiandien nustatyta tam tikra kvota nuo tarybos narių skaičiaus, kiek surenka parašų, meras privalo sušaukti tarybos posėdį ir jis vykta. Tada prašau įvardinti, kokios savivaldybės ir kokiose savivaldybėse vyksta šis nusikaltimas ir meras nevykdo savo pareigų.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Aš trečią kartą pakartosiu, kad aš nenoriu asmeniškai sakyti vienos ar kitos savivaldybės, nes įstatymai priimami visai šaliai. Aš nenoriu čia asmeniškai vienos savivaldybės išskirti ir tikrai to nedarysiu.

PIRMININKAS. Jūs jau baigėte savo atsakymą?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas pranešėjau, nežinau, kaip jūs rengete kartu įstatymo projektą, kai nenorite įvardyti kai kurių atvejų. R. Žemaitaitis primygtinai reikalauja. Bet turbūt ne visi ir skaito aiškinamąjį raštą. Aiškinamajame rašte labai aiškiai aprašytas Alytaus miesto savivaldybės praktinis pavyzdys – 2020 m. lapkričio 5 d. Kaip suprantu, čia labiausiai suinteresuota yra L. Radzevičiūtė, M. Puidoko patarėja. Būtent konkretus atvejis jus turbūt ir paskatino teikti šį pakeitimą. Bet turbūt sutiksime, kad ši pandeminė situacija iškėlė aibę

problemų dėl savivaldybių tarybų posėdžių organizavimo. Man atrodo, reikėtų plačiau pažiūrėti į šiuos posėdžius, ne vien tik į slaptą balsavimą, bet ir apskritai į balsavimus. Atskiri merai nemažai pakeltų elektroninių rankučių, kiti nekreipia dėmesio į teisėtus...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, klausti – minutė, atsakyti – dvi.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Čia labiau tokia teisinga replika, tai aš net nenoriu daugiau...

PIRMININKAS. Klausimai baigėsi. Dėl balsavimo motyvų. A. Vyšniauskas nori pasisakyti už.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Tikrai labai puikus projektas, nes savivaldoje jau buvo susidurta pastaruoju metu su ganėtinai daug atvejų, kai buvo norima išrinkti vicemerus, administracijų direktorius ir pavaduotojus. Vienos savivaldybės išsprendė, žinau, kad yra savivaldybių, kurios net sugalvojo, kaip padaryti slaptą balsavimą elektroniniu būdu, yra savivaldybių, kurios sukūrė tokius labai keistus modelius, kai tenka ateiti į salę, neaišku, kaip komisija, balsavimas trunka ilgai. Ši nuostata, mano nuomone, gana normaliai reglamentuos šią prievolę, kad esant karantinui ir ekstremaliajai situacijai būtų galimybė įvykdyti visas savivaldybės tarybos funkcijas. Tai dabar yra labai svarbu.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš nori pasisakyti E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, motyvus prieš jau išsakė ir nemažai klausiančiųjų, kurie pabrėžė, matyt, ir Teisės departamento išvadas, kad gal vis dėlto perteklinė norma. Aš noriu pasakyti, kad aiškinamajame rašte gana aiškiai buvo parašyta, kad meras gali piktnaudžiauti ir neteikti svarstyti kai kurių klausimų arba nešaukti posėdžių. Tai Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje yra numatyta norma, kad meras nesijaustų visagalis ir to nedarytų. Trečdalis tarybos narių gali patys sušaukti savo posėdį ir jį surengti. Jeigu matome tokius piktnaudžiavimus, man atrodo, būtų galima savivaldai vis dėlto ne taip smulkmeniškai reguliuoti reikalus, o vis dėlto palikti savivaldai labiau pačiai tvarkyti savo reikalus. Atsižvelgiant tik į vieną pavyzdį, iš karto visai Lietuvai, visoms 60 savivaldybių priimti įstatymo pakeitimą, ir taip staigiai, aš manau, nebūtina. Tikrai siūlyčiau nepalaikyti šio projekto.

PIRMININKAS. Ačiū. Pranešėjas jau gali užimti savo vietą salėje. Kolegos, dėl balsavimo motyvų pasisakyta. Balsuosime nustatytu laiku.

Dabar pagal darbotvarkę yra klausimas, kurio paskelbtas laikas – 14 val. 10 min. Atsiprašau, 12 val. 10 min.

12.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas Nr. XIVP-111(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ projektas. Pranešėjas – tyrimo komisijos pirmininkas A. Lydeka.

Dėl vedimo tvarkos – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl vedimo tvarkos dėl praėjusio klausimo. Pasižiūrėjus tą dokumentą, jo aiškinamąjį raštą, matyti, kad projektą teikia M. Puidokas ir jo padėjėja L. Radzevičiūtė. Čia vienas klausimas, ar viskas ten gerai.

Antras klausimas. Kuo čia dėtas M. Maldeikis kaip projekto teikėjas?

PIRMININKAS. M. Maldeikis buvo tarp projekto teikėjų kartu su M. Puidoku. Du Seimo nariai teikė projektą. Kadangi M. Puidoko nematėme salėje, tai... (*Balsai salėje*)

Prašom, Arminai Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Garbūs Seimo nariai, prieš pradėdamas pristatyti šį su teisėsauga susijusį klausimą, noriu visiems mums priminti, kad šiandien Lietuvos teismų diena. Tad šia proga noriu pasveikinti visus Lietuvos teisėjus, visą teisėsaugą ir mus visus.

Mieli kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1443 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisijos „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį P. Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ sudarymo“

sudaryta komisija organizavo du posėdžius. 2020 m. gruodžio 9 d. posėdžio metu komisija išklauė Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroro R. Stankevičiaus informaciją ir atsakymus į komisijos narių klausimus, taip pat Seimo nario P. Gražulio paaiškinimus ir atsakymus į komisijos narių klausimus.

Komisija taip pat susipažino su Seimo 2019 m. birželio 11 d. rytinio posėdžio protokole Nr. SPP-297 ir šio posėdžio stenogramoje, Seimo 2019 m. birželio 25 d. vakarinio posėdžio protokole Nr. SPP-302 ir šio posėdžio stenogramoje, taip pat Seimo 2020 m. gruodžio 3 d. vakarinio posėdžio protokole Nr. SPP-9 ir šio posėdžio stenogramoje fiksuotais Seimo nario P. Gražulio pasakymais.

2020 m. gruodžio 10 d. elektroniniu paštu Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroras R. Stankevičius atsakė dėl uždaramo komisijos posėdyje pateiktos informacijos naudojimo komisijos išvadoje. Jame nurodyta, kad posėdyje prokuroro pateikta visa informacija ir atsakymai į komisijos narių klausimus yra ikiteisminio tyrimo duomenys ir gali būti viešinami.

Taigi Seimo sudaryta tyrimo komisija, vertindama generalinio prokuroro teikime nurodytus faktus, tikrino, ar generalinio prokuroro prašymas yra pagrįstas ir ar tai nėra mėginimas persekioti Seimo narį P. Gražulį dėl politinių ar kitų motyvų, ar tai nėra bandymas susidoroti su Seimo nariu dėl jo kaip Seimo nario veiklos.

Komisija, patikrinusi generalinio prokuroro E. Pašilio 2020 m. lapkričio 30 d. rašte Nr. 17.2-4270 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo sutikimo patraukti Seimo narį baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ nurodytas aplinkybes, taip pat įvertinusi prokuroro R. Stankevičiaus ir Seimo nario P. Gražulio paaiškinimus ir atsakymus į komisijos narių klausimus, padarė išvadą, kad yra pagrindas patenkinti generalinio prokuroro prašymą dėl sutikimo Seimo narį P. Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

2020 m. gruodžio 11 d. posėdyje komisija priėmė sprendimą siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tenkinti Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro teikimą dėl sutikimo Seimo narį P. Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Taigi tyrimo komisijai nebuvo pateikta jokių faktinių įrodymų, kad Seimo narys P. Gražulis būtų persekiojamas dėl politinių ar kitokių panašių motyvų dėl jo kaip Seimo nario veiklos.

Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti paties nutarimo projekto esmę. Nutarimas susideda iš dviejų straipsnių. 1 straipsnis. Sutikti, kad Lietuvos Respublikos Seimo narys P. Gražulis būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas ar būtų kitaip suvaržyta jo laisvė. 2 straipsnis. Pripažinti, kad Lietuvos Respublikos Seimo tyrimo komisija „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ darbą baigė.

Kviečiu pritarti šiam nutarimui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas komisijos pirmininke. Palaukite, jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmas – K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, dėkoju už tokį operatyvų darbą. Tai tikrai pagirtinas operatyvumas. Vienas žmogus balsavo prieš komisijoje. Norėčiau jūsų paklausti, ar jisai reiškė kokių nors motyvų, atskirąją nuomonę kaip nors ir panašiai, nes yra vienintelis būdas balsuoti prieš – tai turint argumentų, kad, sakysim, galimai prieš P. Gražulį čia yra politinė byla ir yra politiškai persekiojamas?

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, garbusis kolega. Kaip matote, gerbiami Seimo nariai, išvadoje, kurią pateikė komisija, atskirosios nuomonės nėra. Jos nėra todėl, kad nors ir vienas Seimo narys balsavo prieš, jokių išdėstytų motyvų komisija negavo.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Norėjau paklausti, iš tikrųjų mes turime kalbėti ir teisine kalba. Nuo to momento, kai anksčiau Seimas buvo apsisprendęs nenaikinti teisinės P. Gražulio neliečiamybės, ar atsirado naujų aplinkybių ir ar yra šioje byloje nuteistų asmenų, ar tiems asmenims yra panaiškinti kaltinimai? Kokia yra tikra situacija? Ar išeina tik kažkokia keršto akcija?

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už jūsų klausimą. Negaliu atsakyti, ar naujų aplinkybių atsirado. Galiu tik savo nuomonę išsakyti, kad, matyt, neatsirado naujų aplinkybių, tačiau, kalbant teisine kalba, gerbiamas kolega, kaip žinome, Seimo nario įgaliojimai suteikiami nuo priesaikos, tai yra ir su visomis pasekmėmis, tai yra ir imunitetas vėl naujai atkuriamas nuo priesaikos. Tad prokuratūra, prokuratūros atstovai turi visišką teisę naujai kreiptis į Seimą dėl galimybės Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę remdamiesi, kad suformuotas naujas Seimas.

O dėl to, ar buvo kiti nuteisti asmenys, – ikiteisminio tyrimo medžiaga. Ne mums čia Seime spręsti, kokie dar yra ikiteisminio tyrimo medžiagoje surinkti duomenys ir kaip su jais elgiamasi. Mes galime spręsti tik dėl Seimo nario konkrečiai imuniteto ir galimybės jį patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jau dabar nebėra norinčių jūsų klausti. Gerbiama kolegė, Seimo statuto 23 straipsnio 4 dalies (skaitysiu tik tą dalį dėl diskusijų) antras sakinysskelbia, kad diskusijose dėl neliečiamybės atėmimo dalyvauja tyrimo komisijos pranešėjas, mes jau jį girdėjome, Seimo narys, kurio asmens neliečiamybės klausimas sprendžiamas, ar kitas jo įgaliotas Seimo narys ir ne daugiau kaip po du Seimo narius, pasisakančius už ir prieš.

Kolegos, priėmimo stadijoje užsirašykite už ir prieš ir pagal tai bus duota jums pasisakyti, nes diskusijos, tokios kaip paprastai dėl įstatymo projekto ar kito Seimo nutarimo, nebus. Dabar kviečiame Seimo narį P. Gražulį. Prašom, kolega.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiama Seimo nariai, toks mano yra likimas, kad visą gyvenimą esu persekiojamas. Sovietinėje sistemoje buvau kalintas karceriuose šešis kartus, baudžiama byla iškelta vieną kartą, faktiškai išvakarėse, Lietuvai atgaunant nepriklausomybę, 1988 m. vasario 2 d. Visą laiką sovietinė valdžia persekiojo mane dėl mano politinių nuostatų, bet niekada manęs nenuteisė ir niekada neuždarė į karcerį, kad aš kovojau už Lietuvos interesus. Visada jie vadovavosi sovietiniais įstatymais.

Norių pasakyti, kad atgavus nepriklausomybę dabartinė sistema man buvo iškėlus penkias bylas ir niekada nesakė, kad tai yra mano politinis persekiojimas. Galėčiau pavadinti kelias. Tai, kad protestavau prieš homoseksualių asmenų eitynes. Tai, kad protestavau, kad prokuroras, kad vienas iš organizuotų nusikaltimų prokurorų I. Mikelionis nebūtų skiriamas į aukštas pareigas. Apie jį labai daug rašė, kad yra korumpuotas. Pasirodo, piketuoti negalima. Pasirodo, tai yra įstatymo pažeidimas.

Taip pat ir ši byla yra sukurpta politinė. Vien dėl to, pažiūrėkite, kai ateina prokuroras į komisiją, paimekite, kad ir V. Gapšio, jis neprašo, kad tas posėdis būtų uždaras. Mano atveju prašo, kad šis posėdis būtų uždaras. Kodėl? Kad nėra kaltinimų. Kad kaltinimai laužti iš piršto. Kad visuomenė negirdėtų šitų absurdiškų kaltinimų. Pone Lydeka, tu sakai, gilinaisi į šią bylą? Jūs iš karto priėmėte politinį sprendimą. Kai tau uždavė klausimą, ar paaiškėjo naujos aplinkybės, tu pasakei, kad nežinai. Tai koks gilinimasis į šią bylą? Tai yra politinis išankstinis jūsų priimtas nuosprendis.

Gerbiamieji, noriu grįžti truputį arčiau šios bylos. Jūs prisimenate tuos metus, kai Europos Sąjunga dėl įvykių Ukrainoje paskelbė sankcijas Rusijai, o Rusija priėmė atsakomąsias sankcijas, uždraudė įvežti įvairioms įmonėms maisto produktus į Rusiją. Jūs žinote, kad visose Lietuvos pieninėse buvo rasta listerijos bakterijų, dar ko nors ir visos prarado teisę įvežti produkciją į Rusiją. Gerbiamieji, ar nors vienai šiai įmonei Rusijos prokuroras, Lietuvos prokuroras iškėlė bylą, kad ten atseit nuodija Rusijos piliečius? Ar buvo toks atvejis?

Deja, „Judex“ produkcijoje nebuvo rasta jokių listerijų ir prokuroras iškėlė šią bylą. Klausykite, mums priešiškos valstybės gyventojus gina ne Rusijos prokuroras, o gina Lietuvos prokuroras. Kas jis, kagėbistas, kas jis toks yra? Ar buvo nors vienas istorinis atvejis, jūs man pasakykite, kad Rusijos prokuratūra gintų Rusijos piliečius, o ne atvirkščiai. Aš suprasčiau, jeigu būtų iškėlus Rusijos prokuratūra bylą ir gintų savo šalies žmonių interesus, tai būtų logiška.

Ar dar neaišku, kad tai yra politika? Ar jums neaišku, kad tai yra užsakyta Prezidentės D. Grybauskaitės, kurią iškėlė į kandidatės konservatoriai, byla? Ar jums neaišku? Visiems žmonėms aišku, tik jums neaišku. Aš ne jums ir kalbu, kalbu tiems, kurie galbūt šiandien klauso šitą posėdį, nes jums tiesa nereikalinga, gerbiamieji.

Antras dalykas. Noriu grįžti prie tos bylos detalių. Visa Lietuva žinojo, kad aš važinėju su leksusu. Pateikė prokuratūrai sutartį iš Seimo kanceliarijos. Viskas yra pasakyta, koks automobilis. Pateiktos visos išlaidos, va čia turiu iki kiekvienos sąskaitos faktūros, kad aš atsiskaičiau už automobilio nuomą. Prokuroras sako – tu ne ta mašina važinėji. Visa tauta matė, bet jie nemato, kokia mašina aš važinėju. Tai kokia, prokurore, aš mašina važinėju? Ką jūs čia nesąmones šnekate?

Antras dalykas, prokuroras mato, kad pilu kurą, su kokia kortele. Ar tos įmonės, ar tos įmonės, bet jis nemato automobilio. Dramblio nemato, musę mato. Dėl kuro, kuriuo kaltinamas, mano sutartyje aiškiai, pone Lydeka, pasakyta, kad aš turiu teisę iš nuomos kainos sumos 300 eurų užsiimti kuro. Nei prokuratūra, nei A. Lydeka nemato šitų dalykų. Nerūpėjo jums niekas, šitie dalykai.

Dar vienas toks techninis kaltinimas dėl bilietų. Gerbiamieji, taip, kada važiuoja grupė žmonių, bilietus, viešbučius visada perka vienas žmogus. Vienas. Dėl paprasčiausių dalykų, kad neišskristų kitais lėktuvais, kad gyventų viename viešbutyje. Taip, pirkto mano patarėja P. Pachomovaitė. Bet visi pinigai gražinti ir tai užfiksuota Ekonominių nusikaltimų tyrimo tarnybos, ne mano, ne dar kieno, o Ekonominių nusikaltimų tyrimo tarnybos. Ar jums neaišku, ar jūs nesuprantate, kad tai yra politinis persekiojimas?

Sako, kad aš siekiau politinės naudos ir padariau didelę moralinę žalą Lietuvos valstybei. Pone prokurore, pone Pašili, kodėl tu atėjai dabar tik likus trims dienoms iki tavo kadencijos pabaigos ir paprašei mano imunitetą panaikinti? Ar tai nėra politika? Galbūt naujas generalinis prokuroras būtų įsigilinęs į bylą, ne taip, kaip A. Lydeka, ir būtų nutraukęs jis tą persekiojimą, bet ne, jam reikia būtinai suspėti paskutinę dieną ateiti ir paprašyti atimti imunitetą.

Gerbiamieji Seimo nariai, aš žinau, dar kartą kartoju, jūs turite išankstines politines nuostatas, jus frakcijos yra įpareigojusios balsuoti, ir, žinote, aš galiu taip pasakyti. Ilgai mažiau apie tai – mane stiprina tie antisovietinės veiklos metai. Teko labai gerai pažinoti monsįjorą A. Svarinską, kuris daugiau kaip 20 metų kalėjo sovietiniuose lageriuose, jis sakydavo: „Jeigu sovietinė valdžia mane persekioja, tarnauju Dievui. Jeigu mane sovietinė valdžia girtų, tarnaučiau velniui.“ Jeigu konservatorių užvaldyta teisėtvara su D. Grybauskaite man kelia bylas, tarnauju jums, Lietuvos žmonės! Jeigu jie manęs nepersekiotų, tarnaučiau šitai gaujai, kuri užvaldė Lietuvą.

Antras dalykas. Kur, Pašili, bylos? Už vieną eurą nupirktas pusantro milijono vertės žemės sklypas. Bylos nėra. Per dvejus metus beveik 15 mln. sukaupia turto. Bylos nėra. Paimkime tas rezonansines bylas – suskystintųjų dujų terminalas, atominės elektrinės uždarymas, visos kitos. Bylų nėra. Tai akivaizdžiai rodo, kad jūs esate kišeninis prokuroras ir dėl to skubėjote čia ateiti į Seimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega.

Taigi diskusija, kurioje pasisako du už, du prieš. Dėl vedimo tvarkos. Prašom, A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, žiūrėkime į laikrodį. Mes apie tai kalbėjome Seniūnų sueigoje. 12 val. 25 min. balsavimai. Susirinkome visi į salę. Mes toliau diskutuojame. Tai balsuojame, o po to tęsime kitus klausimus. Laikykimės tvarkos, nes patys jos nesilaikome.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, bet taip jau išėjo, kad šiam klausimui, aš jums noriu priminti, šitam klausimui, kuris dabar svarstomas, yra nustatytas konkretus laikas. Mes negalėjome jo pradėti anksčiau, nors rytinė darbotvarkė buvo jau baigta. Jam yra tiek laiko, kiek yra pasakančių pagal Seimo statutą.

Dėl balsavimo motyvų. Prašom. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš praėjusią savaitę du kartus jums sakiau, tiksliau, ne jums, bet jums kaip pirmininkaujantiems vicepirmininkams ir Seimo Pirmininkei, gražinkite seną tvarką – po kiekvieno klausimo balsavimą. Na, baikite tyčiotis iš to Seimo. Antradienį tas pats buvo, ketvirtadienį jūs norėjote su premjere... ir šiandien tą patį cirką turime. Klausimas – balsuojame, klausimas – balsuojame, viskas, na, baikime šituos dalykus daryti. Tada išeina, mūsų žmonės žiūri per televiziją, ką čia galvoja, kad mes vaikų žaidimams susirinkome? *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Ačiū. Labai ačiū, gerbiamas kolega, už jūsų nuomonę. Aš tą pačią nuomonę palaikiau Seniūnų sueigoje, bet, deja, Seniūnų sueiga nusprendė kitaip.

A. Petrošius – už.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos Seimo nariai, Seimo nariui taikomas neliečiamybės institutas nėra kokia nors panacėja, galinti išspręsti visas mūsų gyvenimo problemas. Neliečiamybės institutas iš esmės yra sukurtas apsaugoti Seimo narius nuo politinio persekiojimo ar susidorojimo. Tačiau tai nereiškia, kad mūsų, Seimo narių, galimai padarytos nusikalstamos veikos neturi būti tiriamos.

Dalyvavau šitos komisijos veikloje, išsamiai susipažinau su visa medžiaga, buvo išklaustytos visos suinteresuotos pusės ir nematau čia tų esminių politinio persekiojimo ar susidorojimo elementų. Priminsiu, Seimas nesprendžia P. Gražulio kaltės klausimo, neatlieka ir galimai padarytos nusikalstamos veikos tyrimo. Mes uždegame žalią šviesą visapusiškam situacijos ištyrimui, teisėsaugos institucijų darbui ir galimybei P. Gražuliui įrodyti savo tiesą daugiapakopėje teisinėje sistemoje, jeigu byla vis dėlto pasiektų teismą. Pats P. Gražulis tyrimo komisijos posėdžio metu sakė, kad Jos Ekscelencijai D. Grybauskaitei ir gerbiamam E. Pašiliui nebeeinant pareigų teisine sistema jis pasitiki truputį labiau.

Neliečiamybės panaikinimas nereiškia, kad kaip galutinis rezultatas bus priimtas apkaltinamasis nuosprendis, todėl linkėčiau P. Gražuliui įrodyti savo tiesą. Šiandien nematau jokių teisinių argumentų, kodėl turėtume stabdyti procesą. Kviečiu kolegas būti vieningus ir palaikyti prokuroro teikimą bei suteikti galimybę teisėsaugai vykdyti jai paskirtas funkcijas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš kalbės V. Gapšys.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. O aš siūlau priešingai, pasižiūrėti ne šiaip aplaidžiai ir nekreipiant dėmesio į turinį. Vis dėlto mes turime suprasti, kad Seimo nario imunitetas yra ir parlamento imunitetas nuo kišimosi į parlamentarų darbus be reikalo. Ir kai pasižiūriu tekstus, kuriais kreipiasi Generalinė prokuratūra į Seimą, man kyla abejonių, ar visiems taikoma vienodai teisė ir kiekvienas Seimo narys turi teisę apsiginti vienodai.

Šiuo atveju pažiūrėkite, kuo kaltinamas ponas P. Gražulis. Ponas P. Gražulis kaltinamas dėl Baudžiamojo kodekso 228 straipsnio 2 dalies, tai yra piktnaudžiavimas. Piktnaudžiavimo nustatytas dalykas yra sudėtis, piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba asmuo būna viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė. Pono P. Gražulio atveju man kyla klausimų, ar didelės žalos patyrė valstybė ir ar nėra Generalinės prokuratūros piktnaudžiavimo pačios besikreipiant dėl tokių klausimų?

Čia aš įžvelgiu etikos klausimus dėl to, ar buvo teisingai sudarytos sutartys, ar teisingai buvo atlikti visi veiksmai teisiškai, bet ar dėl to reikia pradėti baudžiamąjį persekiojimą? Ar kiekvienu atveju, ar dėl kiekvieno Seimo nario tokiais atvejais pradėdamas, ar išimtinai pradėtas buvo dėl P. Gražulio? Šito aš komisijos išvados nematau.

Todėl aš manau, kad komisija nepakankamai ištyrė klausimą, nepakankamai susipažino su situacija, o vien pasakymas, kad, Petrai, tu eik ir apsiginsi, tai nėra teisiškai reikšmingas pasakymas. Teisiškai reikšmingas pasakymas būtų, jeigu mes, ištyrę absoliučiai visas aplinkybes, įvertinę absoliučiai visus niuansus ir išklausę poną P. Gražulį, galėtume pasakyti, kad čia nėra politinio persekiojimo. Aš manau, kad komisija nepadarė savo darbo, todėl aš tikrai negalėsiu palaikyti tokios komisijos išvados.

PIRMININKAS. Ačiū. Už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Atkreipiu Seimo dėmesį, kad ankstesnės kadencijos Seimas nuo 2019 m. birželio 4 d. trukdo teisėsaugai atlikti savo pareigas. Tas pareigas ji vykdė be P. Gražulio apklausos ir P. Gražulio išplatintas užvakarykštis laiškas rodo, kad P. Pachomovaitei, J. Miliui nutraukti ikiteisminiai tyrimai, R. Kičas pripažintas kaltu tik dėl kitų epizodų. Mano tokia išvada: Petrai Gražuli, eik į prokuratūrą, pateik savo parodymus, gal ir pačiam bus panaikinti įtarimai, nes priešingu atveju sėdėsi su tokia uodega, gal pats to ir nori.

Dabar, kodėl įtarimai kitiems panaikinti, o kabinamasi prie P. Gražulio? Čia turiu dvi versijas. Gal P. Gražulio padėjėja, draugė P. Pachomovaitė, J. Milius ir R. Kičas liudydami pateikė įrodymus apie P. Gražulio veiklą? Gal. Aš nežinau, nes prokuratūrai mes kol kas nedavėme sutikimo tęsti darbą.

Kita versija, kad P. Gražulis tikrai nekaltas, tai jis bando įrodinėti savo užvakarykščiame laiške. Tai ko bijoti? Kodėl Seimas padaromas įkaitu laikant įkaitu ir patį Petrą iki kitos kadencijos? P. Gražulio pateikti tariami ar teisingi įrodymai dėl naudojimosi lizingu, dėl kuro įsigijimo, dėl lėktuvo bilietų yra tik paneigimas arba teisingas bandymas paneigti, kad jis negavo jokio atlygio. Galbūt tai yra tiesa. Eik ir įrodinėk šituos dalykus. Tačiau išlieka klausimas, ar P. Gražulis neveikė kokios nors konkrečios įmonės naudai.

Mano išvada tokia: Petrai, atsiduok teisėsaugos malonėms ir glamonėms, būk vyras. Už Lietuvą!

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalba V. Giraitytė.

V. GIRAITYTĖ (DPF). Dėkoju. Pati dalyvavau komisijos darbe. Komisijos posėdis, prokuroro prašymu, buvo uždaras, todėl man kartais keista ir komisijos išvadoje gana daug kas surašyta, tačiau aš tikrai nenoriu, kad bet kuriam Seimo nariui atsidūrus panašioje ar kitoje situacijoje Seimo komisija taip gana paviršutiniškai pasižiūrėtų į tą klausimą ir nebūtų analizuojama. Aš manau, kad šiuo atveju tikrai buvo per mažai atsižvelgta į Seimo nario pateiktus dokumentus ir argumentus, kodėl būtent Seimo nario neliėčiamybė turėtų būti neatimta. Todėl negalėsiu palaikyti tokio sprendimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, pagal Statutą dalyvavo diskusijoje visi Statute įvardinti asmenys.

Noriu perskaityti, pacituoti Statuto nuostatą: „Seimo protokolinis nutarimas sutikti Seimo narį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę gali būti priimtas, kai už jį balsuoja daugiau kaip pusė visų Seimo narių.“

Taigi balsavimas yra dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį P. Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę. Balsavimas prasideda.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 129, balsavo 129: už – 97, prieš – 6, susilaikė 26. Seimo nutarimas „Dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį patraukti baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę“ priimtas. (*Gongas*)

Kolegos, dabar balsuosime dėl rytinės darbotvarkės klausimų iš eilės, kaip yra darbotvarkėje.

12.45 val.

Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5261(2) (priėmimo tęsinys)

Taigi, darbotvarkės 1-2 klausimas – Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 133, balsavo 133: už – 132, prieš nėra, susilaikė 1. Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIII-5261(2) priimtas. (*Gongas*)

12.46 val.

Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo Nr. XII-311 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5263(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo 6, 7, 8, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13 straipsniu įstatymo projektas. Priėmimas. Balsavimas pradėtas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 132, balsavo 132: už – 130, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIII-5263(2) priimtas. (*Gongas*)

12.46 val.

Įstatymo „Dėl Nairobi sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-5190(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – įstatymo „Dėl Nairobi sutarties dėl olimpinio simbolio apsaugos ratifikavimo“ projektas. Priėmimas. Balsavimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 133, balsavo 133: už – 133, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5190(2) priimtas. (*Gongas*)

12.48 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5257(2) (priėmimo tęsinys)

Akcinių bendrovių įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Balsavimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 134, balsavo 134: už – 107, prieš – 4, susilaikė 23. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5257(2) priimtas. (*Gongas*)

12.48 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5258(2) (priėmimo tęsinys)

Viešųjų įstaigų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 133, balsavo 132: už – 103, prieš – 2, susilaikė 27. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5258(2) priimtas. (*Gongas*)

12.49 val.

Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5259(2) (priėmimo tęsinys)

Ūkinių bendrijų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 132 Seimo nariai, balsavo 130 Seimo narių: už – 99, prieš – 2, susilaikė 29. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5259) priimtas. (*Gongas*)

12.50 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1943(2) (priėmimo tęsinys)

Vartojimo kredito įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 131 Seimo narys, balsavo 131 Seimo narys: už – 95, prieš – 18, susilaikė 18. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1943) priimtas. (*Gongas*)

12.51 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4981(2) (priėmimo tęsinys)

Valstybinių pensijų įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 132 Seimo nariai, balsavo 132 Seimo nariai: už – 130, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4981) priimtas. (*Gongas*)

12.52 val.

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo Nr. X-1710 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5329(2) (priėmimo tęsinys)

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 134 Seimo nariai, balsavo 134 Seimo nariai: už – 133, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5329) priimtas. (*Gongas*)

12.53 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4504(2) (priėmimo tęsinys)

Išmokų vaikams įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 133 Seimo nariai, balsavo 133 Seimo nariai: už – 133, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4504) priimtas. (*Gongas*)

12.54 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5305(2) (svarstymo tęsinys)

Užimtumo įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas. Balsuojame.

Užsiregistravo 130, balsavo 130: už – 130, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-5305) priimtas. (*Gongas*) Atsiprašau, po svarstymo buvo pritarta. Labai atsiprašau.

12.55 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-62(2) (svarstymo tęsinys)

Pensijų kaupimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-62(2). Kolegos, kadangi prieš tai balsavo už visi, dalyvavę salėje, gal bendru sutarimu galime pritarti po svarstymo? Ačiū. Pritarta Pensijų kaupimo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo bendru sutarimu.

12.53 val.

Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 28, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 46 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5310(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 67 ir 73 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5311(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 ir 55 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5312(2), Kredito unių įstatymo Nr. I-796 57 ir 61 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5313(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 38 straipsnių ir šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5314(2), Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5315(2) (svarstymo tęsinys)

Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo daugelio straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 5, 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5310(2). Svarstymas. Šį projektą galime bendru sutarimu? Taip pat jį lydi dar keli projektai. Galime visus kartu priimti? Tai įstatymų projektai Nr. XIIIIP-5311, Nr. XIIIIP-5312, Nr. XIIIIP-5313, Nr. XIIIIP-5314, Nr. XIIIIP-5315. Bendru sutarimu galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta.

12.57 val.

Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-2017 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, 1-12 klausimas – Farmacijos įstatymo 2, 4, 5, 7, 35, 39, 76 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5368(2). Balsavimas po svarstymo. Balsuojame.

Užsiregistravo 128, balsavo 127: už – 78, prieš – 25, susilaikė 24. Įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5368 po svarstymo pritarta.

12.57 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 3, 6, 21, 24 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-34(2) (svarstymo tęsinys)

Aviacijos įstatymo 3, 6, 21, 24 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-34(2). Svarstymas. Kolegos, ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

12.58 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 7, 36, 39, 45, 48, 53¹, 53², 54, 55¹, 57, 61, 63, 69¹, 76, 78, 84, 85, 88, 91², 91³, 91⁴, 91⁵, 93, 94, 98, 101, 102, 106, 119, 121, 122, 124, 128, 130 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 44¹ straipsniu ir nauja VII dalimi ir 95 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIII-2372 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-43(2) (svarstymo tęsinys)

Teismų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-43(2). Ar jam po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

12.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97 (svarstymo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų Laisvės premijos paskyrimo Baltarusijos demokratinei opozicijai“ projektas Nr. XIVP-97. Kolegos, ar čia galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū. (Balsai salėje) Norite balsuoti? Yra norinčių balsuoti. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 133, balsavo 132: už – 127, prieš nėra, susilaikė 5. Po svarstymo nutarimo projektui pritarta.

12.59 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4709(2) (svarstymo tęsinys)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kolegos, jam galime pritarti bendru sutarimu? Nėra prieštaraujančių. Pritarta bendru sutarimu po svarstymo.

13.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIVP-103 (pateikimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas. Pateikimas. Ar po pateikimo galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

13.00 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5367 (pateikimo tęsinys)

Ir Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Balsuojame.

Užsiregistravo 128, balsavo 128: už – 66, prieš – 15, susilaikė 47. Po svarstymo, atsiprašau, po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

13.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas Nr. XIIIIP-4442 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1 rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas. Pateikimas.

Atsiprašau, nepaskyrėme komitetų, labai atsiprašau. 2-6 klausimu dėl Seimo nutarimo dėl Valstybės kontrolės finansinio audito pagrindinis komitetas – Audito komitetas, papildomo nenumatoma. Yra pasiūlymų dėl komiteto? Prašom. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Manau, kad Kultūros komitetas galėtų būti papildomas.

PIRMININKAS. Kultūros kaip papildomas audito...

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Atsiprašau, ne tas klausimas.

PIRMININKAS. Ne tas klausimas. Atsiimate siūlymą. Tai Audito komitetui galime pritarti? Svarstymas gruodžio 17 dieną.

Ir dėl Vietos savivaldos įstatymo pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime pritarti? Papildomų nesiūloma. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną.

Kolegos, rezervinis Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų paskelbimo Klaipėdos krašto metais“ projektas. Pateikimas. Ar galime pritarti po pateikimo? Galime. Ačiū, pritarta.

Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildoma – Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija. Galime pritarti? Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Pritarta.

13.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos karaimų metais“ projektas Nr. XIIIIP-4926 (pateikimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl 2022 metų paskelbimo Lietuvos karaimų metais“ projektas. Ar po pateikimo galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Siūlomi komitetai. Švietimo ir mokslo komitetas siūlomas kaip pagrindinis, papildoma – Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija. Kitų nuomonių nėra? Ačiū, pritarta. Siūlo ma svarstyti pavasario sesijoje. (*Balsai salėje*)

Dėl šio klausimo? Taip. V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėl šio klausimo. Gal Švietimo ir mokslo komitetas sutiktų, kad pagrindinis būtų Kultūros komitetas šiuo klausimu?

PIRMININKAS. Ar Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas ponas A. Žukauskas neprieštarauja? Nematau.

Prašau. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ir dėl šio klausimo aš prašyčiau rasti galimybę dar šioje rudens sesijoje, nes kai jūs pasakote, kad pavasario sesijoje, na, 2022-uosius mes skelbiame karaimų metais, tai kada Vyriausybei priimti kokią nors programą, kada ką sugalvoti, jeigu mes kovo viduryje priimsime? Aš nežinau, ar ši rudens sesija bus pratęsta, bet jeigu ji būtų pratęsta iki sausio 13 dienos, kaip paprastai darome, tai skelbkime, kad ne pavasario sesijoje, o šioje sesijoje. Sausio pradžioje priimtume nutarimą ir visi metai dar prieš akis.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už racionalų pasiūlymą. Kolegos, neprieštaraujate, kad dar rudens sesijoje būtų svarstomas projektas? Dėl pagrindinio komiteto mums reikia apsispręsti. Balsuojame. Alternatyvus balsavimas. Švietimo ir mokslo komitetas – bus už, prieš – bus Kultūros komitetas.

Užsiregistravo 122. Kolegos, balsavimo rezultatai. Balsavo 121: už – 36, prieš – 85. Pagrindinis komitetas – Kultūros komitetas. Dabar... (*Balsas salėje: „Ar šioje sesijoje?“*) Šioje rudens sesijoje.

V. Juozapaitis dar nori kalbėti?

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Būčiau labai dėkingas ir būtų dėkinga visa karaimų bendruomenė, kuri stebi, žiūri ir laukia šito sprendimo. Mes tikrai rytoj Kultūros komitete įtrauksime į darbotvarkę ir pačiu artimiausiu metu būtų galima ir į salę grįžti.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetui linkėsime operatyvaus svarstymo.

13.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-114 (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Pateikimas, svarstymas jau buvo. Priėmimas pastraipsniui buvo. Balsuojame, kas už, prieš, susilaikė.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 116, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-113 (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 17 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas. Atsiprašau, dėl komisijų sudarymo. Praleidau vieną. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo projektas. Svarstymas, pateikimas buvo. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 116: už – 115, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-115 (priėmimo tęsinys)

Ir paskutinis rytinės darbotvarkės klausimo balsavimas, rezervinis 7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pateikimas, svarstymas buvo. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 117, prieš, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)
Registruojamės, kolegos.

Užsiregistravo 114 Seimo narių. 2020 m. gruodžio 15 d. rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 16 STENOGRAMA

2020 m. gruodžio 15 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Sveiki gyvi, gerbiami kolegos, pradėdame gruodžio 15 dienos popietinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Registruojamės. Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

14.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-87 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Evaldą Gražį Lietuvos apeliacinio teismo teisėju“ projektas Nr. XIVP-87. Pagrindinė pranešėja – Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašom.

J. ŠOVIENĖ. Laba diena. Dėkui, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidento teikiamą pretendentą į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus E. Gražį.

Pretendentas turi teisinio darbo patirtį daugiau nei 30 metų, iš kurių 25 metus dirba teisėju. 1995 metais pradėjo dirbti Kauno apylinkės teismo teisėju, nuo 2010 metų iki šiol eina Kauno apygardos teismo teisėjo pareigas. 2013–2018 metais ėjo Kauno apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko pareigas. Iki paskyrimo teisėju E. Gražys dirbo teismo antstoliu. Teisininko kvalifikaciją E. Gražys įgijo Vilniaus universitete.

Teisėjas E. Gražys Kauno apygardos teisme nagrinėja baudžiamąsias ir administracinių nušižengimų bylas. Duomenys apie pastarųjų trejų metų teisėjo E. Gražio jurisdikcinę veiklą rodo, kad nors vidutinė teisėjo nagrinėtos bylos trukmė yra kiek ilgesnė už vidutinę bylos nagrinėjimo trukmę apygardos teisme, tačiau teisėjo nuosprendžių stabilumo rodiklis yra absoliutus. Vidutinė apeliacinė instancija... teisėjo nagrinėtos bylos trukmė bei stabilumo rodikliai yra aukštesni už šalies apygardų teismų.

E. Gražys yra vienas iš Europos teisminio tinklo kontaktinių asmenų Lietuvoje, dalyvauja padedant užtikrinti bendradarbiavimą tarp teismų. Nuo 2014 metų teisėjas yra atsakingas už Europos arešto orderio išdavimą, aktyviai prisideda formuojant teismų praktiką šiuo klausimu.

Teisėją E. Gražį kolegos apibūdina kaip principingą, atsakingą, konstruktyvų, kruopštų, noriai besidalinantį savo žiniomis bei patirtimi. Teismo proceso metu E. Gražys yra dalykiškas, organizuotas ir operatyvus. Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos išvadoje teisėjo E. Gražio profesinė veikla ir asmeninės savybės įvertintos kaip atitinkančios teisėjui Teismų įstatyme bei Teisėjų etikos kodekse keliamus reikalavimus. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija pretendentą E. Gražį pripažino vienu tinkamiausių kandidatų į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus.

Gerbiamieji Seimo nariai, Respublikos Prezidento vardu prašyčiau palaikyti E. Gražio kandidatūrą į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkoju, gerbiama pranešėja. Į tribūną kviečiame patį kandidatą į Apeliacinio teismo teisėjus E. Gražį.

E. GRAŽYS. Laba diena visiems. Gerbiami Seimo nariai, Prezidento atstovė iš esmės apibūdino, parodė mano visą profesinės veiklos stažą, tad aš pasistengsiu trumpai. Iš tiesų su teismų sistema esu susijęs nuo 18 metų. Tik sukakus 18 metų, aš pradėjau dirbti Kauno miesto Panemunės rajono apylinkės teisme teismo vykdytoju, paskui – teismo antstoliu, dabartiniu teismo antstoliu. 1994 metais baigiau mokslus Vilniaus universitete ir tų pačių metų gruodžio mėnesį buvau paskirtas Kauno apylinkės teismo teisėju, kuriuo pradėjau dirbti 1995 m. sausio 2 d.

Kauno apylinkės teisme dirbau 15 metų: nagrinėjau baudžiamąsias bylas (pirmoji instancija), nagrinėjau administracinių teisės pažeidimų bylas, taip pat skundus dėl ikiteisminio tyrimo veiksmų. 2010 metais tapau Kauno apygardos teismo teisėju, taip pat nagrinėjau baudžiamąsias bylas (pirmoji instancija), taip pat apeliacinės instancijos bylas.

Kaip ir minėjo Prezidento atstovė, penkerius metus buvau šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku. 2014 metais, kai teismai perėmė Europos arešto orderio išdavimą bylose, kuriose priimtas teismo sprendimas, turėjo išduoti Kauno apygardos teismai, tapau atsakingas už Europos arešto orderių išdavimą. Iš tiesų teko nemažai prisidėti formuojant bendrą praktiką, poziciją, teko skaityti pranešimus teisėsaugos institucijų atstovų pasitarimuose dėl proporcingumo, Europos arešto išdavimo tikslingumo.

Esu vienas iš Europos teisminio tinklo atstovų Lietuvoje. Nors ir ne dažnai tenka, bet tenka bendrauti su užsienio valstybių kolegomis, padedant užtikrinti teisinį bendradarbiavimą. Manau, kad įgytos žinios, mano patirtis leistų man dirbti ir Lietuvos apeliaciniame teisme. Dabar, jeigu turite klausimų, prašom, pabandyčiau atsakyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kandidate. Pirmasis norėtų paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pretendentė, aš nuo jūsų pusės į kairę. Čia, už stiklo, už grotų. Gerbiamas kandidate, norėčiau paklausti. Vis dėlto žmonėms pasipiktinimą kelia labai užtęstos bylos, ypač susijusios su tam tikrais politikais, tai yra dėl prekybos poveikiu, dėl piktnaudžiavimo tarnyba ir kitos bylos dėl poveikio. Ar gerai, kad jos tęsiasi po ketverius metus? Gal žinote receptų, kaip būtų galima vis dėlto tą terminą sutrumpinti, nors pagal statistiką mūsų teismai vidutiniškai bylas Europos Sąjungos lygiu gerai sprendžia, bet kai kurios bylos užsitęsia. Ar neturite kokių receptų? Vis dėlto jau ne tik pasipiktinimą kelia žmonėms, bet ir juoką, kad tokios bylos tęsiasi po kelerius metus. Ačiū.

E. GRAŽYS. Jūs turite omeny, kai nagrinėjama teismuose, trukmę, ne patį visą procesą nuo pradžios, bet teismuose? Taip. Čia yra, manyčiau, daugybė priežasčių, tokio recepto aš kaip ir atskleisti tiesiogiai negalėsiu, bet didelis darbo krūvis teismuose turi įtakos. Įtakos turi ikiteisminio tyrimo kokybė arba tos kokybės trūkumas. Kitas dalykas, aš, būdamas ir skyriaus pirmininku, sakydavau teisėjams: greitas teisingumas nebūtinai yra geras teisingumas. Yra teisėjų, kurie sugeba labai greitai bylas išnagrinėti, bet tai nereiškia, kad jos išnagrinėtos teisingai. Ir dažniausiai nagrinėjant tokias bylas apeliacine tvarka nagrinėjimas užsitęsia, nes reikia papildomai atlikti įrodymų tyrimą. Todėl ir jūsų minėtos bylos... Norint išsiaiškinti visas bylų aplinkybes, norint sudėlioti visus taškus ant i, tikrai reikia laiko, pastangų, o atsižvelgiant į darbo krūvį, užimtumą, yra sudėtinga. Manyčiau, kad, be abejonės, vertinant tokias bylas, kalbant apie nagrinėjimą apygardos teismuose kaip pirmojoje instancijoje, tai, kiek žinau, dabar yra siūlomi buvusio teisingumo ministro, man atrodo, Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimai dėl teisingumo. Aš tikrai siūlyčiau paanalizuoti visą tą praktiką, ten siūloma *nuimti* dalį krūvių nuo apygardos teismų kaip pirmosios instancijos, perduodant nagrinėti pirmąją instanciją arba neskusti ikiteisminio tyrimo veiksmų. Tai tikrai, patikėkite, trukdo susikaupti prie vienos bylos, tuoj gauni skundų, kurių nagrinėjimo trukmė trumpa, gauni administracinio nusižengimo byloje skundą, kurio irgi nagrinėjimo trukmė trumpa, blaškaisi, trukdo susikaupti, koncentruotis prie šių bylų, tai irgi tikrai neprisideda prie greitesnio nagrinėjimo.

Be abejo, aš siūlyčiau teismams, ir siūliau ne kartą, būdamas skyriaus pirmininku, yra tas geras Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimas, kad gali bylą pradėti nagrinėti trys mėnesiai po gavimo teisme, o ne per 15 dienų arba per mėnesį paskirti nagrinėjimą, bet pagal iš karto suderintą grafiką. Aš ir siūlau: susikoncentruok į tą bylą, išnagrinėk kitas, susikoncentruok, sudaryk kažkokį ilgą grafiką ir imk nagrinėti tada tą bylą. Bet šiuo atveju yra viena problema, kurią, aišku, gana sudėtinga spręsti, tai gynėjų užimtumas. Tos bylos paprastai yra didelės apimties, daug žmonių, daug advokatų, jų užimtumas, derinimas grafikų irgi turi įtakos tokiam nagrinėjimui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas pretendentė, tik primenu, klausiti skirta minutė, atsakyti – 2 minutės. Jeigu galima būtų tilpti į laiką, daugiau kolegų spėtų paklausti. Kitas klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš turiu klausimą gerbiamai Prezidento vyriausiajai patarėjai, aš norėjau jūsų paklausti. Prezidentūra, analizuodama Ministro Pirmininko teikiamus kandidatus į ministrus, įgyvendino, tarkime, naujovišką atrankos procedūrą, kai kandidatai pradžioje susitiko su gerbiama Prezidento padėjėjais, kurie kelias valandas egzaminavo kandidatus, įvertino jų kompetenciją, moralines nuostatas ir išpūdžius vėliau pakomentavo dar viešai. Vėliau, žinoma, susitiko ir Prezidentas ir priėmė atsakingą sprendimą. Sakykite, ar jūsų manymu, procedūra pasiteisino? Gal prasminga šią procedūrą pritaikyti ir Seime, vertinant Prezidento teikiamus kandidatus? Pradžioje galbūt susitiktų padėjėjai su jais, egzaminuotų ir vėliau galbūt pakomentavus dar susitiktų ir su Seimo nariais?

J. ŠOVIENĖ. Ačiū už klausimą. Renkant pretendentes į teisėjus arba sprendžiant kitus teisėjų karjeros klausimus, kuomet teisėjas kandidatuoja iš žemesnės instancijos teismo į aukštesnį, iš tikrųjų šie pretendentai pereina gana ilgą ir kruopščią atrankos procedūrą. Pirmiausia įvertinama, jeigu tai yra teisėjas, Nuolatinės teisėjų atrankos vertinimo komisijos, ji vertina teisėjo pastarųjų metų jurisdikcinės veiklos rezultatus. Tuomet pretendentes į teisėjus arba teisėjas, siekiantis karjeros, dalyvauja Pretendentų į teisėjus atrankos komisijoje, kurią sudaro visuomenės atstovai bei teisėjų atstovai, susitinka su Pretendentų į teisėjus atrankos komisija, vyksta pokalbis joje. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija ji vertina. Tuomet pretendentes į teisėjus, ar teisėjas, siekiantis karjeros, susitinka su Prezidentu, Prezidentas priima sprendimą...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ar pasiteisino jūsų atrankos procedūra, sakykite?

J. ŠOVIENĖ. ...jeigu tam reikalingas Seimo pritarimas, tai yra Seimo dalyvavimas skiriant, be abejo, mes dalyvaujame su pretendentu, jis pristatomas Seimo posėdyje, vyksta susitikimai su frakcijomis ir komitete vyksta vertinimas. Taigi pretendentai į teisėjus iš tiesų pereina gana ilgą ir kruopščią atrankos procedūrą.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

J. ŠOVIENĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tik primenu, kad pagal Seimo statutą klausimai turėtų būti adresuoti kandidatui, o klausimus teikiančios institucijos atstovams bus galima užduoti susitikimų frakcijoje metu.

Kitas klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, aš supratau, kad procedūra pasiteisino prezidentūroje, gal vertėtų ir Seimui pagalvoti apie tai, bet čia turbūt mes dar apsispręsimė.

Tada klausimas būtų susijęs, čia buvo pasirodę informacijos apie galimą komercinę atskirų teisėjų veiklą, sakykime taip. Mes puikiai žinome, kad galima dėstyti universitetuose, bet yra atvejų, kai mes fiksuojame tam tikras komercines paslaugas, sakykim taip, seminarai ir panašiai. Kaip jūs vertintumėte tokią veiklą ir tokias apraiškas, ar jas reikėtų stabdyti griežtai, ar vis dėlto čia galima žiūrėti liberaliau? Labai ačiū.

E. GRAŽYS. Be abejo, teisėjas pirmiausia turėtų koncentruotis į savo tiesioginį darbą. Man teko irgi skaityti keletą paskaitų, teko susitikti su apylinkių teismų teisėjais ne kartą ir kalbėti problemineis klausimais. Tie visi dalykai buvo (...), nors ir darbo metu, bet buvo nemokami. Manysčiau, tokie seminarai, tokios paskaitos tai tikrai į naudą bendraujant su naujais pradėjusiais dirbti teisėjais ar neturinčiais patirties teisėjais vienoje ar kitoje srityje. O dėl mokslinės veiklos man sunku pasakyti, aš tikrai nesu... teisėjas praktikas. Jeigu jie susitvarko, tai gal ir galima, bet, be abejonės, žmogus, paskirtas teisėju, pirmiausia turėtų koncertuoti tik į teisėjo darbą. Jeigu lieka laiko, jeigu nenukenčia veikla, tik tada užsiimti kažkuo kitu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas klausiantysis – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas pretendentė, anksčiau man teko dalyvauti tyrimo komisijoje ir buvęs teisėsaugos atstovas, prokuroras papasakojo, kaip anksčiau buvo laužomas stuburas teisėsaugai. Buvo nurodoma, kurias bylas pradėti, kurias užbaigti, neeiliniai patikrinimai ir kiti dalykai. Kaip jūs manote, jeigu tokia praktika grįžtų, ar jūs išlaikysite tą tvirtą stuburą ir nepasiduosite bandymams palaužti stuburą?

E. GRAŽYS. Aš galiu šimtu procentų pasakyti už save, kad nepasidaviau visus šiuos metus, ir tikrai ateityje, kas mane pažįsta, žino, kad aš jokioms srovėms, visiems ketinimams niekada ne-

pasidaviau ir nepasiduosiu. Man tikrai nebuvo problemų, tikrai nagrinėjau įvairių bylų, įvairaus pobūdžio, rezonansinių bylų ir tokių problemų nebuvo, ir spaudimas buvo iš visų pusių daromas. Na, netiesioginis spaudimas, bet žiniasklaidos atsiranda kažkokie straipsniai į vieną ar kitą pusę, netgi buvo Seimo narių atsiųstų įvairių laiškų, netiesiogiai man, bet žmogus pateikia laiškus, kur atsakyti... Seimo nariai ir kažkas, visokių tokių, bet man tikrai tai įtakos neturėjo ir garantuoju, kad neturės.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kandidate. Kitas klausiantysis – J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, mano klausimą jau paklausė. Atsisakau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. E. Gentvilas. Irgi atsisako? V. Gapšys.

V. GAPŠYS (*DPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aišku, naujiena yra, kad jūs vis dėlto jautėte patiriamą spaudimą ir, aišku, jam nepasidavėte. Mes tai labai vertiname. Bet būtų įdomu sužinoti, ar jūs apie tą spaudimą informavote atitinkamas institucijas? Tai vienas dalykas.

Kitas dalykas. Kadangi negaliu paklausti teikiančios klausimą pranešėjos, ar jūs neprieštarautumėte, nes mes, frakcija, paprašėme tokio lyg ir paprasto dalyko, kurio iš prezidentūros mes negauname, tai yra susipažinti su paskutinėmis dešimčia ar penkiolika, ar bent penkiomis bylomis, kurias jūs nagrinėjote, jeigu jos yra viešos ir prieinami jų sprendimai, nutartys ar kiti dokumentai? Ar būtų galima, ar jūs neprieštarautumėte, kad mes gautume tokią informaciją, kad mes galėtume matyti, kaip atrodo procesai, kuriuose jūs dalyvavote, neturėdami nieko, jokio išankstinio nusistatymo ar kokios neigiamos pozicijos? Tiesiog mums yra įdomu žinoti, kaip tai atrodo ir kaip jums teko dirbti iki šiol.

E. GRAŽYS. Dėl susipažinimo aš tikrai neprieštarauju, jeigu procesas viešas, tikrai jokių problemų dėl to... Be abejonės, gal ir jums tai padėtų susidaryti aiškesnį vaizdą. O dėl patiriamo spaudimo, tai, žinote, kaip aš minėjau, tas spaudimas netiesioginis. Pavyzdžiui, prieš posėdį atsiranda straipsnis spaudoje, palaikantis vieną ar kitą pusę. Vienas buvo atsiųstas, nežinau, neketinau apie tai kalbėti, bet jeigu jūs jau taip, atsiųstas vieno asmens, kurio atžvilgiu nagrinėjau baudžiamąją bylą. Jis rašė skundus dėl manęs į įvairias instancijas apie dvejus metus ir, kai aš jam paskyriau bausmę, ta bausmė buvo maksimali įstatymo sankcijoje numatyta, jis parašė, kad aš dėsiu visas pastangas kovoti su korumpuotu teisėju E. Gražiu, kaip jis parašė tuose laiškuose. Laiškai buvo rašyti įvairioms institucijoms ir vienas Seimo narys į jo laišką... Dauguma persiuntė tuos laiškus, tuos vadinamuosius skundus, nes tas asmuo tikrai visiems žinomas. Skundus persiuntė kitoms institucijoms, o vienas Seimo narys parašė, kad iš jūsų išdėstytų faktų matyti, kad prokuratūros ir teismai padarė daug pažeidimų, kurie turėjo įtakos sprendimų priėmimui byloje. Tokį raštą aš perdaviau... (*Balsai salėje*) Nenorėčiau minėti aš jo pavardės. Žinokit, atleiskite. Tai buvęs Seimo narys. Tai buvo prieš daug metų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kandidate.

E. GRAŽYS. Aš atsiprašau, dar vieną sakinį prie šito. Šiame kontekste man labai patiko kitos Seimo narės skambutis man. Sako, žinote, aš gavau laišką (toks principingas požiūris, ne persiuntimas), parašiau jam pačiam, kad reikia jam pačiam keisti gyvenimo būdą ir elgesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kandidate. Kadangi S. Jovaiša atsisakė galimybės paklausti, tai jūs atsakėte į visus norinčių paklausti klausimus. Susitikimų frakcijose grafikas bus suderintas. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma priėmimo data – gruodžio 17 diena. Labai ačiū.

E. GRAŽYS. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, prieš pereidamas prie kito klausimo norėčiau pasitarti. Balsavimas visais klausimais yra numatytas 16 val. 5 min., tačiau akivaizdu, kad dalį popietinės darbotvarkės mes jau esame perėję ir baigsime šiek tiek anksčiau. Tai gal būtų kokių pasiūlymų, ar vis dėlto liekame prie balsavimo 16 val. 5 min., ar?.. Prašau. K. Glaveckas, matau, turi kažkokį pasiūlymą.

K. GLAVECKAS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, aš manau, kad taupant laiką tikrai galima anksčiau padaryti.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

K. GLAVECKAS (MSNG). Siūlymas anksčiau padaryti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, ar galime sutarti, kad balsavimas bus iškart apsvarsčius visus klausimus, iškart, be jokios pertraukos? Tada pereisime prie balsavimo, pabal-suosime ir galėsime pabaigti šios dienos plenarinį posėdį šiek tiek anksčiau. Labai ačiū.

14.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaitę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-88 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Vitaliją Norkūnaitę Lietuvos apeliacinio teismo teisėja“ projektas Nr. XIVP-88. Pranešėja – Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė. Prašau.

J. ŠOVIENTĖ. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti antrąją pretendentę, teikiamą Respublikos Prezidento į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus, V. Norkūnaitę. Pretendentė turi 24 metų teisinio darbo stažą, iš jų 19 metų dirba teisėja.

2001–2004 metais dirbo Visagino miesto apylinkės teismo teisėja, nuo 2004 metų iki 2012 metų dirbo Vilniaus rajono apylinkės teismo teisėja. Nuo 2012 metų jau aštuonerius metus V. Norkūnaitė eina Vilniaus apygardos teismo teisėjo pareigas. Iki paskyrimo teisėja V. Norkūnaitė nuo 1996 metų penkerius metus dirbo Vilniaus miesto apylinkės prokurore.

V. Norkūnaitė Vilniaus apygardos teisme nagrinėja baudžiamąsias ir administracinių nusižengimų bylas. Pastarųjų trejų metų teisėjos jurisdikcinė veikla nagrinėjant bylas pirmoje instancijoje pasižymi aukštesniais rodikliais nei šalies apygardų teismų vidurkių rodikliai ir pagal bylų nagrinėjimo trukmę, ir pagal sprendimų stabilumą, o apeliacinė instancija atitinka šalies apygardų teismų vidurkių rodiklius.

V. Norkūnaitė kolegų apibūdinama kaip atidi proceso dalyviams, rami ir taktiška, operatyvi, sąžininga ir darbšti teisėja.

Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos išvadoje teisėjos V. Norkūnaitės profesinė veikla ir asmeninės savybės įvertintos kaip atitinkančios teisėjui Teismų įstatyme, Teisėjų etikos kodekse keliamus reikalavimus. Pretendentų į teisėjus atrankos komisija pretendentę pripažino viena tinkamiausių tapti Apeliacinio teismo teisėja.

V. Norkūnaitės brandi teisinė sąmonė, profesinė patirtis, sukaupta einant prokuroro pareigas, ir ilgametė patirtis einant teisėjo pareigas, asmeninės savybės ir erudicija leidžia jai pretenduoti užimti Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigas.

Gerbiamieji Seimo nariai, Respublikos Prezidento vardu prašau palaikyti V. Norkūnaitės kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Prezidento patarėja.

Į tribūną kviečiame kandidatę į Apeliacinio teismo teisėjus V. Norkūnaitę.

V. NORKŪNAITĖ. Laba diena. Ačiū pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami Seimo nariai, leiskite prisistatyti.

Aš esu Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Vitalija Norkūnaitė. Nagrinėju baudžiamąsias bylas, apeliacinius skundus baudžiamosiose bylose, administracinėse bylose, taip pat ikiteisminiuose tyrimuose. Taip pat specializuojusi, kaip ir mano kolega, Europos arešto orderių išdavimo srityje. Taip pat ilgą laiką (gal jau du mėnesius nevykdau šios veiklos) buvau Europos teisminio tinklo kontaktinis asmuo, susijęs su Europos arešto orderių išdavimu.

Be to, ką paminėjo gerbiama Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja, noriu pasakyti, kad savo tarnybą valstybei pradėjau dar mokydama Vilniaus universitete. Pradėjau darbą, kaip minėta, prokuratūroje. Dirbau prokurore, bet visą tą laiką tyriau bylas, tarp jų ir dėl nusikaltimų valstybės tarnybai, ekonominius nusikaltimus. Tarp jų galiu paminėti „Tauro“ banko bylą. Taip pat kontroliavau kitus tyrimus, o galiausiai specializavausi kontrabandos bylose. Tačiau savo tolesnės karjeros nesiejau su darbu prokuratūroje, visą laiką norėjau dirbti teisme, todėl sėkmingai išlaikiusi teisėjų egzaminus pradėjau dirbti teisėja. Tai ir darau iki šiol.

Noriu pasakyti, kad dirbau, sausio mėnesį jau būtų 25 metai, nepertraukiamai valstybės tarnyboje. Per visą šį laiką stengiausi sąžiningai atlikti savo pareigas. Niekada nesuteikiau progos suabejoti man suteiktu pasitikėjimu ir mano kvalifikacija. Nevengiu nagrinėti sudėtingų, sunkių bylų ir priimti sudėtingus sprendimus. Taip pat niekada nebijojau didelio darbo krūvio, kartais net ir sunkių darbo sąlygų.

Suprantu, kad darbas Lietuvos apeliaciniame teisme yra vienas iš svarbiausių valstybėje teisininko pareigų, bet aš esu pasiryžusi, tvirta ir įsitikinusi, toliau tęsti šiame teisme savo mėgstamą, mylimą darbą. Kartu noriu padėkoti Teisėjų atrankos komisijai, Lietuvos Respublikos Prezidentui už man pareikštą pasitikėjimą ir labai gerą įvertinimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendente. Jūsų paklausti užsirašė keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiama kandidate, Lietuvos apeliacinio teismo išimtinė kompetencija yra prašymų pripažinti ir vykdyti tarptautinių teismų bei arbitražų sprendimus nagrinėjimas. Jūs minėjote, jog daug dirbote su kontrabandos bylomis. Matyt, jums yra žinoma, jog internetu užsisakius kanapių aliejaus, visai nedidelio kiekio atsisiuntimas yra kvalifikuojamas kaip kontrabanda ir baudžiamas visu sunkumu. Taip yra, nes nediferencijuojamas kiekis, taip pat kanapių aliejus išimtinai Lietuvoje, matyt, vienintelėje Europos Sąjungoje, yra klasifikuotas kaip narkotikas.

Europos Teisingumo Teismas ką tik išaiškino, kad Europos Sąjungos šalys narės negali drausti pluoštinių kanapių aliejaus, arba kitaip CBD, pardavimo, jeigu jis yra teisėtai pagamintas Europos Sąjungoje. Sakykite, kaip toks Europos Teisingumo Teismo sprendimas bus pritaikytas čia, Lietuvoje, ir ką tai reikš jau šiuo metu nagrinėjamoms byloms?

V. NORKŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Noriu pasakyti, kad iš tiesų mes nuolat susiduriame su kanapių aliejumi ir kanapėmis, ypač pluoštinėmis kanapėmis, ir visą laiką vertiname tokios veikos pavojingumą. Kol kas įstatymai yra tokie, kokie yra. Aš tikiuosi, kad iš tikrųjų bus atsižvelgta į visus ir tarptautinius norminius aktus ir bus pakeista ši pozicija, įstatymas.

Mes neturime konkretaus tokio dalyko reguliavimo, bet baudžiamoji teisė suteikia tam tikrų priemonių, tai yra įvertinus tokios veikos pavojingumą taikyti proporcingumo, protingumo principą, teisingumo principą pagaliau. Teismas paprastai už tokias veikas skiria švelnesnę, nei sankcijoje numatyta, bausmę. Tai, ką šiandien gali teisingai padaryti teisėja.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas klausiantysis – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama pretendente, gal jums jūsų praktikoje teko susidurti su Baudžiamojo kodekso 154 straipsniu? Priminsiu, kad jis kalba apie šmeižimą. Arba galbūt jūs žinote pavyzdžių, kuomet šis straipsnis realiai buvo pritaikytas. Ką jūs galvojate, kai teismas dažniausiai interesantus arba besiskundžiančius pasiunčia į civilinį teismą ir sako, čia ne Baudžiamojo kodekso reikalas. Apskritai, ar toks Baudžiamojo kodekso straipsnis yra reikalingas, nes ten yra labai aiškiai nurodytos aplinkybės, kuomet gali būti taikomas Baudžiamasis kodeksas, bet kažkodėl teismai praktikoje vengia imtis šios atsakomybės. Ačiū.

V. NORKŪNAITĖ. Konkrečiai man pačiai neteko susidurti su šiuo straipsniu. Taip, žinau, kad dabar išivyravusi tokia praktika, kad tokius ginčus sprendžia civilinėse bylose. Vis dėlto aš priartčiau tokiai praktikai, nebent jeigu iš tikrųjų turėtų pavojingai nusikalstamos veikos požymių tokia veika, tuomet taip, jeigu tai yra numatyta Baudžiamajame kodekse, tai tuomet teismai galėtų nagrinėti tokią bylą. Bet aš manau, kad čia tokio labai vertinamojo pobūdžio požymių yra ir iš tikrųjų labai dažnai susiduriama, kad tos veikos yra tokio pavojingumo, kad baudžiamosios teisės priemonės dažniausiai nėra taikomos. Čia mano toks susidaręs įspūdis, konkrečiai aš nesusidūrusi su šiomis bylomis.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendente. Kitas klausiantysis – V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju, gerbiama pretendente. Aš norėjau paklausti tokio gal platesnio klausimo. Jūs esate pretendentė į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus. Kaip jūs vertinate, ar išvis Apeliacinis teismas šiuo metu yra būtina instancija? Jeigu pažiūrėtume, iš tikrųjų gal reikėtų bylas nagrinėti pirma instancija visada apylinkių teismuose, kad apygarda taptų apeliacine instanci-

ja visose bylose, ir galbūt tokio Apeliacinio teismo nebėra tokios būtinybės, aišku, liktų kasacinis. Krūvis, kaip aš suprantu, Apeliacinio teismo vienas mažesnių, o jūs dabar esate Vilniaus apygardos teismo teisėja, tai apeliacine instancija bylų esate nagrinėjusi ne vieną. Gal mums reikėtų žiūrėti plačiau ir svarstyti Konstitucijos pakeitimus?

V. NORKŪNAITĖ. Šiuo metu kaip įstatymų leidėja, aišku, tuomet reikėtų keisti Konstituciją, nedrįsčiau to daryti, atsižvelgdama į tai, kad koks yra apylinkių teismų krūvis. Jie ir dabar vos išbrenda iš to krūvio. Taip pat atsižvelgiant į paties Apeliacinio teismo teisėjų kompetenciją. Iš tikrųjų yra surinkta, tai yra profesionalų, galima sakyti, teisės ekspertų komanda. O bylos yra labai sudėtingos. Aš nesutikčiau, kad Apeliaciniame teisme krūvis yra vienas mažiausių. Ten gal bylų kiekis yra mažas, bet ten yra atėjusios visos, galima sakyti, sudėtingiausios ir sunkiausios Lietuvos bylos. O byla bylai nelygu. Bet Apeliaciniame teisme tikrai, sakyčiau, krūvis yra daug didesnis, negu parodoma statistikoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendente. Paskutinis, norintis jūsų paklausti, – Seimo narys V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiama pretendente, aš panašų klausimą užduosiu, kaip ir ankstesniam kandidatui. Buvęs prokuroras K. Vagneris paliudijo, kaip anksčiau būdavo atsilyginama tiems teisėjams, kurie sutikdavo vykdyti tam tikrus nurodymus, ar tai būdavo iš prezidentūros, ar iš politikų, ar iš kitų asmenų. Jiems būdavo užtikrinamos karjeros neribotos galimybės. Būdavo užtikrinami įvairūs priedai, priemokos, dar kažkokios finansinės paskatos. Ar jums buvo tokių situacijų, ar pasitaikė tokių atvejų, kur buvo siūlomos panašios priemonės ar būdai? Ar jūs taip pat išlaikėte savo tvirtą stuburą ir ar ateityje išlaikysite tvirtą stuburą?

V. NORKŪNAITĖ. Ačiū už klausimą. Galiu kategoriškai pareikšti, kad niekada su tokiais ar panašiais pasiūlymais į mane niekas nesikreipė, taip pat niekas neturėjo kokios nors įtakos mano priimamam sprendimui. Nepaisant to, galbūt ir žiniasklaidoje pasirodydavo tam tikras straipsnis, bet jis niekada neturėjo tokios įtakos man. Ir dėl to man čia bandyti ar savo stuburą... Na, aš esu įsitikinusi, kad taip ir būti negali. O apie priedus ir visas kitas materialines vertybes – tai teismuose to niekada ir nebūdavo. Kiek aš dirbu teisėja, niekada nebuvo gavusi jokių premijų nei teisėtai, nei neteisėtai.

O dėl to, kad galimybė daryti karjerą, tai aš asmeniškai tokių duomenų nežinau arba... Negaliu apie tai nieko pasakyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendente, jūs atsakėte į visus Seimo narius dominančius klausimus. Kaip ir dėl prieš tai buvusio pretendento, kaip pagrindinis komitetas siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Susitikimų grafikas su frakcijomis derinamas. Priėmimo data numatyta gruodžio 17 dieną.

14.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projektas Nr. XIVP-112 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Nidos Grunskienės skyrimui Lietuvos Respublikos generaline prokurore“ projektas Nr. XIVP-112. Pranešėja – Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja J. Šovienė.

J. ŠOVIENĖ. Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Konstitucija, į generalinio prokuroro pareigas Seimui teikia prokurorės Nidos Grunskienės kandidatūrą.

Nuo 2013 metų Panevėžio apygardos prokuratūrai vadovaujanti Nida Grunskienė turi 28 metų darbo prokurore patirtį. Iš jų 14 metų – Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimų skyriuje. Tai viena profesionaliausių prokurorių. Ji dalyvavo tiriant ne vieną rezonansinę bylą, palaikė valstybės kaltinimus teisiant organizuotas nusikalstamas grupuotes, vėliau specializavosi prekybos žmonėmis bylose, prisidėjo prie praktikos šiose bylose formavimo. N. Grunskienė yra pelniusi apdovanojimus už sėkmingą labai sudėtingų bylų tyrimą, įvairių institucijų padėkas už atsakingai ir profesionaliai atliktą darbą.

Vilniaus universitete teisininkės kvalifikaciją įgijusi N. Grunskienė yra sukaupusi solidžią vadovavimo patirtį. Ji dirbo Panevėžio apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus vyriausiojo prokuroro pavaduotoja, o nuo 2013 metų jau antrą kadenciją vadovauja Panevėžio apygardos prokuratūrai. Kandidatė yra pripažinta prokurorų bendruomenės narė. 2013 metais kolegų išrinkta metų prokurore, 2015-aisiais – sektiniausia bendruomenės nare. Prokurorė N. Grunskienė dalinasi žiniomis bei patirtimi ne tik su kolegomis prokurorais, bet ir akademine visuomene, teisininkais profesionalais, plačiąja visuomene.

Prokurorė aktyviai dalyvauja prokuratūros veikloje visos Lietuvos mastu – yra Prokuratūros kolegijos narė, prokurorų atrankos ir veiklos vertinimo komisijų narė, dalyvauja darbo grupėse vertinant teisės aktų projektus ir siūlant teisinio reguliavimo tobulinimo idėjas.

Šalies vadovas naujam generaliniam prokurorui kelia aukštos profesinės kompetencijos, atsparumo politiniam bei bet kokiam kitam poveikiui, aukštų skaidrumo standartų lūkesčius. Generalinis prokuroras turi lyderiauti... procesams su ikiteisminio tyrimo institucijomis, turi būti drąsus priimti pagrįstus, bet nebūtinai populiarius sprendimus ir tinkamai juos paaiškinti visuomenei, turi būti aktyvus teisėkūros procese.

Prezidentas tikisi, kad būsima prokuratūros vadovybė imsis stiprinti prokuroro profesijos prestižą, sistemiškai diegs vidaus kontrolės ir rizikos vertinimo mechanizmus ypač sudėtingų, didžiausią valstybei žalą darančių nusikaltimų tyrimų atvejais.

Prokurorės N. Grunskienės sukaupta gyvenimiška patirtis, profesiniai pasiekimai, jų įvertinimai rodo jos atsidavimą tarnybai, patvirtina jos principingumą, profesionalumą, sisteminę institucijos matymą, motyvaciją rūpintis prokuroro profesijos prestižu, kelti prokuroro darbo kokybės lygį. Visa tai išryškina ir jos kaip lyderės savybes prokurorų bendruomenės viduje, tarpinstituciniame bendradarbiavime, atskleidžia jos kryptingą siekį kurti prokuroro ir visuomenės dialogą.

Gerbiamieji Seimo nariai, Respublikos Prezidento vardu prašau palaikyti prokurorės N. Grunskienės kandidatūrą į Lietuvos Respublikos generalinius prokurorus. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Prezidento patarėja. Į tribūną kviečiame pačią kandidatę į generalinius prokurorus N. Grunskienę.

N. GRUNSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Kiekvienas iš mūsų – ir jūs, ir aš, ir visi Lietuvos žmonės – norėtų gyventi geresniame pasaulyje. Kiekvienas norėtų gyventi pasaulyje, kuriame nėra smurto, nėra vagysčių, sukčiavimo, korupcijos. Kiekvienas iš mūsų norėtų, kad nei mums patiems, nei mūsų artimiesiems netektų susidurti nė su viena iš nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, padariniiais. Deja, taip nėra. Mes gyvename pasaulyje tokiam, koks jis yra, ir jis nėra idealus. Todėl egzistuoja baudžiamasis įstatymas, todėl egzistuoja teisėsaugos institucijos.

Prokuratūra yra viena iš trijų svarbiausių teisėsaugos institucijų, kovojančių su nusikalstamumu. Pagrindinis prokuratūros uždavinys – baudžiamosios teisės priemonėmis nuo nusikalstamų veikų ginti žmogaus ir piliečio teises bei laisves, visuomenės ir valstybės interesus. Nuo to, kaip dirbs prokurorai, kaip operatyviai ir kokybiškai bus atliekami ikiteisminiai tyrimai, kaip profesionaliai ir principingai bus palaikomas valstybinis kaltinimas ir ginamas viešasis interesas teismuose, priklauso ne tik nusikaltusio asmens atsakomybės neišvengiamumas ar adekvatus turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas nukentėjusiajam, nuo prokuroro darbo nemaža dalimi priklauso tai, kaip Lietuvos žmonės vertins savo valstybę, kiek joje jaus teisingumo.

Kai kalbu apie prokuratūrą, dažniausiai sakau – prokurorai. 28 metus dirbu prokurore, dalyvavau tiriant rezonansines, visą Lietuvą sukrėtusias bylas. Tarp jų buvo ir tos, kuriose organizuotų nusikaltėlių aukomis tapo mano kolegos prokurorai G. Sereika ir V. Kazlauskaitė. Ne iš pasakojimų žinau prokuroro darbo krūvį, jiems tenkančią atsakomybę, bet prokuratūra tuo ir stipri, kad joje dirba profesionalūs, savo darbui atsidavę žmonės. Jei jūsų pritarimu tapčiau generaline prokurore, mano pirmoji ir svarbiausioji užduotis būtų sustiprinti prokuroro profesijos prestižą pirmiausia pačioje prokuratūros bendruomenėje. Todėl tobulinčiau prokurorų skatinimo ir jų atsakomybės vystymo sistemą, siekčiau užtikrinti, kad prokuroro kvalifikacija per atestaciją būtų vertinama išimtinai pagal atliktus realius darbus, jų kokybę, siekčiau užtikrinti skaidrią prokurorų

atrankos į vadovaujamas pareigas procedūrą, kad šias pareigas užimtų profesionalūs, brandžios teisinės sąmonės, organizacinių gebėjimų turintys prokurorai.

Siekčiau tobulinti prokurorų kvalifikacijos kėlimo sistemą, gerinti kompetencijas tiriant naujas nusikalstamas rūšis, tokias kaip nusikaltimai elektroninėje erdvėje. Siekčiau sukurti sisteminių vidaus tvarkos ir rizikos vertinimą, o tai padėtų sumažinti profesinį aplaidumą, etikos pažeidimų ar net nusikalstamos veikos galimybes institucijos viduje. Stiprumas yra antrasis, skaidrumas, atsiprašau, yra antrasis iššūkis, kuris, manau, laukia generalinio prokuroro. Skaidrumas institucijos viduje, kai kalbame apie vertinimus ir atranką, ir skaidrumas bei atvirumas visuomenėje, kai kalbame apie rezonansinius nusikaltimus bei kitais Lietuvos piliečius dominančiais klausimais.

Prokuratūrai, kaip institucijai, būtinas daug aktyvesnis bendradarbiavimas tiek su visomis ikiteisminio tyrimo įstaigomis, teismais, tiek ir su Seimu bei Teisingumo ministerija.

Gerbiamieji Seimo nariai, manau, kad prokurorai turėtų būti jūsų partneriai teisėkūros procese renkant, analizuojant ir sisteminant informaciją apie baudžiamojo proceso įstatymų ir kitų norminių aktų netobulumus, trukdančius efektyviai išsiaiškinti nusikalstamas veikas ir patraukti baudžiamajon atsakomybėn kaltuosius. Prokurorai galėtų aktyviai dalyvauti rengiant praktikos pavyzdžiais pagrįstus teisės aktų pakeitimo projektus ir atitinkamai išsakant savo poziciją Seimo komitetuose.

Per praėjusius penkerius metus buvo baigtas ne vienas rezonansinis tyrimas, prokurorai vadovavo sudėtingiems ikiteisminiams tyrimams, buvo ženkliai sutrumpinti ikiteisminių tyrimų terminai, plačiai buvo taikomas bylų supaprastintas procesas. Tačiau mes turime žengti dar kelis žingsnius į priekį. Veiksmai, kuriuos įvardijau, leistų siekti svarbiausio tikslo – pagerinti ikiteisminių tyrimų, valstybinio kaltinimo palaikymo teisme bei viešojo intereso gynimo kokybę ir padidintų Lietuvos žmonių pasitikėjimą teisingumu, kartu ir Lietuvos valstybę.

Turiu didelę darbo patirtį, esu tyrusi rezonansinius nusikaltimus, vėliau specializavausi prekybos žmonėmis byloje. Atliekant šiuos tyrimus teko bendradarbiauti su užsienio šalių – Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Nyderlandų – teisėsaugos pareigūnais. Palaikiau valstybinį kaltinimą sudėtingose byloje. Penkerius metus buvau Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus vyriausiojo prokuroro pavaduotoja. Septynerius metus vadovauju Panevėžio apygardos prokuratūrai, kurios veiklos teritorijoje yra 11 rajonų. Aktyviai dalyvavau ir dalyvauju prokurorų veiklos komisijose, darbo grupėse, turiu teisės aktų vertinimo ir teisinių reguliavimų tobulinimo patirties.

Per visus tuos metus įgijau sisteminių prokuratūros matymą, organizacinius gebėjimus, išmokau dirbti komandoje ir kartu su ja siekti aukščiausių rezultatų per įmanomai geriausią laiką. Man svarbios ne asmeninės ambicijos, bet sklandus ir tinkamas įstaigos darbas. Esu konkreti ir dalykiška, todėl randu išeitį įvairiose konfliktinėse situacijose, moku palaikyti dialogą su kitomis įstaigomis, tinkamai organizuoti bendradarbiavimą, spręsti kylančius nesklandumus.

Jei jūs, gerbiami Seimo nariai, matysite, kad mano patirtis ir asmeninės savybės yra tinkamos generaliniam prokurorui, aš imčiausi šios atsakomybės. Prokuratūra yra mano vienintelė darbo vieta per beveik jau 30 metų trunkančią karjerą ir man labai svarbu, kad Lietuvos žmonės matytų ją tokią, kokią matau aš: teisingą, atvirą instituciją, kurioje dirba profesionalūs, savo darbui atsidavę žmonės. Dėkoju.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama kandidatė. Jūsų užsirašė klausti net 16 Seimo narių, todėl jeigu pavyktų preciziškai laikytis taisyklės: klausti – 1 minutė, atsakyti – 2 minutės, būtų labai gerai.

Pirmasis nori klausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, pirma reikia tikrai nuoširdžiai pasidžiaugti, kad prokuratūra pagaliau sugebėjo užsiauginti aukščiausio lygio prokurorą vadovą ir mums nereikia rinktis ir rinkti generalinio prokuroro iš, sakykim taip, teisėjų klanų. Tai yra tikrai didelis dalykas ir tuo tikrai verta pasidžiaugti.

Gerbiama pretendente, tikrai žinoma, kad jūs drąsiai kovojate su organizuotu nusikalstamumu ir susitvarkėte su vadinamąja lietuviška *cosa nostra*, Panevėžio „tulpinių“ mafija. Bet jūs esate ne vienintelė. Ir prokuratūroje, ir Generalinėje prokuratūroje dirba daug prokurorų. Sakykite,

kaip jūs, vadovaudama Generalinei prokuratūrai, užtikrinsite Generalinės prokuratūros nepriklausomumą ir tai, jog prokurorai bus atsparūs spaudimui?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą ir dėkoju už jūsų pasakytus gražius žodžius. Prokuratūroje dirba tikrai labai stiprūs, kompetentingi prokurorai. Aš manau, kad jie yra savarankiški. Tuo aš net neabejoju. Jeigu jums pritarus tapčiau generaline prokurore, dėčiau visas pastangas, kad visi prokurorai neabejotų savimi ir būtų nepriklausomi. Dėl prokurorų yra... Taip, kaip jūs įvardijote, „tulpinių“ byloje teko dirbti ir vadovaujant prokurorui A. Urbeliui, kurį laikau pačiu stipriausiu prokuroru, sakykim taip, teko dirbti jo komandoje ir tas darbas komandoje mane labai daug ko išmokė. Aš manau, kad prokurorai yra tikrai principingi ir jie turi būti vertinami. Jie turi būti vertinami už darbą, ką jie yra padarę.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendentė. Kitas nori klausti Seimo narys B. Matelis.

B. MATELIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pretendentė, iš tiesų neabejoju jūsų kompetencija, manyčiau, kad ji yra ne tik Panevėžyje ir Panevėžio krašte, bet ir Lietuvoje viena geriausių, tačiau jūs minėjote, kad esate atrankos komisijoje. Buvo toks vienas atvejis Lietuvoje, kai prieš jus buvęs generalinis prokuroras (atrankos komisija pasiūlė tris kandidatus į apylinkės vyriausiojo prokuroro pareigas) pasirinko ne pirmą, ne antrą, bet trečią numerį. Sakykite, kaip jūs vertinate tokius atvejus, kai generalinis prokuroras, manyčiau, galbūt be kažkokių labai rimtų argumentų pasiūlia būtų taip ir kvestionuoja visą atrankos komisijos sprendimą? Tai vienas klausimas.

Ir dar vienas labai trumpas. Norėčiau, kad išplėstumėte savo tarptautinio bendradarbiavimo patirtį: jums teko nagrinėti bylas, kokias bylas, su kokiomis valstybėmis ir ar teko stažuotis galbūt užsienyje? Jūsų patirtis to, ko jums iš tiesų labai reikės. Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Taip, buvo atvejis, gal ir ne vienas, kuomet prokuroras pasirinko ne pirmąjį pagal reitingavimą išreitinguotą prokurorą, bet generalinis prokuroras turi teisę pasirinkti ir paskirti į pareigas jam patikusį, gal didžiausią kompetenciją turintį asmenį. Šiuo metu aš tikrai negalėčiau konkrečiai atsakyti. Jeigu būtų konkretūs pavyzdžiai, gal ir taip, bet generalinis prokuroras turi tokią teisę.

Pačiai tiriant ikiteisminius tyrimus dėl prekybos žmonėmis ir kontroliuojant ikiteisminius tyrimus, kaip jau paminėjau savo kalboje, teko bendradarbiauti su užsienio šalių teisėsaugos institucijomis, Jungtinės Karalystės, pati vykau atlikti ikiteisminio tyrimo veiksmų, man buvo suteikta galimybė taip pat su Nyderlandų pareigūnais ir Vokietijos prokurorais. Taip pat buvo sudaryta galimybė stažuotis Jungtinėse Amerikos Valstijose būtent dėl prekybos žmonėmis, kur buvo tam tikri mokymai, kaip ten atliekamos, tiriamos tokio pobūdžio bylos. Tai man davė labai didelę praktiką mano darbe. Be to, viena iš įdomiausių bylų, kas pavyko padaryti, tai buvo nustatytas Albanijos pilietis, gyvenantis Jungtinėje Karalystėje, kuris pirko lietuves mergaites ir jas įdarbino prostitutėmis. Tas asmuo buvo atgabentas į Lietuvą, buvo nuteistas ir šiuo metu atlikęs bausmę jau yra išvykęs iš Lietuvos. Tai, aš manau, yra didelis laimėjimas visos Lietuvos, kuomet Albanijos pilietis, dar net ir gyvenantis be pilietybės Anglijoje, buvo nustatytas, atgabentas ir nuteistas. Aš manau, kad tai yra labai geras ir sektingas pavyzdys.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendentė. Kita norinti paklausti Seimo narė – L. L. Andrikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji kandidate, neabejoju jūsų profesiniais įgūdžiais ir kompetencijomis, tačiau Panevėžys skambėjo ir garsėjo pastaruosius kelerius metus jums vadovaujant Panevėžio apygardos prokuratūrai. Subliuškusi krepšinio čempionato byla, teisėjos V. Savickienės byla ir pagaliau praėjusių ar 2018 metų birželio vaizdai, ką mes visi stebėjome televizijos ekranuose: antrankiais surakintas meras, išvedamas iš darbo kabineto, kelias paras leidžia ant areštinės gultų, nušalinamas nuo pareigų. Tai tęsiasi kelis mėnesius ir mėnesių mėnesius ir pagaliau šių metų liepos mėnesį atomazga – įtarimai merui ir kitiems kaltinamiesiems panaikinti nenustačius, kad buvo padarytos nusikalstamos veiklos, piktnaudžiavimas tarnyba ir prekyba poveikiu. Mano klausimas jums: koks jūsų vadovaujamos prokuratūros vaidmuo šiose nesmagiose istorijose? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Gal norėčiau pradėti nuo teisėjos V. Savickienės bylos. Aš jums negalėčiau nieko pakomentuoti, kadangi šis ikiteisminis tyrimas buvo atliktas ne Panevėžio apygardos prokuratūroje ir buvo baigtas man dar nevadovaujant šiai apygardos prokuratūrai, todėl tikrai nenorėčiau komentuoti šio ikiteisminio tyrimo ir šios baudžiamosios bylos. Dėl jūsų mero paminėtos bylos, tai, mano žiniomis, viena baudžiamoji byla šiuo metu yra nagrinėjama Šiaulių apygardos teisme. Liepos mėnesį, jeigu gerai pamenu, dalies ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas, tačiau šiuo metu dar vyksta ikiteisminis tyrimas. Mano žiniomis, jau yra baigimo stadijos, proceso dalyviai susipažįsta su ikiteisminio tyrimo medžiaga ir prokuroras šioje byloje priims procesinį sprendimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendentė. Kitas klausiantysis – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama pretendentė, man labai gerą įspūdį paliko jūsų pasisakymas, prisistatymo kalba. Mano toks suvokimas, kad jūs esate naujos, nepriklausomos Lietuvos teisininkų karta, kuri gal turės mažiau konformizmo, polinkio pasiduoti, paklusti, o turėsite norą vykdyti savo nuostatas.

Vienas iš jūsų pasisakyme nuskambėjusių dalykų apie atrankos komisijas. Jūs sakėte – generalinis prokuroras turi tokią teisę. Bet jūs šiandien kalbate su įstatymų leidėjais. Ar jūs tikrai manote, kad generalinis prokuroras turi... gerai, kad turi tokią teisę, kad vyksta atrankos komisija ir jis pasirenka paskutinį tos komisijos parinktą kandidatą? Mes, kaip Seimo nariai, kartais nesuprasdavome tokių generalinio prokuroro veiksmų. Ar jums neatrodo, kad keistina šita nuostata? Ji gali būti tokia – nesuteikti generaliniam prokurorui teisės nevykdyti atrankos komisijos nuostatų. Kaip žiūrėtumėte į tokią iniciatyvą?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš vis dėlto manyčiau, kad generalinis prokuroras turėtų galimybę rinktis, tačiau jis turėtų pateikti motyvus, argumentus, kodėl pasirinko vieną ar kitą asmenį. Nors ir kaip būtų, aš sakau taip, kad geriausiai pasirodo tie, kurie gal mažiausiai dirba ir turi iškalbą, moka save parodyti. Tie, kurie dirba, savęs nemoka parodyti. Aš manau, kad generalinis prokuroras turėtų vertinti visas asmens savybes, turėtų įvertinti jo darbą, turėtų įvertinti jo sugebėjimus ir tada priimti sprendimą. Tai galėtų būti net ir ketvirtas asmuo pagal balus, jeigu jis yra to vertas, jeigu jis savo darbais ir savo elgesiu įrodė, kad jis vertas užimti vieną ar kitą postą. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi J. Urbanavičius.

K. GLAVECKAS (MSNG). Gerbiama pretendentė, čia visi jus giria ir aš nesusilaikysiu nepasakęs pagiriamąjo žodžio, kad jūs iš tikrųjų, atrodo, labai sąžininga, veikli ir ryžtinga moteris. Tačiau sakykite, ar gali būti prokuratūros skaidrumas ir efektyvumas, jeigu, kaip sakė kolega, jis paminėjo, yra teisėjų klanas, kitaip tariant, visa sistema iš tikrųjų tų pačių baudžiamųjų bylų atžvilgiu duoda labai skirtingus rezultatus? Vieni atveju už vieną nusikaltimą duoda tiek, kitu atveju tiek. Atrodo, kad visuomet yra koks nors trečias, ketvirtas dalyvis, kuris tiesiog paperka tą sluoksnį, kuris yra paperkamas, arba paklauso to, nuo ko jis priklauso, ir tada priimamas sprendimas.

Antras trumpas klausimas. Sakykite, su prezidentūra, kai jūs tapsite generaline prokurore, jeigu tapsite, kokie bus jūsų santykiai, ar bus paklusnumo santykiai, ar jūs klausysite, ką jums lieps, kaip buvo kai kurie prokurorai, ir darysite tai, ar darysite tik pagal savo sąžinę? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Dėl pirmojo klausimo. Prokurorai visada nori griežtesnių bausmių, tai yra neišvengiama. Aš manau, visi tai supranta. Sakykime, dėl prokurorų priimtų sprendimų. Prokuroro priimtą sprendimą patikrina aukštesnysis prokuroras, patikrina ikiteisminio tyrimo teisėjas ir patikrina apygardos teismo teisėjas. Aš manau, kad tas sprendimas patikrinamas kelis kartus ir jis negali būti... juo negalima suabejoti, kadangi yra daug instancijų, kurios tą sprendimą patikrina.

Dėl teisėjų aš tikrai negaliu nieko komentuoti, galbūt, jeigu teisėjai kalba, taip yra. Negalėčiau atsakyti į šitą klausimą.

Su prezidentūra, aš manau, bus dialogas. Aš moku kalbėti, aš moku bendrauti, bet visada sprendimus priimsiu tokius, kokius padiktuos mano vidus ir neprieštaraus mano teisinė sąmonė.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia J. Urbanavičius. Ruošiasi G. Surplys.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Norėčiau paklausti labai trumpai. Tikrai vertiname jūsų profesinę veiklą (čia tiesiai) ir patirtį, tikrai smagu, kad Prezidentas pasirinko jus kandidate. Šiek tiek teko domėtis, jūs tyrėte nemažai rezonansinių bylų. Jeigu neklystu, 2015 metais jums ir lyg ir jūsų šeimai buvo skirta netgi apsauga. Gal jūs patikslinsite. Sakykite, ar tos bylos baigėsi, ar jos tęsiasi, kokios tai bylos buvo ir kaip šiuo metu jaučiatės, ar nėra kokių spaudimų? Labai jums ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Visos bylos yra baigtos. Tikrai nėra viena byla nėra užvilkinata, visose bylose yra priimti procesiniai sprendimai. 2014 metais, atrodo, man ir mano šeimai, mano dukroms, buvo skirta apsauga. Buvo gauta informacija dėl pavojaus, gal, sakykime, mano šeimai ir mano dukroms ir buvo skirta apsauga. Ir viskas gerai. Dėkoju.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia G. Surplys. Ruošiasi P. Gražulis.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Laba diena, gerbiama Nida. Čia priešais jus tiesiai.

N. GRUNSKIENĖ. Atsiprašau, taip, matau.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Sveikinu su nominacija. Mano klausimas būtų susijęs su visuomenės pasitikėjimu prokuratūra.

Pastaraisiais metais šiek tiek lyg ir smuktelėjo tas pasitikėjimas. Prokuratūra šią vasarą jau tapo ta institucija, kuria, kad ir 1%, visuomenė labiau nepasitiki negu pasitiki. Kaip jūs manytumėte, kokios yra to nepasitikėjimo priežastys?

Ir galbūt vėlgi tokie rezonansiniai atvejai, kaip buvo čia keletas įvardinta, gal iš tiesų reikalauja geresnio paaiškinimo visuomenei, kodėl taip vyksta, kodėl žmonės, kurie išvedami demonstratyviai su kameromis, su antrankiais, paskui yra išteisinami. Padaryta jų reputacijai didelė žala ir niekaip nėra atsiprašoma. O galbūt, kaip jūs ir minėjote, dar tebevyksta procesai. Tiesiog kokios būtų tos priežastys, jūsų galva, dėl ko smuktelėjo pasitikėjimas prokuratūra? Ačiū.

N. GRUNSKIENĖ. Supratau, dėkoju už klausimą. Manau, kad pagrindinė priežastis – gal mažai informacijos. Jeigu tapčiau, jūsų pritarrimu, generaline prokurore, aš manau, kad reikia daugiau informacijos. Reikia informuoti žmones apie pradėtus ikiteisminius tyrimus, ne tik apie pradėtus ikiteisminius tyrimus, bet kaip sekasi juos vykdyti. Ta nežinomybė būtent ir sukuria visokias legendas, kad ten kažkas subliūkšta, kažkas slepia, kažkas kažko nedaro. Aš manau, kad pirmas darbas būtų – žmonės turi būti informuojami. Turi būti informuojami ne tik apie pradėtus ikiteisminius tyrimus, tačiau ir ne tik apie baigtus ikiteisminius tyrimus, bet kaip sekasi, kokios priežastys, kodėl, sakykime, vieni tyrimai užsitęsia, kodėl negalima... kodėl buvo priimtas vienoks ar kitoks sprendimas. Manau, kad informacijos stoka būtent ir lemia tai, kad krito, kaip jūs sakote, 1 % prokuratūros reitingas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendente. Ir paskutinis klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiama prokurore, kaip jūs žinote, daugelis stambių rezonansinių bylų... taip dėl jų ir nebuvo pradėtas ikiteisminis tyrimas. Tai ir dėl suskystintųjų dujų terminalo, taip pat ir dėl atominės elektrinės. Ten yra šimtų milijonų eurų sumos. Taip pat buvo kreipiamasi ir dėl kitų rezonansinių bylų. Ar jūs, jeigu tapsite prokurore ir nesibaigęs, nebus senaties termino, ar jūs vis tiek imsitės ir ar turėsite tos drąsos paimti, kaip sakoma, tirti tas bylas, kurios yra rezonansinės ir tai yra šimtai milijonų eurų?

Antras klausimas. Man labai keista, kai aš žinau, kad buvęs Seimo narys P. Urbšys, jo būstinėje buvo atliekamas tyrimas, kratos, jo judėjimo būstinėje, kad jis atseit užsakė neteisingą apklausą apie Panevėžio miesto merą.

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Bet, pasirodo, vėliau buvo išteisintas. Bet jūs klausykite. Tai ką, ar jūs dabar bylas jau keltumėte visoms apklausos agentūroms, nes jos niekada neatspėja...

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (*MSNG*). ...kokie vienos ar kitos politinės partijos reitingai prieš rinkimus?

N. GRUNSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Gal pradėsiu nuo antro atsakymo į antrąjį klausimą. Šiuo metu, kiek aš žinau, yra atliekamas ikiteisminis tyrimas. Tikrai nenorėčiau komentuoti, bet, mano žiniomis, ponui P. Urbšiui nebuvo pateikti jokie įtarimai ir konkrečiai jam nebuvo pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Dėl pirmosios dalies, ar imčiausi tų ikiteisminių tyrimų, kuriuos jūs paminėjote? Jeigu jūs pritartumėte mano kandidatūrai, aš pasidomėčiau tomis bylomis. Šiuo metu aš negaliu atsakyti, nes jos nebuvo tiriamos Panevėžyje ir informacijos apie tai aš neturiu. Labai atleiskite.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama pretendentė. Jūs atsakėte į dalies Seimo narių klausimus, į kuriuos spėjome atsakyti. Į kitų Seimo narių klausimus bus galimybė atsakyti susitikimų frakcijose metu. Labai ačiū. Susitikimų frakcijose grafikas derinamas. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas, kaip ir prieš tai buvusiais atvejais, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Priėmimo data siūloma gruodžio 17 dieną.

Prašom. Per šoninį mikrofoną – V. Gapšys.

V. GAPŠYS (DPF). Dėkoju už galimybę pasakyti žodį. Bet mes, dabar žiūriu, du teisėjus tvirtinsime 17 dieną, generalinį prokurorą 17 dieną, tai yra 48 valandos susitikti, susipažinti, įvertinti. Mes kalbėjome su prezidentūros atstovais kiek daugiau negu prieš savaitę, jie mums net kandidato į generalinius prokurorus neįvardijo tuo metu, mes neturėjome galimybės. Tai ar nenorėtų Seimas balsuodamas apsispręsti ir pagalvoti, kad savaitę vėliau būtų galima priimti tą klausimą, išspręsti, nes tiesiog laiko... Tokios pareigybės, o laiko skirta tiek mažai, kad man tai kelia abejonių dėl viso proceso skaidrumo ir objektyvumo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, kolega. Tai gal konkretizuokite, kurią dieną jūs siūlytumėte, kurią dieną daryti priėmimą?

V. GAPŠYS (DPF). Turbūt 22 dieną yra posėdis, antradienį, tai aš siūlyčiau antradienį ir priimti sprendimą, neužtęsti, neperkelti į kitą sesiją, bet tiesiog turint laiko normaliai susipažinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. E. Gentvilas, dar matau, kažką pasiūlyti norėtų.

E. GENTVILAS (LSF). Aš neprieštaraučiau tam, ką kolega Vytautas sako, tačiau jau dabar visos frakcijos susirašė, kas kada nori susitikti su teisėjais kandidatais į Apeliacinio teismo teisėjus ir kandidate į generalinius prokurorus. Tai koks tada jums skirtumas? Jeigu per ryt ir poryt visos frakcijos spėja susitikti, tai ką, dar rymoti padėjus galvą ant rankos iki antradienio? Šiaip jau neprieštaraučiau ir dėl antradienio, bet juk visas grafikas sudėliotas, panevėžietė turi grįžti į Panevėžį.

PIRMININKAS. Labai dėkui, Eugenijau. K. Masiulis per šoninį mikrofoną.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš, kolegos, irgi pritarčiau Eugenijui. Aš nesuprantu Darbo partijos ir gerbiamo V. Gapšio. Na, gal mes norime iš tikro dzenbudistiškai medituoti, dar po to gal nušvitimas ateis didesnis. Aš manau, kad ta nirvana neturėtų labai ilgai tęstis, sprendimas gali būti priimtas gana greitai.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi buvo paminėta pavardė, V. Gapšys nori replikuoti ir tada eisime prie sprendimo.

V. GAPŠYS (DPF). Aš nesuprantu dzenbudisto K. Masiulio. Tiesą sakant, aš dirbu parlamente ir, skirtingai negu jūs, ne atsitiktinai balsuoju, o įsigilinęs į klausimus. Todėl aš tikrai matau poreikį susipažinti. Mes prezidentūros patarėjų klausėme ir medžiagos, kurios negavome, beje, mes dar prašysime dėl teisėjų papildomai medžiagos. Mes norime į tą klausimą įsigilinti rimtai, o ne taip atsitiktinai. Bet valdantieji, žadėję, kad nebus buldozerio, bando įgyvendinti tą buldozerį geriausia forma, tokia, kokia jie sugeba, ką jie darė 2008-aisiais. Jie tiesiog tęsia visas tas tradicijas. Sėkmės jums toliau buldozeriaujant. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Pavardė nebuvo paminėta. Kolegos, gal nutraukime, du pasiūlymai. Balsuokime alternatyviai ir... (*Balsai salėje: „Buvo.“*) Gerai, K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmininke, leiskite vieną sakinį pasakyti.

PIRMININKAS. Gerai, įjungta.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamas Gapšy, jūs taip energingai stengiatės, kai Darbo partija turi bylą. Man kyla tokių įtarimų, kad dėl to ir stengiatės, kad kažkaip pakerštautumėte prokuratūrai ir parodytumėte, kad jūs turite čia kažkokią galią.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama kolegos, gal nereplikuokime. Aš matau, kad išsikristalizavo du pasiūlymai – tai gruodžio 17 ir gruodžio 22. Siūlau alternatyvų balsavimą. Kas už – tai gruodžio 17 dieną priėmimas, kas prieš, balsuoja už gruodžio 22. Labai dėkui.

Už – 72, prieš – 24. Išsprendėme ginčą. Gruodžio 17 dieną planuojamas priėmimas. Labai dėkui.

15.09 val.

Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183(2), Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2184(2), Administracinių nusižengimų kodekso 510 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2185(2), Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2186(2), Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2187(2), Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2188(2), Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 49, 59, 59¹, 171⁶, 172, 173, 225, 226, 226¹, 226² straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 171⁷ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2189(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2190(2), Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2191, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 19, 27 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2192(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 33, 47 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2193(2), Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo Nr. VIII-1524 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2194(2) (*svarstymas*)

Kitas 2-4 klausimas – visas blokas. 2-4.1 klausimas – Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2183(2) ir visas blokas nuo 2-4.2 iki 2-4.12. Svarstymo stadija. Prie šoninio mikrofono matau V. Ažuolą.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio dėl viso paketo.

PIRMININKAS. Dėl viso paketo frakcijos vardu buvo paprašyta pertraukos iki kito posėdžio. Siūlymas teisėtas. Balsuojame. Kas už pertrauką?

Už – 38, prieš – 51, susilaikė 5. Dėl viso bloko skelbiama pertrauka iki kito posėdžio. Tokiu būdu darbotvarkė ženkliai sutrumpėjo ir atkrenta balsavimo klausimas, dėl kurio mes jau šiek tiek anksčiau buvome nusprendę. Paprasčiausiai nebėra dėl ko balsuoti.

Liko vienas 2-8 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Turime užsirašiusius du Seimo narius. Gerbiami kolegos, dar posėdis nesibaigė. V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašau. Nėra. Nematau posėdžių salėje. Tada R. Šarknickas. Irgi atsisako.

Gerbiami kolegos, tada skelbiu registraciją. Iš viso užsiregistravo 99 Seimo nariai.

Skelbiu, kad 2020 m. gruodžio 15 d. Seimo popietinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Adomaitis Kasparas 30, 33, 41, 59, 64, 163, 414, 415, 416, 417, 468
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 30, 33, 41, 43, 175, 246, 300, 462, 517
Aleksa Virgilijus 30, 33, 41, 43, 57, 58, 75, 103, 246, 279, 291, 292
Algirdas 104
Aljendė Isabelė (Allende Isabel) 54
Andrikienė Laima Liucija 30, 33, 41, 43, 50, 61, 171, 196, 333, 334, 387, 388, 436, 468, 513
Angeris Peras (Anger Per) 482
Anušauskas Arvydas 30, 33, 41, 43, 332, 333, 465
Armonaitė Aušrinė 30, 33, 41, 43, 52, 59, 73, 115, 126, 156, 188, 247, 317, 318, 334, 337, 449, 450, 465
Asanavičiūtė Dalia 30, 33, 41, 43, 135, 178, 220, 263, 264, 270, 275, 279, 280, 340, 378, 414
Ažubalis Audronius 30, 33, 41, 43, 91, 169, 171, 291, 292, 303, 307, 312, 386, 390
Ažuolas Valius 30, 33, 41, 48, 57, 59, 65, 75, 103, 110, 168, 191, 192, 214, 215, 222, 246, 284, 285, 288, 366, 370, 372, 418, 422, 455, 464, 471, 493, 506, 510, 517

B

Bagdonas Andrius 30, 33, 41, 43, 58, 59, 79, 155, 248, 278, 358, 417, 433, 469
Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 58
Bakas Vytautas 30, 33, 41, 45, 51, 52, 54, 55, 56, 60, 76, 77, 78, 81, 87, 96, 100, 118, 133, 143, 144, 146, 148, 149, 160, 161, 195, 196, 213, 299, 301, 302, 303, 307, 321, 350, 365, 366, 370, 390, 393, 398, 403, 433, 449, 451, 459, 472
Balčytis Zigmantas 30, 33, 34, 41, 60, 126, 127, 297, 337, 352, 353, 358, 385, 446, 467, 488
Baltaduonis Rimvydas 272
Bandis Vida 272
Baršauskas Petras 453
Bartoševičius Kristijonas 30, 34, 41, 43, 113
Bastys Mindaugas 143, 144, 146
Baškienė Rima 30, 34, 41, 59, 63, 66, 86, 87, 146, 155, 157, 159, 162, 167, 287, 288, 290, 410, 431, 469, 473, 474, 475
Baublys Juozas 30, 34, 41, 43, 58, 279, 323, 324, 372, 374, 375, 433
Beliackis Alesis (Bialiacki Ales) 482, 484
Belskis Marcinas (Bielski Marcin) 107
Bičiūnas Tomas 30, 34, 41, 57, 60, 75, 103, 129, 246, 336, 337, 423, 428, 429
Bilotaitė Agnė 30, 34, 41, 43, 207, 267, 317, 325, 335, 345, 448, 465
Bingelis Petras 466, 467

Bonapartas Napoleonas (Bonaparte Napoléon) 120
Bondarenka Romanas (Bondarenko Roman) 120
Brežnevas Leonidas (Brežnev Leonid) 336
Budbergytė Rasa 30, 34, 41, 46, 60, 162, 169, 170, 469
Bukauskas Valentinas 30, 34, 41, 57, 59, 75, 103, 171, 229, 246, 247
Burokienė Guoda 30, 34, 41, 49, 59, 65, 79, 88, 91, 100, 102, 114, 161, 167, 169, 174, 184, 209, 231, 276, 278, 293, 294, 295, 298, 309, 324, 325, 351, 375, 421, 422, 425, 426, 491
Butkevičius Algirdas 30, 34, 41, 60, 168, 173, 174, 176, 204, 225, 226, 227, 252, 352, 353, 452, 460

C

Cichanouskaja Sviatlana
(Cichanouskaja Sviatlana) 120, 383, 384, 482, 483

Č

Čepononis Antanas 30, 34, 41, 43, 468
Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 134
Čimbaras Petras 373
Čmilytė-Nielsen Viktorija 27, 30, 34, 41, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 56, 57, 58, 60, 68, 78, 79, 82, 97, 108, 111, 116, 117, 119, 122, 165, 221, 234, 235, 236, 237, 242, 256, 277, 280, 281, 313, 361, 440, 465, 466, 468

D

Danielė Morgana 30, 34, 41, 43, 59, 111, 175, 357, 479, 480, 481
Degutienė Irena 55, 68, 115
Dobrovolska Evelina 30, 34, 59, 82, 83, 100, 111, 321, 322, 330, 335, 409, 412, 448, 460, 465, 480
Duda Andžejus (Duda Andrzej) 104, 119, 122
Dulkys Arūnas 329, 339, 344, 346, 458, 461, 462, 465
Dumbrava Algimantas 30, 34, 41, 59, 316, 402
Durbinas Ričardas (Durbin Richard) 125
Džiugelis Justas 30, 34, 82, 83, 111, 226, 227, 397, 398, 402

F

Fiodorovas Viktoras 30, 34, 41, 59, 199, 278, 279, 469
Firkavičiūtė Karina 486

G

Gaižauskas Dainius 30, 34, 41, 59, 74, 118, 120
Gapšys Vytautas 30, 34, 41, 59, 73, 134, 151, 156, 157, 162, 165, 259, 260, 261, 263, 264, 284, 285, 286, 301, 307, 325, 326, 350, 351, 358, 405, 409, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 460, 476, 477, 494, 496, 507, 509, 516

Gediminas 104

Gedvilas Aidas 30, 35, 41, 59

Gedvilienė Aistė 30, 35, 41, 43, 60, 79, 171, 207, 374, 375, 376, 446

Gemeckis Gedeminas 202

Gentvilas Eugenijus 30, 35, 41, 43, 50, 53, 58, 60, 61, 65, 70, 71, 80, 97, 102, 114, 120, 121, 218, 219, 232, 247, 253, 263, 264, 266, 284, 303, 318, 319, 356, 379, 391, 402, 408, 419, 420, 421, 444, 449, 469, 477, 478, 480, 485, 492, 496, 502, 507, 514, 516

Gentvilas Simonas 30, 35, 41, 43, 49, 59, 64, 66, 148, 281, 304, 323, 326, 341, 347, 433, 446, 465, 470, 471

Gėtė Johanas Volfgangas fon

(Goethe Johann Wolfgang von) 216

Giraitytė Vaida 30, 35, 41, 59, 263, 461, 497

Girskienė Ligita 30, 35, 41, 59, 263, 346, 347, 359, 385

Glaveckas Kęstutis 30, 35, 41, 43, 59, 61, 119, 134, 154, 155, 170, 187, 188, 193, 202, 203, 212, 213, 216, 233, 240, 243, 245, 246, 247, 250, 287, 307, 317, 318, 326, 327, 328, 365, 369, 371, 391, 405, 450, 464, 471, 472, 473, 507, 508, 514

Gončaras Viktoras (Gončar Viktor) 120

Gražys Evaldas 504, 505, 506, 507

Grazulis Petras 30, 35, 41, 56, 60, 96, 97, 123, 124, 127, 142, 143, 154, 189, 192, 195, 201, 202, 238, 239, 245, 252, 261, 262, 263, 265, 266, 279, 284, 292, 293, 297, 300, 301, 302, 303, 342, 366, 372, 383, 384, 385, 388, 389, 398, 399, 400, 407, 416, 417, 431, 432, 443, 469, 484, 492, 493, 494, 496, 497, 515

Grinius Kazys 450

Grinkevičius 271

Griškevičius Domas 30, 35, 41, 60, 95, 121, 126, 128, 171, 298, 326, 439, 464

Grybauskaitė Dalia 189, 266, 300, 301, 328, 427, 494, 495, 496

Grunskienė Nida 510, 511, 513, 514, 515

Grušas Gintaras 28, 29

Gudauskas Jonas 30, 35, 41, 43, 303, 468

Gumuliauskas Arūnas 243

Guoga Antanas 30, 35, 41, 43, 59, 70, 71, 72, 154, 171, 188, 247, 258, 419

Gustainis Šarūnas 260

H

Haase Irena 30, 35, 41, 43, 117, 152, 263, 264, 278

Havelas Vaclavas (Havel Václav) 482

Henke Dalia 272

I

Ivanas Rūstusis (Ivan Groznyj) 105

Ivanauskas Tadas 420

J

Jankevičius Elvinas 152

Jarutis Jonas 30, 35, 41, 59, 74, 79, 88, 111, 114, 116, 120, 123, 173, 208, 219, 242, 243, 244, 245, 246, 258, 277, 303, 334, 349, 396, 431, 488

Jogailaičiai 104

Jonaitis Liudas 30, 35, 41, 60, 204, 427, 428, 429, 430

Jonauskas Linas 30, 35, 41, 60, 340, 341, 376, 420, 421

Jovaiša Eugenijus 30, 35, 41, 59, 128, 146, 279, 331, 332, 407, 408, 410, 411, 430

Jovaiša Sergejus 30, 35, 41, 43, 46, 136, 160, 169, 171, 205, 209, 263, 276, 423, 424, 507

Jukna Vigilijus 30, 36, 41, 54, 59, 61, 79, 188, 279, 307, 317, 348, 442

Juozapaitis Vytautas 30, 36, 41, 43, 67, 150, 171, 237, 238, 239, 274, 275, 293, 305, 306, 408, 447, 454, 485, 486, 489, 502, 509

Juška Ričardas 30, 36, 41, 43, 58, 59, 171, 293, 294, 448

K

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 30, 36, 41, 59, 60, 61, 191, 230, 237, 239, 263, 264, 320, 321, 439

Kairys Simonas 331, 338, 342, 466

Kanopa Vidmantas 30, 36, 41, 60, 171, 208

Kantas Imanuelis (Kant Immanuel) 134

Karalius Linas 364

Karbauskis Ramūnas 30, 36, 41, 59, 67, 70, 79, 115, 128, 146, 200, 221, 245, 276, 277, 398

Karoblis Raimundas 148, 149

Kasčiūnas Laurynas 30, 36, 41, 43, 91, 171, 246, 272, 273, 293, 329, 330, 331, 362, 410, 412, 447, 506

Kavaliauskaitė Justė 279

Kazlauskaitė Vida 511

Kepenys Dainius 30, 36, 41, 47, 59, 90, 95, 101, 110, 113, 115, 129, 144, 145, 150, 189, 199, 200, 201, 237, 337, 338, 451, 452, 458, 463

Kernagis Vytautas 30, 36, 41, 43, 150, 274

Kičas Rimantas 496

Kindurys Gintautas 30, 36, 41, 59, 161, 191, 235, 248, 249, 347, 348, 491

Kirkilas Gediminas 173

Klinton Hilari (Clinton Hillary) 197

Kobeckaitė Halina 486

Kovaitė 271

Kreivys Dainius 30, 36, 41, 43, 189, 337, 446, 466

Krėpšta Simonas 379, 380, 381

Kubilienė Asta 221, 222, 233, 475

Kubilius Andrius 74, 134, 135, 163, 189, 212, 369, 400, 450

Kučinskas Vidmantas 143

Kukuraitis Linas 30, 36, 82, 83, 84, 151, 308, 339, 441, 450

Kuodis Raimondas 197
 Kupčinskas Andrius 30, 36, 41, 43, 153, 165, 166, 222,
 223, 237, 239, 246, 247, 377, 417, 481, 491, 492
 Kurlianskis Raimondas 259, 260
 Kuzmickienė Paulė 30, 36, 41, 60, 79, 263, 279, 294,
 354, 359, 382, 383, 468, 479, 482
 Kvietkauskas Mindaugas 150, 208, 273, 453

L

Labanavičius Deividas 30, 36, 41, 59, 343, 344
 Landsbergis Gabrielius 30, 36, 41, 43, 54, 60, 80, 97,
 123, 145, 300, 301, 323, 332, 334, 349, 352, 391, 457,
 460, 461, 466
 Landsbergis Vytautas 63
 Leiputė Orinta 30, 36, 41, 60, 263, 325
 Lengvinienė Silva 30, 36, 37, 41, 59, 100, 278
 Leškevičius Vytautas 461
 Lydeka Arminas 30, 37, 41, 43, 59, 126, 171, 263, 265,
 266, 492, 493, 494, 495
 Liesys Jonas 74, 75, 77, 115
 Lingė Mindaugas 30, 37, 41, 43, 140, 164, 171, 186,
 208, 224, 226, 227, 228, 251, 252, 268, 269, 270, 326,
 399, 448, 450, 475
 Linkevičius Linas Antanas 147
 Liudvikas XIV (Louis XIV) 105
 Lopata Raimundas 30, 37, 41, 43, 59, 66, 130, 143,
 144, 146, 175, 232, 263, 264, 327, 382, 384, 419, 482,
 484, 486
 Lovzov Mari Antuanetė fon
 (Lowzow Marie-Antoinette von) 359
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 120,
 134, 382, 383, 384, 482, 483, 484

M

Majauskas Mykolas 30, 37, 41, 43, 48, 55, 63, 69, 77, 80,
 81, 103, 133, 147, 171, 181, 183, 198, 200, 206, 207,
 209, 211, 212, 215, 216, 225, 226, 234, 238, 239, 240,
 241, 243, 246, 253, 257, 267, 268, 273, 281, 286, 288,
 299, 304, 318, 357, 358, 366, 367, 368, 369, 370, 371,
 380, 382, 394, 415, 416, 418, 420, 422, 423, 446, 447,
 469, 471, 472, 473, 474, 476, 477, 488, 489, 490, 505,
 506, 509, 512
 Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 390
 Maldeikis Matas 30, 37, 41, 43, 175, 303, 476, 490,
 491, 492
 Martinėlis Raimundas 247
 Martišius Mantas 305, 306, 310
 Masiulis Eligijus 52, 260
 Masiulis Kęstutis 30, 37, 41, 43, 45, 55, 71, 75, 77, 115,
 121, 129, 136, 146, 175, 184, 196, 201, 231, 232, 235,
 236, 246, 258, 279, 333, 342, 343, 353, 354, 360, 403,
 404, 424, 463, 480, 483, 484, 489, 493, 516

Maskaliovienė Loreta 179, 180
 Matelis Bronislovas 30, 37, 41, 43, 225, 263, 264, 279,
 384, 513
 Matijošaitis Marius 30, 37, 41, 43, 57, 59, 75, 92, 103,
 152, 171, 175, 246, 303, 322, 323
 Matjošaitytė Laura 28, 30, 31
 Matulaitis Antanas 185
 Matulas Antanas 30, 37, 41, 43, 67, 75, 138, 151, 169,
 171, 173, 179, 208, 209, 244, 247, 248, 249, 267, 268,
 278, 338, 339, 354, 355, 356, 381, 448, 479
 Mazuronis Andrius 30, 37, 41, 59, 67, 68, 69, 70, 71, 72,
 73, 75, 76, 78, 79, 82, 86, 94, 99, 101, 102, 107, 108,
 112, 115, 153, 190, 198, 504
 Mažeika Gytis 181, 382, 385
 Mažeika Kęstutis 30, 37, 41, 59, 71, 73, 78, 80, 113,
 200, 346, 347, 351, 421, 460
 Menkenas Henris Luisas (Mencken Henry Louis) 131
 Meras Icchokas 53
 Merkel Angela (Merkel Angela) 390
 Mikelionis Irmantas 494
 Milius Jonas 496
 Miliūtė Rita 491
 Miliūtė Rūta 30, 37, 41, 49, 59, 87, 91, 168, 169, 173,
 175, 176, 177, 191, 205, 222, 461
 Miniataitė Dalia 328
 Mitalas Vytautas 30, 38, 41, 43, 56, 59, 67, 98, 99, 100,
 101, 102, 103, 108, 116, 117, 137, 201, 259, 263, 267,
 283, 306, 312, 313, 318, 343, 366, 367, 369, 378, 407
 Mitkus Vidmantas 279
 Mockus Darius 302
 Mogenienė Laima 30, 38, 41, 59
 Monkevičius Algirdas 148, 151
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 30, 38, 41, 60, 79, 89,
 90, 91, 92, 97, 103, 109, 116, 123, 145, 171, 210, 361,
 376, 443, 447, 468
 Morkūnienė Ramunė 249

N

Nabokovas Vladimiras (Nabokov Vladimir) 97
 Nagienė Laima 30, 38, 41, 59, 298, 345, 346, 354, 423,
 425, 426, 458, 459, 474
 Narkevič Jaroslav 153, 357
 Nausėda Gitanas 27, 28, 130
 Navickas Andrius 30, 38, 41, 43, 49, 50, 63, 73, 128,
 129, 170, 279, 280, 328
 Navickas Kęstutis 323, 324, 466
 Navickienė Monika 30, 38, 41, 90, 226, 227, 252, 311,
 316, 317, 326, 330, 336, 403, 404, 448, 458, 466
 Nedzinskienė Birutė 283
 Nekrošius Arvydas 30, 38, 41, 45, 46, 59, 63, 69, 76, 78,
 85, 89, 93, 97, 99, 109, 112, 118, 146, 184, 191, 225,
 235, 312, 319, 320, 409

Norkienė Aušrinė 30, 38, 41, 59, 85, 86, 87, 88, 89, 103, 108, 114, 115, 168, 185, 186, 219, 229, 249, 277, 278, 349, 432, 440

Norkūnaitė Vitalija 508, 509, 510

O

Olševski Česlav 30, 38, 41, 60

Ošmianskienė Monika 30, 38, 41, 59, 100, 161, 226, 227, 279, 470, 479

P

Pachomovaitė Patricija 495, 496

Pakarklytė Ieva 30, 38, 41, 43, 59, 60, 79, 101, 279, 330, 331, 358, 359, 445, 450

Paksas Rolandas 115

Palionis Andrius 30, 38, 82, 83, 224, 225, 226, 227, 251, 252, 253, 332, 333, 368, 369

Paluckas Gintautas 30, 38, 41, 60, 139, 171, 187, 219, 220, 241, 303, 328, 329, 368, 371, 409, 410, 411, 421, 441, 477, 478, 481

Pašilis Evaldas 259, 261, 264, 299, 300, 301, 302, 303, 310, 493, 495, 496

Paulauskaitė 271

Pavilionis Žygimantas 30, 38, 41, 43, 91, 92, 111, 125, 127, 140, 171, 174, 209, 244, 291, 383, 386, 387, 388, 448, 470, 482, 486

Petkevič Beata 30, 38, 41, 60, 244, 357

Petkus Viktoras 142

Petrošius Audrius 30, 38, 42, 43, 226, 227, 263, 496

Pinskus Jonas 30, 38, 42, 60, 111, 263

Pociūnienė Liuda 30, 38, 42, 43, 292

Pocius Arvydas 30, 39, 42, 43, 175, 178, 293, 303

Poderskis Povilas 101

Poškus Petras 468

Pranciškus, Bergoljas Chorchė Marius
(Bergoglio Jorge Mario) 96, 188

Pranckietis Viktoras 30, 39, 42, 43, 59, 60, 72, 97, 171, 184, 447

Prapiestis Jonas 279

Puidokas Mindaugas 30, 39, 42, 50, 59, 125, 127, 171, 281, 290, 312, 408, 489, 491, 492

Pupinis Edmundas 30, 39, 42, 43, 60, 79, 92, 111, 128, 133, 134, 155, 158, 161, 165, 167, 169, 174, 175, 208, 209, 213, 214, 237, 240, 241, 247, 279, 297, 298, 299, 312, 374, 379, 397, 410, 413, 425, 427, 428, 451, 468, 479, 491, 505

Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 484

R

Radvilaitė Barbora 106

Radzevičiūtė Laura 491, 492

Rakutis Valdas 30, 39, 42, 43, 185, 279, 393

Raskevičius Tomas Vytautas 30, 39, 42, 43, 56, 59, 70, 94, 102, 113, 171, 263, 264, 270, 275, 279, 280, 327, 377, 388, 438, 439, 448, 456

Razma Jurgis 30, 39, 42, 43, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 75, 76, 77, 78, 79, 109, 110, 117, 118, 119, 122, 124, 128, 129, 130, 142, 145, 147, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 164, 165, 171, 172, 178, 179, 182, 202, 203, 204, 205, 206, 216, 217, 218, 219, 221, 225, 229, 230, 231, 232, 233, 265, 276, 277, 278, 279, 280, 283, 284, 285, 293, 296, 297, 298, 304, 306, 307, 333, 348, 350, 351, 352, 357, 358, 362, 391, 400, 401, 405, 409, 411, 417, 420, 431, 432, 433, 440, 465, 468, 487, 488

Rojaka Jekaterina 356

S

Sabatauskas Julius 30, 39, 42, 46, 47, 60, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 121, 139, 219, 220, 253, 320, 390, 396, 413, 414, 415, 416, 418, 462, 468, 484, 485

Sabutis Eugenijus 30, 39, 182, 183, 193, 203, 279, 332, 333, 492

Sacharovas Andrejus (Sacharov Andrej) 482

Sacharuk Aleksandr 364

Saudargas Paulius 30, 39, 42, 43, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 103, 108, 116, 117, 122, 123, 128, 154, 182, 183, 202, 221, 238, 239, 246, 258, 283, 307, 364, 376, 378, 379, 383, 484

Savickas Lukas 30, 39, 42, 59, 103, 126, 336, 365, 367, 370, 371

Savickienė Vaiva 513, 514

Sejonienė Jurgita 30, 39, 42, 43, 153, 239, 437, 479, 480

Sereika Gintautas 511

Shimkus John (Šimkus Jonas) 84, 124, 125, 126, 127

Sinkevičius Virginijus 152, 200

Sysas Algirdas 30, 39, 42, 46, 50, 51, 60, 71, 72, 79, 80, 111, 112, 126, 137, 139, 166, 167, 169, 173, 175, 176, 177, 193, 206, 214, 217, 219, 223, 226, 228, 234, 235, 240, 269, 287, 288, 289, 316, 320, 348, 352, 353, 420, 422, 423, 429, 430, 431, 459, 475, 495

Skaistė Gintarė 30, 39, 42, 43, 210, 211, 281, 320, 447, 466

Skardžius Artūras 297, 298

Skritulskas Mindaugas 30, 39, 42, 43, 303

Skuodis Marius 332, 466

Skvernelis Saulius 28, 30, 39, 42, 47, 59, 71, 86, 146, 147, 193, 196, 200, 297, 320, 403, 450, 460

Slušnys Linas 30, 39, 42, 43, 126, 138, 151, 257, 263, 264, 408, 477, 479, 480

Smetona Antanas 99, 383

Stalinas Josifas (Stalin Josif) 384

Stankevičius Rolandas 493
 Stankūnas Mindaugas 197
 Starkevičius Kazys 30, 39, 42, 74, 75, 171, 175, 207,
 208, 278, 291, 373, 393, 447
 Steponavičius Gintaras 260
 Stončaitis Algirdas 30, 40, 42, 59, 263, 264, 344, 345, 432
 Streikus Zenonas 30, 40, 42, 59
 Strelčiūnas Algis 30, 40, 42, 43
 Strolys Marius 27, 29, 130
 Stulginskaitė 271
 Stulginskis Aleksandras 379, 394
 Surplys Giedrius 30, 40, 42, 59, 72, 77, 88, 97, 115, 143,
 162, 164, 192, 196, 236, 255, 278, 281, 294, 327, 328,
 354, 389, 403, 404, 422, 449, 457, 515
 Survila Rimvydas Raimondas 279
 Svarinskas Alfonsas 495

Š

Šakalienė Dvilė 30, 40, 42, 47, 48, 60, 80, 111, 118, 121,
 122, 126, 150, 278, 334, 335, 386, 405, 407, 437, 438
 Šalaševičiūtė Rimantė 30, 40, 82, 83, 84, 120, 169, 173,
 178, 287, 480
 Šapoka Vilius 152
 Šarknickas Robertas 30, 40, 42, 47, 48, 55, 59, 64, 70,
 77, 85, 87, 88, 90, 93, 99, 109, 112, 121, 127, 129,
 146, 150, 163, 167, 169, 171, 173, 191, 193, 205, 299,
 304, 341, 342, 352, 353, 385, 412, 413, 425, 426, 429,
 430, 450, 453, 454, 501, 517
 Šaulienė Ona 283
 Šaulys Pranas 283
 Šedbaras Stasys 30, 40, 42, 43, 57, 75, 103, 157, 166,
 169, 171, 174, 216, 217, 218, 229, 230, 231, 232, 233,
 256, 278, 285, 286, 293, 294, 295, 296, 305, 349, 362,
 363, 448, 484
 Šeputis 271
 Šimašius Remigijus 101
 Šimkus Jonas (žr. Shimkus John) 84, 124, 125, 126, 127
 Šimonytė Ingrida 30, 40, 42, 43, 130, 133, 134, 135,
 136, 137, 138, 139, 140, 141, 143, 173, 186, 187, 188,
 190, 193, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 241, 245,
 280, 313, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324,
 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335,
 336, 337, 338, 339, 341, 342, 343, 345, 346, 348, 352,
 353, 390, 403, 426, 427, 446, 452, 456, 458, 459, 460,
 461, 465, 467
 Šinkūnaitė 271
 Širinskienė Agnė 30, 40, 42, 59, 67, 73, 157, 183, 184,
 209, 217, 223, 224, 226, 228, 233, 249, 250, 257, 263,
 264, 294, 295, 296, 355, 356, 361, 363, 396, 397,
 398, 401

Šiugždinienė Jurgita 30, 40, 42, 43, 321, 337, 340, 344,
 437, 448, 459, 466
 Šovienė Jūratė 297, 299, 300, 504, 506, 508, 510

T

Taleiranas-Perigoras Šarlis Morisas de
 (Talleyrand-Perigord Charles Maurice de) 120
 Tamašunienė Rita 30, 40, 42, 59, 60, 75, 79, 140, 159,
 178, 217, 218, 229, 236, 272, 278, 289, 329, 358, 378,
 398, 407, 411, 414, 443, 469
 Tapinas Andrius 239, 430
 Targamadžė Vilija 30, 40, 42, 60, 148, 171, 244, 263,
 264, 279, 312, 339, 340, 423, 424, 425, 459
 Tečer Margaret (Thatcher Margaret) 198
 Tomilinas Tomas 30, 40, 42, 49, 54, 58, 59, 71, 72, 77,
 78, 86, 88, 92, 95, 111, 114, 125, 126, 127, 129, 133,
 141, 142, 144, 145, 146, 150, 159, 164, 165, 172, 194,
 199, 225, 243, 253, 280, 281, 286, 289, 310, 340, 352,
 353, 361, 362, 375, 380, 382, 399, 401, 402, 450, 458,
 463, 474, 484, 488
 Trampas Donaldas (Trump Donald) 145
 Tumėnas Stasys 30, 40, 42, 48, 52, 53, 59, 69, 86, 94, 99,
 208, 219, 243, 244, 270, 271, 272, 275, 342, 378, 385,
 407, 410, 413, 414, 424, 428, 429, 453, 480, 485, 490

U

Urbanavičius Justinas 30, 40, 42, 43, 94, 98, 141, 200,
 279, 463, 507, 514, 515
 Urbelis Artūras 513
 Urbšys Povilas 515
 Uspaskich Viktor 71

V

Vagneris Kęstutis 510
 Vaičiūnas Žygimantas 177
 Vaitkus Romualdas 30, 40, 42, 43, 59, 173, 433
 Valinskas Arūnas 30, 40, 42, 43, 97, 103
 Valys Darius 303
 Valkiūnas Valdemaras 30, 41, 42, 60, 66, 102, 128, 142,
 194, 200, 335, 336, 352, 358, 378, 383, 417, 419
 Varkalys Jonas 30, 41, 42, 43, 59, 120, 433
 Varžgalys Juozas 30, 41, 42, 59, 101, 263
 Vėbrienė Olga 347
 Veisaitė Irena 466, 467
 Venckutė 271
 Veryga Aurelijus 30, 41, 42, 59, 119, 147, 149, 150, 153,
 184, 344, 354, 463, 480
 Vidžiūnaitė Laura 271
 Vilkauskas Kęstutis 30, 41, 42, 60, 167, 279, 338, 372,
 373, 374, 389, 426, 439, 475, 486, 487
 Vinkus Antanas 27, 30, 41, 42, 58, 59, 69, 149, 269, 270,
 271, 272, 274, 275, 290, 378, 381, 475

Vyšniauskas Andrius 30, 41, 42, 43, 60, 66, 79, 137,
142, 150, 157, 158, 161, 162, 163, 165, 183, 184, 185,
190, 191, 192, 193, 232, 233, 236, 238, 241, 263, 265,
274, 321, 322, 365, 376, 397, 419, 420, 421, 428, 454,
468, 482, 483, 492

Volteras, Fransua Mari Arujė
(Voltaire, François Marie-Arouet) 56

Z

Zingeris Emanuelis 30, 41, 42, 43, 48, 61, 80, 81, 84, 96,
116, 117, 119, 121, 122, 124, 125, 126, 127, 282, 359,
382, 384, 387, 389, 406, 407, 438, 466, 482

Ž

Žalimas Dainius 28, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
41, 82, 83, 182, 183, 221, 222

Želigovskis Liucjanas (Żeligowski Lucjan) 185

Žemaitaitis Remigijus 30, 41, 42, 60, 91, 135, 158, 216,
217, 225, 240, 242, 256, 258, 263, 264, 265, 284,
285, 287, 289, 290, 364, 378, 381, 382, 393, 394, 395,
491, 495

Žygimantas Augustas 104, 105, 106, 107

Žygimantas Senasis 104

Žukauskas Artūras 30, 41, 42, 43, 59, 171, 448, 502

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Pirmoji sesija
2020 m. lapkričio 13 d.–gruodžio 15 d.
1–16 posėdžiai

ISSN 2538-7979. 2022 03 07. 53,7 apsk. leid. l.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2022-336-1.
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*